

قرآن کریم

و

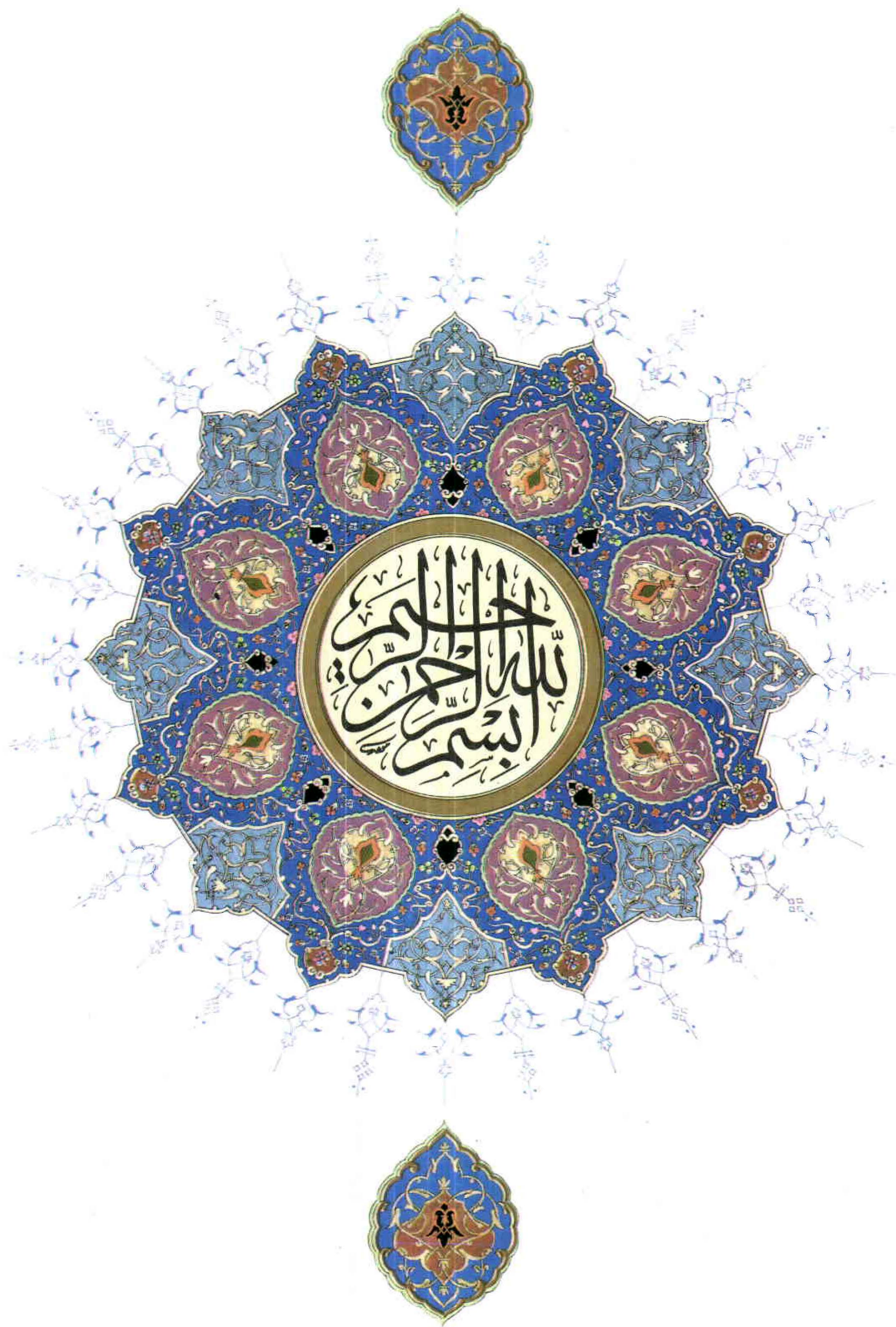
آذربایجان تورکجه‌سینه ترجمه‌سی

طبع نظارتچی:

ایران اسلام جمهوریتی‌نین اوقاف و خیریه ایشلری تشکیلاتی طرفیندن اداره اولونان

قرآن کریمین بوراخیلیشی و ترجمه مرکزی‌نین

تحقیقات شعبه‌سی

بسم الله الرحمن الرحيم

القرآن الكريم

مع

الترجمة التركية الآذربيجانية

ترجمة : رسول اسماعيل زاده دوزال

باشراف : مركز ترجمة القرآن المجيد باللغات الاجنبية

التابع لمنظمة الاوقاف والشؤون الخيرية

الجمهورية الاسلامية في ايران

قرآن کریم

و

آذربایجان تورکجه سیله ترجمه سی

مترجم: رسول اسماعیل زاده دوزال

علمی نظارتچی:

ایران اسلام جمهوریتی نین اوقاف و خیریه ایشلری تشکیلاتی طرفیندن اداره اولونان

قرآن کریمین بوتون دیللره ترجمه مرکزی نین

تحقیقات شعبه سی

سُورَةُ الفَاتِحَةِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَۙ ﴿٢﴾ اَلرَّحْمٰنِ
الرَّحِيمِۙ ﴿٣﴾ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِۜ ﴿٤﴾
اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُۜ ﴿٥﴾
اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَۙ ﴿٦﴾
صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْۙ غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّٓالِّينَ ﴿٧﴾

وَآيَاتُهَا سَبْعٌ

فاتحه سوره سی

[۱]

۱ رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۲ حمد، تمامیله عالملرین ربّی آللّها مخصوصدور.

۳ [او] رحمان و مهرباندیر.

۴ جزا (قیامت) گونونون صاحبی دیر.

۵ [پروردگارا!] بیز تکجه سنه عبادت ائدیریک و تکجه سندن کؤمکلیک دیله ییریک.

۶ بیزی دوغرو یولا هدایت ائله!

۷ نعمت وئردیگین کیمسه لرین یولونا کی، اونلار غضبه دوچار اولماییبلار و آزغین [دا] دئییللر.

مکّه ده نازل اولموش
و (۷) آیه دیر

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَآ اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ اُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

وآياتها مئتان وست وثمانون

بقره سوره سی
[۲]

رحمان ومهربان آللّهین آدی ایله

۱ الم (الف، لام، میم).

۲ بو [کتاب، حق اولدوغوندا] هئچ بیر شک ــ شبهه اولمایان و تقوالیلاری (پرهیزکارلاری) هدایت ائدن [بیر] کتابدیر.

۳ [تقوالیلار] او کسلردیرلر کی، غیبه اینانیر، ناماز قیلیر و اونلارا وئردیگیمیز روزیلردن انفاق ائدیرلر.

۴ هم ده او کسلردیرلر کی، سنه و سندن قاباق [پیغمبرلره] نازل اولونانا ایمان گتیریر و آخرته ده [کامل] اینانیرلار.

۵ اونلار ربّلری طرفیندن هدایت اولونموشلاردیر و سعادته چاتانلار دا ائله اونلاردیر.

مدینه ده نازل اولموش
و (۲۸۶) آیه دیر

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَعَلٰى سَمْعِهِمْ وَعَلٰٓى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ يُخَادِعُونَ اللّٰهَ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّآ أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللّٰهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوٓا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَآ إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلٰكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اٰمِنُوا كَمَآ اٰمَنَ النَّاسُ قَالُوٓا أَنُؤْمِنُ كَمَآ اٰمَنَ السُّفَهَآءُ أَلَآ إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَآءُ وَلٰكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ اٰمَنُوا قَالُوٓا اٰمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلٰى شَيَاطِينِهِمْ قَالُوٓا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ ﴿١٤﴾ اَللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰى فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

۶ دوغرودان دا کافرلری ایستر [ایلاهی عذابدان] قورخوداسان، ایسترسه ده قورخوتمایاسان، اونلارا بیردیر، فرق ائتمز، اینانمایاجاقلار.

۷ آللّه اونلارین اوره کلرینه و قولاقلارینا مؤهور وورویدور، گؤزلرینده ایسه پرده واردیر و اونلار اوچون بؤیوك عذاب واردیر.

۸ انسانلاردان بعضیلری ایمان گتیرمه دیکلری حالدا: «بیز آللّها و آخرت گونونه ایمان گتیرمیشیک»، ــ دئییرلر.

۹ اونلار [ظن ائدیرلرکی،] آللّهی و مؤمنلری آلدادیرلار. اصلینده ایسه اؤزلرینی آلدادیرلار و بونو باشا دوشمورلر.

۱۰ اوره کلرینده بیر مرض (خسته لیک) واردیر. آللّه اونلارین مرضلرینی داها دا آرتیردی. یالان سؤیله دیکلرینه گؤره ده اونلار اوچون آغریلی بیر عذاب واردیر.

۱۱ اونلارا: «یئر اوزونده فساد تؤره تمه یین!» ــ دئییلنده: «بیز آنجاق اصلاح ائله مک ایسته ییریک»، ــ دئییرلر.

۱۲ آییق اولون! حقیقتاً، فساد تؤره دنلر اونلارین اؤزلریدیر و لاکین آنلامیرلار.

۱۳ اونلارا: «[آیری] انسانلارین ایمان گتیردیکلری کیمی ایمان گتیرین!» ــ دئییلدیگی زمان: «بیز ده آخماقلارین ایمان گتیردیکلری کیمی ایمان گتیرملی ییکمی؟» ــ دئییرلر. بیلین کی، آخماق اونلارین اؤزلریدیر، لاکین [بونو] بیلمیرلر.

۱۴ و ایمان گتیرنلرله اوز ــ اوزه گلنده: «بیز ایمان گتیرمیشیک»، ــ دئییرلر. آمما اؤز شیطانلاری ایله خلوت ائتدیکده: «بیز سیزینله ییک، بیز آنجاق [مؤمنلری] ساریمیشیق»، ــ دئییرلر.

۱۵ آللّه اونلارا استهزا ائدر و اونلاری اؤز عصیانلاریندا (آزغینلیقلاریندا) حیرتده قالدیقلاری (چاپالایان) حالدا ساخلار.

۱۶ اونلار، هدایتی وئریب ضلالتی آلان شخصلردیرلر. اونلارین آل ــ وئری فایدا وئرمه دی و هدایت تاپمادیلار.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا ۚ فَلَمَّآ أَضَآءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللّٰهُ
بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمٰتٍ لَّا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمٌّۢ بُكْمٌ عُمْيٌ
فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَآءِ فِيهِ ظُلُمٰتٌ
وَّرَعْدٌ وَّبَرْقٌ ۚ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِيٓ اٰذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ
حَذَرَ الْمَوْتِ ۗ وَاللّٰهُ مُحِيطٌۢ بِالْكٰفِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ
أَبْصَارَهُمْ ۖ كُلَّمَآ أَضَآءَ لَهُمْ مَّشَوْا فِيهِ ۙ وَإِذَآ أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ
قَامُوا ۚ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ ۚ إِنَّ اللّٰهَ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ
الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي
جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرٰشًا وَّالسَّمَآءَ بِنَآءً ۖ وَّأَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ
مَآءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۖ فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ
أَنْدَادًا وَّأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلٰى
عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ مِّثْلِهِ ۖ وَادْعُوا شُهَدَآءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللّٰهِ
إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا
النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ۖ أُعِدَّتْ لِلْكٰفِرِينَ ﴿٢٤﴾

۱۷ اونلارین (منافقلرین) حالی [قارانلیق گئجه ده] اود آلیشدیران کیمسه نین حالینا بنزه ر کی، اود، اونون اطرافینی ایشیقلاندیردیغی زمان، آلله، اونلارین ایشیغینی سؤندورر و گؤزلری گؤرمه ین شکیلده قارانلیقلاردا بوراخار.

۱۸ کاردیرلار، لالدیرلار، کوردورلار. دئمک، اونلار [دوغرو یولا] قاییتمازلار.

۱۹ ویا ظلمات ایچینده گؤیدن دوشن گورولتولو و ایلدیریملی گورشادا [دوشموش کیمسه لره] بنزه رلر کی، شیمشکلرین اؤلدورمه قورخوسوندان، بارماقلارینی قولاقلارینا قویارلار. حالبوکی آلله ین کافرلره احاطه سی وار.

۲۰ ایلدیریمین چاخیشی آز قالیر کی، اونلارین گؤزلری نین ایشیغینی آلسین. ایلدیریم اونلارا ایشیق وئردیگی زمان یئرییرلر، قارانلیغا چولغالاناندا ایسه دایانیرلار. اگر آلله ایسته سیدی، اونلارین قولاقلارینی و گؤزلرینی آلاردی. آلله، حقیقتاً، هر ایشه قادردیر.

۲۱ ای انسانلار! سیزی و سیزدن اوّلکی انسانلاری یارادان ربّینیزه عبادت ائدین کی، بلکه تقوالی (گناهدان اؤزونو ساخلایان) اولاسینیز.

۲۲ یئری سیزین اوچون دؤشک، گؤیو ایسه اوستلوك یارادان، گؤیدن سو ائندیرن و او سو ایله سیزه روزی اولاراق [مختلف] میوه لردن یئتیشدیرن ربّینیزه. [بونلارین هامیسینی] بیلدیگینیز حالدا آلله‌ها شریکلر قوشمایین!

۲۳ و اگر بنده میزه (''محمّده'') گؤنده ردیگیمیزده (قرآندا) شككینیز واردیرسا، سیز ده اونا بنزه ر بیر سوره گتیرین و اگر دوز دئییرسینیزسه، آلله‌دان غیری اؤز شاهیدلرینیزی چاغیرین!

۲۴ مادام کی، بئله بیر ایشی باجارمیرسینیز، باجارادا کی، بیلمزسینیز، کافرلر اوچون حاضرلانمیش، آلیشیغی انسانلار و [بوت ائتدیگینیز] داشلار اولان اوددان قورخون!

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ
ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَٰذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ
مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا
بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ
أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ
مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ
كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ الَّذِينَ يَنْقُضُونَ
عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ
اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ
﴿٢٧﴾ كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ
ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذِي
خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ
فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

۲۵ ایمان گتیرن و صالح عمللر ائدن کیمسه‌لره بشارت (مژده) وئرکی، حقیقتاً، اونلار اوچون [آغاجلاری نین] آلتیندان آرخلار آخان باغلار واردیر. او باغلارین میوه لریندن روزی وئریلدیکلری زمان: «بو، داها بوندان اوّل بیزه وئریلمیش اولان روزیدیر» ـ دئیه جکلر. هم ده اونلارا بیر ـ بیرینه بنزه ین [نعمتلر] گتیریلر و اورادا اونلار اوچون [هرجهتدن] پاك ـ پاکیزه اولان زؤجه‌لر وار. اونلار اورادا ابدی قالاجاقلار.

۲۶ البتّه، آللّه آغجاقانادی (میغ میغانی) یا اوندان داها کیچیگینی [یا بؤیوگونو] مثل چکمکدن چکینمز. ایمان گتیرنلر اونون آللّه طرفیندن اولدوغونو بیلیرلر؛ کافرلر ایسه: «آللّه بو مثلی چکمکدن و بونونلا [گویا] بیر چوخلارینی آزدیریب بیر چوخلارینی ایسه هدایت ائتمکدن نه مقصدی وار؟» ـ دئییرلر. حالبو کی، اونونلا فاسقلردن غیریسینی ضلالته سالماز.

۲۷ [فاسقلر] او کیمسه لردیر کی، آللّهلا عهد ـ پیمان باغلادیقدان سونرا ابلقارلارینی (عهدلرینی) پوزور و آللّهین، بیرلشدیریلمه سینی (قوشدورولماسینی) امر ائتدیگی شئیلری قیریرلار ویئر اوزونده فساد تؤره‌دیرلر؛ اونلار، حقیقتاً، زیانکاردیرلار.

۲۸ آللّهی نئجه انکار ائدیرسینیز؟ [بیر حالدا کی] اؤلو (جانسیز) اولدوغونوز ایکن سیزی دیریلتدی، یئنه سیزی اؤلدوره‌جک و سونرا یئنه ده دیریلده‌جکدیر و نهایت اونا ساری قایتاریلاجاقسینیز.

۲۹ او، یئر اوزونده نه وارسا، هامیسینی سیزین اوچون یارادان و بیرده گؤیون [خلقتینه] باشلاییب گؤیو یئددی قات حالیندا [یارادیب] نظاما سالاندیر و او هر شئیی بیلندیر.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَٰئِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَٰؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقَّىٰ آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

۳۰ سنین ربّین ملکلره : «من یئر اوزونده خلیفه یاراداجاغام»، ـ دئین وقتده ملکلر : «بیز سنه ستایش ائتدیگیمیز و سنین تقدیسینه مشغول اولدوغوموز حالدا، آیا یئر اوزونده فساد تؤره‌ده‌جک و قان تؤکه‌جک بیر کسی یاراتماق ایسته‌ییرسنمی؟» ـ سؤیله دیلر. [آلله] بویوردو : «حقیقتاً، منیم بیلدیگیمی سیز بیلمیرسینیز».

۳۱ و [آلله] آدمه بوتون آدلاری اؤیرتدی، سونرا اونلاری ملکلره گؤسترەرك دئدی : «اگر دوز دئییرسینیزسه بونلارین آدلارینی منه دئیین!»

۳۲ دئدیلر : «[پروردگارا!] پاکسان سن، سنین بیزه اؤیرتدیکلریندن غیری هئچ شئیی بیلمیریک. حقیقتاً، سن هرنه یی بیلن و حکمت صاحبی سن».

۳۳ آلله بویوردو : «یا آدم! بونلارین آدلارینی اونلارا بیلدیر!» و [آدم] اونلارا بونلارین آدلارینی بیلدیردیکده، [آلله] بویوردو : «سیزه دئمه‌دیممی کی، دوغرودان دا من گؤیلرین و یئرین غیبینی، سیزین آشکار ائتدیگینیز و یا گیزلی ساخلادیغینیز شئیلری بیلیرم؟!»

۳۴ و ملکلره : «آدمه سجده ائدین!» ـ دئدیگیمیز زمان ابلیسدن (شیطاندان) ساوایی، هامیسی سجده ائتدیلر. او، امتناع ائتدی، لوروغالاندی و کافرلردن اولدو.

۳۵ و سونرا دئدیک کی : «یا آدم! سن اؤز زؤجه‌ن ایله بو جنّتده ساکن اول، ایسته‌دیگینیز کیمی اونون [نعمتلریندن] بول ـ بول یئیین، تکجه بو آغاجا یاخین دوشمه یین! یوخسا ظلمکارلاردان اولارسینیز».

۳۶ شیطان اونلاری آزدیردی و اولدوقلاری مقامدان چیخارتدی. بیز ایسه : «بیرـ بیرینیزه دوشمن اولاراق بورادان آشاغی دوشون! یئرده سیزین اوچون معیّن وقته قده‌ر سیغیناجاق و یاشاییش واسیطه لری واردیر»، ـ دئدیک.

۳۷ سونرا آدم ربّیندن بعضی کلمه لر اؤیرندی و[تؤبه ائتدی]. آلله دا تؤبه‌سینی قبول ائتدی. دوغرودان دا او، تؤبه‌لری قبول ائدن و مهرباندیر.

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّي هُدًى فَمَن تَبِعَ
هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾
يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي
أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٤٠﴾ وَآمِنُوا بِمَا أَنزَلْتُ مُصَدِّقًا
لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ ۖ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا
قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا
الْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ

وَتَنسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾
وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۚ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ
﴿٤٥﴾ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَاقُو رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٤٦﴾
يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ
عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَّا تَجْزِي نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْئًا
وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾

۳۸ دئدیک : «جمله لیکله بورادان ائنین! منیم طرفیمدن سیزه بیر یول گؤستررن گلدیگی زمان منیم یول گؤستره نیمه تابع اولانلارا هئچ بیر قورخو یوخدور و اونلار غمگین اولمازلار».

۳۹ کافر اولان و آیه لریمیزی انکار ائدن کیمسه لر ایسه جهنّم اهلی دیرلر. اونلار اورادا ابدی قالاجاقلار.

۴۰ ای اسرائیل اؤولادی! سیزه بخش ائتدیگیم نعمتلریمی یاد ائدین و عهدیمه وفا ائدین کی، من ده عهدینیزه وفا ائدیم و مندن (عهدیمی سیندیرماقدان) حذر ائدین!

۴۱ سیزین یانیزدا اولانی (توراتی) تصدیق ائدن نازل ائتدیگیمه (قرآنا) ایمان گتیرین! و اونو ایلک انکار ائدن، سیز اولمایین! منیم آیه‌لریمله آزاجیق شئی آلمایین (آیه‌لریمی اوجوز ساتمایین) و قورخون مندن!

۴۲ و حقّی باطیله قاتمایین! حقیقتی بیلدیگینیز حالدا، گیزلتمه یین!

۴۳ و ناماز قیلین، زکات وئرین و رکوع ائدنلرله (ناماز قیلانلارلا) بیرلیکده رکوع ائدین!

۴۴ کتابی (توراتی) اوخودوغونوز حالدا نییه جماعتی یاخشیلیغا امر ائدیر، اؤزونوزو ایسه اونودورسونوز؟ [هئچ] دوشونمورسونوزمو؟

۴۵ صبردن (اوروجدان) و نامازدان کؤمک لیک آلین! دوغرودان دا بو ایش تواضعکارلاردان ساوایی، آیریلارینا چوخ آغیر گلر.

۴۶ تواضعکارلار او کیمسه‌لردیرلر کی، اؤز ربّلرینه قوووشاجاقلارینی و اونا ساری قاییداجاقلارینی [یقین] بیلیرلر.

۴۷ ای اسرائیل اؤولادی! سیزه وئردیگیم نعمتلریمی و سیزی عالملر[ده کیلر]دن اوستون توتدوغومو یاد ائدین!

۴۸ هئچ کیمسه آیریسی نین دردینه ده‌یمه‌یه‌جک، هئچ کیمسه دن شفاعت قبول اولونمایاجاق، بدل (عوض) آلینمایاجاق و [نهایت] اؤزلرینه ده کؤمک‌لیک ائدیلمه‌یه‌جک بیر گوندن (حساب گونوندن) قورخون!

وَاِذْ نَجَّيْنٰكُمْ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ سُوْٓءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُوْنَ
اَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُوْنَ نِسَآءَكُمْ وَفِيْ ذٰلِكُمْ بَلَآءٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ
عَظِيْمٌ ﴿٤٩﴾ وَاِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَاَنْجَيْنٰكُمْ وَاَغْرَقْنَآ اٰلَ
فِرْعَوْنَ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ ﴿٥٠﴾ وَاِذْ وٰعَدْنَا مُوْسٰٓى اَرْبَعِيْنَ لَيْلَةً
ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهٖ وَاَنْتُمْ ظٰلِمُوْنَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا
عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٥٢﴾ وَاِذْ اٰتَيْنَا مُوْسَى
الْكِتٰبَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ﴿٥٣﴾ وَاِذْ قَالَ مُوْسٰى
لِقَوْمِهٖ يٰقَوْمِ اِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ
فَتُوْبُوْٓا اِلٰى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوْٓا اَنْفُسَكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ
لَّكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ اِنَّهٗ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ
﴿٥٤﴾ وَاِذْ قُلْتُمْ يٰمُوْسٰى لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتّٰى نَرَى اللّٰهَ
جَهْرَةً فَاَخَذَتْكُمُ الصّٰعِقَةُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنٰكُمْ
مِّنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ
الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى كُلُوْا مِنْ طَيِّبٰتِ
مَا رَزَقْنٰكُمْ وَمَا ظَلَمُوْنَا وَلٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿٥٧﴾

۴۹ فرعون اهلی نین الیندن سیزی قورتاردیغیمیز وقتی خاطرلایین کی، [اونلار] سیزه یامان شکنجه لر وئریردیلر، (قان اوددورووردولار). اوغلانلارینیزین باشینی کسیردیلر و قادینلارینیزی [کنیز ائتمک اوچون] دیری ساخلاییردیلار. و بوندا ربّنیز طرفیندن بؤیوك امتحان وار ایدی.

۵۰ [و خاطرلایین کی] بیز سیزه گؤره [سیزین گلمه گینیزله] دریانی یاریب سیزه نجات وئردیک و سیز باخدیغینیز حالدا (باخا-باخا) فرعونون آداملارینی غرق ائتدیک، (سودا بوغدوق).

۵۱ [و خاطرلایین کی،] بیز موسی ایله قیرخ گئجه وعده‌لشدیکدن سونرا اؤزونوزه ظالیم اولدوغونوز حالدا بوزوو‌ی [تانری] قبول ائتدینیز.

۵۲ اوندان سونرا شکر ائده‌سینیز دئیه سیزی باغیشلادیق.

۵۳ [و خاطرلایین کی،] سیزین هدایت اولمانیز اوچون موسایه کتاب و فرقان (حقّی باطیلدن آییرد ائدن حؤکملر) وئردیک.

۵۴ و [خاطرلایین کی،] موسی اؤز قؤمونه: «ای منیم قؤمومم! سیز بوزوووا پرستش ائتمکله، حقیقتاً، اؤزونوزه ظلم ائتدینیز. ایندی یارادانینیزین درگاهینا تؤبه ائدین و اؤزونوز آزمیشلارینیزی اؤلدورون! (بیر-بیرینیزی قیرین!) بو، یارادانینیزین یانیندا سیزین اوچون خئییرلی‌دیر»، -دئدی. [بئله ائتدیکده] آلله تؤبه‌نیزی قبول ائتدی. چونکی او، تؤبه لری قبول ائدن و مهرباندیر.

۵۵ و موسایه: «آللهی آشکارجا (گؤزوموزله) گؤرمه‌ینجه، سنه اصلا ایمان گتیرمیه‌جه‌ییک»، -دئدیگینیزی [خاطرلایین کی،] نتیجه ده اؤزونوز باخا-باخا سیزی ایلدیریم ووردو.

۵۶ داها سونرا سیزی اؤلندن سونرا دیریلتدیک کی، بلکه شکر ائده‌سینیز.

۵۷ سیزه بولودو کؤلگه‌نه‌جک ائتدیک و سیزین اوچون منّ (دادلی یئمیش) و سلوی (بیلدیرچین کبابی) گؤنده‌ریب [دئدیک]: «سیزه روزی ائتدیگیمیز پاك شئیلردن یئیین!». اونلار بیزه ظلم ائتمه‌دیلر (ضرر وورمادیلار)، عکسینه اؤزلرینه ظلم ائتدیلر.

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا
وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ ۚ
وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي
قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ
بِعَصَاكَ الْحَجَرَ ۖ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ
كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ ۖ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا
فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ
طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ
مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا ۖ
قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ ۚ
اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ ۗ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ
الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ
بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۗ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

۵۸ [و هابئله خاطرلایین کی،] سیزه دئدیک : «بو شهره داخل اولون [و اونون نعمتلرینده‌ن] ایسته‌دیگینیز قده‌ر بول ــ بول یئیین! و بو قاپیدان سجده ائدن حالدا(تواضعکارلیقلا) و "حطّه" (ایلاهی بیزیم گناهلاریمیزی باغیشلا!) دئیه‌رك داخل اولون کی، بیز ده گناهلارینیزی باغیشلایاق». بیز گؤزل عمل صاحبلری‌نین [ثوابینی] آرتیراجاغیق.

۵۹ [اؤزلرینه] ظلم ائدنلر، اونلارا دئییلمیش سؤزو ده‌ییشدیردیلر. بیز ده ظلم ائدن شخصلره ائتدیکلری فسقلره (عصیان و خطالارینا) گؤره گؤیدن عذاب ائندیردیک.

۶۰ و موسی اؤز قؤمو اوچون سو ایسته‌دیگی زمان دئدیک : «چلیگینله داشا وور!» [چلیگی داشا ووران کیمی] اون ایکی بولاق فیشقیرماغا باشلادی ــ ائله کی، هر بیر دسته اؤز سوواتینی تانیدی. [و دئدیک] : «آللَهین [وئردیگی] روزیسینده‌ن یئیین، ایچین و یئر اوزونده [حدّی آشیب] فساد تؤره‌دن اولمایین!»

۶۱ و سیز موسایه : «یا موسی! بیز بیر نؤع یئمگه اصلا دؤزمه‌یه‌جه‌ییک! اؤز ربّیندن ایسته کی، بیزیم اوچون تورپاغین بیتیردیگی تره‌وز، خیار، ساریمساق، مرجیمک و سوغان کیمی شئیلردن یئتیرسین!» ــ دئدیگینیز وقتده [موسی] : «سیز خئییرلی اولان شئیلری بوجور آلچاق شئیلرله عوض ائتمک ایسته‌ییرسینیزمی؟ اوندا شهره گئدین! [اورادا] ایسته‌دیگینیزی تاپارسینیز»، ــ دئمیشدی. اونلارا ذلیللیک و الی بوشلوق [دامغاسی] وورولدو و آللَهین غضبینه دوچار [اولمالی] اولدولار. بو، اونلارین آللَهین آیه‌لرینی انکار ائتدیکلرینه و پیغمبرلری ناحق یئره اؤلدوردوکلرینه گؤره ایدی. بو، اونلارین عصیان ائتدیکلری و حدّی آشدیقلارینا گؤره ایدی.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَىٰ وَالصَّابِئِينَ
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ
أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ
بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ
بَعْدِ ذَٰلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ
فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا
بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ
لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا
هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا
ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ
وَلَا بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَٰلِكَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا
ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ
صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ ﴿٦٩﴾

۶۲ حقیقتاً، مؤمنلر، یهودیلر، نصرانیلر و صابئی‌لردن آللَهـا و آخرت گونـونه ایمـان گتیـرنلرین و صالح عـمل ائدنلریـن اجرلـری ربّلری‌نین یانینـدادیر و اونلار اوچون قورخو یوخدور و غمگین ده اولمازلار.

۶۳ و او وقتی [خاطرلایین] کی، سیزدن عهدـــپیمان آلدیق و "طور" داغینی باشینیزین اوستونه قالدیردیق و [دئدیک کی] : «سیزه گؤندردیگیمیزی محکم(جدّی) توتون، ایچینده‌کیلری یادینیزدا ساخلایین (اونوتمایین)! بلکه، تقوالی (پرهیزکار) اولاسینیز».

۶۴ سونرا سیز اوندان (پیماندان) دؤندونوز. اگر آللَهین سیزه لطفـــرحمتی اولماسایدی؛ زیانکارلاردان اولاردینیز.

۶۵ اصلینده، سیزین ایچینیزدن بعضی‌لری‌نین شنبه حقّینده [آللَهین وئردیگی أمره] قارشی چیخانلاری یاخشی تانیییرسینیز؛ بیز ده اونلارا : «قووولموش میمونلار اولون!» ـــ دئدیک.

۶۶ هـم ده، بونـو او عصـرده یاشایانلار و سونرادان گلنلر اوچون عبرت و پرهیزکارلار اوچون نصیحت [وسیله سی] ائتدیک.

۶۷ موسی اؤز قؤمونه : «آللَه سیزه بیر اینک کسمه‌نیزی امر ائدیر»، ـــ دئینده اونلار دئدیلر کی : «بیزی ساریبسانمی؟» موسی دا دئدی : «جاهللردن اولماقدان آللَهـا پناه آپاریرام».

۶۸ دئدیلر : «بیزدن اؤترو ربّینی چاغیر بیزه آیدینلاشدیرسین کی، او (اینک) نه جور اولمالیدیر؟» دئدی : «آللَه، او اینه‌گین نه چوخ قوجا، نه ده چوخ جوان دئییل، اورتا یاشلی اولان [بیر اینکـــدویه] اولدوغونو بویورور». سیزه امر اولونان شئیی یئرینه یئتیرین!

۶۹ اونلار دئدیلر : «بیزدن اؤترو اؤز ربّینی چاغیر کی، اونون رنگینی ده بیزه آیدینلاشدیرسین». او دئدی: «آللَه دئییر کی : «او دومـــساری رنگلی، گؤرنلره خوشا گلن بیر اینکدیر».

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَّا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا الْآنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾ وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾ فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُم مِّن بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾ أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِن بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُم بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُم بِهِ عِندَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

۷۰ دئدیلر : «بیزدن اؤترو اؤز ربّینی چاغیر بیزه آیدینلاشدیرسین کی، او نه جور اولمالیدیر؟ (اصل ماهیّتینی بیلدیرسین). اونا گؤره کی، بیزجه اینک اینه یه بنزر ده. و اگر آلله ایسته سه، بیز، مطلق هدایت اولاجاغیق».

۷۱ دئدی : «آلله بویورور کی : «او، یئر سورمگه [هئچ کسه] رام اولمایان، اکین سووارمایان، عیبسیز اولان و هئچ بیر لکه‌سی اولمایان بیر اینکدیر». اونلار دئدیلر : «ایندی حقیقی سؤزو گتیردین». اینه‌یی [تاپیب] کسدیلر. آمما آز قالمیشدی کی، بو ایشی گؤرمه‌سینلر.

۷۲ او وقتی [یاد ائدین] کی، بیر نفری اؤلدوردونوز و سونرا اونون [قاتلی] باره‌سینده مباحثه ائدیردینیز. و آلله گیزلین ساخلادیغینیز شئیی آشکارا چیخاراندیر.

۷۳ سونرا دئدیک : «اونون (کسیلمیش اینه یین) بیر پارچاسینی [و یا عضونو] اؤلدورولموش شخصه وورون!» [کی، دیریلسین]. آلله اؤلولری بو جور دیریلدر و سیزه اؤز آیت‌لرینی (معجزه لرینی) گؤستررکی، بلکه عقله گله‌سینیز.

۷۴ اوندان سونرا سیزین اورکلرینیز داش کیمی و حتّی داشدان دا برك اولدو. حقیقتاً، بعضی داشلاردان آرخلار آخیر. حقیقتاً، بعضی‌لری یاریلیر و ایچیندن سو فیشقیریر و بعضی سی ده آللهین قورخوسوندان پارچالانیب تؤکولور. آلله سیزین ائتدیکلرینیزدن هئچ ده خبرسیز دئییلدیر.

۷۵ ایندی سیز اونلارین سیزه گؤره ایمان گتیره جکلرینی اومورسونوزمو؟ حالبوکی ، اونلاردان بعضیلری آللهین کلامینی ائشیدیب باشا دوشدوکدن سونرا، اونو بیله ـ بیله تحریف ائدیردیلر.

۷۶ و [بونلار] ایمان گتیرن کیمسه‌لرله اوزـ اوزه گلنده : «ایمان گتیرمیشیک»، ـ دئییرلر. بیرـ بیرلری ایله خلوت ائتدیکده : «آللهین [توراتدا حضرت پیغمبرین حقّینده] سیزه بیلدیردیگی شئیی اونلارا سؤیله‌ییرسینیز کی، ربّینیزین یانیندا سیزین علیهینیزه اونلاری دلیل گتیرسینلر؟ هئچ باشا دوشمورسونوزمو؟» ـ دئییرلر.

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾ وَمِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَٰذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾ وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

۷۷ مگر اونلار بیلمیرلر کی، حقیقتاً، آلله اونلارین گیزلتدیکلرینی ده، آشکارا چیخاردیقلارینی دا بیلیر؟

۷۸ اونلارین بعضیلری ده عوام و بی سوادلاردیر، کتابی خام خیاللار و [بوش آرزولاردان و یا دیللرینی لوغالاماقدان] غیری بیر شئی بیلمزلر. اونلار آنجاق گمانا دوشورلر.

۷۹ اؤز اللری ایله کتابی یازیب سونرا اونو اوجوز بیر قیمته ساتماقدان اؤترو : «بو، آلله طرفیندندیر»، ــ دئین کیمسه‌لرین وای حالینا! اؤز اللری ایله یازدیقلارینا گؤره وای اولسون اونلارین حالینا! و وای اولسون اونلارین حالینا کی، بو یوللا کسب ائدیرلر.

۸۰ و دئدیلر : «جهنّم اودو بیر نئچه گوندن آرتیق بیزه توخونمایاجاقدیر». [یا محمّد!] دئ : «سیز آللهدان بیر عهد ــ پیمان آلیبسینیزمی؟ [کی،] آلله هئچ وقت اؤز عهدیندن دؤنمز [، ــ دئیه خاطر جمع اولا سینیز]. یوخسا بیلمه دیگینیز شئی آللها نسبت وئریرسینیز؟»

۸۱ بلی، گناه ائدن و گناهلاری ایله احاطه اولونان کیمسه [لر،] ــ اونلار جهنّم اهلی دیرلر و اورادا ابدی اولاراق قالاجاقلار.

۸۲ و ایمان گتیرنلر و صالح عمللر ائدنلر ایسه جنّت اهلی دیرلر و اورادا ابدی اولاراق قالاجاقلار.

۸۳ و اسرائیل اؤولادیندان : «آللهدان غیریسینه عبادت ائتمه یین، آتا ــ آنالارینیزا، یاخین قوهوملارینیزا، یتیملره و یوخسوللارا احسان ائدین و انسانلارلا خوش دانیشین، ناماز قیلین و زکات وئرین!» ــ دئیه عهد ــ پیمان آلدیق. سونرا آز بیر دسته نیزدن ساوای [هامینیز] دؤندونوز؛ چونکی سیز [حاقدان] اوز دؤندرن سینیز.

وَاِذْ اَخَذْنَا مِيْثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُوْنَ دِمَآءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُوْنَ
اَنْفُسَكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ اَقْرَرْتُمْ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُوْنَ
﴿٨٤﴾ ثُمَّ اَنْتُمْ هٰٓؤُلَآءِ تَقْتُلُوْنَ اَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُوْنَ
فَرِيْقًا مِّنْكُمْ مِّنْ دِيَارِهِمْ تَظٰهَرُوْنَ عَلَيْهِمْ بِالْاِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَاِنْ يَّاْتُوْكُمْ اُسٰرٰى تُفٰدُوْهُمْ وَهُوَ
مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ اِخْرَاجُهُمْ اَفَتُؤْمِنُوْنَ بِبَعْضِ الْكِتٰبِ
وَتَكْفُرُوْنَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَآءُ مَنْ يَّفْعَلُ ذٰلِكَ مِنْكُمْ
اِلَّا خِزْيٌ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُرَدُّوْنَ اِلٰٓى اَشَدِّ
الْعَذَابِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿٨٥﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ
اشْتَرَوُا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ وَقَفَّيْنَا مِنْ
بَعْدِهٖ بِالرُّسُلِ وَاٰتَيْنَا عِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنٰتِ وَاَيَّدْنٰهُ بِرُوْحِ
الْقُدُسِ اَفَكُلَّمَا جَآءَكُمْ رَسُوْلٌ بِمَا لَا تَهْوٰٓى اَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ
فَفَرِيْقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيْقًا تَقْتُلُوْنَ ﴿٨٧﴾ وَقَالُوْا قُلُوْبُنَا غُلْفٌ
بَلْ لَّعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيْلًا مَّا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٨٨﴾

۸۴ و بیر زمان سیزینله : «بیر ــ بیرینیزین قانینی تؤکمیه سینیز، بیر ــ بیرینیزی اؤز یوردونوزدان چیخارمایاسینیز»، ــ دئیه عهد ــ پیمان باغلادیق، سونرا سیز ده [بونا] اقرار ائتدینیز و شاهید اولدونوز.

۸۵ سیز ایسه ائله آداملارسینیز کی، ینه ده بیر ــ بیرینیزی اؤلدورورسونوز و اؤزونوزدن اولان بیر دسته نی اؤز یوردلاریندان چیخاریرسینیز. اونلارین علیهینه [بو جور] گناه و دوشمنچیلیکله کؤمکله شیرسینیز. حالبوکی، اونلاری چیخارماق سیزه حرام ائدیلمیشدیر. و اونلار اسیر اولوب یانیزا گلنده فدیه وئریب [اونلاری] آزاد ائدیرسینیز. سیز کتابین بیر حیصّه سینه ایمان گتیریب او بیری حیصّه سینی انکار ائدیرسنیزمی؟ سیزلردن بو جور ایشی گؤره نین جزاسی دنیا حیاتیندا روسوای اولماق، قیامت گونونده ایسه لاپ آغیر عذابا دوچار اولماقدیر. آلّله گؤردوگونوز ایشلرین هئچ بیریندن هئچ ده خبرسیز دئییلدیر.

۸۶ اونلار آخرتی وئریب دنیا حیاتینی آلانلاردیرلار. بونا گؤره ده اونلارین نه عذابی یونگوللشدیریله جک و نه ده کی، اونلارا کؤمک لیک اولوناجاقدیر.

۸۷ بیز، ائله جه موسایه او کتابی (تورراتی) وئردیک و اوندان سونرا دا بیر ــ بیری نین دالینجا پیغمبرلر گؤنده ردیک. مریمین اوغلو عیسایه آچیق ــ آیدین دلیللر (معجزه لر) وئردیک و اونو روح القدس ایله قوّتلندیردیک. مگر ائله دئییلدیر کی، همیشه سیزین خوشونوزا گلمه ین بیر امری گتیرن پیغمبره تکبّرلوك گؤستردینیز؟ دئمک، اونلارین بیر قسمینی تکذیب ائتدینیز، بیر قسمینی ایسه اؤلدورورسونوز.

۸۸ و دئدیلر : «بیزیم اورکلریمیز باغلیدیر (سنین سؤزونو باشا دوشموروك)». یوخ، بئله دئییل، آلّله، اونلارا کفرلرینه گؤره لعنت ائله ییبدیر. اونلاردان چوخ آزی ایمان گتیریر.

وَلَمَّا جَآءَهُمْ كِتٰبٌ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ ۙ وَكَانُوْا
مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُوْنَ عَلَى الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۚ فَلَمَّا جَآءَهُمْ
مَّا عَرَفُوْا كَفَرُوْا بِهٖ ۫ فَلَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ﴿۸۹﴾ بِئْسَمَا
اشْتَرَوْا بِهٖۤ اَنْفُسَهُمْ اَنْ يَّكْفُرُوْا بِمَاۤ اَنْزَلَ
اللّٰهُ بَغْيًا اَنْ يُّنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ عَلٰى مَنْ يَّشَآءُ مِنْ
عِبَادِهٖ ۚ فَبَآءُوْ بِغَضَبٍ عَلٰى غَضَبٍ ؕ وَلِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿۹۰﴾
وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ اٰمِنُوْا بِمَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوْا نُؤْمِنُ بِمَاۤ اُنْزِلَ
عَلَيْنَا وَيَكْفُرُوْنَ بِمَا وَرَآءَهٗ ۗ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ ؕ
قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُوْنَ اَنْۢبِيَآءَ اللّٰهِ مِنْ قَبْلُ اِنْ كُنْتُمْ
مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۹۱﴾ وَلَقَدْ جَآءَكُمْ مُّوْسٰى بِالْبَيِّنٰتِ ثُمَّ
اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهٖ وَاَنْتُمْ ظٰلِمُوْنَ ﴿۹۲﴾ وَاِذْ
اَخَذْنَا مِيْثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّوْرَ ؕ خُذُوْا
مَاۤ اٰتَيْنٰكُمْ بِقُوَّةٍ وَّاسْمَعُوْا ؕ قَالُوْا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا ۗ
وَاُشْرِبُوْا فِيْ قُلُوْبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ ؕ قُلْ بِئْسَمَا
يَاْمُرُكُمْ بِهٖۤ اِيْمَانُكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۹۳﴾

۸۹ اونلارا (یهودیلره) آللّه طرفیندن اللرینده اولانی (توراتی) تصدیق ائدن بیر کتاب (قرآن) و اؤزلری اوگدن [او کتاب ایله] کافرلره غلبه چالماق آرزوسوندا اولدوقلاری حالدا، تانیدیقلاری [او کتاب، یا او پیغمبر] گلدیگی زمان اونا کافر اولدولار. دئمک، آللّهین لعنتی کافرلره دیر.

۹۰ اونلار، آللّهین لطف ـ مرحمتی ایله اؤز بنده لریندن ایسته دیگینه [کتاب] نازل ائتمه سینه پاخیللیق ائدرک، آللّهین [محمّده] نازل ائتدیگینی انکار ائتمکله، اؤزلرینی نئجه ده پیس بیر شئی مقابلینده ساتمیش اولدولار و بئله لیکله غضب اوستوندن غضب آلدیلار، کافرلر اوچون ذلیل ائدیجی بیر عذاب واردیر.

۹۱ و اونلارا: «آللّهین نازل ائتدیگینه ایمان گتیرین!» ـ دئییلنده: «بیزه (اؤز پیغمبریمیزه) گؤنده ریله نه اینانیریق» ـ دئییرلر. و اوندان آیریسینی انکار ائدیرلر. حالبوکی، او (قرآن) حقدیر و اونلارین الینده اولانی (توراتی) تصدیق ائدندیر. [ای پیغمبر!] اونلارا دئ: «اگر سیز ایمان گتیرن شخصلرسینیزسه، بس بوندان اوّل آللّهین پیغمبرلرینی نه اوچون اؤلدوروردونوز؟»

۹۲ موسی سیزه آچیق ـ آیدین دلیللر گتیرمیشدی، سونرا سیز دالینجا (اونون غیابیندا) بوزووی اؤزونوزه [تانری اولاراق] سئچدینیز و سیز ظلمکارلاردان اولدونوز.

۹۳ و خاطرلایین کی، سیزدن محکم عهد ـ پیمان آلدیق و طور [داغینی] باشینیزین اوستونه قووزادیق و [دئدیک]: «سیزه وئردیگیمیزدن محکم یاپیشین و [اونون گؤستریشلرینه] درست قولاق آسین!» اونلار دئدیلر کی: «ائشیتدیک»، و [اورکلرینده ایسه دئدیلر:] «[بو حؤکملره] عصیان ائله دیک». اونلارین اورکلرینده کفرلری اوزوندن بوزووون محبّتی یئر سالدی. دئ: «اگر ایمان گتیرمیش شخصلرسینیزسه ایمانیز سیزی نئجه ده پیس شئیلره امر ائدیر (یؤنلدیر)!»

قُلْ اِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ عِنْدَ اللّٰهِ خَالِصَةً
مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
﴿٩٤﴾ وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ اَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ ﴿٩٥﴾ وَلَتَجِدَنَّهُمْ اَحْرَصَ النَّاسِ عَلٰى حَيٰوةٍ وَمِنَ
الَّذِينَ اَشْرَكُوا يَوَدُّ اَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ اَلْفَ سَنَةٍ وَمَا
هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ الْعَذَابِ اَنْ يُعَمَّرَ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَاِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلٰى
قَلْبِكَ بِاِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى
وَبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهِ
وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَاِنَّ اللّٰهَ عَدُوٌّ
لِلْكَافِرِينَ ﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا
اِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿٩٩﴾ اَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ
بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ
لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ
كِتَابَ اللّٰهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَاَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

۹۴ [یا پیغمبر!] دئ : «اگر آلله یانیندا آخرت ائوی (جنّت) آیری انسانلارا دئییل، تکجه سیزه مخصوصدورسا ، اگر دوغرو دئییرسینیزسه، اؤلوم ایسته یین [و اونو آرزو ائدین!» چونکی جنّتی اؤزونه مخصوص بیلن کس، اونا چاتماغا تله سر .]

۹۵ البتّه، اونلار [اؤزلریندن قاباق، آخرت ائوینه] گؤندردیکلری [پیس] عمللره گؤره اؤلومو اصلا ایسته مزلر . آلله ظلمکارلارین حالینا واقف دیر .

۹۶ سن اونلاری قطعاً بوتون انسانلاردان، [حتّی] مشرك اولان شخصلردن ده آرتیق یاشاماغا داها حریص اولان گؤره جکسن . اونلارین هر بیری مین ایل بویو یاشاماغی آرزو ائدر . حالبوکی بو اوزون عمر ائتمک ده اونو عذابدان اوزاق ائتمز . و آلله، البتّه، اونلارین ائتدیکلرینی گؤرندیر .

۹۷ [یا محمّد!] دئ : «جبرائیل ایله دوشمن اولان شخص [بیلسین کی،] حقیقتاً، او، آللهین اذنی ایله اونو (قرآنی) سنین قلبینه نازل ائتدیدیر . بیر حالدا کی، [او،] اوندان اوّلکیلری (سماوی کتابلاری) تصدیق ائدن، مؤمنلری هدایت ائدن و اونلارا بشارت وئرندیر» .

۹۸ و هر کیم آللها، اونون ملکلرینه، پیغمبرلرینه، جبرائیله و میکائیله دوشمندیرسه، [بیلسین کی،] آلله دا کافرلره دوشمندیر .

۹۹ دوغرودان بیز سنه آچیق ــ آیدین معجزه لر گؤندردیک ؛ فاسقلردن (کافرلردن) ساوایی اونلاری هئچ کس انکار ائتمز .

۱۰۰ مگر اونلار (یهودیلر) هر دفعه عهد باغلادیقلاری زمان اونلارین بیر دسته سی اونو پوزمادیمی؟ عکسینه، اونلارین چوخو ایمان گتیرمیر .

۱۰۱ اونلارا آلله طرفیندن اونلارین یانیندا اولانی (توراتی) تصدیق ائدن بیر پیغمبر گلدیگی زمان، کتاب وئریلنلردن (اهل کتابدان) بیر دسته سی، سانکی اونلار [اوکتابدان هئچ بیر شئیی] بیلمیرلر کیمی آللهین کتابیندان اوز چئویردیلر .

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَانَ ۖ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ
وَلَٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا
أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ ۚ وَمَا يُعَلِّمَانِ
مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ۖ
فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ ۚ
وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ وَيَتَعَلَّمُونَ
مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ۚ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ
مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۚ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
أَنْفُسَهُمْ ۚ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا
وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ ۖ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
﴿١٠٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا
وَاسْمَعُوا ۗ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ مَا يَوَدُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ
عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ ۗ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

۱۰۲ [یهودیلر] سلیمانین سلطنتینه دایر شیطانلارین اوخودوقلارینا اویدولار. سلیمان [سحربازلیغا باشلامادی و] کافر اولمادی، لاکین او شیطانلار سحری خلقه اؤیره تمکله کافر اولدولار، حالبوکی بابیلده هاروت و ماروت [آدلی] ایکی ملکه نازل اولانلاری، او ایکی ملک : «حقیقتاً، بیز امتحان واسیطه سی ییک، [گؤزله سحره گیریشمکله] کافر اولما!» ــ دئمه میشدن هئچ کسه اؤیره تمیردیلر. آمما اونلار او ایکی ملکدن بیر شئیلر اؤیره نیردیلر کی، اونونلا ارله ــ آرواد آراسینا آیریلیق سالسینلار. لاکین اونلار آللّهین اذنی اولمادان هئچ کسه ضرر یئتیره ن دئییلدیلر. اونلار بیر شئیلر اؤیره نیردیلر کی، اونلارا ضرر یئتیریردی و فایدا یئتیرمیردی. قطعاً بیلمیشدیلر کی، بو کیمی شئیلری ساتین آلانلار آخرتده بیر پای آپارمایاجاقلار. و نه قده ر پیس بیر شئیین مقابلینده اؤزلرینی ساتمیش اولدولار، فقط بیلمیش اولسایدیلار!

۱۰۳ و اگر اونلار ایمان گتیریب پرهیزکار اولسایدیلار، شبهه سیزکی، آللّه طرفیندن آلدیقلاری ثواب داها یاخشی اولاردی. فقط بیلمیش اولسایدیلار!

۱۰۴ ای ایمان گتیرنلر! [پیغمبره] "راعنا"[1] دئمه یین "اُنظُرنا" دئیین و قولاق آسین. کافرلر اوچون آغریلی عذاب واردیر.

۱۰۵ نه اهل کتابدان اولان کافرلر، نه ده مشرکلر، سیزه پروردگارینیز طرفیندن بیر خئیرین گؤنده ریلمه سینی ایسته مزلر. حالبوکی، آللّه اؤز رحمتینی ایسته دیگی شخصه مخصوص ائدر. آللّه بؤیوک فضل ــ کرم صاحبی دیر.

---

۱ ــ عرب دیلینده "راعنا"، "بیزی قورو"، "بیزده گؤزون اولسون"، "بیزی گؤزله"، "بیزه حؤرمت گؤستر" معنالاریندا ایشلندیگی حالدا، عبری دیلینده یوخاریداکی معنالارلا یاناشی، "بیزه چوبانلیق ائت" و باشقا معنالاردا دا ایشلنمیشدیر. یهودیلر بو سؤزو پیغمبره قارشی بیر استهزا واسیطه سی کیمی استفاده ائدیردیلر.

مَا نَنْسَخْ مِنْ اٰيَةٍ اَوْ نُنْسِهَا نَاْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَآ اَوْ مِثْلِهَاۜ اَلَمْ
تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١٠٦﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ
لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ ﴿١٠٧﴾ اَمْ تُر۪يدُونَ اَنْ تَسْـَٔلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا
سُئِلَ مُوسٰى مِنْ قَبْلُۜ وَمَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْا۪يمَانِ فَقَدْ ضَلَّ
سَوَٓاءَ السَّب۪يلِ ﴿١٠٨﴾ وَدَّ كَث۪يرٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ
مِنْ بَعْدِ ا۪يمَانِكُمْ كُفَّاراًۚ حَسَداً مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ
مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّۚ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتّٰى يَأْتِيَ اللّٰهُ
بِاَمْرِه۪ۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١٠٩﴾ وَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ
وَاٰتُوا الزَّكٰوةَۜ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ
تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿١١٠﴾ وَقَالُوا
لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ اِلَّا مَنْ كَانَ هُوداً اَوْ نَصَارٰىۜ تِلْكَ
اَمَانِيُّهُمْۜ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿١١١﴾
بَلٰى مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُٓ اَجْرُهُ
عِنْدَ رَبِّه۪ۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

۱۰۶ بیز هر هانسی بیر آیه‌نی نسخ ائتسک یا اونوتدورساق، اوندان یاخشی سینی یا اونا بنزه‌رینی گتیره ریک. مگر آللهین، حقیقتاً، هر ایشه قادر اولدوغونو بیلمیرسنمی؟

۱۰۷ مگر بیلمیرسن کی، حقیقتاً، گؤیلرین و یئرین حؤکمرانلیغی آللها مخصوصدور و سیزین آللهدان غیری بیر ولیّ و نه ده بیر کؤمکچینیز یوخدور؟

۱۰۸ یوخسا بوندان اوّل موسی دان طلب ائدیلدیگی کیمی سیز ده اؤز پیغمبرینیزدن [عقله باتمایانی] طلب ائتمک ایسته‌ییرسینیز؟ هر کیم ایمانی کفرله ده‌ییشسه، حقیقتاً، دوز یولدان آزمیش اولور.

۱۰۹ اهل کتابدان چوخو، حقیقت اؤزلرینه بللی اولاندان سونرا، طبیعتلریندکی حسد اوزوندن ایمان گتیرمیش اولدوغونوزدان سونرا سیزی کفره طرف سؤوق ائتمک آرزوسوندا ایدیلر. آللهین امری گلنه قده‌ر اونلاری عفو ائدین و باغیشلایین! حقیقتاً، آلله هر بیر شئیه قادردیر.

۱۱۰ و ناماز قیلین، زکات وئرین! قاباقجادان اؤزونوز اوچون گؤندردیگینیز هر خئیر عملی آلله یانیندا تاپاجاقسینیز. حقیقتاً، آلله، ائله‌دیگینیز بوتون عمللری گؤرندیر.

۱۱۱ و [یهودیلر وخاچ پرستلر] دئدیلر: «جنّته یهودی و نصارادان ساوایی هئچ کیم داخل اولمایاجاق». بو، آنجاق اونلارین خولیالاریدیر. [یا محمّد!] دئ: «اگر دوغرو دئییرسینیز، دلیلینیزی گتیرین!»

۱۱۲ بلی، اؤزونو آللها تمامیله تسلیم ائدن و گؤزه‌ل عمل صاحبی اولان شخصین اجری ربّی نین یانیندا دیر. اونلارا هئچ بیر قورخو یوخدور و اونلار غمگین اولمازلار.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارٰى عَلٰى شَيْءٍۖ وَقَالَتِ النَّصَارٰى لَيْسَتِ
الْيَهُودُ عَلٰى شَيْءٍۙ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَۜ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
مِثْلَ قَوْلِهِمْۚ فَاللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللّٰهِ
اَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعٰى فِي خَرَابِهَاۜ اُولٰٓئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ اَنْ
يَدْخُلُوهَا اِلَّا خَآئِفِينَۜ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَاَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ
اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ
وَلَدًاۙ سُبْحَانَهُۜ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ كُلٌّ لَهُ
قَانِتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَاِذَا قَضٰٓى اَمْرًا
فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللّٰهُ اَوْ تَاْتِينَآ اٰيَةٌۜ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْۜ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْۜ قَدْ بَيَّنَّا
الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ اِنَّآ اَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ
بَشِيرًا وَنَذِيرًاۙ وَلَا تُسْـَٔلُ عَنْ اَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

۱۱۳ یهودیلر دئدیلر : «نصرانیلر هئچ بیر [معتبر] شئیه دایانمیرلار». نصرانیلر ایسه دئدیلر کی : «یهودیلر هئچ بیر [معتبر] شئیه استناد ائتمیرلر». بیر حالدا کی، [هر ایکی دسته] سماوی کتاب اوخویورلار. نادانلار دا اونلار کیمی [بیر سؤز] دانیشدیلار. آللّه قیامت گونونده اونلارین آراسیندا اولان بو اختلاف باره‌سینده حؤکم وئره جکدیر.

۱۱۴ آللّهین مسجدلرینده آللّه آدی نین [اورادا] چکیلمه‌سینه مانع اولانلاردان و اونلارین خراب ائدیلمه‌سینه چالیشانلاردان داها ظالیم کیم اولا بیلر؟ اونلار اورایا (مسجدلره) آنجاق قورخا—قورخا گیره بیلردیلر. اونلار اوچون بو دنیادا روسوایچیلیق و آخرتده ده بؤیوک عذاب وار.

۱۱۵ شرق ده، غرب ده آللّهیندیر. هر هانسی طرفه اوز توتسانیز، [اصلینده] آللّها طرف اوز توتوبسونوز. حقیقتاً، آللّهین رحمتی گئنیشدیر و او بیلندیر.

۱۱۶ و[نصرانیلر] دئدیلر : «آللّه اؤزو اوچون اؤولاد گؤتوروبدور». او (آللّه) ایسه پاکدیر. بلی، گؤیلرده ویئرده هر نه وارسا، هامیسی اونون ملکیّتینده و [هامیسی اونون] اطاعتینده دیر.

۱۱۷ گؤیلری و یئری یارادان اودور. بیر ایشی گؤرمک ایسته‌دیگی زمان اونا (او ایشه) آنجاق : "اول" —دئیر، او دا [درحال] اولار.

۱۱۸ نادانلار دئدیلر : «آللّه بیزیمله دانیشسایدی؛ یا بیزه بیر آیت (معجزه) گؤندرسه‌یدی [نه اولاردی کی؟] بونلاردان قاباقکیلار دا اونلارین سؤزلرینی تکرارلاییردیلار. اونلارین قلبلری (دوشونجه‌لری) [نه ده] بیر—بیرینه بنزه‌ییر. بیز یقین اهلینه آیه‌لریمیزی آیدینلاشدیرمیشیق.

۱۱۹ حقیقتاً، بیز سنی حقّ اولاراق بشارت (مژده) وئرن و خبردارلیق ائدن گؤندردیک. سن ایسه جهنّم اهلی باره‌سینده [پیغمبرلیگی اونلارا چاتدیردیقدان سونرا] سوروشولمایاجاقسان.

وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارٰى حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ اِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذ۪ي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ ﴿١٢٠﴾ اَلَّذ۪ينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِه۪ اُو۬لٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِه۪ وَمَنْ يَكْفُرْ بِه۪ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّت۪ٓي اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَنّ۪ي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَم۪ينَ ﴿١٢٢﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْز۪ي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَاِذِ ابْتَلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاَتَمَّهُنَّ قَالَ اِنّ۪ي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّت۪ي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِم۪ينَ ﴿١٢٤﴾ وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَاَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ اِبْرٰه۪يمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَٓا اِلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْمٰع۪يلَ اَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّٓائِف۪ينَ وَالْعَاكِف۪ينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَارْزُقْ اَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَاُمَتِّعُهُ قَل۪يلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهُٓ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَص۪يرُ ﴿١٢٦﴾

۱۲۰ نه یهودیلر ، نه ده نصرانیلر، سن اونلارین دینینه تابع اولمایینجا سندن اصلا راضی اولمایاجاقلار. اونلارا دئ :«تکجه آللَهین هدیتی هدایتدیر، (آنجاق آللَهین هدایتی دوغرو یولدور)». [ایندی ایسه] سنه گلن بو علمدن سونرا اونلارین هوا ـــ هوسلرینه (نفسانی ایسته کلرینه) اویسان، سنین اوچون آللَهین مقابلینده نه بیر دوست، نه ده بیر کؤمکچی اصلا تاپیلماز.

۱۲۱ کتاب وئردیگیمیز کیمسه لر، اونو دوزگونجه اوخویارلار. اونا ایمان گتیرنلر ده ائله جه اونلار اولار. اونو انکار ائدنلر ایسه، خسرانا اوغرایاجاق اولانلاردیرلار.

۱۲۲ ای اسرائیل اؤولادی! سیزه وئردیگیم نعمتلریمی و سیزی عالملر[ده کیلر]دن اوستون توتدوغومو یاد ائدین!

۱۲۳ هئچ کیمسه آیریسی نین دردینه ده یمه یه جک، هئچ کیمسه دن بدل (عوض) قبول اولونمایاجاق و هئچ بیر شفاعت اونا فایدا وئرمیه جک و [نهایت] اؤزلرینه ده کؤمک لیک ائدیلمیه جک بیر گوندن (حساب گونوندن) قورخون!

۱۲۴ هم ده ابراهیمی ربّی بیر نئچه سؤز ایله امتحانا چکدی و او، تمامیله بو امتحانلارین عهده سیندن گلدیکده. آللَه اونا بویوردو :«من سنی انسانلارا امام ائتدیم». ابراهیم دئدی (سوروشدو) :«منیم نسلیمدن نئجه؟» آللَه بویوردو :«منیم عهدیم ایسه ظلمکارلارا شامل اولماز».

۱۲۵ [واو زمانی خاطرلایین کی،] کعبه ائوینی انسانلار اوچون ییغیناجاق و امن ـــ آمانلیق یئری ائتدیک [و دئدیک]:«سیز ایسه ابراهیمین مقامیندان (دوردوغو یئردن) اؤزونوزه نامازگاه توتون!» ابراهیمه و اسماعیله :«منیم ائویمی (کعبه نی) طواف ائده نلر، اعتکاف ائده نلر، رکوع و سجده ائدنلر اوچون تمیزله یین!» ـــ دئیه امر ائتدیک.

۱۲۶ ابراهیم دئدی :«پروردگارا بورانی امن ـــ آمانلیق شهری ائت و بورانین اهالیسیندن آللَها و آخرت گونونه اینانانلارینا جور به جور محصوللاردان روزی وئر!» ـــ دئدیکده آللَه بویوردو :«من کافر اولانا دا بیر آز بارینا جاق وئره رم، لاکین سونرا اونو جهنّم عذابینا طرف سؤوق ائدرم. و اونون قاییداجاق یئری نه یامان بیر یئردیر!»

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا
إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ
ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا
إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ
يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا
مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ
لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾
وَوَصَّىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ
لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمْ
كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ
لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَٰهَكَ
وَإِلَٰهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَٰهًا وَاحِدًا
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

۱۲۷ و [یادینا سال کی،] ابراهیم ایله اسماعیل بیرلیکده بئیتین (کعبه‌نین) بونؤوره‌سینی اوجالتدیقلاری زمان : «پروردگارا! بیزدن قبول ائت! دوغرودان دا سن ائشیدن و بیلنسن» ، ـ دئییردیلر.

۱۲۸ «پروردگارا! بیزی سنین امرینه اطاعت ائدن [بنده‌لردن] ائت ، بیزیم نسلیمیزدن [ده] سنین اطاعتینده اولان بیر امّت قرار وئر ، حجّ عبادتیمیزین طرزینی بیزه گؤستر و بیزه مرحمت ائت! حقیقتاً، تؤبه‌لری قبول ائدن (مرحمت ائلن) و مهربان سنسن.

۱۲۹ پروردگارا! اونلارا سنین آیه‌لرینی اوخویان اونلارا کتابی و حکمتی اؤیره‌دن و تمیزله‌ین بیر پیغمبر گؤندر. حقیقتاً، عزّت و حکمت صاحبی اولان آنجاق سنسن!»

۱۳۰ آخماق اولان کیمسه‌دن سووای ابراهیمین دینیندن کیم اوز چئویره‌ر؟ حقیقتاً، بیز اونو دنیادا [پیغمبرلیگه] سئچدیک و حقیقتاً، او، آخرتده صالحلردندیر.

۱۳۱ ربّی ابراهیمه: «تسلیم اول!» ـ دئدیگی زمان، ابراهیم : «عالملرین ربّینه تسلیم اولدوم»، ـ دئدی.

۱۳۲ ابراهیم و یعقوب بونو اؤز اوغلانلارینا وصیّت ائتمیش و [هر بیری اؤز اوغلانلارینا دئدی کی]: «ای اوغلانلاریم! حقیقتاً، الله بو دینی سیزین اوچون سئچیبدیر، و سیز، آنجاق مسلمان اولاراق دنیادان گئتمه‌لی سینیز».

۱۳۳ یعقوبون اؤلومو یئتیشن زمان، سیز اونون یانیندا ایدینیزمی؟ او، «مندن سونرا نه‌یه عبادت ائده‌جکسینیز؟» ـ دئیه اوغوللاریندان سوروشدوغو زمان، اونلار دئدیلر : «سنین آللهینا و آتالارین ـ ابراهیم، اسماعیل و اسحاقین آللهی اولان تک آللها عبادت ائده‌جه‌ییک و بیز اونا تسلیم اولانلاریق».

۱۳۴ اونلار گلیب ـ گئتمیش بیر امّت دیر، اونلارین الده ائتدیکلری (قازاندیقلاری عمللر) اؤزلرینه، سیزین ده الده ائتدیکلرینیز اؤزونوزه عایددیر. اونلارین ائتدیکلری عمللر باره‌سینده سیزدن سوروشولماز.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تَهْتَدُوا ۗ قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾ فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا ۖ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ ۖ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللَّهِ ۖ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾ أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ ۗ قُلْ أَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ ۗ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۖ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ ۖ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

۱۳۵ [یهودیلر و نصرانیلر مسلمانلارا] دئدیلر : «هدایت [یولونو] تاپماق اوچون یهودی یا نصرانی اولون!» [یا محمّد!] دئ: «لاپ دوغرو اولان ابراهیمین دینینه [تابع اولون]! او، مشرکلردن دئییلدی».

۱۳۶ دئیین کی : «بیز آللّها، بیزه نازل اولانا (قرآنا)، ابراهیم، اسماعیل، اسحاق، یعقوب و اسباطه (اونون اؤولادینا) نازل اولونانا، موسایه، عیسایه و آیری پیغمبرلره ربلّری طرفیندن وئریلنلره ایمان گتیرمیشیک، بونلاردان هئچ بیری‌نین آراسیندا فرق قویموروق، بیز آللّها تسلیم اولانلاردانیق».

۱۳۷ اگر اونلار دا سیزین ایمان گتیردیگینیز کیمی ایمان گتیرسه‌لر، شبهه‌سیز کی، هدایت یولونو تاپارلار، اوز دؤندرسه‌لر ایسه حقیقتاً، کین بسله‌میش اولارلار. آللّه، [اونلارین قارشی‌سیندا] سنه کفایت ائلر. او، حقیقتاً، ائشیدن و بیلندیر.

۱۳۸ [بودور] آللّهین بویاغی؛ آللّهدان داها گؤزه‌ل بویاغی اولان کیم واردیر؟ بیز ایسه تکجه اونا عبادت ائدیریک.

۱۳۹ [یا محمّد! کتاب اهلینه] دئ : « سیز، آللّه باره‌سینده بیزیمله مباحثه یه گیریشیرسینیزمی؟ حالبوکی او، بیزیم ده ربّیمیزدیر، سیزین ده ربّینیزدیر. بیزیم عمللریمیز بیزه، سیزین عمللرینیز ایسه سیزه عایددیر. اونا صادق اولان (صداقتله پرستش ائدن) بیزیک».

۱۴۰ «یوخسا سیز ابراهیم، اسماعیل، اسحاق، یعقوب و اسباطین (اونلارین اؤولادلاری‌نین) یهودی و یا نصرانی اولدوقلارینی سؤیله‌ییرسینیز؟» [یا محمّد!] دئ : «سیز یاخشی بیلیرسینیز، یوخسا آللّه [یاخشی بیلیر]؟ آللّه طرفیندن گلن شهادتی اؤز یانیندا گیزله‌دن شخصدن داها ظالیم کیم اولا بیلر؟ آللّه سیزین گؤردوگونوز عمللردن غافل دئییلدیر».

۱۴۱ اونلار گلیب ـ گئتمیش بیر امّت‌دیر. اونلارین آلده ائتدیکلری (قازاندیقلاری عمللر) اؤزلرینه، سیزین ده الده ائتدیکلرینیز اؤزونوزه عایددیر. اونلارین ائتدیکلری عمللر باره‌سینده سیزدن سوروشولماز.

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّاهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّتِي
كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا
لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ
شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ
يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا
عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ
اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ
فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ
وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا
اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ
وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

۱۴۲ انسانلاردان بیر دسته آخماقلار دئیه جکلر کی : «[مسلمانلاری] قاباقکی قبله لریندن دؤندرن نه دیر؟» دئ: «شرق ده، غرب ده آلله هیندیر. او ایسته دیگی شخصی دوغرو یولا هدایت ائدر».

۱۴۳ بئله لیکله سیزی اورتا بیر امّت ائتدیک کی، انسانلارا شاهید اولاسینیز و پیغمبر ده سیزه شاهید اولسون. بوندان اوّل اوز توتدوغون قبله نی، محض پیغمبره تابع اولانلارلا پیغمبردن اوز چئویرنلری بیر-بیریندن آییرد ائتمک اوچون تعیین ائتمیشدیک. [بو ایش ایسه] آلله هین هدایت ائتدیگی کیمسه لردن آیریسینا آغیر گله جکدیر. آلله سیزین ایمانیزی (اوّلکی قبله یه قیلدیغینیز نامازلاری) ضایع[1] ائلدن دئییلدیر. او، شبهه سیز کی، انسانلارا چوخ شفقتلی و مهرباندیر.

۱۴۴ بیز، سنین گؤی اوزونه اوزونو دولاندیردیغینی البتّه گؤروروك، ایندی ایسه سنی راضی اولاجاغین بیر قبله یه طرف دؤندره ریک. اؤز اوزونو مسجدالحراما طرف دؤندر! [ای مسلمانلار!] سیز ده هارادا اولسانیز اوزونوزو اورایا دؤندرین! و کتاب وئریلمیش کیمسه لر (امّتلر) بونون حق اولاراق اؤز ربّلری طرفیندن گلمیش اولدوغونو چوخ یاخشی بیلیرلر. آلله، اونلارین عمللریندن غافل دئییلدیر.

۱۴۵ کتاب وئریلمیشلره هر جور آیت (معجزه) گتیرسن ده اوز توتدوغون قبله یه تابع اولمازلار. سن ده کی، اونلارین قبله سینه تابع اولان دئییلسن، اونلار دا بیر- بیرلری نین قبله لرینه تابع اولمازلار. [ایندی ایسه] سنه گلن بو علمدن سونرا اونلارین هوا ـ هوسلرینه اویسان، اوندا شبهه سیز کی، سن ده ظلمکارلاردان اولارسان!

۱-زای

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا
مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُوا
الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ
شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلِأُتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾ كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ
يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾ فَاذْكُرُونِي
أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

۱۴۶ کتاب وئردیگیمیز کیمسه لر اؤز اؤولادلارینی تانیدیقلاری کیمی [پیغمبری] تانییرلار و اونلاردان بیر دسته ده حقّی بیله ـ بیله گیزله دیرلر.

۱۴۷ بو حق، ربّیندندیر کی، اصلا شبهه ائدنلردن اولمایاسان!

۱۴۸ هر کسین اوز توتدوغو بیر قبله سی واردیر. یاخشی ایشلر گؤرمکده بیر ـ بیرینیزی قاباقلاماغا تله سین! هارادا اولورسونوزسا، [اولون]، آللّه سیزی بیر یئره ییغاجاقدیر. حقیقتاً، آللّه هر ایشه قادردیر.

۱۴۹ هر هارادان چیخاندا اوزونو مسجدالحراما طرف دؤندر! شبهه سیز کی، بو سنین ربّی نین طرفیندن گلن حقدیر. آللّه عمللرینیزدن غافل دئییلدیر.

۱۵۰ هر هارادان چیخاندا اوزونو مسجدالحراما طرف دؤندر! سیز ده هارادا اولسانیز، اوزونوزو اونا طرف دؤندرین کی، اؤزلرینه ظلم ائدنلردن غیری شخصلر سیزین علیهینیزه بیر ایراد توتماسینلار. او ظلمکارلاردان قورخمایین! آنجاق مندن قورخون کی، من سیزه وئردیگیم نعمتیمی تاماملاییم، بلکه ده سیز حق یولو تاپاسینیز.

۱۵۱ هابئله، اؤز ایچینیزدن آیه لریمیزی سیزه اوخویان، سیزی تزکیه ائدن (نفسلرینیزی تمیزله ین)، کتابی و حکمتی سیزه اؤیره دن و بیلمه دیگینیز شئیلری بیلدیرن بیر پیغمبر گؤندردیک.

۱۵۲ بئله لیکله، منی یاد ائدین کی، من ده سیزی یاد ائدیم. منه شکر ائدین و کفره دوشمه یین!

۱۵۳ ای ایمان گتیرنلر! صبر ائتمک و ناماز قیلماقلا [آللّهدان] کؤمک آلین! حقیقتاً، آللّه صبر ائدنلرله دیر.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اَمْوَاتٌ بَلْ اَحْيَاءٌ وَلٰكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾ اَلَّذِينَ اِذَا اَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾ اُولٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ اِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا اَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ اُولٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ ﴿١٥٩﴾ اِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَاَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَاُولٰئِكَ اَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ اُولٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿١٦٢﴾ وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

۱۵۴ آللّه یولونـدا اؤلدورولموشلره [شهید اولانلارا] " اؤلولر" دئمه یین؛ عکسینه اونلار دیریدیرلر؛ لاکین سیز بونو درک ائتمیرسینیز.

۱۵۵ البتّه کی، بیز سیزی بیر آز قورخویلا، بیر آز آجلیقلا، بیز آز دا جان ایتگیسی، مال، و محصول قیتلیغی ایله امتحان ائدیریک. صبر ائدنلره مژده ورا!

۱۵۶ اونلار او کیمسه‌لردیر کی، باشلارینا بیر مصیبت گـلدیگی زمان: «بیز آلـلّها عایدیک و البتّه اونا طرف قاییداجاغیق»، ـــ دئیرلر.

۱۵۷ ربلّری طرفیندن گـلن مغفرت و رحمت اونلارا عایددیر و هدایته چاتمیشلاردا اونلارین اؤزودور.

۱۵۸ حقیقتاً، صفا و مروه آللّهین علامتلریندندیر. دئمک [آلـلّهین] بئیتی‌نین (کعبه‌نین) حجّینی و یا عمره‌سینی یئرینه یئتیرمک مقصدینده اولان شخص اوچون هر ایکیسینی (صفا و مروه‌نی) طواف ائتمه گینده هئچ بیر گناه (مانع چیلیک) یوخدور. هر کیم کؤنوللو اولاراق [واجب عملدن علاوه] بیر یاخشی عمل ائله سه [بیلسین کی،] آللّه، حقیقتاً، یاخشی مکافاتلاندیران و بیلندیر.

۱۵۹ گؤندردیگیمیز آچیق ـ آیدین دلیللری و هدایت [یولونو] کتابدا انسانلارا آچیقلادیغیمیزدان سونرا گیزله‌دنلره، هم آللّه و هم بوتون لعنت ائده‌بیلنلر لعنت ائدرلر.

۱۶۰ آنجاق تؤبه ائدنلر، [اؤزونو] اصلاح ائدنلر و [حقیقتی] آچیقلایانلار آیری؛ اونلاری باغیشلایارام. من تؤبه‌لری قبول ائدن و مهربانام.

۱۶۱ آللّهین، ملکلرین و بوتون انسانلارین لعنتی کافرلره و کافر حالیندا اؤلنلره گلسین.

۱۶۲ اونلار بو لعنت ایچینده دائمی قالانلاردیر، نه اونلارین عذابلاری یونگوللشدیریله‌جک و نه ده کی، اونلارا مهلت وئریلر.

۱۶۳ سیزین تانرینیز واحد آللّهدیر. اونـدان باشقا بیر تانری یوخدور؛ او، رحمان و مهرباندیر.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَآ أَنْزَلَ
اللّٰهُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ مَّآءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَآبَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ وَالسَّحَابِ
الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾
وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ أَنْدَادًا يُّحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ
اللّٰهِ وَالَّذِينَ اٰمَنُوٓا أَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوٓا
إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلّٰهِ جَمِيعًا وَّأَنَّ اللّٰهَ
شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾ إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا
وَرَأَوُا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا
لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذٰلِكَ يُرِيهِمُ اللّٰهُ
أَعْمَالَهُمْ حَسَرٰتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخٰرِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾ يٰٓأَيُّهَا
النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلٰلًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوٰتِ
الشَّيْطٰنِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوٓءِ
وَالْفَحْشَآءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

۱۶۴ حقیقتاً، گؤیلرین و یئرین یارادیلماسیندا، گئجه و گوندوزون بیر ـ بیرینی تعقیب ائتمه سینده، انسانلارا منفعت یئتیرمک مقصدیله دریادا اوزن گمی‌لر ده، اؤلموش یئر اوزونو آللّهین گؤیدن یاغیش یاغدیریب تزه‌دن دیریلتمه سینده، جور به جور حیوانلاری اونون هر طرفینه یایماسیندا، یئللرین دولاندیریلماسیندا و گؤیله یئر آراسیندا [آللّهین امرینه] تابع اولان بولودلاردا عقل و دوشونجه صاحیبی اولان انسانلار اوچون دلیللر (علامتلر) واردیر.

۱۶۵ انسانلارین ایچریسینده آللّها شریک قوشانلار، شریکلری ده آللّهی دوست توتدوقلاری کیمی دوست توتانلار دا واردیر. حالبوکی، ایمان گتیرنلرین آللّها محبّتلری داها درین دیر. اگر اؤزلرینه ظلم ائدنلرین وقتینده گؤره‌جکلری عذابدان خبرلری اولسایدی، اونلار، بوتون قوه ـ قدرتین اصلینده آللّها مخصوص اولدوغونو و اونون عذابی نین شدّتلی اولماسینی بیلردیلر.

۱۶۶ او زمان تابع اولونموشلار تابع اولانلاردان اوزاقلاشاجاق، عذابی گؤره‌جک و آرالاریندآکی رابطه قیریلاجاقدیر.

۱۶۷ او زمان تابع اولانلار: «اگر دنیایا قاییدا بیلسه‌یدیک، اونلار بیزدن اوزاقلاشدیقلاری کیمی، بیز ده اونلاردان اوزاقلاشاردیق»، ـ دئیرلر. آللّه بو جور اونلارا عمللری‌نین حسرتدن عبارت اولدوغونو گؤسترر و اونلار [جهنّم] اودوندان چیخان دئییللر.

۱۶۸ ای انسانلار! یئر اوزونده‌کی شئیلردن حلال و تمیز اولانلارینی یئیین، شیطانین ایزلرینه اویمایین! حقیقتاً، او، سیزه آچیق ـ آشکار دوشمندیر.

۱۶۹ او، سیزه آنجاق پیس و خلاف ایشلر گؤرمه گینیزی و آللّها قارشی بیلمه‌دیگینیز شئیلری سؤیلمه گینیزی امر ائدر.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۗ أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً ۚ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ ۖ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۙ أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ ۚ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ ۗ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

۱۷۰ اونلارا : «آللّهین گؤندهردیکلرینه تابع اولون!» ـ دئییلدیگی زمان : «بیز آتالاریمیزین گئتدیکلری یولو ایزلّیه جه‌ییک»، ـ دئییرلر. بس آتالاری بیر شئی آنلامایب دوغرو یولدا دئییلدیلرسه نئجه؟ [اوندا یئنه ده آتالاری‌نین یولونو ایزلیه جکلرمی؟]

۱۷۱ کافرلری [دعوت ائدن کیمسه]، چیغیرـ باغیردان غیری بیر شئی ائشیتمه‌ینی (حیوانی) هایلایان کیمسه‌یه (چوبانا) بنزر. اونلار کار، لال و کوردورلار، بونا گؤره ده درك ائتمزلر.

۱۷۲ ای ایمان گتیرنلر! سیزه وئردیگیمیز روزیلرین تمیزیندن یئیین و اگر آللّها عبادت ائدیرسینیزسه، اونا شکر ائدین!

۱۷۳ آللّه سیزه مئیته‌نی (اؤلموش حیوانی)، قانی، دونوز اتینی [و کسیلدیگی زمان] آللّهدان آیریسی نین آدی ایله کسیلنلری یئمه‌یی مطلق حرام ائدیبدیر. لاکین مجبوری حالدا (ناچار قالاندا) حریص اولماماق و حددن آشماماق شرطی ایله [بونلاری یئمه‌گین] گناهی یوخدور. آللّه، حقیقتاً، باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۷۴ آللّهین گؤندردیگی کتابدان بیر شئی گیزله‌دن و اونونلا آزاجیق بیر شئی آلانلار (اونو اوجوز قیمته ساتانلار)، اونلار قارینلارینی اوددان باشقا بیر شئیله دولدورمازلار، قیامت گونونده آللّه اونلاری دانیشدیرمایاجاق، اونلاری تمیزلیگه چیخارمایاجاق. اونلار اوچون آغریلی عذاب واردیر.

۱۷۵ اونلار هدایتی ساتیب ضلالتی (آزغینلیغی) آلان و باغیشلانماق عوضینه عذابی آلان شخصلردیرلر. مگر اونلار اودا نه قدهر دؤزمه‌لی اولاجاقلار؟

۱۷۶ بو، اونا گؤره‌دیر کی، آللّه، کتابی حقّ اولاراق گؤندریبدیر. او کتاب باره‌سینده اختلاف ائدنلر ایسه، شبهه‌سیز کی، [حقیقتدن] اوزاق بیر نفاق ایچینده دیرلر.

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوْا وُجُوْهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ
وَالْكِتٰبِ وَالنَّبِيّٖنَ ۚ وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِى الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى
وَالْمَسٰكِيْنَ وَابْنَ السَّبِيْلِ وَالسَّآئِلِيْنَ وَفِى الرِّقَابِ ۚ وَاَقَامَ
الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ ۚ وَالْمُوْفُوْنَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عٰهَدُوْا ۚ
وَالصّٰبِرِيْنَ فِى الْبَاْسَآءِ وَالضَّرَّآءِ وَحِيْنَ الْبَاْسِ ؕ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ
صَدَقُوْا ؕ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُوْنَ ﴿١٧٧﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ
عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِى الْقَتْلٰى ؕ اَلْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْاُنْثٰى
بِالْاُنْثٰى ؕ فَمَنْ عُفِىَ لَهٗ مِنْ اَخِيْهِ شَىْءٌ فَاتِّبَاعٌ ۢ بِالْمَعْرُوْفِ وَاَدَآءٌ اِلَيْهِ
بِاِحْسَانٍ ؕ ذٰلِكَ تَخْفِيْفٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ؕ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ
ذٰلِكَ فَلَهٗ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلَكُمْ فِى الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يّٰٓاُولِى
الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ
اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ اِنْ تَرَكَ خَيْرًا ۖۚ الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِيْنَ
بِالْمَعْرُوْفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِيْنَ ؕ ﴿١٨٠﴾ فَمَنْۢ بَدَّلَهٗ بَعْدَ مَا سَمِعَهٗ فَاِنَّمَآ
اِثْمُهٗ عَلَى الَّذِيْنَ يُبَدِّلُوْنَهٗ ؕ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ؕ ﴿١٨١﴾

۱۷۷ یاخشی لیق تکجه، اوزونوزو گون چیخانا و گون باتانا چئویرمه‌نیز دئییلدیر؛ هم ده یاخشی عمل ائدن شخص اصلینده آللّها، آخرت گونونه، ملکلره، کتاباو پیغمبرلره اینانیب، اموالینی، اؤزونه چوخ ایستکلی اولماسینا باخمایاراق یاخینلارینا [و یا پیغمبرین یاخینلارینا]، یئتیملره، یوخسوللارا، یولدا قالمیشلارا، دیلنچی‌لره و قوللارین آزاد اولونماسینا صرف ائدن، ناماز قیلان، زکات وئرن، عهد باغلادیقدا عهدلرینه صادق قالان، دارلیقدا، سیخینتیدا و دؤیوش زمانی صبر ائدن شخصدن عبارتدیر. دوغرولار اونلاردیرلار، تقوالی‌لار (پرهیزکارلار) دا اونلاردیر.

۱۷۸ ای ایمان گتیرنلر! اؤلدورولنلر حقّینده سیزه قصاص یازیلدی. آزاد شخصی آزاد شخصین، قولو قولون، قادینی قادینین عوضینده [اؤلدوره بیلرسینیز]. [اؤلدورولن شخصین دین] قارداشی (ورثه‌سی) طرفیندن اونا (قاتله) معیّن بیر شئی باغیشلاندیقدا، [اؤلدوروله‌نین ورثه سی طرفیندن اولونموش باغیشین مقابلینده] یاخشی رفتار ائتسین و احسانا [رعایت ائدرك] اونون دیه سین (قانی نین قیمتینی) اؤده سین. بو [حؤکم] ربّینیز طرفیندن [جزانیزی] یونگوللشدیرمک و بیر رحمتدیر. بوندان سونرا تجاوزکارلیق ائدن شخص اوچون آغریلی عذاب واردیر.

۱۷۹ ای عقل صاحبلری! بو قصاصدا سیزین اوچون بیر حیات واردیر. اولابیلسین کی، تقوالی اولاسینیز.

۱۸۰ سیزین اوچون قرارا آلینیبدیر (یازیلیبدیر) کی، هر بیرینیز، اؤلوم وقتی چاتاندا قویوب گئده‌جه‌یینیز مالدان، والدینلرینیزه، یاخین قوهوملارینیزا عدالتله [بَیه نیلمیش صورتده] وصیّت ائده سینیز، [بو ایش] تقوالی‌لار اوچون بیر بورجدور.

۱۸۱ هر کیم اونو (وصیّتی) ائشیتدیکدن سونرا ده‌ییشدیرسه، گناهی، آنجاق اونو ده‌ییشدیره‌نلرین بوینونادیر. حقیقتاً، آللّه هر شئیی ائشیدن و بیلندیر.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُّوْصٍ جَنَفًا اَوْ اِثْمًا فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ
فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٨٢﴾ يٰۤاَيُّهَا
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِيْنَ مِنْ
قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ۙ ﴿١٨٣﴾ اَيَّامًا مَّعْدُوْدٰتٍ ؕ فَمَنْ كَانَ
مِنْكُمْ مَّرِيْضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ اَيَّامٍ اُخَرَ ؕ وَعَلَى الَّذِيْنَ
يُطِيْقُوْنَهٗ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِيْنٍ ؕ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَّهٗ ؕ
وَاَنْ تَصُوْمُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿١٨٤﴾
شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِىْۤ اُنْزِلَ فِيْهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنٰتٍ مِّنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ ۚ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ
الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ؕ وَمَنْ كَانَ مَرِيْضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ
مِّنْ اَيَّامٍ اُخَرَ ؕ يُرِيْدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيْدُ
بِكُمُ الْعُسْرَ ۫ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا
اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰىكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿١٨٥﴾ وَاِذَا
سَاَلَكَ عِبَادِىْ عَنِّىْ فَاِنِّىْ قَرِيْبٌ ؕ اُجِيْبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا دَعَانِ ۙ
فَلْيَسْتَجِيْبُوْا لِىْ وَلْيُؤْمِنُوْا بِىْ لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُوْنَ ﴿١٨٦﴾

۱۸۲ آمما، هر کس وصیّت ائده‌نین سهوه دوشمه‌سیندن و یا گناها باتماسیندان قورخدوقدا [وارثلرین] آرالاریندا صلح ائتسه، اونون اوچون هئچ بیر گناه یوخدور. آلله، باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۸۳ ای ایمان گتیرنلر! سیزین اوچون اوروج یازیلیبدیر (قرارا آلینیبدیر). نئجه کی، سیزدن اوّلکی‌لره یازیلمیشدی. اولا بیلسین کی، تقوالی اولاسینیز.

۱۸۴ [اوروج توتماق] سایی معیّن ائدیلمیش گونلردیر. [آمما] سیزدن هر کیم ناخوش اولسا، یاخود سفرده اولسا، [توتمادیغی گونلرین] سایی قده‌ر آیری گونلرده [اوروج توتمالیدیر، اوروج توتماغا] طاقتی اولمایانلار دا یوخسولو دویوراجاق قده‌ر فدیه (کفّاره) وئرملیدیر. هر کس اؤز میلی ایله خئیر ایش گؤره‌رسه، بو، اونا داها یاخشی اولار. اگر بیلسه‌نیز، اوروج توتماق سیزین خئیرینیزه‌دیر!

۱۸۵ رمضان آیی انسانلارا دوغرو یولو گؤسترن، دوغرو ایله اگرینی بیر-بیریندن آییریب آچیقلایان و [دلیل هم ده هدایت کتابی اولان] "قرآن" نازل اولان آیدیر. سیزدن بو آیی گؤرنلر، بو آیی [تماملیه] اوروج توتمالیدیرلار. ناخوش اولان و سفرده اولانلار توتمادیغی گونلرین سایی قده‌ر آیری گونلرده توتسونلار. آلله سیزین اوچون آسانلیغی ایسته‌ییر، سیزه چتینلیگی ایسته‌میر. آلله [رمضان آیی‌نین و یا فوته گئدن گونلرین] سایینی تماملامانیزی ایسته‌ییر. سیزی آلله دوز یولا یؤنلتمه‌سینه گؤره اونا تعظیم ائدین! بلکه ده شکر ائده‌سینیز.

۱۸۶ بنده لریم منی سندن سوروشان زمان [سؤیله کی،] من اونلارا یاخینام. دوعا ائدیب منی چاغیرانین دوعاسینی قبول ائدرم، اونلار دا گرگ منیم چاغیریشیمی قبول ائدیب منه ایمان گتیرسینلر، بونونلا دا اولا بیلسین کی، [دوغرو] یولا اوغراسینلار.

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ اِلٰى نِسَآئِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ
لَكُمْ وَاَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ
اَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْئٰنَ
بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْاَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْاَسْوَدِ
مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ اَتِمُّوا الصِّيَامَ اِلَى الَّيْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ
وَاَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِى الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ
فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ اٰيَاتِه۪ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾ وَلَا تَاْكُلُوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا
بِهَا اِلَى الْحُكَّامِ لِتَاْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ اَمْوَالِ النَّاسِ بِالْاِثْمِ
وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْاَهِلَّةِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ
لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِاَنْ تَاْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا
وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقٰى وَاْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ اَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللّٰهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾ وَقَاتِلُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ
الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

۱۸۷ اوروجلوق گئجه لرینده عورتلرینیزه یاخینلاشماق سیزه حلال ائدیلیبدیر. [چونکی] اونلار سیزین اؤرتویونوزدور و سیز ده اونلارین اؤرتویوسونوز. آلله سیزین اؤز نفسلرینیزه خیانت ائدەجه گینیزی بیلیردی، بوناگؤره ده اونوسیزدن کئچدی و سیزی باغیشلادی؛ آرتیق اونلارلا تماس یارادین! و آلّلهین سیزه مقرّر ائتدیگینی (قرارا آلدیغینی) اونلاردان طلب ائدین! صبح آچیلیب، صبحون آغ ساپی [گئجه نین] قارا ساپیندان سئچیله نه قده‌ر یئیین و ایچین؛ سونرا گئجه یه قده‌ر اوروجونوزو تاماملایین! مسجدلرده اعتکاف (عبادت) حالیندا اولدوغونوز زمان آروادلارینیزلا تماس تاپمایین! بونلار آلّلهین حدودودور، اونا یاخین گئتمه یین (توخونمایین)! آلله، اؤز آیه لرینی انسانلارا بوجور آیدینلاشدیرار، بلکه تقوالی اولالار.

۱۸۸ آرانیزدا بیر-بیرینیزین مالّلارینیزدان بیر قسمینی حقسیز یئره یئمک اوچون، گناه یولو ایله [رشوت کیمی] حاکیملره وئرمه یین! بیر حالدا کی، اؤزونوز [دوزونو یاخشی] بیلیرسینیز.

۱۸۹ [یا محمّد!] هلاللارین (بیر گئجه لیک آی لارین) باره سینده سندن سوروشاندا، دئ: «اونلار انسانلارا و حجّ [عمللری] اوچون وقت اؤلچولریدیر». یاخشی ایش ائولره دام-دیواردان گیرمه گینیز دئییلدیر؛ یاخشی ایش اودور کی، انسان تقوالی (پیس ایشلردن چکینن) اولسون. ائولره ایسه قاپیلاریندان گیرین و آلّلهدان قورخون! اولا بیلسین کی، نجات تاپاسینیز.

۱۹۰ سیزینله ووروشانلارلا، سیز ده آلله یولوندا ووروشون، لاکین حددی آشمایین! حقیقتاً، آلله حددی آشانلاری دوست توتماز.

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾ وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذَٰلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

۱۹۱ اونلاری هارادا تاپسانیز، اؤلدورون! سیزی چیخارتدیقلاری یئردن سیز ده اونلاری چیخاردین! [اونا گؤره کی،] فتنه (شرک) قتلدن داها پیس دیر. [بونونلا بئله] مسجدالحرام یانیندا اونلارلا دؤیوشمه‌یین کی، اونلار دا اورادا سیزینله دؤیوشمه‌سینلر. آمما اونلار دؤیوشه باشلاسالار، سیز ده دؤیوشون (اونلاری اؤلدورون)! کافرلرین جزاسی بئله دیر.

۱۹۲ اگر اونلار [ووروشدان ــ شرکدن] واز کئچسه‌لر، شبهه‌سیز کی، آلله باغیشلایان و مهربان‌دیر.

۱۹۳ اونلارلا او قده‌ر دؤیوشون کی، هئچ بیر فتنه‌لیک (شرک) قالماسین و دین آنجاق آلّاها مخصوص اولسون. اگر [اؤز یوللاریندان] واز کئچسه لر [اونلارلا ایشینیز اولماسین، چونکی] ظلمکارلاردان سووای آیریسینا دوشمنچی‌لیک ائدیلمز.

۱۹۴ بو حرام آی او حرام آیین عوضینه‌دیر و بوتون حرمتلر عوضلی و قارشیلیقلیدیر. دئمک، هر کیم سیزه تجاوز ائتسه، سیز ده اونون تجاوز ائتدیگی کیمی اوندان عوض آچین! آلّاهدان قورخون و بیلین کی، آلله، تقوالیلارلادیر.

۱۹۵ آلله یولوندا انفاق ائدین (خرجله‌یین)! اؤزونوزو، اؤز الینیزله تهلکه‌یه سالمایین! یاخشی‌لیق ائدین کی، آلله، دوغرودان دا یاخشی‌لیق ائدنلری دوست توتار.

۱۹۶ آلّاهدان اؤترو حجّ و عمره عمللرینی تمامیله یئرینه یئتیرین! و اگر [بللی بیر سببه گؤره] سیزه مانعچیلیک وارسا، میسّر اولان بیر قوربانلیق گؤندرین! قوربانلیق اؤز یئرینه (قوربانگاها) چاتمایانا کیمی باشینیزی قیرخماین (احرامدان چیخماین)! و سیزدن هر کیم مریض اولسا یا باشیندان اذیّته دوشن بیر شخص اولسا [چاره‌سیزلیکدن احرامدا باشینی قیرخمالی اولسا، باشینی قیرخماق اوچون] فدیه (کفّاره) اولاراق اوروج توتمالی یا صَدَقه وئرملی، یاخود قوربانلیق وئرملیدیر. [تهلکه‌دن] امین اولدوغونوز زمان، عمره ایله حجّ تمتّع اعمالینی یئرینه یئتیرنلر، میسّر اولان قوربانلیغی [کسمه‌لی دیرلر]. قوربانلیق تاپا بیلمه‌ین شخص ایسه بونون عوضینده حجّ گونلری وقتینده اوچ گون، قاییداندان سونرا ایسه یئددی گون اوروج [توتمالیدیر] کی، بو اوست‌ــ‌اوسته اون گون تمامدیر. بو، (حجّ تمتّع و عمرهٔ تمتّع) عائله سی مسجدالحرامدا (مکّه و مکّه‌نین اطرافیندا ساکن) اولمایانلار اوچوندور. آلّاهدان قورخون! بیلین کی، آلّاهین جزاسی آغیردیر.

اَلْحَجُّ اَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌۚ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ
فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّۜ وَمَا تَفْعَلُوا
مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّٰهُۜ وَتَزَوَّدُوا فَاِنَّ خَيْرَ الزَّادِ
التَّقْوٰىۘ وَاتَّقُونِ يَٓا اُو۬لِي الْاَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ اَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْۜ فَاِذَٓا اَفَضْتُمْ
مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِۖ
وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدٰيكُمْۚ وَاِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِه۪ لَمِنَ
الضَّٓالّ۪ينَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ اَف۪يضُوا مِنْ حَيْثُ اَفَاضَ النَّاسُ
وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٩٩﴾ فَاِذَا
قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَذِكْرِكُمْ
اٰبَٓاءَكُمْ اَوْ اَشَدَّ ذِكْرًاۜ فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ
رَبَّنَٓا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ
خَلَاقٍ ﴿٢٠٠﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَٓا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً
وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ اُو۬لٰٓئِكَ
لَهُمْ نَص۪يبٌ مِمَّا كَسَبُواۜ وَاللّٰهُ سَر۪يعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

۱۹۷ حجّین [وقتی] بللی آیلاردیر. بو آیلاردا [احرام ایله] حجّی بوینونا گتیرن شخص [بیلسین کی،] حجّ اثناسینـدا یالان [دانیشمامالی، آروادلارلا] یاخینلیق و مجادله ائتمه‌ملی‌دیر. آلله گؤردوگونوز هر بیر خئیر ایشی بیلیر. [خئیر عمللرله] آذوقه گؤتورون (تدارك گؤرون)! ان یاخشی آذوقه تقوادیر. مندن قورخون، ای عقل صاحبلری!

۱۹۸ ربّینیزین فضل ـ کرمینی (روزینیزی) دیله مه گینیزده هئچ بیر گناه یوخدور. عرفاتدان کؤچدوگونوز (جماعتله دؤندوگونوز) زمان مشعرالحرامدا آلّلهی یاد ائدین! و اونو یاد ائدین نئجه کی، بوندان اوّل آزمیشلاردان ایدینیز و او، سیزی دوغرو یولا هدایت ائتدی.

۱۹۹ سونرا خلقین کؤچدوگو یئردن [یا کؤچدوگو زمان] سیز ده کؤچون! آلّلهدان باغیشلانماق دیله یین! شبهه‌سیز کی، آلله باغیشلایان و مهرباندیر.

۲۰۰ حجّ مراسیمینی تماملاییب قورتاراندا آتالارینیزی یادا سالدیغینیز کیمی، حتّی اوندان داها قوّتلی شکیلده آلّلهی یاد ائدین! انسانلاردان ائله‌سی وار کی، دئییر : «پروردگارا! بیزه [نصیبیمیزی] دنیادا وئر!» آخرتده ایسه [بئله شخصلرین] هئچ بیر پایی یوخدور.

۲۰۱ و اونلاردان بعضی لری ده دئییر : «پروردگارا! بیزه بو دنیادا دا، آخرتده ده حسنه (یاخشی‌لیق) وئر و بیزی اودون عذابیندان ساخلا (قورو)!».

۲۰۲ اونلار قازاندیقلاری عمللردن بیر پای آپاراجاقلار ، آلله سرعتله حق ـ حساب گؤرندیر.

وَاذْكُرُوا اللّٰهَ فِيْٓ اَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍۜ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ
فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِۚ وَمَنْ تَاَخَّرَ فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِۙ لِمَنِ اتَّقٰىۜ
وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوٓا اَنَّكُمْ اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللّٰهَ عَلٰى مَا فِي قَلْبِهٖۙ
وَهُوَ اَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾ وَاِذَا تَوَلّٰى سَعٰى فِي الْاَرْضِ لِيُفْسِدَ
فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَۜ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ
﴿٢٠٥﴾ وَاِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ اَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْاِثْمِ
فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُۜ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي
نَفْسَهُ ابْتِغَآءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ
﴿٢٠٧﴾ يَآ اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَٓافَّةًۖ
وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِۜ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُبِينٌ ﴿٢٠٨﴾ فَاِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْكُمُ
الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٠٩﴾ هَلْ
يَنْظُرُونَ اِلَّآ اَنْ يَأْتِيَهُمُ اللّٰهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ
وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَقُضِيَ الْاَمْرُۜ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ ﴿٢١٠﴾

۲۰۳　سایلی گونلرده آللّهی یاد ائدین! هر کس تقوالی اولماق شرطی ایله تله‌سیب ایکی گونده (اعمالی یثرینه یثتیرسه) اونا هئچ بیر گناه یوخدور. ائله‌جه ده یوبانانا [اوچ گونده عمللری یثرینه یثتیرنه] هئچ بیر گناه یوخدور. آللّهدان قورخون و بیلین کی، اونون یانینا ییغیلیشاجاقسینیز.

۲۰۴　انسانلاردان ائله‌سی واردیر کی، دنیا حیاتی حقّینده کی سؤزلری سنی تعجّبلندیرر، او، قلبینده اولانا دا آللّهی شاهید گؤستر (آللّها آند ایچر)، حالبوکی او، دوشمنلرین ان غدّاریدیر.

۲۰۵　اوز چئویرنده ایسه یئر اوزونده فتنه‌ـ‌فساد تؤره‌تمه‌یه چالیشار، اکین‌لری و نسل‌لری محو ائدر. حالبوکی، آللّه فتنه‌ـ‌فسادی دوست توتماز.

۲۰۶　اونا: «آللّهدان قورخ!» ـ‌دئییلن زمان، غرور اونو گناها سؤوق ائتدیریر. بئله سینه جهنّم کفایتدیر. اورا ایسه نئجه ده یامان پیس بیر یاتاقدیر.

۲۰۷　انسانلاردان ائله‌سی ده وار کی، آللّهین راضیلیغینی قازانماق یولوندا اؤز جانینی ساتار (وئرر). آللّه دا اؤز (بو) بنده‌لرینه شفقتلیدیر.

۲۰۸　ای ایمان گتیرنلر! هامی‌لیقجا اسلاما [و یا باریشیغا] داخل اولون، شیطانین ایزلرینه اویمایین! حقیقتاً، او، سیزه آشکار دوشمندیر.

۲۰۹　اگر بو قدر آیدین دلیللر گلندن سونرا، یئنه ده زوریسه‌نیز، بیلین کی، حقیقتاً، آللّه، عزّت و حکمت صاحیبی دیر.

۲۱۰　یوخسا اونلار گؤزله‌ییرلر کی، آللّه[ین امری] آغ بولود کؤلگه‌لیکلری ایچینده ملکلرله (عذاب ملکلری ایله) گلسین و ایشی تمام ائله‌سین؟ بوتون ایشلر ایسه آللّها قایتاریلاجاقدیر.

سَلْ بَنِيٓ إِسْرَآءِيلَ كَمْ ءَاتَيْنَاهُم مِّنْ ءَايَةٍۭ بَيِّنَةٍ ۗ وَمَن يُبَدِّلْ نِعْمَةَ
اللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢١١﴾ زُيِّنَ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَوٰةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا ۘ وَالَّذِينَ
اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَٰمَةِ ۗ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ
﴿٢١٢﴾ كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَٰحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّـۧنَ مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَٰبَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا
اخْتَلَفُوا فِيهِ ۚ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنۢ بَعْدِ
مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنَٰتُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۖ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَا
اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِۦ ۗ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُم مَّثَلُ
الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُم ۖ مَّسَّتْهُمُ الْبَأْسَآءُ وَالضَّرَّآءُ وَزُلْزِلُوا
حَتَّىٰ يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُۥ مَتَىٰ نَصْرُ اللَّهِ ۗ أَلَآ إِنَّ نَصْرَ
اللَّهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾ يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ ۖ قُلْ مَآ أَنفَقْتُم
مِّنْ خَيْرٍ فَلِلْوَٰلِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَٰمَىٰ وَالْمَسَٰكِينِ
وَابْنِ السَّبِيلِ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾

۲۱۱ اسرائیل اؤولادیندان سوروش : «بیز اونلارا نه قدەر آچیق ـ آیدین دلیللر گؤندردیک؟» اَللّهین نعمتی گلندن سونرا کیمسه اونو ده‌ییشدیرسه، بیلسین کی، اَللّهین جزاسی آغیردیر.

۲۱۲ کافرلر اوچون دنیا حیاتی زینتله‌نیبدیر و اونلار ایمان گتیرن شخصلره مسخره ائدیرلر، حالبوکی، تقوالیلار قیامت گونو اونلاردان اوستون دورلر. اَللّه، ایسته دیگی شخصه سایسیز ـ حسابسیز روزی وئرر.

۲۱۳ بوتون انسانلار [اوّلده] بیر امّت (دسته) ایدیلر، اَللّه [اونلارا] بشارت وئرن و خبردارلیق ائدن پیغمبرلر گؤندردی و اونلارلا بیرلیکده، انسانلار آراسیندا اختلاف ائتدیکلری خصوصلاردا حؤکم ائتمک اوچون حقّ اولان کتابی دا نازل ائتدی، حالبوکی اؤزلرینه آچیق ـ آیدین دلیللر گلدیکدن سونرا آرالاریندا کین و حسد اوزوندن اختلافدا اولانلار، کتاب وئریلمیشلردن غیرلری دئییلدی. نه وار کی، اَللّه ایمان گتیرن شخصلری، اوستونده اختلاف ائتدیکلری شئیده، اؤز اذنی ایله (علمی ایله) حقّه طرف هدایت ائتدی. اَللّه، ایسته دیگی شخصی دوغرو یولا هدایت ائدر.

۲۱۴ یوخسا [ای مسلمانلار!] سیزدن اوّل گلیب ـ گئدن انسانلارین باشینا گلنلر سیزین باشینیزا گلمه‌میش بهشته داخل اولاجاغینیزی گمان ائدیرسینیز؟ [روزی] دارلیغی و سیخینتی اونلاری بوروموشدو و ائله سارسیلمیشدیلار کی، حتّی پیغمبر و اونونلا بیرلیکده اولان مؤمنلر : «اَللّهین کؤمگی نه زمان گله‌جکدیر؟» ـ دئییردیلر. آگاه اولون؛ حقیقتاً، اَللّهین کؤمکلیگی یاخیندیر.

۲۱۵ [ای پیغمبر!] سندن نه انفاق ائده‌جکلری باره‌سینده سوروشانلارا، دئ : «مالینیزدان انفاق ائده‌جه‌گینیز هر بیر خیرات آتا ـ آنایا، [یوخسول] قوهوملارا، یئتیملره، یوخسوللارا و یولدا قالمیشلارا مخصوصدور». گؤردوگونوز هر خئیر ایشی، شبهه‌سیز کی، اَللّه بیلندیر.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ ۚ وَعَسٰٓى اَنْ تَكْرَهُوْا شَيْـًٔا
وَّهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَعَسٰٓى اَنْ تُحِبُّوْا شَيْـًٔا وَّهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ۗ وَاللّٰهُ
يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٢١٦﴾ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ
قِتَالٍ فِيْهِ ۗ قُلْ قِتَالٌ فِيْهِ كَبِيْرٌ ۗ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
وَكُفْرٌۢ بِهٖ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاِخْرَاجُ اَهْلِهٖ مِنْهُ اَكْبَرُ عِنْدَ
اللّٰهِ ۚ وَالْفِتْنَةُ اَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ ۗ وَلَا يَزَالُوْنَ يُقَاتِلُوْنَكُمْ
حَتّٰى يَرُدُّوْكُمْ عَنْ دِيْنِكُمْ اِنِ اسْتَطَاعُوْا ۗ وَمَنْ يَّرْتَدِدْ
مِنْكُمْ عَنْ دِيْنِهٖ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَاُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ
اَعْمَالُهُمْ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۚ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ
هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٢١٧﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَالَّذِيْنَ هَاجَرُوْا
وَجٰهَدُوْا فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۙ اُولٰٓئِكَ يَرْجُوْنَ رَحْمَتَ اللّٰهِ ۗ
وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٢١٨﴾ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ ۗ
قُلْ فِيْهِمَآ اِثْمٌ كَبِيْرٌ وَّمَنَافِعُ لِلنَّاسِ ۡ وَاِثْمُهُمَآ اَكْبَرُ
مِنْ نَّفْعِهِمَا ۗ وَيَسْـَٔلُوْنَكَ مَاذَا يُنْفِقُوْنَ ۗ قُلِ الْعَفْوَ ۗ
كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُوْنَ ﴿٢١٩﴾

۲۱۶ سیزین خوشونوز گلمه‌دیگی حالدا سیزه جهاد یازیلیبدیر (واجب اولوبدور). سیزین خوشلامادیغینیز بیر چوخ شئیلر وار کی، سیزین اوچون خئییرلی‌دیر. الله جه ده خوشلادیغینیز بیر چوخ شئیلر وار کی، سیزین اوچون شرّدیر. آللَه بیلیر، سیز ایسه بیلمیرسینیز.

۲۱۷ حرام آیدا دؤیوشمک حقّینده سندن سوآل ائده‌نلره دئ: «او آیدا دؤیوشمک بؤیوک گناهدیر. لاکین آللَه یولونو باغلاماق، اونا کافر اولماق، مسجدالحراما [داخل اولماغا] مانع اولماق و اوراداکیلاری اورادان چیخارماق، آللَه یانیندا داها بؤیوک گناهدیر. فتنه (شرك) دؤیوشدن داها بتردیر». اونلارین گوجلری چاتسا سیزی دینلرینیزدن دؤندره‌نه کیمی سیزینله دؤیوشده اولارلار. سیزدن هر کیم دینیندن دؤنسه و کفر حالیندا اؤلسه، دنیا و آخرت عمللری هئچه گئدر. اونلار جهنّم اهلی‌دیرلر و اونلار اورادا همیشه‌لیک قالانلاردیرلار.

۲۱۸ ایمان گتیرنلر و هجرت ائدیب آللَه یولوندا جهاد ائدنلر ـــ اونلار آللَهین رحمتینه اومیدواردیرلار. آللَه باغیشلایان و مهرباندیر.

۲۱۹ سندن شراب (ایچکی) و قمار باره‌سینده سوآل ائدیرلر. اونلارا دئ: «اونلاردا هم بؤیوک گناه، هم ده [بیر آز مادّی] منفعتلر واردیر، لاکین اونلارین گناهی فایدالاریندان چوخدور». هم ده سندن خبر آلیرلار: «نه‌یی انفاق ائتسینلر؟» دئ: «[اؤز احتیاجینیزدان] آرتیغینی». آللَه اؤز آیه‌لرینی سیزه بوجور آچیقلایار. اولا بیلسین کی، فکرلرینیزی ایشلده‌سینیز.

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ
وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٠﴾ وَلَا
تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَّ وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ
وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ
مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى
النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ
آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ
قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ
حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾ نِسَاؤُكُمْ
حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ وَقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾ وَلَا
تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا
وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

۲۲۰ دنیا و آخرت [ایشلرینده دوشونمک اوزوندن] سندن یتیملرین حقّینده سوآل ائدیرلر. اونلارا دئ: «اونلارین ایشلرینی سهمانا سالماق خئییرلیدیر. اگر اونلارلا قاتیشیقلی اولسانیزسا (بیر یاشاییرسینیزسا)، اونلار دا سیزین قارداشلارینیزدیرلار». آلله فاسدی صالحدن تانییر، (آلله فاسدی ده صالحی ده تانییر). اگر آلله ایسته سه یدی؛ سیزی مشقّته سالاردی. حقیقتاً، آلله عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۲۲۱ آللها شریک قوشان قادینلار ایمان گتیرمه ینجه اونلارلا ائولنمه یین! البتّه، آللها ایمان گتیرمیش بیر کنیز [گؤزه للیگینه] حیران قالدیغینیز مشرك بیر قادیندان داها یاخشی دیر. هابئله مشرك کیشیلر آللها ایمان گتیرمه ینجه، مؤمنه قادینلاری اونلارا وئرمه یین! البتّه، آللها ایمان گتیرن بیر قول [جمالینا] حیران قالدیغینیز مشرك بیر کیشیدن داها یاخشیدیر. اونلار (مشرکلر) سیزی جهنّمه طرف چاغیریرلار؛ آلله ایسه سیزی اؤز اذنی ایله بهشته و باغیشلانماغا طرف چاغیریر و آیه لرینی انسانلارا آیدینلاشدیریر کی، بلکه دویوق دوشه لر، (عبرت آلالار).

۲۲۲ سندن حیض باره سینده سوروشورلار، اونلارا دئ: «حیض اذیّتلی بیر حالدیر. حیض حالیندا اولان خانیملاردان کناردا اولون و تمیزلنمه ینجه قدر اونلارا یاخینلیق ائتمه یین! تمیزلندیکدن سونرا، آللهین سیزه امر ائتدیگی کیمی اونلارا یاخینلاشین!» آلله، حقیقتاً، تؤبه ائدنلری و پاکلانانلاری دوست توتار.

۲۲۳ آروادلارینیز سیزین [اؤولاد اکدیگینیز] اکینه جکلرینیز[کیمی]دیرلر. بئله ایسه، ایسته دیگینیز وقت اکینه جه گینیزه یاخین گلین! اؤزونوزه قاباقجادان [یاخشی عمل] گؤندرین! آللهدان قورخون و بیلین کی، اونونلا قارشیلاشاجاقسینیز. مؤمنلره [بونو] مژده وئر!

۲۲۴ آللهی آندلارینیزین [اساسی ائتمکله] اونو، یاخشیلیق ائتمه مگینیزه، گناهدان چکینمه مگینیزه و جماعتین آراسیندا باریشیق یاراتماماغینیزا بلگه قرار وئرمه یین! آلله ائشیدن و بیلندیر.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِيٓ اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَآئِهِمْ تَرَبُّصُ اَرْبَعَةِ اَشْهُرٍ فَاِنْ فَآؤُ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَاِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَاِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ ثَلٰثَةَ قُرُوٓءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فِيٓ اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ اَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذٰلِكَ اِنْ اَرَادُوٓا اِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ اَلطَّلَاقُ مَرَّتَانِ فَاِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ اَوْ تَسْرِيحٌ بِاِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَاْخُذُوا مِمَّآ اٰتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا اِلَّآ اَنْ يَخَافَآ اَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتّٰى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ اَنْ يَتَرَاجَعَآ اِنْ ظَنَّآ اَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

۲۲۵ آللّه سیزی دیل اوجو آندلارینیز اوچون استنطاق اتمز؛ لاکین قلبدن (قصدن) ایچدیگینیز آندلارا گؤره سیزی استنطاق اتدر. آللّه باغیشلایان و حلیمدیر.

۲۲۶ عورتلرینه یاخینلاشمایاجاغا دایر آند ایچن شخصلر اوچون دؤرد آی گؤزلمه مدّتی واردیر. اگر [آندلارینی سیندیریب، کفّاره وئریب] رجوع اتسه‌لر، آللّه دا باغیشلایان و مهرباندیر.

۲۲۷ و اگر بوشاماق ایسته‌سه‌لر، البتّه کی، آللّه اشیدن و بیلندیر.

۲۲۸ بوشانمیش آروادلار، اوچ دفعه [حیض گؤروب] تمیزلنمه‌یینجه گؤزلمه‌لیدیرلر. اگر او آروادلار آللّها و آخرت گونونه اینانسالار، آللّهین اونلارین بطنلرینده یاراتدیغینی گیزلتمه‌لری اونلارا روا دئییلدیر. و اونلارین ارلری اصلاح اتمک ایسته‌سه‌لر بو مدّت عرضینده اونلاری قایتارماغا لاییقدیرلر. کیشی‌لرین اونلارین بوینوندا حقلری اولدوقلاری کیمی، اونلارین دا کیشی‌لرین بوینوندا معیّن حقلری واردیر؛ آنجاق کیشیلرین اونلارا بیر درجه اوستونلوکلری وار. آللّه عزّت و حکمت صاحبیدیر.

۲۲۹ طلاق [رجعی] ایکی دفعه‌دیر. اوندان سونرا یا [آروادی] یاخشی ساخلاماق و یا خوشلوقلا بوراخماق لازیمدیر. آروادلارا وئردیگینیزدن بیر شئی طلب اتمه‌گینیز سیزه روا دئییلدیر. بو، یالنیز هر ایکیسی‌نین آللّه حدودونو یئرینه یئتیرمه‌مکلریندن قورخدوقلاری زمان ممکن دور. دئمک، اگر اونلارین (ار–آروادین) آللّهین حدودونو یئرینه یئتیرمیه‌جگیندن قورخارسینیزسا، آروادین ارینه بیر شئی وئرمه‌سینده هئچ بیری اوچون گناه یوخدور. بودور آللّهین حدودو (حؤکملری)؛ اوندان چیخمایین! آللّهین حدودوندان چیخانلار ظلمکارلاردیرلر.

۲۳۰ اگر اونو [اوچونجو دفعه] بوشاسا، اوندان سونرا او آرواد، آیری بیر کیشی ایله ائولنمه‌یینجه [و اونونلا یاخینلیق اتمه‌یینجه] اونا حلال اولماز. اگر [ایکینجی اری] اونو بوشاسا، آللّهین حدودونو یئرینه یئتیرجکلرینی بیلدیکلری تقدیرده [تازا بیر عقد ایله] بیر–بیرینه قاییتمالاریندا هئچ بیر گناه یوخدور. بونلار، آنلایان بیر قؤم اوچون آللّهین آچیقلادیغی حؤکملردیر.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾ وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُم بِالْمَعْرُوفِ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَن كَانَ مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَآرَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَّهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَن تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدتُّمْ أَن تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُم مَّآ آتَيْتُم بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

۲۳۱ آروادلارینیزی بوشادیقدا و عدّه مدّتلری باشا چاتدیقدا، اونلاری یا خوشلوقلا ساخلایین ویا خوشلوقلا بوراخین! اذیّت اتمک، ضرر وئرمک و حقلرینه تجاوز اتمک اوچون اونلاری ساخلامایین! هر کس بو ایشی گؤرسه، اصلینده اؤزونه ظلم اتمیش اولور. آللّهین آیه لرینی لاغا قویمایین! آللّهین سیزه وئردیگی نعمتی، اؤیود-نصیحت آلماغینیز اوچون سیزه گؤندردیگی کتابی و حکمتی یادینیزا سالین! قورخون آللّهدان! و بیلین کی، حقیقتاً، آللّه هر بیر شئیی بیلندیر.

۲۳۲ آروادلاری بوشادیقدا و عدّه مدّتلری باشا چاتدیقدا یاخشی لیقلا آرالاریندا راضیلاشدیقلاری تقدیرده ، اونلارین [اوّلکی] ارلری ایله ائولنمکلرینه مانع اولمایین! بو اؤیودلرله آنجاق سیزدن آللّها و آخرت گونونه ایمان گتیرن شخصه نصیحت وئریلیر. بو سیزین اوچون چوخ برکتلی و پاك ـــ پاکیزه دیر. آللّه بیلیر، سیز ایسه بیلمیرسینیز.

۲۳۳ آنالار، اؤز اوشاقلارینا ایکی ایل تمام سود وئرسینلر. [بو حؤکم] سود وئرمگی تکمیللشدیرمک ایسته ین شخص اوچوندور. اونلارین (آنالارین) لایقینجه یئمگی و گئییمی اوشاق صاحبی نین (آتاسی نین) عهده سینه دیر. هئچ کس گوجوندن آرتیق وظیفه لنمز. هئچ آنا و هئچ آتا اوشاغینا گؤره ضرر چکمه سین. [آنالارین نفقه سی وارثین عهده سینه اولدوغو زماندا] وارث اوچون ده حؤکم بئله دیر. اگر [آنا و آتا] هر ایکیسی نین راضیلاشما ومصلحت لشمه سی ایله [اوشاغی ایکی ایلدن تئز سوددن] آییرماق ایسته سه لر، اونلارا هئچ بیر گناه یوخدور. اگر اؤز اوشاقلارینیزی [سود آناسینا] امیشدیرمک ایسته ییرسینیزسه، سیزه هئچ بیر گناه یوخدور؛ بو شرطله کی، عهده نیزه آلدیغینیز شئیی (زحمت حقّینی) معیّن اولموش قایدا ایله اؤده یه سینیز. قورخون آللّهدان! و بیلین کی، حقیقتاً، آللّه سیزین اتدیکلرینیزی گؤرندیر.

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنتُمْ فِي أَنفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَٰكِن لَّا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَن تَقُولُوا قَوْلًا مَّعْرُوفًا وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَّا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾ وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَن يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَن تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

۲۳۴ و سیزدن اؤلموشلرین قویوب گئتدیگی قادینلار دؤرد آی اون گون گؤزلمه‌لیدیرلر؛ هرگاه اؤز عدّه‌لرینی باشا چاتدیرسالار، داها اونلارین اؤز باره‌لرینده اتله دیکلری [شریعته موافق] یاخشی ایشلرده هئچ بیر گناه یوخدور. آللّه گؤردوگونوز ایشلردن خبردار‌دیر.

۲۳۵ [وفات عدّه‌سینده اولان] عورتلره کنایه ایله ائلچی‌لیک ائله مه‌یینیزده، یا [ایسته یینیزی] اوره‌یینیزده گیزلتمکده بیر گناه یوخدور. آللّه سیزین اونلاری خاطرلایاجاغینیزی بیلیر؛ لاکین، اونلارلا گیزلینده وعده‌لشمه‌یین! آنجاق اونلارا شریعته موافق اولان بیر سؤز دئیه بیلرسینیز. مقرّر اولموش وقتی چاتماییـنجا اونلارلا نکاح ائتمک فکرینده اولمایین! و بیلین کی، حقیقتاً، آللّه سیزین قلبی‌نیزده اولانی بیلیر. بئله دیرسه، اوندان (آللّهدان) حَذَر ائدین و بیلین کی، آللّه باغیشلایان و حلیمدیر.

۲۳۶ اگر یاخینلیق ائتمه‌ییب کبین معیّن ائتمه دیگینیز آروادلارینیزی بوشاماغینیزین گناهی یوخدور. اونلاری لاییقینجه‌ـ وارلیلار وارلاری قده‌ر، یوخسوللار ایسه گوجلری چاتدیغی قده‌ر، فایدالاندیرین! بو ایش یاخشی‌لیق ائدنلره بیر بورجدور.

۲۳۷ و اونلاری یاخینلیق ائتمزدن اوّل و کبین حقلرینی تعیین ائتدیگینیز حالدا بوشاسانیز، تعیین ائتدیگینیزین یاریسینی [اونلارا وئرملی سینیز]. آنجاق اونلار اؤزلری، یا خود نکاح مقاوله سی الینده اولان [صلاحیّتلی شخص‌ـ ولی]] نکاح حقّینی باغیشلایا بیلرلر. [ای کیشیلر!] سیزین باغیشلاماغینیز (اونلارین آلیب سیزه باغیشلادیغینی قبول ائتمه‌ گینیز) تقوایا داها یاخیندیر. بیرـبیرینیزه یاخشی‌لیق ائتمه‌یی اونوتمایین! شبهه‌سیز کی، آللّه سیزین ائله دیکلرینیزی گؤرندیر.

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلٰوةِ الْوُسْطٰى وَقُومُوا لِلّٰهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾ فَاِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا اَوْ رُكْبَانًا فَاِذَا اَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٩﴾ وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ اَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِاَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا اِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ اِخْرَاجٍ فَاِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي اَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ اُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللّٰهُ مُوتُوا ثُمَّ اَحْيَاهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾ مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ اَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللّٰهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

يقرأ بالسين

۲۳۸　نامازلاری، [خصوصی ایله] اورتا نامازی گؤزه‌تله‌یین! و [قنوت، یاخود خشیت حالیندا] دوعا ائدرکن، آللّه اوچون آیاغا قالخین!

۲۳۹　اگر قورخسانیز؛ پیادا و یا مرکب اوستده ناماز قیلین! آرخایین اولدوقدا ایسه قاباقجالار بیلمه‌دیگینیزی اؤیرتدیگی کیمی آللّهی ذکر ائدین (ناماز قیلین!)

۲۴۰　سیزدن اؤلوب آروادلارینی قویوب گئدن شخصلر اؤز آروادلاری اوچون وصیّت ائتسینلر کی، [ورثه‌لر] اونلارا بیر ایل مدّتینده باخسینلار و [اونلاری ارلری ائولریندن] چیخارتماسینلار. اؤزلری چیخیب گئتدیکلری تقدیرده اؤز باره‌لرینده شریعته موافق شکیلده گؤردوکلری ایشلر اوزوندن سیز گناهکار دئییل‌سینیز. آللّه عزّت و حکمت صاحبی‌دیر.

۲۴۱　بوشانیلمیش آروادلاری خوش گؤرولن بیر شکیلده فایدالاندیرماق تقوالیلار اوچون بیر وظیفه‌دیر.

۲۴۲　آللّه، سیزه اؤز آیه‌لرینی بو جور آیدینلاشدیرار کی، بلکه، آنلایاسینیز..

۲۴۳　مینلرجه آدامین، اؤلوم قورخوسوندان اؤز یوردلاریندان چیخیب گئتدیکلرینی گؤرمه دینمی؟ آللّه اونلارا: «اؤلون!» ــ دئدی و سونرا اونلاری دیریلتدی. حقیقتاً، آللّه انسانلار اوچون مرحمت صاحبی‌دیر. ولاکین انسانلارین چوخو شکر ائتمزلر.

۲۴۴　آللّه یولوندا دؤیوشون و بیلین کی، آللّه، ائشیدن و گؤرندیر.

۲۴۵　آللّه یولوندا قرض الحسنه (یاخشی بورج) وئرن کیمدیر کی، آللّه دا اونون عوضینی قات‌ــ‌قات آرتیق وئرسین؟ آللّه سیخینتیبا سالار و سیخینتینی آچار (یوخسول ائدر، وارلی ائدر). سیز اونون یانینا قایتاریلاجاقسینیز.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَإِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ إِذْ قَالُوا
لِنَبِيٍّ لَهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ
قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا
تُقَاتِلُوا ۖ قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا ۖ فَلَمَّا كُتِبَ
عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ
قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا ۚ قَالُوا أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ
عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ
الْمَالِ ۚ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي
الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ ۖ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ
مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ ۚ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

۲۴۶ موساداں سونرا بنی اسرائیلدن بیر دسته اعیان ـ اشرافین باشینا گلنلری گؤرمه دینمی؟ او زمان کی، اونلار اؤز پیغمبرلریندن بیرینه دئدیلر : «بیزه بیر حؤکمدار گؤندر کی، آللّه یولوندا دؤیوشک». او دا اونلارا دئدی : «سیزه دؤیوش امری گلنده، دؤیوشمه سه نیز نئجه؟» اونلار دئدیلر : «نییه گرک آللّه یولوندا دؤیوشمه یک؛ بیر حالدا کی، یوردوموزدان و اؤولادلاریمیزین [یانیندان] چیخاریلمیشیق؟!» سونرا ایسه اونلارا دؤیوشمک امری گلدیکده آز بیر قسمیندن سووای هامیسی اوز چئویردیلر. آللّه ظلمکارلارین حالیندان آگاه دیر.

۲۴۷ پیغمبرلری اونلارا دئدی : «حقیقتاً، آللّه سیزین اوچون طالوتو پادشاه گؤندردی». دئدیلر : «او، بیزه نئجه پادشاه اولا بیلر، بیر حالدا کی، بیز شاهلیغا اوندان داها حاقلی ییق، هم ده هئچ اونا بول مال ـــ دؤلت وئریلمه ییبدیر؟!» [پیغمبرلری] دئدی : «حقیقتاً، آللّه اونو سیزدن اوستون سئچیب، علمده و جسمده اونا اوستونلوك وئریبدیر. آللّه اؤز ملکونو (پادشاهلیغینی) ایسته دیگینه وئرر. آللّهین رحمتی گئنیشدیر و هر شئیی بیلندیر».

۲۴۸ پیغمبرلری اونلارا دئدی : «حقیقتاً، اونون پادشاهلیغی نین علامتی موسایا وئریلن صندوقون سیزه [ده] وئریلمه سیدیر، اونون ایچینده [سیزین اوچون] ربّینیز طرفیندن بیر راحاتلیق، همچینین موسی و هارون نسلیندن باقی قالان شئیلر واردیر، اونو ملکلر حمل ائده جکلر. ایمان گتیرمیش اولسانیز، سیزین اوچون اوندا قطعی بیر دلیل واردیر».

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ مُبْتَلِيكُمْ
بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ
فَاِنَّهُ مِنِّي اِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ
اِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا
مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ
قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ اَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللّٰهِ كَمْ مِنْ
فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ
مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٢٤٩﴾ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا
رَبَّنَا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا
عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٠﴾ فَهَزَمُوهُمْ بِاِذْنِ
اللّٰهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَاٰتٰيهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ
وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ
النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْاَرْضُ وَلٰكِنَّ
اللّٰهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ
نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَاِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

۲۴۹ طالوت قوشونو ایله[یوردوندان] آیریلدیغی زمان دئدی : «آلله سیزی بیر چای واسیطه سیله امتحان ائده جک؛ هر کیم اونون سویوندان ایچسه، او، مندن (منیم دینیمدن) دئییلدیر و هر کیم اوندان دادماسا، یاخود بیر اوووجدان آرتیق گؤتورمه سه، قطعاً او، مندن دیر». لاکین اونلارین آز بیر قسمیندن سووای هامیسی اوندان ایچدیلر. او (طالوت) و اونونلا بیرلیکده اولان مؤمنلر، اورادان (چایدان) کئچدیکده ن سونرا [اونون ایمانی ضعیف یولداشلاری] : «بو گون بیزیم جالوت و اونون قوشونو ایله دؤیوشمکه طاقتیمیز یوخدور»، ــ دئدیلر. آللهین رحمتینه قطعاً قوووشاجاقلارینا اینانان شخصلر ایسه دئدیلر : «بیر چوخ وقت اولوب کی، آز بیر دسته، آللهین اذنی ایله چوخ بیر دسته یه غالب گلسین. دوغرودان دا، آلله صبر ائده نلرله دیر».

۲۵۰ اونلار جالوت و اونون قوشونو ایله اوزــاوزه گلنده دئدیلر : «پروردگارا! بیزه بوللو صبر وئر و قدملریمیزی ثابت ائت و بو کافر قؤمه [غالب گلمک اوچون] بیزه کؤمک اول!»

۲۵۱ نهایت، آللهین اذنی ایله اونلاری مغلوب ائتدیلر و داوود جالوتو اؤلدوردو. آلله اونا پادشاهلیغی و حکمتی وئردی ایسته دیگینی ده اونا اؤیره تدی. اگر آلله انسانلارین بعضی سینی بعضی سی ایله دفع ائتمه سیدی؛ یئر اوزو فسادا چکیلردی. لاکین آلله بوتون عالملره مرحمت صاحیبی دیر.

۲۵۲ بو[نلار] آللهین آیه لریدیر کی، حق اولاراق سنه اوخویوروق و حقیقتاً، سن پیغمبرلردن سن.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلَٰكِنِ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

۲۵۳ [یا محمّدا!] بو پیغمبرلرین بعضی سینی بعضی سینه اوستون ائتدیک. بونلاردان ائله شخص واردیر کی، آللّه اونونلا دانیشدی و بعضی سی نین درجه سینی اوجالتدی. مریم اوغلو عیسایه ده آچیق ـ آیدین دلیللر (معجزه‌لر) وئردیک و اونو روح القدس ایله قوّتلندیردیک. اگر آللّه ایسته سیدی؛ بو پیغمبرلردن سونرا گلنلر (گلن انسانلار)، اؤزلرینه گوندریلن آچیق ـ آیدین دلیللردن سونرا بیر ـ بیرلرینی قیرمازدیلار؛ لاکین اختلافا دوشدولر. اونلاردان بیر قسمی ایمان گتیردی و بیر قسمی ده کافر اولدو. اگر آللّه ایسته سیدی بیر ـ بیرلرینی اؤلدورمزدیلر. لاکین آللّه اؤز ایسته دیگینی ائدر.

۲۵۴ ای ایمان گتیرنلر! آلیش ـ وئریش، دوستلوق و شفاعتین ممکون اولمایاجاغی بیر گون گلمه میشدن سیزه وئردیگیمیز روزیدن انفاق ائدین! کافرلر اؤزلرینه ظلم ائدنلردیر.

۲۵۵ آللّه [بیر آللّهدیر کی،] اوندان باشقا بیر تانری یوخدور؛ دیریدیر و اؤز ذاتی ایله قائم دیر. او، نه پینک وورار، نه ده یوخلایار. گؤیلرده کیلر و یئرده کیلر هامیسی اونوندور. آللّهین اذنی اولمادان اونون یانیندا کیم شفاعت ائده بیلر؟ اونلارین اؤنلرینده و آرخالاریندا اولان هر بیر شئیی (کئچمیشی و گله جکلرینی) بیلیر. اونلار، آللّهین علمیندن آللّهین اؤز ایسته دیگیندن آرتیق مقدار قاورایا (درك ائده) بیلمزلر. اونون کورسوسو (علم و قدرتی) گؤیلری و یئری اؤز احاطه سینه آلیبدیر؛ اونلاری (یئری و گؤیلری) محافظه ائتمک اونا چتین دئییلدیر. او، چوخ اوجا و چوخ بؤیوکدور.

۲۵۶ دینده زور یوخدور. آرتیق حق یول باطیلدن سئچیلیبدیر، هر کیم طاغوتو انکار ائدیب آللّها ایمان گتیرسه، او، قیریلماسی ممکون اولمایان لاپ محکم بیر ایپه اَل آتمیش اولور. آللّه ائشیدن و بیلندیر.

طاغوت ← شیطان
ساحر
کاهن

اللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا اَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ
النُّورِ اِلَى الظُّلُمَاتِ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِي حَاجَّ اِبْرٰهِيمَ فِي رَبِّهِ اَنْ اٰتٰيهُ
اللّٰهُ الْمُلْكَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ
اَنَا اُحْيِي وَاُمِيتُ قَالَ اِبْرٰهِيمُ فَاِنَّ اللّٰهَ يَاْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ
الْمَشْرِقِ فَاْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ
وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾ اَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلٰى
قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا قَالَ اَنّٰى يُحْيِي هٰذِهِ
اللّٰهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ
قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ
لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ اِلٰى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
وَانْظُرْ اِلٰى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ اٰيَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ
اِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا
فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ اَعْلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

۲۵۷ آلله، مؤمنلرین ولی‌سیدیر (دوستو و صاحب اختیاری‌دیر). اونلاری قارانلیقلاردان ایشیقلیغا چیخاریر. کافرلرین ولی‌لری (دوستلاری) ایسه طاغوتدور کی، اونلاری ایشیقلیقدان قارانلیقلارا چکیرلر. اونلار جهنّم اهلیدیرلر و اورادا دائمی اولاراق قالاجاقلار.

۲۵۸ آللّهین وئردیگی پادشاهلیق اوزوندن، ابراهیم ایله ربّی باره‌سینده مجادله ائدن شخصی (نمرودو) گؤرمه‌دینمی؟ ابراهیم اونا: «منیم ربّیم دیریلدیر، هم ده اؤلدورور»، ــ دئدیگی زمان، او، دئدی: «من [ده] دیریلدیرم و اؤلدوروروم». ابراهیم: «حقیقتاً، آلله گونشی مشرقدن چیخاردیر؛ سن ده اونو مغربدن چیخارت!» ــ دئدیکده، کافر اولان شخص حیرتده [دونوب] قالدی. آلله، ظلمکار قؤمو هدایت ائتمز.

۲۵۹ و یا دام ــ دیواری اوچوب ــ باتمیش بیر کنددن کئچن شخصین [احوالاتینی گورمورسن می؟] او: «گؤره‌سن آلله بو کند[ین اهلینی] اؤلوموندن سونرا نئجه دیریلده‌جک؟» ــ دئدیکده، آلله اونو یوز ایل اؤلو ساخلادی، سونرا دیریلتدی. [آلله] بویوردو: «نه قده‌ر دایانمیسان (اؤلوم حالیندا قالمیسان)؟» دئدی: «بیر گون و یا بیر گونون بیر حیصّه‌سی قده‌ر دایانمیشام». [آلله] بویوردو: «یوخ، بلکه یوز ایل دایانمیسان؛ بیر باخ طعامینا و ایچدیگین ایچمه‌لی‌یه (سویونا)؛ هله ده [ایی ــ قوخوسو] ده‌ییشیلمه‌ییبدیر و بیر ده اؤز اولاغینا باخ! [گؤر نئجه چوروییبدور!] بئله‌لیکله سنی انسانلار اوچون [معاد باره‌سینده] بیر نشانه ائتدیک. سوموکلره باخ! [گؤر] اونلاری نئجه قووووشدوراجاغیق، سونرا دا اونلاری أت ایله اؤرته‌جه‌ییک». اونا بونلار آیدین اولماق همن: «بیلیرم کی، آلله هر شئیه قادردیر»، ــ دئدی.

وَإِذْ قَالَ إِبْرٰهٖمُ رَبِّ أَرِنِيْ كَيْفَ تُحْيِ الْمَوْتٰى قَالَ أَوَلَمْ
تُؤْمِنْ قَالَ بَلٰى وَلٰكِنْ لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِيْ قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً
مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلٰى كُلِّ جَبَلٍ
مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِيْنَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللّٰهَ
عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿٢٦٠﴾ مَثَلُ الَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ أَمْوَالَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِيْ كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِّائَةُ حَبَّةٍ وَاللّٰهُ
يُضٰعِفُ لِمَنْ يَّشَآءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿٢٦١﴾ اَلَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ
أَمْوَالَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُوْنَ مَآ أَنْفَقُوْا مَنًّا وَّلَآ
أَذًى لَّهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٢٦٢﴾
قَوْلٌ مَّعْرُوْفٌ وَّمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَّتْبَعُهَآ أَذًى وَاللّٰهُ
غَنِيٌّ حَلِيْمٌ ﴿٢٦٣﴾ يٰٓأَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُبْطِلُوْا صَدَقٰتِكُمْ بِالْمَنِّ
وَالْأَذٰى كَالَّذِيْ يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَآءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ
وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ
فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُوْنَ عَلٰى
شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوْا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٢٦٤﴾

۲۶۰ [او وقتی یادینا سال کی،] ابراهیم دئدی : «پروردگارا! اؤلولرین نئجه دیریلتدیگینی منه گؤستر!» آلله، بویوردو : « یوخسا ایمان گتیرمه‌ییبسن؟» دئدی : «بلی [البتّه کی ، اینانمیشام]. لاکین اوره‌ییم راحات اولسون دئیه [سوروشدوم]». بویوردو : «دؤرد قوش توت و اونلاری اؤز یانیندا دوغرا، داها سونرا هر داغین باشینا اونلاردان بیر پارچا قوی! سونرا اونلاری چاغیر! سرعتله سنین یانینا گله‌جکلر.» بیل کی، آلله عزّت و حکمت صاحبی‌دیر.

۲۶۱ ماللارینی آلله یولوندا انفاق ائدنلر[ین صدقه‌لری] یئددی سونبول وئرن بیر توخوما بنزه‌رلر کی، سونبوللرین هر بیرینده یوز توم (دن) واردیر. آلله، ایسته‌دیگی شخص اوچون اونو قات‌ــ‌قات آرتیرار. آللهین رحمتی گئنیشدیر و هر شئیی بیلندیر.

۲۶۲ ماللارینی آلله یولوندا انفاق ائدن و انفاق ائدندن سونرا منّت قویماییب اذیّت وئرمه‌ین شخصلرین ثوابلاری ربّلری یانیندادیر. اونلارا بیر قورخو یوخدور، اونلار غمگین ده اولمازلار.

۲۶۳ خوش بیر سؤز [دئمک] و باغیشلاماق ایسه دالینجا اذیّت وئریلن صدقه‌دن داها یاخشی‌دیر. آلله غنی (احتیاجسیز) و حلیمدیر.

۲۶۴ ای ایمان گتیرنلر! مالینی انسانلارا گؤسترمک اوچون (ریاکارلیقلا) صرف ائدن، آللها و آخرت گونونه ایمان گتیرمه‌ین شخص کیمی، صدقه‌لرینیزی منّت قویماق و اذیّت وئرمکله باطل ائتمه‌یین! بو کیمی‌لرین مثَلی اوستونده [بیر مقدار] تورپاق اولان بیر داشا بنزر کی، گور یاغیش اونا دوشن کیمی [تورپاغی آپارار و] سال داش [چیلپاق] قالار. اونلار (ریاکارلار) دا ائتدیکلری ایشدن هئچ بیر شئی قازانمازلار. آلله کافر اولان قؤمو هدایت ائتمز.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ وَتَثْبِيتاً مِنْ اَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ اَصَابَهَا وَابِلٌ فَاٰتَتْ اُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَاِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ اَيَوَدُّ اَحَدُكُمْ اَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَاَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَاَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ فَاَصَابَهَا اِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا اَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِاٰخِذِيهِ اِلَّا اَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾ اَلشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَاْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللّٰهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلاً وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾ يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ اُوتِيَ خَيْراً كَثِيراً وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّا اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾

۲۶۵ مالـلارینی آلـلّهین راضیلیغینی قازانماق و نفسلرینی آرخاییـن ائتمک اوچون انفاق ائدنلر[ین صـدقه‌لری]، اوجا تپه نین اوستونده اولان بیر باغا بنزه‌رلر کی، اورا گـور یاغیش دوشنده یئمیشلرینی ایکی قات آرتیرار. گور یاغیش دوشمسه بئله، [بیر آز] چیله‌مه ده [کفایت ائدر]. حقیقتاً، آلـلّه نه ائتدیگینیزی گؤرندیر.

۲۶۶ سیزدن بیرینیز ایسترمی کی، ایچینـده خورما، اوزوم وجور به جور مئیوه آغاجلاری اولان و آلتینـدان آرخلار آخان بیـر باغی اولـوب اوشاقلاری کیچیک ایکن اونا قوجالیق اوز وئرسیـن و بیردن بیره اودلو بیر قاسیرغا اونا دوشسون و [باغ] یانسیـن؟ آلـلّه اؤز آیه‌لـرینی سیزیـن اوچون بـو جور آیدینلاشدیریر، بلکه دوشونه سینیز.

۲۶۷ ای ایمان گتیرنلر! قازاندیغینیز پاك شئیلردن و سیزه یئردن (تورپاقدان) یئتیشدیردیگیمیز شئیلردن انفاق ائدین! انفاق ائتمک اوچون پیس و یارامازی‌نین دالینجا گئتمه‌یین! بیر حالدا کی، اونو [اگر اؤزونوزه وئرسه‌یدیلر] گؤز یوممادان، آلمازدینیز. و بیلین کی، آلـلّه احتیاجسیزدیر و حقیقتاً، حمد و ثنایه لاییقدیر.

۲۶۸ شیطـان سیزی یوخسوللوقلا قورخودار و سیزی پیس ایشلره وادار ائدر؛ آلـلّه ایسه سیزه اؤز طرفیندن باغیشلانماق و فضل ـ مرحمت وعده‌سی وئریر. آلـلّهین رحمتی گئنیشدیر و هر شئیی بیلندیر.

۲۶۹ آلـلّه ایسته‌دیگی شخصه حکمت وئرر و حکمت وئریلن آداما ایسه [دئمک اولار کی،] چوخلو خئییر وئریلیبدیر؛ عقل صاحبلریندن سوروای بونو درك ائدن اولماز.

وَمَآ اَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ اَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَاِنَّ
اللّٰهَ يَعْلَمُهُ ۗ وَمَا لِلظّٰلِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ اِنْ تُبْدُوا
الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ ۚ وَاِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَآءَ
فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ ۗ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ ۗ
وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ لَيْسَ عَلَيْكَ هُدٰيهُمْ وَلٰكِنَّ
اللّٰهَ يَهْدِي مَنْ يَشَآءُ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
فَلِاَنْفُسِكُمْ ۗ وَمَا تُنْفِقُونَ اِلَّا ابْتِغَآءَ وَجْهِ
اللّٰهِ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ
لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَآءِ الَّذِينَ اُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ
اللّٰهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْاَرْضِ يَحْسَبُهُمُ
الْجَاهِلُ اَغْنِيَآءَ مِنَ التَّعَفُّفِ ۚ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمٰهُمْ ۚ
لَا يَسْـَٔلُونَ النَّاسَ اِلْحَافًا ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ
اللّٰهَ بِهٖ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ بِالَّيْلِ
وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

۲۷۰ انفاق ائتدیگینیز هر نفقه نی و یا نذر ائتدیگینیز هر نذری آلله، قطعاً، بیلیر. ظلمکارلار اوچون هئچ بیر کؤمکچی یوخدور.

۲۷۱ صدقه‌لری آشکارجاسینا وئرسه‌نیز، او ، نئجه ده گؤزل ایشدیر و لاکین گیزلینده اولاراق اونو یوخسوللارا وئرسه‌نیزسه، سیزین اوچون داها خئییرلیدیر. و سیزین گناهلارینیزین بیر قسمینی سیلر. آلله، سیزین ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر.

۲۷۲ اونلاری هدایت ائتمک سنین عُهده‌نه دئییلدیر. لاکین آلله ایسته دیگی هر بیر شخصی [اؤزو] هدایت ائدر. انفاق ائتدیگینیز هر بیر مالین خئیری اؤزونوزه عایدیر. آمما اونو آللَهین راضیلیغینی قازانماقدان غیری بیر قصدله انفاق ائتمه‌مک شرطیله، انفاق ائتدیگینیز هر مالین [عوضی] تمامیله سیزه وئریله‌جکدیر. سیزه اصلا ظلم ائدیلمز.

۲۷۳ [انفاق] آلله یولوندا [جهاددا اشتراك ائتمه سببی ایله دولانا بیلمه‌ییب] سیخینتیبا دوشن [و یاشاییش خرجینی تأمین ائتمک اوچون] سفره چیخا بیلمه‌ین یوخسوللار اوچوندور. [اونلارین] عفّتلی اولدوقلاری اوزوندن [اونلاری] تانیمایانلار، بو کیمی شخصلری وارلی حساب ائدیرلر. [یا محمّد!] سن ایسه اونلاری اوزلریندن تانیییرسان. اونلار اصرارلا جماعتدن بیر شئی ایسته‌مزلر. [اونلارا] انفاق ائتدیگینیز هر شئیه آلله عالیمدیر.

۲۷۴ مالّلارینی گئجه و گوندوز، گیزلی وآشکار انفاق ائدنلر اوچون ربّلری یانیندا أجرلری واردیر. اونلار اوچون هئچ بیر قورخو یوخدور، غمگین ده اولمازلار.

اَلَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبٰوا لَا يَقُومُونَ اِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا اِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبٰوا وَاَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبٰوا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهٰى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَاَمْرُهُ اِلَى اللّٰهِ وَمَنْ عَادَ فَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾ يَمْحَقُ اللّٰهُ الرِّبٰوا وَيُرْبِي الصَّدَقَاتِ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ اَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبٰوا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَاْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَاِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُسُ اَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَاِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلٰى مَيْسَرَةٍ وَاَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ اِلَى اللّٰهِ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

۲۷۵ ربا یئیه‌ن شخصلر قبیرلریندن آنجاق شیطان توخونموش مخبّط آدام کیمی قالخارلار. بو اونا گؤره‌دیر کی، اونلار دئدیلر: «آلیش ــ وئریش ده ربا کیمیدیر». حالبوکی، آللّه آلیش ــ وئریشی حلال، ربانی ایسه حرام ائدیبدیر. دئمک هر کیم، ربّی طرفیندن گلن نصیحتی قبول ائتمکله [رباخورلوقدان] ال گؤتورسه؛ کئچمیشده [یعنی ربا حرام اولمامیشدان اوّل] آلدیغی اؤزونوندور و ایشی آللّها عایددیر. یوخ، هر کیم [رباخورلوغا] قاییتسا، دئمک اونلار جهنّم اهلیدیرلر. اونلار دائمی اولاراق اورادا قالاجاقلار.

۲۷۶ آللّه ربانی (ربانین برکتینی) محو ائدر و صدقه‌لری (صدقه‌لرین برکتینی) آرتیرار، آللّه کفره و گناها قاپیلانلاری دوست توتماز.

۲۷۷ ایمان گتیرن، صالح عمللر ائدن، ناماز قیلان و زکات وئرنلرین أجرلری ربّلری یانیندادیر؛ اونلار اوچون هئچ بیر قورخو یوخدور، غمگین ده اولمازلار.

۲۷۸ ای ایمان گتیرنلر! قورخون آللّهدان! اگر دوغرودان مؤمن سینیزسه، ربادان قالان گلیردن واز کئچین!

۲۷۹ بئله ائتمه‌سه‌نیز، بیلین کی، آللّهین و اونون رسولونون علیهینه محاربه‌یه گیرمیش اولورسونوز. تؤبه ائتسه‌نیز مالی‌نیزین اصلی (سرمایه) اؤزونوزوندور. بئله لیکله نه سیز ظلم ائدیرسینیز، نه ده سیزه ظلم اولونور.

۲۸۰ بورجلونون آلی دارا دوشدوکده وضعیّتی یاخشیلاشانا قده‌ر اونا مهلت وئرین! [دوغرودان دا بورجونو وئره بیلمیرسه]، بیلمک ایسته‌ــ بیرسینیزسه؛ [بیلین کی،] اونا [بورجو] باغیشلامانیز سیزین اوچون داها خئییرلیدیر.

۲۸۱ آللّها طرف قاییداجاغینیز بیر گوندن قورخون! هر کسه [کسب ائتدیگی] عملین عوضی تمام وئریله‌جک و اونلارا ظلم اولونمایاجاقدیر.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ اِلٰۤى اَجَلٍ مُّسَمًّى
فَاكْتُبُوْهُ ؕ وَلْيَكْتُبْ بَّيْنَكُمْ كَاتِبٌۢ بِالْعَدْلِ ۪ وَلَا يَاْبَ
كَاتِبٌ اَنْ يَّكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلْيَكْتُبْ ۚ وَلْيُمْلِلِ
الَّذِیْ عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهٗ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْــًٔا ؕ
فَاِنْ كَانَ الَّذِیْ عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيْهًا اَوْ ضَعِيْفًا اَوْ لَا يَسْتَطِيْعُ
اَنْ يُّمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهٗ بِالْعَدْلِ ؕ وَاسْتَشْهِدُوْا شَهِيْدَيْنِ
مِنْ رِّجَالِكُمْ ۚ فَاِنْ لَّمْ يَكُوْنَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَّامْرَاَتٰنِ مِمَّنْ
تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَآءِ اَنْ تَضِلَّ اِحْدٰىهُمَا فَتُذَكِّرَ اِحْدٰىهُمَا
الْاُخْرٰى ؕ وَلَا يَاْبَ الشُّهَدَآءُ اِذَا مَا دُعُوْا ؕ وَلَا تَسْـَٔمُوْۤا اَنْ
تَكْتُبُوْهُ صَغِيْرًا اَوْ كَبِيْرًا اِلٰۤى اَجَلِهٖ ؕ ذٰلِكُمْ اَقْسَطُ عِنْدَ
اللّٰهِ وَاَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَاَدْنٰۤى اَلَّا تَرْتَابُوْۤا اِلَّاۤ اَنْ تَكُوْنَ
تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيْرُوْنَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَلَّا
تَكْتُبُوْهَا ؕ وَاَشْهِدُوْۤا اِذَا تَبَايَعْتُمْ ۪ وَلَا يُضَآرَّ كَاتِبٌ
وَّلَا شَهِيْدٌ ؕ وَاِنْ تَفْعَلُوْا فَاِنَّهٗ فُسُوْقٌۢ بِكُمْ ؕ وَاتَّقُوا
اللّٰهَ ؕ وَيُعَلِّمُكُمُ اللّٰهُ ؕ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۲۸۲﴾

۲۸۲ ای ایمان گتیرن شخصلر! معیّن مدّته بیر ـ بیرینیزه بورج وئریب، بورج آلدیقدا اونو یازین! بونو آرانیزدا بیر کاتب، عدالتله یازسین و کاتب آلّلهین اونا اؤیره‌تدیگی [خاطرینه] یازماقدان بویون قاچیرماسین. کاتب یازسین و بورجلو اولان شخص ده املاء ائدیب یازدیرسین، ربّی اولان آلّلهدان قورخسون و اوندان بیر شئی اسکیلتمه‌سین. بورجلو سفئه (کم عاغیل) و یا ضعیف (اوشاق و یا قوجا) اولسا و یا دا املاء ائتمه‌یه قادر اولماسا، اوندا گرک اونون ولیسی عدالتله املاء ائتسین. کیشیلرینیزدن ایکی نفر ده شاهید توتون! اگر ایکی کیشی تاپیلماسا، راضی اولاجاغینیز شاهیدلردن بیر کیشی ایله ایکی آروادی شاهید توتون کی، اگر اونلاردان (او آروادلاردان) بیری اونوتسا، او بیریسی [آرواد] اونون یادینا سالسین. شاهیدلر چاغیریلدیقلاری زمان بویون قاچیرماسینلار. [بورج] ایستر آز اولسون ایسترسه چوخ، اونون اؤده‌نیله‌جک وقتینی بئله، یازماغا ارینمه‌یین! سیزین بو [یازماغینیز] آلّله یانیندا داها عدالتلی، شاهیدلیک اوچون داها محکم، شک ـ شبهه‌یه دوشمه‌مه‌نیزه داها یاخیندیر. لاکین اؤز آرانیزدا آلدن آله دولاندیردیغینیز نقد تجارتی یازمامانیزدا، سیزین اوچون گناه یوخدور. [هر حالدا] آلیش ـ وئریش ائتدیگینیز زمان شاهید توتون! هئچ بیر کاتبه و شاهیده ضرر ده‌یمه‌ملیدیر. ضرر یئتیرسه‌نیز، البتّه، آلّلهین اطاعتیندن چیخمیش اولارسینیز. قورخون آلّلهدان! آلّله سیزه تعلیم ائدیر و آلّله هر بیر شئی بیلندیر.

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ ۖ فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ ۗ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ ۚ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ ۖ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾ آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ ۚ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ ۚ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۖ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ۗ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۖ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا ۚ أَنْتَ مَوْلَانَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

۲۸۳ سفرده اولوب، کاتب تاپا بیلمه سه نیز؛ گیروو ساخلاماق کفایتدیر. بیر—بیرینیزه اعتبارینیز وارسا، اعتبار اولونموش شخص امانتی اونا قایتارسین و اونون ربّی اولان آللّهدان قورخسون. شاهیدلیگی گیزلتمه یین! اونو گیزله دن شخصین قلبی حقیقتاً، گناهکاردیر. آللّه ائتدیگینیز عمللری بیلندیر.

۲۸۴ گؤیلرده کیلر و یئرده کیلر آللّها مخصوصدور. اوره کلرینیزده اولانی ایستر آشکارا چیخاراسینیز ایسترسه گیزله ده سینیز؛ آللّه، سیزی اونونلا حسابا چکه جکدیر. سونرا ایسه آللّه ایسته دیگینی باغیشلایار و ایسته دیگینه ده عذاب ائلر. آللّه هر ایشه قادردیر.

۲۸۵ پیغمبر ربّی طرفیندن اونا نازل ائدیلنه ایناتیب، مؤمنلرین [ده] هامیسی آللّها، اونون ملکلرینه، کتابلارینا و پیغمبرلرینه ایمان گتیردیلر و [دئدیلر]: «بیز اونون پیغمبرلری [نین هئچ بیری] آراسیندا فرق قویموروق». هم ده دئدیلر: «ائشیتدیک و اطاعت ائتدیک، پروردگارا سنین باغیشینی [ایسته ییریک]! قاییداجاق سنه طرفدیر».

۲۸۶ آللّه، هئچ کیمی گوجوندن آرتیق وظیفه لندیرمز، هر کسین قازاندیغی [یاخشی عملین] منفعتی و اله گتیردیگی [پیس عملین] ضرری اؤزونه عایددیر. «پروردگارا! [بیر حؤکمو] اونوتموشوقسا؛ یا سهوه دوشموشوکسه، بیزی مؤاخذه ائتمه! پروردگارا! بیزدن اوّلکیلری یوکله دیگین کیمی، بیزی آغیر [تکلیفلرله] یوکلمه! پروردگارا! گوجوموز چاتمایان شئیی بیزه داشیتما! بیزی عفو ائت! بیزی باغیشلا، بیزه رحم ائت! سنسن بیزیم مؤولامیز؛ کافرلره غلبه ائتمک اوچون بیزه کؤمک اول!»

سورة آل عمران مدنية وهي مائتا آية

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ اللهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿٢﴾ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَاَنْزَلَ التَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجِيلَ ﴿٣﴾ مِنْ قَبْلُ هُدًى لِلنَّاسِ وَاَنْزَلَ الْفُرْقَانَ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤﴾ اِنَّ اللهَ لَا يَخْفٰى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَآءِ ﴿٥﴾ هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْاَرْحَامِ كَيْفَ يَشَآءُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦﴾ هُوَ الَّذِيٓ اَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ اٰيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ اُمُّ الْكِتَابِ وَاُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَاَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَآءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَآءَ تَاْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَاْوِيلَهُٓ اِلَّا اللهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ اٰمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّآ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٧﴾ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾ رَبَّنَآ اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ اِنَّ اللهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٩﴾

آل عمران سوره سی [۳]

بو سوره قرآن ـ کریمین اوچونجو سوره سیدیر،
مدینه ده نازل اولموش و (۲۰۰) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ الم (الف، لام، میم).

۲ آللّه ــ [او بیر آللّهدیر کی،] اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. دیری و [اؤز ذات مقدّسی ایله] قائمدیر.

۳ [یا محمّد! آللّه] سندن قاباقکی [آسمانی کتاب]لاری تصدیق ائدن بو کتابی حق اولاراق سنه نازل ائتدی. توراتی و انجیلی ده،

۴ اوندان قاباق انسانلاری هدایت ائتمک اوچون نازل ائتدی. و [حقّی باطیلدن آییرد ائدن] فرقانی (قرآنی) دا نازل ائتدی. حقیقتاً، آللّهین آیه‌لرینی انکار ائدن شخصلر اوچون شدّتلی عذاب واردیر. آللّه عزّتلی‌دیر و انتقام صاحبیدیر.

۵ حقیقتاً، نه یئرده و نه ده گؤیده هئچ بیر شئی آللّها گیزلین دئییلدیر.

۶ آنالارین بطنینده ایسته‌دیگی کیمی سیزه صورت وئرن اودور. او عزّت و حکمت صاحبیندن غیری هئچ بیر تانری یوخدور.

۷ سنه بو کتابی (قرآنی) نازل ائدن اودور. اونون بیر قسمی کتابین اصل ــ اساسی اولان «محکم» (آیدین و حؤکمو بللی) آیه لردیر، او بیری قسمی ایسه «متشابه» (معنا باخیمیندان اوخشارلیغی اولان و حؤکمو دقیق بللی اولمایان آیه لر) دیر. قلبلرینده أیریلیک اولان شخصلر فتنه کارلیق ائتمک و ایسته دیکلری کیمی تأویل (تفسیر) ائتمک اوچون اونون «متشابه» آیه‌لرینه تابع اولارلار. حالبوکی اونلارین [حقیقی] تأویلینی (تفسیرینی) آللّهدان [و علملری درین اولانلاردان] باشقا هئچ کس بیلمز. و علملری درین اولانلار دئیرلر: «بیز اونا اینانمیشیق؛ اونلارین (محکمات و متشابهاتین) هامیسی ربّیمیزین طرفیندندیر». بونو عقل صاحبیندن باشقاسی دوشونمز.

۸ [دئیرلر:] «پروردگارا! بیزی هدایت ائتدیکدن سونرا قلبلریمیزی دؤندرمه! بیزه اؤز رحمتیندن پای وئر! سن، دوغرودان چوخ پای وئرنسن».

۹ «پروردگارا! اولاجاغینا شبهه اولمایان بیر گونده، حقیقتاً، انسانلاری [بیر یئره] ییغان سنسن». آللّه وعده سینه خلاف چیخماز.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ
اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾ كَدَأْبِ آلِ
فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ
اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾ قُلْ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٢﴾
قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ
وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي
الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ
وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ
وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ ﴿١٤﴾ قُلْ أَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ

ذَٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ
وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

۱۰　کافرلرین نه مالـلاری، نه ده اؤولادلاری اونـلاری آللّهین عـذابیندان اصلا قورتارا بیلمز. اونلار جهنّم اودونون آلیشیغی دیرلار.

۱۱　فرعـون اهـلی و اونلاردان قاباقکیلاریـن دبلری کیمی، اونـلار بیـزیـم آیه‌لریمیزی تکذیـب اتـدیلر. آللّه دا اونلاری گـناهـلارینا گؤره یـاخالادی. آللّهین عذابی شدّتلی دیر.

۱۲　کافرلره دئ: «تئزلیکله مغـلوب اولـوب و جهنّمه طرف محشـور اولاجاقسینیز». [اورا] نئجه ده پیس بیر یاتاقدیر.

۱۳　قطعاً، ایکی دسته نین اوزــ اوزه دورماسی سیزین اوچون بیر آیت (عبرت درسی) ایدی. بیر دسته آللّه یـولـوندا ووروشانلار، او بیری دسته ایسه کـافرلر ایدی کی، اؤز گؤزلری قاباغیندا مؤمنلری ایکی قات آرتیق گؤروردولر. آللّه اؤز کؤمکلیگی ایله ایسته‌دیگینی گوجلندیرر. شبهه سیز کی، بوندا (بو ماجرا دا) عقل صاحبلری اوچون بیر عبرت [درسی] واردیر.

۱۴　قادینلار، اؤولاد، قیزیل و گوموشدن توپلانمیش مـاللار، نشانلی [نجیب] آتلار، مـالــ قارا و اکین یئر [لری کیمی انسـانیـن] نفساً سئودیگی [شئیلر] انسانلار اوچون بزه نیلیبدیر؛ [لاکین] بونلار دنیا حیاتی‌نین ماتاهیدیر. داها گؤزه‌ل قاییداجاق یئر ایسه آللّه یانیندادیر.

۱۵　[یا محمّد!] دئ: «سیزه بونلاردان داها یاخشی‌سینی خبر وئریم می؟ تقوالی (پرهیزکار) اولانلار اوچون ربّلری یـانیندا آلتیندان آرخـلار آخـان جنّتلر (باغلار) واردیر کی، اورادا ابدی قالاجاقلار. و اونلار اوچون پاکــ پاکیزه زوْجه لر و آللّهین رضاسی واردیر». آللّه، بنده لرین [احوالینی] بیلندیر.

ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ إِنَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿١٦﴾ ٱلصَّٰبِرِينَ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلْقَٰنِتِينَ وَٱلْمُنفِقِينَ وَٱلْمُسْتَغْفِرِينَ بِٱلْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ ٱللَّهُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَأُولُوا۟ ٱلْعِلْمِ قَآئِمًۢا بِٱلْقِسْطِ ۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٨﴾ إِنَّ ٱلدِّينَ عِندَ ٱللَّهِ ٱلْإِسْلَٰمُ ۗ وَمَا ٱخْتَلَفَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۗ وَمَن يَكْفُرْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَإِنْ حَآجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِىَ لِلَّهِ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِ ۗ وَقُل لِّلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْأُمِّيِّـۧنَ ءَأَسْلَمْتُمْ ۚ فَإِنْ أَسْلَمُوا۟ فَقَدِ ٱهْتَدَوا۟ ۖ وَّإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ ٱلْبَلَٰغُ ۗ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِٱلْعِبَادِ ﴿٢٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ ٱلَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِٱلْقِسْطِ مِنَ ٱلنَّاسِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٢﴾

۱۶ او نلار (تقوالیلار) : «پرروردگارا! دوغرودان بیز ایمان گتیردیک؛ بیزیم گناهلاریمیزی باغیشلا و بیزی اودون عذابیندان قورو!»ــ دئیلردیرلر.

۱۷ [اونلار]، صبر ائدنلر، صداقتلی اولانلار، آلّلهین اطاعتینده اولانلار، انفاق ائدنلر و سحر چاغلاریندا باغیشلانماق ایسته ینلردیرلر.

۱۸ [آلّله]عدالتله [خلقین اموراتی نین تدبیرینه] قائم اولان حالدا شهادت وئریر کی، حقیقتاً، اوندان غیری بیر تانری یوخدور. ملکلر، علم صاحبلری ده [بونا شهادت وئریرلر]. اوندان غیری بیر تانری یوخدور. عزّت و حکمت صاحیبی دیر.

۱۹ دین، آلّله یانیندا البتّه اسلامدان عبارتدیر. کتاب وئریلمیش شخصلر آنجاق [اسلامین حق اولماسینا دایر] اونلارا علم حاصل اولدوقدان سونرا، آرالاریندا اولان پاخیللیق اوزوندن، اختلافا باشلادیلار. آلّلهین آیه لرینی انکار ائدن شخص [بیلسین کی] آلّله چوخ سرعتله حق‌ـحساب چکندیر.

۲۰ اگر اونلار سنینله مباحثه یه گیریشسه لر، دئ: «من و منه تابع اولانلار اؤزوموزو آلّلها تسلیم ائتمیشیک». کتاب وئریلمیش شخصلره و کتابلاری اولمایانلارا (مشرکلره) دئ: «سیز ده اؤزونوزو تسلیم ائدیرسینیزمی؟» اگر مسلمان اولسالار، شبهه سیز کی، هدایت اولموشلار، یوخ اگر اوز دؤندرسه لر، سنه واجب اولان آنجاق تبلیغ(حؤکمو چاتدیرماق)دیر. شبهه سیز کی، آلّله، بنده لرین [احوالینی] بیلندیر.

۲۱ آلّلهین آیه لرینی انکار ائدنلره، پیغمبرلری حقسیز یئره اؤلدورنلره و انسانلاردان عدالته امر ائدنلری اؤلدورنلره آغریلی عذابی خبر وئر!

۲۲ اونلار او کسلر دیر کی، دنیا و آخرتده عمللری هئچ اولوبدور، اونلار اوچون هئچ بیر کؤمک ائدن اولماز.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِنْهُمْ وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ ۖ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ ۖ بِيَدِكَ الْخَيْرُ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ۖ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۖ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾ لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾ قُلْ إِنْ تُخْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ اللَّهُ ۗ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

۲۳ مگرکتابدان اؤزلرینه بیر پای وئریلمیش شخصلری گؤرمورسن کی، آرالارینذا حؤکم ائتمک اوچون آللهین کتابینا دعوت [اولوندوقلاری وقت] اونلاردان بیر دسته اوز چئویریرلر؟ اونلار دؤنوکلوك ائدنلردیرلر.

۲۴ بو، اونا گؤره ایدی کی، اونلار: «جهنّم اودو بیر نئچه سایيلی گوندن آرتیق بیزه توخونمایاجاق»، ـ دئدیلر و اونلاری اؤز دینلرینده اویدوردوقلاری شئیلر مغرور ائدیب [آزدیردی].

۲۵ بس، اولاجاغینا شک ـ شبهه اولمایان بیر گونده اونلاری جمع ائده‌جگیمیز زمان، حاللاری نئجه اولاجاقدیر؟ هر کسه اؤزونون قازاندیغی کامل اولاراق وئریله‌جک و اونلارا ظلم (حقسیزلیک) اولونمایاجاق.

۲۶ دئ: «ایلاهی! ای بوتون مُلکلرین مالکی! مُلکو (حؤکمرانلیغی)، ایسته‌دیگین شخصه وئررسن و ایسته‌دیگین شخصدن آلارسان، ایسته‌دیگینی عزیز ائدرسن و ایسته‌دیگینی ذلیل ائدرسن، خئییر تکجه سنین اَلینده دیر. حقیقتاً، سن هر بیر ایشه قادرسن».

۲۷ «[گئجه ـ گوندوزون اوزانیب قیسالماسی ایله] گئجه‌نی گوندوزه قاتیرسان، گوندوزو ایسه گئجه یه قاتیرسان. دیرینی اؤلودن چیخاریرسان، اؤلونو دیریدن چیخاریرسان و ایسته‌دیگین شخصه سایسیز ـ حسابسیز روزی وئریرسن».

۲۸ مؤمنلر، مؤمنلری قویوب کافرلری دوست توتماسینلار و کافرلردن قورخاراق تقیّه ائتدیکلری حالدان سوایی هر کیم بو ایشی گؤرسه آلله طرفیندن هئچ بیر شئی (دوستلوق، کؤمک) اوممامسین. آلله سیزی اؤز [عذابیندان] چکیندیریر و قاییدیش آللها طرفدیر.

۲۹ [ای پیغمبر!] دئ: «اورکلرینیزده کیلری ایستر گیزله‌ده‌سینیز، ایستر سه ده آشکارا چیخارداسینیز؛ آلله اونو بیلیر. او، گؤیلرده کیلری و یئرده کیلری ده بیلیر. آلله هر بیر شئیه قادردیر».

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا ۚ وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ ۖ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي ۖ إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ ۖ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا ۖ قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَا ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

۳۰ او گونده، هر کس الله‌دیگی خئیر عملی و الله دیگی پیس عملی حاضر گؤره جکدیر، آرزو الده جک کی، کاش اونونلا پیس ایشلری آراسیندا چوخ اوزاق مسافه اولایدی. آلله سیزی اؤز عذابیندان بر حذر ائدیر. آلله بنده‌لره شفقتلیدیر

۳۱ [یا محمّد!] دئ: «اگر آللهی دوست توتسانیز منه تابع اولون کی، آلله دا سیزی دوست توتسون و گناهلارینیزی باغیشلاسین، آلله باغیشلایان و مهرباندیر».

۳۲ [یا محمّد!] دئ: «آللها و پیغمبره اطاعت ائدین! اگر اوز دؤندرسه‌نیز، شبهه سیز کی، آلله دا کافرلری دوست توتماز».

۳۳ حقیقتاً، آلله، "آدم"ـی، "نوح"ـو، ابراهیم و عمران اؤولادلارینی عالملره [اوستون] سئچیبدیر.

۳۴ اونلارین بعضیسی او بیریسیندن تؤره‌میش بیر نسلدیر. آلله ائشیدن و بیلندیر.

۳۵ عمرانین آروادی نین: «پروردگارا! بطنیمده کینی [یالنیز سنه خدمتکار اولوب دنیادان] آزاد اولماق اوچون سنه نذر ائتدیم، مندن قبول ائت! البتّه سنسن ائشیدن و بیلن»، ـ دئدیگینی اؤز یادینا سال!

۳۶ اونو دوغدوغو زمان دئدی: «پروردگارا! من بونو قیز دوغدوم». ـ آلله ایسه اونون نه دوغدوغونا داها عالم ایدی. ـ «اوغلان ایسه قیز کیمی دئییل دیر؛ من اونو "مریم" آدلاندیردیم؛ اونو و نسلینی قووولموش شیطانین [شرّیندن] سنه تاپشیریرام».

۳۷ ربّی ده اونو (مریمی) یاخشیجا قبول ائتدی و اونو گؤزه‌ل بیر بیتگی کیمی بؤیوتدو و اونون حمایه سینی زکریّایا تاپشیردی. زکریّا هر دفعه مریمین یانینا[گتمک اوچون] محرابا داخل اولاندا، اونون یانیندا بیر روزی گؤره‌ردی. [زکریّا] دئیردی: «یا مریم! بو سنین اوچون هارادان گلیر؟» [مریم] دئیردی: «آلله طرفیندندیر». حقیقتاً، آلله ایسته‌دیگی شخصه سایسیز-حسابسیز روزی وئرر.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُۥ قَالَ رَبِّ هَبْ لِى مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَآءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلَٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَآئِمٌ يُصَلِّى فِى الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّٰلِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِى غُلَٰمٌ وَقَدْ بَلَغَنِىَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِى عَاقِرٌ قَالَ كَذَٰلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَل لِّىٓ ءَايَةً قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَٰثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا وَاذْكُر رَّبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِىِّ وَالْإِبْكَٰرِ ﴿٤١﴾ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَىٰكِ عَلَىٰ نِسَآءِ الْعَٰلَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَٰمَرْيَمُ اقْنُتِى لِرَبِّكِ وَاسْجُدِى وَارْكَعِى مَعَ الرَّٰكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَٰمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذْ قَالَتِ الْمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِى الدُّنْيَا وَالْءَاخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

۳۸ اورادا [ایدی کی،] زکریّا ربّینه دوعا ائدیب دئدی: «پروردگارا! منه اؤز طرفیندن پاك بیر اؤولاد مرحمت ائت! حقیقتاً، سن دوعالاری ائشیدنسن».

۳۹ زکریّا محربدا آیاق اوستونده دوروب دوعا ائله دیگی [یاخود ناماز قیلدیغی] حالدا، ملکلر اونو چاغیریب دئدیلر: «آلّله، اؤز طرفیندن گلن کلمه‌نی (عیسانی) تصدیق ائدن، بزرگوار، نفسینه حاکم اولان و صالحلر (پیغمبرلر) جرگه‌سیندن بیر پیغمبر اولان یحیانی[ین دنیایا گلمه‌سینی] سنه بشارت وئریر.

۴۰ دئدی: «پروردگارا! منیم نئجه اوغلوم اولا بیلر؟ بیر حالدا کی، قوجالیق چاغیم یئتیشیب و عیالیم دوغماقدان دوشوبدور [ویا دوغمازدیر]». [ملک] دئدی: «ائله دیر [لاکین] آلّله ایسته‌دیگینی ائدر».

۴۱ دئدی: «پروردگارا! منیم اوچون بیر نشانه گؤستر!» بویوردو: «سنین نشانن اوچ گون عرضینده خلقله تکجه اشاره ایله دانیشماقدیر. ربّینی چوخ یاد ائت! آخشاملار و سحرلر [اونو] تسبیح ائت!»

۴۲ [یا محمّد!] یاد ائت کی، بیر زمان ملکلر دئدیلر: «یا مریم! حقیقتاً، آلّله سنی سئچمیش، پاك‌ـ‌پاکیزه ائتمیش و سنی [اؤز زمانیندا] عالملرین خانیملاریندان اوستون توتوبدور».

۴۳ «یا مریم! اؤز ربّی‌نین اطاعتینده اول! و رکوع ائدنلرله سجده ائله و رکوع ائت!»

۴۴ بو، غیب خبرلریندندیر کی، سنه وحی ائدیریک. یوخسا اونلار: «مریمی کیم حمایه سینه گؤتوره جک؟» ـ‌دئیه (قرعه اوچون) قلملرینی [سویا] آتدیقلاری و بیرـ‌بیرلری ایله نزاع ائتدیکلری زمان سن اونلارین یانیندا دئییلدین کی.

۴۵ یاد ائت کی، بیر زمان ملکلر دئدیلر: «یا مریم! حقیقتاً، آلّله اؤز طرفیندن بیر کلمه ایله سنه مژده وئریر؛ اونون آدی مسیح، عیسی بن مریم دیر کی، دنیادا و آخرتده شأنی اوجا و [آلّله درگاهیندا] مقرّبلردندیر».

وَيُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِي ٱلْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٤٦﴾ قَالَتْ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَٰلِكِ ٱللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ إِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾ وَيُعَلِّمُهُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ ﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُم بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ أَنِّيٓ أَخْلُقُ لَكُم مِّنَ ٱلطِّينِ كَهَيْـَٔةِ ٱلطَّيْرِ فَأَنفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ ٱللَّهِ وَأُبْرِئُ ٱلْأَكْمَهَ وَٱلْأَبْرَصَ وَأُحْيِ ٱلْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ ٱللَّهِ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَـَٔايَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَلِأُحِلَّ لَكُم بَعْضَ ٱلَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُم بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾ إِنَّ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ فَلَمَّآ أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ ٱلْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِيٓ إِلَى ٱللَّهِ قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ ٱللَّهِ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَٱشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

۴۶ «او، بشیکده [اعجازکارلیقلا]، یاشا دولاندا [ایسه وحی ایله] انسانلارلا دانیشار و صالحلردن دیر».

۴۷ [مریم] دئدی : «پروردگارا! منه بیر بشر الی توخونمادیغی حالدا نئجه اوشاغیم اولا بیلر؟!» [آلله] بویوردو : «ائله‌دیر، [لاکین] آلله، ایسته‌دیگینی یارادار. بیر شئیین اولماسینی قرارا آلدیقدا، اونا تکجه ''اول!'' ـ دئیر، او دا اولار».

۴۸ اونا کتابی (یازماغی)، حکمتی، توراتی و انجیلی اؤیره‌دیر.

۴۹ و اونو اسرائیل اؤولادینا پیغمبر [گؤنده‌رجکدیر کی، اونلارا دئسین] : «من، حقیقتاً، ربّینیز طرفیندن سیزه آیت (معجزه) گتیرمیشم. من، سیزه پالچیقدان قوش صورتینده بیر شئی دوزلده‌رم، سونرا اونا پوفله‌رم، او دا آللهین اذنی ایله [حقیقی بیر] قوش اولار. هم ده آللهین اذنی ایله [آنادان گلمه] کورلاری و جوزام ناخوشلوغونا توتولانلاری ساغالدارام و آللهین اذنی ایله اؤلولری دیریلدرم و یئدیکلرینیزی و ائولرینیزده ییغیب ساخلادیقلارینیزی سیزه خبر وئره‌رم، حقیقتاً، بوندا سیزین اوچون مطلق بیر آیت(عبرت) واردیر؛ اگر مؤمن اولسانیز».

۵۰ [و دئسین کی،] : «مندن اوّل گؤندریلمیش اولان توراتی تصدیق ائدن حالدا و سیزه حرام اولموش بعضی شئیلری حلال ائتمک اوچون [گلمیشم] و ربّینیز طرفیندن سیزین اوچون آیت (معجزه) گتیرمیشم. ایندی آللهدان قورخون و منه اطاعت ائدین!

۵۱ و حقیقتاً آلله هم منیم ربّیمدیر، هم ده سیزین ربّینیزدیر. اونا عبادت ائدین کی، دوغرو یول بودور».

۵۲ عیسی اونلارین کفرونو حسّ ائدنده ایسه دئدی : «آلله یولوندا منیم کؤمکچیم کیمدیر؟» حواریلر دئدیلر : «بیزیک آللهین کؤمکچیلری؛ بیز آللها ایمان گتیرمیشیک؛ سن ده بیزیم مسلمان اولماغیمیزا شاهید اول!»

رَبَّنَآ اٰمَنَّا بِمَآ اَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدٖينَ ﴿٥٣﴾ وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللّٰهُ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِرٖينَ ﴿٥٤﴾ اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا عٖيسٰٓى اِنّٖى مُتَوَفّٖيكَ وَرَافِعُكَ اِلَىَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذٖينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذٖينَ كَفَرُوٓا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ثُمَّ اِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَاَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فٖيمَا كُنْتُمْ فٖيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَاَمَّا الَّذٖينَ كَفَرُوا فَاُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدٖيدًا فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرٖينَ ﴿٥٦﴾ وَاَمَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفّٖيهِمْ اُجُورَهُمْ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمٖينَ ﴿٥٧﴾ ذٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْاٰيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكٖيمِ ﴿٥٨﴾ اِنَّ مَثَلَ عٖيسٰى عِنْدَ اللّٰهِ كَمَثَلِ اٰدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ اَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرٖينَ ﴿٦٠﴾ فَمَنْ حَآجَّكَ فٖيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ اَبْنَآءَنَا وَاَبْنَآءَكُمْ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمْ وَاَنْفُسَنَا وَاَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَى الْكَاذِبٖينَ ﴿٦١﴾

۵۳ «پروردگارا! نازل ائتدیگینه ایمان گتیردیک و [سنین] پیغمبرینه تابع اولدوق، بیزی شاهیدلرله بیر یئرده یازا!».

۵۴ [دوشمنلر] حیله ایشله دیلر و آلله دا تدبیر تؤکدو. آلله ایسه داها یاخشی تدبیر تؤکندیر.

۵۵ او زمان آلله بویوردو: «یا عیسی! حقیقتاً، من سنی آلیب اؤز یانیما اوجالداراما؛ سنی کافرلردن [آییریب] پاك ائدرم، و سنه تابع اولانلاری قیامت گونونه قده ر کافرلره اوستون قرار وئره رم. نهایت، قاییداجاغینیز منه طرف اولاجاق اوندا اختلافدا اولدوغونوز خصوصلاردا، آرانیزدا من حؤکم وئره جگم».

۵۶ «کافرلره ایسه اونلارا دنیادا و آخرتده آغیر عذاب وئره جگم. اونلارین هئچ بیر کؤمکچیسی اولمایاجاقدیر».

۵۷ ایمان گتیرن و صالح عمل ائدن شخصلره گلدیکده ایسه، آلله اونلارین اجرلرینی کامل وئره جکدیر. آلله ظلم ائدنلری دوست توتماز.

۵۸ [یا محمّد!] بونلار آیه لردن و حکمتلی ذکردن (قرآندان)دیر کی، سنه اوخویوروق.

۵۹ اصلینده، آلله یانیندا عیسانین مَثَلی آدمین مَثَلی کیمیدیر. [آلله] اونو تورپاقدان یاراتدی، سونرا اونا "اول!" ـــ دئدی، او دا اولدو.

۶۰ [عیسانین باره سینده دئدیگیمیز] حقدیر، [چونکی] سنین ربّی نین طرفیندندیر. [اصلا] شبهه ائدنلردن اولما!

۶۱ سنه علم گلندن سونرا، اونون بارسینده سنله مباحثه ائدن شخصه دئ کی: «گلین [بیز ده] اوغلانلاریمیزی، [سیز ده] اوغلانلارینیزی، [بیز ده] خانملاریمیزی، [سیز ده] خانملارینیزی، [بیز ده] اؤزوموزو، [سیز ده] اؤزونوزو چاغیراق، سونرا مباهله (بیرــبیریمیزه قارقیش) ائده ك و آللهین لعنت ائتمه سینی یالانچیلارا ایسته یک».

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ ۚ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا اللَّهُ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنْزِلَتِ التَّوْرَاةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾ هَا أَنْتُمْ هَٰؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَٰكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾ إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا ۗ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾ وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

۶۲ شبهه سیز کی، [مسیح باره سینده] بونلار، قطعاً، دوغرو خبرلردیر. آللّهدان غیری بیر تانری یوخدور. حقیقتاً، آللّه، مطلق عزّت و حکمت صاحبی‌دیر.

۶۳ اگر اونلار اوز دؤندرسه‌لر شبهه یوخ کی، آللّه فاسدلرین حالینی بیلندیر.

۶۴ [یا محمّد!] دئ: «ای کتاب اهلی! سیزینله بیزیم آرامیزدا مشترك اولان بیر سؤزه طرف گلین! [کی]؛ آللّهدان باشقاسینا عبادت ائتمه‌یک، اونا شریک قوشمایاق؛ آللّهین یئرینه، بیر—بیریمیزی ربّ اولاراق قبول ائتمه‌یک». اگر اوز دؤندرسه لر؛ [اونلارا] دئیین: «ایندی شاهید اولون کی، بیز حقیقتاً، مسلمانیق».

۶۵ ای کتاب اهلی! ابراهیمین باره سینده نه اوچون مناقشه ائدیرسینیز؟ حالبوکی، تورات و انجیل آنجاق اوندان سونرا نازل اولوبدور، نیه دوشونمورسونوز؟

۶۶ توتاق کی، سیزلر بیلدیگینیز شئیلر حقّینده مناقشه ائتدینیز؛ بس نه اوچون بیلمه دیگینیز شئیلر حقّینده مناقشه ائدیرسینیز؟ آللّه بیلیر، سیز ایسه بیلمیرسینیز.

۶۷ ابراهیم نه یهودی و نه ده نصرانی ایدی، او آنجاق حنیف (باطیلدن اوز دؤندریب حقّه اینانمیش) بیر مسلمان ایدی، مشرکلردن ده دئییلدی.

۶۸ شبهه سیز کی، انسانلار [آراسیندا] ابراهیمین یولونو گئدنلر، بو پیغمبر (حضرت محمّد) هم ده ایمان گتیرنلر ابراهیمه داها یاخیندیرلار. آللّه، آنجاق مؤمنلرین ولی‌سیدیر.

۶۹ اهل— کتابدان بیر دسته سی سیزی [حق یولدان] آزدیرماق آرزوسونداديرلار، حالبوکی اؤزلریندن آیریلارینی آزدیرا بیلمزلر، [بونو ایسه] قانمیرلار.

۷۰ ای کتاب اهلی! نه اوچون آللّهین آیه لرینی انکار ائدیرسینیز؟ حالبوکی اؤزونوز [اونلارین دوغرولوغونا] شهادت وئریرسینیز!

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾ وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمِنُوا بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَى هُدَى اللَّهِ أَنْ يُؤْتَى أَحَدٌ مِثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٧﴾

۷۱ ای کتاب اهلی! نه اوچون بیلدیگینیز حالدا حقله باطلی قاتیرسینیز و حقّی گیزله دیرسینیز؟

۷۲ اهل ـ کتابدان بیر دسته [اۆز آرالارینده] دئدیلر : «ایمان گتیرنلره نازل ائدیلمیش [قرآنا] گونون باشلانیشیندا ایمان گتیرین، [گونون] قورتاراجاغیندا ایسه اونو انکار ائدین! بلکه اونلار [اسلامدان] دؤنسونلر».

۷۳ و : «سیزین دینیزه تابع اولانلاردان آیریسینا اینانمایین!» [ای محمّد!] دئ : «البتّه اصل هدایت؛ آللهین هدایتی دیر، [بوندان سونرا] سیزه وئریله‌نین (کتابین) مثلی بیر آیریسینا دا وئریلمه‌سینه، و یا ربّینیز یانیندا سیزه قارشی حجّت گتیره بیلمکلرینه اینانمایین». دئ : «اوستونلوك آللهین الینده دیر؛ اونو ایسته‌دیگی شخصه وئرر، آللهین رحمتی گئنیش و هر شئیی بیلندیر».

۷۴ [آلله] ایسته‌دیگی شخصی اۆز رحمتینه مخصوص ائدر. آلله بؤیوك کرم صاحبی دیر.

۷۵ اهل کتابدان ائله‌سی وار کی، اگر اونا چوخلو مال امانت وئرسن؛ اونو [عیناً] سنه قایتارار و اونلاردان ائله سی ده وار کی، اونا بیر دینار بئله امانت وئرسن؛ باشی اوستونده دوروب ایسته مه‌ینجه اونو سنه قایتارماز. بو اونا گؤره دیر کی، اونلار [اۆز تصوّرلری ایله] ، «امّی لره [یعنی آسمانی کتابی اولمایانلارین مالینی قایتارماماغیمیزا] گؤره بیزه ایراد توتولمایاجاق»، ـ دئییرلر و [اونلار] بیلدیکلری حالدا آللها یالان باغلاییرلار.

۷۶ ائله دئییل ، هر کس اۆز عهدینه وفا ائدیب پرهیزکار اولسا، شبهه سیز کی، آلله تقوالیلاری (پرهیزکارلاری) دوست توتار.

۷۷ آللهلا باغلادیقلاری عهدلری و آندلاری اوجوز بیر قیمته ساتان شخصلر [و یا آللهلا باغلادیقلاری عهدلری و آندلارین مقابلینده آزاجیق بیر شئی آلان شخصلر] اوچون، آخرتده هئچ بیر پای یوخدور. آلله قیامت گونونده اونلاری دینیدیرمز، اونلارا باخماز و اونلاری پاك ائتمز. اونلار اوچون آغریلی عذاب واردیر.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُۥنَ أَلْسِنَتَهُم بِٱلْكِتَٰبِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمَا هُوَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ
وَمَا هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ ٱللَّهُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحُكْمَ
وَٱلنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا۟ عِبَادًا لِّى مِن دُونِ ٱللَّهِ
وَلَٰكِن كُونُوا۟ رَبَّٰنِيِّۦنَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ ٱلْكِتَٰبَ وَبِمَا كُنتُمْ
تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَن تَتَّخِذُوا۟ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ
وَٱلنَّبِيِّۦنَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُم بِٱلْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ
﴿٨٠﴾ وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلنَّبِيِّۦنَ لَمَآ ءَاتَيْتُكُم مِّن
كِتَٰبٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا
مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِۦ وَلَتَنصُرُنَّهُۥ قَالَ ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ
عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِى قَالُوٓا۟ أَقْرَرْنَا قَالَ فَٱشْهَدُوا۟ وَأَنَا۠
مَعَكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَن تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٨٢﴾ أَفَغَيْرَ دِينِ ٱللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُۥٓ أَسْلَمَ
مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

۷۸ اونلاردان بیر زومره ده واردیر کی، سؤیله دیکلرینی کتابدان حساب ائده سینیز دئیه، دیللرینی کتاب [اوخوماغا] اوخشادیب أییرلر، حالبوکی اونلارین بو اوخودوقلاری کتابدان دئییلدیر. آللّه طرفیندن اولمادیغی حالدا: «بو، آللّه طرفیندندیر»، ــ دئییرلر. اونلار بیله ــ بیله آللّها یالان یاغلاییرلار.

۷۹ هئچ بیر بشره یئتیشمز کی، آللّه اونا کتاب، حکمت و پیغمبرلیک وئرندن سونرا، انسانلارا: «آللّهی بوراخین، منه بنده اولون!» ــ دئسین. عکسینه او: «کتابی اؤیره‌تدیگینیزه و درس اوخودوغونوزا گؤره ربّانی [دین عالمی] اولون!» ــ [دئمه‌لیدیر].

۸۰ [هابئله] او، سیزه ملکلری و پیغمبرلری اؤزونوزه ربّ قبول ائتمه‌گی امر ائتمز. او سیزی مسلمان اولاندان سونرا کافر اولماغا وادار ائدرمی؟

۸۱ او وقتی یاد ائدین کی، آللّه پیغمبرلردن: «سیزه وئردیگیم کتاب و حکمتدن سونرا، سیزین ألینیزده اولان کتابی تصدیق ائدن بیر پیغمبر گلنده اونا حؤکماً ایمان گتیرین و اونا مطلق کؤمک ائدین!» ــ دئیه محکم عهد آلدی، [سونرا] بویوردو: «بونو تصدیق ائدیب، بو باره‌ده عهدیمی قبول ائتدینیزمی؟» اونلار دا: «بلی تصدیق ائتدیک»، ــ دئدیلر. [سونرا آللّه]: «شاهید اولون، من ده سیزینله برابر شاهیدلردنم»، ــ بویوردو.

۸۲ بوندان سونرا اوز دؤندرن شخصلر فاسقدیرلر.

۸۳ اولا بیلرمی کی، آللّهین دینیندن آیری بیر دین ایسته‌سینلر؟ حالبوکی گؤیلرده و یئرده اولانلارین هامیسی ایستر ــ ایسته‌مز اونا تسلیم اولوبلار و اونا طرف قاییداجاقلار.

قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ
مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ
مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ
دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ
يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ
الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾
أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٨٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ
ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الضَّالُّونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلْءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ افْتَدَىٰ بِهِ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٩١﴾

۸۴ [یا محمّد!] دیٔ : «بیز آللّها؛ بیزه نازل ائدیلنه، ابراهیمه، اسماعیله، اسحاقه، یعقوبه و اسباطه (اونون اؤولادینا) نازل ائدیلنه، موسایه، عیسایه و [سایر] پیغمبرلره ربّلری طرفیندن وئریلنلره ایمان گتیرمیشیک و اونلارین هئچ بیری‌نین آراسیندا فرق قویموروق و بیز اونا تسلیم اولانلاریق».

۸۵ هر کیم اسلامدان غیری بیر دین ایسته‌سه، اصلا اوندان قبول اولونماز. و او، آخرتده زیانکارلارداندیر.

۸۶ ایمان گتیریب، پیغمبرین حق اولدوغونا شهادت وئریب، اؤزلرینه آچیق‌ـــآیدین دلیللر گلندن سونرا کافر اولان قوْمو آللّه نئجه هدایت ائدر؟! آللّه ظلمکار قوْمو هدایت ائتمز.

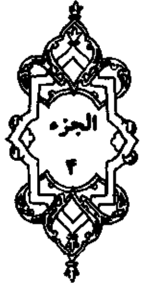
۸۷ اونلارین جزاسی حقیقتاً، آللّهین، ملکلرین و بوتون انسانلارین لعنتینه گلمکدیر.

۸۸ اورادا [لعنت اولونموش وضعیّتده] ابدی اولاراق قالاجاقلار، نه اونلارین عذابلاری یونگوللشدیریله‌جک و نه ده کی، اونلارا مهلت وئریلر.

۸۹ [اوندان] سونرا تؤبه ائدیب، اؤزلرینی اصلاح ائدنلر مستثنی‌دیر، حقیقتاً، آللّه باغیشلایان و مهرباندیر.

۹۰ ایمان گتیرندن سونرا کافر اولوب، سونرا دا کفرلرینی آرتیران شخصلرین تؤبه‌لری اصلا قبول اولونماز و اونلار [دوغرو یولدان] آزانلاردیرلار.

۹۱ کافر اولوب، کافر اولان حالدا اؤلنلرین هئچ بیریندن، فدیهٔ (عوض) اولاراق دنیا دولوسو قیزیل وئرسه‌لر بئله؛ اصلا قبول اولونماز. اونلار اوچون آغریلی عذاب واردیر و اونلارا کؤمک ائدن ده اولماز.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلٰى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَاةُ ۗ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَاةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٣﴾ فَمَنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَأُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٤﴾ قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ ۗ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٥﴾ إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٦﴾ فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ إِبْرٰهِيمَ ۖ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا ۗ وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٩٧﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّٰهِ ۖ وَاللّٰهُ شَهِيدٌ عَلٰى مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ مَنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ ۗ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ﴿١٠٠﴾

۹۲ سئودیگینیز شئیلردن انفاق ائتمه ینجه، یاخشی لیغا اصلا چاتماياجاقسینیز؛ هر نه انفاق ائدرسه نیز، شبهه سیز کی، آللّه اونا عالیمدیر.

۹۳ تورات گؤندریلمه میشدن قاباق اسرائیلین (یعقوبون) اؤز ــ اؤزونه حرام ائتدیگی شئیلردن سووای بوتون طعاملار بنی اسرائیله حلال ایدی. [یا محمّد!] دئ: «اگر دوغرو دانیشیرسینیزسا، گتیرین توراتی و اوخویون اونو!».

۹۴ هر کیم بوندان سونرا آللّها یالان باغلاسا، اونلار ظلمکارلاردیرلار.

۹۵ [یا محمّد!] دئ: «آللّه دوغرو بویوروبدور. اونا گؤره ده حنیف (لاپ دوغرو) اولان ابراهیمین دینینه تابع اولون! او مشرکلردن دئییلدی».

۹۶ دوغرودان دا انسانلار اوچون بنا اولونان ایلک (اوّلینجی) ائو مکّه ده اولان ائودیر کی، برکت ائوی و بوتون عالملر اوچون هدایت یئریدیر.

۹۷ اورادا آچیق ــ آیدین نشانه لر واردیر. ابراهیمین مقامی [اورادادیر،] اورایا داخل اولان شخص امن ــ آمانلیقدادیر. و آللّه اوچون حجّه گئتمک امکان تاپان (یول تاپان) انسانلارین بورجودور. و هر کیم اونا کافر اولسا (حجّی ترک ائتسه،) [بیلسین کی،] حقیقتاً، آللّه عالم اهلینه [بیر کیمسه یه] محتاج دئییلدیر.

۹۸ دئ: «ای کتاب اهلی! نه اوچون آللّهین آیه لرینه کافر اولورسونوز؟! بیر حالدا کی، آللّه ائتدیگینیز عمللره شاهید دیر».

۹۹ دئ: «ای کتاب اهلی! [اسلامین حق اولدوغونو] گؤردویونوز حالدا اونو أیری ایسته مکله (گؤسترمکله) نییه ایمان گتیرنلری آللّهین یولوندان ساخلاماغا چالیشیرسینیز؟ آللّه سیزین گؤردویونوز ایشلردن غافل دئییلدیر».

۱۰۰ ای ایمان گتیرنلر! کتاب وئریلمیش انسانلارین بعضی لرینه تابع اولسانیز، سیزی ایمان گتیرندن سونرا کافرلیگه قایتارارلار.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ
وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۗ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
﴿١٠١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ *
فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ
﴿١٠٣﴾ وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَلَا تَكُونُوا
كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ ۚ فَأَمَّا
الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي
رَحْمَةِ اللَّهِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ
نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۗ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

۱۰۱ آللّهین آیه لری سیزه اوخونـدوغو و اونون پیغمبری سیزلرین ایچینیزده اولدوغو حالدا نئجه کافر اولورسونوز؟! هر کیم آللّها سیغینسا، شبهه‌سیز کی، دوغرو یولا هدایت اولوبدور.

۱۰۲ ای ایمان گتیرنلر! آللّهدان نئجه قورخماق لازیمدیرسا، ائله ده قورخون! [و سعی ائدین کی،] آنجاق مسلمان اولدوغونوز حالدا اؤله‌سینیز.

۱۰۳ هامیلیقجا آللّهین ایپینه آل آتین! (آللّهین حؤکملرینه عمل ائدین!) پارچالانمایین و آللّهین سیزه اولان نعمتینی ده یادا سالین: [بیر زمان] سیز [بیر ـ بیرینیزه] دوشمن ایدینیز کی، قلبلرینیزی بیرلشدیردی و اونون نعمتی سایه سینده قارداش اولدونوز. سیز اوددان اولان بیر اوچورومدا ایدینیز کی، سیزی اورادان قورتاردی. آللّه اؤز آیه لرینی سیزه بو جور آیدینلاشدیریر [کی،] بلکه هدایت تاپاسینیز.

۱۰۴ سیزدن یاخشی لیغا چاغیران، یاخشی ایشلره امر ائدن و پیس ایشلردن چکیندیرن بیر جماعت اولمالیدیر. نجات تاپانلار اونلاردیر.

۱۰۵ آچیق ـ آیدین دلیللر گلندن سونرا بیر ـ بیریندن آیریلان و اختلاف تؤره دن شخصلر کیمی اولمایین! بؤیوك عذاب دا اونلار اوچوندور.

۱۰۶ [او گونده] بعضی اوزلر آغارار و بعضی اوزلر قارالار. اوزلری قارالمیش شخصلره ایسه [دئییلر:] «آیا ایمان گتیردیکدن سونرا کافر اولوبسونوز؟ ایندی ایسه کافر اولدوغونوزا گؤره دادین عذابی!»

۱۰۷ اوزلری آغارانلار ایسه آللّهین رحمتی ایچینده دائمی قالاجاقلار.

۱۰۸ بونلار آللّهین آیه لریدیر کی، سنه حق اولاراق اوخویوروق. آللّه عالملرین [اهلی نین هئچ بیرینه] ظلم ایسته‌مز.

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ أَيْنَ مَا ثُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللّٰهِ وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾ لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللّٰهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾ وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

۱۰۹ گؤیلر ده کیلر، و یئرده کیلر هامیسی آلّلها مخصوصدور، بوتون ایشلر آلّلها قاییدیر.

۱۱۰ سیز، انسانلار اوچون یارادیلمیش لاپ یاخشی امّت سینیز، یاخشی ایشلره امر ائدیر، پیس ایشلردن چکیندیریر، آلّلها ایمان گتیریرسینیز. اگر کتاب اهلی ده ایمان گتیرسه ایدی، اؤزلری اوچون داها یاخشی اولاردی، [هر چند کی،] اونلاردان ایمان گتیرنلر ده وار، لاکین چوخلاری فاسقدیرلر.

۱۱۱ اونلار سیزی اینجیتمکدن سووای اصلا بیر زیان یئتیره بیلمزلر، اگر سیزینله دؤیوشسه‌لر، گئری دؤنوب قاچارلار، سونرا اونلارا کؤمک ائدیلمز.

۱۱۲ هارادا اولورسالار اولسونلار، اونلارا، ذلّت [دامغاسی] وورولوبدور. آلّله ایپینه و انسانلارین ایپینه [باغلانماق] مستثنی‌دیر. اونلار آلّلهین غضبینه دوچار اولوبلار و اونلارا ذلیل‌لیک دامغاسی وورولوبدور. بو اونا گؤره دیر کی، اونلار آلّلهین آیه لرینی انکار ائدیردیلر و پیغمبرلری حقسیز یئره اؤلدوروردولر. بو دا اونلارین عصیانیندان وحدّی آشمالاریندان ایره‌لی گلیردی.

۱۱۳ [آمما هامیسی] بیر دئییللر، کتاب اهلیندن ثابت قدم بیر جماعت وار کی، اونلار گئجه وقتی سجده ائدرك آلّلهین آیه لرینی اوخویورلار.

۱۱۴ آلّلها و قیامت گونونه اینانیرلار، یاخشی ایشلره امر ائدیر، پیس ایشلردن چکیندیریر و خئیر ایشلر گؤرمگه تله سیرلر. اونلار صالحلردندیرلر.

۱۱۵ اونلارین گؤردوکلری خئیر ایشلردن هئچ بیری انکار ائدیلمز (اجرسیز قالماز). آلّله تقوالیلاری تانییر.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ
اللَّهِ شَيْئًا ۖ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾ مَثَلُ
مَا يُنْفِقُونَ فِي هَٰذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ
أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ ۚ وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللَّهُ وَلَٰكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ
بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ ۚ قَدْ
بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ ۖ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾ هَا أَنْتُمْ أُولَاءِ
تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا
لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ
الْغَيْظِ ۚ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ
﴿١١٩﴾ إِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ
يَفْرَحُوا بِهَا ۖ وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا ۗ إِنَّ
اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ
الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

۱۱۶ دوغروداندا کافرلرین نه مال‌لاری نه ده اؤولادلاری، اونلاری آلّلهین عذابیندان اصلا قورتارا بیلمز. اونلار جهنّم اهلیدیرلرو اورادا ابدی قالاجاقلار.

۱۱۷ اونلارین بو دنیا حیاتینا صرف ائتدیکلری‌نین مَثَلی سویوق بیرکوله‌یین مَثَلی دیر کی، اؤزلرینه ظلم ائتمیش بیر قؤمون اکینینه اَسر و اونو محو ائدر. آلّله اونلارا ظلم ائتمه‌ییبدیر، اؤزلری اؤزلرینه ظلم ائدیرلر.

۱۱۸ ای ایمان گتیرنلر! اؤزونوزدن آیریسینی اؤزونوزه سیرداش (هم سرّ) توتماپین! اونلار سیزین باره نیزده فتنه ــ فساد سالماقدان [اللریندن گله‌نی] اسیر گمزلر. سیزین زحمت و اذیّته دوشمه گینیزی آرزو ائدرلر. اونلارین دوشمنچیلیگی آغیزلاریندان (دانیشیقلاریندان) بللیدیر. اورکلرینده گیزلتدیکلری ایسه داها بتردیر. حقیقتاً، سیزه آیه لری آیدینلاشدیردیق؛ اگر آنلاسانیز.

۱۱۹ بئله دیر! سیز ائله آدامسینیز کی، اونلاری دوست توتورسونوز، بیر حالدا کی، اونلار سیزی دوست توتمورلار. سیز کتابین هامی‌سینا اینانیرسینیز. اونلار سیزینله گؤروشدوکلری زمان: «ایمان گتیرمیشیک»، ــ دئییرلر؛ خلوتده اولاندا ایسه، سیزین آجیغینیزدان بارماقلارینی دیشله ییرلر. [یا محمّد! اونلارا] دئ: «بو آجیغینیزدان اؤلون!» آلّله، حقیقتاً، سینه لرده (اورکلرده) اولانلارا عالیمدیر.

۱۲۰ سیزه بیر حسنه (منفعت) یئتیشنده، [بو،] اونلاری اوزونتویه سالیر، بیر پیسلیک (ضرر) توخوناننده ایسه اونا سئوینیرلر. اگر صبر ائدیب و اؤزونوزو ساخلاسانیز؛ اونلارین حیله سی سیزه هئچ بیر ضرر یئتیرمز. شبهه سیز کی، آلّله اونلارین ائتدیکلرینی احاطه ائدندیر (بیلندیر).

۱۲۱ [یا محمّد! یادینا سال] بیر زمان، سن دؤیوشدن اؤترو مؤمنلری یئرلرینده یئربه یئر ائتمک اوچون سحر وقتی اهلیندن (عائله‌ندن) آیریلدین. آلّله حقیقتاً، ائشیدن و بیلندیر.

إِذْ هَمَّتْ طَّآئِفَتَانِ مِنكُمْ أَن تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَن يَكْفِيَكُمْ أَن يُمِدَّكُمْ رَبُّكُم بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُنزَلِينَ ﴿١٢٤﴾ بَلَى إِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ هَٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُم بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُم بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾ لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنقَلِبُوا خَائِبِينَ ﴿١٢٧﴾ لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

۱۲۲ [او دۆیوشده] سیزدن ایکی دسته سست‌لشمگه باشلادیلار (قاییتماق فکرینه دوشدولر). حالبوکی اونلارین حمایتچیسی آلله‌دیر. مؤمنلر گرک آللها توکّل ائتسینلر.

۱۲۳ سیز "بدر"ده آز و ضعیف اولدوغونوز حالدا، حقیقتا، آلله سیزه کؤمک ائتدی، آللهدان قورخون کی، شکر ائده سینیز.

۱۲۴ او زمان سن مؤمنلره دئییردین: «ربّینیزین ائتدیردیگی اوچ مین مَلکین امدادینیزا چاتماسی سیزه کفایت دئییلمی؟»

۱۲۵ بلی، اگر صبر ائدیب تقوالی اولسانیز و اونلار بیرده سیزین اوستونوزه گلسه‌لر، اوندا ربّینیز سیزه بئش مین نشان قویان مَلک ایله کؤمک ائدر.

۱۲۶ آلله، بونو، سیزه محض بشارت و قلبلرینیزین آرخایین اولماسی اوچون ائتدی. ظفر، آنجاق عزّت و حکمت صاحیبی اولان آلله طرفیندندیر.

۱۲۷ او، [بونونلا] کافر اولانلارین بیر دسته سینی محو ائتمک و یا اونلاری [داغیتماقلا] ذلیل ائله‌مک ایسته‌ییر کی، اومیدلرینی ایتیریب قاییتسینلار.

۱۲۸ بو ایشده سنه دخلی اولان بیر شئی یوخدور. یا [آلله] اونلاری باغیشلایار و یا عذابا دوچار ائدر. اونا گؤره کی، ظلمکاردیرلار.

۱۲۹ گؤیلرده اولانلار و یئرده‌کیلر آللها مخصوصدور. ایسته‌دیگینی باغیشلایار و ایسته‌دیگینه ده، عذاب وئرر. آلله باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۳۰ ای ایمان گتیرنلر! ربانی قات‌ــ‌قات آرتیریب یئمه یین! و آللهدان قورخون! بلکه نجات تاپاسینیز.

۱۳۱ و کافرلر اوچون حاضیرلانمیش اوددان قورخون!

۱۳۲ آللهین و پیغمبرین اطاعتینده اولون! بلکه سیزه رحم ائدیلسین.

وَسَارِعُوٓا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ فِى ٱلسَّرَّآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَٱلْكَٰظِمِينَ ٱلْغَيْظَ وَٱلْعَافِينَ عَنِ ٱلنَّاسِ ۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا۟ فَٰحِشَةً أَوْ ظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا۟ ٱللَّهَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟ لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ إِلَّا ٱللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا۟ عَلَىٰ مَا فَعَلُوا۟ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُم مَّغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ وَنِعْمَ أَجْرُ ٱلْعَٰمِلِينَ ﴿١٣٦﴾ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾ هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾ وَلَا تَهِنُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟ وَأَنتُمُ ٱلْأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾ إِن يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ ٱلْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُۥ ۚ وَتِلْكَ ٱلْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ ٱلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَآءَ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٠﴾

۱۳۳ ربّینیزین مغفرتینه، تقوالیلار اوچون حاضیرلانمیش و گئنیش لیگی گؤیلر و یئر اوزو قده‌ر اولان بهشته تلسین.

۱۳۴ تقوالیلار [هم] بوللوقدا و [هم ده] قیتلیقدا انفاق ائدن، آجیقلارینی اودان و انسانلارین [قصورلارینی] عفو ائدن کیمسه‌لردیرلر. آللّه یاخشی لیق ائدنلری دوست توتار.

۱۳۵ او تقوالیلار پیس بیر ایش گؤردوکلری و یا اؤزلرینه ظلم ائتدیکلری زمان، آللّهی یادا سالیب گناهلاری‌نین باغیشلانماسینی ایسترلر. آخی، گناهلاری آللّهدان سووای کیم باغیشلایار؟ هم ده اونلار گؤردوکلری ایشین [پیس اولدوغونو] بیلدیکده بیر داها اونا دیره نمزلر.

۱۳۶ اونلارین اجرلری (مکافاتلاری) ربّلری طرفیندن باغیشلانماق و آلتیندان آرخلار آخان جنّتلردیر. اورادا ابدی قالاندیرلار. عمل ائدنلرین اجری نئجه ده گؤزه‌لدیر.

۱۳۷ سیزدن اوّل اولان بعضی عادتلر کئچیب گئتدی. بونا گؤره یئر اوزونده دولانیب [حقّی] تکذیب ائدنلرین عاقبتلری نین نئجه اولدوغونو گؤرون!

۱۳۸ بو [قرآن] انسانلار اوچون آچیق دلیلدیر، تقوالیلار اوچون ده بیر هدایت و نصیحتدیر.

۱۳۹ اگر مؤمن سینیز؛ سست اولمایین! محزون اولمایین! سیز اوستونسونوز.

۱۴۰ اگر سیزه یارا ده‌یدیسه، ائله او بیری قؤمه ده او یارانین مثلی ده‌ییدیر. بیز بو گونلری [مغلوبیّت و غلبه گونلرینی] انسانلار آراسیندان [نؤبتله] دولاندیریریق کی، آللّه ایمان گتیرنلری بللندیرسین و سیزدن شاهیدلر سئچسین و آللّه ظلمکارلاری دوست توتماز.

وَلِيُمَحِّصَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ ﴿١٤١﴾ اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَاَيْتُمُوهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ اَفَاِئْنْ مَاتَ اَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلٰى اَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللّٰهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا اَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ اِلَّا اَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَاِسْرَافَنَا فِي اَمْرِنَا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾ فَاٰتٰيهُمُ اللّٰهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

۱۴۱ و آلله [بئله ایشلرله] ایمان گتیرنلری خالص ائدیر، کافرلری ایسه محو ائدیر.

۱۴۲ یوخسا، آلله سیزین ایچینیزدن جهادا گئدنلری، صبر ائدنلری آیید ائتمه‌میشدن، بهشته داخل اولاجاغینیزی گمان ائدیرسینیز؟

۱۴۳ سیز اؤلومله قارشیلاشمادان اول اؤلوم (شهید اولماق) آرزولاییردینیز، نهایت، اونو باخیب گوزونوزله گؤردونوز.

۱۴۴ "محمّد" آنجاق بیر پیغمبردیر، اوندان اول ده پیغمبرلر گلیب گئدیبلر، بلکه او اؤلدو و یا اؤلدورولدو؛ سیز گئری دؤنه جکسینیزمی؟ [عقیده‌نیزدن ال چکه جکسینیزمی؟] حالبوکی، گئری دؤنن شخص (عقیده سیندن دؤنن) آللها هئچ بیر ضرر یئتیرمز. تئزلیکله آلله شکر ائدنلرین اجرینی وئرجکدیر.

۱۴۵ آللهین اذنی اولماییнجا هئچ بیر نفس اوچون اؤلوم یوخدور. او، وقتی معیّن اولموش بیر یازیدیر. بو دنیا منفعتینی ایسته‌ینه دنیا منفعتیندن، آخرت ثوابی ایسته‌ینه ایسه آخرت ثوابیندان وئره‌ریک. تئزلیکله شکر ائدنلرین اجرینی وئره‌جه‌ییک.

۱۴۶ بیر چوخ پیغمبرلر اولوبلار کی، اونلارلا بیرلیکده چوخلو آلله پرستلر [دوشمنه قارشی] دؤیوشدولر و آلله یولوندا اونلارا یئتیشن [مصیبت] اوزوندن سست اولمادیلار، عاجیز قالمادیلار و [دوشمنه] تسلیم اولمادیلار. آلله صبر ائدنلری دوست توتار.

۱۴۷ اونلارین: «پروردگارا! بیزیم گناهلاریمیزی و ایشلریمیزده حدّی آشدیغیمیزی بیزه باغیشلا! و بیزیم قدملریمیزی ثابت [و محکم] ائت و کافر اولان قؤمه غالب گلمک اوچون بیزه کؤمک ائت!» ـ دئمکدن غیری بیر سؤزلری یوخ ایدی.

۱۴۸ نهایت، آلله اونلارا بو دنیا نعمتلرینی و لاپ گؤزل اولان آخرت ثوابینی وئردی. آلله یاخشی‌لیق ائدنلری دوست توتار.

يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن تُطِيعُوا۟ الَّذِينَ كَفَرُوا۟ يَرُدُّوكُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِكُمْ فَتَنقَلِبُوا۟ خَٰسِرِينَ ﴿١٤٩﴾ بَلِ اللَّهُ مَوْلَىٰكُمْ ۖ وَهُوَ خَيْرُ النَّٰصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ سَنُلْقِى فِى قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا۟ الرُّعْبَ بِمَآ أَشْرَكُوا۟ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ سُلْطَٰنًا ۖ وَمَأْوَىٰهُمُ النَّارُ ۚ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّٰلِمِينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُۥٓ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِإِذْنِهِۦ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَٰزَعْتُمْ فِى الْأَمْرِ وَعَصَيْتُم مِّنۢ بَعْدِ مَآ أَرَىٰكُم مَّا تُحِبُّونَ ۚ مِنكُم مَّن يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنكُم مَّن يُرِيدُ الْءَاخِرَةَ ۚ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ ۖ وَلَقَدْ عَفَا عَنكُمْ ۗ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾ إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُۥنَ عَلَىٰٓ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِىٓ أُخْرَىٰكُمْ فَأَثَٰبَكُمْ غَمًّۢا بِغَمٍّ لِّكَيْلَا تَحْزَنُوا۟ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَآ أَصَٰبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

۱۴۹ ای ایمان گتیرنلر! اگر کافر اولانلارین اطاعتینده اولسانیز، سیزی [عقیده نیزدن] گئری دؤندررلر و نهایت زیانکار اولارسینیز.

۱۵۰ بلی! سیزین مؤلانیز آلّهدیر. کؤمک ائدنلرین لاپ یاخشیسی دا اودور.

۱۵۱ آلّهین، حقّینده هئچ بیر دلیل نازل ائتمه‌دیگی بیر شئیی آلّها شریک قوشدوقلاری اوچون کافرلرین قلبلرینه تئزلیکله رُعب (قورخو) سالاریق. اونلارین یئری جهنّمدیر. ظلمکارلارین قالاجاق یئرلری نئجه‌ده پیسدیر.

۱۵۲ [اُحُد دؤیوشونده] سیز اونلاری آلّهین اذنی ایله ازیب‌ـ‌داغیتدیغینیز زمان، آلّه سیزه وئردیگی وعده‌سینی یئرینه یئتیردی؛ سونرا سست اولوب بیرـ‌بیرینیزله [غنیمت و دؤیوش] اوستونده نزاع ائله‌دینیز و ایسته‌دیگینیزی (غلبه‌لیگی) سیزه گؤسترەندن سونرا عصیان ائتدینیز. سیزدن بعضیلرینیز دنیانی و بعضیلرینیز ایسه آخرتی ایسته‌ییردی. داها سونرا آلّه سیزی امتحان ائتمک اوچون اونلاری [تعقیب ائتمکدن فکرینیزی] ده‌ییشدی و [بونونلا بئله] البتّه او سیزی عفو ائتدی. آلّه مؤمنلر اوچون مرحمتلیدیر.

۱۵۳ [یادینیزا سالین] بیر زمان کی، سیز [اُحُد وادیسیندن قاچدیغینیز] حالدا هئچ کسه باخمیردینیز و پیغمبر ده، سیزی آرخادان چاغیریردی. آلّه بونا گؤره ده سیزه غمی غم اوستوندن وئرمکله [جزالاندیردی کی، بوندان سونرا] الینیزدن گئدن شئیلره و سیزه یئتیشن مصیبتلره ناراحات اولمایاسینیز. شبهه سیز کی، آلّه ائله دیگینیز عمللردن خبرداردیر.

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُعَاسًا يَغْشٰى طَآئِفَةً مِّنْكُمْ
وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّوْنَ بِاللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ
الْجَاهِلِيَّةِ يَقُوْلُوْنَ هَلْ لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهٗ
لِلّٰهِ يُخْفُوْنَ فِيْ أَنْفُسِهِمْ مَّا لَا يُبْدُوْنَ لَكَ يَقُوْلُوْنَ لَوْ كَانَ
لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هٰهُنَا قُلْ لَّوْ كُنْتُمْ فِيْ بُيُوْتِكُمْ
لَبَرَزَ الَّذِيْنَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلٰى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ
اللّٰهُ مَا فِيْ صُدُوْرِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِيْ قُلُوْبِكُمْ وَاللّٰهُ
عَلِيْمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿١٥٤﴾ إِنَّ الَّذِيْنَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ
الْتَقَى الْجَمْعٰنِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطٰنُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوْا
وَلَقَدْ عَفَا اللّٰهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ ﴿١٥٥﴾ يٰٓأَيُّهَا الَّذِيْنَ
اٰمَنُوْا لَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَقَالُوْا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوْا
فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوْا غُزًّى لَّوْ كَانُوْا عِنْدَنَا مَا مَاتُوْا وَمَا قُتِلُوْا
لِيَجْعَلَ اللّٰهُ ذٰلِكَ حَسْرَةً فِيْ قُلُوْبِهِمْ وَاللّٰهُ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ
وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُوْنَ ﴿١٥٧﴾

۱۵۴ آلله بو غم ـ غصّه دن سونرا یونگول یوخو ایله سیزه راحاتلیق گؤندردی. یوخو سیزدن بیر دسته نی بورودو. او بیری دسته نیز ایسه جانلاری‌نین هایلارینا قالیب، آلله حقّینده جاهلیّت ظنّی کیمی حقّ اولمایان بیر ظنّ ائدیردیلر و: «بو ایشدن بیزه بیر شئی چیخاجاقمی؟» ـ دئییردیلر. [یا محمّد!] دئ: «البتّه، بوتون ایشلر آللّها مخصوصدور». اونلار سنه آچیب سؤیلمه دیکلری شئیلری اؤز اورکلرینده گیزله دیب دئییردیلر: «اگر بو ایشدن بیزه بیر شئی چیخسایدی، بورادا اؤلدورولمزدیک». دئ کی: «اگر ائولرینیزده اولسایدینیز بئله، اؤلوملری [لوح محفوظدا] یازیلمیش کسلر، مطلق اؤلدورولوب دوشه جکلری یئره گئدردیلر». بو [اونا گؤره دیر کی،] آلله اوره کلرینیزده کیلری امتحان ائتسین و قلبلرینیزده کینی تمیزله یيب دورالتسین. آلله اوره کلرده اولانلارا عالیمدیر.

۱۵۵ [اُحُدده] ایکی قوشون اوز ـ اوزه گلدیگی گونده، ایچینیزدن اوز دؤندره نلر ده [اولدو]. شیطان اونلاری بعضی ایشلرینه گؤره یوللاریندان آزدیرماق ایسته دی. [و بونا باخمایاراق] آلله اونلاری عفو ائتدی. حقیقتاً، آلله باغیشلایان و حلیمدیر.

۱۵۶ ای ایمان گتیرنلر! کافرلر کیمی اولماین کی، [اونلار] سفره چیخان و ساواشا گئدن قارداشلاری باره‌سینده: «اگر اونلار بیزیم یانیمیزدا قالسایدیلار، اؤلمزدیلر و هم ده اؤلدورولمزدیلر»، ـ دئییردیلر. آلله، بونو اونلارین اوره کلرینده غم و حسرت قویماق اوچون قرار وئردی. دیریلدن ده، اؤلدورن ده آللهدیر. آلله سیزین گؤردوکلرینیز ایشلری گؤرندیر.

۱۵۷ آلله یولوندا اؤلدورولسه نیز و یا اؤلسه نیز، [آخرتده] آللهین باغیش و رحمتی البتّه کی، اونلارین جمع ائتدیکری شئیلردن داها خئیرلیدیر.

وَلَئِن مُّتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنتَ لَهُمْ ۖ وَلَوْ كُنتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ ۖ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ ۖ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ إِن يَنصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ ۖ وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَن ذَا الَّذِي يَنصُرُكُم مِّن بَعْدِهِ ۗ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَن يَغُلَّ ۚ وَمَن يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ أَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَن بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ ۚ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾ هُمْ دَرَجَاتٌ عِندَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾ أَوَلَمَّا أَصَابَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُم مِّثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّىٰ هَٰذَا ۖ قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ أَنفُسِكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

۱۵۸ و اگر [جهاد دا] اؤلسه نیز و یا اؤلدورولسه نیز، حؤکماً آللَهین حضورونا توپلاشاجاقسینیز.

۱۵۹ [یا محمّد!] آللَهین مرحمتی ایله اونلارلا یومشاق رفتار ائتدین. اگر سن آجیقلی و اورگی برك اولسایدین، سنین اطرافیندان داغیلیب گئدردیلر. اونلاری عفو ائت و اونلار اوچون [آللَهدان] باغیشلانماق دیله! ایشلرده اونلارلا مصلحتلش! قطعی قرارا گلندن سونرا آللَها توکّل ائت! چونکی آللَه، توکّل ائدنلری دوست توتار.

۱۶۰ اگر آللَه سیزه کؤمک ائتسه؛ سیزه غالب گلن اولماز؛ یوخ اگر اؤز حمایه‌سینی گؤتورسه؛ اوندان سونرا سیزه کؤمک ائدن کیم اولار؟ مؤمنلر آنجاق آللَها توکّل ائتمه لیدیرلر.

۱۶۱ [امانته] خیانت ائتمک هئچ بیر پیغمبره یاراشماز. [امانته] خیانت ائدن شخص، قیامت گونو خیانت ائتدیگی شئیله گلر. سونرا هر کسه گؤردویو ایشلرین عوضی، تمامیله، وئریلر و اونلارا حقسیزلیک اولماز.

۱۶۲ آللَهین راضیلیغی دالینجا گئدن شخص، آللَهین غضبینه دوچار اولموش شخص کیمی‌دیرمی؟ اونون یئری جهنّم دیر. قاییداجاق یئری ایسه نه یامان بیر یئردیر.

۱۶۳ بونلارین آللَه یانیندا [اؤزلرینه مخصوص] درجه لری واردیر. آللَه اونلارین ائتدیگی عمللری گؤرندیر.

۱۶۴ آللَه مؤمنلره مرحمت ائتدی و اونلارین اؤز ایچریسیندن اونلارا آللَهین آیه‌لرینی اوخویان، اونلاری پاك ائدن، کتاب و حکمتی اؤیره‌دن پیغمبر گؤندردی. حالبوکی حقیقتاً، بوندان اول آچیق ـ آشکار ضلالت ایچینده ایدیلر.

۱۶۵ [اُحُد دؤیوشونده] باشینیزا بیر مصیبت گلنده: «بو [مصیبت بیز حق اولاراق] نییه باشیمیزا گلدی؟» ـ دئییرسینیز. حالبوکی بو مصیبتین ایکی قاتینی (برابرینی) سیز [بدر دؤیوشونده] دوشمنلرینیزین باشینا گتیرمیشدینیز. [یا محمّد! اونلارا] دئ: «بو اؤزونوزدندیر (اؤزقصورونوزداندیر)». آللَه، حقیقتاً، هر بیر شئیه قادردیر.

وَمَآ أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا۟ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ قَاتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ اللَّهِ أَوِ ادْفَعُوا۟ قَالُوا۟ لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِم مَّا لَيْسَ فِى قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ الَّذِينَ قَالُوا۟ لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا۟ لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا۟ قُلْ فَادْرَءُوا۟ عَنْ أَنفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَآءٌ عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ بِمَآ ءَاتَاهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا۟ بِهِم مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا۟ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنۢ بَعْدِ مَآ أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا۟ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾ الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا۟ لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

۱۶۶ [احُد ده] ایکی اوردو اوز—اوزه گلدیگی گون، باشینیزا گلن مصیبت آللّهین اذنی ایله ایدی کی، [اونونلا سیزی امتحان ائتسین] و مؤمنلری بللندیرسین.

۱۶۷ و هابئله منافق اولانلاری بللندیرسین. [نئجه کی،] اونلارا : «گلین، آللّه یولوندا دؤیوشون یا مدافعه ائدین!» —دئییلنده دئییردیلر : «[جهاد سایيلان] بیر ساواشین اولاجاغینی بیلسک، سیزه تابع اولاریق». او گون اونلار ایماندان داها چوخ کفره یاخین ایدیلر. قلبلرینده اولمایان بیر شئیی آغیزلاری ایله سؤیله‌ییردیلر. آللّه گیزلتدیکلرینی داها یاخشی بیلندیر.

۱۶۸ [یا محمّد! اؤلرینده] اوتوروب قارداشلاری باره‌سینده : «اگر بیزه اطاعت ائتسه ایدیلر اؤلدورولمزدیلر»، دئینلره دئ : «اگر دوز دئییرسینیزسه، اؤلومو اوزونوزدن اوزاق ائدین گؤرک!»

۱۶۹ آللّه یولوندا اؤلدورولنلری اؤلو حساب ائتمه! عکسینه اونلار دیریدیرلر و ربّلری یانیندا اونلارا روزی وئریلیر.

۱۷۰ آللّهین اؤز فضل—کرمیندن اونلارا وئردیگی [نعمتدن] سئوینمکده دیرلر. و اونلارین آردینجا [گلیب] هله اونلارا قاتیلمامیش (شهادته نائل اولمامیش) [قارداش] لاری نین دا هئچ بیر قورخوسو اولمایاجاغینا و اونلارین غم—غصّه گؤرمیه‌جکلرینه گؤره شادلیق ائدیرلر.

۱۷۱ اونلار آللّهدان گله جک نعمت و مرحمت اوچون، هم ده آللّهین مؤمنلرین اجرینی ضایع ائتمیه‌جگینه شادلیق ائدیرلر.

۱۷۲ [اُحُد ده] آغیر یارالاندیقدان سونرا آللّهین و پیغمبرین دعوتینی قبول ائتمیش شخصلر، بیرده [اونلاردان] یاخشی‌لیق ائدن و تقوالی اولانلار اوچون بؤیوک اجر واردیر.

۱۷۳ اونلارا بعضی کیمسه لر : «[سیزه دوشمن اولانلار] سیزه قارشی اولاراق بیر آرایا ییغیشیبلار، اونلاردان قورخون!» —دئینده، بو [سؤز] اونلارین ایمانینی آرتیرمیش و : «آللّه بیزه یئتر، او چوخ گؤزه ل وکیلدیر»، — دئدیلر.

فَانْقَلَبُوْا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوْٓءٌ ۙ
وَّاتَّبَعُوْا رِضْوَانَ اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ ذُوْ فَضْلٍ عَظِيْمٍ ﴿١٧٤﴾ اِنَّمَا ذٰلِكُمُ
الشَّيْطٰنُ يُخَوِّفُ اَوْلِيَآءَهٗ ۪ فَلَا تَخَافُوْهُمْ وَخَافُوْنِ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ
﴿١٧٥﴾ وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِيْنَ يُسَارِعُوْنَ فِي الْكُفْرِ ۚ اِنَّهُمْ لَنْ يَّضُرُّوا اللّٰهَ
شَيْـًٔا ؕ يُرِيْدُ اللّٰهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْاٰخِرَةِ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيْمٌ ﴿١٧٦﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْاِيْمَانِ لَنْ يَّضُرُّوا اللّٰهَ
شَيْـًٔا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنَّمَا نُمْلِيْ لَهُمْ
خَيْرٌ لِّاَنْفُسِهِمْ ؕ اِنَّمَا نُمْلِيْ لَهُمْ لِيَزْدَادُوْٓا اِثْمًا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ
﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلٰى مَآ اَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتّٰى
يَمِيْزَ الْخَبِيْثَ مِنَ الطَّيِّبِ ؕ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى
الْغَيْبِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَجْتَبِيْ مِنْ رُّسُلِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ۪ فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ
وَرُسُلِهٖ ۚ وَاِنْ تُؤْمِنُوْا وَتَتَّقُوْا فَلَكُمْ اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿١٧٩﴾ وَلَا
يَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ يَبْخَلُوْنَ بِمَآ اٰتٰىهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ هُوَ خَيْرًا
لَّهُمْ ؕ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ؕ سَيُطَوَّقُوْنَ مَا بَخِلُوْا بِهٖ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ وَلِلّٰهِ
مِيْرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿١٨٠﴾

۱۷۴ سونرا دا آللّهین نعمتی سایه سینده و کارلی بیر تجارت ایله اؤزلرینه هئچ بیر اذیّت توخونمادان گئری قاییتدیلار و آللّهین راضیلیغینی تعقیب ائتدیلر. آللّه، حقیقتاً، بؤیوک مرحمت صاحبی‌دیر.

۱۷۵ اصلینده بو شیطاندیر کی، دوستلارینی قورخودور [و یا بو، دوستلاری ایله سیزی قورخودان شیطاندیر]. اگر مؤمن اولسانیز، اوندان قورخمایین، مندن قورخون!

۱۷۶ کفره تله‌سنلر سنی کدرلندیرمه‌سینلر. اونلار آللّها اصلا ضرر یئتیره بیلمزلر. آللّه، آخرتده اونلارا هئچ بیر پای وئرمیه‌جک. اونلار اوچون بؤیوک بیرعذاب واردیر.

۱۷۷ حقیقتاً، ایمانی وئریب کفرو آلانلار، آللّها اصلا ضرر یئتیره بیلمزلر. و اونلار اوچون آغریلی بیر عذاب واردیر.

۱۷۸ البتّه، کافر اولان شخصلر گمان ائتمه سینلر کی، بیزیم اونلارا مهلت وئرمه‌ییمیز اونلار اوچون خئییرلیدیر. بیز اونلارا مهلت وئرمیشیک کی، گناهلارینی داها دا آرتیرسینلار، و اونلار اوچون ذلیل ائدیجی بیر عذاب واردیر.

۱۷۹ آللّه پیسی پاکدان آییرد ائتمه دن، مؤمنلری سیزین [ایندی] اولدوغونوز وضعیّتده ساخلایان دئییلدیر. و آللّه، سیزه غیبی ده بیلدیرن دئییلدیر. آمما آللّه اؤز پیغمبرلریندن ایسته‌دیگینی سئچر[و اونا علم‌ـ‌غیبی بیلدیرر]. او حالدا آللّها و پیغمبرلرینه ایمان گتیرین! ایمان گتیریب پرهیزکار اولسانیز؛ سیزین اوچون چوخ بؤیوک اجر واردیر.

۱۸۰ آللّهین فضل‌ـ‌کرمیندن اونلارا وئردیگی نعمتلری [انفاق ائتمه‌ییب] خسیس‌لیک ائدنلر، هئچ ده بونو اؤزلری اوچون خئییرلی حساب ائتمه‌سینلر! عکسینه، بو، اونلار اوچون شرّدیر. تئزلیلکه خسیس‌لیک ائتدیکلری او شئی قیامت گونونده اؤز بوینونلارینا دولاشدیریلاجاقدیر. گؤیلرین و یئرین وارث لیگی آللّهین دیر. آللّه ائتدیکلرینیز ایشلردن خبرداردیر.

لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِيْنَ قَالُوْۤا اِنَّ اللّٰهَ فَقِيْرٌ وَّنَحْنُ
اَغْنِيَآءُ ۘ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوْا وَقَتْلَهُمُ الْاَنْۢبِيَآءَ بِغَيْرِ
حَقٍّ ۙ وَّنَقُوْلُ ذُوْقُوْا عَذَابَ الْحَرِيْقِ ﴿١٨١﴾ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ
اَيْدِيْكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ۚ ﴿١٨٢﴾ اَلَّذِيْنَ
قَالُوْۤا اِنَّ اللّٰهَ عَهِدَ اِلَيْنَاۤ اَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُوْلٍ حَتّٰى يَاْتِيَنَا
بِقُرْبَانٍ تَاْكُلُهُ النَّارُ ؕ قُلْ قَدْ جَآءَكُمْ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِيْ
بِالْبَيِّنٰتِ وَبِالَّذِيْ قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوْهُمْ اِنْ كُنْتُمْ
صٰدِقِيْنَ ﴿١٨٣﴾ فَاِنْ كَذَّبُوْكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكَ
جَآءُوْ بِالْبَيِّنٰتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتٰبِ الْمُنِيْرِ ﴿١٨٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ
ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ ؕ وَاِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُوْرَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ فَمَنْ
زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَاُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ ؕ وَمَا الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَاۤ اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُوْرِ ﴿١٨٥﴾ لَتُبْلَوُنَّ فِيْۤ اَمْوَالِكُمْ
وَاَنْفُسِكُمْ ۟ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْۤا اَذًى كَثِيْرًا ؕ وَاِنْ
تَصْبِرُوْا وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُوْرِ ﴿١٨٦﴾

۱۸۱ : «آلله یوخسولدور، بیز ایسه وارلی‌ییق»، ــدئینلرین سؤزلرینی البتّه آلله ائشیتدی. تئزلیکله اونلارین سؤیله دیکلرینی و پیغمبرلری ناحق یئره اؤلدورمه‌لرینی یازاجاغیق و : «یاندیریجی عذابی دادین!» ــ دئیه جه ییک.

۱۸۲ بو، سیزین اؤز اللرینیزین ایشله ییب تؤره تدیگی [عمللرین نتیجه سی]ــدیر، یوخسا آلله، بنده لره ظلم ائدن دئییلدیر.

۱۸۳ [ای محمّد! سنه] : «آلله بیزدن سؤز آلیب کی، [گؤیدن بیر] اود [گلیب] یئیه جگی (یاندیراجاغی) بیر قوربان گتیرمه یینجه هئچ بیر پیغمبره اینانمایاق»، ــدئین شخصلره دئ : «مندن اوّل ده پیغمبرلر سیزه آچیق‌ــآیدین دلیللر و دئدیگینیز قوربانلار گتیردیلر؛ اگر دوز دئییرسینیزسه، بس نه اوچون اونلاری اؤلدوردونوز؟»

۱۸۴ [ای محمّد!] اگر سنی تکذیب ائتسه لر، [غم یئمه!] سندن اوّل آچیق‌ــآیدین دلیللر، صحیفه لر و نور ساچان (آیدینلاشدیریجی) کتاب گتیرمیش پیغمبرلر ده تکذیب اولونوبلار.

۱۸۵ هر کس اؤلومو داداجاقدیر. قیامت گونو اجرلرینیز، تماميله، سیزه وئریله جکدیر. هر کیم اوددان اوزاقلاشدیریلیب بهشته داخل ائدیلسه؛ قطعاً مرادینا چاتمیش اولور. اصلینده دنیا حیاتی آلدادیجی مالدان غیری بیر شئی دئییلدیر.

۱۸۶ البتّه مالّلارینیز و جانلارینیز باره سینده امتحانا چکیله جکسینیز؛ و ائله جه سیزدن قاباق اؤزلرینه کتاب وئریلنلردن و مشرك اولانلاردان دا بیر چوخ آجی [سؤزلر] ائشیده جکسینیز. اگر صبر ائدیب پرهیزکار اولسانیز، البتّه بو، عزم ائدیلمه سی [عاقل شخصه] لازیم اولان ایشلردندیر.

وَإِذْ أَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلٰى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

۱۸۷ [ای محمّد!] آلله، کتاب وئریلمیشلردن : «سیز اونو گیزلتمه‌ییب، انسانلار اوچون حؤکماً آیدینلاشدیرمالیسینیز!» ـ دلییب عهد آلدیغی زمانی [یاد ائت] اونلار بو عهده دال چئویردیلر و اونو اوجوز قیمته ساتدیلار [و یا اونونلا آزاراق بیر منفعت آلدیلار]. و نتجه ده پیس آلیش ـ وئریش ائتدیلر.

۱۸۸ ائتدیکلری ایشلره گؤره سئوینن و گؤرمه دیکلری ایشلره گؤره آلقیشلانماغی (مدح اولونماغی) دوست توتان شخصلرین عذابدان قورتولاجاقلارینی گمان ائتمه! اونلار اوچون آغریلی عذاب واردیر.

۱۸۹ گؤیلرین و یئرین حؤکمرانلیغی آللَها مخصوصدور و آلله هر شئیه قادردیر.

۱۹۰ حقیقتاً، گؤیلرین و یئرین یارادیلماسیندا ، گئجه ـ گوندوزون بیر ـ بیری‌نین دالینجا گلیب ـ گئتمه سینده عقل صاحبلری اوچون مطلق دلیللر واردیر.

۱۹۱ [عقل صاحبلری او شخصلردیرلر کی،] آیاق اوسته اولاندا، اوتوراندا و هم ده بؤیرو اوسته اوزاناندا آللَها ذکر دئیرلر. یئرین یارادیلماسی حقّینده دوشونرلر [و دئیرلر:] «پروردگارا! سن بونلاری بوش یئره یاراتماییبسان؛ سن پاك و مقدّسسن! بیزی [جهنّم] اودونون عذابیندان قورو!»

۱۹۲ پروردگارا! سن جهنّم اودونا آتدیغین شخصی البتّه کی، روسوای ائدیبسن (ائدیرسن) و ظلمکارلارا هئچ بیر کؤمک ائدن اولماز.

۱۹۳ [و دئیرلر:] «پروردگارا! حقیقتاً، بیز : «ربّینیزه ایمان گتیرین!» ـ دئیه ایمانا طرف چاغیران بیر منادی نین (پیغمبرین) چاغیریشینی ائشیتدیکده ایمان گتیردیک. پروردگارا، بیزیم گناهلاریمیزی باغیشلا! پیسلیک‌لریمیزی سیل و بیزی یاخشیلارین زومره سینده قرار وئر!»

۱۹۴ [و دئیرلر:] «پروردگارا! اؤز پیغمبرلرین واسیطه سیله بیزه وعده وئردیکلرینی عطا ائت! و قیامت گونو بیزی روسوای ائتمه! البتّه ، سن اؤز وعده‌نه خلاف چیخمازسان».

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ
أَوْ أُنْثَىٰ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ
دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿۱۹۵﴾ لَا
يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ﴿۱۹۶﴾ مَتَاعٌ
قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۱۹۷﴾ لَٰكِنِ
الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا نُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ ﴿۱۹۸﴾ وَ
إِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۱۹۹﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۲۰۰﴾

سورة النساء مدنية وهي مائة وستة وسبعون آية

۱۹۵ اونلارین ربّی ایسه دوعالارینی قبول ائدیب [بوبیوردو] : «ایستر کیشی اولسون، ایسترسه آرواد، من هئچ بیر عمل صاحبی‌نین عملینی زای ائتمه‌رم؛ سیز [هامینیز] بیر—بیرینیزدن سینیز. هجرت ائدنلر، اؤز یوردلاریندان چیخاریلانلار، منیم یولومدا اذیّته دوشنلر، دؤیوشنلر و [ساواشدا] اؤلدورولنلرین آلله طرفیندن بیر ثواب اولاراق گناهلارینی البتّه کی، سیلرم و اونلاری آلتیندان آرخلار آخان بهشته داخل ائدرم». ثوابین داها گؤزه لی آلله یانیندادیر.

۱۹۶ کافرلرین دیار—دیار گزیب دولانمالاری سنی هئچ ده آلداتماسین.

۱۹۷ [بو،] چوخ آز بیر ماتاهدیر، سونرا ایسه اونلارین مسکنی جهنّم اولاجاق. اورا ایسه نئجه ده پیس بیر یاتاقدیر.

۱۹۸ آمما اؤز ربّلریندن قورخانلار اوچون آلتیندان آرخلار آخان باغلار واردیر. اونلار اورادا آللهین قوناغی کیمی ابدی قالاجاقلار. آلله یانیندا اولان نعمتلر، یاخشی عمل صاحبلری اوچون داها خئییرلیدیر.

۱۹۹ البتّه، اهل—کتابدان ائله لری ده وارکی، آللها بویون آیه‌رك، آللها، سیزه نازل اولانا واؤزلرینه نازل اولانا ایمان گتیریر و آللهین آیه لرینی اوجوز قیمته ساتمیرلار [و یا آللهین آیه‌لری مقابلینده آزاراق منفعت آلمیرلار]. اونلار اوچون ربّلری یانیندا اجرلر واردیر. حقیقتاً، آلله، سرعتله حساب چکندیر.

۲۰۰ ای ایمان گتیرنلر! صبرائدین؛ دؤزوملو اولون! [سر حدلری قوروماقدا] محکم اولون و آللهدان قورخون! بلکه، نجات تاپاسینیز.

نساء سوره سی [۴]

بو سوره قرآن—کریمین دؤردونجو سوره سیدیر،
مدینه ده نازل اولموش و (۱۷۶) آیه دیر.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوْا رَبَّكُمُ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ مِّنْ نَّفْسٍ وَّاحِدَةٍ وَّخَلَقَ مِنْهَا
زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيْرًا وَّنِسَآءً ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِيْ تَسَآءَلُوْنَ
بِهٖ وَالْاَرْحَامَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيْبًا ﴿١﴾ وَاٰتُوا الْيَتٰمٰٓى اَمْوَالَهُمْ
وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيْثَ بِالطَّيِّبِ ۪ وَلَا تَاْكُلُوْٓا اَمْوَالَهُمْ اِلٰٓى اَمْوَالِكُمْ ؕ اِنَّهٗ كَانَ
حُوْبًا كَبِيْرًا ﴿٢﴾ وَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تُقْسِطُوْا فِي الْيَتٰمٰى فَانْكِحُوْا مَا طَابَ
لَكُمْ مِّنَ النِّسَآءِ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبٰعَ ۚ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تَعْدِلُوْا فَوَاحِدَةً
اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ؕ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَلَّا تَعُوْلُوْا ؕ ﴿٣﴾ وَاٰتُوا النِّسَآءَ صَدُقٰتِهِنَّ
نِحْلَةً ؕ فَاِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوْهُ هَنِيْٓـًٔا مَّرِيْٓـًٔا ﴿٤﴾
وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَآءَ اَمْوَالَكُمُ الَّتِيْ جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ قِيٰمًا وَّارْزُقُوْهُمْ
فِيْهَا وَاكْسُوْهُمْ وَقُوْلُوْا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوْفًا ﴿٥﴾ وَابْتَلُوا الْيَتٰمٰى
حَتّٰٓى اِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ ۚ فَاِنْ اٰنَسْتُمْ مِّنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوْٓا
اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ ۚ وَلَا تَاْكُلُوْهَآ اِسْرَافًا وَّبِدَارًا اَنْ يَّكْبَرُوْا ؕ وَمَنْ كَانَ
غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ ۚ وَمَنْ كَانَ فَقِيْرًا فَلْيَاْكُلْ بِالْمَعْرُوْفِ ؕ فَاِذَا دَفَعْتُمْ
اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهِدُوْا عَلَيْهِمْ ؕ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَسِيْبًا ﴿٦﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ ای انسانلار! سیزی تک بیر نفسدن (آدمدن) یارادان، اوندان دا زوْجه‌سینی (حوّانی) یارادان و اونلاردان دا بیر چوخ کیشیلر و آروادلار تؤره‌دیب یایان او ربّینیزدن قورخون! قورخون او آللّهدان کی، بیر ــ بیرینیزدن هر احتیاجینیزی اونون آدیله ایسترسینیز و قوهوملاردان [صلهٔ رحمی کسمکدن] قورخون! شبهه سیز کی، آللّه سیزه نظارت ائدندیر.

۲ یتیملرین مالّلارینی اؤزلرینه وئرین! اونلارین پاك [و یاخشی] مالّلارینی [اؤزونوزون] ناپاك و نامرغوب [مالّلارینیز] ایله ده‌ییشدیرمه‌یین! اونلارین مالّلارینی اؤز مالّلارینیزلا [قاتیشدیریب] یئمه‌یین! اونا گؤره کی، بو بؤیوك بیر گناهدیر.

۳ اگر یتیملرله [یتیم قیزلار و یا یتیمی اولان آروادلارلا] عدالتله رفتار ائده بیلمیه‌جگینیزدن قورخسانیز، اوندا سیزین اوچون پاك [اویغون] اولان ایکی، اوچ و یا دؤرده قده‌ر آیری آروادلاردان نکاح ائدین. اگر [اونلارلا دا] عدالتله رفتار ائده‌جگینیزه امین دئییلسینیزسه، تکجه بیر نفر [آزاد] آرواد و یا صاحب اولدوغونوز کنیزله [اکتفا ائدین]! بو، حقسیزلیک ائتمه‌مگینیزه داها یاخیندیر.

۴ آروادلارین مهریّه‌لرینی اوره‌ك خوشلوغو ایله وئرین! اگر اونلار اؤزلری سیزه بیر شئی باغیشلاسالار، اونو حلال اولاراق نوش‌جانلیقلا یئیین!

۵ آللّهین سیزه دولانیشیق اوچون بخش ائتدیگی مالّلارینیزی سفئه‌لره وئرمه‌یین! اونلاری همین مالدان یئدیردین! گئییندیرین و شیرین دیلله دینديرین!

۶ نکاح (رشد) چاغلارینا چاتانا کیمی یتیملری [عقل باخیمیندان] یوخلایین! اونلارین عقله دولدوقلارینی گؤردوکده مالّلارینی اؤزلرینه قایتارین! اونلارین بؤیومکلریندن [قورخوب] او مالّلاری اسراف ائدیب تلم‌ـ‌تله سرك یئمه‌یین! وارلی شخص [اجرت آلماقدان چکینیب] عفّتلی اولسون؛ یوخسول اولان [قیّم] ایسه عنعنه‌یه اویغون [اوندان] یئسین. مالّلارینی اؤزلرینه قایتاردیغینیز زمان، شاهید توتون! [هر چند] آللّه حساب چکمه‌یه کفایت ائدر.

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٨﴾ وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾ يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

۷ آتا_آنالارین و [یاخین] قوهوملارین قویوب گتندیگی مالدان، کیشیلر اوچون پای دوشر و [همابئله] آتا_آنالارین و [یاخین] قوهوملارین قویوب گتندیگی مالدان قادینلارا دا پای دوشر. او مال ایستر آز، ایسترسه ده چوخ اولسون، [ورثه یه چاتان] واجب پایلاردیر.

۸ [ارثین] بؤلونمه سی وقتده [وارث اولمایان] قوهوملار، یتیملر و یوخسوللار دا اورادا اولسالار، اونلارا دا اوندان روزی وئرین و اونلاری خوش دانیشدیرین!

۹ اؤزلریندن سونرا ضعیف اؤولادلار قویوب گئده سی اولدوقدا اونلارین [گله جگیندن] قورخودا اولان شخصلر [یتیملرین ده اؤز اؤولادلاری کیمی] قایغی سیندا قالسینلار، آلله‌دان قورخسونلار و دوز سؤز دانیشسینلار.

۱۰ حقیقتاً، یتیملرین ماللارینی ناحق یئره یئینلر قارینلارینا اود دولدورموش اولورلار و تئزلیکله قیزارمیش اودا واصل اولاجاقلار.

۱۱ آلله اؤولادلارینیز[ین ارثی] باره ده سیزه امر ائدیر کی: «هر بیر اوغولا ایکی قیزین پایی قده‌ر [پای دوشر]. اگر [اؤولادلار تمامیله] قیز اولوب و ایکی نفردن آرتیق اولسا؛ میراثین اوچده ایکی حصّه سی (ایکی ثلث) اونلارا یئتیشر. اگر اؤولاد تکجه بیر قیز اولسا، [میراثین] یاریسی اونون (قیزین)دیر. [اؤله نین]اگر اوشاغی واردیرسا، آتاسی و آناسی نین هر بیرینه میراثین آلتیدان بیری یئتیشر، یوخسا اگر اؤولادی اولماسا؛ ورثه سی آنجاق [اؤله نین] آتا ـ آناسی دیرسا، اوندا مالین (میراثین) اوچده بیر حصّه سی آناسینا یئتیشر [قالانی ایسه آتاسینا یئتیشر]. اگر [اؤله نین، آتا و آناسیندان علاوه] قارداشی دا اولسا؛ آناسینا مالین آلتیدان بیر حصّه سی یئتیشر. [البتّه، بو بؤلگو] اونون (اؤله نین) ائتدیگی وصیّتی [یئرینه یئتیریلیب] و بورجو [اؤده نیلندن] سونرادیر». سیز آتا_آنالارینیزدان و اؤلادلارینیزدان هانکیسی نین منفعت جهتیندن سیزه یاخین اولدوغونو بیلمیرسینیز. [بو] آلله طرفیندن اولان بیر فریضه (واجب)دیر. حقیقتاً، آلله علم و حکمت صاحبی‌دیر.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ ۚ
فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ مِنْ بَعْدِ
وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۚ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ
إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ ۚ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ
الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۗ
وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً أَوِ امْرَأَةٌ وَلَهُ
أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ ۚ
فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي
الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ
مُضَارٍّ ۚ وَصِيَّةً مِنَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿١٢﴾
تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾
وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ
يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٤﴾

۱۲ «اگر [وفات ائتمیش] آروادلارینیزین اوشاغی یوخدورسا، اونلارین ائتدیکلری وصیّتی [یئرینه یئتیریلیب] و یا بورجو [اؤده‌نیلندن] سونرا، قویوب گئتدیکلری مالین یاریسی و اگر اونلارین اوشاغی واردیرسا، میراثین دؤردده بیری سیزه یئتیشیر. اگر سیزین ده اوشاغینیز اولماسا، ائتدیگینیز وصیّت [یئرینه یئتیریلدیکدن] و یا بورجونوز [اؤده‌نیلندن] سونرا، قویوب گئتدیگینیز مالین دؤردده بیری و اگر اوشاغینیز اولسا، میراثین سککیزدن بیری، اونلارا (آروادلارینیزا) یئتیشر. اگر ارث قویوب ـ گئتدن (وفات ائتمیش) کیشی یا قادینین اؤولادی و آتا ـ آناسی اولماسا، آتادان دوغما و آتادان اؤگئی بیر قارداشی یا باجیسی اولسا، هره‌سینه میراثین آلتیدان بیری یئتیشر، و اگر بیر نفردن چوخ اولسا، هامیسی میراثین اوچده بیر حصّه سینه شریکدیر. [البتّه بو بؤلگو،] ورثه‌یه ضرر توخونمادیغی حالدا ائدیلن وصیّتی [یئرینه یئتیریلمه سیندن] و یا بورجو [اؤده‌نیلمه سیندن] سونرادیر». بونلار آلله طرفیندندیرو آلله بیلندیر و حلملی دیر.

۱۳ بونلار آللهین حدودودور و هر کیم آللهین و پیغمبیرین اطاعتینده اولسا، آلله اونو آلتیندان آرخلار آخان جنّتلره ابدی اولاراق داخل ائدر. بو بؤیوک سعادتدیر.

۱۴ هر کیم آللها و اونون پیغمبرینه عاصی اولسا و آللهین حدودونو پوزسا، آلله اونو ایچینده ابدی قالاجاق جهنّمه داخل ائدر و اونون اوچون ذلیل ائدیجی بیر عذاب وار.

وَالّٰتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَآئِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ اَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَاِنْ شَهِدُوا فَاَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتّٰى يَتَوَفّٰيهُنَّ الْمَوْتُ اَوْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ﴿١٥﴾ وَالَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا مِنْكُمْ فَاٰذُوهُمَا فَاِنْ تَابَا وَاَصْلَحَا فَاَعْرِضُوا عَنْهُمَا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿١٦﴾ اِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللّٰهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوٓءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَاُولٰٓئِكَ يَتُوبُ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّاٰتِ حَتّٰٓى اِذَا حَضَرَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ اِنِّي تُبْتُ الْئٰنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ اُولٰٓئِكَ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا ﴿١٨﴾ يَٰٓاَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَرِثُوا النِّسَآءَ كَرْهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَآ اٰتَيْتُمُوهُنَّ اِلَّآ اَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَاِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسٰٓى اَنْ تَكْرَهُوا شَيْـًٔا وَيَجْعَلَ اللّٰهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

۱۵ قادینلارینیـزدان زنا ائدنلره قارشی، اؤز آرانیزدان (مسلـمانلاردان) دؤرد شاهید توتون! اگر اونلار شهـادت وئرسه‌لر، اونلاری اؤلـنه قده‌ر و یـا آللّه اونـلار اوچون بیر یول آچانا قده‌ر ائولرینیزده حبس ائدین!

۱۶ ایچینیزدن بئله قبیح ایش گؤرنلریـن هر ایکیسینه اذیّت وئرین، اگر تؤبه ائدیب دوزه‌لسه‌لر، اونلاردان واز کئچین (اینـجیتمه‌یـن). حقیـقتاً، آللّه تؤبه‌لری قبول ائدن و مهرباندیر.

۱۷ آلـلّه یانیـندا تؤبـه، محـض نادانـلیق اوزونـدن پیـس بیر ایش گـؤروب و سونـرا درحال پشیمان اولان شخصلر اوچوندور. آللّه بئله [شخص]ـلرین تؤبه‌سینی قبول ائدر. آللّه، حقیقتاً، علم و حکمت صاحیبی دیر.

۱۸ یوخسا گناه ایشلر گؤرمکلرینه دوام ائدرك اونلارین بیرینه اؤلوم یئتیشن حالدا: «ایندیـجه تـؤبـه ائتـدیم»، ـدئین و کـفر حـالیـندا اؤلـنلریـن تـؤبه‌سی قبـول اولونماز. بیز اونلار اوچون آغریلی بیر عذاب حاضیرلامیشیق.

۱۹ ای ایمـان گتیرنـلر! آروادلارا زورلا وارث اولماغینیز سیزه حلال دئییلـدیر. اونلار آچیق‌ـآشکار پیس بیر ایش گؤرمه‌ینجه اونلارین اؤزلرینه وئردیگینیز شئیلرین بعضی‌سینی قایتـاریب آلماق مقصدی ایلـه اونلارا اذیّت وئرمه‌یین! اونلارلا یاخشی رفتار ائدین! اونلاری خوشلامیـرسینیزسا، [بیلین کی،] بیر چوخ خـوشلامادیغینیز شئیلر وار کی، آللّه اوندا چوخـلو خئیـرـبرکـت قرار وئریبدیر.

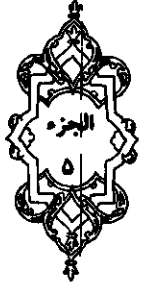
وَإِنْ أَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا ﴿٢٠﴾ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٢١﴾ وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٢٢﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٣﴾

۲۰　بیر آروادین یئرینه آیری بیر آرواد آلماق ایسته‌سه‌نیز، اونلاردان بیرینه (بیرینجی سینه) چوخلو مال وئرمیش اولسانیز دا اوندان هئچ بیر شئی قایتاریب آلمایین! مگر بو مالی بهتان آتماق و آشکار بیر گناها باتماقلا قایتاریب آلاجاقسینیزمی؟!

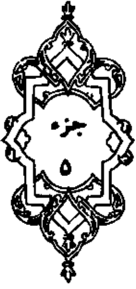
۲۱　سیز اونو نئجه گئری آلابیلرسینیز؟ بیر حالدا کی، وقتیله بیر-بیرینیزله برابر یاشاییب‌سینیز و اونلار سیزدن کسگین تأمینات آلیبلار.

۲۲　آتالارینیزین نکاح ائتدیکلری قادینلاری نکاح ائتمه یین! الاکین کئچمیشده (جاهلیّت دؤرونده) اولان بو جور ایشلر مستثنادیر. حقیقتاً، بو ایش، چوخ پیس، نیفرتلی و نئجه‌ده چیرکین بیر عادت ایدی.

۲۳　سیزه آنالارینیز، قیزلارینیز، باجیلارینیز، بی‌بی‌لرینیز، خالالارینیز، قارداشی قیزلاری، باجی قیزلاری، سود آنالارینیز، سود باجیلارینیز، آروادلارینیزین آنالاری و یاخینلیق ائتدیگینیز قادینلارینیزین حمایه‌نیزده اولان قیزلاری (اؤگئی قیزلارینیز) [ایله ائولنمک] حرام ائدیلیب، اونلارا یاخینلیق ائتمه‌ییب سینیزسه، اونلارین [بوشاناندان و یا اؤلندن سونرا] قیزلاری ایله ائولنمک گناه دئییلدیر. اؤز بئلینیزدن گلن اوغوللارینیزین آروادلاری ایله ائولنمک و ایکی باجینی بیرلیکده آلماق دا سیزه حرام ائدیلیب، آنجاق کئچمیشده اولان بو جور ایشلر مستثنادیر. حقیقتاً، آلله باغیشلایان و مهرباندیر.

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَٰلِكُمْ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٢٤﴾ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَانْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٥﴾ يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

۲۴ [محاربه اسیری کیمی] مالک اولدوغونوز آروادلاردان سووای، أرلی آروادلار دا سیزه [حرام ائدیلیب]. [بو] الهی فریضه دیر [کی، آلله سیزین اوچون یازیبدیر]. بونلاردان (بو دئییلمیش قادینلاردان) آیریلارینی، عفّتلی بیر شکیلده و زناکارلیغا یول وئرمه دن، ماللارینیزلا اونلارلا ائولنمک ایسته‌مگینیز حلال ائدیلیبدیر. متعه ائتدیگینیز (موقّتی نکاح ائتدیگینیز) آروادلارین موزدلرینی (مهریّه لرینی) بیر فریضه اولاراق اونلارا وئرین! مهریّه معیّن ائدیلندن سونرا، بیر—بیرینیزین [مهریّه‌نین و یا مدّتی نین آزالدیریلماسی و یا چوخالدیریلماسی باره ده] راضیلاشماغینیزین گناهی یوخدور. حقیقتاً، آلله علم و حکمت صاحیبی‌دیر.

۲۵ سیزدن آزاد و مؤمن قادینلارلا ائولنمه‌یه مادّی امکانلاری چاتیشمایانلار، مالک اولدوقلاری مؤمن قیزلاردان (جاریه لردن) آلسین. آلله سیزین ایمانیزی داها یاخشی بیلیر، سیزلر بیر—بیرینیزدن سینیز، [هامینیز آدمدن سینیز]. ناموسونو قوروبان، زناکارلیق ائتمه‌ین و گیزلینده دوستو اولمایان جاریه‌لرله صاحبلریندن اجازه آلیب ائوله نین و مهریّه لرینی شریعته موافق شکیلده اؤده‌یین! اگر اونلار ائولندیکدن سونرا زنا ائتله‌سه‌لر جزالاری آزاد قادینلارا وئریلن جزانین یاریسی قده‌ردیر. بو حؤکم، ایچینیزدن گناها باتماقدان قورخان شخصلر اوچوندور. صبر ائتمه‌گینیز ایسه سیزین اوچون داها یاخشیدیر. آلله باغیشلایان و مهرباندیر.

۲۶ آلله [حؤکملرینی] سیزه آچیقلاماق و سیزی سیزدن اوّلکیلرین [حق] یولونا هدایت ائتمک و تؤبه‌لرینیزی قبول ائتمک ایسته‌ییر. آلله علم و حکمت صاحبی‌دیر.

وَاللّٰهُ يُرِيْدُ اَنْ يَّتُوْبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيْدُ الَّذِيْنَ
يَتَّبِعُوْنَ الشَّهَوٰتِ اَنْ تَمِيْلُوْا مَيْلًا عَظِيْمًا ﴿٢٧﴾ يُرِيْدُ
اللّٰهُ اَنْ يُّخَفِّفَ عَنْكُمْ ۚ وَخُلِقَ الْاِنْسَانُ ضَعِيْفًا ﴿٢٨﴾
يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَاْكُلُوْۤا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ
بِالْبَاطِلِ اِلَّاۤ اَنْ تَكُوْنَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ
وَلَا تَقْتُلُوْۤا اَنْفُسَكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيْمًا ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَّفْعَلْ
ذٰلِكَ عُدْوَانًا وَّظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيْهِ نَارًا ؕ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى
اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿٣٠﴾ اِنْ تَجْتَنِبُوْا كَبَآئِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ
عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُّدْخَلًا كَرِيْمًا ﴿٣١﴾
وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِهٖ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ ؕ لِلرِّجَالِ
نَصِيْبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوْا ؕ وَلِلنِّسَآءِ نَصِيْبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ ؕ وَسْئَلُوا
اللّٰهَ مِنْ فَضْلِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمًا ﴿٣٢﴾
وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدٰنِ
وَالْاَقْرَبُوْنَ ؕ وَالَّذِيْنَ عَقَدَتْ اَيْمَانُكُمْ فَاٰتُوْهُمْ
نَصِيْبَهُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدًا ﴿٣٣﴾

۲۷ آلله سیزین تؤبه‌لرینیزی قبول اتمک ایسته ییر. نفسانی ایستکلره تابع اولانلار ایسه، سیزی بؤیوك أیریلیگه أییلمه‌یینیزی ایسته ییرلر.

۲۸ آلله سیزین [اوستونوزده اولان] آغیرلیغی یونگوللشدیرمک ایسته ییر، [چونکی] انسان ضعیف یارادیلیبدیر.

۲۹ ای ایمان گتیرنلر! مالّلارینیزی آرانیزدا باطل یوللارلا یئمه یین! آنجاق هر ایکی طرفین راضیلیغی ایله اولان تجارت یولو ایله [اله گلن] مال مستثنادیر. و [اؤزونوزو و یا] بیر‌ـ‌بیرینیزی اؤلدورمه یین! شبهه سیز کی، آلله سیزه مهرباندیر.

۳۰ هر کیم تجاوز و ظلم اتمکله بو جور ایشلری گؤرسه، بیز اونو تئزلیکله اودا آتاریق. بو ایسه آلله اوچون چوخ آساندیر.

۳۱ اگر نهی اولوندوغونوز بؤیوك گناهلاردان چکینسه‌نیز بیز ده سیزین [آیری] پیس عمللرینیزی سیله‌ریک و سیزی شرفلی بیر مکانا داخل ائده‌ریک.

۳۲ آللهین بعضی نیزی بعضی نیزه اوستون ائتدیگی شئیی (کیشیلرین و قادینلارین هر بیرینه مخصوص ائتدیگی اوستونلویو) آرزولامایین! کیشیلرین اؤز قازاندیقلاریندان پایلاری، قادینلارین دا اؤز قازاندیقلاریندان پایلاری واردیر. آللهین فضل‌ـ‌کرمیندن [مطلبینیزی] ایسته یین! حقیقتاً، آلله هر بیر شئیی بیلندیر.

۳۳ والدینلرین و یاخین قوهوملارین قویوب گئتدیکلری مالدان هر بیری اوچون (قادین و کیشی اوچون) وارثلر تعیین ائتدیک. اؤز اللرینیزله عهد ــ پیمان باغلادیغینیز شخصلرین ده پایلارینی وئرین! حقیقتاً، آلله هر بیر شئیه شاهیددیر.

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ
بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ
فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ
وَاللَّاتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ
فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ
فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا ﴿٣٤﴾
وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ
أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ﴿٣٥﴾ وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ
بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ
وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٣٧﴾

۳۴ کیشیلر آروادلارین اختیار صاحبلری دیرلر. بو، آلله‌هین اونلاردان بیرینی او بیریسینه اوستون ائتمه‌سی و کیشیلرین اؤز مال‌لاریندان نفقه وئردیکلرینه گؤره‌دیر. صالحه قادینلار [آرلرینه] اطاعت ائدیب، آلله‌هین اونلارا قورودوغو شئیه (حقوقا) گؤره اونلار دا [ارلری نین] سرلرینی ساخلایارلار. اطاعت‌سیزلیکلریندن قورخدوغونوز قادینلارا [اوّل] نصیحت ائدین، [سونرا] یاتاق یئرینیزده اونلاردان آیریلین [اونلارا آرخانیزی چئویرین! یولا گلمه‌سه‌لر] اونلاری [یاواشجا مسواکلا] وورون! اگر سیزه اطاعت ائله‌سه‌لر‌آیری بیر یول آختارمایین! آلله حقیقتاً، چوخ اوجا و بؤیوکدور.

۳۵ اگر ار‌ـ‌آرواد آراسیندا آیریلیق یارانماقدان قورخورسونوزسا، بیر نفر حاکم، کیشی عائله سی طرفیندن و بیر حاکم ده آرواد عائله سی طرفیندن تعیین ائدین! اگر هر ایکی طرف اصلاح ائتمک ایسترسه، آلله دا اونلاری موفّق ائدر. آلله، حقیقتاً، هر شئیی بیلن و خبرداردیر.

۳۶ آلله‌ها عبادت ائدین، اوناهئچ شئیی شریک قوشمایین! آتا‌ـ‌آنایا، قوهوم‌ـ‌اقربایا، یئتیملره، یوخسوللارا، قوهوم‌ـ‌قونشویا، یاد (اوزاق) قونشویا، یار‌ـ‌یولداشا، یولدا قالمیشا و الینیزین آلتیندا [قول، جاریه، قوللوقچو، ایشچی و سایره] اولانلارا یاخشی لیق ائدین! شبهه یوخدور کی، آلله اؤزلرینی بیه‌نن‌لری مال‌ـ‌دؤلتینه غرّه‌لانانلاری دوست توتماز.

۳۷ اونلار هم اؤزلری خسیسلیک ائدیر، هم ده انسانلاری خسیس لیگه وادار ائدیرلر و آلله‌هین فضل‌ـ‌کرمیندن اونلارا وئردیگی شئیی گیزله دیرلر. بیز، او کافرلر اوچون روسوای ائدیجی عذاب حاضیرلامیشیق.

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ ۗ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۖ وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا ۚ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

۳۸ اؤز مالـلارینی جماعاتین اوزونه چکمک (ریاکارلیق) اوزوندن انفاق ائدنلری، آللّها و آخرت گونونه اینانمایانلاری [آللّه دوست توتماز]. شیطانلا دوستلوق ائدنلرین دوستلوغو نتجه ده پیسدیر.

۳۹ اگر آللّها و آخرت گونونه اینانیب، آللّهین وئردیگی روزیدن انفاق ائتسه یدیلر، اونلارا نه اولاردی؟ آللّه اونلارین هر ایشینی بیلندیر.

۴۰ شبهه سیز کی، آللّه، بیر ذرّه قدر ظلم ائتمز، اگر بیر ذرّه مقداری یاخشی ایش گؤرولسه، [آللّه] اونو ایکی قات آرتیرار و اؤز یانیندان بؤیوك اجر وئرر.

۴۱ هر امّتدن بیر شاهید گتیره جگیمیز و سنی ده اونلارا شاهید تعیین ائده جگیمیز زمان نه جور اولاجاقلار؟

۴۲ او گون، آللّها کافر اولانلار و پیغمبره عصیان ائدنلر یئرله یکسان اولماغی آرزولایاجاق و هئچ بیر سؤزو آللّهدان گیزلده بیلمیه جکلر.

۴۳ ای ایمان گتیرنلر! کئفلی [و یا یوخولو] اولان حالدا نه دئدیگینیزی بیلمه گینیزه قدر، نامازا [و یا نامازگاها] یاخین اولمایین او جُنُب اولدوغونوز حالدا، غسل ائتمه ینجه [نامازگاها یاخین اولمایین!] مسجددن یول سالیب عبور ائدن [یاخود یول گئدن مسافرلر] مستثنادیر. ناخوش یا سفرده اولدوقدا، یا سیزدن بیرینیز آیاق یولوندان گلدیکده و یا قادینلارا یاخین لیق ائتدیکده، سو تاپمادیغینیز تقدیرده، پاك بیر توپراغا تیمّم ائدین! [اللرینیزی توپراغا ووروب] اوزونوزه و اللرینیزه چکین! آللّه، حقیقتاً، عفو ائدن و باغیشلایاندیر.

۴۴ مگر سن کتابدان بیر نصیب وئریلمیش اولانلاری گؤرمورسنمی کی، اونلار ضلالتی ساتین آلدیلار، سیزین ده یولدان آزمانیزی ایسته ییرلر.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَآئِكُمْ ؕ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّا ۙ وَّكَفٰى بِاللّٰهِ
نَصِيْرًا ﴿٤٥﴾ مِنَ الَّذِيْنَ هَادُوْا يُحَرِّفُوْنَ الْكَلِمَ عَنْ مَّوَاضِعِهٖ
وَيَقُوْلُوْنَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَّرَاعِنَا لَيًّا
بِاَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِى الدِّيْنِ ؕ وَلَوْ اَنَّهُمْ قَالُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا
وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَاَقْوَمَ ۙ وَلٰكِنْ لَّعَنَهُمُ
اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوْنَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿٤٦﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اُوْتُوا
الْكِتٰبَ اٰمِنُوْا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ
نَّطْمِسَ وُجُوْهًا فَنَرُدَّهَا عَلٰۤى اَدْبَارِهَاۤ اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا
لَعَنَّاۤ اَصْحٰبَ السَّبْتِ ؕ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُوْلًا ﴿٤٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ
لَا يَغْفِرُ اَنْ يُّشْرَكَ بِهٖ وَيَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَّشَآءُ ۚ وَمَنْ يُّشْرِكْ
بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰۤى اِثْمًا عَظِيْمًا ﴿٤٨﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ يُزَكُّوْنَ اَنْفُسَهُمْ ؕ بَلِ
اللّٰهُ يُزَكِّىْ مَنْ يَّشَآءُ وَلَا يُظْلَمُوْنَ فَتِيْلًا ﴿٤٩﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُوْنَ عَلَى
اللّٰهِ الْكَذِبَ ؕ وَكَفٰى بِهٖۤ اِثْمًا مُّبِيْنًا ﴿٥٠﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ اُوْتُوْا
نَصِيْبًا مِّنَ الْكِتٰبِ يُؤْمِنُوْنَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوْتِ وَيَقُوْلُوْنَ
لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا هٰۤؤُلَآءِ اَهْدٰى مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا سَبِيْلًا ﴿٥١﴾

۴۵ آلله سیزین دوشمنلرینیزی داها یاخشی تانییر. آلله [حقیقی] دوست اولاراق کفایتدیر و آلله [حقیقی] کؤمکچی اولاراق کفایتدیر.

۴۶ یهودیلردن بیر قسمی کلمه لری اؤز یئرلریندن ده‌ییشدیریب تحریف ائدیر و دیللرینی أیه‌ره‌ك دینه (اسلاما) طعنه وورماق اوچون [عبری ایله عربینی قاتاراق] : «[دیلده] ائشیتدیک و [اورکده] عاصی اولدوق؛ ائشیت، ائشیتمز اولاسان (کار اولاسان) و راعنا»ـ دئییرلر. اگر اونلار: « ائشیتدیک و اطاعت ائتدیک؛ ائشیت و بیزه طرف باخ!» ـ دئسه یدیلر، اونلار اوچون داها یاخشی و داها دوزگون اولاردی. لاکین آلله اونلارا اؤز کفرلری اوچون لعنت ائدیبدیر. اونلارین آز بیر دسته سیندن ساوایی آیریلاری ایمان گتیرمزلر.

۴۷ ای اؤزلرینه کتاب وئریلمیش اولانلار! بیر سیرا اوزلری تانینماز حالا سالیب آرخالارینا چئویرمه‌ییمیزدن و "اصحاب سبته" لعنت ائتدیگیمیز (جزا وئردیگیمیز) کیمی، اونلارا دا لعنت ائتمه‌ییمیزدن اوّل، الینیزده اولانی تصدیق ائدن نازل ائتدیگیمیزه (قرآنا) ایمان گتیرین! آللهین امری مطلق یئرینه یئته جکدیر.

۴۸ شبهه یوخدور کی، آلله، اونا شریک قوشماغی باغیشلاماز، بوندان غیری گناهلاری ایسه، ایسته‌دیگی شخصه باغیشلار. هر کیم آللها شریک قوشسا، حقیقتاً، چوخ بؤیوك بیر گناها باتمیش اولور.

۴۹ اؤزلرینی تمیز گؤسترمک ایسته‌ین کیمسه لری گؤرمورسنمی؟ خیر ائله دئییل! آلله ایسته‌دیگینی تمیزه چیخاردار و اونلارا [خورما چرده‌یینده‌کی نازك] تئل قده‌ر ظلم اولونماز.

۵۰ [اونلار] گؤر آللها نئجه یالان اویدورورلار! بو آچیق بیر گناه اولماق اوچون کفایتدیر.

۵۱ کتابدان اؤزلرینه بیر نصیب وئریلمیش اولانلاری گؤرمورسنمی! اونلار "جیبت" و "طاغوتا" اینانیر و کافرلر بارده‌ده: «بونلار مؤمنلردن دین باخیمیندان داها دوغرودورلار»، ـ دئییرلر.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ ۖ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا
﴿٥٢﴾ أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذًا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا
﴿٥٣﴾ أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ فَقَدْ
آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٤﴾
فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ ۚ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾ إِنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ
بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٦﴾
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ
وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا

الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا
بِالْعَدْلِ ۚ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ۖ
فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ
تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

۵۲ اونلار آللّهین لعنت اتدیگی شخصلردیر. آللّهین لعنت اتدیگی شخصه ایسه اصلا کؤمک ائدن تاپا بیلمزسن.

۵۳ یوخسا اونلارین [یئر اوزو] حؤکمرانلیغیندان بیر پایلاری واردیر؟ [اگر ائله اولسایدی] اونلار انسانلارا خورما چرده یی‌نین تئللی قده‌ر بیر شئی وئرمزدیلر.

۵۴ یوخسا اونلار آللّهین اؤز فضل ـ کرمیندن وئردیگی شئیه گؤره انسانلارا حسد آپاریرلار؟ بیز، ابراهیم اؤولادینا دا کتاب و حکمت وئرمیشدیک و اونلارا بؤیوك حؤکمرانلیق بخش ائتمیشدیک.

۵۵ اونلاردان بعضیسی اونا ایمان گتیردی و بعضیسی ده اوندان اوز دؤندردی. [اونلار اوچون] جهنّمین قیزارمیش اودو کفایت ائدر.

۵۶ آیه لریمیزی انکار ائدنلری تئزلیکله اودا واصل ائده‌جه‌ییک، اونلارین دریلری یانیب بیشدیکجه، عذابی دادسینلار دئیه، او دریلری آیری بیر دری ایله عوض ائده‌جه‌ییک. شبهه‌سیز کی، آللّه عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۵۷ ایمان گتیرنلری و صالح عمل صاحبلرینی تئزلیکله ابدی اولاراق آلتیندان آرخلار آخان جنّتلره داخل ائده‌جه‌ییک کی، اورادا ابدی اولاراق اونلار اوچون پاك زؤجه‌لر واردیر. هم ده اونلاری دائمی اولان کؤلگه لیکده یئرلشدیره‌جه‌ییک.

۵۸ آللّه سیزه، امانتلری اؤز اهلینه قایتارمانیزی و انسانلار آراسیندا حؤکم ائتدیگینیز زمان، عدالتله حؤکم ائتمه‌نیزی امر ائدیر. حقیقتاً، آللّهین [بئله‌جه] سیزه وئردیگی اؤیود (نصیحت) نئجه ده گؤزه‌لدیر. شبهه‌سیز کی، آللّه ائشیدن و گؤرندیر.

۵۹ ای ایمان گتیرنلر، آللّها اطاعت ائدین، پیغمبره و سیزلردن اولان امر صاحبلرینه ده اطاعت ائدین! اگر بیر شئی باره سینده مجادله ائتسه نیز، آللّها و آخرت گونونه ایمان گتیریسینیزسه، اونو آللّها (قرآنا) و پیغمبره حواله ائدین! بو، داها خئیرلی و نتیجه باخیمیندان داها یاخشیدیر.

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ يَزْعُمُوْنَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوْا بِمَآ اُنْزِلَ
اِلَيْكَ وَمَآ اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّتَحَاكَمُوْٓا
اِلَى الطَّاغُوْتِ وَقَدْ اُمِرُوْٓا اَنْ يَّكْفُرُوْا بِهٖ وَيُرِيْدُ
الشَّيْطَانُ اَنْ يُّضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيْدًا ﴿٦٠﴾ وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ
تَعَالَوْا اِلٰى مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ وَاِلَى الرَّسُوْلِ رَاَيْتَ الْمُنَافِقِيْنَ
يَصُدُّوْنَ عَنْكَ صُدُوْدًا ﴿٦١﴾ فَكَيْفَ اِذَآ اَصَابَتْهُمْ مُّصِيْبَةٌ
بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْهِمْ ثُمَّ جَآءُوْكَ يَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ اِنْ اَرَدْنَآ اِلَّآ
اِحْسَانًا وَّتَوْفِيْقًا ﴿٦٢﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ يَعْلَمُ اللّٰهُ مَا فِيْ قُلُوْبِهِمْ
فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَّهُمْ فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ
قَوْلًا بَلِيْغًا ﴿٦٣﴾ وَمَآ اَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا لِيُطَاعَ
بِاِذْنِ اللّٰهِ وَلَوْ اَنَّهُمْ اِذْ ظَّلَمُوْٓا اَنْفُسَهُمْ
جَآءُوْكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللّٰهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُوْلُ
لَوَجَدُوا اللّٰهَ تَوَّابًا رَّحِيْمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُوْنَ
حَتّٰى يُحَكِّمُوْكَ فِيْمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوْا
فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا ﴿٦٥﴾

۶۰ سنه نازل ائدیلن [قرآنا] و سندن اوّل نازل ائدیلنلره (تورات و انجیله) ایمان گتیردیکلرینی ادّعا ائدنلری گؤرموروسنمی؟ [بونونلا بئله] اصلینده طاغوتو انکار ائتمگه امر اولوندوقلارینا رغماً آرالاریندا طاغوتون حؤکم وئرمه سینی ایسته ییرلر. شیطان دا اونلاری [دوغرو یولدان] چوخ اوزاق اولان بیر ضلالته سالماق ایسته ییر.

۶۱ اونلارا: «آلّلهین نازل ائتدیگینه و پیغمبره طرف گلین!» ــ دئییلدیگی زمان، [یا محمّد! سن] منافقلرین سندن اوز چئویریب قاچدیقلارینی گؤره‌رسن.

۶۲ بس نئجه اولور کی، قاباقجادان [اللریله] ائتدیکلری عمللرین [جزاسی اولاراق] باشلارینا بیر مصیبت گلدیگی زمان، سنین یانینا گلیب: «بیزیم یاخشی لیق ائتمک و باریشیق یاراتماقدان باشقا بیر مقصدیمیز یوخ ایدی» ــ دئیه‌ره‌ك آلّلها آند ایچیرلر؟

۶۳ اونلار، او شخصلردیرلر کی، آلّله، اونلارین قلبلرینده کینی یاخشی بیلیر. اونلاردان اوز چئویر! [لاکین] اونلارا نصیحت وئر و اونلارا اؤزلری باره‌سینده تأثیرلی سؤز دانیش!

۶۴ گؤندردیگیمیز هر بیر پیغمبری، آنجاق آلّلهین اذنی ایله اطاعت اولونماسی اوچون گؤندردیک، حالبوکی اونلار اؤزلرینه ظلم ائتدیکلرینده سنین یانینا گلیب، آلّلهدان باغیشلانماق دیله‌سه‌یدیلر و پیغمبر [ده] اونلار اوچون مغفرت ایسته‌سه‌یدی، آلّلهی تؤبه‌لری قبول ائدن و مهربان تاپاردیلار.

۶۵ آمما بئله دئییلدیر، سنین ربّینه آند اولسون کی، اونلار اؤز آرالاریندا باش وئرن اختلافلاردا سنی حاکم تعیین ائتمه‌ییننجه و وئردیگین حؤکملره گؤره دلگیر اولمادان سنه تام بویون أیمه‌ییننجه، ایمان گتیرمیش اولمازلار.

وَلَوْ اَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ اَنِ اقْتُلُوٓا اَنْفُسَكُمْ اَوِ اخْرُجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ اِلَّا قَليلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ اَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِه لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾ وَاِذًا لَاٰتَيْنَاهُمْ مِنْ لَدُنَّآ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الَّذِينَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّنَ وَالصِّدّ۪يقينَ وَالشُّهَدَٓاءِ وَالصَّالِحينَ وَحَسُنَ اُولٰٓئِكَ رَفيقًا ﴿٦٩﴾ ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللّٰهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ عَليمًا ﴿٧٠﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذينَ اٰمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ اَوِ انْفِرُوا جَميعًا ﴿٧١﴾ وَاِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ فَاِنْ اَصَابَتْكُمْ مُصيبَةٌ قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيَّ اِذْ لَمْ اَكُنْ مَعَهُمْ شَهيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ اَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللّٰهِ لَيَقُولَنَّ كَاَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنى كُنْتُ مَعَهُمْ فَاَفُوزَ فَوْزًا عَظيمًا ﴿٧٣﴾ فَلْيُقَاتِلْ فى سَبيلِ اللّٰهِ الَّذينَ يَشْرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فى سَبيلِ اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتيهِ اَجْرًا عَظيمًا ﴿٧٤﴾

۶۶ اگر بیز اونلارا : «اؤزونوزو اؤلدوروِن و یا یوردلارینیزدان چیخین!» یازیب امر ائتسه‌یدیک، آز بیر دسته‌دن سووای قالانی، بونو یئرینه یئتیرمزدیلر. اگر اونلارا وئریلمیش نصیحتلره عمل ائتسه‌یدیلر، اونلار اوچون داها خئییرلی و ثابت‌لیکلری اوچون داها تأثیرلی اولاردی.

۶۷ اوندا بیز ده اؤزطرفیمیزدن اونلارا بؤیوك اجر وئرردیک.

۶۸ و قطعاً اونلاری دوغرو یولا هدایت ائدردیک.

۶۹ آللّها و پیغمبره اطاعت ائدنلر، آللهین نعمت وئردیگی پیغمبرلر، صدّیقلر، شهیدلر و صالحلرله بیر لیکده اولاجاقلار. اونلار نئجه ده گؤزه‌ل یولداشلاردیرلار.

۷۰ بو فضل ــ کرم آللّه طرفیندن دیر، هر شئیی بیلن آللّه کفایت ائدر.

۷۱ ای ایمان گتیرنلر! یاراقلانین! [دوشمن قاباغیندا حاضیر اولون!] دسته ــ دسته [آیری ــ آیری جهتلردن] و یا هامینیز بیرلیکده [بیر جهتدن دوشمنه طرف] یورویون!

۷۲ آرانیزدا یقین کی، آغیر تر‌په‌نن بیر کیمسه اولاجاقدیر، [او،] سیزه بیر مصیبت گلسه : «آللّه منه مرحمت ائتدی کی، اونلارلا بیرگه اولمادیم»، ــ دئیر.

۷۳ اگر آللّه طرفیندن سیزه بیر نعمت یئتیشسه، اوندا گویا سیزینله اونون آراسیندا هئچ بیر دوستلوق یوخموش کیمی : «کاش کی، من ده اونلارلا بیرلیکده اولوب بؤیوك بیر غنیمت اله گتیره‌یدیم»، ــ سؤیلر.

۷۴ ائله ایسه، قوی دنیا حیاتینی آخرت مقابلینده ساتانلار آللّه یولوندا دؤیوشسونلر. هر کیم آللّه یولوندا دؤیوشدویو حالدا اؤلسه و یا غالب گلسه، اونا تئزلیکله بؤیوك اجر وئره‌جه‌ییک.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ
الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا
﴿٧٥﴾ الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ
فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ
كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ
وَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَآتُوا الزَّكٰوةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ
مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّٰهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا
رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا
قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَمَا تَكُونُوا
يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ
حَسَنَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا
هٰذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ فَمَالِ هٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ
يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا أَصَابَكَ
مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَىٰ بِاللّٰهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

۷۵ [ای مسلمانلار!] سیزه نه اولوب کی، آلله یولوندا هم ده : «پروردگارا بیزی اهالیسی ظلمکار اولان بو شهردن [کنارا] چیخارت، بیزه اؤز طرفیندن بیر ولی گؤندر و بیزه اؤز طرفیندن بیر کؤمکچی یوللا!» ـ دئین مستضعف کیشیلر، قادینلار و اوشاقلارین [قورتولوشو] یولوندا دؤیوشمورسونوز؟

۷۶ مؤمنلر آلله یولوندا دؤیوشرلر، کافرلر ایسه طاغوت یولوندا دؤیوشرلر. ایندی شیطانین دوستلاری (آداملاری) ایله دؤیوشون، شبهه‌سیز کی، شیطانین حیله‌سی لاپ ضعیفدیر.

۷۷ او شخصلری گؤرمورسنمی کی، اونلارا : «[دؤیوشدن] ال چکین، ناماز قیلین، زکات وئرین!» ـ دئیلدی؟ اونلارا جهاد ائتمک واجب اولدوقدا ایسه اونلارین آراسیندان، آللهدان قورخدوقلاری مقدار، یا اوندان دا آرتیق مقداردا آداملاردان قورخان بیر دسته دئدی [لر] : «پروردگارا جهاد ائتمگی نه اوچون بیزه واجب ائتدین، نه اوچون بیزه آز بیر مدّت مهلت وئرمه‌دین؟» [یا محمّد!] اونلارا دئ : «دنیانین لذّتی و فایداسی آزدیر، تقوالی شخص اوچون ایسه آخرت داها خئییرلیدیر و سیزه [خورما چرده‌یینده اولان نازك] تئل قده‌ر بئله ظلم (حقسیزلیک) اولونمایاجاقدیر».

۷۸ هارادا اولسانیز، حتّی اوجا و محکم قالالار ایچرسینده اولسانیز بئله، اؤلوم سیزه حاقلایاجاق، اونلارا بیر خئییر یئتیشنده : «بو آللهداندیر»، ـ دئییرلر، بیر پیسلیک (فلاکت) اوز وئره‌نده ایسه : «بو سندندیر!» ـ سؤیله‌ییرلر. اونلارا دئ : «هامیسی آلله طرفیندندیر». بو جماعاتا نه اولوب کی، هئچ بیر سؤزو [دوزگون] آنلاماق ایسته‌میرلر؟

۷۹ [ای انسان!] سنه گلن هر بیر یاخشیلیق آللهداندیر، سنه اوز وئرن هر بیر پیسلیک (فلاکت) ایسه اؤزوندندیر (عملیندندیر). [یا محمّد!] بیز سنی انسانلارا پیغمبر گؤندردیک. آللهین بونا شاهید اولماسی کفایت ائدر.

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ اَطَاعَ اللّٰهَ ۚ وَمَنْ تَوَلّٰى فَمَآ اَرْسَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۗ ﴿٨٠﴾ وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ ۖ فَاِذَا بَرَزُوا مِنْ
عِنْدِكَ بَيَّتَ طَآئِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِى تَقُولُ ۖ وَاللّٰهُ يَكْتُبُ
مَا يُبَيِّتُونَ ۖ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ۚ وَكَفٰى بِاللّٰهِ
وَكِيلًا ﴿٨١﴾ اَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللّٰهِ
لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ وَاِذَا جَآءَهُمْ اَمْرٌ مِنَ الْاَمْنِ
اَوِ الْخَوْفِ اَذَاعُوا بِهٖ ۖ وَلَوْ رَدُّوهُ اِلَى الرَّسُولِ وَاِلٰٓى اُولِى الْاَمْرِ مِنْهُمْ
لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ ۗ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ اِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾ فَقَاتِلْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ ۚ
لَا تُكَلَّفُ اِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ ۚ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَكُفَّ
بَاْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَاللّٰهُ اَشَدُّ بَاْسًا وَاَشَدُّ تَنْكِيلًا
﴿٨٤﴾ مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا ۖ
وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا ۗ وَكَانَ اللّٰهُ
عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ مُقِيتًا ﴿٨٥﴾ وَاِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِاَحْسَنَ
مِنْهَآ اَوْ رُدُّوهَا ۗ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ حَسِيبًا ﴿٨٦﴾

۸۰ پیغمبره اطاعت اندن شخص شبهه‌سیز کی، آللَها اطاعت ائتمیش اولور، هر کیم اوز دؤندرسه، [ده دؤندرسین] بیز سنی اونلارا گؤزه‌تچی اولماغا گؤندرمه‌میشیک.

۸۱ اونلار دئییرلر: «اطاعت ائدیریک». لاکین سنین یانیندان چیخیب گتدیکلری گونون آخشامی اونلاردان بیر دسته دئدیکلری‌نین عکسینه فکیرله شیرلر. آللّه اونلارین گئجه فکیرلشدیکلرینی یازیر. اونلاردان اوز چئویر و آللَها توکّل ائت! آللَهین وکیل اولماسی کفایت ائدر.

۸۲ گؤره سن اونلار قرآن حقّینده هئچ بیر دوشونمورلر؟ اگر او، آللَهدان غیریسی طرفیندن اولسایدی، اوندا بیر چوخ ضدّیتلر تاپاردیلار.

۸۳ اونلارا امن‌ـ‌آمانلیق و یا دا قورخونج بیر خبر گلدیگی زمان در حال اونو یاییرلار؛ حالبوکی اگر بونو [منافقلره یوخ] پیغمبره و اونلاردان اولان امر صاحبلرینه قایتارسایدیلار (دئمیش اولسایدیلار)، همین خبری [اؤز اختصاصلاری اوزره، دوز اولوب‌ـ‌اولمادیغینی تعیین ائتمگه قادر اولان] استنباط صاحبلری بیلردیلر. اگر آللَهین سیزه فضل‌ـ‌کرم و رحمتی اولماسایدی، آز بیر دسته دن باشقا [هامی نیز] شیطانا اویاردینیز.

۸۴ آللّه یولوندا دؤیوش! سن تکجه اؤزونه جوابدئهسن. مؤمنلری ده تشویق ائت! اولا بیلسین کی، آللّه کافر اولانلارین شرّیندن ساخلاسین. آللّه قدرت و جزا باخیمیندان داها شدّتلی‌دیر.

۸۵ یاخشی ایشه شفاعت (آراچیلیق) ائدن شخصه [اونون ثوابیندان]، پیس ایشه شفاعت(آرا قاریشدیران و سخن‌چینلیک) ائدن شخصه ایسه [اونون گناهیندان] پای دوشر. البتّه، آللّه هر شئیه قادردیر.

۸۶ سیزه سلام وئریلدیگی زمان، اوندان داها گؤزه‌ل شکیلده سلام آلین و یا [جوابینی] عینی ایله وئرین! شبهه سیز کی، آللّه هر شئیی حسابا آلاندیر.

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ
وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾ فَمَا لَكُمْ فِى ٱلْمُنَٰفِقِينَ فِئَتَيْنِ
وَٱللَّهُ أَرْكَسَهُم بِمَا كَسَبُوٓا۟ أَتُرِيدُونَ أَن تَهْدُوا۟ مَنْ أَضَلَّ
ٱللَّهُ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلًا ﴿٨٨﴾ وَدُّوا۟ لَوْ تَكْفُرُونَ
كَمَا كَفَرُوا۟ فَتَكُونُونَ سَوَآءً فَلَا تَتَّخِذُوا۟ مِنْهُمْ أَوْلِيَآءَ حَتَّىٰ
يُهَاجِرُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَخُذُوهُمْ وَٱقْتُلُوهُمْ حَيْثُ
وَجَدتُّمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا۟ مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾
إِلَّا ٱلَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍۭ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَٰقٌ
أَوْ جَآءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَن يُقَٰتِلُوكُمْ أَوْ يُقَٰتِلُوا۟
قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَٰتَلُوكُمْ فَإِنِ
ٱعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَٰتِلُوكُمْ وَأَلْقَوْا۟ إِلَيْكُمُ ٱلسَّلَمَ فَمَا جَعَلَ
ٱللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩٠﴾ سَتَجِدُونَ ءَاخَرِينَ يُرِيدُونَ أَن يَأْمَنُوكُمْ
وَيَأْمَنُوا۟ قَوْمَهُمْ كُلَّ مَا رُدُّوٓا۟ إِلَى ٱلْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا۟ فِيهَا فَإِن لَّمْ يَعْتَزِلُوكُمْ
وَيُلْقُوٓا۟ إِلَيْكُمُ ٱلسَّلَمَ وَيَكُفُّوٓا۟ أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَٱقْتُلُوهُمْ
حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأُو۟لَٰٓئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَٰنًا مُّبِينًا ﴿٩١﴾

۸۷ آلّهدان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. گله جگینه شبهه اولمایان قیامت گونو[نده] البتّه، هامینیزی بیر یئره جمع ائده‌جه‌ییک. آلّهدان داها دوغرو دانیشان کیمدیر؟

۸۸ سیزه نه اولوب کی، منافقلر باره‌سینده ایکی دسته یه آیریلیرسینیز؟ حالبوکی آلله، اونلاری ائتدیکلری عمللره گؤره قاباقکی ذلّتلرینه (کفرلرینه) قایتاریبدیر. یوخسا سیز آلّهین آزدیردیغی کیمسه‌نی دوغرو یولا گتیرمک ایسته ییرسینیز؟ آللّهین آزدیردیغی کیمسه اوچون هئچ بیر یول تاپا بیلمزسینیز.

۸۹ اونلار اؤزلری کافر اولدوقلاری کیمی سیزین ده اؤزلرینه تای کافر اولمانیزی ایسترلر. اونلار آللّه یولوندا هجرت ائتمه‌ییننجه، اونلاردان اؤزونوزه دوست توتمایین! اگر اوز چئویر سه لر، اونلاری هارادا تاپسانیز توتوب اؤلدورون! اونلاردان اؤزونوزه نه بیر دوست و نه بیر کؤمکچی توتمایین.

۹۰ آنجاق سیزینله آرالاریندا عهد–پیمان اولان بیر قؤمه سیغینانلار و یا سیزینله و یا اؤز قؤملری ایله دؤیوشمکدن اوره‌کلری تنگه گلن، (یورولوب بیزار اولان) شخصلر مستثنادیر. اگر آلله ایسته‌سه‌یدی، اونلاری سیزین اوستونوزه قالدیراردی و اونلار دا سیزینله دؤیوشردیلر. اگر اونلار سیزدن آرالانیب و سیزینله دؤیوشمه‌ییب باریشیق تکلیف ائتسه‌لر، آلله سیزین اوچون اونلارین علیهینه [قالخماغا] بیر یول قویماییبدیر.

۹۱ تئزلیکله آیری بیر کسلره ده راست گله‌جکسینیز کی، اونلار هم سیزدن و هم ده اؤز قؤملریندن آرخایین اولماق ایسترلر. اونلار شرکه دؤندریلدیکده (چاغیریلدیقدا) شرکه قاییدیب [باشلاری اوسته گئدرلر]. اگر اونلار سیزدن آرالانیب گئتمه‌سه‌لر، سیزینله باریشدا اولماسالار و سیزدن اَل چکمسه‌لر، اوندا اونلاری هارادا تاپسانیز توتوب اؤلدورون! بیز اونلارین علیهینه چیخماق اوچون سیزه آچیق–آیدین فرمان وئردیک.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَّقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا خَطَـًٔا ۚ وَمَنْ قَتَلَ
مُؤْمِنًا خَطَـًٔا فَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَّدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ اِلٰٓى
اَهْلِهٖٓ اِلَّآ اَنْ يَّصَّدَّقُوْا ۭ فَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ
عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۭ وَاِنْ
كَانَ مِنْ قَوْمٍۢ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِّيْثَاقٌ فَدِيَةٌ
مُّسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖ وَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۚ فَمَنْ
لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ ۡ تَوْبَةً مِّنَ
اللّٰهِ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿٩٢﴾ وَمَنْ يَّقْتُلْ
مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَاۗؤُهٗ جَهَنَّمُ خٰلِدًا فِيْهَا وَغَضِبَ
اللّٰهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهٗ وَاَعَدَّ لَهٗ عَذَابًا عَظِيْمًا ﴿٩٣﴾
يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا ضَرَبْتُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَتَبَيَّنُوْا
وَلَا تَقُوْلُوْا لِمَنْ اَلْقٰٓى اِلَيْكُمُ السَّلٰمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا ۚ
تَبْتَغُوْنَ عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۡ فَعِنْدَ اللّٰهِ مَغَانِمُ
كَثِيْرَةٌ ۭ كَذٰلِكَ كُنْتُمْ مِّنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ
فَتَبَيَّنُوْا ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿٩٤﴾

۹۲ هئچ بیر مؤمنه باشقا بیر مؤمنی اؤلدورمک ــ سهو و خطا اوزوندن اولان حال مستثنا اولماقلا ــ یاراشماز. هر کس بیر مؤمنی سهواً اؤلدورسه، بیر مؤمن قول آزاد ائتمه‌لی و اؤلدورولموش شخصین عائله سینه دییه (قان بهاسینی) اؤده ملیدیر. اونلار باغیشلاسالار، مستثنادیر. اگر [اؤلدورولموش] سیزین دوشمنلرینیزدندیرسه و اونون اؤزو (اؤلدوره‌نین اؤزو) مؤمندیرسه، [اؤلدورن کیمسه] مؤمن بیر قولو آزاد ائتمه‌لیدیر، [دیه وئرمه سی لازم دئییل]. اگر [اؤلدورولموش شخص] سیزینله عهد ــ پیمان باغلامیش اولان بیر قؤمدن اولسا، اوندا اونون عائله سینه کامل بیر دیه وئرملی و مؤمن بیر قول دا آزاد ائتمه‌لیدیر. هر کس [آزاد ائتمگه] قول تاپا بیلمه سه، آلله طرفیندن تؤبه سی نین قبول اولونماسی اوچون بیر ــ بیری نین دالینجا ایکی آی اورروج توتمالیدیر. آلله علم و حکمت صاحبی‌دیر.

۹۳ هر کس بیر مؤمن شخصی قصداً اؤلدورسه، جزاسی ابدی قالاجاقی جهنّم‌دیر. آلله اونا غضب و لعنت ائلر و اونون اوچون بؤیوک عذاب حاضیرلاییبدیر.

۹۴ ای ایمان گتیرنلر! آلله یولوندا سفره چیخدیغینیز زمان [مؤمنی و کافری سئچمکده] دقّتلی اولون! سیزه مسلمانلیغینی بیلدیرن شخصه، دنیا حیاتی نین مال‌تاهینا تاماهلانیب: «سن مؤمن دئییلسن»، ــ دئمه یین. اونا گؤره کی، چوخلو غنیمتلر آلله یانینداادیر. سیز اؤزونوز بوندان اوّل اونلار کیمی ایدینیز، لاکین آلله سیزه مرحمت ائتدی. ائله ایسه، داها دقّتلی اولون! شبهه سیز کی، آلله بوتون ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ۚ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ ۖ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ ۚ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا ۚ فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾ فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٩٩﴾ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً ۚ وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿١٠١﴾

۹۵ ضرر چکمه ییب اثولرینده اوتوران مؤمنلرله آلله یولوندا مالّلاری وجانلاری ایله جهاد ائدن شخصلر برابر اولمازلار. آلله مالّلاری و جانلاری ایله جهاد ائدنلری ائولرینده اوتورانلاردان درجه اعتباری ایله اوستون توتوبدور. آلله بونلارین هامیسینا ثواب وعده‌سی وئریبدیر، و آلله جهاد ائدنلری ائولرینده اوتورانلاردان داها بؤیوک اجر وئرمکله اوستون توتوبدور.

۹۶ [بو بؤیوک اجر] اوندان [بیر فضل ــ کرم اولاراق] بیر سیرا درجه‌لر، باغیشلاما و رحمتدیر. آلله چوخ باغیشلایان و مهرباندیر.

۹۷ ملکلر اؤزلرینه ظلم ائدنلرین جانلارینی آلان زمان دئیه‌جکلر: «سیز نه [وضعیّتده] ایدینیز؟» اونلار دئیه‌جک: «بیز یئر اوزونده مستضعف (عاجز) کسلر ایدیک». [ملکلر] دئیه‌جکلر: «مگرآلّلهین یئری گئنیش دئییلدی کی، سیز ده هجرت ائده‌بیدینیز؟» اونلارین یئرلری جهنّمدیر، نئجه ده پیس یئردیر.

۹۸ تکجه چاره‌سی اولمایان و بیر یول تاپمایان مستضعف (عاجز) کیشی، قادین و اوشاقلار مستثنادیر.

۹۹ اولا بیلر کی، آلله اونلاری (عذاب اولونانلاری)عفو ائتسین. آلله عفو ائدن و باغیشلایاندیر.

۱۰۰ آلله یولوندا هجرت ائدن شخص چوخلو سیغیناجاق و بولـلوق تاپار. هر کیم آلله و اونون پیغمبری یولوندا ائویندن چیخسا و بو حالدا اؤلسه، اونون اجری آلّلهین عهده‌سینه‌دیر. آلله باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۰۱ سفره چیخدیغینیز زمان کافرلرین ضرر یئتیره‌جکلریندن قورخسانیز نامازینیزی قصر قیلماغینیزدا سیزه بیر چتینلیک (گناه) یوخدور. حقیقتاً، کافرلر سیزه آشکار دوشمندیرلر.

وَإِذَا كُنتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُم مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُوٓا۟ أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا۟ فَلْيَكُونُوا۟ مِن وَرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا۟ فَلْيُصَلُّوا۟ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا۟ حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُم مَّيْلَةً وَٰحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن كَانَ بِكُمْ أَذًى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَن تَضَعُوٓا۟ أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا۟ حِذْرَكُمْ إِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٠٢﴾ فَإِذَا قَضَيْتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا ٱطْمَأْنَنتُمْ فَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ كَانَتْ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ كِتَٰبًا مَّوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا۟ فِى ٱبْتِغَآءِ ٱلْقَوْمِ إِن تَكُونُوا۟ تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾ إِنَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ ٱلنَّاسِ بِمَآ أَرَىٰكَ ٱللَّهُ وَلَا تَكُن لِّلْخَآئِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

۱۰۲　سن اونلارین ایچینده اولوب اونلارلا ناماز قیلدیغین زمان، اونلاردان بیر دسته سیلاحلارینی دا اؤزلری ایله گؤتوروب سنله [نامازا] دورسونلار، بونلار سجده ائتدیکدن سونرا [نامازی تمام ائدیب] سیزین آرخانیزا کئچسینلر، سونرا نامازی او بیری ناماز قیلمایان دسته اؤز یاراقلارینی و سیلاحلارینی گؤتورمکله گلیب سنینله بیرلیکده ناماز قیلسینلار، [اونا گؤره کی،] کافرلر سیزه بیردن آخیشیب هجوم ائتمک اوچون سیزین سیلاحلارینیزدان و احتیاط واسیطه لرینیزدن غافل اولماغینیزی ایسترلر. یاغیشدان اذیّت چکدیگینیز یا ناخوش اولدوغونوز زمان احتیاطلی اولماق شرطیله، سیلاحلارینیزی یئره قویماق سیزه گناه دئییلدیر. شبهه سیز کی، آللّه کافرلر اوچون روسوای ائدیجی عذاب حاضیرلاییبدیر.

۱۰۳　نامازی [بوخاریدا دئییلدیگی کیمی] قیلاندان سونرا، آیاق اوسته اولاندا دا، اوتوراندا دا و اوزاناندا دا آللّهی ذکر ائدین! آرخایین اولاندان سونرا نامازی [کامل] قیلین! ناماز مؤمنلر اوچون معیّن وقتلرده واجب ائدیلیبدیر.

۱۰۴　کافرلری تعقیب ائتمکده سوستلوك ائتمه یین! اگر سیز آغری چکیرسینیزسه، ائله اونلار دا سیزین آغری چکدیگینیز کیمی آغری چکیرلر؛ حالبوکی سیز اونلارین اوممادیقلارینی آللّهدان اومورسونوز. آللّه علم و حکمت صاحیبی دیر.

۱۰۵　[یا محمّد!] حقیقتاً، بیز قرآنی سنه حق اولاراق گؤندردیک کی، آللّهین گؤستریشی ایله انسانلار آراسیندا حؤکم ائده سن. خائنلر اوچون مدافعه ائتمه!

وَاسْتَغْفِرِ اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿١٠٦﴾ وَلَا تُجَادِلْ
عَنِ الَّذِيْنَ يَخْتَانُوْنَ اَنْفُسَهُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّانًا
اَثِيْمًا ﴿١٠٧﴾ يَّسْتَخْفُوْنَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُوْنَ مِنَ اللّٰهِ
وَهُوَ مَعَهُمْ اِذْ يُبَيِّتُوْنَ مَا لَا يَرْضٰى مِنَ الْقَوْلِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ
بِمَا يَعْمَلُوْنَ مُحِيْطًا ﴿١٠٨﴾ هٰۤاَنْتُمْ هٰۤؤُلَاۤءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ
فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُّجَادِلُ اللّٰهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
اَمْ مَّنْ يَّكُوْنُ عَلَيْهِمْ وَكِيْلًا ﴿١٠٩﴾ وَمَنْ يَّعْمَلْ سُوْۤءًا اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهٗ ثُمَّ
يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿١١٠﴾ وَمَنْ يَّكْسِبْ اِثْمًا
فَاِنَّمَا يَكْسِبُهٗ عَلٰى نَفْسِهٖ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿١١١﴾
وَمَنْ يَّكْسِبْ خَطِيْٓئَةً اَوْ اِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهٖ بَرِيْٓئًا
فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَّاِثْمًا مُّبِيْنًا ﴿١١٢﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ
عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهٗ لَهَمَّتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ اَنْ يُّضِلُّوْكَ ؕ
وَمَا يُضِلُّوْنَ اِلَّاۤ اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّوْنَكَ مِنْ
شَيْءٍ ؕ وَاَنْزَلَ اللّٰهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ
مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ ؕ وَكَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظِيْمًا ﴿١١٣﴾

۱۰۶ آللّهدان باغیشلانماق دیله! حقیقتاً، آللّه باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۰۷ اؤزلرینه خیانت ائدنلردن [اؤترو] مجادله ائتمه! شبهه سیز کی، آللّه خیانتکار و گناهکاری دوست توتماز.

۱۰۸ [پیس ایشلرینی] انسانلاردان [اوتانیب] گیزلدیرلر و [لاکین] آللّهدان [اوتانمایيب] گیزلتمیرلر بیر حالدا کی، گئجه‌لر آللّهین راضی اولمادیغی سؤزلر دانیشاندا دا آللّه اونلارلادیر، آللّه اونلارین ائتدیکلرینی احاطه ائدن [و بیلندیر].

۱۰۹ توتاق کی، سیز دنیا حیاتیندا اونلارین طرفینی ساخلادینیز، بس قیامت گونو آللّهین قارشیسیندا اونلاری مدافعه ائدن کیم اولاجاق؟ و یا کیم اونلارا وکیل اولاجاقدیر.

۱۱۰ هر کیم پیس بیر ایش گؤرسه و یا اؤزونه ظلم ائتسه؛ سونرا آللّهدان مغفرت ایسته سه؛ آللّهی چوخ باغیشلایان و مهربان تاپاجاقدیر (گؤره‌جکدیر).

۱۱۱ هر کس بیر گناه ائله سه، مطلق اؤز ضررینه ائتمیش اولور. آللّه، حقیقتاً، علم و حکمت صاحیبی دیر.

۱۱۲ هر کس بیر خطا و یا گناه ائدیب اونو گناهسیز بیر آدامین بوینونا آتسا، البتّه، او بیر بهتانی و آچیق‌ـ‌آشکار بیر گناهی بوینونا چکمیش اولور.

۱۱۳ اگر آللّهین فضل‌ـ‌کرمی و رحمتی سنین حالینا شامل اولماسایدی، اونلاردان بیر دسته، سنی آزدیرماق عزمینده ایدیلر؛ حالبو کی، اؤزلریندن غیریسینی آزدیرا بیلمزلر و سنه هئچ بیر ضرر وورا بیلمزلر. آللّه، سنه کتاب (قرآن) و حکمت نازل ائتدی و سنین بیلمه‌دیگینی اؤیرتدی. آللّهین فضل‌ـ‌کرمی سنه [همیشه] بؤیوک اولوبدور.

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾ وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١١٦﴾ إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا وَإِنْ يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَرِيدًا ﴿١١٧﴾ لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا ﴿١١٩﴾ يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾ أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

۱۱۴ اونلارین پیچیلداشمالاری‌نین چوخوندا خئییر یوخدور. صدقه وئرمگه، یاخشیلیق ائتمه‌گه و یا انسانلار آراسیندا صلح یاراتماغا أمر ائدنلر مستثنادیرلار. هر کیم آلّهین راضیلیغی اوچون بو ایشی گؤرسه، تئزلیکله اونا بؤیوك اجر وئره‌جه‌ییک.

۱۱۵ و هر کیم اؤزونه دوغرو یول بللی اولاندان سونرا پیغمبره مخالفت ائدیب، مؤمنلرین یولوندان غیری بیر یولا میل ائتسه، اونو اوز توتدوغو یولدا بوراخاریق و جهنّمه واصل ائده‌ریک، [اورا] نئجه ده پیس یئردیر.

۱۱۶ شبهه‌یوخدور کی، آلّه، اونا شریک قوشماغی باغیشلاماز، بوندان غیری گناهلاری ایسه، ایسته دیگی شخصه باغیشلار. آلّها شرك قوشان شخص شبهه‌سیز کی، چوخ اوزاق (درین) بیر ضلالته دوشموش اولور.

۱۱۷ [مشرکلر]، آلّهین یئرینه تکجه مؤنث (دیشی) بوتلره پرستش ائدیر و آنجاق عاصی شیطانی چاغیریرلار.

۱۱۸ آلّهین لعنتینه گلمیش او (شیطان) دئدی: «من ایسه سنین بنده لریندن معیّن بیر پای گؤتوره‌جگم»، «معیّن بیر قسمینی توتاجاغام»].

۱۱۹ «اونلاری مطلق آزدیراجاغام، بوش آرزولارا سالاجاغام و حیوانلاری‌نین قولاقلارینی [بوتلری اوچون] یارماغا (ائتلمگه) وادار ائده جگم و آلّهین یاراتدیقلاریندا ده‌ییشیک‌لیک وئرمگه امر ائده‌جگم!» آلّهی قویوب شیطانی دوست توتان کیمسه، قطعاً، آچیق_آشکار زیانا اوغرامیش اولور.

۱۲۰ [بلی] شیطان اونلارا وعده وئریر، اونلاری بوش آرزولارا سالیر. لاکین شیطان آلداتماقدان سووای باشقا بیر وعده وئرمز.

۱۲۱ اونلارین یئری جهنّمدیر و اورادان خلاص اولماغا بیر یئر تاپا بیلمزلر.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا ۚ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾ لَيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَلَا أَمَانِيِّ أَهْلِ الْكِتَابِ ۗ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۗ وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا ﴿١٢٦﴾ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ ۖ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَامَى النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ ۚ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

۱۲۲ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلری ایسه تنزلیکله آلتیندان آرخلار آخان جنّتلره داخل ائده‌جه‌یک. اونلار دائمی اولاراق اورادا قالاجاقلار. آللَهین وعده سی دوغرودور، آللَهدان داها دوغرو دانیشان کیمدیر؟

۱۲۳ بو (جنّته داخل اولماق)، نه سیزین خیاللارینیزلا و نه ده کتاب اهلی نین بوش خیاللاری ایله اولور. هر کیم پیس بیر ایش گؤرسه، اونا گؤره جزالانیر و اؤزونه آللَهدان باشقا بیر دوست و کؤمکچی تاپا بیلمز.

۱۲۴ مؤمن اولدوقلاری حالدا صالح عمللر ائدن کیشیلر و قادینلار جنّته داخل اولارلار و اونلارا خورما چرده یی نین تئلی قده‌ر ظلم اولماز.

۱۲۵ یاخشی‌لیق ائدن کیمسه اولاراق اؤزونو آللَها تسلیم ائدن و ابراهیمین حنیف (دوغرو اولان) دینینه تابع اولان شخصدن ، دین اعتباری ایله داها گؤزه‌ل کیم اولا بیلر؟ آللّه ابراهیمی اؤزونه دوست توتوبدور.

۱۲۶ گؤیلرده‌کیلر و یئرده اولانلارین هامیسی آللَها مخصوصدور. آللّه هر بیر شئیی [علم و قدرتی ایله] احاطه ائدیر.

۱۲۷ سندن قادینلار باره سینده فتوا ایسترلر. [اونلارا] دئ: «اونلارین باره‌سینده سیزه آللّه، فتوا وئریر. وئریلمه سی واجب اولانی اؤزلرینه وئرمه دیگینیز حالدا ائولنمک [ایسته دیگینیز، و یا] ایستمه دیگینیز یئتیم قیزلار و عاجز اوشاقلار باره سینده [هابئله] یئتیملرله عدالتله رفتار ائتملی اولدوغونوز باره‌ده قرآندا سیزه تلاوت اولونان آیه‌لر [بو فتوالارداندير]». سیزین ائتدیگینیز بوتون خئیر ایشلری، شبهه سیز کی، آللّه بیلیر.

وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا ۚ وَالصُّلْحُ خَيْرٌ ۗ
وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ ۚ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾ وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا
بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ ۖ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ
فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ ۚ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ
كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾ وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ
كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾ وَلِلَّهِ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنِ اتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾ وَلِلَّهِ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾ إِنْ يَشَأْ
يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ
عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ
ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

۱۲۸ اگر بیر قادین اؤز اری نین پیس رفتاریندان و یا اوندان اوز چئویرمه‌سیندن قورخسا، [قادین اؤز حقّیندن کئچمکله] آرالاریندا صلح یولو ایله دوزگون بیر صلح ائتمه‌لرینده هئچ بیر گناه یوخدور، صلح داها یاخشیدیر. اصلینده نفسلرده قیسقانجلیق همیشه مؤجود دور. اگر گؤزه‌ل رفتار ائدیب تقوالی اولسانیز [بو سیزین اوچون داها یاخشی‌دیر]. شبهه یوخدور کی، آللّه سیزین ائتدیکلرینیزدن خبر داردیر.

۱۲۹ هر قده‌ر جهد ائتسه نیزده آروادلارینیزین آراسیندا اصلا عدالتله رفتار ائده بیلمزسینیز. باری [بیریسینه] تمامیله مئیل گؤستریب [او بیریسینی] آسیلی وضعیّتده بوراخمایین! اگر اؤزونوزو اصلاح ائدیب تقوالی اولسانیز [آللّه سیزی باغیشلایار]. حقیقتاً، آللّه باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۳۰ اگر اونلار (ار_آرواد) بیر_بیریندن آیریلسالار، آللّه اونلارین هر بیرینی اؤز گئنیش [لطف و مرحمتی] ایله غنی ائدر. حقیقتاً، آللّه گئنیش کرم و حکمت صاحبی دیر.

۱۳۱ گؤیلرده کیلر و یئرده اولانلارین هامیسی آللّها مخصوصدور. بیز سیزدن اوّل کتاب وئریلنلره ده، سیزه ده آللّهدان قورخماغینیزی امر ائتدیک. اگر [آللّها] کافر اولسانیز بئله [نه اولسون کی،] گؤیلرده کیلرین و یئرده اولانلارین هامیسی آللّها مخصوصدور. آللّه احتیاجسیزدیر و حمد اولونماغا داها لاییقدیر.

۱۳۲ گؤیلرده کیلرین و یئرده اولانلارین هامیسی آللّها مخصوصدور. آللّهین وکیل اولماسی کفایت ائدر.

۱۳۳ ای انسانلار! اگر او (آللّه) ایسته‌سه، سیزی یوخ ائدر و باشقالارینی گتیرر، آللّه بونا قادردیر.

۱۳۴ هر کیم دنیا ثوابینی (مکافاتینی) ایسته‌سه [بیلسین کی،] هم دنیانین و هم ده آخرتین ثوابی آللّهین یانیندادیر. آللّه حقیقتاً، ائشیدن و گؤره‌ندیر.

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْا قَوّٰمِيْنَ بِالْقِسْطِ شُهَدَآءَ لِلّٰهِ
وَلَوْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِيْنَ ۚ اِنْ يَّكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِيْرًا
فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا ۫ فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُوْا ۚ وَاِنْ تَلْوٗٓا
اَوْ تُعْرِضُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿١٣٥﴾ يٰٓاَيُّهَا
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَالْكِتٰبِ الَّذِيْ نَزَّلَ عَلٰى
رَسُوْلِهٖ وَالْكِتٰبِ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ ؕ وَمَنْ يَّكْفُرْ بِاللّٰهِ
وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلٰلًا ۢ بَعِيْدًا
﴿١٣٦﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ ازْدَادُوْا
كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيْلًا ؕ ﴿١٣٧﴾
بَشِّرِ الْمُنٰفِقِيْنَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ۙ ﴿١٣٨﴾ الَّذِيْنَ يَتَّخِذُوْنَ
الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ؕ اَيَبْتَغُوْنَ عِنْدَهُمُ
الْعِزَّةَ فَاِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا ؕ ﴿١٣٩﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ
اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيٰتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوْا
مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوْضُوْا فِيْ حَدِيْثٍ غَيْرِهٖٓ ۖ اِنَّكُمْ اِذًا مِّثْلُهُمْ ؕ اِنَّ
اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنٰفِقِيْنَ وَالْكٰفِرِيْنَ فِيْ جَهَنَّمَ جَمِيْعًا ۙ ﴿١٤٠﴾

۱۳۵ ای ایمان گتیرنلر! همیشه عدالتله داورانین! سیزین اؤزونوزون، آنا-آنانیزین، یاخین قوهومـلارینیزین علیهینه اولسا بئله؛ [عدالتله داورانین]. و آلله [راضیلیغی] اوچون شاهیدلیک ائدین! هر چند [او ایکی طرفدن بیری]، دؤلتلی و یا کاسیب اولسون. هر حالدا آلله اونلارین هر ایکیسینه سیزدن داها یاخینـدیر. نفسانی ایستکلره اویوب [حقدن] اوز چئویرمه‌یین! اگر دیلینیزی اَیسه‌نیز (حقّی تحریف ائتسه‌نیز) و [شاهید اولماقدان و یا حؤکم وئرمکدن] بویون قاچیرسانیز، [بیلین کی،] آلله ائتدیگینیز عمللردن خبرداردیر.

۱۳۶ ای ایمان گتیرنلر! آللها، پیغمبرینه، پیغمبرینه نازل ائتدیگی کتابا و اوندان اوّل نازل ائتدیگی کتابلارا ایمان گتیرین! آللها، اونون ملکلرینه ، کتابلارینا، پیغمبرلرینه و آخرت گـونونه کـافر اولان کیمسه ، شبهه سیز کی، اوزاق (بؤیوک) بیر ضلالته دوشموش اولور.

۱۳۷ ایمان گتیریب، سونرا کافر اولان و بیر داها ایمان گتیریب یئنه کافر اولان، سونرا دا کفرلرینی آرتیران شخصلری، آلله ، اونلاری هئچ وقت باغیشلایان و دوغرو یولا هدایت ائدن دئییلدیر.

۱۳۸ [یا محمّد!] منافقلره خبر وئر کی، اونلار اوچون آغریلی بیر عذاب واردیر.

۱۳۹ اونلار، مؤمنلری بوراخیب کافرلری دوست توتورلار؛ یوخسا عزّت و شرفی اونلارین یانیندا آختاریرلار؟ [بو خام خیالدیر]، شبهه‌سیز کی، عزّت، تمامیله آللهین یانیندادیر.

۱۴۰ البتّه [آلله] کتابدا (قرآندا) سیزه نازل ائدیبدیر کی : «آللهین آیه‌لری‌نین انکار ائدیلدیگینی و اونلارا استهزاء اولوندوغونو ائشیتدیگینیز زمان، اونلار آیری بیر صحبته گیریشمه‌ینجه، اونلارلا (مشرکلرله) بیر یئرده اوتورماپین!» اونا گؤره کی، اونـدا سیز ده اونلارین تایی اولارسینیز. آلله منافقلری و کافرلرین هامیسینی جهنّمده بیر یئره جمع ائده جکدیر.

ٱلَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِن كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ ٱللَّهِ
قَالُوٓا۟ أَلَمْ نَكُن مَّعَكُمْ وَإِن كَانَ لِلْكَٰفِرِينَ نَصِيبٌ
قَالُوٓا۟ أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُم مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۚ فَٱللَّهُ
يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ وَلَن يَجْعَلَ ٱللَّهُ لِلْكَٰفِرِينَ
عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤١﴾ إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَٰدِعُهُمْ
وَإِذَا قَامُوٓا۟ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ قَامُوا۟ كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ
وَلَا يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ مُّذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَٰلِكَ لَآ إِلَىٰ
هَٰٓؤُلَآءِ وَلَآ إِلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ ۚ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلًا
﴿١٤٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوا۟ ٱلْكَٰفِرِينَ أَوْلِيَآءَ مِن
دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۚ أَتُرِيدُونَ أَن تَجْعَلُوا۟ لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَٰنًا
مُّبِينًا ﴿١٤٤﴾ إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ فِى ٱلدَّرْكِ ٱلْأَسْفَلِ مِنَ ٱلنَّارِ وَلَن
تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ وَأَصْلَحُوا۟ وَٱعْتَصَمُوا۟ بِٱللَّهِ
وَأَخْلَصُوا۟ دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَعَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۖ وَسَوْفَ يُؤْتِ ٱللَّهُ
ٱلْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾ مَّا يَفْعَلُ ٱللَّهُ بِعَذَابِكُمْ
إِن شَكَرْتُمْ وَءَامَنتُمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

۱۴۱ اونلار (منافقلر) سیزه گؤز قویارلار، اگر آلّلهدان سیزین اوچون [دوشمنه قارشی] بیر غلبه‌لیک اوز وئرسه : «مگر بیز سیزینله دئییلدیکمی؟» ـ دئیرلر، کافرلره بیر شئی نصیب اولاندا ایسه، اونلارا دا : «مگر مؤمنلرله دؤیوشده [اونلارین طرفینده اولسایدیق] سیزه غالب گله بیلمزدیکمی، مگر مؤمنلره مانع تؤرتمه‌دیکمی؟» ـ دئیرلر. آلّله قیامت گونو آرانیزدا حؤکم ائده‌جکدیر. آلّله، اصلا کافرلره مؤمنلرین علیهینه اولان بیر یول قرار وئرمز.

۱۴۲ منافقلر آلّلها حیله گلمک ایسته‌ییرلر، حالبوکی، آلّله اونلارین حیله‌لرینی پوزاندیر. ناماز دوراندا تنبل‌لیکله قالخارلار، انسانلارا یالاندان اؤزلرینی گؤستررلر و آلّلهی دا چوخ آز ذکر ائدرلر.

۱۴۳ [ایمانلا کفر] آراسیندا ایکی گؤیوللو اولانلار، [و یا هر ایکی طرفدن قوروولانلار] نه او طرفه و نه ده بو طرفه مئیل ائتمزلر. آلّلهین ضلالتده بوراخدیغی شخص اوچون اصلا بیر یول تاپا بیلمزسن!

۱۴۴ ای ایمان گتیرنلر! مؤمنلری بوراخیب کافرلری دوست توتماپین! یوخسا آلّله اوچون اؤز علیهینیزه آچیق ـ آشکار بیر دلیل قرار وئرمک ایسته‌ییرسینیزمی؟

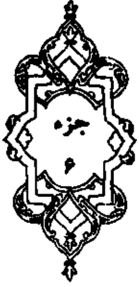
۱۴۵ بلی! منافقلر جهنّمین لاپ آشاغی طبقه سینده‌دیرلر. اونلار اوچون اصلا بیر کؤمکچی تاپا بیلمزسن.

۱۴۶ لاکین تؤبه ائدنلر، [عمللرینی] اصلاح ائدنلر، آلّلها سیغینانلار و دینلرینی آلّله اوچون خالص ائدنلر مستثنادیرلار. اونلار [نهایت] مؤمنلرله اولاجاقلار و تئزلیکله آلّله مؤمنلره بؤیوك اجر وئره‌جکدیر.

۱۴۷ اگر شکر ائدیب ایمان گتیرسه نیز، سیزه عذاب وئرمک آلّلهین نه‌یینه گرکدیر. آلّله شکر ائدنلرین حقّینی وئرن و هر شئیی بیلندیر.

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَن ظُلِمَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ
سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾ إِن تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَن سُوءٍ
فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ
وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ
نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَٰلِكَ
سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا
بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَن تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا
مِّنَ السَّمَاءِ ۚ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِن ذَٰلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ
جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ۚ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ
مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَن ذَٰلِكَ ۚ وَآتَيْنَا
مُوسَىٰ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ
بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ
لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

۱۴۸ آلله، [بیرشخصین او بیریسی نین] پس لیگی نین سسلندیرمه سینی سئومز، تکجه ظلم اولونموش شخص مستثنادیر. آلله هر شئیی اشیدن و بیلندیر.

۱۴۹ یاخشی بیر عملی آشکارا چیخارسانیز یا گیزلتسه نیز و یا بیر پیسلیگی عفو اتسه نیز، بیلین کی، آلله دا چوخ باغیشلایان و هر شئیه قادردیر.

۱۵۰ آللها و اونون پیغمبرلرینه کافر اولانلار، آللهی پیغمبرلریندن آییرماق مقصدی ایله: «بیز بعضی سینه اینانیریق و بعضی سینی انکار اتدیریک»، ــدئییرلر و بونون (کفرله و ایمانین) آراسیندا اؤزلری اوچون بیر یول تاپماق ایسته ییرلر.

۱۵۱ اونلار، حقیقتاً، کافردیرلر. بیز ایسه کافرلر اوچون روسوای اندیجی عذاب حاضیرلامیشیق.

۱۵۲ آللها و پیغمبرلرینه ایمان گتیرنلرین و اونلارین هئچ بیرینی او بیریسیندن آییرمایانلارین اجرلرینی آلله تئزلیکله وئره جکدیر. آلله باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۵۳ کتاب اهلی سنین اونلارا گؤیدن [بیردن] بیر کتاب اندیرمگینی ایسته ییرلر، حالبوکی اونلار بوندان داها بؤیوگونو موسادان ایسته میش و دئمیشدیلر: «آللهی بیزه آشکار گؤستر». نتیجه ده ظلملرینه گؤره اونلاری ایلدیریم ووردو. سونرا، اونلارا آچیق‌ــآیدین دلیللر گلندن سونرا ایسه بوزوووا ستایش اتدیلر. و بیز بوندان دا کئچدیک و موسایا آچیق‌ــآیدین دلیللر وئردیک.

۱۵۴ عهدلری [-نی خاطیرلاماق] اوچون، طور داغینی اونلارین اوزه‌رینه قالدیردیق و اونلارا دئدیک: «سجده اتده‌رك قاپیدان داخل اولون!» و اونلارا [هابئله]: «شنبه گونو حقّینده تجاوز اتمه یین!» ــدئیه اونلاردان محکم عهدــپیمان آلدیق.

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِم بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنبِيَاءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ ۚ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا
عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ الَّذِينَ
اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ ۚ مَا لَهُم بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ
الظَّنِّ ۚ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾ بَل رَّفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ ۚ وَكَانَ
اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾ وَإِن مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ
مَوْتِهِ ۖ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِينَ
هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾ وَأَخْذِهِمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ
النَّاسِ بِالْبَاطِلِ ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾ لَّٰكِنِ
الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ ۚ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ ۚ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

۱۵۵ لاکین عهد ـ پیمانلارینی پوزدوقلاری، آلّلهین آیه‌لرینه کافر اولدوقلاری، پیغمبرلری ناحق یئره اؤلدوردوکلری و : «قلبلریمیز اؤرتولودور»، ـ دئمکلری اوزوندن [آلّلهین لعنتینه گلدیلر]، بلی، اؤز کفرلری اوزوندن اونلارین قلبلرینی آلّله مؤهورله‌ییبدیر. نتیجه ده آز بیر دسته‌دن ساوایی آیریلاری ایمان گتیرمز.

۱۵۶ [هم ده] کافر اولمالاری و مریمه بؤیوك بیر بهتان آتدیقلاری اوزوندن [آلّلهین لعنتینه گلدیلر].

۱۵۷ و : «بیز آلّلهین پیغمبری اولان مریم اوغلو عیسی مسیحی اؤلدوردوك»، ـ دئمه‌لری اوزوندن. حالبوکی اونلار اونو اؤلدورمه‌دیلر و اونو دارا چکمه‌دیلر لاکین اونلارا بئله گلدی. حقیقتاً، اونون حقّینده اختلافدا اولانلار البتّه شکّ و شبهه ده‌دیرلر؛ اونلارین بونا دایر بیر معلوماتلاری یوخدور؛ اونلار آنجاق ظنّه تابع دیرلر و اونو قطعاً اؤلدورمه‌ییبلر.

۱۵۸ اصلینده، آلّله اونو اؤز طرفینه یوکسلتدی (اوجالتدی). و آلّله عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۱۵۹ شبهه یوخدور کی، کتاب اهلیندن ائله بیر کس اولماز کی، اؤلوموندن اوّل اونا (عیسایا) مطلق ایمان گتیرمه‌سین، قیامت گونونده [عیسی دا] اونلارا شاهید اولاجاقدیر.

۱۶۰ نهایت، یهودیلر چوخ ظلم ائتدیکلری و بیر چوخلارینی آلّلهین یولوندان دؤندردیکلری اوچون اونلارا حلال اولموش پاك نعمتلری حرام ائتدیک.

۱۶۱ [و هابئله نهی] اولوندوغو حالدا ربا آلدیقلاری و خلقین مالینی حقسیز یئره یئدیکلری اوچون [حلال نعمتلری اونلارا حرام ائتدیک]. بیز اونلاردان کافر اولان کیمسه‌لر اوچون آغریلی عذاب حاضیرلامیشیق.

۱۶۲ لاکین اونلاردان علمده درین و محکم اولانلار، [اسلام امّتیندن] سنه نازل اولان [قرآنا]، و سندن اوّل نازل اولانا ایمان گتیرن مؤمنلر [هابئله] ناماز قیلانلار، زکات وئرنلر، آلّلها و آخرت گونونه ایمان گتیرنلره [ایسه] تئزلیکله بؤیوك اجر وئره‌جه‌ییک.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا ﴿١٦٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا ﴿١٦٤﴾ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٦٥﴾ لَٰكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٦٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

۱۶۳ بیز نوحا و اونداان سونراکی پیغمبرلره وحی گؤندردیگیمیز کیمی سنه ده وحی گؤندردیک. ابراهیمه، اسماعیله، اسحاقه، یعقوبه، اسباطه، عیسایه، ایّوبه، یونسه، هارونه و سلیمانه [ده] وحی گؤندردیک و داوودا دا زبور وئردیک.

۱۶۴ بیز پیغمبرلر گؤندردیک، بعضیسی‌نین احوالاتینی بوندان اوّل سنه دانیشدیق، بعضیسی‌نین احوالاتینی ایسه سنه دانیشمامیشیق، آلله موسانی [واسیطه سیز] دانیشدیردی.

۱۶۵ بشارت وئرن و خبردارلیق ائدن پیغمبرلر [گؤندردیک کی،] بو پیغمبرلردن سونرا انسانلارا آلله‌ها قارشی بیر بهانه یئری قالماسین، آلله عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۱۶۶ لاکین آلله سنه نازل ائتدیگی نین [حق اولدغونا] شاهیددیر و اونو اؤز علمی ایله نازل ائدیبدیر. ملکلر ده بونا شاهیدلیک ائدیرلر. آلله‌هین شاهید اولماسی ایسه کفایت ائدر.

۱۶۷ شبهه سیز کی، کافر اولان و خلقی آلله‌هین یولوندان دؤندرن شخصلر چوخ اوزاق (درین) بیر ضلالته دوشوبلر.

۱۶۸ حقیقتاً، آلله کافر اولان و ظلم ائدن شخصلری باغیشلایان و اونلارا بیر یول گؤسترن دئییلدیر.

۱۶۹ آنجاق ایچینده ابدی قالاجاقلاری جهنّم یولونو [گؤسترەجک]. بو دا آلله اوچون چوخ آساندیر.

۱۷۰ ای انسانلار! [گؤزله دیگینیز] پیغمبر، ربّینیز طرفیندن حقّی گتیردی، [اونا] ایمان گتیرین! بو، سیزین اوچون یاخشی اولار و اگر کافر اولسانیز، [بیلین کی،] گؤیلرده کیلر و یئرده کیلر آلله‌هیندیر. و آلله، حقیقتاً، علم و حکمت صاحبی دیر.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٧١﴾ لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا ﴿١٧٢﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧٣﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿١٧٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿١٧٥﴾

۱۷۱ ای کتاب اهلی! اؤز دینینیزده غلوّ ائتمه یین (حددی آشمایین!) آللّها قارشی حق اولان سؤزدن باشقاسینی سؤیلمه یین! حقیقتاً، مریم اوغلو عیسی ــ مسیح، آللّهین پیغمبری و اونون (آللّهین) مریمه یتیردیگی کلمه دیر و اونون طرفیندن اولان بیر روحدور. آللّها و اونون پیغمبرلرینه ایمان گتیرین! [آللّه باره‌سینده] اوچ [اوقنوم سؤزونو] دئمه یین! [بئله سؤزلردن] ال چکین! بو سیزین اوچون یاخشی اولار. حقیقتاً، آللّه یگانه بیر تانری دیر. او اوغول صاحبی اولماقدان کناردیر. گؤیلرده‌کیلر و یئرده‌کیلر هامیسی اونوندور. آللّهین [جمیع مخلوقاته] وکیل اولماسی کفایت ائدر.

۱۷۲ مسیح، آللّها بنده اولماقدان بویون قاچیرماز. لاپ یاخین ملکلر ده ائله دیرلر (بویون قاچیرمازلار). اصلینده هر کیم آللّها عبادت ائتمکدن امتناع ائدیب لووغالانسا، [بیلین کی،] آللّه تئزلیکله اونلاری اؤز حضورونا توپلایاجاق.

۱۷۳ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدن کیمسه‌لر ایسه، اونلارین اجرلرینی [آللّه] تماميله وئره جک، [اوسته لیک] اؤز فضل ــ کرمیندن ده اونلارا آرتیراجاقدیر. [آللّها بنده لیک ائتمکدن] بویون قاچیرانلارا و لووغالیق ائدنلره آغریلی بیر عذاب ایله عذاب وئره‌جکدیر. اونلار اؤزلری اوچون آللّهدان باشقا نه بیر دوست و نه ده بیر کؤمکچی تاپمایاجاقلار.

۱۷۴ ای انسانلار! سیزه ربّینیز طرفیندن بیر برهان (دلیل) گلیبدیر و بیز سیزه آیدینلاشدیران بیر ایشیق (قرآن) گؤندرمیشیک.

۱۷۵ آللّها ایمان گتیریب اونا سیغینانلاری ایسه تئزلیکله اؤز فضل ــ کرمینه داخل ائدر و اونلاری اؤزونه طرف آپاران دوغرو یولا هدایت ائدر.

يستفتونك قل الله يفتيكم في الكلالة إن امرؤا هلك
ليس له ولد وله أخت فلها نصف ما ترك وهو يرثها إن لم
يكن لها ولد فإن كانتا اثنتين فلهما الثلثان مما ترك
وإن كانوا إخوة رجالا ونساء فللذكر مثل حظ
الأنثيين يبين الله لكم أن تضلوا والله بكل شيء عليم ﴿١٧٦﴾

سورة المائدة مدنية وهي مائة وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

يا أيها الذين آمنوا أوفوا بالعقود أحلت لكم بهيمة الأنعام إلا
ما يتلى عليكم غير محلي الصيد وأنتم حرم إن الله يحكم ما يريد ﴿١﴾
يا أيها الذين آمنوا لا تحلوا شعائر الله ولا الشهر الحرام ولا
الهدي ولا القلائد ولا آمين البيت الحرام يبتغون فضلا من ربهم
ورضوانا وإذا حللتم فاصطادوا ولا يجرمنكم شنآن قوم أن
صدوكم عن المسجد الحرام أن تعتدوا وتعاونوا على البر والتقوى ولا
تعاونوا على الإثم والعدوان واتقوا الله إن الله شديد العقاب ﴿٢﴾

۱۷۶ [یا محمّد!] سندن فتوا ایسته‌یرلر. [اونلارا] دئ: «آلله کلاله (آتاسی، آناسی و اؤولادی اولمایان باجی، قارداش) باره سینده بئله فتوا وئریر: اؤولادی[و آتا-آناسی] اولمایان بیر کیشی وفات ائتسه و اونون [آتا ــ آنادان بیر و یا آتادان بیر] بیر باجیسی اولسا، قویوب گئتدیگی مالین (میراثین) یاریسی باجیسیا یئتیشر. اگر اؤولادی [و آتا ــ آناسی] اولمایان بیر باجی وفات ائتسه، تکجه [آتا ــ آنادان بیر و یا آتادان بیر] قارداشی وارث اولسا او، مالین هامیسینی ارث آپارار. و اگر وفات ائده نین او باجیلاری ایکی اولسا، میراثین اوچده ایکی حصّه سی اونلارا یئتیشر. اگر وارثلر [آتا ــ آنادان بیر و یا آتادان بیر] قارداش و باجیلاردان (قارداش و باجی بیرلیکده) عبارت اولسا، [مالین هامیسینی اؤز آرالاریندا بؤلرلر و] هر بیر کیشی نین پایی ایکی آروادین پایی قده‌ردیر». آلله سیزه بونو آچیقلایر کی، ضلالته دوشمیه‌سینیز، آلله هر شئیه عالمدیر.

مائده سوره سی [۵]

بو سوره قرآن ــ کریمین بئشینجی سوره سیدیر،
مدینه ده نازل اولموش و (۱۲۰) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللهین آدی ایله

۱ ای ایمان گتیرنلر! [اؤز باغلادیغینیز] عقدلره صادق قالین (اونلاری یئرینه یئتیرین)! احرامدا اولدوغونوز حالدا اووچولوغو حلال بیلمه‌مک شرطی ایله، سیزه [آدلاری] اوخوناجاق شئیلردن باشقا حیوانلارین [اتی] حلال ائدیلیبدیر. شبهه یوخدور کی، آلله ایسته‌دیگینی حؤکم ائدر.

۲ ای ایمان گتیرنلر! آللهین [عبادتینه دلالت ائدن] علامتلرینه (مراسملرینه)، حرام آیا، آللها هدیه ائدیلن قوربانلیغا، بوینونا نشان تاخیلمیش (ائتلنمیش) قوربانلیغا و ربّی نین فضل ــ کرم و راضیلیغینی قازانماق مقصدی ایله بیت الحراما اوز توتوب [زیارته] گلنلره حؤرمتسیزلیک ائتمه‌یین! احرامدان چیخدیغینیز زمان [ایسته‌سه نیز] اووچولوق ائدین! البتّه [بیر زمان] سیزی مسجدالحراما داخل اولماغا قویمایان بیر قوْمه قارشی اولان آجیق[-ینیز] سیزی اصلا تجاوزه چکمه‌سین. یاخشی‌لیق ائتمکده و پیس عمللردن چکینمکده کؤمکله‌شین! گناه ایش گؤرمگه و دوشمنچی‌لیک ائتمگه بیر ــ بیرینیزه کؤمک ائتمه‌یین! قورخون آللهدان! حقیقتاً، آللهین عذابی شدّتلیدیر.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ذَٰلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤﴾ الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥﴾

۳ میته (اؤلموش حیوان)، قان، دونوز اتی، [باشی کسیلدیگی زمان] آللّهدان آیریسی نین آدی ایله باشی کسیلنلر، بوغولموش، وورولموش، [بیر یئردن] دوشوب اؤلموش، [باشقا حیوانین بوینوزو ایله] وورولوب گبریمیش، وحشی حیوانلار طرفیندن یارالانیب پارچالانمیش ــ جانی چیخمامیش باشینی کسدیگینیز حیوانلار مستثنادیرــ ، [آتشکده‌لرده] دیکینه قویولموش داشلار (بوتلر) اوچون کسیلمیش حیوانلار و فال اوخلاری ایله پای بؤلمک، سیزه حرام ائدیلیبدیر. بونلارین هامیسی فسق (آللّهین اطاعتیندن چیخماق)ــدیر. بو گون کافر اولانلار دینینیزدن بوتون اومیدلرینی کسیبلر، داها اونلاردان قورخمایین، مندن قورخون! بو گون سیزه دینینیزی کامل ائتدیم، سیزه اولان نعمتیمی تماملادیم، دین اولاراق سیزین اوچون اسلامی بیه‌نیب‌ــ سئچدیم. هر کس گناها مئیل ائتمک نیّتینده اولماماق شرطی ایله آجلیق اوزوندن مجبوریّت حالیندا اولورسا، [حرام شئیلردن ضروری احتیاجینی رفع ائدن قده‌ر یئیه بیلر]. چونکی آللّه باغیشلایان و مهرباندیر.

۴ سندن هانسی شئیلرین اونلارا حلال اولدوغونو سوروشورلار. [یا محمّد! اونلارا] دئ: «بوتون پاك شئیلر سیزه حلال ائدیلیبدیر. آللّهین سیزه اؤیره‌تدیگی شئیلرله تعلیم وئردیگینیز حیوانلارین (تعلیم گؤرموش ایتلرین) سیزین اوچون توتوب ساخلادیقلارینی دا یئیین و [تعلیم وئردیگینیز حیوانلاری اوو اوستونه گؤندردیگینیز، سیلاح ایشلتدیگینیز و کسدیگینیز زمان] آللّهین آدینی چکین (بسم اللّه دئیین)! آللّهدان قورخون! شبهه سیز کی، آللّه سرعتله حساب چکندیر.

۵ بو گون بوتون پاك شئیلر سیزه حلال ائدیلیبدیر. کتاب اهلی نین طعامی سیزه و سیزین طعامینیز ایسه اونلارا حلالدیر. مؤمنلردن، همچنین سیزدن قاباق کتاب وئریلمیشلردن آزاد و عصمتلی قادینلار، مهریّه‌لرینی وئردیگینیز، ناموسلو اولوب زنا ائتمه‌دیکلری و گیزلینده اویناش توتمادیقلاری تقدیرده [ائولنمک اوچون] سیزه حلالدیرلار. هر کس ایمانی [و اسلام اساسلارینی] انکار ائتسه؛ عملی مطلق بوشا چیخار و او آخرتده زیانا اوغرایانلاردان اولار.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُؤُسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلٰكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾ وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٩﴾

۶ ای ایمان گتیرنلر! نماز قیلماغا قالخدیغینیز زمان اوزلرینیزی و اللرینیزی دیرسکلرینیزه قده‌ر (دیرسکلرینیزله بثله) یویون! باشینیزا و آیاقلارینیزا دا ایکی توپوغا (آیاغین اوستونده کی دیک یثره) قده‌ر مسح چکین! و اگر جُنُب اولسانیز، [اؤزونوزو] پاکلایین (غسل ائدین)! ناخوش اولدوغونوز، سَفَرده اولدوغونوز، آیاق یولوندان گلدیگینیز و یا قادینلارلا یاخینلیق ائتدیگینیز زمان، سو تاپمادیغینیز تقدیرده پاك تورپاغا تیمّم ائدین! اوندان اوزونوزه و اللرینیزه مسح چکین! آللّه سیزی چتینلیگه سالماق ایستمز، لاکین سیزی پاك ائتمک و سیزه نعمتینی تماملاماق ایستر کی، بلکه شکر ائده‌سینیز.

۷ آللّهین سیزه [وئردیگی] نعمتینی و : «ائشیتدیک، اطاعت ائتدیک»، ـ دئدیگینیز زمان سیزینله باغلادیغی عهدـ پیمانی یاد ائدین! قورخون آللّهدان! شبهه یوخدور کی، آللّه اوره کلرین سرّینه عالیمدیر.

۸ ای ایمان گتیرنلر! آللّه اوچون قیام ائدن اولون ! عدالتله شاهیدلیک ائدن اولون ! البتّه بیر قؤمه قارشی اولان آجیق[ـینیز] سیزی اصلا عدالتله رفتار ائتمه‌مگه چکمه سین. عدالتلی اولون! [اونا گؤره کی،] بو تقوایا داها یاخیندیر. قورخون آللّهدان! شبهه یوخدور کی، آللّه ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر.

۹ آللّه، ایمان گتیریب و صالح عمللر ائدنلره باغیشلانماق و بؤیوك اجر وعده‌سی وئریبدیر.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا ۖ وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ ۖ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً ۖ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ ۙ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ ۚ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ ۖ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

۱۰ کافر اولانلار و آیه لریمیزی تکذیب ائدنلره جهنّم اهلی دیرلر.

۱۱ ای ایمان گتیرنلر! آللّهین سیزه [وئردیگی] نعمتینی یاد ائدین کی، سیزه بیر قوْم ال آچماق نیّتینده اولدوغو زمان [آللّه] اونلارین اللرینی سیزدن کسدی. آللّهدان قورخون! مؤمنلر تکجه آللّها توکّل ائتمه لیدیرلر.

۱۲ آللّه، اسرائیل اؤولادیندان محکم عهد—پیمان آلدی. و بیز اونلاردان اون ایکی سرکرده گؤندردیک، آللّه [اونلارا] دئدی: «من سیزینله یم؛ اگر ناماز قیلسانیز، زکات وئرسه نیز، پیغمبرلریمه ایمان گتیرسه نیز، اونلارا کؤمک ائتسه نیز و آللّها قرض الحسن (گؤزه‌ل بیر بورج) وئرسه نیز، قطعاً گناهلارینیزی سیلیب سیزی آلتیندان آرخلار آخان جنّتلره داخل ائدرم. آمما بوندان سونرا سیزدن هر کیم کافر اولسا، قطعاً دوز یولو ایتیرمیش اولور».

۱۳ نهایت، عهد—پیمانلارینی پوزدوقلاری اوچون اونلاری لعنتله دیک و اورکلرینی برکیتدیک. اونلار، سؤزلری اؤز یئرلریندن [ده‌ییشیب] تحریف ائدیرلر و اؤزلرینه خاطرلانمیش شئیلرین چوخونو اونودورلار. اونلارین آز بیر قسمیندن سووای، اونلاردان همیشه عمله گلن خیانتکارلیقدان خبردار اولاجاقسان. بونونلا بئله اونلاری باغیشلا، [گناهلاریندان] کئچ! شبهه‌سیز کی، آللّه یاخشی‌لیق ائدنلری دوست توتار.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

۱۴ «بیز نصرانی یک»، ـ دئینلردن ده محکم عهدـ پیمان آلدیق. سونرا اؤزلرینه خاطرلانمیش شئیلرین چوخونو اونوتدولار، بیز ده آرالارینا قیامت گونونه قده‌ر داوام ائده‌جک دوشمنچی‌لیک و کین سالدیق. آلله تئزلیکله نه ائتدیکلری بارده اونلارا خبر وئره‌جکدیر.

۱۵ ای کتاب اهلی! بیزیم پیغمبریمیز سیزه طرف گلیبدیر؛ او، کتابدان گیزلتدیگینیز بیر چوخ شئیلری سیزه آیدینلاشدیریر و بیر چوخوندان دا واز کئچیر. حقیقتاً، آلله طرفیندن سیزین اوچون بیر ایشیق و آیدینلاشدیران بیر کتاب گلیبدیر.

۱۶ آلله، اونون راضیلیغینا تابع اولان شخصی اونون (کتابین) واسیطه‌سیله ساغلام یوللارا هدایت ائدر، اؤز اذنی ایله اونلاری قارانلیقلاردان ایشیقلیغا چیخاردار واونلاری دوغرو یولا هدایت ائدر.

۱۷ «آلله، ائله، مریم اوغلو مسیحدیر»، ـ دئین شخصلر شبهه‌سیز کی، کافر اولدولار. [یا محمّد! اونلارا] دئ: «اگر آلله مریم اوغلو مسیحی، اونون آناسینی و یئر اوزونده اولانلارین هامیسینی هلاك ائتمک ایسته‌سه، کیم آلله قارشی‌سیندا بیر شئیه صاحب [و یا مانع] اولا بیلر؟» گؤیلرین، یئرین و اونلارین آراسیندا اولان هر بیر شئیین حؤکمرانلیغی (اختیاری) آللهین الینده‌دیر. آلله ایسته دیگینی یارادار، و آلله هر ایشه قادردیر.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارٰى نَحْنُ اَبْنَآءُ اللّٰهِ وَاَحِبَّآؤُهُۜ قُلْ
فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْۜ بَلْ اَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَۜ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَآءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَآءُۜ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَاۘ
وَاِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَآ اَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَآءَكُمْ رَسُولُنَا
يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلٰى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ اَنْ تَقُولُوا مَا جَآءَنَا
مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍۘ فَقَدْ جَآءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌۜ وَاللّٰهُ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ
اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلَ فِيكُمْ اَنْبِيَآءَ وَجَعَلَكُمْ
مُلُوكًاۗ وَاٰتٰيكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ اَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾ يَا قَوْمِ
ادْخُلُوا الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا
عَلٰٓى اَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِنَّ فِيهَا
قَوْمًا جَبَّارِينَۗ وَاِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَاۚ فَاِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا
فَاِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ اَنْعَمَ اللّٰهُ
عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَۚ فَاِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَاِنَّكُمْ
غَالِبُونَۚ وَعَلَى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوٓا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

۱۸ یهودیلر و نصرانیلر : «بیز آلّهین اوغول‌لاری و دوستلاری‌ییق»، ــ دئدیلر، [یا محمّد!] دئ : «بس اوندا، آلّه نه اوچون گناهلارینیزا گؤره سیزه عذاب وئریر؟ [یوخ] سیز ده اونون یاراتدیقلاریندان اولان بیر بشرسینیز». آلّه ایسته‌دیگینه باغیشلایار و ایسته‌دیگینه عذاب وئرر. گؤیلرین، یئرلرین و اونلارین آراسیندا اولان هر بیر شئیین حؤکمرانلیغی (اختیاری) آلّها عایددیر. و قاییداجاق یئر اونون طرفینه‌دیر.

۱۹ ای کتاب اهلی! پیغمبرلیگین فترت دؤوروندە (پیغمبرلیگین آراسی کسیلدیگی دؤوروده) هر شئیی آیدینلاشدیران بیزیم پیغمبریمیز سیزه طرف گلدی کی، [قیامت گونونده] : «بیزه بیر بشارت (مژده) وئرن و نه ده بیر خبردارلیق ائدن گلمه‌دی»، ــ دئمه‌یه‌سینیز. آرتیق سیزه بشارت وئرن و خبردارلیق ائدن گلیبدیر. آلّه هر شئیه قادردیر.

۲۰ یادینا سال کی، بیر زمان موسی اؤز قؤمونه دئدی : «ای منیم قؤموم! آلّهین سیزه [وئردیگی] نعمتینی یاد ائدین ــ [آلّه] سیزین ایچینیزده پیغمبرلر قرار وئردی، سیزلری پادشاهلار تعیین ائتدی و عالملرده کیلرین هئچ بیرینه وئرمه‌دیگینی سیزه وئردی».

۲۱ «ای منیم قؤموم! آلّهین سیزین اوچون معین ائتدیگی مقدّس یئره داخل اولون! دالینیزا قاییتماییین! یوخسا زیانکار اولارسینیز».

۲۲ دئدیلر : «یا موسی! اورادا زورلو قؤملر وار، اونلار اورادان چیخماینجا، بیز اورایا اصلا داخل اولمایاجاغیق. اگر اونلار اورادان چیخسالار بیز اورایا داخل اولاریق».

۲۳ [آلّهدان] قورخانلارین ایچیندن آلّهین نعمت وئردیگی ایکی کیشی بئله دئدیلر : «اونلارین اوستونه قاپیدان (شهرین دروازاسیندان) داخل اولون (یوگورون) کی، اورادان داخل اولدوغونوز زمان مطلق غالب گله‌جکسینیز. اگر مؤمن سینیزسه، آلّها توکّل ائدین!»

قَالُوا يَا مُوسَىٰٓ إِنَّا لَن نَّدْخُلَهَآ أَبَدًا مَّا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَآ إِنَّا هَٰهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي لَآ أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾ لَئِن بَسَطتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَآ أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّيٓ أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ إِنِّيٓ أُرِيدُ أَن تَبُوٓأَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُا الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣٠﴾ فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَارِي سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يَا وَيْلَتَىٰٓ أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَٰذَا الْغُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوْءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾

۲۴ دئدیلر : «یا موسی! نه قده‌ر کی، اونلار اورادادیرلار، بیز اورایا داخل اولمایاجاغیق. سن و سنین ربّین گئدیب اونلارلا دؤیوشون؛ بیز [ده کی،] بورادا اوتورموشوق».

۲۵ [موسی] دئدی : «پروردگارا! من اؤزومدن و قارداشیمدان سووای آیریسینا اختیار صاحیبی دئییلم. بیزله او فاسق قؤمون آراسینا آیریلیق سال!»

۲۶ [آلله موسایا] بویوردو : «آرتیق اورا قیرخ ایل مدّتینده اونلارا حرام ائدیلدی، او یئرده (چؤلده) سرگردان اولاجاقلار. بو گناهکار قؤمه آجیما (اوره‌یین یانماسین!)»

۲۷ [یا محمّد!] اونلارا آدمین ایکی اوغلونون احوالاتینی اولدوغو کیمی سؤیله! اونلار قوربان گتیردیکلری زمان اونلارین بیریندن قبول اولوندو و او بیریسیندن قبول اولونمادی. [قابیل] دئدی : «سنی مطلق اؤلدوره‌جگم». [هابیل] دئدی : «آلله تکجه تقوالیلاردان [قوربان] قبول ائدر».

۲۸ «منی اؤلدورمگه الینی آچسان دا من سنی اؤلدورمگه ال آچان دئییلم. من حقیقتاً، عالملرین ربّی اولان آللهدان قورخورام».

۲۹ «من ایسته‌ییرم کی، سن منیم گناهیمی و اؤز گناهینلا قاییداسان (هر ایکیمیزین گناهیمیزی بوینونا آلاسان) و جهنّم اهلیندن اولاسان». ظلمکارلارین جزاسی بودور.

۳۰ اونون نفسی اونو اؤز قارداشینی اؤلدورمگه رغبتلندیردی. نهایت، اونو اؤلدوردو و زیانکارلاردان اولدو.

۳۱ سونرا آلله، قارداشی‌نین جسدینی نئجه باسدیرماغی اونا گؤسترمک اوچون یئری دئشن بیر قارغا گؤندردی. [هابیل] : «وای حالیما! بو قارغا کیمی ده اولانمادیم کی، قارداشیمین جسدینی باسدیریب گیزلده‌بیلم»، ـ دئیه‌رك نهایت، [اؤز ایشیندن] پشیمان اولدو.

مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم بَعْدَ ذَٰلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾ إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم مِّنْ خِلَافٍ أَوْ يُنفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَٰلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن قَبْلِ أَن تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

۳۲ بوندان اؤترو بنی اسرائیله یازیب [امر ائتدیک] کی، هر کس بیر کیمسه‌نی اؤلدورمه‌ین و یئر اوزونده فساد تؤره‌تمه‌ین بیر شخصی اؤلدورسه، بوتون انسانلاری اؤلدورموش کیمی اولور و هر کس بیر شخصی دیریلتسه (اؤلومدن قورتارسا)، بوتون انسانلاری دیریلتمیش کیمی اولور. دوغرودان دا بیزیم پیغمبرلریمیز اونلارا آچیق–آیدین دلیللر گتیرمیشلر، بونونلا بئله یئنه ده اونلارین بیر چوخو یئر اوزونده مطلق حدّی آشاندیرلار.

۳۳ آللها و پیغمبرینه قارشی دؤیوشنلرین و یئر اوزونده فتنه–فساد تؤره‌تمگه سعی گؤسترنلرین جزاسی آنجاق اؤلدورولمک، دارا چکیلمک، یا ال–آیاقلاری ترسینه (چارپازی) کسیلمک و یا یاشادیقلاری یئردن سورگون اولونماقدیر. بو، اونلارین دنیادا روسوایچیلیغی دیر و آخرتده ده اونلار اوچون بؤیوک عذاب واردیر.

۳۴ سیزین الینیز اونلارا چاتمامیشدان تؤبه ائدن شخصلر ایسه مستثنادیر. بیلین کی، آللّه باغیشلایان و مهرباندیر.

۳۵ ای ایمان گتیرنلر! آللّهدان قورخون! اونا یاخینلاشدیران واسیطه‌لر آختارین! اونون یولوندا جهاد ائدین کی، بلکه نجات تاپاسینیز.

۳۶ حقیقتاً، اگر یئر اوزونده کیلرین هامیسی و حتیّ بیر او قده‌ر اوسته‌لیک کافرلرین اختیاریندا اولسا و قیامت گونونون عذابیندان [قورتولماق اوچون] اونو فدیه وئرسه‌لر یئنه اونلاردان قبول اولونماز و اونلار اوچون آغریلی بیر عذاب واردیر.

يُرِيدُونَ أَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ
مِنْهَا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٣٧﴾ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ
فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ ۗ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ
اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ
اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾ يَا أَيُّهَا
الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ
الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ ۛ وَمِنَ
الَّذِينَ هَادُوا ۛ سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ
آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ ۖ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ ۖ
يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَٰذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ
فَاحْذَرُوا ۚ وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ ۚ لَهُمْ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ ۖ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

۳۷ اونلار اوددان چیخماق ایسترلر، لاکین، اورادان اصلا چیخا بیلمزلر. اونلار اوچون قالارقی عذاب واردیر.

۳۸ هر اوغرو کیشی و اوغرو قادینین گؤردوکلری ایشه گؤره آلله طرفیندن معیّن اولان جزا اولاراق اللرینی کسین! آلله عزّت و حکمت صاحبی‌دیر.

۳۹ آمما ظلم ائدندن سونرا تؤبه ائدیب صالح اولان شخصین تؤبه‌سینی آلله مطلق قبول ائدر. آلله، حقیقتاً، باغیشلایان و مهرباندیر.

۴۰ [ای انسان!] مگر بیلمیرسن کی گؤیلرین و یئرین حؤکمرانلیغی، حقیقتاً، آلله‌ها مخصوصدور؟ [آلله] ایسته‌دیگینه عذاب وئرر و ایسته‌دیگینی باغیشلایار. آلله هر شئیه قادردیر.

۴۱ ای پیغمبر! کفره دوشمگه تله‌سنلر، [ایستر] اورکدن ایمان گتیرمه‌ییب دیللرینده: «ایمان گتیرمیشیک» دئینلر و [ایسترسه ده سنین سؤزلرینی] تکذیب ائتمگه [بیر بهانه تاپماق مقصدیله سنه] دقیق قولاق آسان و اؤزلری سنین یانینا گلمه‌ین باشقا بیر قوم اوچون [جاسوسلوق ائتمک مقصدیله سنه] قولاق آسان یهودیلر سنی غمگین ائتمه‌سین؛ اونلار سؤزلری سونرادان تحریف ائدیب دئییرلر: «اگر سیزه بو (تحریف ائدیلمیش حؤکم)، وئریلسه قبول ائدین! اگر وئریلمسه، اوندان حذر ائدین!» آلله، هر کیمین فتنه‌یه (آزغینلیغا) دوشمه‌سینی اراده ائتسه، اونون اوچون آلله‌دان هئچ بیر شئی (کؤمک) آلا بیلمزسن. اونلار او شخصلردیر کی، آلله اونلارین اورکلرینی تمیزلمک ایستمه‌ییبدیر. دنیادا اونلار اوچون روسوایچیلیق و آخرتده بؤیوک عذاب واردیر.

سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّٰلُونَ لِلسُّحْتِ ۚ فَإِن جَآءُوكَ
فَٱحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ ۖ وَإِن تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَن
يَضُرُّوكَ شَيْـًٔا ۖ وَإِنْ حَكَمْتَ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِ ۚ إِنَّ
ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِندَهُمُ
ٱلتَّوْرَىٰةُ فِيهَا حُكْمُ ٱللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ ۚ وَمَآ
أُو۟لَٰٓئِكَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ إِنَّآ أَنزَلْنَا ٱلتَّوْرَىٰةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ ۚ
يَحْكُمُ بِهَا ٱلنَّبِيُّونَ ٱلَّذِينَ أَسْلَمُوا۟ لِلَّذِينَ هَادُوا۟
وَٱلرَّبَّٰنِيُّونَ وَٱلْأَحْبَارُ بِمَا ٱسْتُحْفِظُوا۟ مِن كِتَٰبِ
ٱللَّهِ وَكَانُوا۟ عَلَيْهِ شُهَدَآءَ ۚ فَلَا تَخْشَوُا۟ ٱلنَّاسَ وَٱخْشَوْنِ
وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِى ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ
ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ
فِيهَآ أَنَّ ٱلنَّفْسَ بِٱلنَّفْسِ وَٱلْعَيْنَ بِٱلْعَيْنِ وَٱلْأَنفَ
بِٱلْأَنفِ وَٱلْأُذُنَ بِٱلْأُذُنِ وَٱلسِّنَّ بِٱلسِّنِّ وَٱلْجُرُوحَ
قِصَاصٌ ۚ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِۦ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُۥ ۚ وَمَن لَّمْ
يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٥﴾

۴۲ اونلار، سنی تکذیب ائتمگه قولاق آسانلار و بوللو حرام مال یئینلردیرلر. اگر سنین یانینا گلسه‌لر، آرالاریندا حؤکم ائت و یا اونلاردان اوز چئویر! اگر اونلاردان اوز چئویرسن سنه اصلا ضرر یئتیره بیلمزلر و حؤکم ائتسن ده آرالاریندا عدالت ایله حؤکم ائت! آلله حقیقتاً، عدالتلی اولانلاری دوست توتور.

۴۳ ایچینده آلله‌هین حؤکملری اولان تورات اونلارین یانیندا اولا ـ اولا سنی نئجه حاکم تعیین ائدیر و اوندان سونرا دا اوز چئویریرلر؟ شبهه‌سیز کی، اونلار مؤمن دئییللر.

۴۴ حقیقتاً، ایچینده هدایت و ایشیق اولان توراتی بیز نازل ائتدیک. اؤزلرینی [آلله‌ها] تسلیم ائتمیش اولان پیغمبرلر او تورات ایله یهودیلر حقّینده حؤکم ائدیردیلر. [هابئله] دین عالیملری و بیلیجی‌لر ده آلله‌هین کتابیندان قورونوب ساخلانیلمیشلارلا [حؤکم ائدیردیلر] و اونا شاهید ایدیلر. [بئله اولان صورتده] انسانلاردان قورخمایین، مندن قورخون! و منیم آیه‌لریمی اوجوز قیمته ساتمایین! [و یا منیم آیه‌لریمین مقابلینده آزاجیق شئی آلمایین!] آلله‌هین نازل ائتدیگی ایله حؤکم ائتمه‌ینلر کافردیرلر.

۴۵ بیز اونلارا اوندا (توراتدا) یازدیق کی: «جانا جان، گؤزه گؤز، بورونا بورون، قولاغا قولاق، دیشه دیش [مقابلدیر] و یارالار اوچون ده قصاص واردیر. هر کس اوندان (قصاصدان) کئچسه، دئمک، اونون [گناهلاری] اوچون کفّاره‌دیر». آلله‌هین نازل ائتدیگی ایله حؤکم ائتمه‌ینلر ظلمکاردیرلار.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ
التَّوْرَاةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾ وَلْيَحْكُمْ
أَهْلُ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ
بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ
فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ
الْحَقِّ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ
فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ
وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ
يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

۴۶ اونلارین دالینجا مریم اوغلو عیسانی اؤزوندن قاباقکی توراتی تصدیق ائدن حالدا گؤندردیک و اونا ایچینده هدایت و ایشیق اولان و اؤزوندن قاباقکی توراتی تصدیق ائدن اولاراق تقوالیلار اوچون هدایت و نصیحت [قایناغی] اولان انجیلی وئردیک.

۴۷ انجیل اهلی ایسه آلله‌هین اوندا نازل ائتدیگی [حؤکملر] ایله حؤکم ائتمه‌لیدیرلر. آلله‌هین نازل ائتدیگی ایله حؤکم ائتمه‌ینلر، فاسقلردیرلر.

۴۸ و بیز بو کتابی (قرآنی) سنه حقّ اولاراق قاباقکی کتابلاری تصدیق ائدن و اونلارا شاهید و ناظر اولان بیر حالدا گؤندردیک. اونلارین آراسیندا آلله‌هین سنه نازل ائتدیگی ایله حؤکم ائت! و سنه گلن حقدن [اوزاقلاشماقلا] اونلارین هوا ـ هوسلرینه تابع اولما! بیز سیزین هر بیرینیزه بیر شریعت و بیر یول تعیین ائتمیشیک. اگر آلله ایسته‌سیدی سیزی واحد بیر امّت ائدردی. لاکین [ایسته‌دی کی،] آلله‌هین وئردیکلری ایله سیزی امتحان ائتسین. خئیر ایشلر گؤرمکده بیر ـ بیرینیزی قاباقلایین! هامینیزین قاییداجاغی آلله‌ها طرفدیر. [او زمان] اختلاف ائتدیگینیز مسئله‌لر بارسینده، سیزه خبر (معلومات) وئره‌جکدیر.

۴۹ و اونلارین (کتاب اهلی‌نین) آراسیندا آلله‌هین نازل ائتدیگی ایله حؤکم ائت! اونلارین هوا ـ هوسلرینه تابع اولما! آلله‌هین سنه نازل ائتدیکلری‌نین بیر قسمیندن سنی فتنه‌یه سالماقدان (یاییندیرماقدان) آییق اولوب اؤزونو اونلاردان گؤزله! اگر اونلار اوز چئویرسه‌لر، بیل کی، آلله اونلارین بیر سیرا گناهلارینا گؤره اونلاری جزالاندیرماق ایسته‌ییر. دوغرودان دا انسانلارین چوخو فاسقدیر.

۵۰ یوخسا اونلار یئنه جاهلیّت [دؤورونون] حؤکمونو ایسته‌ییرلر؟ یقین اهلی اولانلار اوچون آلله‌هدان داها یاخشی حؤکم ائده بیلن کیمدیر؟

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُوْدَ وَالنَّصٰرٰٓى اَوْلِيَآءَ بَعْضُهُمْ
اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۭ وَمَنْ يَّتَوَلَّهُمْ مِّنْكُمْ فَاِنَّهٗ مِنْهُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظّٰلِمِيْنَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ يُّسَارِعُوْنَ فِيْهِمْ يَقُوْلُوْنَ
نَخْشٰٓى اَنْ تُصِيْبَنَا دَاۗىِٕرَةٌ ۭ فَعَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّاْتِيَ بِالْفَتْحِ اَوْ اَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهٖ
فَيُصْبِحُوْا عَلٰي مَآ اَسَرُّوْا فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ نٰدِمِيْنَ ﴿٥٢﴾ وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ
اٰمَنُوْٓا اَهٰٓؤُلَاۗءِ الَّذِيْنَ اَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ ۙ اِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ ۭ
حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَاَصْبَحُوْا خٰسِرِيْنَ ﴿٥٣﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَنْ يَّرْتَدَّ
مِنْكُمْ عَنْ دِيْنِهٖ فَسَوْفَ يَاْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُّحِبُّهُمْ وَيُحِبُّوْنَهٗٓ ۙ اَذِلَّةٍ عَلَي
الْمُؤْمِنِيْنَ اَعِزَّةٍ عَلَي الْكٰفِرِيْنَ ۡ يُجَاهِدُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَلَا يَخَافُوْنَ
لَوْمَةَ لَاۗىِٕمٍ ۭ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَاۗءُ ۭ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ
﴿٥٤﴾ اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوا الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ
الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رٰكِعُوْنَ ﴿٥٥﴾ وَمَنْ يَّتَوَلَّ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ
وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْغٰلِبُوْنَ ﴿٥٦﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
لَا تَتَّخِذُوا الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا دِيْنَكُمْ هُزُوًا وَّلَعِبًا مِّنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ مِنْ
قَبْلِكُمْ وَالْكُفَّارَ اَوْلِيَاۗءَ ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٥٧﴾

۵۱ ای ایمان گتیرنلر! بیر ـ بیرلری‌نین دوستو اولان یهودیلر و نصرانیلری [اؤزونوزه] دوست توتمایین! سیزدن هر کیم اونلاری دوست توتسا، حقیقتاً، اونون اؤزو اونلارداندیر. آللّه ظلمکار قؤمو هدایت اتمز.

۵۲ قلبلرینده مرض (شک ـ شبهه) اولانلارین: «دؤورون بیزیم علیهیمیزه دؤور اتمه‌سیندن قورخوروق»، ـ دئیه [اونلارلا دوستلوق اتمه‌یه جان آتیب] تلسمه‌لرینی گؤرورسن. بلکه ده آللّه اؤز طرفیندن بیر ظفر و یا بیر ایش قاباغا گتیرر کی، اونلار اورکلرینده گیزلتدیکلریندن پشیمان اولسونلار.

۵۳ ایمان گتیرنلر ایسه دئییرلر: «سیزینله بیرلیکده اولدوقلارینا دایر آللّها محکم آند ایچنلر بونلاردیرمی؟» اونلارین بوتون عمللری هئچه چیخدی و زیانکارلاردان اولدولار.

۵۴ ای ایمان گتیرنلر! سیزدن هر کس اؤز دینیندن دؤنسه، [بیلسین کی،] آللّه تئزلیکله ائله بیر قؤم گتیرر کی، آللّه اونلاری و اونلار دا آللّهی دوست توتارلار. [اونلار] مؤمنلره قارشی حلیم و کافرلره قارشی شدّتلی‌دیرلر. آللّه یولوندا جهاد ائدر و هئچ بیر مذمّت ائده‌نین طعنه‌سیندن قورخمازلار. بو، آللّهین فضل ـ کرمی‌دیر کی، اونو ایسته‌دیگینه وئرر و آللّهین رحمتی گئنیش و هر شئیی بیلندیر.

۵۵ سیزین اصیل ولی‌نیز آللّه، اونون پیغمبری و ایمان گتیرنلردیر: اوکسلر کی، ناماز قیلیر و رکوع حالیندا ایکن زکات وئریرلر.

۵۶ و هر کس آللّهی، اونون پیغمبرینی و ایمان گتیرنلری اؤزونه ولی بیلسه، [بیلسین کی، غالبدیر، اونا گؤره کی،] حقیقتاً، آللّه قوشونو غالب‌دیر.

۵۷ ای ایمان گتیرنلر! سیزدن اوّل کتاب وئریلمیش اولانلاردان و کافرلردن سیزین دینینیزی مسخره ائدیب اویون ـ اویونجاق حساب ائدنلری اؤزونوزه دوست توتمایین! ایمان گتیریبسینیزسه، آللّهدان قورخون!

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَوٰةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾
قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ ۚ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ
وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ ۚ
أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذَا جَاءُوكُمْ
قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ ۚ وَاللَّهُ
أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾ وَتَرَىٰ كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ ۚ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا
يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ ۚ لَبِئْسَ
مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ ۚ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ
وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا ۘ بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ ۚ وَلَيَزِيدَنَّ
كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۚ وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ ۚ
وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا ۚ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

۵۸ سیز [آذان وئرمکله] نامازا چاغیردیغینیز زمان، اونلار اونو لاغا قویوب اویون‌ــ‌اویونجاق حساب ائدیرلر. بو، اونلارین آنلاماز بیر قوْم اولدوقلاریندان‌دیر.

۵۹ [یا محمّد!] دئ: «ای کتاب اهلی! بیزدن خوشونوز گلمه‌مه‌سی محض آللَها، بیزه نازل ائدیلنه و بیزدن داها اوّل نازل ائدیلنلره ایمان گتیردیگیمیزه گؤره دئییلدیرمی؟ اصلینده سیزین چوخونوز فاسقلرسینیز».

۶۰ دئ: «آللَه یانیندا جزا باخیمیندان بوندان داها پیسیندن، ــ آللَهین لعنت ائتدیگی (رحمتیندن اوزاق ائتدیگی)، غضب ائتدیگی، میمونا، دونوزا دؤندردیگی و طاغوت بنده‌لری قرار وئردیگی کسلردن سیزه خبر وئریم‌می؟ اونلار مؤقع باخیمیندان داها پیس و دوز یولدان داها چوخ آزمیش اولان کیمسه‌لردیر».

۶۱ سیزین یانیزا گلدیکلری زمان: «ایمان گتیرمیشیک»، ــ دئییرلر. حالبوکی اونلار کافر اولاراق [سیزین یانیزا] داخل اولموش و کافر اولاراق دا چیخیب گئتمیشلر. آللَه، اونلارین گیزلتدیکلرینی داها یاخشی بیلیر.

۶۲ اونلاردان بیر چوخونو گناه ایش گؤرمگه، دوشمن‌چیلیک ائتمگه و حرام یئمگه بیر‌ــ‌بیرینی قاباقلاماغا تلسن گؤره‌رسن. اونلارین گؤردوگو ایشلر نئجه ده پیسدیر!

۶۳ نه اوچون اونلارین دین عالیملری و بیلیجی‌لری (عابدلری) اونلاری گناه سؤزلردن و حرام مال یئمکدن چکیندیرمیرلر؟ اونلارین ائتدیکلری عمللر نئجه ده پیسدیر!

۶۴ یهودیلر دئدیلر: «آللَهین الی [زنجیرله] باغلانیبدیر». اونلارین اؤز اللری باغلانسین! و دئدیکلری بو سؤزه گؤره [قوی] آللَهین لعنتینه گلسینلر. یوخ، آللَهین هر ایکی الی آچیقدیر و ایسته‌دیگی کیمی لطف و احسان ائدر. سنین ربّی‌نین طرفیندن سنه نازل ائدیلن [آیه‌لر] اونلاردان بیر چوخونون آزغینلیغینی و کفرونو مطلق آرتیرار. بیز اونلارین آراسیندا قیامت گونونه قده‌ر دوام ائدن دوشمن‌چیلیک و نفرت سالدیق. اونلار هر زمان دؤیوش آتشی آلوولاندیردیلار، آللَه ایسه اونو سؤندوردو. اونلار یئر اوزونده فتنه‌ــ‌فساد تؤره‌تمگه سعی گؤستریرلر، آللَه ایسه فتنه‌ــ‌فساد تؤره‌دنلری دوست توتماز.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَاةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ
تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا
يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ
تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا التَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا
مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ
عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا
وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَىٰ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ
بَنِي إِسْرَائِيلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا
لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

۶۵ اگر کتاب اهلی ایمان گتیرسه‌لر و آللّهدان قورخوب پیس عمللردن چکینسه‌لر، بیز، مطلق اونلارین گناهلارینی سیلر و اؤزلرینی ده نعمت ایله دولو اولان جنّتلره داخل ائده‌ریک.

۶۶ و اگر اونلار، تورات، انجیل و ربّلری طرفیندن نازل اولانا عمل ائتسه‌یدیلر، اونلار هم [باشلاری] اوستونده [گؤی نعمتلریندن]، هم ده آیاقلاری آلتیندا (یئر آلتیندا) اولانلاردان یئیردیلر. اونلارین ایچینده معتدل بیر جماعت ده واردیر. لاکین اونلارین چوخونون گؤردوکلری ایشلر نئجه ده پیسدیر!

۶۷ ای پیغمبر! اؤز ربّی‌نین طرفیندن سنه نازل اولوندوغونو تماملیه [جماعته] چاتدیر، چاتدیرماسان آللّهین رسالتینی (سنه وئریلمیش پیغمبرلیک وظیفه‌سینی) یئرینه یئتیرمیش اولمازسان. آللّه، سنی انسانلارین [شرّیندن] قورویاجاقدیر. آللّه، کافر قؤملری [دوغرو یولا] هدایت ائتمز.

۶۸ [یا محمّد!] دئ: «ای کتاب اهلی! نه قده‌ر کی، توراتا، انجیله و ربّینیز طرفیندن سیزه نازل ائدیلمیشلره [دوزگون] عمل ائتمه‌ییبسینیز، هئچ بیر شئی اوزه‌رینده (دین تابع‌لیگینده) دئییل‌سینیز». سنین ربّی‌نین طرفیندن سنه نازل ائدیلن [آیه‌لر]، اونلاردان بیر چوخونون آزغینلیغینی و کفرونو مطلق آرتیراجاقدیر. بونا گؤره ده کافر قؤمون حالینا آجیما!

۶۹ شبهه‌سیز کی، ایمان گتیرنلر، یهودیلر، صابئی‌لر و نصرانیلر [مادام کی،] آللّها و آخرت گونونه ایمان گتیریب صالح عمللر ائدیرلر، اونلار اوچون هئچ بیر قورخو یوخدور. اونلار غمگین ده اولمازلار.

۷۰ بیز بنی‌اسرائیلدن محکم عهد—پیمان آلدیق و اونلارا پیغمبرلر گؤندردیک، [آمما] هر وقت بیر پیغمبر اونلارین خوشونا گلمه‌ین بیر شئیلر گتیردیکده بیر دسته‌سینی تکذیب ائتدیلر و بیر دسته‌سینی ده اؤلدوردولر.

وَحَسِبُوٓا۟ أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا۟ وَصَمُّوا۟ ثُمَّ تَابَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا۟ وَصَمُّوا۟ كَثِيرٌ مِّنْهُمْ ۚ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ لَقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ ۖ وَقَالَ ٱلْمَسِيحُ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ ۖ إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ ۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿٧٢﴾ لَّقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ ثَالِثُ ثَلَٰثَةٍ ۘ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّآ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۚ وَإِن لَّمْ يَنتَهُوا۟ عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى ٱللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُۥ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٤﴾ مَّا ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ وَأُمُّهُۥ صِدِّيقَةٌ ۖ كَانَا يَأْكُلَانِ ٱلطَّعَامَ ۗ ٱنظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ ٱلْءَايَٰتِ ثُمَّ ٱنظُرْ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾ قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۚ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

۷۱ و بئله حساب ائتدیلر کی، هئچ بیر جزالاندیرماق اولمایاجاقدیر. اونا گؤره کور و کار اولدولار. سونرا آلله اونلارین تؤبه‌سینی قبول ائتدی. سونرا اونلاردان بیر چوخو کور و کار اولدولار. آلله اونلارین گؤردوکلری ایشلره عالیمدیر.

۷۲ : «آلله مریم اوغلو مسیحدیر»، ــ دئینلر البتّه، کافر اولدولار. حالبوکی مسیحین اؤزو : «ای اسرائیل اؤولادی! منیم ربّیم و سیزین ربّینیز اولان آلله‌ها عبادت ائدین! دوغرودان دا او، آلله‌ها شریک قوشانا جنّتی حرام ائدیبدیر و اونون (مشرکین) یئری جهنّمدیر و ظلمکارلار اوچون هئچ بیر کؤمک ائدن یوخدور»، ــ دئییردی.

۷۳ : «آلله، اوچ [ایلاهین] اوچونجوسودور»، ــ دئینلر [ده] البتّه کافر اولدولار. حالبوکی، واحد آلله‌دان باشقا هئچ بیر تانری یوخدور. اگر دئدیکلریندن ال چکمه‌سه‌لر، شبهه‌سیز کی، اونلاردان کافر اولانلارا آغریلی بیر عذاب توخوناجاقدیر.

۷۴ نه اوچون آلله‌ها تؤبه ائدیب، اوندان باغیشلانمالارینی ایسته‌میرلر؟ حالبوکی آلله باغیشلایان و مهرباندیر.

۷۵ مریم اوغلو مسیح یالنیز بیر پیغمبر ایدی و اوندان قاباق دا پیغمبرلر گلیب گئتمیشدی. اونون آناسی چوخ دوزگون بیر قادین ایدی. هر ایکیسی طعام یئییردی. باخ گؤر! بیز آیه‌لریمیزی اونلارا نئجه آیدینلاشدیریریق!؟ سونرا دا اونلارین نئجه اوز چئویرمه‌لرینی گؤر!

۷۶ [یا محمّد!] دئ : «آلله‌دان غیری بیر شئیه عبادت ائدیرسینیزمی کی، سیزه نه ضرر و نه ده فایدا وئرمگه اختیاری یوخدور؟ حالبوکی آلله ائشیدن و بیلندیر».

قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا ف۪ي د۪ينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُٓوا اَهْوَٓاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَاَضَلُّوا كَث۪يرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَٓاءِ السَّب۪يلِ ﴿٧٧﴾ لُعِنَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ عَلٰى لِسَانِ دَاوُ۫دَ وَع۪يسَى ابْنِ مَرْيَمَۜ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُۜ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرٰى كَث۪يرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذ۪ينَ كَفَرُواۜ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ اَنْفُسُهُمْ اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾ وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِيِّ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ اَوْلِيَٓاءَ وَلٰكِنَّ كَث۪يرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨١﴾ لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذ۪ينَ اَشْرَكُواۚ وَلَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا الَّذ۪ينَ قَالُٓوا اِنَّا نَصَارٰىۜ ذٰلِكَ بِاَنَّ مِنْهُمْ قِسّ۪يس۪ينَ وَرُهْبَانًا وَاَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

۷۷ [یا محمّد!] دئ: «ای کتاب اهلی! دینینیزده حقسیز یئره غلوّ (افراط) ائتمه‌یین! بوندان قاباق یولونو آزمیش، بیر چوخلارینی دا آزدیرمیش و دوز یولدان چیخمیش بیر قؤمون هوا–هوسلرینه اویمایین!»

۷۸ بنی‌اسرائیلدن کافر اولانلارا هم داوودون، هم ده مریم اوغلو عیسانین دیلی ایله لعنت اوخوندو. بو، اونلارین عصیان ائتمه‌لرینه و [آللّهین فرمانیندان] چیخمالارینا گؤره ایدی.

۷۹ و [بونا گؤره ایدی کی،] ائتدیکلری پیس عمللردن بیر–بیرلرینی چکیندیرمیردیلر. اونلارین گؤردوکلری ایش نئجه ده پیس ایدی!

۸۰ اونلاردان بیر چوخونو گؤرورسن کی، کافرلرله دوستلوق ائدیرلر. اونلارین نفسلری اونلار اوچون قاباقجادان ائله پیس عمللر گؤندردی کی، آللّه اونلارا غضب ائتدی و اونلار عذابدا دائمی اولاراق قالاجاقلار.

۸۱ [حالبوکی] اونلار آللّها، پیغمبره و اونا نازل اولانا ایمان گتیرسیدیلر، اونلاری (کافرلری) اؤزلرینه دوست توتمازدیلار. لاکین اونلارین چوخو فاسقلردیرلر.

۸۲ شبهه‌سیزکی، ایمان گتیرنلره قارشی انسانلارین ایچیندن یهودیلری و مشرکلری داها چوخ عداوتلی گؤره‌رسن و [اونلاردان]: «بیز نصرانی‌ییک»، –دئینلری مؤمنلره قارشی دوستلوق باخیمیندان داها یاخین گؤره‌رسن. بو، اونا گؤره‌دیر کی، اونلارین آراسیندا راهب و عالیم شخصلر واردیر و اونلار [حقّه قارشی] تکبّرلوک ائتمیرلر.

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ
مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ
﴿٨٣﴾ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ
أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَثَابَهُمُ اللَّهُ
بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا
تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ
حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾
لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا
عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ
مَا تُطْعِمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ
فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَٰلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا
أَيْمَانَكُمْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

۸۳ [اونلار] پیغمبره نازل اولان [آیه‌لری] ائشیتدیکلری زمان حقّی تانیدیقلاری اوچون اونلارین گؤزلری‌نین یاشلا دولدوغونو گؤرورسن. اونلار دئییرلر : «پروردگارا! بیز ایمان گتیرمیشیک، بیزی شاهید اولانلارلا بیر یئرده یاز!»

۸۴ «بیز نه اوچون آللها و حقّ اولاراق بیزه گلنه ایمان گتیرمه‌یک؟ بیر حالدا کی، ربّیمیزین بیزی صالحلرله بیرلیکده [جنّته] داخل ائتمه‌سینی اومورروق».

۸۵ آللّه دا دئدیکلری بو سؤزلره گؤره اونلارا آلتیندان آرخلار آخان باغلار احسان ائتدی. اورادا ابدی اولاراق قالاجاقلار. بو دا یاخشی‌لیق ائدنلرین اجریدیر.

۸۶ کافر اولوب آیه‌لریمیزی یالان حساب ائدن شخصلر جهنّم اهلیدیرلر.

۸۷ ای ایمان گتیرنلر! آللّهین سیزه حلال ائتدیگی پاک شئیلری حرام سایمایین و حدّی آشمایین! حقیقتاً، آللّه حدّی آشانلاری دوست توتماز.

۸۸ آللّهین سیزه روزی ائتدیگی شئیلرین حلالینی و تمیزینی یئیین و ایمان گتیردیگینیز آللّهدان قورخون!

۸۹ آللّه سیزی اراده‌سیز (سهو اولان) آندلارینیزا گؤره مؤاخذه ائتمز (جزالاندیرماز)؛ لاکین [اراده اوزوندن] ایچدیگینیز آندلاری [پوزماغا] گؤره مؤاخذه ائدر. [بئله بیر آندی پوزماغین] کفّاره‌سی؛ اؤز عائله‌نیزه وئردیگینیز طعامین اورتا مقداریندان اون نفر یوخسولا طعام وئرمک یا اونلاری گئییندیرمک و یا بیر قول آزاد ائتمکدیر. [بونلارین هئچ بیرینی] ائده بیلمه‌ین شخص اوچ گون اوروج توتمالیدیر. آند ایچدیگینیز زمان آندلارینیزین کفّاره‌سی بودور. آندلارینیزی قورویون (صادق قالین)! آللّه اؤز آیه‌لرینی سیزه بئله آیدینلاشدیریر کی، بلکه شکرونو یئرینه یئتیره‌سینیز.

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْاَنْصَابُ وَالْاَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطٰنِ فَاجْتَنِبُوْهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿٩٠﴾ اِنَّمَا يُرِيْدُ الشَّيْطٰنُ اَنْ يُّوْقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَآءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَعَنِ الصَّلٰوةِ ۚ فَهَلْ اَنْتُمْ مُّنْتَهُوْنَ ﴿٩١﴾ وَاَطِيْعُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ وَاحْذَرُوْا ۚ فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوْٓا اَنَّمَا عَلٰى رَسُوْلِنَا الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ جُنَاحٌ فِيْمَا طَعِمُوْٓا اِذَا مَا اتَّقَوْا وَّاٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَّاٰمَنُوْا ثُمَّ اتَّقَوْا وَّاَحْسَنُوْا ۗ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٩٣﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللّٰهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالُهٗٓ اَيْدِيْكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَّخَافُهٗ بِالْغَيْبِ ۚ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهٗ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٩٤﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَاَنْتُمْ حُرُمٌ ۗ وَمَنْ قَتَلَهٗ مِنْكُمْ مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهٖ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ هَدْيًا ۢ بٰلِغَ الْكَعْبَةِ اَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسٰكِيْنَ اَوْ عَدْلُ ذٰلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوْقَ وَبَالَ اَمْرِهٖ ۗ عَفَا اللّٰهُ عَمَّا سَلَفَ ۗ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللّٰهُ مِنْهُ ۗ وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

۹۰ ای ایمان گتیرنلر! حقیقتاً، شراب، قمار، بوتلر و قرعه (فال) اوخلاری مورداردير و هم ده شیطان عمللرینددندير. بونلاردان اوزاق اولون! بلکه نجات تاپاسینیز.

۹۱ دوغرودان دا، شیطان شراب و قمارلا آرانیزدا عداوت، کین ـ کدورت سالماقلا، سیزی آللهی یادا سالماقدان و ناماز قیلماقدان ساخلاماق ایستر. آرتیق بو [ایشلرینیزدن] ال چکه جکسینیزمی؟

۹۲ آللهین و اونون پیغمبری‌نین اطاعتینده اولون و [پیسلیکلردن] چکینین! اگر اوز دؤندرسه‌نیز، بیلین کی، پیغمبریمیزین بورجو تکجه [پیامی] آچیق ـ آیدین چاتدیرماقدیر.

۹۳ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلره [قاباقجالار] یئدیکلرینه گؤره بیر گناه یوخدور؛ اگر تقوالی اولوب، ایمان گتیریب، صالح عمللر ائتسه‌لر، یئنه تقوالی اولوب ایمان گتیرسه‌لر و دوام ائدرك تقوالی اولوب یاخشی‌لیق ائتسه‌لر؛ [بیلسینلر کی،] آلله یاخشی ایش گؤرنلری دوست توتار.

۹۴ ای ایمان گتیرنلر! آلله، سیزی اللرینیزین و سونگولرینیزین (نیزه‌لرینیزین) چاتا بیلدیگی بیر شکارلا امتحان ائدر کی، آلله گیزلینده کیمین اوندان قورخدوغونو بللندیرسین. بوندان سونرا هر کس حدّی آشسا، اونون اوچون آغریلی عذاب اولاجاقدیر.

۹۵. ای ایمان گتیرنلر! احرام حالیندا اولارکن شکاری اؤلدورمه‌یین و سیزدن هر کیم اوو‌ُ قصداً اؤلدورسه، گؤردوگو ایشین جزاسینی دادماق اوچون سیزدن ایکی عدالتلی شخصین [تای اولماسینی] تصدیق ائتدیگی حالدا اؤلدوردوگو حیوانا تای بیر حیوانی قوربانلیق اولاراق کعبه‌یه (حریمینه) چاتدیرمالیدیر یا دا اونون کفّاره‌سی (قوربانلیق عوضینه آلتمیش نفر) یوخسولا طعام وئرمک و یا اونون برابری اوروج توتماقدیر. آلله، اولوب ـ کئچنلری باغیشلاییبدیر. هر کس بوندان سونرا بئله بیر ایش گؤرسه، آلله اوندان انتقام آلار. آلله عزّت و انتقام صاحیبی‌دیر.

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ
وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ
قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذَٰلِكَ
لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٨﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ
وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ
يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا
عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ
تُبْدَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾ قَدْ
سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾ مَا جَعَلَ اللَّهُ
مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَٰكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

۹۶ سیزین اوچون دریا (سو) شکاری و اونون طعامی حلال ائدیلیبدیر کی، [احرام حالیندا] سیزه و سفرده اولانلار اوچون فایدالی اولسون. آمما نه قده‌ر کی، احرام حالینداسینیز چؤل (قوراق) شکاری سیزه حرام ائدیلیبدیر. حضورونا جمع اولاجاغینیز آلّلهدان قورخون!

۹۷ آلّله شرفلی اولان کعبه ائوینی، حرام آیی، نشان وورولمامیش و نشان وورولموش قوربانلیقلاری انسانلارین [ایشلری‌نین] سهمانا دوشمه‌سی اوچون بیر وسیله قرار وئریبدیر. بو، اونا گؤره‌دیر کی، آلّلهین گؤیلرده و یئرده اولان هر شئیی بیلمه‌سینی و آلّلهین، حقیقتاً، هر شئیه عالیم اولماسینی سیز ده بیله‌سینیز.

۹۸ بیلین کی، آلّلهین عذابی آغیردیر و حقیقتاً، آلّله باغیشلایان و مهرباندیر.

۹۹ پیغمبرین اصل وظیفه‌سی آنجاق [آلّلهین امرینی انسانلارا] چاتدیرماقدیر. آلّله اوزه (آشکارا) چیخارتدیقلارینیزین و گیزلتدیکلرینیزین هامیسینی بیلیر.

۱۰۰ [یا محمّد!] دئ: «خبیثلیگین (مورداری‌ن) چوخلوغو سنی تعجّبلندیرسه بئله، [هئچ ده] تمیزله خبیث (حلاللا حرام) بیر اولا بیلمز». ای عقل صاحبلری! آلّلهدان قورخون! بلکه نجات تاپاسینیز.

۱۰۱ ای ایمان گتیرنلر! [جوابی] سیزه بللندیکده ناراحات اولاجاغینیز شئیلر باره‌سینده سورروشمایین! اگر قرآنی نازل اولاندا اونلارین حقّینده سورروشسانیز، اونلار سیزه آیدین اولار. آلّله اونلاردان (یئرسیز سوآللاردان) کئچدی. آلّله باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۰۲ سیزدن اوّل ده بیر قؤم [بئله شئیلری] سورروشوب، سونرا اونا گؤره ده کافر اولدولار.

۱۰۳ آلّله، "بحیره"،[1] "سائبه"،[2] "وصیله"،[3] و "حام"[4] ـین هئچ بیریسینی قرار [حرام] وئرمه‌ییبدیر. بونو کافرلر آلّلها یالان باغلاییرلار و اونلارین اکثریّتی درک ائتمیر.

۱-بحیره‍ـ قولاغی یاریلاراق بوراخیلمیش دوه‌یه دئییلر.

۲-سائبه‍ـ نذر ائدرك بوراخیلمیش دوه‌یه دئییلیر.

۳-وصیله‍ـ بوتلره نذر ائدیلمیش قویونون یئددینجی بالاسینا دئییلیر

۴-حام‍ـ اون دوغار دوه‌نی مینمگه دئییلیر.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ
قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۚ أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ ۖ
لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ
بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ
مِنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ
فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ ۚ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ
بِاللَّهِ إِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۙ
وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَمِنَ الْآثِمِينَ ﴿١٠٦﴾ فَإِنْ عُثِرَ عَلَىٰ
أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَآخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ
الْأَوْلَيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا
اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ
عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ ۗ وَاتَّقُوا
اللَّهَ وَاسْمَعُوا ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

۱۰۴ و اونلارا : «آلّلهين نازل ائتديگي [آيه لره طرف] و اونون [گؤندرديگي] پيغمبرينه طرف گلين!» ــدئييلديگي زمان دئيرلر : «آتالاريميزين گئتديگي (آتالاريميزي اوزه‌رينده گؤردويوموز) يول بيزه بسديـر». اگر آتالاري هئچ بير شئي بيلمه‌ييب هدايت اولونماميشلارسا، نئجه؟ [اونلار دا هدايت اولماماليديرلارمي؟!].

۱۰۵ اي ايمان گتيرنلر! اؤزونوزو [اصلاح ائتمگي] اونوتماييـن! سيز هدايت اولسانيز [حقدن] آزانلار سيزه هئچ بير ضرر يئتيره بيلمزلر. هاميـنيزين قاييداجاغي آلّلهاديـر. اوندا آلّله، ائتديگينيز عمللردن سيزه خبر وئره‌جكدير.

۱۰۶ اي ايمان گتيرنلر! سيزلردن بيرينه اؤلوم چاتديقدا وصيّت وقتي ايچينيزدن ايكي عدالتلي شخصي شاهيد توتون ! اگر سفرده اولسانيز، هر كسين باشينا گله‌سي اولان اؤلوم گلديگي زمان، اؤزونوزدن [شاهيد تاپيلماديغي زمان اؤزونوزدن] اولمايان (مسلمان اولمايان) باشقا ايكي نفري اؤزونوزه [شاهيد توتون!] و اگر [اونلارين دوغرولوغوندا] شبهه ائتسه‌نيز، نامازدان سونرا هر ايكيسيني ساخلاييـن و اونلارين : «بيز بو آندي (حقّي) هئچ بير قيمته حتّي قوهوملاريميزا دا ساتماريق و ايلاهي شهادتي گيزلتمه‌ريک، يوخسا، مطلق گناهكارلاردان اولاريق»، ــدئيه آلّلها آند وئرين!

۱۰۷ اگر او ايكيسي‌نين گناها باتمالاري (خيانت ائتمه‌لري) بللنسه، اوندا اونلارين يئرينه [اؤلويه] داها ياخين اولان آيري ايكي نفر شاهيد اولارلار. اونلار : «بيزيم شاهيد اولماغيميز قطعاً اونلارين هر ايكيسي‌نين شاهيدليگيندن داها دوغرودور، بيز اصلا تجاوز ائتمه‌ريک، يوخسا شبهه‌سيز كي، ظلمكارلاردان اولاريق»، ــدئيه آلّلها آند ايچرلر.

۱۰۸ بو، شهادتي دوزگون شكيلده ادا ائتمه‌لري و يا آندلاريندان سونرا آندلارين ردّ ائديلمه‌سيندن (ردّ اليميندن يعني آندين مئيت صاحبينه قايتاريلماسيندان) قورخسونلار دئيه [دوزگونلوگه] داها ياخيـنديـر. آلّلهدان قورخون و [بونلاري] ائشيدين! آلّله فاسق اولان قؤمو هدايت ائتمز.

يَوْمَ يَجْمَعُ ٱللَّهُ ٱلرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَآ أُجِبْتُمْ قَالُوا۟ لَا عِلْمَ لَنَآ
إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ
ٱذْكُرْ نِعْمَتِى عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَٰلِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ
تُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِى ٱلْمَهْدِ وَكَهْلًا ۖ وَإِذْ عَلَّمْتُكَ ٱلْكِتَٰبَ
وَٱلْحِكْمَةَ وَٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ ۖ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ ٱلطِّينِ
كَهَيْـَٔةِ ٱلطَّيْرِ بِإِذْنِى فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًۢا
بِإِذْنِى وَتُبْرِئُ ٱلْأَكْمَهَ وَٱلْأَبْرَصَ بِإِذْنِى ۖ وَإِذْ تُخْرِجُ
ٱلْمَوْتَىٰ بِإِذْنِى ۖ وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَنكَ إِذْ جِئْتَهُم
بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ
مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾ وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى ٱلْحَوَارِيِّۦنَ أَنْ ءَامِنُوا۟ بِى وَبِرَسُولِى
قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا وَٱشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾ إِذْ قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ
يَٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَن يُنَزِّلَ عَلَيْنَا
مَآئِدَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ۖ قَالَ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ
﴿١١٢﴾ قَالُوا۟ نُرِيدُ أَن نَّأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ
أَن قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿١١٣﴾

۱۰۹ آلله، پیغمبرلری جمع ائتدیگی گون بئله بویوراجاق : «سیزه نه جواب وئریلدی؟» اونلار ایسه : «بیزیم هئچ بیر علمیمیز یوخدور. حقیقتاً، غیبلری بیلن آنجاق سنسن!» ـ دئیرلر.

۱۱۰ [یا محمّد! یاد ائت کی،] بیر زمان آلله بویوردو : «ای مریم اوغلو عیسی! سنه و آنانا اولان نعمتیمی خاطیرلا! او زمان سنی مقدّس روحلا قوّتلندیردیم. سن بئشیکده اولاندا دا اورتا یاشدا اولاندا دا [وحی واسیطه‌سیله] انسانلارلا دانیشیردین. او زمان سنه کتابی، حکمتی، توراتی و انجیلی اؤیره‌تدیم. اوندا سن منیم اذنیمله پالچیقدان قوشا بنزه‌ر بیر شئی دوزلدیب سونرا اونو پوفله‌ییردین و او دا منیم اذنیمله [حقیقی] قوش اولوردو ؛ سن منیم اذنیمله آنادان اولما کور و جوزام ناخوشلوغو توتانی ساغالدیردین؛ اؤلولری منیم اذنیمله [قبیردن دیری] چیخاریردین. سن بنی‌اسرائیله آیدین دلیللر گتیردیگین زمان من (اونلارین بلاسینی) سندن دفع ائتدیم. اونلاردان کافر اولانلار ایسه : «بو، آچیق‌ـ‌آیدین سئحردن باشقا بیر شئی دئییلدیر»، ـ دئدیلر.

۱۱۱ یاد ائت کی، بیر زمان حواریلره : «منه و پیغمبریمه ایمان گتیرین!» ـ دئیه وحی ائتدیم. اونلار ایسه : «بیز ایمان گتیردیک، شاهید اول کی، بیز مسلمانیق»، ـ دئدیلر.

۱۱۲ یاد ائت کی، بیر زمان حواریلر دئدیلر : « ای مریم اوغلو عیسی! سنین ربّین بیزه گؤیدن بیر سفره گؤنده‌ره‌رمی؟» [عیسی] دئدی : «اگر مؤمن سینیزسه، آللهدان قورخون!»

۱۱۳ دئدیلر : «بیز ایسته‌ییریک کی، [هم] اوندان یئیک و هم اورکلریمیز آرخایین اولسون ، هم ده بیلک کی، بیزه دوز دئییبسن و اونا شاهیدلیک ائدنلردن اولاق».

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾ وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَٰهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتَ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾ إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ اللَّهُ هَٰذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

۱۱۴ مریم اوغلو عیسی دئدی : «ایلاهی! پروردگارا! گؤیدن بیزه بیر سفره گؤندر کی، بیزیم اوّلیمیزه و آخریمیزه بیر "بایرام" و سنین طرفیندن بیر نشانه اولسون. بیزه روزی وئر! سن روزی وئرنلرین داها یاخشیسی‌سان».

۱۱۵ آللّه بویوردو : «من اونو سیزه گؤندره‌جگم، آمما اوندان سونرا سیزدن کیم کفره دوشسه من کائناتدا هئچ کیمسه‌یه وئرمه‌دیگیم عذابی اونا وئره‌جگم».

۱۱۶ و یاد ائت کی، بیر زمان آللّه بویورار : « ای مریم اوغلو عیسی! انسانلارا سن دئییبسن کی : آللّهدان باشقا منی و منیم آنامی اؤزونوزه ایکی تانریَ قبول ائدین؟» عیسی دئیر : «سنی تقدیس ائدیرم، حقّیم اولمایان بیر شئیی سؤیلمک منه یاراشماز، اگر من اونو سؤیله‌میش اولسایدیم، سن اونو مطلق بیلردین، سن منیم ایچریمده اولانی بیلیرسن، من ایسه سنین ذاتینده اولانی بیلمیرم، شبهه‌سیز کی، غیبلری بیلن آنجاق سنسن».

۱۱۷ «من اونلارا سنین امر ائتدیگیندن باشقا بیر شئی دئمه‌میشم، آنجاق : «منیم و سیزین ربّینیز اولان آللّها عبادت ائدین!» ـــ[دئمیشم]. نه قده‌ر کی، اونلارین آراسیندا ایدیم، اونلارا شاهید ایدیم، سن جانیمی آلدیقدان سونرا ایسه اونلارا نظارت ائدن اؤزون اولدون. سن هر شئیه شاهیدسن».

۱۱۸ «اگر اونلارا عذاب وئرسن شبهه‌سیز کی، اونلار سنین بنده‌لریندیرلر، اگر اونلاری باغیشلاپاسان، یئنه ده سن عزّت و حکمت صاحبی‌سن».

۱۱۹ آللّه بویوردو : «بو، بیر گوندور کی، دوغروچولارا دوغروچولوقلاری فایدا وئرر». اونلار اوچون آلتیندان آرخلار آخان جنّتلر واردیر، اورادا دائمی قالاجاقلار، آللّه اونلاردان راضیدیر و اونلار دا آللّهدان راضی دیرلار. بو بؤیوك سعادتدیر (نائلیّتدیر).

۱۲۰ گؤیلرین، یئرین و اونلاردا اولان هر شئیین حؤکمرانلیغی آللّها مخصوصدور. آللّه هر شئیه قادردیر.

سورة الأنعام مكية وهي مائة وخمس وستون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا وَأَجَلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٦﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكًا لَقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ ﴿٨﴾

انعام سوره سی [۶]

بو سوره قرآن ــ کریمین آلتینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۱۶۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ حمد، تمامیله گؤیلری و یئری یارادان، قارانلیقلاری و ایشیغی خلق ائدن آللّها مخصوصدور. بونونلا بئله کافر اولانلار یئنه ده ربّلرینه تای قوشورلار.

۲ سیزی پالچیقدان یارادان، سونرا دا بیر مدّت (اجل) معیّن ائدن اودور. معیّن ائدیلمیش(قطعی) اجل ده اونون یانیندادیر. بونونلا بئله، سیز [ای کافرلر!] یئنه ده شبهه ائدیرسینیز.

۳ گؤیلرده و یئرده آللّه اودور. گیزلین و آشکار عمللرینیزی بیلیر، [هابئله] سیزین قازاندیقلارینیزی دا بیلیر.

۴ اونلارا، ربّلری‌نین آیه‌لریندن ائله بیر آیه گلمه‌ییبدیر کی، اوندان اوز چئویرمه‌میش اولسونلار.

۵ اونلارا حقّ [اولان قرآن] گلدیگی زمان اونو تکذیب ائتدیلر. آمما لاغا قویدوقلاری [حقیقتین] خبرلری ایسه بو یاخیندا اونلارا چاتاجاقدیر.

۶ مگر اؤزلریندن قاباق نئچه ــ نئچه نسل‌لری (امّتلری) هلاک ائتدیگیمیزی گؤرمه‌دیلرمی؟ اونلارا یئر اوزونده سیزه وئرمه‌دیگیمیز امکانلار وئرمیشیدیک. گؤیدن اونلارا آردی کسیلمه‌ین یاغیشلار گؤندردیک و [شهرلرین] آلتیندان آخان آرخلار قرار وئردیک. سونرا بیز اونلاری گناهلارینا گؤره هلاک ائتدیک و اونلاردان سونرا آیری بیر نسل وجودا گتیردیک.

۷ [یا محمّد!] اگر سنه کاغیذ اوستونده یازیلی بیر کتاب نازل ائتسه‌یدیک و اونلار اللری ایله ده اونو لمس ائتسه‌یدیلر بئله، یئنه ده کافر اولانلار: «بو آنجاق آچیق ــ آیدین بیر سحردیر»، ــ دئیردیلر.

۸ و دئدیلر: «نه اوچون اونا (محمّده) بیر ملک نازل اولماییبدیر؟» اگر ملک گؤندرسه‌یدیک، قطعاً ایش بیتمیش اولاردی و سونرا مهلت وئریلمزدیلر.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلْبِسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ قُل لِّمَن مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُل لِّلَّهِ كَتَبَ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَّن يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَإِن يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِن يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

۹ و اگر اونو بیر ملک ائتسه یدیک، یئنه اونو بیر کیشی [صورتینده] ائدردیک و اونلاری دوشدوکلری شبهه یه بیر داها سالمیش اولاردیق.

۱۰ سندن قاباقکی پیغمبرلر ده بئله لاغا قویولموشدولار. لاکین لاغا قویانلارین اؤزلری مسخره یه قویدوقلاری شئیه توتولدولار.

۱۱ [یا محمّد!] دئ: «یئر اوزونو دولانین و سونرا گؤرون کی، تکذیب ائدنلرین آخر—عاقبتی نئجه اولدو؟»

۱۲ دئ: «گؤیلرده و یئرده اولانلار کیمیندیر؟» دئ کی: «آللّهیندیر». او، رحمت [ائتمگی] اؤزونه واجب ائدیبدیر. آللّه سیزی، اولاجاغیندا هئچ بیر شبهه اولمایان قیامت گونونه البتّه توپلایاجاقدیر. اؤزلرینه ضرر وورانلار ایسه، البتّه، ایمان گتیرمزلر.

۱۳ گئجه ده و گوندوزده یئر آلان هر شئی اونوندور، او ائشیدن و بیلندیر.

۱۴ دئ: «گؤیلرین و یئرین یارادانی اولان، [هامییا] روزی وئرن و کیمسه دن روزی آلمایان آللّهدان غیریسینی اؤزوم اوچون مولا (باشچی) سئچیم می؟» دئ: «منه امر ائدیلیبدیر کی، اسلاما اوز گتیرن ایلک شخص اولوم و [منه] هئچ وقت مشرکلردن اولما!» [—دئیه فرمان وئریلیبدیر].

۱۵ دئ: «اگر من ربّیمه عاصی اولسام [بو حالدا] بؤیوک گونون عذابیندان، حقیقتاً، قورخورام».

۱۶ او گون [اوستوندن عذاب] گؤتورولن شخص شبهه سیز کی، [آللّه] اونا رحم ائدیبدیر و بو آچیق—آشکار قورتولوشدور.

۱۷ اگر آللّه سنه بیر ضرر یئتیرسه، اوندان غیری هئچ کس اونو دفع ائده بیلمز و اگر سنه بیر خئیر یئتیرسه [بیل کی،] او، هر شئیه قادردیر.

۱۸ و او اؤز بنده لرینه حاکم—مطلقدیر، او حکمت صاحبی دیر و [هر شئیدن] خبرداردیر.

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ
هَٰذَا الْقُرْآنُ لِأُنْذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ
آلِهَةً أُخْرَىٰ قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ وَإِنَّنِي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ
﴿١٩﴾ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمُ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ شُرَكَاؤُكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ
رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾ انْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا
بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَٰذَا إِلَّا
أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْأَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وُقِفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا
يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾

۱۹ [یا محمّد!] دئ : «شاهیدلیک باخیمیندان کیم داها بؤیوکدور؟» دئ : «آللّه منیمله سیزین آرانیزدا شاهیددیر. بو قرآن منه وحی اولونوب کی، اونونلا سیزی و [گله‌جکده] الینه چاتان کیمسه‌لری خبردارلیق ائدیم». گؤره‌سن سیز آللّهلا یاناشی آیری تانریلارین اولدوغونا شاهیدلیک ائدیرسینیز؟ دئ : «من شاهیدلیک ائتمیرم». دئ : «حقیقتاً، او، یگانه بیر تانری‌دیر و من سیزین اونا شریک قوشدوقلارینیزدان اوزاغام».

۲۰ کتاب وئردیگیمیز کیمسه لر اونو (پیغمبری) اؤز اؤولادلارینی تانیدیقلاری کیمی تانییرلار. اؤزلرینه ضرر وورانلار ایسه، البتّه، ایمان گتیرمزلر.

۲۱ آللّها افترا یاخان و اونون آیه‌لرینی تکذیب ائدندن داها ظالم (کافر) شخص کیم اولا بیلر؟ شبهه‌سیز کی، ظلمکارلار نجات تاپمازلار.

۲۲ او گون اونلارین هامیسینی بیر یئره ییغاجاغیق، سونرا مشرکلره دئیه‌جه‌ییک : «گمان ائتدیگینیز شریکلرینیز هارادادیر؟»

۲۳ اوندا اونلارین : «ربّیمیز آللّها آند اولسون کی، بیز مشرك دئییلدیک»، ـ دئمکدن باشقا هئچ بیر عذرلری اولماز.

۲۴ گؤر! اؤزلرینه نئجه یالان سؤیله‌ییرلر؟! و اؤز یانلاریندان اویدوردوقلاری شئیلر ایسه اونلارین [گؤزلریندن] ایتیب گئتدی.

۲۵ اونلاردان ائله‌سی ده وار کی، سنه قولاق آسیر، لاکین بیز اونلارین اورکلرینی بورونجگه بورمله‌دیک کی، اونو باشا دوشمه‌سینلر، قولاقلاریندا ایسه آغیرلیق وار. اونلار هر هانسی بیر معجزه گؤرسه‌لر، یئنه ده اونا ایمان گتیرمزلر. عکسینه سنین یانینا گلدیکلری زمان سنینله مجادله ائدیرلر، کافر اولان شخصلر ایسه دئیرلر : «بو [کتاب] قدیمکی‌لرین افسانه‌لریندن باشقا بیر شئی دئییلدیر».

۲۶ اونلار خلقی (جماعتی) اوندان چکیندیریر و [اؤزلری ده] اوندان اوزاقلاشیرلار. [آمما] اونلار، اؤزلریندن باشقاسینی هلاك ائتمیرلر و هئچ ده قانمیرلار.

۲۷ اونلار [گئتیریلیب] اود اوستونده ساخلاندیقلاری زمان ،سن اونلارین : «کاش کی، قایتاریلایدیق و ربّیمیزین آیه‌لرینی تکذیب ائتمه‌ییدیک و مؤمنلردن اولایدیق»، ـ دئمه‌لرینی گؤره‌یدین فقط!

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وُقِفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾ قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَٰكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا وَأُوذُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَإِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾ وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾

۲۸ بئله دئيلدير، [بو پشمانليق] قاباقجادان گيزلتديكلري [كفرون جزاسی] اونلارا آشكار اولدو[ـغوندانديز]. اگر [بير ده دنيايا] قايتاريلميش اولسايديلار، يئنه ده نهى اولوندوقلاری شئيلره طرف قاييداردیلار. اونلار، حقيقتاً، يالانچی ديرلار.

۲۹ اونلار دئديلر: «دنيا حياتيميزدان غيری حياتيميز يوخدور و بيز بير داها ديريلن دئيليك».

۳۰ اونلاری ربلری‌نين حضوروندا ساخلانديقلاری زمان گؤررسن كی، [آلله] بويورار: «بو حق دئيلمی؟» دئيرلر: «ربيميزه آند اولسون بو حقدير». آلله بويورار: «ائله ايسه كافر اولدوغونوزا گؤره عذابی دادين!»

۳۱ آللهلا گؤروشه‌جكلرينی انكار ائدن كسلر، حقيقتاً، زيانا اوغراديلار. اوندا، قيامت گونو غفلتاً گلديكده اونلار اؤز ويزر ـ وباللارينی كوره كلرينده داشيديقلاری حالدا دئيرلر: «وای اولسون بيزه كی، اوندا سهلنكارليق ائتديک». بير باخين گؤرون كی، داشيديقلاری يوك نئجه ده پيسدير.

۳۲ دنيا حياتی اويون ـ اويونجاقدان غيری بير شئی دئييلدير و قطعاً آخرت ائوی تقواليلار اوچون خئييرليدير. آيا هئچ بير درك ائتميرسينيزمی؟

۳۳ حقيقتاً، بيز بيليريک كی، اونلارين دئديكلری سنی برک غمگين ائدير. اصلينده اونلار سنی تكذيب ائتميرلر؛ ظلمكارلار آنجاق آللهين آيه‌لرينی انكار ائديرلر».

۳۴ سندن قاباق دا پيغمبرلر تكذيب اولموشلار. لاكين اونلار اولوندوقلاری تكذيبه و اولوندوقلاری عذاب ـ اذيته دؤزدولر. نهايت، بيزيم كؤمگيميز اونلارا يئتدی. آللهين سؤزلرينی دەيیشديره بيلن هئچ بير كس يوخدور. قطعاً پيغمبرلره عايد اولان خبرلر سنه گليب چاتيبدير.

۳۵ اگر اونلارين [قرآندان] اوز دؤندرمه‌لری سنه آغير گليرسه، اونلارا بير معجزه گتيرمک اوچون يئرده بير دئشيک و گؤيده بير نرديوان تاپماق ايسته‌سن [دورما تاپ!] اگر آلله ايسته‌سيدی، اونلاری قطعاً هدايت يولوندا جمع ائدردی. هئچ وقت جاهللردن اولما!

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ ۘ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ
يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۚ قُلْ إِنَّ
اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَن يُنَزِّلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾
وَمَا مِن دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ
أَمْثَالُكُم ۚ مَّا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِن شَيْءٍ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ
﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ ۗ مَن يَشَإِ
اللَّهُ يُضْلِلْهُ وَمَن يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾ قُلْ
أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ
اللَّهِ تَدْعُونَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ
مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِن شَاءَ وَتَنسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُم بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ
لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُم بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِن
قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا
فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُم مُّبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

۳۶　[سنین دعوتینی] تکجه جان- دیلدن اشیدنلر قبول ائدرلر. اؤلولره گلدیکده ایسه، اونلاری دا آلله دیریلده جکدیر. سونرا اونون طرفینه قایتاریلاجاقلار.

۳۷　و دئدیلر: «نه اوچون اونا آلله طرفیندن بیر آیت (معجزه) نازل ائدیلمه‌ییب؟» دئ: «حقیقتاً، آلله آیت نازل ائتمگه قادردیر، لاکین اونلارین چوخو بیلمیرلر».

۳۸　یئر اوزونده گزن هر نه قدر حیوان و گؤیده ایکی قانادی ایله اوچان هر نه قدر قوش واردیر، سیزلر کیمی دسته‌لر و گروهلاردیرلار. بیز [بو] کتابدا هئچ بیر شئیی نظردن قاچیرمادیق. سونرا اونلار اؤز ربلری حضورونا توپلانیلاجاقلار.

۳۹　بیزیم آیه‌لریمیزی تکذیب ائدنلر قارانلیقلار ایچینده قالمیش کارلار و لاللاردیرلار. آلله هر کیمی ایسترسه، ضلالتده بوراخار و هر کیمی ایسترسه، دوغرو یول اوستونده ثابت ائدر.

۴۰　[یا محمّد!] دئ: «اگر دوغرو دانیشانسینیز، منه دئیه بیلرسینیز کی، سیزه آللهین عذابی گلسه و یا قیامت وقتی گلیب چاتسا، آللهدان غیریسینه‌می یالواراجاقسینیز؟»

۴۱　یوخ! تکجه اونا یالواراجاقسینیز. اگر او (آلله) ایسته‌سه، یالواردیغینیز بلانی آرادان قالدیرار، سیز ده اونا شریک قوشدوغونوز شئیلری اونودارسینیز.

۴۲　سندن قاباقکی امّتلره ده [پیغمبرلر] گؤندردیک و سونرا اونلاری قیتلیق و سیخینتی ایله چولقالادیق کی، بلکه یالواریب یاخارسینلار.

۴۳　پس نه اوچون عذابیمیز اونلارا یئتیشن زمان یالواریب یاخارمیرلار؟ لاکین اورکلری برکییبدیر و شیطان، ائتدیکلری عمللری اونلار اوچون [گؤزه‌ل] جلوه‌لندیریبدیر.

۴۴　اونلارا خاطرلانمیش شئیلری اونوتدوقلاری زمان بیز هر شئیین (نعمتلرین) قاپیسینی اونلارین اوزونه آچدیق. اونلار او وئریلمیش نعمتلره سئویندیکلری زمان، غفلتاً یاخالادیق؛ اونداجا هر شئیدن محروم اولدولار.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا ۚ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾ قُلْ
أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ
مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ ۗ انْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ
يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً
هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا
مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ ۖ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ
الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ
عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ ۖ
إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ ۚ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ۚ
أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ
يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ ۙ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾ وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَوٰةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۖ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

۴۵ نهایت، او ظلمکار قؤمون کؤکو کسیلدی. حمد، تمامیله عالملرین ربّی آللّها مخصوصدور.

۴۶ دئ: «بیر دئیین گؤروم! اگر آللّه سیزین قولاقلارینیزی و گؤزلرینیزی آلسا، قلبلرینیزه مؤهور وورسا؛ آللّهدان غیری اونو سیزه تزه‌دن وئرن هانسی تانریدیر؟» باخ گؤر! بیز آیه‌لری[-میزی] نئجه دؤندریب دئییریک. سونرا اونلار [یئنه ده] اوز دؤندریرلر.

۴۷ [یا محمّد!] دئ: «بیر دئیین گؤروم! اگر آللّهین عذابی سیزه غفلتاً و یا آشکارا یئتیشسه، ظلمکار قؤمدن غیریسی هلاك ائدیلرمی؟»

۴۸ بیز پیغمبرلری آنجاق مژده وئرنلر و خبردارلیق ائدنلر اولاراق گؤندردیک. ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلره هئچ بیر قورخو یوخدور و اونلار غمگین اولمازلار.

۴۹ آیه‌لریمیزی تکذیب ائدنلر ایسه، دیندن چیخدیقلارینا گؤره عذاب اونلارا توخوناجاقدیر.

۵۰ [یا محمّد!] دئ: «من سیزه دئمیرم کی، آللّهین خزینه‌لری منیم یانیمدادیر. من [آللّهین اؤیرتدیگیندن غیری] غیبی بیلمیرم. سیزه دئمیرم کی من مَلَکَم. من تکجه منه گلن وحیین تابع لیگینده‌یم». دئ: «کور ایله گؤرن بیر اولورمو؟ هئچ دوشونمورسونوز؟»

۵۱ ربّلری طرفیندن محشور اولاجاقلاریندان قورخان شخصلری اونونلا (قرآنلا) خبردار ائت! اوندان (آللّهدان) باشقا اونلار اوچون هئچ بیر ولیّ و شفاعتچی یوخدور. بلکه [بیر گون پیس عمللردن] چکینديلر.

۵۲ ربّلری‌نین راضیلیغینی ایسته‌یه‌رك سحر-آخشام اونو چاغیران شخصلری یانیندان قووما! نه اونلارین حسابیندان بیر شئی سنین عهده‌نه و نه ده سنین حسابیندان بیر شئی اونلارین عهده‌سینه دئییلدیر کی، اونلاری یانیندان قوواسان و نتیجه‌ده ظلمکارلاردان اولاسان.

وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَٰؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِم مِّن بَيْنِنَا ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾ وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ۖ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ ۖ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِن بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾ قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ ۚ قُل لَّا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ ۙ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُم بِهِ ۚ مَا عِندِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ ۚ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ۖ يَقُصُّ الْحَقَّ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ﴿٥٧﴾ قُل لَّوْ أَنَّ عِندِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۗ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾ وَعِندَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ ۚ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۚ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾

۵۳　و بئله‌لیکله اونلارین بعضی‌لرینی بعضی‌لری ایله امتحانا چکدیک کی، اونلار : «بیزیم ایچیمیزدن آللهین منّت قویدوغو کیمسه‌لر بونلاردیرلارمی؟»، ـدئسینلر. مگر آللّه شکر ائدنلری داها یاخشی تانییان دئییلدیرمی؟

۵۴　بیزیم آیه‌لریمیزه ایمان گتیرنلر سنین یانینا گلدیکده دئ : «سلام اولسون سیزه! سیزین ربّینیز رحمت [ائتمگی] اؤزونه واجب ائدیبدیر کی، سیزلردن هر کس نادانلیق اوزوندن پیس بیر ایش گؤرسه و سونرا دا تؤبه ائدیب عملینی دوزلتسه، [بیلسین کی] آللّه، حقیقتاً، چوخ باغیشلایان و مهرباندیر».

۵۵　و بیز آیه‌لری[میزی] بئله آچیق ـآیدین بیان ائدیریک کی، گناهکارلارین یولو بیللنسین.

۵۶　[یا محمّد!] دئ : «من، سیزین آللهدان غیری چاغیردیغلارینیزا پرستش ائتمکدن نهی اولونموشام!» دئ : «من سیزین هوا ـ هوسلرینیزه تابع اولمارام؛ یوخسا [تابع اولسام] یولدان آزارام و هدایت تاپمیشلاردان اولمارام».

۵۷　دئ : «منیم اؤز ربّیمدن آچیق ـآیدین دلیلیم وار، سیز ایسه اونو تکذیب ائتدینیز. سیزین [گلمه‌سینه] قاریخدیغینیز [ایلاهی عذاب] منیم الیمده دئییلدیر. حؤکم آنجاق او آللهیندیر کی، حقّی او بیان ائدر و او [حقّی باطلدن] آییرد ائدنلرین داها یاخشی‌سیدیر».

۵۸　دئ : «اگر قاریخدیغینیز [عذاب] منیم الیمده اولسایدی، ایش منیمله سیزین آرانیزدا البتّه بیتمیش اولاردی. آللّه ظلمکارلارا یاخشی بلددیر».

۵۹　غیبین آچارلاری آنجاق اونون یانینداردیر و اوندان باشقا هئچ کس اونو بیلمیر. او قورودا و سودا نه وارسا، بیلیر. دوشن بیر یارپاق یوخدور کی، او، اونو بیلمه‌سین. یئر اوزونون قارانلیقلاریندا ائله توخوم، ائله بیر یاش و قورو یوخدور کی، آچیق ـآیدین کتابدا اولماسین.

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿٦٢﴾ قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَئِنْ أَنْجَانَا مِنْ هَٰذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ انْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ نَبَإٍ مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

۶۰ گئجه زمانی [یوخودا ایکن] سیزین روحونوزو آلان اودور و گوندوز ده نه ائتدیگینیزی بیلیر. سونرا سیزی گوندوز اویادیر کی، نهایت معیّن اولونموش وقت گلیب چاتسین. سونرا قاییداجاغینیز اونا طرف اولاجاقدیر. سونرا، سیزه ائتدیگینیز عمللردن خبر وئره‌جکدیر.

۶۱ و اؤز بنده‌لری اوستونده حاکم‌ـ‌مطلق اودور. او، سیزه گؤزه‌تچی‌لر گؤنده‌ریر. نهایت، بیرینیزه اؤلوم گلیب چاتاندا گؤندردیکلریمیز (مَلَکلر) اونون جانینی آلارلار. اونلار اصلا قصورلوق ائتمزلر.

۶۲ سونرا حقیقی اختیار صاحبی اولان آلله‌ین طرفینه (حضورونا) قایتاریلاجاقلار. بیلین کی، حؤکم اونا مخصوصدور و او، حق‌ـ‌حساب گؤرنلرین لاپ سرعتلیسی دیر.

۶۳ [یا محمّد!] دئ: «سیز اگر بیزی بوندان (خطردن) قورتارسانیز، البتّه شکر ائدنلردن اولاجاغیق - دئیه گیزلینده [و آشکارا] یالواریب اونو چاغیردیغینیز زمان سیزلری قورو و دریا قارانلیقلاریندان قورتاران کیمدیر؟!»

۶۴ دئ: «سیزی بوندان و هر بیر غم‌ـ‌غصّه‌دن قورتاران آلله‌دیر. یئنه ده سیز اونا شریک قوشورسونوز».

۶۵ دئ: «او، باشینیز اوستوندن و یا آیاقلارینیز آلتیندان سیزه عذاب گؤندرمگه و یا سیزی [مختلف] دسته‌لر حالیندا [آرانیزی] قاریشدیرماغا و بعضی‌نیزین شدّتینی (عذابینی) بعضی‌نیزه دادیزدیرماغا قادردیر». باخ گؤر آیه‌لری[-میزی] نئجه دؤندریب دئییریک کی، بلکه باشا دوشسونلر.

۶۶ و سنین قؤمون اونو حق اولدوغو حالدا تکذیب ائتدی. [یا محمّد!] اونلارا دئ: «من سیزین وکیلینیز دئییلم (گناهلارینیزا جاوابده دئییلم)».

۶۷ «هر خبرین معیّن بیر وقتی واردیر و سیز تئزلیکله بیله‌جکسینیز».

۶۸ بیزیم آیه‌لریمیز باره‌سینده بوش یئره دانیشان (استهزا ائدن) شخصلری گؤردوگون زمان، اونلار باشقا بیر سؤزله مشغول اولماینجا اونلاردان اوز چئویر (اونلارلا اوتوروب‌ـ‌دورما!) و اگر شیطان [بونو] سنین یادیندان چیخارتسا؛ یادینا دوشندن سونرا داها ظلمکار قؤمله [برابر] اوتورما!

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلٰكِنْ
ذِكْرٰى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ
لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهٖ أَنْ
تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ
وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا أُولٰٓئِكَ
الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ
أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَنَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ
مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلٰٓى أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدٰىنَا اللّٰهُ
كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيٰطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهٗ
أَصْحٰبٌ يَدْعُونَهٗٓ إِلَى الْهُدَى ائْتِنَا قُلْ إِنَّ هُدَى اللّٰهِ
هُوَ الْهُدٰى وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعٰلَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ أَقِيمُوا
الصَّلٰوةَ وَاتَّقُوهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ الَّذِي
خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ
فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ
عٰلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهٰدَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

۶۹ تقوالیلارین بوینوندا اونلارین (ظلمکارلارین) حسابیندان هئچ بیر شئی یوخدور. لاکین خاطرلاماق [لازم]دیر کی، بلکه چکینسینلر.

۷۰ دینلرینی اویون—اویونجاق گؤتورنلری و دنیا حیاتی مغرور ائتدیگی شخصلری بوراخ! [جماعته] بونونلا (قرآنلا) خاطرلات کی، هئچ کس گؤردوگو ایشلره گؤره اؤزونو هلاکته سالماسین. بیر حالدا کی، اونون اوچون آللهدان غیری هئچ بیر ولیّ و شفاعتچی یوخدور. او، هر هانسی بیر فدیه وئرسه بئله، اوندان آلینماز (قبول اولونماز). اونلار گؤردوکلری ایشلره گؤره هلاکته دوشنلردیرلر. کافر اولدوقلارینا گؤره اونلارا قاینار سودان بیر ایچگی و آغریلی بیر عذاب واردیر.

۷۱ [یا محمّد!] دئ: «بیز آللهی قویوب بیزه بیر خئیری اولمایان و ضرر وئره بیلمه‌ین شئیه یالواراقمی؟ و آلله بیزی هدایت ائتدندن سونرا شیطانلارین یولدان آزدیردیغی و یئر اوزونده حیران قالان شخصلر کیمی دالییا قایتاریلاقمی؟ بیر حالدا کی، اونو «بیزه طرف گل!» —دئیه هدایته چاغیران دوستلاری واردیر». دئ: «[اصل] هدایت آللهین هدایتی‌دیر و بیزه عالملرین ربّینه تسلیم اولماغا امر ائدیلیبدیر».

۷۲ هابئله، [امر ائدیلیب کی:] «ناماز قیلین! اوندان قورخون و حضوروندا توپلاشاجاغینیز [کیمسه ده] محض اودور».

۷۳ گؤیلری و یئری حقّ اولاراق یارادان اودور. اونون، ''اول!'' دئیه جگی گون [اراده ائتدیگی هر شئی] در حال اولار. اونون سؤزو حقدیر. ''صور''—ون چالیناجاغی گون حؤکم آنجاق اونوندور. غیبی و آشکاری بیلن اودور. او حکمت صاحیبی و [هر شئیدن] آگاهدیر.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ ءَازَرَ أَتَتَّخِذُ أَصْنَامًا ءَالِهَةً إِنِّىٓ أَرَىٰكَ وَقَوْمَكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٧٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُرِىٓ إِبْرَٰهِيمَ مَلَكُوتَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ ٱلْمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ ٱلَّيْلُ رَءَا كَوْكَبًا ۖ قَالَ هَٰذَا رَبِّى ۖ فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَآ أُحِبُّ ٱلْءَافِلِينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَءَا ٱلْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَٰذَا رَبِّى ۖ فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِى رَبِّى لَأَكُونَنَّ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَءَا ٱلشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَٰذَا رَبِّى هَٰذَآ أَكْبَرُ ۖ فَلَمَّآ أَفَلَتْ قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾ إِنِّى وَجَّهْتُ وَجْهِىَ لِلَّذِى فَطَرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ حَنِيفًا ۖ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ وَحَآجَّهُۥ قَوْمُهُۥ ۚ قَالَ أَتُحَٰٓجُّوٓنِّى فِى ٱللَّهِ وَقَدْ هَدَىٰنِ ۚ وَلَآ أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِۦٓ إِلَّآ أَن يَشَآءَ رَبِّى شَيْـًٔا ۗ وَسِعَ رَبِّى كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا ۗ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيْفَ أَخَافُ مَآ أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ عَلَيْكُمْ سُلْطَٰنًا ۚ فَأَىُّ ٱلْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِٱلْأَمْنِ ۖ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

۷۴ و [یادینا سال] بیر زمان، ابراهیم آتاسی "آزره" دئدی کی: «سن بوتلری [اؤزونه] تانریلارمی سئچیرسن؟ من، حقیقتاً، سنی و سنین قؤمونو آچیق‌ـ‌آیدین ضلالتده گؤرورم».

۷۵ و بئله‌جه، ابراهیمه گؤیلرین و یئرین ملکوتونو گؤستردیک کی، یقین ائدنلردن اولسون.

۷۶ گئجه [قارانلیغی] اونو بورودوکده بیر اولدوز گؤردو. دئدی: «منیم ربّیم بودور». [اولدوز] باتدیقدا ایسه دئدی: «من باتانلاری دوست توتمارام».

۷۷ سونرا چیخماق حالیندا اولان آیی گؤردوکده دئدی: «منیم ربّیم بودور». آی باتدیقدا دئدی: «ربّیم منی هدایت ائتمه‌سه، قطعاً آزمیش قؤملردن اولارام».

۷۸ داها سونرا چیخماق حالیندا اولان گونشی گؤردوکده دئدی: «منیم ربّیم بودور، بو داها بؤیوکدور». او دا باتدیقدا دئدی: «ای منیم قؤموم! من، سیزین شریک قوشدوقلارینیزدان اوزاغام».

۷۹ «من، حقیقتاً، حنیف (موحد‌ـ‌لاپ دوغرو) اولدوغوم حالدا اوزومو گؤیلری و یئری یارادان شخصه طرف دؤندرمیشم و من مشرکلردن دئیلم».

۸۰ اونون قؤمو اونونلا مباحثه‌یه گیریشدی. [ابراهیم] دئدی: «سیز آللهین باره‌سینده منیمله مباحثه ائدیرسینیزمی؟ بیر حالدا کی، او منی هدایت ائدیبدیر. من ربّیمین ایسته‌دیگی هر هانسی بیر شئیدن سوای؛ سیزین اونا شریک قوشدوقلارینیزدان قورخمورام. منیم ربّیمین علمی هر شئیی احاطه ائدیبدیر. نییه آییلمیرسینیز؟

۸۱ من سیزین شریک قوشدوقلارینیزدان نئجه قورخوم؟ بیر حالدا کی، سیز، آللهین، باره‌سینده هئچ بیر دلیل نازل ائتمه‌دیگی شئیلری آللها شریک قوشماغینیزدان قورخمورسونوز. اگر بیلیرسینیزسه، بو ایکی دسته‌دن هانسی امن‌ـ‌آمانلیغا داها حقلیدیر؟!

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوٓا إِيمَٰنَهُم بِظُلْمٍ أُولَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلْأَمْنُ
وَهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَآ ءَاتَيْنَٰهَآ إِبْرَٰهِيمَ عَلَىٰ
قَوْمِهِۦ ۚ نَرْفَعُ دَرَجَٰتٍ مَّن نَّشَآءُ ۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾
وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ ۚ كُلًّا هَدَيْنَا ۚ وَنُوحًا هَدَيْنَا
مِن قَبْلُ ۖ وَمِن ذُرِّيَّتِهِۦ دَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ
وَمُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾ وَزَكَرِيَّا
وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ ۖ كُلٌّ مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٥﴾ وَإِسْمَٰعِيلَ
وَٱلْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا ۚ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٦﴾
وَمِنْ ءَابَآئِهِمْ وَذُرِّيَّٰتِهِمْ وَإِخْوَٰنِهِمْ ۖ وَٱجْتَبَيْنَٰهُمْ وَهَدَيْنَٰهُمْ
إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذَٰلِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهْدِى بِهِۦ مَن يَشَآءُ
مِنْ عِبَادِهِۦ ۚ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾
أُولَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ ۚ
فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هَٰٓؤُلَآءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا
بِكَٰفِرِينَ ﴿٨٩﴾ أُولَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَى ٱللَّهُ ۖ فَبِهُدَىٰهُمُ ٱقْتَدِهْ ۗ
قُل لَّآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرَىٰ لِلْعَٰلَمِينَ ﴿٩٠﴾

۸۲ ایمان گتیریب ایمانلارینی ظلم (شرك) ایله قاتیشدیرمایان شخصلره [گلدیکده ایسه]، اونلار امن ـ آمانلیقدادیرلار وهدایت اولونموشلار دا اونلاردیر.

۸۳ بو بیزیم دلیللریمیزدیر کی، اؤز قؤمو مقابلینده اونو ابراهیمه وئردیک. بیز ایسته‌دیگیمیز شخصین درجه‌لرینی اوجالداریق. حقیقتاً، سنین ربّین حکمت و علم صاحبی‌دیر.

۸۴ و اونا اسحاق و یعقوبو عطا ائتدیک، هامیسینی دا هدایت ائتدیک، و قاباقجا نوحو دا هدایت ائتمیشدیک و [هابئله] اونون نسلیندن داوودو، سلیمانی، ایّوبو، یوسفی و هارونو دا [هدایت ائتمیشدیک]. یاخشی‌لیق ائدنلره بیز بئله اجر وئره‌ریک.

۸۵ و زکریّانی، یحیانی، عیسانی و الیاسی دا [هدایت ائتمیشیک]، اونلارین هامیسی صالحلردندیر.

۸۶ و اسماعیلی، یَسَعی، یونس و لوطو دا [هدایت ائتمیشیک] و هامیسینی عالملردن اوستون ائتدیک.

۸۷ و بیز اونلارین آتالاریندان، نسللریندن و قارداشلاریندان [بیر قسمینی ده اوستون ائتدیک] و اونلاری سئچدیک و دوغرو یولا هدایت ائتدیک.

۸۸ بو، آلّلهین هدایتی‌دیر کی، بنده‌لریندن ایسته‌دیگی شخصی اونونلا هدایت ائدر. اگر اونلار شرك قوشسایدیلار، قطعاً ائتدیکلری عمللری هئچ اولاردی.

۸۹ اونلار او شخصلردیرلر کی، اؤزلرینه کتاب، حؤکم و پیغمبرلیک وئرمیشیک و اگر بونلار (مشرکلر) اونلارا کافر اولسالار، اونو (کتابی، حؤکمو و پیغمبرلیگی) دانمایان آیری بیر قؤمو اونلارا موکّل ائتمیش اولاریق.

۹۰ بونلار آلّلهین هدایت ائتدیگی شخصلردیر، اونلارین هدایتینه سن ده تابع اول! دئ کی: «من سیزدن بونون مقابلینده هئچ بیر اجر (موزد) ایسته‌میرم. بو (قرآن)، عالملر اوچون موعظه‌دن غیری بیر شئی دئییلدیر».

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦٓ إِذْ قَالُوا۟ مَآ أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَىْءٍ ۗ قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَٰبَ الَّذِى جَآءَ بِهِۦ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ ۖ تَجْعَلُونَهُۥ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا ۖ وَعُلِّمْتُم مَّا لَمْ تَعْلَمُوٓا۟ أَنتُمْ وَلَآ ءَابَآؤُكُمْ ۖ قُلِ اللَّهُ ۖ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِى خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهَٰذَا كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا ۚ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْءَاخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۖ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِىَ إِلَىَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَىْءٌ وَمَن قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَآ أَنزَلَ اللَّهُ ۗ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ الظَّٰلِمُونَ فِى غَمَرَٰتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَٰٓئِكَةُ بَاسِطُوٓا۟ أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوٓا۟ أَنفُسَكُمُ ۖ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ ءَايَٰتِهِۦ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَٰدَىٰ كَمَا خَلَقْنَٰكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُم مَّا خَوَّلْنَٰكُمْ وَرَآءَ ظُهُورِكُمْ ۖ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَآءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَٰٓؤُا۟ ۚ لَقَد تَّقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنكُم مَّا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

۹۱ اونلار (یهودیلر) : «آللّه بشره هئچ بیر شئی نازل ائتمه‌ییبدیر»، ــدئمکله آللّهین بؤیوکلویونو گره‌کدیگی کیمی قیمت‌لندیرمه‌دیلر. دئ : «موسانین انسانلار اوچون ایشیق و هدایت اولاراق گتیردیگی کتابی کیم نازل ائدیبدیر؟ سیز اونو پارچا کاغیذلار حالینا سالیب [بیر قسمینی] آشکار ائدیر، چوخونو ایسه گیزله‌دیرسینیز. حالبوکی سیزین اؤزونوز و آتالارینیز بیلمه‌دیگی شئیلری [اونونلا] اؤیرنمیش اولورسونوز». دئ : «آللّه، [گؤندریبدیر اونو]». سونرا قوی اونلار دوشدوکلری باتلاقلاریندا چابالاسینلار ــ[اونلاری دوشدوکلری باتلاقلاریندا چابالادیقلاری حالدا بوراخ].

۹۲ بو دا بیزیم گؤندردیگیمیز مبارک و اؤزوندن قاباقکی کتابلاری تصدیق ائدن بیر کتابدیر کی، [اونونلا] امّ القری (مکّه) [اهلینه] و اونون اطرافینداکیلارا خبردارلیق ائده‌سن (قورخوداسان). آخرته ایمان گتیرنلر اونا ایمان گتیررلر. اونلار اؤز نامازلارینی گؤزله‌یرلر، (نامازلاریندا قصورلوق ائتمزلر).

۹۳ آللّها افترا یاخان (یالان باغلایان)، اؤزونه بیر وحی اولونمادیغی حالدا : «منه وحی اولونوبدور»، ــدئین و یا : «من ده تنزلیکله آللّهین نازل ائتدیگی [کتاب] کیمی [بیر کتاب] نازل ائده‌جگم»، ــسؤیله‌ین شخصدن داها ظالم شخص کیم اولا بیلر؟ کاش سن ظلمکارلاری اؤلوم عذابی ایچینده [چابالایان حالدا] مَلَکلرین [جانلارینی آلماق اوچون] اللرینی آچیب : «چیخارین جانلارینیزی! بو گون آللّها باغلادیغینیز ناحق سؤزلره و اونون آیه‌لرینه لووغالیق ائتدیگینیزه گؤره ذلیل‌لیک گتیرن بیر عذابلا جزالاندیریلاجاقسینیز»، ــ[دئینده] گؤره‌یدین.

۹۴ بیز سیزی ایلک دفعه یاراتدیغیمیز کیمی [ایندی ده] تک‌ــتنها بیزیم یانیمیزا گلیب‌سینیز و سیزه وئردیگیمیزی آرخانیزدا قویوبسونوز و سیزینله بیرگه اؤز ایچینیزده [آللّهین شریکلری] گمان ائتدیگینیز شفاعتچیلرینیزی گؤرموروک، دوغرودان دا آرانیزداکی [علاقه] قیریلمیش و گمان ائتدیکلرینیز سیزین [گؤزلرینیزدن] ایتیب گئتدی.

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَىٰ ۖ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ
الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ۚ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ الْإِصْبَاحِ
وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا
فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾
وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ ۗ
قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ
مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ
مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ ۗ انْظُرُوا
إِلَىٰ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمْ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ ۖ وَخَرَقُوا لَهُ
بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٠٠﴾
بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ
صَاحِبَةٌ ۖ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

۹۵　آللّه، شبهه‌سیز کی، توخومو و چرده‌یی یاریب چیخاراندیر، دیرینی اؤلودن چیخاردیر و دیریدن اؤلو چیخاراندیر. بودور آللّه. آخی اوندان نئجه اوز دؤنده‌ریرسینیز؟

۹۶　سحری یاریب چیخاران [دا اودور] و گئجه‌نی ساکت‌لیک وقتی، گونشی و آیی دا حساب اؤلچوسو ائدیبدیر. بو، عزّت و علم صاحبی اولان آللّهین تقدیریدیر (اؤلچوسودور).

۹۷　قورولوغون و سویون قارانلیقلاریندا اؤز یولونوزو تاپماق اوچون اولدوزلاری دا یارادان اودور. حقیقتاً، بیز آیه‌لریمیزی آنلایان بیر قؤم اوچون تماملیه آچیقلامیشیق.

۹۸　او، سیزی تک بیر نفسدن یارادیبدیر. سیزین اوچون بیر قرار یئری و بیر ده امانت یئری [مقرّر اولوبدور]. شبهه‌سیز کی، بیز آیه لریمیزی آنلایان بیر قؤم اوچون تماملیه آچیقلامیشیق.

۹۹　و گؤیدن سو نازل ائدن ده اودور. بیز اونونلا هر جور گؤیه‌رتی چیخارتدیق. او گؤیه‌رتیدن ده یاشیل‌لیق میدانا گتیردیک کی، بو یاشیل‌لیقدان بیر ــ بیری‌نین اوستونه کومالانمیش دنه‌لر (سونبوللر)، خورما تومورجوغوندان قوپاریلماسی آسان اولان سالخیملار، اوزوم باغلاری، بیر ــ بیرینه بنزه‌ین و بنزه‌مه‌ین زیتون و نار یئتیشدیردیک. بار وئردیکلری و بیر ده یئتیشدیکلری زمان میوه‌سینه بیر باخین! حقیقتاً، بوتون بونلاردا ایمان گتیرن شخصلر اوچون بیر چوخ آیت‌لر (دلیللر) واردیر.

۱۰۰　جنّلرین اؤزونو آللّه یاراتدیغی حالدا، اونلاری آللّها شریک قوشدولار و اونون اوچون بیلمه مزلیکدن اونا اوغوللار و قیزلار اویدوردولار. آللّه ایسه اونلارین وصف ائتدیکلریندن پاکدیر و داها اولودور.

۱۰۱　او، گؤیلری و یئری وار ائدندیر. هارادان اونون اؤولادی اولا بیلر، حالبوکی، اونون صاحبه‌سی (عورتی) یوخدور. او، هر شئیی یارادیبدیر و او، هر شئیی بیلندیر.

ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ
وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾ لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ
وَهُوَ يُدْرِكُ الْاَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾ قَدْ جَآءَكُمْ
بَصَآئِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ اَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَآ
اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿١٠٤﴾ وَكَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ وَلِيَقُولُوا
دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾ اِتَّبِعْ مَآ اُوحِيَ
اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٦﴾
وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَآ اَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَآ
اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾ وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللّٰهِ فَيَسُبُّوا اللّٰهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ اُمَّةٍ
عَمَلَهُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾
وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَآءَتْهُمْ اٰيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا
قُلْ اِنَّمَا الْاٰيَاتُ عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ اَنَّهَآ اِذَا جَآءَتْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾ وَنُقَلِّبُ اَفْئِدَتَهُمْ وَاَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا
بِهِ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

۱۰۲ سیزین ربّینیز اولان اَللّه بودور. اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. هر شئیی یارادان اودور. بونا گؤره ده اونا عبادت ائدین! و او هر شئیه وکیلدیر.

۱۰۳ گؤزلر اونو گؤرمز، او ایسه گؤزلری ادراک ائدر. او، لطیف‌دیر (گؤزه گؤرونمزدیر) و هر شئیدن خبرداردیر.

۱۰۴ دوغرودان دا ربّینیز طرفیندن سیزه آیدین گؤستریشلر گلیبدیر. هر کیم گؤزلو اولوب گؤرسه؛ اونون لهینه (منفعتینه) و هر کیم کور اولوب گؤرمسه؛ علیهینه‌دیر. من ایسه سیزه گؤزه‌تچی دئییلم.

۱۰۵ بیز آیه‌لریمیزی بئله دؤندریب دئییریک. [قوی اونلار دئسینلر کی] :«سن درس آلیبسان (آیریسیندان اؤیره‌نیبسن)». بیز اونو (قرآنی) بیلن بیر قؤمه آیدینلاشدیرماق ایسته‌ییریک.

۱۰۶ ربّی‌نین طرفیندن سنه وحی ائدیلنه تابع اول! اوندان غیری هئچ تانری یوخدور و مشرکلردن اوز دؤندر!

۱۰۷ اگر اَللّه ایسته‌سیدی، هئچ بیری مشرك اولمازدی. بیز سنی اونلارا گؤزه‌تچی قرار وئرمه‌میشیک و سن اونلارا وکیل دئییلسن.

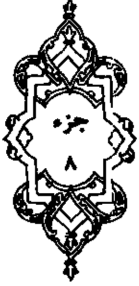
۱۰۸ اَللّهدان غیریسینی چاغیرانلارا سؤیوش وئرمه‌یین کی، [مبادا] اونلار دا اَللّهی بیلمه‌مزلیکدن و دوشمنلیک اوزوندن سؤیه‌لر. بئله جه، هر امّتین عمللرینی [گؤزلرینده] زینتلندیردیک. سونرا اونلارین قاییداجاقلاری اَللّها طرف اولاجاقدیر و اَللّه، اونلارا ائتدیکلری عمللردن خبر وئره‌جکدیر.

۱۰۹ :«اگر اونلارا بیر معجزه گلسه، اونا قطعاً ایناناجاقلار»، ــ دئیه وار گوجلری ایله اَللّها آند ایچدیلر. دئ کی :«معجزه‌لر تکجه اَللّهین الینده‌دیر». سیز بیلمزسینیز، حقیقتاً، اونلارا [معجزه] گلدیگی زمان بئله ایمان گتیرمزلر.

۱۱۰ بیز اونلارین اوره‌کلرینی و گؤزلرینی [ایمان گتیرمه‌سینلر دئیه ترسینه] دؤندره‌ریک، [اونلار] ایلک دفعه ایمان گتیرمه‌دیکلری کیمی [ایمان گتیرمزلر]. و اونلاری اؤز عصیانلاریندا (آزغینلیقلاریندا) حیرتده قالدیقلاری (چاپالایان)حالدا بوراخاریق.

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلٰئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتٰى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلٰى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغٰى إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ أَفَغَيْرَ اللّٰهِ أَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾ وَإِنْ تُطِعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾ فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِاٰيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

۱۱۱ و اگر بیز اونلارا ملک گؤندرسک، اگر اؤلولر اونلارلا دانیشسالار و هر شئیی دسته ــ دسته اونلارین قاباقلارینا توپلاساق، اگر آللّه ایسته‌مه‌سه، یئنه ایمان گتیرمزلر. لاکین اونلارین چوخو بیلمیرلر.

۱۱۲ بئله‌جه، بیز هر بیر پیغمبر اوچون انسان و جنّ شیطانلاریندان دوشمن قرار وئردیک. اونلارین بعضیلری بعضی‌سینه، آلداتماق اوچون آلدادیجی سؤزلر تلقین ائدرلر. اگر ربّین ایسته‌سیدی اونلار بونو ائتمزدیلر. اونلاری اویدوردوقلاری یالانلارلا بوراخ!

۱۱۳ [قوی] آخرته اینانمایان شخصلرین اوره کلری اونلارا مئیل ائتسین و اونونلا خوشلانسینلار و اله گتیره‌بیلدیکلری قده‌ر [گناه] اله گتیرسینلر.

۱۱۴ آللّه سیزه کتابی بوتون تفصیلاتی ایله نازل ائتدیگی حالدا من نئجه اوندان غیریسینی اؤزومه حاکم ایسته‌ییم؟ کتاب وئردیگیمیز شخصلر، اونون، حقیقتاً، سنین ربّین طرفیندن حقّ اولاراق نازل ائدیلدیگینی بیلیرلر. سن [ایسه] شبهه‌یه دوشنلردن اولما!

۱۱۵ سنین ربّی‌نین سؤزو دوغرو و عدالتلی شکیلده کمالا یئتدی و اونون سؤزلرینی ده‌ییشدیره بیلن بیر شخص یوخدور. او ائشیدن و بیلندیر.

۱۱۶ اگر سن یئر اوزونده اولانلارین چوخونا اطاعت ائتسن، سنی آللّهین یولوندان آزدیرارلار. اونلار اؤز گمانلاریندان غیریسنه تابع اولمورلار و اونلار آنجاق یالان اویدوررولار.

۱۱۷ حقیقتاً، سنین ربّین یولوندان آزان شخصه یاخشی بلددیر و او، هدایت اولونموشلاری دا داها یاخشی تانیییر.

۱۱۸ اگر آللّهین آیه‌لرینه ایمان گتیرن شخصلرسینیزسه، [ذبح اولونارکن] آللّهین آدی چکیلمیش [آتلردن] یئیین.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾ وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾ أَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

۱۱۹ سیزه نه اولوب کی، اَللّهین آدی چکیلمیش شیلردن (حیوانلارین اَتیندن) یئمیرسینیز؟ حالبوکی اضطرار حالیندا (مجبوریّت حالیندا) یئمه‌لی اولدوغونوز شیلردن ساوایی سیزه حرام ائتدیکلرینی تفصیلاتلا بیان ائدیبدیر. شبهه‌سیز کی، چوخلاری بیلمه‌دیکلری اوزوندن اؤز هوا ـ هوسلری ایله [آیریلارینی] آزدیریرلار. بلی! سنین ربّین حدّی آشانلارا یاخشی بلدیر.

۱۲۰ آشکار و گیزلین گناهلاری ترك ائدین! گناهی اؤزونه پئشه ائدنلر تئزلیکله ائتدیکلری عمله گؤره جزالاناجاقلار.

۱۲۱ [ذبح اولونارکن] اَللّهین آدی چکیلمه‌میش شیلردن (حیوانلارین اَتیندن) یئمه‌یین! بو، شبهه‌سیز کی، اَللّهین اطاعتیندن چیخماقدیر. شیطانلار اؤز دوستلارینی، سیزینله مجادله ائتمک مقصدی ایله وسوسه (تلقین) ائدیرلر. اگر اونلارا اطاعت ائتسه‌نیز، شبهه‌سیز کی، سیز ده مشرك اولارسینیز.

۱۲۲ اؤلو ایکن دیریلتدیگیمیز انسانلار آراسیندا گزمک اوچون بیر ایشیق وئردیگیمیز شخص، قارانلیقلار ایچینده قالیب اورادان چیخا بیلمه‌ین شخص کیمی اولورمو؟ بئله‌جه، کافرلره ائتدیکلری عمللر زینتلی گؤستریلیبدیر.

۱۲۳ بئله‌لیکله، هر اؤلکه ده اورانین باش گناهکارلارینی، اورادا حیله کارلیق ائتسینلر دئیه [اؤزباشلارینا] بوراخدیق. حالبوکی بونلار تکجه اؤزلرینی آلدادیرلار و یئنه بونو درك ائتمزلر.

۱۲۴ اونلارا بیر آیت (معجزه) گلدیگی زمان : «اَللّهین پیغمبرلرینه وئریلدیگی‌نین مثلی بیزه وئریلمه‌ینجه اصلا ایمان گتیرمیه‌جه‌ییک!» ـ دئییرلر. اَللّه رسالتینی هارادا قرار وئره‌جه‌یینی اؤزو داها یاخشی بیلیر. گناهکارلار ائتدیکلری حیله کارلیغا گؤره اَللّه یانیندا ذلّته و آغیر عذابا دوچار اولاجاقلار.

فَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِۚ وَمَنْ يُرِدْ اَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَاَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَٓاءِۜ كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾ وَهٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًاۜ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًاۚ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ مِنَ الْاِنْسِۚ وَقَالَ اَوْلِيَٓاؤُهُمْ مِنَ الْاِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَٓا اَجَلَنَا الَّذِٓي اَجَّلْتَ لَنَاۜ قَالَ النَّارُ مَثْوٰيكُمْ خَالِدِينَ فِيهَٓا اِلَّا مَا شَٓاءَ اللّٰهُۜ اِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾ وَكَذٰلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اَلَمْ يَاْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ اٰيَاتِي وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَٓاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَاۜ قَالُوا شَهِدْنَا عَلٰٓى اَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾ ذٰلِكَ اَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَاَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

۱۲۵ آللّه هدایت ائتمک ایسته‌دیگی شخصین سینه‌سینی اسلام اوچون آچار و آزدیرماق ایسته‌دیگی شخصین سینه‌سینی ایسه [قلبی] گؤیه (دارا)چکیلن آدامین [سیخیلماسی] کیمی تنگیشدیرر. آللّه ایمان گتیرمیه‌نلرین اوستونه (باشلارینا) پیسلیک[لری] بئله تؤکر.

۱۲۶ و ربّی‌نین دوغرو اولان یولو بودور. بیز آیه‌لری، دوشونوب آنلایان قؤم اوچون تفصیلاتلا بیان ائتمیشیک.

۱۲۷ اونلار اوچون، ربّلری یانیندا سلامتلیک ائوی واردیر و آللّه گؤردوکلری ایشلر اوچون اونلارین ولیسی (دوستو و ایپه‌لی اولانی)دیر.

۱۲۸ اونلارین هامیسینی بیر یئره جمع ائتدیگی گون [بویورار] : «ای جنّ طایفاسی! سیز انسانلاری چوخ-چوخ [آلداتدینیز]». اونلارین انسانلاردان هوادار اولانلاری دئیرلر : «پروردگارا! بیزیم بعضیلریمیز بعضیمیزدن فایدالاندی و بیزیم اوچون معیّن ائتدیگین اجل گلیب چاتدی». [آللّه] بویورار : «سیزین دوشه‌جگینیز یئر اوددور، آللّهین آیری ایسته‌کلری مستثنا اولماقلا، سیز اورادا ابدی اولاراق قالاجاقسینیز». بلی! سنین ربّین حکمت و بیلیک صاحبی‌دیر.

۱۲۹ بئله‌لیکله، قازاندیقلاری گناهلارا گؤره ظلمکارلارین بعضی‌سینی بعضی‌سینه دوچار ائده‌ریک.

۱۳۰ [دئییلر]: «ای جنّ و انسان طایفاسی! مگر سیزین اؤز ایچینیزدن آیه‌لریمی سیزه سؤیله‌ین و سیزین بو گونوزون گؤروشو باره‌سینده سیزه خبردارلیق ائدن پیغمبرلر گلمه‌دیمی؟». [دئیرلر] : «بیز اؤز علیهیمیزه شاهیدیک». دنیا حیاتی اونلاری آلداتدی و [نتیجه‌ده] اؤز علیهلرینه شهادت وئردیلر. چونکی اونلار، حقیقتاً، کافر ایدیلر.

۱۳۱ بو، اونا گؤره‌دیر کی، سنین ربّین قریه‌لری، اهالیسی غافل اولان حالدا، ظلم ایله هلاک ائدن دئییلدیر.

وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِّمَّا عَمِلُوا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا
يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ ۚ إِن يَشَأْ
يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِن بَعْدِكُم مَّا يَشَاءُ
كَمَا أَنشَأَكُم مِّن ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ آخَرِينَ ﴿١٣٣﴾ إِنَّ
مَا تُوعَدُونَ لَآتٍ ۖ وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾ قُلْ يَا قَوْمِ
اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ ۗ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ
﴿١٣٥﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا
فَقَالُوا هَٰذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَٰذَا لِشُرَكَائِنَا ۖ
فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ ۖ وَمَا كَانَ
لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ ۗ سَاءَ مَا
يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَكَذَٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ
الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَاؤُهُمْ
لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ ۖ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

۱۳۲ [اونلارین] هر بیری اوچون اتدیکلری عملدن اؤترو درجه‌لر واردیر. سنین ربّین اونلارین اتدیکلریندن خبرسیز دئییلدیر.

۱۳۳ سنین ربّین هر شئیدن مستغنی و رحمت صاحبی‌دیر. اگر ایسته‌سه، سیزی آپارار و سیزدن سونرا ایسته‌دیگینی سیزین یئرینیزه گتیرر؛ نئجه کی، سیزی آیری بیر قوْمون نسلیندن یاراتدی.

۱۳۴ سیزه وعد اولونموش شئی مطلق گله‌جکدیر و سیز اونون قاباغینی آلا بیلمزسینیز.

۱۳۵ [یا محمّد!] دئ: «ای منیم قوْمومم! الینیزدن گله‌نی ائدین! من ده [وظیفه‌می] یئرینه یئتیره‌نم. یاخین گله‌جکده آخرت ائوی‌نین عاقبتی‌نین کیمه نصیب اولاجاغینی بیله‌جکسینیز». دوغرودان دا ظلمکارلار نجات تاپمایاجاقلار.

۱۳۶ مشرکلر آلله اوچون اونون یاراتدیغی اکیندن و دؤرد آیاقلیلاردان پای آییریب و اؤز گمانلارینا گؤره: «بو آلله‌ین [پایی] و بو دا بیزیم شریک قوشدوقلاریمیز بوتلرین پایی‌دیر»، ـ دئدیلر و بوتلرینه مخصوص اولان آلله‌ا چاتمیردی، آلله‌ا مخصوص اولان ایسه بوتلرینه چاتاردی. اونلار نئجه ده پیس حؤکم ائدیرلر.

۱۳۷ بئله‌جه، اونلارین بوتلری، مشرکلرین چوخونا اؤزلرینی محو ائتمک و دینلرینی قاریشدیریب پوزماق اوچون اؤولادینی اؤلدورمگی گؤزل گؤستردی. اگر آلله ایسته‌سیدی، اونو ائتمزدیلر. دئمک اونلاری دا، اویدوردوقلاری یالانلاری دا بوراخ گئتسین!

وَقَالُوا هَٰذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ
نَشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا
يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا
كَانُوا يَفْتَرُونَ ١٣٨ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَٰذِهِ الْأَنْعَامِ
خَالِصَةٌ لِذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُنْ
مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ
إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ١٣٩ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا
أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ
افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ١٤٠
وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ
وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أُكُلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ
مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا
حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ١٤١
وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ
وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ١٤٢

۱۳۸ یئنه مشرکلر اؤز ظنّلرینه گوره دئدیلر : «بونلار قورروق ائدیلمیش (توخونولماز) دؤرد آیاقلیلار و اکینلردیر کی، اونلاری بیزیم ایسته‌دیگیمیز شخصدن غیری هئچ کس یئیه بیلمز. بیر سیرا دؤرد آیاقلیلاردیر کی، اونلارین ترکینه [مینمک] حرام ائدیلیبدیر». بیر سیرا حیوانلار دا وار کی، [باشینی کسنده] آللهین آدینی چکمزلر. بونلار آللها افترا یاخماق اوچون ایدی. آلله اونلاری یاخدیقلاری افترایا گؤره تئزلیکله جزالاندیراجاقدیر.

۱۳۹ و دئدیلر: «بو دؤرد آیاقلیلارین قارینلارینداکی [بالالار] تکجه بیزیم کیشیلریمیزه مخصوص‌دور، زؤجه‌لریمیزه ایسه حرام ائدیلیبدیر». اگر او [بالا] اؤلو اولسا؛ هامی [آروادلی ـ کیشیلی] اوندا شریکدیر. [آلله] تئزلیکله اونلاری بو تؤصیفلرینه گؤره جزالاندیراجاق. شبهه‌سیز کی، او حکمت و بیلیک صاحبی‌دیر.

۱۴۰ سفئهلیک اوزوندن، آنلامادان اؤز اؤولادلارینی اؤلدورنلر و آللهین اونلارا وئردیگی روزینی آللها افترا یاخاراق حرام ائدنلر[ه گلدیکده ایسه] شبهه‌سیز کی، اونلار ضلالته دوشموشلر و هدایت تاپمامیشلار.

۱۴۱ چارداخلی و چارداخسیز [و یا توربپاغا سریلمیش (بستان) و سریلمه‌میش] باغ ـ باغاتی، دادلاری بیر ـ بیریندن فرقلی اولان خورما و اکینلری، بیر ـ بیرینه بنزه‌ین و بنزه‌مه‌ین زیتونو و ناری یارادان اودور. بار وئردیگی زمان مئیوه‌سیندن یئیین و ییغین گونو [یوخسوللارین] حقّینی اؤده‌یین! آمما اسراف ائتمه‌یین! آلله اسراف ائدنلری دوست توتماز.

۱۴۲ یوک داشیماق و [یونلاریندان ـ گؤنلریندن] بساطلار سالماق اوچون [استفاده اولونان] حیوانلاری دا [یارادان اودور]. آللهین سیزه وئردیگی روزیدن یئیین و شیطانین ایزلرینه اویمایین! حقیقتاً، او (شیطان) سیزین آشکار دوشمنیزدیر.

ثَمٰنِيَةَ اَزْوَاجٍ مِنَ الضَّاْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ
آٰلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ
اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ نَبِّئُوْنِيْ بِعِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿١٤٣﴾
وَمِنَ الْاِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ
آٰلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ
اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَآءَ اِذْ وَصّٰىكُمُ اللّٰهُ
بِهٰذَا فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ
النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٤٤﴾
قُلْ لَّآ اَجِدُ فِيْ مَآ اُوْحِيَ اِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلٰى طَاعِمٍ يَّطْعَمُهٗ
اِلَّآ اَنْ يَّكُوْنَ مَيْتَةً اَوْ دَمًا مَّسْفُوْحًا اَوْ لَحْمَ خِنْزِيْرٍ
فَاِنَّهٗ رِجْسٌ اَوْ فِسْقًا اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهٖ فَمَنِ اضْطُرَّ
غَيْرَ بَاغٍ وَّلَا عَادٍ فَاِنَّ رَبَّكَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٤٥﴾ وَعَلَى الَّذِيْنَ
هَادُوْا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِيْ ظُفُرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا
عَلَيْهِمْ شُحُوْمَهُمَآ اِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُوْرُهُمَآ اَوِ الْحَوَايَآ اَوْ
مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذٰلِكَ جَزَيْنٰهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَاِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ﴿١٤٦﴾

۱۴۳ سککیز تای (قوشا) [حیوانی آلله یاراتدی]. ایکی تای (بیرجوت) قویوندان و ایکی تای کئچیدن. [یا محمّد! اونلارا] دئ: «[آلله اونلارین] ایکی ائرکه‌یینی حرام ائدیب، یوخسا ایکی دیشی‌سینی؟ یاخود ایکی دیشی‌نین (قویون و کئچی‌نین) قارنینداکینی حرام ائدیبدیر؟» اگر دوز دئییرسینیزسه، علم اوزو ایله منه خبر وئرین گؤروم!

۱۴۴ ایکی تای دوه‌دن و ایکی تای قارامالدان. دئ: «[آلله اونلارین] ایکی ائرکه‌یینی حرام ائدیبدیرمی، یوخسا ایکی دیشی‌سینی؟ یاخود دا او ایکی دیشی‌نین قارنینداکینی [حرام ائدیبدیر؟] یوخسا آلله، سیزه امر ائتدیگی زمان سیز اورادا حاضر ایدینیزمی؟» هئچ بیر علمی اولمادان انسانلاری ضلالته سالماق اوچون آللها افترا یاخان شخصدن داها ظلمکاری کیم اولا بیلر؟ آلله ظلم ائدن قؤمو البتّه هدایت ائتمز.

۱۴۵ [یا محمّد! اونلارا] دئ: «منه وحی اولونانلارین آراسیندا حقیقتاً، مئیته (اؤلموش حیوان)، تؤکولموش قان، دونوز اَتی –کی، حقیقتاً، بو[نلار] مورداردیر– و یا فسق اوزوندن [باشی کسیلدیگی زمان] آللهدان آیریسی‌نین آدیله باشی کسیلنلر استثناء اولماقلا، هر هانسی بیر یئین شخصین یئدیگی طعاملار ایچریسینده حرام ائدیلمیش بیر شئی گؤرمورم. عصیان ائتمه‌دن و حدّی آشمادان [اونلاری یئمک اوچون] مجبوریّت حالیندا اولان شخص ایسه [بیلسین کی،] حقیقتاً، سنین ربّین باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۴۶ و یهودیلره دیرناقلی حیوانلاری حرام ائتدیک. مال–داوارین بئللرینه و یا باغیرساقلارینا یاپیشان، یاخود سوموکلرینه قاریشان پیی‌لر استثناء اولماقلا، اونلارین پیی‌لرینی ده اونلارا حرام ائتدیک. بو، [ائله جزا ایدی کی،] عصیان ائتدیکلرینه گؤره، اونلاری جزالاندیردیق. حقیقتاً، بیز [وئردیگیمیز وعده و عیدلرده] دوغروچوئوق.

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُل رَّبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِن شَيْءٍ كَذَٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِندَكُم مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَٰذَا فَإِن شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُم بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾ قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُم مِّنْ إِمْلَاقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

۱۴۷ [ای پیغمبر!] اگر سنی تکذیب ائتسه‌لر دئ: «سیزین ربّینیز گئنیش رحمت صاحیبی‌دیر. [بونونلا بئله] اونون عذابی گناهکار قوّمدن ردّ ائدیلمز».

۱۴۸ شرك قوشان شخصلر تئزلیکله دئیه جکلر: «اگر آلله ایسته سیدی، نه بیز مشرك اولاردیق، نه ده آتالاریمیز. و هئچ شئیی [اوز باشینا] حرام ائتمزدیک». اونلاردان قاباقکیلار دا بئله تکذیب ائتمیشدیلر کی، نهایت بیزیم عذابیمیزی دادديلار. [یا محمّد!] دئ: «سیزین یانیزدا بیزیم قاباغیمیزا چیخارا بیله جگینیز [دلیل اولا بیلن] بیر علم واردیرمی؟ سیز تکجه ظنّه تابع اولورسونوز و آنجاق یالان اویدورورسونوز».

۱۴۹ [یا محمّد!] دئ: «توتارلی دلیل [گؤسترمک] آللها مخصوصدور. اگر [آلله] ایسته‌سیدی سیزین هامینیزی مطلق هدایت ائدردی».

۱۵۰ [یا محمّد!] دئ: «بونو آلله حرام بویوروبدور» ـــ دئیه شهادت وئرن شاهیدلرینیزی گتیرین!» شاهیدلیک ائتسه‌لر ده، اونلارلا بیرلیکده شهادت وئرمه! و آیه‌لریمیزی تکذیب ائدن و آخرته ایمان گتیرمه‌ین شخصلرین هوا ــ هوسلرینه تابع اولما! چونکی اونلار ربّلرینه تای قوشورلار.

۱۵۱ [یا محمّد!] دئ: «گلین ربّینیزین سیزه حرام ائتدیگی شئیلری اوخویوم، (دئییم): اونا شریک قوشماییـن، آتا ــ آنالارینیزا یاخشی‌لیق ائدین، یوخسوللوق اوزوندن اؤولادلارینیزی اؤلدورمه‌یین! بیز سیزه ده اونلارا دا روزی وئریریک. گیزلینده و آشکاردا پیس ایشلره یاخین دوشمه‌یین! آللهین حرام بویوردوغو نفسی (شخصی) حقسیز یئره اؤلدورمه‌یین!» [آللهین] سیزه امر ائتدیگی بونلاردیر کی، بلکه عقله گلیب دوشونه‌سینیز.

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتِى هِىَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ
اَشُدَّهُ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ
نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَاِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ
ذَا قُرْبٰى وَبِعَهْدِ اللّٰهِ اَوْفُوا ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهٖ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾ وَاَنَّ هٰذَا صِرَاطِى مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهٖ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهٖ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِى اَحْسَنَ
وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَیْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ اَنْ تَقُولُوا اِنَّمَا اُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلٰى
طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَاِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿١٥٦﴾
اَوْ تَقُولُوا لَوْ اَنَّا اُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا اَهْدٰى مِنْهُمْ فَقَدْ
جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ اَظْلَمُ
مِمَّنْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِى الَّذِينَ
يَصْدِفُونَ عَنْ اٰيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

۱۵۲ «یتیمین مالینا حدّ-بلوغا چاتمایانا کیمی اولدوقجا گۆزه‌ل شکیلدن غیری بیر صورتده یاخین دوشمه‌یین! اۆلچوده و چکیده دوزلوك گۆسترین! بیز هئچ کسه گوجوندن آرتیق وظیفه لندیرمه‌ریک. سۆز سؤیله‌دیگینیز زمان قوهوم‌نوز اولسا بئله عدالتلی اولون! آلله عهدینه وفالی اولون! [آللهین] سیزه امر ائتدیگی بونلاردیر کی، بلکه عبرت آلاسینیز».

۱۵۳ «و بو، حقیقتاً، منیم دوغرو یولومدور. اونا تابع اولون! سیزی اونون (آللهین) یولوندان داغیدان یوللارا یۆنلمه‌یین! [آللهین] سیزه امر ائتدیگی بونلاردیر، بلکه تقوالی اولاسینیز».

۱۵۴ سونرا [بیز یاخشی ایشلر گۆره‌ن شخصه نعمتی] تمام ائتمک مقصدیله لاپ گۆزه‌ل اسلوبدا و هر شئیی تفصیلاتیلا بیان ائدرك و بیر هدایت و رحمت اولاراق موسایا کتاب وئردیک، بلکه اونلار اۆز ربّلری ایله گۆروشه‌جکلرینه ایمان گتیرسینلر.

۱۵۵ و بو مبارك اولان کتابدیر کی، بیز اونو گۆندرمیشیک، اونون تابعلیگینده اولون! تقوالی اولون! بلکه سیزه رحم ائدیلسین.

۱۵۶ [بو کتابی گۆندردیک کی] : «کتاب تکجه بیزدن اوّل اولان ایکی طایفایا نازل ائدیلیبدیر و بیز اونلارین اۆیره‌نمه‌لریندن خبرسیزیک»، ــ دئمیه‌سینیز.

۱۵۷ و یا دئمیه‌سینیز کی : «اگر بیزه ده کتاب نازل اولسایدی، بیز اونلاردان داها چوخ هدایت تاپان اولاردیق». ایندی ربّینیز طرفیندن سیزه آچیق بیر دلیل، بیر هدایت و بیر رحمت گلیبدیر. [بوندان سونرا،] آللهین آیه‌لرینی انکار ائدن و اونلاردان اوز چئویرن شخصدن داها ظالمی کیم اولا بیلر؟ تئزلیکله آیه‌لریمیزدن اوز چئویرنلری اوز چئویرمه‌لرینه گۆره پیس عذابلا جزالاندیراجاغیق.

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمُ الْمَلَـٰٓئِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ
بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ ۗ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنفَعُ
نَفْسًا إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِن قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا ۗ قُلِ
انتَظِرُوا إِنَّا مُنتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا
شِيَعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ ۚ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا
كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾ مَن جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ۖ وَمَن
جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ إِنَّنِي هَدَانِي
رَبِّي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِّلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
﴿١٦١﴾ قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ ۖ وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾ قُلْ أَغَيْرَ
اللَّهِ أَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ ۚ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا
عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ
الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ
فِي مَا آتَاكُمْ ۗ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

۱۵۸ اونلار اؤزلرینه ملکلرین گلمه‌لرینی و یا سنین ربّی‌نین [عذابی‌نین] گلمه‌سینی، یاخود دا سنین ربّی‌نین بعضی آیه‌لری‌نین گلمه‌سینی گؤزله‌ییرلرمی؟ [آمما] ربّی‌نین بعضی آیه‌لری گله‌جگی گون اوّلجه‌دن ایمان گتیرمه‌میش و یا ایمانیندان بیر خئییر قازانمامیش شخصه [سونراکی] ایمانی هئچ فایدا وئرمز. [یا محمّد!] دئ: «گؤزله‌یین! بیز ده اللجه گؤزله‌ییریک».

۱۵۹ دینلرینی پارچالاییب فرقه‌ـفرقه اولانلارلا سنین هئچ بیر علاقه‌ن یوخدور، اونلارین ایشی تکجه آلّلها قالیبدیر. سونرا نه ائتدیکلرینی اونلارا خبر وئره‌جکدیر.

۱۶۰ هر کیم یاخشی ایش گتیرسه؛ اونون اوچون همین ایشین اون قات مثلی واردیر و هر کیم پیس ایش گتیرسه، او، تکجه اونون مثلی ایله جزالاناجاقدیر و اونلارا ظلم ائدیلمز.

۱۶۱ [یا محمّد!] دئ: «حقیقتاً، ربّیم منی دوغرو یولا، دواملی اولان (آزادان گئتمه‌ین) دینه، ابراهیمین حق آیینینه هدایت ائدیبدیر، او مشرکلردن دئییلدی».

۱۶۲ دئ: «حقیقتاً، نامازلارایم، عبادتلریم (قوربانلیغیم)، دیریلیگیم و اؤلولوگوم عالملرین ربّی اولان آلّله اوچوندور».

۱۶۳ «اونون هئچ بیر شریکی یوخدور. من ده بونا امر اولونموشام، من ایلک مسلمانام».

۱۶۴ دئ: «آلّله هر شئیین ربّی اولدوغو حالدا، من آلّلهدان غیری بیر ربّ ایسترممی؟!» هر کسین قازاندیغی اؤزونه عایددیر و هئچ بیر گناهکار آیری‌سی‌نین گناهینی داشیماز. سونرا سیزین قاییداجاغینیز ربّینیزه طرفدیر. او زمان آلّله سیزه اختلاف ائتدیگینیز شئیلرین باره‌سینده خبر وئره‌جکدیر.

۱۶۵ سیزی یئر اوزونده خلیفه‌لر ائدن اودور. و درجه‌لر اعتباری ایله بعضی‌نیزی بعضی‌نیزدن اوستون ائتدی کی، سیزی وئردیگی شئیلرده امتحانا چکسین. حقیقتاً، سنین ربّین تئزلیکله جزا وئرندیر و حقیقتاً، او چوخ باغیشلایان و مهرباندیر.

سورة الأعراف مكية وهي مائتان وست آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓصٓ ﴿١﴾ كِتَٰبٌ أُنزِلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُن فِى صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنذِرَ بِهِۦ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ ٱتَّبِعُوا۟ مَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ ۗ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَكَم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَٰهَا فَجَآءَهَا بَأْسُنَا بَيَٰتًا أَوْ هُمْ قَآئِلُونَ ﴿٤﴾ فَمَا كَانَ دَعْوَىٰهُمْ إِذْ جَآءَهُم بَأْسُنَآ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٥﴾ فَلَنَسْـَٔلَنَّ ٱلَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْـَٔلَنَّ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٦﴾ فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ ۖ وَمَا كُنَّا غَآئِبِينَ ﴿٧﴾ وَٱلْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ ٱلْحَقُّ ۚ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٨﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُم بِمَا كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ مَكَّنَّٰكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَٰيِشَ ۗ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَٰكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَٰكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِءَادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿١١﴾

اعراف سوره سی [۷]

قرآن ـ کریمین یئددینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۲۰۶) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ المص (الف، لام، میم، صاد).

۲ [یا محمّد! بو قرآن کافرلری] قورخوتماق و مؤمنلره اؤیودـ نصیحت وئرمک اوچون سنه نازل ائدیلن بیر کتابدیر. اوندان اؤترو اوره یینده بیر سیخینتی اولماسین.

۳ [ای مسلمانلار!] ربّینیز طرفیندن سیزه نازل ائدیلنه تابع اولون! اوندان غیری ولیّ‌لره (دوستلارا و صاحب اختیارلارا) تابع اولمایین! سیز نه قده‌ر آز اؤیودـ نصیحت آلیرسینیز!

۴ بیز نئچه ـ نئچه اؤلکه لری هلاك ائتدیک. بیزیم عذابیمیز گئجه [یاریسی] و یا گون اورتا چاغی یوخولادیقلاری زمان اونلارا گلدی.

۵ بیزیم عذابیمیز اونلارا چاتاندا اونلار[ین] : «بیز، حقیقتاً، ظالم ایدیک»، ـ دئمکدن باشقا هئچ بیر سؤزلری یوخ ایدی.

۶ البتّه؛ پیغمبر اولاراق گؤندریلن کسلری سورغوـ سوآلا چکه جه ییک و البتّه، پیغمبرلردن ده سوروشاجاغیق.

۷ سونرا اونلارا علم اوزوندن، [هر شئیی اونلارا] مطلق سؤیلیه جه ییک، [آخی] بیز غائب دئییلدیک!

۸ او گون عمللرین چکیلمه سی (اؤلچولمه سی) حقدیر. چکیسی آغیر گلنلر نجات تاپانلاردیر.

۹ چکیسی یونگول اولانلار ایسه آیه لریمیزه ظلم ائتدیکلرینه گؤره اؤزلرینه زیان یئتیرنلردیرلر.

۱۰ البتّه، سیزی یئر اوزونده [لازملی شرایط حاضرلاییب] یئرلشدیردیک و اورادا سیزین اوچون دولاناجاق واسیطه لری یاراتدیق. سیز اولدوقجا آز شکر ائدیرسینیز.

۱۱ البتّه، سیزی یاراتدیق، سونرا سیزه صورت وئردیک، سونرا ملکلره : «آدمه سجده ائدین!» ـ دئدیک. ابلیسدن غیری [هامیسی] سجده ائتدی. او ایسه سجده ائدنلردن اولمادی.

قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ ۖ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ۚ خَلَقْتَنِيْ مِنْ نَّارٍ
وَّخَلَقْتَهٗ مِنْ طِيْنٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُوْنُ لَكَ اَنْ
تَتَكَبَّرَ فِيْهَا فَاخْرُجْ اِنَّكَ مِنَ الصّٰغِرِيْنَ ﴿١٣﴾ قَالَ اَنْظِرْنِيْۤ اِلٰى
يَوْمِ يُبْعَثُوْنَ ﴿١٤﴾ قَالَ اِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ ﴿١٥﴾ قَالَ فَبِمَاۤ اَغْوَيْتَنِيْ
لَاَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيْمَ ۙ ﴿١٦﴾ ثُمَّ لَاٰتِيَنَّهُمْ مِّنْۢ بَيْنِ اَيْدِيْهِمْ
وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ اَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَآئِلِهِمْ ۖ وَلَا تَجِدُ اَكْثَرَهُمْ
شٰكِرِيْنَ ﴿١٧﴾ قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُوْمًا مَّدْحُوْرًا ۖ لَمَنْ تَبِعَكَ
مِنْهُمْ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿١٨﴾ وَيٰۤاٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ
وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ
فَتَكُوْنَا مِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٩﴾ فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطٰنُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وٗرِيَ
عَنْهُمَا مِنْ سَوْاٰتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهٰىكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةِ اِلَّاۤ اَنْ
تَكُوْنَا مَلَكَيْنِ اَوْ تَكُوْنَا مِنَ الْخٰلِدِيْنَ ﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَاۤ اِنِّيْ لَكُمَا لَمِنَ النّٰصِحِيْنَ
﴿٢١﴾ فَدَلّٰىهُمَا بِغُرُوْرٍ ۚ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخْصِفٰنِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ ۖ وَنَادٰىهُمَا رَبُّهُمَاۤ اَلَمْ اَنْهَكُمَا عَنْ
تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَاَقُلْ لَّكُمَاۤ اِنَّ الشَّيْطٰنَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿٢٢﴾

۱۲ بویوردو : «من سنه امر ائدنده سنین سجده ائتمگینه نه مانع اولدو؟» ابلیس دئدی : «من اوندان (آدمدن) داها یاخشی‌یام. منی اوددان یارادیبسان، اونو ایسه پالچیقدان یارادیبسان».

۱۳ [الله] بویوردو : «اورادان آشاغی دوش! اورادا تکبّرلوك ائتمک سنه قالماییب. چیخ [بورادان]! حقیقتاً، سن آلچاغین بیریسن».

۱۴ دئدی : «منه [انسانلارین] یئنی‌دن مبعوث اولدوقلاری گونه قده‌ر مهلت وئر!»

۱۵ [الله] بویوردو : « سن مهلت وئریلنلردنسن».

۱۶ ابلیس دئدی : «سن منی آزدیردیغینا (رحمتیندن قوودوغونا) گؤره من ده اونلاری [آزدیرماق اوچون] ائله‌جه سنین دوغرو یولونون اوستونده اوتوراجاغام».

۱۷ «سونرا اونلارین قاباقلاریندان، آرخالاریندان، ساغلاریندان و سوللاریندان اونلارا یورویه‌جگم، سن ده اونلارین چوخونو شکر ائدن گؤرمیه‌جکسن».

۱۸ بویوردو : «اورادان مذمّت اولونموش و قوولموش حالدا چیخ! اونلاردان (بنی آدمدن) سنه هر کیم اویسا، [اوندا بیلین کی،] جهنّمی سیزین هامینیزلا مطلق دولدوراجاغام».

۱۹ [بویوردو] : « ای آدم! سن زؤجه‌نله بیرلیکده جنّتده ساکن اول! هر ایکینیز ایسته‌دیگینیز یئردن یئیین! آمما بو آغاجا یاخین دوشمه‌یین! یوخسا ظلمکارلاردان اولارسینیز».

۲۰ شیطان او ایکیسینه وسوسه ائتدی کی، اونلاردان اؤرتولو قالمیش عورت یئرلرینی اونلار اوچون آشکار ائتسین. شیطان دئدی : «ربّینیز سیزه بو آغاجی یالنیز ملک اولماماغینیز و یا ابدی قالانلاردان اولماماغینیز اوچون قاداغان ائدیبدیر».

۲۱ و او ایکی‌سینه آند ایچدی کی : «من، دوغرودان سیزین خئیرخواهلارینیزدانام».

۲۲ بئله‌لیکه، [شیطان] اونلاری آلداتدی [و اوجا مرتبه‌لریندن] آشاغی سالدی. او ایکیسی آغاجین مئیوه‌سیندن داددیقدا [اؤرتولو قالمیش] عورت یئرلری گؤروندو. اونلار جنّت یارپاقلاری ایله اؤزلرینی اؤرتمگه باشلادیلار. ربّلری اونلارا خطاب ائدیب دئدی : «مگر من سیزی بو آغاجدان منع قیلمامیشدیم‌می؟ مگر دئمه‌میشدیم کی، شیطان سیزین اوچون آشکار دوشمندیر؟»

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَآ أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

۲۳ دئدیلر : «پروردگارا! بیز اؤزوموزه ظلم ائتدیک، اگر بیزی باغیشلاماسان و بیزه رحم ائتمه‌سن، شبهه‌سیز کی، زیانکارلاردان اولاجاغیق».

۲۴ بویوردو : «بیر ـ بیرینیزه دوشمن اولاراق آشاغی دوشون! یئرده سیزین اوچون معیّن وقته قده‌ر سیغیناجاق و یاشاییش واسیطه‌لری واردیر».

۲۵ بویوردو : «اورادا یاشایاجاقسینیز و اورادا اؤلجک‌سینیز و اورادان [یئنی‌دن] چیخاریلاجاقسینیز».

۲۶ ای بنی آدم اؤولادی! بیز عورت یئرلرینیزی اؤرتن بیر گئییم و سیزه زینت اولان [بیر لباس] گؤندرمیشیک. لاکین تقوا لباسی داها یاخشیدیر. بو، آللَهین آیت‌لریندندیر، بلکه دوشونه‌سینیز.

۲۷ ای بنی آدم اؤولادی! شیطان آتا ـ آنازین عورت یئرلرینی بیر ـ بیرینه گؤسترمک اوچون اوستلریندن لباسلارینی سویوندوروب جنّتدن چیخارتدیغی کیمی سیزی ده فتنه‌یه سالماسین. حقیقتاً، او و اونون طایفاسی سیزین اونلاری گؤره بیلمه‌دیگینیز یئرلردن سیزلری گؤرورلر. بیز حقیقتاً، شیطانلاری ایمان گتیرمیه‌نلرین دوستو ائتدیک.

۲۸ و بیر پیس ایش گؤردوکلری زمان : «آتا ـ بابالاریمیزی بئله گؤردوك، بونو بیزه آللَه امر ائدیبدیر»، ـ دئییرلر. [یا محمّد! اونلارا] دئ : «آللَه پیس ایشه اصلا امر ائتمز. آللَها بیلمه‌دیگینیز شئیلری دئییرسینیزمی؟»

۲۹ [یا محمّد!] دئ : «منیم ربّیم عدالته امر ائدیبدیر. هر عبادت یئرینده اوزلرینیزی [آللَها] چئویرین و دینی اونا خالص ائدرك تکجه اونو چاغیرین! سیزی اوّل یاراتدیغی کیمی [سیز اونا طرف] قاییداجاقسینیز».

۳۰ [آللَه انسانلارین] بیر قسمینی هدایت ائتمیش و بیر قسمینی ده [هدایتی قبول ائتمه‌ییب] آزغینلیغا دوشمه‌لی اولدوقلارینا گؤره اونلاری آزدیردی. چونکی اونلار آللَهی قویوب شیطانلاری اؤزلرینه دوست توتدولار. اونلار ظنّ ائدیرلر کی، اؤزلری دوغرو یولدادیرلار.

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا
تُسْرِفُوا ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي
أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ ۚ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ
يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ
أَجَلٌ ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً ۖ وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾
يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي ۙ فَمَنِ
اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
﴿٣٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ
أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا
يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۖ قَالُوا
ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

۳۱　ای آدم اؤولادی! هر عبادت وقتی پالتارلارینیزین زینت سایپلانلارینی گئیین! یئیین، ایچین و لاکین اسراف ائتمه‌یین! چونکی آلله اسراف ائدنلری دوست توتماز.

۳۲　[یا محمّد!] دئ: «آللهین اؤز بنده‌لری اوچون یاراتدیغی زینتی و تمیز روزیلری کیم حرام ائدیبدیر؟» دئ کی: «بو [نعمتلر] دنیادا ایمان گتیرنلر اوچوندور، قیامت گونو ایسه [یالنیز مؤمنلره] مخصوصدور». بیز آیتلری[میزی] بیلن قوم اوچون بئله ایضاح ائدیریک.

۳۳　[یا محمّد!] دئ: «منیم ربّیم تکجه پیس ایشلری‌ــ ایستر آشکار اولا، ایسترسه گیزلین ـــ، گناهی، حقسیز اولاراق ظلم ائتمگی و [هابئله] حقّینده هئچ بیر دلیل نازل ائدیلمه‌دیگی بیر شئیی آلله‌ها شریک قوشماغینیزی و آلله‌ها قارشی بیلمه‌دیگینیز شئیلری دئمه‌گینیزی حرام بویوروبدور».

۳۴　هر بیر امّت اوچون بیر اجل واردیر؛ اونلارین اجلی گلیب چاتدیقدا نه بیر ساعت دالی قالارلار و نه ده قاباغا کئچرلر.

۳۵　ای آدم اؤولادی! اؤز ایچینیزدن آیه‌لریمی سیزه سؤیله‌ین پیغمبرلر گلدیکده، هر کس تقوالی اولوب [اؤزونو] اصلاح ائتسه، اوندا اونلارا هئچ بیر قورخو یوخدور و اونلار غمگین ده اولمازلار.

۳۶　آیه‌لریمیزی تکذیب ائده‌رك تکبّرلوك ائدیب اونلاردان [اوز چئویرنلر] جهنّم اهلیدیرلر و اورادا دائمی قالانلار دا اونلاردیر.

۳۷　آلله‌ها افترا یاخاندان و یا اونون آیه‌لرینی تکذیب ائدن کیمسه‌دن داها ظالمی کیمدیر؟ اونلار اوچون کتابدا مقرّر اولموش [خئیرــ شردن] پایلاری اونلارا چاتاجاقدیر. نهایت بیزیم ائلچی‌لریمیز جانلارینی آلماق اوچون یانلارینا گلدیگی زمان [ائلچی‌لر اونلارا] دئیرلر: «آللهدان غیری چاغیردیقلارینیز هارادادیرلار؟» اونلار دئیرلر: «بیزیم [گؤزلریمیزدن] ایتیب گئتدیلر». اونلار اؤز علیهلرینه و کافر اولدوقلارینا شاهیدلیک ائدرلر.

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ فِي النَّارِ ۖ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَّعَنَتْ أُخْتَهَا ۖ حَتَّىٰ إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولَاهُمْ رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ ۖ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَلَٰكِن لَّا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾ لَهُم مِّن جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِن فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنْ غِلٍّ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ ۖ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ ۖ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ ۖ وَنُودُوا أَن تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

۳۸ [آلله] بویورار : «سیزدن قاباق گلیب گئتمیش جن و انس طایفالاری ایچینده، سیز ده اودا داخل اولون!» هر طایفا اودا داخل اولدوقجا اؤز یولداشینا لعنت ائدر. نهایت، هامیسی بیر آرایا گلدیکده، سونداکیلار (تابعلر) اوّلده‌کیلرین (رهبرلرین) باره‌سینده دئیرلر : «پروردگارا! بیزی بونلار آزدیردی، بونلارین عذابینی ایکی قات آرتیر!» [آلله] بویورار : «هر بیری اوچون ایکی قات [عذاب] وار، فقط سیز بیلمزسینیز».

۳۹ اوّلده‌کیلر (رهبرلر) ایسه سونداکیلارا (تابعلره) دئیرلر : «سیزین بیزه هئچ بیر اوستونلوگونوز یوخدور. اؤز قازاندیقلارینیز گناها گؤره عذابی دادین!»

۴۰ حقیقتاً، بیزیم آیه‌لریمیزی تکذیب ائدیب، تکبّرلوك ائدرك اونلاردان [اوز چئویرنلر] اوچون گؤیون قاپیلاری آچیلماز و دوه ایگنه گؤزوندن کئچمه‌ینجه اونلار دا جنّته داخل اولا بیلمزلر. بیز گناهکارلارا بئله جزا وئره‌ریک.

۴۱ اونلار اوچون جهنّمدن بئشیک و اوستلرینده اؤرتوکلر وار. بیز ظلمکارلاری بئله جزالاندیراریق.

۴۲ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلره [بیلسینلر کی،] بیز هئچ کسه گوجوندن آرتیق وظیفه‌لندیرمه‌ریک. اونلار جنّته‌دیرلر، اورادا ابدی اولاراق قالاجاقلار.

۴۳ بیز اونلارین اورکلرینده اولان هر هانسی کین ـ کدورتی چکیب ـ چیخارداریق. اونلارین [قالدیقلاری یئرلرین] آلتیندان چایلار آخار. اونلار دئیرلر : «بیزی بورایا هدایت ائدن آلّها حمد اولسون! اگر آلله بیزی هدایت ائتمه‌سیدی، بیز اؤزوموز [اؤز باشینا] هدایت تاپا بیلمزدیک. حقیقتاً، ربّیمیزین پیغمبرلری حقّی گتیردیلر». اونلارا خطاب گلر : «ائتدیگینیز عمللره گؤره وارث اولدوغونوز جنّت بودور».

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا
رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا ۖ قَالُوا نَعَمْ ۚ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ
بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٤٥﴾ وَبَيْنَهُمَا
حِجَابٌ ۚ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ ۚ
وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ۚ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ
يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا
رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾ وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ
رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا
كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾ أَهَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ
اللَّهُ بِرَحْمَةٍ ۚ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ
﴿٤٩﴾ وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ
أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ ۚ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾
الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۚ فَالْيَوْمَ نَنْسَاهُمْ
كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَٰذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾

۴۴　جنّت اهلی جهنّم اهلینی سسله‌ییب دئیرلر : «حقیقتاً، بیز ربّیمیزین بیزه وئردیگی وعده‌نین دوغرو اولماسینی گؤردوک. سیز ده ربّینیزین سیزه وئردیگی وعده‌نین دوغرو اولماسینی گؤردونوزمو؟» اونلار «بلی!» ــ دئیرلر. اوندا اونلارین آراسیندان بیر جارچی : «آللّه ظلمکارلارا لعنت ائتسین!» ــ دئیه جار چکر.

۴۵　[انسانلاری] آللّه یولوندان دؤنده‌رنلر و اونو (یولو) أیری حالا سالماق ایسته‌ینلر ؛ آخرتی ده انکار ائدیرلر.

۴۶　اونلارین ایکیسی‌نین آراسیندا پرده وار. اعراف اوستونده کیشیلر واردیر کی، هامینی سیمالاریندان تانییرلار و اومیدوار اولدوقلاری حالدا هله جنّته داخل اولمایان جنّت اهلینی : «سلام اولسون سیزه!» ــ دئیه سسله‌یرلر.

۴۷　گؤزلری جهنم اهلینه طرف دولاندیقدا دئیرلر : «پروردگارا! بیزی ظالم قؤملرله بیر ائتمه!»

۴۸　اعراف اهلی سیمالاریندان تانیدیقلاری [بیر دسته] آداملاری سسله‌ییب دئیرلر : «توپلادیقلارینیز و تکبّر ساتدیغینیز سیزه بیر فایدا وئرمه‌دی».

۴۹　بونلار او شخصلر دئییللرمی کی، سیز : «آللّهین رحمتی بونلارا یتیشمز»، ــ دئیه آند ایچیردینیز؟ [او زمان ندا گلر :] «جنّته داخل اولون! سیزین هئچ بیر قورخونوز یوخدور و سیز غمگین اولمایاجاقسینیز».

۵۰　جهنّم اهلی جنّت اهلینی سسله‌ییب دئیرلر : «او سودان و یا آللّهین سیزه وئردیگی روزیدن بیزی ده فیض‌یاب ائدین!» اونلار دئیرلر : «حقیقتاً، آللّه بونلاری کافرلره حرام بویوروبدور».

۵۱　دینلرینی اویون ــ اویونجاغا دؤندرنلر و دنیا حیاتی اؤزلرینی مغرور ائدنلر بو گونون ملاقاتینی اونوتدوقلاری و آیه‌لریمیزی انکار ائتدیکلری کیمی بیز ده بو گون اونلاری اونوداریق.

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾ ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

۵۲ حقیقتاً، بیز اونلارا علمله اطرافلی ایضاح ائتدیگیمیز بیر کتاب گتیردیک. او، ایمان گتیرنلره بیر هدایت و رحمتدیر.

۵۳ آیا تکجه اونون عاقبتینی گؤزله‌ییرلر؟ اونون [خبر وئردیگی] عاقبت گلیب چاتاندا، اونو قاباقجا اونوتموش اولانلار دئیه‌جکلر: «دوغرودان دا بیزیم ربّیمیزین پیغمبرلری حقّی گتیردیلر. ایندی بیزیم اوچون شفاعتچیلر وارمی کی، بیزه شفاعت ائتسینلر؟! یاخود [تزدن دنیایا] قایتاریلا بیلریکمی کی، ائتدیگیمیز عمللردن غیری عمللر ائده‌ک؟» دوغرودان دا اونلار اؤزلرینه زیان وردولار و اویدوردوقلاری شئی [گؤزلریندن] ایتیب گئتدی.

۵۴ حقیقتاً، سیزین ربّینیز، گؤیلری و یئری آلتی گونده یارادان و سونرا عرشی استیلاسینا (استیلاسی آلتینا) آلان (تدبیر تؤکن، و یا عرشی یارادیب حؤکمو آلتینا آلان) آلّلهدیر. [او] گوندوزو سرعتله تعقیب ائدن گئجه ایله اؤرتور و [هابئله] اونون امری ایله رام اولان گونشی، آیی و اولدوزلاری [یاراتدی]. بیلین کی، یاراتماق دا، امر ائتمک (اداره ائتمک) ده اونا مخصوصدور. عالیملرین ربّی اولان آلّله نه قده‌ر اوجادیر.

۵۵ ربّینیزه یالواراراق هم ده گیزلیجه دوعا ائدین! آلّله حدّی آشانلاری دوست توتماز.

۵۶ یئر اوزو اصلاح اولوندوقدان سونرا اورادا فساد تؤره تمه یین! آلّلهی هم قورخو و هم ده اومید ایله چاغیرین! حقیقتاً، آلّلهین رحمتی یاخشی‌لیق ائدنلره چوخ یاخیندیر.

۵۷ یئللری اؤز رحمت [یاغیشی]نین قاباغینجا مژده‌چی گؤندرن اودور. بئله کی، یئللر آغیر بولودلاری دیرتدیگی زمان بیز اونلاری اؤلو اؤلکه‌لره طرف سورورو و اوندان یاغیش نازل ائدیریک؛ و اونونلا هر جور مئیوه یئتیشدیریریک. بیز اؤلولری ده بئله چیخاریب دیریلده‌ریک. اولا بیلسین کی، دوشونه‌سینیز.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾ لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾ قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَٰكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾ أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ أَوَعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾ وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٦﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَٰكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٧﴾

۵۸ تمیز توریاغین بیتگیسی ربّی‌نین اذنی ایله چیخار، پیس [توریاغین بیتگیسی] ایسه سئیره‌ك و فایداسیز چیخار. بیز شکر ائدن قۆم اوچون آیه‌لر[یمیزی] بو جور دؤندریب دئییریک.

۵۹ دوغروداندا بیز نوحو اؤز قۆمونه طرف گؤندردیک. او دئدی: «ای منیم قۆموم! آلّلها عبادت ائدین! سیزین اوندان غیری بیر تانرینیز یوخدور. من، حقیقتاً، سیزه [اوز وئرجک] بؤیوك گونون عذابیندان قورخورام».

۶۰ قۆمونون باشچیلاری اونا: «بیز سنی دوغروداندا آچیق-آشکار ضلالتده گؤروروك»، -دئدیلر.

۶۱ [نوح] دئدی: «ای منیم قۆموم! منده هئچ بیر ضلالت یوخدور. لاکین من عالملرین ربّی طرفیندن [گلن] بیر پیغمبرم».

۶۲ «من سیزه ربّیمین امرلرینی چاتدیریرام و سیزه نصیحت وئریرم. من آلّلهدان [آلّلهین صفتلریندن، عدالت و حکمتیندن] بیر شئیلر بیلیرم کی، سیز بیلمیرسینیز!».

۶۳ یوخسا، سیزه خبردارلیق ائتمک، آلّلهدان قورخوتماق اوچون و رحم ائدیلمه‌گینیز اومیدیله اؤز ایچینیزدن اولان بیر شخصین واسیطه‌سیله، ربّینیز طرفیندن سیزه بیر اؤیود-نصیحت [معجزه] گلمه‌سینه تعجب ائتدینیزمی؟

۶۴ اونو تکذیب ائتدیلر و بیز اونا و اونونلا بیرلیکده گمیده اولانلارا نجات وئردیک و بیزیم آیه‌لریمیزی تکذیب ائدنلری ایسه غرق ائتدیک. اونا گؤره کی، اونلار، کور بیر قۆم ایدیلر.

۶۵ عاد قۆمونه ده قارداشلاری هودو [گؤندردیک]. دئدی: «ای منیم قۆموم! آلّلها عبادت ائدین! سیزین اوچون اوندان غیری بیر تانری یوخدور. هئچ چکینمیرسینیزمی؟»

۶۶ اونون قۆموندن کافر اولان باشچیلاری: «بیز سنی سفئه گؤروروك و حقیقتاً، سنی یالانچی بیلیریک»، -دئدی[لر].

۶۷ دئدی: «ای منیم قۆموم! منده هئچ بیر سفئهلیک یوخدور، لاکین من عالملرین ربّی طرفیندن [گلن] بیر پیغمبرم».

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾ أَوَعَجِبْتُمْ أَنْ
جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ ۚ
وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ
وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصْطَةً (يقرأ بالسين) ۖ فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ
وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا ۖ فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ
كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧٠﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ
رِجْسٌ وَغَضَبٌ ۖ أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
وَآبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ۚ فَانْتَظِرُوا إِنِّي
مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ
مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۖ وَمَا كَانُوا
مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا ۗ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۖ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ
هَٰذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةً ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ ۖ
وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

۶۸ «من ربّیمین امرلرینی سیزه چاتدیریرام و من سیزه امین بیر خئیرخواهام».

۶۹ «یوخسا، سیزه خبردارلیق ائتمک اوچون اؤز ایچینیزدن اولان بیر شخص واسیطه‌سیله ربّینیز طرفیندن سیزه بیر اؤیود ـ نصیحت [معجزه] گلمه‌سینه تعجب ائدینیزمی؟ خاطرلایین کی، [آللّه] سیزی نوح قؤموندن سونرا [اونلارین] جانشینلری ائتدی و سیزی خلقت جهتیندن داها قوّتلی ائتدی. آللّهین نعمتلرینی یادینیزا سالین! بلکه نجات تاپاسینیز!».

۷۰ دئدیلر: «سن، بیزه تک آللّها عبادت ائتمه‌میز و آتا ـ بابالاریمیزین عبادت ائتدیکلریندن ال چکمه‌ییمیز اوچون گلدینمی؟ اگر دوغروچولاردان اولسان، بیزه وعده وئردیگینی (عذابی) گتیر گؤرک».

۷۱ دئدی: «آرتیق ربّینیزدن سیزه بیر آجیق و غضب گلمه‌سی قطعی اولدو. سیزین و آتا ـ بابالارینیزین [بوتلره] وئردیگی آدلار باره‌سینده منیمله مجادله‌می ائدیرسینیز؟ حالبوکی آللّه اونلارین حقّینده هئچ بیر دلیل نازل ائتمه‌ییبدیر. ایندی گؤزله‌یین! من ده سیزینله برابر گؤزله‌ینلردنم».

۷۲ بئله لیکله اونا (هودا) و اونونلا اولانلارا اؤز رحمتیمیزله نجات وئردیک. آیه‌لریمیزی تکذیب ائدیب، مؤمن اولمایانلارین ایسه کؤکونو کسدیک.

۷۳ ثمود [قؤمونه ده] قارداشلاری صالحی [گؤندردیک]. دئدی: «ای منیم قؤموم! آللّها عبادت ائدین! سیزین اوچون اوندان غیری بیر تانری یوخدور. حقیقتاً، ربّینیز طرفیندن سیزه آچیق ـ آیدین بیر دلیل گلدی. بو آللّهین دیشی دوه‌سیدیر کی، سیزین اوچون بیر آیت (معجزه)دیر. اونو قویون آللّهین یئرینده اوتلاسین. اونا اذیّت ائتمه‌یین (اونا توخونمایین)! یوخسا [چوخ] آغریلی بیر عذاب سیزی یاخالار».

وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِن بَعْدِ عَادٍ
وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِن سُهُولِهَا
قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آلَاءَ
اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا مِن قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ آمَنَ
مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُّرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا
أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي
آمَنتُم بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ
رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ
الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جَاثِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ
رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَٰكِن لَّا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ ﴿٧٩﴾ وَلُوطًا
إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا
مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ
شَهْوَةً مِّن دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

۷۴　او زمانی یادینیزا سالین کی، [آلله] سیزی عاد [قؤموندن] سونرا [اونلارین] یئرینده قرار وئردی و سیزه یئر اوزونده یئر وئردی و اونون دوزنگاهلاریندا اؤزونوز اوچون قصرلر سالدینیز و داغلاری قازیب [قیش] ائولری دوزلتدینیز. آلله‌هین نعمتلرینی یاد ائدین ویئر اوزونده فساد تؤرتمگه چالیشمایین!

۷۵　اونون قؤموندن تکبّرلوك ائدن باشچیلار، ایمان گتیریب ضعیف ائدیلمیشلره دئدیلر: «سیز صالحین دوغرودان دا ربّی طرفیندن گؤندریلمیش اولدوغونو بیلیرسینیزمی؟ اونلار دئدیلر: «شبهه‌سیز کی، بیز اونون تبلیغینه مأمور اولدوغو احکاما ایمان گتیرمیشیک».

۷۶　تکبّرلوك گؤسترنلر دئدیلر: «بیز سیزین ایناندیغینیزی انکار ائده‌نیک».

۷۷　سونرا او دیشی دوه‌نی پئیله‌دیلر و ربّلری‌نین سؤزوندن چیخیب و دئدیلر: «یا صالح! سن اگر پیغمبرلردنسن، بیزی قورخوتدوغون [عذابی] گتیر!»

۷۸　نهایت اونلاری بیر سارسینتی (ایلدیریم و یا زلزله) بورودو و اؤز ائولرینده مئییت دوشوب قالدیلار.

۷۹　[صالح] اونلاردان اوز دؤندریب دئدی: «ای منیم قؤموم! دوغرودان، من ربّیمین رسالتینی (امرینی) سیزه چاتدیردیم و سیزین مصلحتی‌نیزی ایسته‌دیم. سیز ایسه خئیرخواهلاری دوست توتمورسونوز».

۸۰　و لوطو دا [گؤندردیگیمیز زمانی] یادینا سال کی، [او] قؤمونه دئدی: «آیا عالملرده سیزدن قاباق هئچ بیر کسین گؤرمه‌دیگی او پیس ایشی گؤرورسونوزمو؟!»

۸۱　سیز آروادلاری بوراخیب شهوت اوزوندن کیشیلره طرف گلیرسینیز. بلی! سیز حدّی آشان بیر قؤمسونوز.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓا أَخْرِجُوهُم
مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾ فَأَنجَيْنَاهُ
وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ كَانَتْ مِنَ ٱلْغَابِرِينَ ﴿٨٣﴾ وَأَمْطَرْنَا
عَلَيْهِم مَّطَرًا فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا
قَوْمِ ٱعْبُدُوا ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ قَدْ جَآءَتْكُم
بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَوْفُوا ٱلْكَيْلَ وَٱلْمِيزَانَ وَلَا
تَبْخَسُوا ٱلنَّاسَ أَشْيَآءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِى ٱلْأَرْضِ
بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾
وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ
عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِهِۦ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَٱذْكُرُوٓا
إِذْ كُنتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ وَٱنظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾ وَإِن كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنكُمْ ءَامَنُوا
بِٱلَّذِىٓ أُرْسِلْتُ بِهِۦ وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَٱصْبِرُوا
حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

۸۲ قؤمونون جوابی : «اونلاری اؤلکه‌نیزدن ائشیگه سالین! چونکی اونلار پاکلیق ایسته‌ین انسانلاردیرلار»، ـ دئمکدن باشقا بیر شئی دئییلدی.

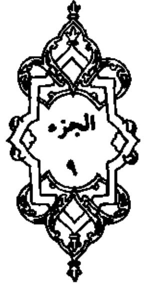
۸۳ بیز اونا و آروادیندان سووای [بوتون] عائله‌سینه نجات وئردیک، چونکی آروادی شهرده قالمالی اولانلاردان ایدی.

۸۴ اونلارین اوستونه ده [یامان بیر] یاغیش یاغدیردیق. باخ گؤر گناهکارلارین عاقبتی نئجه اولدو.

۸۵ مَدیَن [اهلینه ده] قارداشلاری شعیبی [گؤندردیک. او] دئدی : «ای منیم قؤموم! آللَها عبادت ائدین! سیزین اوچون اوندان غیری بیر تانری یوخدور. حقیقتاً، ربّینیز طرفیندن سیزه آچیق ـ آیدین بیر دلیل گلیبدیر. چکینی و اؤلچونو دوز توتون! خلقین مالیندان اسکیلتمه‌یین، یئر اوزو اصلاح اولوندوقدان سونرا اورادا فساد تؤرتمه‌یین! اگر مؤمن سینیزسه، بو، سیزین اوچون خئییرلیدیر.

۸۶ آللَها ایمان گتیرنلری قورخودوب آللَه یولوندان دؤندرمک و اونون یولونو أیمک اوچون هر یول باشیندا اوتورماین! آزلیقدا اولدوغونوز زمانی بیر یاد ائدین کی، سیزی چوخالتدی. بیر ده باخین ـ گؤرون فساد تؤره‌دنلرین آخر ـ عاقبتی نئجه اولدو.

۸۷ اگر سیزین بیر دسته‌نیز منیم گؤنده‌ریلمیش اولدوغوم شئیه ایمان گتیریب، آیری بیر دسته‌نیز ایسه ایمان گتیرمه‌ییبسه، اوندا دؤزون؛ بیزیم آرامیزدا آللَه حؤکم ائتسین. و او حاکیملرین لاپ یاخشی‌سیدیر.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذِينَ
اٰمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا اَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ اَوَلَوْ كُنَّا
كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ
بَعْدَ اِذْ نَجّٰينَا اللّٰهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا اَنْ نَعُودَ فِيهَا اِلَّا
اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى
اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَاَنْتَ خَيْرُ
الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ
شُعَيْبًا اِنَّكُمْ اِذًا لَخَاسِرُونَ ﴿٩٠﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوا
فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٩١﴾ اَلَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَاَنْ لَمْ يَغْنَوْا
فِيهَا اَلَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلّٰى عَنْهُمْ
وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ
اٰسٰى عَلٰى قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَا اَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ اِلَّا
اَخَذْنَا اَهْلَهَا بِالْبَاْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ
بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتّٰى عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ اٰبَاءَنَا
الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَاَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

۸۸　اونون قؤموندن تکبّرلوك ائدن باشچیلاری دئدی : «یا شعیب! یا سنی و سنینله بیرلیکده ایمان گتیرنلری اؤز شهریمیزدن مطلق چیخارداجاغیق، یا دا سیز مطلق بیزیم دینیمیزه دؤنه‌جکسینیز». دئدی : «ایسته‌میه‌جگیمیز حالدا دا بئله؟ (بیزی بو ایشه مجبور ائده‌جکسینیزمی؟)»

۸۹　«آلله بیزی سیزین آئینیزدن قورتاردیقدان سونرا، سیزین آئینیزه دؤنسک، اوندا آلله‌ها افترا یاخمیش اولاریق. ربّیمیز اولان آلله ایسته‌مه‌ینجه، سیزین آئینیزه دؤنمک بیزه یاراماز. بیزیم ربّیمیز اؤز علمی ایله هر شئیی احاطه ائدیر. بیز، یالنیز آلله‌ها توکّل ائتمیشیک. پروردگارا! بیز ایله قؤمومو‌ز آراسیندا حقله حؤکم ائت! آخی سن حؤکم ائدنلرین داها یاخشیسی‌سان».

۹۰　اونون قؤموندن کافر اولان باشچیلار دئدی : «اگر شعیبین تابع‌لیگینده اولسانیز، مطلق زیان گؤرنلردن اولارسینیز».

۹۱　نهایت، اونلاری بیر سارسینتی بورودو و اونلار اؤز ائولرینده اوزلری اوسته دوشموش حالدا قالدیلار (هلاك اولدولار).

۹۲　شعیبی یالانچی آدلاندیرانلار [ائله محو اولموشدولار کی،] سانکی اورادا (شهرده) هئچ یوخ ایمیشلر. شعیبی تکذیب ائدنلرین اؤزلری زیانکارلاردان ایدیلر.

۹۳　دئمک، [شعیب] اونلاردان اوز دؤندردی و دئدی : «ای منیم قؤموم! من سیزه ربّیمین رسالتینی چاتدیردیم و سیزین مصلحتینیزی ایسته‌دیم. بونونلا بئله کافر قؤم اوچون نئجه تأسّفله‌نیم؟»

۹۴　بیز هانسی بیر مملکته پیغمبر گؤندردیکسه، اونون اهالیسینی سیخینتی و چتینلیکلره دوچار ائتدیک کی، بلکه یالواریب ـ یاخارالار.

۹۵　سونرا پیسلیگین (بلانین) یئرینی یاخشی‌لیقلا (نعمت ایله) ده‌ییشدیردیک. بئله‌لیکله آرتدیلار و دئدیلر : «آتا ـ بابالاریمیزا دا بئله یاخشی ـ یامان اوز وئریبدیر». بیز ده اؤزلری بیلمه‌دن، غفلتاً اونلاری یاخالادیق.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ ۚ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ نَشَاءُ أَصَبْنَاهُم بِذُنُوبِهِمْ ۚ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَائِهَا ۚ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ ۚ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِم مِّنْ عَهْدٍ ۖ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِن بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَظَلَمُوا بِهَا ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

۹۶ حالبوکی اگر او اؤلکه‌لرین اهالیسی ایمان گتیریب تقوالی اولسایدیلار، البتّه کی، اونلارا گؤیدن و یثردن برکت [قاپیلارینی] آچاردیق، لاکین اونلار تکذیب ائتدیلر، بیز ده اونلاری قازاندیقلاری گناهلارا گؤره یاخالادیق.

۹۷ مگر او اؤلکه‌لرین اهالیسی عذابیمیزین اونلارا گئجه یاتارکن گلمیه‌جگینه امین (آرخایین) ایدیلر؟

۹۸ و یا او اؤلکه‌لرین اهالیسی عذابیمیزین اونلارا گوندوز اوینایب اگلندیکلری حالدا گلمیه‌جگینه امین ایدیلر؟

۹۹ مگر اؤزلرینی آللّهین تدبیریندن(عذابیندان) آماندا بیلدیلر؟ بیر حالدا کی، زیانکارلاردان باشقا هئچ کس آللّهین تدبیریندن [اؤزونو] آماندا بیلمز.

۱۰۰ مگر یئر اوزونون [قاباقکی] ساکینلریندن سونرا اونا وارث اولانلارا آیدین اولمادی کی، اگر بیز ایسته‌سیدیک، اونلاری دا گناهلارینا گؤره مصیبتلره دوچار ائدردیک و قلبلرینی مؤهورله‌یردیک کی، داها ائشیتمه‌سینلر؟

۱۰۱ بو اؤلکه‌لردیر کی، اونون خبرلریندن سنه سؤیله‌دیک. حقیقتاً، اونلارین پیغمبرلری اونلارا آچیق–آیدین دلیللر گتیردیلر. اونلار ایسه قاباقجادان تکذیب ائتدیکلرینه ایمان گتیرن دئییلدیلر. آللّه کافرلرین قلبینه بئله مؤهور وورار.

۱۰۲ اونلارین چوخونو عهدلرینه صادق گؤرمه‌دیک و اونلارین چوخونو مطلق فاسق گؤردوک.

۱۰۳ داها سونرا اونلارین دالینجا موسانی اؤز آیه‌لریمیزله فرعون و اونون [قؤمونون] باشچیلارینا گؤندردیک. اونلار اونا (آیه‌لریمیزه) کافر اولدولار. باخ گؤر فاسدلرین آخر–عاقبتی نئجه اولدو.

۱۰۴ و موسی دئدی: «ای فرعون! شبهه‌سیز کی، من عالملرین ربّی طرفیندن بیر پیغمبرم».

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُمْ
بِبَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٠٥﴾ قَالَ إِنْ كُنْتَ
جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٦﴾ فَأَلْقَىٰ
عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ﴿١٠٧﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ
بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٠٨﴾ قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَٰذَا
لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا
تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ
﴿١١١﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾ وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ
قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ
لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾ قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ
نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ ﴿١١٥﴾ قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا
أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾
وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ
مَا يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾
فَغُلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَ ﴿١١٩﴾ وَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿١٢٠﴾

۱۰۵ آللّها حق [سؤزو] دئمکدن باشقاسینی دئمه‌مگیم گره‌کدیر. من حقیقتاً، سیزه ربّینیز طرفیندن آچیق—آیدین دلیل گتیرمیشم. ایندی اسرائیل اؤولادینی منیمله بیرلیکده گؤندر.

۱۰۶ [فرعون] دئدی: «اگر معجزه گتیریبسن؛ دوز دئییرسنسه اونو گؤسترا!».

۱۰۷ موسی عصاسینی آتدی و او، درحال آشکار گؤرونن بیر اژدها اولدو.

۱۰۸ الینی [قولتوغوندان] چیخارتدی؛ او دا باخانلارا آغ—آپباق گؤروندو.

۱۰۹ فرعونون قؤمونون باشچیلاری دئدی: «شبهه‌سیز کی، بو چوخ بیلیجی ساحردیر».

۱۱۰ «او، سیزی یوردونوزدان چیخارماق ایسته‌ییر. نه امر ائدیرسینیز؟»

۱۱۱ [فرعونا] دئدیلر: «اونو و قارداشینی ساخلا و شهرلره آدام ییغان جارچیلار گؤندر!»

۱۱۲ «کی، هر نه قده‌ر بیلیجی ساحر وارسا، سنین یانینا توتوب—گتیرسینلر».

۱۱۳ ساحرلر فرعونون یانینا گلیب دئدیلر: «بیز غالب گلسک، بیزیم اوچون بیر عوض (امک حقّی) واردیرمی؟»

۱۱۴ دئدی: «بلی! شبهه‌سیز کی، سیز، ان یاخین آداملاردان اولاجاقسینیز».

۱۱۵ [ساحرلر] دئدیلر: «یا موسی! یا سن [اوّل] آت، یا دا [اوّل] آتان بیز اولاق!»

۱۱۶ دئدی: «[آتین!» اونلار آتدیقدا، آداملارین گؤزلرینی سحیرله‌ییب (باغلاییب) اونلاری قورخوتدولار و بؤیوك بیر سحر گؤستردیلر.

۱۱۷ موسایا وحی ائتدیک کی، «سن ده اؤز عصانی توللا!» [او] بیردن اونلارین اویدورروب—دوزلتدیکلرینی اوددو.

۱۱۸ حقّ اؤز یئرینی تاپدی و اونلارین ائتدیکلری ایشلر باطل اولدو.

۱۱۹ اوراداجا مغلوب اولدولار و ذلیلانه دؤندولر.

۱۲۰ ساحرلر ایسه سجده‌یه دوشدولر.

قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿١٢٢﴾ قَالَ
فِرْعَوْنُ ءَامَنتُم بِهِۦ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّ هَٰذَا لَمَكْرٌ مَّكَرْتُمُوهُ
فِى ٱلْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا۟ مِنْهَآ أَهْلَهَا ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾ لَأُقَطِّعَنَّ
أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾
قَالُوٓا۟ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا تَنقِمُ مِنَّآ إِلَّآ أَنْ
ءَامَنَّا بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَتْنَا ۚ رَبَّنَآ أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا
مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾ وَقَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَىٰ
وَقَوْمَهُۥ لِيُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَ ۚ قَالَ سَنُقَتِّلُ
أَبْنَآءَهُمْ وَنَسْتَحْىِۦ نِسَآءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَٰهِرُونَ ﴿١٢٧﴾
قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ٱسْتَعِينُوا۟ بِٱللَّهِ وَٱصْبِرُوٓا۟ ۖ إِنَّ ٱلْأَرْضَ
لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ ۖ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾
قَالُوٓا۟ أُوذِينَا مِن قَبْلِ أَن تَأْتِيَنَا وَمِنۢ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا ۚ قَالَ عَسَىٰ
رَبُّكُمْ أَن يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ
فَيَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ
بِٱلسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

۱۲۱ دئدیلر: «عالملرین ربّینه ایمان گتیردیک»؛
۱۲۲ «موسی و هارونون پروردگارینا».
۱۲۳ فرعون دئدی: «من سیزه اذن وئرمه‌میشدن اونا ایمان گتیردینیزمی؟ شبهه سیز کی، بو شهرین اهالیسینی اؤز شهرلریندن چیخارتماق اوچون شهرده قوردوغونوز بیر حیله‌دیر. یاخین گله جکده بیلرسینیز(سیزه گؤستره‌رم)».
۱۲۴ «اللرینیزی و آیاقلارینیزی حؤکماً چارپاز (بیرینی سولدان و بیرینی ساغدان) کسدیررم و سونرا هامینیزی مطلق داردان آسدیررام».
۱۲۵ [ساحرلر] دئدیلر: «شبهه سیز کی، بیز اؤز ربّیمیزه طرف دؤنه‌نیک».
۱۲۶ «سنین بیزدن انتقام آلماغین تکجه ربّیمیزین آیه‌لری بیزه گلدیگی زمان اونلارا ایمان گتیرمگیمیز اوزوندندیر. پروردگارا! بیزه صبر یاغدیر و بیزی مسلمان اولاراق اؤلدور!»
۱۲۷ فرعونون قؤمونون باشچیلاری دئدیلر: «موسانی و قؤمونو بوراخیرسان کی، یئر اوزونده پوزغونلوق تؤره‌تسینلر، سنی و تانریلارینی ترك ائتسینلر؟» دئدی: «تئزلیکله اوغوللارینی اؤلدوتدوروب [آروادلارینی و] قیزلارینی ایسه دیری ساخلایاجاغیق، بیز اونلارا حاکیمیک».
۱۲۸ موسی اؤز قؤمونه دئدی: «آللَهدان کؤمک دیله‌یین و صبر ائدین! یئر آللَهیندیر. بنده‌لریندن، ایسته‌دیگینی اونون وارثی ائدر. [خوش] عاقبت ایسه تقوالی‌لار اوچوندور».
۱۲۹ دئدیلر: «سن بیزه طرف گلمه‌میشدن اوّل و گلندن سونرا دا بیز اذیّت اولوندوق». [موسی] دئدی: «اومید واردیر کی، سیزین ربّینیز دوشمنیزی هلاك ائدیب سیزی یئر اوزونده جانشینلری ائتسین و گؤرسون کی، سیز نئجه عمل ائدیرسینیز».
۱۳۰ حقیقتاً، بیز فرعونون خاندانینی قوراقلیغا و محصول قیتلیغینا دوچار ائتدیک کی، بلکه عبرت آلسینلار.

فَإِذَا جَآءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَٰذِهِۦ ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ ۗ أَلَآ إِنَّمَا طَٰٓئِرُهُمْ عِندَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِۦ مِنْ ءَايَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ ءَايَٰتٍ مُّفَصَّلَٰتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَٰمُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ ۖ لَئِن كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ إِلَىٰٓ أَجَلٍ هُم بَٰلِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿١٣٥﴾ فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ فِى الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَٰفِلِينَ ﴿١٣٦﴾ وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَٰرِقَ الْأَرْضِ وَمَغَٰرِبَهَا الَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ بِمَا صَبَرُوا ۖ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُۥ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

۱۳۱ [آمما] اونلارا یاخشی‌لیق (نعمت) گلدیگی زمان : «بو بیزیم حقّیمیزدیر»، ـــ دئیردیلر و بیر پیسلیک اوز وئرنده اونو موسادان و یانینداکیلاردان گؤروردولر. آگاه اولون کی، اونلارین اوغورسوزلوغو آلله یانینداdیر. لاکین اونلارین چوخو بیلمزلر.

۱۳۲ و دئدیلر : «سن بیزی اووسونلاماق اوچون هر نه آیت گتیرسن ده، بیز سنه ایمان گتیرنلر دئییلیک».

۱۳۳ نهایت، اونلارا طوفان، چکیرتکه، گنه، قورباغا و قان کیمی آچیق‌ـــآیدین آیت‌لر گؤندردیک. اونلار تکبّرلوك گؤستردیلر. اونلار گناهکار بیر قوْم ایدیلر.

۱۳۴ اونلاری شدّتلی عذاب چولغالادیقدا دئدیلر : «یا موسی! سنین یانیندا اولان عهده گؤره بیزیم اوچون ربّینی چاغیر! اگر بو شدّتلی عذابی بیزدن گؤتورسن، مطلق سنه ایمان گتیره‌جه‌ییک و اسرائیل اؤولادینی سنینله بیرلیکده گؤنده‌ره‌جه‌ییک».

۱۳۵ الله کی، ـــ یتیشه‌جکلری معیّن وقته کیمی ـــ عذابی اونلاردان گؤتوردوك، ینه عهدی پوزدولار.

۱۳۶ نهایت، اونلاردان انتقام آلدیق و اونلاری دریادا غرق ائتدیک. اونا گؤره کی، بیزیم آیه‌لریمیزی تکذیب ائتدیلر و اونلاردان غافل ایدیلر.

۱۳۷ و بیز دائما تضعیف اولونان (ضعیف ائدیلمیش) قوْمو یئر اوزونون دائمی خئیرـــبرکت وئردیگیمیز شرق و غرب طرفلرینه وارث ائتدیک و صبر ائتدیکلرینه گؤره ربّی‌نین اسرائیل اؤولادینا وئردیگی یاخشی وعده‌لر تمامیله یئرینه یئتدی. فرعونون و اونون قوْمونون قورروب اوجالتدیقلاری بنالاری ایسه ویران ائتدیک.

وَجَاوَزْنَا بِبَنِيٓ اِسْرَآئِلَ الْبَحْرَ فَاَتَوْا عَلٰى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلٰٓى اَصْنَامٍ لَهُمْۚ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَآ اِلٰهًا كَمَا لَهُمْ
اٰلِهَةٌۜ قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ اِنَّ هٰٓؤُلَٓاءِ مُتَبَّرٌ مَا هُمْ فِيهِ
وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغِيكُمْ
اِلٰهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾ وَاِذْ اَنْجَيْنَاكُمْ
مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِۚ يُقَتِّلُونَ
اَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْۜ وَفِي ذٰلِكُمْ بَلَٓاءٌ
مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾ وَوَاعَدْنَا مُوسٰى ثَلٰثِينَ لَيْلَةً
وَاَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهٓ اَرْبَعِينَ
لَيْلَةًۚ وَقَالَ مُوسٰى لِاَخِيهِ هٰرُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَاَصْلِحْ وَلَا
تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَٓاءَ مُوسٰى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ
قَالَ رَبِّ اَرِنِٓي اَنْظُرْ اِلَيْكَۜ قَالَ لَنْ تَرٰينِي وَلٰكِنِ انْظُرْ اِلَى
الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرٰينِيۚ فَلَمَّا تَجَلّٰى رَبُّهُ
لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسٰى صَعِقًاۚ فَلَمَّٓا اَفَاقَ
قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ اِلَيْكَ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

۱۳۸ بیز اسرائیل اؤولادینی دریادان گئچیرتدیک، [اسرائیل اؤولادینا دریانی یاردیق. سونرا] اونلار اؤز بوتلرینه عبادت ائدن بیر قؤمه راست گلدیلر. [اسرائیل اؤولادی] دئدیلر: «یا موسی! بونلارین تانریلاری کیمی بیزه ده بیر تانری قرار وئر (دوزلت!)» موسی دئدی: «دوغرودان دا، سیز آنلاماز بیر قؤمسونوز».

۱۳۹ شبهه‌سیز کی، بونلارین توتدوقلاری یول بربادلیق یولودور و ائتدیکلری عمللر ده باطلدیر.

۱۴۰ دئدی: «مگر من سیزه آللّهدان غیری بیر تانری ایسته‌ییرممی؟ بیر حالدا کی، او سیزی بوتون عالملره اوستون ائدیبدیر».

۱۴۱ [و یاد ائت] کی، سیزی فرعون اهلی‌نین الیندن قورتاردیق. اونلار سیزه آغیر شکنجه وئریردیلر، اوغوللارینیزی اؤلدورتدوروب قادینلارینیزی ایسه دیری ساخلاییردیلار. بوندا، سیزین اوچون ربّینیز طرفیندن بؤیوك بیر امتحان وار ایدی.

۱۴۲ موسی ایله اوتوز گئجه وعده‌لشدیک، سونرا اونو داها بیر اون گئجه ایله تمام ائتدیک. بئله لیکله، ربّی‌نین معیّن ائتدیگی وقت قیرخ گئجه ده باشا چاتدی. قارداشی هارونا دئدی: «سن قؤمومو ایچینده منیم خلیفه‌م اول! اصلاح ائت و فتنه‌ـ‌فساد تؤره‌دنلرین یولونو ایزلمه!»

۱۴۳ موسی بیزیم میقاتیمیزا (قرار قویدوغوموز یئره) گلیب چاتاندا ربّی اونونلا دانیشدی. [موسی] دئدی: «پروردگارا! اؤزونو منه گؤستر کی، سنی گؤروم». بویوردو: «سن منی اصلا گؤره بیلمزسن، لاکین داغا باخ؛ اگر او یئرینده قالسا، سن ده منی گؤره بیلرسن!» ربّی داغا تجلّی ائدنده اونو دارماداغین ائتدی و موسی غشّ ائدیب دوشدو. آییلاندان سونرا دئدی: «سن پاك و مقدّس‌سن، سنه تؤبه ائتدیم و من مؤمنلرین بیرینجی‌سی‌یم».

قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ إِنِّي ٱصْطَفَيْتُكَ عَلَى ٱلنَّاسِ بِرِسَٰلَٰتِي وَبِكَلَٰمِي
فَخُذْ مَآ ءَاتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا لَهُۥ
فِي ٱلْأَلْوَاحِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ
فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا۟ بِأَحْسَنِهَا ۚ سَأُو۟رِيكُمْ
دَارَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿١٤٥﴾ سَأَصْرِفُ عَنْ ءَايَٰتِيَ ٱلَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
فِي ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَإِن يَرَوْا۟ كُلَّ ءَايَةٍ لَّا يُؤْمِنُوا۟ بِهَا
وَإِن يَرَوْا۟ سَبِيلَ ٱلرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا۟
سَبِيلَ ٱلْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا۟
بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا۟ عَنْهَا غَٰفِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا
وَلِقَآءِ ٱلْءَاخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ ۚ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا۟
يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَٱتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنۢ بَعْدِهِۦ مِنْ حُلِيِّهِمْ
عِجْلًا جَسَدًا لَّهُۥ خُوَارٌ ۚ أَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّهُۥ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ
سَبِيلًا ۘ ٱتَّخَذُوهُ وَكَانُوا۟ ظَٰلِمِينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا سُقِطَ فِيٓ
أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا۟ أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا۟ قَالُوا۟ لَئِن لَّمْ يَرْحَمْنَا
رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

۱۴۴ بویوردو : «یا موسی! رسالتلریمله و سنینله دانیشماغیملا سنی انسانلاردان اوستون قیلیب سئچدیم. سنه وئردیگیمی آل و شکر ائدنلردن اول!»

۱۴۵ بیز اونون اوچون لوحلرده هر بیر شئی بارەسینده اؤیود ــ نصیحت و هر بیر شئیه تفصیلات (ایضاحات) یازدیق. ایندی ایسه اونو محکم توت و قؤمونه ده بونلارین لاپ گؤزه‌لینی توتماغا امر ائت! تئزلیکله سیزه فاسقلرین [دوشه‌جه‌کلری] یئرینی گؤسترەجه‌گم.

۱۴۶ یئر اوزونده حقسیز یئره تکبّرلوك ائدنلری تئزلیکله آیه‌لریمدن یایینديراجاغام، [بئله کی،] اونلار هر نه قدەر آیت (نشانه) گؤرسه‌لر، اونا ایمان گتیرمزلر. اونلار دوغرو یولو گؤرسه‌لر، اونو اؤزلرینه یول توتمازلار، آزغینلیق یولونو گؤردوکده ایسه اونو [اؤزلرینه] یول سئچرلر. بو، اونا گؤره‌دیر کی، اونلار بیزیم آیه‌لریمیزی یالان حساب ائتدیلر و اوندان غافل اولدولار.

۱۴۷ بیزیم آیت‌لریمیزی و آخرت گؤروشونو یالان حساب ائدنلر[ین]، عمللری پوچا چیخدی (هئچ اولدو). اونلار، ائتدیکلری عمللردن باشقا بیر شئی ایله جزالاندیریلیرلارمی؟

۱۴۸ موسانین قؤمو اونون دالینجا اؤز زینت شئیلریندن، بؤیورتوسو اولان بیر بوزوو هیکلی دوزلتدیلر. مگر اونلار بوزوون اونلارلا دانیشمادیغینی و اونلارا بیر یول گؤسترمه‌دیگینی گؤرموردولرمی؟ اونو [تانری] سئچدیلر و ظالم اولدولار.

۱۴۹ [پئشمانلیقدان] اللرینی (بارماقلارینی) دیشله‌ییب و اؤزلری‌نین، حقیقتاً، آزدیقلارینی گؤرنده دئدیلر : «اگر ربّیمیز بیزه رحم ائتمسه و بیزی باغیشلاماسا، سؤزسوز کی، زیانکارلاردان اولاجاغیق».

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ غَضْبَٰنَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِى
مِنۢ بَعْدِىٓ أَعَجِلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ وَأَلْقَى ٱلْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ
أَخِيهِ يَجُرُّهُۥٓ إِلَيْهِ قَالَ ٱبْنَ أُمَّ إِنَّ ٱلْقَوْمَ ٱسْتَضْعَفُونِى وَكَادُوا۟
يَقْتُلُونَنِى فَلَا تُشْمِتْ بِىَ ٱلْأَعْدَآءَ وَلَا تَجْعَلْنِى مَعَ ٱلْقَوْمِ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ ٱغْفِرْ لِى وَلِأَخِى وَأَدْخِلْنَا فِى
رَحْمَتِكَ وَأَنتَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١٥١﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ ٱلْعِجْلَ
سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَكَذَٰلِكَ
نَجْزِى ٱلْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾ وَٱلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ تَابُوا۟ مِنۢ
بَعْدِهَا وَءَامَنُوٓا۟ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾
وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى ٱلْغَضَبُ أَخَذَ ٱلْأَلْوَاحَ وَفِى نُسْخَتِهَا
هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾ وَٱخْتَارَ مُوسَىٰ
قَوْمَهُۥ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَٰتِنَا فَلَمَّآ أَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ قَالَ
رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِيَّٰىَ أَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ ٱلسُّفَهَآءُ
مِنَّآ إِنْ هِىَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَآءُ وَتَهْدِى مَن تَشَآءُ
أَنتَ وَلِيُّنَا فَٱغْفِرْ لَنَا وَٱرْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْغَٰفِرِينَ ﴿١٥٥﴾

۱۵۰ موسی آجیقلی و تأسفلو حالدا قؤمونون یانینا قاییتدیقدا اونلارا دئدی : «مندن سونرا منه نئجه ده پیس خَلَف اولدونوز! ربّینیزین امرینده عجله ائتدینیزمی؟ و لوحلرینی یئره آتدی، قارداشی‌نین باشیندان یاپیشیب اؤزونه طرف چکدی. [هارون] دئدی : «ای آنام اوغلو! بو قؤم منی ضعیف گؤروب آز قالا منی اؤلدورموشدولر؛ [بیر ایش گؤرمه کی،] دوشمنلر منه شماتت ائتسینلر، منی ظالم قؤم ایله برابر توتما!»

۱۵۱ [موسی] دئدی : «پروردگارا! منی ده، قارداشیمی دا باغیشلا! بیزی اؤز رحمتینه داخل ائت! سن رحم ائدنلرین داها مرحمتلیسی سن».

۱۵۲ شبهه‌سیز کی، بوزوو اؤزلرینه تانری ائدنلره، تئزلیکله ربّلری طرفیندن بیر غضب و دنیا حیاتیندا دا بیر ذلّت یئتیشه‌جکدیر. افترا یاخانلاری بیز بئله جزالاندیراریق.

۱۵۳ گناه ایشلر گؤردوکدن سونرا تؤبه ائدیب ایمان گتیرنلره گلدیکده ایسه [بیلین کی،] حقیقتاً، سنین ربّین اوندان سونرا باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۵۴ موسانین غضبی یاتاندان سونرا لوحلری گؤتوردو. اونلارین یازیسیندا ربّلریندن قورخانلار اوچون بیر هدایت و رحمت وار ایدی.

۱۵۵ موسی بیزیم میقاتیمیز اوچون اؤز قؤموندن یئتمیش آدام سئچدی، اونلاری سارسینتی چولقالایاندا [موسی] دئدی : «پروردگارا! اگر ایسته‌سیدین، بوندان قاباق اونلاری دا، منی ده هلاک ائدردین، سفئهلریمیزین ائتدیکلرینه گؤره بیزی هلاک ائدجکسنمی؟ بو، سنین سیناغیندان غیری بیر شئی دئییلدیر، سن اونونلا ایسته‌دیگینی هلاک ائدیرسن، ایسته‌دیگینی ده هدایت ائدیرسن، سن بیزیم مولامیزسان، بیزی باغیشلا! بیزه رحم ائت! آخی سن باغیشلایانلارین داها یاخشیسی سان!»

وَاكْتُبْ لَنَا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾ وَمِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

۱۵۶ «بیزه بو دنیادا حسنه (یاخشی عمللر) یاز و آخرتده ده! بیز سنه طرف قاییتمیشیق». [الله] بویوردو : «ایسته‌دیگیمی عذابیما دوچار ائدرم و رحمتیم ایسه هر شئیی بوروبدور. تئزلیکله اونو تقوالی اولانلارا، زکات وئرنلره و بیزیم آیه‌لریمیزه ایمان گتیرنلره یازاجاغام».

۱۵۷ اونلار ایسه [اونون آدی‌نین] اللرینده کی تورات و انجیلده یازیلمیش اولدوغونو گؤردوکلری اُمّی پیغمبر اولان رسولا تابع اولانلاردیرلار. [او پیغمبر] اونلاری یاخشی ایشلره چاغیریر، پیس ایشلردن چکیندیریر و اونلار اوچون پاك شئیلری حلال و ناپاك شئیلری حرام ائدیر. اوستلرینده‌کی آغیرلیقلارینی و زنجیرلری او گؤتورور. اونا ایمان گتیرنلر، اونو اوجالدیب حمایه ائدنلر، اونا یاردیم ائدنلر و اونونلا نازل اولان نورا تابع اولانلار [بیلسینلر کی،] نجات تاپانلار دا ائله اونلاردیر.

۱۵۸ [یا محمّد!] دئ : «ای انسانلار! من سیزین هامینیزا آللَهین گؤندریلمیش پیغمبری یم. [او آللَه کی،] گؤیلرین و یئرین حؤکمرانلیغی اونا عاییددیر، اونداں غیری هئچ بیر تانری یوخدور، او دیریلدیر و او اؤلدورور. آللَها و اونون اُمّی پیغمبرینه ایمان گتیرین! او پیغمبره کی، آللَها و اونون سؤزلرینه ایمان گتیریبدیر. اونا تابع اولون کی، هدایت تاپاسینیز».

۱۵۹ موسانین قؤموندن حقّه هدایت ائدن و حقله حؤکم ائدن بیر دسته واردیر.

وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنِ اضْرِب بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ ۖ فَانبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ۚ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾ وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اسْكُنُوا هَٰذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ ۚ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٦٢﴾ وَاسْأَلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ ۙ لَا تَأْتِيهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ نَبْلُوهُم بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

۱۶۰ بیز اونلاری اون ایکی قبیله‌یه آییردیق و قؤمو اوندان سو ایسته‌دیگی زمان موسایه وحی ائتدیک کی: «عصانی داشا چال!» اوندان اون ایکی گؤزه قایناییب چیخدی. هر قبیله اؤز سوواتینی (سو ایچه‌جگی یئری) تانیییردی. اونلارا بولودو کؤلگه‌نه‌جک ائتدیک و اونلار اوچون منّ و سلوی گؤندریب [دئدیک:] «سیزه روزی نصیب ائتدیگیمیز پاك شئیلردن یئیین!». اونلار بیزه ظلم ائتمه‌دیلر، عکسینه اؤزلرینه ظلم ائدیردیلر.

۱۶۱ [یادینا سال بیر زمان] اونلارا دئییلدی: «بو شهرده ساکن اولون! ایسته‌دیگینیز قده‌ر اوندان یئیین! سجده ائدن حالدا قاپیدان داخل اولاراق «حیطّه» (ایلاهی بیزیم گناهلاریمیزی باغیشلا) دئیین! بیز ده سیزین گناهلارینیزی باغیشلاریق و تئزلیکله یاخشی‌لیق ائدنلرین [ثوابینی] آرتیراجاغیق».

۱۶۲ لاکین اونلاردان ظلم ائدنلر، اونلارا دئییلن سؤزو ده‌ییشدیریب آیری شکله سالدیلار و ائتدیکلری ظلمه گؤره بیز ده اونلارا گؤیدن شدّتلی عذاب گؤندردیک.

۱۶۳ اونلاردان دریا کنارینداکی یئرلشن شهر حقّینده سوروش: او زمان اونلار شنبه گونونده حدّی آشیردیلار. اوندا شنبه گونلرینده بالیقلار[ی] سویون اوزونه گلیردیلر و شنبه‌دن آیری گونلرده گلمیردیلر. بیز اطاعتدن چیخدیقلاری شئیله اونلاری بئله امتحانا چکیریک.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا ۙ اللّٰهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا ۖ قَالُوا مَعْذِرَةً إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ
السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾ فَلَمَّا عَتَوْا عَن مَّا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا
قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٦٦﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ مَن يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ ۗ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ ۖ وَإِنَّهُ
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٧﴾ وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا ۖ مِّنْهُمُ
الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَٰلِكَ ۖ وَبَلَوْنَاهُم بِالْحَسَنَاتِ
وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِن بَعْدِهِمْ خَلْفٌ
وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَٰذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ
سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلُهُ يَأْخُذُوهُ ۚ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِم
مِّيثَاقُ الْكِتَابِ أَن لَّا يَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ ۗ
وَالدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذِينَ
يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

۱۶۴ اونلاردان بیر دسته : «آلله‌ین محو ائده‌جگی و یا آغیر عذابا دوچار ائده‌جگی بیر قؤمه نه اوچون اؤیود ــ نصیحت وئریرسینیز؟» ــ دئدیگی زمان دئدیلر : «بو، ربّینیزین یانیندا عذر وسیله‌سی اولماق اوچوندور، بلکه اونلار دا تقوالی اولالار».

۱۶۵ اونلار اؤزلرینه وئریلن نصیحتی اونوتدوقلاری زمان بیز ده پیسلیکدن چکیندیرنلری نجات وئردیک، ظلم ائدنلری ایسه اطاعتدن چیخدیقلاری اوچون پیس بیر عذابا دوچار ائتدیک.

۱۶۶ منع اولوندوقلاری شئیدن بویون قاچیرتدیقلاری زمان اونلارا دئدیک : «قووولموش میمونلار کیمی اولون!»

۱۶۷ [و یاد ائت!] بیر زمان ربّین اعلان ائتدی : «اونلارین اوستونه قیامت گونونه قده‌ر، اونلارا مطلق لاپ آجی عذاب وئرن شخصلر گؤندره‌جکدیر». شبهه‌سیز کی، سنین ربّین تنزلیکله عذاب وئره‌ندیر و سؤزسوز کی، باغیشلایان و مهربان دا اودور.

۱۶۸ اونلاری یئر اوزونده دسته‌لره آییردیق. اونلارین بیر قسمی صالحلر و بیر قسمی ده [صالح] اولمایانلاردیر. اونلاری یاخشی ــ یامانلا سینادیق کی، بلکه [آلله‌ا طرف] دؤنسونلر.

۱۶۹ اونلاردان سونرا یئرلرینه کتابا وارث اولان خَلَفلر کئچدیلر. اونلار بو دنیانین [رشوه و ربا کیمی حرام] مالینی آلیب : «بیز باغیشلاناجاغیق»، ــ دئییرلر. اونلارا بونون مثلی آیری بیر مال گلسه، اونو دا آلارلار. مگر اونلاردان کتابدا عهد آلینمامیشدیر کی، آلله‌ا دایر حقدن غیری بیر سؤز دئمه‌سینلر؟ حالبوکی او کتابداکینی اوخویوب اؤیره‌نمیشلر. آخرت ائوی تقوالیلار اوچون داها خئیرلیدیر. هئچ باشا دوشمورسونوزمو؟

۱۷۰ کتابدان یاپیشیب ناماز قیلانلار [بیلسینلر کی،] بیز عملی صالحلرین اجرینی زای ائتمیه‌جه‌ییک.

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾ وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَٰذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾ أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَٰكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ ذَٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾ سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِي وَمَنْ يُضْلِلْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

۱۷۱ [و یاد ائت!] بیر زمان، داغی اونلارین اوستونه بیر کؤلگه‌لیک کیمی قالدیرمیشدیق و اونلار دا ائله بیلدیلر کی، داغ اوستلرینه دوشه‌جک. اونلارا [دئدیک] : «سیزه وئردیگیمیز [احکامی] جدّی (محکم) توتون و اوندا اولانلاری یادینیزا سالین، بلکه تقوالی اولاسینیز».

۱۷۲ [یاد ائت!] بیر زمان ربّین آدم اؤولادیندان، اونلارین بئللریندن [گله‌جک] نسل‌لرینی چیخاردیب، اونلاری اؤزلرینه شاهید توتوب [دئدی] : «آیا من سیزین ربّینیز دئییلم؟» اونلار دئدیلر : « بلی! بونا شاهیدیک». بو، قیامت گونونده : «بیزیم بوندان خبریمیز یوخدور»، ـ دئمه‌مگینیز اوچوندور.

۱۷۳ یاخود دئمیه‌سینیز کی : «آتالاریمیز بوندان اوّل مشرك ایدیلر و بیز ده اونلاردان سونرا گلن بیر نسلیک. ایندی او باطل ایش گؤرنلر اوزوندن بیزی هلاك ائده‌جکسنمی؟»

۱۷۴ بیز، آیه‌لریمیزی بئله آچیقلاییریق، بلکه [دوغرو یولا] دؤنسونلر.

۱۷۵ اونلارا آیه‌لریمیزی وئردیگیمیز کیمسه‌نین خبرینی ده اوخو! بو شخص نهایت اؤزونو آیه‌لردن آییردی، شیطان اونو اؤزونه تابع ائله‌دی و بئله‌جه او آزغینلاردان اولدو.

۱۷۶ اگر ایسته‌سیدیک، اونو آیه‌لریمیزله اوجالداردیق. لاکین او، یئره (دنیایا) مئیل ائدیب نفسی‌نین ایستکلرینه اویدو. اونون مَثَلی کؤپک مَثَلی کیمیدیر کی، اوستونه جوماندا دا دیلینی چیخاردار جوممایاندا دا. بو بیزیم آیه‌لریمیزی تکذیب ائدنلرین باره‌سینده چکیلن مَثَلدیر. بو حکایه‌نی اونلارا سؤیله! بلکه دوشونسونلر.

۱۷۷ آیه‌لریمیزی تکذیب ائدیب اؤزلرینه ظلم ائدنلر باره‌سینده چکیلن مَثَل، مَثَل باخیمیندان نئجه ده پیسدیر.

۱۷۸ الله هر کیمی هدایت ائتسه، او، دوغرو یولدا اولاندیر و هر کیمی ده آزدیرسا، [بیلسین کی،] اونلار زیانکارلاردیر.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿١٨٤﴾ أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

۱۷۹ شبهه‌سیز کی، بیز جنّلردن و انسانلاردان بیر چوخونو جهنّم اوچون یاراتدیق. اونلارین قلبلری واردیر، آمما اونونلا آنلامازلار. گؤزلری واردیر، لاکین اونونلا گؤرمزلر. قولاقلاری واردیر، لاکین اونونلا ائشیتمزلر. اونلار حیوانلار کیمیدیرلر، بلکه ده، داها چوخ ضلالتده‌دیرلر. غافللرده ائله محض اونلاردیرلار.

۱۸۰ گؤزه‌ل آدلار آللّها مخصوصدور، اونو، بو آدلارلا چاغیرین! اونون آدلاری حقّینده آیریلیگه دوشنلری ترك ائدین! اونلار، تئزلیکله، ائتدیکلری عمللرین جزاسینی چکه‌جکلر.

۱۸۱ یاراتدیقلاریمیز ایچرسینده بیر دسته واردیر کی، حقّه طرف هدایت ائدیر و حقّ ایله حؤکم ائدیرلر.

۱۸۲ آیه‌لریمیزی تکذیب ائدنلری تئزلیکله بیلمه‌دیکلری بیر یئردن تدریجله یاخالایاجاغیق.

۱۸۳ اونلارا مهلت وئره‌رم؛ لاکین تورا سالماغیم دا سؤزسوز کی، چوخ آغیرداندیر.

۱۸۴ مگر دوشونمورلر کی، اونلارین صاحبینده (پیغمبرده) هئچ بیر جنونلوق یوخدور؟ او، تکجه آچیق-آیدین خبردارلیق ائدندیر.

۱۸۵ مگر اونلار گؤیلرین و یئرین ملکوتونا و آللّهین یاراتدیغی هر بیر شئیه و اجللری‌نین یاخینلاشماسی احتمالینا دقّت یئتیریب دوشونمورلر؟ بوندان سونرا بس هانسی سؤزه ایناناجاقلار؟

۱۸۶ آللّهین ضلالتده بوراخدیغی کیمسه اوچون، هئچ بیر یول گؤسترن یوخدور؛ [آللّه] اونلاری عصیانلاری (آزغینلیقلاری) ایچینده حیرتده قالدیقلاری حالدا بوراخار.

۱۸۷ سندن قیامت وقتی‌نین نه زمان اولاجاغینی سوروشورلار. دئ: «اونون علمی تکجه ربّیمین یانیندادیر. وقتینی اوندان باشقا هئچ کس آشکار ائده بیلمز. [بو حادثه] گؤیلرده و یئرده چوخ آغیردیر. او، سیزلره غفلتاً گلر». سنین اوندان بیر خبرین وارمیش کیمی [یئنه] سندن سوروشورلار. دئ: «اونون علمی تکجه ربّیمین یانیندادیر؛ لاکین بونو انسانلارین چوخو بیلمیرلر».

قُل لَّآ أَمْلِكُ لِنَفْسِى نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ وَلَوْ كُنتُ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ لَٱسْتَكْثَرْتُ مِنَ ٱلْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِىَ ٱلسُّوٓءُ إِنْ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّىٰهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِۦ فَلَمَّآ أَثْقَلَت دَّعَوَا ٱللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَٰلِحًا لَّنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٨٩﴾ فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُمَا صَٰلِحًا جَعَلَا لَهُۥ شُرَكَآءَ فِيمَآ ءَاتَىٰهُمَا فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩١﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَآ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ﴿١٩٢﴾ وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنتُمْ صَٰمِتُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ فَٱدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا۟ لَكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَآ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَآ أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَآ أَمْ لَهُمْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا قُلِ ٱدْعُوا۟ شُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنظِرُونِ ﴿١٩٥﴾

۱۸۸ دئ : «من اؤزومه آللهین ایسته‌دیگیندن غیری، نه بیر فایدا و نه ده بیر ضرر وئرمگه اختیاریم یوخدور، اگر من غیب بیلن اولسایدیم، البتّه داها چوخ خئیر ییغماق ایستردیم و منه اصلا یامانلیق توخونمازدی. من ایمان گتیرن قؤم اوچون آنجاق خبردارلیق ائدن و مژده وئره‌نم».

۱۸۹ سیزی تک بیر نفسدن یارادان و اونونلا ساکت و راحات اولماق اوچون اونون اؤزوندن جفتونو یارادان دا اودور. [آتا]، اونا (آنایا) یاخینلاشدیقدا، [آنا] یونگول بیر یوکه بویلو اولدو. و [بیر نئچه مدّت] اونو داشیدی. [او یوك] آغیرلاشدیقدا اونلارین هر ایکیسی آللهی، اؤز ربّلرینی چاغیریب : «اگر بیزه صالح بیر اوشاق وئرسن، سؤزسوز کی، شکر ائدنلردن اولاریق»، ــ دئدیلر.

۱۹۰ اونلارا صالح [بیر اوشاق] وئردیکده اونلار [آللهین] وئردیگینده آللها شریکلر قوشماغا باشلادیلار. لاکین آلله اونلارین شریک قوشدوقلاریندان چوخ اولودور.

۱۹۱ آیا اؤزلری یارادیلمیش اولدوقلاری حالدا، هئچ بیر شئی یاراتمایان شئیلری شریک قوشورلارمی؟!

۱۹۲ اونلار، نه بونلارا کؤمک ائده بیلیر و نه ده اؤزلرینه یاردیم ائده بیلیرلر.

۱۹۳ اونلاری دوغرو یولا چاغیرسانیز؛ سیزه تابع اولمازلار. اصلینده ایستر اونلاری چاغیراسینیز، ایسترسه ده سوساسینیز، سیزین اوچون بیردیر.

۱۹۴ آللهی قویوب چاغیردیقلارینیز کیمسه‌لر ده مطلق سیزین کیمی بیر بنده‌دیرلر. اگر دوز دئییرسینیزسه؛ اونلاری چاغیرین و اونلار دا سیزه جواب وئرسینلر [گؤرك]؟!

۱۹۵ اونلارین یئریین آیاقلاری، گیرلی اللری، یا گؤرن گؤزلری، یاخود ائشیدن قولاقلاری وارمی؟! [یا محمّد!] دئ : «چاغیرین شریکلرینیزی! سونرا منیم بارمده حیله قورون و منه مهلت وئرمه‌یین!»

إِنَّ وَلِيِّيَ اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٩٦﴾ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٧﴾ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾ خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿١٩٩﴾ وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾ وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هَٰذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٠٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ۩ ﴿٢٠٦﴾

۱۹۶ منیم مولام شبهه‌سیز کی، کتابی نازل ائدن آلّلهدیر و او صالحلره ایپه‌لی اولار.

۱۹۷ آلّلهدان غیری چاغیردیقلارینیز کیمسه‌لر نه سیزه کؤمکلیک ائده‌بیلر و نه ده اؤزلرینه یاردیم ائده بیلرلر.

۱۹۸ و اگر سیز اونلاری هدایته طرف چاغیرسانیز؛ ائشیتمزلر. سن اونلارین سنه باخدیقلارینی گؤرورسن، حالبوکی اونلار گؤرمورلر.

۱۹۹ عفو [یولونو] توت، یاخشی‌لیغا امر ائت و جاهللردن اوز دؤندر!

۲۰۰ و اگر سنه شیطاندان بیر وسوسه گلسه، آلّلها پناه گتیر! او، حقیقتاً، ائشیدن و بیلندیر.

۲۰۱ شبهه‌سیز کی، آلّلهدان قورخانلارا شیطاندان بیر وسوسه توخوندوغو زمان [آلّلهی] یاد ائدیب در حال بصیرت تاپارلار.

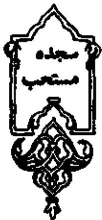
۲۰۲ و قارداشلاری اونلاری آزغینلیغا چکرلر، سونرا دا اونلاردان ال چکمزلر.

۲۰۳ اونلارا بیر آیه گتیرمه‌دیگین زمان دئیرلر: «بیر آیه اویدوروب سئچمه‌لی دئییلدینمی؟» [یا محمّد! اونلارا] دئ: «من آنجاق ربّیمدن منه وحی اولونانا تابع اولارام. بو، ربّینیز طرفیندن آیدین دلیللردیر و ایمان گتیرن قوْم اوچون بیرهدایت و بیر رحمتدیر».

۲۰۴ قرآن اوخونان زمان اونا قولاق آسین و ساکت قالین! بلکه رحم اولوناسینیز.

۲۰۵ سحر ـ آخشام یالواراراق، قورخاراق، سسینی اوجالتمادان قلبینده ربّینی یاد ائت و غافللردن اولما!

۲۰۶ شبهه‌سیز کی، سنین ربّی‌نین یانیندا اولانلار اونا عبادت ائتمکده تکبّرلوك گؤسترمزلر و اونو تسبیح ائدرلر و آنجاق اونا سجده ائدرلر.

سورة الأنفال مدنية وهي خمس وسبعون آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْاَنْفَالِؕ قُلِ الْاَنْفَالُ لِلّٰهِ وَالرَّسُولِۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْۖ وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُٓ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١﴾ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَاِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ اٰيَاتُهُ زَادَتْهُمْ اِيمَانًا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَۚ ﴿٢﴾ اَلَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَؕ ﴿٣﴾ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّاؕ لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌۚ ﴿٤﴾ كَمَٓا اَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّۖ وَاِنَّ فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِهُونَۙ ﴿٥﴾ يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَاَنَّمَا يُسَاقُونَ اِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَؕ ﴿٦﴾ وَاِذْ يَعِدُكُمُ اللّٰهُ اِحْدَى الطَّٓائِفَتَيْنِ اَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ اَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللّٰهُ اَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَۙ ﴿٧﴾ لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَۚ ﴿٨﴾

انفال سوره سی [۸]

بو سوره قرآن ــ کریمین سککیزینجی سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۷۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ [یا محمّد!] سندن "انفال" حقّینده سوآل ائدیرلر. [اونلارا] دئ: «انفال آللّها و پیغمبره مخصوصدور. آللّهدان قورخون و آرانیزدا صلح یارادین! و اگر دوغرودان مؤمن سینیزسه، آللّها و اونون پیغمبرینه اطاعت ائدین!»

۲ مؤمنلر یالنیز او شخصلردیر کی، آللّهین [آدی] ذکر اولاندا اوره‌کلری [قورخودان] تیتره‌یر، آللّهین آیه‌لری اونلارا اوخوندوقدا ایمانلاری آرتار و اؤز ربّلرینه توکّل ائدرلر.

۳ اونلار ناماز قیلان و اؤزلرینه وئردیگیمیز روزیدن [آیریلارینا دا] انفاق ائدنلردیرلر.

۴ دوغرو مؤمن اولانلار اونلاردیرلار، اونلار اوچون اؤز ربّلری یانینده درجه‌لر، باغیشلانما و گؤزه‌ل روزی وار.

۵ نئجه کی، مؤمنلردن بیر دسته‌نین [بدر دؤیوشونه گئتمگی] اصلا خوشلامادیقلاری حالدا، ربّین سنی حقّ ایله اؤز ائویندن چیخارتدی.

۶ حقّ آیدین اولدوقدان سونرا بئله، اونلار حقّ باره‌سینده سنینله مجادله ائدیرلر. سانکی گؤزلری گؤره‌- گؤره اؤلومه طرف سوروتله‌نیرلر.

۷ [و یاد ائت کی،] بیر زمان آللّه ایکی دسته‌دن (قریشین تجارت کاروانی و سیلاحلی قوه‌لر دسته‌سیندن) بیری‌نین سیزه عاید اولماسینی وعده وئرمیشدی. سیز ایسه، سیلاحسیز دسته‌نین سیزه عاید اولماسینی آرزو ائدیردینیز. آللّه دا اؤز کلمه‌لری ایله حقّی (اسلامی) برقرار ائتمک و کافرلرین کؤکونو کسمک ایسته‌ییردی.

۸ کی، جنایتکارلارین خوشونا گلمسه ده، حقّی برقرار ائتسین و باطلی یوخ ائتسین.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ
بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ
وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ ۚ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ
وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾ إِذْ يُوحِي رَبُّكَ
إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا ۚ سَأُلْقِي فِي
قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ
وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ ۚ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ
النَّارِ ﴿١٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ
دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ
بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

۹ [یاد ائت کی،] بیر زمان سیز ربّینیزدن کؤمک ایسته ییردینیز. آللّه: «من سیزین امدادینیزا بیر ـ بیری نین دالینجا گلن مین ملکله چاتارام»، ـ دئیه دوعانیزی قبول ائتدی.

۱۰ آللّه، بونو آنجاق بیر بشارت ائتمک و اونونلا قلبلرینیزی ساکیتلشدیرمک اوچون ائتمیشدی. غلبه یالنیز آللّه یانیندادیر. آللّه، حقیقتاً، عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۱۱ [یاد ائت کی،] بیر زمان اؤز طرفیندن آرخایین اولماق اوزره، آللّه سیزی یونگول بیر اویخویا دالدیردی و گؤیدن اوستونوزه یاغیش یاغدیردی کی، سیزی اونونلا پاك ائتسین، شیطانین وسوسه سینی سیزدن سیلیب آپارسین، اورکلرینیزی محکملندیرسین و اونونلا سیزی ثابت قدم ائتسین.

۱۲ او زمان سنین ربّین ملکلره بئله وحی ائلدیردی: «من ده سیزینله یم، ایمان گتیرن شخصلری ثابتلشدیرین! تئزلیکله من کافرلرین اوره گینه رُعب (قورخو) سالاجاغام. اونلارین بویونلاری نین اوستونو (باشلارینی) وورون و بوتون بارماقلارینی کسین!»

۱۳ بو، اونا گؤره دیر کی، اونلار آللّها و اونون پیغمبرینه قارشی چیخمیشدیلار، کیم آللّها و اونون پیغمبرینه قارشی چیخسا، شبهه سیز کی، آللّه آغیر عذاب وئرندیر.

۱۴ بودور [دنیا عذابی]، اونو دادین و [بیلین کی،] کافرلر اوچون بیر ده جهنّم عذابی واردیر.

۱۵ ای ایمان گتیرنلر! کافرلره توپلو حالدا راست گلدیکده، اونلارا [قورخودان] آرخا چئویرمه یین (دؤیوشدن قاچمایین)!

۱۶ [کارلی] دؤیوش اوچون یئر ده ییشدیرن و یا آیری بیر دسته یه (یولداشلارینا) قوشولماق ایسته ین شخص مستثنی اولماقلا، کیم بئله بیر گونده دوشمنه آرخا چئویرسه، سؤزسوز کی، آللّهین غضبی ایله قاییتمیش اولار. اونون مسکنی جهنّمدیر و قاییداجاق یئری نه یامان بیر یئردیر.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ ۚ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ ۚ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا ۚ إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾
إِن تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ ۖ وَإِن تَنتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ
لَّكُمْ ۖ وَإِن تَعُودُوا نَعُدْ وَلَن تُغْنِيَ عَنكُمْ فِئَتُكُمْ
شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَا
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنتُمْ
تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ
﴿٢١﴾ إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِندَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا
يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ ۖ
وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوا وَّهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ
لِمَا يُحْيِيكُمْ ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَّا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنكُمْ خَاصَّةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

۱۷ اونلاری سیز اؤلدورمه دینیز؛ لاکین آلله اؤلدوردو. آتدیغین زمان، سن آتمادین، لاکین آلله آتدی. آلله بونونلا [ایسته دی کی،] مؤمنلری یاخشی بیر سیناقدان کئچیرتسین. آلله ائشیدن و بیلندیر.

۱۸ [ماجرا] بو ایدی. [بیلین کی،] آلله کافرلرین حیله سینی ضعیف ائدندیر.

۱۹ [ای مشرکلر!] اگر سیز غلبه ایسته ییرسینیزسه، ایندی آرتیق سیزه غلبه گلیبدیر [و اسلام غالب اولوبدور] و اگر [دوشمنچی لیکدن] ال چکسه نیزسه، بو، داها خئیرینیزه دیر و اگر [دؤیوشه] قاییتسانیز؛ بیز ده قاییداریق، بیر حالدا کی، دسته نیز نه قده ر چوخ اولسا دا بئله، سیزدن بیر شئیی دفع ائده بیلمز و آلله، حقیقتاً، مؤمنلرله دیر.

۲۰ ای ایمان گتیرنلر! آللها و اونون پیغمبرینه اطاعت ائدین و اونون [سؤزونو] ائشیتدیگینیز حالدا اوندان اوز دؤندرمه یین!

۲۱ و ائشیتمه دیکلری حالدا: "ائشیتدیک"، دئین شخصلر کیمی اولمایین!

۲۲ آلله یانیندا، دوشونمه یین کارلار و لاللار یئر اوزونده گزه ن جانلی لارین لاپ پیسی دیرلر.

۲۳ اگر آلله، اونلاردا بیر خئیر اولدوغونو بیلسه ایدی، اونلارا ائشیتدیرردی. اگر اونلارا ائشیتدیرسیدی ده مطلق اوز دؤندریب گئدردیلر.

۲۴ ای ایمان گتیرنلر! [آلله و پیغمبر] سیزه حیات وئرن شئیه سیزی دعوت ائتدیکده آللهین و پیغمبرین دعوتینی قبول ائدین و بیلین کی، آلله انسانلا اونون قلبی آراسینا حایل اولار و حقیقتاً، هامینیز اونون یانینا جمع اولاجاقسینیز.

۲۵ تکجه سیزین ایچینیزدن ظلم ائدنلره توخونمایان [حتّی سیزدن ظلم ائدنلرله بیرلیکده باشقالارینا دا توخونان] بلادان قورخون! بیلین کی، حقیقتاً، آلله آغیر عذاب وئرندیر.

وَاذْكُرُوٓا إِذْ أَنتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَن يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُم بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوٓا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾ وَاعْلَمُوٓا أَنَّمَآ أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِندَهُۥٓ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوٓا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَل لَّكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ ۚ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ ۖ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَآءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَٰذَآ ۙ إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِندِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ السَّمَآءِ أَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنتَ فِيهِمْ ۚ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

۲۶ یادینیزا سالین کی، بیر زمان سیز یثر اوزونده آز و ضعیف اولونموشلار ایدینیز. قورخوردونوز کی، [آیری] آداملار سیزی قاپیب قاچیرتسینلار. آللّه ایسه سیزه سیغیناجاق وئردی، اؤز نصرتی ایله سیزی گوجلندیردی و تمیز شئیلردن سیزه روزی وئردی کی، بلکه شکر ائده سینیز.

۲۷ ای ایمان گتیرنلر! آللّها و پیغمبره خیانت ائتمه یین و [هابئله] اؤز امانتلرینیزده ده خیانت ائتمه یین! بیر حالدا کی، اؤزونوز [بونو] بیلیرسینیز [کی، ائتدیگینیز خیانتدیر و سیز خیانت ائتمه ملی سینیز].

۲۸ و بیلین کی، سیزین مال‌لارینیز و اؤولادینیز سیزین اوچون آنجاق بیر سیناقدیر. بؤیوك اجر ده، اصلینده، آللّهین یانیندادير.

۲۹ ای ایمان گتیرنلر! اگر آللّهدان قورخسانیز، او سیزه [حقّ ایله باطلی] آییرد ائدن بیر [قوّه] وئرر، سیزین گناهلارینیزی اؤرتر و سیزی باغیشلایار. آللّه، بؤیوك فضل [و مرحمت] صاحبی دیر.

۳۰ [یادینا سال] بیر زمان کافرلر سنی حبس ائتمک، اؤلدورمک و یا چیخارتماق اوچون سنه قورغو قوروردولار. اونلار قورغو قوروردولار، آللّه دا تدبیر تؤکوردو. آللّه ایسه تدبیر تؤکنلرین لاپ یاخشی سیدیر.

۳۱ آیه لریمیز اونلارا اوخونان زمان دئیرلر: «ائشیتدیک؛ اگر ایسته سک، بیز ده ائله بونا تای دئیه بیلریک. بو، قدیم افسانه لردن باشقا بیر شئی دئییلدیر».

۳۲ و [یادینا سال] بیر زمان: «ایلاهی! اگر بو، سنین طرفیندن اولان همان حقدیرسه، اوندا بیزه گؤیدن داش یاغدیر و یا بیزه آغریلی عذاب یئتیر»، ــ دئدیلر.

۳۳ حالبوکی، سن نه قده ر کی، اونلارین ایچینده سن، آللّه، اونلارا عذاب وئرمک ایسته میر. باغیشلانمالارینی دیله دیکلری حالدا دا آللّه اونلارا عذاب وئره ن دئییلدیر.

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ ۚ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلَّا
الْمُتَّقُونَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ
عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً ۚ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا
كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ
أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ
تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ
وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا
فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾ قُلْ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا
فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ
فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ ۚ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ
اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ مَوْلَاكُمْ ۚ نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

۳۴ نه اوچون آلله اونلارا عذاب وئرمه سین؟ بیر حالدا کی، اونلار [مسجدالحرامین] باخانلاری (خادملری) اولمادیقلاری حالدا مسجدالحراما مانع اولورلار؟! اونون باخانلاری تقوالی لاردان غیریسی دئییلدیر. لاکین بونو اونلارین چوخو بیلمیر.

۳۵ اونلارین بئیتده کی (بیت الحرامداکی) نامازلاری فیشقیراق آتیب ال چالماقدان باشقا بیر شئی دئییلدیر. ایندی ایسه کافر اولدوغونوزا گؤره دادین عذابی!

۳۶ شبهه سیز کی، کافرلر اؤز مال‌لارینی [جماعتی] آللهین یولوندان ساخلاماق اوچون صرف ائدیرلر و داها دا اونو صرف ائده جکلر، لاکین او، اونلارا حسرت اولاجاق و سونرا [دنیادا] مغلوب اولاجاقلار. [آخرتده ده] کافرلر جهنّمه توپلانیلاجاقلار.

۳۷ [بونلار اونا گؤره دیر کی،] آلله مورداری پاکدان آییرد ائتسین، مورداری بیر—بیری نین اوستونه ییغیب هامیسینی بیر یئره توپلاییب جهنّمه آتسین. بونلار زیانکارلاردیرلار.

۳۸ [یا محمّد!] کافرلره دئ: «اگر اونلار ال گؤتورسه لر، کئچمیشده کی گناهلاری باغیشلانار و اگر یئنه قاییتسالار، شبهه سیز کی، قاباقکی [آتالارینیزین حقّینده آللهین قویدوغو] قایدا—قراری کئچمیشده گؤروبسونوز.

۳۹ و اونلارلا او قده‌ر دؤیوشون کی، بیر فتنه (شرك) قالماسین و دین، تمامیله آللها مخصوص اولسون. اگر ال گؤتورسه لر، حقیقتاً، آلله اونلارین ائتدیکلری عمللری گؤرندیر.

۴۰ و اگر اوز دؤندرسه لر، بیلین کی، آلله سیزین مولانیزدیر. او، نه گؤزه‌ل مولا و نه گؤزه‌ل کؤمکچی دیر.

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ
آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَقَى
الْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ
الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ
مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ وَلَٰكِنْ
لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ
بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ إِذْ
يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا وَلَوْ أَرَاكَهُمْ كَثِيرًا
لَفَشِلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾ وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ
فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ
لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤٤﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا
وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

۴۱ اگر سیز آللّها و [حقله باطلین] آیرد ائدیلدیگی و ایکی دسته‌نین بیر-بیریله اوز-اوزه گلدیگی گون بنده میزه نازل ائتدیگیمیز آیه‌لره ایمان گتیریبسینیزسه، بیلین کی، غنیمت ائتدیگینیز (قازاندیغینیز) هر هانسی شئیین بئشده بیری آللّها، پیغمبره، یاخین آداملارینا، یئتیملره، یوخسوللارا و یولدا قالمیشلارا عایددیر. آللّه هر شئیه قادردیر.

۴۲ [یاد ائدین] بیر زمان سیز وادی‌نین یاخین طرفینده و اونلار وادی‌نین اوزاق طرفینده ایدیلر، کاروان ایسه سیزدن آشاغیدا دورموشدو. اگر وعده‌لشیردینیزسه، وعده‌گاه باره‌سینده مطلق اختلاف ائدردینیز، لاکین آللّه، حؤکماً اولاجاق ایشی یئرینه یئتیرمک اوچون ائله ائتدی کی، هلاك اولمالی اولان شخص آچیق دلیلدن [سونرا] هلاك اولسون و ساغلام قالمالی اولان شخص ده آچیق-آشکار دلیلدن [سونرا] ساغلام قالسین. شبهه‌سیز کی، آللّه ائشیدن و بیلندیر.

۴۳ او زمان آللّه یُوخوندا [و یا گؤزونده] سنه اونلاری آز گؤستردی و اگر اونلاری سنه چوخ گؤسترسیدی؛ بوشالاردینیز (سوست اولاردینیز) و مطلق ایشده (جهاددا) بیر-بیرینیزله چکیشردینیز. لاکین آللّه سیزی سلامت قورتاردی. او، حقیقتاً اورکلرده اولانلاری بیلندیر.

۴۴ اونلارلا اوز-اوزه گلدیگینیز زمان، آللّه، حؤکماً اولاجاق ایشی یئرینه یئتیرمک اوچون اونلاری سیزین گؤزونوزده آز گؤستردی و سیزی ده اونلارین گؤزونده آزالدیردی. بوتون ایشلر آللّها عایددیر.

۴۵ ای ایمان گتیرنلر! [یاغی] بیر دسته ایله اوز-اوزه گلنده دایاناقلی اولون، آللّهی چوخ یاد ائدین! بلکه نجات تاپاسینیز.

وَأَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾ وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَاءَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللّٰهَ وَاللّٰهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هَٰؤُلَاءِ دِينُهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَإِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾ كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللّٰهِ فَأَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

۴۶ آللّه و اونون پیغمبرینه اطاعت ائدین و بیر ـ بیرینیزله چکیشمه یین! یوخسا ضعیفله ییب گوجدن دوشرسینیز. صبر ائدین! شبهه سیز کی، آللّه صبر ائدنلرله دیر.

۴۷ یوردلاریندان تکبّرله، اؤزلرینی جماعته گؤسترمک مقصدی ایله چیخانلار و انسانلاری آللّه یولوندان ساخلایانلار کیمی اولمایین! آللّه اونلارین ائتدیکلرینه احاطه سی وار.

۴۸ [یادینیزا سالین کی،] او زمان شیطان اونلارا اؤز عمللرینی بزه کلندیردی و دئدی: «بو گون انسانلاردان سیزه غالب گله جک بیر کیمسه یوخدور و من ده سیزین پناهینیزام». ایکی دسته اوز ـ اوزه گلدیگی زمان ایسه دابانلاری اوسته دؤنوب دئدی: «من سیزدن اوزاغام، من سیزین گؤرمه دیکلرینیزی گؤرورم، من آللّهدان قورخورام و آللّه آغیر عذاب وئرندیر».

۴۹ او زمان منافقلر و قلبلرینده مرض اولانلار دئییردیلر کی: «بونلاری (مؤمنلری) اؤز دینلری آلدادیب». لاکین آللّها توکّل ائدن [غالب اولار]. آللّه، حقیقتاً، عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۵۰ [یا محمّد!] کاش سن کافرلری مَلکلر اونلارین اوزلرینه و یانلارینا ووراراق: «یاندیران عذابی دادین!» ـ [دئییب] جانلارینی آلاندا گؤره یدین.

۵۱ بو، سیزین قاباقجادان اؤز قازاندیقلارینیزا (گؤندردیگینیزه) گؤره دیر. [یوخسا]، آللّه بنده لره ظلم ائدن دئییلدیر.

۵۲ فرعون خاندانی نین و اونلاردان اوّلکیلرین دبلری کیمیدیر [کی] اونلار آللّهین آیه لرینه کافر اولدولار؛ آللّه دا اونلاری گناهلارینا گؤره یاخالادی. شبهه سیز کی، آللّه چوخ قوّتلی دیر، آغیر عذاب وئرندیر.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا۟ مَا بِأَنفُسِهِمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾ كَدَأْبِ ءَالِ فِرْعَوْنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَٰهُم بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ وَكُلٌّ كَانُوا۟ ظَٰلِمِينَ ﴿٥٤﴾ إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾ ٱلَّذِينَ عَٰهَدتَّ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِى كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِى ٱلْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِم مَّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾ وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن قَوْمٍ خِيَانَةً فَٱنۢبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَآءٍ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْخَآئِنِينَ ﴿٥٨﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ سَبَقُوٓا۟ إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾ وَأَعِدُّوا۟ لَهُم مَّا ٱسْتَطَعْتُم مِّن قُوَّةٍ وَمِن رِّبَاطِ ٱلْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِۦ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخَرِينَ مِن دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ ٱللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِن شَىْءٍ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ وَإِن جَنَحُوا۟ لِلسَّلْمِ فَٱجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

۵۳ بو، اونا گؤره دیر کی، حقیقتاً، آلله بیر قؤم اوچون عطا ائتدیگی نعمتی، اؤزلری اؤز وضعیّتلرینی ده ییشمه ییئنجه، اصلا ده ییشن دئییلدیر. آلله ائشیدن و بیلندیر.

۵۴ فرعون خاندانی نین و اونلاردان اوّلکیلرین دبلری کیمیدیر کی، ربّلری نین آیه‌لرینی تکذیب ائتدیلر و بیز ده اونلاری گناهلارینا گؤره هلاکته یئتیردیک و فرعون خاندانینی غرق ائتدیک. اونلارین هامیسی ظالم ایدی.

۵۵ شبهه سیز کی، یئر اوزونده‌کی جانلی لارین لاپ پیسی آلله یانیندا کافر اولانلاردیر. اونلار ایمان گتیرمزلر.

۵۶ اونلار عهد باغلادیغین کیمسه‌لردیر کی، سونرا هر دفعه اؤز عهدلرینی سیندیرارلار و اونلار چکینمزلر.

۵۷ اگر دؤیوشده اونلارا ال تاپسان؛ [اونلارین اوستونه ائله یورروش ائت! کی،] آرخالارینجا گلنلری ده اونلارلا قورووب داغیداسان، بلکه عبرت آلسینلار.

۵۸ اگر بیر قؤمون سنه خیانت ائده‌جگیندن قورخورسان، اوندا عدالت یولو ایله [عهدلرینی] اوستلرینه (باشلارینا) آت! آلله خائنلری دوست توتماز.

۵۹ [جانلارینی بدر دؤیوشونده قورتاران] کافرلر ائله گمان ائتمه سینلر کی، قاچیب قورتولموشلار. اونلار [بیزی] عاجز ائده بیلمزلر.

۶۰ باجاردیغینیز قده‌ر قوّت (سیلاح) و بسله نمیش آتلار تدارك ائدین! بونونلا هم آلله دوشمنینی، هم اؤز دوشمنیزی، هم ده بونلاردان غیری سیزین بیلمه دیگینیز و لاکین آلله‌هین بیلدیگی دیگر دوشمنلری قورخودورسونوز. آلله یولوندا هر نه انفاق ائده‌سینیز عوضی کامل اولاراق سیزه اؤده‌نر و سیزه هئچ بیر حقسیزلیک ائدیلمز.

۶۱ اگر اونلار باریشا مئیل گؤسترسه لر، سن ده اونا مئیل گؤستر و آلله‌ها توکّل ائت! او، حقیقتاً ائشیدن و بیلندیر.

وَإِن يُرِيدُوٓا أَن يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ ٱللَّهُ ۚ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَيَّدَكَ
بِنَصْرِهِۦ وَبِٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ ۚ لَوْ أَنفَقْتَ مَا فِى ٱلْأَرْضِ
جَمِيعًا مَّآ أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّهُۥ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ حَسْبُكَ ٱللَّهُ وَمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ
ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ حَرِّضِ ٱلْمُؤْمِنِينَ عَلَى ٱلْقِتَالِ ۚ إِن
يَكُن مِّنكُمْ عِشْرُونَ صَٰبِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ ۚ وَإِن يَكُن
مِّنكُم مِّائَةٌ يَغْلِبُوٓا أَلْفًا مِّنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَّا يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ ٱلْـَٔـٰنَ خَفَّفَ ٱللَّهُ عَنكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ
ضَعْفًا ۚ فَإِن يَكُن مِّنكُم مِّائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ ۚ وَإِن يَكُن
مِّنكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوٓا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿٦٦﴾
مَا كَانَ لِنَبِىٍّ أَن يَكُونَ لَهُۥٓ أَسْرَىٰ حَتَّىٰ يُثْخِنَ فِى ٱلْأَرْضِ ۚ
تُرِيدُونَ عَرَضَ ٱلدُّنْيَا وَٱللَّهُ يُرِيدُ ٱلْـَٔاخِرَةَ ۗ وَٱللَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾ لَّوْلَا كِتَٰبٌ مِّنَ ٱللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ
فِيمَآ أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ
حَلَٰلًا طَيِّبًا ۚ وَٱتَّقُوا ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٩﴾

۶۲ و اگر سنه حیله گلمک ایسته سه لر، [بیل کی] تکجه آللّه سنه کفایتدیر. سنی اؤز نصرتی ایله و مؤمنلرله محکمله دن آللّه.

۶۳ و اونلارین قلبلرینی بیرلشدیردی. اگر سن یئر اوزونده اولان شئیلرین هامیسینی وئرسیدین؛ اونلارین قلبلرینی بیرلشدیره بیلمزدین. لاکین آللّه اونلاری بیرلشدیردی (آرالاریندا انسیّت یاراتدی). دوغرودان دا او، عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۶۴ یا پیغمبر! آللّه و سنه تابع اولان مؤمنلر سنه کفایتدیر.

۶۵ یا پیغمبر! مؤمنلری دؤیوشه تشویق ائت! اگر سیزدن ایگیرمی نفر دؤزوملو کیشی اولسا، ایکی یوز نفره غالب گلر و اگر سیزدن یوز نفر اولسا، کافرلردن مین نفرینه غالب گلرلر. اونا گؤره کی، اونلار آنلاماز بیر قؤمدور.

۶۶ ایندی آللّه سیزین [وظیفه نیزی] یونگوللشدیردی. آللّه سیزده بیر ضعیف لیگین اولدوغونو بیلیردی. اگر سیزدن یوز نفر دؤزوملو [شخص] اولسا، ایکی یوز نفره غالب گلر و اگر سیزدن مین نفر اولسا، آللّهین اذنی ایله ایکی مین نفره غالب گلر و آللّه صبر ائدنلرله دیر.

۶۷ هئچ بیر پیغمبره، یئر اوزونده حؤکمران اولماغا اسیرلر آلماق یاراشماز. سیز دنیا مالینی ایسته ییرسینیز؛ آللّه ایسه آخرت ایسته ییر. آللّه عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۶۸ و اگر اوّلجه دن آللّهدان بیر یازی اولماسایدی، آلدیغینیز [فدیه]ـیه گؤره سیزه بؤیوك عذاب توخوناردی.

۶۹ غنیمت آلدیغینیز شئیلردن حلال و تمیز [بیر شکیلده] یئیین و آللّهدان قورخون! آللّه، حقیقتاً، باغیشلایان و مهرباندیر.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِنْ يَعْلَمِ
اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۷۰ وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا
اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝۷۱ إِنَّ الَّذِينَ
آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۚ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ
يُهَاجِرُوا ۚ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ
قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝۷۲ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۚ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ
وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ۝۷۳ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا ۚ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۝۷۴ وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ ۚ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ
أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝۷۵

۷۰ یا پیغمبر! الینده اولان اسیرلره دئ: «اگر آلله، قلبلرینیزده بیر خئیر اولدوغونو بیلیرسه؛ سیزدن آلینان [فدیه]‌دن داها خئیرلیسینی وئرر و سیزی باغیشلایار و آلله باغیشلایان و مهرباندیر».

۷۱ اگر سنه خیانت ائتمک ایسته‌ییرلرسه، بوندان اول آلله‌ا دا خیانت ائتمیشدیلر. آلله [سنه اونلاردان انتقام آلماغا] امکان وئردی. آلله بیلیک و حکمت صاحبی دیر.

۷۲ ایمان گتیریب هجرت ائدنلر، آلله یولونداماللاری و جانلاری ایله جهاد ائدنلر، [مهاجرلره] سیغیناجاق وئریب کؤمکلیک ائدنلر، بیر–بیرلری‌نین دوستلاریدیرلار. ایمان گتیریب هجرت ائتمه‌ینلر ایسه، هجرت ائتمه‌ینجه سیزین هئچ بیر شئیده اونلارلا دوستلوغونوز یوخدور. [آمما] اگر اونلار دین یولوندا سیزدن کؤمک ایسته‌سلر، سیزینله آرالاریندا بیر عهد اولان قؤمون علیهینه اولمایان تقدیرده، اونلارا کؤمکلیک ائتمک سیزه واجبدیر. آلله نه ائتدیگینیزی دقیق گؤرندیر.

۷۳ کافر اولانلار دا بیر–بیرلرینه دوست دورلار. اگر بونلاری ائتمیه‌سینیز، یئر اوزونده فتنه (شرك) و بؤیوك بیر فساد اولار.

۷۴ ایمان گتیریب هجرت ائدنلر، آلله یولوندا جهاد ائدنلر و [مهاجرلره] سیغیناجاق وئریب کؤمکلیک ائدنلر، حقیقی مؤمنلردیرلر. اونلار اوچون باغیشلانما و گؤزه‌ل روزی وار.

۷۵ سونرادان ایمان گتیریب هجرت ائدنلر و سیزینله بیرلیکده دؤیوشنلر ده سیزینله‌دیرلر. آلله‌ین کتابیندا (قانونوندا) قوهوملارین بعضی‌لری بعضی‌لریندن اوستوندور. حقیقتاً، آلله هر شئیه عالیمدیر.

سورة التوبة مدنية وهي مائة وتسع وعشرون آية

بَرَآءَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖٓ اِلَى الَّذِيْنَ عَاهَدْتُّمْ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١﴾ فَسِيْحُوْا فِى الْاَرْضِ اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ وَّاعْلَمُوْٓا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِى اللّٰهِ ۙ وَاَنَّ اللّٰهَ مُخْزِى الْكٰفِرِيْنَ ﴿٢﴾ وَاَذَانٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖٓ اِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْاَكْبَرِ اَنَّ اللّٰهَ بَرِىْٓءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ ۙ وَرَسُوْلُهٗ ؕ فَاِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوْٓا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِى اللّٰهِ ؕ وَبَشِّرِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ۙ ﴿٣﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ عَاهَدْتُّمْ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوْكُمْ شَيْـًٔا وَّلَمْ يُظَاهِرُوْا عَلَيْكُمْ اَحَدًا فَاَتِمُّوْٓا اِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ اِلٰى مُدَّتِهِمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٤﴾ فَاِذَا انْسَلَخَ الْاَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِيْنَ حَيْثُ وَجَدْتُّمُوْهُمْ وَخُذُوْهُمْ وَاحْصُرُوْهُمْ وَاقْعُدُوْا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ ۚ فَاِنْ تَابُوْا وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ فَخَلُّوْا سَبِيْلَهُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٥﴾ وَاِنْ اَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ اسْتَجَارَكَ فَاَجِرْهُ حَتّٰى يَسْمَعَ كَلٰمَ اللّٰهِ ثُمَّ اَبْلِغْهُ مَاْمَنَهٗ ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْلَمُوْنَ ﴿٦﴾

تؤبه سوره سی [۹]

بو سوره قرآن ـ کریمین دوققوزونجو سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۱۲۹) آیه دیر. قرآندا باشلانیشیندا "بسم الله الرّحمن الرّحیم" اولما یان یگانه سوره دیر.

۱ بو، آللّه و اونون پیغمبری‌نین، عهدلشدیگینیز مشرکلردن برئ (اوزاق) اولماسیدیر.

۲ یئر اوزونده دؤرد آی داها گزین و بیلین کی، سیز آللّهی عاجز ائده بیلن دئییلسینیز و حقیقتاً ، آللّه کافرلری روسوای ائدندیر.

۳ بو، آللّهدان و اونون پیغمبریندن بؤیوك حج گونو انسانلارا بیر بیلدیریشدیر کی، حقیقتاً، آللّه دا و اونون پیغمبری ده مشرکلردن برئ‌دیر. اگر تؤبه ائتسه‌نیز، او سیزین اوچون خئییرلی دیر، اگر اوز دؤندرسه‌نیز، بیلین کی، سیز آللّهی عاجز ائده بیلن دئییلسینیز. کافر اولان شخصلره آغریلی عذابلا مژده وئر.

۴ عهد باغلادیغینیزدان سونرا سیزه قارشی عهدلرینده بیر اسکیک‌لیک ائتمه‌میش و سیزین علیهینیزه هئچ کسه کؤمکلیک گؤسترمه‌میش مشرکلر مستثنادیرلار. اونلارلا مدّتلری‌نین آخرینه قده‌ر عهدلرینی تمام ائدین! شبهه‌سیز کی، آللّه تقوالیلاری دوست توتار.

۵ حرام آیلار اؤتدوکده مشرکلری هارادا تاپسانیز اؤلدورون! اونلاری یاخالایین (اسیر آلین)، حبس (محاصره) ائدین، اونلارین کمینلرینه اوتورون! اگر تؤبه ائتسه لر ،ناماز قیلسالار و زکات وئرسه لر اوندا یوللارینی [آزاد] بوراخین! شبهه‌سیزکی، آللّه باغیشلایان و مهرباندیر.

۶ اگر مشرکلردن بیری سنه سیغینماق ایسته سه ، اونا پناه وئر کی، آللّه کلامینی ائشیتسین. سونرا اونو امین اولدوغو یئره چاتدیر. بو، اونا گؤره دیر کی، اونلار بیلمه‌ین بیر قؤم دورلر.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾ كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَى قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨﴾ اشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَوٰةَ وَآتَوُا الزَّكَوٰةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَئِمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ﴿١٢﴾ أَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

۷ مسجدالحرامین یانیندا (مکّه نین کنارینده) عهدلشدیگینیز کیمسه لردن ساوایی، مشرکلر اوچون آللّه و اونون پیغمبری یانیندا نئجه بیر عهد اولا بیلر؟! اونلار نه قده ر کی، [عهدلری نین] اوستونده دیرلر، سیز ده اونلار اوچون [سؤزونوزون] اوستونده اولون! حقیقتاً، آللّه تقوالیلاری دوست توتار.

۸ نئجه اولا بیلر کی، اگر اونلار سیزه غالب گلسه لر، نه [بیر آند ویا] قوهوملوق و نه بیر عهد گؤزه تله یرلر. اونلار اورکلری ایسته مه دیگی حالدا، دیللده سیزی راضی سالماق ایسترلر. اونلارین اکثریّتی فاسقلردیر.

۹ آللّهین آیه لرینی اوجوز قیمته ساتدیلار [و یا آللّهین آیه لری ایله آزاجیق بیر عوض آلدیلار و جماعتی] اونون یولوندان ساخلادیلار (دؤندردیلر). دوغرودان دا اونلارین گؤردوکلری ایش نئجه ده پیسدیر.

۱۰ اونلار بیر مؤمن حقّینده نه [آند، نه] قوهوملوق و نه ده بیر عهد گؤزتله یرلر. اصل تجاوزکارلار دا اونلاردیر.

۱۱ اگر تؤبه ائتسه لر، ناماز قیلسالار و زکات وئرسه لر، اوندا اونلار سیزین دین قارداشلارینیزدیر. بیز آیه لری، بیلن بیر قؤم اوچون [بئله] تفصیلاتلا بیان ائده ریک.

۱۲ و اگر عهد باغلادیقدان سونرا آندلارینی سیندیرسالار (پوزسالار) و دینینیزه طعن ائتسه لر، اوندا کفر باشچیلاری ایله دؤیوشون! اونا گؤره کی، [اصلینده] اونلارین آندلاری یوخدور. اولا بیلسین کی، ال چکه لر.

۱۳ مگر سیز آندلارینی سیندیران، پیغمبری [اؤز یوردوندان] چیخارتماق فکرینده اولان، هم ده سیزینله دؤیوشه بیرینجی دفعه باشلایان بیر قؤم ایله دؤیوشمیه جکسینیز؟ یوخسا اونلاردان قورخورسونوزمو؟ اگر مؤمن کیمسه لرسینیزسه، [بیلین کی،] قورخمالی اولدوغونوز محض آللّهدیر.

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِن دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَن يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنفُسِهِم بِالْكُفْرِ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَن يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾ أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِندَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِندَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

۱۴ اونلارلا دؤیوشون ! آللّه سیزین اللرینیزله اونلارا عذاب وئره‌جک، اونلاری روسوای ائده‌جک، سیزی اونلارا غالب ائده‌جک و مؤمنلر دسته‌سی‌نین اوره‌گینی توختاداجاق.

۱۵ و قلبلری‌نین آجیغینی آرادان آپاراجاق. آللّه ایسته‌دیگی شخصین تؤبه‌سینی قبول ائدر. آللّه علم و حکمت صاحبی‌دیر.

۱۶ یوخسا سیز ائله گمان ائدیرسینیز کی، اؤز باشینا بوراخیلاجاقسینیز؟ آللّه ایچینیزدن جهاد ائدنلری، آللّهدان، اونون پیغمبریندن و مؤمنلردن غیریسینی سیرداش توتمایانلاری آییرد ائدیب بیلدیرمیه‌جکدیر؟ آللّه، گؤردوکلرینیزدن خبردار‌دیر.

۱۷ مشرکلر اؤز کفرلرینه شاهید اولدوقلاری بیر حالدا، آللّهین مسجدلرینی تعمیر ائتمک اونلارا جایز دئییلدیر. اونلارین عمللری بوشا چیخیب‌دیر و جهنّمده دائمی قالانلار دا اونلاردیر.

۱۸ آللّهین مسجدلرینی تکجه آللّها و آخرت گونونه ایمان گتیرن، ناماز قیلان، زکات وئرن و آللّهدان غیری هئچ کسدن قورخمایان کیمسه تعمیر ائده بیلر. آنجاق اونلارین هدایت تاپمیش اولدوقلارینا بیر اومید واردیر.

۱۹ مگر سیز حاجیلارا سو وئرمگی و مسجدالحرامی تعمیر ائتمگی، آللّها و آخرت گونونه ایمان گتیریب آللّه یولوندا جهاد ائدنلرله بیر توتورسونوز؟ اونلار آللّه یانیندا بیر دئییلدیر. آللّه ظالم بیر قؤمو هدایت ائتمز.

۲۰ ایمان گتیریب هجرت ائدنلر و آللّه یولوندا ماللاری و جانلاری ایله جهاد ائدنلر اوچون آللّه یانیندا چوخ بؤیوك درجه‌لر واردیر و سعادته نائل اولانلار دا ائله اونلاردیر.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا
نَعِيمٌ مُقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ
أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ
مِنْكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ
وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ
وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا
وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ
كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ
تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ
ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا
وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

۲۱ ربّلری اونلارا اؤز طرفیندن بیر رحمت، راضیلیق و ایچریلرینده اونلار اوچون قورتارماز نعمتلر اولان [جنّت] باغلاری ایله بشارت (مژده) وئریر.

۲۲ اونلار اورادا ابدی قالاجاقلار. حقیقتاً، بؤیوك اجر آلله یانیندادير.

۲۳ ای ایمان گتیرنلر! اگر آتالارینیز و قارداشلارینیز کافرلیگی ایماندان اوستون توتسالار، اونلاری اؤزونوزه دوست توتمایین! سیزدن اونلاری دوست توتانلار ظلمکارلاردیر.

۲۴ [یا محمّد! اونلارا] دئ: «اگر آتالارینیز، اوغوللارینیز، قارداشلارینیز، آروادلارینیز، قبیله‌نیز، قازاندیغینیز مالـلار، کساد اولماسیندان قورخدوغونوز تجارت، خوشلادیغینیز مسکنلر آللَهدان، اونون پیغمبریندن و آلله یولوندا جهاد ائتمکدن سیزه داها سئویملی دیرسه، اوندا گؤزله‌یین [کی،] آللَهین امری یئتیشسین. آلله فاسق قؤمو هدایت ائتمز.

۲۵ شبهه‌سیز کی، آلله سیزه بیر چوخ یئرلرده کؤمک ائتدی [و حتّی] ''حُنین'' [دؤیوشو] گونو [کؤمک ائتدی]. او زمان سیزین چوخلوغونوز سیزی واله ائتدی، [آمما] سیزه بیر فایداسی اولمادی. دنیا، گنیشلیگی ایله بئله سیزه دار اولدو. سونرا آرخا چئویریب قاچدینیز.

۲۶ سونرا آلله اؤز پیغمبرینه و مؤمنلره اؤز سکینه تینی (آرخاینلیق وسیله‌سینی) نازل ائتدی. سیزین گؤره بیلمه‌دیگینیز اوردونو گؤندردی و کافرلره عذاب وئردی. بو کافرلرین جزاسی‌دیر.

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِن بَعْدِ ذَٰلِكَ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَٰذَا ۚ وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ إِن شَاءَ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾ قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَن يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ۖ ذَٰلِكَ قَوْلُهُم بِأَفْوَاهِهِمْ ۖ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَبْلُ ۚ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ ۚ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾ اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَٰهًا وَاحِدًا ۖ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

۲۷ سونرا دا آلله بونون آردینجا ایسته دیگی کیمسه نین تؤبه سینی قبول ائدر. آلله چوخ باغیشلایان و مهرباندیر.

۲۸ ای ایمان گتیرنلر! دوغرودان دا مشرکلر نجسدیرلر (مورداردیرلار). اؤزلری نین بو ایلیندن سونرا مسجدالحراما یاخینلاشمامالیدیرلار. اگر یوخسوللوقدان (احتیاجدان) قورخورسونوزسا، [بیلین کی،] اگر آلله ایسته سه، تئزلیکله اؤز فضل [و مرحمتیندن] سیزی غنی (وارلی) ائدر. آلله، حقیقتاً، بیلیک و حکمت صاحبی دیر.

۲۹ اؤزلرینه کتاب وئریلنلردن (کتاب اهلیندن) آللها و آخرت گونونه ایمان گتیرمه ین، آللهین و اونون پیغمبری نین حرام ائتدیکلرینی حرام سایمایان و حقّ اولان دینی اؤزلرینه دین قبول ائتمه ین شخصلرله، ذلیل اولاراق اؤز اللری ایله جزیه وئره نه قده ر دؤیوشون!

۳۰ و یهود[یلر] دئدیلر: «عُزیر، آللهین اوغلودور». نصرانی لر دئدیلر: «مسیح، آللهین اوغلودور». بو، اونلارین اؤز آغیزلاریندا [گؤوشه دیکلری] سؤزلردیر کی، اؤزلریندن قاباقکی کافرلرین سؤزلرینه بنزه ییر. آلله اونلاری اؤلدورسون! نئجه [حقدن] دؤنورلر؟!

۳۱ اونلار، آللهی قویوب اؤز عالیملرینی (هاهاملارینی) و راهبلرینی و مریم اوغلو مسیحی اؤزلرینه تانری توتدولار. حالبوکی اونلار تک بیر آللها عبادت ائتمکدن غیری بیر شئیه امر اولونمامیشدیلار. اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. او، اونلارین شرک قوشدوقلاریندان اوزاق و پاکدیر.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى
اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾
هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ
عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ يَا أَيُّهَا

الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ
لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ ۗ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا
يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ
وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ ۖ هَٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ
فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ
اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ۚ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ ۚ فَلَا
تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ ۚ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا
يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

۳۲ اونلار آللّهین ایشیغینی اؤز آغیزلاری ایله سؤندورمک ایسته‌ییرلر، آللّه ایسه قویماز. کافرلرین خوشونا گلمسه ده بئله، [آللّه] اؤز ایشیغینی کامل ائده‌جکدیر.

۳۳ مشرکلرین خوشونا گلمسه ده بئله، [حقّ اولان دینی] بوتون دینلره اوستون ائتمک اوچون اؤز پیغمبرینی هدایتله و حقّ اولان دینله گؤندرن اودور.

۳۴ ای ایمان گتیرنلر! [یهودی] عالیملردن و راهبلردن چوخو جماعتین ماللارینی حقسیزلیکله یئییرلر و [اونلاری] آللّهین یولوندان ساخلاییرلار. قیزیل-گوموش توپلاییب اونو آللّه یولوندا صرف ائتمه‌ینلره ایسه آغریلی بیر عذاب ایله بشارت وئر!

۳۵ او گون ییغدیقلاری [قیزیل-گوموشلر] جهنّم اودوندا قیزدیریلیب اونونلا آلینلاری، بؤیورلری و کوره‌کلری داغلانیلاجاقدیر. [و دئییله‌جکدیر]: «بو، سیزین اؤزونوز اوچون ییغدیقلارینیزدیر». ایندی اؤز ییغدیغینیزین [عذابینی] دادین!

۳۶ شبهه‌سیز کی، آللّه یانیندا آیلارین سایی گؤیلری و یئری یاراتدیغی گوندن بری آللّهین کتابیندا اون ایکیدیر. اونلارین دؤردو حرام آیلاردیر. بو، ثابت [الهی] دیندیر. اونا گؤره، بو آیلارین باره‌سینده اؤزونوزه ظلم ائتمه‌یین و مشرکلر هامی‌لیقلا سیزینله دؤیوشدوکلری کیمی، سیز ده هامی‌لیقلا اونلارلا دؤیوشون! بیلین کی، آللّه دوغرودان دا تقوالیلارلادیر.

إِنَّمَا النَّسِيٓءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ
كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِئُوا
عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوءُ
أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انْفِرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرَضِيتُمْ
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا
تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِلَّا تَنْصُرُوهُ
فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ
اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ
لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ
وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا
السُّفْلَىٰ وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

۳۷ حقیقتاً، "نسیئ" (حرام آیلاری دال_قاباق ائدیب یئرینی ده ییشدیرمک) آنجاق کفرو آرتیرماقدیر، بونونلا کافر اولانلار آزدیریلیرلار. اونلار آللَهین حرام ائتدیگی آیلارین سایینی اویدورماق و نتیجه ده آللَهین حرام ائتدیگی آیلاری [اؤزلرینه] حلال ائتمک اوچون اونو بیر ایل حلال ساییرلار و بیر ایل ایسه حرام ساییرلار. اونلارین پیس عمللری اؤزلرینه زینتلی گلیر. آللَه ایسه کافر اولان قؤمو هدایت ائتمز.

۳۸ ای ایمان گتیرنلر! سیزه نه اولوب کی: «آللَه یولوندا [دؤیوشه] چیخین!» _دئییلنده یئره یاپیشیب قالیرسینیز؟ یوخسا آخرت یئرینه دنیا حیاتینی خوشلادینیزمی؟ حالبوکی دنیا حیاتی‌نین مالی آخرته گؤره چوخ آزدیر.

۳۹ اگر [دؤیوشه] چیخمایاسینیز، [آللَه] سیزی آغریلی عذابلا عذاب وئرر، آیری بیر قؤمو سیزین یئرینیزه گتیرر و اونا هئچ بیر ضرر یئتیره بیلمزسینیز. آللَه ایسه هر بیر ایشه قادردیر.

۴۰ اگر اونا (حضرت محمّده) کؤمک ائتمیه سینیز، البتّه کی، آللَه، اونا کؤمکلیک ائدیبدیر_اوندا کی، کافرلر اونو ایکی نفردن بیری اولاراق [یوردوندان] چیخارتدیلار و اوندا کی، هر ایکیسی ماغارادا ایدیلر، و اوندا کی، یولداشینا: «غم یئمه! آللَه حقیقتاً بیزیمله دیر»، _دئییردی؛ آللَه اوندا اؤز سکینه تینی (تمکینلیگینی) اونا نازل ائتدی، اونو سیزین گؤره بیلمه دیگینیز اوردو ایله گوجلندیردی، کافر اولانلارین سؤزونو آلچاق ائتدی و تکجه آللَهین کلمه سیدیر کی، اوجادیر. آللَه عزّت و حکمت صاحبی دیر.

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ لَوْ
كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَّاتَّبَعُوكَ وَلَٰكِن بَعُدَتْ
عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا
مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
﴿٤٢﴾ عَفَا اللَّهُ عَنكَ لِمَ أَذِنتَ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكَ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾ لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَن يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ
فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا
لَهُ عُدَّةً وَلَٰكِن كَرِهَ اللَّهُ انبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ
وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِيكُم مَّا زَادُوكُمْ
إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ
وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

۴۱ آغیرلی‌ـ‌یونگوللو دؤیوشه چیخین؛ماللارینیزلا و جانلارینیزلا آلّله یولوندا جهاد ائدین! اگر بیلسه‌نیز، بو سیزین اوچون داها خئییرلیدیر.

۴۲ اگر آسان اله گلن مال و اورتا [مسافه‌لی] سفر اولسایدی، اونلار سنین دالینجا گلردیلر، لاکین مشقّتلی یول اونلارا اوزاق گلدی و تئزلیکله آلّلها آند ایچه‌جکلر کی، اگر گوجوموز چاتسایدی، بیز ده سیزینله چیخاردیق. اونلار اؤزلرینی هلاك ائدیرلر. آلّله ایسه اونلارین لاپ یالانچی اولدوقلارینی بیلیر.

۴۳ آلّله سنی باغیشلاسین! دوغرو دانیشانلار سنه بللی اولمادان و یالانچیلاری تانیمادان نه اوچون اونلارا اذن وئردین؟

۴۴ آلّلها و آخرت گونونه ایمان گتیرنلر [سنین چاغیریشیندان سونرا] ماللاری و جانلاری ایله جهاد ائتمگه سندن اذن ایستمزلر. آلّله ایسه تقوالیلاری یاخشی تانییر.

۴۵ تکجه آلّلها و آخرت گونونه ایمان گتیرمه‌ین و قلبلری شک‌ـ‌شبهه‌یه دوشنلر سندن [جهاددان قالماغا] اذن ایسته‌یرلر. اونلار اؤز شبهه‌لرینده حیرتده قالارلار.

۴۶ و اگر اونلار [جهادا] چیخماق ایسته‌سیدیلر، اونا حاضیرلیق گؤره‌ردیلر. و لاکین آلّله، اونلارین یولا دوشمه‌لرینی خوشلامیردی و نتیجه ده اونلاری [جهاددان] ساخلادی و [اونلارا] دئییلدی: «اوتورانلارلا اوتورون!»

۴۷ اگر سیزینله بیرگه چیخسایدیلار، سیزین ایچینیزده آنجاق پوزونتو آرتیراردیلار و سرعتله سیزی فتنه‌یه سالماق اوچون آرانیزا سوخولاردیلار. ایچینیزده اونلارا [جاسوسلوق ائتمک مقصدیله] قولاق آسانلار دا واردیر. آلّله ایسه ظلمکارلارا یاخشی بلدیر.

لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ
حَتَّىٰ جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٤٨﴾
وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَفْتِنِّي ۚ أَلَا فِي الْفِتْنَةِ
سَقَطُوا ۗ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾ إِنْ
تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِنْ تُصِبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا
قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾
قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا ۚ وَعَلَى
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا
إِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ ۖ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمُ
اللَّهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ بِأَيْدِينَا ۖ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا
مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ
يُتَقَبَّلَ مِنْكُمْ ۖ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا
مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا
بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَوٰةَ إِلَّا وَهُمْ
كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

۴۸ نتجه کی، اونلار بونداندان اوّل ده فتنه ــ فساد تؤره تمک ایسته دیلر و سنه ایشلری ترس ائتدیلر. نهایت، اونلارین خوشلامادیقلاری حالدا، حقّ گلدی و آللَهین امری ظاهر اولدو.

۴۹ اونلاردان: «منه اذن وئر و منی فتنه یه (دؤیوشه) سالما!» دئیه نی ده وار، بیلین کی، اونلار اؤزلری فتنه یه دوشموشلر. شبهه سیز کی، جهنّم کافرلری بورویه جکدیر.

۵۰ اگر سنه بیر یاخشی‌لیق نصیب اولسا، [بو] اونلاری پیسلدر و اگر سنه بیر مصیبت یئتیشسه: «بیز بوندان اوّل تدبیریمیزی گؤرموشوك»، ــ دئیرلر و سئوینجک حالدا دؤنوب گئدرلر.

۵۱ [یا محمّد! منافقلره] دئ: «آللَهین بیزیم اوچون یازدیغیندان (معیّن ائتدیگیندن) غیری بیزه هئچ بیر شئی یئتیشمز. او بیزیم مولامیزدیر و مؤمنلر آنجاق آللَها توکّل ائتمه لیدیرلر».

۵۲ دئ: «سیز بیزیم اوچون ایکی یاخشی‌لیقدان (شهادت و غلبه‌لیک) بیری‌نین گلمه سیندن باشقا بیر شئی گؤزله ییرسینیزمی؟ بیز ایسه، آللَهین اؤز طرفیندن و یا بیزیم الیمیزله سیزه بیر عذابین یئتیشمه سینی گؤزله ییریک. ایندی گؤزله یین! دوغروسو بیز ده سیزینله بیرلیکده گؤزله یه نیک».

۵۳ [اونلارا] دئ: «ایستر کؤنوللو، ایسترسه ده کؤنولسوز انفاق ائتسه نیز اصلا سیزدن قبول اولونمایاجاق. اونا گؤره کی، سیز، حقیقتاً، فاسق قؤمسونوز».

۵۴ انفاق ائتدیکلری‌نین اونلاردان قبول ائدیلمه سینه مانع اولان، آللَهی و اونون پیغمبرینی انکار ائتمه لری، نامازی ائله جه تنبل ــ تنبل یئرینه یئتیرمه لری و کؤنولسوز جه انفاق ائتمه لریندن باشقا بیر شئی دئییلدی.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَآ أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُم بِهَا فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُم مِّنكُمْ وَلَٰكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَـًٔا أَوْ مَغَٰرَٰتٍ أَوْ مُدَّخَلًا لَّوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُم مَّن يَلْمِزُكَ فِى ٱلصَّدَقَٰتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِن لَّمْ يُعْطَوْا مِنْهَآ إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَقَالُوا حَسْبُنَا ٱللَّهُ سَيُؤْتِينَا ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ وَرَسُولُهُۥٓ إِنَّآ إِلَى ٱللَّهِ رَٰغِبُونَ ﴿٥٩﴾ إِنَّمَا ٱلصَّدَقَٰتُ لِلْفُقَرَآءِ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱلْعَٰمِلِينَ عَلَيْهَا وَٱلْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِى ٱلرِّقَابِ وَٱلْغَٰرِمِينَ وَفِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾ وَمِنْهُمُ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلنَّبِىَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

۵۵ اونلارین نه مالّلاری و نه ده اؤولادلاری سنی تعجبلندیرمه سین. آلّله اونلاری دنیا حیاتیندا آنجاق او شئیلرله عذاب وئرمک و کافر اولدوقلاری حالدا جانلارینی آلماق ایستر.

۵۶ اونلار سیزینله اولدوقلارینا دایر آلّلها آند ایچیرلر، حالبوکی، سیزدن دئییللر. لاکین اونلار قورخاق بیر دسته دیرلر.

۵۷ اگر اونلار بیر سیغیناجاق، یا ماغارالار و یا گیرمک اوچون بیر دئشیک تاپسایدیلار؛ تله‌سرك اورایا تپیلردیلر.

۵۸ و اونلاردان صدقه‌لر باره‌سینده سنه عیب توتانلار دا وار. اگر اونلارا اوندان بیر شئی وئریلسه، راضی اولارلار، اگر اونلارا اوندان بیر شئی وئریلمسه، آجیشارلار.

۵۹ و اگر اونلار آلّلهین و پیغمبری‌نین اونلارا وئردیکلریندن راضی اولوب دئسه یدیلر کی: «آلّله کفایتدیر، تئزلیکله آلّله و پیغمبری اؤز کرمیندن بیزه [نعمت] وئره جکدیر و بیز، حقیقتاً، آلّلها اورکدن باغلانانلاریق»، [اونلار اوچون یاخشی اولاردی].

۶۰ صدقه‌لر آلّله طرفیندن معیّن ائدیلمیش بیر فریضه اولماقلا آنجاق یوخسوللارا، میسکینلره، اونو ییغیب پایلایانلارا، [اسلاما] قلبلری جلب اولونمالیلارا، [آزاد ائدیله‌جک] قوللارا، بورجلولارا، آلّله یولوندا و[بیر ده] یولدا قالانلارا مخصوصدور. آلّله علم و حکمت صاحبی‌دیر.

۶۱ اونلاردان ائله‌لری ده وار کی، پیغمبری اینجیدیب دئییرلر: «او، تئز ایناناندیر». [یا محمّد!] دئ: «[اونون] تئز ایناناماغی سیزه خئیرلیدیر. او آلّلها ایناندیر، مؤمنلره ایناندیر و سیزدن ایمان گتیرنلر اوچون بیر رحمتدیر». آلّلهین پیغمبرینی اینجیدنلر اوچون آغریلی بیر عذاب واردیر.

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ
أَحَقُّ أَنْ يُرْضُوهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ
مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا
فِيهَا ذَٰلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ
تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ
اسْتَهْزِئُوا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ
لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ
وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ
بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفُ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ
طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ
إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٦٨﴾

۶۲ اونلار سیزین اوچون آللَها آند ایچیرلر کی، سیزی راضی سالسینلار، حالبوکی، اگر اونلار مؤمندیرلرسه، آللَهین و اونون پیغمبری‌نین راضیلیغینی قازانماق داها لایقدیر.

۶۳ مگر بیلمیرلر کی، آللَها و اونون پیغمبرینه قارشی چیخان شخص اوچون ایچینده دائمی قالان جهنّم اودو واردیر؟ بو، بؤیوك روسوایچی‌لیقدیر.

۶۴ منافقلر، اونلارین اوره‌کلرینده اولانی خبر وئرن بیر سوره نازل اولونماقدان قورخورلار. [اونلارا] دئ: «سیز مسخره ائدین! شبهه‌سیز کی، آللَه سیزین قورخوب ـ چکیندیگینیز شئیی اوزه چیخاراندیر».

۶۵ و اگر اونلاردان سوروشسان، قطعاً، دئیه‌جکلر کی: «بیز آنجاق دانیشیب ظارافاتلاشیب اوینایبردیق». [یا محمّد!] دئ: «آللَها، آیه‌لرینه و اونون پیغمبرینه مسخره ائدیردینیزمی؟»

۶۶ عذر ایستمه‌یین! سیز ایمان گتیردیکدن سونرا کافر اولدونوز. اگر سیزدن بیر قسمینی باغیشلاساق دا دیگر بیر قسمینی گناهکار اولدوقلاری اوچون عذابا دوچار ائده‌ریک.

۶۷ منافق کیشیلر و منافق آروادلار هامیسی بیردیرلر. اونلار پیس ایشلره امر ائدیب یاخشی ایشلردن چکیندیریرلر، اللرینی [خسیسلیکدن] قیسیرلار. آللَهی اونوتدولار و آللَه دا اونلاری اونوتدو. حقیقتاً، منافقلر فاسقلرین اؤزلریدیرلر.

۶۸ آللَه منافق کیشیلره، منافق آروادلارا و کافرلره ابدی قالاجاقلاری جهنّم اودو وعده وئریبدیر. او (اود) اونلارا کفایتدیر. آللَه اونلارا لعنت ائتدی و اونلار اوچون قالارغی عذاب واردیر.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوٓا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلَاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوٓا أُولَٰٓئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَٰهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِنْ كَانُوٓا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَوٰةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰٓئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

۶۹ [ای منافقلر! سیز] اؤزونوزدن اوّلکیلر کیمی سینیز ، اونلار سیزدن داها گوجلو، مال و اؤولاد باخیمیندان داها چوخ ایدیلر. اونلار اؤز قسمتلریندن (پایلاریندان) فایدالاندیلار و سیز ده اؤز قسمتینیزدن اوّلکیلرین اؤز قسمتلریندن فایدالاندیغی کیمی فایدالاندینیز. سیز ده اونلارین [باطله] جومدوقلاری کیمی جومدونوز. اونلارین عمللری دنیا و آخرتده بوشا چیخدی و اونلار زیانکارلارین اؤزلریدیرلر.

۷۰ مگر اونلارا اؤزلریندن اوّلکی نوح، عاد، ثمود قؤمونون، ابراهیم قؤمونون و مَدیَن اصحابی (شعیب قؤمو)ـــنون و شهرلری آلتـــاوست اولموشلارین خبرلری گلیب چاتماییبدیرمی؟ اونلارین پیغمبرلری اونلارا آچیقـــآیدین دلیللر گتیردیلر. آللّه اونلارا ظلم ائدن دئییلدی، لاکین اونلار اؤزلری اؤزلرینه ظلم ائدیردیلر.

۷۱ مؤمن کیشیلر و مؤمن آروادلار بیرـــبیرلرینه دوست دورلار. اونلار یاخشی‌لیغا امر ائدیر و پیس ایشلردن چکیندیریرلر. ناماز قیلیرلار؛ زکات وئریرلر؛ آللّها و اونون پیغمبرینه اطاعت ائدیرلر. آللّه، تئزلیکله اونلارا رحم ائده‌جکدیر. آللّه حقیقتاً، عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۷۲ آللّه مؤمن کیشیلره و مؤمن قادینلارا آلتیندان آرخلار آخان باغلار و عدن (همیشه‌لیک) جنّتلرده گؤزه‌ل مسکنلر وعده وئریبدیر. آللّهین راضیلیغی داها بؤیوکدور. بو، بؤیوك سعادتدیر.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهَ لَئِنْ آتَانَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾ الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

۷۳ یا پیغمبر! کافرلرله و منافقلرله جهاد ائت! اونلارا قارشی شدّتلی اول! اونلارین یئری جهنّمدیر. و نه پامان بیر قاییدیشدیر.

۷۴ آللّها آند ایچیرلر کی، [او سؤزو] دئمه ییبلر. حالبوکی، قطعاً کفر سؤزو دئییبلر، مسلمان اولدوقدان سونرا کافر اولوبلار و موفّق اولا بیلمه دیکلری بیر ایشه گیریشیبلر. اونلار، آللّه و اونون پیغمبری اؤز فضل ـ کرمیندن اونلاری آنجاق وارلی ائتدیکدن سونرا انتقام آلماغا باشلادیلار. [بونونلا بئله] اگر تؤبه ائتسه لر، اونلار اوچون خئییرلیدیر و اگر اوز دؤندرسه لر، آللّه اونلارا دنیا و آخرتده آغریلی بیر عذاب ایله عذاب وئرر، یئر اوزونده ده نه بیر دوستلاری و نه ده بیر کؤمکچی لری اولار.

۷۵ و اونلاردان بیر قسمی ده: «آللّه بیزه اؤز فضل ـ کرمیندن [نعمت] وئرسه، بیز ده، البتّه، صدقه وئره ریک و مطلق صالحلردن اولاریق»، ـ دئیه آللّها سؤز وئرن کیمسه لردیر.

۷۶ آللّه ایسه اؤز فضل ـ کرمیندن اونلارا [نعمت] وئردیکده اونا خسیسلیک ائتدیلر. و دؤنوکلوك ائدرك اوز دؤندرن اولدولار.

۷۷ نتیجه ده آللّها وئردیکلری وعده یه خلاف چیخدیقلارینا و یالان دانیشدیقلارینا گؤره آللّه دا اونلارین قلبینه اونا قوووشاجاقلاری [قیامت] گونونه قده ر نفاق سالدی.

۷۸ مگر بیلمه ییبلر کی، آللّه اونلارین سیرلرینی ده بیلیر و گیزلین ـ گیزلین دانیشیقلارینی (پیچیلداشمالارینی) دا؟ و آللّه حقیقتاً غیبلری داها یاخشی بیلندیر؟

۷۹ اؤز میللرله ایله صدقه وئرن مؤمنلره طعنه ائدنلری و گوج ـ بلا ایله اللرینه دوشنی تصدّق ائدنلری مسخره یه توتانلاری آللّه اؤزو مسخره یه قویاجاقدیر. اونلار اوچون آغریلی بیر عذاب واردیر.

اِسْتَغْفِرْ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً
فَلَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهٖ وَاللّٰهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ
خِلَافَ رَسُولِ اللّٰهِ وَكَرِهُوا اَنْ يُجَاهِدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ
فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ اَشَدُّ
حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا
جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَاِنْ رَجَعَكَ اللّٰهُ اِلٰى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ
فَاسْتَاْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ اَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ
عَدُوًّا اِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ اَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ
﴿٨٣﴾ وَلَا تُصَلِّ عَلٰى اَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ اَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلٰى قَبْرِهٖ اِنَّهُمْ
كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهٖ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨٤﴾ وَلَا
تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَاَوْلَادُهُمْ اِنَّمَا يُرِيدُ اللّٰهُ اَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا
فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَاِذَا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ
اَنْ اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَاْذَنَكَ اُولُوا
الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾

۸۰ اونلارا ایستر باغیش دیله، ایسترسه دیلمه؛ اونلار اوچون [بیردیر. حتّی،] یتمیش دفعه باغیش دیله سن ده، آللّه اصلا اونلاری باغیشلامایاجاقدیر. بو، اونلارین آللّهی و اونون پیغمبرینی انکار ائتدیکلرینه گؤره دیر. و آللّه فاسق اولان قؤمو هدایت ائله مز.

۸۱ آللّهین پیغمبری نین خلافینا اولاراق ائولرینده اوتوروب قالمالارینا سئویندیلر. آللّه یولوندا ماللاری و جانلاری ایله جهاد ائتمگی خوشلامادیلار و دئدیلر: «بو ایستیده دؤیوشه چیخمایین!» [اونلارا] دئ: «اگر باشا دوشسه لر؛ جهنّم اودو کی، داها ایستیدیر».

۸۲ قازاندیقلاری [گناهلارین] جزاسی اولاراق [بوندان سونرا قوی] آز گولوب چوخ آغلاسینلار.

۸۳ اگر آللّه سنی اونلاردان بیر دسته سی نین یانینا قایتارسا و اونلار سندن [دؤیوشه چیخماق اوچون] اذن ایسته سلر؛ دئ: «سیز منیمله اصلا [دؤیوشه] چیخمایاجاقسینیز و منیمله بیرلیکده هئچ بیر دوشمن ایله دؤیوشمیه جکسینیز. اونا گؤره کی، سیز اوّلدن ده [ائوده] اوتورماغی خوشلادینیز. ایندی ده [گئریده] قالانلارلا اوتورون!»

۸۴ اونلاردان اؤلن بیر شخصین نامازینی ابدا قیلما! قبری نین باشیندا دورما! دوغرودان دا اونلار آللّهی و اونون پیغمبرینی انکار ائتدیلر و فاسق اولدوقلاری حالدا اؤلدولر.

۸۵ اونلارین نه ماللاری و نه ده اؤولادلاری سنی تعجبلندیرمه سین. آللّه، بونونلا دنیادا اونلارا عذاب وئرمک و کافر اولدوقلاری حالدا جانلاری نین چیخماسینی ایستر.

۸۶ «آللّها ایمان گتیرین و اونون پیغمبری ایله بیرلیکده جهاد ائدین!» ــ دئیه بیر سوره نازل اولوندوغو زمان اونلاردان وارــ دؤلتلی لری سندن اذن ایسته ییب دئیرلر: «قوی بیز ده اوتورانلارلا بیرلیکده اولاق».

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَٰكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾ وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ
الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ
عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَىٰ وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا
يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ
مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
﴿٩١﴾ وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ
مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ
حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ
يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ
الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

۸۷ آرخادا قالانلارلا بیرلیکده قالماغی خوشلادیلار. اونلارین قلبلیرینه مؤهور وورولموشدور. اودور کی، باشا دوشمزلر.

۸۸ لاکین پیغمبر و اونونلا بیرلیکده اولان مؤمنلر مالّلاری و جانلاری ایله جهاد ائتدیلر. [بوتون] یاخشی‌لیقلار اونلارین‌دیر. اونلار نجات تاپانلاردیرلار.

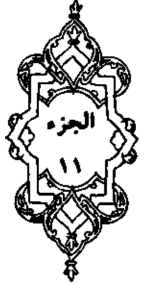
۸۹ آللّه اونلار اوچون ابدی قالاجاقلاری، آلتیندان چایلار آخان جنّتلر حاضیرلاییبدیر. بو، همین بؤیوک سعادتدیر.

۹۰ عذرخواه بدویلردن بعضیلری اذن آلماغا گلدی. آللّها و اونون پیغمبرینه یالان دئینلر ده دالی اوتوردولار. تئزلیکله اونلارین کافر اولانلارینا آغریلی عذاب توخوناجاقدیر.

۹۱ آللّها و اونون پیغمبرینه خئیرخواه اولماق شرطی ایله عاجزلره، خسته لره و خرجلیک اوچون بیر شئی تاپا بیلمه‌ینلره دؤیوشه گئتمه‌مکده هئچ بیر گناه یوخدور. احسان ائدنلره ده بیر مذمّت یوخدور و آللّه باغیشلایان و مهرباندیر.

۹۲ هابئله مینیکدن اؤترو سنین یانینا گلدیکده سن اونلارا: «سیزین مینمه‌یینیز اوچون بیر حیوان تاپمیرام»، ــ دئدیکده و [آللّه یولوندا] خرجلیک اوچون بیر شئی تاپا بیلمه‌دیکلری اوزوندن، غمدن گؤزلریندن یاش آخا ــ آخا دالی دؤننلره ده هئچ بیر گناه یوخدور.

۹۳ آنجاق وارلی اولدوقلاری حالدا آرخادا قالانلارلا بیرلیکده قالماغی خوشلاییب [دؤیوشه گئتمه‌مک اوچون] سندن اذن ایسته‌ینلر مذمّته لاییقدیرلر. [آللّه] اونلارین قلبلرینه مؤهور ووردو و اونلار داها آنلامازلار.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُل لَّا تَعْتَذِرُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِن تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ قُرُبَاتٍ عِندَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَّهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٩﴾

۹۴ [دؤیوشدن سونرا] اونلارا طرف قاییتدیغینیز زمان اونلار سیزدن عذر ایسته‌یرلر. اونلارا دئ: «عذر ایستمه‌یین! سیزه اصلا ایناناجاغیق. آلله بیزی سیزین خبرلردن خبردار ائدیبدیر و تئزلیکله آلله و اونون پیغمبری سیزین عملینیزی گؤره‌جکلر. سونرا دا غیبی و آشکاری بیلن آلله‌ها طرف قایتاریلاجاقسینیز، او دا نه ائتدیکلرینیزی سیزه خبر وئره‌جکدیر».

۹۵ اونلارا طرف قاییتدیغینیز زمان، اونلاردان واز کئچه‌سینیز دئیه آلله‌ها آند ایچه‌جکلر. سیز ده اونلاردان اوز دؤندرین؛ اونا گؤره کی، اونلار مورداردیرلار و قازاندیقلاری‌نین (گناهلاری‌نین) جزاسی اولاراق یئرلری جهنّمدیر.

۹۶ اونلاردان راضی اولماغینیز اوچون سیزه آند ایچیرلر. سیز اونلاردان راضی اولسانیز دا، آلله هئچ زمان فاسق بیر قؤمدن راضی اولماز.

۹۷ بدوی عربلر کفر و نفاق ائتمکده داها شدّتلیدیرلر و آلله‌ین اؤز پیغمبرینه نازل ائتدیگی حدّ ـ حدودو بیلمه‌ملری داها طبیعی‌دیر. آلله ایسه علم و حکمت صاحبی‌دیر.

۹۸ و بدویلردن ائله‌لری وار کی، انفاق ائتدیکلرینی اؤزلری اوچون زیان ساییر و سیزین باشینیزا بلا ـ مصیبتلرین گلمه‌سینی گؤزله‌ییرلر. بلا ـ مصیبت اونلارین اؤزلری اوچوندور. آلله ائشیدن و بیلندیر.

۹۹ و بدویلردن بیر قسمی ده آلله‌ها و آخرت گونونه اینانیر و انفاق ائتدیکلرینی آلله‌ها یاخینلیق و پیغمبرین دوعالارینا [یاخینلاشماق وسیله‌سی] بیلیرلر. بیلین کی، بو [انفاق] اونلار اوچون [آلله‌ها] یاخینلیقدیر. تئزلیکله، آلله اونلاری اؤز رحمتینه داخل ائده‌جکدیر. آلله، حقیقتاً، باغیشلایان و مهرباندیر.

وَالسَّابِقُونَ الْاَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِاِحْسَانٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَاَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾ وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْاَعْرَابِ مُنَافِقُونَ وَمِنْ اَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ اِلٰى عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾ وَاٰخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَاٰخَرَ سَيِّئًا عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٠٢﴾ خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ اِنَّ صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾ اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَاْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ وَاٰخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِاَمْرِ اللّٰهِ اِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَاِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

۱۰۰ مهاجرلردن و انصاردان اولان ایلک قاباقجیللارا و یاخشی عمللر اتمکله اونلارا تابع اولانلارا گلدیکده ایسه، آللَه اونلاردان راضی‌دیر و اونلار دا آللَهدان راضی‌دیرلار. [و آللَه] اونلار اوچون آلتیندان آرخلار آخان باغلار حاضیرلاییبدیر. اونلار اورادا ابدی قالاجاقلار. بو دا همین بؤیوك سعادتدیر.

۱۰۱ اطرافینیزدا اولان بدویلردن اثله لری ده واردیر کی، منافقدیرلر. مدینه اهلیندن ده نفاقی (ایکی اوزلولوگو) اؤیرنمیش اولان [دا] واردیر. سن اونلاری تانیمیرسان، بیز ایسه اونلاری تانیییریق. تئزلیکله اونلارا ایکی دفعه عذاب وئره‌جه‌ییک. سونرا دا لاپ بؤیوك عذابا قایتاریلاجاقلار.

۱۰۲ آیری بیر قسمی ده گناهلارینی اعتراف اتدیلر و یاخشی بیر عمله او بیری پیس عملی قاریشدیردیلار. آللَهین اونلارین تؤبه‌لرینی قبول اتمه‌سینه بیر اومید واردیر. آللَه، حقیقتاً، باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۰۳ اونلارین مالالاریندان صدقه آل کی، بونونلا اونلاری تمیزلمیش و پاك اثدیرسن. اونلارین حقّینده دوعا اثت! چونکی سنین دوعان اونلار اوچون آرخایینلیقدیر. آللَه اشیدن و بیلندیر.

۱۰۴ مگر بیلمه‌ییبلر کی، حقیقتاً، آللَه بنده‌لریندن تؤبه قبول اثدندیر. و صدقه‌لری آلان دا اودور و دوغرودان دا آللَه تؤبه‌لری قبول اثدن و مهرباندیر.

۱۰۵ و [یا محمّد!] دئ: «[ایسته‌دیگینیزی] اثدین! تئزلیکله آللَه و اونون پیغمبری و مؤمنلر سیزین عملینیزی گؤره‌جکدیر. و تئزلیکله غیبی و آشکاری بیله‌نین (آللَهین) طرفینه قایتاریلاجاقسینیز و او، سیزه نه اثتدیکلرینیزی خبر وئره‌جکدیر».

۱۰۶ و آیری بیر قسمی ده آللَهین امرینه بوراخیلیبلار، [ایشلری آللَها قالیب. آللَه] اونلارا یا عذاب وئرر و یا دا تؤبه‌لرینی قبول اثدر. آللَه علم و حکمت صاحیبی‌دیر.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ
قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ
مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ
يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ ﴿١٠٨﴾ أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ
تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ
شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي
قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
﴿١١٠﴾ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا
بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

۱۰۷ ضرر وورماق، کافر اولماق، مؤمنلرین آراسینا تفرقه سالماق و اوّللر آللَها و اونون پیغمبرینه قارشی محاربه ائدن کیمسه‌دن موغایات اولماق مقصدیله مسجد دوزلدنلر ده واردیر کی: «[بیز، بو مسجدی دوزلدرکن] یاخشی‌لیقدان غیری بیر شئی ایسته‌مه‌دیک»، ـــ دئیه‌رك آند ایچه‌جکلر. آللَه ایسه شهادت وئریر کی، اونلار مطلق یالانچی دیرلار.

۱۰۸ [یا محمّد!] اصلا اورادا [نامازا] دورما! ایلک گوندن بیناسی تقوا اوستونده قورولموش مسجد، [نامازا] دورماغینا داها لاییقدیر. اورادا پاکلانماغی ایسته‌ین کیشیلر واردیر و آللَه پاك اولانلاری دوست توتار.

۱۰۹ بیناسینی تقوا و [آللَه] رضاسی اوستونده قوران کیمسه یاخشی‌دیر، یوخسا بیناسینی اوچولماقدا اولان بیر اوچورومون کنارینداقوروب اونونلا بیرلیکلده جهنّم اودونا دیغیرلانان کیمسه؟ آللَه ظالم قؤمو هدایت ائتمز.

۱۱۰ ائله‌جه اونلارین قوردوغو بینا قلبلری پارچا ــ پارچا اولانا قده‌ر قلبلرینده بیر شبهه اولاراق قالاجاقدیر. و آللَه علم و حکمت صاحبی دیر.

۱۱۱ شبهه‌سیز کی، آللَه، مؤمنلرین جانلارینی و مال‌لارینی توراتدا، انجیلده و قرآندا حقّ اولاراق وعده وئریلمیش جنّت عوضینده ساتین آلیبدیر. [اونلار] آللَه یولوندا دؤیوشورلر، اؤلدورورلر و اؤلدورولورلر. عهده آللَهدان داها چوخ وفا ائدن کیمدیر؟ اونونلا سوودالاشدیغینیز بو سوودایا (آلیش ــ وئریشه) گؤره سئوینین! بو دا همین بؤیوك سعادتدیر.

التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ ۗ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ ۚ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾ لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١١٧﴾

۱۱۲ تؤبه ائدنلر، عبادت ائدنلر، حمد ائدنلر، اوروج توتانلار [و یا جهاد اوچون سفربر اولانلار،] رکوع ائدنلر، سجده ائدنلر، یاخشی ایشلره امر ائدنلر، پیس ایشلردن چکیندیرنلر و آلّهین حدودونو قوروییانلار [حقیقی مؤمنلردیرلر]؛ و مؤمنلره بشارت وئر!

۱۱۳ مشرکلرین، جهنّم اهلی اولدوقلاری بللی اولاندان سونرا، اونلارلا قوهوم اولسالار بئله باغیش ایسته‌مک پیغمبره و مؤمنلره یاراماز.

۱۱۴ ابراهیمین آتاسی اوچون باغیش ایسته‌مه سی، اونا وئردیگی وعده‌دن غیری بیر شئی دئییلدیر. اونون (آزرین)، آلّه دوشمنی اولدوغو بللی اولدوقدا اوندان اوزاقلاشدی. دوغرودان دا ابراهیم چوخ قلبی یومشاق، دؤزوملو ایدی.

۱۱۵ آلّه بیر قؤمو هدایت ائتدیکدن سونرا قورخوب ـ چکینمه‌لی اولدوقلاری شئیلری اؤزلرینه آچیقلامادان اونلاری ضلالته سالماز. حقیقتاً، آلّه هر بیر شئیه عالیمدیر.

۱۱۶ شبهه‌سیز کی، گؤیلرین و یئرین ملکو (حؤکمرانلیغی) آلّها مخصوصدور. دیریلدیر و اؤلدورور. و سیزین اوچون آلّهدان غیری بیر مولا و کؤمکچی یوخدور.

۱۱۷ حقیقتاً آلّه پیغمبره مرحمت ائدیب بیر قسمی‌نین اوره‌گی دؤنمک اوزره اولدوقدان سونرا، چتین بیر ساعتده پیغمبرین تابع‌لیگینده اولان مهاجرلری و انصاری باغیشلادی. شبهه‌سیز کی، او (آلّه) اونلارا شفقتلی و مهرباندیر.

وَعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذِينَ خُلِّفُوا حَتّٰى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللّٰهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾ مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا يَطَئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾ وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

۱۱۸ [دۆیوشـدن] گئری قالمیش او اوچ آدامین دا [تۆبه‌سینی قبول ائتدی]. بئله کی، دنیا گئنیشلیگی ایله بئله اونلارا دار اولموش و اوره‌کلری سیخیلمیشدی. هم ده بیلدیلر کی، آللٰهدان (آللٰهین غضبیندن) اونون اؤزونه سیغینماقدان باشقا بیر یئر یوخدور. سونرا دا آللٰه: «اونلار [آللٰها طرف]دؤنسونلر»، ــ دئیه تۆبه‌لرینی قبول ائتدی. حقیقتاً، آللٰه تۆبه‌لری قبول ائدن و مهرباندیر.

۱۱۹ ای ایمان گتیرنلر! آللٰهدان قورخون و دوغروچولارلا اولون!

۱۲۰ مدینه اهلینه و اونلارین اطرافینداکی بدویلره (چؤل عربلرینه) آللٰهین پیغمبریندن دالی قالماق و اؤز جانلارینی اونون جانیندان اوستون توتماق روا دئییلدیر. اونا گؤره کی، آللٰه یولوندا اونلارا هئچ بیر سوسوزلوق، یورغونلوق و آجلیق اوز وئرمز و کافرلری آجیقلاندیران بیر یئره آیاق باسمازلار و دوشمندن هئچ بیر بلا گؤرمزلر کی، اونون عوضینده اونلار اوچون یاخشی بیر عمل یازیلمیش اولماسین. حقیقتاً، آللٰه یاخشی ایشلر گؤرنلرین اجرینی زای ائتمز.

۱۲۱ ائله بیر کیچیک و بؤیوک مالی انفاق ائتمیر و ائله بیر وادیدن کئچمیرلر کی، اونلارا (حسابلارینا) یازیلماسین و نتیجه ده آللٰه اونلارا ائتدیکلری عملدن داها یاخشی‌سینی اجر وئرسین.

۱۲۲ مؤمنلرین هامیسی بیردن [دۆیوشه] چیخمامالیدیر. هر بیر طائفه‌دن بیر دسته دین [علملرینی] دریندن اؤیرنمک و قؤملرینی خبردارلیق ائتمک و نتیجه ده اونلار [ایلاهی عذابدان] قورخسونلار دئیه دۆیوشه چیخمایا بیلمزلرمی؟

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ يَلُونَكُم مِّنَ ٱلْكُفَّارِ وَلْيَجِدُواْ فِيكُمْ غِلْظَةً وَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا مَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُم مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَٰذِهِۦٓ إِيمَٰنًا فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَزَادَتْهُمْ إِيمَٰنًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَاتُواْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ ﴿١٢٥﴾ أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِى كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَإِذَا مَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرَىٰكُم مِّنْ أَحَدٍ ثُمَّ ٱنصَرَفُواْ صَرَفَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُم بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدْ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِٱلْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾ فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقُلْ حَسْبِىَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

سورة يونس مكية وهي مائة وتسع آيات

۱۲۳ ای ایمان گتیرنلر! یاخینلیغینیزدا اولان کافرلرله دؤیوشون! قوی اونلار سیزده جسارت گؤرسونلر. بیلین کی، حقیقتاً، آلّله تقوالیلارلادیر.

۱۲۴ بیر سوره نازل اندیلدیگی زمان اونلاردان (منافقلردن) بعضیلری دئیر: «بو، سیزین هانسی نیزین ایمانینی آرتیردی؟» ایمان گتیرن شخصلره گلدیکده ایسه، اونلارین ایمانینی آرتیرار و اونلار [بیر ــ بیرلری نین واسطه سی ایله] مژده لنیرلر.

۱۲۵ قلبلرینده مرض اولانلارا گلدیکده ایسه، اونلارین موردارلیغی نین اوستونه بیر موردارلیق دا آرتیردی و کافر اولان حالدا اؤلدولر.

۱۲۶ مگر گؤرمورلر کی، اونلار هر ایلده بیر دفعه و یا ایکی دفعه امتحانا چکیلیرلر و ینه ده تؤبه ائتمیرلر و عبرت ده آلمیرلار؟

۱۲۷ بیر سوره نازل اولونان زمان اونلارین بعضیسی بعضیسینه (بیر ــ بیرلرینه) باخیب [دئییرلر]: «سیزی گؤرن بیر شخص وارمی؟» سونرا [گیزلینجه] دؤنوب گئدیرلر. آلّله اونلارین قلبلرینی [حقدن] دؤندردی. اونا گؤره کی، دوغرودان دا اونلار آنلاماز بیر قؤمدورلر.

۱۲۸ شبهه سیز کی، سیزین اوچون اؤز ایچینیزدن بیر پیغمبر گلدی کی، سیزین مشقّته دوشمه یینیز اونون اوچون آغیردیر. سیزین [هدایتینیز] اوچون چوخ حریصدیر و مؤمنلره شفقتلی و مهرباندیر.

۱۲۹ [یا محمّد!] اگر اوز دوندرسه لر، دئ: «منه آلّله کفایتدیر. اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. اونا توکّل ائتمیشم و او بؤیوك عرشین ربّی دیر».

یونس سوره سی [۱۰]

بو سوره قرآن ــ کریمین اونونجو سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۱۰۹) آیه دیر.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓرۚ تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْحَكِيمِ ﴿١﴾ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنذِرِ ٱلنَّاسَ وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِندَ رَبِّهِمْۗ قَالَ ٱلْكَٰفِرُونَ إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِۖ يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَۖ مَا مِن شَفِيعٍ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ إِذْنِهِۦۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًاۖ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقًّاۚ إِنَّهُۥ يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ بِٱلْقِسْطِۚ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾ هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ ٱلشَّمْسَ ضِيَآءً وَٱلْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُۥ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا۟ عَدَدَ ٱلسِّنِينَ وَٱلْحِسَابَۚ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِٱلْحَقِّۚ يُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ إِنَّ فِى ٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آلر (الف، لام، راء). بو[نلار] حکمتلی کتابین آیه‌لریدیر.

۲ آیا اؤز ایچریلریندن بیر کیشیه : «انسانلارا خبردارلیق وئر و ایمان گتیرنلره ربلری یانیندا اوستون مقاملارین اولدوغونو بشارت وئر!» ــ دئیه وحی ائتمه‌گیمیز جماعته تعجّبلو گلدیمی؟ [کی،] کافرلر : «بو، آچیق ــ آشکار بیر سئحربازدیر»، ــ دئدیلر.

۳ حقیقتاً، سیزین ربّینیز او آللّهدیر کی، گؤیلری و یئری آلتی گونده (آلتی مرحله ده) یاراتدی، سونرا دا عرشی استیلاسینا (استیلاسی آلتینا) آلدی. ایشین (یارادیلیشین) تدبیرینی تؤکور. اونون اذنی اولمادان هئچ بیر شفاعت ائدن اولماز. بودور آللّه، سیزین ربّینیز. اونا عبادت ائدین! آیا هئچ [آییلیب] عبرت آلمیرسینیزمی؟

۴ هامینیزین قاییداجاغی اونا طرفدیر. [بو،] آللّهین حق وعده‌سی دیر. یارادیلیشی باشلاییب سونرا دا اونو ایمان گتیریب، صالح عمل ائدنلری عدالتله مکافاتلاندیرماق اوچون تکرار قایتاران اودور. کافرلر اوچون ائتدیکلری کفرلرینه گؤره قاینار بیر ایچه‌جک و آغریلی بیر عذاب واردیر.

۵ گونشی ایشیق سالان، آیی نورلو ائدن ، ایللرین سایینی و [هم ده] حسابی بیلمه‌گینیز اوچون اونا ("آی"ــ ا) منزللر معیّن ائدن، محض اودور. آللّه بونلاری آنجاق حقّ اولاراق یارادیبدیر. آللّه آنلاییب ــ بیلن قؤم اوچون آیه‌لری آچیق بیان ائدیر.

۶ حقیقتاً، گئجه ایله گوندوزون [اوزانیب ــ قیسالاراق] بیر ــ بیری‌نین دالینجا گلمه‌سینده و آللّهین گؤیلرده و یئرده یاراتدیقلاریندا، [آللّهدان] قورخان بیر قؤم اوچون بیر چوخ [آیدین] دلیللر واردیر.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنُّوا
بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمُ
النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ
الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾ دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ
وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾ وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ
لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١﴾ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا
لِجَنْبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ
مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرٍّ مَسَّهُ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ
لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا
كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ
فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

۷ بیزه قورووشماغا [ایناماییب] اومیدوار اولمایانلار و دنیا حیاتینا خوشلانیب اونا بئل باغلایانلار، هم ده آیه‌لریمیزدن غافل اولانلار،

۸ قازاندیقلارینا (گناهلارینا) گؤره قالاجاقلاری یئر اوددور.

۹ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلرین ربّلری، اونلاری ایمانلارینا گؤره آلتیندان آرخلار آخان بول نعمتلی جنّتلره هدایت ائدر.

۱۰ اونلارین اورادا (جنّتده) چاغیریشلاری : «سبحانک اللّهم (پروردگارا سن پاك و مقدّسسن)» و اورادا آلقیشلامالاری :«سلام» و سون دوعالاری :«الحمدُ للّه ربّ العالمین (حمد اولسون عالملرین ربّی آللّها)»ـ دیر.

۱۱ و اگر آللّه انسانلارا، اونلارین خئیره تلسدیکلری کیمی، شرّ (بلا) یئتیرمکده عجله ائتسه‌یدی، اونلارین اجللری [ایندی چوخدان] قورتارمیشدی. اوندا بیزه قورووشماغا اومیدوار اولمایانلاری عصیانلاری ایچینده حیرتده قالدیقلاری حالدا بوراخاریق.

۱۲ انسانا بیر چتینلیک توخوندوغو زمان، بؤیرو اوسته، اوتوردوغو یئرده، هم ده آیاق اوسته بیزی چاغیرار. لاکین اونو چتینلیکدن قورتاردیغیمیز زمان [سانکی] اونا توخونموش چتینلیکدن اؤترو بیزی هئچ چاغیرمامیش کیمی چیخیب گئدر. اسرافچیلار اوچون ائتدیکلری عمللر بوجور بزه‌کلی گؤستریلیبدیر.

۱۳ حقیقتاً، بیز سیزدن اوّلکی نسللری ظلم ائتدیکلری زمان هلاکته یئتیردیک. اونلارین پیغمبرلری اونلارا آچیق‌ـ‌آیدین دلیللر گتیردیسه ده ایمان گتیرمک ایسته‌میردیلر. گناهکار قؤمو بئله جزالاندیریریق.

۱۴ سونرا، اونلارین دالینجا یئر اوزونده سیزی جانشین ائتدیک کی، گؤرك سیز نئجه عمل ائده‌جکسینیز.

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا ائْتِ بِقُرْاٰنٍ غَيْرِ هٰذَآ اَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُوْنُ لِيْٓ اَنْ اُبَدِّلَهٗ مِنْ تِلْقَآئِ نَفْسِيْ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوْحٰٓى اِلَيَّ اِنِّيْٓ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿۱۵﴾ قُلْ لَّوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا تَلَوْتُهٗ عَلَيْكُمْ وَلَآ اَدْرٰىكُمْ بِهٖ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيْكُمْ عُمُرًا مِّنْ قَبْلِهٖ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۱٦﴾ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِهٖ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿۱۷﴾ وَيَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُوْلُوْنَ هٰٓؤُلَآءِ شُفَعَآؤُنَا عِنْدَ اللّٰهِ قُلْ اَتُنَبِّئُوْنَ اللّٰهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْاَرْضِ سُبْحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿۱۸﴾ وَمَا كَانَ النَّاسُ اِلَّآ اُمَّةً وَّاحِدَةً فَاخْتَلَفُوْا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيْمَا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿۱۹﴾ وَيَقُوْلُوْنَ لَوْلَآ اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ فَقُلْ اِنَّمَا الْغَيْبُ لِلّٰهِ فَانْتَظِرُوْا اِنِّيْ مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظِرِيْنَ ﴿۲۰﴾

۱۵ بیزیم آچیق ـــ آیدین آیه‌لریمیز اونلارا اوخوندوغو زمان بیزه قوووشماغا اومیدوار اولمایانلار دئییرلر : «بوندان آیری بیر قرآن گتیر و یا اونو ده‌ییشدیر!» اونلارا دئ : « من اونو اؤز یانیمدان ده‌ییشه بیلمرم. منه وحی اولاندان غیری بیر شئیه تابع دئییلم. اگر ربّیمه عاصی اولسام، بؤیوك گونون عذابیندان حقیقتاً، قورخورام».

۱۶ [یا محمّد!] دئ : «اگر آلله ایسته‌سیدی، من اونو سیزه اوخومازدیم و [آلله] اونو سیزه بیلدیرمزدی. [بیلیرسینیزکی،] من اوندان قاباق بیر عؤمر سیزین آرانیزدا قالمیشام. آیا هئچ باشا دوشمورسونوزمو؟»

۱۷ آللها بیر یالان افترا یاخان و اونون آیه‌لرینی تکذیب ائدن آدامدان داها ظالم کیم اولا بیلر؟ حقیقتاً، گناهکارلار نجات تاپمازلار.

۱۸ اونلار آللهی قویوب اؤزلرینه نه بیر خئیر، نه ده بیر ضرر وئره بیلمه‌ین شئیلره عبادت ائدیرلر و : «بونلار آلله یانیندا بیزیم شفاعت ائدنلریمیزدیرلر»، ـــ دئییرلر. [اونلارا] دئ : «آیا آللها، گؤیلرده و یئرده خبری اولمادیغی (اصلی اولمادیغی) بیر شئیی خبر وئریرسینیز؟» [آلله] اونلارین شرك قوشدوقلاریندان پاك و اوستوندور.

۱۹ انسانلار آنجاق بیر امّت ایدیلر و سونرا آیریلدیلار. اگر سنین ربّین طرفیندن بیر سؤز (وعده) قاباقجادان وئریلمه‌سیدی، اختلافدا اولدوقلاری شئیلرده اونلارین آراسیندا حؤکم وئریلردی.

۲۰ و دئییرلرکی : «نه اوچون ربّی طرفیندن اونا بیر معجزه نازل اولمور؟» دئ : «غیب آنجاق آللها مخصوصدور. ائله ایسه گؤزله یین! دوغروسو، من ده سیزینله بیرلیکده گؤزله‌ینلردنم».

وَإِذَآ أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُمْ
مَّكْرٌ فِيٓ ءَايَاتِنَا ۚ قُلِ اللّٰهُ أَسْرَعُ مَكْرًا ۚ إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ
مَا تَمْكُرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۖ حَتّٰىٓ إِذَا كُنْتُمْ
فِي الْفُلْكِ ۚ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَّفَرِحُوا بِهَا جَآءَتْهَا رِيحٌ
عَاصِفٌ وَّجَآءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَّظَنُّوٓا أَنَّهُمْ
أُحِيطَ بِهِمْ ۙ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ لَئِنْ أَنْجَيْتَنَا مِنْ
هٰذِهٖ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشّٰكِرِينَ ﴿٢٢﴾ فَلَمَّآ أَنْجٰهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي
الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۗ يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلٰىٓ أَنْفُسِكُمْ ۙ مَّتَاعَ
الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۖ ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾
إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَآءٍ أَنْزَلْنٰهُ مِنَ السَّمَآءِ فَاخْتَلَطَ بِهٖ نَبَاتُ
الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ ۖ حَتّٰىٓ إِذَآ أَخَذَتِ الْأَرْضُ
زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَآ أَنَّهُمْ قٰدِرُونَ عَلَيْهَآ ۙ
أَتٰىهَآ أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنٰهَا حَصِيدًا كَأَنْ لَّمْ تَغْنَ
بِالْأَمْسِ ۚ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاللّٰهُ
يَدْعُوٓا إِلٰى دَارِ السَّلٰمِ ۖ وَيَهْدِي مَنْ يَّشَآءُ إِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٥﴾

۲۱ انسانلارا توخونموش چتینلیکدن سونرا بیر رحمت دادیزدیردیغیمیز زمان آیه‌لریمیز باره‌سینده درحال قورغو (حیله) قورماغا [گیریشیرلر]. دئ: «آللّه تدبیر باخیمیندان داها چئویکدیر». شبهه سیز کی، بیزیم گؤندردیکلریمیز (ملکلر) سیزین قوردوغونوز قورغولاری یازیرلار.

۲۲ سیزی قورولوقدا و سودا (دریادا) دولاندیران اودور. سیز گمیلرده اولدوغونوز زمان، گمیلر اوراداکیلارلا بیرلیکده گؤزل (موافق) یئلین واسیطه‌سیله حرکت ائتدیگی و اونونلا سئویندیکلری وقت [بیردن] فیرتینا (تند یئل) قوپوب دالغالار هر طرفدن اونلارا شیغییار (چیرپار) و اونلار محاصره اولدوقلارینی بیلرلر، اوندا صدق‌ــدلدن آللّهین دینینه باغلاندیقلاری بیر حالدا آللّهی بئله چاغیرارلار: «اگر بیزی بوندان قورتارسان، قطعاً، سنه شکر ائدنلردن اولاریق».

۲۳ اونلاری قورتاردیغیم کیمی یئر اوزونده حقسیز یئره عصیانچی‌لیغا باشلایارلار. ای انسانلار! سیزین عصیانینیز آنجاق اؤز علیهینیزه‌دیر. سیز دنیا حیاتی‌نین منفعتینی [ایسته‌ییرسینیز]. سونرا سیزین قاییداجاغینیز بیزه طرفدیر. بیز ده سیزین نه ائتدیکلرینیزی سیزه خبر وئره‌جه‌ییک.

۲۴ حقیقتاً، دنیا حیاتی‌نین مَثَلی گؤیدن نازل ائتدیگیمیز سویا (یاغیشا) بنزه‌ر کی، انسانلارین و حیوانلارین یئیه‌جگی اولان یئر بیتکیلری اونونلا قاریشیب [یئتیشیر]. نهایت، یئر اوزو گؤزه‌للیگینی آلیب بزه‌کلندیگی و ساکنلری ده [اونلاری ییغماغا] قادر اولدوقلارینی ظنّ ائتدیکلری وقت، بیر گئجه و یا بیر گوندوزده اونا امریمیز گلر، سانکی دوننندن هئچ بیر شئی یوخموش کیمی اونو کؤکوندن بیچیلمیش [و یا قازیلمیش] وضعیّته چئویره‌ریک. بیز دوشونن قؤم اوچون آیه‌لریمیزی بو جور آچیق بیان ائدیریک.

۲۵ و آللّه [سیزی] امن‌ــآمانلیق یوردونا (بهشته) چاغیریر. ایسته‌دیگی هر هانسی بیر شخصی ایسه دوغرو یولا هدایت ائدیر.

لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا الْحُسْنٰى وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ
وَلَا ذِلَّةٌ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ
كَسَبُوا السَّيِّـَٔاتِ جَزَآءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ
ذِلَّةٌ مَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ عَاصِمٍ كَاَنَّمَآ اُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ
قِطَعًا مِنَ الَّيْلِ مُظْلِمًا اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾
وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ اَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ اَنْتُمْ
وَشُرَكَآؤُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَآؤُهُمْ مَا كُنْتُمْ اِيَّانَا
تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾ فَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اِنْ كُنَّا
عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢٩﴾ هُنَالِكَ تَبْلُوا كُلُّ نَفْسٍ مَآ
اَسْلَفَتْ وَرُدُّوٓا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰيهُمُ الْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ
﴿٣٠﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ اَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ
وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ
الْاَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللّٰهُ فَقُلْ اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ فَذٰلِكُمُ
اللّٰهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ اِلَّا الضَّلَالُ فَاَنّٰى تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾
كَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوٓا اَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

۲۶ یاخشی‌لیق ائدنلر اوچون یاخشی مزد و داها آرتیق [نعمت] واردیر. اونلارین اوزونه شرمنده‌لیک توزو و ذلیل‌لیک قونماز. بونلار جنّت اهلیدیرلر، اورادا ابدی قالاندیرلار.

۲۷ گناه قازانانلار ایسه، گناهلاری‌نین جزاسی اونون مثلی قده‌ردیر و اونلاری ذلیل‌لیک بورویر. اونلار اوچون آللّهدان (آللّه غضبیندن) ساخلایا بیلن بیر کس یوخدور. سانکی اوزلری گئجه‌نین ظلمت پارچا[لاری] ایله اؤرتولوبدور. اونلار جهنّم اهلیدیرلر، اورادا ابدی قالاندیرلار.

۲۸ و او گون، اونلارین هامیسینی بیر یئره ییغاجاغیق و سونرا مشرکلره دئیه‌جه‌ییک: «سیز ده و آللّها قوشدوغونوز شریکلرینیز(بوتلر) ده اؤز یئرینیزده دورون!» سونرا آرالارینا آیریلیق سالاریق و اونلارین قوشدوقلاری شریکلر [اونلارا]: «سیز بیزه عبادت ائتمیردینیز!» ــ دئیرلر.

۲۹ «سیزینله بیزیم آرامیزدا آللّهین شاهید اولماسی کفایتدیر کی، حقیقتاً، بیز سیزین عبادتینیزدن خبرسیز ایدیک».

۳۰ اورادا‌جا هر کس قاباقجادان گؤندردیگی ایشی یوخلایار و [هامی‌لیقلا] حقیقی مولاسی اولان آللّها طرف قایتاریلارلار. اویدوردوقلاری شئیلر اونلارین [گؤزلریندن] ایتیب گئدر.

۳۱ [یا محمّد!] دئ: «سیزه گؤیدن و یئردن روزی وئرن کیمدیر؟ و یا قولاقلارا و گؤزلره صاحب اولان کیمدیر؟ اؤلودن دیری چیخاردان (یارادان)، دیریدن اؤلو چیخاردان کیمدیر؟ ایشلرین تدبیرینی تؤکن کیمدیر؟ اوندا تئز دئیه‌جکلر: «آللّه». اوندا دئ کی: «بس نییه قورخمورسونوز؟»

حزب ۳

۳۲ بودور آللّه ــ سیزین حقیقی ربّینیز. حقدن [اوز دؤندردیکده] ضلالته [دوشمکدن] باشقا نه اولا بیلر؟ بس هارایا دؤنورسونوز؟

۳۳ هابئله فاسقلرین ایمان گتیرمیه‌جکلری باره‌سینده ده سنین ربّی‌نین سؤزو حقّ اولدو (دوغرولدو).

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ اللّٰهُ
يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ
مَنْ يَهْدِي اِلَى الْحَقِّ قُلِ اللّٰهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ اَفَمَنْ يَهْدِي اِلَى
الْحَقِّ اَحَقُّ اَنْ يُتَّبَعَ اَمَّنْ لَا يَهِدِّي اِلَّا اَنْ يُهْدٰى فَمَا لَكُمْ
كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾ وَمَا يَتَّبِعُ اَكْثَرُهُمْ اِلَّا ظَنًّا اِنَّ الظَّنَّ
لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْـًٔا اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ
هٰذَا الْقُرْاٰنُ اَنْ يُفْتَرٰى مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي
بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾ اَمْ يَقُولُونَ
افْتَرٰيهُ قُلْ فَاْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَاْتِهِمْ
تَاْوِيلُهُ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ وَرَبُّكَ
اَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾ وَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ
اَنْتُمْ بَرِيـُٔونَ مِمَّا اَعْمَلُ وَاَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ
يَسْتَمِعُونَ اِلَيْكَ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

۳۴ [یا محمّد!] دئ : «آیا سیزین قوشدوقلارینیز شریکلردن بیر کس واردیر کی، یارادیلیشی باشلاسین، سونرا اونو تزه‌دن قایتارسین؟» دئ : «آللّهدیر کی، یارادیلیشی باشلاییب، سونرا اونو تزه‌دن قایتاریر. بس هارایا دؤنورسونوز؟»

۳۵ [یا محمّد!] دئ : «سیزین قوشدوقلارینیز شریکلردن اﷲ بیر کس واردیر کی، حق یولا هدایت ائتسین؟» دئ : «آللّهدیر کی، حقّه طرف هدایت ائدیر». بئله اولان حالدا حقّه طرف هدایت ائدن کس تابع اولونماغا داها لاییقدیر، یوخسا هدایت اولونمایینجا اؤزو هدایت تاپا بیلمه‌ین کس؟ سیزه نه اولور، نئجه حؤکم ائدیرسینیز؟

۳۶ و اونلارین چوخو آنجاق ظنّه تابع اولورلار ، ظنّ ایسه حقیقتدن هئچ بیر شئیی آندیرماز (یقینه چاتدیرماز). حقیقتاً، آللّه اونلارین ائتدیکلرینی بیلندیر.

۳۷ بو قرآن آللّهدان غیری بیر کسین طرفیندن ترتیبلنمیش اولا بیلمز. لاکین او، اؤزوندن اوّلکیلری تصدیق ائدن و کتابدا اولانی (احکام و معارفی) آیدینلاشدیراندیر. اوندا شک ـ شبهه یوخدور. عالملرین ربّی طرفیندندیر.

۳۸ و یا دئییرلر کی : «اونو اؤزوندن اویدوروب». دئ : « اگر دوز دئییرسینیزسه، اونا بنزه‌ر بیر سوره گتیرین و آللّهدان غیری باجاردیغینیز آدامی، کؤمگه چاغیرین!»

۳۹ آمما اونلار علم باخیمیندان قاورایا بیلمه‌دیکلری و هله اصل حقیقتی اؤزلرینه گلیب چاتمادیغی بیر شئیی تکذیب ائتدیلر. اونلاردان اوّلکیلر ده بو جور [پیغمبرلرینی] تکذیب ائتدیلر. باخ گؤر! ظلمکارلارین آخرـ عاقبتی نئجه اولدو.

۴۰ اونلاردان اﷲ‌سی وار کی، اونا ایمان گتیریر و اونلاردان اﷲ سی ده وار کی، اونا ایمان گتیرمیر. سنین ربّین فساد تؤره‌دنلره یاخشی بلددیر.

۴۱ و [یا محمّد!] اگر سنی تکذیب ائتسه‌لر، دئ : «منیم عمليم اؤزومه، سیزین عملینیز ایسه اؤزونوزه عایددیر. سیز منیم ائتدیگیم عملدن اوزاقسینیز، من ده سیزین ائتدیگینیز عملدن اوزاغام».

۴۲ و اونلاردان اﷲ سی وار کی، ظاهرده سنه قولاق آسیرلار. آیا سن عقلی کسمه‌ین (آنلاماز) کارلارامی ائشیتدیره جکسن؟

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَٰكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَنْ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾ وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتًا أَوْ نَهَارًا مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾ أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنْتُمْ بِهِ آلْآنَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾ وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقٌّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

۴۳ و اونلاردان الله سی ده وار کی، سنه دوروب ـ باخیر، آیا سن بصیرتی اولمایان کورلاریمی هدایت ائده جکسن؟

۴۴ آلله انسانلارا اصلا ظلم ائتمز و لاکین انسانلار اؤزلری اؤزلرینه ظلم ائدرلر.

۴۵ و اونلاری بیر یئره جمع ائتدیگی گون، سانکی گوندوزون ساده جه بیر ساعت مقداریندان آرتیق [دنیا دا] قالمایبلار. بیر ـ بیرلرینی تانییارلار. آللها قوووشاجاقلارینی تکذیب ائدنلر، سؤزسوز کی، زیانا اوغرادیلار و یولو تاپمادیلار.

۴۶ اونلارا وعده وئردیگیمیزین بیر قسمینی ایستر سنه گؤستره‌ك، ایستر سه ده [سن گؤرمه میش] سنین اجلینی باشا چاتدیراق، [فرق ائتمز، هرحالدا] اونلارین قاییداجاقلاری بیزه طرفدیر. آلله اونلارین نه ائتدیکلرینه شاهیددیر.

۴۷ هر امّتین بیر پیغمبری واردیر. اونلارین پیغمبرلری گلدیگی زمان آرالاریندا عدالتله حؤکم اولونور و اونلارا ظلم اولونماز.

۴۸ و دئییرلر کی: «اگر دوز دئییرسینیز، بس بو وعده‌نیز نه زمان اولاجاقدیر؟».

۴۹ دئ: «آلله ایسته مه ینجه من اؤزومه نه بیر خئییر و نه ده بیر ضرر یئتیره بیلمرم. هر امّتین بیر اجلی واردیر. اونلارین اجلی گلیب چاتدیقدا، نه بیر ساعت دالی قالارلار و نه ده [بیر ساعت] قاباغا دوشرلر».

۵۰ [یا محمّد! اونلارا] دئ: «بیر دئیین گؤرك، اگر اونون عذابی سیزه گئجه و یا گوندوز گلسه [نه ائدرسینیز]؟» گناهکارلار نه اوچون اونا قاریخیرلار؟!

۵۱ آیا او (عذاب) باش وئرندن سونرا اونا ایمان گتیره جکسینیز؟ حالبوکی اونون [گلمه سینه استهزا ایله] قاریخیردینیز.

۵۲ سونرا ظلم ائدنلره دئییله جکدیر: «دادین ابدی عذابی! مگر قازاندیغینیز [گناهلار]دان غیری بیر شئیله جزالاندیریلیرسینیز؟!»

۵۳ و [یا محمّد!] سندن «او حقدیرمی؟» ـ دئیه سوآل ائدیرلر. دئ: «بلی! آند اولسون ربّیمه کی، او، حقیقتاً، دوغرودور و سیز اونو عاجز ائدن دئییل سینیز».

وَلَوْ اَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهٖ ؕ وَاَسَرُّوا
النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ ۚ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿٥٤﴾ اَلَاۤ اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ اَلَاۤ اِنَّ
وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ
وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿٥٦﴾ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَآءَتْكُمْ مَّوْعِظَةٌ
مِّنْ رَّبِّكُمْ وَشِفَآءٌ لِّمَا فِي الصُّدُوْرِ ۙ وَهُدًى وَّرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٥٧﴾ قُلْ
بِفَضْلِ اللّٰهِ وَبِرَحْمَتِهٖ فَبِذٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوْا ؕ هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُوْنَ ﴿٥٨﴾
قُلْ اَرَءَيْتُمْ مَّاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ لَكُمْ مِّنْ رِّزْقٍ فَجَعَلْتُمْ
مِّنْهُ حَرَامًا وَّحَلٰلًا ؕ قُلْ آٰللّٰهُ اَذِنَ لَكُمْ اَمْ عَلَى اللّٰهِ
تَفْتَرُوْنَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذِيْنَ يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ
الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ
اَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُوْنُ فِيْ شَاْنٍ وَّمَا تَتْلُوْا مِنْهُ مِنْ
قُرْاٰنٍ وَّلَا تَعْمَلُوْنَ مِنْ عَمَلٍ اِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُوْدًا اِذْ تُفِيْضُوْنَ
فِيْهِ ؕ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَّبِّكَ مِنْ مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَآءِ وَلَاۤ اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَاۤ اَكْبَرَ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ﴿٦١﴾

۵۴ و اگر یئر اوزونده اولان هر شئی ظلم ائتمیش بیر شخص اوچون اولسایدی اونو [اؤزونو قورتارماق اوچون] فدیه وئره ردی. اونلار عذاب گؤردوکلری زمان پشیمانلیقلارینی گیزله درلر. اونلارین آراسیندا عدالتله حؤکم اولونار و اونلارا ظلم اولولماز.

۵۵ بیلین، گؤیلرده و یئرده نه وارسا، حقیقتاً، آلّلها عایددیر. آگاه اولون، آلّلهین وعده سی حقدیر و لاکین اونلارین چوخو بیلمزلر.

۵۶ دیریلدن ده، اؤلدورن ده اودور و اونا طرف قایتاریلاجاقسینیز.

۵۷ ای انسانلار! دوغرودان دا ربّینیز طرفیندن سیزه بیر اؤیود ـ نصیحت، سینه لرده (اورکلرده) اولان [دردلره] شفاء و مؤمنلر اوچون هدایت و رحمت گلیبدیر.

۵۸ [یا محمّد!] دئ: «آلّلهین فضلی ـ کرمی و اونون رحمتی ایله». ایندی آنجاق اونونلا سئوینملی دیرلر. بو، اونلارین ییغدیقلاریندان داها خئییرلیدیر.

۵۹ [یا محمّد! اونلارا بئله] دئ: «بیر دئیین گؤرك، آلّلهین سیزه روزی اولاراق نازل ائتدیکلری نین [نه اوچون] بیر قسمینی حرام و [بیر قسمینی ده] حلال ائتدینیز؟!» دئ: «آیا آلّله اؤزو سیزه اذن وئریب، یوخسا آلّلها افترا یاخیرسینیز؟»

۶۰ آلّلها یالان باغلایانلارین قیامت گونو حقّینده کی ظنّلری نه دیر؟ آلّله انسانلارا، حقیقتاً، مرحمتلیدیر و لاکین اونلارین چوخو شکر ائتمیرلر.

۶۱ [یا پیغمبر!] سن هئچ بیر ایشده اولمازسان و اونون طرفیندن [نازل اولموش] قرآندان [بیر آیه] اوخومازسان و هئچ بیر عمل ائتمزسینیزکی، سیز اونا گیریشدیکده، بیز شاهیدینیز اولمایاق. یئرده و گؤیده ذرّه قده ر هئچ بیر شئی سنین ربّیندن گیزلین قالماز. اوندان داها کیچیک و داها بؤیوك هئچ بیر شئی یوخدور کی، آچیق ـ آیدین کتابدا اولماسین.

أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ ۚ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ ۘ إِنَّ ٱلْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۚ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾ أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَمَا يَتَّبِعُ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُرَكَآءَ ۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾ هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ لِتَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدًا ۗ سُبْحَٰنَهُۥ ۖ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ۖ لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ إِنْ عِندَكُم مِّن سُلْطَٰنٍۭ بِهَٰذَآ ۚ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ قُلْ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ مَتَٰعٌ فِى ٱلدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيقُهُمُ ٱلْعَذَابَ ٱلشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

۶۲ بیلین کی، آللَهین دوستلاری اوچون هئچ بیر قورخو یوخدور و اونلار غمگین اولمازلار.

۶۳ اونلار، ایمان گتیریب، تقوالی اولانلاردیر.

۶۴ دنیا حیاتیندا و آخرتده اونلار اوچون بشارت واردیر. آللَهین سؤزلرینده ده‌ییشیلمه یوخدور. بو، همین بؤیوك سعادتدیر.

۶۵ اونلارین سؤزلری سنی غمگین ائتمه‌سین. حقیقتاً، عزّت، تمامیله، آللَها مخصوصدور. او ائشیدن [و] بیلندیر.

۶۶ بیلین کی، گؤیلرده و یئرده کیم واردیرسا، آللَهیندیر. آللَهدان غیریسینی چاغیرانلار ایسه [اصلینده] قوشدوقلاری شریکلره تابع اولمورلار؛ اونلار آنجاق ظنّه اویورلار و آنجاق یالان اویدوروللار.

۶۷ گئجه‌نی سیزه دینجلمه گینیز اوچون و گوندوزو ایشیق قرار وئرن اودور. شبهه‌سیز کی، بوندا [سؤز] ائشیدن قؤم اوچون نشانه‌لر واردیر.

۶۸ دئدیلر: «آللَه اؤزونه اؤولاد گؤتوروب». او پاکدیر و اؤ احتیاجسیزدیر. گؤیلرده‌کیلر و یئرده‌کیلر اونا مخصوصدور. سیزین بونا بیر دلیلینیز یوخدور. آیا آللَه باره‌سینده بیلمه‌دیگینیز شئیی دئییرسینیز؟

۶۹ دئ: «آللَها یالان اویدورانلار، شبهه‌سیز کی، نجات تاپمازلار».

۷۰ دنیادا [آزاجیق] دولانیشیقلاری [وار]، سونرا اونلارین قاییداجاغی بیزه طرفدیر، سونرا دا کافر اولدوقلارینا گؤره اونلارا شدّتلی عذاب دادیزدیراجاغیق.

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنْ كَانَ كَبُرَ
عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذْكِيرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ
فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ
عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧١﴾ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ
فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ
أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾ فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ
فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رُسُلًا
إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ
مِنْ قَبْلُ كَذَٰلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ ﴿٧٤﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ
بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا
وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ
هَٰذَا لَسِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧٦﴾ قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَٰذَا
وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا
وَتَكُونَ لَكُمَا الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

۷۱ و اونلارا نوحون خبرینی سؤیله! او، بیر زمان اؤز قؤمونه دئدی: «ای منیم قؤموم! اگر [آرانیزدا] منیم قالماغیم و آللّهین آیه‌لری ایله اؤیود ــ نصیحت وئرمگیم سیزه آغیر گلیرسه؛ [بیلین!] من آللّها توکّل ائتمیشم؛ سیز ایسه شریکلرینیزله بیرلیکده ایشینیزی گؤرون کی، سونرا سیزین ایشینیز اؤرتولو قالیب [درد اولماسین]. سونرا دا ایسته‌دیگینیزی منه ائدین، منه مهلت ده وئرمه‌یین!»

۷۲ «و اگر اوز دؤندرسه نیز، من سیزدن هئچ بیر اجر (مزد) ایسته‌میرم. منیم اجریم آنجاق آللّهین عهده‌سینه‌دیر. و من تسلیم اهلی اولانلاردان اولماغا امر اولونموشام».

۷۳ نهایت، اونو تکذیب ائتدیلر. سونرا اونو و اونونلا بیرلیکده گمیده اولانی قورتاردیق و اونلاری [قاباقکیلارا] جانشین ائتدیک. بیزیم آیه‌لریمیزی تکذیب ائدنلری ایسه [سودا] غرق ائتدیک. بیر گؤر خبردارلیق وئریلمیشلرین آخر ــ عاقبتی نئجه اولدو؟!

۷۴ سونرا اونون آردینجا قؤملرینه پیغمبرلر گؤندردیک کی، اونلارا آچیق ــ آیدین دلیللر گتیردیلر. اونلار ایسه قاباقجادان تکذیب ائتدیکلری شئیه ایمان گتیرمک ایسته‌میردیلر. بیز حدّی آشانلارین اوره کلرینی بو جور مؤهورلریک.

۷۵ سونرا اونلارین آردینجا موسانی و هارونو اؤز آیه‌لریمیزله فرعونا و اونون اعیان ــ اشرافلارینا طرف گؤندردیک. اونلار ایسه تکبّرلوک ائتدیلر و اونلار [ائلجه ده] گناهکار بیر قؤم ایدیلر.

۷۶ اونلارا بیزیم طرفیمیزدن حق گلدیکده، دئدیلر: «سؤزسوز کی، بو آشکار بیر سئحردیر».

۷۷ موسی دئدی: «آیا سیزه حق گلدیکده [بئله] دئییرسینیزمی؟! بو سحردیرمی؟ حالبوکی سئحربازلار نجات تاپمازلار».

۷۸ دئدیلر: «آیا آتالاریمیزی اوستونده گؤردویوموز [دین] ــ دن اوزاقلاشدیرماق اوچون و یئر اوزونده کی آیا بؤیوکلوک سیز ایکینیزه عاید اولماق اوچون گلیبسن؟ بیز سیز ایکینیزه ایمان گتیرن دئییلیک».

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾ وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٢﴾ فَمَا آمَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ عَلَىٰ خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ يَا قَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾ فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾ وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّآ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

۷۹ فرعون دئدی: «بوتون بیلیجی سئحربازلاری منیم یانیما گتیرین!»

۸۰ سئحربازلار گلدیکده موسی اونلارا دئدی: «آتاجاغینیزی آتین!»

۸۱ اونلار [اللرینده کیلرینی یئره] آتدیقدا، موسی دئدی: «سیزین گتیردیگینیز سئحردیر، آلله، البتّه، اونو تئزلیکله باطل ائده‌جک. دوغرودان دا آلله، فساد تؤره‌دنلرین عملینی دوزلتمز».

۸۲ «و گناهکارلارین خوشونا گلمه‌سه بئله، آلله، اؤز کلمه‌لری ایله حقّی ثابتلشدیرر».

۸۳ نهایت قؤمون بیر دسته [تزه عرصه‌یه گلن] جاوانلاریندان غیری موسایا ایمان گتیرن اولمادی. اونلار دا فرعون و اونون اعیانلاری‌نین شکنجه سیندن قورخا-قورخا [ایمان گتیردیلر]. دوغرودان دا فرعون یئر اوزونده اؤزونو اوستون (بؤیوك) توتان و اسرافکارلاردان ایدی.

۸۴ و موسی دئدی: «ای منیم قؤموم! اگر آللها ایمان گتیریب، اونا تسلیم اولانلاردان سینیزسا، اوندا اونا توکّل ائدین!»

۸۵ اونلار دا دئدیلر: «آللها توکّل ائتدیک. پروردگارا! بیزی ظالم قؤمون [الینده] سیناغا چکمه!»

۸۶ «وبیزی اؤز رحمتین ایله کافر قؤمدن قورتار!»

۸۷ موسایا و قارداشینا وحی ائتدیک کی، [سیز ایکینیز] مصرده اؤز قؤمونوزه ائولر تیکدیرین و ائولرینیزی [اوزو] قبله[یه و یا نامازگاه] ائدین، ناماز قیلین! مؤمنلره بشارت وئر!

۸۸ موسی دئدی: «پروردگارا! سن فرعونا و اونون اعیانلارینا دنیا حیاتیندا زینت و مال-دولت وئریبسن. پروردگارا، [بونونلا جماعتی] سنین یولوندان آزدیریرلار، پروردگارا! اونلارین مال-دولتلرینی یوخ ائت و اونلارین قلبلرینی ائله برکیت کی، داها آغریلی عذابی گؤرمه‌ینجه ایمان گتیرمه‌سینلر».

قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانِّ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدْوًا حَتَّىٰ إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ آمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾ آلْآنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾ فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً ۚ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مُبَوَّأَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْعِلْمُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَاسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَءُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

۸۹ بویوردو : «سیزین هر ایکینیزین دوعاسی قبول اولدو. سیز ثابت قدم اولون و بیلمه یئنلرین یولونو ایزلمه یین!»

۹۰ اسرائیل اؤولادینی دریادان کئچیرتدیک [و یا اسرائیل اؤولادینا دریانی یاردیق]. فرعون و اونون قوشونلاری ظلم و دوشمن چیلیک اوزوندن اونلاری تعقیب ائتدیلر. بوغولماق [نوبتی] اونا (فرعونا) گلدیکده دئدی : «اسرائیل اؤولادی‌نین ایمان گتیردیگیندن غیری بیر تانری اولمادیغینا ایمان گتیردیم، من ده تسلیم اولانلاردانام».

۹۱ ایندیمی؟ حالبوکی بوندان اوّل عصیان قالدیرمیشدین و فساد تؤره دنلردن ایدین!

۹۲ بو گون ایسه سنین دالینجا گلنلره بیر نشانه (عبرت) اولماق اوچون ساده‌جه جسمینی [سودان ساحله] چیخاریریق. شبهه‌سیز کی، انسانلارین چوخو بیزیم آیه‌لریمیزدن چوخ غافل دیرلر.

۹۳ دوغرودان دا بیز اسرائیل اؤولادینی دوزگون یئرده یئرلشدیردیک و پاک شئیلردن اونلارا روزی وئردیک. اونلارا علم (وحی خبری) گلمه‌ینه کیمی اختلافا باشلامادیلار. یقین کی، سنین ربّین قیامت گونو اختلافدا اولدوقلاری شئیلر حقّینده آرالاریندا حؤکم وئره‌جکدیر.

۹۴ و اگر سنه نازل ائتدیگیمیزده شبهه ائدیرسن سه، سندن اوّل کتاب اوخویانلاردان سوروش! حق، قطعاً، سنین ربّی‌نین طرفیندن گلیبدیر. بئله اولان حالدا [گؤزله] شبهه ائدنلردن اولمایاسان.

۹۵ آلله‌ین آیه‌لرینی تکذیب ائدنلردن ده اولما! یوخسا زیانا اوغرایانلاردان اولارسان.

۹۶ البتّه، حقلرینده سنین ربّی‌نین سؤزو (عذاب حؤکمو) دوغرولان شخصلر ایمان گتیرمزلر.

۹۷ اونلارا هر هانسی بیر آیه گلسه بئله، آغریلی عذابی گؤرمه‌ینجه [ایمان گتیرمزلر].

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ اٰمَنَتْ فَنَفَعَهَآ اِيمَانُهَآ اِلَّا قَوْمَ يُونُسَؕ لَمَّآ اٰمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ اِلٰى حِينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنْ فِي الْاَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًاؕ اَفَاَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تُؤْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِؕ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِؕ وَمَا تُغْنِي الْاٰيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾ فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ اِلَّا مِثْلَ اَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْؕ قُلْ فَانْتَظِرُوٓا اِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ اٰمَنُوا كَذٰلِكَۚ حَقًّا عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ قُلْ يَآ اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَآ اَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذِي يَتَوَفّٰيكُمْۚ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾ وَاَنْ اَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًاۚ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَۚ فَاِنْ فَعَلْتَ فَاِنَّكَ اِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

۹۸ ایمان گتیردیکلرینه گؤره دنیا حیاتیندا روسوای ائدیجی عذابی اوستلریندن قالدیردیغیمیز و اؤزلرینه ده معیّن وقته کیمی گذران وئردیگیمیز یونسین قؤموندن ساوایی نه اوچون هئچ بیر شهر[ین اهالیسی، وقتی ایله] ایمان گتیرمه دی کی، ایمانی‌نین اونا بیر فایداسی اولسون؟

۹۹ و اگر سنین ربّین ایسته سیدی، یئر اوزونده اولانلارین هامیسی، تمامیله، ایمان گتیرردی. آیا سن انسانلاری مؤمن اولماغا وادار ائده جکسن‌می؟

۱۰۰ حالبوکی، هئچ کس آللّهین اذنی اولمادان ایمان گتیره بیلمز. و [آللّه] عذابی دوشونوب آنلامایانلار اوچون قرار وئریر.

۱۰۱ [یا محمّد!] دئ: «باخین ــ گؤرون گؤیلرده و یئرده نه‌لر وار؟» و [لاکین] بو آیه‌لر و خبردارلیقلار ایمان گتیرمه‌ین قؤم اوچون فایدا وئرمز.

۱۰۲ اونلار، اؤزلریندن قاباق گلیب گئتمیشلرین گونلریندن (وضعیتلریندن) غیریسینی گؤزله‌ییرلرمی؟ دئ: «ائله ایسه گؤزله‌یین! دوغروسو، من ده سیزینله بیرلیکده گؤزله‌ینلردنم».

۱۰۳ سونرا پیغمبرلریمیزی و ایمان گتیرنلری قورتاردیق. چونکی مؤمنلری قورتارماق بیزه واجبدیر.

۱۰۴ دئ: «ای جماعت! منیم دینیمدن شبهه ده سینیزسه، [بیلین کی،] من سیزین، آللّهدان غیری عبادت ائتدیکلرینیزه عبادت ائتمرم. من آنجاق وقتینده سیزین جانینیزی آلاجاق آللّها عبادت ائدرم. من مؤمنلردن اولماغا امر اولونموشام».

۱۰۵ و: «حنیف (لاپ دوغرو) دینه اوز گتیر و اصلا مشرکلردن اولما!» ــ[دئیه منه امر اولونوب].

۱۰۶ هم ده آللّهدان باشقا، سنه نه بیر خئییر و نه ده ضرر وئره بیلن [بیرینی] چاغیرما و اگر بئله ائله‌سن، شبهه‌سیز کی، او زمان ظلمکارلاردان (مشرکلردن) اولارسان» ــ[دئییب].

وَإِن يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِن يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا
رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾
قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا
يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ
﴿١٠٨﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

سورة هود مكية وهي مائة وثلث وعشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الر كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾
أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنَّنِي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾ وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا
رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُم مَّتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ
كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
كَبِيرٍ ﴿٣﴾ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾ أَلَا
إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ
يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

۱۰۷ اگر آلله سنه بیر ضرر یتیرسه، آللهین اؤزوندن باشقا هئچ کس سنی اوندان (ضرردن) قورتارا بیلمز. و اگر آلله سنه بیر خئییر ایستهسه، اونون فضل–کرمینه هئچ کس مانع اولا بیلمز. [آلله] اونو ایستهدیگی بندهسینه نصیب ائدر. او باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۰۸ دئ: «ای انسانلار! [بو] حقّ سیزین ربّینیز طرفیندن گلیبدیر. دئمک هر کیم هدایت تاپسا، اؤزو اوچون هدایت تاپیبدیر و هر کیم آزسا، اؤز زیانینا اولاراق آزیبدیر و من سیزه گؤزهتچی دئییلم».

۱۰۹ سنه وحی اولونانا تابع اول و آلله حؤکمونو وئرهنه قدهر صبر ائت! او، حؤکم وئرنلرین داها یاخشیسی دیر.

هود سوره سی [۱۱]

بو سوره قرآن–کریمین اون بیرینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۱۲۳) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللهین آدی ایله

۱ الر (الف، لام، راء). بو، حکمت صاحبی و هر شئیدن آگاه اولان [آلله] طرفیندن، آیهلری محکملنمیش، سونرا آچیق–آیدین بیان اولونموش بیر کتابدیر.

۲ کی، آللهدان باشقاسینا عبادت ائتمیهسینیز. حقیقتاً، من اونون طرفیندن سیزه خبردارلیق وئرن و بشارت وئرهنم.

۳ و ربّینیزدن باغیشلانماغینیزی دیلهیهسینیز؛ سونرا اونا تؤبه ائدین کی، معیّن وقته قدهر گؤزهل [دنیا] نعمتلریندن فایدالاندیرسین و هر بیر فضل–کرم صاحبینه اؤز حقّینی وئرسین و اگر اوز دؤندرسهنیز اوندا من سیزین بارهنیزده بؤیوک گونون [اوز وئرهجک] قطعی عذابیندان قورخورام.

۴ سیزین قاییداجاغینیز آللها طرفدیر و او هر بیر شئیه قادردیر.

۵ بیلین، حقیقتاً، اونلار قلبلرینی دؤندریرلر کی، اوندان [اؤز سرّلرینی] گیزلتسینلر. آگاه اولون کی، اونلار پالتارلارینا بوروندوکلری وقتده [آلله] اونلارین گیزلین ساخلادیقلاری و آشکار ائتدیکلرینی بیلیر. او، حقیقتاً، اورکلرین سرّینی بیلندیر.

وَمَا مِنْ دَآبَّةٍ فِي الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا
وَمُسْتَوْدَعَهَا ؕ كُلٌّ فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ﴿٦﴾ وَهُوَ الَّذِيْ خَلَقَ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ وَّكَانَ عَرْشُهٗ عَلَى الْمَآءِ
لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا ؕ وَلَئِنْ قُلْتَ اِنَّكُمْ مَّبْعُوْثُوْنَ
مِنْۢ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُوْلَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِنْ هٰذَآ اِلَّا سِحْرٌ
مُّبِيْنٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ اَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ اِلٰٓى اُمَّةٍ مَّعْدُوْدَةٍ
لَّيَقُوْلُنَّ مَا يَحْبِسُهٗ ؕ اَلَا يَوْمَ يَاْتِيْهِمْ لَيْسَ مَصْرُوْفًا عَنْهُمْ
وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٨﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنَا
الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنٰهَا مِنْهُ ۚ اِنَّهٗ لَيَـُٔوْسٌ كَفُوْرٌ
﴿٩﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنٰهُ نَعْمَآءَ بَعْدَ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُ لَيَقُوْلَنَّ
ذَهَبَ السَّيِّاٰتُ عَنِّيْ ؕ اِنَّهٗ لَفَرِحٌ فَخُوْرٌ ﴿١٠﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ صَبَرُوْا
وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ؕ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ كَبِيْرٌ ﴿١١﴾
فَلَعَلَّكَ تَارِكٌۢ بَعْضَ مَا يُوْحٰٓى اِلَيْكَ وَضَآئِقٌۢ بِهٖ صَدْرُكَ
اَنْ يَّقُوْلُوْا لَوْلَآ اُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ جَآءَ مَعَهٗ
مَلَكٌ ؕ اِنَّمَآ اَنْتَ نَذِيْرٌ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَّكِيْلٌ ﴿١٢﴾

۶ یئر اوزونده ائله بیر جانلی یوخدور کی، اونون روزیسی آللّهین عهده‌سینه اولماسین و اونون اولدوغو یئری و قاییداجاغی (اؤله‌جگی) یئری بیلمه‌سین! [بونلارین] هامیسی آچیق ــ آیدین اولان کتابدادیر.

۷ سیزین هانسی‌نیزین عمل باخیمیندان یاخشی اولدوغونو سیناماق اوچون گؤیلری و یئری آلتی گونده (آلتی مرحله ده) خلق ائدن اودور. [کائناتی یارادارکن] اونون عرشی سو اوستونده ایدی. و اگر دئسن کی: «سیز اؤلمکدن سونرا دیریله‌جکسینیز». قطعاً، کافرلر دئیه‌جکلر: «بو، آچیق ــ آشکار سئحردن غیری بیر شئی دئییلدیر».

۸ و اگر بیر نئچه مدّته قدر اونلاردان عذابی گئجیکدیرسک، قطعاً، دئیه‌جکلر کی: «اونو توتوب ــ ساخلایان نه‌دیر؟» آگاه اولون کی، [عذابین] اونلارا گلدیگی گون، دای اونلاردان قایتاریلاسی دئییلدیر و مسخره‌یه قویدوقلاری شئی (عذاب) اونلارین اؤزلرینی چولقالایاجاقدیر.

۹ و اگر اؤزوموزدن انسانا بیر رحمت دادیزدیرساق، سونرا دا اونو اوندان آلساق، شبهه‌سیز کی، او مأیوس و ناشکور اولار.

۱۰ و اگر اونا توخونان بیر چتینلیکدن سونرا اونا بیر نعمتلر دادیزدیرساق، قطعاً، دئیر کی: «آرتیق، فلاکتلر مندن سووروشدو». دوغروداندا او، سئوینن و اؤیونندیر.

۱۱ لاکین صبر ائدنلر و صالح عمل ائدنلر مستثنادیرلار. اونلار اوچون باغیشلانما و بؤیوك اجر واردیر.

۱۲ و [یا محمّد!] ائله اولماسین کی، [مشرکلرین]: «نه اوچون اونا بیر خزینه نازل اولمایب و یا اونونلا بیر ملک گلمه‌ییبدیر؟» ــ دئمه‌لری ایله سنه وحی اولونانین بعضی‌سینی ترك ائتمیش اولاسان و اورگین سیخیلسین. سن آنجاق خبردارلیق وئرنسن و هر بیر شئیه وکیل (گؤز) اولان [آنجاق] آللّهدیر.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾ فَإِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَن لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَن كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ ۖ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۚ وَمَن يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ ۚ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۚ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۚ أُولَٰئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۚ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُم بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٩﴾

۱۳ یوخسا دئییرلر : «او، قرآنی [اؤزوندن] اویدوروبدور». دئ : «اگر دوز دئییرسینیزسه، اونون کیمی [سیز ده] اویدورولموش اون سوره گتیرین [گؤرك] و آللهین برابرینده هر کیمی چاغیرا بیلیرسینیزسه، چاغیرین!»

۱۴ اگر سیزه جواب وئره بیلمه‌دیلرسه، اوندا بیلین کی، حقیقتاً او، آللهین علمی ایله نازل اولوبدور و اوندان غیری بیر تانری یوخدور. بونونلا [آللهین حؤکمونه] تسلیم اولان سینیزمی؟

۱۵ هر کیم دنیا حیاتینی و اونون زینتینی ایسترسه، بیز اونلارین عمللری [عوضینی] اورادا وئره‌ریک و اونلار اورادا کم‌ـ‌کسیرلیک گؤرمزلر.

۱۶ اونلار او کیمسه‌لردیرلر کی، آخرتده اونلار اوچون اوددان غیری بیر شئی یوخدور و اورادا گؤردوکلری ایشلر پوچ اولوب و ائتدیکلری عمللر بوشا چیخیبدیر.

۱۷ آیا اؤز ربّیندن آچیق‌ـ‌آیدین بیر دلیلی اولان و [اؤز اهلیندن] اونو ایزله‌ین بیر شاهیدی اولان شخص [دلیلی و شاهیدی اولمایان دنیا اهلی کیمیدیرمی؟] حالبوکی اوندان اوّل ده موسانین کتابی رهبر و رحمت ایدی. بونلار اونا ایمان گتیریرلر و [مختلف] دسته‌لردن (مشرکلردن) هر کیم اونا کافر اولسا اونون وعده‌گاهی اوددور. بونا گؤره ده او [خصوصدا] اصلا شبهه ده اولما! دوغروداندا او، حقدیر [و] سنین ربّی‌نین طرفیندندیر و لاکین انسانلارین چوخو اینانمیرلار.

۱۸ و آللها افترا یاخاندان داها ظالمی کیمدیر؟ اونلار اؤز ربّلرینه عَرضه اولونارلار (گؤستریلرلر). شاهیدلر دئیرلر : «ربّلرینه یالان باغلایان شخصلر بونلاردیرلار». خبردار اولون کی، آللهین لعنتی ظلمکارلارا دیر.

۱۹ اونلار، آلله یولوندا مانعه اولانلار و اونون آیری اولماسینی ایسته‌ینلردیرلر. اونلار هم ده آخرتی انکار ائدندیرلر.

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ
اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ۘ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ ۚ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ
السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ
أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصَمِّ وَالْبَصِيرِ
وَالسَّمِيعِ ۚ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٥﴾ أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا
اللَّهَ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ
إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا
مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ
إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَآتَانِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ فَعُمِّيَتْ
عَلَيْكُمْ أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ﴿٢٨﴾

۲۰ اونلار یئر اوزونده [آلله‌هی] عاجزلندیره بیلمزلر و آلله‌هدان غیری اونلار اوچون بیر سرور یوخدور. اونلارا عذاب قات‌ـقات آرتاجاقدیر. اونلار [حقّی] ائشیتمگه قاتلاشا بیلمیردیلر و [حقّی] گؤرموردولر.

۲۱ اونلار اؤز [وارلیق سرمایه]لرینی باتیردیلار و اویدوردوقلاری دا اونلارین [گؤزوندن] ایتیب گئتدی.

۲۲ ضرورتاً، هئچ شبهه‌سیز کی، آخرتده ده [سرمایه‌لرینی] داها چوخ باتیرانلار اونلاردیرلار.

۲۳ حقیقتاً، ایمان گتیریب، صالح عمللر ائدیب، ربّلرینه تواضعکار اولانلار جنّت اهلی‌دیرلر، اونلار اورادا ابدی قالاندیرلار.

۲۴ بو ایکی فرقه‌نین مثلی: کور ایله کارین، گؤره‌ن ایله ائشیده‌نین [مثلی] کیمیدیر. آیا مثلده [اونلار] بیردیرلرمی؟ آیا هئچ عبرت آلمیرسینیزمی؟

۲۵ دوغرودان دا نوحو قؤمونه طرف گؤندردیک [او دئدی:] «من سیزی آچیق‌ـآیدین بیر خبردارلیق ائدنم».

۲۶ «کی، آلله‌هدان غیریسینه عبادت ائتمه‌یه‌سینیز! من، حقیقتاً، سیزه [اوز وئره جک] آغریلی گونون عذابیندان قورخورام».

۲۷ اونون قؤموندن کافر اولان اعیانلار دئدیلر: «بیز سنی اؤزوموزه بنزه‌ر بیر بشردن باشقا گؤرموروك و بیزیم [آرامیزدا اولان] آلچاق (آنلامایان) ساده لوحلردن باشقا بیر کیمسه‌نین سنه تابع اولدوغونو گؤرموروك. سیزین بیزه بیر اوستونلوگونوزون اولماسینی دا گؤرموروك. عکسینه بیز سیزی یالانچی بیلیریک».

۲۸ دئدی: «ای منیم قؤموم! بیر دئیین گؤرك، اگر منیم ربّیم طرفیندن آچیق‌ـآیدین بیر دلیلیم اولموش اولسا و او، اؤز طرفیندن منه بیر رحمت وئرمیش اولسا و اودا سیزه گیزلین قالسا، اونو ایستمه‌دیگینیز (خوشلامادیغینیز) حالدا سیزی اونا وادار ائده‌بیلریکمی؟»

وَيَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ ۚ وَمَا أَنَا
بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا ۚ إِنَّهُمْ مُلَاقُو رَبِّهِمْ وَلَٰكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا
تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَا قَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ ۚ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ
الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي
أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا ۖ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ ۖ
إِنِّي إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ
جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٢﴾
قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾
وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ
أَنْ يُغْوِيَكُمْ ۚ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾ أَمْ يَقُولُونَ
افْتَرَاهُ ۖ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَيَّ إِجْرَامِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ
﴿٣٥﴾ وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ
آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا ۚ إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾

۲۹ «و ای منیم قؤموم! من سیزدن بونا (دعوته) گؤره بیر مال ایسته‌میرم. منیم اجریم آنجاق آللّهین عهده‌سینه‌دیر. و ایمان گتیرنلری قووان دئییلم. حقیقتاً اونلار ربّلرینه قووشانلاردیرلار، لاکین من سیزی جاهل‌لیک ائدن بیر قؤم گؤرورم».

۳۰ «و ای منیم قؤموم! اگر من اونلاری قووسام، منه آللّهین [عذابی] قارشیسیندا کیم کؤمک ائده‌جکدیر؟ آیا هئچ دوشونمورسونوزمو؟»

۳۱ «و من سیزه دئمیرم کی، آللّهین خزینه لری منیم یانیمدادیر. [من آللّهین اؤیره‌تدیگیندن غیری] غیبی بیلیرم، دئمیرم کی، من ملکم، سیزین خور باخدیغینیز کیمسه‌لر حقّینده، آللّهین اونلارا بیر خئییر اصلا وئرمیه‌جگینی ده دئمیرم. آللّه اونلارین اورکلرینده کیلره یاخشی بلددیر. [بوندان غیری بیر شئی دئسم] اوندا قطعاً، ظالملاردان اولارام».

۳۲ دئدیلر: «یا نوح! حقیقتاً، بیزیمله مناقشه ائتدین؛ و چوخ دا مناقشه ائتدین، اگر دوغرو دانیشانلاردانسان، بیزه وئردیگین [ایلاهی عذاب] وعده‌نی گتیر گؤرک!»

۳۳ دئدی: «اونو سیزه، اگر [آللّه] ایسته‌سه، تکجه آللّه گتیرر و سیز اونو اصلا عاجز ائده بیلن دئییلسینیز».

۳۴ «اگر آللّه سیزی آزدیرماق ایسته‌ییرسه، من سیزه نصیحت وئرمک ایسته‌سم ده، منیم نصیحتیم سیزه فایدا وئرمز. او سیزین ربّینیزدیر و اونا طرف قایتاریلاجاقسینیز».

۳۵ یوخسا دئییرلر کی: «اونو اویدوروبدور؟» دئ: «اگر من اونو اویدورموش اولسام؛ اوندا منیم گناهیم اؤز بوینومادیر و من سیزین ائتدیکلرینیز گناهلاردان اوزاغام».

۳۶ و نوحا وحی اولوندو کی: «سنین قؤموندن [ایندییه کیمی] ایمان گتیرن کیمسه‌لردن باشقا دای هئچ کس ایمان گتیرمیه‌جک. اونلارین گؤردوکلری ایشلره گؤره ناراحات اولما!»

۳۷ «و بیزیم نظارتیمیز آلتیندا و وحییمیزه اساساً گمینی دوزلت، ظلم ائدنلرین باره‌سینده ایسه منه مراجعت ائتمه! حقیقتاً اونلار بوغولمالیدیرلار».

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٣٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾ وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤١﴾ وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ سَآوِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ ﴿٤٣﴾ وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ أَقْلِعِي وَغِيضَ الْمَاءُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿٤٥﴾

۳۸ و [نوح] گمینی دوزلدیردی. قۆمونون اعیانلاری ایسه هر دفعه یانیندان اؤتوب کئچدیکجه اونو مسخره‌یه قویوردولار. [نوح] دئییردی : «اگر سیز بیزی مسخره‌یه قویورسونوزسا، [وقتینده] سیز بیزی مسخره‌یه قویدوغونوز کیمی بیز ده سیزی مسخره‌یه قویاریق».

۳۹ «تئزلیکله روسوای ائدیجی عذابین کیمه گله‌جگینی و کیمه قالارغی عذابین ائندیریله‌جگینی بیله‌جکسینیز».

۴۰ نهایت، امریمیز گلدی و تندیر (سولار) قایناییب جوشدو. دئدیک : «اونا (گمییه) هر حیواندان ایکی قوشا [بیری و دیری دیشی حیوانی]، هابئله علیهینه قاباقجادان حؤکم وئریلمیش شخص (نوحون اوغلو و آروادی) مستثنا اولماقلا، قالان عائله عضولرینی و ایمان گتیرنلری میندیر!» اصلینده اونونلا بیرلیکده چوخ آز [آدام] ایمان گتیرمیشدی.

۴۱ و [نوح] دئدی : «اونا سوار اولون! اونون گئتمه‌سی ده، لنگر سالماسی (دایانماسی) دا اَللّهین آدی ایله‌دیر. شبهه‌سیز کی، منیم ربّیم باغیشلایان و مهرباندیر».

۴۲ و او [گمی] اونلاری داغلار بویدا دالغالارین آراسی ایله آپاریردی. نوح کناردا دوران اوغلونو سسله‌دی : «اوغلوم! بیزیمله بیرلیکده مین و کافرلرله اولما!»

۴۳ دئدی : «تئزجه منی سودان قورویان بیر داغا سیغینارام». [نوح] دئدی : «بو گون [اَللّهین] رحم ائتدیگی کیمسه‌لردن باشقاسینی اَللّهین امریندن قورویان هئچ بیر شئی یوخدور». و دالغا ایسه اونلارین آراسینا حائل اولدو و نهایت، او، بوغولانلاردان اولدو.

۴۴ : «او ای یئر! اود سویونو! و ای گؤی! توت [سویونو]!» ـ دئییلدی. سو ایسه چکیلدی، ایش بیتدی و [گمی] ''جودی'' [داغینا] اوتوردو. و دئییلدی : «ظالم قؤملر اوزاق اولسون [اَللّهین رحمتیندن]».

۴۵ و نوح اؤز ربّینی سسله‌یرك دئدی : «پروردگارا! منیم اوغلوم عائله‌مدندیر، شبهه‌سیز کی، سنین وعده‌ن حقدیر و سن حاکملرین حاکمی‌سن!»

قال يا نوح إنه ليس من أهلك إنه عمل غير صالح فلا تسألن
ما ليس لك به علم إني أعظك أن تكون من الجاهلين
(٤٦) قال رب إني أعوذ بك أن أسألك ما ليس لي به علم
وإلا تغفر لي وترحمني أكن من الخاسرين (٤٧) قيل يا نوح
اهبط بسلام منا وبركات عليك وعلى أمم ممن معك وأمم
سنمتعهم ثم يمسهم منا عذاب أليم (٤٨) تلك من أنباء
الغيب نوحيها إليك ما كنت تعلمها أنت ولا قومك من قبل
هذا فاصبر إن العاقبة للمتقين (٤٩) وإلى عاد أخاهم هودا
قال يا قوم اعبدوا الله ما لكم من إله غيره إن أنتم
إلا مفترون (٥٠) يا قوم لا أسألكم عليه أجرا إن
أجري إلا على الذي فطرني أفلا تعقلون (٥١) ويا قوم
استغفروا ربكم ثم توبوا إليه يرسل السماء عليكم
مدرارا ويزدكم قوة إلى قوتكم ولا تتولوا
مجرمين (٥٢) قالوا يا هود ما جئتنا ببينة وما نحن بتاركي
آلهتنا عن قولك وما نحن لك بمؤمنين (٥٣)

۴۶ بویوردو: «یا نوح! اصلینده او سنین عائلندن دئییلدیر. او صالح عمل صاحبی دئییلدیر. ائله ایسه بیلمه دیگین (علمین اولمادیغی) بیر شئیی مندن ایستمه! من سنه نصیحت ائدیرم کی، جاهللردن اولمایاسان!»

۴۷ دئدی: «پروردگارا! بیلمه دیگیم بیر شئیی سندن ایسته دیگیمه گؤره سنه پناه آپاریرام. اگر منی باغیشلاماسان و رحم ائتمه سن، زیانا اوغرایانلاردان اولارام».

۴۸ دئییلدی: «یا نوح! سنه و سنینله بیرلیکده اولان امّتلره (جماعته) بیزدن اولان سلامت و برکتلرله [گمیدن] ائنین! امّتلردن ائله سی [اولاجاقدیر کی،] اونلاری [بیر زمان] فایدالاندیراجاغیق. سونرا بیزیم طرفیمیزدن اونلارا آغریلی عذاب چاتاجاقدیر».

۴۹ [یا محمّد!] بو، غیبه عاید خبرلردندیر کی، سنه اونو وحی ائدیریک. بوندان قاباق اونلاری نه سن و نه ده قؤمون بیلمیردی. ائله دیرسه، صبر ائت! چونکی دوغرودان دا [خوش] عاقبت تقوالیلار اوچوندور.

۵۰ و عاد [قؤمونه] طرف قارداشلاری هودو [گؤندردیک]. دئدی: «ای منیم قؤموم! آللها عبادت ائدین! اوندان غیری سیزین اوچون بیر تانری یوخدور. سیز آنجاق افتراچی سینیز».

۵۱ «ای منیم قؤموم! من بونا گؤره سیزدن بیر اجر ایسته میرم. منیم اجریم تکجه منی یارادانین عهده سینه دیر. آیا هئچ باشا دوشمورسونوزمو؟»

۵۲ «ای منیم قؤموم! ربّینیزدن باغیشلانمانیزی دیله یین، سونرا اونا طرف قاییدین، (اونا تؤبه ائدین کی، او دا) گؤیدن سیزه بول یاغمور (شیدیرغی یاغیش) گؤندره ر و قوّه تینیزه قوّت آرتیرار. گناهکار اولاراق اوز چئویرمه یین!»

۵۳ دئدیلر: «یا هود! بیزه آچیق-آیدین دلیل گتیرمه دین. بیز ده سنین سؤزونله تانریلاریمیزی ترک ائدن دئییلیک و بیز سنه ایمان گتیرن دئییلیک».

إِن نَّقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوٓءٍ ۗ قَالَ إِنِّيٓ أُشْهِدُ
اللَّهَ وَاشْهَدُوٓا أَنِّي بَرِيٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِن دُونِهِۦ
فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ ﴿٥٥﴾ إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى
اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ ۚ مَّا مِن دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَآ ۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ
صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُم مَّآ أُرْسِلْتُ بِهِۦٓ
إِلَيْكُمْ ۚ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُۥ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُۥ
بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَنَجَّيْنَاهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ عَادٌ ۖ جَحَدُوا
بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُۥ وَاتَّبَعُوٓا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَأُتْبِعُوا
فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ أَلَآ إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۗ أَلَا
بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا ۚ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا
اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ
فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوٓا إِلَيْهِ ۚ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ ﴿٦١﴾ قَالُوا
يَا صَالِحُ قَدْ كُنتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَٰذَآ ۖ أَتَنْهَانَآ أَن نَّعْبُدَ
مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾

۵۴ «بوندان باشقا بیر شئی دئمیریک کی، بیزیم بعضی تانریلاریمیزین سنه صدمه سی توخونوبدور (سنین عقلینی آلیبلار)». [هود] دئدی: «من آللّهی شاهید توتورام و سیز ده شاهید اولون کی، من سیزین آللّها شریک قوشدوقلارینیزدان اوزاغام».

۵۵ «ایندی هامی‌لیقلا منه گؤره حیله قورون، سونرا منه مهلت وئرمه‌یین!»

۵۶ «من دوغرودان دا منیم و سیزین ربّینیز اولان آللّها توکّل ائتمیشم. هئچ بیر جانلی یوخدور کی، اونون اختیاری آللّهین الینده اولماسین، حقیقتاً، منیم ربّیم[ین هدایتی] دوغرو یول اوستونده‌دیر».

۵۷ «اگر اوز چئویرسه‌نیز، [بیلین کی،] من سیزه یئتیرملی اولدوغومو آرتیق سیزه چاتدیردیم و منیم ربّیم سیزدن غیری بیر قؤمو یئرینیزه گتیره‌جک. اونا هئچ بیر ضرر یئتیره بیلمزسینیز. حقیقتاً، منیم ربّیم هر بیر شئیی حفظ ائدندیر».

۵۸ و بیزیم امریمیز گلدیکده "هودو" و اونونلا بیرلیکده ایمان گتیرنلری اؤز طرفیمیزدن بیر رحمت اولاراق قورتاردیق و اونلاری قاتی عذابدان نجات وئردیک.

۵۹ و او دا، عاد قؤمو ایدی کی، ربّلری‌نین آیه‌لرینی انکار ائتدیلر و اونون پیغمبرلرینه عاصی اولدولار و هر هانسی بیر عنادکار قولدورون امرینه تابع اولدولار.

۶۰ و [بئله‌لیکله] بو دنیادا و قیامت گونونده لعنته اوغرادیلار. آگاه اولون کی، عاد [قؤمو] ربّلرینه کافر اولدولار. اوزاق اولسون هودون قؤمو اولان عاد [قؤمو آللّهین رحمتیندن].

۶۱ و ثمود [قؤمونه] قارداشلاری صالحی [گؤندردیک]. او دئدی: «ای منیم قؤموم! آللّها عبادت ائدین! سیزین اوچون اوندان غیری بیر تانری یوخدور. او، سیزی یئردن (توریاقدان) یاراتدی و سیزی اورادا آبادلیق اوچون یئرلشدیردی. اوندان باغیشلانمانیزی دیله‌یین! سونرا اونا تؤبه ائدین! حقیقتاً، منیم ربّیم یاخیندیر و اجابت ائدندیر».

۶۲ دئدیلر: «یا صالح! سن بوندان قاباق بیزیم آرامیزدا اومیدیمیز ایدین. آیا سن بیزی آتالاریمیزین عبادت ائتدیکلری [بوتلره] عبادت ائتمکدن نهی ائدیرسنمی؟ و دوغروسو، سنین بیزلری دعوت ائتدیگین [توحیدین] باره‌سینده بیز شک ـ شبهه ایچینده‌ییک».

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَآتَانِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾ وَيَا قَوْمِ هَٰذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٦٧﴾ كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا أَلَا إِنَّ ثَمُودَ كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدًا لِثَمُودَ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾ وَامْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾

۶۳ دئدی : «ای منیم قؤموم! منه دئیین گؤروم! اگر ربّیمدن آچیق ــ آیدین بیر دلیله صاحب اولسام و منه اؤز طرفیندن بیر رحمت وئرسه، [دؤنوب] آلّلها عاصی اولسام، آلّلهین برابرینده منه کیم یاردیم ائدر؟ نتیجه‌ده سیز منه زیاندان باشقا آرتیرمایاجاقسینیز!»

۶۴ «ای منیم قؤموم! بو، آلّلهین دیشی دوه‌سیدیر کی، سیزین اوچون بیر معجزه‌دیر. اونو قویون آلّلهین یئرینده اوتلاسین! اونا اذیّت ائتمه‌یین (اونا توخونمایین)! یوخسا یاخین اولان بیر عذاب سیزی یاخالار».

۶۵ اونلار ایسه دوه‌نی پئیله‌دیلر و [صالح] دئدی : «اوچجه گون یوردونوزدا یاشایین! بو یالان چیخمایان بیر وعده‌دیر».

۶۶ بیزیم امریمیز گلدیکده ایسه، صالحی و اونونلا بیرلیکده ایمان گتیرنلری اؤز طرفیمیزدن بیر رحمتله قورتاردیق و او گونون روسوایچیلیغیندان [نجات وئردیک]. حقیقتاً، سنین ربّین قدرت و عزّت صاحبیدیر.

۶۷ ظلم ائدنلری شدّتلی بیر سس، (گورولتو) یاخالادی و نتیجه‌ده یوردلاریندا دیزلری اوسته [مئییت] دوشوب قالدیلار.

۶۸ سانکی اورادا هئچ اولمامیشدیلار. بیلین کی، ثمود [قؤمو] ربّلرینه کافر اولدولار. اوزاق اولسون ثمود [قؤمو آلّلهین رحمتیندن].

۶۹ بیزیم گؤندرمیشلریمیز (ملکلر) ابراهیمه بشارت گتیردیلر : "سلام" ــ دئدیلر. او دا "سلام" ــ دئدی، سونرا یوباندیرمادان [گئدیب اونلارا] قیزاردیلمیش بیر بوزوو [آتی] گتیردی.

۷۰ [یئمک اوچون] اونلارین الّلری‌نین اونا (بوزووا) اوزانمادیغینی گؤردوکده اونلاری باشا دوشمه‌دی، اونلاردان قورخویا دوشدو. دئدیلر : «قورخما! بیز لوط قؤمونه گؤندریلمیشیک».

۷۱ اونون آروادای دا آیاق اوسته ایدی. او گولدو. سونرا اونا اسحاقی و اسحاقین آردینجا یعقوبو [دوغاجاغینی] بشارت وئردیک.

قَالَتْ يَا وَيْلَتَىٰٓ ءَأَلِدُ وَأَنَا۠ عَجُوزٌ وَهَٰذَا بَعْلِى شَيْخًا ۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَىْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوٓا۟ أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ ۖ رَحْمَتُ ٱللَّهِ وَبَرَكَٰتُهُۥ عَلَيْكُمْ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ ۚ إِنَّهُۥ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَٰهِيمَ ٱلرَّوْعُ وَجَآءَتْهُ ٱلْبُشْرَىٰ يُجَٰدِلُنَا فِى قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّٰهٌ مُّنِيبٌ ﴿٧٥﴾ يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَآ ۖ إِنَّهُۥ قَدْ جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۖ وَإِنَّهُمْ ءَاتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾ وَلَمَّا جَآءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِىٓءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَٰذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٧٧﴾ وَجَآءَهُۥ قَوْمُهُۥ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ۚ قَالَ يَٰقَوْمِ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِى هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ ۖ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ فِى ضَيْفِىٓ ۖ أَلَيْسَ مِنكُمْ رَجُلٌ رَّشِيدٌ ﴿٧٨﴾ قَالُوا۟ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِى بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٧٩﴾ قَالَ لَوْ أَنَّ لِى بِكُمْ قُوَّةً أَوْ ءَاوِىٓ إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾ قَالُوا۟ يَٰلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوٓا۟ إِلَيْكَ ۖ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ ٱلَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ إِلَّا ٱمْرَأَتَكَ ۖ إِنَّهُۥ مُصِيبُهَا مَآ أَصَابَهُمْ ۚ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ ٱلصُّبْحُ ۚ أَلَيْسَ ٱلصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾

۷۲ او، (آرواد) دئدی : «وای حالیما! من قوجا بیر قاری و بو أریم ده قوجا [بیر کیشی] اولدوغو حالدا دوغاجاغامی؟ دوغرودان دا بو چوخ تعجّبلو بیر شئیدیر».

۷۳ دئدیلر : «آلله‌هین ایشیندن تعجب ائدیرسن؟» آلله‌هین رحمتی و برکتلری سیز اهل_بیته (عائله‌یه) عایددیر. حقیقتاً، او، حمد ائدیلمه‌لی و بؤیوک کرامتلیدیر.

۷۴ ابراهیمدن قورخو گئدیب اونا بشارت گلدیکده، لوط قؤمو باره‌سینده بیزیمله مجادله‌یه (مباحثه‌یه) گیریشدی.

۷۵ ابراهیم، دوغرودان دا، چوخ حلیم، یالواریب_یاخاران، آلله‌ها اوز توتان بیر کیمسه‌دیر.

۷۶ یا ابراهیم! بوندان (مجادله‌دن) ال چک! دوغرودان دا ربّی‌نین امری گلیب چاتیبدیر. اونلار اوچون ده قایتاریلماز عذاب گله جکدیر.

۷۷ بیزیم گؤندردیکلریمیز (ائلچی‌لر) لوطون یانینا گلدیکده، اونلارین [گلمه‌سیندن] پیسلدی و اونلارین حقّینده الی داردا قالدی و دئدی : «بو، چوخ آغیر بیر گوندور».

۷۸ و اونون قؤمو تله‌سه_تله‌سه اونا طرف گلدیلر. اونلار قاباقجادان دا پیس_پیس ایشلر گؤروردولر. [لوط] دئدی : «ای منیم قؤمم! بونلار منیم قیزلاریمدیر، اونلار سیزه داها پاکدیرلار. قورخون آلله‌هدان! و قوناقلاریم باره‌سینده منی روسوای ائتمه‌یین! سیزین آرانیزدا هئچ عقلی باشیندا اولان بیر شخص یوخدورمو؟»

۷۹ دئدیلر : «سن اؤزون یاخشی بیلیرسن کی، سنین قیزلاریندا بیزیم حقّیمیز (گؤزوموز) یوخدور و سن یاخشی بیلیرسن کی، بیز نه ایسته‌ییریک؟!»

۸۰ [لوط] دئدی : «کاش کی، سیزه چاتان بیر گوجوم اولایدی و یا محکم بیر آرخایا سؤیکنه‌یدیم، (پناه آپارایدیم)».

۸۱ [قوناقلار] دئدیلر : «یا لوط! بیز سنین ربّی‌نین رسوللاری (ائلچیلری)‌ییک. اونلار اصلا سنه ال تاپا بیلمزلر. گئجه‌نین بیر وقتینده عائلنله بیرلیکده چیخ آرادان! آروادیندان باشقا سیزدن هئچ بیرینیز بورادا قالماسین! چونکی اونلارین باشینا گلن [عذاب] اونون [دا] باشینا گله جکدیر. دوغرودان دا اونلارین وعده گاهی سحرچاغی دیر. مگر سحر یاخین دئییلدیرمی؟»

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ ﴿٨٢﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ
مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ
يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا
الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَاكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ مُحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَيَا قَوْمِ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ
وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
﴿٨٥﴾ بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ وَمَا
أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿٨٦﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَصَلَاتُكَ
تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي
أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ
يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَرَزَقَنِي
مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا
أَنْهَاكُمْ عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ
وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

۸۲ امریمیز گلدیکده ایسه [یوردلارینی] آلت ــ اوست ائله دیک و اوستلرینه [اوددا] بیشیب برکیمیش داشلار یاغدیردیق.

۸۳ ربّی نین یانیندا نشانلانمیش[دیر بو داشلار]. و او ظلمکارلاردان اصلا اوزاق دئییلدیر.

۸۴ مَدیَن [اهالیسینه] طرف قارداشلاری شعیبی [گؤندردیک]. [شعیب] دئدی : «ای منیم قؤموم! آللَها عبادت ائدین! اونداں غیری سیزین بیر تانرینیز یوخدور. چکینی و اؤلچونو اسکیلتمه یین! دوغروداں دا سیزی خئیر (بوللوق) ایچینده گؤرورم و حقیقتاً، او گونون سیزی [هر طرفدن] چولقالایان عذابیندان قورخورام».

۸۵ «ای منیم قؤموم! چکیده و اؤلچوده دوز (عدالتلی) اولون! انسانلارا اشیالارینی کم ــ کسیر وئرمه یین! یئر اوزونده آیریلیک ــ اوغرولوقلا فساد تؤرتمه یه قالخمایین!»

۸۶ اگر مؤمن سینیزسه، آللَهین باقی قویدوغو [حلال شئیلر] سیزین اوچون داها خئیرلی دیر. من سیزه قورروقچو دئییلم».

۸۷ دئدیلر : «یا شعیب! آیا سنین نامازین سنه امر ائدیر کی، آتالاریمیزین عبادت ائتدیکلری شئیلری ترك ائدك و یا اؤزماللاریمیزدا ایسته دیگیمیزی ائله مکدن واز کئچك؟ دوغروداں دا سن چوخ حلیم و عاغیللی سان».

۸۸ دئدی : «ای منیم قؤموم! بیر دئیین گؤرك، اگر منیم ربّیم طرفیندن آچیق ــ آیدین بیر دلیلیم اولموش اولسا و او، اؤز طرفیندن منه گؤزل بیر روزی وئرسه، [داها بونداں غیری نه ائده بیلرم] . من سیزی چکیندیردیگیم شئیلرده اؤزوم خلاف چیخماق ایسته مرم. من سیزی یالنیز باجاردیغیم قدر اصلاح ائتمک ایسته ییرم. منیم موفقیّتیم آنجاق آللَهین کؤمگی ایله دیر. اونا توکّل ائتمیشم و اونا طرف اوز توتموشام، (یؤنلمیشم)».

وَيَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظِهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾ وَيَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٩٤﴾ كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا أَلَا بُعْدًا لِمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

۸۹ «ای منیم قؤموم! منه قارشی اولان عداوتینیز، نوح قؤمونون و یا هود قؤمونون و یا صالح قؤمونون باشلارینا گلن [بلالارین] بنزه‌رینی سیزین ده باشینیزا گتیریب چیخارماسین! و لوط قؤمو سیزدن [چوخ دا] اوزاق دئییلدیر».

۹۰ «اؤز ربّینیزدن باغیشلانمانیزی دیله‌یین! سونرا اونا تؤبه ائله‌یین! حقیقتاً، منیم ربّیم مهربان و محبّتلیدیر».

۹۱ دئدیلر: «یا شعیب! بیز سنین دئدیکلری‌نین چوخونو باشا دوشمورروک و بیز سنی اؤز آرامیزدا، حقیقتاً، ضعیف گؤروروك و اگر سنین خاندانین (قبیله‌ن) اولماسایدی، سنی داشلاردیق، [یوخسا] سن بیزه هئچ ده عزیز دئییلسن».

۹۲ دئدی: «ای قؤموم! مگر منیم خاندانیم سیزه آلّٰهدان داها عزیزدیر کی، اونا آرخا چئویردینیز (اونو اونوتدونوز). سیزین ائتدیکلرینیزه منیم ربّیمین، حقیقتاً، احاطه‌سی وار».

۹۳ «و ای منیم قؤموم! باجاردیغینیزی ائدین! البتّه من ده ائده‌جگم. روسوای ائدیجی عذابین کیمه گله‌جگینی و کیمین یالانچی اولدوغونو تئزلیکله بیله‌جکسینیز. ائله ایسه گؤزتله‌یین! دوغروسو، من ده سیزینله بیرلیکده گؤزتله‌ینم».

۹۴ بیزیم امریمیز گلدیکده ایسه، شعیبی و اونونلا بیرلیکده ایمان گتیرنلری اوز طرفیمیزدن بیر رحمتله قورتاردیق و ظلم ائدنلری شدّتلی بیر سس (گورولتو) یاخالادی و نتیجه‌ده یوردلارینددا دیزلری اوسته [مئییت] دوشوب قالدیلار.

۹۵ سانکی اورادا هئچ اولمامیشدیلار. بیلین کی! اوزاق اولسون مَدیَن [اهلی، آلّٰهین رحمتیندن]، نئجه کی، ثمود [قؤمو] اوزاق اولدو.

۹۶ دوغرودان دا بیز موسانی آیه‌لریمیزله و آچیق ــ آیدین دلیلله گؤندردیک.

۹۷ فرعونا و اونون اعیانلارینا طرف [گؤندردیک]. لاکین فرعونون امرینه تابع اولدولار. فرعونون امری ایسه عقله باتان دئییلدی.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ ۖ وَبِئْسَ الْوِرْدُ الْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾ وَأُتْبِعُوا فِي هَٰذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ بِئْسَ الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَىٰ نَقُصُّهُ عَلَيْكَ ۖ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ۖ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۖ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ ﴿١٠١﴾ وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ ۚ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ۚ ذَٰلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَٰلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾ وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ ۖ عَطَاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ ﴿١٠٨﴾

۹۸ قیامت گونونده قوٚمونون قاباغیندا گئدیب اونلاری اودون ایچینه قده‌ر آپارار. اونلارین دوشه جکلری یئر ایسه نئجه ده یامان پیس بیر یئردیر.

۹۹ اونلار بو دنیادا و قیامت گونونده داللارینجا لعنت قازانییلار. اونلارا وئریلن [وئرگی] نئجه ده یامان پیس بیر وئرگیدیر!

۱۰۰ بو، او شهرلرین خبرلریندندیر کی، سنه سؤیله‌دیک. اونلاردان بعضیسی [هله‌ده] دورور، بعضیسی ده یوخ اولوبدور.

۱۰۱ بیز اونلارا ظلم ائتمه‌دیک، لاکین اونلار اؤزلری اؤزلرینه ظلم ائتدیلر. سنین ربّی‌نین امری گلدیکده اونلارین آللّهدان غیری چاغیردیقلاری، (عبادت ائتدیکلری) باشقا تانریلار اونلارا هئچ بیر فایدا وئرمه‌دی و زیانلارینی آرتیرماقدان ساوایی بیر ایشه یارامادیلار.

۱۰۲ ربّین، [اهلی] ظلمکار [اولان] شهرلری یاخالادیغی زمان، بئله یاخالار. اونون یاخالاماسی، حقیقتاً، آغریلی و شدّتلیدیر.

۱۰۳ شبهه‌سیز کی، بوندا آخرت عذابیندان قورخان کیمسه‌لر اوچون مطلق بیر عبرت واردیر. بو، انسانلارین بیر یئره جمع اولوناجاغی بیر گوندور و بو، [هامی‌نین اورادا] حاضر اولاجاغی بیر گوندور.

۱۰۴ و بیز بو گونو آنجاق معیّن بیر مدّته قده‌ر تأخیره سالاریق.

۱۰۵ او گون گلدیگی [زمان] آللّهین اذنی اولمادان هئچ کس دانیشا بیلمز. اونلارین بیر قسمی بدبخت و [بیر قسمی ده] خوشبختدیر.

۱۰۶ بدبخت اولانلار اود ایچریسینده‌دیرلر. اورادا اونلار اوچون سیزیلتی و خیریلتی واردیر.

۱۰۷ سنین ربّی‌نین ایسته‌دیگیندن ساوایی، اونلار گؤیلر و یئر دوردوقجا اورادا ابدی قالاندیرلار. شبهه‌سیز کی، سنین ربّین ایسته‌دیگینی، حؤکماً ائله‌یندیر.

۱۰۸ خوشبخت اولانلار ایسه، سنین ربّی‌نین ایسته‌دیگیندن ساوایی، گؤیلر و یئر دوردوقجا جنّتده ابدی قالاندیرلار. [بو،] کسیلیب قورتارمایان بیر بخششدیر.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِمَّا يَعْبُدُ هَٰؤُلَاءِ ۚ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ ۚ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ﴿١٠٩﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿١١٠﴾ وَإِنَّ كُلًّا لَمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ ۚ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا ۚ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ ۚ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ۚ ذَٰلِكَ ذِكْرَىٰ لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾ وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾ فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ ۗ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

۱۰۹ ائله ایسه اونلارین (مشرکلرین) عبادت ائتدیکلری شئیلرین باره‌سینده شبهه ائتمه! اونلار آنجاق آتالاری‌نین بوندان قاباق عبادت ائتدیکلری کیمی عبادت ائدیرلر. و بیز مطلق اونلارین پایینی اسکیلتمه‌دن وئره‌نیک.

۱۱۰ و حقیقتاً، موسایه [تورات] کتابینی وئردیک. اونون باره‌سینده اختلاف دوشدو. و اگر ربّین طرفیندن قاباقجادان وئریلمیش بیر سؤز اولماسایدی، آرالاریندا حؤکم وئریلردی. دوغرودان دا اونلار اونون باره‌سینده درین بیر شک ـ شبهه ایچینده‌دیرلر.

۱۱۱ و ربّین اونلارین عمللری‌نین [نتیجه‌سینی] مطلق هامیسینا تمام ـ کمال وئره‌جکدیر. حقیقتاً، او اونلارین نه ائتدیکلریندن خبردادیر.

۱۱۲ سنه امر ائدیلدیگی کیمی محکم دور و سنینله بیرلیکده تؤبه ائدن [ده]. حدّی آشمایین! حقیقتاً، او نه ائتدیکلرینیزی گؤره‌ندیر.

۱۱۳ و ظلم ائدنلره سؤیکنمه‌یین (مئیل ائتمه‌یین)! یوخسا سیزه اود توخونار و سیزین اوچون آللّهین برابرینده هئچ بیر دوست یوخدور (اولماز). سونرا سیزه کؤمک اولونماز.

۱۱۴ و نامازی گوندوزون ایکی طرفینده (سحر ـ آخشام) و گئجه‌نین یاخین ساعتلرینده قیل! دوغرودان دا حسنات (یاخشی عمللر) پیس عمللری آرادان آپارار. بو، عبرت آلانلار اوچون بیر عبرتدیر.

۱۱۵ و صبر ائت! چونکی، حقیقتاً، آللّه یاخشی ایشلر گؤرنلرین اجرینی زای ائتمز.

۱۱۶ نه اوچون سیزدن قاباقکی نسل‌لردن عقلی باشیندا اولان شخصلر اولمادی کی، [انسانلاری] یئر اوزونده فساد [تؤرتمکدن] چکیندیرسینلر؟ اونلارین ایچیندن نجات وئردیگیمیز آز بیر قسمدن ساوایی، غیریلری [بو ایشی گؤرمه‌دیلر]. و ظلم ائدنلر دنیانین ناز ـ نعمتینه اویدولار و اونلار گناهکار ایدیلر.

۱۱۷ حالبوکی ربّین، اهالیسی صالح اولان شهرلری، ظلم اولاراق هلاك ائدن دئییلدیر.

وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾ وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَٰذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ ﴿١٢١﴾ وَانْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

سُورَةُ يُوسُفَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَإِحْدَىٰ عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَٰذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿٤﴾

۱۱۸ و اگر ربّین ایسته سیدی، انسانلاری تک بیر امّت ائدردی، حالبوکی، اونلار دائما اختلافدادیرلار.

۱۱۹ ربّی‌نین رحم ائتدیگی شخصلر مستثنادیر. و اونلاری بونون اوچون یارادیبدیر. ربّی‌نین: «البتّه، من جهنّمی بوتون جنّلر و انسانلارلا دولدوراجاغام»، ــ[دئدیگی] سؤزو یئرینه یئتدی.

۱۲۰ و بیز پیغمبرلرین خبرلریندن سنه سؤیله‌دیگیمیز بوتون بونلارلا سنین قلبینی محکملندیریریک و بونلاردا سنه حقّ و مؤمنلر اوچون بیر اؤیود و عبرت گلیبدیر.

۱۲۱ و ایمان گتیرمه‌ین شخصلره دئ: «باجاردیغینیزی ائله‌یین! بیز ده ائله‌یه‌نیک».

۱۲۲ «و گؤزله‌یین! بیز ده گؤزله‌یه‌نیک».

۱۲۳ و گؤیلرین و یئرین غیبی آللّها مخصوصدور و بوتون ایشلر، تمامیله، اونا قاییداجاقدیر. بونا گؤره ده اونا عبادت ائت! اونا توکّل ائت! سنین ربّین ائتدیکلرینیزدن غافل دئییلدیر.

یوسف سوره سی [۱۲]

بو سوره قرآن ــکریمین اون ایکینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۱۱۱) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ الر (الف، لام، راء). بونلار آچیق ــآیدین کتابین آیه‌لریدیر.

۲ بیز اونو عربجه بیر قرآن اولاراق گؤندردیک کی، بلکه آنلایاسینیز.

۳ بیز سنه وحی ائتدیگیمیز بو قرآنلا حکایه‌لرین داها یاخشی سینی سؤیله‌ییریک. و سن، البتّه کی، بوندان اوّل خبرسیزلردن ایدین.

۴ [یاد ائت] بیر زمان، یوسف آتاسینا دئدی: «آتاجان! من [یوخودا] اون بیر اولدوز، گونشی و آیی گؤردوم. اونلاری منه سجده ائدن حالدا گؤردوم».

قَالَ يَا بُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰٓ اِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا ۗ
اِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٥﴾ وَكَذٰلِكَ يَجْتَبِيكَ
رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَاْوِيلِ الْاَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلٰىٓ اٰلِ
يَعْقُوبَ كَمَآ اَتَمَّهَا عَلٰىٓ اَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ اِبْرٰهِيمَ وَاِسْحٰقَ ۗ اِنَّ
رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦﴾ لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَاِخْوَتِهِٓ
اٰيَاتٌ لِلسَّٓائِلِينَ ﴿٧﴾ اِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ وَاَخُوهُ اَحَبُّ اِلٰىٓ اَبِينَا مِنَّا وَنَحْنُ
عُصْبَةٌ ۗ اِنَّ اَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٨﴾ اُقْتُلُوا يُوسُفَ اَوِ اطْرَحُوهُ
اَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ اَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا
صَالِحِينَ ﴿٩﴾ قَالَ قَٓائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَاَلْقُوهُ
فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ
﴿١٠﴾ قَالُوا يَٓا اَبَانَا مَا لَكَ لَا تَاْمَنَّا عَلٰى يُوسُفَ وَاِنَّا لَهُ
لَنَاصِحُونَ ﴿١١﴾ اَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَاِنَّا لَهُ
لَحَافِظُونَ ﴿١٢﴾ قَالَ اِنِّي لَيَحْزُنُنِيٓ اَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَاَخَافُ
اَنْ يَاْكُلَهُ الذِّئْبُ وَاَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا
لَئِنْ اَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ اِنَّٓا اِذًا لَخَاسِرُونَ ﴿١٤﴾

۵ [یعقوب] دئدی : «ای اوغولجوغوم! یوخونو قارداشلارینا سؤیلمه! یوخسا سنه بیر حیله ایشله‌یرلر. حقیقتاً، شیطان انسانین آچیق‌ـــآشکار دوشمنیدیر».

۶ «ربّین سنی بئله‌جه سئچه‌جک، یوخولارین یوروموتو سنه اؤیره‌ده‌جک، سنه و یعقوب اؤولادینا نعمتینی تاماملایاجاق. نئجه کی، قاباقجالار آتالارین ابراهیم و اسحاقا تاماملادی. حقیقتاً، سنین ربّین چوخ بیلندیر و حکمت صاحبیدیر».

۷ دوغرودان دا یوسفده و قارداشلاری‌نین [احوالاتیندا] آراشدیرانلار اوچون عبرتلر واردیر.

۸ او زمان کی، [قارداشلاری] : «شبهه‌سیز کی، ــ بیز گوجلو بیر دسته اولاراق‌ــ یوسف و اونون [دوغما] قارداشی [بنیامین] آتامیزین داها سئویملی سیدیر. بیزیم آتامیز سؤزسوز کی، آچیق‌ـــآیدین بیرضلالتده (سهوده)ــ دیر»، ــ دئدیلر.

۹ [بیری دئدی] : «یوسفی اؤلدوروون و یا اونو بیر یئره آتین کی، آتانیزین دقّتی آنجاق سیزه یؤنلسین، اوندان سونرا ایسه [تؤبه ائدیب] صالح بیر قؤم اولارسینیز».

۱۰ اونلارین دانیشانلاریندان بیری ایسه دئدی : «یوسفو اؤلدورمه‌یین! اگر هر حالدا بیر ایش گؤرن سینیزسه، اونو بیر قویونون تکینه سالین، بیر یولدان کئچن اونو چیخاریب آپارار».

۱۱ دئدیلر : «آتاجان! بیز یوسفین خئیرخواهلاری اولدوغوموز حالدا، سنه نه اولوب کی، بیزی یوسفه امین (اعتبارلی) بیلمیرسن؟!»

۱۲ سحر اونو بیزیمله گؤندر؛ [قوی] گزیب‌ـــدولانسین و اویناسین. بیز اونو مطلق قورویاریق».

۱۳ دئدی : «سیزین اونو آپارماغینیز حقیقتاً، منی غمگین ائدر و قورخورام کی، سیز اوندان غافل اولدوغونوز حالدا قورد اونو یئسین».

۱۴ دئدیلر : «بیز گوجلو بیر دسته اولدوغوموز حالدا قورد اونو یئسه، اوندا دوغرودان دا بیز یاراماز کیمسه‌لریک».

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَاءُوا عَلَىٰ قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَىٰ دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرَىٰ هَٰذَا غُلَامٌ وَأَسَرُّوهُ بِضَاعَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

۱۵ اونو آپاردیقدا هامی‌لیقلا اونو بیر قویونون تکینه سالماق قرارینا گلدیلر و اونا [یوسفه] وحی ائتدیک کی : «[بیر گون] سن اونلارین بو ایشلرینی ــ[سنی] تانیمادیقلاری بیر حالداــ اونلارا خبر وئره‌جکسن».

۱۶ و اونلار آخشام چاغی آتالاری‌نین یانینا آغلایاراق گلدیلر.

۱۷ دئدیلر : «آتاجان! بیز [قاچماق] مسابقه سینه گئتمیشدیک، یوسفی ایسه اشیالاریمیزین یانیندا قویموشدوق، [بیر زمان گؤردوک] قورد اونو یئییب. بیز دوغروچو اولساق دا بئله، سن بیزه اینانمایاجاقسان».

۱۸ و اونلار اونون کؤینگینی یالانچی قانا بله‌دیلر. [یعقوب] دئدی : «[خیر] سیزین اؤز نفسینیز سیزی بو [پیس] ایشه سوق ائتدیریب. ایندی ایسه صبر ائتمک یاخشیدیر. و سیزین بو دئدیگینیز سؤز [باره سینده] آنجاق اللّٰهدان کؤمک دیله‌نیر».

۱۹ بیر کاروان گلدی، سوچولارینی گؤندردیلر، سو قابینی (دولچانی قویویا) ساللادی، دئدی : «مژده! بو بیر اوغلاندیر». اونو بیر تجارت امتعه سی کیمی گیزلتدیلر و اللّٰه اونلارین نه ائتدیکلرینه عالیم ایدی.

۲۰ و اونو آز بیر قیمته ــبیر نئچه درهمهــ ساتدیلار، چونکی اونا رغبت گؤسترن دئییلدیلر.

۲۱ و اونو مصر اهلیندن ساتین آلان شخص آروادینا دئدی : «بونو یاخشی ساخلا! بلکه بیزیم اوچون فایدالی اولدو و یا اونو اوغوللوغا گؤتوردوک». بئله‌لیکله یوسفی او یئرده یئرلشدیردیک کی، اونا یوخو یورماغی اؤیره‌دك و اللّٰه اؤز ایشینده غالبدیر، لاکین انسانلارین چوخو بیلمیرلر.

۲۲ و یئتگین چاغینا چاتدیقدا اونا حکمت و علم وئردیک. یاخشی عمل صاحبلرینه بئله جزا (اجر) وئره‌ریک.

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَن نَّفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ ۚ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ ۖ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ
مَثْوَايَ ۖ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ ۖ
وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَن رَّأَىٰ بُرْهَانَ رَبِّهِ ۚ كَذَٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ
السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ ۚ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَاسْتَبَقَا
الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِن دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ ۚ
قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَن يُسْجَنَ أَوْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَن نَّفْسِي ۚ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ
أَهْلِهَا إِن كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِن قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ
﴿٢٦﴾ وَإِن كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِن دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ
﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَأَىٰ قَمِيصَهُ قُدَّ مِن دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِن كَيْدِكُنَّ ۖ
إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا ۚ
وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ ۖ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ
نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَن نَّفْسِهِ ۖ
قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۖ إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

۲۳ ائوینده اولدوغو آرواد اوندان کام آلماق اوچون گلیب ـ گئتدی، قاپیلاری باغلادی و [یوسفه] دئدی: «تئز اول! ایره لی گل!» [یوسف] دئدی: «آلـلّها پناه آپاریرام. او (ارین)، منیم آغامدیر. منه یاخشی یئر وئریبدیر. حقیقتاً، ظلمکارلار نجات تاپمازلار».

۲۴ حقیقتاً، او آرواد اونا میل سالمیشدی و اگر ربّی‌نین دلیلینی گؤرمه سیدی، یوسف ده اونا میل ائدردی. بئله [ائله دیک] کی، پیسلیگی و فسق ـ فجورو اوندان دؤندردیک. دوغرودان دا او بیزیم خالص (صادق) بنده لریمیزدندیر.

۲۵ و [قاچماق اوچون] قاپیا ساری بیر ـ بیریندن سبقت آلماق ایسته دیلر، آرواد اونون کؤینگینی آرخادان جیردی. آستانادا آروادین صاحبینه (ارینه) راست گلدیلر. آرواد دئدی: «سنین عیالینا پیسلیک ائتمک ایسته یه نین جزاسی زندانا سالینماقدان و یا آغریلی عذابدان غیری نه اولا بیلر؟»

۲۶ [یوسف] دئدی: «او مندن کام آلماق اوچون گلیب ـ گئتدی». او آروادین قوهوملاریندان بیر شاهید ایسه: «اگر اونون کؤینگی قاباق طرفدن جیریلمیشسا، آرواد دوز دئییر و او یالانچیلاردان‌دیر»، ـ دئیه شهادت وئردی.

۲۷ «یوخ اگر کؤینگی آرخا طرفدن جیریلمیشسا، آرواد یالان دئییر و او (یوسف) دوغروچولاردان‌دیر».

۲۸ [اری] اونون کؤینگی نین آرخا طرفدن جیریلدیغینی گؤردوکده دئدی: «دوغرودان دا بو، سیز آروادلارین حیله سیندندیر. حقیقتاً، سیز آروادلارین حیله سی یاماندیر».

۲۹ «ای یوسف! بوندان واز کئچ (آچیب ـ آغارتما)! سن ایسه [آی آرواد] اؤز گناهینا گؤره باغیشلانماق دیله! حقیقتاً، سن گناها باتانلاردانسان».

۳۰ آروادلار شهرده دئدیلر: «عزیزین (عزیز ـ مصرین) آروادی اؤز غلامیندان کام آلماق ایسته ییب. اونون محبّتی اونو بورویوب. بیز، حقیقتاً، اونو آچیق ـ آیدین ضلالت (آزغینلیق) ایچینده گؤروروک».

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ
مِنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ
أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا إِنْ هَٰذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ
﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذَٰلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ
فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَا آمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِنَ
الصَّاغِرِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ
وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ
﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لَيَسْجُنُنَّهُ
حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ قَالَ أَحَدُهُمَا
إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي
خُبْزًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ
﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ
قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾

۳۱ اونلارین بو مکرلرینی (شماتتلرینی) اشیتدیکده اونلارا [آدام] گؤندردی و اونلار اوچون مجلس [بالیش و نارینج] حاضیرلادی و هر بیرینه [مئیوه کسمک اوچون] بیر بیچاق وئردی و [یوسفه] دئدی : «آروادلارین قنشرینه چیخ!» آروادلار اونو گؤردوکده اونو [حُسنده] چوخ بؤیوك گؤردولر و [بیلمه‌دن] اللرینی کسدیلر و دئدیلر : «آمان آلله! بو بشر دئییلدیر. بو، آنجاق کرامتلی بیر ملکدیر».

۳۲ [زلیخا] دئدی : «منی قینادیغینیز [اوغلان]ـــبودور، دوغرودان دا من اوندان کام آلماق ایسته‌دیم، آمما او اؤزونو ساخلادی و اگر وئردیگیم امری یئرینه یئتیرمسه، سؤزسوزکی، زندانا آتیلاجاق و ذلّته دوشنلردن اولاجاق».

۳۳ [یوسف] دئدی : «پروردگارا! زندان منه بونلارین چاغیردیقلاری ایشدن داها خوشدور و اگر اونلارین حیله‌سینی مندن قایتارماسان من اونلارا مئیل ائدرم و بئله لیکله جاهللر [زومره‌سیندن] اولارام».

۳۴ ربّی اونون [دوعاسینی] قبول ائتدی و اونلارین حیله‌سینی اوندان قایتاردی. حقیقتاً، او ائشیدندیر و بیلندیر.

۳۵ نهایت، آیت‌لری گؤره‌ـگؤره اونو بیر مدّت زندانا سالماق قرارینا گلدیلر.

۳۶ و اونونلا بیرلیکده ایکی جاوان دا زندانا داخل اولدو. [بیر گون] اونلاردان بیری دئدی : «من اؤزومو [یوخودا] شراب اوچون اوزوم سیخارکن گؤردوم». او بیریسی ایسه دئدی : «من [یوخودا] گؤردوم کی، باشیمین اوستونده چؤرك آپاریرام و قوشلار اوندان یئییر بونو بیزیم اوچون یورگیلان. بیز، حقیقتاً، سنی یاخشی آداملاردان گؤرورووك».

۳۷ دئدی : «روزی اولاراق وئریلن هئچ بیر طعام سیزه گلمز کی، آنجاق من اونو سیزه گلمه‌سیندن اوّل تأویلینی (یورومونو) خبر وئرمیش اولارام. بو، منیم ربّیمین منه اؤیره‌تدیگی علملردندیر. من آلّلها ایمان گتیرمه‌ین و آخرت گونونو ده انکار ائدن قؤمون دینینی ترك ائتمیشم».

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ اٰبَاۤءِيۤ اِبْرٰهِيمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ
لَنَاۤ اَنْ نُشْرِكَ بِاللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ عَلَيْنَا
وَعَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾
يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ اَمِ اللّٰهُ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِۤ اِلَّاۤ اَسْمَاۤءً سَمَّيْتُمُوهَاۤ اَنْتُمْ
وَاٰبَاۤؤُكُمْ مَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ اَمَرَ اَلَّا
تَعْبُدُوۤا اِلَّاۤ اِيَّاهُ ذٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ اَمَّاۤ اَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَاَمَّا
الْاٰخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَاْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَاْسِهِ قُضِيَ الْاَمْرُ الَّذِي
فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ اَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا
اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَاَنْسٰيهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي
السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ اِنِّيۤ اَرٰى سَبْعَ
بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ
سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ يَابِسَاتٍ يَاۤ اَيُّهَا الْمَلَاُ اَفْتُونِي
فِي رُءْيَايَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

۳۸ «و آتالاریم ابراهیم ، اسحاق و یعقوبون دینینه تابع اولموشام. بیزه یاراشماز کی، آلّلها بیر شئیی شریک قوشاق. بو، آلّلهین بیزه و انسانلارا فضل‌ـکرمیدیر و لاکین انسانلارین چوخو شکر ائتمیرلر».

۳۹ «ای منیم ایکی زندان یولداشیم! آیا آیری‌ـآیری (داغینیق) تانریلار یاخشیدیر، یوخسا هر شئیه قادر و غالب اولان تک بیر آلّله؟»

۴۰ «سیزین، آلّلهی قویوب عبادت ائتدیکلرینیز شئیلر، سیزین و آتالارینیزین آدلاندیردیقلاری بیر نئچه آدلاردان عبارتدیر و آلّله او باره‌ده هئچ بیر دلیل گؤندرمه‌ییبدیر. حؤکم آنجاق آلّلها مخصوصدور. امر ائدیبدیر کی، اوندان غیری هئچ بیر کسه عبادت ائتمه‌یین! دوغروـدرست دین بودور. و لاکین انسانلارین چوخو بیلمیر».

۴۱ «ای منیم ایکی زندان یولداشیم! سیزین بیرینیز اؤز آغاسینا (اربابینا) شراب ایچیرده‌جک و او بیری ایسه آسیلاجاقدیر و قوشلار اونون باشیندان [بئینینی] یئیه‌جکدیر. حقّینده سوروشدوغونوز مسئله [بئله] قطعی‌لشدی».

۴۲ و[یوسف] او ایکی نفردن بیری‌نین نجات تاپاجاغینی بیلدیگی جاوانا دئدی : «اؤز آغانین یانیندا منی ده یادا سال!» شیطان ایسه اونا آغاسی‌نین یادینا [یوسفی] سالماغی اونوتدوردو. و نتیجه ده بیر نئچه ایل ده زنداندا قالدی.

۴۳ و [مصر] پادشاهی دئدی : «من [یوخودا] یئددی کؤك اینک گؤردوم کی، یئددی آریق اینک اونلاری یئییردی و [آیریجا] یئددی یاشیل سونبول و [یئددی] قورو [سونبول ده] گؤردوم. ای اعیانلار! اگر یوخو یورا بیلیرسینیزسه، منیم یوخوم باره‌سینده حؤکم وئرین!»

قَالُوْٓا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ ۚ وَمَا نَحْنُ بِتَاْوِيْلِ الْاَحْلَامِ بِعٰلِمِيْنَ ﴿٤٤﴾
وَقَالَ الَّذِيْ نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ اُمَّةٍ اَنَا اُنَبِّئُكُمْ بِتَاْوِيْلِهٖ
فَاَرْسِلُوْنِ ﴿٤٥﴾ يُوْسُفُ اَيُّهَا الصِّدِّيْقُ اَفْتِنَا فِيْ سَبْعِ بَقَرٰتٍ سِمَانٍ
يَّاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَّسَبْعِ سُنْۢبُلٰتٍ خُضْرٍ وَّاُخَرَ يٰبِسٰتٍ ۙ لَّعَلِّيْٓ
اَرْجِعُ اِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿٤٦﴾ قَالَ تَزْرَعُوْنَ سَبْعَ سِنِيْنَ دَاَبًا ۚ
فَمَا حَصَدْتُّمْ فَذَرُوْهُ فِيْ سُنْۢبُلِهٖٓ اِلَّا قَلِيْلًا مِّمَّا تَاْكُلُوْنَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَاْتِيْ
مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَّاْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ اِلَّا قَلِيْلًا مِّمَّا
تُحْصِنُوْنَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَاْتِيْ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ عَامٌ فِيْهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيْهِ
يَعْصِرُوْنَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُوْنِيْ بِهٖ ۚ فَلَمَّا جَآءَهُ الرَّسُوْلُ قَالَ ارْجِعْ اِلٰى
رَبِّكَ فَسْئَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الّٰتِيْ قَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ ؕ اِنَّ
رَبِّيْ بِكَيْدِهِنَّ عَلِيْمٌ ﴿٥٠﴾ قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ اِذْ رَاوَدْتُّنَّ يُوْسُفَ
عَنْ نَّفْسِهٖ ؕ قُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوْٓءٍ ؕ قَالَتِ
امْرَاَتُ الْعَزِيْزِ الْـٰٔنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ ؗ اَنَا رَاوَدْتُّهٗ عَنْ
نَّفْسِهٖ وَاِنَّهٗ لَمِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿٥١﴾ ذٰلِكَ لِيَعْلَمَ اَنِّيْ لَمْ
اَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِيْ كَيْدَ الْخَآئِنِيْنَ ﴿٥٢﴾

۴۴ دئدیلر: «قارما ـ قاریشیق یوخولاردیر و بیز بئله دولاشیق یوخولارین یورومونو بیلمه‌ریک».

۴۵ و [زنداندا‌کی ایکی جاواندان] قورتاران و اوزون مدّت کئچدیکدن سونرا [یوسفی] خاطرلایان کیمسه دئدی: «منی [زنداندا] گؤندرین [کی،] اونون یورومونو سیزه خبر وئریم».

۴۶ «ای یوسف! ای دوغرو دانیشان! یئددی کؤك اینه‌یی یئین یئددی آریق اینک و یئددی یاشیل سونبول و دیگر یئددی قورو سونبول حقّینده بیزه فتوا وئر کی، جماعته طرف قاییدیم، بلکه اونلار دا [یورومونو] بیلسینلر».

۴۷ دئدی: «یئددی ایل همیشه‌کی، کیمی اکرسینیز. سونرا یئدیگینیز آز بیر مقداردان ساوایی قالان بیچدیگینیزی سونبولده ساخلایین!»

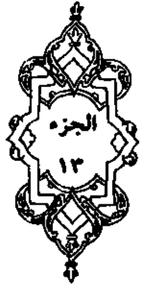
۴۸ «سونرا بونون آردینجا یئددی آغیر [قیتلیق، قوراق ایللر] گلیر کی، قاباقجادان ساخلادیغینیزی یئیرلر. آنجاق آز بیر مقدار [توخوملوق اوچون] ساخلارسینیز».

۴۹ «سونرا بونون آردینجا بیر ایل گلر کی، او ایلده جماعتین دادینا یئتیشیلر و فراوانلیق اولار».

۵۰ پادشاه دئدی: «اونو منیم یانیما گتیرین!» ائلچی یوسفین یانینا گلدیکده [یوسف] دئدی: «اؤز آغانین یانینا قاییدیب اوندان سوروش کی، اللرینی کسن او آروادلارین حالی نئجه‌دیر؟ حقیقتاً، منیم ربّیم اونلارین حیله‌لرینی بیلندیر».

۵۱ [پادشاه] دئدی: «یوسفدن کام ایسته دیکده مقصدینیز نه ایدی؟» آروادلار دئدیلر: «پناه آلّلها! بیز اونون باره‌سینده پیس بیر شئی بیلمیریک». عزیزین آروادی دئدی: «ایندیجه حقیقت آیدینلاشدی. من [ایدیم] کی، اوندان کام آلماق ایسته‌دیم. شبهه‌سیز کی، او دوغرو دانیشانلاردان‌دیر».

۵۲ [یوسف دئدی:] «بو، [آروادلارا حقیقتی اعتراف ائتدیرمگیم] اونا گؤره ایدی کی، [عزیز] منیم گیزلینده اونا خیانت ائتمه‌دیگیمی بیلسین. و حقیقتاً، آلّله خائنلرین حیله‌سینی بیر یئره چاتدیرماز».

وَمَآ أُبَرِّئُ نَفْسِيٓ إِنَّ ٱلنَّفْسَ لَأَمَّارَةُۢ بِٱلسُّوٓءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيٓ إِنَّ رَبِّي غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٥٣﴾ وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ ٱئۡتُونِي بِهِۦٓ أَسۡتَخۡلِصۡهُ لِنَفۡسِيۖ فَلَمَّا كَلَّمَهُۥ قَالَ إِنَّكَ ٱلۡيَوۡمَ لَدَيۡنَا مَكِينٌ أَمِينٞ ﴿٥٤﴾ قَالَ ٱجۡعَلۡنِي عَلَىٰ خَزَآئِنِ ٱلۡأَرۡضِۖ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٞ ﴿٥٥﴾ وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي ٱلۡأَرۡضِ يَتَبَوَّأُ مِنۡهَا حَيۡثُ يَشَآءُۚ نُصِيبُ بِرَحۡمَتِنَا مَن نَّشَآءُۖ وَلَا نُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَأَجۡرُ ٱلۡأٓخِرَةِ خَيۡرٞ لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾ وَجَآءَ إِخۡوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُواْ عَلَيۡهِ فَعَرَفَهُمۡ وَهُمۡ لَهُۥ مُنكِرُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمۡ قَالَ ٱئۡتُونِي بِأَخٖ لَّكُم مِّنۡ أَبِيكُمۡۚ أَلَا تَرَوۡنَ أَنِّيٓ أُوفِي ٱلۡكَيۡلَ وَأَنَا۠ خَيۡرُ ٱلۡمُنزِلِينَ ﴿٥٩﴾ فَإِن لَّمۡ تَأۡتُونِي بِهِۦ فَلَا كَيۡلَ لَكُمۡ عِندِي وَلَا تَقۡرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قَالُواْ سَنُرَٰوِدُ عَنۡهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَٰعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَقَالَ لِفِتۡيَٰنِهِ ٱجۡعَلُواْ بِضَٰعَتَهُمۡ فِي رِحَالِهِمۡ لَعَلَّهُمۡ يَعۡرِفُونَهَآ إِذَا ٱنقَلَبُوٓاْ إِلَىٰٓ أَهۡلِهِمۡ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ﴿٦٢﴾ فَلَمَّا رَجَعُوٓاْ إِلَىٰٓ أَبِيهِمۡ قَالُواْ يَٰٓأَبَانَا مُنِعَ مِنَّا ٱلۡكَيۡلُ فَأَرۡسِلۡ مَعَنَآ أَخَانَا نَكۡتَلۡ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ﴿٦٣﴾

۵۳ «من اؤزومو تمیزه چیخاتمیرام، اونا گؤره کی، نفس ــ ربّیمین رحم ائتدیگیندن ساوایی ــ دائما پیسلیگه امر ائدندیر. حقیقتاً، منیم ربّیم باغیشلایان و مهرباندیر».

۵۴ و پادشاه دئدی: «اونو منیم یانیما گتیرین کی، اونو اؤزومه مخصوص [مشاور] ائدیم». اونونلا دانیشدیقدا دئدی: «سن بو گون بیزیم یانیمیزدا موقع صاحیبی و اعتبارلی سان».

۵۵ [یوسف] دئدی: «منی بو یئرین خزینه لرینه [باشچی] ائت! چونکی من دوغرودان دا قورویان و بیلیجی یم».

۵۶ بئله لیکله، یوسفی او یئرده یئرلشدیردیک. ایسته دیگی یئرده قالا بیلیردی. بیز ایسته دیگیمیزه رحمتیمیزی نصیب ائده ریک و یاخشی ایشلر گؤرنلرین اجرلرینی زای ائتمه ریک.

۵۷ آخرت اجری ایسه ایمان گتیرنلره و تقوانی اؤزونه پیشه ائدنلره داها یاخشیدیر.

۵۸ و یوسفین قارداشلاری گلیب، یانینا داخل اولدولار. [او،] اونلاری تانیدی، اونلار ایسه اونو تانیمادیلار.

۵۹ و اونلارین [ارزاق] یوکلرینی چاتدیقدا دئدی: «آتا دان بیر اولان قارداشینیزی منیم یانیما گتیرین! مگر گؤرمورسونوزمو کی، من اؤلچونو تمام ــ کمال توتورام و قوناق پرورلرین لاپ یاخشیسی یام؟»

۶۰ «اونو منیم یانیما گتیرمسه نیز، منیم یانیمدا سیزه وئریله جک بیر شئی یوخدور. و منه یاخین گلمه یین!»

۶۱ دئدیلر: «اونون باره سینده آتاسی ایله دانیشیب [راضی ائده ریک] و بونو ائده ریک».

۶۲ و [یوسف] غلاملارینا دئدی: «اونلارین سرمایه لرینی یوکلری نین آراسینا قویون کی، عائله لرینه طرف دؤندوکده باشا دوشسونلر، بلکه اونلار قاییتسینلار».

۶۳ آتالاری نین یانینا قاییتدیقدا دئدیلر: «آتا جان! بیزه اؤلچو ایله [ارزاق] وئریلمه سی قاداغان ائدیلدی. قارداشیمیزی بیزیمله گؤندر کی، یوك توتاق و دوغرودان دا بیز اونو قورویاجاغیق».

قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِن قَبْلُ ۖ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا ۖ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ ۖ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي ۖ هَٰذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا ۖ وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ۖ ذَٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِّنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَن يُحَاطَ بِكُمْ ۖ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ ۖ وَمَا أُغْنِي عَنكُم مِّنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ ۖ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ۖ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ۖ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ يُغْنِي عَنْهُم مِّنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَاهَا ۚ وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ آوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ ۖ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

۶۴ [يعقوب] دئدی : «بوندان قاباق قارداشی نین باره سینده سيزی امين بيلديگيم کيمی بونون باره سينده ده سيزی امين بيليم می؟! هر حالدا آلّله اونو داها ياخشی قورويانديرو او رحم ائدنلرين داها رحمليسی دير».

۶۵ يوكلرينی آچديقلاری زمان سرمايه لری نين (تجارت ماللاری نين) اؤزلرينه قايتاريلديغينی گؤروب دئديلر : «آتاجان! آرتيق نه ايسته ييريک؟ بو بيزيم سرمايه ميزدير کی، اؤزوموزه قايتاريليبدير. بيز [اونونلا] عائله ميزه بير داها ارزاق گتيره ريک و قارداشيميزی قوروياريق و [اونون گلمه سی ايله] بير دوه يوكو ده ارزاق آرتيراريق. بو [گتيرديگيميز] ايسه آز بير [ارزاق] اؤلچو[سو]دور».

۶۶ دئدی : «باشينيزا بير بلا گلميه جگی تقديرده اونو قايتاريب يانيما گتيره جگينيزه داير آلّلهين آدينا منه محكم سؤز (عهد ــ پيمان) وئرمه ينجه، اونو سيزينله اصلا گؤندرميه جگم». اونلار عهد ــ پيمان باغلاديقدا [يعقوب] دئدی : «آلّله، بو سؤزوموزه وكيلدير».

۶۷ و دئدی : «ای منيم اوغوللاريم! [هامينيز] بير قاپيدان [شهره] داخل اولمايين، آيری ــ آيری قاپيلاردان داخل اولون! هر چند من بونونلا آلّلهين [قضا ــ قدره ريندن] بير شئيی سيزدن اوزاق ائده بيلمرم. حؤكم آنجاق آلّلها مخصوصدور؛ اونا توكّل ائتديم و توكّل ائدنلر ده آنجاق اونا توكّل ائتسينلر».

۶۸ آتالاری نين تاپشيرديغی كيمی داخل اولدولارسا دا، [بو ايش] اونلاری آلّلهين [قضا ــ قده ريندن] بير شئيی دفع ائتميردی، يالنيز يعقوبون اوره گينده کی بير مطلبی يئرينه يئتيرميش اولدو. و شبهه سيز کی، او (يعقوب) اؤيره تديگيميزه [گؤره] بوللو علم صاحبی ايدی و لاكين انسانلارين چوخو بيلميرلر.

۶۹ يوسفين يانينا داخل اولدوقلاری زمان، او، قارداشينی (بنيامينی) اؤز يانينا آلدی [و] دئدی : «من سنين، حقيقتاً، قارداشينام. اونلارين ائتديكلريندن غمگين اولما!»

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ
أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا وَأَقْبَلُوا
عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَنْ
جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ
عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا
فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا جَزَاؤُهُ مَنْ
وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ
﴿٧٥﴾ فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا
مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ
لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ
دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ قَالُوا إِنْ
يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي
نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرٌّ مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ
بِمَا تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا
فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

۷۰ اونلارین یوکلرینی یوکله‌دیکده قارداشی‌نین یوکونون آراسینا بیر سو قابی قویدو. سونرا بیر جارچی: «ای کاروان اهلی! سیز دوغرودان اوغروسونوز»، ـ دئیه هارای چکدی.

۷۱ اونلارا طرف دؤنرك: «نه ایتیریبسینیز؟» ـ دئدیلر.

۷۲ دئدیلر: «پادشاهین پیالاسینی ایتیرمیشیک، اونو [تاپیب] گتیره‌نه بیر دوه یوکو [ارزاق] واردیر. و من (جارچی) بونا ضامینم».

۷۳ دئدیلر: «آند اولسون آللَها، سیز یاخشی بیلیرسینیز کی، بیز [بو] یئره فساد تؤره تمک اوچون گلمه‌میشیک، بیز اوغرو دا دئییلیک».

۷۴ دئدیلر: «اگر یالانچی اولسانیز اونون (اوغرونون) جزاسی نه‌دیر؟»

۷۵ دئدیلر: «اونون جزاسی یوکونده تاپیلان آدامین اؤزودور، بیز ظلمکارلاری بئله جزالاندیریریق».

۷۶ [یوسف، دوغما] قارداشی‌نین چووالیندان اوّل اونلارین چوواللارینی آختارماغا باشلادی. سونرا اونو (قابی) قارداشی‌نین چووالیندان چیخارتدی. بیز یوسفه بئله بیر فندی اؤیره‌تدیک. یوخسا آللَه ایستمه‌ینجه پادشاهین دینینده قارداشینی توتوب ساخلایا بیلمزدی. ایسته‌دیگیمیز کیمسه‌نین درجه‌لرینی اوجالداریق و هر بیر علم صاحبی‌نین فوقونده بیر بیلیجی واردیر.

۷۷ دئدیلر: «اگر او اوغورلاییبدیرسا، بوندان قاباق اونون قارداشی [یوسف] ده ائله اوغورلوق ائتمیشدی». یوسف بو [سؤزو] اوره‌گینده ساخلادی و اونلارا آچمادی و دئدی: «سیز داها پیس بیر مؤقعده‌سینیز و آللَه سیزین بو دئدیکلرینیزی داها یاخشی بیلندیر».

۷۸ دئدیلر: «ای عزیز! دوغرودان دا بونون چوخ قوجا بیر آتاسی واردیر. اونون یئرینه بیزیم بیریمیزی توتوب ساخلا! بیز، حقیقتاً، سنی یاخشی‌لیق ائدنلردن گؤروروك».

قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اَنْ نَّاْخُذَ اِلَّا مَنْ وَّجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهٗۤ ۙ
اِنَّاۤ اِذًا لَّظٰلِمُوْنَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا اسْتَيْـَٔسُوْا مِنْهُ خَلَصُوْا نَجِيًّا ۗ
قَالَ كَبِيْرُهُمْ اَلَمْ تَعْلَمُوْۤا اَنَّ اَبَاكُمْ قَدْ اَخَذَ عَلَيْكُمْ
مَّوْثِقًا مِّنَ اللّٰهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُّمْ فِيْ يُوْسُفَ ۚ فَلَنْ اَبْرَحَ
الْاَرْضَ حَتّٰى يَاْذَنَ لِيْۤ اَبِيْۤ اَوْ يَحْكُمَ اللّٰهُ لِيْ ۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحٰكِمِيْنَ
﴿٨٠﴾ اِرْجِعُوْۤا اِلٰۤى اَبِيْكُمْ فَقُوْلُوْا يٰۤاَبَانَاۤ اِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ ۚ
وَمَا شَهِدْنَاۤ اِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حٰفِظِيْنَ
﴿٨١﴾ وَسْـَٔلِ الْقَرْيَةَ الَّتِيْ كُنَّا فِيْهَا وَالْعِيْرَ الَّتِيْۤ اَقْبَلْنَا
فِيْهَا ۗ وَاِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ
اَمْرًا ۗ فَصَبْرٌ جَمِيْلٌ ۗ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّاْتِيَنِيْ بِهِمْ جَمِيْعًا ۗ
اِنَّهٗ هُوَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يٰۤاَسَفٰى
عَلٰى يُوْسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنٰهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيْمٌ
﴿٨٤﴾ قَالُوْا تَاللّٰهِ تَفْتَؤُا تَذْكُرُ يُوْسُفَ حَتّٰى تَكُوْنَ حَرَضًا
اَوْ تَكُوْنَ مِنَ الْهٰلِكِيْنَ ﴿٨٥﴾ قَالَ اِنَّمَاۤ اَشْكُوْا بَثِّيْ
وَحُزْنِيْۤ اِلَى اللّٰهِ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٨٦﴾

۷۹ «مالیمیزی یانیندا تاپدیغیمیز کیمسه دن غیری بیر کسی توتماقدان آلله‌ها پناه آپاریرام. یوخسا بیز ظالم اولاریق»، ــ دئدی.

۸۰ اونلار اومیدلرینی اوندان کسدیکده پیچیلداشماق اوچون کنارا چکیلدیلر. اونلارینْ بؤیوکو دئدی: «مگر آتانیزین آلله‌هین آدینا سیزدن عهد آلدیغینی و بوندان قاباق [دا] یوسفین حقّینده تقصیر ائتدیگینیزی بیلمیرسینیز؟ آتام منه اذن وئرمه‌ینجه و یا آلله منیم حقّیمده حؤکم وئرمه‌ینجه من بو یئردن گئتمرم. و او حؤکم وئرنلرین داها یاخشی سیدیر».

۸۱ [بؤیوکلری دئدی] : «آتانیزین یانینا قاییدیب دئیین :آتا جان! اوغلون اوغورلوق ائتدی. بیز آنجاق بیلدیگیمیز شئی باره‌سینده شاهیدلیک ائدیریک و بیز غیبدن خبردار دئییلدیک».

۸۲ «و اولدوغوموز شهردن و او شهرده راست گلدیگیمیز کارواندان دا سوروش! بیز، حقیقتاً، دوغرو دانیشانلاردانیق».

۸۳ [یعقوب] دئدی : «خیر، سیزین اؤز نفسینیز بو ایشه سیزی سوق ائتدی. [منیم اوچون] صبر ائتمک یاخشیدیر. اومید ائدیرم کی، آلله اونلارین هامی سینی بیرلیکده منه یئتیرسین. حقیقتاً، او، چوخ بیلندیر و حکمت صاحبی دیر».

۸۴ و اونلاردان اوز دؤندردی و دئدی :«یازیق یوسف!» و آجیغینی اوداراق غصّه دن گؤزلرینه آغ گلدی.

۸۵ [اوغلانلار] دئدیلر : «آند اولسون آلله‌ها! [اوجور کی،] دائما یوسفی یاد ائدیرسن مریض اولاجاقسان و یا هلاك اولوب اؤلنلردن اولاجاقسان».

۸۶ دئدی : «من غم ـ غصّه می آنجاق آلله‌ها عرض ائدیرم و من آلله‌هدان (آلله‌هین عنایتیندن) بیر شئی بیلیرم کی، سیز بیلمزسینیز».

يٰبَنِيَّ اذْهَبُوْا فَتَحَسَّسُوْا مِنْ يُّوْسُفَ وَاَخِيْهِ وَلَا تَايْـَٔسُوْا مِنْ رَّوْحِ
اللّٰهِ ؕ اِنَّهٗ لَا يَايْـَٔسُ مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْكٰفِرُوْنَ
﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوْا عَلَيْهِ قَالُوْا يٰۤاَيُّهَا الْعَزِيْزُ مَسَّنَا
وَاَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُّزْجٰىةٍ فَاَوْفِ
لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا ؕ اِنَّ اللّٰهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِيْنَ
﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَّا فَعَلْتُمْ بِيُوْسُفَ وَاَخِيْهِ اِذْ
اَنْتُمْ جٰهِلُوْنَ ﴿٨٩﴾ قَالُوْۤا ءَاِنَّكَ لَاَنْتَ يُوْسُفُ ؕ قَالَ اَنَا
يُوْسُفُ وَهٰذَاۤ اَخِيْ ؗ قَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا ؕ اِنَّهٗ مَنْ
يَّتَّقِ وَيَصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٩٠﴾ قَالُوْا
تَاللّٰهِ لَقَدْ اٰثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَاِنْ كُنَّا لَخٰطِئِيْنَ ﴿٩١﴾ قَالَ
لَا تَثْرِيْبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ ؕ يَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ ۫ وَهُوَ اَرْحَمُ
الرّٰحِمِيْنَ ﴿٩٢﴾ اِذْهَبُوْا بِقَمِيْصِيْ هٰذَا فَاَلْقُوْهُ عَلٰى وَجْهِ
اَبِيْ يَاْتِ بَصِيْرًا ۚ وَاْتُوْنِيْ بِاَهْلِكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا
فَصَلَتِ الْعِيْرُ قَالَ اَبُوْهُمْ اِنِّيْ لَاَجِدُ رِيْحَ يُوْسُفَ لَوْلَاۤ اَنْ
تُفَنِّدُوْنِ ﴿٩٤﴾ قَالُوْا تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَفِيْ ضَلٰلِكَ الْقَدِيْمِ ﴿٩٥﴾

۸۷　«ای منیم اوغلانلاریم! گئدین یوسفدن و قارداشیندان احوال توتون، آللّهین رحمتیندن نااومید اولمایین! اونا گؤره کی، کافر قوْمدن ساوای هئچ کس آللّهین رحمتیندن اومیدینی اوزمز».

۸۸　اونلار [یوسفین] یانینا داخل اولدوقدا دئدیلر: «ای عزیز! بیز و بیزیم عائله‌میز فلاکته (آجلیغا) اوغرامیش و ده‌یرسیز بیر سرمایه گتیرمیشیک، [بونا رغماً] بیزیم اوچون اؤلچونو تمام–کمال وئر و بیزه احسان ائله! حقیقتاً، آللّه احسان ائدنلره اجر وئرر».

۸۹　دئدی: «آیا بیلدینیز کی، جاهل اولدوغونوز زمان یوسفه و قارداشینا نه‌لر ائتدینیز؟».

۹۰　دئدیلر: «آیا سن یوسفین اؤزوسن‌می؟» دئدی: «من یوسفم و بو منیم قارداشیمدیر. دوغرودان دا آللّه بیزه لطف ائتدی. کیم تقوالی اولوب صبر ائتسه [بیلین کی،] آللّه یاخشی‌لیق ائدنلرین اجرینی زای ائتمز».

۹۱　دئدیلر: «آند اولسون آللّها! حقیقتاً، آللّه سنی بیزدن اوستون توتوبدور. بیز ایسه [سنین بارەنده]، سؤزسوز کی، خطاکار ایدیک».

۹۲　[یوسف] دئدی: «بو گون سیزه هئچ بیر مذمّت یوخدور. آللّه سیزی باغیشلار و او ارحم الرّاحمیندیر».

۹۳　«منیم بو کؤینگیمی آپارین و اونو آتامین اوزونه سالین! و او گؤرمگه باشلار و بوتون عائله‌نیزی یانیما گتیرین!»

۹۴　و کاروان یوللاندیقدا آتالاری دئدی: «اگر سیز منی قیناماسانیز [دئیردیم کی:] حقیقتاً، یوسفین عطرینی آلیرام».

۹۵　دئدیلر: «آند اولسون آللّها، سن حقیقتاً کهنه ضلالتینده قالماقداسان».

فَلَمَّآ اَنْ جَآءَ الْبَشِيرُ اَلْقٰيهُ عَلٰى وَجْهِهٖ فَارْتَدَّ بَصِيرًاۚ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ اِنّٖىٓ اَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا يَٓا اَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَآ اِنَّا كُنَّا خَاطِـٔينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ اَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبّٖىۜ اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحٖيمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ اِنْ شَٓاءَ اللّٰهُ اٰمِنٖينَۜ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ اَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًاۚ وَقَالَ يَٓا اَبَتِ هٰذَا تَأْوٖيلُ رُءْيَاىَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبّٖى حَقًّاۜ وَقَدْ اَحْسَنَ بٖىٓ اِذْ اَخْرَجَنٖى مِنَ السِّجْنِ وَجَٓاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ اَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنٖى وَبَيْنَ اِخْوَتٖىۜ اِنَّ رَبّٖى لَطٖيفٌ لِمَا يَشَٓاءُۜ اِنَّهُ هُوَ الْعَلٖيمُ الْحَكٖيمُ ﴿١٠٠﴾ رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَنٖى مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنٖى مِنْ تَأْوٖيلِ الْاَحَادٖيثِۚ فَاطِرَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَنْتَ وَلِيّٖ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۚ تَوَفَّنٖى مُسْلِمًا وَاَلْحِقْنٖى بِالصَّالِحٖينَ ﴿١٠١﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ الْغَيْبِ نُوحٖيهِ اِلَيْكَۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ اَجْمَعُوٓا اَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَآ اَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنٖينَ ﴿١٠٣﴾

۹۶ موشتولوقچو گلیب او [کؤینگی] اونون اوزونه سالدی، درحال گؤزلری آچیلدی. دئدی: «مگر سیزه دئمه دیم کی، من آللهین [مرحمتیندن] سیزین بیلمه دیکلرینیزی بیلیرم».

۹۷ دئدیلر: «آتاجان! بیزیم اوچون گناهلاریمیزین باغیشلانماسینی دیله؛ بیز دوغرودان دا گناهکار اولموشدوق».

۹۸ دئدی: «تئزلیکله من ربّیمدن سیزین باغیشلانمانیزی دیله یه جگم. او، حقیقتاً باغیشلایان و مهرباندیر».

۹۹ یوسفین [یانینا] داخل اولدوقدا او، آتا_آناسینی یانینا آلیب دئدی: «انشاء آلله شهره (مصره) امن_آمانلیقلا داخل اولون».

۱۰۰ و آتا_آناسینی تخت اوستونه چیخارتدی. و اونلار [هامیسی] بونا (بو نعمته) گؤره [آللها] سجده ائتدیلر. دئدی: «آتا جان! بو، منیم قاباقکی یوخومون یورومودور. حقیقتاً، منیم ربّیم اونو دوغرولتدو (حقیقته چئویردی). و شیطان منیمله قارداشلاریمین آراسینی ووردوقدان سونرا، ربّیم منی زنداندان چیخارتماقلا و سیزی چؤلدن (کنعاندان) گتیرمکله، منه احسان ائتدی. شبهه سیز کی، منیم ربّیم، حقیقتاً اؤز ایسته دیگینه قارشی لطف صاحبی دیر. او، دوغرودان دا، علم و حکمت صاحبی دیر».

۱۰۱ «پروردگارا! سن منه حؤکمرانلیق وئردین و یوخولارین یورومونو اؤیره تدین. ای گؤیلری و یئری یارادان! دنیادا دا، آخرتده ده منیم مولام سنسن؛ منی مسلمان اولاراق دنیادان آپار و عملی صالحلره قوووشدور».

۱۰۲ [یا محمّد!] بو [ماجرا] غیب خبرلریندندیر کی، سنه وحی ائدیریک و اونلار قورغو قوراراق ال_بیر اولوب قرارلاشدیقدا، سن اونلارین یانیندا دئییلدین.

۱۰۳ و سن نه قدر حریص اولسان دا انسانلارین چوخو ایمان گتیرن دئییللر.

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ هَٰذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْأَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

۱۰۴ و سن بونداناؤترو اونلاردان هئچ بیر موزد ایسته میرسن. بو (قرآن) دا عالملرده‌کیلر اوچون موعظه (اؤیود ــ نصیحت)دن غیری بیر شئی دئییلدیر.

۱۰۵ گؤیلرده و یئرده [ایمان گتیرمک اوچون] بیر چوخ دلیللر واردیر کی، اونون یانیندان اوزلرینی چئویره‌رك کئچیرلر (اونلارا دقّت یئتیرمیرلر).

۱۰۶ و اونلارین چوخو [ظاهرده] آللّها ایمان گتیرمه‌لرینه [رغماً باطینده اونا] شریک قوشورلار.

۱۰۷ مگر آللّهین تاملیه بورویِن عذابیندان، [بیر بلانین] گلمه‌سیندن و یا قیامتین اؤزلری ده بیلمه‌دن غفلتاً چاتماسیندان آماندادیرلار؟

۱۰۸ دئ: «بو، منیم یولومدور. من و منه تابع اولانلار بصیرتله آللّها دعوت ائدیریک. آللّه پاك و مقدّسدیر و من مشرکلردن دئییلم».

۱۰۹ سندن قاباق دا، شهرلرین اهالیسیندن آنجاق وحی ائتدیگیمیز کیشیلری [پیغمبر] گؤندرمیشیک. نه اوچون یئر اوزونده گزیب دولانمیرلار کی، اؤزلریندن قاباقکیلارین آخر ــ عاقبتی‌نین نتجه اولدوغونو گؤرسونلر؟ حقیقتاً، آخرت ائوی تقوالیلار اوچون داها یاخشی‌دیر. آیا باشا دوشمورسونوزمو؟

۱۱۰ نهایت، پیغمبرلر مأیوس اولدوقدا و [جماعاتین طرفیندن] تکذیب اولوندوقلارینی بیلدیکده، کؤمگیمیز اونلارا یئتدی و ایسته‌دیگیمیزه نجات وئریلدی. بیزیم عذابیمیز گناهکار قؤمدن دؤنده‌ریلمز.

۱۱۱ اونلارین حکایتلرینده عقل صاحبلری اوچون، سؤزسوز کی، عبرت واردیر [و بو قرآن] اویدوررولموش بیر سؤز دئییلدیر. و لاکین اؤزوندن قاباقکی [کتابلارین] تصدیقی و هر بیر شئیین [مفصّل] آچیقلاماسیدیر ایمان گتیرن قؤم اوچون ایسه هدایت و رحمتدیر.

سورة الرعد مكية وهي ثلث واربعون اية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِيٓ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ
وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اَللّٰهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمٰوَاتِ
بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ
يَجْرِي لِاَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ
﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَاَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ
الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ اِنَّ فِي ذٰلِكَ
لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْاَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ
مِنْ اَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقٰى بِمَاءٍ وَاحِدٍ
وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ فِي الْاُكُلِ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ
لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ وَاِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَاِذَا كُنَّا تُرَابًا
ءَاِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَاُولٰٓئِكَ
الْاَغْلَالُ فِيٓ اَعْنَاقِهِمْ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

رعد سوره سی [۱۳]

بو سوره قرآن ــ کریمین اون اوچونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۴۳) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ المر (الف، لام، میم، راء). بونلار کتابین آیه لریدیر و ربّین طرفیندن سنه نازل اولان [قرآن] حقدیر و لاکین انسانلارین چوخو ایمان گتیرمزلر.

۲ گؤیلری، گؤره بیله جگینیز ستونو اولمایان حالدا اوجالدان، سونرا عرشی اؤز استیلاسینا (استیلاسی آلتینا) آلان، معیّن وقته قده ر دولانان گونشی و آیی اؤز امری آلتینا آلان، هر ایشی اداره ائدن و اؤز آیه لرینی مفصّل آچیقلایان، محض آللّهدیر. اومید ائدیلیر کی، ربّینیزه قوووشاجاغینیزا ایناناسینیز.

۳ و یئری دؤشه ین، اورادا ثابت داغلار و چایلار قرار وئرن، هر بیر مئیوه لردن ایکی جفت (جوت ــ جوت) یارادان، گئجه ایله گوندوزو [و گوندوزله گئجه نی] اؤرتن [ده] اودور. حقیقتاً، بونلاردا دوشونوب ــ آنلایان بیر قؤم اوچون بیر چوخ نشانه لر واردیر.

۴ یئر اوزونده بیر ــ بیری نین یانیندا اولان قطعه لر (مختلف اقلیملی تورپاق ساحه لری)، بیر سو ایله سوواریلان اوزوم باغلاری، اکینلر و بیر کؤکدن و یا غیری بیر کؤکدن عمله گلن خورما آغاجلاری واردیر. یئمک اوچون بعضیسینی بعضیسیندن اوستون توتوروق. شبهه سیز کی، بوندا دا آنلاییب ــ درك ائدن قؤم اوچون بیر چوخ نشانه لر واردیر.

۵ اگر تعجبله نیرسنسه، اونلارین (کافرلرین) : «آیا بیز تورپاق اولاندان سونرا تزه دن یارادیلاجاغیقمی؟» ــ دئدیکلری سؤز کی [داها] تعجبلودور. اونلار ربّلرینه کافر اولانلاردیرلار، بویونلاریندا زنجیر اولانلار دا اونلاردیر و اونلار جهنّم اهلیدیر، اورادا دائمی قالاندیرلار.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى
ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ
كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ
قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى وَمَا تَغِيضُ
الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَالِمُ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ
أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ
بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى
يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ
وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا
وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾

۶ و سنی یاخشی‌لیقدان (رحمتدن) قاباق پیسلیگه (عذابا) قاریخدیریرلار. حالبوکی اؤزلریندن قاباق بو کیمی جزالار گلیب ـ کئچیبدیر. دوغرودان دا ربّین انسانلارا [اؤزلرینه] ظلمکار اولدوقلاری حالدا مغفرت (مرحمت) صاحبی‌دیر و حقیقتاً، ربّی‌نین جزاسی چوخ شدّتلیدیر.

۷ کافرلر دئییرلر: «نه اوچون اونا اؤز ربّی طرفیندن بیر معجزه نازل اولمور؟» [ای پیغمبر!] سن آنجاق خبردارلیق وئرنسن و هر بیر قوْم اوچون بیر هدایتچی واردیر.

۸ آلله، هر دیشی‌نین [بطنینده] نه داشیدیغینی و بطنلرین نه‌یی اسکیلدیب نه‌یی آرتیردیغینی بیلیر. اونون یانیندا هر شئیین [معیّن] بیر اؤلچوسو واردیر.

۹ او غیبی ده، آشکاری دا بیلندیر. بؤیوکدور، اوجادیر.

۱۰ سیزین ایچینیزدن سؤزونو گیزله‌دن، آشکار ائدن، گئجه‌نین قارانلیغیندا گیزله‌نن و گوندوز آشکارجا گزیب دولانانلار [آلله اوچون] عینی‌دیر، (بیردیر).

۱۱ اونو (انسانی) قاباقدان و آرخادان تعقیب ائدن ملکلر واردیر، آللهین امری ایله اونو قوروییورلار. اصلینده، بیر قوْم اؤز احوالینی ده‌ییشمه‌ینجه آلله اونلارین احوالینی (بوللوق، قیتلیق، صحّت و یا خسته‌لیک کیمی وضعیّتلرینی) ده‌ییشدیرمز. اگر آلله بیر قوْمه بیر پیسلیک اراده ائتسه اونو قایتاران بیر شئی یوخدور. و اوندان (آللهدان) غیری اونلارین هئچ بیر حمایه‌داری اولماز.

۱۲ سیزه، قورخو و اومید مقصدی ایله ایلدیریمی گؤسترن و آغیر بولودلاری وجودا گتیرن ده اودور.

۱۳ گؤی گورولتوسو اونا حمد ائتمک ایله و ملکلر ده اونون قورخوسوندان تسبیح ائدرلر. او، ایلدیریملاری گؤنده‌ریر و اونلارلا ایسته‌دیگینی وورور، بیر حالدا کی اونلار آلله باره‌سینده مباحثه ائدیرلر. اونون جزاسی ایسه چوخ آغیردیر.

لَهٗ دَعْوَةُ الْحَقِّ ؕ وَالَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ لَا يَسْتَجِيْبُوْنَ لَهُمْ بِشَيْءٍ
اِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ اِلَى الْمَآءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهٖ ؕ وَمَا دُعَآءُ
الْكٰفِرِيْنَ اِلَّا فِيْ ضَلٰلٍ ﴿١٤﴾ وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
طَوْعًا وَّكَرْهًا وَّظِلٰلُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ ﴿١٥﴾ قُلْ مَنْ رَّبُّ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ قُلِ اللّٰهُ ؕ قُلْ اَفَاتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُوْنِهٖۤ
اَوْلِيَآءَ لَا يَمْلِكُوْنَ لِاَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَّلَا ضَرًّا ؕ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي
الْاَعْمٰى وَالْبَصِيْرُ ۙ اَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمٰتُ وَالنُّوْرُ ۚ اَمْ جَعَلُوْا لِلّٰهِ
شُرَكَآءَ خَلَقُوْا كَخَلْقِهٖ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ ؕ قُلِ اللّٰهُ
خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَّهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً
فَسَالَتْ اَوْدِيَةٌ ۢ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا ؕ وَمِمَّا يُوْقِدُوْنَ
عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَآءَ حِلْيَةٍ اَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِّثْلُهٗ ؕ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ
الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ ؕ فَاَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَآءً ۚ وَاَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ
فِي الْاَرْضِ ؕ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ ﴿١٧﴾ لِلَّذِيْنَ اسْتَجَابُوْا لِرَبِّهِمُ
الْحُسْنٰى ؕ وَالَّذِيْنَ لَمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَهٗ لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا وَّمِثْلَهٗ مَعَهٗ
لَافْتَدَوْا بِهٖ ؕ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ سُوْٓءُ الْحِسَابِ ۙ وَمَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ؕ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾

۱۴ حقّ اولان دعوت اونا مخصوصدور و اوندان غیریسینی چاغیرانلارا، [چاغیردیقلاری] هئچ بیر جواب وئرمز. بونلار آغزینا [سو] چاتماق اوچون ایکی اووروجونو سویا آچان کیمسه کیمیدیر، حالبوکی، اصلا سو اونا چاتان دئییلدیر. کافرلرین یالوارماسی دا بئله بوشا گئدر.

۱۵ گؤیلرده و یئرده اولانلارین اؤزلری و کؤلگه‌لری ایستر–ایسته‌مز سحر–آخشام آللّها سجده ائدرلر.

۱۶ [یا محمّد! اونلارا] دئ: «گؤیلرین و یئرین ربّی کیمدیر؟» دئ: «آللّه دیر». دئ: «[بئله اولان حالدا] آیا اونو قویوب اؤزلرینه نه بیرخئییر، نه ده بیر ضرر وئره بیلمه‌ین شئیلری اؤزونوز اوچون دوستلار توتورسونوزمو؟» دئ: «آیا کورلا گؤره‌ن بیردیرمی؟ یاخود قارانلیقلا ایشیق بیردیر؟» یوخسا آللّها بیر سیرا شریکلر قوشدولار کی، اونون (آللّهین) یاراتدیغی کیمی [گویا اونلار دا] یاراتدیلار و سونرا دا [بو ایکی] یارانمیشلار [قاریشیب] بیر–بیرینه اوخشادیلار. دئ: «هر شئیین یارادانی آنجاق آللّهدیر و او تک دیر، هر شئیه غالبدیر».

۱۷ [او] گؤیدن یاغیش گؤندردی. دره‌لر اؤز تو‌توملارینا گؤره اونونلا دولوب داشدی و سئل اوستونه چیخان کؤپویو گؤتوروب آپاردی. بزه‌ك شئیلری و یا [آیری] بیر شئی دوزلتمک مقصدیله اوددا قیزاردیب –اریتدیکلری شئیلرین اوستونده ده بونا بنزه‌ر بیر کؤپوك واردیر. آللّه حقّ ایله باطلی [آیرد ائتمک اوچون] بئله مثال چکیر. کؤپوك یوخ اولوب گئدر و لاکین انسانلارا فایدا وئره‌ن شئی یئرده قالار. آللّه، مثللری بئله چکیر.

۱۸ ربّلری‌نین دعوتینی قبول ائدنلر اوچون یاخشی‌لیق واردیر. اونون دعوتینی قبول ائتمه‌ینلر ایسه یئر اوزونده اولان هر شئی و بیر او قده‌ر ده اونلارین اولسایدی، اونو فدیه اولاراق وئره‌ردیلر [کی، عذابدان قورتاریلسینلار، آمما قورتاریلمازدیلار] اونلار اوچون چوخ پیس بیر حساب–کتاب واردیر و اونلارین یئرلری جهنّمدیر. [اورا ایسه] نئجه ده پیس بیر یاتاقدیر.

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ
﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ
سُوءَ الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا
الصَّلَوٰةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ
السَّيِّئَةَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ
صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَٰئِكَةُ يَدْخُلُونَ
عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ
﴿٢٤﴾ وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ
اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ
وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
وَفَرِحُوا بِالْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَوٰةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ
﴿٢٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ
اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ آمَنُوا
وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

۱۹ آیا ربّیندن سنه نازل ائدیلن [قرآنین] حقّ اولدوغونو بیلن کیمسه [حقّی گؤرمه‌ین] کورلا بیردیرمی؟ آنجاق عقل صاحبلری اؤیود–نصیحت قبول ائدرلر.

۲۰ اونلار، آلّلها وئردیکلری عهده وفالی قالیر و عهد–پیمانلارینی سیندیرمیرلار.

۲۱ و اونلار، آلّلهین بیرلشدیریلمه‌سینی امر ائتدیگی شئیلری (قوهوملارین صلهٔ رحم حقّینی) بیرلشدیره‌رلر و ربّلریندن قورخارلار و حق–حسابین چتینلیگیندن واهمه ائدرلر.

۲۲ و اونلار ربّلری‌نین راضیلیغینی قازانماق اوچون صبر ائدرلر، ناماز قیلارلار، اونلارا وئردیگیمیز روزیدن گیزلینده و آشکاردا انفاق ائدرلر و پیسلیگی یاخشی‌لیقلا آرادان آپارارلار. گؤزه‌ل آخر–عاقبت بونلار اوچوندور.

۲۳ اونلار و عملی صالح آتا–بابالاری، آروادلاری و اؤولادلاری عدن جنّتینه داخل اولار و ملکلر ایسه هر قاپیدان اونلارا وارد اولارلار.

۲۴ [و اونلارا دئیرلر]: «صبر ائتدیگینیزه گؤره سیزه سلام اولسون! دوغرودان دا، آخرت ائوی‌نین عاقبتی گؤزه‌لدیر».

۲۵ و آلّله ایله عهد–پیمان باغلادیقدان سونرا عهدلرینی پوزانلار، آلّلهین بیرلشدیریلمه‌سینی امر ائتدیگی شئیلری قیرانلار و یئر اوزونده فتنه–فساد تؤره‌دنلر اوچون لعنت وار و اونلارین پیس عاقبت‌لری اولاجاق.

۲۶ آلّله ایسته‌دیگی کیمسه‌نین روزی‌سینی بول ائدر و [یا] تنگلشدیره‌ر. اونلار ایسه دنیا حیاتی ایله سئوینیرلر و دنیا حیاتی آخرت مقابلینده آز بیر دادیملیقدان غیری بیر شئی دئییلدیر.

۲۷ کافرلر دئییرلر: «نه اوچون ربّی طرفیندن اونا بیر معجزه نازل ائدیلمیر؟» [یا محمّد!] دئ: «اصلینده آلّله ایسته‌دیگینی ضلالته بوراخار و اونا طرف قاییدان شخصی اؤز هدایتینه قوووشدورار».

۲۸ اونلار ایمان گتیرن و قلبلری آلّلهین ذکری ایله آرام اولان کیمسه‌لردیرلر. آگاه اولون! آلّلهین ذکری ایله قلبلر آرام تاپار.

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَآبٍ ﴿٢٩﴾ كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ لِتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَٰنِ ۚ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾ وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتَىٰ ۗ بَلْ لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا ۗ أَفَلَمْ يَيْأَسِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا ۗ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِنْ دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾ أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ۗ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ ۚ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بِظَاهِرٍ مِنَ الْقَوْلِ ۗ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ ۗ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ ۖ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٣٤﴾

۲۹ ایمان گتیریب یاخشی ایشلر گؤرنلرین خوش حالینا! و [اونلارین] خوش آخرـعاقبتلری واردیر.

۳۰ بئله لیکله سنی، اؤزوندن اوّل چوخلو امّتلر گلیب گئتمیش (بیر امّته پیغمبر گؤندردیک کی،) سنه وحی ائتدیگیمیزی اونلارا اوخویاسان بیر حالدا کی، اونلار رحمان [اولان آللّها] کافر اولماقدادیرلار. دئ: «او، منیم ربّیمدیر. اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. آنجاق اونا توکّل ائتمیشم و سون دؤنوشوم اونادیر».

۳۱ و اگر بیر قرآن اولسایدی و [اونون هیبتیندن] داغلار حرکته گلسیدی، یاخود اونونلا یئر پارچالانسایدی و یا اؤلولر دانیشسایدیلار، او کتاب الله [مطلق بو قرآن اولاردی]. یوخ، بوتون ایشلر آللّها باغلیدیر. مگر ایمان گتیرنلر بیلمه ییبلر کی، اگر آللّه ایسته سیدی، بوتون انسانلاری هدایت ائدردی؟ آمما کافرلره آللّهین وعده سی یئرینه یئتنه دك ائتدیکلری عمللره گؤره اونلارا [آوادانلیغی کؤکوندن قازان] بیر بلا اوز وئره جک و یا خود یوردلاری نین یانینا چاتاجاقدیر. حقیقتاً، آللّه اؤز وعده سینه خلاف چیخماز.

۳۲ سندن قاباقکی پیغمبرلره ده استهزا ائدیلدی. کافرلره مهلت وئردیم، داها سونرا اونلاری [عذابلا] یاخالادیم. منیم اونلاری جزالاندیرماغیم نئجه ایدی؟

۳۳ آیا هر بیر کسین عملینه نظارت ائدن کیمسه [نظارت ائتمه ین کیمسه کیمدیر؟] و آللّها شریکلر قوشدولار. دئ: «اونلارین آدلارینی دئیین گؤرك. آیا اونا یئر اوزونده تانیمادیغی [بئله بیر شئیی] خبر وئریرسینیزمی؟ یوخسا بوش سؤز دئییرسینیز؟» خیر، کافرلره حیله لری بزه کلی گؤروندو و حقّ یولدان آزدیریلدیلار. اصلینده، آللّهین آزدیردیغی شخصه یول گؤسترن اولماز.

۳۴ اونلار اوچون دنیا حیاتیندا عذاب وار، آخرت عذابی ایسه یقین کی، داها مشقّتلیدیر. و آللّهین [عذابیندان] اونلاری قورویان یوخدور.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ
النَّارُ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ
إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ
أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ ﴿٣٦﴾
وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ
بَعْدَمَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ
﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً
وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ
﴿٣٨﴾ يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾ وَإِنْ
مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ
وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ
أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ
﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ
مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾

۳۵ تقوالیلارا وعده وئریلن جنّتین وصفی [بئله‌دیر]: آلتینداان آرخلار آخیر، یئمکلری ده، کؤلگه‌لری ده دائمی دیر. بو، [آللهدان قورخوب پیس عمللردن] چکینن‌لرین عاقبتی دیر. کافرلرین عاقبتی ایسه جهنّمدیر.

۳۶ کتاب وئردیکلریمیز کیمسه‌لر سنه نازل ائدیلمیش [قرآنا] سئوینیرلر. فرقه‌لردن ائله‌سی ده وار کی، اونون بیر قسمینی انکار ائدیر. دئ: «منه امر اولونموشدور کی، آللها عبادت ائدم و اونا شریک قوشمایام. اونا طرف چاغیریرام، قاییداجاغیم دا اونادیر».

۳۷ بئله‌لیکه، بیز اونو (قرآنی) آیدین (عربجه) بیر حؤکم اولاراق نازل ائتدیک. و اگر سنه گلن علمدن (قرآندان) سونرا کافرلرین هوا‌ـ‌هوسلرینه اویسان، آللهین برابرینده هئچ بیر حمایه‌دارین و قوروپانین اولمایاجاقدیر.

۳۸ و سندن قاباق دا پیغمبرلر گؤندردیک و اونلار اوچون زؤجه‌لر و اؤولادلار قرار وئردیک. آللهین اذنی اولمادان هئچ بیر پیغمبر معجزه گتیره بیلمز. هر بیر زمان اوچون بیر کتاب واردیر.

۳۹ آللّه ایسته‌دیگی شئیی محو ائدر و یا ثابتلشدیرر. کتابین اصلی اونون یانینداادیر.

۴۰ اونلارا وعد ائتدیگیمیزین بیر قسمینی سنه گؤسترسک ده و یا سنی قبض‌ـ‌روح ائتسک ده [فرق ائتمز]. سن آنجاق [حؤکمو] چاتدیرمالی‌سان، حساب‌ـ‌کتاب ایسه بیزه عایددیر.

۴۱ مگر گؤرمورلر کی، بیز گلیب [کفر] تورپاغی‌نین ساحه‌سینی آزالدیریق؟ حؤکم ائدن آللهدیر. اونون حؤکمونو دفع ائده بیلن یوخدور. او سرعتله حساب چکندیر.

۴۲ شبهه‌سیز کی، اونلاردان اوّلکیلر ده قورغو قوردولار و [لاکین] بوتون تدبیرلر آللها عایددیر. هر کسین نه قازاندیغینی بیلیر. و تئزلیکله کافرلر بیلرلر کی، آخرت ائوی‌نین [خوش] عاقبتی کیمه عایددیر.

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

سورة ابراهيم مكية وهي اثنتان وخمسون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الر كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

۴۳ کافر اولانلار دئییرلر : «سن پیغمبر دئییلسن». دئ : «منیمله سیزین آرانیزدا آلّلهین و کتاب علمی یانیندا اولانین شاهید اولماسی یئتر».

ابراهیم سوره سی [۱۴]

بو سوره قرآن ـ کریمین اون دؤردونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۵۲) آیه دیر.

رحمان و مهربان آلّلهین آدی ایله

۱ الر (الف، لام، راء). [بو] سنه نازل ائتدیگیمیز بیر کتابدیر کی، [اونونلا] انسانلاری اؤز ربّلری نین اذنی ایله قارانلیقدان ایشیقلیغا، هم ده همیشه غالب و حمد ائدیلمگه لایق اولان آلّلهین یولونا چیخارداسان.

۲ اثله بیر آلّله کی، گؤیلرده و یئرده هر نه وارسا، هامیسی اونوندور. [دوچار اولاجاقلاری] شدّتلی عذابدان اؤترو، وای کافرلرین حالینا!

۳ او کسلر کی، دنیانی آخرتدن اوستون توتورلار، آلّله یولوندا مانعه تؤره دیرلر و اونو اَیری حالا سالماق ایسته ییرلر، [حقدن چوخ] اوزاق آزغینلیقدادیرلار.

۴ بیز هر بیر پیغمبری آنجاق اؤز قؤمونون دیلینجه گؤندردیک کی، اونلارا آچیب ـ آیدینلاشدیرسین. دئمک، آلّله هر کیمی ایسته سه ضلالته بوراخار و هر کیمی ده ایسته سه هدایت ائدر. او، عزّت و رحمت صاحبی دیر.

۵ و حقیقتاً، موسانی اؤز آیه لریمیزله گؤندردیک [و اونا دئدیک کی]: «اؤز قؤمونو قارانلیقلاردان ایشیقلیغا چیخارت و آلّلهین گونلرینی اونلارا خاطرلات! سؤز سوز کی، بوندا، چوخ صبر ائدن و چوخ شکر ائدنلر اوچون عبرتلر واردیر».

وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ اَنْجٰيكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُونَ اَبْنَٓاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَٓاءَكُمْ وَفٖي ذٰلِكُمْ بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظٖيمٌ ﴿٦﴾ وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَاَزٖيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابٖي لَشَدٖيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسٰٓى اِنْ تَكْفُرُٓوا اَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ جَمٖيعًا فَاِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ حَمٖيدٌ ﴿٨﴾ اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذٖينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا اللّٰهُ جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّٓوا اَيْدِيَهُمْ فٖٓي اَفْوَاهِهِمْ وَقَالُٓوا اِنَّا كَفَرْنَا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِهٖ وَاِنَّا لَفٖي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَٓا اِلَيْهِ مُرٖيبٍ ﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ اَفِي اللّٰهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى قَالُٓوا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرٖيدُونَ اَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُنَا فَاْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبٖينٍ ﴿١٠﴾

۶ [یاد ائت] بیر زمان موسی اؤز قؤمونه دئدی : «آلّلهین سیزه بخش ائتدیگی نعمتی یادینیزا سالین—او وقت سیزی فرعون اهلی نین الیندن قورتاردی. اونلار سیزه پیس شکنجه وئریردیلر و اوغلانلارینیزی اؤلدورور ، آروادلارینیزی ایسه دیری ساخلاییردیلار. بوندا سیزین اوچون ربّینیز طرفیندن بؤیوك بیر سیناق (امتحان) واردیر».

۷ و یادینیزا سالین، او زمان ربّینیز خبردار ائتدی کی : «اگر شکر ائتسه نیز، [نعمتینیزی] قطعیّتله آرتیراجاغام و اگر کفره دوشسه نیز، دوغرودان دا منیم عذابیم چوخ شدّتلیدیر».

۸ و موسی دئدی : «اگر سیز و یئر اوزونده اولانلار تمامیله کفر (نانکورلوق) ائتسه نیز ده، بیلین کی، آلّله اصلا محتاج دئییلدیر و حمد ائدیلمگه لایقدیر».

۹ مگر سیزدن اوّلکی— نوح، عاد و ثمود قؤمونون و اونلاردان سونرا گلیب—گئتمیش و آلّلهدان ساوای هئچ کیمین خبری اولمایان قؤملرین خبری سیزه گلیب چاتمادیمی؟ پیغمبرلری آچیق—آیدین دلیللر گتیردیلر. اونلار ایسه الـلرینی آغیزلارینا قویوب دئدیلر : «بیز سیزین پیغمبرلیگینیزی انکار ائدیریک و بیز، سیزین بیزی دعوت ائتدیگینیز شئی حقّینده ده درین شبهه و تردید ایچینده ییک».

۱۰ پیغمبرلری دئدیلر : «مگر گؤیلری و یئری یارادان آلّلها دا شبهه ائتمک اولارمی؟ او سیزی دعوت ائدیر کی، گناهلارینیزی باغیشلاسین و سیزه معیّن وقته کیمی مهلت وئرسین». دئدیلر : «سیز ده بیزیم کیمی عادی بیر بشرسینیز. بیزی آتالاریمیزین عبادت ائتدیکلری شئیلردن دؤندرمک ایسته ییرسینیز. اوندا بس بیزیم اوچون آیدین—آشکار دلیل گتیرین».

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ اِنْ نَحْنُ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَمُنُّ عَلٰى مَنْ يَشَاۤءُ مِنْ عِبَادِهٖۜ وَمَا كَانَ لَنَاۤ اَنْ نَاْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِۜ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ وَمَا لَنَاۤ اَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰينَا سُبُلَنَاۜ وَلَنَصْبِرَنَّ عَلٰى مَاۤ اٰذَيْتُمُونَاۜ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ اَرْضِنَاۤ اَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَاۜ فَاَوْحٰۤى اِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَۙ ﴿١٣﴾ وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْۜ ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿١٤﴾ وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍۙ ﴿١٥﴾ مِنْ وَرَاۤئِهٖ جَهَنَّمُ وَيُسْقٰى مِنْ مَاۤءٍ صَدِيدٍۙ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَاْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍۜ وَمِنْ وَرَاۤئِهٖ عَذَابٌ غَلِيظٌ ﴿١٧﴾ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍۜ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلٰى شَيْءٍۜ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٨﴾

۱۱ پیغمبرلری اونلارا دئدی : «بیز آنجاق سیزین کیمی بیر بشریک، لاکین آللّه اؤز بنده‌لریندن ایسته‌دیگی شخصه اوستون نعمت بخش ائدر و آللّهین اذنی اولمادان بیزیم سیزه هئچ بیر دلیل گتیرمگیمیز ممکن دئییلدیر. و مؤمنلر آنجاق آللّها توکّل ائتمه‌لیدیرلر».

۱۲ «بیزی یوللاریمیزا هدایت ائتدیگی بیر حالدا نه اوچون آللّها توکّل ائتمه‌یک؟ بیزه وئردیگینیز بوتون اذیّتلره، البتّه صبر ائده‌جه‌ییک. توکّل ائدنلر ده گرهك تکجه آللّها توکّل ائتسینلر».

۱۳ کافرلر پیغمبرلرینه دئدیلر : «یا سیزی یوردوموزدان چیخارداجاغیق، یا دا مطلق دینیمیزه دؤنه‌جکسینیز». سونرا ربّلری اونلارا وحی ائتدی کی : «بیز حؤکماً ظلمکارلاری هلاك (محو) ائده‌جه‌ییک».

۱۴ اونلاردان سونرا، البتّه سیزی او یرده یئرلشدیره‌جه‌ییک. بو، منیم مقامیمدان (قیامت گونو حساب ــ کتاب اوچون حضوروم‌دا دورماقدان) قورخانلارا و هده ــ قورخومدان واهمه ائدنلره عایددیر.

۱۵ و [پیغمبرلر آللّهدان] کؤمکلیک ایسته‌دیلر. و بوتون عنادکار تکبّر صاحبلری ایسه اومیدلرینی ایتیردیلر.

۱۶ [بو اومیدسیزلیگین] آرخاسیندا ایسه جهنّم واردیر و اونا ایرینلی سودان ایچیردیله جکدیر.

۱۷ اونو قورتوم ــ قورتوم ایچر و اونو اودا بیلمز. اونو هر طرفدن اؤلوم چولغالایار و لاکین اؤلمز. آرخاسیندا قاتی (دهشتلی) بیر عذاب واردیر.

۱۸ ربّلرینی انکار ائدنلرین عمللری، فیرتینالی بیر گونده، تند یئلین سوووروب آپاردیغی کوله بنزه‌ر و اونلار ائتدیکلری عملدن هئچ بیر فایدا قازانا بیلمزلر. بودور اوزاق (ده‌رین) آزغینلیق.

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ اِنْ يَشَاْ
يُذْهِبْكُمْ وَيَاْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾ وَمَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَزِيزٍ ﴿٢٠﴾
وَبَرَزُوا لِلّٰهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوٓا اِنَّا
كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا
لَوْ هَدٰينَا اللّٰهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَٓاءٌ عَلَيْنَٓا اَجَزِعْنَٓا اَمْ
صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ
الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
فَاَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ اِلَّٓا اَنْ
دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُومُونِي وَلُومُوٓا اَنْفُسَكُمْ
مَٓا اَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ اِنِّي كَفَرْتُ بِمَٓا
اَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ اِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٢٢﴾
وَاُدْخِلَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ
فِيهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾ اَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً
طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ اَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَٓاءِ ﴿٢٤﴾

۱۹ مگر آللّهین گؤیلری و یئری حقّ اولاراق یاراتدیغینی گؤرمورسنمی؟ اگر ایسته‌سه، سیزی [آرادان] آپارار و تزه بیر مخلوق گتیرر.

۲۰ و بو [ایش] آللّها چتین دئییلدیر.

۲۱ هامی آللّهین حضورروندا ظاهر اولار. اوندا ضعیفلر تکبّرلوك ائدنلره دئیرلر: «بیز سیزه تابع ایدیک. ایندی آللّهین عذابینی آزدا اولسا بیزدن دفع ائده بیلرسینیزمی؟» دئیرلر: «اگر آللّه بیزی هدایت ائتسه ایدی، بیز ده سیزی هدایت ائدردیک. ایستر چیغیریب‌ـ‌باغیراق، ایسترسه دوروب‌ـ‌باخاق، بیزه بیردیر. بیزیم اوچون هئچ بیر قورتولوش یوخدور».

۲۲ ایش ایشدن کئچندن سونرا شیطان بئله دئیه‌جک: «آللّه سیزه دوغرو وعده وئردی. من ایسه سیزه وعده وئردیم و سونرا خلاف چیخدیم. منیم سیزین اوستونوزده هئچ بیر استیلام یوخ ایدی. من آنجاق سیزی دعوت ائتدیم و سیز ده منیم دعوتیمی قبول ائتدینیز. ایندی منی قینامایین! اؤزونوزو قینایین! نه من سیزین دادینیزا چاتا بیلره‌م، نه ده سیز منیم دادیما چاتا بیلرسینیز. من قاباقدان دا سیزین منی آللّها شریک قوشماغینیزی انکار ائتمیشم». دوغرودان دا، ظلمکارلار اوچون آغریلی بیر عذاب واردیر.

۲۳ ایمان گتیرن و صالح عمل صاحبی اولانلار ایسه آلتیندان آرخلار آخان جنّتلره داخل ائدیله‌جکلر کی، ربّلری‌نین اذنی ایله اورادا دائمی قالاندیرلار. اونلارین اورادا آلقیشلاری ''سلام''ـ‌دیر.

۲۴ مگر آللّهین نئجه بیر مثل چکدیگینی گؤرمورسنمی؟ پاك سؤز (توحید) کؤکو [یئرده] ثابتلشمیش و بوداقلاری گؤیده چارداقلانان پاك بیر آغاج کیمیدیر.

تُؤْتِيْ اُكُلَهَا كُلَّ حِيْنٍ بِاِذْنِ رَبِّهَا ؕ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿٢٥﴾ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيْثَةٍ كَشَجَرَةٍ
خَبِيْثَةِ ۨاجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿٢٦﴾
يُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِ ۚ وَيُضِلُّ اللّٰهُ الظّٰلِمِيْنَ ۙ وَيَفْعَلُ اللّٰهُ
مَا يَشَآءُ ﴿٢٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ بَدَّلُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ
كُفْرًا وَّاَحَلُّوْا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ ۚ يَصْلَوْنَهَا ؕ
وَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوْا لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِّيُضِلُّوْا عَنْ سَبِيْلِهٖ ؕ
قُلْ تَمَتَّعُوْا فَاِنَّ مَصِيْرَكُمْ اِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِّعِبَادِيَ الَّذِيْنَ
اٰمَنُوْا يُقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَيُنْفِقُوْا مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ سِرًّا وَّعَلَانِيَةً
مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيْهِ وَلَا خِلٰلٌ ﴿٣١﴾ اَللّٰهُ الَّذِيْ
خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَخْرَجَ
بِهٖ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ
فِي الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ ۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْاَنْهٰرَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ ۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

۲۵ [او آغاج] هر موسمده اؤز مئیوه‌سینی ربّی‌نین اذنی ایله وئرر. آلله انسانلارا بئله مثللر چکر کی، بلکه اونلار عبرت آلسینلار.

۲۶ پیس سؤز (شرك) ایسه یئردن قوپاریلمیش، کؤکو اولمایان پیس بیر آغاجا بنزه‌ر.

۲۷ آلله ایمان گتیرنلری دنیادا دا، آخرتده ده [اورکلرینده ثابتلشمیش] محکم سؤزلر اوستونده ثابت قدم ائدر و آلله ظلمکارلاری ضلالتده بوراخار و آلله ایسته دیگینی ائدر.

۲۸ مگر آللهین نعمتینی کفره ده‌ییشنلری و قؤملرینی هلاکت یوردونا سوق ائدنلری گؤرمه دینمی؟

۲۹ جهنّمه داخل اولاجاقلار و اورا نئجه ده پیس قرارگاهدیر.

۳۰ انسانلاری آلله یولوندان آزدیرماق اوچون اونا شریکلر قوشدولار. دئ: «[کئچیجی بو لذّتلردن] فایدالانماقدا اولون! سیزین قاییداجاغینیز یئر دوغروداندا جهنّمدیر».

۳۱ [یا محمّد!] ایمان گتیرن بنده‌لریمه دئ: «ناماز قیلسینلار و هئچ آلیش-وئریشین و دوستلوغون ممکن اولمایاجاغی گون گلمزدن اوّل، اونلارا وئردیگیمیز روزیدن گیزلینده و آشکاردا انفاق ائتسینلر».

۳۲ آللهدیر کی، گؤیلری و یئری یاراتدی، گؤیدن یاغمور گؤندردی، اونونلا سیزین اوچون روزی اولاراق مئیوه‌لر یئتیشدیردی و اونون امری ایله دریادا حرکت ائتمک اوچون گمیلری سیزه تابع ائتدی و چایلاری سیزه رام ائتدی.

۳۳ همیشه سئیر ائدن گونشی و آیی سیزین اوچون رام ائتدی. گئجه و گوندوزو [ده] سیزین اوچون رام ائتدی.

وَاٰتٰيكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوهُؕ وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَاؕ
اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ
رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ اَنْ نَعْبُدَ
الْاَصْنَامَؕ ﴿٣٥﴾ رَبِّ اِنَّهُنَّ اَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِۚ فَمَنْ
تَبِعَنِي فَاِنَّهُ مِنِّيۚ وَمَنْ عَصَانِي فَاِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٦﴾
رَبَّنَا اِنِّي اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ
بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِۙ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ
تَهْوِي اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾
رَبَّنَا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُؕ وَمَا يَخْفٰى عَلَى
اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾ اَلْحَمْدُ
لِلّٰهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ اِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَؕ اِنَّ
رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي
رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا
يَعْمَلُ الظَّالِمُونَؕ اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْاَبْصَارُ ﴿٤٢﴾

۳۴ اوندان هر نه ایسته‌یب‌سینیز، هامیسیندان سیزه وئریبدیر. اگر آللّهین نعمتلرینی سایماق ایسته‌سه‌نیز، سایا بیلمزسینیز، دوغروداندا انسان چوخ ظالم، هم ده چوخ نانکوردور.

۳۵ [خاطرلا کی،] او زمان ابراهیم دئدی: «پروردگارا! بو شهری امن–آمانلیق [یوردو] ائت! منی و اؤولادیمی بوتلره عبادت ائتمکدن اوزاق ساخلا!»

۳۶ «پروردگارا! اونلار، حقیقتاً، انسانلاردان بیر چوخونو آزدیریبلار. ایندی هر کیم منه تابع اولسا، شبهه سیز کی، مندن‌دیر و هر کیم منه عاصی اولسا، یقین کی، سن باغیشلایانسان و مهربانسان».

۳۷ «پروردگارا! من اؤولادیمدان [بعضی‌سینی] سنین بیت الحرامی‌نین یانیندا اکین بیتمز بیر وادیده ساکن ائتمیشم. [کی،] پروردگارا! اونلار ناماز قیلسینلار. ایندی ائله ائت کی، انسانلارین بیر قسمی‌نین قلبلری اونلارا مئیل ائتسین و اونلارا محصوللاردان روزی وئر! بلکه شکر ائتسینلر».

۳۸ «پروردگارا! شبهه‌سیز کی، سن بیزیم گیزلتدیکلریمیزی و آشکار ائتدیگیمیز شئیلری بیلیرسن. یئرده و گؤیده هئچ بیر شئی آللّهدان گیزلین دئییلدیر».

۳۹ «حمد، تمامیله، قوجا وقتیمده منه اسماعیل و اسحاقی عطاء ائدن آللّها مخصوصدور. حقیقتاً، مینم ربّیم دوعالاری ائشیدندیر».

۴۰ «پروردگارا! منی ده نسلیمدن اولانلاری دا ناماز قیلان ائت! پروردگارا! و منیم دوعامی قبول ائت!»

۴۱ «پروردگارا! حساب–کتاب قورولان گون منی، آتا–آنامی و مؤمنلری باغیشلا!»

۴۲ و [یامحمّد!] آللّهی ظلمکارلارین ائتدیکلری عملدن غافل سانما! اونلارین [جزاسینی آللّه] ائله بیر گون اوچون گئجیکدیریر کی، [او گونده] گؤزلر حدقه‌دن چیخار.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُؤُسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ ﴿٤٣﴾ وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخِّرْنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ نُجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ أَوَلَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنْتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾ فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشَى وُجُوهَهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

۴۳ بویونلارینی اوزادیب باشلارینی دیک توتارلار. [قورخودان] گؤزلرینی ده قیرپا بیلمزلر و قلبلری ده بوشدور (هاوایی دیر).

۴۴ و انسانلاری اونلارا عذاب گله جگی گوندن قورخوت! [او گون] ظلمکارلار دئیرلر: «پروردگارا! بیزه آز بیر مدّت مهلت وئر کی، سنین دعوتینی قبول ائدك و پیغمبرلره تابع اولاق». [اونلارا دئییلر]: «مگر سیز بوندان اوّل آند ایچمیردینیز کی، سیزین اوچون هئچ بیر زوال یوخدور؟»

۴۵ و اؤزلرینه ظلم ائدنلرین ساکن اولدوقلاری یئرده ساکن اولدونوز و سیزه بللی اولدو کی، اونلارا نئیله میشیک و سیزه مثللر ده چکدیک.

۴۶ اونلار قورغولارینی قوردولار و قورغولاری[نین جزاسی] آللّه یانیندادیر، هر چند اونلارین قورغولاریندان داغلار یئریندن اویناردی.

۴۷ بئله گمان ائتمه کی، آللّه پیغمبرلره وئردیگی وعده یه خلاف چیخاجاقدیر. آللّه، حقیقتاً عزّت و انتقام صاحبی دیر.

۴۸ بیر گون کی، یئر آیری بیر یئره، گؤیلر ده [آیری بیر گؤیلره] چئوریله جکدیر. [و بوتون انسانلار] هر شئیه غالب اولان واحد آللّهین حضوروندا دوراجاقلار.

۴۹ و او گونده گناهکارلاری زنجیرلره باغلانمیش [صورتده] گؤررسن.

۵۰ کؤینکلری قطراندان (ارینمیش میس و یا تئز آلیشان بیر آغاجدان) [اولاجاق] و اوز- گؤزلرینی اود بورویه جکدیر.

۵۱ بئله لیکه آللّه هر کسه ائتدیگی عمللرین جزاسینی وئره جکدیر. شبهه سیزکی، آللّه سرعتله حساب چکندیر.

۵۲ بو [قرآن] انسانلار اوچون بیر مؤعظه دیر [کی، اونونلا] هم قورخسونلار و هم بیلسینلر کی، او تک بیر تانریدیر و هم ده عقل صاحبلری دوشونوب عبرت آلسینلار.

سورة الحجر مكية وهي تسع وتسعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الر تلك آيات الكتاب وقرآن مبين ﴿١﴾ ربما يود الذين كفروا لو كانوا مسلمين ﴿٢﴾ ذرهم يأكلوا ويتمتعوا ويلههم الأمل فسوف يعلمون ﴿٣﴾ وما أهلكنا من قرية إلا ولها كتاب معلوم ﴿٤﴾ ما تسبق من أمة أجلها وما يستأخرون ﴿٥﴾ وقالوا يا أيها الذي نزل عليه الذكر إنك لمجنون ﴿٦﴾ لو ما تأتينا بالملائكة إن كنت من الصادقين ﴿٧﴾ ما ننزل الملائكة إلا بالحق وما كانوا إذا منظرين ﴿٨﴾ إنا نحن نزلنا الذكر وإنا له لحافظون ﴿٩﴾ ولقد أرسلنا من قبلك في شيع الأولين ﴿١٠﴾ وما يأتيهم من رسول إلا كانوا به يستهزئون ﴿١١﴾ كذلك نسلكه في قلوب المجرمين ﴿١٢﴾ لا يؤمنون به وقد خلت سنة الأولين ﴿١٣﴾ ولو فتحنا عليهم بابا من السماء فظلوا فيه يعرجون ﴿١٤﴾ لقالوا إنما سكرت أبصارنا بل نحن قوم مسحورون ﴿١٥﴾

حجر سوره سی [۱۵]

بو سوره قرآن ــ کریمین اون بئشینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۹۹) آیه دیر

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ الر (الف ، لام، راء). بو [نـلار سماوی] کتاب [اولان] آچیق آیدین قرآنین آیه لریدیر.

۲ بیر چوخ کافرلر [اوگون] مسلمان اولدوقلارینی آرزو ائدرلر.

۳ قوی یئسینلر، کئف چکسینلر و آرزولاری باشلارینی قاتسین. تئزلیکله بیلرلر.

۴ هلاك ائتدیگیمیز هئچ بیر شهر یوخدور کی، اونون بللی بیر اجلی اولماسین.

۵ هئچ بیر امّت، اجلیندن قاباغا کئچه بیلمز، دالی دا قالا بیلمز.

۶ و دئدیلر : «ای اؤزونه قرآن نازل اولان کیمسه! دوغروداندا سن بیر دلی سن».

۷ «اگر دوز دئییر سنسه، نه اوچون ملکلری بیزیم یانیمیزا گتیرمیرسن؟»

۸ ملکلری بیز آنجاق حقّ اولاراق نازل ائدریک، او وقت داها مهلت وئریلمزلر.

۹ شبهه سیز کی، بیز بو قرآنی نازل ائتمیشیک و سؤز سوز کی، بیز اونو قورویوب ــ ساخلایاجاغیق.

۱۰ حقیقتاً، بیز سندن اوّل [ده] قاباقکی امّتلره [پیغمبرلر] گؤندرمیشیک.

۱۱ اونلارا هئچ بیر پیغمبر گلمه دی کی، اونا استهزاء ائتمه سینلر.

۱۲ بیز اونو گناهکارلارین قلبینه بئله یئریده ریک.

۱۳ اونا ایمان گتیرمزلر. کئچمیشلرین ده عادت ــ عنعنه لری بئله ایدی.

۱۴ و اگر گؤیدن اونلارا بیر قاپی آچسایدیق کی، اورادان گؤیلره چیخسایدیلار؛

۱۵ یئنه ده دئیردیلر کی : «گؤزوموز باغلانیبدیر. اصلینده بیز اووسونلانمیش بیر قؤموك».

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٦﴾
وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ
السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا
فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا
لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ مِنْ
شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾
وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ
وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ
وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ
عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ
قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا
مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ
مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ
أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

۱۶ بیز گؤیده بورجلر یاراتدیق و اونلاری باخانلار اوچون بزه‌دیک .
۱۷ و اونلاری هر بیر قوووولموش شیطاندان قورودوق .
۱۸ لاکین خلوتی قولاق آسان کیمسه‌نی آشکارجاسینا آخان بیر اولدوز تعقیب ائدر .
۱۹ و یئری دؤشه‌دیک ، اورادا محکم داغلار یئرلشدیردیک و هر شئیدن معیّن اؤلچوده (لازیمی قده‌ر) گؤیرتدیک .
۲۰ سیزین اوچون و سیزین روزی وئره‌سی اولمادیغینیز کسلر اوچون لازیمی یاشاییش وسیله‌سی یاراتدیق .
۲۱ هئچ بیر شئی یوخدور کی ، اونون خزینه‌لری بیزده اولماسین و بیز اونو آنجاق بللی بیر اؤلچوده نازل ائده‌ریک .
۲۲ و یئللری مایالاندیران (تورزلاندیران) اولاراق گؤندردیک و گؤیدن یاغمور نازل ائتدیک ، و اونونلا سیزی سوواردیق . بیر حالدا کی ، سیز اونو ییغیب ساخلایان دئییل سینیز .
۲۳ هئچ ، شبهه‌سیزکی ، دیریلدن ده اؤلدورن ده بیزیک و [اصل] وارث ده بیزیک .
۲۴ شبهه سیز کی ، سیزدن اوّل گلیب ـ گئدنلری ده تانیییریق و سیزدن سونرا گلنلری ده تانیییریق .
۲۵ حقیقتاً ، سنین ربّین اونلاری بیر یئره ییغاجاق . او ، حقیقتاً ، حکمت صاحبی‌دیر و بیلندیر .
۲۶ و دوغرودان دا انسانی قورروموش و قوخوموش قارا پالچیقدان یاراتدیق .
۲۷ و اوندان اوّل جنّی ده آلوودان دوشموش اوددان یاراتدیق .
۲۸ [و خاطرلا] بیر زمان سنین ربّین ملکلره دئدی : «من بشری قورروموش و قوخوموش قارا پالچیقدان یاراداجاغام!»
۲۹ من اونو یاراشدیریب ، اؤز روحومدان اونا پوفله‌دیگیم زمان سیز اونا سجده ائدین .
۳۰ ملکلر هامیسی بیرلیکده اونا سجده ائتدیلر .
۳۱ ابلیسدن سوایی . او ، سجده ائدنلرله بیرلیکده اولماقدان امتناع ائتدی .

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمْ أَكُنْ لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾ قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٣٧﴾ إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هَٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾ نَبِّئْ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿٥١﴾

۳۲ بویوردو : «ای ابلیس! سنه نه اولوب کی، سجده ائدنلرله بیرلیکده اولمایاسان؟!»

۳۳ دئدی : «من قورو، قوخوموش قارا پالچیقدان یاراتدیغین بشره سجده ائدن دئییلم».

۳۴ بویوردو : «بورادان چیخ! سن [درگاهیمدان] قوورولموشسان».

۳۵ «و جزا گونونه کیمی سن لعنت‌لنمیشسن».

۳۶ دئدی : «پروردگارا! منه انسانلارین[یئنی‌دن] دیریله جکلری گونه قده‌ر مهلت وئر!»

۳۷ بویوردو : «سن مهلت وئریلنلردن سن».

۳۸ «معلوم وقتین گونونه قده‌ر».

۳۹ دئدی : «پروردگارا! منی [بو حؤکمونون سببی ایله] آزدیردیغینا گؤره، یئر اوزونده [انسانلارا گناهلارینی] بزه‌کلی گؤستریب، هامیسینی آزدیراجاغام».

۴۰ «تکجه سنین صادق بنده‌لریندن سوایی».

۴۱ بویوردو : «بو منه ساری دوغرو یولدور».

۴۲ «اصلینده سنه اویان آزغینلاردان سوایی، بنده‌لریمین اوستونده سنین هئچ بیر استیلان یوخدور».

۴۳ و دوغرودان دا اونلارین هامیسی‌نین وعده یئری جهنّمدیر.

۴۴ [بیر جهنّم کی،] اونون یئددی قاپیسی وار و هر قاپیدان اونلارین معیّن بیر دسته سی [داخل اولار].

۴۵ شبهه سیز کی، تقوالیلار باغلاردا و بولاقلاردادیرلار.

۴۶ [اونلارا دئییلر کی] : «ساغ ـ سلامت و امن ـ آمانلیقلا داخل اولون!»

۴۷ و اونلارین اورکلرینده‌کی کین ـ کدورتی یولوب آتدیق. اونلار قارداش کیمی تختلر اوستونده اوز ـ اوزه آیله شرلر.

۴۸ اونلارا اورادا هئچ بیر اینجیکلیک اوز وئرمز و اونلار اورادان چیخاریلان دئییللر.

۴۹ بنده‌لریمه خبر وئر کی، حقیقتاً، باغیشلایان و مهربان منم.

۵۰ و حقیقتاً، منیم عذابیم چوخ آغریلی عذابدیر.

۵۱ و ابراهیمین قوناقلاریندان اونلارا خبر وئر!

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا
لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَىٰ أَن
مَّسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ
فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ
رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ
﴿٥٧﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا
لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ
﴿٦٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ
مُّنكَرُونَ ﴿٦٢﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ
﴿٦٣﴾ وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ
بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ
وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ
هَٰؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ
﴿٦٧﴾ قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾ وَاتَّقُوا
اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

۵۲ او زمان اونلار اونون [حضورونا] داخل اولوب اونا ''سلام'' دئدیلر. [ابراهیم] دئدی : «بیز سیزدن قورخوروق».

۵۳ دئدیلر : «قورخما! بیز سنه چوخ بیلیجی بیر اوغلان ایله مژده وئریریک».

۵۴ دئدی : «آیا قوجالیق منه توخوندوغو بیر وقتده منه مژده وئریرسینیزمی؟ منه نئجه مژده وئریرسینیز؟»

۵۵ دئدیلر : «بیز سنه حقّ اولاراق بشارت وئریریک. اومیدسیزلردن اولما!»

۵۶ دئدی : «آزغینلاردان باشقا کیمدیر کی، ربّی‌نین رحمتیندن اومیدینی اوزسون».

۵۷ [سونرا] دئدی : «ای ملکلر! داها سؤزونوز نه دیر؟»

۵۸ دئدیلر : «بیز گناهکار بیر قوّم اوچون گؤندریلمیشیک».

۵۹ «لوط عائله سی مستثنادیر، چونکی بیز، حقیقتاً، اونلارین هامیسینی نجات وئره‌نیک».

۶۰ «آروادیندان ساوای، اونون عذابا دوچار اولانلاردان اولاجاغینی قرارا آلدیق».

۶۱ ملکلر لوطون عائله سینه طرف گلدیکده.

۶۲ [لوط] دئدی : «سیز یاد آداملارسینیز».

۶۳ دئدیلر : «[یوخ] بیز سنه اونلارین شبهه ائتدیکلری شئیی (عذابی) گتیرمیشیک».

۶۴ «و حقّی سنه گتیرمیشیک و حقیقتاً، بیز دوغرو دانیشانیق».

۶۵ «گئجه‌نین بیر وقتی عائله‌نی یولا سال و [اؤزون ده] اونلارین آرخاسینجا گئت و سیزدن هئچ بیرینیز آرخایا دؤنمه‌ملیدیر و سیزه امر اولونان یئره گئدین!»

۶۶ و اونو بو ایشدن آگاه ائتدیک کی، بونلارین کؤکو سحرچاغی کسیلمه‌لیدیر.

۶۷ و شهر اهلی بیر ــ بیرینه مشتولوق وئردیکلری حالدا گلدیلر.

۶۸ [لوط] دئدی : «بونلار منیم قوناقلاریمدیلار منی روسوای ائتمه‌یین!»

۶۹ «آللهدان قورخون و منی خار ائتمه‌یین!»

۷۰ دئدیلر : «مگر بیز سنی یاد آداملاری [قوناق ائتمکدن] چکیندیرمه‌میشدیک؟»

قَالَ هٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِيٓ اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَؕ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ اِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَۙ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍؕ ﴿٧٤﴾ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾ وَاِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُقِيمٍ ﴿٧٦﴾ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِلْمُؤْمِنِينَؕ ﴿٧٧﴾ وَاِنْ كَانَ اَصْحَابُ الْاَيْكَةِ لَظَالِمِينَۙ ﴿٧٨﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَاِنَّهُمَا لَبِاِمَامٍ مُبِينٍؕ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ اَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَۙ ﴿٨٠﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ اٰيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَۙ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا اٰمِنِينَ ﴿٨٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَۙ ﴿٨٣﴾ فَمَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَؕ ﴿٨٤﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّؕ وَاِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْاٰنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٓ اَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلْ اِنِّيٓ اَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُۚ ﴿٨٩﴾ كَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَۙ ﴿٩٠﴾

۷۱ دئدی : «اگر [اؤلنمک] ایسته‌ییرسینیز؛ بونلار منیم قیزلاریمدیر، [اونلارلا ائوله‌نین]».

۷۲ سنین جانینا آند اولسون اونلار اؤز چال ـ چاغیرلاریندا باتیب قالدیلار.

۷۳ نهایت، گونش چیخارکن [اؤلومجول] بیر گورولتو اونلاری یاخالادی.

۷۴ بیز او [شهری] آلت ـ اوست ائتدیک و اوستلرینه [جهنّم اودوندا] بیشمیش داشلار یاغدیردیق.

۷۵ حقیقتاً، بوندا، هوشلو ـ باشلیلار اوچون عبرتلر واردیر.

۷۶ و او شهر[ین خرابه‌لری] یول اوستونده هله ده دورماقدادیر.

۷۷ شبهه‌سیز کی، بوندا مؤمنلر اوچون عبرتلر واردیر.

۷۸ و دوغرودان دا ''ایکه'' اهلی ظالم ایدیلر.

۷۹ نهایت اونلاردان انتقام آلدیق. هر ایکی [شهرین خرابه]ـ سی آشکارجا یول اوستونده دیر.

۸۰ و ''حجر اهلی'' [ده] پیغمبرلری انکار ائتدیلر.

۸۱ اؤز آیه‌لریمیزی اونلارا وئردیک، اونلار ایسه اوندان اوز چئویردیلر.

۸۲ داغدان اؤزلری اوچون ائولر یونوردولار کی، اماندا قالسینلار.

۸۳ نهایت، سحر چاغی [اؤلومجول] بیر گورولتو اونلاری یاخالادی.

۸۴ و اله گتیردیکلری شئیلر دردلرینه ده یمه‌دی.

۸۵ بیز گؤیلری، یئری و اونلارین آراسیندا اولان هر شئیی آنجاق حقله یاراتدیق. شبهه‌سیز کی، قیامت مطلق گله‌جکدیر. [یا محمّد!] سن [مشرکلردن] گؤزل بیر شکیلده (آغالیقلا) اوز دؤندر.

۸۶ حقیقتاً، سنین ربّین او، یاراداندیر و بیلندیر.

۸۷ دوغرودان دا سنه قوشا یئددی (فاتحه سوره‌سینی) و بؤیوک اولان [بو] قرآنی عطا ائتدیک.

۸۸ و اونلارین (او کافرلرین) بعضی دسته‌لرینه وئردیگیمیزه گؤز دیکمه و اونلار[ین ایمان گتیرمه‌دیکلری] اوچون غم یئمه و اؤز قانادلارینی مؤمنلرین اوستونه آچگیلان.

۸۹ و دئ: «من حقیقتاً آچیق ـ آشکار خبردارلیق وئره‌نم».

۹۰ نئجه کی، بؤلنلره [عذابی] نازل ائتدیک.

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾ الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

سورة النحل مكية وهي مائة وثمان وعشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾ يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۚ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٤﴾ وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا ۗ لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

۹۱ اونلار ، قرآنی حصّه لره بؤلنلردیرلر.

۹۲ آند اولسون ربّینه کی، اونلارین هامیسیندان مطلق سوروشاجاغیق.

۹۳ ائتدیکلری عمللردن.

۹۴ سنه امر اولونانی آشکار ائت و مشرکلردن اوز چئویر.

۹۵ کی، بیز سنی استهزا ائدنلرین [شرّیندن] ساخلایاجاغیق.

۹۶ او کسلر[ین شرّیندن]کی، آللّها آیری بیر تانری شریک قوشدولار. اونلار یاخین زماندا بیله جکلر.

۹۷ و بیز بیلیریک کی، دوغروداندا سنین اوره گین اونلارین دئدیکلریندن داریخیر.

۹۸ ربّینه حمد ائتمکله تسبیح دئ و سجده ائدنلردن اول!

۹۹ و اؤلوم گلیب چاتینجا ربّینه عبادت ائت!

نحل سوره سی [۱۶]

بو سوره قرآن ــ کریمین اون آلتینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۱۲۸) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آللّهین امری گلیب ــ چاتدی. اونا قاریخمایین! او، اونلارین شریک قوشدوقلاریندان پاك و اوجادیر.

۲ ملکلری اؤز امریندن [اولان] روحلا (وحی ایله) اؤز بنده لریندن ایسته دیگینه نازل ائدر [و دئیر:] «خبردارلیق ائدین کی، مندن غیری بیر تانری یوخدور، مندن قورخون!»

۳ گؤیلری و یئری حقّ اولاراق یاراتدی. او، اونلارین شریک قوشدوقلاریندان اوجادیر.

۴ انسانی بیر نطفه دن یاراتدی. بونونلا بئله یئنه او آشکار مجادله ائدندیر.

۵ و دؤرد آیاقلی لاری سیزین اوچون یاراتدی. بونلاردا سیزلره [ایستی لیک اوچون] پالتار و آیری منفعتلر واردیر و [هم ده] اونلاردان یئییرسینیز.

۶ و اونلاری [آخشام چاغی] اوتارماقدان قایتاراندا [سحر چاغی] اوتارماغا آپاراندا، سیزین اوچون اونلاردا بیر گؤزه للیک واردیر.

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنفُسِ ۚ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً ۚ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ ۚ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾ هُوَ الَّذِي أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۖ لَّكُم مِّنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ يُنبِتُ لَكُم بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾ وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

۷ اونلار سیزین یوکلرینیزی اؤزونوزو چتینلیکه سالمادان آپارا بیلمه‌دیگینیز شهره داشییرلار. حقیقتاً، سیزین ربّینیز شفقتلی و مهرباندیر.

۸ سیزین مینمه‌گینیز اوچون و [سیزه] بزه‌ك اولماق اوچون آتی، قاتیری و اوزون قولاغی [یاراتدی]. هم ده سیزین بیلمه‌دیگینیز شئیلری یارادیر.

۹ دوغرو یولو گؤسترمک آللها عایددیر و او [یوللاردان] اَیریسی ده واردیر. [آللاه] ایسته‌سیدی سیزی هامی‌لیقجا زورلا [دوغرو یولا] هدایت ائدردی.

۱۰ گؤیدن سیزین اوچون سو ائندیرن اودور. ایچیله‌جک [سو] اونداندیر، و [سورولرینیزی] اوتاردیغینیز آغاجلار (گؤیرتیلر) ده اونداندیر.

۱۱ [آللاه] اونونلا سیزین اوچون اکین، زیتون، خورما، اوزوم و بوتون مئیوه‌لرین [آغاجلارینی] بیتیریر. دوغرودان دا بوندا دوشونن قؤم اوچون بؤیوك بیر آیت واردیر.

۱۲ گئجه نی، گوندوزو، گونشی و آیی سیزین اوچون رام ائدیبدیر. و اولدوزلار دا اونون امرینه تابع دیر. دوغرودان دا بوندا باشا دوشن قؤم اوچون آیت‌لر واردیر.

۱۳ و یئر اوزونده سیزین اوچون یاراتدیغی رنگارنگ شئیلری ده [سیزین اختیارینیزا وئردی]. دوغرودان دا بوندا عبرت آلان قؤم اوچون بؤیوك بیر آیت واردیر.

۱۴ تزه اَت یئمه‌گینیز اوچون و گئیدیگینیز بزه‌ك شئیلرینی چیخارتماغینیز اوچون دریانی سیزه رام ائدن اودور. و اونون فضل‌ـ‌کرمیندن روزی آختارماغینیز اوچون گمیلرین اوندا [سویو] یارا‌ـ‌یارا گئتدیگینی گؤرورسن. اولا بیلسین کی، شکر ائده‌سینیز.

وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍ ۚ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ
﴿١٦﴾ أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَّا يَخْلُقُ ۗ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾
وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿١٨﴾ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذِينَ
يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
﴿٢٠﴾ أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ ۖ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾
إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۚ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُم
مُّنكِرَةٌ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ
وَمَا يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَا
أَنزَلَ رَبُّكُمْ ۙ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ
كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۙ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُم بِغَيْرِ
عِلْمٍ ۗ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُم مِّنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

۱۵ و یئر اوزونده محکم داغلار سالدی کی، سیزی ییرغالاندیرماسین. و چایلار و یوللار [یاراتدی کی،] سیز اؤز یولونوزو تاپاسینیز.

۱۶ و علامتلر [ده یاراتدی] و اونلار یوللارینی اولدوز واسیطه سیله تاپارلار.

۱۷ یارادان شخص یاراتمایان شخص کیمیدیرمی؟ هئچ عبرت آلمیرسینیزمی؟

۱۸ اَللّهین نعمتلرینی سایماق ایسته‌سه‌نیز، اونو سایا بیلمزسینیز. حقیقتاً، اَللّه باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۹ اَللّه سیزین گیزلتدیگینیز و آشکار ائتدیگینیز هر شئیی بیلیر.

۲۰ [مشرکلرین] اَللّهدان غیری چاغیردیقلاری (عبادت ائتدیکلری) کسلر هئچ بیر شئیی یارادا بیلمزلر، چونکی اؤزلری یارادیلمیشدیرلار.

۲۱ اونلار اؤلودورلر، دیری دئییللر و نه وقت دیریله جکلرینی ده بیلمیرلر.

۲۲ سیزین تانرینیز، واحد بیر تانریدیر. آخرته ایمان گتیرمه‌ینلرین اورکلری [حقّی] انکار ائدندیر و اونلار تکبّرلوك ائدندیرلر.

۲۳ شبهه سیز کی، اَللّه، حقیقتاً، اونلارین گیزلتدیکلرینی و آشکار ائتدیکلرینی بیلیر. او، حقیقتاً، تکبّرلوك ائدنلری دوست توتماز.

۲۴ اونلارا: «ربّینیز نه نازل ائدیبدیر؟» ــ دئییلدیگی زمان دئییرلر: «اوّلکیلرین (قدیمکی‌لرین) افسانه‌لرینی!»

۲۵ [نهایت بونونلا] قیامت گونو اؤز گناهلارینا تمامیله و [هم ده] نادانلیقلاری اوزوندن یولدان چیخارتدیقلاری کیمسه‌لرین گناهلاری‌نین بیر قسمینه یوکلنسینلر. بیر گؤرون اونلارین داشیدیقلاری یوك نئجه ده پیسدیر!

۲۶ اونلاردان قاباقکیلار دا قورغو قوردولار، [آمما] اَللّه اونلارین ائولرینی تملدن ییخدی. نتیجه ده تاوانلاری (سقفلری) باشلارینا تؤکولدو. و عذاب اونلارا اؤزلری قانمادیقلاری بیر طرفدن گلدی.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآئِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَآقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوٓءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ تَتَوَفّٰهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِيٓ أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوٓءٍ بَلٰىٓ إِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُوٓا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَآ أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾ جَنّٰتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَآءُونَ كَذٰلِكَ يَجْزِي اللّٰهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾ الَّذِينَ تَتَوَفّٰهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّآ أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ كَانُوٓا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٤﴾

۲۷ سونرا قیامت گونو اونلاری روسوای ائدر و دئیر : «باره‌لرینده [پیغمبرلرله] مناقشه ائتدیگینیز شریکلریم هارداردیر؟» اؤزلرینه علم وئریلمیش اولانلار دئیه‌جکلر : «حقیقتاً، بوگونکو روسوایلیق و پیسلیک کافرلر اوچوندور».

۲۸ اؤزلرینه ظلم ائتمیش اولانلارین جانلارینی ملکلر آلدیقلاری زمان تسلیم اولوب [دئیرلر] : «بیز هئچ بیر پیسلیک ائتمیردیک». خیر! آلله، حقیقتاً، سیزین نه‌لر ائتمیش اولدوغونوزو یاخشی بیلندیر.

۲۹ ایندی جهنّمین قاپیلاریندان گیرین! اورادا ابدی قالانسینیز. دوغرودان دا تکبّرلولرین یئری نه یامان پیسدیر.

۳۰ تقوالی اولان شخصلره دئییلر : «ربّینیز نه نازل ائدیبدیر؟» دئیرلر : «یاخشی‌لیق». یاخشی‌لیق ائدن شخصلر اوچون بو دنیادا یاخشی‌لیق واردیر و دوغرودان دا آخرت ائوی داها یاخشیدیر. و تقوالی لارین یوردو (ائوی) نئجه ده گؤزه‌لدیر.

۳۱ او داخل اولاجاقلاری یئر، عدن جنّتلریدیرکی، آلتیندان آرخلار آخار. اونلار اوچون اورادا ایسته‌دیکلری هر شئی واردیر. آلله تقوالیلاری بئله مکافاتلاندیرار (اجروئرر).

۳۲ ملکلر، پاك اولدوقلاری حالدا جانلارینی آلدیقدا دئیرلر : «سلام اولسون سیزه! ائتمیش اولدوغونوز عمللره گؤره جنّته داخل اولون!»

۳۳ آیا [کافرلر جان آلان] ملکلرین اونلارا طرف گلمه‌لریندن ویا سنین ربّی‌نین امری (عذابی) اونلارا گلمه‌سیندن غیری بیر شئیی گؤزله‌ییرلرمی؟ اونلاردان قاباقکیلار دا بئله ائتدیلر. آلله اونلارا ظلم ائتمه‌دی. لاکین اونلار اؤزلری اؤزلرینه ظلم ائدیردیلر.

۳۴ ائتدیکلری اؤز پیسلیکلری‌نین جزاسی اونلارا یئتیشدی. و استهزا ائتدیکلری [عذاب] اونلاری یاخالادی (اونلارا حاقلادی).

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِن دُونِهِ
مِن شَيْءٍ نَّحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِن دُونِهِ مِن شَيْءٍ
كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُم مَّنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُم مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ
الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾ إِن تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي مَن يُضِلُّ وَمَا لَهُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٣٧﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ
جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَن يَمُوتُ بَلَىٰ وَعْدًا
عَلَيْهِ حَقًّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ
الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا
كَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَن نَّقُولَ لَهُ كُن
فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِن بَعْدِ مَا ظُلِمُوا
لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

۳۵ شریک قوشانلار دئدیلر : «اگر آلله ایسته سیدی، نه بیز، نه ده آتالاریمیز اوندان غیری هئچ بیر شئیه عبادت ائتمزدیک، اونسوز (اونون حؤکمو اولمادان) هئچ بیر شئیی حرام ائتمزدیک». اونلاردان قاباقکیلار [دا] بئله ائتدیلر، پیغمبرلرین عهده سینده ایسه آچیق ـ آشکار تبلیغدن غیری بیر شئی واردیرمی؟

۳۶ و حقیقتاً، بیز هر امّه پیغمبر گؤندردیک [کی، دئسین :] «آلّلها عبادت ائدین، طاغوتدان چکینین!» اونلاردان بیر قسمینی آلله هدایت ائتدی و اونلاردان بیر قسمی ده آزمالی اولدولار. یئر اوزونده دولانیب گؤرون کی، تکذیب ائدنلرین آخر ـ عاقبتی نئجه اولدو؟!

۳۷ سن اونلارین هدایت اولونماسینی نه قده‌ر ایسته سن ده، آلله، ضلالتده بوراخدیغی کیمسه‌نی هدایت ائتمز و اونلار اوچون کؤمک ائدنلر یوخدور.

۳۸ اونلار بوتون گوجلری ایله آلّلها آند ایچدیلرکی : «آلله اؤلن شخصی دیریلتمیه جکدیر». خیر! بو وعده اونون اوچون حقدیر. و لاکین انسانلارین چوخو بیلمیر.

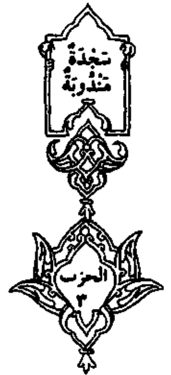
۳۹ [دیریلده‌جک کی،] اختلافدا اولدوقلاری مسئله‌لری اونلارا آچیب ـ آیدینلاشدیرسین و کافر اولانلار دا اؤزلری‌نین یالانچی اولدوقلارینی بیلسینلر.

۴۰ بیز هر هانسی بیر شئیی ایسته دیکده اونا آنجاق "اول!" ـ دئیه ریک. او دا درحال اولار.

۴۱ ظلمه معروض قالدیقدان سونرا آلله یولوندا هجرت ائدنلره بو دنیادا گؤزه‌ل بیر یئرده مطلق دالداناجاق وئره‌ریک. آمما بیلمیش اولسالار، آخرت اجری داها بؤیوکدور.

۴۲ اونلار صبر ائدنلر و ربّلرینه توکّل ائدنلردیرلر.

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِىٓ إِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُوٓا۟ أَهْلَ الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾ أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَن يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِى تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَىٰ تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٤٧﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِن شَىْءٍ يَتَفَيَّؤُا ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَآئِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِى السَّمَاوَاتِ وَمَا فِى الْأَرْضِ مِن دَآبَّةٍ وَالْمَلَٰٓئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُم مِّن فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ۩ ﴿٥٠﴾ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوٓا إِلَٰهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَإِيَّاىَ فَارْهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُ مَا فِى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُم مِّن نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْـَٔرُونَ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنكُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

۴۳ و [یا محمّد!] بیز سندن قاباق دا اؤزلرینه وحی ائتدیگیمیز کیشیلردن غیریسینی گؤندرمه دیک. اگر بیلمیرسینیز، ذکر اهلیندن (اهل ـ کتابدان) سوروشون.

۴۴ [اونا گؤره کی، اونلاری] آچیق ـ آیدین دلیللرله و یازیلارلا [گؤندردیک]، بو قرآنی دا سنه نازل ائتدیک کی، انسانلار اوچون، اونلارا گؤندریله نی آیدینلاشدیراسان، اولا بیلسین کی، اونلار دوشونسونلر.

۴۵ آیا پیس [مقصدلرله] قورغو قورانلار آلّلهین اونلاری یئره باتیرماسیندان و یا بیلمه دیکلری بیر یئردن عذابین گلیب اونلاری [چولقالاماسیندان] آماندادیرلارمی؟!

۴۶ و یا گزیب دولانارکن [عذابین] اونلاری یاخالاماسیندان [قورخمورلارمی؟] اونلارین قاچاجاقلاری یوخدور.

۴۷ یا اونلاری قورخو حالیندا یاخالاماسیندان [امین دیرلر؟] دوغرودان دا سیزین ربّینیز شفقتلیدیر و مهرباندیر.

۴۸ مگر اونلار آلّلهین یاراتدیغی هر هانسی بیر شئیه باخیب گؤرمورلر کی، اونلارین کؤلگه لری آلّلها عاجزانه بیر صورتده ساغا ـ سولا آییلیب سجده ائدیرلر.

۴۹ گؤیلرده و یئرده اولان بوتون جانلیلار و ملکلر ده هئچ بیر تکبّرلوك گؤسترمه دن آلّلها سجده ائدیرلر.

۵۰ اونلار اؤزلرینه حاکم اولان ربّلریندن قورخار و اؤزلرینه امر اولونانلاری یئرینه یئتیره رلر.

۵۱ و آلّله بویوردو: «ایکی تانری قبول ائتمه یین! او، آنجاق واحد بیر تانریدیر. ایندیسه محض مندن قورخون!»

۵۲ گؤیلرده و یئرده نه وارسا، هامیسی اونوندور. خالص دین (مطلق اطاعت) اونوندور. آیا آلّلهدان غیری بیر کسدن قورخورسونوزمو؟

۵۳ هر نه نعمتینیز وارسا، آلّلهداندیر. سونرا سیزه بیر سیخینتی اوز وئرنده [ده] اونا یالواریب یاخاریرسینیز.

۵۴ سونرا سیزی او سیخینتی دان قورتاردیقدا، اوندا [گؤررسن کی،] آرانیزدان بیر دسته ربّلرینه شریک قوشورلار!

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجْعَلُونَ
لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ
﴿٥٧﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ
﴿٥٨﴾ يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ
أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
﴿٦٠﴾ وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ
دَابَّةٍ وَلَٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ
أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ
وَأَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ
فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ
الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

۵۵ [قوی] اونلارا وئردیگیمیز شئیلره ناشکرلوك ائتسینلر. هله کئف چکین [گؤرك، آمما] تئزلیکله بیله جکسینیز.

۵۶ اونلار وئردیگیمیز روزیدن بیلمه دیکلری بیر شئیلره (بوتلره) پای آییریرلار. آلّلها آند اولسون کی، یاخدیغینیز افترالارا گؤره مطلق سورغو ـ سوآلا چکیله جکسینیز.

۵۷ و آلّلها قیزلار قرار وئریرلر. او پاکدیر. اؤزلرینه ایسه ایسته دیکلرینی (اوغلان اوشاقلارینی قرار وئریرلر).

۵۸ اونلاردان بیرینه قیزی اولماسی ایله مژده وئریلدیکده آجیغینی اوداراق اوزو قارالار.

۵۹ وئریلن مژده نین پیسلیگی اوزوندن اؤز قؤموندن قاچیب گیزله نر. [بیلمزکی،] اونو ذلّتله ساخلاسین، یوخسا تورپاغا قویلاسین؟ باخ گؤر نئجه پیس حؤکم ائدیرلر.

۶۰ پیس مَثَل آخرته ایمان گتیرمه ینلره، یاخشی مثل ایسه آلّلها مخصوصدور. او عزّت و حکمت صاحیبیدیر.

۶۱ و اگر آلّله انسانلاری ظلملرینه گؤره [عذابا] توتسایدی، یئر اوزونده هئچ بیر جانلینی بوراخمازدی (دیری قویمازدی). لاکین اونلارین [جزاسینی] بللی بیر وقته قدر تأخیره سالار. اجللری گلیب چاتدیقدا ایسه نه بیر ساعت دالی قالارلار و نه [بیر ساعت] قاباغا کئچرلر.

۶۲ اؤزلری خوشلامادیقلارینی آلّلها منسوب ائدیرلر و دیللری یالاندان سؤیلر کی: «گؤزه ل عاقبت اونلار اوچوندور!» شبهه سیز کی، اونلار اوچون اود (جهنّم) واردیر و [سرعتله] اورایا سورروله جکلر.

۶۳ آلّلها آند اولسون کی، [یا محمّد!] سندن قاباقکی امّتلره [پیغمبرلر] گؤندردیک. [لاکین] شیطان اونلارا [چیرکین] عمللرینی بزه کلی گؤستردی و بو گون [ده] او، اونلارین مولاسیدیر و اونلار اوچون آغریلی عذاب واردیر.

۶۴ و بیز [بو] کتابی سنه آنجاق حقّینده اختلافا دوشدوکلری شئیی اونلارا آچیقلاماغین اوچون و ایمان گتیرن کیمسه لره هدایت و رحمت اولسون ـ دئیه نازل ائتدیک.

وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ فِىْ
ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّسْمَعُوْنَ ﴿٦٥﴾ وَاِنَّ لَكُمْ فِى الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيْكُمْ
مِّمَّا فِىْ بُطُوْنِهٖ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَّدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشّٰرِبِيْنَ ﴿٦٦﴾
وَمِنْ ثَمَرٰتِ النَّخِيْلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُوْنَ مِنْهُ سَكَرًا وَّرِزْقًا حَسَنًا
اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿٦٧﴾ وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ
اتَّخِذِىْ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوْتًا وَّمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُوْنَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ
كُلِىْ مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ فَاسْلُكِىْ سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ
بُطُوْنِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ اَلْوَانُهٗ فِيْهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً
لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿٦٩﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰىكُمْ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّرَدُّ
اِلٰى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَىْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔا اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ قَدِيْرٌ ﴿٧٠﴾
وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ فِى الرِّزْقِ فَمَا الَّذِيْنَ فُضِّلُوْا
بِرَآدِّىْ رِزْقِهِمْ عَلٰى مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيْهِ سَوَآءٌ اَفَبِنِعْمَةِ
اللّٰهِ يَجْحَدُوْنَ ﴿٧١﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا
وَّجَعَلَ لَكُمْ مِّنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنِيْنَ وَحَفَدَةً وَّرَزَقَكُمْ مِّنَ
الطَّيِّبٰتِ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُوْنَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُوْنَ ﴿٧٢﴾

۶۵ و آللّه گؤیدن بیر سو گؤندردی، اونونلا یئر اوزونو اؤلندن سونرا دیریلتدی. حقیقتاً، انشیدن کیمسه لر اوچون بوندا بؤیوك بیر آیت واردیر.

۶۶ شبهه سیز کی، دؤرد آیاقلیلاردا (دوه، قاراماال، کئچی و قویون دا) سیزین اوچون بؤیوك بیر عبرت واردیر. بیز اونلارین قارینلارینداکی قانلا [هضم ائدیلمیش] غذا آراسیندان سیزه خالص (تمیز) و ایچنلره ایچمه سی راحات (گوارا) اولان سود ایچیردیریک.

۶۷ سیز خورما و اوزوم مئیوه لریندن شراب و [هم ده] پاك روزی آلیرسینیز، دوغرودان دا بوندا باشا دوشن قؤم اوچون بؤیوك بیر آیت واردیر.

۶۸ و سنین ربّین بال آریسینا [بئله] الهام ائتدی: «داغلاردا، آغاجلاردا و آلاچیقلاردا (داملاردا ــ پتکلرده) اؤزونه یووا سال».

۶۹ «سونرا بوتون مئیوه لردن یئ و سونرا بویون أیه رك ربّی نین یولـونو گئت!» [او آریلارین] قارینلاریندان انسانلار اوچون شفا اولان مختلف رنگلرده بال (شهد) چیخیر. حقیقتاً، بوندا (آریلارین یاشاییشیندا) دوشونوب ــ درك ائدن کیمسه لر اوچون [آللّهین عظمتیندن] بؤیوك بیر آیت واردیر.

۷۰ و آللّه سیزی یارادیبدیر، سونرا سیزی قبض روح ائده جکدیر. سیزدن بیر قسمینیز عؤمرون لاپ رذیل (قوجالیق) چاغینا چاتدیریلار کی، بیلدیکلریندن هئچ بیر شئیی داها بیلمز (اونودار). دوغرودان دا آللّه بیلندیر، قادردیر.

۷۱ آللّه روزی باخیمیندان بعضی نیزی بعضی نیزه اوستون ائدیبدیر. [آمما روزی باخیمیندان] اوستون اولانلار (وارلیلار) اللری آلتیندا اولانلارا (قوللارا و سایره یه) اؤز روزیلریندن وئرمیرلر کی، بوندا برابر اولسونلار. آللّهین نعمتینی انکار ائدیرلرمی؟

۷۲ و آللّه سیزین اوچون اؤزونوزدن زؤجه لر یاراتدی، زؤجه لرینیزدن ده سیزین اوچون اوغوللار و نوه لر عمله گتیردی، و پاك [شئیلردن] سیزه روزی وئردی. بئله اولان حالدا آیا یئنه ده باطله اینانیب آللّهین نعمتینی انکار ائدیرلر؟!

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلّٰهِ الْاَمْثَالَ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُنَ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ اَحَدُهُمَا اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوْلٰيهُ اَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَاْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾ وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾ وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا اللّٰهُ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

۷۳ آللّهی قویوب گؤیلردن و یئردن اونلارا بیر روزی وئرمگه اختیاری اولمایان و [بیر ایش گؤرمگه] گوجلری چاتمایان شئیلره عبادت ائدیرلر.

۷۴ آللّها [عبادتده] اوخشارلار قوشمایین! حقیقتاً، آللّه بیلیر، سیز ایسه بیلمیرسینیز.

۷۵ آللّه بئله بیر مَثَل چکدی: «هئچ بیر شئیه گوجو چاتمایان و آیریسی‌نین مالی اولان بیر قول ایله وئردیگیمیز گؤزه‌ل روزیدن گیزلینده و آشکاردا انفاق ائدن شخص بیردیرمی؟!» حمد، تمامیله، آللّها مخصوصدور. لاکین چوخو بیلمیر.

۷۶ و آللّه [آیری بیر] مثل چکیر: «ایکی کیشیدن بیری دیلسیزدیر (لالدیر)، هئچ بیر شئیه قادر دئییل و اؤز آقاسینا بیر یوکدور. اونو هارا یوللاسا، خئییر گتیرمز. آیا او، دوغرو یولدا اولوب عدالته امر ائدن بیر شخصله بیردیرمی؟»

۷۷ گؤیلرین و یئرین غیبی آللّها مخصوصدور. قیامتین قوپماسی بیر گؤز قیرپیمی چکر، یاخود اوندان دا یاخیندیر. حقیقتاً، آللّه هر شئیه قادردیر.

۷۸ آللّه سیزی آنالارینیزین بطنیندن هئچ بیر شئی بیلمه‌دیگینیز حالدا چیخارتدی. سیزه قولاق، گؤز و قلب وئردی کی، بلکه شکر ائده سینیز.

۷۹ مگر گؤی اوزونده رام اولموش قوشلاری گؤرمورلر؟ اونلاری تکجه آللّه ساخلاییر. حقیقتاً، بوندا ایمان گتیرنلر اوچون بیر چوخ آیت‌لر واردیر.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ بُيُوْتِكُمْ سَكَنًا وَّجَعَلَ لَكُمْ مِّنْ جُلُوْدِ
الْاَنْعَامِ بُيُوْتًا تَسْتَخِفُّوْنَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَآ اَثَاثًا وَّمَتَاعًا اِلٰى حِيْنٍ ﴿٨٠﴾
وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّمَّا خَلَقَ ظِلٰلًا وَّجَعَلَ لَكُمْ مِّنَ الْجِبَالِ
اَكْنَانًا وَّجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيْلَ تَقِيْكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيْلَ تَقِيْكُمْ
بَاْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهٗ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُوْنَ
﴿٨١﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُوْنَ نِعْمَتَ
اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُوْنَهَا وَاَكْثَرُهُمُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ
نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيْدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِيْنَ
كَفَرُوْا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُوْنَ ﴿٨٤﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِيْنَ
ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ
﴿٨٥﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا شُرَكَآءَهُمْ قَالُوْا
رَبَّنَا هٰٓؤُلَآءِ شُرَكَآؤُنَا الَّذِيْنَ كُنَّا نَدْعُوْا مِنْ دُوْنِكَ
فَاَلْقَوْا اِلَيْهِمُ الْقَوْلَ اِنَّكُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿٨٦﴾ وَاَلْقَوْا اِلَى
اللّٰهِ يَوْمَئِذِ ۨالسَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿٨٧﴾

۸۰ و آلله سیزین اوچون ائولرینیزدن راحاتلیق یئرلری یاراتدی و حیوان دریلریندن هم کؤچ وقتی، هم ده بیر یئرده قالدیغینیز زمان سیزین اوچون یونگول ائولر (چادیرلار) یاراتدی و اونلارین یونوندان، قزیلیندن و توکوندن بیر وقته قده‌ر استفاده ائده‌جگینیز اؤرتوکلر و امتعه‌لر یاراتدی.

۸۱ و آلله سیزه یاراتدیغی شئیلردن چارداقلار، داغلاردان دالدالاناجاقلار، سیزی ایستیدن قورویان پالتارلار، قورخودان (ضرردن) ساخلایان یاراقلی گئییملر یاراتدی. [آلله] نعمتینی سیزه بئله تامالادی کی، بلکه اونا تسلیم اولا سینیز.

۸۲ [یا محمّد! بونونلا بئله] اگر یئنه ده اوز دؤندرسه‌لر؛ سنین وظیفه‌ن آنجاق آچیق—آیدین تبلیغ ائتمکدیر.

۸۳ آللهین نعمتینی بیلیر و سونرا اونو دانیرلار و اکثری کافردیرلر.

۸۴ و قیامت گونو هر امتّدن بیر شاهید گتیره‌جه‌ییک. سونرا کافرلره اذن وئریلمیه‌جک و اونلاردان عذر دیلمه‌لری ده ایسته‌نیلمیه‌جک.

۸۵ و ظلمکارلار عذابی گؤردوکده [عذابلاری] یونگوللشدیریلمیه‌جک و اونلارا مهلت وئریلمیه‌جک.

۸۶ مشرکلر [قوشدوقلاری] شریکلری گؤردوکده دئیرلر: «پروردگارا! سنی قویوب چاغیردیغیمیز (عبادت ائتدیگیمیز) شریکلریمیز بونلاردیر». [آمما] شریکلر ده اونلارا طرف: «سیز دوغرودان دا یالانچی سینیز»—دئیه سؤز آتارلار.

۸۷ اوگون آللها تسلیم اولارلار و اویدوردوقلاری شئیلر ده اونلارین [گؤزلریندن] ایتیب گئدر.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا
فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ
أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ
هَٰؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ
وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾ وَأَوْفُوا
بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدتُّمْ وَلَا تَنقُضُوا الْأَيْمَانَ
بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا
إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ
غَزْلَهَا مِن بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ
أَن تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلَيُبَيِّنَنَّ
لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَوْ
شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن يُضِلُّ مَن يَشَاءُ
وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

۸۸ آللّها کافر اولوب آللّهین یولوندان ساخلایانلارین فساد تؤره‌تمیش اولدوقلارینا گؤره، عذابلاری اوستونه [قات ـ قات] عذاب آرتیراریق.

۸۹ و قیامت گونو، هر امّته اؤز ایچلریندن بیر شاهید گتیره‌ریک و سنی ده بو [امّته] شاهید گتیره‌ریک. هر شئیی آچیقلایان [هرکسه] هدایت و رحمت و مسلمانلار اوچون بشارت (مژده) اولان بو کتابی سنه نازل اتدیک.

۹۰ حقیقتاً، آللّه، عدالتلی اولماغی، یاخشی‌لیق اتمه‌یی و یاخینلارا (قوهوملارا) [احتیاجلارینی] وئرمه‌یی امر ائدیر؛ فحشانی، پیس ایشی و ظلم ائتمه‌یی منع ائدیر. سیزه اؤیود ـ نصیحت وئریرکی، بلکه عبرت آلاسینیز.

۹۱ عهد ـ پیمان باغلادیغینیز زمان، آللّهین عهدینه وفا ائدین! و آندلارینیزی برکیتدیکدن سونرا پوزمایین! بیر حالدا کی، آللّهی اؤزونوزه شاهید توتوبسونوز. حقیقتاً، آللّه سیزین نه اتدیکلرینیزی بیلیر.

۹۲ بیر امّتین، دیگر بیر امّتدن [سای جهتیندن] چوخ اولماسی سببینه آرانیزداکی آندلاری قورغو قوراراق "محکمجه أییردیگی ایپلیگینی سونرادان قیران (دیده‌ن) قادین کیمی" قیرمایین! آللّه بونونلا سیزی امتحانا چکیر. قیامت گونو ده، حقّینده اختلاف اتدیگینیز شئیلری سیزه البتّه آچیقلایاجاقدیر.

۹۳ و اگر آللّه ایسته‌سیدی، سیزی تک بیر امّت ائدردی ولاکین او، ایسته‌دیگینی ضلالته بوراخار و ایسته‌دیگینی ده هدایت ائدر. ائتمیش اولدوغونوز عمللره گؤره، قطعیّتله سورغو ـ سوآلا چکیله‌جکسینیز.

وَلَا تَتَّخِذُوٓا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوٓءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوٓا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَوٰةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا بَدَّلْنَآ آيَةً مَكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوٓا إِنَّمَآ أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

۹۴　آرانیزداکی آندلاری قورغویا چئویرمه‌یین! یوخسا آیاغینیز محکم اولدوقدان سونرا سوپروشر. [جماعتی] آلله یولوندان ساخلادیغینیزا گؤره [دنیا] عذابینی دادارسینیز و سیزین اوچون [آخرتده] بؤیوك بیر عذاب دا واردیر.

۹۵　آللهلا باغلادیغینیز عهدی اوجوز ساتمایین! دوغرودان دا اگر بیله‌سینیز، آلله یانیندا اولان سیزین اوچون داها یاخشیدیر.

۹۶　سیزین یانیزدا اولان قورتاریب توکه‌نر، آللهین یانیندا اولان ایسه قالاندیر، قطعیّتله صبر ائدنلره ائتدیکری عملدن داها یاخشی‌سینی اجر وئره‌جه‌ییک.

۹۷　هر کس کیشی اولسون یا قادین، مؤمن اولدوغو حالدا یاخشی ایش گؤررسه؛ اونو پاك یاشاییشلا یاشاداجاغیق و شبهه‌سیز کی، اونلارا ائتدیکلری عمللردن داها یاخشی‌سینی اجر وئره‌جه‌ییک.

۹۸　قرآن اوخودوغون زمان قوورولموش شیطاندان آللها پناه آپار.

۹۹　حقیقتاً، ایمان گتیریب اؤز ربّلرینه توکّل ائدن شخصلره اونون استیلاسی یوخدور.

۱۰۰　اونون استیلاسی تکجه اونو اؤزونه باشچی (ولی ــ حاکم) ائدن و [اونون سببیله آللها] شریک قوشانلارین اوستونده‌دیر.

۱۰۱　بیز بیر آیه‌نی آیری بیر آیه‌نین یئری ایله ده‌ییشسک ــ کی، البتّه آلله نه نازل ائتدیگینی یاخشی بیلیر ــ : «سن بیر افتراچی‌سان»، ــ دئیرلر. [یوخ]، اونلارین چوخو بیلمیرلر.

۱۰۲　دئ: «اونو (قرآنی) روح القدس (جبرائیل) سنین ربّی‌نین طرفیندن حقّ اولاراق نازل ائدیبدیر کی، ایمان گتیرنلرین [ایمانینی] ثابت‌لشدیرسین و مسلمانلار اوچون هدایت و بشارت اولسون».

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٠٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾ مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٠﴾

۱۰۳ و یاخشی بیلیریک کی، اونلار دئییرلر : «اونا آیری بیر نفر اؤیره‌دیر». [یوخ! بئله دئییل] بونلارین نسبت وئردیکلری شخصین دیلی توتقون (عجم) دیلدیر. بو [قرآن] ایسه آچیق –آیدین عرب دیلیدیر.

۱۰۴ اَللّهین آیه‌لرینه ایمان گتیرمه‌ینلری سؤزسوز کی، اَللّه اونلاری هدایت ائتمز. و اونلار اوچون آغریلی بیر عذاب واردیر.

۱۰۵ تکجه اَللّهین آیه‌لرینه ایمان گتیرمه‌ینلر یالان اویدورورلار و اونلار، حقیقتاً، یالانچی دیرلار.

۱۰۶ قلبی ایمان ایله ثابت اولدوغو حالدا [کفره] مجبور ائدیلن شخصدن سووای، ایمان گتیردیکدن سونرا اَللّها کافر اولوب سینه‌سینی کفره آچانلارا اَللّهدان بیر غضب و اونلار اوچون بؤیوك بیر عذاب واردیر.

۱۰۷ بو اونا گؤره دیر کی، اونلار دنیا حیاتینی آخرتدن اوستون توتدولار. دوغرودان دا اَللّه کافر کیمسه‌لری هدایت ائتمز.

۱۰۸ بونلار، او کسلردیرلر کی، اَللّه اونلارین قلبلرینی، قولاقلارینی و گؤزلرینی مؤهورله‌ییبدیر، دوغرودان دا غافللر اونلاردیرلار.

۱۰۹ شبهه یوخدور کی، آخرتده زیانا اوغرایانلار دا اونلاردیرلار.

۱۱۰ سونرا ظلمه دوچار اولدوقدان سونرا هجرت ائدن، داها سونرا جهاد ائدیب صبر ائدن کیمسه‌لر اوچون، حقیقتاً، سنین ربّین بو [مصیبتلردن] سونرا باغیشلایان و مهرباندیر.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾ فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَٰذَا حَلَالٌ وَهَٰذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

۱۱۱ او گون گلر کی، هر کس اؤزونو مدافعه ائتمگه باشلار (هر کس اؤز هایینا قالار)، هر کسه ائتدیگی عملین عوضی تمام‌ـکمال وئریلر و اونلارا اصلا حقسیزلیک اولماز.

۱۱۲ آلله بیر شهری مثل چکدی کی، او شهر امن‌ـآمانلیق و آرخایینلیق ایچینده ایدی. روزیسی هر یئردن بول‌ـبول گلیردی. سونرا اهالیسی آللهین نعمتلرینه کفر دوشدو، آلله دا اونلارا ائتدیکلری [عمللره] گؤره آجلیق و قورخو اؤرتوگونه [بورویوب فلاکت دادینی] دادیزدیردی.

۱۱۳ شبهه‌سیز کی، اونلارین اؤز ایچیندن اونلارا بیر پیغمبر گلدی، اونو ایسه تکذیب ائتدیلر. نتیجه‌ده ظالم اولدوقلاری حالدا عذاب اونلاری یاخالادی.

۱۱۴ ایندی، آللهین سیزه وئردیگی حلال و پاك روزیلردن یئیین و اگر تکجه آللها عبادت ائدیرسینیزسه اونون نعمتلرینه شکر ائدین!

۱۱۵ [آلله] سیزه آنجاق موردار [حیوانی]، قانی، دونوز آتینی و آللهدان غیریسی‌نین آدینا کسیلن حیوانین آتینی حرام ائدیبدیر. بونونلا بئله هر کس [اونلاری] یئمک مجبوریّتینده قالسا افراط ائتمه‌دن و حدّی آشمادان [اونلاری یئیه بیلر]. شبهه‌سیز کی، آلله چوخ باغیشلایان و چوخ رحملیدیر.

۱۱۶ دیللرینیزی یالان دئمگه آلیشدیراراق یالان اویدوروب دئمه‌یین کی: «بو حلالدیر بو دا حرام». یوخسا آللها افترا یاخمیش اولارسینیز. حقیقتاً، آللها یالان اویدوران کیمسه‌لر نجات تاپمازلار.

۱۱۷ [اونلار اوچون] آزاجیق فایدا وار و [عین حالدا] اونلار اوچون آغریلی عذاب دا واردیر.

۱۱۸ سنه سؤیله‌دیکلریمیزی بوندان اوّل یهودی اولانلارا دا حرام ائتدیک؛ بیز اونلارا ظلم ائتمه‌دیک، لاکین اونلار اؤزلری اؤزلرینه ظلم ائتدیلر.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوٓءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوٓا إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٩﴾ إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِّلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾ شَاكِرًا لِّأَنْعُمِهِ اجْتَبَىٰهُ وَهَدَىٰهُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾ وَءَاتَيْنَٰهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْءَاخِرَةِ لَمِنَ الصَّٰلِحِينَ ﴿١٢٢﴾ ثُمَّ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ أَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾ إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾ ادْعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَٰدِلْهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾ وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُم بِهِ وَلَئِن صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصَّٰبِرِينَ ﴿١٢٦﴾ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوا وَّالَّذِينَ هُم مُّحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

۱۱۹ [بونونلا بئله]، سنین ربّین، بیلمه دن (جهل اوزوندن) پیس ایش گؤرن و سونرا تؤبه ائدیب اصلاح اولان کیمسه لر اوچون، دوغرودان دا اوندان سونرا سنین ربّین چوخ باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۲۰ حقیقتاً، ابراهیم، آللها اطاعتکار، حقّه تابع [تک باشینا] بیر ملّت ایدی و مشرکلردن دئییلدی.

۱۲۱ اونون نعمتلرینه شکر ائدن ایدی. [آللَه] اونو سئچدی و دوغرو یولا هدایت ائتدی.

۱۲۲ دنیادا اونا یاخشی لیق وئردیک و حقیقتاً، آخرتده ده صالحلردن دیر.

۱۲۳ سونرا سنه وحی ائتدیک کی: «باطلدن اوزاق اولوب حقّه یؤنه لن ابراهیمین دینینه تابع اول! [چونکی] او مشرکلردن دئییلدی».

۱۲۴ شنبه [حؤکمو]، اونون باره سینده اختلاف ائدنلره [واجب] ائدیلدی و قطعیّتله سنین ربّین قیامت گونو، اختلاف ائتدیکلری مسئله ده اونلارین آراسیندا حؤکم وئره جکدیر.

۱۲۵ حکمتله، گؤزه ل اؤیود ــ نصیحتله (موعظه ایله) اؤز ربّی نین یولونا چاغیر و اونلارلا ان گؤزل شکیلده مباحثه ائت! حقیقتاً، سنین ربّین یولوندان آزان کیمسه یه یاخشی بلدیر و او هدایت تاپانلاری دا یاخشی تانییاندیر.

۱۲۶ و اگر جزا وئره جک اولسانیز، سیزه وئریلن جزا کیمی اونلاری جزالاندیرین و اگر صبر ائتسه نیز، بو، صبر ائدنلر اوچون داها خئییرلیدیر.

۱۲۷ و صبر ائت و سنین صبرین آنجاق آللَهین کؤمگی ایله دیر. اونلار اوچون محزون اولما! و قوردوقلاری قورغولارا گؤره ده داریخما!

۱۲۸ حقیقتاً، آللَه تقوالی اولانلار و یاخشی لیق ائدنلرله دیر.

سورة الإسراء مكية وهي مائة وإحدى عشرة آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾ وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكِيلًا ﴿٢﴾ ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾ وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤﴾ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا ﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُم بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ﴿٦﴾ إِنْ أَحْسَنتُمْ أَحْسَنتُمْ لِأَنفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا ﴿٧﴾

اسراء سوره سی [۱۷]

بو سوره قرآن ــ کریمین اون یئددینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۱۱۱) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آیت‌لریمیزی گؤسترمک اوچون بنده‌سینی بیر گئجه وقتی مسجدالحرامدان اطرافینی برکتلی ائتدیگیمیز مسجدالأقصایه آپاران [آللّه] پاك و مقدّسدیر. او، ائشیدن و گؤرندیر.

۲ موسایه کتاب وئردیک و او کتابی : «مندن باشقا هئچ بیر وکیل توتماییِن!» ــ دئیه اسرائیل اؤولادینا یول گؤسترن ائتدیک.

۳ ای نوح ایله بیرلیکده [گمی ده] داشیدیغیمیز کیمسه‌لرین نسل‌لری! دوغرودان دا او چوخ شکر ائدن بنده ایدی.

۴ [اؤز] کتابلاریندا اسرائیل اؤولادینا بیلدیردیک کی : «یئر اوزونده ایکی دفعه فساد سالاجاقسینیز و چوخ بؤیوك بیر عاصی‌لیک ائده‌جکسینیز».

۵ او ایکی سیندن بیرینجیسی‌نین وقتی گلدیکده، اوستونوزه چوخ گوجلو اولان اؤز بنده‌لریمیزدن گؤندردیک. اونلار ایسه ائولرینیزین آراسیندا سیزی آختاریردیلار. بو وعده آرتیق یئرینه یئتیریلمه‌لی ایدی.

۶ سونرا [قهر ــ غلبه وئرمکله] اونلارا غالب ائتدیک. سیزهماللار و اوغوللارلا کؤمک ائتدیک و سیزی سای (نفرات) باخیمیندان داها چوخالتدیق.

۷ اگر یاخشیلیق ائتسه‌نیز [اصلینده] اؤزونوزه ائتمیش اولورسونوز و اگر پیسلیک ائتسه‌نیز [یئنه] ده اؤزونوزه ائتمیش اولورسونوز. و سون وعده‌[نین وقتی] گلیب چاتاندا [بیر دسته‌نی اوستونوزه گؤندردیک] کی، سیزی غمگین ائتسینلر و او مسجده (بیت المقدّسه) ایلک دفعه گیردیکلری کیمی گیرسینلر و آله کئچیردیکلری هر شئیی محو ائتسینلر.

عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يَرْحَمَكُمْ وَاِنْ عُدْتُمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ
حَصِيرًا ﴿٨﴾ اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ اَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ
الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾ وَاَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْاٰخِرَةِ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا ﴿١٠﴾ وَيَدْعُ الْاِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ
بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْاِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْنَا الَّيْلَ وَالنَّهَارَ اٰيَتَيْنِ
فَمَحَوْنَا اٰيَةَ الَّيْلِ وَجَعَلْنَا اٰيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُوا فَضْلًا
مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ
تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾ وَكُلَّ اِنْسَانٍ اَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كِتَابًا يَلْقٰيهُ مَنْشُورًا ﴿١٣﴾ اِقْرَاْ كِتَابَكَ كَفٰى
بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾ مَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِي
لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ
اُخْرٰى وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُولًا ﴿١٥﴾ وَاِذَا اَرَدْنَا
اَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً اَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ
فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾ وَكَمْ اَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ
بَعْدِ نُوحٍ وَكَفٰى بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

۸ اومید ائدیلیر کی، ربّینیز سیزه رحم ائتسین. [آمما گناها] قایتسانیز، بیز ده [عذاب وئرمگه] قاییداریق. بیز، جهنّمی کافرلردن اؤترو بیر زندان ائتدیک.

۹ حقیقتاً، بو قرآن چوخ محکم اولان آیینه طرف هدایت ائدیر و صالح عمللر ائلدن مؤمنلره بشارت وئریر کی، اونلار اوچون بؤیوك اجر واردیر.

۱۰ آخرته ایمان گتیرمه‌ینلره ایسه، آغریلی عذاب حاضیرلامیشیق.

۱۱ انسان خئیره دوعا ائتدیگی کیمی شرّه ده دوعا ائدر. انسان ذاتاً قاریخاندیر.

۱۲ بیز، گئجه ایله گوندوزو ایکی علامت [معیّن] ائتدیک. گئجه علامتینی قارانلیق و گوندوز علامتینی ایشیقلیق ائتدیک کی، ربّینیزدن بیر مرحمت دیله‌یه‌سینیز، ایللرین سایینی و حساب[ـکتابی] دا بیله‌سینیز. بیز هر بیر شئیی تفصیلاتی ایله آیدینلاشدیردیق.

۱۳ هر بیر انسانین نامه‌ـعملینی اؤز بوینونا دولادیق و قیامت گونو اونو بیر کتاب کیمی چیخارداریق کی، اونو قاباغیندا آچیلمیش گؤرسون.

۱۴ «اوخو کتابینی! بو گون اؤزون‌ـاؤزوندن حساب چکمگه کفایتسن!»

۱۵ هر کس [دوغرو] یولا گلیبسه، اصلینده اؤزو اوچون گلیبدیر و هر کس [دوغرو] یولدان آزمیشسا، اؤز زیانینا آزیبدیر. هئچ بیر گناهکار آیریسی‌نین گناهینی داشیماز. بیز پیغمبر گؤندرمه‌میشدن عذاب وئرن دئییلیک.

۱۶ بیر شهری هلاك ائتمک ایسته‌دیکده اونون [ناز‌ـنعمت ایچینده یاشامیش] اعیانلارینا [پیغمبرلرینه اطاعت ائتسینلر ـ دئیه] فرمان وئره‌ریک. اونلار [عصیان ائدیب] اورادا پیس‌ـپیس ایشلر گؤررلر، نتیجه ده عذاب اونلارا واجب اولار. بیز ده اونو آلت‌ـاوست ائده‌ریک.

۱۷ [گؤر] بیز نوحدان سونرا نئچه‌ـنئچه نسللری هلاك ائتمیشیک. کفایتدیر کی، سنین ربّین بنده‌لری‌نین گناهلارینی بیلندیر [و] گؤرندیر.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ
جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ أَرَادَ
الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ
مَشْكُورًا ﴿١٩﴾ كُلًّا نُمِدُّ هَٰؤُلَاءِ وَهَٰؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ
وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ انْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ وَلَلْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾
لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولًا
﴿٢٢﴾ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا
إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ
وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ
مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ رَبُّكُمْ
أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ
لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾ وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ
وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا
إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

۱۸ هر کس فانی دنیانی ایسته‌سه، تئزلیکله ایسته‌دیگیمیزی ایسته‌دیگیمیز (اراده ائتدیگیمیز) شخصه وئره‌ریک، سونرا دا جهنّمی اونا قرار وئره‌ریک. او دا اورایا قینانمیش و قووولموش حالدا واصل اولار.

۱۹ و هر کس مؤمن اولان حالدا آخرتی ایسته‌سه و لازیمی سعیینی گؤسترسه، [بیلسین کی،] اونلارین چالیشمالاری اجر وئریلمه‌لیدیر.

۲۰ هر ایکی [دسته‌یه] : هم اونلارا، هم ده بونلارا ربّی‌نین عطاسیندان (نعمتیندن) وئریریک. ربّی‌نین نعمتی هئچ کیمه منع ائدیلمیش دئییلدیر.

۲۱ بیر گؤر! بعضی‌سینی بعضی‌سیندن نئجه اوستون ائتمیشیک. قطعیّتله، آخرتده داها بؤیوك درجه‌لر و داها بؤیوك اوستونلوك واردیر.

۲۲ اَللّه ایله بیرلیکده آیری بیر تانری قبول ائتمه! یوخسا دانلاق آلتیندا قالیب روسوایلیغا دوشرسن.

۲۳ ربّین امر ائدیبدیر : «اَللّهدان غیری‌سینه عبادت ائتمه‌یین و والدینلره یاخشی‌لیق ائدین! اگر اونلارین بیری یا هر ایکیسی سنین یانیندا قوجالسالار اونلارا: "اوف!" ــ بئله دئمه! باشلارینا قیشقیرما و اونلارلا خوش دانیش!

۲۴ تواضعکارلیق قانادینی اونلارا مهربانجاسینا آچ و دئ : «پروردگارا! اونلار کؤرپه‌لیگیمده منی بؤیودن (تربیه ائدن) کیمی سن ده اونلارا مرحمت ائت».

۲۵ سیزین ربّینیز اوره‌کلرینیزده اولانلاری داها یاخشی بیلندیر. اگر عمللری صالح اولسانیز، ربّینیز حقیقتاً، تؤبه ائدنلری باغیشلایاندیر.

۲۶ و قوهوم ــ اقربایا حقّینی وئر، میسکینه و یولدا قالمیشا دا [حقّینی وئر]. و سپیب ــ سوورورما (اسراف ائتمه)!

۲۷ حقیقتاً، اسرافکارلار شیطانلارین قارداشلاریدیرلار. شیطان ایسه اؤز ربّینه نانکوردور.

وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ
قَوْلًا مَيْسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا
كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ
يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾ وَلَا تَقْتُلُوا
أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ
كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَى إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ
قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفْ فِي الْقَتْلِ
إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾
وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ
خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ
وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾ وَلَا تَمْشِ
فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا
﴿٣٧﴾ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

۲۸ اگر ربّیندن اومدوغون بیر مرحمتی طلب اتمک مقصدی ایله اونلاردان اوز دؤندریرسن (اوزاقلاشیرسان)؛ باری اونلارلا یومشاق دانیش!

۲۹ الینی بوینونا دولاما (چوخ آلی برك اولما!) چوخ [دا] آل آچیقلیق اتلمه! یوخسا دانلاق آلتیندا قالیب پشیمان اولارسان.

۳۰ شبهه‌سیز کی، سنین ربّین ایسته‌دیگی هر هانسی شخصین روزیسینی گنیشلندیریر و یا تنگیشدیریر. چونکی او، بنده‌لرین [حالینی] یاخشی بیلن [و] گؤرندیر.

۳۱ یوخسوللوق قورخوسوندان اوشاقلارینیزی اؤلدورمه‌یین! بیز اونلارا دا، سیزه ده روزی وئریریک. چونکی، اونلاری اؤلدورمک بؤیوك گناهدیر.

۳۲ زنایا یاخین دوشمه‌یین! چونکی او چوخ چیرکین بیر عمل و پیس بیر یولدور.

۳۳ آللهین حرام اتدیگی نفسی (جانی) حقسیز یئره [اصلا] اؤلدورمه‌یین! هر کس مظلوم‌جاسینا (حقسیز یئره) اؤلدورولسه؛ اونون ''ولی''سینه اختیار وئردیک. [لاکین او ولی ده قصاص اولاراق قاتلی] اؤلدورمکده حدّی آشماسین. اونا گؤره کی، [شریعتین بو حؤکملری ایله، مقدارینجا] اونا کؤمک اولونوبدور.

۳۴ یاخشی نیّت استثنا اولماقلا، یتیمین مالینا، حدّی‌ـ‌بلوغا چاتانا قدر یاخین دوشمه‌یین! عهده وفا ائدین! چونکی [عهدینی پوزان] عهد[ی] باره‌سینده سوآلا چکیله جکدیر.

۳۵ اؤلچنده اؤلچونو تاماملایین و دوزگون تره‌زی ایله چکین کی، بو، داها خئییرلیدیر و نتیجه باخیمیندان داها گؤزه‌لدیر.

۳۶ بیلمه‌دیگین بیر شیئین دالینجا گئتمه! چونکی قولاق، گؤز، اورك و بونلارین هامیسی، سورغوـ‌سوآلا چکیله‌جکلر.

۳۷ یئر اوزونده تکبّرله گزمه! چونکی سن نه یئری یارا بیلرسن، نه ده بوی آتیب داغلارا چاتا بیلرسن.

۳۸ بوتون [نهی اتدیگیمز] پیس ایشلر سنین ربّی‌نین یانیندا بیه‌نیلمه‌ین (خوشا گلمه‌ین) شئیلردیر.

ذٰلِكَ مِمَّآ اَوْحٰٓى اِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ ؕ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ
اِلٰـهًا اٰخَرَ فَتُلْقٰى فِىْ جَهَنَّمَ مَلُوْمًا مَّدْحُوْرًا ﴿٣٩﴾ اَفَاَصْفٰىكُمْ رَبُّكُمْ
بِالْبَنِيْنَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ اِنَاثًا ؕ اِنَّكُمْ لَتَقُوْلُوْنَ قَوْلًا عَظِيْمًا
﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِىْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِيَذَّكَّرُوْا ؕ وَمَا يَزِيْدُهُمْ اِلَّا
نُفُوْرًا ﴿٤١﴾ قُلْ لَّوْ كَانَ مَعَهٗۤ اٰلِهَةٌ كَمَا يَقُوْلُوْنَ اِذًا لَّابْتَغَوْا اِلٰى ذِى
الْعَرْشِ سَبِيْلًا ﴿٤٢﴾ سُبْحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى عَمَّا يَقُوْلُوْنَ عُلُوًّا كَبِيْرًا ﴿٤٣﴾ تُسَبِّحُ
لَهُ السَّمٰوٰتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِيْهِنَّ ؕ وَاِنْ مِّنْ شَىْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ
وَلٰكِنْ لَّا تَفْقَهُوْنَ تَسْبِيْحَهُمْ ؕ اِنَّهٗ كَانَ حَلِيْمًا غَفُوْرًا ﴿٤٤﴾ وَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ
جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُوْرًا ﴿٤٥﴾
وَّجَعَلْنَا عَلٰى قُلُوْبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَّفْقَهُوْهُ وَفِىْۤ اٰذَانِهِمْ
وَقْرًا ؕ وَاِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِى الْقُرْاٰنِ وَحْدَهٗ وَلَّوْا عَلٰۤى اَدْبَارِهِمْ
نُفُوْرًا ﴿٤٦﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُوْنَ بِهٖۤ اِذْ يَسْتَمِعُوْنَ اِلَيْكَ وَاِذْ هُمْ
نَجْوٰۤى اِذْ يَقُوْلُ الظّٰلِمُوْنَ اِنْ تَتَّبِعُوْنَ اِلَّا رَجُلًا مَّسْحُوْرًا ﴿٤٧﴾ اُنْظُرْ
كَيْفَ ضَرَبُوْا لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوْا فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَبِيْلًا ﴿٤٨﴾ وَقَالُوْۤا
ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَّرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ خَلْقًا جَدِيْدًا ﴿٤٩﴾

۳۹ بونلار، سنین ربّی نین سنه حکمت اولاراق وحی ائتدیگی شئیلردندیر. [ای انسان!] آلله ایله برابر آیری بیر تانرینی قبول ائتمه! یوخسا قینانمیش و قووولموش بیر حالدا جهنّمه آتیلارسان.

۴۰ مگر ربّینیز اوغلانلاری سیزین اوچون سئچیب، اؤزو اوچون ملکلردن قیزلار گؤتوردو؟ دوغروسو چوخ بئیوک سؤزلر دانیشیرسینیز.

۴۱ بیز، بو قرآندا، عبرت آلمالاری اوچون [آیت‌لری] دؤندریب دئدیک. آمما اونلارین تکجه نفرتینی آرتیردی.

۴۲ دئ: «اگر، آلله ایله بیرلیکده اونلارین دئدیکلری کیمی آیری تانریلار اولسایدی، اوندا اونلار عرشین صاحبینه بیر یول آختاراردیلار».

۴۳ او پاکدیر، اوجادیر و اونلارین دئدیکلریندن چوخ ـ چوخ یوکسکدیر.

۴۴ یئددی گؤی، یئر و اونلاردا اولان بوتون مخلوقلار آلّلهی تقدیس ائدیرلر. هئچ بیر شئی یوخدور کی، آلّلهی تقدیس ائتمه‌ییب اونا حمد دئمه‌سین. لاکین سیز اونلارین تقدیس و تسبیحینی آنلامازسینیز. حقیقتاً، او، حلملی‌دیر و باغیشلایاندیر.

۴۵ سن قرآن اوخودوغون زمان سنینله آخرته ایمان گتیرمه‌ینلرین آراسینا گیزلین بیر پرده چکیریک.

۴۶ قلبلرینی بورونجگه بورمله‌دیک کی، اونو آنلاماسینلار، ائله‌جه ده قولاقلارینی آغیر ائتدیک. سن قرآندا ربّینی واحد تانری اولاراق آندیغین (یاد ائتدیگین) زمان اونلار نفرتدن آرخالارینی چئویریرلر.

۴۷ اونلار سنه قولاق آسدیقلاری زمان نه مقصد ایله قولاق آسدیقلارینی بیز داها یاخشی بیلیریک. و [هابئله] گیزلین ـ گیزلین پیچیلداشاندا دا، او ظلمکارلارین: «سیز آنجاق اووسونلانمیش بیر آداما اویورسونوز»، ـ دئدیکلرینی ده [یاخشی بیلیریک].

۴۸ باخ گؤر! سنه نئجه مثللر چکدیلر و نتیجه‌ده [یولدان] آزدیلار. داها دوغرو یولو تاپا بیلمزلر.

۴۹ ودئدیلر: «آیا بیز سور ـ سوموك و توز ـ تورپاق اولدوقدان سونرا، تزدن یارانیب دیریله‌جه‌ییکمی؟»

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾ أَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ
فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ
إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا
﴿٥١﴾ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِنْ لَبِثْتُمْ
إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾ وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ
الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا
مُبِينًا ﴿٥٣﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنْ يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِنْ يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ
وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُودَ
زَبُورًا ﴿٥٥﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ
كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ
يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ
وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾
وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا
عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

۵۰ [یا محمّد! اونلارا] دئ : «ایستر داش اولون یا دمیر»،

۵۱ «یا اوره گینیزده بؤیوك نظره گلن [هر هانسی] بیر مخلوق اولون»، [ینه ده دیریله جکسینیز] . اونلار دئیه جکلر : «بیزی کیم قایتاراجاق (دیریلده جک)؟» دئ : «ایلک دفعه سیزی یوخدان یارادان کس». اونلار باشلارینی بولاییب دئیرلر : «بو نه وقت اولاجاقدیر؟» دئ : «بلکه ده بو یاخین زماندا».

۵۲ سیزی [حق ـ حسابا] چاغیردیغی گون اونا حمد ائدرك درحال جواب وئره جکسینیز. ائله ظنّ ائده جکسینیز کی، [دنیادا] آنجاق آزاجیق قالیبسینیز.

۵۳ [یا محمّد!] بنده لریمه دئ : «چوخ گؤزه ل اولان سؤزلر سؤیله سینلر». شیطان اونلارین آراسینی قاتا بیلر. حقیقتاً، شیطان انسان اوچون آچیق ـ آشکار دوشمندیر.

۵۴ سیزین ربّینیز سیزه یاخشی بلدیر. ایسترسه سیزه رحم ائدر، ایسترسه ده سیزه عذاب وئرر. سنی اونلارا وکیل گؤندرمه میشیک.

۵۵ و سنین ربّین گؤیلرده و یرده اولانلاری داها یاخشی بیلیر. دوغروسو، بیز پیغمبرلردن بعضی سینی بعضی سینه اوستون ائتدیک و "داوودا" زبور وئردیک.

۵۶ دئ : «اللّهدان غیری [تانری] گمان ائتدیگینیزی چاغیرین! اونلار سیزی نه سیخیتی دان قورتارا بیلرلر و نه ده [حالینیزی] ده یشمگه قادردیرلر».

۵۷ اونلارین [تانری اولاراق] چاغیردیقلاری کیمسه لرین [اؤزلری] ربّلرینه [یاخینلاشماق اوچون] بیر وسیله آختاریرلار [گؤرسونلر] کی، اونلارین هانکیسی [اونا] داها یاخیندیر. اونون رحمتینی اومارلار و عذابیندان قورخارلار. حقیقتاً، ربّی نین عذابی قورخولودور.

۵۸ قیامت گونوندن اوّل [عصیان ائتدیکلری تقدیرده] هلاك ائتمه یه جگیمیز و یا شدّتلی عذاب ایله عذاب وئرمه یه جگیمیز، هیچ بیر شهر یوخدور. بو، [ایلاهی] کتابدا یازیلیبدیر.

وَمَا مَنَعَنَآ اَنْ نُرْسِلَ بِالْاٰيَاتِ اِلَّآ اَنْ كَذَّبَ بِهَا الْاَوَّلُونَۜ وَاٰتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَاۜ وَمَا نُرْسِلُ بِالْاٰيَاتِ اِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾ وَاِذْ قُلْنَا لَكَ اِنَّ رَبَّكَ اَحَاطَ بِالنَّاسِۜ وَمَا جَعَلْنَا الرُّءْيَا الَّتِٓي اَرَيْنَاكَ اِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْاٰنِۜ وَنُخَوِّفُهُمْۙ فَمَا يَزِيدُهُمْ اِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا۟ ﴿٦٠﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوٓا اِلَّآ اِبْلِيسَۜ قَالَ ءَاَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًاۚ ﴿٦١﴾ قَالَ اَرَاَيْتَكَ هٰذَا الَّذ۪ي كَرَّمْتَ عَلَيَّۘ لَئِنْ اَخَّرْتَنِ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَاَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُٓ اِلَّا قَل۪يلًا ﴿٦٢﴾ قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَاِنَّ جَهَنَّمَ جَزَٓاؤُ۬كُمْ جَزَٓاءً مَوْفُورًا ﴿٦٣﴾ وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَاَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِي الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ وَعِدْهُمْۜ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ اِلَّا غُرُورًا ﴿٦٤﴾ اِنَّ عِبَاد۪ي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌۜ وَكَفٰى بِرَبِّكَ وَك۪يلًا ﴿٦٥﴾ رَبُّكُمُ الَّذ۪ي يُزْج۪ي لَكُمُ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِه۪ۜ اِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَح۪يمًا ﴿٦٦﴾

۵۹ بیزیم بیر سیرا معجزه‌لر گؤندرمه‌گیمیزه مانع اولان شئی، آنجاق بودور کی، اوّلکیلر (کئچمیش امّتلر) اونلاری تکذیب ائتدیلر. ــ ثمود [قؤمونه] آچیق ــ آشکار بیر معجزه اولاراق دیشی دوه وئردیک، اونلار ایسه اونا (اونون حقّینده) ظلم ائتدیلر. بیز معجزه‌لری آنجاق قورخوتماق اوچون گؤنده‌ریریک.

۶۰ بیر زمان سنه دئدیک: «حقیقتاً، سنین ربّین بوتون انسانلاری احاطه ائدیبدیر». سنه گؤستردیگیمیز رؤیانی و قرآندا لعنت‌لنمیش آغاجی انسانلار اوچون ساده‌جه بیر امتحان وسیله‌سی ائتدیک. اونلاری قورخودوروق، لاکین، بو اونلارین آنجاق طغیانلارینی آرتیریر.

۶۱ بیز، ملکلره دئینده کی: «آدمه سجده ائدین!» ابلیسدن سووای هامیسی سجده ائتدیلر. [ابلیس] دئدی: «پالچیقدان یاراتدیغین شخصه سجده ائدیم‌می؟»

۶۲ [ابلیس یئنه] دئدی: «بیر دئ گؤرك! مندن عزیز (اوستون) توتدوغون شخص بودورمو؟ اگر منه قیامت گونونه قده‌ر مهلت وئره‌سن، آز بیر دسته‌دن سووای اونون بوتون نسلینی مطلق تار ــ مار ائده‌رم».

۶۳ بویوردو: «چیخ گئت! اونلاردان کیم سنه اویارسا، سیزین جزانیز، تام بیر جزا اولماقلا، جهنّمدیر».

۶۴ «و اونلاردان کیمی باجاریرسان، سسینله یئریندن اوینات، آتلی لارینلا و پیادالارینلا اونلارین اوستونه یوگور. مالّلار و اؤولادلاردا اونلارا شریک اول و اونلارا وعده وئر». شیطان ایسه اونلارا آنجاق یالان وعده وئرر.

۶۵ «حقیقتاً، منیم بنده لریمین اوستونده سنین هئچ بیر استیلان (حؤکمرانلیغین) اولا بیلمز. سنین ربّی‌نین وکیل اولماسی کفایتدیر».

۶۶ سیزین ربّینیز او کسدیر کی، اونون فضل ــ کرمیندن روزینیزی تاپماق اوچون دریادا سیزین اوچون گمیلری حرکته گتیردی (اوزدوردو). حقیقتا، او، سیزین اوچون چوخ مهرباندیر.

وَاِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ اِلَّا اِيَّاهُ فَلَمَّا
نَجّٰيكُمْ اِلَى الْبَرِّ اَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْاِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾
اَفَاَمِنْتُمْ اَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ اَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ﴿٦٨﴾ اَمْ اَمِنْتُمْ اَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً
اُخْرٰى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي اٰدَمَ
وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلٰى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوا
كُلَّ اُنَاسٍ بِاِمَامِهِمْ فَمَنْ اُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَاُولٰٓئِكَ
يَقْرَؤُنَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧١﴾ وَمَنْ كَانَ فِي
هٰذِهِ اَعْمٰى فَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمٰى وَاَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾ وَاِنْ كَادُوا
لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ
وَاِذًا لَاتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾ وَلَوْلَا اَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ
تَرْكَنُ اِلَيْهِمْ شَيْـًٔا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾ اِذًا لَاَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيٰوةِ
وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

۶۷ دریادا باشینیزا بیر فلاکت گلدیگی زمان اوندان (آللّهدان) غیری [هاراپینیزا] چاغیردیقلارینیز گؤزدن ایتر. سیزه نجات وئریب قوروولوغا چیخارتدیقدا؛ اوز چئویررسینیز. انسان ذاتاً نانکوردور (ناشکردور).

۶۸ مگر قوروودا سیزی یئره باتیرمایاجاغینا و یا باشینیزا داش یاغدیران بیر قاسیرغا (طوفان) گؤندرمیه‌جگینه امین سینیزمی؟ سونرا اؤزونوزه بیر وکیل (قوروقچو) تاپا بیلمزسینیز.

۶۹ یوخسا سیزی بیرده دریایا قایتاریب کافر [و یا نانکور] اولدوغونوز اوچون سیندیریجی بیر فیرتینا گؤندریب سیزی غرق ائتمیه‌جگینه آرخایین سینیزمی؟ سونرا بیزیم برابریمیزده اؤزونوزه بیر مدافعه‌چی تاپا بیلمزسینیز.

۷۰ بیز آدم اؤولادینی شرفلی ائتدیک، اونلاری قوروودا و دریادا [مینیکلرله] داشیدیق، اونلارا پاك شئیلردن روزی وئردیک و اونلاری یاراتدیقلاریمیزین بیر چوخوندان گره‌ینجه اوستون ائتدیک.

۷۱ بوتون انسانلاری اؤز امام‌لاری ایله چاغیردیغیمیز گون، کتابی (نامهٔ عملی) ساغ الینه وئریلن کیمسه‌لر، کتابلارینی [سئوینجک] اوخویارلار. اونلارا [خورما چرده گینده اولان] تئل قده‌ر حقسیزلیک ائدیلمز.

۷۲ بو دنیادا کور اولان [حقّی تاپمایان] شخص آخرتده ده کور اولار و یولدان داها دا چوخ آزار.

۷۳ [یا محمّد!] آز قالمیشدی کی، مشرکلر سنی بیزیم سنه وحی ائتدیگیمیز قرآندان [بیزه قارشی] آیری بیر شئی قوشما فتنه‌سینه سالسینلار و اوندا سنی اؤزلرینه دوست توتاجاقدیلار.

۷۴ و اگر سنی [اؤز مقصدینده] ثابتلشدیرمسه‌یدیک، آز قالا اونلارا آزاجیق میل ائده‌جکدین.

۷۵ اوندا سنه ایکی قات حیاتیندا (دونیادا) و ایکی قات اؤلوموندە (آخرتده) عذاب دادیزدیراردیق. سونرا بیزیم برابریمیزده اؤزونه بیر کؤمکچی تاپا بیلمزدین.

وَإِن كَادُوا لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذًا
لَا يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَن قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ
مِن رُّسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾ أَقِمِ الصَّلَوٰةَ لِدُلُوكِ
الشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ
مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ
مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَقُل رَّبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي
مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَل لِّي مِن لَّدُنكَ سُلْطَانًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾
وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ
زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ
وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَانِ
أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ﴿٨٣﴾ قُلْ
كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا
﴿٨٤﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي
وَمَا أُوتِيتُم مِّنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِن شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ
بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

۷۶ آز قالا سنی سیخیشدیریب بو یئردن قوووب چیخارتمیشدیلار و اوندا اونلار سندن سونرا چوخ آز مدّت [و یا آز بیر تعداد] قالاردیلار.

۷۷ بو، سندن قاباق گؤندردیگیمیز پیغمبرلریمیز حقّینده کی، سنّه میزدیر. بیزیم سنّه میزده بیر ده‌ییشیکلیک گؤرمزسن.

۷۸ نامازی گونشین أییلمه سیندن (گون اورتا چاغیندان) گئجه نین قارانلیغینا قده‌ر (گئجه یاریسینا) قلدیر قیل و صبح نامازینی [دا قیل]. اونا گؤره کی، صبح نامازی شهادت وئریلمیش اولونور (گئجه و گوندوز ملکلری اونا شاهید اولورلار).

۷۹ و گئجه نین بیر وقتی اویاق اول کی، [بو گئجه نامازی بیر امتیاز اولاراق] سنه خاص اولان [واجب] نافله دیر. اولا بیلسین کی، ربّین سنی بیه‌نیلن بیر مقاما چاتدیرسین.

۸۰ و [یا محمّد!] دئ: «پروردگارا! منی [هر ایشه] دوغرولوقلا داخل ائت و دوغرولوقلا چیخارت و منه اؤز طرفیندن کؤمک ائدن بیر دلیل (قوّه) وئر!»

۸۱ و دئ: «حق گلدی و باطل یوخ اولدو. بلی! باطل مطلق یوخ اولمالیدیر».

۸۲ و بیز مؤمنلر اوچون شفاء و رحمت اولان شئیی قرآندان نازل ائدیریک. آمما ظلمکارلارین آنجاق زیانینی آرتیریر.

۸۳ انسانا بیر نعمت وئردیگیمیز زمان اوز چئویریب، باش آلیب گئدیر. اونا بیر پیسلیک اوز وئرنده مأیوس اولور.

۸۴ دئ: «هر کس اؤز قابلیّتینه گؤره عمل ائدر و سنین ربّین کیمین یولو داها یاخشی تاپدیغینی داها یاخشی بیلندیر».

۸۵ سندن روح حقّینده سوروشورلار. دئ: «روح ربّیمین امریندندیر و سیزه او باره‌ده یالنیز آز بیر معلومات وئریلیبدیر».

۸۶ و اگر ایسته‌سک سنه وحی ائتدیکلریمیزی آپاراریق. سونرا سن بیزیم برابریمیزده اؤزون اوچون هئچ بیر وکیل (کؤمکچی) تاپا بیلمزسن.

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُل لَّئِنِ
اجْتَمَعَتِ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ
بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا
لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ
إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا
مِنَ الْأَرْضِ يَنبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ
وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ
السَّمَاءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ
قَبِيلًا ﴿٩٢﴾ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ ۚ وَلَن
نُّؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرَؤُهُ ۗ
قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنتُ إِلَّا بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ
أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا
رَّسُولًا ﴿٩٤﴾ قُل لَّوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ
لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَّسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

۸۷ آنجاق ربّیندن بیر رحمتدیر. شبهه‌سیز کی، اونون سنه اولان فضل‌ـ‌کرمی چوخ بؤیوکدور.

۸۸ دئ: «اگر انس و جنّ ییغیشالار کی، بو قرآنین مثلینی (تایینی) گتیرسینلر، بیرـ‌بیرلرینه کؤمک‌لیک ائتسه‌لر بئله، یئنه ده بونون مثلینی گتیره بیلمزلر».

۸۹ بیز، بو قرآندا انسانلار اوچون هر جور مَثَل گتیردیک، لاکین اونلارین اکثریّتی کفردن غیری بیر شئی ایستمه‌دیلر.

۹۰ و دئدیلر: «یئردن بیزه بیر بولاغ چیخارتماییncja سنه اصلا ایمان گتیرمه‌ریک».

۹۱ «و یا [گره‌ك] سنین خورمالیق و اوزوملوك بیر باغین اولا، [آغاجلاری‌نین] آرالاریندان آرخلار آچیب آخدیراسان».

۹۲ «و یا ادّعا ائتدیگین کیمی گؤیو پارچاـ‌پارچا اوستوموزه دوشور و یا اَللّهی و ملکلری قاباغیمیزا گتیر!»

۹۳ «و یا سنین قیزیلدان بیر ائوین اولسون و یا گؤیه چیخاسان و اورادان بیزه اوخویاجاغیمیز بیر کتاب گتیرمه‌ینجه سنین گؤیه چیخماغینا اینانماریق». دئ: «منیم ربّیم مقدّسدیر. من ائلچی اولان بیر انساندان باشقا کیمم کی؟»

۹۴ انسانلاری، اؤزلرینه هدایت گلدیکده، ایمان گتیرمه‌لرینه مانع اولان شئی اونلارین آنجاق: «آیا اَللّه بیر بشری پیغمبر اولاراق گؤندردیمی؟» ـ‌دئمه‌لریدیر.

۹۵ [یا محمّد!] دئ: «اگر یئر اوزونده آرخایین گزیب‌ـ‌دولانان ملکلر اولسایدی، اونلارا پیغمبر اولاراق بیر ملک گؤنده‌رردیک».

۹۶ دئ: «منیمله سیزین آرامیزدا اَللّهین شاهید اولماسی یئتر. دوغروداندا او، اؤز بنده‌لری‌نین [احوالینی] بیلندیر [و] گؤرندیر».

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِۚ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ
اَوْلِيَاۤءَ مِنْ دُونِهٖۜ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوهِهِمْ
عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّاۜ مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ
سَعِيرًا ﴿٩٧﴾ ذٰلِكَ جَزَاۤؤُهُمْ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا وَقَالُوۤا ءَاِذَا
كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾ اَوَلَمْ
يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذٖى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ قَادِرٌ عَلٰۤى اَنْ يَخْلُقَ
مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ اَجَلًا لَا رَيْبَ فٖيهِۜ فَاَبَى الظَّالِمُونَ اِلَّا كُفُورًا
﴿٩٩﴾ قُلْ لَوْ اَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَاۤئِنَ رَحْمَةِ رَبّٖۤى اِذًا لَاَمْسَكْتُمْ
خَشْيَةَ الْاِنْفَاقِۜ وَكَانَ الْاِنْسَانُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا
مُوسٰى تِسْعَ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسْـَٔلْ بَنٖۤى اِسْرَاۤئٖلَ اِذْ جَاۤءَهُمْ
فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ اِنّٖى لَاَظُنُّكَ يَا مُوسٰى مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾ قَالَ
لَقَدْ عَلِمْتَ مَاۤ اَنْزَلَ هٰۤؤُلَاۤءِ اِلَّا رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
بَصَاۤئِرَۚ وَاِنّٖى لَاَظُنُّكَ يَا فِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ فَاَرَادَ اَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ
مِنَ الْاَرْضِ فَاَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمٖيعًاۙ ﴿١٠٣﴾ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهٖ لِبَنٖۤى
اِسْرَاۤئٖلَ اسْكُنُوا الْاَرْضَ فَاِذَا جَاۤءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفٖيفًاۜ ﴿١٠٤﴾

۹۷ کیمی اَللّه هدایت ائتسه، سؤزسوز کی، دوغرو یولو تاپیبدیر و کیمی ضلالتده بوراخسا، اونون برابرینده اونلار اوچون بیر دوست اصلا تاپا بیلمزسن. قیامت گونو اونلاری کور، لال و کار اولاراق اوزلری اوسته محشر آیاغینا چکه‌جه‌ییک. اونلارین یئرلری جهنّمدیر. اودون آلووو آزالدیقدا، آلووونو آرتیراریق.

۹۸ بو، آیه‌لریمیزی انکار ائدیب و «بیز، سور ــ سوموک و توز ــ تورپاق اولدوغوموز حالدا، تزه‌دن دیریلجه‌ییک می؟» ــ دئدیکلرینه گؤره اونلارین جزاسیدیر.

۹۹ مگر گؤیلری و یئری یارادان اَللّهین اونلارین تایینی یاراتماغا قادر اولدوغونو بیلمیرلر؟ [اَللّه] اونلار اوچون معیّن اجل (وقت) تعیین ائتدی کی، اوندا هئچ بیر شک ــ شبهه یوخدور؟ ظلمکارلار کفردن غیری بیر شئی ایستمه‌دیلر.

۱۰۰ دئ: «اگر ربّیمین رحمت خزینه‌لرینه صاحب اولسایدینیز، یئنه ده خرجله‌نیب قورتارماسی‌نین قورخوسوندان چکینردینیز (انفاق ائتمزدینیز). حقیقتاً، انسان همیشه خسیسدیر».

۱۰۱ شبهه‌سیز کی، بیز موسایه دوققوز آچیق ــ آشکار معجزه وئردیک، اسرائیل اوغوللاریندان سوروش! بیر زمان [موسی] اونلارین یانینا گلدیکده، فرعون اونا دئدی: «یا موسی! من اللّه بیلیرم کی، سن اوروسونلانیبسان».

۱۰۲ دئدی: «یقین کی، سن بونلارین محض گؤیلرین و یئرین ربّی طرفیندن آیدینلاشدیران [آیه‌لر] اولاراق نازل اولوندوغونو بیلیرسن، من ایسه، ای فرعون! سنین محو اولوناجاغینی بیلیرم».

۱۰۳ سونرا [فرعون] اونلاری او یئردن (مصردن) قوووب ــ چیخارتماق ایسته‌دی. بیز ایسه فرعونو و اونونلا بیرلیکده اولانلارین هامیسینی غرق ائتدیک.

۱۰۴ اوندان سونرا بنی اسرائیله دئدیک: «بو یئرده ساکن اولون! آخرت وعده‌سی گلیب چاتدیقدا سیزین هامینیزی بیرلیکده [محشره] گتیره‌جه‌ییک».

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾ وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَىٰ مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٠٦﴾ قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾ وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾ قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوِ ادْعُوا الرَّحْمَٰنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿١١١﴾

سُورَةُ الْكَهْفِ مَكِّيَّةٌ وَمِائَةٌ وَعَشْرُ آيَاتٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ﴿١﴾ قَيِّمًا لِيُنْذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿٢﴾ مَاكِثِينَ فِيهِ أَبَدًا ﴿٣﴾ وَيُنْذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿٤﴾

۱۰۵ قرآنی حقّ اولاراق گؤندردیک، او دا حقّ اولاراق نازل اولدو. سنی ده آنجاق بشارت وئرن و خبردارلیق ائدن اولاراق گؤندردیک.

۱۰۶ قرآنی سنه حصّه ــ حصّه گؤندردیک کی، اونو آرامجا انسانلارا اوخویاسان و اونو تدریجله نازل ائتدیک.

۱۰۷ دئ: «[ایستر] ایمان گتیره سینیز، ایسترسه گتیرمیه سینیز، قرآندان قاباق اؤزلرینه علم وئریلنلره اوخوندوغو زمان چنه لری اوسته سجده یه دوشرلر».

۱۰۸ و دئیرلر: «پروردگارا! هر نقصاندان پاکسان. ربّیمیزین وعده سی مطلق یئرینه یئتریله جکدیر».

۱۰۹ چنه لری اوسته دوشوب آغلارلار [و قرآنی ائشیتمک] اونلارین آللهدان قورخماقلارینی آرتیرار.

۱۱۰ دئ: «ایستر "آلله" چاغیرین، ایسترسه "رحمان" چاغیرین، هانسینی دئسه نیز [فرقی یوخدور]. گؤزل آدلار آنجاق اونا مخصوصدور». نامازی [قیلدیقدا سسینی] نه چوخ اوجالت و نه ده چوخ آلچالت. بونون آراسیندا [اورتا] بیر یول توت!

۱۱۱ و دئ: «حمد، تماميله، اؤزونه هئچ بیر اؤولاد گؤتورمه ین، ملکونده (سلطنت و ایشلرین تدبیرینده) اونا بیر شریک اولمایان، ضعیف و عاجز اولمادیغی اوچون بیر دوستا [کؤمکچی یه محتاج] اولمایان آللها مخصوصدور». اونو [لاییقینجه] بؤیوك توت!

کهف سوره سی [۱۸]

بو سوره قرآن ــ کریمین اون سککیزینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۱۱۰) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللهین آدی ایله

۱ حمد، تماميله، بو کتابی (قرآنی) هئچ بیر اَیریلیگه یول وئرمه دن اؤز بنده سینه نازل ائدن آللها مخصوصدور.

۲ گناهکارلاری اؤز طرفیندن گلن شدّتلی عذابلا خبردارلیق ائتمک، صالح عمللر ائدن مؤمنلره ایسه گؤزل اجره نایل اولاجاقلاری مژده سینی وئرمک اوچون [اونو] دوغرو ــ دوزگون اولاراق [نازل ائتدی].

۳ اونلار اورادا ابدی قالاجاقلار.

۴ و هم ده: «آلله اؤزونه اؤولاد گؤتوردو»، ــ دئینلره خبردارلیق وئرسین.

مَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ عِلْمٍ وَّلَا لِاٰبَآئِهِمْ ؕ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ
اَفْوَاهِهِمْ ؕ اِنْ يَّقُوْلُوْنَ اِلَّا كَذِبًا (٥) فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ
نَّفْسَكَ عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ اِنْ لَّمْ يُؤْمِنُوْا بِهٰذَا الْحَدِيْثِ اَسَفًا (٦)
اِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْاَرْضِ زِيْنَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ اَيُّهُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا
(٧) وَاِنَّا لَجٰعِلُوْنَ مَا عَلَيْهَا صَعِيْدًا جُرُزًا ؕ (٨) اَمْ حَسِبْتَ
اَنَّ اَصْحٰبَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيْمِ كَانُوْا مِنْ اٰيٰتِنَا عَجَبًا (٩) اِذْ
اَوَى الْفِتْيَةُ اِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوْا رَبَّنَآ اٰتِنَا مِنْ لَّدُنْكَ
رَحْمَةً وَّهَيِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا (١٠) فَضَرَبْنَا عَلٰٓى اٰذَانِهِمْ
فِى الْكَهْفِ سِنِيْنَ عَدَدًا ۙ (١١) ثُمَّ بَعَثْنٰهُمْ لِنَعْلَمَ اَىُّ
الْحِزْبَيْنِ اَحْصٰى لِمَا لَبِثُوْٓا اَمَدًا (١٢) نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ
نَبَاَهُمْ بِالْحَقِّ ؕ اِنَّهُمْ فِتْيَةٌ اٰمَنُوْا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنٰهُمْ هُدًى (١٣)
وَّرَبَطْنَا عَلٰى قُلُوْبِهِمْ اِذْ قَامُوْا فَقَالُوْا رَبُّنَا رَبُّ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ لَنْ نَّدْعُوَا مِنْ دُوْنِهٖٓ اِلٰهًا لَّقَدْ قُلْنَآ اِذًا شَطَطًا
(١٤) هٰٓؤُلَآءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اٰلِهَةً ؕ لَوْلَا يَاْتُوْنَ عَلَيْهِمْ
بِسُلْطٰنٍۭ بَيِّنٍ ؕ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا (١٥)

۵ اونلارین نه اؤزلری‌نین، نه ده آتالاری‌نین [بو ادّعایا] هئچ بیر بیلیکلری یوخدور. اونلارین آغزیندان چیخان بو سؤز پئکه بیر سؤزدور. اونلار یالاندان غیری بیر شئی سؤیله‌میرلر.

۶ یوخسا بو سؤزه ایناناماسالار، آرخالارینجا تأسفله‌نیب اؤزونو اوزه‌جکسنمی؟

۷ بیزیم، یئر اوزونده اولان شئیلری، انسانلاردان هانکیسی‌نین داها یاخشی عمل ائتدیکلرینی یوخلاماق اوچون بر ـ بزه‌کلی ائتدیک.

۸ و شبهه‌سیز کی، بیز یئر اوزونده‌کیلری، قوپ ـ قورو تورپاغا دؤندره‌جه‌ییک.

۹ یوخسا سن "کهف" و "رقیم" اصحابینی، بیزیم تعجّبلو آیت‌لریمیزدن ساندین‌می؟

۱۰ او زمان، او ایگید جاوانلار ماغارایا سیغینیب دئدیلر: «پروردگارا! بیزه اؤز درگاهیندان بیر مرحمت وئر و بیزیم اوچون بیر چیخیش یولو بخش ائت!»

۱۱ او ماغارادا قولاقلارینا ایللر بویو [پرده] ووروب [یوخلاتدیق].

۱۲ سونرا اونلاری اویاتدیق کی، گؤرك او ایکی دسته‌دن هانکیسی قالدیقلاری مدّتی داها دوزگون حسابلاییبلار.

۱۳ بیز، اونلارین خبرینی سنه حقّ اولاراق سؤیله‌ییریک: اونلار ربّلرینه ایمان گتیرن بیر نئچه ایگید جاوان ایدی و بیز ده اونلارین هدایتینی آرتیرمیشدیق.

۱۴ و قلبلرینی محکم ائتدیک او زمان [شرکه قارشی دورماق اوچون] قالخیب دئدیلر: «بیزیم ربّیمیز گؤیلرین و یئرین ربّی‌دیر، اوندان غیری بیر تانرینی اصلا چاغیرماریق، یوخسا باطل سؤز دئمیش اولاریق».

۱۵ «بیزیم بو طایفامیز اوندان غیری تانریلار قبول ائدیبلر. بس نه اوچون اونلار، او تانریلاری اوچون آچیق ـ آشکار بیر دلیل گتیرمیرلر؟ آللها یالان اویدوران کیمسه‌دن داها ظالمی کیم اولا بیلر؟»

وَإِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأْوُوا إِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مِرْفَقًا
﴿١٦﴾ وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ
وَإِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ
ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلْ
فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ
رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ
بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾ وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا
بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ
يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ
بِوَرِقِكُمْ هَٰذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَىٰ طَعَامًا
فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ
أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

۱۶ «اونلاردان و آللّهدان غیری عبادت ائتدیکلریندن اوزاق اولدوقدا ماغارایا پناه آپارین کی، سیزین ربّینیز اؤز رحمتیندن سیزه یایسین (سیزی اؤز رحمتی آلتینا آلسین) و سیزین ایشینیزه آواند وئرسین».

۱۷ [یامحمّد!] اگر باخسایدین، گونشین چیخدیغی زمان [اوستلرینه گون دوشمه‌مک اوچون] ماغارانین ساغ طرفینه مئیل ائتدیگینی و باتدیغی زمان دا سول طرفدن سوووشدوغونو و اونلارین دا ماغارانین ایچینده گئنیشلیکده اولدوقلارینی گؤرردین. بو، آللّهین آیت‌لریندندیر. آللّه، هر کیمی هدایت ائتسه، او، یولو تاپیبدیر و هر کیمی آزغینلیقدا بوراخسا، داها اونون اوچون دوغرو یول گؤسترن بیر دوست تاپمازسان.

۱۸ اونلار یوخودا اولدوقلاری حالدا سن اونلاری اویاق سانارسان، بیز اونلاری ساغا ـ سولا چئویریردیک. اونلارین ایتی ایسه ایکی الینی آستانایا دؤشه‌میشدی. اگر اونلارین حالیندان خبرین اولسایدی، اونلاردان اوز دؤندریب قاچاردین و جانینی دهشت بورویردی.

۱۹ بئله‌جه ده اونلاری بیرـبیریندن حال ـ احوال توتماق اوچون اویاتدیق. اونلاردان بیر دانیشان دئدی: «یوخودا نه قده‌ر قالدینیز؟» دئدیلر: «بیر گون و یا بیر گوندن آز [قالدیق]». [نهایت] دئدیلر: «ربّینیز نه‌قده‌ر قالدیغینیزی یاخشی بیلیر. ایندی سیز، ایچینیزدن بیرینی، بو [گوموش] پولونوزلا شهره گؤندرین؛ باخسین گؤرسون هانسی طعام داها تمیزدیرسه، اوندان سیزین اوچون بیر یئیه‌جک گتیرسین. چوخ احتیاطلی اولسون و سیزین باره‌نیزده هئچ کسه بیر خبر بیلیندیرمه‌سین».

۲۰ «دوغروسو، اونلار سیزه ال تاپسالار، یا سیزی داشلایاجاقلار، یادا کی، اؤز دینلرینه دؤندره‌جکلر. بئله اولان صورتده هئچ وقت نجات تاپمایاجاقسینیز».

وَكَذٰلِكَ اَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوٓا اَنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا اِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ اَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا رَبُّهُمْ اَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلٰٓى اَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلٰثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّىٓ اَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ اِلَّا مِرَآءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ اَحَدًا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَاْىْءٍ اِنِّى فَاعِلٌ ذٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾ اِلَّآ اَنْ يَشَآءَ اللّٰهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ اِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسٰٓى اَنْ يَهْدِيَنِ رَبِّى لِاَقْرَبَ مِنْ هٰذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾ وَلَبِثُوا فِى كَهْفِهِمْ ثَلٰثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَبْصِرْ بِهِ وَاَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِىٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِى حُكْمِهِ اَحَدًا ﴿٢٦﴾ وَاتْلُ مَآ اُوحِىَ اِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

۲۱ و بئله لیکله [او یئرین انسانلارینی] اونلارین حاللاریندان خبردار ائتدیک بیلسینلر کی، آللّهین وعده‌سی دوغرودور و قیامتین [گله‌جگینده] اصلا شبهه یوخدور. او زمان اؤز آرالاریندا اونلارین ایشی باره‌سینده مناقشه ائدیردیلر. نهایت [بعضی‌لری] دئدیلر: «اونلار اوچون بیر بنا تیکین، اونلارین ربّی اونلارین [حالینی] داها یاخشی بیلیر». [نهایت] سؤزده غالب گلنلر دئدیلر: «اونلار اوچون [اونلارین آدینا] بیر معبد سالدیراجاغیق».

۲۲ قارانلیق یئره داش آتماق کیمی تئزلیکله دئیه‌جکلر: «اونلار اوچ دور، دؤردونجوسو کؤپکلریدیر». بعضی‌لری: «اونلار بئشدیر، آلتینجیسی کؤپکلریدیر»، ــ دئیه‌جکلر. [آمما] بعضی‌لری ده: «اونلار یئددی دیر، سککیزینجیسی کؤپکلریدیر!» ــ سؤیلرلر. دئ: «منیم ربّیم اونلارین سایینی داها یاخشی بیلیر، اونلاری [دوزگون] بیلن چوخ آزدیر». اونلارین باره‌سینده آنجاق ظاهری (سطحی) بحث ائت و اونلارین باره‌سینده هئچ کیمدن بیر شئی سوروشما!

۲۳ هئچ بیر ایش اوچون: «من صاباح بو ایشی گؤره‌جگم»، ــ دئمه!

۲۴ آنجاق: «آللّه ایسته‌سه»، [ــ دئ گیلن] و اونوتدوغون زمان ربّینی یاد ائت و دئ: «اولا بیلسین کی، منیم ربّیم منی حقّه داها یاخین اولان بیر یولا هدایت ائتسین».

۲۵ اوچ یوز ایل ماغارادا قالدیلار، دوققوز ایل ده علاوه قالدیلار.

۲۶ دئ: «آللّه اونلارین قالدیقلاری وقتی داها یاخشی بیلیر. گؤیلرین و یئرین غیبی آنجاق اونا مخصوصدور. او، نئجه ده گؤزه‌ل گؤرور و نئجه ده یاخشی ائشیدیر. اونلارین اوندان غیری هئچ بیر کؤمکچی‌لری یوخدور. او، هئچ کسی اؤز حؤکمونده شریک ائتمز.

۲۷ سنین ربّی‌نین کتابیندان سنه وحی اولونانی اوخو! اونون سؤزلرینی دَییشدیره بیلن هئچ کس یوخدور. اوندان باشقا بیر سیغیناجاق تاپا بیلمزسن.

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ وَكَانَ اَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيَكْفُرْ اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا اَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَاِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اِنَّا لَا نُضِيعُ اَجْرَ مَنْ اَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ اُولٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْاَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾ وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِاَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ اَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ اٰتَتْ اُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهَرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ اَنَا اَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَاَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

۲۸ سحر ــ آخشام ربّلرینی چاغیریب اونون راضی لیغینی ایسته ینلرله بیرلیکده اؤزونو ساخلاشدیر. دنیا حیاتی نین برــ بزه گینه اویوب گؤزلرینی اونلارین اوستوندن گؤتورمه! قلبینی بیزی یاد ائتمکدن غافل ائتدیگیمیز، نفسی نین ایستکلرینه اویان و ایشینده افراطا اوغرایان بیر کیمسه یه اطاعت ائتمه!

۲۹ و دئ: «حقّ ربّینیزدندیر. کیم ایسته سه ایناسین و کیم ایسته مسه ایناناماسین». بیز ظلمکارلار اوچون ائله بیر اود حاضیرلامیشیق کی، اونون پرده لری (توستوسو و یا آلووو) اونلاری بوروییه جکدیر. اونلار هارای چکنده اوزلرینی پؤشله ین معدن اریتیسی کیمی ایسره نج بیر سو ایله هارایلارینا چاتیلاجاقدیر. او نئجه ده پیس ایچه جک و نئجه ده پیس دایاناجاقدیر.

۳۰ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر [بیلسینلر کی،] بیز یاخشی ایشلر گؤرنلرین اجرینی زای ائتمه ریک.

۳۱ اونلار اوچون آلتیندان آرخلار آخان عدن جنّتلری واردیر. اورادا قیزیل بیلرزیکلر تاخاجاقلار، نازیک و قالین ایپکدن یاشیل پالتارلار گئیه جکلر، اورادا تختلره سؤیکنه جکلر. او، نئجه ده گؤزه ل اجردیر و نئجه ده گؤزه ل دایاناجاقدیر.

۳۲ اونلارا او ایکی کیشینی مثال گتیرکی، اونلارین بیرینه ایکی اوزوملوك باغی وئردیک و اطرافینا خورما آغاجلاری ایله چپر چکدیک و او ایکیسی نین آراسینا اکین سالدیق.

۳۳ او باغلارین هر ایکیسی [وقتینده] اؤز بارینی وئریردی و بیر شئی اسکیک گتیرمیردی. او ایکی [باغین] آراسیندا بیر چای دا آخیتدیق.

۳۴ اونون آیریجا چوخ گلیری ده وار ایدی. اؤز یولداشی ایله دانیشارکن اونا دئدی: «من مال ــ دؤلت باخیمیندان سندن داها وارلییام، قوهوم ــ اقربا باخیمیندان دا سندن داها گوجلویم».

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾ لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنْ تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسَى رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَى مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

۳۵ او، اؤزونه ظلم ائدن حالدا باغینا گیریب دئدی : «بو باغین بیر داها یوخ اولاجاغینی گمان ائتمیرم».

۳۶ «قیامتین ده قوپاجاغینی گمان ائتمیرم، ربّیمین حضوروندا قایتاریلسام دا سؤزسوزکی، اؤزوم اوچون بوندان داها یاخشی بیر یئر تاپارام».

۳۷ اونونلا دانیشماقدا اولان یولداشی اونا دئدی : «سنی اوّلجه تورپاقدان، سونرا نطفه‌دن (روشئیمدن) یارادان و داها سونرا سنی آدام شکلینه سالان آللّها کفر ائدیرسنمی؟»

۳۸ لاکین من : «آللّه اودور، منیم پروردگاریمدیر و من اؤز ربّیمه هئچ کسی شریک قوشمارام»، ـــ[دئییرم].

۳۹ باغینا داخل اولاندا نیه دئمه دین کی: ((ما شاء آللّه، لا قوّة الا بآللّه)) : «آللّه نه ایسته‌سه او اولاجاقدیر، قوّه ـــ قدرت آنجاق آللّها مخصوصدور». «اگر منی مال ـــ دؤلت و اؤولاد باخیمیندان اؤزوندن یوخسول گؤرورسنسه»،

۴۰ «اولا بیلسین کی، منیم ربّیم سنین باغیندان داها یاخشی سینی منه وئرسین و سنین او باغینا گؤیدن ایلدیریملار گؤندرسین کی، او، هامار و شوملایان [تورپاق] اولسون».

۴۱ «یاخود سویو هوپوب گئتسین و بیر ده اونو آختاریب تاپا بیلمیه‌سن».

۴۲ بئله‌لیکله ـــ نهایت ـــ بوتون محصولو آرادان گئتدی و چارداقلاری اوستونه ییخیلمیش باغینا قویدوغو خرجه گؤره اللرینی اوووشدورماغا باشلادی و [حسرتله] دئییردی : «کاش ربّیمه هئچ کسی شریک قوشمایایدیم».

۴۳ و اونو آللّهین برابرینده حمایه ائدن بیر دسته یوخدور. اؤزو ایسه اؤزونو قورتارا بیله‌جک بیر حالدا دئییلدی.

۴۴ اورادا (او حالدا) کؤمک ائتمک تکجه حقّ اولان آللّها مخصوصدور. او ثواب [وئرمه] جهتیندن داها خئییرلیدیر و عاقبت جهتیندن ده داها خئییرلیدیر.

۴۵ [یا محمّد!] اونلارا، دنیا حیاتی‌نین او سو کیمی اولدوغونو مثال چک کی، بیز اونو گؤیدن نازل ائتدیک، یئرین بیتگیسی اونونلا قاریشدی، [و یا : چوخالیب بیر ـــ بیرینه دولاشدی]. سونرا ایسه یئلین گؤتوروب سووروردوغو قورو چؤر ـــ چؤپه دؤندو. آللّه هر ایشه قادردیر.

اَلْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ اَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْاَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ اَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا عَلٰى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ اَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هٰذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً اِلَّا اَحْصٰيهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ اَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ اَمْرِ رَبِّهٖ اَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ مَا اَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَا خَلْقَ اَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا ﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَاَ الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا اَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

۴۶ مال و اوغوللار، دنیا حیاتی‌نین بر–بزه‌گیدیر؛ قالاجاق اولان صالح عمللر ایسه ربّی‌نین یانیندا ثواب باخیمیندان خئییرلیدیر و هم ده اومید بسلمک باخیمیندان دا خئییرلیدیر.

۴۷ او گون (قیامت گونو) داغلاری [یئریندن قوپاریب] حرکته گتیره‌جه‌ییک. یئری دوم–دوز گؤره‌جکسن و اونلاری بیر یئره توپلایاجاغیق و اونلارین هئچ بیرینی [قلمدن سالیب، کناردا] قویمایاجاغیق.

۴۸ اونلار جرگه‌لنمیش حالدا ربّی‌نین حضورونا گتیریله‌جکلر. [اونلارا دئییله‌جکدیر:] «سیز بیزیم یانیمیزا، سیزی ایلک دفعه یاراتدیغیمیز کیمی گلدینیز، آمما سیزه بیر [گؤروشمه] وقتی تعیین ائتمه‌دیگیمیزی گمان ائدیردینیز».

۴۹ نامهٔ عملینیز [قاباغینیزا] قویولار، او زمان گناهکارلارین، اوندا اولان [پیس عمللریندن] قورخویا دوشدوکلرینی گؤره‌جکسن و دئیه‌جکلر: «وای اولسون بیزه! بو نئجه بیر دفتردیر کی، هئچ بیر کیچیک و بؤیوك [ایشی] گؤزدن یاییندیرماییب و هامیسینی حسابا گتیریبدیر». ائتدیکلری بوتون عمللرینی [گؤزلری قاباغیندا] حاضیر گؤره‌جکلر. سنین ربّین هئچ کسه حقسیزلیک ائتمز.

۵۰ [یا محمّد!] یاد ائت! بیر زمان ملکلره دئدیک: «آدمه سجده ائدین!» ابلیسدن غیری [هامیسی] سجده ائتدیلر. او، جنّلردن ایدی و اؤز ربّی‌نین امریندن چیخدی. ایندی سیز منی قویوب اونو و اونون نسلینی اؤزونوزه دوست توتورسونوزمو؟ حالبوکی، اونلار سیزین دوشمنیزدیرلر. ظلمکارلارین [اللّهین یئرینه] نئجه ده پیس جانشینلری وار.

۵۱ [من] اونلاری نه گؤیلرین، نه یئرین یارادیلماسیندا نه ده اؤز یارادیلمالاریندا شاهید توتمادیم. من یولدان چیخانلاری اؤزومه کؤمک توتان دئییلدیم.

۵۲ او گونو یاد ائت کی، اللّه دئیر: «منیم اوچون گمان ائتدیگینیز شریکلری [هارایینیزا] چاغیرین!» اونلار ایسه چاغیرارلار، [آمما] اونلارا جواب وئرمزلر. بیز ایسه اونلارین آراسیندا بیر هلاکت اوچورومو برقرار ائده‌ریک.

۵۳ و گناهکارلار [جهنّمین] اودونو گؤررلر و اورایا دوشه‌جکلرینی بیلرلر. اورادان قاچاجاق بیر یئر تاپا بیلمزلر.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِن كُلِّ مَثَلٍ ۚ وَكَانَ الْإِنسَانُ
أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ
الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ أَوْ
يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِرِينَ ۚ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا
بِهِ الْحَقَّ ۖ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ ۚ
إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي
آذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ وَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَن يَهْتَدُوا
إِذًا أَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ ۖ لَوْ يُؤَاخِذُهُم
بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ ۚ بَل لَّهُم مَّوْعِدٌ لَّن يَجِدُوا مِن
دُونِهِ مَوْئِلًا ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لِمَهْلِكِهِم مَّوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ
أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

۵۴　دوغرودان دا بیز بو قرآندا انسانلار اوچون هر جور مثللر چکدیک. [آمما] انسان هر شیدن چوخ مناقشه ائدندیر.

۵۵　انسانلارا هدایت [وسیله سی] گلدیگی زمان، اونلارین اونا ایمان گتیرمگینه و ربلّریندن باغیشلانمالارینی دیله مکلرینه اوّلکیلرین باشینا گلدیگیندن و یا باشلارینا مختلف عذابین گلمه سیندن باشقا بیر مانع یوخدور.

۵۶　بیز، پیغمبرلری آنجاق مژده وئرنلر و خبردارلیق ائدنلر اولاراق گؤندردیک. کافرلر ایسه، حقّی باطل ایله ازمک اوچون مجادله ائدیرلر و آیه لریمی و خبردارلیق وئریلدیکلری شیلری مسخره یه قویورلار.

۵۷　ربّی نین آیه لری ایله نصیحت ائدیلدیکده اونلاردان اوز چئویرن و قاباقجادان ائتدیکلری عمللری اونودان کیمسه دن داها ظالم کیم اولا بیلر؟ بیز اونلارین قلبلرینه، قرآنی آنلاماق ایستمه مه لری اوزوندن اؤرتولر چکدیک و قولاقلارینی آغیر ائتدیک. اگر اونلاری هدایته طرف چاغیرسان دا اونلار اصلا و ابدا هدایت تاپمازلار.

۵۸　سنین ربّین چوخ باغیشلایان [و] رحمت صاحبی دیر. اگر اونلاری قازاندیقلاری [گناهلارینا] گؤره جزالاندیرماق ایسته سیدی، اونلار اوچون عذابی تئزلشدیرردی. لاکین اونلار اوچون بیر وقت واردیر کی، اوندان اصلا قاچاجاق بیر یئر تاپا بیلمزلر.

۵۹　و او شهرلری ظلم ائتدیکلرینه گؤره هلاك ائتدیک و اونلارین هلاکتلری اوچون معیّن بیر وقت قویدوق.

۶۰　او زمانی [یاد ائت] کی، موسی [یولداشی اولان] او جاوانا دئدی: «من ایللر بویو سئیر ائتملی اولسام دا ایکی دریانین قوووشدوغو یئره چاتماییـنجا [یولومدان] دؤنمیه جگم».

۶۱　ایکیسی نین بیر—بیرینه قوووشاجاقلاری یئره چاتاندا، بالیقلارینی اونوتدولار و [بالیق] دریادا یولونو توتوب گئتدی.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ آتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَٰذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنْسَانِيهُ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ ذَٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلَىٰ آثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾ فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٧٣﴾ فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿٧٤﴾

۶۲ اورادان کئچیب گئدندن سونرا اؤز جاوانینا (آدامینا) دئدی : «یئمه یئمیزی گتیر! دوغرودان دا بو سفر بیزی آیاقدان سالدی».

۶۳ دئدی : «گؤردونمو؟» بیز قایایا (داشا) سیغیندیغیمیز زمان من بالیغی اونوتدوم. دوغروسو اونو خاطرلاماغی منه آنجاق شیطان اونوتدوردو. غریبه دیر، بالیق دریادا یولونو توتوب گئتدی.

۶۴ دئدی : «بیزیم ده ایسته دیگیمیز او ایدی». سونرا گلدیکلری یول ایله آیاقلاری نین ایزینی توتوب قاییتدیلار.

۶۵ اورادا، اؤز طرفیمیزدن اؤزونه بیر رحمت وئردیگیمیز و اؤز طرفیمیزدن [لدنّی] بیر علم اؤیره تدیگیمیز بنده لریمیزدن بیرینی تاپدیلار.

۶۶ موسی اونا دئدی : «اؤیره دیلدیگین ارشاد ائدیجی [علمدن] منه اؤیرتمک شرطی ایله سنه تابع اولوممو؟»

۶۷ دئدی : «سن منیمله برابر صبر ائدیب قاتلاشا بیلمزسن».

۶۸ «اطرافلی بیلمه دیگین بیر شئیه نئجه دوزه بیلرسن؟»

۶۹ دئدی : «ان شاء آللّه منی دؤزوملو گؤره جکسن و سنین امریندن چیخمایاجاغام».

۷۰ دئدی : «اگر منه تابع اولسان، من اؤزوم بیر سؤز آنلاتماغا باشلامایینجا سن بیر شئی حقّینده مندن سوآل ائتمیه جکسن».

۷۱ سونرا یولا دوشدولر. گمی یه میندیکلری زمان گمینی ده لدی. [موسی] دئدی : «اونو ده لدین کی، گمیده کیلری غرق ائدسن؟ دوغرودان دا پئرسیز بیر ایش گؤردون».

۷۲ دئدی : «مگر سنه دئمه دیم کی، سن منیمله برابر صبر ائدیب قاتلاشا بیلمزسن؟»

۷۳ [موسی] دئدی : «اونوتدوغوم شئیه گؤره منی دانلاما! بو ایشیمدن اؤترو منی برکه قویما!»

۷۴ سونرا یولا دوشدولر، بیر اوغلان اوشاغینا راست گلدیلر. او، [اوشاغی] اؤلدوردو. [موسی] دئدی: «بیرینی اؤلدورمه یین پاك بیر شخصی اؤلدوردونمو؟» دوغرودان دا چوخ پیس بیر ایش گؤردون».

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ
عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا ﴿٧٦﴾ فَانْطَلَقَا
حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا
فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَّ فَأَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ
لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ
بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ
يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ
كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾ وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا
أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا
خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ
لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا
وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا
وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي
ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾ وَيَسْأَلُونَكَ
عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

۷۵ دئدی : «اسنه دئمه دیم کی، سن منیمله صبر ائدیب قاتلاشا بیلمزسن؟»

۷۶ [موسی] دئدی : «بوندان سونرا سندن بیر شئی حقّینده سوروشسام، منیمله داها یولداش اولما! [و] سن منیم طرفیمدن عذرلو اولدون».

۷۷ یولا دوشوب گئدیب بیر کند اهلینه چاتدیلار. اورانین اهالیسیندن یئمک ایسته دیلر. کندین اهالیسی اونلاری قوناق ائتمکدن امتناع ائتدیلر. اورادا ییخیلماق حالیندا اولان بیر دیوار گؤردولر و [خضر] اونو دوزلتدی. [موسی] دئدی : «اگر ایسته سیدین اونا گؤره بیر موزد آلا بیلردیک».

۷۸ [خضر] دئدی : «ایندی سنله منیم آرامیزدا آیریلیق [وقتی]دیر. من ایندیجه صبر ائدیب قاتلاشا بیلمه دیگین شئیلرین آچماسینی سنه خبر وئره جگم».

۷۹ «او گمی، دریادا ایشله ین یوخسوللارین ایدی. من اونو عیبلی ائتمک ایسته دیم، اونا گؤره کی، آرخالاریندا هر بیر گمینی زورلا الینه کئچیرن بیر پادشاه وار ایدی».

۸۰ «اوغلانا گلدیکده، آتاسی و آناسی مؤمن ایدی. من قورخدوم کی، مبادا اونلاری (آتا ـ آناسینی) عصیانا و کفره چکسین».

۸۱ «و ایسته دیک کی، ربّلری اوندان داها پاک و داها مهربان اولانی عوض وئرسین».

۸۲ «دیوارا گلدیکده ایسه، او، شهرده اولان ایکی یئتیم اوغلانین ایدی. آلتیندا اونلارا عاید اولان بیر خزینه وار ایدی. اونلارین آتاسی یاخشی آدام ایدی. ربّین ایسته دی کی، اونلار حدّ ـ بلوغا چاتیب، ربّلری طرفیندن بیر رحمت اولاراق خزینه لرینی [اؤزلری] چیخارتسینلار. من بونلاری اؤز یانیمدان ائتمه دیم. سنین صبر ائدیب قاتلاشا بیلمه دیگین شئیلرین آچیقلاماسی بودور».

۸۳ [یا محمّد!] سندن ''ذوالقرنین'' باره سینده سوروشورلار. دئ : «ایندیجه اونون باره سینده بیر خبر سؤیلیه جگم».

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ فَأَتْبَعَ سَبَبًا
﴿٨٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ
وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا ۗ قُلْنَا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِمَّا أَنْ
تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾ قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ
ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا ﴿٨٧﴾ وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَلَهُ جَزَاءً الْحُسْنَىٰ ۖ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا
﴿٨٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ
دُونِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾ كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا
﴿٩٢﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ
يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾ قَالُوا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾ قَالَ
مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا
﴿٩٥﴾ آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ
انْفُخُوا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ﴿٩٦﴾ فَمَا
اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

۸۴ بیز اونو یئر اوزونده قوّتلندیردیک و هر ایشین چمینی اونا وئردیک.

۸۵ و او، ایشی‌نین دالینی توتوب [گئتدی].

۸۶ نهایت، گونشین باتدیغی یئره گلیب چاتدیقدا اونون قارا پالچیقلی بیر چشمه‌ده باتدیغینی گؤردو. و اونون یانیندا بیر قؤم تاپدی. دئدیک: «ای ذوالقرنین! اونلارا عذاب دا وئره بیلرسن و اونلارلا یاخشی رفتار دا ائده بیلرسن».

۸۷ دئدی: «ظلم ائده‌نه عذاب وئره‌جه‌ییک، سونرا ربّی‌نین حضورونا قایتاریلاجاق، ربّی ده اونا پیس بیر عذاب وئره‌جکدیر».

۸۸ «ایمان گتیریب صالح عمل ائدنلر ایسه، اونلار اوچون داها یاخشی اجر واردیر. و اونا امریمیزین آسان اولانینی سؤیلیه‌جه‌ییک».

۸۹ سونرا اؤز یولونو داوام ائتدی.

۹۰ نهایت، گونشین چیخدیغی یئره چاتدیقدا اونو بیر قؤم اوستونه طلوع ائتدیگینی گؤردو کی، اونلاردان اؤترو اونون قاباغیندا بیر اؤرتو (قالخان) یاراتمامیشدیق.

۹۱ بئله‌لیکله، بیز اونون یانیندا اولان بوتون خبرلری اطرافلی اولاراق بیلیردیک.

۹۲ سونرا اؤز یولونو داوام ائتدی.

۹۳ نهایت، ایکی سدّین (ایکی داغ) آراسینا گلیب چاتدی. اورانین یانیندا بیر دیل آنلامایان قؤمو گؤردو.

۹۴ دئدیلر: «ای ذوالقرنین! یأجوج و مأجوج یئر اوزونده فساد سالاندیرلار. اولابیلر کی، بیزیمله اونلارین آراسیندا بیر سدّ چکمک اوچون سنه بیر مبلغ خرج وئره‌ك؟»

۹۵ دئدی: «ربّیمین منه وئردیکلری داها خئییرلیدیر. [بونونلا بئله] منه [لازیم اولان] بیر گوجله کؤمکلیک ائدین کی، سیزینله اونلارین آراسیندا محکم بیر سدّ چکیم».

۹۶ «منیم اوچون دمیر قیرمالارینی گتیرین!» ایکی داغین آراسی [دولوب] برابر اولدوقدا دئدی: «[اود کوره‌لرینی] پوفله‌یین!» دمیری اود حالینا سالدیقدا دئدی: «منه اریمیش مس گتیرین، اونون اوستونه تؤکوم».

۹۷ [نتیجه‌ده یأجوج ـ مأجوج] نه او [سدّی] آشا بیلدیلر و نه ده اونو دله‌لیب کئچه بیلدیلر.

قَالَ هَـٰذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي ۖ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ ۖ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿٩٨﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ ۖ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾ الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾ أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن دُونِي أَوْلِيَاءَ ۚ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ أُولَـٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ﴿١٠٥﴾ ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿١٠٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ قُل لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَـٰهُكُمْ إِلَـٰهٌ وَاحِدٌ ۖ فَمَن كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

۹۸ دئدی : «بو، منیم ربّیمدن اولان بیر رحمتدیر. [آمما] ربّیمین وعده سی گلیب چاتدیغی زمان، اونو یئرله بیر ائدر. و ربّیمین وعده سی حقدیر».

۹۹ اوگون اونلاری بوراخاریق، اونلار بیر ـ بیرینه قاریشارلار، «صور» چالینان کیمی اونلارین هامی سینی بیر یئره جمع ائدریک.

۱۰۰ و اوگون جهنّمی کافرلره گؤسترەریک.

۱۰۱ گؤزلری منی آنماغا [وسیله اولان آیت لردن] اؤرتولو اولان و [حقّی] ائشتیمگه ده قادر اولمایان کیمسه لره.

۱۰۲ کافرلر بئله گمان ائدیرلر کی، منی قویوب منیم قوللاریمی اؤزلرینه دوست توتا [بیلرلر]؟ بیز کافرلر اوچون جهنّمی دوشرگه حاضیرلامیشیق.

۱۰۳ دئ : «سیزه عمللری باخیمیندان داها چوخ زیانا دوشن کسلردن خبر وئریم می؟»

۱۰۴ اونلار یاخشی ایش گؤردوکلرینی گمان ائتدیکلری حالدا دنیاداکی سعیلری بوشا چیخان کیمسه لردیر.

۱۰۵ [اونلار] او کسلردیر کی، ربلری نین آیه لرینی و اونونلا راستلاشماغی انکار ائتدیلر، نتیجه ده عمللری هئچ اولدو، قیامت گونونده ایسه اونلارا ده یر وئرمیه جه ییک.

۱۰۶ کافر اولدوقلارینا، آیه لریمی و پیغمبرلریمی مسخره یه قویدوقلارینا گؤره بو جهنّم اونلارین جزاسیدیر.

۱۰۷ شبهه سیز کی، ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلرین دوشرگه لری فردوس جنّتلریدیر.

۱۰۸ اورادا ابدی اولاراق قالاجاقلار و اورادان آیریلماق ایستمیه جکلر.

۱۰۹ دئ : «اگر ربّیمین سؤزلری اوچون دریالار مرکّب اولسایدی و بیر او قدر ده اونا آرتیرسایدیق، ربّیمین سؤزلری قورتارمامیش دریا [لار] قورتاراردی».

۱۱۰ [یا پیغمبر!] دئ : «من ده سیزین کیمی بیر بشرم. آنجاق منه وحی اولونور کی، سیزین تانرینیز واحد تانریدیر. کیم ربّی ایله ملاقات ائده جگینه اومید بسله ییرسه، گرک صالح عمل ائتسین و ربّینه ائتدیگی عبادتده هئچ کسی شریک قوشماسین».

سورة مريم مكية وهي ثمان وتسعون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

كٓهيٰعٓصٓ ﴿١﴾ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿٢﴾
إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي
وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾ وَإِنِّي
خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي
مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾ يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ
وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾ يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَىٰ
لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٧﴾ قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ
لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ
عِتِيًّا ﴿٨﴾ قَالَ كَذَٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ
خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ﴿٩﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ
آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ
مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾

مریم سوره سی [۱۹]

بو سوره قرآن ـ کریمین اون دوققوزونجو سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۹۸) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ کهیعص (کاف، ها، یا، عین، صاد).

۲ [یامحمّد!] بو، سنین ربّی نین اؤز بنده سی زکریّایه وئردیگی رحمتی نین ذکریدیر.

۳ زکریّا ربّینی گیزلیجه [و آهسته] چاغیردیغی زمان،

۴ دئدی: «پروردگارا، داها سوموم‌ویوم بوشالیب و باشیم قوجالیقدان آغاریبدیر، پروردگارا! هئچ وقت سنه دوعا ائتمکدن مأیوس اولمامیشام».

۵ : «من اؤزومدن سونرا قوهوملاریمدان قورخورام. آروادیم دا کی، دوغمازدیر. بونا گؤره منه اؤز طرفیندن بیر جانشین بخش ائت کی:

۶ هم منیم وارثیم و هم ده آل ـ یعقوبون وارثی اولسون. وپروردگارا! اونو بیه نیلمیش ائت!».

۷ «ای زکریّا! بیز سنه آدی "یحیی" اولان بیر اوغول مژده سی وئریریک، بوندان قاباق هئچ کیمی اونا آداش ائتمه میشیک.

۸ دئدی: «پروردگارا! آروادیم دوغماز، اؤزوم ده قوجالیقدان الدن دوشموش اولدوغوم بیر حالدا منیم نئجه اوغلوم اولا بیلر؟»

۹ [ملک] دئدی: «دئدیگین کیمیدیر. [لاکین] ربّین بویوروب کی، بو منیم اوچون آساندیر. [نئجه کی،] بوندان اوّل سن هئچ بیر شئی اولمادیغین حالدا سنی یاراتمیشام».

۱۰ دئدی: «پروردگارا! منیم اوچون بیر علامت قرار وئر!» بویوردو: «سنین علامتین اوچ گئجه ـ گوندوز ساغلام اولدوغون حالدا آداملارلا دانیشماماغیندیر».

۱۱ سونرا محرابدان اؤز قؤمونون یانینا گلدی و اونلارا آندیردی کی، سحر ـ آخشام آللّها تسبیح (دوعا) ائتسینلر.

يَا يَحْيَىٰ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾ وَحَنَانًا مِنْ لَدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَٰنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ قَالَتْ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَقْضِيًّا ﴿٢١﴾ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَٰذَا وَكُنْتُ نَسْيًا مَنْسِيًّا ﴿٢٣﴾ فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾ وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

۱۲ «ای یحیی! کتابی محکم توت!» بیز اوشاقلیقدان اونا حکمت وئردیک.

۱۳ و [هابئله] اؤز طرفیمیزدن مهربانلیق و پاکلیق [وئردیک]. و او تقوا صاحبی ایدی.

۱۴ اؤز آتا ــ آناسینا یاخشی [خوشرفتار] ایدی، ظلمکار و عاصی دئییلدی.

۱۵ و سلام اولسون اونا! دوغولدوغو گونه، اؤله جگی گونه و تزه‌دن دیریله جگی گونه.

۱۶ [یا محمّد!] بو کتابدا مریمی یاد ائت! اوندا کی، او، عائله سیندن آیریلیب [بیت المقدّسین] شرق طرفینده بیر کنارا چکیلدی.

۱۷ اونلار ایله اؤز آراسیندا بیر پرده آسدی، او زمان اؤز روحوموزو (جبرئیلی) اونا طرف گؤندردیک کی، بیر انسان صورتینده اونا گؤروندو.

۱۸ [مریم] دئدی: «من سندن رحمانا (آللها) پناه آپاریرام، اگر تقوالی سان!»

۱۹ دئدی: «من آنجاق سنه پاک ــ پاکیزه بیر اوغلان باغیشلاماق اوچون سنین ربّی نین ائلچی سییم».

۲۰ دئدی: «منه هئچ بیر انسان توخونمامیش و پیس ایش گؤرمه دیگیم بیر حالدا منیم نئجه اوغلوم اولا بیلر؟!»

۲۱ دئدی: «دئدیگین کیمیدیر». [لاکین] سنین ربّین بویوروب کی، بو منیم اوچون آساندیر. بیز اونو انسانلار اوچون بیر معجزه و اؤز طرفیمیزدن بیر رحمت ائده جه ییک. و بو ایش حؤکماً اولونمالیدیر.

۲۲ بئله لیکله [مریم] اونا (عیسایه) بویلو اولدو و اونونلا بیرلیکده اوزاق بیر یئره چکیلدی.

۲۳ دوغماق سانجیسی اونو بیر خورما آغاجی نین گؤوده سینه [سؤیکنمگه] چکیب گتیردی. دئدی: «کاش کی، بوندان اوّل اؤلئیدیم و بیر یولللوق اونودولایدیم».

۲۴ بو زمان اونون [آیاغی] آلتیندان [عیسی و یا بیر ملک] اونو سسله دی: «غم یئمه! ربّین سنین اوچون [آیاغی نین] آلتیندان بیر بولاق آخیتدی».

۲۵ «خورما آغاجینی اؤزونه طرف سیلکه له کی، سنه تزه خورما تؤکولسون».

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَٰنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿٢٦﴾ فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾ يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٣٠﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾ ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

۲۶ یئ، ایچ و گؤزون آیدین اولسون. اگر بیر آدام گؤرسن دئ: «من رحمان [آلله] یولوندا اوروج توتماغی نذر ائتمیشم؛ بو گون هئچ بیر آداملا اصلا دانیشمایاجاغام».

۲۷ سونرا [مریم] اوشاغی گؤتوروب قؤمونون یانینا گتیردی. دئدیلر: «ای مریم! چوخ پیس بیر ایش گؤروبسن».

۲۸ ای هارونون باجیسی! آتان پیس کیشی دئییلدی، آنان دا کی، پیس ایش گؤرن [قادین] دئییلدی».

۲۹ [مریم] عیسایه طرف اشاره ائتدی. دئدیلر: «بئشیکده اولان اوشاقلا نئجه دانیشماق اولار؟!»

۳۰ [اوشاق] دئدی: «من آللهین بنده‌سی‌یم. منه کتاب وئریب، هم ده منی پیغمبر ائدیبدیر».

۳۱ «هر هارادا اولسام منی مبارك (برکتلی) ائدیبدیر و منه، نه قده‌ر کی، دیریم ناماز قیلیب، زکات وئرمگی تؤصیه ائدیبدیر».

۳۲ «و منی آناما گؤره یاخشی‌لیق (خوشرفتارلیق) ائتمه‌یه [تؤصیه ائدیبدیر]، منی ظلمکار و عاصی ائتمه‌ییبدیر».

۳۳ «و منه، دوغولدوغوم گونه، اؤله‌جگیم گونه و تزه‌دن دیریله‌جگیم گونه سلام اولسون».

۳۴ بو [سؤز] اونلارین شک ائتدیکلری مریم اوغلو عیسی [باره‌سینده کی] حقّ سؤزدور.

۳۵ آللها اؤولاد گؤتورمک یاراشماز. او، پاك و مقدّسدیر. او، هر هانسی بیر شئیی اراده ائتسه، اونا "اول" دئیر، او دا درحال اولار.

۳۶ و حقیقتاً، آلله هم منیم ربّیمدیر، هم ده سیزین ربّینیزدیر. اونا عبادت ائدین کی، دوغرو یول بودور.

۳۷ آمما اونلاردان بعضی دسته‌لر اختلاف ائتدیلر. وای اولسون او بؤیوك گونو حاضر گؤرن کافرلرین حالینا!

۳۸ اونلار بیزه (بیزیم حضوروموزا) گله‌جکلری گون نه یاخشی ائشیدن و نه گؤزل گؤرن اولارلار. لاکین بو گون ظلمکارلار آچیق ــ آشکار بیر ضلالتده دیرلر.

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾ يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَن يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمَٰنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ أَرَاغِبٌ أَنتَ عَنْ آلِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾ قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾ وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُو رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾ وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ﴿٥١﴾

۳۹ و اونلاری غافل اولدوقلاری و ایمان گتیرمه دیکلری حالدا ایشین بیتمیش اولاجاغی حسرت گونوندن قورخوت!

۴۰ حقیقتاً، بئز اوزونه و اونون اوزه‌رینده اولان هر شئیه بیز وارث اولاجاغیق و بیزه طرف قایتاریلاجاقلار.

۴۱ بو کتابدا ابراهیمی ده یاد ائت! دوغرودان دا او، چوخ دوغروچو پیغمبر ایدی.

۴۲ او، بیر زمان آتا [خطاب ائتدیگی آزره] دئدی: «آتا جان! ائشیتمه‌ین، گؤرمه‌ین و سنه هئچ بیر فایداسی اولمایان شئیلره نه اوچون عبادت ائدیرسن؟»

۴۳ «آتاجان! منیم اوچون [وحی‌دن] بیر علم گلیبدیر کی، سنه گلمه‌ییبدیر، بونا گؤره منیم تابعلیگیمده اول کی، سنی دوز بیر یولا هدایت ائدیم».

۴۴ «آتاجان! شیطانا عبادت ائتمه! چونکی شیطان رحمانا (آللَها) عاصی اولوبدور».

۴۵ «آتا جان! من قورخورام کی، رحمان طرفیندن سنه بیر عذاب توخونسون و بئله‌لیکله شیطانا یولداش اولاسان».

۴۶ دئدی: «ای ابراهیم! سن، منیم تانریلاریمدان اوز چئویریرسن؟ اگر بونداناِل چکمه‌سن، سنی داشلایاجاغام، و [گئت] اوزون بیر مدت مندن اوزاق اول!»

۴۷ [ابراهیم] دئدی: «سلام اولسون سنه! (خدا حافظ)، تئزلیکله ربّیمدن سنین باغیشلانماغینی دیلیه‌جگم، چونکی او، منه همیشه مهربان اولوبدور».

۴۸ «سیزدن و سیزین آللَهدان غیری چاغیردیغینیز شئیلردن اوزاقلاشیر و ربّیمی چاغیریرام. اولا بیلسین کی، من ربّیمی چاغیرماقدان مأیوس اولمایام».

۴۹ اونلاردان و اونلارین آللَهین یئرینه عبادت ائتدیکلری شئیلردن کنارا چکیلدیکده اسحاق و یعقوبو اونا عطا ائتدیک و هامیسینی پیغمبر ائله‌دیک.

۵۰ و اؤز رحمتیمیزدن اونلارا احسان ائتدیک و [تاریخ بویونجا] دوغرو و اوستون تعریفلر اونلار اوچون قرار وئردیک.

۵۱ و بو کتابدا موسانی یاد ائت! حقیقتاً، او، اوره‌گی صاف ایدی و گؤنده‌ریلمیش پیغمبر ایدی.

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٤﴾ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٥٦﴾ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا ۚ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَٰنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ۩ ﴿٥٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ ۖ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ﴿٥٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٦٠﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَٰنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا ۖ وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾ وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ ۖ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَٰلِكَ ۚ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

۵۲ و بیز اونو طور [داغی‌نین] ساغ طرفیندن سسله‌دیک، اونونلا دانیشماق اوچون اؤزوموزه یاخینلاشدیردیق.

۵۳ و اؤز رحمتیمیزدن قارداشی هارونو دا بیر پیغمبر اولاراق اونا احسان ائتدیک.

۵۴ و بو کتابدا اسماعیلی یاد ائت! حقیقتاً، او، اؤز وعده سینه صادق اولان و گؤنده‌ریلمیش بیر پیغمبر ایدی.

۵۵ و اؤز اهلینی ناماز قیلماغا، زکات وئرمگه امر ائدیردی و ربّی‌نین یانیندا بیه‌نیلمیش ایدی.

۵۶ و بو کتابدا ادریسی یاد ائت کی، او چوخ دوغروچو بیر پیغمبر ایدی.

۵۷ و [بیز] اونو یوکسک مرتبه‌یه اوجالتدیق.

۵۸ بونلار آدمین نسلیندن، نوح ایله بیرلیکده [گمیده] داشیدیقلاریمیزین نسلیندن، ابراهیمین، اسرائیلین، هدایت ائدیب سئچدیکلریمیزین نسلیندن اولان و آلّلهین اونلارا نعمت وئردیگی پیغمبرلردندیر کی، آلّلهین آیه‌لری اوخوندوغو زمان آغلایاراق سجده‌یه دوشرلر.

۵۹ اونلاردان سونرا نامازی ترك ائدیب شهوته اویان بیر نسل گلدی و تئزلیکله [اؤز] آزغینلیقلاری[نین جزاسی]یـنا راست گله‌جکلر.

۶۰ تؤبه ائدیب ایمان گتیرن و صالح عمللر ائدنلر مستثنادیر، اونلار جنّته داخل اولاجاقلار و اونلارا هئچ بیر حقسیزلیک اولمایاجاق.

۶۱ [باغیشلایان] آلّلهین اؤز بنده‌لرینه غیبده وعده وئردیگی عدن جنّتلریدیر. اونون وعده‌سی مطلق یئرینه یئتمه‌لیدیر.

۶۲ اونلار اورادا بوش سؤز دئییل، آنجاق ''سلام'' ائشیدرلر. روزیلری ده سحر—آخشام اورادادیر.

۶۳ بو، همین او جنّتدیر کی، بنده‌لریمیزدن تقوالی اولانلاری اونا وارث ائده‌جه‌ییک.

۶۴ و بیز (ملكلر) آنجاق سنین ربّی‌نین امری ایله نازل اولوروق. قاباغیمیزدا [اولان آخرت]، آرخامیزدا [سووروشان دنیا] و بونلارین آراسیندا اولان هر شئی اونا عائددیر. و سنین ربّین اصلا اونودان دئییلدیر.

رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهٖ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾ وَيَقُولُ الْاِنْسَانُ ءَاِذَا مَا مِتُّ
لَسَوْفَ اُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ
مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٧﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ
ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ
كُلِّ شِيعَةٍ اَيُّهُمْ اَشَدُّ عَلَى الرَّحْمٰنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ اَعْلَمُ
بِالَّذِينَ هُمْ اَوْلٰى بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾ وَاِنْ مِنْكُمْ اِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلٰى
رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا ﴿٧١﴾ ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ
فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ
كَفَرُوا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَاَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾
وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ اَحْسَنُ اَثَاثًا وَرِئْيًا ﴿٧٤﴾ قُلْ مَنْ
كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ مَدًّا حَتّٰى اِذَا رَاَوْا
مَا يُوعَدُونَ اِمَّا الْعَذَابَ وَاِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ
مَكَانًا وَاَضْعَفُ جُنْدًا ﴿٧٥﴾ وَيَزِيدُ اللّٰهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى
وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ﴿٧٦﴾

۶۵ او، گؤیلرین، یئرین و اونلارین آراسیندا اولان هر شئیین ربّی‌دیر. اونا عبادت ائت و اونون عبادتینده صبرلی اول! هئچ اونا بنزه‌رینی [کی، اونا دا "آللَه" دئییله] تانیییرسانمی؟

۶۶ و انسان دئییر: «من اؤلندن سونرا تزدن دیریله جگم‌می؟»

۶۷ مگر انسان، بیزیم اونو ایلک دفعه هئچ بیر شئی اولمادیغی حالدا یاراتدیغیمیزی خاطرلامیرمی؟

۶۸ آند اولسون ربّینه کی، بیز اونلاری شیطانلارلا محشور ائده‌جه‌ییک، سونرا اونلاری دیزلری اوسته جهنّمین اطرافینا دوزه‌جه‌ییک.

۶۹ سونرا هر بیر فرقه‌دن رحمانا (آللَها) داها چوخ عاصی اولانی چکیب چیخارداجاغیق.

۷۰ سؤزسوز کی، سونرا [جهنّمه] واصل اولماغا داها چوخ لایق اولانلاری، بیز داها یاخشی تانیییریق.

۷۱ سیزدن بیر کس اولماز کی، [جهنّمه] داخل اولماسین. بو، سنین ربّین اوچون قطعی بیر حؤکمدور.

۷۲ سونرا تقوالی اولانلاری قورتاراجاغیق، ظلمکارلاری ایسه اورادا دیزلری اوسته چؤکدورولموش حالدا بوراخاجاغیق.

۷۳ بیزیم آچیق–آیدین آیه‌لریمیز اونلارا اوخوندوغو زمان کافرلر ایمان گتیرنلره دئیر: «بو ایکی فرقه‌دن هانسی‌نین مقامی داها یاخشی؟ و هانسی‌نین مجلسی داها گؤزه‌لدیر؟»

۷۴ و اونلاردان قاباق نئچه–نئچه نسللری محو ائتدیک کی، اونلار مال–دؤلت و بر–بزك باخیمیندان [بونلاردان] داها اوستون ایدیلر.

۷۵ [یا محمّد!] دئ: «ضلالت ایچینده اولان بیر کیمسه‌یه، رحمان، بیر زمان مهلت وئرر، نهایت، وعده وئریلدیکلری عذابی یا دا قیامت گونونو گؤرنده بیله‌جکلر کی، کیمین مقامی داها پیسدیر و قوشونو داها گوجسوزدور».

۷۶ آللَه هدایت تاپانلارین هدایتینی آرتیرار و ابدی قالان صالح عمللر سنین ربّی‌نین یانیندا ثواب باخیمیندان داها خئیرلیدیر و نتیجه‌سی داها خوشدور.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾ أَطَّلَعَ
الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾ كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا
يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾ وَنَرِثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا
﴿٨٠﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا
﴿٨١﴾ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ
ضِدًّا ﴿٨٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ
تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿٨٣﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا
﴿٨٤﴾ يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَٰنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾ وَنَسُوقُ
الْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا ﴿٨٦﴾ لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ
إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ
الرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ السَّمَاوَاتُ
يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ أَنْ دَعَوْا
لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾ وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَٰنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ إِنْ كُلُّ مَنْ
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَٰنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾ لَقَدْ أَحْصَاهُمْ
وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾ وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

۷۷ [یا محمّد!] آیه‌لریمیزی انکار ائدیب : «منه مطلق مال ــ دؤلت و اؤولاد وئریله جکدیر!» ــ دئین آدامی گؤردونمو؟

۷۸ گؤره‌سن او غیبه واقف اولوبمو، یوخسا رحماندان بیر عهد ــ پیمانمی آلیبدیر؟

۷۹ ائله دئییل؛ تئزلیکله سؤیله دیگینی یازاجاغیق و عذاب اوستوندن عذابینی آرتیراجاغیق.

۸۰ اونون دئدیکلری [مال ــ اؤولاد] بیزه قالاجاق و بیزه طرف تک ــ تنها گله‌جکدیر.

۸۱ اونلار اؤزلرینه قوّت اولماسی اوچون آللهدان غیری تانریلار قبول ائتدیلر.

۸۲ بئله دئییل؛ تئزلیکله [او تانریلار] اونلارین عبادتینی انکار ائدرلر و اونلارا دوشمن اولارلار.

۸۳ مگر گؤرمورسن کی، بیز شیطانلاری کافرلرین اوستونه گؤندریریک کی، اونلاری توولاییب یولدان چیخاردیرلار.

۸۴ ائله ایسه تلسمه! چونکی بیز اونلارین [سایلی نَفَسلرینی] بیر ــ بیر ساییریق.

۸۵ بیر گون گلر کی، بیز تقوالیلاری رحمانین حضورونا محترم قوناق کیمی محشور ائده‌ریک.

۸۶ گناهکارلاری ایسه جهنّمه سوسوز [حیوان کیمی] سوره‌ریک.

۸۷ رحمانین طرفیندن سؤز آلمیش کیمسه دن غیری هئچ کیم شفاعته (شفاعت ائتمگه و یا شفاعت اولونماغا) صاحب اولماز.

۸۸ و دئدیلر : «رحمان (آلله) اؤزونه اؤولاد گؤتوروبدور».

۸۹ دوغرودان دا چوخ قورخونج و پیس بیر ایش گؤردونوز.

۹۰ آز قالا بو [سؤزدن] گؤیلر پارچا ــ پارچا اولموشدو، یئر یاریلیب داغلار یئریندن قوپموشدو،

۹۱ رحمان [آللها] اؤولاد منسوب ائتدیکلرینه گؤره.

۹۲ رحمان [آللها] اؤولاد گؤتورمک یاراشماز.

۹۳ گؤیلرده و یئرده اولان بوتون [مخلوقلار] آنجاق کی، آللهین حضورونا بیر قول کیمی گلمه‌لیدیر.

۹۴ آلله اونلاری حسابلاییب، تک ــ تک ساییبدیر.

۹۵ و قیامت گونو اونلارین هامیسی تک ــ تنها اونا طرف گلمه‌لیدیر.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَٰنُ وُدًّا ﴿٩٦﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنْذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا ﴿٩٧﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿٩٨﴾

سورة طه وهي مائة وخمس وثلاثون آية مكية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

طه ﴿١﴾ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ ﴿٢﴾ إِلَّا تَذْكِرَةً لِمَنْ يَخْشَىٰ ﴿٣﴾ تَنْزِيلًا مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ الْعُلَى ﴿٤﴾ الرَّحْمَٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَىٰ ﴿٥﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَىٰ ﴿٦﴾ وَإِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ﴿٧﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ﴿٨﴾ وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ﴿٩﴾ إِذْ رَأَىٰ نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾ فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَا مُوسَىٰ ﴿١١﴾ إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

۹۶　ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر ایسه آلله اونلار اوچون بیر سئوگی (محبّت) یاراداجاقدیر.

۹۷　اصلینده بیز بو قرآنی سنین دیلینله آسان ائتدیک کی، اونونلا تقوالیلارا بشارت وئره‌سن و اونونلا عنادکار قؤمو قورخوداسان.

۹۸　بیز اونلاردان قاباق نئچه‌ـ‌نئچه نسللری محو ائتدیک. ایندی هئچ اونلاردان بیرینی گؤروب حسّ ائدیرسنمی؟ و یا اونلاردان بیر سس‌ـ‌سمیر ائشیدیرسنمی؟!

طه سوره سی [۲۰]

بو سوره قرآن‌ـ‌کریمین ایگیرمینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۱۳۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱　طه (طا، ها. ای حقّه طالب اولوب، حقّه طرف چاغیران)

۲　بیز قرآنی سنه گؤندرمه میشیک کی، سن مشقّته دوشه‌سن.

۳　[بیز اونو آللّهین عذابیندان] قورخان کیمسه یه تکجه اؤیود‌ـ‌نصیحت اولاراق [گؤندردیک].

۴　او، یئری و اوجا گؤیلری یارادان آلله طرفیندن تنزیل (کتاب) اولاراق [نازل ائتدیک]

۵　او، رحمان آلله دیر کی، عرشی اؤز استیلاسی آلتینا آلیبدیر.

۶　گؤیلرده، یئرده، اونلارین آراسیندا و تورپاغین آلتیندا نه وارسا، هامیسی اونوندور.

۷　اگر سؤزو آچیق سؤیله‌سن [یا گیزلتسن، بیل کی،] او، حقیقتاً، سرّلری و گیزلی‌لری بیلیر.

۸　بیر آلله کی، اوندان غیری تانری یوخدور، گؤزه‌ل آدلار اونا مخصوصدور.

۹　آیا موسانین خبری سنه گلیب چاتدیمی؟

۱۰　بیر اودو گؤرن زمان اؤز عائله سینه دئدی: «دایانین! من بیر اود گؤردوم، بلکه سیزه اوندان بیر کؤز گتیردیم و یا اودون اوستونده بیر بلدچی تاپدیم!»

۱۱　اونا چاتدیقدا ندا گلدی: «یاموسی!».

۱۲　«منم، من سنین ربّینم! اؤز آیاق قابیلارینی (نعلینی) چیخارت کی، سن [دؤنه‌ـ‌دؤنه مقدس سایلان] مبارک "طوی" وادیسینده‌سن».

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿١٣﴾ إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٦﴾ وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾ قَالَ أَلْقِهَا يَا مُوسَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿٢١﴾ وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ آيَةً أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾ لِنُرِيَكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى ﴿٢٣﴾ اذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾ وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾ هَارُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾ اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي ﴿٣١﴾ وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾ وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٧﴾

۱۳ «و من سنی سئچمیشم، ایندی سنه وحی اولونانا قولاق وئر!»

۱۴ «حقیقتاً، منم، من ـ آللّه؛ مندن غیری تانری یوخدور. ایندی منه عبادت ائت و منی آنماق اوچون ناماز قیل!»

۱۵ حقیقتاً، قیامت مطلق گله جکدیر. من اونو گیزلی ساخلاییرام کی، هر کس اؤز [خئییرـ شرده ائتدیگی] تلاشینا گؤره جزالانسین.

۱۶ [گؤزله!] قیامت گونونه ایمان گتیرمه ین، نفسی ایستکلرینه (هواـ هوسینه) تابع اولان بیر کیمسه، سنی اونا [ایمان گتیرمکدن] یایینديرماسین؛ یوخسا هلاك اولارسان.

۱۷ «یا موسی! بو [ساغ] الینده کی نه دیر؟»

۱۸ دئدی: «بو، منیم چلیگیمدیر، اونا سؤیکه نیرم، اونونلا قویونلاریما خزل سیلکه له ییرم، آیری ایشلرده ده او منیم کاریما گلیر».

۱۹ بویوردو: «یاموسی! اونو [یئره] آت!»

۲۰ اونو آتدی و بیردن ـ بیره سرعتله سورزن، قیوریلیب آچیلان بیر ایلان اولدو.

۲۱ بویوردو: «اونو توت! قورخما! تئزلیکله اونو اوّلکی حالینا قایتاراجاغیق».

۲۲ «الینی قوینونا آپار. [بودا] آیری بیر معجزه اولاراق عیبسیزـ قصورسوز آغ ـ آپباق [ایشیق ساچان] چیخاجاق».

۲۳ «سنه بؤیوك معجزه‌لردن ده گؤسترجه‌ییک».

۲۴ فرعونون یانینا گئت! او، حقیقتاً، [آللّها] عصیان ائدیبدیر.

۲۵ دئدی: «پروردگارا! سینه‌می آچیب گئنیشلت!»

۲۶ «و منیم اوچون ایشیمی آسان ائت!»

۲۷ «دیلیمدن دویونو آچ!»

۲۸ «[کی،] سؤزومو یاخشی آنلاسینلار!»

۲۹ «و منه اؤز عائله‌مدن بیر وزیر (کؤمکچی) وئر!»

۳۰ «قارداشیم هارونو»،

۳۱ «اونونلا آرخامی محکملندیر!»

۳۲ «اونو ایشیمه شریک ائت!»

۳۳ «[کی،] سنی داها چوخ تسبیح ائدك!»

۳۴ «و سنی داها چوخ یاد ائدك!»

۳۵ «حقیقتاً، سن بیزیم [حالیمیزی] یاخشی گؤرنسن!»

۳۶ بویوردو: «یا موسی! ایسته دیگین سنه وئریلدی».

۳۷ «شبهه‌سیز کی، سنه بیر داها یاخشی‌لیق ائتدیک».

إِذْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰٓ ﴿٣٨﴾ أَنِ ٱقْذِفِيهِ فِى ٱلتَّابُوتِ فَٱقْذِفِيهِ
فِى ٱلْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ ٱلْيَمُّ بِٱلسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّى وَعَدُوٌّ لَّهُۥ
وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّى وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِىٓ ﴿٣٩﴾ إِذْ تَمْشِىٓ أُخْتُكَ
فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُۥ ۖ فَرَجَعْنَٰكَ إِلَىٰٓ أُمِّكَ كَىْ
تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَٰكَ مِنَ ٱلْغَمِّ وَفَتَنَّٰكَ
فُتُونًا ۚ فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِىٓ أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَٰمُوسَىٰ ﴿٤٠﴾
وَٱصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِى ﴿٤١﴾ ٱذْهَبْ أَنتَ وَأَخُوكَ بِـَٔايَٰتِى وَلَا تَنِيَا فِى
ذِكْرِى ﴿٤٢﴾ ٱذْهَبَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾ فَقُولَا لَهُۥ قَوْلًا لَّيِّنًا
لَّعَلَّهُۥ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾ قَالَا رَبَّنَآ إِنَّنَا نَخَافُ أَن يَفْرُطَ
عَلَيْنَآ أَوْ أَن يَطْغَىٰ ﴿٤٥﴾ قَالَ لَا تَخَافَآ ۖ إِنَّنِى مَعَكُمَآ أَسْمَعُ
وَأَرَىٰ ﴿٤٦﴾ فَأْتِيَاهُ فَقُولَآ إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
وَلَا تُعَذِّبْهُمْ ۖ قَدْ جِئْنَٰكَ بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكَ ۖ وَٱلسَّلَٰمُ عَلَىٰ مَنِ ٱتَّبَعَ
ٱلْهُدَىٰٓ ﴿٤٧﴾ إِنَّا قَدْ أُوحِىَ إِلَيْنَآ أَنَّ ٱلْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ
﴿٤٨﴾ قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَٰمُوسَىٰ ﴿٤٩﴾ قَالَ رَبُّنَا ٱلَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ
شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ ﴿٥٠﴾ قَالَ فَمَا بَالُ ٱلْقُرُونِ ٱلْأُولَىٰ ﴿٥١﴾

۳۸ سنین آنانا وحی ائدیلمه‌لی[لری] وحی ائتدیگیمیز زمان:

۳۹ [دئدیک:] «اونو بیر صاندیغا قویوب دریایا (نیل چایینا) آت! [قوی، چای] اونو ساحله چیخارتسین. منه دوشمن اولان و اونا دوشمن اولان کیمسه اونو توتسون». [یا موسی!] گؤزومون آلتیندا تربیه تاپیب یئتیشمگین اوچون اؤز طرفیمدن سنه بیر سئوگی یاراتدیم.

۴۰ او زمان باجین گئدیب دئییردی: «سیزه اونو ساخلایا بیله‌جک بیر کس گؤستریم‌می؟» سنی آنانا قایتاردیق کی، گؤزو آیدین اولسون و خودوك ائلمه‌سین. سونرا بیر نفری سن اؤلدوردون و [بیز] سنی او غمدن قورتاردیق. سنی بیر چوخ سیناقلارلا سینادیق. ایللر بویو "مدین" اهالیسی [ایچینده] قالدین. سونرا یا موسی! معیّن وقته گلیب چاتدین.

۴۱ و سنی اؤزوم اوچون تربیه ائتدیم.

۴۲ سن و قارداشین منیم آیه‌لریمی آپارین و منی یاد ائتمکده سهلنکارلیق ائتمه‌یین!

۴۳ فرعونون یانینا گئدین، او، حقیقتاً، [آلّلها] عصیان ائدیبدیر.

۴۴ اونونلا یومشاق دانیشین! بلکه نصیحت قبول ائتدی و یا قورخدو.

۴۵ اونلار دئدیلر: «پروردگارا! بیز قورخوروق کی، هله بیزه آجیغی دا توتسون و یا عصیان ائتسین».

۴۶ بویوردو: «قورخمایین! من سیزینله‌یم، ائشیدیرم و گؤرورم».

۴۷ اونون یانینا گئدیب دئیین: «بیز سنین ربّی‌نین رسولویوق، اسرائیل اؤولادینی بیزیمله گؤندر و اونلارا شکنجه وئرمه! بیز سنین ربّی‌نین طرفیندن آیت (معجزه) گتیرمیشیک. هدایت (حق) یولونون تابع لیگینده اولانا سلام اولسون».

۴۸ حقیقتاً، بیزه وحی اولونوبدور کی، عذاب اصلینده تکذیب ائدنلر و اوز دؤندرنلر اوچوندور.

۴۹ [فرعون] دئدی: «ای موسی! سیزین ربّینیز کیمدیر؟»

۵۰ [موسی] دئدی: «بیزیم ربّیمیز هر شئیه وارلیغینی وئرن و سونرا [اونو] هدایت ائدن آلّلهدیر».

۵۱ دئدی: «پس اوّلکی نسللرین حالی نئجه اولاجاق».

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى ﴿٥٢﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى ﴿٥٣﴾ كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَىٰ ﴿٥٤﴾ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٥٧﴾ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى ﴿٥٩﴾ فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَىٰ ﴿٦١﴾ فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَىٰ ﴿٦٢﴾ قَالُوا إِنْ هَٰذَانِ لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَىٰ ﴿٦٣﴾ فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَىٰ ﴿٦٤﴾

۵۲ دئدی: «اونلارا دایر بیلیک، ربّیمین یانیندا بیر کتابدادیر، ربّیم سهو ائتمز و اونوتماز».

۵۳ او، یئر اوزونو سیزین اوچون بئشیک ائتدی و سیزین اوچون اورادا یوللار سالدی و گؤیدن یاغیش یاغدیردی. و اونونلا آیری ـ آیری بیتکیلردن جوت ـ جوت گؤیرتدیک.

۵۴ یئیین و حیوانلارینیزی اوتارین. حقیقتاً، بوندا عقل صاحبلری اوچون علامتلر وار.

۵۵ سیزی بو [تورپاقدان] یاراتدیق و اورایا دا قایتاراجاغیق و بیر داها اورادان چیخارداجاغیق.

۵۶ بیز، آیت لریمیزین هامیسینی [فرعونا] گؤستردیک او ایسه تکذیب ائتدی و [قبول ائتمکدن] بویون قاچیردی.

۵۷ دئدی: «ای موسی! اؤز سئحرینله بیزی اؤز تورپاغیمیزدان چیخارتماق اوچونمو گلیبسن؟!»

۵۸ «بیز [ده] سنین سئحرین کیمی بیر سئحر گتیره جه ییک. بیزیمله اؤز آراندا اورتالیق بیر یئرده بیر وقت تعیین ائت. نه بیز و نه ده سن اونا خلاف چیخمایاق».

۵۹ [موسی] دئدی: «وعده نیز (گؤروشمه وقتی) بایرام گونو گونورتادان قاباق جماعاتین توپلاشدیغی زمان اولسون».

۶۰ فرعون آیریلدی، بوتون حیله سینی (سئحربازلاری) جمع ائدیب گلدی.

۶۱ [موسی] اونلارا دئدی: «وای اولسون سیزه! آللَها یالان باغلامایین کی، [آغیر] بیر عذاب ایله سیزی هلاك ائدر. اصلینده افترا یاخان کس مأیوس اولار».

۶۲ [سئحربازلار] اؤز آرالاریندا مباحثه یه باشلادیلار و گیزلینجه پیچیلداشدیلار.

۶۳ دئدیلر: «بو ایکی نفر [موسی و هارون] سئحربازدیرلار و سیزی اؤز سئحرلری ایله یوردونوزدان چیخارتماق و سیزین بو نمونه آئینیزی آرادان آپارماق ایسته ییرلر».

۶۴ «ایندی، بوتون حیله نیزی جمع ائدین؛ سونرا دا صف ـ صف گلین! بو گون غالب گلن خوشبخت اولاجاقدیر».

قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ ﴿٦٥﴾ قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ ﴿٦٦﴾ فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَىٰ ﴿٦٧﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ ﴿٦٨﴾ وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا ۖ إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ ۖ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ ﴿٦٩﴾ فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَىٰ ﴿٧٠﴾ قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ ۖ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ ﴿٧١﴾ قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا ۖ فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ ۖ إِنَّمَا تَقْضِي هَٰذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾ إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ ۗ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿٧٣﴾ إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ﴿٧٤﴾ وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ ﴿٧٥﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّىٰ ﴿٧٦﴾

۶۵ [سئحربازلار] دئدیلر : «ای موسی! سن آتیرسان، یوخسا اوّل آتان بیز اولوروق؟»

۶۶ دئدی : «[یوخ،] سیز آتین!» اونلارین سئحری نتیجه‌سینده [موسایه] ائله گلدی کی، اونلارین کندیرلری و چلیکلری چابالاییر.

۶۷ و موسی اؤزونده بیر قورخو حسّ ائتدی [و اونو گیزلتمگه چالیشدی].

۶۸ دئدیک : «قورخما، سن، مطلق اوستون گله‌جکسن!»

۶۹ «[ساغ] الینده‌کینی [یئره] آت کی، اونلارین دوزلتدیکلری [شئیلری] اودسون. حقیقتاً، اونلار آنجاق بیر سئحربازین حیله‌سینی ایشله‌دیلر و سئحرباز نه مقصدله گلسه بئله مطلبینه چاتماز».

۷۰ ساحرلر : «موسانین و هارونون ربّینه ایمان گتیردیک»، ــ دئیه‌رك سجده‌یه دوشدولر.

۷۱ [فرعون] دئدی : «من سیزه اذن وئرمه‌دن اونا ایمان گتیردینیزمی؟ شبهه‌سیز کی، او، سیزه سئحر اؤیردن بؤیوگونوزدور. من ده سیزین اللرینیزی و آیاقلارینیزی چارپاز کسدیره‌جگم و مطلق خورما آغاجلاری‌نین گؤوده‌سیندن آسدیراجاغام. اوندا بیلرسینیز کی، هانسیمیزین عذابی داها شدّتلی و داها قالارغی‌دیر».

۷۲ دئدیلر : «[بیزی یارادانا آند اولسون کی،] بیز اصلا سنی، بیزه گلن معجزه‌لردن و بیزی یاراداندان اوستون توتمایاجاغیق. ایندی نه حؤکم ائده‌جکسنسه ائت! سن آنجاق بو دنیا حیاتی حقّینده حؤکم ائده بیلرسن».

۷۳ «بیز، حقیقتاً، ربّیمیزه ایمان گتیردیک کی، او، بیزیم گناهلاریمیزی و سنین بیزی مجبور ائتدیگین سئحره گؤره بیزی باغیشلاسین. اَللّه داها خئیرلی و داها باقی‌دیر».

۷۴ حقیقتاً، هر کس ربّی‌نین حضورونا گناهکار گلسه، جهنّم اونون اوچوندور. اورادا نه اؤلوب [قورتولاجاق] نه ده [راحات] یاشایاجاق.

۷۵ هر کس ربّی‌نین حضورونا ایمان گتیریب صالح عمللر ائتدیگی حالدا گلسه، یوکسک درجه‌لر اونلار اوچوندور.

۷۶ آلتینداn آرخلار آخان عدن جنّتلری. اورادا ابدی قالاجاقلار. بو، پاکلیغا چالیشانلارین اجریدیر.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ ﴿٧٧﴾ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ ﴿٧٩﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَوَاعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَىٰ ﴿٨٠﴾ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾ وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾ وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي ﴿٨٦﴾ قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَٰكِنَّا حُمِّلْنَا أَوْزَارًا مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾

۷۷ بیز موسایه وحی ائتدیک کی : «بنده‌لریمی گئجه زمانی سفربر ائت، اونلار اوچون دریادا قورو بیر یول آچ! [دوشمنین] سیزه یئتیشمه سیندن قورخما و [بوغولماقدان دا] واهمه ائتمه!»

۷۸ فرعون اؤز اوردوسو ایله اونلاری تعقیب ائتدی، دریادا [اونون] اوردوسونو چولغالایان [سو] اونلاری چولغالاییب [غرق ائتدی].

۷۹ و فرعون اؤز قؤمونو ضلالته (هلاکته) سالدی و هدایت ائتمه‌دی.

۸۰ ای اسرائیل اؤولادی! بیز، حقیقتاً، سیزی دوشمنلرینیزین [الیندن] قورتاردیق و طور [داغی‌نین] ساغ طرفینده سیزینله وعده‌لشدیک و سیزه منّ و سلوی گؤندردیک.

۸۱ سیزه وئردیگیمیز تمیز روزیلردن [و یا روزیلرین تمیزیندن] یئیین، [لاکین] بوندا حدّی آشمایین! یوخسا غضبیمه دوچار اولارسینیز، غضبیمه دوچار اولان ایسه مطلق هلاکته دوشموش اولور.

۸۲ شبهه‌سیزکی، من تؤبه ائدن، ایمان گتیرن، صالح عمل ائدن، سونرا دوغرو یولا یوللانان شخصی باغیشلایانام.

۸۳ «یا موسی! سنی اؤز قؤموندن [آییریب] تلسدیرن نه ایدی؟!»

۸۴ دئدی : «اونلار منی ایزله‌ییرلر. پروردگارا، من سنه طرف تلسدیم کی، راضی اولاسان».

۸۵ بویوردو : «بیز، شبهه‌سیزکی، سندن سونرا قؤمونو سینادیق و سامری اونلاری یولدان چیخارتدی».

۸۶ موسی آجیقلی و غمگین حالدا قؤمونه طرف قاییتدی [و] دئدی : «ای منیم قؤموم! مگر ربّینیز سیزه گؤزل بیروعده وئرمه‌دی؟ بو مدّت سیزه اوزون گلدیمی؟ یوخسا، ربّینیزدن سیزه بیر غضب گلمه‌سینی ایسته‌دینیزکی، منه وئردیگینیز وعده‌یه خلاف چیخدینیز؟!»

۸۷ دئدیلر : «بیز سنه وئردیگیمیز وعده‌یه اؤز اختیاریمیزلا خلاف چیخمادیق. بیز قؤمون زینتلریندن آغیر بیر یوکوموز وار ایدی، اونلاری [اودا] آتدیق، سامری [اؤزونده زینتلری] بیزیم کیمی آتدی».

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هَٰذَا إِلَٰهُكُمْ وَإِلَٰهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِن قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنتُم بِهِ ۖ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَٰنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿٩٠﴾ قَالُوا لَن نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ ﴿٩١﴾ قَالَ يَا هَارُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾ أَلَّا تَتَّبِعَنِ ۖ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾ قَالَ يَا ابْنَ أُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي ۖ إِنِّي خَشِيتُ أَن تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ﴿٩٥﴾ قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَٰلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿٩٦﴾ قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَن تَقُولَ لَا مِسَاسَ ۖ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّن تُخْلَفَهُ ۖ وَانظُرْ إِلَىٰ إِلَٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا ۖ لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَا إِلَٰهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

۸۸ [سامری] ایسه [اریمیش قیزیللاردان] اونلارا بؤیورن بیر بوزوو هیکلی دوزلتدی. اوندا دئدیلر : «بو سیزین تانرینیز و موسانین اونوتدوغو تانریدیر».

۸۹ مگر گؤرمورلر کی، [بوزوو] اونلارین سؤزونه جواب وئرمیر و اونلارا هئچ بیر فایدا و یا ضرر وئرمه‌یه قادر دئییل.

۹۰ هارون ایسه قاباقجادان اونلارا دئمیشدی کی : «ای منیم قؤمومم! سیز بو [بوزوو] ایله امتحانا چکیلیرسینیز؛ سیزین ربّینیز، حقیقتاً، رحمان [اولان آللّه]ـدیر، منیم تابع لیگیمده اولون و منیم امریمه اطاعت ائدین!»

۹۱ دئدیلر : «موسا قاییدیب بیزیم یانیمیزا گلنه قده‌ر اونا پرستش ائتمکدن اصلا ال چکمیه‌جه‌یک».

۹۲ [موسی] دئدی : «ای هارون، اونلارین آزدیقلارینی گؤردویون زمان سنه نه مانع اولدو کی»،

۹۳ «منیم تابع لیگیمده اولمایاسان؟ امریمدنمی بویون قاچیرتدین؟!»

۹۴ دئدی : «آنام اوغلو! ساققالیمدان و باشیمدان (ساچیمدان) یاپیشما! دوغروسو، سنین: اسرائیل اؤولادی آراسینا آیریلیق سالدین، سؤزومو گؤزله‌مه‌دین، ـ دئیه جگیندن قورخدوم».

۹۵ [موسی] دئدی : «ای سامری! سنین مقصدین نه ایدی؟»

۹۶ دئدی : «آیریلارین گؤرمه‌دیگینی من گؤردوم، من [آللّهین] رسولونون آیاق ایزیندن بیر اووچ [تورپاق] گؤتوردوم و اونو [بوزوو هیکلینه] سالدیم. بئله لیکله منیم نفسیم منی بو ایشه چکدی».

۹۷ دئدی : «ایتیل! حیاتین بویو [جزا اولاراق] : «منه بیر کس توخونماسین!» دئملی اولاجاقسان و سنین اوچون بیر وقت وار کی، اوندان اصلا قاچا بیلمیه‌جکسن. [ایندی] عبادتینده اولدوغون تانرییا باخ! بیز اونو یاندیریر سونرا دریایا سپیریک».

۹۸ سیزین تانرینیز تکجه او آللّهیدیر کی، اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. و او علمی ایله هر شئیی احاطه ائدیبدیر.

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ ءَاتَيْنَٰكَ
مِن لَّدُنَّا ذِكْرًا ﴿٩٩﴾ مَّنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُۥ يَحْمِلُ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
وِزْرًا ﴿١٠٠﴾ خَٰلِدِينَ فِيهِ ۖ وَسَآءَ لَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ حِمْلًا ﴿١٠١﴾
يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ ۚ وَنَحْشُرُ ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٠٢﴾
يَتَخَٰفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا
يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾
وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْجِبَالِ فَقُلْ يَنسِفُهَا رَبِّى نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا
صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾ لَّا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَآ أَمْتًا ﴿١٠٧﴾ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ
ٱلدَّاعِىَ لَا عِوَجَ لَهُۥ ۖ وَخَشَعَتِ ٱلْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَٰنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾
يَوْمَئِذٍ لَّا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ وَرَضِىَ لَهُۥ قَوْلًا ﴿١٠٩﴾
يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِۦ عِلْمًا ﴿١١٠﴾
وَعَنَتِ ٱلْوُجُوهُ لِلْحَىِّ ٱلْقَيُّومِ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾
وَمَن يَعْمَلْ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا
هَضْمًا ﴿١١٢﴾ وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا
فِيهِ مِنَ ٱلْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

۹۹ [یا محمّد!] کئچمیشلرین خبرلریندن سنه بئله حکایت ائدیریک. حقیقتاً، سنه اؤز طرفیمیزدن ذکر (قرآن) وئرمیشیک.

۱۰۰ کیم اوندان اوز چئویرسه، قیامت گونونده گناه یوکو داشییاجاق.

۱۰۱ و او حالدا دائما قالاجاق. قیامت گونونده اونلارین داشییاجاغی یوك اونلار اوچون نئجه ده پیسدیر.

۱۰۲ "صورون" چالیناجاغی گون. او گونده گناهکارلاری گؤزلری گؤی‌رمیش حالدا محشور ائده‌جه‌ییک.

۱۰۳ اؤز آرالاریندا پیچیلداشارلار کی: «دنیادا آنجاق اون گون قالدینیز».

۱۰۴ بیز اونلارین نه دئدیکلرینی داها یاخشی بیلیریک، اونلارین یولا داها یاخین اولانی: «ساده‌جه بیر گون قالدینیز»، ـــدئیه جکدیلر.

۱۰۵ سندن داغلار حقّینده سوروشورلار. دئ: «ربّیم اونلاری یئریندن قازیب، بئله سوووراجاق».

۱۰۶ دوم دوز، هامار بیر یئر ائده‌جک.

۱۰۷ اورادا (یئر اوزونده) ائنیش‌ـــیوخوش گؤرمیه‌جکسن.

۱۰۸ او گون [هامی] ایشیئنده أیریلیک اولمایان جارچیبیا طرف گئدرلر. بوتون سسلرـــصدالار رحمان [آللّهین] برابرینده کسیلر، پیچیلتی‌دان [و یا آیاق سسیندن] باشقا بیر سس ائشیتمزسن.

۱۰۹ او گون رحمان [آللّهین] اذن وئردیگی و سؤزوندن خوشنود اولدوغو کیمسه‌دن غیریسی‌نین شفاعت ائتمه‌سی [و یا شفاعت اولونماسی] فایدا وئرمز.

۱۱۰ اونلارین کئچمیشینی ده، گله‌جگینی ده بیلیر. حالبوکی اونلارین اونا علملری یوخدور.

۱۱۱ اوزلر حیّ و قیّوم (ازلی وابدی و هر شئیین دوروشو اونون واسطه‌سی ایله) اولان [آللّه] برابرینده ذلیل اولار. ظلم یوکو داشییان ایسه مأیوس اولار.

۱۱۲ مؤمن اولاراق یاخشی ایشلر گورن کیسمه ایسه نه ظلمدن قورخار و نه ده حقّی‌نین آزالماسیندان.

۱۱۳ و بئله‌جه بیز اونو عربجه [اوخوناقلی] قرآن اولاراق نازل ائتدیک و بیز اوندا جوربه جور خبردارلیقلار دؤندریب دئدیک کی، بلکه اونلار تقوالی اولدولار. و یا [بو کتاب] اونلار اوچون تزه بیر اؤیود‌ـــنُصیحت وئردی.

فَتَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْاٰنِ مِنْ قَبْلِ اَنْ يُقْضٰٓى اِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِى عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ عَهِدْنَآ اِلٰٓى اٰدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِىَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوٓا اِلَّآ اِبْلِيسَ اَبٰى ﴿١١٦﴾ فَقُلْنَا يَٓا اٰدَمُ اِنَّ هٰذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقٰى ﴿١١٧﴾ اِنَّ لَكَ اَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرٰى ﴿١١٨﴾ وَاَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا فِيهَا وَلَا تَضْحٰى ﴿١١٩﴾ فَوَسْوَسَ اِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَٓا اٰدَمُ هَلْ اَدُلُّكَ عَلٰى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبْلٰى ﴿١٢٠﴾ فَاَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصٰٓى اٰدَمُ رَبَّهُ فَغَوٰى ﴿١٢١﴾ ثُمَّ اجْتَبٰيهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدٰى ﴿١٢٢﴾ قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَاِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ مِنّ۪ى هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقٰى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْرٖى فَاِنَّ لَهُ مَع۪يشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَعْمٰى ﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَن۪ٓى اَعْمٰى وَقَدْ كُنْتُ بَص۪يرًا ﴿١٢٥﴾

۱۱۴ حقیقتاً، حۆکمدار اولان آلله [هر شئیدن] اوجادیر. وحی سنه تمام اولمادان اوّل قرآنی اوخوماغا قاریخما! و دئ: «پروردگارا! منیم علمیمی آرتیر!»

۱۱۵ شبهه سیز کی، بوندان اوّل آدمله عهد ــ پیمان باغلادیق [آمما] او، اونوتدو. اوندا بیر عزم (ثبات) گؤرمه‌دیک.

۱۱۶ او زمانی یاد ائت کی، ملکلره دئدیک: «آدمه سجده ائدین!» بوتون قاچیران ابلیسدن غیری هامیسی سجده ائتدی.

۱۱۷ اوندا دئدیک: «یا آدم! دوغروسو، بو [ابلیس] سنه و سنین آروادینا دوشمندیر. گؤزله سیزی جنّتدن چیخارتماسین کی، زحمته دوشرسن».

۱۱۸ حقیقتاً، [جنّتده] سنه نه آجالماق واردیرو نه ده چیلپاق قالماق».

۱۱۹ و [هم ده] اورادا نه سوسایارسان و نه ده گون آلتیندا قالارسان.

۱۲۰ شیطان اونو وسوسه ائتدی [و] دئدی: «ای آدم! سنه ابدیلیک آغاجینی و آرادان گئتمه‌ین حۆکمرانلیغی گؤستریممی؟»

۱۲۱ همین [آغاجدان] یئدیلر و عیب یئرلری (عؤرتلری) اونلارا گؤروندو، اونلار جنّت یارپاقلاری ایله اوستلرینی اورتمگه باشلادیلار. آدم [بئله‌لیکله] ربّی‌نین [اؤیود ــ نصیحتینه] باخمادی و چاشیب قالدی.

۱۲۲ سونرا ربّی اونو سئچدی، تؤبه‌سینی قبول ائتدی و اونو هدایت ائتدی.

۱۲۳ بویوردو: «هامینیز جنّتدن یئره ائنین! بیر ــ بیرینیزه دوشمن اولدوقدا، منیم طرفیمدن سیزه بیر یول گؤسترن البتّه گله‌جکدیر، کیم منیم هدایتیمه تابع اولسا، نه یولدان آزار و نه ده بدبخت اولار».

۱۲۴ «هر کس منی یاد ائتمکدن اوز دؤندرسه، حقیقتاً، یاشاییشی چتین (دار) اولار و قیامت گونو اونو کور محشور ائده‌ریک».

۱۲۵ دئیر کی: «پروردگارا! منی نه اوچون کور محشور ائتدین، حالبوکی من گؤزلو ایدیم؟»

قَالَ كَذٰلِكَ اَتَتْكَ اٰيٰتُنَا فَنَسِيْتَهَا وَكَذٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسٰى ﴿١٢٦﴾ وَكَذٰلِكَ نَجْزِيْ مَنْ اَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِاٰيٰتِ رَبِّهٖ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَدُّ وَاَبْقٰى ﴿١٢٧﴾ اَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُوْنِ يَمْشُوْنَ فِيْ مَسٰكِنِهِمْ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّاُولِي النُّهٰى ﴿١٢٨﴾ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَّاَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾ فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُوْلُوْنَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوْعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوْبِهَا وَمِنْ اٰنَآئِ الَّيْلِ فَسَبِّحْ وَاَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضٰى ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖ اَزْوَاجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيْهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى ﴿١٣١﴾ وَاْمُرْ اَهْلَكَ بِالصَّلٰوةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْئَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوٰى ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوْا لَوْلَا يَاْتِيْنَا بِاٰيَةٍ مِّنْ رَّبِّهٖ اَوَلَمْ تَاْتِهِمْ بَيِّنَةُ مَا فِي الصُّحُفِ الْاُوْلٰى ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ اَنَّآ اَهْلَكْنٰهُمْ بِعَذَابٍ مِّنْ قَبْلِهٖ لَقَالُوْا رَبَّنَا لَوْلَآ اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُوْلًا فَنَتَّبِعَ اٰيٰتِكَ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَّذِلَّ وَنَخْزٰى ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلٌّ مُّتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوْا فَسَتَعْلَمُوْنَ مَنْ اَصْحٰبُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدٰى ﴿١٣٥﴾

۱۲۶ بویورار : «سنه آیه‌لریمیز گلدیکده اونلاری اونوتدوغون کیمی بو گون ده سن اونودولورسان».

۱۲۷ و بئله‌لیکله بیز حدّی آشانلاری و ربّی‌نین آیه‌لرینه ایمان گتیرمه‌ینلری جزالاندیریریق و سؤزسوز کی، آخرت عذابی داها شدّتلی و قالارغی‌دیر.

۱۲۸ اونلاردان قاباق اولان و [ایندی] اونلارین یئرلرینده گزیب دولاندیقلاری نئچه‌ـ‌نئچه نسللری هلاك ائتمه‌گیمیز، اونلاری یولا گتیرمه‌دیمی؟ دوغرودان دا بوندا عقل صاحبلری اوچون دلیللر وار.

۱۲۹ اگر ربّین طرفیندن وئریلمیش بیر سؤز و معیّن بیر وقت اولماسایدی [اونلارا عذاب وئرمک] لازم گلردی.

۱۳۰ اونلارین دئدیکلرینه صبر ائت! گونش چیخمامیشدان اوّل و گونش باتمامیشدان اوّل ربّینه شکر ائتمکله [اونا] تسبیح دئ و گئجه نین بیر وقتینده و گوندوزون ایکی طرفینده ده تسبیح دئ! اولا بیلسین کی، خوشنود اولاسان.

۱۳۱ اونلاردان بعضی‌لرینی سیناماق اوچون دنیا حیاتی‌نین زینتی اولاراق وئردیگیمیز مال‌ـ‌دؤلته گؤزونو دیکمه! [بیل کی،] سنین ربّی‌نین روزیسی داها خئیرلی و قالارغی‌دیر.

۱۳۲ اهلینی نماز قیلماغا امر ائت و اؤزون ده اونا صبرلی اول! بیز سندن روزی ایسته میریک، سنه روزی وئرن بیزیک، آخرـ‌عاقبت تقوا صاحبلری‌نیندیر.

۱۳۳ و دئدیلر : «نه اوچون ربّی طرفیندن بیزه بیر معجزه گتیرمیر؟» مگر اونلارا اوّلکی کتابلاردا اولان آچیق‌ـ‌آیدین دلیللر گلمه‌دیمی؟

۱۳۴ اگر بیز اونلاری اوندان (قرآندان) قاباق بیر عذابلا هلاك ائتسه‌یدیک، : «پروردگارا! نه اوچون بیزه بیر پیغمبر گؤندرمه‌دین کی، ذلیل و روسوای اولمازدان اوّل سنین آیه‌لرینه تابع اولایدیق؟» ـ دئیردیلر.

۱۳۵ [یا محمّد!] دئ : «هامی گؤزلمکده‌دیر، سیز ده گؤزله‌یین! تئزلیکله دوز یول صاحبلری‌نین کیملر اولدوغونو و کیمین هدایت تاپدیغینی بیله‌جکسینیز».

سورة الأنبياء مكية وآياتها مائة واثنتا عشرة آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ ﴿١﴾ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ ۗ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ ۖ أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾ بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ ﴿٥﴾ مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا ۖ أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ ۖ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾ لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ ۖ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

انبیاء سوره سی [۲۱]

بو سوره قرآن ـ کریمین ایگیرمی بیرینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۱۱۲) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ انسانلارین حساب وقتی لاپ یاخینلاشیبدیر، حالبوکی اونلار هله ده اوز دؤندرمیش و غفلتده دیرلر.

۲ ربّلریندن اونلارا ائله بیر تزه خبر دارلیق گلمز کی، اونو اشیتدیکده مسخره یه قویماسینلار.

۳ بیر حالدا کی، اورکلری غافل دیر. ظلمکارلار اؤز آرالاریندا گیزلینجه پیچیلداشیب [دئیرلر] : «مگر بو [شخص] سیزین کیمی عادی بیر انسان دئییلمی؟ [بئله اولان حالدا] بیله ـ بیله سحره اوزگتیریرسینیزمی؟»

۴ [پیغمبر] دئدی : «منیم ربّیم گؤیده کی و یئرده کی هر سؤزو بیلیر. او، حقیقتاً، اشیدن و بیلندیر».

۵ اونلار ایسه دئدیلر : «قارما ـ قاریشیق یوخولاردیر؛ یوخ، حتّی اونو اؤزو اویدوروبدور، خیر او بیر شاعردیر. اوّلکی [پیغمبرلرین] گؤندریلدیگی کیمی او دا بیزه بیر معجزه گتیرسین گؤرک».

۶ اونلاردان قاباق هلاك ائتدیگیمیز هئچ بیر شهرین اهالیسی ایمان گتیرمه دیلر. بونلارمی [معجزه یه] ایمان گتیره جکلر؟!

۷ و [یا محمّد!] بیز سندن قاباق دا اؤزلرینه وحی ائتدیگیمیز کیشیلردن غیریسینی گؤندرمه دیک. اگر بیلمیرسینیزسه، ذکر اهلیندن (اهل ـ کتابدان) سوروشون!

۸ اونلاری طعام یئمه ین بیر هیکل یاراتمادیق. اونلار ابدی ده دئییلدیرلر.

۹ سونرا اونلارا وئردیگیمیز وعده نی یئرینه یئتیردیک. اونلارا و ایسته دیگیمیز کسلره نجات وئردیک. حدّی آشانلاری ایسه هلاك ائتدیک.

۱۰ حقیقتاً، سیزه بیر کتاب نازل ائتدیک کی، سیزین آنیلمانیز (یاخشیلیقلا یاد اولمانیز) اوندادیر. هئچ باشا دوشمورسونوزمو؟

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ
﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾ لَا تَرْكُضُوا
وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْأَلُونَ ﴿١٣﴾
قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ
حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ
وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهْوًا
لَاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى
الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ
﴿١٨﴾ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمِ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿٢١﴾
لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾ أَمِ اتَّخَذُوا
مِنْ دُونِهِ آلِهَةً قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَٰذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ مَنْ
قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

۱۱ بیز ظالم اولان بیر چوخ شهرلرین [اهالیسینی] محو ائتدیک و اونلاردان سونرا آیری قوّم یاراتدیق.

۱۲ بیزیم عذابیمیزی حس ائدن کیمی اوندان سرعتله قاچیردیلار.

۱۳ [اونلارا دئیلر کی:] «قاچمایین! کئف چکدیگینیز اِو ـ ائشیکلرینیزه قاییدین! اولابیلسین کی، سورغو ـ سوآل ائدیله سینیز».

۱۴ دئدیلر: «وای اولسون بیزه! بیز، حقیقتاً، ظالم کیمسه‌لرمیشیک».

۱۵ بو، اونلارین دائمی سؤزلری ایدی کی، نهایت، بیز اونلاری بیچیلیب تؤکولموش اوت کیمی و سؤنموش اود کیمی ائتدیک.

۱۶ بیز گؤیو، یئری و اونلارین آراسیندا اولانلاری اویون ـ اویونجاق یاراتمادیق.

۱۷ اگر اویون ـ اویونجاق ائتمک ایسته‌سیدیک، اونو اؤز یانیمیزدان [بونو] ائدردیک. بیز ایسه بونو ائدن دئییلیک.

۱۸ عکسینه، حقّی باطیله چیرپاریق. نتیجه ده [حقّ] باطلی دارما ـ داغین ائدر و درحال [باطل] محو اولوب گئدر. [آللها] منسوب ائتدیگینیز صفتلردن اؤترو وای اولسون سیزه!

۱۹ گؤیلرده و یئرده کیم واردیرسا، آللهیندیر. اونون یانینداکیلار اونا عبادت ائتمکده تکبّرلوك گؤسترمزلر و یورولماق بیلمزلر.

۲۰ گئجه ـ گوندوز دورمادان [اونو] تسبیح ائدیرلر.

۲۱ [یوخسا مشرکلر] اؤزلری اوچون یئردن ائله بیر تانریلار قبول ائتدیلر کی، اونلار [اؤلولری] دیریلده‌جکلر؟

۲۲ اگر اونلاردا (یئرده و گؤیلرده) آللهدان غیری تانریلار اولسایدی، [یئر ـ گؤی] داغیلاردی. عرشین ربّی اولان آلله اونلارین وصف ائتدیکلریندن پاکدیر.

۲۳ آلله ائتدیگی [هئچ بیر] عملدن اؤترو سوآل اولونماز. آمما اونلار (انسانلار بوتون ائتدیکلریندن) سوآل اولونارلار.

۲۴ یوخسا آللهدان غیری تانریلار قبول ائتدیلر؟ دئ: «دلیلینیزی گتیرین! بو منیمله برابر اولانلارین ذکری (اؤیود ـ نصیحتی)دیر و مندن قاباقکیلارین ذکریدیر». آمما چوخلاری حقّی تانیمیرلار و نتیجه‌ده اوندان اوز دؤنده‌ریرلر.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ۗ سُبْحَانَهُ ۚ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُم بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَىٰ وَهُم مِّنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾ وَمَن يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَٰهٌ مِّن دُونِهِ فَذَٰلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾ وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا ۖ وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ ۖ أَفَإِن مِّتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ۗ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

۲۵ سندن اوّل هئچ بیر پیغمبر گؤندرمه‌دیک کی، اونا : «آلّلهدان غیری هئچ بیر تانری یوخدور، بونا گؤره ده منه عبادت ائدین!» ـــ دئیه وحی ائتمه‌یک.

۲۶ و دئدیلر : «رحمان [آلّله] اؤزونه اؤولاد گؤتوروب!» او، پاکدیر. [دئدیکلری ملکلر ایسه، اؤولاد دئییل،] محترم قوللاردیرلار.

۲۷ کی، بیر سؤز سؤیله‌مکده اوندان (آلّلهدان) قاباغا دوشمزلر و اؤزلری ده محض اونون امری ایله عمل ائدرلر.

۲۸ آلّله اونلارین کئچمیشلرینی و گله‌جکلرینی بیلیر. اونلار تکجه آلّلهین راضی اولدوغو کیمسه‌لره شفاعت ائدرلر و اونون قورخوسوندان تیتره‌رلر.

۲۹ و اونلاردان هر کس دئسه کی : «آلّله دئییل، تانری منم!» اونو جهنّمله جزالاندیراریق. بلی! بیز ظلمکارلارا بئله جزا وئره‌ریک.

۳۰ مگر کافرلر بیلمیرلر کی : «گؤیلر و یئر [بیر زمانلار] بیتیشیک ایدی، بیز اونلاری بیرــبیریندن آییردیق [و یا گؤیلر و یئر بیر زمانلار باغلی ایدی، بیز اونلاری آچدیق،] و هر بیر جانلینی سودان یاراتدیق؟ آیا بونونلا بئله ایمان گتیرمیرلرمی؟»

۳۱ و یئرده ثابت داغلار یاراتدیق کی، [یئر] اونلاری (انسانلاری) سیلکه‌لمه‌سین و اورادا گئنیش یوللار قرار وئردیک کی، مقصدلرینه چاتا بیلسینلر [و یا هدایت تاپا بیلسینلر].

۳۲ و گؤیو قورونوبــساخلانیلان بیر تاوان (سقف) ائتدیک. آمما اونلار (کافرلر) او [یئرــگؤی] آیتلریندن اوز دؤنده‌ریرلر.

۳۳ گئجه‌نی و گوندوزو، گونشی و آیی یارادان اودور، اونلارین هر بیریسی [معیّن] بیر فلکده اوزورلر.

۳۴ سندن قاباق دا هئچ بیر بشره ابدی حیات وئرمه‌دیک. بئله اولان حالدا، سن اؤلسن، اونلار دیری‌می قالاجاقلار؟

۳۵ هامی اؤلومو داداجاقدیر. یوخلاماق اوچون بیز سیزی شرّله و خئییرله امتحان ائدریک و بیزه طرف قایتاریلاجاقسینیز.

وَإِذَا رَآكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا
أَهَٰذَا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَٰنِ
هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾ خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُرِيكُمْ
آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكُفُّونَ
عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ
﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا
وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ
فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ
﴿٤١﴾ قُلْ مَنْ يَكْلَؤُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَٰنِ
بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ
مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا
يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هَٰؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ
طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ
نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

۳۶ کافرلر سنی گؤردوکلری زمان آنجاق مسخره‌یه قویاراق : «سیزین تانریلارینیزا طعنه ائدن بودورمو؟» ــ دئیرلر. حالبوکی اونلارین اؤزلری رحمان [آللهین] ذکرینی انکار ائدیرلر.

۳۷ انسان [سانکی] تلسمک [جؤهریندن] یارادیلیبدیر. تئزلیکله آیتلریمی (دنیا و آخرت عذابلارینی) سیزه گؤستره‌جگم. بونا گؤره منی قاریخدیرمایین!

۳۸ و دئییرلر : «اگر دوز دئیرسینیزسه، بس بو وعده نه زمان اولاجاقدیر؟».

۳۹ کاش کافرلر اودو اوزلریندن و آرخالاریندان دفع ائده بیلمیه‌جکلری و اونلارا هئچ بیر کؤمک اولونمایاجاغی وقتی بیلئیدیلر!

۴۰ [عذاب] اونلارا گؤزله نیلمدن گله‌جک و اونلاری دهشته سالاجاق. [او حالدا] اونو نه اؤزلریندن قایتارا بیله‌جکلر و نه ده کی، اونلارا مهلت وئریله‌جکدیر.

۴۱ سندن قاباقکی پیغمبرلرده استهزا ائدیلدیلر. نهایت استهزا ائدنلره مسخره‌یه قویدوقلاری شئیین اؤزو گلیب چاتدی.

۴۲ دئ : «سیزی گئجه و گوندوز رحمان [آللهین عذابیندان] کیم قورتاریر؟» آمما اونلار ربّلری‌نین ذکریندن اوز دؤندریرلر.

۴۳ یوخسا اونلاری بیزیم عذابیمیزدان قورویان بیر تانریلارمی وار؟! او تانریلار کی، نه اؤزلرینه یاردیم ائده بیلرلر و نه ده بیزیم طرفیمیزدن بیر کؤمکلیک گؤررلر.

۴۴ بیز بونلارا و آتالارینا او قدر گون‌ــ‌گذران وئردیک کی، عؤمورلری اوزون اولدو. مگر گؤرمورلر کی، بیز گلیریک و [کفر] تورپاغی‌نین اتکلرینی قیسالدیریق [و اسلامی گئنیشلندیریریک]، بئله اولان حالدا، آیا اونلار غالبدیرلرمی؟

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُم بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَئِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِن كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُم مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَهَٰذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنتُمْ لَهُ مُنكِرُونَ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ ﴿٥١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَٰذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ لَقَدْ كُنتُمْ أَنتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَل رَّبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾ وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُم بَعْدَ أَن تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

۴۵　دئ : «من سیزی آنجاق وحی ایله خبردارلیق ائدیرم. [آمما] کارلار خبردارلیق ائدیلدیکلری زمان چاغیریشی ائشیتمزلر».

۴۶　اگر ربّی‌نین عذابیندان آز بیر مقدار اونلارا یئتیشسه، دئیه‌جکلر : «وای اولسون بیزه! بیز ظالم کیمسه‌لر ایمیشیک».

۴۷　قیامت گونو اوچون عدالت تره‌زیسینی قورواریق. هئچ کسه اصلا حقسیزلیک ائدیلمز. اگر [عمل] بیر خردل دنه‌سی آغیرلیغیندا اولسا بئله [حسابا] گتیره‌ریک. حساب ـ کتاب گؤرمگه بیز یئترلی‌ییک.

۴۸　بیز موسی و هارونا [حق ـ باطیلی] آییرد ائدن [تورات] وئردیک و پرهیزکارلار اوچون ایشیقلیق و اؤیود ـ نصیحت وئردیک.

۴۹　اونلار او کیمسه‌لردیرلر کی، گیزلینده ربلریندن قورخورلار و قیامتدن واهمه ائدیرلر.

۵۰　و نازل ائتدیگیمیز بو [کتاب] مبارك بیر اؤیود ـ نصیحت دیر. بونونلا بئله یئنه اونو انکار ائدیرسینیزمی؟

۵۱　و بیز بوندان اوّل ابراهیمه ده دوغرو یولو وئردیک و بیز اونون [بونا لایق اولدغونو] بیلیردیک.

۵۲　[ابراهیم] آتاسینا و قؤمونه : «بو صورتلر (هئیکللر) کی، اونلارا عبادت ائدیرسینیز نه دیر؟» ـ دئدیگی زمان،

۵۳　اونلار دئدیلر : «بیز آتالاریمیزی اونلارا عبادت ائدن گؤردوك».

۵۴　دئدی : «دوغرودان دا سیز و آتالارینیز آچیق ـ آشکار بیر ضلالتده سینیز».

۵۵　دئدیلر : «سن جدّی اولاراق بیزه [بو سؤزلری] گتیریبسن، یوخسا ظارافات ائدنلردنسن؟»

۵۶　دئدی : «خیر، ربّینیز گؤیلرین و یئرین ربّی دیر کی، اونلاری یارادیبدیر و من بونا شاهیدلیک ائدنلردنم».

۵۷　«و آند اولسون آللها! سیز دؤنوب گئتدیکدن سونرا بوتلرینیزه بیر تدبیر چکه‌جگم».

فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَٰذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾ قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوا أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَٰذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٢﴾ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَٰذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نُكِسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَٰؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ أُفٍّ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانْصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾ وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٢﴾

۵۸ سونرا بؤیوك [بوتدن] غیری اونلاری پارچا ــ پارچا ائله دی کی، بلکه اونون باشینا قاییتدیلار.

۵۹ دئدیلر: «بیزیم تانریلاریمیزین [باشینا] کیم بو ایشی گتیریسه، شبهه سیز کی، او ظلمکارلارداندير».

۶۰ دئدیلر: «ابراهیم دئییلن بیر جاوان اونلاری پیسله دیگینی ائشیتمیشیک».

۶۱ دئدیلر: «اوندا بس اونو جماعتین گؤزلری نین قاباغینا گتیرین کی، بلکه اونلار شاهید اولدولار».

۶۲ دئدیلر: «ای ابراهیم! بیزیم تانریلاریمیزی سن بو گونه سالیبسان؟»

۶۳ دئدی: «[یوخ.] بلکه بونلارین بؤیوگو بو ایشی گؤروبدور، اگر دانیشا بیلیرلرسه، اونلاردان بیر سوروشون گؤرك».

۶۴ اؤزلرینه گلیب [بیر ــ بیرلرینه] دئدیلر: «سیز دوغرودان دا ظلمکارلارسینیز».

۶۵ سونرا باشلارینی آشاغا سالیب [دئدیلر]: «البتّه، سن بیلیردین کی، بونلار دانیشان دئییللر».

۶۶ دئدی: «آیا سیز اَللهی قوییوب سیزه هئچ بیر خئییر و ضرر وئره بیلمه ین شئیلره! عبادت ائدیرسینیزمی؟»

۶۷ «وای اولسون سیزه و اَللهدان غیری عبادت ائتدیگینیز شئیلره! عجبا! باشا دوشمورسونوزمو؟»

۶۸ دئدیلر: «اگر بیر ایش گؤره جکسینیزسه، اونو یاندیرین و تانریلارینیزا کؤمك ائدین».

۶۹ دئدیك: «ای اود! ابراهیم اوچون سرین و زیانسیز اول!»

۷۰ اونلار [ابراهیمه] قورغو قورماق ایسته دیلر، لاکین بیز اونلاری داها چوخ زیانا اوغرایان ائتدیك.

۷۱ اونو و لوطو قورتاریب، عالملره مبارك ائتدیگیمیز یئره چاتدیردیق.

۷۲ و اسحاقی اونا بخش ائتدیك و یعقوبو دا اوسته لیك وئردیك و هامیسینی صالح شخصلر ائتدیك.

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَلُوطًا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ ﴿٧٤﴾ وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾ وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾ وَدَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٨﴾ فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُودَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾ وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ﴿٨١﴾

۷۳ بیز اونلاری امریمیزله هدایت ائدن امامـلار ائتدیک. بیز اونلارا خئییرلی ایشلر گؤرمگی، ناماز قیلماغی و زکات وئرمگی وحی ائتدیک و اونلار آنجاق بیزه عبادت ائدن ایدیلر.

۷۴ بیز لوطـا نبوّت و علم وئردیک، اونو (اهلی) چیرکین ایشلر گؤرن بیر شهردن قورتاردیق، حقیقتاً، اونلار پیس و فاسق قؤم ایدیلر.

۷۵ و اونو اؤز رحمتیمیزه داخل ائتدیک. حقیقتاً، او صالحلردن ایدی.

۷۶ و نوحو دا یاد ائت کی، او، داها اؤنجه ندا ائتدی، بیز ایسه اونون [نـداسینا] جواب وئردیک و اونو عائلـه سی ایله بیرلیکده بؤیوك [اورگه ایشله ین] غمدن قورتاردیق.

۷۷ و بیز اونـا آیه لریمیزی انکار ائدن قؤمون بـرابرینده کؤمک ائتدیک. حقیقتاً، اونلار پیس بیر قؤم ایدیلر، اونا گؤره ده اونلارین هامیسینی سودا بوغدوق.

۷۸ داوودو و سلیمانی دا یاد ائت! او زمان اونلار بیـر قؤمون قویونلاری نین گئجه خراب قویدوقلاری بیر اکین یئری حقّینده حؤکم وئریردیلر و بیز ده اونلارین حؤکمونه شاهید ایدیک.

۷۹ بیز سلیمانی باشا سالدیق و اونلارین هر ایکیسینه حکمت و بیلیک وئردیک. بیـز داغلاری و قوشلاری داوود ایله بیرلیکده تـسبیح ائتمگه وادار ائتـدیک. بونلاری ائدن بیز ایدیک.

۸۰ و [داوودا] وورروشونوزدا سیزی قوروماق اوچون زیرئه [توخومـاق] صنعتینی اؤیره تدیک. سیز شکر ائدن سینیزمی؟

۸۱ سلیمـانا، برکت وئردیگیـمیز یئره طرف، اونـون امریله شدّتله اسـن یئلی ده رام ائتدیک. هر شئیی بیلن بیزیک.

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلاً دُونَ ذٰلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿٨٢﴾ وَاَيُّوبَ اِذْ نَادٰى رَبَّهُ اَنّ۪ي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِه۪ مِنْ ضُرٍّ وَاٰتَيْنَاهُ اَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرٰى لِلْعَابِد۪ينَ ﴿٨٤﴾ وَاِسْمٰع۪يلَ وَاِدْر۪يسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنَ الصَّابِر۪ينَ ﴿٨٥﴾ وَاَدْخَلْنَاهُمْ ف۪ي رَحْمَتِنَا اِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِح۪ينَ ﴿٨٦﴾ وَذَا النُّونِ اِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادٰى فِي الظُّلُمَاتِ اَنْ لَٓا اِلٰهَ اِلَّٓا اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنّ۪ي كُنْتُ مِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذٰلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٨٨﴾ وَزَكَرِيَّٓا اِذْ نَادٰى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْن۪ي فَرْدًا وَاَنْتَ خَيْرُ الْوَارِث۪ينَ ﴿٨٩﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيٰى وَاَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ اِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِع۪ينَ ﴿٩٠﴾

۸۲　و شیطانلاردان بعضیسی اونون اوچون اوزگونچولوك ائدیردیلر و باشقا ایشلر ده گؤروردولر. بیز ایسه اونلاری گؤزله‌ییردیک.

۸۳　و ایّوبو دا [یادا سال!] بیر زمان او، ربّینی چاغیردی کی: «[پروردگارا!] منه ضرر توخونوبدور و سن ارحم الراحمین‌سن».

۸۴　بیز ده اونون دوعاسینی قبول ائتدیک و اوندا اولان ضرری گؤتوردوك و اؤز یانیمیزدان بیر رحمت اولاراق و عبادت ائدنلره بیر عبرت اولماق اوچون هم عائله‌سینی و هم ده اونلارلا بیرلیکده بیر او قده‌رینی ده اونا وئردیک.

۸۵　و "اسماعیل"، "ادریس" و "ذوالکفل"ـی ده [یاد ائت] کی، هامیسی صبر ائدنلردن ایدیلر.

۸۶　و اونلاری اؤز رحمتیمیزه داخل ائتدیک. حقیقتاً، اونلار صالحلردن ایدیلر.

۸۷　و ذوالنونو (بالیق یولداشینی) یاد ائت. او زمان کی، آجیقلانیب گئتدی و بئله [بیلدی کی،] بیز اصلا اونو تنگیشدیرمیه‌جه‌ییک. نهایت، قارانلیقلار ایچریسینده ندا ائتدی کی: «سندن غیری بیر آلله یوخدور. سن پاکسان. من حقیقتاً ظلمکارلاردان ایمیشم».

۸۸　اونون [دوعاسینی] قبول ائتدیک و اونو غمدن قورتاردیق. بیز مؤمنلری ده بئله قورتاراریق.

۸۹　و زکریّانی [یاد ائت!] او زمان کی، پروردگارینی چاغیریب دئدی: «پروردگارا! منی یالقیز بوراخما و سن وارثلرین داها یاخشیسی‌سان».

۹۰　اونون دا دوعاسینی قبول ائتدیک، یحیانی اونا احسان ائتدیک و آروادینی اونون اوچون [دوغماغا] قابل ائتدیک. حقیقتاً، اونلار خئییر ایشلر گؤرمگه تله‌سیردیلر (یاریشیردیلار). بیزه رغبت و قورخو اوزوندن عبادت ائدیردیلر و بیزیم اوچون تواضعکار ایدیلر.

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا
وَابْنَهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ هَٰذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً
وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾ وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُم
بَيْنَهُمْ ۖ كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ﴿٩٣﴾ فَمَن يَعْمَلْ مِنَ
الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ
كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَامٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا
أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ
وَمَأْجُوجُ وَهُم مِّن كُلِّ حَدَبٍ يَنسِلُونَ ﴿٩٦﴾
وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ
الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ
هَٰذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ
مِن دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوْ
كَانَ هَٰؤُلَاءِ آلِهَةً مَّا وَرَدُوهَا ۖ وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾
لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ
سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

۹۱ و او [قادينی ياد ائت] کی، اؤزونو پاك ساخلادی. اؤز روحوموزدان اونا پوفله‌ديک، اونو و اوغلونو عالملر اوچون بير آيت ائتديک.

۹۲ حقيقتاً، پارچالانمايان يئگانه بير امّت، تکجه سيزين بو امّت‌دير و سيزين ربّينيز منم، بئله اولدوقدا منه عبادت ائدين!

۹۳ آمما [آيريلاری] دينلرينی اؤز آرالاريندا بؤلوك‌ـ‌بؤلوك ائتديلر. هاميسی بيزه طرف قاييداندير لار.

۹۴ هر کس مؤمن اولاراق صالح عمللردن ائتسه، اونون عملی زای اولماياجاقدير. حقيقتاً، بيز اونون اوچون يازيريق.

۹۵ و هلاك ائتديگيميز شهر [اهاليسی‌نين رجعتده دنيايا] قاييتمالاری محالدير (غير ممکوندور).

۹۶ يأجوج و مأجوج [سدّی] آچيليب، اونلارين هر دره‌ـ‌تپه‌دن سرعتله [محشره] آخيشديقلاری زمانا قده‌ر.

۹۷ و حقّ اولاراق وعده ياخينلاشار. اوندا کافرلرين گؤزلری بره‌ليب [دئيرلر]: «وای اولسون بيزه کی، بو [گوندن] غافل ايديک. يوخ، بيز ظالم ايميشيک».

۹۸ حقيقتاً، سيز و آللهدان غيری عبادت ائتديکلرينيز جهنّم آليشيقلاری سينيز. سيز اورايا داخل اولاجاقسينيز.

۹۹ اگر بونلار حقيقی [آلله] اولسايديلار اورايا داخل اولمازديلار. حالبوکی هامی ليقلا اورادا دائمی قالانديرلار.

۱۰۰ اورادا اونلارا [عذابدان] بير اينيلتی (خيريلتی) وار. و اونلاّر اورادا هئچ بير [سئويندیريجی] شئی ائشيتمزلر.

۱۰۱ شبهه‌سيز کی، قاباقجادان بيزيم طرفيميزدن اؤزلرينه گؤزه‌ل وعده وئريلن شخصلر اوندان (جهنّمدن) اوزاق ساخلانيلاجاقلار.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ۖ وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ
خَالِدُونَ ﴿١٠٢﴾ لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ
الْمَلَائِكَةُ هَٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾ يَوْمَ
نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ ۚ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ
نُعِيدُهُ ۚ وَعْدًا عَلَيْنَا ۚ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٠٤﴾ وَلَقَدْ كَتَبْنَا
فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ
الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ فِي هَٰذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ ﴿١٠٦﴾
وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ
أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ
آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۖ وَإِنْ أَدْرِي أَقَرِيبٌ أَمْ بَعِيدٌ مَا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾
إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾ وَإِنْ أَدْرِي
لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١١﴾ قَالَ رَبِّ احْكُمْ
بِالْحَقِّ ۗ وَرَبُّنَا الرَّحْمَٰنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

سورة الحج وهي مدنية ثمان وسبعون آية

۱۰۲ اونلار اونون (جهنّمین) اوغولتوسونو بئله اشیتمزلر. اونلار اوره کلری ایسته ین نعمتلر ایچینده دائمی قالاجاقلار.

۱۰۳ [قیامتین] لاپ بؤیوك قورخوسو [بئله،] اونلاری غمگین ائتمز. ملکلر یاخشیجا اونلارین قاباقلارینا چیخیب: «بو، سیزه وعده وئریلن گوندور»، ــ [دئیرلر].

۱۰۴ او گون یازی کاغیذینی [صحیفه سینی] بورمه له ین کیمی گؤیو بورمه لیه جه ییک. [دنیانی] ایلک دفعه یاراتماغا باشلادیغیمیز کیمی تزه دن یارادا ریق. بو بیزیم عهده میزه اولان بیر وعده دیر کی، بیز اونو یئرینه یئتیره نیک.

۱۰۵ بیز توراتدان علاوه زبوردا دا یازمیشیق کی، حقیقتاً، یئر اوزونه صالح بنده لر وارث اولاجاقلار.

۱۰۶ حقیقتاً، بوندا عبادت ائدن بیر قؤم اوچون یئترلی عبرتلر واردیر.

۱۰۷ و سنی عالملره آنجاق بیر رحمت اولاراق گؤندردیک.

۱۰۸ [یا محمّد!] دئ: «حقیقتاً، منه وحی اولور کی، سیزین تانرینیز یگانه اولان واحد آللّهدیر. آیا مسلمان اولورسونوزمو؟»

۱۰۹ اگر اوز دؤندرسه لر دئ: «سیزه اولدوغو کیمی بیلدیردیم. بیلمیرم کی، سیزه وعده وئریلن شئی یاخیندیرمی یوخسا اوزاق؟»

۱۱۰ شبهه سیزکی، او، آشکار سؤزو ده بیلیر، سیزین گیزلتدیکلرینیزی ده بیلیر.

۱۱۱ و بیلمیرم کی، بلکه ده سیزی اِمتحانا چکمک و بیر مدّت داها سیزه گذران وئرمک اوچوندور.

۱۱۲ دئدی: «پروردگارا! سن اؤزون حقّ ایله حؤکم ائت! وصف ائتدیگینیزه رغماً بیزیم ربّیمیز رحم ائدن و کؤمک ائدندیر».

حجّ سوره سی [۲۲]

بو سوره قرآن ــ کریمین ایگیرمی ایکینجی سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۷۸) آیه دیر.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾ يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ وَمَا هُم بِسُكَارَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ﴿٣﴾ كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٤﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ ۚ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ۖ وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا ۚ وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٥﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ ای انسانلار! ربّینیزدن قورخون! قیامت گونونون زلزله سی، حقیقتاً، بؤیوك امردیر.

۲ اونو گؤره جگینیز گون، هر سود وئرن قورخودان سود وئردیگی اوشاغیندان ال چکیب قاچار. هر بویلو اولان بالا سالار. جماعتی [قورخودان] چاش–باش وووران گؤررسن، حالبوکی اونلار کئفلی دئییللر، یالنیز آللّهین عذابی شدّتلیدیر.

۳ انسانلاردان بعضیسی آللّه حقّینده بیر علمی اولمادان مباحثه ائدیر و هر بیر عاصی شیطانین تابع لیگینده اولورلار.

۴ اونا (شیطانا) یازیلیبدیر کی، هر کس اونو دوست توتسا، شبهه سیز کی، او (شیطان)، اونو سویروشدوره‌ر، اونو جهنّم اودونون عذابینا طرف سوروتله یر.

۵ ای انسانلار! اگر تزه دن دیریله جگینیزه شبهه نیز واردیرسا، [بیلین کی،] بیز، سیزی توریاقدان یاراتدیق، سونرا نطفه دن (منی دن) و سونرا لاختالانمیش قاندان (علَقه دن) داها سونرا بعضاً تمام شکله دوشموش (وقتینده دوغولموش) و بعضاً تمام شکله دوشمه میش (وقتیندن اوّل سقط اولموش) اَت پارچاسیندان یاراتدیق کی، [قدرتیمیزی] سیزه گؤستره‌ك. ایسته دیگیمیزی معیّن مدّته قده‌ر آنا بطنینده ساخلایاریق، داها سونرا سیزی اوشاق اولاراق چیخارداریق کی، سونرا تام یئتگین چاغینا یئتیشه سینیز. سیزدن بعضی لرینیز [جاوان ایکن] اؤلر و سیزدن بعضیلرینیز ده عؤمرون ائله بیر رذیل (لاپ قوجالمیش) چاغینیا چاتار کی، وقتی ایله بیلدیگینی [تمام اونودوب] بیلمز اولار. سن یئر اوزونو قوپ–قورو گؤررسن، بیز اونا یاغیش گؤندردیگیمیز وقت او، حرکته گلر، قابارار و جور به جور گؤزه‌ل بیتکیلر گؤیردر.

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّهُ يُحْيِ الْمَوْتٰى وَاَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾ وَاَنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَاَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٨﴾ ثَانِيَ عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰى حَرْفٍ فَاِنْ اَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَاَنَّ بِهِ وَاِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلٰى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةَ ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١١﴾ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾ يَدْعُوا لَمَنْ ضَرُّهُ اَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَبِئْسَ الْمَوْلٰى وَلَبِئْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يَظُنُّ اَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللّٰهُ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ اِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

۶ بوتون بونلار آللَهین حق اولدوغونو، اؤلولری دیریلتدیگینی و هر شئیه قادر اولدوغونو گؤستریر.

۷ قیامت ده مطلق گله جکدیر. بوندا هئچ بیر شبهه یوخدور. حقیقتاً، آللَه قبیرلرده اولانلاری دیریلده جکدیر.

۸ و انسانلاردان بعضیسی آللَه حقّینده هئچ بیر علمی اولمادان و هئچ بیر یول گؤسترنی و ایشیقلی کتابی اولمادان مباحثه ائدیر.

۹ او دا کی، بوینونو لول توتماقلا [جماعتی] آللَهین یولوندان آزدیریر. بو دنیادا اونون اوچون روسوایلیق وار و قیامت گونو یانار اودون عذابینی اونا دادیزدیراجاغیق.

۱۰ بو [عذاب] اؤز اللرینیزله گؤندردیکلرینیزین [جزاسیدیر،] چونکی آللَه اؤز بنده لرینه حقسیزلیک ائدن دئییلدیر.

۱۱ انسانلاردان ائله سی ده وار کی، آللَها گؤیولسوز—گؤیولسوز عبادت ائدیر. اگر اونا بیر خئییر یئتیشسه، آرخایین اولار و اگر اونا بیر مصیبت توخونسا اوزو اوسته دؤنر (کفره قاییدار). هم دنیا دا و هم آخرتده زیانکار اولار. بو همین آچیق—آشکار زیاندیر.

۱۲ او، آللَهی بوراخیب اؤزونه نه خئییر، نه ده ضرر وئرن شئیلری چاغیریب [عبادت] ائدر. چوخ اوزاق آزغینلیق دا ائله بودور.

۱۳ ضرری فایداسیندان داها یاخین اولانی چاغیریر (عبادت ائدیر). او، نئجه ده پیس کؤمکچی و نئجه ده پیس یولداشدیر.

۱۴ شبهه سیز کی، ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلری آلتیندان آرخلار آخان باغلارا داخل ائده جکدیر. حقیقتاً، آللَه هر نه یی ایسته سه، ائدر.

۱۵ هر کس آللَهین دنیا و آخرتده [پیغمبرینه] اصلا کؤمک ائتمیه جگینی ظنّ ائدرسه، [اؤزونو آسماق اوچون] گؤیه بیر ایپ اوزاتسین سونرا دا اونو قیرسین، [یعنی آجیغیندان اؤزونو بوغوب اؤلدورسه ده، آللَه کؤمکلیگینی پیغمبرینه ائده جکدیر]. گؤرسون بو حیله سی ایله اونو آجیقلاندیران شئیی (کؤمگی) آرادان آپارا بیلرمی؟

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يُرِيدُ ﴿١٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَىٰ وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ ۖ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ ۗ وَمَن يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّكْرِمٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿١٨﴾ هَٰذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ ۖ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن نَّارٍ يُصَبُّ مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾ يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَلَهُم مَّقَامِعُ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا ۖ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

۱۶ و بئله لیکله [قرآنی] آچیق ــ آیدین آیه لر اولاراق نازل اتدیک و حقیقتاً، آلله ایسته دیگینی هدایت ائدر.

۱۷ حقیقتاً، ایمان گتیرنلرین (مسلمانلارین،) یهودیلرین، صابئی لرین، نصرانیلرین، مجوسلارین (زردشت طرفدارلاری نین) و مشرك اولانلارین آراسیندا آلله قیامت گونو حؤکم وئره جکدیر. شبهه سیز کی، آلله هر شئیه شاهیددیر.

۱۸ مگر بیلمیرسن کی، گؤیلرده اولانلار و یئرده اولانلار و گونش، آی، اولدوز، داغلار، آغاج، حیوانلار و انسانلاردان بیر چوخو حقیقتاً، آلله‌ا سجده ائدیرلر؟ بیر چوخونا دا عذاب واجب اولوبدور. آلله هر کیمی ذلیل ائتسه، اونو عزیز توتان بیر شخص یوخدور. حقیقتاً، آلله هر نه ایسته سه، ائدر.

۱۹ بو ایکی [دسته] بیر ــ بیرینه دوشمندیرلر. ربلری باره سینده مجادله ائدیرلر. کافر اولانلارا اوددان پالتار بیچیلیبدیر، باشلارینا دا کی، قاینار سو تؤکوله جکدیر.

۲۰ اونونلا (او سو ایله) قارینلاریندا کی و دریلری اریدیلیر.

۲۱ و اونلار اوچون دمیردن چوماقلار واردیر.

۲۲ هر وقت غمدن قورتارماق اوچون اورادان چیخماق ایسته سه لر [او چوماقلارلا] اورایا قایتاریلاجاقلار و [اونلارا دئییله جک] : «اودادین یاخیب ــ یاندیران آتشین عذابینی!»

۲۳ آلله ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلری آلتیندان آرخلار آخان جنّتلره داخل ائده جکدیر. اونلار اورادا قیزیل و اینجی (لؤلؤ)دن اولان بیلرزیکلرله بزه نه جکلر و اورادا پالتارلاری ایپکدن اولاجاقدیر.

وَهُدُوٓا اِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوٓا اِلٰى صِرَاطِ الْحَمِيدِ

﴿٢٤﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَالْمَسْجِدِ

الْحَرَامِ الَّذِى جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَٓاءًۨ الْعَاكِفُ فِيهِ

وَالْبَادِۜ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِاِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ

اَلِيمٍ ﴿٢٥﴾ وَاِذْ بَوَّاْنَا لِاِبْرٰهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ اَنْ لَا تُشْرِكْ

بِى شَيْـًٔا وَطَهِّرْ بَيْتِىَ لِلطَّٓائِفِينَ وَالْقَٓائِمِينَ وَالرُّكَّعِ

السُّجُودِ ﴿٢٦﴾ وَاَذِّنْ فِى النَّاسِ بِالْحَجِّ يَاْتُوكَ رِجَالًا

وَعَلٰى كُلِّ ضَامِرٍ يَاْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ فِى اَيَّامٍ

مَعْلُومَاتٍ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْاَنْعَامِ فَكُلُوا

مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْبَٓائِسَ الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لْيَقْضُوا

تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ

الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾ ذٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللّٰهِ فَهُوَ خَيْرٌ

لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَاُحِلَّتْ لَكُمُ الْاَنْعَامُ اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ

فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْاَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿٣٠﴾

۲۴ اونلار پاك سؤزه دوغرو هدایت اولوبلار و [هم ده] بیه نیلمیش یولا هدایت اولوبلار.

۲۵ حقیقتاً، کافرلره و انسانلاری آللّهین یولونا و بوتون انسانلار اوچون ایستر یئرلی اولسون ایستر آیری یئردن (بادیه دن) گلسین، برابر ائتدیگیمیز مسجدالحراما داخل اولماغا مانع اولانلارا و اورادا ظلم ایله دوغرو یولدان آزدیرماق ایسته ینلره آغریلی بیر عذاب دادیزدیراجاغیق.

۲۶ و ابراهیمه بئیتین (کعبه نین) یئرینی بیلدیردیگیمیز زمان [اونا دئدیک] : «منه هئچ بیر شئیی شریک قوشما! طواف ائدنلر، ناماز قیلانلار، رکوع ائدنلر و سجده یه گئدنلر اوچون ائویمی تمیز ائت!»

۲۷ انسانلاری حجّه چاغیر کی، اونلار پیاده و یا آریق دوه یه مینه رك اوزاق یوللاردان سنین یانینا گلرلر.

۲۸ کی، اؤز منفعتلری نین شاهیدی اولسونلار و معیّن گونلرده [آللّهین] اؤزلرینه روزی اولاراق وئردیگی حیوانلاری قوربان ائدرکن آللّهین آدینی چکسینلر. سیز ده اوندان یئیین و یوخسول یازیقلارا وئرین!

۲۹ سونرا حجّ عمللرینی [و پاکلانماق وظیفه لرینی] یئرینه یئتیرسینلر و اؤز نذرلرینه وفا ائتسینلر و او قدیم ائوی (کعبه نی) طواف ائتسینلر.

۳۰ [سیزه واجب اولانلار] بودور و هر کس آللّهین قایدا ـ قانونلارینا بؤیوك حؤرمتله یاناشسا، او، ربّی نین یانیندا اونون اوچون داها یاخشیدیر. و سیزه دئییله جکلردن سووای، قالان حیوانلار حلال ائدیلیبدیر. ایندیسه بوتلرین پیسلیگیندن اوزاق اولون و باطل سؤزلردن چکینین.

حُنَفَاءَ لِلّٰهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهٖ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَكَاَنَّمَا
خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ اَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي
مَكَانٍ سَحِيقٍ ﴿٣١﴾ ذٰلِكَ ۖ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللّٰهِ فَاِنَّهَا
مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا
اِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا
اسْمَ اللّٰهِ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْاَنْعَامِ ۗ فَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ
فَلَهُ اَسْلِمُوا ۗ وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ۙ ﴿٣٤﴾ اَلَّذِينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ
قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلٰى مَا اَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلٰوةِ ۙ وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ لَكُمْ
فِيهَا خَيْرٌ ۖ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ ۖ فَاِذَا وَجَبَتْ
جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ ۚ كَذٰلِكَ
سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾ لَنْ يَنَالَ اللّٰهَ لُحُومُهَا
وَلَا دِمَاؤُهَا وَلٰكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوٰى مِنْكُمْ ۚ كَذٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ
لِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ ۗ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ يُدَافِعُ
عَنِ الَّذِينَ اٰمَنُوا ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

۳۱ باطیلدن دؤنوب آلّها اوز گتیرن حالدا اونـا شریک قوشماییـن کی، آلّها شریک قوشان سانکی گؤیدن یئره دوشرك قوزغـون قوشلار اونو دیدیب ـــ داغیتمیش و یا یئل اونو ال چاتمایان بیر یئره آپارمیش کیمی اولور.

۳۲ بودور [آلّهین واجبلری]. هر کس آلّهین آئین‌لرینی (مراسملرینی) بؤیوك توتسا، [بیلسین کی،] اصلینده او، اورکلرین پرهیزکارلیغیندان ایره‌لی گلیر.

۳۳ اونلاردا سیزین اوچون معیّن مدّت منفعتلر واردیر. سونرا ایسه اونون (حیوانین) گئدیش یئری [قوربانلیق اوچون] قدیم ائو (کعبه) سمتینه دیر.

۳۴ هر امّته بیر شریعت معیّن ائتدیک کی، آلّهین اونلارا روزی وئردیگی دؤرد آیاقلی حیوانلارین اوستونده [اونلاری کسدیکده] آلّهین آدینی چکسینلر. [بیلین کی،] سیزین تانرینیز تک اولان آلّهدیر. اونا تسلیم اولون! تواضعکارلارا دا مژده وئر.

۳۵ اونلار او کسلردیر کی، آلّهین آدی چکیلنده قلبلری [قورخودان] تیتره‌یر، یئتیشن مصیبتلره صبر ائدندیرلر، ناماز قیلاندیرلار و اؤزلرینه وئردیگیمیز روزیدن انفاق ائدرلر.

۳۶ بیز قوربانلیق دوه‌لری ده سیزین اوچون آلّهین شعائریندن (آیه‌لریندن) ائتدیک. اوندا سیزین اوچون خشیر واردیر. آیاق اوسته دوردوغو حالدا (نحر ائدرکن) اوستلرینده آلّهین آدینی چکین! اونلار بؤیرو اوسته یئره دوشدوکده (جانی چیخاندان سونرا،) أتیندن یئیین و ال آچمایان یوخسولا و دیلنچی‌یه ده یئدیردین! بیز اونلاری سیزه بئله رام ائتدیک کی، بلکه شکر ائده سینیز.

۳۷ اونلارین أتی و قانی اصلا آلّها یئتیشمز، لاکین سیزین تقوانیز اونا یئتیشر. اونو سیزه بئله‌لیکله رام ائتدیک کی، آلّهی سیزی هدایت ائتدیگینه گؤره بؤیوکلوکله یاد ائده‌سینیز. احسان ائدنلره مژده وئر!

۳۸ حقیقتاً، آلّه ایمان گتیرن کسلری مدافعه ائدر، اونا گؤره کی، آلّه هئچ بیر خائن و نانکورو دوست توتماز.

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ
لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا
رَبُّنَا اللَّهُ ۗ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ
لَهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا
اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا ۗ وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ
﴿٤٠﴾ الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا
الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ
الْأُمُورِ ﴿٤١﴾ وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ
نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾ وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾ وَأَصْحَابُ
مَدْيَنَ ۖ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۖ
فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾ فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا
وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ
وَقَصْرٍ مَشِيدٍ ﴿٤٥﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ
قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۖ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى
الْأَبْصَارُ وَلَٰكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

۳۹ دؤیوش مجبوریّتینده قالانلارا مظلوم اولدوقلارینا گؤره [جهاد اوچون] اذن وئریلدی. شبهه سیز کی، اَللّٰه اونلارا کؤمکلیک ائتمگه قادردیر.

۴۰ اونلار او کسلردیر کی، حقسیز یئره و آنجاق: «ربّیمیز اَللّٰهدیر»، دئدیکلرینه گؤره یوردلاریندان چیخاریلدیلار. اگر اَللّٰه انسانلارین بیر دسته سینی دیگر بیر دسته ایله دفع ائتمه سیدی، صومعه لر، کیلسه لر، کنیسه لر (یهود معبدلری) و ایچریسینده اَللّٰهین آدی چوخ دئییلن مسجدلر اوچولوب داغیلمیشدی. شبهه سیز کی، اَللّٰه، اونون [دینینه] کؤمک ائده نه کؤمک ائدر. حقیقتاً، اَللّٰه چوخ قدرتلی و عزّت صاحبی دیر.

۴۱ اونلار او کسلردیر کی، یئر اوزونده اونلارا قدرت وئردیکده ناماز قیلیر، زکات وئریر، یاخشی ایشلره امر ائدیر و پیس ایشلردن چکیندیریرلر. و ایشلرین آخر ــ عاقبتی اَللّٰها عایددیر.

۴۲ اگر سنی تکذیب ائدیرلرسه، [محزون اولما!] سندن قاباق نوح قؤمو، عاد و ثمود دا [پیغمبرلرینی] تکذیب ائتدیلر.

۴۳ [هابئله] ابراهیم قؤمو و لوط قؤمو دا [تکذیب ائتدیلر].

۴۴ [همچنین] مدین اهلی ده [پیغمبرلرینی تکذیب ائتدی]. موسی دا تکذیب ائدیلدی. کافرلره مهلت وئردیم، سونرا یاخالادیم. باخ گؤر! منیم عذابیم نئجه ایدی؟

۴۵ بیر چوخ شهرلری [اهالیسی] ظالم اولدوقلاری اوچون محو ائتدیک و [ایندی او شهرلرین] دام ــ دیواری اوچوب ــ باتیبدیر، [و یا بیر چوخ بوش قالمیش ائولر،] بیر چوخ باشینا قالمیش قویولار و بیر چوخ بوش قالمیش محکم قصرلر [وار].

۴۶ مگر اونلار یئر اوزونده گزیب دولانمیرلار کی، دوشونن قلبلری، ائشیدن قولاقلاری اولسون؟ اصلینده گؤزلر کور اولماز، سینه ده اولان قلبلر کور اولار.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿٤٨﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٤٩﴾ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾ وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّىٰ أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾ لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

۴۷ سندن عذابین تئز گلمه‌سینی ایسته‌ییرلر. آللّه اؤز وعده‌سینه اصلا خلاف چیخماز! حقیقتاً، ربّی‌نین یانیندا بیر گون (قیامت گونو) سیزین سایدیقلارینیز مین ایل کیمیدیر.

۴۸ و بیر چوخ شهرلره ظالم اولدوقلاری حالدا مهلت وئردیم، سونرا اونلاری یاخالادیم. نهایت دؤنوش آنجاق منه طرفدیر.

۴۹ دئ: «ای جماعت! من سیزی آنجاق آچیق ـ آشکار بیر خبردار ائده‌نم».

۵۰ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر اوچون باغیشلانما و شرفلی روزی واردیر.

۵۱ بیزی [نتیجه دئیرلر] سارسیتماق تصوررو ایله آیه‌لریمیزی [ردّ ائتمگه] چالیشانلار جهنّم اهلیدیرلر.

۵۲ و سندن قاباق هئچ بیر رسول و هئچ بیر نبیّ (پیغمبر) گؤندرمه‌دیک کی، او، بیر شئیی (وحیی) تلاوت ائتدیکده (اوخودوقدا) شیطان اونون تلاوتینه ال دولاشدیرماق ایسته‌مه‌سین، آللّه ایسه شیطانین القا ائتدیگینی محو ائدر. سونرا آللّه اؤز آیه‌لرینی محکملندیرر. آللّه چوخ بیلیجی و حکمت صاحبی‌دیر.

۵۳ بو، شیطانین القا ائتدیکلرینی قلبلرینده مرض اولانلار و اوره‌گی برك اولانلار اوچون بیر سیناق وسیله‌سی ائتمک اوچوندور. شبهه‌سیز کی، ظلمکارلار چوخ اوزاق بیر آیریلیق (اختلاف) ایچینده‌دیرلر.

۵۴ بو دا، اؤزلرینه علم وئریلنلرین، اونون (قرآنین) سنین ربّیندن گلن بیر حق اولدوغونو بیلمه‌لری و اونا ایمان گتیرمه‌لری و اوره‌کلری‌نین خاطر جمع اولمالاری اوچوندور. حقیقتاً، آللّه ایمان گتیرنلری دوغرو یولا هدایت ائدندیر.

۵۵ کافرلر ایسه قیامت گونو غفلتاً اونلارا یئتیشه‌نه قده‌ر و یا نسیللری کسن بیر گونون عذابی اونلارا گلیب چاتانا قده‌ر اونون حقّینده ائله جه شبهه‌ده اولاجاقلار.

الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾ لَيُدْخِلَنَّهُمْ
مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾ ذَٰلِكَ
وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ
لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ
فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ
هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ
الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ
مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

۵۶ او گون حؤکمرانليق آنجاق آللّها مخصوصـدور. آرالارينداا و حؤکـم وئرر. ايمان گتيريب صالح عمللر ائدنلر نعمتله دولو اولان جنّتلرده اولاجاقلار.

۵۷ کافر اولوب بيزيم آيه‌لريميزی تکذيب ائدنلر اوچون ذليل ائديجی بير عذاب واردير.

۵۸ آللّه يولـوندا هجرت ائـدنلر و [بو يـولدا] اؤلدورولنـلر و يا اؤلنـلر[ه گلديکده ايسه]، آللّه اونلارا گؤزه‌ل روزی وئره‌جکدير. و آللّه، شبهه‌سيز کی، روزی وئرنلرين لاپ خئييرليسيدير.

۵۹ اونلاری خوشلاديقلاری بير يئره داخل ائده‌جکدير. هئچ شبهه‌سيز کی، آللّه چوخ بيليجی‌دير و صبيرليدير.

۶۰ بلی! بئله‌دير. هر کيم جزالانديريلديغی کيمی (قدر) جزالانديرسا، سونرا اؤزونه ظلم ائديلسه، شبهه‌سيز کی، آللّه اونا کؤمک ائده‌جکدير. چونکی آللّه چوخ عفو ائدن و باغيشلاياندير.

۶۱ بلی! بئله‌دير. نتجه کی، آللّه گئجه‌نی گوندوزه قاتار و گوندوزو ده گئجه‌يه قاتار. حقيقتاً، آللّه ائشيدن و گؤرنديـر.

۶۲ [بلی] بو، اونا گؤره‌دير کی، [آللّه] حقـدير و اوندان غيری چاغيرديقلاری باطلدير و حقيقتاً، آللّهدير کی، چوخ اوجا و بؤيوکدور.

۶۳ مگر گؤرمورسن کی، آللّه گؤيدن ياغيش گؤندردی و يئر ياشيللانـدی؟ بلی! آللّه لطيف و آگاهدير.

۶۴ گؤيلرده و يئرده نه واردیرسا، اونا عايددير و حقيقتاً، آللّهـدير کی، غنی‌دير و حمد اولونمالی‌دير.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَن تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾ لِّكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾ وَإِن جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾ اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَٰلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُم بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٧١﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكُمُ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٢﴾

۶۵ مگر گؤرمورسن کی، آلله یئر اوزونده اولان هر بیر شئیی و اؤز امریله دریادا اوزن گمیلری سیزه رام ائدیبدیر؟ و اونون اذنی اولمادان یئره دوشمه‌سین دئیه گؤیو ساخلاییر؟ حقیقتاً، آلله انسانلار اوچون شفقتلی و مهرباندیر.

۶۶ سیزه حیات وئرن، سونرا اؤلدوره‌جک اولان و داها سونرا دیریلدن اودور. دوغرودان دا انسان چوخ نانکوردور (ناشکوردور).

۶۷ بیز هر بیر امّت اوچون بیر شریعت معیّن ائتدیک کی، اونا عمل ائتسینلر. اوندا بو ایشده سنینله مناقشه ائتمه‌ملیدیرلر. اؤز ربّینه طرف دعوت ائت! چونکی سن دوغرو یولداسان.

۶۸ اگر سنینله مباحثه ائتسلر دئ: «آلله ائتدیکلرینیزی قطعیتله بیلندیر».

۶۹ آلله قیامت گونونده بیر–بیرینیزله اختلاف ائتدیگینیز خصوصدا آرانیزدا حؤکم وئره‌جکدیر.

۷۰ مگر بیلمیرسن کی، حقیقتاً، آلله گؤیده و یئرده نه وارسا، بیلیر؟ حقیقتاً، بونلارین [هامیسی] بیر کتابدادیر. شبهه‌سیز کی، بو آلله اوچون آساندیر.

۷۱ آلله‌ی قویوب آلله‌ین هئچ بیر دلیل گؤندرمه‌دیگی و اؤزلری‌نین ده اونون حقّینده هئچ بیر علملری اولمادیغی شئیلره عبادت ائدیرلر. ظلمکارلار اوچون هئچ بیر کؤمکچی یوخدور.

۷۲ اونلارا آچیق–آیدین آیه‌لریمیز اوخوندوغو زمان کافرلرین اوزلرینده انکار علامتینی سئچرسن (تانییارسان،) اونلار آز قالا آیه‌لریمیزی اوخویانلارین اوستونه یوگوره جکلر. دئ: «سیزه بوندان داها پیسینی خبر وئریم‌می؟ — جهنّم اودو! آلله اونو کافرلره وعده وئریبدیر. او، نئجه ده پیس گئدیله جک یئردیر».

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَٱسْتَمِعُوا۟ لَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَن يَخْلُقُوا۟ ذُبَابًا وَلَوِ ٱجْتَمَعُوا۟ لَهُۥ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ ٱلذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ ٱلطَّالِبُ وَٱلْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾ ٱللَّهُ يَصْطَفِى مِنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ ٱلنَّاسِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ ﴿٧٥﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۗ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿٧٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱرْكَعُوا۟ وَٱسْجُدُوا۟ وَٱعْبُدُوا۟ رَبَّكُمْ وَٱفْعَلُوا۟ ٱلْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۩ ﴿٧٧﴾ وَجَٰهِدُوا۟ فِى ٱللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِۦ ۚ هُوَ ٱجْتَبَىٰكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِى ٱلدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ۚ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَٰهِيمَ ۚ هُوَ سَمَّىٰكُمُ ٱلْمُسْلِمِينَ مِن قَبْلُ وَفِى هَٰذَا لِيَكُونَ ٱلرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا۟ شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِ ۚ فَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَٱعْتَصِمُوا۟ بِٱللَّهِ هُوَ مَوْلَىٰكُمْ ۖ فَنِعْمَ ٱلْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ ٱلنَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

سورة المؤمنون مكية وهي مائة وثماني عشرة آية

۷۳ ای انسانلار! بیر مثل چکیلدی، اونا قولاق آسین! شبهه سیز کی، آللّهدان غیری سیزین چاغیردیقلارینیز هامیسی بیر یئره جمع اولسالار بئله، تکجه بیر میلچه یی ده یارادا بیلمزلر. و اگر میلچک اونلاردان بیر شئی قوپاریب آپارسا، اوندان توتوب آلا بیلمزلر. طالب (ایسته ین) ده عاجزدیر، مطلوب (ایسته نیلن) ده.

۷۴ لایقینجه آللّهین قدرینی بیلمه دیلر. حقیقتاً، آللّه چوخ قدرتلی و عزّت صاحبی دیر.

۷۵ آللّه، ملکلردن ده، انسانلاردان دا ائلچی لر سئچر. شبهه سیز کی، آللّه، ائشیدن و گؤرندیر.

۷۶ اونلارین اؤنلرینده کیلرینی (گله جکلرینی) ده بیلیر، آرخالاریندا کیلارینی (کئچمیشلرینی) ده. بوتون ایشلر آللّها قایتاریلیر.

۷۷ ای ایمان گتیرنلر! رکوع ائدین، سجده ائدین، ربّینیزه عبادت ائدین و یاخشی ایشلر گؤرون کی، بلکه نجات تاپاسینیز.

۷۸ آللّه یولوندا لایقینجه جهاد ائدین! او سیزی سئچدی و دینده سیزین اوچون هئچ بیر چتینلیک قویمادی، آتانیز ابراهیمین دینی کیمی. او (آللّه) بوندان قاباق دا و بوندا (قرآندا) دا سیزی مسلمان آدلاندیردی کی، بو پیغمبر سیزه شاهید اولسون و سیز ده آیری انسانلارا شاهید اولاسینیز. ائله ایسه ناماز قیلین، زکات وئرین و آللّها باغلانین! او، سیزین مولانیزدیر. او، نه گؤزه‌ل مولا و نه گؤزه‌ل کؤمک ائدندیر.

مؤمنون سوره سی [۲۳]

بو سوره قرآن ـ کریمین ایگیرمی اوچونجو سوره سیدیر.
مکّه ده نازل اولموش و (۱۱۸) آیه دیر.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿١٣﴾ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ ۚ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ دوغرودان دا مؤمنلر نجات تاپدیلار.

۲ [مؤمنلر] ناماز لاریندا خاشع (تواضعکار) اونلار؛

۳ لغو (بوش) شئیلردن اوز دؤندرنلر؛

۴ زکات وئرنلر؛

۵ شهوتلرینی قورویوب ساخلایاندیرلار.

۶ فقط زؤجه‌لری و مالک اولدوقلاری کنیزلر مستثنادیر. اونلار بونا گؤره اصلا قینانمازلار.

۷ هر کس بوندان آرتیغینی ایسته‌سه، اصلینده اونلار حدّی آشانلاردیر.

۸ هم ده امانتلرینه و عهد-پیمانلارینا رعایت ائدندیرلر.

۹ و ناماز لارینا دقّت ائدنلردیر.

۱۰ اونلار اؤزلری وارثلردیرلر.

۱۱ اونلار فردوس [برین باغینا] وارث اولوب اورادا ابدی قالانلاردیرلار.

۱۲ شبهه سیزکی، بیز انسانی پالچیقدان سوزولموش [سودان] یاراتدیق.

۱۳ سونرا اونو نطفه حالیندا محکم بیر یئرده یئرلشدیردیک.

۱۴ سونرا او نطفه‌نی لاختالانمیش قان (علقه) شکلینه سالدیق و سونرا علقه‌نی مضغه (بیر پارچا اَت) شکلینه سالدیق، سونرا او بیر پارچا اَتی سوموکلره دؤندردیک و سونرا سوموکلری اَتله اؤرتدوک و نهایت اونو بام-باشقا بیر وارلیق اولاراق یاراتدیق. یاراداناللارین لاپ گؤزه‌لی اولان آللّها آفرینلر اولسون.

۱۵ سونرا، سیز بوندان سونرا اؤلمه‌لی سینیز.

۱۶ سونرا، سیز قیامت گونو تزه‌دن دیریله جکسینیز.

۱۷ دوغرودان دا بیز سیزین اوستونوزده یئددی [گؤی] یولو یاراتدیق و یارادیلانلاردان هئچ بیر شکیلده غافل دئییل دیک.

وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً بِقَدَرٍ فَاَسْكَنَّاهُ فِى الْاَرْضِ وَاِنَّا عَلٰى ذَهَابٍ بِهٖ لَقَادِرُونَ ﴿١٨﴾ فَاَنْشَاْنَا لَكُمْ بِهٖ جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَاَعْنَابٍ لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَاْكُلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَآءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِلْاٰكِلِينَ ﴿٢٠﴾ وَاِنَّ لَكُمْ فِى الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِى بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَاْكُلُونَ ﴿٢١﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ الْمَلَؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهٖ مَا هٰذَا اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُرِيدُ اَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَاَنْزَلَ مَلٰٓئِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِى اٰبَآئِنَا الْاَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلٌ بِهٖ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِهٖ حَتّٰى حِينٍ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبِّ انْصُرْنِى بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾ فَاَوْحَيْنَا اِلَيْهِ اَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا فَاِذَا جَآءَ اَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبْنِى فِى الَّذِينَ ظَلَمُوا اِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

۱۸ و گؤیدن [معیّن] مقداردا یاغیش گؤندردیک و اونو یئرده یئرلشدیردیک. بیز اونو [آرادان] آپارماغا دا سؤزسوزکی، قادریک.

۱۹ سیزین اوچون اونونلا خورما و اوزوم باغلاری یاراتدیق کی، سیزین اوچون اورادا بوللو مئیوه‌لر واردیر و اونلاردان یئییرسینیز.

۲۰ و طورسینادن بیر آغاج چیخیر کی، یاغ گتیریر و یئینلر اوچون بیر یاوانلیقدیر.

۲۱ حقیقتاً، مال‌ـداواردا سیزین اوچون بیر عبرت واردیر. اونلارین قارینلاریندا اولان سوددن سیزه ایچیردیریک. سیزین اوچون اونلاردا داها چوخ منفعتلر واردیر و اونلاردان یئییرسینیز.

۲۲ اونلارا و گمیلره سوار اولورسونوز.

۲۳ شبهه‌سیز کی، بیز نوحو اؤز قؤمونه طرف گؤندردیک. [اونلارا] دئدی: «ای منیم قؤموم! آللها عبادت ائدین! سیزین اوچون اوندان غیری بیر تانری یوخدور. آیا هئچ قورخمورسونوزمو؟»

۲۴ اونون قؤمونون کافر اولان اعیانلاری دئدیلر: «بو، سیزین کیمی بیر بشردن غیری بیر شئی دئییلدیر. سیزه بؤیوکلوك ائتمک ایسته‌ییر. و اگر آلله ایسته‌سیدی، ملکلر گؤنده‌رردی. [بیز] آتا‌ـباbaلاریمیزدان بئله بیر [شئی] ائشیتمه‌میشیک».

۲۵ «بو، آنجاق دلی اولان بیر کیشیدیر. هله بیر نئچه مدّت گؤزله‌یین!»

۲۶ [نوح] دئدی: «پروردگارا! اونلارین منی تکذیب ائتمه‌لرینه قارشی منه کؤمک ائت!»

۲۷ بیز ایسه اونا وحی ائتدیک: « بیزیم نظارتیمیز آلتیندا و بیزیم وحییمیزله گمینی دوزلت! نهایت، امریمیز گلدی و تندیر (سولار) قاینایيب جوشدو. [دئدیک: هر حیواندان ایکی قوشا [ـبیری ائرکک و بیری دیشی حیوان] و علیهینه حؤکم وئریلمیش اولانلاردان غیری قالان عائله عضولرینی ده گمی‌یه میندیر! ظلم ائدنلر باره‌سینده منیمله دانیشما! اونلار بوغولاجاقلار».

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ
لِلّٰهِ الَّذِي نَجّٰنَا مِنَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِينَ ﴿٢٨﴾ وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا
مُبٰرَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿٢٩﴾ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ وَإِنْ كُنَّا
لَمُبْتَلِينَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَرِينَ ﴿٣١﴾
فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ
مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ وَأَتْرَفْنٰهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا مَا هٰذَا إِلَّا
بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ
بَشَرًا مِثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذًا لَخٰسِرُونَ ﴿٣٤﴾ أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا
وَعِظٰمًا أَنَّكُمْ مُخْرَجُونَ ﴿٣٥﴾ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا
حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرٰى عَلَى
اللّٰهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ انْصُرْنِي بِمَا
كَذَّبُونِ ﴿٣٩﴾ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ نٰدِمِينَ ﴿٤٠﴾
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنٰهُمْ غُثَاءً فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظّٰلِمِينَ ﴿٤١﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا اٰخَرِينَ ﴿٤٢﴾

۲۸ سن و سنین یانینداکیلار گمی‌یه میندیکده دئ : «حمد اولسون او آللّها کی، بیزی ظالم قوْمدن قورتاردی».

۲۹ و دئ : «پروردگارا! منی برکتلی بیر دوشرگه‌یه ائندیر! چونکی سن نازل ائدنلرین لاپ یاخشیسی سان».

۳۰ حقیقتاً، بوندا عبرتلر واردیر و شبهه‌سیز کی، بیز امتحان ائدنلریک.

۳۱ سونرا، اونلارین آردینجا آیری بیر نسل یاراتدیق.

۳۲ و اؤزلریندن اونلارا بیر پیغمبر گؤندردیک کی، [دئسین :] «آللّها عبادت ائدین! اوندان غیری سیزین اوچون بیر تانری یوخدور. آیا هئچ قورخمورسونوز؟»

۳۳ قوْمونون کافر اولان، آخرت گؤروشونو دانان و دنیا حیاتیندا [قودوراجاقلاری قده‌ر] بول نعمت وئردیگیمیز اعیانلاری دئدیلر : «بو، آنجاق سیزین کیمی بیر بشردیر. سیزین یئدیگینیزدن یئییر و سیزین ایچدیگینیزدن ایچیر».

۳۴ «و اگر اؤزونوز کیمی بیر بشره اطاعت ائتسه‌نیز، اوندا زیانکارلاردان اولاجاقسینیز».

۳۵ «آیا او، سیزه اؤلوب توز ـ توریاق‌ـ و سوْیـ سوموك اولدوقدان سونرا [تزه‌دن دیریلیب قبیردن] چیخاجاغینیزی وعده وئریرمی؟!»

۳۶ «یاه! وعده وئریلدیگینیز شئی چوخ اوزاقدیر!»

۳۷ «بیزیم بو دنیا حیاتیمیزدان غیری بیر شئی یوخدور، [بعضی‌میز] اؤلوروك و [بعضی‌میز] یاشاییریق و بیر داها دیریلمیه‌جه‌ییک».

۳۸ «بو آنجاق آللّها یالان ـ افترا یاخان بیر آدامدیر. بیز اونا ایمان گتیرن دئییلیک».

۳۹ دئدی : «پروردگارا! اونلارین منی تکذیب ائتمه‌لرینه قارشی منه کؤمک ائت!»

۴۰ بویوردو : «بیر آزدان سونرا برك پشیمان اولاجاقلار».

۴۱ نهایت حقّ اولاراق قورخونج بیر گورولتو اونلاری یاخالادی. بیز اونلاری چؤر ـ چؤپه دؤندردیک. [قوی] ظلمکارلار [آللّهین رحمتیندن] اوزاق اولسونلار.

۴۲ سونرا اونلارین دالینجا آیری نسللر یاراتدیق.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٤٣﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا
تَتْرَا كُلَّمَا جَاءَ أُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا
وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا
مُوسَى وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٤٥﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ
وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾ فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ
لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ ﴿٤٧﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ
الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾
وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ
وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾ يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي
بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾ وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا
رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾ فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا
لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾ فَذَرْهُمْ فِي غَمْرَتِهِمْ حَتَّى حِينٍ ﴿٥٤﴾ أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا
نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ
﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ
رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

۴۳ هئچ بیر امّت، اجلیندن قاباغا کئچه بیلمز، دالی دا قالا بیلمز.

۴۴ سونرا بیزه پیغمبرلریمیزی بیر ـ بیری نین دالینجا گؤندردیک. هر بیر امّته اؤز پیغمبرلری گلدیکده اونو تکذیب ائتدیلر. بیز ده اونلاری بیر ـ بیری نین دالینجا گئتیردیک و اونلاری عبرت وسیله سی ائتدیک. [قوی] ایمان گتیرمه ینلر [اللّهین رحمتیندن] اوزاق اولسونلار.

۴۵ سونرا موسی و قارداشی هارونو اؤز آیه لریمیز و آچیق ـ آیدین دلیل ایله گؤندردیک.

۴۶ فرعون و اونون اعیانلارینا طرف [گؤندردیک]. اونلار تکبّرلوك ائتدیلر. اونلار اؤزونو اوستون بیلن قؤم ایدیلر.

۴۷ دئدیلر: «آیا بیزیم کیمی اولان و قؤملری بیزیم قوللاریمیز اولان ایکی بشره [آداما] ایمان گتیره ك می؟»

۴۸ نهایت، اونلارین ایکیسینی ده یالانچی حساب ائتدیلر و نتیجه ده هلاك اولانلاردان اولدولار.

۴۹ شبهه سیز کی، بیز موسایا [سماوی]کتابی وئردیک کی، بلکه اونلار دوغرو یولا یؤنلدیلر.

۵۰ مریم اوغلونو و آناسینی بیر نشانه ائتدیک. اونلاری محصوللو و آخار سولو بیر آباد یئرده یئرلشدیردیک.

۵۱ ای پیغمبرلر! پاك شئیلردن یئیین و صالح عمللر ائدین! من، حقیقتاً، سیزین ائتدیکلرینیزی یاخشی بیلیرم.

۵۲ و حقیقتاً، بو، سیزین امّتینیزدیر کی، بوتؤو بیر امّتدیر و من سیزین ربّینیزم، مندن قورخون!

۵۳ نهایت دینلرینی آرالاریندا پارچالاییب بؤلوك ـ بؤلوك اولدولار. هر بؤلوك اؤز یانینداکینا (اؤز دینینه) شاد ایدی.

۵۴ اونلاری بیر مدّت اؤز آزغینلیقلاری ایچینده بوراخ!

۵۵ آیا بئله حساب ائدیرلر کی، اونلارا وئردیگیمیز مال و اؤولادلا،

۵۶ بیز اونلارین خئیرینه تله سیریک؟ خیر! اونلار آنلامیرلار.

۵۷ او کسلر کی، حقیقتاً، ربّلری نین قورخوسوندان واهمه ده دیرلر.

۵۸ اونلار، ربّلری نین آیه لرینه ایمان گتیرنلردیرلر.

۵۹ ربّلرینه شریک قوشمایانلاردیرلار.

وَالَّذِيْنَ يُؤْتُوْنَ مَآ اٰتَوْا وَّقُلُوْبُهُمْ وَجِلَةٌ اَنَّهُمْ اِلٰى رَبِّهِمْ رٰجِعُوْنَ
﴿٦٠﴾ اُولٰٓئِكَ يُسٰرِعُوْنَ فِي الْخَيْرٰتِ وَهُمْ لَهَا سٰبِقُوْنَ ﴿٦١﴾ وَلَا
نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتٰبٌ يَّنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُوْنَ ﴿٦٢﴾ بَلْ قُلُوْبُهُمْ فِيْ غَمْرَةٍ مِّنْ هٰذَا وَلَهُمْ اَعْمَالٌ مِّنْ دُوْنِ
ذٰلِكَ هُمْ لَهَا عٰمِلُوْنَ ﴿٦٣﴾ حَتّٰٓى اِذَآ اَخَذْنَا مُتْرَفِيْهِمْ بِالْعَذَابِ
اِذَا هُمْ يَجْـَٔرُوْنَ ﴿٦٤﴾ لَا تَجْـَٔرُوا الْيَوْمَ اِنَّكُمْ مِّنَّا لَا تُنْصَرُوْنَ ﴿٦٥﴾
قَدْ كَانَتْ اٰيٰتِيْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُوْنَ ﴿٦٦﴾
مُسْتَكْبِرِيْنَ بِهٖ سٰمِرًا تَهْجُرُوْنَ ﴿٦٧﴾ اَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ اَمْ جَآءَهُمْ
مَّا لَمْ يَاْتِ اٰبَآءَهُمُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿٦٨﴾ اَمْ لَمْ يَعْرِفُوْا رَسُوْلَهُمْ فَهُمْ لَهٗ
مُنْكِرُوْنَ ﴿٦٩﴾ اَمْ يَقُوْلُوْنَ بِهٖ جِنَّةٌ بَلْ جَآءَهُمْ بِالْحَقِّ وَاَكْثَرُهُمْ
لِلْحَقِّ كٰرِهُوْنَ ﴿٧٠﴾ وَلَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ اَهْوَآءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمٰوٰتُ
وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِيْهِنَّ بَلْ اَتَيْنٰهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ
ذِكْرِهِمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿٧١﴾ اَمْ تَسْـَٔلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَّهُوَ
خَيْرُ الرّٰزِقِيْنَ ﴿٧٢﴾ وَاِنَّكَ لَتَدْعُوْهُمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿٧٣﴾
وَاِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنٰكِبُوْنَ ﴿٧٤﴾

۶۰ [آلله طرفیندن] وئریلدیکلرینی [آلله یولوندا] وئرنلر و اورکلری قورخو حالیندا اولانلاردیرلار و [بیلیرلر] کی، ربّلرینه طرف قاییتمالی دیرلار.

۶۱ اونلاردیرلار کی، خئیر ایشلره تله‌سیرلر و بو ایشلرده قاباقجیلدیرلار.

۶۲ بیز هئچ بیر کسه گوجوندن آرتیق وظیفه‌لندیرمه‌ریک. یانیمیزدا آچیقلایان بیر کتاب وار و اونلارا اصلا حقسیزلیک اولماز.

۶۳ اونلارین قلبلری بوندان غفلتده‌دیر. اونلارین بوندان غیری ده [پیس] عمللری واردیر کی، اونلار او عمللره آلیشیبلار.

۶۴ اونلارین رفاه ایچینده یاشایانلارینی عذابلا یاخالادیغیمیز زمان، چیغیر-باغیر سالاجاقلار.

۶۵ بو گون یالواریب-یاخارمایین! چونکی بیزیم طرفدن کؤمک اولونمایاجاقسینیز.

۶۶ آیه‌لریمیز سیزه اوخونوردو و سیز دابانلارینیز اوسته گئری قاییدیردینیز.

۶۷ بیر حالدا کی، اونا فخر ساتیردینیز و گئجه وقتی [بیر یئره ییغیلیب] هذیان سؤیله‌ییردینیز.

۶۸ مگر بو سؤزون (قرآنین) باره‌سینده دوشونمورلرمی؟ یا اونلار اوچون آتا-بابالارینا گلمه‌ین بیر شئی گلیبدیرمی؟

۶۹ و یا اؤز پیغمبرلرینی [دوزگون] تانیماییب، اونو انکار ائدیرلرمی؟

۷۰ یوخسا دئییرلر کی: «اوندا دیوانه‌لیک واردیر؟» [یوخ!] او، اونلارا حقّی گتیردی، [لاکین] اونلارین چوخو حقّی خوشلامیرلار.

۷۱ و اگر حقّ اونلارین هوا-هوسلرینه تابع اولسایدی؛ گؤیلر، یئر و اونلاردا اولانلار مطلق آرادان گئدردی. یوخ! بیز اونلارا ذکرلرینی (قرآنی) وئردیک، لاکین اونلار اؤز ذکرلریندن اوز دؤندریرلر.

۷۲ یوخسا سن اونلاردان بیر خرج (موزد) ایسته‌ییرسنمی؟ ربّی‌نین خرجلیگی داها خئییرلیدیر و او روزی وئرنلرین داها یاخشیسی‌دیر.

۷۳ و حقیقتاً، سن اونلاری دوغرو یولا چاغیریرسان.

۷۴ و حقیقتاً، آخرته ایمان گتیرمه‌ینلر دوغرو یولدان مطلق دؤنرلر.

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُّوا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾ حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٧﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾ وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾ بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾ قَالُوا أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨٢﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَٰذَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨٣﴾ قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٨٦﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٧﴾ قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّىٰ تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

۷۵ و اونلارا مرحمت ائتسک و سیخینتی لارینی آرادان آپارساق بئله، اونلار ینه اؤز آزغینلیقلاریندا باتیب قالاجاقلار.

۷۶ و حقیقتاً، اونلاری عذاب ا دوچار ائتدیک، [لاکین] اونلار ربلرینه بویون أیمه دیلر و یالواریب ـ یاخارمیرلار.

۷۷ اوزلرینه شدّتلی بیر عذاب قاپیسی آچدیغیمیز زمان، مأیوس اولوب حیران قالیرلار.

۷۸ سیزین اوچون قولاق، گؤز و قلب یارادان اودور. سیز نه قده‌ر ده آز شکر ائدیرسینیز.

۷۹ سیزی یئر اوزونده یارادیب یایان دا اودور و اونا طرف محشور اولاجاقسینیز.

۸۰ سیزه حیات وئرن و اؤلدورن ده اودور. گئجه و گوندوزون آزالیب ـ چوخالماسی (بیرـبیری نین دالینجا گلیب گئتمه سی) ده اونا عائددیر. آیا هئچ دوشونمورسونوزمو؟

۸۱ اونلار دا اولکی لرین سؤیله دیکلری کیمی سؤیله دیلر.

۸۲ دئدیلر: «بیز اؤلدوکدن، توزـتورپاق و سورـسوموک اولدوقدان سونرا تزه دن دیریله جه ییکمی؟»

۸۳ «بیزه ده و بیزدن اول آتالاریمیزا دا بو وعده وئریلیبدیر. بو، قدیمکی لرین افسانه لریندن غیری بیر شئی دئییلدیر».

۸۴ [یا محمّد!] دئ: «اگر بیلیرسینیز [دئیین گؤرك] یئر اوزو و یئر اوزونده اولانلار کیمه مخصوصدور؟»

۸۵ دئیه جکلر: «آللها». دئ: «هئچ عبرت آلمیرسینیزمی؟»

۸۶ دئ: «یئددی قات گؤیلرین ربّی و بؤیوك عرشین ربّی کیمدیر؟»

۸۷ دئیه جکلر: «آللّهدیر». دئ: «هئچ قورخمورسونوزمو؟»

۸۸ دئ: «اگر بیلیرسینیزسه، [دئیین گؤرك] هر شئیین حؤکمرانلیغی الینده اولان، هر شئیه پناه وئرن، اؤزو ایسه هئچ بیر پناها محتاج اولمایان کیمدیر؟»

۸۹ دئیه جکلر: «آللّهدیر». دئ: «پس نییه آلدانیرسینیز؟»

بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾ مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِن وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَٰهٍ إِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَٰهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُل رَّبِّ إِمَّا تُرِيَنِّي مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾ وَإِنَّا عَلَىٰ أَن نُّرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ ﴿٩٥﴾ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾ وَقُل رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿٩٧﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِن وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾ فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠١﴾ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾ تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

۹۰ یوخ! بیز اونلارا حقّی گتیردیک. شبهه‌سیز کی، اونلار یالانچیلاردیرلار.

۹۱ آللّه اصلا بیر اؤولاد گؤتورمه‌ییبدیر و اونونلا برابر هئچ بیر تانری یوخدور. اگر بئله اولسایدی، اوندا هر بیر تانری اؤز یاراتدیغینی گؤتوروب گئدردی و بعضی‌لری بعضی‌لرینه اوستون گلمک ایستردی. آللّه اونلارین تؤصیف ائتدیکلریندن پاك و مقدّسدیر.

۹۲ او، غیبی ده آشکاری دا بیلیر. [آللّه] اونلارین شریک قوشدوقلاریندان داها اوجادیر.

۹۳ دئ: «پروردگارا! اگر اونلارا وعده وئردیگین عذابی منه گؤسترجکسن»،

۹۴ «پروردگارا! اوندا منی ظالم قؤمون آراسیندا قویما!»

۹۵ حقیقتاً، بیز اونلارا وعده وئردیگیمیز عذابی سنه گؤسترمگه البتّه قادریک.

۹۶ سن پیسلیگی یاخشی‌لیقلا دفع ائت! بیز اونلارین وصف ائتدیکلرینی داها یاخشی بیلیریک.

۹۷ و دئ: «پروردگارا! شیطانلارین وسوسه‌سیندن سنه پناه آپاریرام».

۹۸ «پروردگارا! اونلارین منیم یانیمدا حاضیر اولمالاریندان دا سنه پناه آپاریرام».

۹۹ نهایت اونلارین بیرینه اؤلوم گلیب ـ چاتاندا دئیر: «پروردگارا! منی تزه‌دن [دنیایا] قایتار!»

۱۰۰ «کی یئرینه یئتیرمه‌دیگیم صالح (گره‌کن) ایشلری یئرینه یئتیریم». یوخ! بو، اونون دئدیگی بوش سؤزدور. تزه‌دن دیریلن گونه قده‌ر اونلارین آردیندا برزخ (بؤیوك مانع) واردیر.

۱۰۱ صور چالیندیغی زمان، آرتیق آرالاریندا نه قوهوملوق اولار، نه ده بیر ـ بیریندن حال ـ احوال توتارلار.

۱۰۲ محض عمل تره‌زیلری آغیر گلنلر نجات تاپارلار.

۱۰۳ عمل تره‌زیلری یونگول گلنلر ایسه اؤزلرینه زیان وورموش کیمسه‌لردیرلر کی، جهنّمده دائمی اولاراق قالاجاقلار.

۱۰۴ اود اونلارین اوزونو قارسار و اونلار اورادا [یانیب ـ قوورولوب، قورخونج و] چیرکین اوزلو اولارلار.

أَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾ قَالُوا رَبَّنَا
غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا
فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾ قَالَ اخْسَئُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ
﴿١٠٨﴾ إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا
وَارْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّىٰ
أَنسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنتُم مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾ إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ
بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿١١١﴾ قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ
عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَاسْأَلِ الْعَادِّينَ ﴿١١٣﴾
قَالَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾ أَفَحَسِبْتُمْ
أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ
الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾ وَمَن يَدْعُ مَعَ اللَّهِ
إِلَٰهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِندَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾ وَقُل رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٨﴾

سورة النور مدنية وهي أربع وستون آية

۱۰۵ مگر منیم آیه‌لریمْ سیزه اوخونموردو و سیز [همیشه] اونو تکذیب ائتمیردینیزمی؟

۱۰۶ دئیرلر: «پروردگارا! عصیانکارلیغیمیز بیزه غلبه‌چالدی و بیز حق یولدان آزان بیر قوْم ایدیک».

۱۰۷ «پروردگارا! بیزی بورادان چیخارت! اگر یئنه ده [اوّلکی حالیمیزا] دؤنسک، او زمان بیز ظالم کیمسه‌لریک».

۱۰۸ [آللّه] بویورار: «ایتیلین! اورادا سوسون و منله دانیشماییْن!»

۱۰۹ حقیقتاً، منیم بنده‌لریمدن بیر دسته دئییردیلر: «پروردگارا! ایمان گتیردیک؛ بیزی باغیشلا و بیزه رحم ائله! سن رحم ائدنلرین داها یاخشیسی سان».

۱۱۰ و سیز اونلاری مسخره‌یه قویوردونوز، نهایت [بو ایشینیز] منی یادا سالماغی سیزه اونوتدورموشدو وسیز اونلارا گولوردونوز.

۱۱۱ من ده بو گون اونلارا صبر ائتدیکلرینه گؤره اجر وئردیم. بلی، سعادته چاتانلار بونلاردیرلار.

۱۱۲ [آللّه قیامتده] بویورار: «یئر اوزونده سایی باخیمیندان نه قده‌ر قالدینیز؟»

۱۱۳ دئیرلر: «بیر گون و یا بیر گونون بیر آزی قده‌ر قالدیق. بونو سایانلاردان سوروش!»

۱۱۴ بویورار: «چوخ آز بیر شئی قالدینیز. کاشکی بونو بیلئیدینیز».

۱۱۵ آیا گمان ائدیردینیز کی، سیزی عبث یئره یاراتمیشیق؟ و بیزیم یانیمیزا قاییتمایاجاقسینیز؟!

۱۱۶ حقیقی حؤکمدار اولان آللّه [هر شئیدن] اوجادیر. اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. او شرفلی بؤیوك اولان عرشین ربّی دیر.

۱۱۷ هر کس آللّهلا برابر الینده دلیلی اولمایان آیری بیر تانرییا عبادت ائدرسه؛ اونون حسابی (جزاسی) ربّی‌نین یانینداDیر. قطعاً کافرلر نجات تاپمایاجاقلار.

۱۱۸ و دئ: «پروردگارا! باغیشلا و رحم ائله! چونکی سن رحم ائدنلرین داها یاخشیسی سان».

نور سوره سی [۲۴]

بو سوره قرآن ـ کریمین ایگیرمی دؤردونجو سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۶۴) آیه دیر.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ اَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَاَنْزَلْنَا فِيهَا اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾ اَلزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَاْخُذْكُمْ بِهِمَا رَاْفَةٌ فِي دِينِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَٓائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ اَلزَّانِي لَا يَنْكِحُ اِلَّا زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَٓا اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَاْتُوا بِاَرْبَعَةِ شُهَدَٓاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً اَبَدًا وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾ اِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ اَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَٓاءُ اِلَّٓا اَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ اَحَدِهِمْ اَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ وَالْخَامِسَةُ اَنَّ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ وَيَدْرَؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ تَشْهَدَ اَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾ وَالْخَامِسَةَ اَنَّ غَضَبَ اللّٰهِ عَلَيْهَٓا اِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَاَنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ بو، نازل ائتدیگیمیز و [حؤکملرینی] واجب ائتدیگیمیز بیر سوره دیر. اوندا آچیق ـ آیدین آیه لر نازل ائتدیک کی، بلکه دوشونوب عبرت آلاسینیز.

۲ زنا ائدن قادینا و زنا ائدن کیشیه هر بیرینه یوز شاللاق وورون! اگر آللّها و آخرت گونونه ایمان گتیریبسینیزسه، آللّهین دینی خصوصوندا اونلارا گؤره اوره گینیز یوموشالماسین. بیر ده اونلارین جزالارینا مؤمنلردن بیر دسته شاهید اولسون.

۳ زناکار بیر کیشی زناکار و یا مشرك قادیندان باشقاسی ایله ائولنمز و زناکار بیر قادین دا زناکار و یا مشرك بیر کیشیدن باشقاسی ایله ائولنمز. بو، بوتون مؤمنلره حرام ائدیلیبدیر.

۴ عفّتلی قادینلاری زنا ایله اتّهام ائدن، سونرا دا دؤرد شاهید گتیرمه ین کیمسه لره هشتاد شاللاق وورون! بیر داها اونلارین شاهیدلیکلرینی قبول ائتمه یین! اونلار اؤزلری فاسقلردیر.

۵ آنجاق بوندان سونرا تؤبه ائدنلر و اؤزلرینی اصلاح ائدنلر مستثنادیرلار. چونکی آللّه چوخ باغیشلایان و مهرباندیر.

۶ اؤز آروادلارینی زنا ایله اتّهام ائدن و اؤزلریندن غیری بیر شاهیدلری ده اولمایان شخصلر ایسه هر بیری نین شاهیدلیگی، اؤزلری نین دوغروچو اولدوقلارینا دایر دؤرد دفعه آللّهین آدینا شاهید کئچمه لریدیر.

۷ و بشینجی دفعه ایسه [ار دئمه لیدیر کی] : «اگر یالانچیلاردان اولسا، آللّهین لعنتی اونا گلسین».

۸ و آروادین دا اری نین یالانچیلاردان اولدوغونا دایر آللّه آدینا دؤرد دفعه شاهید کئچمه سی، [زنا] جزاسینی اوندان دفع ائدر.

۹ بشینجیسی ایسه : «اگر [اری] دوغروچولاردان اولسا، آللّهین غضبی اونا (خانیما) گلسین!» ـ دئمه سیدیر.

۱۰ و اگر آللّهین لطف و مرحمتی سیزین اوچون اولماسایدی [حالینیز نئجه اولاردی؟] و حقیقتاً، آللّه تؤبه لری قبول ائدن و حکمت صاحبی دیر.

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ ۚ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ ۖ بَلْ هُوَ
خَيْرٌ لَكُمْ ۚ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ ۚ وَالَّذِي تَوَلَّىٰ
كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ
وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَٰذَا إِفْكٌ مُبِينٌ ﴿١٢﴾ لَوْلَا جَاءُوا
عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ ۚ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَٰئِكَ عِنْدَ
اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾ إِذْ تَلَقَّوْنَهُ
بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ
هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا
يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَٰذَا سُبْحَانَكَ هَٰذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ
اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾ وَيُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ
أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

۱۱ حقيقتاً، [ماريهٔ قبطيّه باره‌سينده] او افترانى ياخانلار، سيزين اؤز ايچينيزدن بير دسته‌دير. بو [افترانى] اؤزونوز اوچون شرّ سايمايين، عكسينه او سيزين اوچون خئييرلى ايدى. اونلاردان (بو ايشده آلى اولانلاردان)هر بير شخص اوچون قازانديغى گناهين [جزاسى واردير] و اونلاردان او گناهين بؤيوك حصّه‌سينى بوينونا گؤتورن شخص اوچون بؤيوك عذاب واردير.

۱۲ نه اوچون بو افترانى (بهتانى) اشيتديگينيز زمان، مؤمن كيشيلر و قادينلار اؤز نفسلرى حقّينده ياخشى فكيرده اولوب (حُسنِ ظنّ ائديب) دئمه ديلر كى : «بو، آچيق–آشكار بير بهتاندير؟»

۱۳ نه اوچون اونا [او بهتانى اثبات ائتمک اوچون] دؤرد شاهيد گتيرمه ديلر؟ [گره كن] شاهيدلرى گتيرمه ديكلرى اوچون، دئمک، آللهين يانيندا اونلار يالانچى ديرلار.

۱۴ و اگر آللهين دنيا و آخرتده سيزه فضل–كرمى و رحمتى اولماسايدى، سؤيله ديگينيز بو افترايا گؤره سيزه بؤيوك بير عذاب توخوناردى.

۱۵ او زمان سيز [او سؤزلرى] بير–بيرينيزين ديلينيزدن آليرديئيز و بيلمه ديگينيز بير شئيى آغيزدان–آغيزا دئييرديئيز و بو ايشين آللهين يانيندا بؤيوك اولدوغونا باخماياراق آسان (كيچيک) حساب ائديرديئيز.

۱۶ نه اوچون اونو اشيتديگينيز زمان : «بيزه بونو دانيشماق ياراشماز. پروردگارا سن مقدّس‌سن. بو چوخ بؤيوك بير بهتاندير!» –دئمه دينيز؟

۱۷ آلله سيزه نصيحت ائدير كى، اگر مؤمن سينيزسه، اصلا بونون كيمى بير شئيه بير داها دؤنمه يين!

۱۸ و آلله سيزه آيه‌لرى آچيقلايار و آلله چوخ بيلنديرو حكمت صاحبى دير.

۱۹ ايمان گتيرن شخصلرين آراسيندا فحشانين (پيس عمللرين) ياييلماسينى ايسته‌ينلر اوچون دنيا و آخرتده چوخ آغريلى بير عذاب واردير. آلله هر شئيى بيلير، سيز ايسه بيلمزسينيز.

۲۰ و اگر آللهين فضل–كرمى و رحمتى اولماسايدى [سيزه تئز عذاب گؤنده‌رردى]. حقيقتاً، آلله شفقتلى و مهرباندير.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ وَمَن يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنكَرِ ۚ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَىٰ مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنكُمْ وَالسَّعَةِ أَن يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا ۗ أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ يَوْمَئِذٍ يُوَفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿٢٥﴾ الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ ۖ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ ۚ أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ ۖ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

۲۱ ای ایمان گتیرنلر! شیطانین ایزلرینه اویمایین، هر کس شیطانین ایزلرینه اویسا، [بیلسین کی،] او پیس ایشلره وچرکین عمللره وادار ائدر. و اگر آللهین سیزه فضل ـ کرمی و رحمتی اولماسایدی، سیزدن هئچ بیر کس پاك قورتولا بیلمزدی. لاکین آلله ایسته دیگینی پاك ائدر و آلله ائشیدندیر و بیلندیر.

۲۲ آرانیزدا اولان مال ـ دؤلت، امکان و ثروت صاحبلری قوهوملارین، یوخسوللارین و آلله یولوندا هجرت ائدنلرین باره سینده سهلنکارلیق ائتمه سینلر [و اونلارا بیر شئی وئرمیه جکلرینه دایر آند ایچمه سینلر]؛ اونلاری باغیشلاسینلار و گؤز یومسونلار. سیز مگر آللهین سیزی باغیشلاماغینی ایسته میرسینیزمی؟ آلله چوخ باغیشلایان و مهرباندیر.

۲۳ هئچ بیر [پیس عملدن] خبری اولمایان ناموسلو مؤمن قادینلارا [زنا اتّهامی ایله] بهتان آتانلار، دنیاو آخرتده لعنته گلیبلر. اونلار اوچون بؤیوك بیر عذاب واردیر.

۲۴ او گون (قیامت گونو،) دیللری، اللری و آیاقلاری ائتدیکلری عمللر باره سینده اونلارین علیهینه شهادت وئره جکدیر.

۲۵ اوگون آلله، اونلارین حقیقی جزالارینی تمام ـ کمال وئره جکدیر و اونلار دا آللهین آچیق ـ آیدین بیر حقّ اولدوغونو بیله جکلر.

۲۶ ناپاك آروادلار ناپاك کیشیلر اوچوندور، ناپاك کیشیلر ده ناپاك آروادلار اوچوندور. پاك آروادلار پاك کیشیلر اوچون و پاك کیشیلر ده پاك آروادلار اوچوندور. بونلار [منافقلرین] سؤیله دیکلریندن اوزاقدیرلار. بونلار اوچون باغیشلانما و شرفلی روزی واردیر.

۲۷ ای ایمان گتیرنلر! اؤز ائوینیزدن غیری هئچ بیر ائوه [انس قاتمامیب] اذن آلمادان و ائو اهلینه سلام وئرمه دن داخل اولمایین! اگر دوشونسه نیز، بو سیزین اوچون داها یاخشیدیر.

فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوْا فِيْهَآ اَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوْهَا حَتّٰى يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَاِنْ قِيْلَ لَكُمُ ارْجِعُوْا فَارْجِعُوْا هُوَ اَزْكٰى لَكُمْ
وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِيْمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَدْخُلُوْا بُيُوْتًا
غَيْرَ مَسْكُوْنَةٍ فِيْهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُوْنَ وَمَا تَكْتُمُوْنَ
﴿٢٩﴾ قُلْ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ يَغُضُّوْا مِنْ اَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوْا
فُرُوْجَهُمْ ذٰلِكَ اَزْكٰى لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيْرٌ بِمَا يَصْنَعُوْنَ
﴿٣٠﴾ وَقُلْ لِّلْمُؤْمِنٰتِ يَغْضُضْنَ مِنْ اَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوْجَهُنَّ وَلَا يُبْدِيْنَ زِيْنَتَهُنَّ اِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ
عَلٰى جُيُوْبِهِنَّ وَلَا يُبْدِيْنَ زِيْنَتَهُنَّ اِلَّا لِبُعُوْلَتِهِنَّ اَوْ اٰبَآئِهِنَّ
اَوْ اٰبَآءِ بُعُوْلَتِهِنَّ اَوْ اَبْنَآئِهِنَّ اَوْ اَبْنَآءِ بُعُوْلَتِهِنَّ اَوْ اِخْوَانِهِنَّ
اَوْ بَنِيْٓ اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَنِيْٓ اَخَوٰتِهِنَّ اَوْ نِسَآئِهِنَّ اَوْ مَا مَلَكَتْ
اَيْمَانُهُنَّ اَوِ التّٰبِعِيْنَ غَيْرِ اُولِي الْاِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ اَوِ الطِّفْلِ
الَّذِيْنَ لَمْ يَظْهَرُوْا عَلٰى عَوْرٰتِ النِّسَآءِ وَلَا يَضْرِبْنَ
بِاَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِيْنَ مِنْ زِيْنَتِهِنَّ وَتُوْبُوْٓا اِلَى
اللّٰهِ جَمِيْعًا اَيُّهَ الْمُؤْمِنُوْنَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿٣١﴾

۲۸ اگر اورادا بیر کسی تاپماسانیز، سیزه اذن وئریلمه ییـنجه اورایا داخل اولمایین و اگر سیزه: «قاییدین» دئییلسه، اوندا قاییدین! بو سیزین اوچون داها یاخشیدیر وآللّه ائتدیکلرینیزی بیلندیر.

۲۹ ایچینده بیر امتعه‌نیز اولان، اوتورولمایان (مسکونی اولمایان) ائولره داخل اولماغینیزدا سیزه بیر گناه یوخدور. آللّه آشکارا چیخارتدیغینیزی دا گیزلین ساخلادیغینیزی دا بیلیر.

۳۰ مؤمن کیشیلره دئ: «گؤزلرینی [حاراما باخماقدان] اؤرتسونلر و ناموس یئرلرینی قوروسونلار. بو اونلار اوچون داها تمیزلیکدیر. حقیقتاً، آللّه اونلارین نه ائتدیکلریندن خبرداردیر».

۳۱ و مؤمن قادینلارا دئ: «گؤزلرینی [نامحرمه باخماقدان] اؤرتسونلر، ناموسلارینی قوروسونلار و بربزه‌کلرینی گؤسترمه‌سینلر. اؤز-اؤزلوگونده گؤرونئلر مستثنادیر. باش اؤرتوکلرینی (شاللارینی) یاخالارینا سالسینلار و زینتلرینی آرلریندن و یا آتالاریندان و یا آرلری‌نین آتالاریندان (قایین آتالاریندان) و یا اوغوللاریندان و یا ارلری‌نین اوغوللاریندان (اوغوللوقلاریندان) و یا قارداشلاریندان و یا قارداشلاری‌نین اوغوللاریندان و یا باجی‌لاری‌نین اوغوللاریندان و یا اؤز [مسلمان] قادینلاریندان و یا صاحب اولدوقلاری کنیزلردن و یا کیشیلیگی اولمایان قوللوقچولاردان و یا قادینلارین گیزلین یئرلرینی آنلامایان اوشاقلاردان باشقا آیریلارا گؤسترمه‌سینلر. اؤز آیاقلارینی [یئره ائله] وورماسینلار کی، گیزلتدیکلری زینتلری بیلینسین». ای ایمان گتیرنلر! هامینیز آللّها تؤبه ائدین کی، بلکه نجات تاپاسینیز.

وَأَنكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ۚ إِن
يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾
وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ
مِن فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ
إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۖ وَآتُوهُم مِّن مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ ۚ وَلَا
تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا عَرَضَ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَمَن يُكْرِههُّنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِن بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ
خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾ اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ
مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ ۖ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ ۖ الزُّجَاجَةُ
كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا
شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ۚ نُّورٌ
عَلَىٰ نُورٍ ۗ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَيَضْرِبُ اللَّهُ
الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾ فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ
أَن تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٦﴾

۳۲ آرانیزدا اولان سوبایلاری، صالح قوللارینیزی و کنیزلرینیزی ائولندیرین! اگر اونلار یوخسولدورلارسا، آلله اؤز فضل ـ کرمی ایله اونلاری وارلی ائدر. آلله گئنیش رحمت و علم صاحبی‌دیر.

۳۳ ائولنه بیلمه‌ین شخصلر، آلله اونلاری اؤز فضل ـ کرمی ایله غنی (احتیاجسیز) ائده‌نه کیمی اؤز عفّتلرینی ساخلامالیدیرلار. صاحب اولدوغونوز قوللارینیزدان [آزاد اولمالاری اوچون] مقاوله باغلاماق ایسته‌ین شخصلرله اگر اونلاردا بیر خئیرین اولدوغونو بیلسه‌نیز، اونلارلا یازیشین! و آللهین سیزه وئردیگی مالدان اونلارا وئرین! و اؤز کنیزلرینیزی ـ بیر حالدا کی اؤز عصمتلرینی قوروماق ایسته‌ییرلر، دنیا حیاتیندان بیر منفعت آپارماق اوچون زنایه وادار ائتمه‌یین! و هر کس اونلاری مجبور ائتسه، [بیلسین کی،] اونلارین بو مجبوریّتیندن سونرا، البتّه، آلله [اونلارا گؤره] باغیشلایان و مهرباندیر.

۳۴ شبهه‌سیز کی، سیزه آیدینلاشدیران آیه‌لر و سیزدن قاباق گلیب گئتمیش شخصلردن سیزه مثللر و تقوالیلار اوچون اؤیود ـ نصیحت نازل ائتدیک.

۳۵ آلله گؤیلرین و یئرین نورودور. اونون نورونون مثلی ایچینده چیراق اولان او قندیلین مثلی‌دیر کی، او چیراق بیر بلور ایچینده‌دیر، او بلور دا پارلاق بیر اولدوز کیمیدیر کی، نه گون چیخانا و نه گون باتانا عاید اولمایان مبارك بیر زیتون آغاجیندان یاندیریلیر. اونون (او زیتون آغاجی‌نین) یاغی اؤزونه اود یئتیشمه‌سه بئله، آز قالیر کی، ایشیق ساچسین. او، ایشیق اوستونده ایشیقدیر. آلله ایسته‌دیگینی اؤز نورو ایله هدایت ائدر. آلله بو مثللری انسانلار اوچون چکیر و آلله هر بیر شئیی بیلندیر.

۳۶ [بو چیراق و قندیل] او ائولرده‌دیر (مسجدلرده‌دیر) کی، آلله او ائولرین اوجالماسینا و اؤز آدی‌نین او ائولرده ذکر ائدیلمه‌سینه اذن وئریبدیر. او [ائولرده] هر سحر ـ آخشام اونا تسبیح دئیرلر.

رِجَالٌ لَّا تُلْهِيْهِمْ تِجَارَةٌ وَّلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَاِقَامِ الصَّلٰوةِ وَاِيْتَآءِ
الزَّكٰوةِ ۪ۙ يَخَافُوْنَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيْهِ الْقُلُوْبُ وَالْاَبْصَارُ ۙ﴿٣٧﴾ لِيَجْزِيَهُمُ
اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوْا وَيَزِيْدَهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ ۭ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَّشَآءُ
بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ ۢ بِقِيْعَةٍ
يَّحْسَبُهُ الظَّمْاٰنُ مَآءً ۭ حَتّٰٓى اِذَا جَآءَهٗ لَمْ يَجِدْهُ شَيْـًٔا وَّوَجَدَ
اللّٰهَ عِنْدَهٗ فَوَفّٰىهُ حِسَابَهٗ ۭ وَاللّٰهُ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ۙ﴿٣٩﴾ اَوْ كَظُلُمٰتٍ
فِيْ بَحْرٍ لُّجِّيٍّ يَّغْشٰىهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهٖ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهٖ سَحَابٌ ۭ ظُلُمٰتٌۢ
بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ ۭ اِذَآ اَخْرَجَ يَدَهٗ لَمْ يَكَدْ يَرٰىهَا ۭ وَمَنْ لَّمْ يَجْعَلِ
اللّٰهُ لَهٗ نُوْرًا فَمَا لَهٗ مِنْ نُّوْرٍ ﴿٤٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُسَبِّحُ لَهٗ مَنْ فِي
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَالطَّيْرُ صٰٓفّٰتٍ ۭ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهٗ وَتَسْبِيْحَهٗ ۭ
وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِمَا يَفْعَلُوْنَ ﴿٤١﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ وَاِلَى
اللّٰهِ الْمَصِيْرُ ﴿٤٢﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزْجِيْ سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ
بَيْنَهٗ ثُمَّ يَجْعَلُهٗ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلٰلِهٖ ۚ وَيُنَزِّلُ مِنَ
السَّمَآءِ مِنْ جِبَالٍ فِيْهَا مِنْۢ بَرَدٍ فَيُصِيْبُ بِهٖ مَنْ يَّشَآءُ وَيَصْرِفُهٗ
عَنْ مَّنْ يَّشَآءُ ۭ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهٖ يَذْهَبُ بِالْاَبْصَارِ ۭ﴿٤٣﴾

۳۷ [او تسبیح دئینلر] او کیشیلردیر کی، نه تجارت و نه آلیش‌ـــوئریش اونلاری آللهی ذکر ائتمکدن، ناماز قیلماقدان و زکات وئرمکدن یایندیرماز. قلبلرین و گؤزلرین حالدان حالا دوشه‌جگی گوندن قورخارلار.

۳۸ [بوتون بونلار اونا گؤره‌دیر کی،] آلله اونلارا ائتدیکلری عمللردن لاپ گؤزه‌ل اجر وئرسین و اونلارا اؤز فضل‌ـــکرمیندن آرتیرسین. آلله ایسته‌دیگی شخصه سایسیز‌ـــحسابسیز روزی وئرر.

۳۹ کافرلرین عمللری بیر دوزنلیکده اولان ایلغیما بنزه‌ر کی، سوسوز اونو سو بیلر. نهایت اونا گلیب چاتدیغی زمان اورادا بیر شئی تاپا بیلمز. فقط یانیندا آللهی تاپار و او دا اونون حسابینی تمام‌ـــکمال گؤرر. آلله حسابی تئزجه گؤرندیر.

۴۰ و یا [اونلارین عمللری] دالغالی دریانین قارانلیقلارینا بنزه‌ر کی، بیر دالغا اونو بورودوکده اوستوندن [آیری] بیر دالغا گلسین اونون اوستونده ده بیر بولود اولسون. بو قارانلیقلارین بعضیسی بعضیسی‌نین اوستونده‌دیر. ائله کی، [او] الینی چیخارتدیقدا، اونو گؤره بیلمز. آلله بیر کسه ایشیق وئرمسه، اونون ایشیغی اولماز.

۴۱ مگر بیلمیرسن کی، گؤیلرده و یئرده اولانلار و [گؤیون اوزونده] قانادلارینی آچیب دوران قوشلار آللها تسبیح دئییرلر. هامیسی اؤز دوعاسینی و تسبیحینی بیلیر و آلله اونلارین ائتدیکلرینی بیلندیر.

۴۲ گؤیلرین و یئرین حؤکمدارلیغی آللها عایددیر و سون دؤنوش ده آللهادیر.

۴۳ مگر گؤرمورسن کی، آلله بولودلاری گؤنده‌ریر، سونرا بیر آرایا جمع ائدیب بیرـــبیری‌نین اوستونه قالاییر. او زمان اونلارین آرالاریندان یاغیشین چیخدیغینی گؤررسن. هم ده گؤیدن، ایچینده دولو اولان داغلار کیمی بولودلاردان دولو تؤکور و اونونلا ایسته‌دیگینی وورور و ایسته‌دیگیندن اونو سوووشدورور. آز قالا ایلدیریمین پاریلتیسی گؤزلری کور ائتسین.

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي الْأَبْصَارِ
(٤٤) وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ بَطْنِهِ
وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ أَرْبَعٍ
يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٤٥) لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ
مُبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٤٦) وَيَقُولُونَ
آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ
وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ (٤٧) وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ
بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ (٤٨) وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا
إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ (٤٩) أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمِ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ
يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٥٠)
إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ
بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٥١) وَمَنْ
يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ (٥٢)
وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لَا تُقْسِمُوا
طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (٥٣)

۴۴ [آلّه‌دیر کی،] گئجه ایله گوندوزو دولاندیریر. حقیقتاً، بوندا بصیرت صاحبلری اوچون عبرتلر واردیر.

۴۵ و آلّهدیر کی، هر بیرحیوانی [بیر قطره] سودان یارادیبدیر. اونلارین بعضیسی قارنی اوسته سوررونور، بعضیسی ایکی و بعضیسی ده دؤرد آیاق اوسته گزیر. آلّه ایسته‌دیگینی یارادار. حقیقتاً، آلّه هر ایشه قادردیر.

۴۶ حقیقتاً، بیز آچیق–آیدین آیه‌لر نازل اتدیک. آلّه ایسته‌دیگینی دوغرو یولا هدایت ائدر.

۴۷ و دئییرلر کی: «آلّها و پیغمبره ایمان گتیردیک و اطاعت اتدیک». اونو دئدیکدن سونرا اونلاردان بیردسته اوز چئویریر. اونلار مؤمن دئییللر.

۴۸ آرالاریندا حؤکم ائتمک اوچون آلّهین و پیغمبرین یانینا چاغیریلدیقدا اونلاردان بیر دسته ناگهان اوز چئویریر.

۴۹ و اگر حق اونلارلا اولموش اولسا، بویون آیه‌رك اونون یانینا گلرلر.

۵۰ اونلارین قلبلرینده مرض واردیرمی؟ یوخسا شبهه‌ده‌دیرلر؟ و یا آلّهین و اونون پیغمبری‌نین اونلارا حقسیزلیک ائتمه‌سیندن می قورخورلار؟ یوخ، اونلار اؤزلری ظلمکاردیرلار.

۵۱ آرالاریندا حؤکم وئرمک اوچون آلّهین و پیغمبری‌نین یانینا چاغیریلدیقلاری زمان مؤمنلرین سؤزو آنجاق بودور: «ائشیتدیک و اطاعت ائتدیک»، –دئیرلر. نجات تاپانلار دا ائله بونلاردیرلار.

۵۲ سعادته چاتانلار، آلّهاو اونون پیغمبرینه اطاعت ائدن و آلّهدان قورخوب چکینن کیمسه‌لردیر.

۵۳ امر ائتدیگین زمان، اونلار [جهادا] مطلق چیخاجاقلاری بارده بوتون گوجلری ایله آلّها آند ایچیرلر. اونلارا دئ: «آند ایچمه‌یین [آند ایچمک دئییل] ایسته‌دیگیمیز اطاعت گرکدیر، آلّه البتّه، ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر».

قُلْ اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَۚ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْۜ وَاِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُواۜ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْاَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْۖ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضٰى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ اَمْنًاۜ يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْـًٔاۜ وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾ وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْاَرْضِۚ وَمَاْوٰيهُمُ النَّارُۜ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لِيَسْتَاْذِنْكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلٰثَ مَرَّاتٍۜ مِنْ قَبْلِ صَلٰوةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلٰوةِ الْعِشَاءِۜ ثَلٰثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْۜ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّۜ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلٰى بَعْضٍۜ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِۜ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

۵۴ [یا محمّد!] دیٔ : «آلّهـا اطاعت ائدین و پیغمبره اطاعت ائدین! اگر اوز دؤندرسه‌نیز [بیلین کی،] اونون وظیفه‌سی آنجاق اونا تاپشیریلانی یئرینه یئتیرمک و سیزین وظیفه‌نیز ده آنجاق سیزه تاپشیریلانی یئرینه یئتیرمکدیر. اگر اونا اطاعت ائتسه‌نیز، هدایت تاپارسینیز. آلّهین رسولونون عهده‌سینه دوشن آچیق‌ـ‌آشکار تبلیغ ائتمکدن غیری بیر شئی دئییلدیر».

۵۵ آلّه آرانیزدان ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلره اونلاردان قاباقکیلاری حؤکمران ائتدیگی کیمی، اونلاری دا یئر اوزونده حؤکمران ائده‌جگینی، اونلار اوچون بَیه‌ندیگی دینلرینی بیلدیرمک گوجونو اونلارا بخش ائده‌جگینی و قورخولو حاللارینی اَمن‌ـ‌آمانلیغا چئویره‌جگینی وعده وئریبدیر. [نتیجه‌ده] منه عبادت ائتسینلر و هئچ بیر شئیی منه شریک قوشماسینلار. بوندان سونرا هر کس کافر اولسا،[بیلسین کی، اونلار] فاسقدیرلر.

۵۶ ناماز قیلین، زکات وئرین و پیغمبره اطاعت ائدین! بلکه سیزه رحم اولونسون.

۵۷ کافرلرین یئر اوزونده [بیزی] عاجز ائده بیله‌جکلرینی گمان ائتمه! اونلارین یئری اوددور و او، نئجه ده پیس دؤنوله‌جکدیر.

۵۸ ای ایمان گتیرنلر! صاحب اولدوغونوز قول و کنیزلر و سیزدن حدّـ‌بلوغا چاتمایانلار [گونده] اوچ دفعه سیزدن اذن آلسینلار: صبح نامازیندان اوّل، گون اورتا وقتی پالتارینیزی سویوندوغونوز زمان و گئجه (عشاء) نامازیندان سونرا. بو اوچ وقت سیزین اؤرتونمه‌نیزده بیر خلل اولا بیلن وقتدیر، قالان وقتلرده بیرـ‌بیری‌نیزین یانینا گلیب‌ـ‌گئتمکده سیزه ده اونلارا دا هئچ بیر گناه یوخدور. آلّه آیه‌لری سیزه بئله آیدینلاشدیرار. آلّه بیلندیر و رحمت صاحبی‌دیر.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا
اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ آيَاتِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ
اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ
غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ ۖ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ ۗ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾ لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا
مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
أَوْ مَا مَلَكْتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ ۚ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا ۚ فَإِذَا دَخَلْتُمْ
بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
مُبَارَكَةً طَيِّبَةً ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

۵۹ اوشاقلارینیز حدّ ـ بلوغا چاتاندا اونلاردان قاباق اولانلارین (بؤیوکلرین) اذن آلدیقلاری کیمی اونلاردا گرك اذن آلسینلار. آللّه اؤز آیه‌لرینی سیزه بئله آیدینلاشدیرار. آللّه بیلندیر و حکمت صاحبی‌دیر.

۶۰ ائولنمه اومیدی قالمامیش قاریلارین زینتلرینی گؤسترمه‌مک شرطی ایله اؤرتوکلرینی یئره قویمالاری‌نین گناهی یوخدور. لاکین اؤرتونمه‌لری اؤزلری اوچون داها خئییرلیدیر. آللّه، حقیقتاً، ائشیدن و بیلندیر.

۶۱ کورا بیر گناه یوخدور، توپالا ـ چولاغا دا بیر گناه یوخدور و مریض اولان شخصه ده بیر گناه یوخدور و سیزین اؤزونوزه ده بیر گناه یوخدور کی، اؤز ائولرینیزدن یئیه‌سینیز و یا آتالارینیزین ائولریندن و یا آنالارینیزین ائولریندن و یا قارداشلارینیزین ائولریندن و یا باجیلارینیزین ائولریندن و یا عمی‌لرینیزین ائولریندن ویا بی‌بی‌لرینیزین ائولریندن و یا دایی‌لارینیزین ائولریندن و یا خالالارینیزین ائولریندن و یا آچارلاری الینیزده اولان [ائولردن] و یا دوستلارینیزین ائولریندن [یئمک] یئیه‌سینیز. [هابئله] بیر یئرده و یا آیریلیقدا یئمه‌گینیزده هئچ بیر گناه یوخدور. بو ائولره داخل اولدوغونوز زمان اؤزونوزدن اولان ایچریده‌کیلره آللّه یانیندان برکت و خوشلوق دیله‌ین حالدا سلام وئرین! آللّه اؤز آیه‌لرینی سیزه بئله آیدینلاشدیریر کی، بلکه باشا دوشه‌سینیز.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٢﴾ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا ۚ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا ۚ فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

سورة الفرقان مكية وهي سبع وسبعون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

۶۲ حقیقتاً، مؤمنلر آنجاق آلّها و اونون پیغمبرینه ایمان گتیرمیش و بیر ایش اوچون اونونلا بیر یئره ییغیلدیقدا اونـدان اذن آلمامیش بیر یئره گتمه ین شخصلردیرلر. سندن اذن آلانلار اونلاردیرلار کی، آلّها و پیغمبره ایمان گتیریرلر. اونلار بعضی ایشلری اوچون سندن اذن ایسته ینده، اونلاردان اؤزون ایسته دیگینه اذن وئر و اونلار اوچون آلّهدان باغیشلانما دیله! آلّه، حقیقتاً، چوخ باغیشلایان و رحم ائدندیر.

۶۳ پیغمبری چاغیرماغی اؤز آرانیزدا بیر ــ بیرینیزی چاغیرماغینیز کیمی ائتمه یین! حقیقتاً، آلّه سیزلردن گیزلینجه اکیلیب آرادان چیخانلاری بیلیر. اونون امریندن بویون قاچیرانلار باشلارینا گله جک بیر بلادن و یا دوچار اولاجاقلاری آغریلی بیر عذابدان حذر ائتسینلر.

۶۴ آگاه اولون کی، گؤیلرده و یئرده اولان هر شئی آلّها عایددیر. او، نه حالدا اولدوغونوزو بیلیر. و مخلوقاتین اونون حضورونا قایتاریلاجاقلاری گون آلّه، اونلارین نه ائتدیکلرینی اؤزلرینه خبر وئره جکدیر. آلّه هر شئیی بیلندیر.

فرقان سوره سی [۲۵]

بو سوره قرآن ــ کریمین ایگیرمی بئشینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۷۷) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ عالملری خبردارلیق ائتمک اوچون حقّی باطلدن آییران [قرآنی] اؤز بنده سینه نازل ائدن [آلّه] نه قدر ده خئیر ــ برکتلی دیر.

۲ اوکس کی، گؤیلرین و یئرین حؤکمرانلیغی اونا مخصوصدور. او، هئچ بیر اؤولاد گؤتورمه ییبدیر؛ و حؤکمرانلیقدا هئچ بیر شریکی یوخدور. او، هر شئیی یاراتدی و اؤلچوسونون مقدارینی معیّن لشدیردی.

وَاتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اٰلِهَةً لَّا يَخْلُقُوْنَ شَيْـًٔا وَّهُمْ يُخْلَقُوْنَ
وَلَا يَمْلِكُوْنَ لِاَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا وَّلَا يَمْلِكُوْنَ
مَوْتًا وَّلَا حَيٰوةً وَّلَا نُشُوْرًا ﴿٣﴾ وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا
اِنْ هٰذَآ اِلَّآ اِفْكُ ۨافْتَرٰىهُ وَاَعَانَهٗ عَلَيْهِ قَوْمٌ اٰخَرُوْنَ
فَقَدْ جَآءُوْ ظُلْمًا وَّزُوْرًا ﴿٤﴾ وَقَالُوْٓا اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ
اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلٰى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ﴿٥﴾ قُلْ اَنْزَلَهُ
الَّذِيْ يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اِنَّهٗ كَانَ غَفُوْرًا
رَّحِيْمًا ﴿٦﴾ وَقَالُوْا مَالِ هٰذَا الرَّسُوْلِ يَاْكُلُ الطَّعَامَ
وَيَمْشِيْ فِي الْاَسْوَاقِ لَوْلَآ اُنْزِلَ اِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُوْنَ مَعَهٗ
نَذِيْرًا ﴿٧﴾ اَوْ يُلْقٰٓى اِلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ تَكُوْنُ لَهٗ جَنَّةٌ يَّاْكُلُ
مِنْهَا وَقَالَ الظّٰلِمُوْنَ اِنْ تَتَّبِعُوْنَ اِلَّا رَجُلًا مَّسْحُوْرًا ﴿٨﴾ اُنْظُرْ
كَيْفَ ضَرَبُوْا لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوْا فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَبِيْلًا ﴿٩﴾
تَبٰرَكَ الَّذِيْٓ اِنْ شَآءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّنْ ذٰلِكَ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ وَيَجْعَلْ لَّكَ قُصُوْرًا ﴿١٠﴾ بَلْ كَذَّبُوْا
بِالسَّاعَةِ وَاَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيْرًا ﴿١١﴾

۳ و [مشرکلر] اونو (آللهی) قویوب اؤزلری یارادیلمیش اولان و هئچ بیر شئیی یارادا بیلمه‌یین، اونلارا هئچ بیر ضرری و منفعتی اولمایان، اؤلدورمگه ـ دیریلتمگه و [جزالاندیرماق اوچون] تزه‌دن دیریلتمگه قدرتی چاتمایان تانریلار قبول ائتدیلر.

۴ کافرلر ایسه دئدیلر: «بو (قرآن) اویدورولان بیر یالاندان باشقا بیر شئی دئییلدیر، اونا آیری بیر قوْم ده کؤمک ائدیبدیر». اونا حقسیزلیک ائدیب، افترا یاخاراق بو نسبتی وئردیلر.

۵ و دئدیلر: «آیریلارینا یازدیریب [ازبرلمه‌سی اوچون] سحر ـ آخشام اونا اوخونان قدیمکی‌لرین افسانه لریدیر».

۶ [یا محمّد!] دئ: «اونو، گؤیلرده‌کی و یئرده‌کی بوتون سرگری بیلن [آللّه] نازل ائدیبدیر. او، همیشه باغیشلایان و مهرباندیر».

۷ و دئدیلر: «بو نئجه پیغمبردیر کی، یئمک یئییر، بازارلاردا گزیب ـ دولانیر؟ نه اوچون اونا بیر ملک گؤندریلمه‌ییب کی، اونونلا بیرلیکده [اولاراق انسانلاری] خبردارلیق ائدن اولسون؟»

۸ «و یا [نه اوچون] اونا بیر خزینه وئریلمه‌ییب و یا [مئیوه سیندن] یئمه‌سی اوچون اونا بیر باغ وئریلمه‌ییب؟» ظلمکارلار دئدیلر: «سیز آنجاق اووسونلانمیش بیر آدامین تابعلیگینده اولورسونوز».

۹ باخ گؤر! سنه نئجه مثللر چکدیلر و نتیجه‌ده [یولدان] آزدیلار. بیر داها یولو تاپا بیلمزلر.

۱۰ ایسته‌میش اولسا سنه اوندان داها یاخشی‌سینی، آلتیندان آرخلار آخان جنّتلر وئرر، سنین اوچون قصرلر یارادار و او (آللّه) نه قده‌ر ده خئییر ـ برکتلی‌دیر.

۱۱ لاکین اونلار قیامتی ده داندیلار، و قیامتی دانان کیمسه اوچون آلوولانان اود حاضیرلامیشیق.

إِذَا رَأَتْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾ وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾ لَّا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾ قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ ۚ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾ لَّهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ ۚ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا ﴿١٦﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِي هَٰؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿١٧﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنبَغِي لَنَا أَن نَّتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَٰكِن مَّتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿١٨﴾ فَقَدْ كَذَّبُوكُم بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا ۚ وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ ۗ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ۗ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

۱۲ او اود اونلارا اوزاقدان گؤروندوکده [کافرلر] اونون غضبلی جه قایناماسینی و اوغولتوسونو اشیدرلر.

۱۳ اللری بویونلارینا باغلانمیش حالدا اونون دار بیر یئرینه آتیلدیقلاری زمان، اثله اورادا یوخ اولماق ایسترلر.

۱۴ بو گون بیر دفعه یوخ اولماغی ایسته‌مه یین، بیر چوخ دفعه یوخ اولماغی ایسته یین!

۱۵ [یا محمّد!] دئ: «ایندی بو (عذاب) یاخشیدیر، یوخسا متّقیلره وعده وئریلن و اونلار اوچون بیر اجر و قرارگاه اولان ابدی جنّت؟»

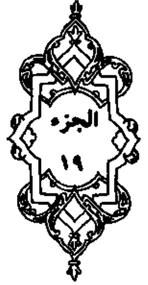
۱۶ اورادا ایسته دیکلری هر شئی اونلار اوچون واردیر و اورادا ابدی قالاجاقلار. بو، ربّی نین اؤزوندن ایسته نیلن بیر وعده دیر.

۱۷ اونلاری و آلله‌دان غیری عبادت ائتدیکلری شئیلری محشره جمع ائتدیگی گون بئله بویوراجاقدیر: «منیم بنده‌لریمی سیز آزدیردینیز، یوخسا اونلار اؤزلری یولدان چیخدیلار؟»

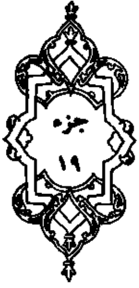
۱۸ دئیرلر: «سن پاکسان! سنی قویوب آیری دوستلاری قبول ائتمک بیزه یاراشمازدی. لاکین سن اونلارا و آتالارینا او قدر نعمت وئردین کی، حتّی سنی خاطرلاماغی بئله اونوتدولار و هلاك اولموش قؤم اولدولار».

۱۹ حقیقتاً، [سیزین تانریلارینیز] دئدیکلرینیزی تکذیب ائتدیلر و ایندی نه [عذابی اؤزونوزدن] سوووشدورا بیلرسینیز و نه ده [اؤزونوزه] بیرکؤمک ائده بیلرسینیز. سیزدن ظلم ائدن کیمسه یه بؤیوك عذاب دادیزدیراجاغیق.

۲۰ سندن اوّل ده هئچ بیر پیغمبر گؤندرمه میشیک کی، یئمک یئمه میش و بازارلاردا دولانمامیش اولسون. [ای انسانلار!] بیز، سیزین بعضی نیزی بعضی نیز اوچون سیناق واسطه سی ائتمیشیک. دؤزه بیله جکسینیزمی؟ سنین ربّین هر شئیی گؤرندیر.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَٰٓئِكَةُ أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا ۗ لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِىٓ أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا ﴿٢١﴾ يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَٰٓئِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٢٢﴾ وَقَدِمْنَآ إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَآءً مَّنثُورًا ﴿٢٣﴾ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٤﴾ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَآءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَٰٓئِكَةُ تَنزِيلًا ﴿٢٥﴾ الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَٰنِ ۚ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِى اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾ يَا وَيْلَتَىٰ لَيْتَنِى لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾ لَّقَدْ أَضَلَّنِى عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَآءَنِى ۗ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾ وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِى اتَّخَذُوا هَٰذَا الْقُرْءَانَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِىٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِينَ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْءَانُ جُمْلَةً وَاحِدَةً ۚ كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِۦ فُؤَادَكَ ۖ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾

۲۱ بیزیملـه قارشیلاشاجاقلارینا اومید بسله مه ینلر دئدیلر : «نه اوچون بیزه ملکلر نازل اولمور و یا [نه اوچون] ربّیمیزی گؤرموروك؟» دوغرودان دا بونلار اؤز اؤزلرینه تکبّرلوك اتدیلر و [آللَها قارشی] چوخ بؤیوك عصیان اتدیلر.

۲۲ اونلار [عذاب] ملکلرینی گؤردوکلری گون گناهکارلار اوچون او گون هئچ بیر بشارت (مژده) یوخدور و ملکلر اونلارا دئیرلر : «سیزه بشارت مطلق حرامدیر».

۲۳ بیز اونلارین اتدیکلری عمللره باشلاییب اونلاری داغینیق ذرّه‌لره (توزا) دؤندره‌ریک.

۲۴ او گون جنّت اهلی‌نین قالاجاغی یئر داها یاخشی و استراحت ائده‌جگی یئر داها گؤزه‌لدیر.

۲۵ گؤیون یاریلدیغی و ملکلرین [آغ] بولوددا دالبادال نازل اولدوقلاری گون ـ

۲۶ او گون حقیقی حؤکمرانلیق رحمانا (آللَها) مخصوصدور و کافرلره چوخ آغیر بیر گوندور.

۲۷ و بیر گوندور کی، ظلمکار شخص اللرینی (بارماغینی) دیشله‌ییب دئیه جکدیر : «کاش کی، من ده پیغمبرله بیرلیکده بیر یول توتایدیم».

۲۸ «وای اولسون منه! کاش فلانکسی اؤزومه دوست توتمایایدیم».

۲۹ «قرآن منه گلندن سونرا منی آزدیران او ایدی. شیطان همیشه انسانی یالقیز قویاندیر».

۳۰ [آللَهین] رسولو دئدی : «پروردگارا! منیم قؤموم بو قرآنی غریب قویدولار».

۳۱ بیز هر پیغمبر اوچون گناهکارلاردان بئله بیر دوشمن قرار وئردیک، آمما ربّی‌نین سنه هدایتچی و مددکار اولماسی کفایتدیر.

۳۲ کافرلر دئدیلر : «نه اوچون قرآن هامیسی بیر یئرده اونا نازل اولونمور؟» بئله‌جه اونونلا سنین اوره‌گینه توخداقلیق وئرمک اوچون [تدریجله گؤندردیک] و اونو سنه آزـ آز اوخودوق.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾ الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَا وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَٰلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾ وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾ وَإِذَا رَأَوْكَ إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾ إِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ آلِهَتِنَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾

۳۳ [و كافرلر] سنه تدريجله هئچ بير مثل چكمزلر كی، آنجاق بيز اونو سنه حقّ اولاراق، داها گؤزه‌ل آچيقلاماسی ايله گتيرميشيک.

۳۴ جهنّمه طرف اوزلری اوسته سوروتله‌نيلنلر، يئرلری چوخ پيس و يوللاری داها آزغيندير.

۳۵ بيز، حقيقتاً، موسايا كتاب وئرديک و قارداشی هارونو دا اونا وزير (كؤمكچی) ائتديک.

۳۶ سونرا دئديک : «آيه‌لريميزی دانان بير قؤمون يانينا گئدين!» اوندا بيز، اونلاری دارماداغين ائتديک.

۳۷ بيز نوحون قؤمونو ده پيغمبرلريميزی تكذيب ائتديكلری زمان سودا غرق ائتديک و اونلاری [بوتون] انسانلار اوچون بير عبرت ائتديک. بيز، ظلمكار[لار] اوچون آغريلی بير عذاب حاضيرلاميشيق.

۳۸ و [همچينين] عاد، ثمود و رسّ اهاليسينی و بونلارين آراسيندا اولان بير چوخ نسللری ده [هلاك ائتديک].

۳۹ و اونلارين هاميسينا مثللر چكديک و هاميسينی يئرلی‌ـ‌ديبلی يوخ ائتديک.

۴۰ بلا ياغيشی ياغميش شهره گليب چاتديلار، مگر اونو گؤرمه ديلر؟ خير، اونلار [اؤلدوكدن سونرا] ديريلمگی اوممورلار.

۴۱ اونلار سنی گؤرنده آنجاق سنی مسخره‌يه قويماق اوچون : «آلّلهين پيغمبر گؤندرديگی شخص بودورمو؟» ــ[دئييرلر].

۴۲ «اگر بيز تانريلاريميزا عبادت ائتمكده ديرنمه‌سيديک، آز قالا بيزی تانريلاريميزدان دؤندرجكدی». اونلار عذابی گؤرن زمان كيمين يولدان داها چوخ آزديغينی گؤررلر.

۴۳ نفسی‌نين ايسته‌يينی اؤزونه تانری ائدن شخصی گؤردونمو؟ اونون وكيلی و ضامنی سن اولارسانمی؟»

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ ۚ إِنْ
هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ ۖ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ
رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ ۚ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ۚ ثُمَّ جَعَلْنَا
الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾ ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾
وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ
نُشُورًا ﴿٤٧﴾ وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۚ
وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾ لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا
وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ
بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾ وَلَوْ شِئْنَا
لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾ فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ
بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ
وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٥٣﴾
وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۗ وَكَانَ
رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ
وَلَا يَضُرُّهُمْ ۗ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

۴۴ یوخسا ائله گمان ائدیرسن کی، اونلارین چوخو [سؤزو] ائشیدیرلر و دوشونورلر؟ اونلار حیوان کیمیدیرلر، حتّی اونلاردان داها آزغیندیرلار.

۴۵ مگر سن اؤز ربّی‌نین کؤلگه‌نی نئجه اوزاتدیغینی گؤرمورسن؟ اگر ایسته‌سیدی اونو ثابت ائدردی. سونرا گُونشی اونا (کؤلگه‌نین اولماسینا) بیر دلیل (سبب) ائتدیک.

۴۶ سونرا اونو (کؤلگه‌نی) یاواش‌ـ‌یاواش اؤزوموزه طرف چکیریک.

۴۷ و سیزین اوچون گئجه‌نی اؤرتوك و یوخونو دینجه‌لیش ائدن اودور. گوندوزو ده دوروب چالیشمانیز اوچون قرار وئردی.

۴۸ یئللری اؤز رحمتی‌نین (یاغیشین) قاباغینجا مژده‌چی گؤندرن ده اودور. بیز گؤیدن ترـ‌تمیز سو گؤندردیک‌ـ

۴۹ کی، اونونلا اؤلو بیر یئری جانلاندیراق و یاراتدیغیمیز بیر چوخ حیوانلاری و انسانلاری سیراب ائدك.

۵۰ و اونو اونلارین آراسیندا دولاندیردیق کی، عبرت آلسینلار. آمما انسانلارین چوخو نانکورلوقدان غیری بیر شئی ائتمکدن امتناع ائتدیلر.

۵۱ اگر ایسته‌سیدیک، هر شهره بیر خبردارلیق ائدن گؤندره‌ردیک.

۵۲ کافرلره اطاعت ائتمه و قرآن واسیطه‌سیله اونلارلا بؤیوك جهادا باشلا!

۵۳ بیری‌نین سویو چوخ شیرین‌ـ‌جانا سینر و او بیریسی‌نین سویو اولدوقجا شور اولان ایکی دریانی قوووشدوران و آرالاریندا مانعه و کئچیلمز سدّ قویان اودور.

۵۴ و سودان انسانی یارادان و اونلاری قان قوهومو و ائولنمک قوهومو ائدن ده اودور. سنین ربّین هر شئیه قادردیر.

۵۵ آللّهی قویوب اونلارا فایداسی و ضرری اولمایان شئیلره عبادت ائدیرلر و کافر اؤز ربّینه قارشی [شیطانا] آرخادیر.

وَمَآ اَرْسَلْنٰكَ اِلَّا مُبَشِّرًا وَّنَذِيْرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَآ اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِلَّا مَنْ شَآءَ اَنْ يَّتَّخِذَ اِلٰى رَبِّهٖ سَبِيْلًا ﴿٥٧﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِيْ لَا يَمُوْتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهٖ ؕ وَكَفٰى بِهٖ بِذُنُوْبِ عِبَادِهٖ خَبِيْرًا ۚۛ ﴿٥٨﴾ اۨلَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۛۚ اَلرَّحْمٰنُ فَسْئَلْ بِهٖ خَبِيْرًا ﴿٥٩﴾ وَاِذَا قِيْلَ لَهُمُ اسْجُدُوْا لِلرَّحْمٰنِ قَالُوْا وَمَا الرَّحْمٰنُ ۗ اَنَسْجُدُ لِمَا تَاْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُوْرًا ۩ ﴿٦٠﴾ تَبٰرَكَ الَّذِيْ جَعَلَ فِي السَّمَآءِ بُرُوْجًا وَّجَعَلَ فِيْهَا سِرٰجًا وَّقَمَرًا مُّنِيْرًا ﴿٦١﴾ وَهُوَ الَّذِيْ جَعَلَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ اَرَادَ اَنْ يَّذَّكَّرَ اَوْ اَرَادَ شُكُوْرًا ﴿٦٢﴾ وَعِبَادُ الرَّحْمٰنِ الَّذِيْنَ يَمْشُوْنَ عَلَى الْاَرْضِ هَوْنًا وَّاِذَا خَاطَبَهُمُ الْجٰهِلُوْنَ قَالُوْا سَلٰمًا ﴿٦٣﴾ وَالَّذِيْنَ يَبِيْتُوْنَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَّقِيَامًا ﴿٦٤﴾ وَالَّذِيْنَ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖۗ اِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ۖۗ ﴿٦٥﴾ اِنَّهَا سَآءَتْ مُسْتَقَرًّا وَّمُقَامًا ﴿٦٦﴾ وَالَّذِيْنَ اِذَآ اَنْفَقُوْا لَمْ يُسْرِفُوْا وَلَمْ يَقْتُرُوْا وَكَانَ بَيْنَ ذٰلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

۵۶ و بیز سنی آنجاق مژده چی و خبردارلیق وئرن گؤندردیک.

۵۷ [یا محمّد!] دئ: «من، بونا گؤره هئچ بیر موزد ایسته میرم، آنجاق ربّینه طرف دوغرو یول تاپماق ایسته ین کیمسه لر ایسته ییرم».

۵۸ همیشه دیری اولوب، اؤلمه ین [آللها] توکّل ائت! و اونو حمد ـ ثنا ایله تسبیح ائت! آللهین اؤز بنده لری نین گناهلاریندان خبردار اولماسی کفایت ائدر.

۵۹ گؤیلری، یئری و بونلارین آراسینداکی شئیلری آلتی گونده (مرحله ده) یارادان، سونرا عرشی استیلاسی آلتینا آلان رحماندیر. بونو بیر بیلندن خبر آل!

۶۰ و اونلارا: «رحمانا (آللها) سجده ائدین!» ـ دئییلدیگی زمان، اونلار: «رحمان نه دیر؟ بیزه امر ائتدیگین شئیه سجده ائده کمی؟» ـ دئیرلر. او اونلارین نفرتینی داها آرتیرار.

۶۱ گؤیده بورجلر یارادان، اورادا بیر [پارلاق] چیراق و نورلو آی وجودا گتیرن آللاه نه قده ر خئییر ـ برکتلی دیر.

۶۲ عبرت آلماق و یا شکر ائتمک ایسته ینلر اوچون گئجه نی و گوندوزو بیر ـ بیری نین دالینجا گتیرن ده اودور.

۶۳ رحمانین بنده لری او کسلردیرکی، اونلار یئر اوزونده تمکینله گزرلر و جاهللر اونلارا سؤز آتدیقلاری زمان اونلارلا دوزگون دانیشارلار.

۶۴ گئجه لرینی، ربلری اوچون سجده ائدرك و آیاق اوسته دوراراق کئچیرنلردیرلر.

۶۵ و او کسلردیر کی، دئییرلر: «پروردگارا! جهنّمین عذابینی بیزدن سوووشدورا!» شبهه سیزکی، اونون عذابی یاخالایان (همیشه لیک)دیر.

۶۶ و دوغرودان دا، او چوخ پیس قرارگاه و چوخ پیس اقامتگاهدیر.

۶۷ اونلار انفاق ائتدیکلری زمان نه اسرافچی لیق، نه ده خسیسلیک ائتمزلر، بو ایکیسی نین آراسیندا اورتا بیر یول توتارلار.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ
النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ ۚ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ
مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ
سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾ وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ
صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾ وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ
الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ
إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا
﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا
قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ
الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾ خَالِدِينَ
فِيهَا ۚ حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي
لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ ۖ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

سورة الشعراء مكية وهي مائتان وسبع وعشرون آية

۶۸ اونلار آللّهلا یاناشی آیری بیر تانرییا عبادت ائتمزلر. آللّهین حرام بویوردوغو کیمسه نی حقسیز یئره اؤلدورمزلر و زنا ائتمزلر. هر کس بونو ائتسه، گناهی[نین جزاسی] ایله راستلاشاجاقدیر.

۶۹ قیامت گونو اونون عذابی بیر قات داها آرتار و او، عذاب ایچینده ذلیل اولوب دائما قالار.

۷۰ آنجاق تؤبه ائدیب، ایمان گتیرن و صالح عمللر ائدنلر مستثنادیر، آللّه اونلارین پیس عمللرینی یاخشی عمللره چئویرر. آللّه باغیشلایان و رحم ائدندیر.

۷۱ هر کس تؤبه ائدیب، صالح عمل ائتسه، حقیقتاً، او، [آللّه ایسته دیگی کیمی] آللّها طرف دؤنموش اولار.

۷۲ اونلار یالان یئره شاهیدلیک ائتمزلر. فایداسیز بیر شئیله راستلاشدیقلاری زمان کرامتله اورادان کئچرلر.

۷۳ و اونلار ربلّری نین آیه لری ذکر اولوندوغو زمان، کار و کور کیمی اوستونه دوشمزلر.

۷۴ و اونلار دئیرلر: «پروردگارا! زؤجه لریمیزدن و اوشاقلاریمیزدان بیزه گؤز ایشیغی احسان ائت! و بیزی متّقیلرین امامی قرار وئر!»

۷۵ بونلاردیرلار کی، صبر ائتدیکلرینه گؤره [جنّت] اوتاقلاری ایله مکافاتلاناجاقلار، اورادا آلقیشلانما ایله و سلاملا قارشیلاشاجاقلار.

۷۶ اورادا ابدی قالاجاقلار. او، نه گؤزه‌ل قرارگاه و نه یاخشی اقامتگاهدیر.

۷۷ [یا محمّد!] دئ: «اگر سیزین دوعانیز یوخدورسا، منیم ربّیم نه اوچون سیزه دیر وئرسین. شبهه سیز کی، سیز تکذیب ائتدینیز و تئزلیکله [عذاب سیزه] لازم اولاجاقدیر».

شعراء سوره سی [۲۶]

بو سوره قرآن ــ کریمین ایگیرمی آلتینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۲۲۷) آیه دیر.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

طٰسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ اَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ اِنْ نَشَاْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَٓاءِ اٰيَةً فَظَلَّتْ اَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ ﴿٤﴾ وَمَا يَاْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمٰنِ مُحْدَثٍ اِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ﴿٥﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَاْتِيهِمْ اَنْبٰٓؤُا مَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الْاَرْضِ كَمْ اَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿٧﴾ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾ وَاِذْ نَادٰى رَبُّكَ مُوسٰٓى اَنِ ائْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ قَوْمَ فِرْعَوْنَ اَلَا يَتَّقُونَ ﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ اِنّٓي اَخَافُ اَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾ وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَاَرْسِلْ اِلٰى هٰرُونَ ﴿١٣﴾ وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ فَاَخَافُ اَنْ يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾ قَالَ كَلَّا فَاذْهَبَا بِاٰيَاتِنَٓا اِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾ فَاْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَٓا اِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ اَنْ اَرْسِلْ مَعَنَا بَنٓي اِسْرَٓائِيلَ ﴿١٧﴾ قَالَ اَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ﴿١٨﴾ وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَاَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ طسم (طا، سین، میم).

۲ بو، آچیق—آیدین کتابین آیه‌لریدیر.

۳ سن اثله جه خودوک—خینوو یئییرسن کی، نه اوچون اونلار (مشرکلر) ایمان گتیرمیرلر؟

۴ اگر ایسته‌سک، گؤیدن اونلارا اثله بیر معجزه نازل ائده‌ریک کی، نتیجه ده اونلار درحال اونا بویون أیرلر.

۵ اونلارا رحماندان هئچ بیر تزه خبردارلیق گلمز کی، اوندان اوز دؤندرمه سینلر.

۶ اونلار [قرآنی] تکذیب ائتدیلر و تئزلیکله اونلارین استهزا ائتدیکلری [قرآنین حق اولدوغونا دایر] خبرلر گلیب اونلارا چاتاجاقدیر.

۷ مگر اونلار یئر اوزونه باخمیرلار کی، اورادا هر [بیتگیدن] نئجه گؤزه‌ل جفتلر گؤیرتمیشیک؟

۸ حقیقتاً، بوندا مطلقا بیر عبرت واردیر. [بونا باخمایاراق] چوخو ایمان گتیرن دئییل ایدیلر.

۹ شبهه‌سیز کی، سنین ربّین عزّت و رحمت صاحیبی اولان آللّهدیر.

۱۰ و [یاد ائت!] او زمان، ربّین موسایا خطاب ائدیب بویوردو: «ظالم قؤمه طرف گئت!»

۱۱ «فرعونون قؤمونه، طرف مگر قورخمورلارمی؟»

۱۲ دئدی: «پروردگارا! قورخورام کی، منی تکذیب ائتسینلر».

۱۳ «اوره‌گیم سیخیلیر، دیلیم ده کی، توتمور. هارونا دا پیغمبرلیک گؤندر!»

۱۴ «و [بیر ده] اونلارا گؤره بوینومدا بیر تقصیر وار، [بونا گؤره ده] منی اؤلدورمه‌لریندن قورخورام».

۱۵ بویوردو: «خیر! هر ایکینیز بیزیم آیه‌لریمیزی [اونلارا] آپارین! بیز ده سیزینله بیرلیکده ائشیده‌نیک».

۱۶ فرعونون یانینا گئدیب دئیین: «بیز عالملرین ربّی‌نین پیغمبری‌ییک».

۱۷ «اسرائیل اؤولادینی بیزیمله گؤندر!»

۱۸ [فرعون] دئدی: «سنی اوشاقلیقدان یانیمیزدا بؤیوتمه‌دیکمی؟ و سن ایللرجه بیزیم یانیمیزدا قالمادینمی؟»

۱۹ «[نهایت] اؤز ائله‌دیگینی ائله‌دین، سن نانکورلاردانسان».

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذًا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾ فَفَرَرْتُ مِنكُمْ لَمَّا
خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾ وَتِلْكَ
نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ
الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنتُم
مُّوقِنِينَ ﴿٢٤﴾ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ
آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ
لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنتُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَ لَئِنِ اتَّخَذْتَ إِلَٰهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ
الْمَسْجُونِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِ
إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣١﴾ فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ
مُّبِينٌ ﴿٣٢﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ لِلْمَلَإِ
حَوْلَهُ إِنَّ هَٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُم
بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي
الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٣٦﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾ فَجُمِعَ السَّحَرَةُ
لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنتُم مُّجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾

۲۰ دئدی : «من جاهللردن اولدوغوم زمان او ایشی گؤرموشم».
۲۱ «سیزدن قورخدوغوم اوچون سیزدن قاچدیم. سونرا ربّیم منه حکمت بخش ائتدی و منی پیغمبرلردن ائتدی».
۲۲ «منّت قویدوغون بو نعمت ده اسرائیل اؤولادینی قول ائتدیگینه گؤره دیر».
۲۳ فرعون دئدی : «عالملرین ربّی نه دیر؟»
۲۴ دئدی : «اگر حقیقی اینانان اولسانیز [او]، گؤیلرین، یئرین و اونلارین آراسیندا اولانلارین ربّی دیر».
۲۵ [فرعون] اطرافینداکیلارا دئدی : «ائشیتمیرسینیزمی؟»
۲۶ [موسی] دئدی : «سیزین ده ربّینیز و سیزدن قاباقکی بابالارینیزین دا ربّی دیر».
۲۷ [فرعون] دئدی : «سیزه گؤندریلن پیغمبرینیز، شبهه سیز کی، دیوانه دیر!»
۲۸ [موسی] دئدی : «اگر دوزگون باشا دوشسه نیز، شرقین، غربین و اونلارین ایکیسی نین آراسیندا اولان هر شئیین ربّی دیر».
۲۹ [فرعون] دئدی : «اگر مندن آیریسینی تانری قبول ائتسن، سنی مطلق دوستاق ائدیلمیشلردن ائده جگم».
۳۰ دئدی : «سنه آچیق-آیدین بیر شئی (دلیل) گتیرمیش اولسام دامی؟»
۳۱ دئدی : «اگر دوغرو دئییرسنسه، اونو گتیر!»
۳۲ سونرا اؤز چلیگینی تولازلادی و او دا در حال آچیق-آیدین بیر اژدها اولدو.
۳۳ و الینی [قولتوغوندان] چیخارتدی و او دا درحال باخانلار اوچون آغ-آپباق گؤروندو.
۳۴ [فرعون] اطرافینداکی بؤیوک-باشلارا دئدی : «حقیقتاً، بو بیلیجی بیر سئحربازدیر».
۳۵ «اؤز سئحری ایله سیزی تورپاغینیزدان چیخارماق ایسته ییر، ایندی نه دئییرسینیز؟»
۳۶ دئدیلر : «اونو و قارداشینی [گؤز آلتیندا] ساخلا و بوتون شهرلره [سئحرباز] ییغانلاری گؤندر».
۳۷ «کی، بوتون بیلیجی سئحربازلاری سنه گتیرسینلر».
۳۸ نهایت، سئحربازلار معلوم بیر گونون معیّن وقتینده ییغیلدیلار.
۳۹ و جماعته دئییلدی کی : «سیز ده ییغیلیشیرسینیزمی؟»

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِن كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذًا لَّمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنتُم مُّلْقُونَ ﴿٤٣﴾ فَأَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَأَلْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٥﴾ فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ آمَنتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾ قَالُوا لَا ضَيْرَ ۖ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا أَن كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ ﴿٥٢﴾ فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ ﴿٥٥﴾ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَخْرَجْنَاهُم مِّن جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾ كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾ فَأَتْبَعُوهُم مُّشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾

۴۰ «اگر غالب گلنلر سحربازلار اولسالار هر حالدا بیز ده اونلارا تابع اولاریق».

۴۱ و ساحرلر گلدیکده فرعونا دئدیلر: «اگر غالب گلن بیز اولساق، بیزه بیر موزد وئریله جکمی؟»

۴۲ دئدی: «بلی شبهه‌سیز کی، اوندا سیز منیم یاخین آداملاریمدان اولاجاقسینیز؟»

۴۳ موسی اونلارا دئدی: «سیز آتاجاغینیزی آتین!»

۴۴ اونلار ایپلرینی و ده‌ینه‌کلرینی آتدیلار و دئدیلر: «فرعونون جاه‌ـجلالینا آند اولسون، غالب گلنلر، قطعاً بیز اولاجاغیق».

۴۵ سونرا موسی اؤز عصاسینی آتدی، او درحال اونلارین اویدوردوقلاری شئیلری اوددو.

۴۶ ساحرلر سجده‌یه دوشدولر.

۴۷ دئدیلر: «عالملرین ربّینه ایمان گتیردیک».

۴۸ «موسی و هارونون ربّی[نه]».

۴۹ [فرعون] دئدی: «من سیزه اذن وئرمه‌میشدن، سیز اونا ایمان گتیردینیزمی؟ شبهه‌سیز کی، او، سحری سیزه اؤیره‌دن بؤیوگونوزدور. تئزلیکله بیلرسینیز. حقیقتاً، اللرینیزی و آیاقلارینیزی چارپازی کسدیره‌جگم و هامینیزی مطلق آسدیراجاغام».

۵۰ دئدیلر: «هئچ بیر ضرری یوخدور. بیز اؤز ربّیمیزه طرف دؤنمه‌لی‌ییک».

۵۱ «بیز ایلک ایمان گتیرنلر اولدوغوموزا گؤره ربّیمیزین، تقصیرلریمیزی باغیشلایاجاغینا اومیدواریق».

۵۲ و موسایه وحی ائتدیک کی: «منیم بنده‌لریمی گئجه وقتی یوللاندیر، اونا گؤره کی، تعقیب ائدیله‌جکسینیز».

۵۳ سونرا فرعون [قوشون] جمع ائدنلری شهرلره یوللادی.

۵۴ [و دئدی:] «بونلار شبهه‌سیز کی، آز بیر بؤلوکدور».

۵۵ «واونلار بیزی غضب‌لندیرمیشلر».

۵۶ «بیز ایسه هامیمیز تدبیرلی بیر جماعتیک».

۵۷ نهایت، بیز ده اونلاری (آل فرعونو) باغلاردان و بولاقلاردان،

۵۸ خزینه‌لردن و برکتلی یئردن چیخارتدیق.

۵۹ و بئله‌لیکله اسرائیل اؤولادینی اورالارا وارث ائتدیک.

۶۰ گونش دوغدوقدا اونلاری تعقیب ائتدیلر.

فَلَمَّا تَرَاءَا الْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ إِنَّا لَمُدْرَكُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنِ اضْرِب بِّعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾ وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ الْآخَرِينَ ﴿٦٤﴾ وَأَنجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ﴿٦٦﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِفِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾ أَوْ يَنفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ أَفَرَأَيْتُم مَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنتُمْ وَآبَاؤُكُمُ الْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾ وَالَّذِي أَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿٨٣﴾

۶۱ ایکی دسته بیر—بیرینی گؤردوکده موسانین اصحابی دئدی: «آرتیق یاخالاندیق!»

۶۲ دئدی: «خیر، بئله دئییلدیر. منیم ربّیم منیمله‌دیر. او، تئزلیکله منه یول گؤستره‌جکدیر».

۶۳ اوندا موسایا وحی ائتدیک کی: «اؤز عصانی دنیزه وور!» نتیجه‌ده [دنیز] یاریلدی و [سو بیر—بیری‌نین اوستونه قالانیب] هر پارچاسی بؤیوك بیر داغ کیمی اولدو.

۶۴ و او بیرلرینی ده اورا یاخینلاشدیردیق.

۶۵ موسانی و اونونلا اولانلارین هامیسینی نجات وئردیک.

۶۶ سونرا او بیرلری [سودا] غرق ائتدیک.

۶۷ حقیقتاً، بوندا بؤیوك عبرت واردیر. آمما اونلارین چوخو ایمان گتیرن دئییلدیلر.

۶۸ شبهه‌سیز کی، سنین ربّین عزّت و رحمت صاحبی اولان اللّٰهدیر.

۶۹ هم ده اونلارا ابراهیمین ماجراسینی اوخو!

۷۰ او وقت کی، آتاسینا (آتا چاغیردیغینا) و قؤمونه دئدی: «نه‌یه عبادت ائدیرسینیز؟»

۷۱ اونلار دئدیلر: «بوتلره عبادت ائدیریک و گئجه—گوندوز اونلارا عبادت ائتمکده‌ییک».

۷۲ دئدی: «سیز اونلاری چاغیراندا سیزی ائشیدیرلرمی؟»

۷۳ «و یا سیزه بیر فایدا و یا بیر ضرر یئتیریرلرمی؟»

۷۴ دئدیلر: «خیر! اصلینده بیز آتالاریمیزی بئله ائتدیکلری حالدا گؤرموشوك».

۷۵ دئدی: «ایندی نه‌لره عبادت ائتدیگینیز باره‌سینده دوشونورسونوزمو؟»

۷۶ «سیزین و قدیمکی آتالارینیزین [نه‌یه عبادت ائتدیکلرینی دوشونورسونوزمو؟]»

۷۷ «عالملرین ربّیندن ساوای، اونلارین هامیسی منیم دوشمنیمدیرلر».

۷۸ «منی یارادان اودور و او دا منی هدایت ائدیر».

۷۹ «و او منه طعام وئریر و منی سیراب ائدیر».

۸۰ «ناخوشلادیقدا او منه شفا وئریر».

۸۱ «و او منی اؤلدوره‌جک سونرا دیریلده‌جکدیر».

۸۲ «قیامت گونو تقصیرلریمی باغیشلاماسینی اومید ائتدیگیم ده اودور».

۸۳ «پروردگارا! منه حکمت بخش ائت و منی صالحلره قوووشدور!»

وَاجْعَل لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَاجْعَلْنِي مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾ وَاغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ ﴿٩١﴾ وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِن دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنصُرُونَكُمْ أَوْ يَنتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾ فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿٩٤﴾ وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾ تَاللَّهِ إِن كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذْ نُسَوِّيكُم بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ ﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِن شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿١١١﴾

۸۴ «سونرا گلنلر آراسیندا دوغروچو و یاخشی لیقلا مشهور اولماغی منه نصیب ائت!»
۸۵ «منی نعمتلی جنّتی نین وارثلریندن ائت!»
۸۶ «و آتامی باغیشلا! چونکی او [یولو] آزانلاردان ایدی».
۸۷ «انسانلارین تزه‌دن دیریله جکلری گون منی روسوای ائتمه!»
۸۸ «او گون کی، نه مال فایدا وئرر و نه ده اؤولاد».
۸۹ «سالم قلب ایله آلّهین حضورونا گلمیش اولاندان ساوایی».
۹۰ [و او گون] جنّت آلّهدان قورخانلارا یاخینلاشدیریلیر.
۹۱ و جهنّم آزغینلارا گؤستریلیر.
۹۲ و اونلارا دئییلیر: «عبادت ائتدیکلرینیز [بوتلر] هارادادیرلار؟»
۹۳ آلّهی قویوب [اونلارا عبادت ائتدیکلرینیز] هئچ سیزه کؤمک ائدیرلرمی و یا اؤزلرینه کؤمکلیک اولونورمو؟»
۹۴ اونلار (او بوتلر) و [اونلارا عبادت ائدن] آزغینلار اورایا کلّه ماياللاق دوشرلر.
۹۵ ابلیسین بوتون عسگرلری ده، [اورایا آتیلار].
۹۶ اونلار اورادا بیر—بیرلری ایله چکیش—برکیش ائده‌رك دئیرلر:
۹۷ «آند اولسون آلّها کی، بیز آچیق—آیدین بیر ضلالتده ایدیک».
۹۸ «چونکی سیزی عالملرین ربّی ایله برابر توتموشدوق».
۹۹ «بیزی گناهکارلاردان غیریسی آزدیرمامیشدیر».
۱۰۰ «بیزیم ایندی هئچ بیر شفاعتچیمیز یوخدور».
۱۰۱ «نه ده مهربان بیر دوست».
۱۰۲ «و کاش بیر ده دؤنه بیله یدیک! اوندا مؤمنلردن اولاردیق».
۱۰۳ حقیقتاً، بوندا بؤیوك بیر عبرت واردیر، آمما اونلارین چوخو ایمان گتیرن دئییلدیلر.
۱۰۴ شبهه سیزکی، سنین ربّین همان عزّت و رحمت صاحیبی اولان آلّهدیر.
۱۰۵ نوحون قؤمو دا پیغمبرلری تکذیب ائتدیلر.
۱۰۶ اوزمانی [یاد ائت] کی، قارداشلاری نوح اونلارا دئدی: «[آلّهدان] هئچ قورخمورسونوزمو؟»
۱۰۷ «من سیزین اوچون امین بیر پیغمبرم».
۱۰۸ «آلّهدان قورخون و منه اطاعت ائدین!»
۱۰۹ «بونون قارشیلیغیندا دا سیزدن بیر موزد ایسته میرم. منیم موزدوم تکجه عالملرین ربّینه عائددیر».
۱۱۰ «آنجاق، آلّهدان قورخون و منه اطاعت ائدین!»
۱۱۱ دئدیلر: «سنه ان آلچاق آداملار تابع اولان بیر حالدا سنه ایمان گتیره کمی؟»

قَالَ وَمَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾ إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي
لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ
﴿١١٥﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ رَبِّ
إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ
مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ
﴿١١٩﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾
كَذَّبَتْ عَادٌ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٢٦﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ
آيَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾ وَإِذَا
بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٣١﴾ وَاتَّقُوا الَّذِي
أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ ﴿١٣٣﴾ وَجَنَّاتٍ
وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾
قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

۱۱۲ [نوح] دئدی: «من اونلارین نه ائتمیش اولدوقلارینی بیلمیره‌م».

۱۱۳ «اگر باشا دوشورسونوزسه، اونلارین حساب‌ـکتابی آنجاق ربّیمه عائددیر».

۱۱۴ «و من ایمان گتیرنلری قووان دئییلم».

۱۱۵ «من آنجاق آچیق‌ـآشکار خبردارلیق وئرن [پیغمبرم]».

۱۱۶ دئدیلر: «یانوح! اگر ال چکمه‌سن! شبهه سیز کی، داشلاناجاقسان».

۱۱۷ دئدی: «پروردگارا، منیم قؤموم منی تکذیب ائتدی».

۱۱۸ «منیمله اونلارین آراسیندا سن اؤزون حؤکم وئر؛ منه و منیمله اولان مؤمنلره نجات وئر!»

۱۱۹ بئله‌لیکله اونو و اونونلا بیرلیکده گمی دولوسو [موجوداتی] بیرلیکده قورتاردیق.

۱۲۰ سونرا یئرده قالانلاری [سودا] بوغدوق.

۱۲۱ حقیقتاً، بوندا بؤیوک بیر عبرت واردیر، آمما اونلارین چوخو ایمان گتیرن دئییلدیلر.

۱۲۲ شبهه‌سیزکی، سنین ربّین همان عزّت و رحمت صاحبی اولان آلّلهدیر.

۱۲۳ عاد [قؤمو دا] پیغمبرلری تکذیب ائتدی.

۱۲۴ قارداشلاری هود اونلارا دئدی: «[آلّلهدان] هئچ قورخمورسونوزمو؟»

۱۲۵ «من سیزین اوچون امین بیر پیغمبرم».

۱۲۶ «آلّلهدان قورخون و منه اطاعت ائدین!»

۱۲۷ «بونون قارشیلیغیندا سیزدن بیر موزد ایسته‌میرم. منیم موزدوم تکجه عالملرین ربّینه عائددیر».

۱۲۸ «سیز اویونجاق اولاراق هر اوجالیقدا بیر بنا تیکیرسینیز؟»

۱۲۹ «سانکی ابدی قالاجاقسینیز دئیه، سارایلار تیکیرسینیز».

۱۳۰ «[بیر ایشه] ال قویاندا ظلمکارلار کیمی ال قویورسونوز».

۱۳۱ «دئمک، آلّلهدان قورخون ومنه اطاعت ائدین!»

۱۳۲ «بیلدیگینیز شئیلرله سیزه کؤمک ائدن آلّلهدان قورخون!»

۱۳۳ «سیزه حیوانلار و اوغوللار وئرمکله [کؤمک ائتدی]».

۱۳۴ «و سیزه باغلار و بولاقلار [وئردی]».

۱۳۵ «من بؤیوک گونون سیزه اوز وئره‌جک عذابیندان قورخورام».

۱۳۶ دئدیلر: «بیزه اؤیود‌ـنصیحت وئرسن ده، اؤیود‌ـنصیحت وئرنلردن اولماسان دا بیزیم اوچون برابردیر».

إِنْ هَٰذَآ إِلَّا خُلُقُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿١٣٨﴾
فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَٰهُمْ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾
كَذَّبَتْ ثَمُودُ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَٰلِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾
إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٤٤﴾ وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٤٥﴾ أَتُتْرَكُونَ فِى مَا
هَٰهُنَآ ءَامِنِينَ ﴿١٤٦﴾ فِى جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿١٤٨﴾ وَتَنْحِتُونَ
مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا فَٰرِهِينَ ﴿١٤٩﴾ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٥٠﴾ وَلَا تُطِيعُوٓا۟
أَمْرَ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾ ٱلَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
﴿١٥٢﴾ قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ ٱلْمُسَحَّرِينَ ﴿١٥٣﴾ مَآ أَنتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا
فَأْتِ بِـَٔايَةٍ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١٥٤﴾ قَالَ هَٰذِهِۦ نَاقَةٌ لَّهَا
شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ
فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾ فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا۟
نَٰدِمِينَ ﴿١٥٧﴾ فَأَخَذَهُمُ ٱلْعَذَابُ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

۱۳۷ «بو، اوّلکی‌لرین اویدورمالاریندان [و یا عادتلریندن] غیری بیر شئی دئییلدیر».

۱۳۸ «و بیز مطلقا عذاب اولونمایاجاغیق».

۱۳۹ اونلار اونو تکذیب ائتدیلر، بیزده اونلاری هلاك ائتدیک. حقیقتاً، بوندا بؤیوك بیر عبرت واردیر. آمما اونلارین چوخو ایمان گتیرن دئییلدیلر.

۱۴۰ شبهه‌سیزکی، سنین ربّین همان عزّت و رحمت صاحبی اولان آللَهدیر.

۱۴۱ ثمود [قؤمو دا] پیغمبرلری تکذیب ائتدیلر.

۱۴۲ او وقتی [یاد ائت] کی، قارداشلاری صالح اونلارا دئدی: «هئچ قورخمورسونوزمو؟»

۱۴۳ «حقیقتاً، من سیزین اوچون امین بیر پیغمبرم».

۱۴۴ «آللَهدان قورخون و منه اطاعت ائدین!»

۱۴۵ «بونون قارشیلیغیندا دا سیزدن بیر موزد ایسته‌میرم. منیم موزدوم تکجه عالملرین ربّینه عائددیر».

۱۴۶ «سیز بورادا آرخاینلیق ایچینده اولاراق بوراخیلاجاقسینیزمی؟»

۱۴۷ «باغلار و چشمه‌لر ایچینده؟»

۱۴۸ «اکینلر و رطبلری لطیف اولان خورمالار ایچینده؟»

۱۴۹ «داغلاری مهارتله یوناراق اؤزونوزه ائولر تیکیرسینیز».

۱۵۰ «آللَهدان قورخون و منه اطاعت ائدین!»

۱۵۱ «و حدّی آشانلارین امرینه اطاعت ائتمه‌یین!»

۱۵۲ «اونلار کی، یئر اوزونده پوزغونچولوق تؤره‌دیر و اصلاح ائتمزلر».

۱۵۳ دئدیلر: «دوغرودان سن اووسونلانمیشلاردانسان».

۱۵۴ «سن ده بیزیم کیمی [عادی] بیر آدامدان غیری بیر شئی دئییلسن، اگر دوغرو دانیشانلاردانسان؛ بیر آیت (معجزه) گتیر».

۱۵۵ دئدی: «بو دیشی بیر دوه‌دیر، سو ایچمک نؤبه‌سی بیر گون اونون و معلوم بیر گون ده سیزیندیر».

۱۵۶ اونا اذیّت وئرمه‌یین! یوخسا سیزی بؤیوك بیر گونون عذابی یاخالایار.

۱۵۷ [آمما] دوه‌نی پئیله‌دیلر و سونرا پشیمان اولدولار.

۱۵۸ سونرا عذاب اونلاری یاخالادی. حقیقتاً، بوندا بؤیوك بیر عبرت واردیر. آمما اونلارین چوخو ایمان گتیرن دئییلدیلر.

۱۵۹ شبهه‌سیز کی، سنین ربّین همان عزّت و رحمت صاحبی اولان آللَهدیر.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا تَتَّقُونَ
﴿١٦١﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾ أَتَأْتُونَ
الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ
مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ
لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾ قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾ رَبِّ
نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾
إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٧١﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٧٢﴾ وَأَمْطَرْنَا
عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا
كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾
كَذَّبَ أَصْحَابُ لْئَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ
﴿١٧٧﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٧٩﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾ أَوْفُوا الْكَيْلَ
وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾
وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

۱۶۰ لوط قؤمو [دا] پیغمبرلری تکذیب ائتدی.
۱۶۱ او وقتی [یاد ائت] کی، قارداشلاری لوط اونلارا دئدی: «هئچ قورخمورسونوزمو؟»
۱۶۲ «من سیزین اوچون امین بیر پیغمبرم».
۱۶۳ «آللّهدان قورخون و منه اطاعت ائدین!»
۱۶۴ «بونا (ایشیمه) گؤره ده سیزدن بیر موزد ایسته‌میرم. منیم موزدوم تکجه عالملرین ربّینه عائددیر».
۱۶۵ «دوغرودان دا بشر اؤولادیندان تکجه ائرککلره اوز گتیریرسینیزمی؟»
۱۶۶ «و ربّینیز سیزین اوچون یاراتدیغی آروادلارینیزی ترک ائدیرسینیز؟ سیز حدّی آشان بیر جماعتسینیز».
۱۶۷ دئدیلر: «یا لوط! اگر بوندان ال چکمه‌سن شبهه‌سیزکی، قوورولاجاقسان».
۱۶۸ دئدی: «حقیقتاً، من سیزین [بو] عملینیزه دوشمن اولانلاردانام».
۱۶۹ «پروردگارا! منی و عائله‌می اونلارین گؤردوکلری بو ایشدن (ایشین نکبتیندن) قورتار».
۱۷۰ آرتیق اونا و بوتون عائله‌سینه نجات وئردیک.
۱۷۱ ــ تکجه دالدا قالان قوجا آرواددان غیری.
۱۷۲ سونرا او بیریلری دارما ــ داغین ائتدیک.
۱۷۳ اونلارین باشینا [بلا] یاغیشی یاغدیردیق. قورخودولانلارا [یاغدیریلان] یاغیش نئجه ده یاماندیر.
۱۷۴ حقیقتاً، بوندا بؤیوك بیر عبرت واردیر. آمما اونلارین چوخو ایمان گتیرن دئییلدیلر.
۱۷۵ شبهه‌سیز کی، سنین ربّین همان عزّت و رحمت صاحبی اولان آللّهدیر.
۱۷۶ ''أیکه'' اهلی ده پیغمبرلری تکذیب ائتدی.
۱۷۷ اوندا کی، شعیب اونلارا دئدی: «هئچ قورخمورسونوزمو؟»
۱۷۸ «من سیزین اوچون امین بیر پیغمبرم».
۱۷۹ «آللّهدان قورخون و منه اطاعت ائدین!»
۱۸۰ «و بونا (ایشیمه) گؤره ده سیزدن بیر موزد ایسته‌میرم. منیم موزدوم تکجه عالملرین ربّینه عائددیر».
۱۸۱ اؤلچونو تمام ــ کمال توتون و [اونو] اسکیلدنلردن اولمایین!
۱۸۲ و دوز گون تره‌زی ایله چکین!
۱۸۳ انسانلارین حقّینی آزالتمایین و یئر اوزونده فتنه ــ فساد تؤرتمه‌یین!

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾ وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿١٩٥﴾ وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾ أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةً أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٨﴾ فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾ كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾ فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾ فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾ أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾ ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

۱۸۴ سیزی و سیزدن اوّلکی نسللری یارادان کسدن (آلّلهدان) قورخون!
۱۸۵ دئدیلر : «دوغرودان سن اووسونلانمیشلاردانسان» .
۱۸۶ «سن ده بیزیم کیمی [عادی] بیر آدامدان غیری دئییلسن و بیز سنی یالانچیلاردان گمان ائدیریک» .
۱۸۷ «اگر دوغرو دانیشانلاردانسان؛ گؤیون بیر پارچاسینی اوستوموزه دوشور» .
۱۸۸ [شعیب] دئدی : «ربّیم، سیزین نه‌لر ائتدیگینیزی داها یاخشی بیلیر» .
۱۸۹ نهایت، اونو تکذیب ائتدیلر و بونا گؤره ده بولودلو بیر گونون عذابی اونلاری یاخالادی. حقیقتاً، او، بؤیوك بیر گونون عذابی ایدی.
۱۹۰ حقیقتاً، بوندا بؤیوك بیر عبرت واردیر. آمما اونلارین چوخو ایمان گتیرن دئییلدیلر.
۱۹۱ شبهه‌سیزکی، سنین ربّین همان عزّت و رحمت صاحیبی اولان آلّلهدیر.
۱۹۲ و حقیقتاً، بو [قرآن] عالملرین ربّی نازل ائتدیگی [کتاب]دیر.
۱۹۳ اونو روح الامین گتیردی.
۱۹۴ سنین قلبینه کی، خبردارلیق وئرنلردن اولاسان.
۱۹۵ [اؤزو ده] آچیق-آیدین عرب دیلینده.
۱۹۶ و اونون [وصفی] قاباقکیلارین کتابلاریندا دا دئییلیبدیر.
۱۹۷ بنی اسرائیل عالیملری‌نین بونو بیلمه‌لری، اونلار اوچون بیر دلیل دئییلدیرمی؟
۱۹۸ و اگر اونو (قرآنی) بعضی عرب اولمایانلارا نازل ائتسه‌یدیک،
۱۹۹ و [پیغمبر] اونو اونلارا اوخوسایدی، گئنه ده [عربلر] اونا ایمان گتیرمزدیلر.
۲۰۰ گناهکارلارین قلبینه [کفرو] بئله سالیریق.
۲۰۱ اونلار آغریلی عذابی گؤرمه‌ینجه اونا (قرآنا) اینانمازلار.
۲۰۲ [و عذاب] اونلارا غفیلدن و اؤزلری بیلمه‌دن گلر.
۲۰۳ و دئیرلر : «گؤره‌سن بیزه مهلت وئریله جکمی؟»
۲۰۴ عذابیمیزین [تئز گلمه‌سینه] قاریخیرلارمی؟
۲۰۵ مگر بیلمیرسن کی، اگر بیز اونلارا ایللرجه نعمت وئرسک،
۲۰۶ سونرا وعده وئریلدیکلری (عذاب) اونلارا یئتیشسه،

مَآ اَغْنٰى عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يُمَتَّعُوْنَؕ ﴿٢٠٧﴾ وَمَآ اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا لَهَا مُنْذِرُوْنَۛ ﴿٢٠٨﴾ ذِكْرٰىۛ وَمَا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿٢٠٩﴾ وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ الشَّيٰطِيْنُ ﴿٢١٠﴾ وَمَا يَنْۢبَغِيْ لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيْعُوْنَؕ ﴿٢١١﴾ اِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُوْلُوْنَؕ ﴿٢١٢﴾ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَكُوْنَ مِنَ الْمُعَذَّبِيْنَۚ ﴿٢١٣﴾ وَاَنْذِرْ عَشِيْرَتَكَ الْاَقْرَبِيْنَۙ ﴿٢١٤﴾ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَۚ ﴿٢١٥﴾ فَاِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ اِنِّيْ بَرِيْٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُوْنَۚ ﴿٢١٦﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيْزِ الرَّحِيْمِۙ ﴿٢١٧﴾ الَّذِيْ يَرٰىكَ حِيْنَ تَقُوْمُۙ ﴿٢١٨﴾ وَتَقَلُّبَكَ فِي السّٰجِدِيْنَ ﴿٢١٩﴾ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿٢٢٠﴾ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ عَلٰى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيٰطِيْنُؕ ﴿٢٢١﴾ تَنَزَّلُ عَلٰى كُلِّ اَفَّاكٍ اَثِيْمٍۙ ﴿٢٢٢﴾ يُّلْقُوْنَ السَّمْعَ وَاَكْثَرُهُمْ كٰذِبُوْنَؕ ﴿٢٢٣﴾ وَالشُّعَرَآءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوٗنَؕ ﴿٢٢٤﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّهُمْ فِيْ كُلِّ وَادٍ يَّهِيْمُوْنَۙ ﴿٢٢٥﴾ وَاَنَّهُمْ يَقُوْلُوْنَ مَا لَا يَفْعَلُوْنَۙ ﴿٢٢٦﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَذَكَرُوا اللّٰهَ كَثِيْرًا وَّانْتَصَرُوْا مِنْۢ بَعْدِ مَا ظُلِمُوْاؕ وَسَيَعْلَمُ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْٓا اَيَّ مُنْقَلَبٍ يَّنْقَلِبُوْنَ ﴿٢٢٧﴾

سورة النمل مكية وثلث وتسعون آية

۲۰۷ اونلارا وئردیکلریمیز نعمتلر اونلارین دردینه ده‌یمز (عذابدان قوروماز).
۲۰۸ هئچ بیر شهری اورایا خبردارلیق وئرن (پیغمبر) گؤندرمه‌دن هلاك ائتمه‌میشیک.
۲۰۹ [پیغمبرلری گؤندردیک] نصیحتدن اؤترو، و بیز ظلمکار دئییلدیک.
۲۱۰ اونو (قرآنی) شیطانلار نازل ائتمه‌ییب.
۲۱۱ و بو اونلارا (اونلارین اوزونه) دوشمز و اونلارین گوجو اونا چاتماز.
۲۱۲ اونلار، حقیقتاً، ائشیتمکدن منع اولونموشلار.
۲۱۳ آلله ایله بیرلیکده آیری بیر تانرینی چاغیرما! یوخسا عذابا دوچار ائدیلنلردن اولارسان.
۲۱۴ و اؤز یاخین قوهوملارینی باشا سال!
۲۱۵ و سنه تابع اولان مؤمنلری اؤز قانادی‌نین آلتینا آل!
۲۱۶ و اگر سندن بویون قاچیرسالار دئ: «من سیزین ائتدیکلرینیزدن حقیقتاً، اوزاغام».
۲۱۷ عزّت و مرحمت صاحیبی اولان [آللّها] توکّل ائت!
۲۱۸ او کسه کی، سنی [نامازا] دوراندا دا گؤرور،
۲۱۹ و سجده ائدنلرین ایچینده دولاناندا دا [گؤرور].
۲۲۰ حقیقتاً، او ائشیدن و بیلندیر.
۲۲۱ شیطانلارین کیمه نازل اولدوقلارینی سیزه خبر وئریم‌می؟
۲۲۲ اونلار هر بیر بهتان دئین گناهکارا نازل اولارلار.
۲۲۳ [شیطانلارا] قولاق وئریرلر و چوخلاری یالانچیدیرلار.
۲۲۴ و شاعرلره گلدیکده ایسه اونلار آزغینلارا اویارلار.
۲۲۵ مگر گؤرمورسن کی، اونلار هر وادیده گزرلر [و هر باطلی سؤیلرلر]؟
۲۲۶ و اونلار ائتمه‌دیکلری شئیلری دئیرلر.
۲۲۷ تکجه ایمان گتیریب صالح عملر ائدنلر، آللّهی چوخ یاد ائدنلر و ظلمه معروض قالدیقدان سونرا (مظلوم اولدوقدان سونرا) انتقاملارینی آلانلاردان ساوایی. ظلم ائدنلر ایسه هارایا قاییداجاقلارینی یاخین گله‌جکده بیله‌جکلر.

نمل سوره سی [۲۷]

بو سوره قرآن ــ کریمین ایگیرمی یئددینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۹۳) آیه دیر.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

طٰسٓ تِلْكَ اٰيَاتُ الْقُرْاٰنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ ﴿١﴾ هُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ اَلَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾ اِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ ﴿٤﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوٓءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْاَخْسَرُونَ ﴿٥﴾ وَاِنَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرْاٰنَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ﴿٦﴾ اِذْ قَالَ مُوسٰى لِاَهْلِهٓ اِنّٓي اٰنَسْتُ نَارًا سَاٰتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ اٰتِيكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٧﴾ فَلَمَّا جَٓاءَهَا نُودِيَ اَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨﴾ يَا مُوسٰٓى اِنَّهٓ اَنَا اللّٰهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٩﴾ وَاَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَٓانٌّ وَلّٰى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسٰى لَا تَخَفْ اِنّ۪ي لَا يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ ﴿١٠﴾ اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوٓءٍ فَاِنّ۪ي غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١﴾ وَاَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَٓاءَ مِنْ غَيْرِ سُوٓءٍ فِي تِسْعِ اٰيَاتٍ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهٖ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿١٢﴾ فَلَمَّا جَٓاءَتْهُمْ اٰيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿١٣﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ طس (طا، سین). بونلار قرآنین و آچیق–آیدین کتابین آیه‌لریدیر.

۲ مؤمنلر اوچون هدایت و مژده‌دیر.

۳ [مؤمنلر] او کسلردیر کی، ناماز قیلیر، زکات وئریر و اؤزلری ده آخرته یقین ائدیرلر.

۴ آخرته اینانمایانلارین عمللرینی اؤزلرینه زینتلی گؤستریریک، نتیجه ده اونلار [اؤز آزغینلیقلاریندا] آوارا–سرگرداندیرلار.

۵ بونلار عذابین داها شدّتلی سینی گؤره‌جک کیمسه‌لردیر. آخرتده داها بؤیوک زیانا اوغرایانلار دا بونلاردیرلار.

۶ حقیقتاً، قرآن سنه حکمت و عمل صاحبی اولان [آللّه] طرفیندن وئریلیر.

۷ بیر زمان موسی اؤز عائله‌سینه دئدی: «من بیر اود گؤردوم، تئزلیکله سیزه اوندان بیر خبر گتیره‌جگم، یاخود بیر کؤز گتیره‌جگم کی، قیزیشاسینیز».

۸ اورایا گلدیکگی زمان ندا گلدی کی: «اودون اولدوغو یئر و اطرافیندا اولانلار مبارك اولوندولار. عالملرین ربّی اولان آللّه پاك و مقدّسدیر».

۹ «یا موسی! بو منم، عزّت و حکمت صاحبی اولان آللّهام».

۱۰ «عصانی آت!» [موسی] عصانین ایلان کیمی آچیلیب قیوریلدیغینی گؤردوکده دالینا باخمادان دؤنوب قاچدی. [اونا دئییلدی:] «یا موسی! قورخما! منیم یانیمدا پیغمبرلر قورخمازلار».

۱۱ ظلم ائدیب سونرا پیسلیگی یاخشیلیغا چئویرن شخص ایسه مستثنادیر. حقیقتاً، من باغیشلایان و مهربانام.

۱۲ الینی قوینونا قوی کی، عیبسیز آغ–آپپاق (پاریلدایان) چیخسین. فرعونا و اونون قؤمونه [آپاراجاغین] دوققوز معجزه‌دن بیریدیر. اونلار حقیقتاً، فاسق بیر قؤم ایدیلر.

۱۳ بیزیم آچیق–آیدین آیه‌لریمیز اونلارا گلدیکده دئدیلر: «بو آچیق–آشکار بیر سئحردیر».

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا
وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ
﴿١٥﴾ وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ
الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾
وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا
أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ
وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ
قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ
فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى
الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾ لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا
أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ
فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

۱۴ اورکلری او [دلیللرین حق اولدوغونا] یقین اتدیگی حالدا ظلم و تکبّر اوزوندن اونلاری انکار اتدیلر. ایندی ایسه فتنه—فساد سالانلارین آخر—عاقبتی نین نه اولدوغونو گؤر.

۱۵ بیز داوودا و سلیمانا علم وئردیک. اونلار دئدیلر: «حمد، تماميله، بیزی اؤز مؤمن بنده‌لری نین چوخوندان اوستون ائدن آللّها مخصوصدور».

۱۶ سلیمان داووددان ارث آپاریب، دئدی: «ای انسانلار! بیزه قوشلارین دیلی اؤیره‌دیلدی و بیزه هر شئیدن وئریلیبدیر. دوغرودان دا بو، آچیق—آیدین بیر لطفدور».

۱۷ سلیمان اوچون جنلردن، انسانلاردان و قوشلاردان بیر قوشون ییغیلدی و هامیسی بیر آرایا توپلاندی.

۱۸ نهایت قاریشقالار وادی‌سینه گلیب چاتدیقدا بیر قاریشقا دئدی: «ای قاریشقالار! یووالارینیزا گیرین کی، سلیمان و اونون عسگرلری بیلمه‌دن سیزی آیاقلاییب أزمه‌سینلر».

۱۹ [سلیمان] اونون سؤزوندن گولومسه‌ییب دئدی: «پروردگارا! منه و آتا—آناما وئردیگین نعمتینه شکر اتمگی الهام ائت! و سنین راضی اولاجاغین صالح عمل اتمگی منه اؤیرت! و منی اؤز مرحمتینله صالح بنده‌لری نین جرگه‌سینه داخل ائت!»

۲۰ و سونرا قوشلاری یوخلاییب دئدی: «نیيه هود—هودو گؤرمورم؟ یوخسا او بورادا دئییلدیر؟»

۲۱ «قطعاً اونا شدّتلی بیر عذاب وئره‌جگم، یا باشینی کسه‌جگم، یادا کی، گره‌ك آچیق—آیدین بیر دلیل گتیرسین».

۲۲ چوخ چکمه‌دن [هود—هود گلدی] و دئدی: «سنین بیلمه‌دیگین بیر شئیی اؤیره‌ندیم و سنه "سبا"دان دوغرو بیر خبر گتیردیم».

إِنِّي وَجَدتُّ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِن كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ وَجَدتُّهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِن دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾ أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾ قَالَ سَنَنظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ اذْهَب بِّكِتَابِي هَٰذَا فَأَلْقِهْ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾ إِنَّهُ مِن سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾ أَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾ قَالُوا نَحْنُ أُولُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾ وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِم بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

۲۳ «من [اورادا] اونلارا پادشاهلیق ائدن بیر آرواد تاپدیم کی، هر شئیدن اونا وئریلیبدیر و بؤیوك بیر تختی واردیر».

۲۴ «من اونون و قؤمونون ،آللَهی قویوب گونشه سجده ائتدیکلریندن خبردار اولدوم. شیطان اونلارین عمللرینی اؤزلرینه گؤزه‌ل جلوه‌لندیریب، اونلاری دوغرو یولدان آزدیریبدیر. بونا گؤره داها یولو تاپا بیلمزلر».

۲۵ [شیطان بئله ائدیبدیر] کی، گؤیلرده و یئرده گیزلین اولانی آشکارا چیخاردان، سیزین گیزلی ساخلادیقلارینیز و آشکار ائتدیکلرینیز هر شئیی بیلن آللَها سجده ائتمه‌سینلر.

۲۶ بؤیوك عرشین ربّی اولان آللَهدان غیری بیر تانری یوخدور.

۲۷ دئدی: «گؤره‌جه‌ییک کی، دوغرو دئییرسن، یوخسا یالانچیلاردانسان؟»

۲۸ «منیم بو مکتوبومو آپاریب اونلارین طرفینه آت! سونرا اونلاردان بیر آز آرالانیب، باخ گؤر نه جواب وئره‌جکلر».

۲۹ [سبا پادشاهی] دئدی: «ای اعیانلار! منه چوخ حؤرمتلی بیر مکتوب گلیبدیر».

۳۰ «کی، او سلیمانین طرفیندن و ''رحمان و مهربان آللَه آدی ایله'' باشلانیبدیر».

۳۱ «منه تکبّرلوك گؤسترمه‌یین و تسلیم اولاراق [یانیما] گلین!»

۳۲ دئدی: «ای اعیانلار! بو ایش حقّینده رأیینیزی دئیین! من سیزینله مصلحت‌لشمه‌میش هئچ بیر ایش حقّینده قرارا گلمرم».

۳۳ دئدیلر: «بیز بؤیوك قوّت و بؤیوك شجاعت صاحبی‌یيک، آمما حؤکم سنین حؤکموندور. گؤر نه امر ائدیرسن».

۳۴ دئدی: «پادشاهلار بیر اؤلکه‌یه داخل اولدوقلاری وقت اورانی خراب ائدر و اورانین شرفلی اهالیسینی ذلیل ائدر و بئله ائدرلر».

۳۵ «[و ایندی] من اونلارا بیر هدیّه گؤندره‌جگم، سونرا دا [منیم] ائلچی‌لریمین نه ایله قاییداجاقلارینی گؤزله‌یه‌جگم».

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا آتَانِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا آتَاكُمْ
بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ
لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾ قَالَ يَا أَيُّهَا
الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ عِفْرِيتٌ
مِنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ
أَمِينٌ ﴿٣٩﴾ قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ
يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي
لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي
غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ
مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ
قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾
وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ
قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾ قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ
إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

۳۶ سلیمانین یانینا گلدیکده [سلیمان] دئدی : «سیز منه مال ــ دؤولت ایله کؤمک ائدیرسینیزمی؟ آلله‌هین منه وئردیگی سیزین وئردیگینیزدن داها یاخشیدیر. [آمما] سیز اؤز هدیّه‌لرینیزه اؤیونورسونوز».

۳۷ اونلارا طرف قاییت [و بیلدیرکی،] قطعیّتله اونلارین اوستونه قاباغینی آلا بیلمه‌دیکلری بیر اوردو ایله گله‌جه‌ییک و اونلاری اوندان (یوردلاریندان) ذلیل و خوار حالدا چیخارداجاغیق.

۳۸ [سونرا] دئدی : «ای اعیانلار! سیزین هانسینیز اونلار تسلیم اولاراق منیم یانیما گلمه‌میشدن قاباق، اونون تختینی منیم یانیما گتیره‌بیلر؟»

۳۹ جنلردن اولان بیر عفریت دئدی : «سن یئریندن قالخمامیش من اونو سنه گتیره‌رم. من بو ایش اوچون چوخ گوجلو و اعتبارلی‌یام».

۴۰ [ایلاهی] کتابین علمیندن یانیندا اولان بیریسی دئدی : «من اونو سنه بیر گؤز قیرپیمیندا گتیره‌رم!» [سلیمان] او [تختی] اؤز یانیندا حاضر گؤرجه‌گین دئدی : «بو، منی یوخلاماق اوچون ربّیمین مرحمتیدیر کی، [گؤرسون] شکر ائده‌جگم یوخسا نانکورلوق ائده‌جگم. هر کس شکر ائدرسه، اصلینده اؤزو اوچون شکر ائتمیش اولور و هر کس نانکورلوق ائدرسه، شبهه‌سیز کی، منیم ربّیم محتاج اولمایان، کرم صاحبی‌دیر».

۴۱ دئدی : «اونون تختینی تانینماز شکله سالین کی، گؤرک اونو تانییا بیله‌جک، یوخسا تانییا بیلمیه‌نلردن اولاجاقدیر».

۴۲ [پادشاه] گلدیکده [اونا] دئییلدی : «سنین تختین بئله‌دیرمی؟» دئدی : «سانکی بو، اونون اؤزودور. بوندان اوّل ده بیزه علم وئریلمیش و بیز تسلیم اولموشدوق».

۴۳ آلله‌هدان غیری عبادت ائتدیگی شئیلر اونون [ایمانینا] مانع اولموشدو و او کافر قؤمدن ایدی.

۴۴ اونا دئییلدی کی : «سارایا داخل اول!» اونو گؤردوگو زمان اونو بیر گؤل ساندی و آته‌یینی چیرمالادی. [سلیمان] دئدی : «بو، بولوردان دؤشه‌نیلمیش بیر سارایدیر». [پادشاه] دئدی: «پروردگارا! من اؤزومه ظلم ائتمیشم، سلیمان ایله بیرلیکده عالملرین ربّی اولان آلله‌ها تسلیم اولدوم».

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَائِرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾ قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

۴۵ بیز ثمود [قؤمونه] : «آلّلها عبادت ائدین!» ــ دئیه قارداشلاری صالحی گؤندردیک. اونلار ایسه ایکی فرقه‌یه آیریلیب، بیر ــ بیری ایله دوشمنچیلیک ائتمگه باشلادیلار.

۴۶ [صالح] دئدی: «ای منیم قؤمومو! سیز نه اوچون یاخشیلیقدان قاباق پیسلیگه تله‌سیرسینیز؟ نه اوچون آلّلهدان باغیشلانماق دیله‌میرسینیز کی، بلکه رحم اولوناسینیز؟»

۴۷ دئدیلر : «سن و سنینله بیرلیکده اولانلاردان دولایی بیزه اوغورسوزلوق اوز وئردی». [صالح] دئدی: سیزین [پیس ــ یاخشی] اوغرونوز آلّله یانینداادیر. بلکه ده سیز امتحان اولورسونوز».

۴۸ و او شهره دوققوز نفر یئر اوزونده فتنه ــ فساد سالان وار ایدی کی، اصلا یاخشی ایش گؤرمک ایسته‌مزدیلر.

۴۹ [اؤز آرالاریندا] دئدیلر : «آلّلها آند ایچین کی، گئجه وقتی اونا و عائله‌سینه هجوم ائدیب اؤلدوره‌جه‌ییک، سونرا اونون ولیسینه دئیه‌جه‌ییک کی : بیز اونون عائله‌سی‌نین اؤلدورولدویو یئرده دئییلدیک و بیز دوغرو دانیشان کیمسه‌لریک».

۵۰ اونلار بیر قورغو قوردولار، بیز ده اونلارین بیلمه‌دیکلری بیر تدبیر تؤکدوك.

۵۱ باخ گؤر اونلارین قورغولاری‌نین آخری نئجه اولدو. بیز اونلارین اؤزلرینی و قؤملرینی بوسبوتون دارما ــ داغین ائتدیک.

۵۲ و بو [دا] اونلارین ظلم ائتدیکلری اوچون بوم ــ بوش قالان [و یا اوچولوب ــ تؤکولموش] ائولریدیر. حقیقتاً، بوندا آنلایان و بیلن بیر قؤم اوچون بؤیوك عبرت واردیر.

۵۳ ایمان گتیریب، تقوانی اؤزلرینه پئشه ائدنلری ایسه نجات وئردیک.

۵۴ [پیغمبر اولاراق گؤندردیگیمیز] لوط دا اؤز قؤمونه دئدی : «گؤروب بیله ــ بیله پیس ایشله مشغول اولورسونوزمو؟»

۵۵ «سیز آروادلاری بوراخیب شهوت اوزوندن ائرککلره یاخینلاشیرسینیزمی؟ بلی! سیز جاهل بیر جماعتسینیز».

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖٓ اِلَّآ اَنْ قَالُوْٓا اَخْرِجُوْٓا اٰلَ لُوْطٍ مِّنْ
قَرْيَتِكُمْ ۚ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَّتَطَهَّرُوْنَ ﴿٥٦﴾ فَاَنْجَيْنٰهُ وَاَهْلَهٗٓ اِلَّا
امْرَاَتَهٗ ۫ قَدَّرْنٰهَا مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ﴿٥٧﴾ وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا ۚ
فَسَآءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِيْنَ ﴿٥٨﴾ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلٰمٌ عَلٰى عِبَادِهِ
الَّذِيْنَ اصْطَفٰى ؕ آٰللّٰهُ خَيْرٌ اَمَّا يُشْرِكُوْنَ ؕ ﴿٥٩﴾ اَمَّنْ خَلَقَ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَاَنْزَلَ لَكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ مَآءً ۚ فَاَنْۢبَتْنَا
بِهٖ حَدَآئِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ ۚ مَا كَانَ لَكُمْ اَنْ تُنْۢبِتُوْا شَجَرَهَا ؕ
ءَاِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ؕ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَّعْدِلُوْنَ ؕ ﴿٦٠﴾ اَمَّنْ جَعَلَ
الْاَرْضَ قَرَارًا وَّجَعَلَ خِلٰلَهَآ اَنْهٰرًا وَّجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ
بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ؕ ءَاِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ؕ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ؕ
﴿٦١﴾ اَمَّنْ يُّجِيْبُ الْمُضْطَرَّ اِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوْٓءَ
وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ الْاَرْضِ ؕ ءَاِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ؕ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ؕ
﴿٦٢﴾ اَمَّنْ يَّهْدِيْكُمْ فِيْ ظُلُمٰتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
وَمَنْ يُّرْسِلُ الرِّيٰحَ بُشْرًاۢ بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهٖ ؕ
ءَاِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ؕ تَعٰلَى اللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ؕ ﴿٦٣﴾

۵۶ آمما لوط قؤمونون جوابی بوندان غیری دئییلدی کی : «لوطون اهلینی شهرینیزدن چیخاردین، چونکی اونلار تمیزلیک ایسته‌ین انسانلاردیرلار» .

۵۷ نهایت اونو و عائله‌سینی قورتاردیق. تکجه آروادینی عذاب ایچینده قالانلاردان اولماسینی تقدیر ائتدیک.

۵۸ اونلارین باشینا [بلا] یاغیشی یاغدیردیق. قورخودولانلارا [یاغدیریلان] یاغیش نئجه ده یاماندیر.

۵۹ دئ : «حمد، تماميله، آلّلها مخصوصدور و آلّلهین اؤز سئچدیگی بنده‌لرینه سلام اولسون! آلّله یاخشیدیر، یوخسا [مشرکلرین] اونا شریک قوشدوقلاری [بوتلر]؟!»

۶۰ [بوتلر یاخشیدیر] یوخسا گؤیلری و یئری یارادیب، سیزین اوچون گؤیدن یاغیش گؤندرن کس؟ سونرا بیز او سو ایله سیزین اوچون طراوتلی باغلار گؤیرتدیک. سیز او باغلارین آغاجلارینی گؤیرده بیلمزدینیز. مگر آلّله ایله یاناشی آیری بیر تانری دا واردیرمی؟ لاکین اونلار آیری یول [توتوب ـ گئدن] جماعتدیرلر.

۶۱ [بوتلر یاخشیدیر] یوخسا یئری قرارلاشدیران و اورتاسیندان چایلار جاری ائدن و اوستونده داغلار ـ یئرلشدیرن و ایکی دریانین آراسیندا مانعه قویان کس؟ مگر آلّله ایله یاناشی آیری بیر تانری دا واردیرمی؟ یوخ، اونلارین چوخو بیلمیرلر.

۶۲ یاخود الی هر یئردن اوزولن بیرکیمسه اونو چاغیردیقدا اونا سس وئرن و بلانی سوروان و سیزی یئر اوزونون وارثی ائدن کس؟ مگر آلّله ایله یاناشی آیری بیر تانری دا واردیرمی؟ سیز نه یامان آز دوشونورسونوز؟

۶۳ یا دا کی، سیز سویون و قورولوغون قارانلیقلاریندا یول گؤسترن و یئلی اؤز رحمتی‌نین قاباغینجا مژده‌چی گؤندرن کس [یاخشیدیر]؟ مگر آلّله ایله یاناشی آیری بیر تانری دا واردیرمی؟ آلّله [مشرکلرین] اونا شریک قوشدوقلاریندان اوستون و اوجادیر.

اَمَّنْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ
ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾ قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُ وَمَا يَشْعُرُونَ اَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾ بَلِ ادَّارَكَ
عِلْمُهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا ءَاِذَا كُنَّا تُرَابًا وَاٰبَاؤُنَا اَئِنَّا لَمُخْرَجُونَ
﴿٦٧﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَاٰبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ اِنْ هٰذَا اِلَّا
اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ
مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾
قُلْ عَسٰى اَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ
لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ
لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي
السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾ اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ
يَقُصُّ عَلٰى بَنِي اِسْرَائِيلَ اَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

۶۴ [اونلار یاخشیدیر] یوخسا مخلوقاتی یارادیب [اؤلدوکدن] سونرا اونو تزه دن دیریلدن و سیزه گؤیدن، یئردن روزی وئرن کس؟ مگر آللّه ایله یاناشی آیری بیر تانری دا واردیرمی؟ دئ: «اگر دوغروچوسونوزسا، دلیلینیزی گتیرین!»

۶۵ [یا محمّد!] دئ: «غیبی آللّهدان غیری گؤیلرده و یئرده اولان هئچ کس بیلمز». اونلار هاچان دیریله جکلرینی ده بیلمیرلر.

۶۶ بلی، اونلارین بیلیکلری آخرتده قاوراییب درك ائده جکدیر، [ایندی ایسه] اونلار آخرت باره سینده شک ـ شبهه ایچینده دیرلر. حتّی اونلار اونو [گؤرمکدن ده] کوردورلار.

۶۷ کافرلر دئدیلر: «مگر بیز و آتالاریمیز توز ـ تورپاق اولدوغوموز زمان بیر داها چیخاردیلاجاغیق؟»

۶۸ «بیزه ده و بیزدن اوّل آتالاریمیزا دا بو وعده وئریلیبدیر. بو، قدیمکیلرین افسانه لریندن غیری بیر شئی دئییلدیر».

۶۹ [یا محمّد!] دئ: «یئر اوزونده دولانین گؤرون گناهکارلارین آخر ـ عاقبتی نئجه ایمیش!»

۷۰ اونلارا گؤره خودوك ـ خینو یئمه و قوردوقلاری قورغودان دا سیخیلما!

۷۱ و دئییرلر: «اگر دوز دئییرسینیزسه، بس بو وعده نه زمان اولاجاقدیر؟»

۷۲ [یا محمّد!] دئ: «قاریخاراق ایسته دیگینیزین بیر قسمی سیزه گلیب چاتماقدادیر».

۷۳ حقیقتاً، سنین ربّین انسانلارا گؤره فضل ـ کرم صاحبی دیر و لاکین اونلارین چوخو شکر ائتمیرلر.

۷۴ شبهه سیز کی، سنین ربّین اونلارین اورکلرینده گیزلین ساخلادیقلاری و آشکار ائتدیکلری هر شئیی یاخشی بیلیر.

۷۵ گؤیده و یئرده آچیق ـ آیدین کتابدا اولمایان گیزلی هئچ بیر شئی یوخدور.

۷۶ حقیقتاً، بو قرآن اسرائیل اؤولادینا اونلارین اختلاف ائتدیکلری شئیلرین چوخونون حقیقتینی بیان ائدیر.

وَإِنَّهُ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ
بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ
الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾ إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا
وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾ وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ
إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ
عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ
كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِمَّنْ
يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾ حَتَّى إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي
وَلَمْ تُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾ وَوَقَعَ الْقَوْلُ
عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٨٥﴾ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا
اللَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلٌّ أَتَوْهُ
دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ
صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

۷۷ و او، حقیقتاً، مؤمنلر اوچون بیر پارچا هدایت و رحمتدیر.

۷۸ حقیقتاً، سنین ربّین اؤز حؤکمو ایله اونلارین آراسیندا حؤکم وئره جکدیر. و او، عزّت صاحبیدیر و بیلندیر.

۷۹ دئمک، آللها توکّل ائت! سن، حقیقتاً، آچیق-آیدین حق اوزه رینده سن.

۸۰ البتّه سن اؤلولره ائشیتدیره بیلمزسن و بو چاغیریشی دالی دؤنوب گئدن کارلارا ائشیتدیره بیلمزسن.

۸۱ و کورلاری آزغینلیقلاریندان دؤندریب هدایت ائده دئییلسن. سن آنجاق آیه لریمیزه ایمان گتیریب مسلمان اولانلارا ائشیتدیره بیلرسن.

۸۲ و اونلارا دئییلن سؤز باشلارینا گلدیگی زمان اونلار اوچون یئردن بیر جانلی چیخارداریق کی، اونلارلا دانیشیب: «انسانلار آیه لریمیزه اینانمیردیلار»، -دئیر.

۸۳ او گون آیه لریمیزی تکذیب ائدن هر امّتدن بیر دسته نی محشور ائدیب اونلاری بیر آرایا توپلاریق.

۸۴ هامیسی ییغیلدیقدا [آللّه] بویورار: «منیم آیه لریمی یاخشی آنلامادیغینیز حالدا اونلاری تکذیب ائدیردینیز؟ و یا [تکذیبدن باشقا] نه ائدیردینیز؟»

۸۵ ائتدیکلری ظلم اوزوندن اونلارا وعده وئریلن سؤز باشلارینا گلر. [نتیجه ده] دینه ده بیلمزلر.

۸۶ مگر گؤرمورلر کی، گئجه نی اونلارین استراحتلری اوچون و گوندوزو ایشیقلی یاراتمیشیق؟ شبهه سیز کی، بوندا ایمان گتیرن بیر قؤم اوچون بؤیوك عبرتلر واردیر.

۸۷ "صور" پوفله نن گون آللّهین ایسته دیگی کیمسه لردن ساوایی گؤیلرده و یئرده اولانلار قورخویا دوشر و تمامیله بویون آیه رك آللّهین حضورونا گلرلر.

۸۸ داغلارا باخیب اونلاری حرکتسیز (بیر یئرده دورموش) گمان ائدرسن، حالبوکی، اونلار بولود کئچدیگی کیمی کئچیرلر. بو، هر شئیی باجاریقلا یارادان آللّهین صنعتی دیر. او، سیزین ائتدیکلرینیز عمللردن خبرداردیر.

مَنْ جَآءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهٗ خَيْرٌ مِّنْهَا ۚ وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَّوْمَئِذٍ اٰمِنُوْنَ ﴿٨٩﴾ وَمَنْ جَآءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوْهُهُمْ فِي النَّارِ ؕ هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٩٠﴾ اِنَّمَآ اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ رَبَّ هٰذِهِ الْبَلْدَةِ الَّذِيْ حَرَّمَهَا وَلَهٗ كُلُّ شَيْءٍ ؗ وَّاُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ ۙ ﴿٩١﴾ وَاَنْ اَتْلُوَا الْقُرْاٰنَ ۚ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِيْ لِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ اِنَّمَآ اَنَا مِنَ الْمُنْذِرِيْنَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ سَيُرِيْكُمْ اٰيٰتِهٖ فَتَعْرِفُوْنَهَا ؕ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿٩٣﴾

سُوْرَةُ الْقَصَصِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ ثَمَانٌ وَّثَمَانُوْنَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

طٰسٓمّٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ﴿٢﴾ نَتْلُوْا عَلَيْكَ مِنْ نَّبَاِ مُوْسٰى وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿٣﴾ اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْاَرْضِ وَجَعَلَ اَهْلَهَا شِيَعًا يَّسْتَضْعِفُ طَآئِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ اَبْنَآءَهُمْ وَيَسْتَحْيٖ نِسَآءَهُمْ ؕ اِنَّهٗ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿٤﴾ وَنُرِيْدُ اَنْ نَّمُنَّ عَلَى الَّذِيْنَ اسْتُضْعِفُوْا فِي الْاَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ اَئِمَّةً وَّنَجْعَلَهُمُ الْوٰرِثِيْنَ ۙ ﴿٥﴾

۸۹ هر کس یاخشی عمل گتیرسه، اونون اوچون اوندان داها یاخشیسی واردیر. اونلار او گونون قورخوسوندان آماندادیرلار.

۹۰ پیس عمل گتیرنلر ایسه اوزلری اوسته اودا آتیلارلار. ائتدیکلرینیزدن غیری بیر شئیله جزالاندیریلاجاقسینیزمی؟

۹۱ من آنجاق مقدّس یاراتدیغی بو شهرین ربّینه عبادت ائتمگه امر اولونموشام و هر شئی اونا مخصوصدور. منه امر ائدیلیبدیر کی، مسلمانلاردان اولام.

۹۲ و قرآنی اوخویام. هر کس هدایت تاپسا اؤزو اوچون هدایت تاپمیش اولور و هر کس آزارسا، [یا محمّد!] دئ: «من تکجه خبردارلیق ائدنلردنم».

۹۳ و دئ: «حمد، تمامیله، آللّها مخصوصدور. تئزلیکله آیتلرینی سیزه گؤسترهجک و اونلاری تانییاجاقسینیز» و سنین ربّین سیزین ائتدیکلرینیز عمللردن خبرسیز دئییلدیر.

قصص سوره سی [۲۸]

بو سوره قرآن ـ کریمین ایگیرمی سککیزینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۸۸) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ طسم (طا، سین، میم).

۲ بو، آچیق ـ آیدین کتابین آیه لریدیر.

۳ سنه موسی و فرعونون خبرلریندن مؤمن کیمسه لر[ین فایدالانماسی] اوچون اولدوغو کیمی اوخویوروق.

۴ فرعون یئر اوزونده باش قالخیزیب و یئر اهلینی فرقه ـ فرقه ائدیبدیر. اونلاردان بیر فرقه نی ضعیفله دیب، اوغلان اوشاقلارینی اؤلدوروب و آروادلارینی دا [بهره لنمک اوچون] دیری ساخلاییبدیر. حقیقتاً، او، فتنه ـ فساد سالانلاردان ایدی.

۵ اراده ائتمیشیک کی، یئر اوزونده ضعیف ساخلانیلانلارا منّت قویوب اونلاری [انسانلارا] امام و [یئر اوزونه] وارث ائدک.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا
مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَى
أُمِّ مُوسَى أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ
وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ
﴿٧﴾ فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ
فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾ وَقَالَتِ
امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا
أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ وَأَصْبَحَ فُؤَادُ
أُمِّ مُوسَى فَارِغًا إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا
عَلَى قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَتْ
لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾
وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَى أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ﴿١٢﴾
فَرَدَدْنَاهُ إِلَى أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ
أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

۶ و [اراده ائتمیشیک کی،] یئر اوزونده اونلارا قدرت وئره‌ك، فرعونا، هامانا و اونلارین قوشونلارینا چکیندیکلری شئیی گؤسترەك.

۷ موسانین آناسینا وحی ائتدیک کی: «موسانی امیشدیر و اوندان اؤترو قورخدوغون زمان اونو دنیزه آت؛ قورخما، غم یئمه! بیز اونو سنه قایتاراجاغیق و اونو پیغمبرلردن ائده‌جه‌ییک».

۸ و فرعونون عائله‌سی اونو [سودان] توتدو کی، نهایتده اونلارا دوشمن و خودوك ـ خینو اولسون. حقیقتاً، فرعون و هامان و اونلارین قوشونلاری سهوده ایدیلر.

۹ فرعونون آروادی دئدی: «[بو اوشاق] منیم و سنین اوچون گؤز به‌به‌یی (گؤز ایشیغی)دیر. اونو اؤلدورمه‌یین! بلکه بیزیم اوچون فایدالی اولار و یا اونو اوغوللوغا گؤتوره‌ریک». آمما اونلار [حقیقتی] بیلمیردیلر.

۱۰ و موسانین آناسی‌نین اوره‌گی [اونون اوچون] بیر تیکه اولموشدو. اگر مؤمنلردن اولماسی اوچون قلبینه دایاق وئرمه‌سیدیک، آز قالا بروزا وئره‌جکدی.

۱۱ و [موسانین] باجیسینا دئدی: «اونون آردینجا گئت!» او دا اونلار بیلمه‌دیکلری بیر حالدا اونو اوزاقدان ـ اوزاغا گؤزه‌تله‌ییردی.

۱۲ و قاباقجادان سود آنالارینی اونا حرام ائتمیشدیک. [موسانین] باجیسی گلیب دئدی: «سیزه اونو [یاخشی] ساخلایان و اونا گؤره خئیرخواه اولان بیر عائله‌نی نشان وئریم‌می؟»

۱۳ بئله‌لیکله اونو آناسینا قایتاردیق کی، [آناسی‌نین] گؤزو آیدین اولسون، غم یئمه‌سین و اَللّهین وعده‌سی‌نین حق اولدوغونو بیلسین. اونلارین چوخلاری ایسه بیلمیرلر.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ ۚ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ ۖ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَا مُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾ فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

۱۴ [موسا] یئتگین چاغینا چاتیب یاراشیقلی بیر جاوان اولدوقدا اونا حکمت و علم وئردیک. یاخشی عمل صاحبلرینه بئله جزا (اجر) وئره‌ریک.

۱۵ شهرین اهالیسی غفلتده اولدوقلاری حالدا موسی شهره داخل اولدو. اورادا ایکی نفرین ووروشدوغونو گؤردو. [اونلاردان] بیری اؤز آداملاریندان و او بیریسی دوشمنلریندن ایدی. اؤز آداملاریندان اولان کس دوشمنینه قارشی اوندان کؤمکلیک ایسته‌دی. موسی اونا بیر یومروق ووردو، او دا اؤلدو. دئدی: «بو شیطان ایشیدیر، اونا گؤره کی، او آچیق-آیدین ضلالته سالان بیر دوشمندیر».

۱۶ دئدی: «پروردگارا! من اؤزومه ظلم ائتدیم، منی باغیشلا!» [آللّه دا] اونو باغیشلادی. حقیقتاً، او باغیشلایان و مهرباندیر.

۱۷ [موسی] دئدی: «پروردگارا! منه وئردیگین نعمتلر اوچون گناهکارلارا اصلا آرخا اولمایاجاغام».

۱۸ شهرده قورخو و نگرانچیلیق ایچینده گنجه‌نی سَحره چیخارتدی. بیردن-بیره دونن اوندان کؤمکلیک ایسته‌ین کس هارای چکیب [یئنه] اونو کؤمگه چاغیردی. موسی اونا دئدی: «دوغروردان دا سن آچیق-آشکارا بیر شر-شورسن».

۱۹ [موسی] اونلارین هر ایکیسی‌نین دوشمنی اولانا طرف یوگورمک ایسته‌ینده دئدی: «یا موسی! سن دونن بیرینی ووروب اؤلدوردویون کیمی منی ده اؤلدورمک ایسته‌ییرسنمی؟ سن یئر اوزونده اصلاح ائدنلردن اولماق ایسته‌میرسن، سن ساده‌جه قولدور زوربالیق ائتمک ایسته‌ییرسن».

۲۰ شهرین اوزاق سمتیندن بیر کیشی چاپاراق گلیب دئدی: «یا موسی! اعیانلار سنی اؤلدورمک باره‌سینده مصلحتله‌شیرلر. [شهردن] چیخ! من، حقیقتاً، سنین اوچون خئیر خواهلاردانام».

۲۱ موسی قورخاراق نگرانچیلیق ایچینده چیخدی و دئدی: «پروردگارا! منی ظالم قؤمدن قورتار!»

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَآءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّيٓ أَن يَهْدِيَنِي سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَآءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ ٱلنَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِن دُونِهِمُ ٱمْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِۖ قَالَ مَا خَطْبُكُمَاۖ قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ ٱلرِّعَآءُۖ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰٓ إِلَى ٱلظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَآ أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾ فَجَآءَتْهُ إِحْدَىٰهُمَا تَمْشِي عَلَى ٱسْتِحْيَآءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَاۚ فَلَمَّا جَآءَهُۥ وَقَصَّ عَلَيْهِ ٱلْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْۖ نَجَوْتَ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَتْ إِحْدَىٰهُمَا يَٰٓأَبَتِ ٱسْتَـْٔجِرْهُۖ إِنَّ خَيْرَ مَنِ ٱسْتَـْٔجَرْتَ ٱلْقَوِيُّ ٱلْأَمِينُ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنِّيٓ أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ٱبْنَتَيَّ هَٰتَيْنِ عَلَىٰٓ أَن تَأْجُرَنِي ثَمَٰنِيَ حِجَجٍۖ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِندِكَۖ وَمَآ أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَۚ سَتَجِدُنِيٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ ذَٰلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَۖ أَيَّمَا ٱلْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَٰنَ عَلَيَّۖ وَٱللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

۲۲ و مَدیَن [شهرینه] طرف یؤنلدیگی زمان [اؤز ــ اؤزونه] دئدی : «اولا بیلسین کی، ربّیم منه دوغرو یولو گؤسترهجک».

۲۳ و مَدیَن سویونا چاتدیقدا اورادا بیر دسته آدامی حیوانلارینی سوواردیغینی و اونلارین آشاغیسیندا ایکی قیزین دا [اؤز قویونلارینی سودان] اوزاق اتتدیکلرینی گؤروب دئدی : «بو نه ایشدیر؟» دئدیلر : «چوبانلار سوواریب قایتمایینجا بیز [قویونلاریمیزا] سو وئرمهریک، آتامیز ایسه یاشلی بیر قوجادیر».

۲۴ اونلارین [قویونلارینی] سوواردی. سونرا کؤلگه لیگه چکیلیب دئدی : «پروردگارا! من سنین منه نازل اتتدیگین هر خئیره محتاجام».

۲۵ او ایکی قیزدان بیری اوتانا ــ اوتانا اونون یانینا گلیب دئدی : «آتام، بیزیم[قویونلاری] سوواردیغی نین موزدونو اؤدهمک اوچون سنی چاغیریر». [موسی] اونون یانینا گلیب باشینا گلنلری اونا سؤیلهدیکده او دئدی : «قورخما! ظالم قؤمدن قورتولدون».

۲۶ او ایکی [قیزدان] بیری دئدی : «آتاجان اونو اجیر توت، چونکی بو، اجیر توتدوغون کیمسهلرین داها یاخشیسی دیر، هم گوجلو و هم ده اعتبارلی دیر».

۲۷ [شعیب] دئدی : «سککیز ایل منه ایشلهمک شرطی ایله بو ایکی قیزیمدان بیریسینی سنه أره وئرمک ایستهییرم. اگر سن تماملاییب اون ایله چاتدیرسان، بو، سنین اؤز اختیاریندادیر، من سنی چتینلیگه سالماق ایستهمیرم. انشاءآللّه منیم صالحلردن اولدوغومو گؤرهجکسن».

۲۸ [موسی] دئدی : «بو [دئدیگین] سنینله منیم آرامیزدادیر. بو ایکی مدّتین هانسینی تماملاسام، منه هئچ بیر سورغو ــ سوآل یوخدور. آللّه دا بو دئدیگیمیزه شاهیددیر».

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ
نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ
مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾
فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ
الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَا مُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ
﴿٣٠﴾ وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّىٰ مُدْبِرًا
وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَىٰ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿٣١﴾ اسْلُكْ
يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمْ إِلَيْكَ
جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ
مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾ وَأَخِي هَارُونُ هُوَ
أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي
أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾ قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ
بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا
بِآيَاتِنَا أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ ﴿٣٥﴾

۲۹　موسی او مدّتی.تماملاییب آروادینی آپاردیغی زمان طور [داغی نین] یانیندا بیر اود گؤردو. دئدی : «[بورادا] دایانین! من بیر اود گؤردوم. اوندان سیزه بلکه بیر خبر و یا اوددان بیر کؤز گتیره بیلدیم کی، قیزیشاسینیز».

۳۰　اورایا چاتدیغی زمان، وادی نین ساغ طرفیندن و او مبارك مقامدان آغاجدان سس گلدی کی : «یا موسی! منم! من، عالملرین ربّی [اولان] آللّهام».

۳۱　«عصانی آت!» [موسی] عصانین ایلان کیمی آچیلیب قیوریلدیغینی گؤردوکده دالینا باخماداں دؤنوب قاچدی. [اونا دئییلدی:] «یا موسی بری گل! قورخما سن آماندا اولانلاردانسان».

۳۲　الینی قولتوغونا قوی کی، عیبسیز آغ_آیپاق (پار_پار پاریلدایان) چیخسین. قورخودان [چیخماغین اوچون] قوللارینی قوینونا قوی! [بو] سنین ربّین طرفیندن فرعونا و اونون اعیانلارینا [آپاراجاغین] ایکی معجزه دیر. اونلار حقیقتاً، فاسق بیر قؤمدورلر.

۳۳　دئدی : «پروردگارا! من بونلاردان بیر نفر اؤلدورموشم، قورخورام کی، منی اؤلدوره لر».

۳۴　«او قارداشیم هارون دانیشیقدا مندن بلاغتلی دیر، اونو منیمله بیرلیکده منه کؤمک گؤندر کی، منیم [سؤزلریمی] تصدیق ائتسین، قورخورام کی، منی تکذیب ائده لر».

۳۵　بویوردو : «تئزلیکله قارداشی نین [واسیطه سیله] قولونو گوجلندیره جه ییک. سیزین هر ایکینیزه ده ائله بیر اوستونلوك وئره جه ییک کی، بیزیم آیه لریمیزین سایه سینده سیزه ال تاپا بیلمیه جکلر. سیز و سیزه تابع اولانلار غالب گله جکسینیز».

فَلَمَّا جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا بَيِّنَٰتٍ قَالُواْ مَا هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِىٓ ءَابَآئِنَا ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣٦﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّىٓ أَعْلَمُ بِمَن جَآءَ بِٱلْهُدَىٰ مِنْ عِندِهِۦ وَمَن تَكُونُ لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرِى فَأَوْقِدْ لِى يَٰهَٰمَٰنُ عَلَى ٱلطِّينِ فَٱجْعَل لِّى صَرْحًا لَّعَلِّىٓ أَطَّلِعُ إِلَىٰٓ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّى لَأَظُنُّهُۥ مِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٣٨﴾ وَٱسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُۥ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَٰهُ وَجُنُودَهُۥ فَنَبَذْنَٰهُمْ فِى ٱلْيَمِّ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَجَعَلْنَٰهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى ٱلنَّارِ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ وَأَتْبَعْنَٰهُمْ فِى هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ هُم مِّنَ ٱلْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ مِنۢ بَعْدِ مَآ أَهْلَكْنَا ٱلْقُرُونَ ٱلْأُولَىٰ بَصَآئِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

۳۶　موسی بیزیم آچیق—آیدین آیه‌لریمیزی اونلارا گتیردیکده دئدیلر : «بو، اویدورولموش سحردن غیری بیر شئی دئییلدیر. هئچ قاباقکی آتا—بابالاریمیزدان دا بئله [بیر شئی] ائشیتمه‌میشیک».

۳۷　موسی دا دئدی : «منیم ربّیم، اؤز طرفیندن هدایت گتیرن و آخرت ائوی‌نین [یاخشی] عاقبتی اونا نصیب اولان شخصین [حالینی] یاخشیجا بیلیر. حقیقتاً، ظلمکارلار نجات تاپمازلار».

۳۸　و فرعون دئدی : «ای اعیانلار! من سیزین اوچون اؤزومدن غیری بیر تانری [اولدوغونو] بیلمیرم. ای هامان! منیم اوچون پالچیق اوستونده اود قالا (کرپیج بیشیر) و منیم اوچون [اوجا] بیر بورج دوزلت، بلکه بویلانیب موسانین آلله‌هینی تاپدیم. من، حقیقتاً، اونو یالانچیلاردان گمان ائدیرم».

۳۹　او و اونون اوردوسو یئر اوزونده حقسیز یئره تکبّرلوك گؤستردیلر و ائله گمان ائتدیلر کی، بیزیم یانیمیزا قایتاریلمایاجاقلار.

۴۰　نهایت، اونو و اوردوسونو توتوب دریایا آتدیق، باخ گؤر ظلمکارلارین آخر—عاقبتی نئجه اولدو.

۴۱　و اونلاری اودا چاغیران رهبرلر آدلاندیردیق و قیامت گونو کؤمک ائدیلمیه‌جکلر.

۴۲　و بو دونیادا اونلارین دالـلارینجا لعنت باغلادیق و قیامت گونونده ده ایی‌رنج کیمسه‌لردن اولاجاقلار.

۴۳　دوغرودان دا، اوّلکی نسلـلری هلاك ائتدیکدن سونرا انسانلارا ایشیق، هدایت و رحمت اولماسی اوچون موسایا کتاب وئردیک کی، بلکه نصیحت قبول ائتسینلر.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ
وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَٰكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا
فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ۚ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ
تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾
وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَٰكِنْ رَحْمَةً مِنْ
رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ
﴿٤٦﴾ وَلَوْلَا أَنْ تُصِيبَهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا
رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
﴿٤٧﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا
أُوتِيَ مُوسَىٰ ۚ أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ ۖ قَالُوا سِحْرَانِ
تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ
مِنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعْهُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾ فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ
أَهْوَاءَهُمْ ۚ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنَ
اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

۴۴ [پیغمبرلیک] ایشی[نی] موسایا تاپشیردیغیمیز زمان سن [طوروون و یا وادی‌نین] غرب طرفینده دئییلدین و شاهیدلردن [ده] دئییلدین.

۴۵ و لاکین بیز بیر چوخ نسللر یاراتدیق، اونلارین عؤمورلری اوزون اولدو. و سن مَدین ساکنلری‌نین آراسیندا دئییلدین کی، بیزیم آیه‌لریمیزی اونلارا اوخویاسان. لاکین [اونلارین خبرلرینی سنه] گؤنده‌رن بیزیک.

۴۶ [موسانی] سسله‌دیگیمیز زمان سن طوروون یانیندا دئییلدین، لاکین [بو] سنین ربّیندن بیر رحمتدیر کی، سندن قاباق اؤزلرینه بیر خبردارلیق ائدن گلمه‌ین قؤمو خبردارلیق ائله‌سن، بلکه اونلار نصیحت قبول ائتدیلر.

۴۷ و سنی گؤندردیک کی، اؤز عمللری اوزوندن باشلارینا بیر مصیبت گلدیکده : «پروردگارا! بیزه بیر پیغمبر گونده‌رئیدین کی، سنین آیه‌لرینه تابع اولایدیق و ایمان گتیرنلردن اولایدیق» ،ــ دئمه‌سینلر.

۴۸ بیزیم طرفدن اونلارا حق گلدیگی زمان دئدیلر : «نییه موسایا وئریلن [معجزه‌لرین] مثلی بیزه وئریلمیر؟» مگر قاباقجادان موسایا وئریله‌نه کافر اولوب دئمه‌دیلر کی : «بیرــ‌بیری ایله کؤمکلشن ایکی ساحردیر». مگر دئمه‌دیلر کی : «بیز، تمامیله انکار ائدیریک؟»

۴۹ [یا محمّد!] دئ : «اگر دوز دئییرسینیزسه، آلله طرفیندن بو ایکیسیندن داها یاخشی هدایت ائدن بیر کتاب گتیرین کی، من اونا تابع اولوم».

۵۰ اگر سنه جواب وئرمه‌سه‌لر بیل کی، اونلار آنجاق اؤز هواــ‌هوسلری‌نین (نفسی ایستکلری‌نین) تابعلیگینده‌دیرلر. آلّلهدان بیر هدایت اولمادان اؤز هواــ‌هوسینه اویان کیمسه‌دن داها آزغین کیم اولا بیلر؟ شبهه‌سیز کی، آلله ظالم قؤمو هدایت ائتمز.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ اَلَّذِيْنَ
اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِهٖ هُمْ بِهٖ يُؤْمِنُوْنَ ﴿٥٢﴾ وَاِذَا
يُتْلٰى عَلَيْهِمْ قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِهٖٓ اِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّنَآ اِنَّا كُنَّا
مِنْ قَبْلِهٖ مُسْلِمِيْنَ ﴿٥٣﴾ اُولٰٓئِكَ يُؤْتَوْنَ اَجْرَهُمْ مَّرَّتَيْنِ
بِمَا صَبَرُوْا وَيَدْرَءُوْنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ
يُنْفِقُوْنَ ﴿٥٤﴾ وَاِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ اَعْرَضُوْا عَنْهُ وَقَالُوْا لَنَآ
اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجٰهِلِيْنَ
﴿٥٥﴾ اِنَّكَ لَا تَهْدِيْ مَنْ اَحْبَبْتَ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِيْ مَنْ
يَّشَآءُ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ ﴿٥٦﴾ وَقَالُوْٓا اِنْ نَّتَّبِعِ الْهُدٰى مَعَكَ
نُتَخَطَّفْ مِنْ اَرْضِنَا اَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَّهُمْ حَرَمًا اٰمِنًا يُّجْبٰٓى اِلَيْهِ ثَمَرٰتُ
كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّنْ لَّدُنَّا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٥٧﴾ وَكَمْ اَهْلَكْنَا
مِنْ قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيْشَتَهَا فَتِلْكَ مَسٰكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِّنْ بَعْدِهِمْ
اِلَّا قَلِيْلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوٰرِثِيْنَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ
الْقُرٰى حَتّٰى يَبْعَثَ فِيْٓ اُمِّهَا رَسُوْلًا يَّتْلُوْا عَلَيْهِمْ اٰيٰتِنَا
وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرٰٓى اِلَّا وَاَهْلُهَا ظٰلِمُوْنَ ﴿٥٩﴾

۵۱ حقیقتاً، بیز [قرآنین آیه‌لرینی] بیر ــ بیری‌نین آردینجا گؤندردیک کی، بلکه اونلار نصیحت قبول ائتسینلر.

۵۲ قاباقجادان اؤزلرینه کتاب وئردیکلریمیز کسلر، اونلار [قرآنا] ایمان گتیررلر.

۵۳ و اونلارا [بو کتاب] اوخوندوغو زمان دئیرلر: «بیز اونا ایمان گتیردیک، دوغرودان دا او حقّ اولاراق ربّیمیزدن گلن [بیر کتاب]دیر. اوندان قاباق دا بیز مسلمان ایدیک.

۵۴ اونلارا صبر ائتدیکلرینه گؤره ایکی قات اجر وئریله جکدیر. بونلار، پیسلیگی یاخشیلیقلا دفع ائدرلر و اؤزلرینه وئردیگیمیز روزی‌دن انفاق ائدرلر.

۵۵ و بوش سؤز ائشیتدیکلری زمان، اوندان اوز چئویرر و دئیرلر: «بیزیم عمللریمیز بیزه، سیزین عمللرینیز ده سیزه عائددیر؛ ساغ اولون؛ بیز جاهللرله جهل ائله‌مک ایسته‌مه‌ریک».

۵۶ شبهه‌سیز کی، سن ایسته‌دیگین کسی هدایت ائده بیلمزسن، لاکین اَللّه ایسته‌دیگی هر کسی هدایت ائدر و او هدایته لایق اولانلاری داها یاخشی بیلر.

۵۷ و دئدیلر: «اگر بیز سنینله بیرلیکده هدایته تابع اولساق، اؤز یوردوموزدان دیده‌رگین دوشه‌جه‌ییک». مگر بیز اونلاری اؤزوموزدن بیر روزی اولاراق هر یئرین محصولونون ییغیشیب گتیریلدیگی اَمن ــ آمان اولان مقدّس بیر یئرده ساکن ائتمه‌دیک‌می؟ لاکین اونلارین چوخو بیلمیرلر.

۵۸ بیز، خوش یاشاییشلاری [اؤزلرینی] سرمست ائدن نئچه ــ نئچه شهرلرین [اهلینی] هلاک ائتدیک. اؤزلریندن سونرا آز بیر دوشرگه‌لردن ساوایی مسکون اولونمایان اونلارین یوردلاری بودور. و اونلارا بیز وارث اولدوق.

۵۹ سنین ربّین [قاباقجادان] مرکزلرینه آیه‌لریمیزی اوخویان بیر پیغمبر گؤندرمه‌میش شهرلری هلاک ائدن اولمادی و بیز اهالیسی ظالم اولان شهرلردن غیریسینی هلاک ائتمه‌دیک.

وَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا عِندَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَن وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِيَ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَآ أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَآ إِلَيْكَ مَا كَانُوٓا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَآءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَآ أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾ فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنۢبَآءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَآءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰٓ أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ اللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

۶۰ سیزه وئریلن هر شئی دنیا حیاتی‌نین گذرانی و بر—بزه‌یی‌دیر. آلّهین یانیندا اولان ایسه خئییرلی و قالاندیر، هئچ دوشونمورسونوزمو؟

۶۱ [ایره‌لی‌ده] قورووشاجاغی گؤزه‌ل بیر وعده وئردیگیمیز شخص، دنیوی حیات گذرانی وئردیگیمیز، سونرا دا قیامت گونونده [سورغو—سوآل اوچون] حاضر اندیله‌جکلردن اولان کیمسه کیمیدیرمی؟

۶۲ او گون [آلّه] اونلاری چاغیریب بویورار کی: «گمان اتدیگینیز شریکلریم هاردادير؟»

۶۳ [عذاب] حؤکمو علیه لرینه واجب اولانلار دئیه جکلر: «پروردگارا! بیزیم آزدیردیقلاریمیز کیمسه‌لر بونلاردیر، اؤزوموز آزدیغیمیز کیمی اونلاری دا آزدیردیق. سنه اونلاردان برائت اندیریک، [اصلینده] اونلار بیزه پرستش اتمیردیلر».

۶۴ اونلارا دئییلر: «شریکلرینیزی چاغیرین!» اونلار چاغیراجاقلار، لاکین اونلار جواب وئرمیه‌جکلر و اونلار عذابی گؤروب [آرزو انده جکلر کی،] کاش هدایت تاپمیش اولایدیلار.

۶۵ او گون آلّه اونلاری چاغیریب بویورار: «منیم پیغمبرلریمه نه جواب وئردینیز؟»

۶۶ او گون بوتون خبرلر اونلارا کور اولار (گلیب چاتماز) و بیر—بیرلریندن سوروشا بیلمزلر.

۶۷ تؤبه اندن، ایمان گتیرن صالح عمل اندن کیمسه ایسه، نجات تاپمیشلاردان اولدوغونا بیر اومید واردیر.

۶۸ سنین ربّین ایسته‌دیگینی یارادار و سئچر، اونلارین سئچگی حقلری یوخدور. آلّه اونلارین شریک قوشدوقلاریندان پاك و اوجادیر.

۶۹ و سنین ربّین اونلارین سینه‌لرینده گیزلتدیکلرینی و آشکار اتدیکلرینی ده بیلیر.

۷۰ و او، اؤزوندن غیری بیر تانری اولمایان آلّهدیر. دنیادا و آخرتده حمد، تمامیله، اونا مخصوصدور. حؤکم اونوندور و اونا طرف قایتاریلاجاقسینیز.

قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَاْتِيْكُمْ بِضِيَآءٍ ؕ اَفَلَا تَسْمَعُوْنَ ﴿٧١﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَاْتِيْكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُوْنَ فِيْهِ ؕ اَفَلَا تُبْصِرُوْنَ ﴿٧٢﴾ وَمِنْ رَّحْمَتِهٖ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوْا فِيْهِ وَلِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٧٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيْهِمْ فَيَقُوْلُ اَيْنَ شُرَكَآئِيَ الَّذِيْنَ كُنْتُمْ تَزْعُمُوْنَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيْدًا فَقُلْنَا هَاتُوْا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوْٓا اَنَّ الْحَقَّ لِلّٰهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿٧٥﴾ اِنَّ قَارُوْنَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوْسٰى فَبَغٰى عَلَيْهِمْ ۪ وَاٰتَيْنٰهُ مِنَ الْكُنُوْزِ مَآ اِنَّ مَفَاتِحَهٗ لَتَنُوْٓاُ بِالْعُصْبَةِ اُولِى الْقُوَّةِ ۗ اِذْ قَالَ لَهٗ قَوْمُهٗ لَا تَفْرَحْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِيْنَ ﴿٧٦﴾ وَابْتَغِ فِيْمَآ اٰتٰىكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيْبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَاَحْسِنْ كَمَآ اَحْسَنَ اللّٰهُ اِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْاَرْضِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿٧٧﴾

۷۱ دئ : «بیر دئیین گؤرك، اگر آلله گئجه‌نی قیامت گونونه قده‌ر سیزین اوستونوزده دائمی ائتسه، آللهدان غیری هانسی تانری سیزه بیر ایشیق گتیره بیلر!؟ مگر ائشیتمیرسینیزمی؟»

۷۲ دئ : «نه فکرده‌سینیز، اگر آلله قیامت گونونه قده‌ر گوندوزو سیزین اوچون دائمی ائتسه، آللهدان غیری هانسی تانری سیزین اوچون بیر گئجه گتیرر کی، اوندا دینجله سینیز؟ مگر گؤرمورسونوزمو؟»

۷۳ اؤز مرحمتیندن سیزین اوچون گئجه‌نی و گوندوزو یاراتدی کی، اوندا (گئجه ده) دینجله سینیز و [بوندا] اونون فضل ـ کرمیندن [روزی] آختاراسینیز، بلکه شکر ائده سینیز.

۷۴ او گون، آلله اونلاری چاغیریب بویورار : «گمان ائتدیگینیز شریکلریم هارداديز؟»

۷۵ هر امّتدن بیر شاهید چیخاردیب، دئیه‌ریک : «اؤز دلیللرینیزی گتیرین!» اوندا بیلرلر کی، حق آللهیندیر و اویدورموش اولدوقلاری شئیلر اونلارین [گؤزلریندن] ایتیب گئدر.

۷۶ قارون موسانین قؤموندن ایدی، اونلارا ظلم ائتدی و بیز اونا ائله خزینه وئرمیشدیک کی، آچارلاری، قوّتلی بیر دسته‌یه آغیر گلردی. بیر گون قؤمو اونا : «شادلیق ائتمه! چونکی آلله [لوغالانیب] شادلیق ائدنلری دوست توتماز»، ـ دئدی.

۷۷ آللهین سنه وئردیگی شئیلرده آخرت ائوینی آختار و دنیاداکی پایینی دا اونوتما! و آللهین سنه یاخشی‌لیق ائتدیگی کیمی یاخشیلیق ائت! یئر اوزونده فساد آردینجا اولما! اونا گؤره کی، آلله فتنه ـ فساد تؤره‌دنلری سئومز.

قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍ عِندِىٓ ۚ أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ
مِن قَبْلِهِۦ مِنَ ٱلْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا ۚ
وَلَا يُسْـَٔلُ عَن ذُنُوبِهِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ فِى زِينَتِهِۦ ۖ
قَالَ ٱلَّذِينَ يُرِيدُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا يَـٰلَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَآ أُوتِىَ
قَـٰرُونُ إِنَّهُۥ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ
وَيْلَكُمْ ثَوَابُ ٱللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَـٰلِحًا ۚ وَلَا
يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلصَّـٰبِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهِۦ وَبِدَارِهِ ٱلْأَرْضَ
فَمَا كَانَ لَهُۥ مِن فِئَةٍ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَمَا كَانَ
مِنَ ٱلْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾ وَأَصْبَحَ ٱلَّذِينَ تَمَنَّوْا۟ مَكَانَهُۥ بِٱلْأَمْسِ
يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ
وَيَقْدِرُ ۖ لَوْلَآ أَن مَّنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا ۖ وَيْكَأَنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ
ٱلْكَـٰفِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ ٱلدَّارُ ٱلْـَٔاخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ
عُلُوًّا فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۚ وَٱلْعَـٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾ مَن
جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيْرٌ مِّنْهَا ۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى
ٱلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

۷۸ [قارون] دئدی : «بونلاری منده اولان علم سایه سینده آلده ائتمیشم». مگر بیلمیردی کی، آلله اوندان اوّلکی نسللرده اوندان داها قوّتلی و داها وارلیلارینی محو ائدیبدیر؟ گناهکارلارین [بللی اولدوقلاری اوچون] گناهلاریندان اصلا سوروشولماز.

۷۹ [بیر گون قارون] اؤز احتشامی ایچینده قؤمونون قنشرینه چیخدی. دنیا حیاتینی ایسته ینلر دئدیلر : «کاش کی، قارونا وئریلن [دؤلتین مثلی] بیزه ده وئریله یدی. حقیقتاً، او، بؤیوك بخت صاحبیدیر».

۸۰ اؤزلرینه علم وئریلن کیمسه لر ایسه بئله دئدیلر : «وای اولسون سیزه! ایمان گتیریب صالح عمل ائدن کیمسه اوچون آللهین ثوابی داها یاخشیدیر». و بونا آنجاق صبر ائدنلر چاتارلار.

۸۱ نهایت، قارونو ائوی ایله بیرلیکده یئره باتیردیق. آلله مقابلینده اونا کؤمک ائده بیلن هئچ بیر دسته یوخودو؛ اؤزو ده اؤزونه بیر کؤمک ائده بیلمه دی.

۸۲ دونن اونون یئرینده اولماغی آرزو ائدنلر دؤنوب سحر دئییردیلر : «وای اولسون! دئمک، آلله اؤز بنده لریندن بیرینی ایسته سه روزیسینی آرتیرار و یا ایسته سه، تنگیشدیره ر. اگر آلله بیزه لطف ائتمه سیدی، بیزی [ده] یئره باتیراردی. دئمک، کافرلر نجات تاپمایاجاقلارمیش!»

۸۳ بو آخرت ائوی ایسه، بیز اونو یئر اوزونده تکبّرلوك ائتمه ینلره و فتنه ـ فساد تؤره تمه ینلره وئره ریک و گؤزه ل عاقبت متّقیلریندیر.

۸۴ هر کس یاخشی عمل گتیرسه اونا بوندان داها یاخشیسی وئریلر و هر کس پیس عمل گتیرسه، پیس عمللر ائدنلره تکجه عمللری نین جزاسی وئریلر!

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ ۚ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ مَن جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨٥﴾ وَمَا كُنتَ تَرْجُو أَن يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۖ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ ۖ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۖ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ ۘ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ ۚ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

سورة العنكبوت مكية وهي تسع وستون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الم ﴿١﴾ أَحَسِبَ النَّاسُ أَن يُتْرَكُوا أَن يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٣﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَن يَسْبِقُونَا ۚ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤﴾ مَن كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥﴾ وَمَن جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

۸۵ قرآنی سنه واجب بویوران کس (آلله) قطعاً سنی قاییداجاغین یئره قایتاراجاقدیر. دئ: «ربّیم، کیمین هدایتله گلدیگینی، کیمین ده آچیق ـ آشکار آزغینلیقدا اولدوغونو داها یاخشی بیلیر».

۸۶ قرآنین سنه نازل اولاجاغینا اومید اتمیردین. [بو ایسه] سنین ربّیندن آنجاق بیر رحمت ایدی. دئمک، کافرلره اصلا آرخا دورما!

۸۷ آللهین آیه‌لری سنه نازل ائدیلندن سونرا گؤزله سنی اونلاردان چکیندیرمه سینلر. اؤز ربّینه طرف دعوت ائت و مشرکلردن اولما!

۸۸ و آللهلا یاناشی آیری بیر تانرینی چاغیرما (عبادت اتمه!)، اوندان (آللهدان) غیری هئچ بیر تانری یوخدور. آللهین ذاتیندان باشقا هر شئی محو اولاندیر. حؤکم اونا مخصوصدور و اونا طرف قایتاریلاجاقسینیز.

عنکبوت سوره سی [۲۹]

بو سوره قرآن ـ کریمین ایگیرمی دوققوزونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۶۹) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللهین آدی ایله

۱ الم (الف، لام، میم).

۲ آیا انسانلار بئله حساب ائدیرلر کی، محض: "ایمان گتیردیک"، ـ دئمکله اونلاردان ال چکیلیب، اونلار امتحان اولونمایاجاقلار؟

۳ و شبهه سیز کی، اونلاردان اوّلکی لری امتحانا چکمیشیک. آلله، حؤکماً دوغرو دانیشانلاری دا معیّن لشدیرملیدیر، یالان دانیشانلاری دا معیّن لشدیرملیدیر.

۴ یوخسا پیس عمللر ائدن کسلر بیزیم الیمیزدن قورتولوب قاچا بیله جکلرینی گمان ائدیرلر؟ اونلار نئجه ده پیس حؤکم ائدیرلر.

۵ آللها راستلاشاجاغینی اومید ائدن شخص (بیلسین کی،) آللهین [معیّن ائتدیگی] اجل، حؤکماً گله جکدیر و او، ائشیدن و بیلندیر.

۶ هر کس [آلله یولوندا] چالیشیرسا، اصلینده اؤزو اوچون چالیشیر. حقیقتاً، آلله، مطلق عالملردن (اهلیندن) غنی دیر.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝٧ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ
بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا ۖ وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
فَلَا تُطِعْهُمَا ۚ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝٨
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ
۝٩ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ
جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ ۖ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ ۚ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ
الْعَالَمِينَ ۝١٠ وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ
الْمُنَافِقِينَ ۝١١ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا
سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ
مِنْ شَيْءٍ ۖ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۝١٢ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ
أَثْقَالِهِمْ ۖ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝١٣
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ
إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ۝١٤

۷ ایمان گتیریب صالح عمل ائدنلرین گناهلارینی اونلاردان مطلق سیلریک و اونلارا ائتدیکلری عمللردن داها گؤزه‌ل اجر وئره‌ریک.

۸ و انسانا تاپشیردیق کی، آتا–آناسینا یاخشی‌لیق ائتسین، اگرسنی علمین اولمادیغی (بیلمه‌دیگین) بیر شئیی منه شریک قوشماغینا وادار ائتسه‌لر، اوندا اونلارا (آتا–آنایا) اطاعت ائتمه! دؤنوشونوز منه طرفدیر. او زمان نه‌لر ائتدیکلرینیزی سیزه خبر وئره جگم.

۹ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر ایسه، البتّه اونلاری صالحلرین جرگه‌سینه داخل ائده‌جه‌ییک.

۱۰ انسانلار آراسیندا ائله‌سی ده واردیر کی، دئییر: «آلّلها ایمان گتیردیک». [آمما] آلّله یولوندا اذیّته دوشدوکده انسانلارین اذیّتینی آلّلهین عذابی کیمی حساب ائدیر. و اگر سنین ربّیندن بیر ظفر گلسه، البتّه دئیرلر کی: «بیز سیزینله ایدیک». مگر آلّله عالملرین [اهلی‌نین] اوره‌کلرینده اولانلارا داها عالیم دئییلدیرمی؟

۱۱ آلّله، حقیقتاً، ایمان گتیرنلری ده معیّن‌لشدیرملیدیر و منافقلری ده معیّن‌لشدیرملیدیر.

۱۲ کافرلر ایمان گتیرنلره دئیرلر: «بیزیم یولوموزو توتوب گئدین، گناهلارینیز بیزیم بوینوموزا!» لاکین اونلار، بونلارین گناهلاریندان هئچ بیر شئیی بویونلارینا گؤتورن دئییللر. حقیقتاً، اونلار یالانچی‌دیرلار.

۱۳ اونلار، مطلقاً، اؤز یوکلرینی (گناهلارینی) و اؤز یوکلریله برابر داها نئچه یوکلری داشییاجاقلار و قیامت گونو افترا اویدوردوقلاری شئیلردن اؤترو مطلق سورغو–سوآلا چکیله‌جکلر.

۱۴ و نوحو اؤز قؤمونه [پیغمبر] گؤندردیک، اونلارین آراسیندا مین ایلدن اللی [ایل] اسکیک قالدی. سونرا ظالم اولدوقلاری حالدا طوفان اونلاری یاخالادی.

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾
وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ
لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ
إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ
لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِندَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ
وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَإِن تُكَذِّبُوا فَقَدْ
كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ
إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ
فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ
الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ
وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ فِي
الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا
نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ
يَئِسُوا مِن رَّحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

۱۵ اونو و گمیده کیلری قورتاردیق، اونو (گمینی) عالملره بیر عبرت ائتدیک.

۱۶ [یا محمّد!] ابراهیمی ده [یاد ائت] کی، اؤز قؤمونه دئدی: «آللّها عبادت ائدین و اوندان قورخون! بو سیزین اوچون خئییرلیدیر، اگر بیلسه‌نیز».

۱۷ حقیقتاً، سیز آللّهی قویوب بوتلره عبادت ائدیرسینیز و یالان اویدوروروسونوز. شبهه‌سیز کی، آللّهدان غیری عبادت ائتدیکلرینیز [تانریلار] سیزه هئچ بیر روزی وئرمگه قادر دئییلدیرلر. روزینی آللّهین یانیندا آختارین! اونا عبادت ائدین و اونا شکر ائدین! چونکی اونا طرف قایتاریلاجاقسینیز.

۱۸ و اگر تکذیب ائتسه‌نیز؛ [بیلین کی،] سیزدن اوّلکی امّتلر ده تکذیب ائتدیلر؛ پیغمبره ایسه آچیق–آیدین تبلیغ ائتمکدن غیری [بیر وظیفه] یوخدور.

۱۹ مگر گؤرمه ییلر کی، آللّه یاراتماغا نئجه باشلاییر، سونرا دا [نئجه] اونو (یارانیشی) قایتاریر. حقیقتاً، بو (تزه‌دن یاراتماق)، آللّه اوچون چوخ آساندیر.

۲۰ دئ: «یئر اوزونده گزیب دولانین و گؤرون کی، آللّه یاراتماغا نئجه باشلاییب، سونرا سونونجو یارادیلیشی دا یاراداجاقدیر». حقیقتاً، آللّه هر بیر ایشه قادردیر.

۲۱ ایسته‌دیگینه عذاب وئرر، ایسته‌دیگینه ده رحم ائدر و اونا طرف دؤندریله جکسینیز.

۲۲ سیز نه یئر اوزونده، نه ده گؤیده آللّهی عاجزلندیره بیلمزسینیز، آللّهین مقابلینده هئچ بیر دوستونوز و کؤمگینیز یوخدور.

۲۳ آللّهین آیه‌لرینی و اونا راستلاشماغی انکار ائدنلر منیم رحمتیمدن مأیوس اولوبلار، اونلار اوچون آغریلی عذاب واردیر.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَىٰهُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلنَّارِ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾ وَقَالَ إِنَّمَا ٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ أَوْثَٰنًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ ثُمَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٥﴾ ۞ فَـَٔامَنَ لَهُۥ لُوطٌ ۘ وَقَالَ إِنِّى مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّىٓ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾ وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِى ذُرِّيَّتِهِ ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلْكِتَٰبَ وَءَاتَيْنَٰهُ أَجْرَهُۥ فِى ٱلدُّنْيَا ۖ وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٢٧﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٨﴾ أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ ٱلسَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِى نَادِيكُمُ ٱلْمُنكَرَ ۖ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱئْتِنَا بِعَذَابِ ٱللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِى عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

۲۴ اونون قوْمونون جوابی : «اؤلدورون اونو و یا یاندیرین اونو!» ــ دئمکدن غیری بیر شئی دئییلدی. سونرا آلله اونو اوددان قورتاردی. حقیقتاً ، بوندا ایمان گتیرن قوْم اوچون عبرتلر واردیر.

۲۵ و [ابراهیم] دئدی : «دنیا حیاتیندا، آلّهی قویوب بیر دسته بوتلری اؤز آرانیزدا دوستلوق [واسیطه‌سی] ائتدینیز، قیامت گونو بعضی‌نیز بعضی‌نیزی انکار ائده‌جک و بعضی‌نیز بعضی‌نیزه لعنت دئیه‌جک. یئرینیز جهنّمدیر و سیزین اوچون هئچ بیر کؤمکچی یوخدور».

۲۶ لوط اونا ایمان گتیردی و [ابراهیم] دئدی : «من ربّیمه طرف هجرت ائتمه‌لی‌یم، حقیقتاً، او عزّت و حکمت صاحبی‌دیر».

۲۷ و بیز اونا اسحاقی و یعقوبو عطا ائتدیک و نسلی اوچون پیغمبرلیک و کتاب وئردیک و دنیادا أجرینی اؤده‌دیک و البتّه آخرتده ده صالحلردن اولاجاق.

۲۸ [یا محمّد!] لوطو دا [یاد ائت کی،] اؤز قوْمونه دئدی : «سیز الله بیر ایشه‌نج ایش گؤرورسونوز کی، سیزدن اوّل (ساوایی) عالمده هئچ بیر کس او ایشی گؤرمه‌ییبدیر».

۲۹ «سیز ائرککلره مئیل گؤستریر، یول کسیر و مجلسلرینیزده پیس ایشلر گؤرورسونوزمو؟» [لاکین] قوْمونون جوابی : «اگر دوز دئییرسنسه، آلّهین عذابینی بیزه گتیر [گؤره‌ك]!» ــ دئمکدن غیری بیر شئی دئییلدی.

۳۰ [لوط] دئدی : «پروردگارا! منی فتنه ــ فساد سالان قوْمون مقابلینده حمایه ائت!».

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا أَهْلِ هَٰذِهِ الْقَرْيَةِ ۖ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا ۚ قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا ۖ لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ ۖ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٣﴾ إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَٰذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٣٦﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَ وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ مَسَاكِنِهِمْ ۖ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٣٨﴾

۳۱ بیزیم ائلچی‌لریمیز، ابراهیمه مژده گتیردیکده دئدیلر: «بیز بو شهرین اهلینی هلاك ائتمه‌لی‌ییک. اونا گؤره کی، اونون اهلی ظلمکار ایدیلر».

۳۲ دئدی: «[آخی] لوط [دا] اورادادیر!» دئدیلر: «بیز کیمین اورادا اولدوغونو داها یاخشی بیلیریک. عذابدا قالمالی اولان آروادیندان ساوایی [هم] اونا و [هم ده] عائله‌سینه، البتّه، نجات وئره‌جه‌ییک».

۳۳ بیزیم ائلچی‌لریمیز لوطون یانینا گلدیکلری زمان [لوط] اونلارا گؤره نگران اولوب [پیسه‌لدی و اونلاری قورویا بیلمیه جگینه گؤره] اوره‌گی سیخیلدی. دئدیلر: «قورخما! غم یئمه! بیز عذابدا قالمالی اولان آروادیندان ساوایی سنی و سنین عائله‌نی، البتّه، نجات وئره‌نیک».

۳۴ «بیز بو شهرین اهالیسینه ــ ائتدیکلری پیس ایشه گؤره ــ گؤیدن بیر عذاب نازل ائده‌نیک».

۳۵ و حقیقتاً، بیز آنلاییب ــ دوشونن بیر قؤم اوچون او [شهردن] آچیق ــ آیدین بیر نشانه قویدوق.

۳۶ و مَدیَن [اهلینه] قارداشلاری شعیبی [گؤندردیک]. دئدی: «ای منیم قؤموم! آللّها عبادت ائدین، آخرت گونونه اومیدوار اولون و یئر اوزونده فتنه ــ فساد تؤره‌دن اولمایین!»

۳۷ یئنه اونو تکذیب ائتدیلر، نتیجه‌ده اونلاری زلزله توتدو و ائولرینده دیزلری اوسته ییخیلیب [مئییت] دوشدولر.

۳۸ عاد و ثمودو [دا هلاك ائتدیک]. بو، اونلارین مسکنلریندن سیزه بللیدیر. شیطان عمللرینی اونلارا گؤزه‌ل گؤستردی و اونلاری یولدان ساخلادی. حالبوکی اونلار بصیرت اهلی ایدیلر.

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿٣٩﴾ فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنْبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾ مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾ اتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

۳۹ قارون، فرعون و هامانی دا [محو اتدیک]. موسی اونلارا آچیق ـ آیدین [آیتلر] گتیردی. اونلار ایسه، یئر اوزونده تکبّرلوك اتدیلر. [یئنه ده عذابیمیزدان] قاچا بیلمه‌دیلر.

۴۰ هر بیرینی اؤز گناهلاری ایله توتدوق، بعضی‌لرینی اوزلرینه داش سوووران کولک گؤندردیک، بعضی‌لرینی شدّتلی بیر گورولتو بورودو، بعضی‌لرینی یئره باتیردیق و بعضی‌لرینی ده [سودا] غرق اتدیک. آللّه اونلارا ظلم اتدن دئییلدی، اونلار اؤزلری اؤزلرینه ظلم اتدیردیلر.

۴۱ آللّهدان غیری [اؤزلرینه آیری] دوستلار توتانلارین مَثلی اؤزونه یووا قورموش تور آتانین مَثلی کیمیدیر. اونا گؤره کی، ائولرین [بینؤوره اعتباری ایله] لاپ بوشو تور آتانین یوواسیدیر، فقط اونلار بیلسئیدیلر.

۴۲ آللّه حقیقتاً، اؤزوندن غیری اونلارین نه‌یه عبادت اتدیکلرینی بیلیر، چونکی او عزّت و حکمت صاحبی‌دیر.

۴۳ بیز بو مثللری انسانلار اوچون چکیریک، [لاکین] اونلاری عالیملردن غیریلری آنلامازلار.

۴۴ آللّه، گؤیلری و یئری حق اولاراق یاراتدی. حقیقتاً، بوندا مؤمنلر اوچون بؤیوك بیر عبرت واردیر.

۴۵ [یا محمّد!] کتابدان سنه وحی اولونانلاری اوخو و ناماز قیل! چونکی ناماز پیس و چیرکین ایشلردن ساخلار. البتّه آللّهین ذکری داها بؤیوکدور و آللّه، سیزین نه اتدیکلرینیزی بیلیر.

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْهُمْ ۖ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَإِلَٰهُنَا وَإِلَٰهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَكَذَٰلِكَ
أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ ۚ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ
بِهِ ۖ وَمِنْ هَٰؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
الْكَافِرُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ
وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ ۖ إِذًا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٤٨﴾ بَلْ هُوَ آيَاتٌ
بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا
إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ ۖ
قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥٠﴾
أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ
عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا ۖ
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَالَّذِينَ آمَنُوا
بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٥٢﴾

۴۶ اهل‌ــ کتابین ظلم ائدنلریندن ساوایی، اونلارلا لاپ گؤزه‌ل بیر شکیلده مجادله ائدین و دئیین کی: «بیزه نازل اولانا دا، سیزه نازل اولانا دا ایمان گتیرمیشیک، بیزیم تانریمیز دا سیزین تانرینیز دا بیردیر و بیز اونا تسلیم اولان کیمسه‌لریک».

۴۷ [یا محمّد!] سنه ده بئله جه کتاب گؤندردیک، اؤزلرینه کتاب وئردیکلریمیز اونا ایمان گتیریرلر و بونلاردان دا (مکّه اهلیندن) اونا ایمان گتیرن واردیر. آیه‌لریمیزی کافرلردن آیریسی انکار ائتمز.

۴۸ و سن بوندان (قرآندان) اوّل نه بیر کتاب اوخویاردین و نه ده اؤز اَلین ایله یازاردین، یوخسا، باطله اویانلار شک‌ــ شبهه ائدردیلر.

۴۹ خیر، بو (قرآن)، علم وئریلمیش کسلرین سینه لرینده [یئرلشمیش] آچیق‌ــ آیدین آیه‌لردیر. بیزیم آیه لریمیزی ظلم ائدنلردن غیریسی انکار ائتمز.

۵۰ و دئدیلر: «نه اوچون اونا ربّی طرفیندن آیتلر (معجزه‌لر) گؤنده‌ریلمه‌ییب؟» دئ: «او آیتلر اَللّهین یانینداdir و من تکجه آچیق‌ــ آیدین بیر خبردارلیق ائده‌نم (قورخودانام)».

۵۱ اونلارا اوخونان بو کتابی سنه نازل ائتمه گیمیز اونلارا کفایت ائتمه دیمی؟ حقیقتاً، بوندا ایمان گتیرن جماعت اوچون بیر رحمت و بیر اؤیود‌ــ نصیحت واردیر.

۵۲ منیمله سیزین آرانیزدا اَللّهین شاهید اولماسی کفایت ائدر. [او،] گؤیلرده و یئرده نه اولدوغونو بیلیر. باطله اینانیب اَللّهی انکار ائدنلر زیانکارلاردیرلار.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ ۚ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُسَمًّى لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾ يَوْمَ يَغْشَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ۖ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٥٨﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

۵۳ سنی عذابین تئز گلمه سینه قاریخدیریرلار، اگر معیّن أجل اولماسایدی، عذاب اونلارا در حال گلردی. شبهه سیز کی، اونلارین اؤزلری بیلمه دن [عذاب] اونلارا غفلتاً گله جکدیر.

۵۴ سنی عذابین تئز گلمه سینه قاریخدیریرلار، حقیقتاً، جهنّم کافرلری احاطه ائتمه لیدیر.

۵۵ او گون، عذاب، اونلاری باشلاری‌نین اوستوندن و آیاقلاری‌نین آلتیندان بورویه جکدیر. و [آلله] بویوراجاق: «ائتدیکلرینیز عمللرین [نتیجه سینی] دادین!»

۵۶ ای منیم ایمان گتیرن بنده‌لریم! شبهه سیز کی، منیم یئریم گئنیشدیر؛ تکجه منه عبادت ائدین!

۵۷ بوتون نفسلر (جانلی لار) اؤلومو داداجاقدیر؛ داها سونرا بیزه طرف قایتاریلاجاقسینیز.

۵۸ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلری، ایچینده ابدی قالاجاقلاری، آلتیندان چایلار آخان جنّتلرده‌کی اوتاقلاردا البتّه یئرلشدیره جه‌ییک. عمل ائدنلرین أجری نه ده گؤزه‌لدیر.

۵۹ اونلار صبر ائدنلر و ربّلرینه توکّل ائدنلردیرلر.

۶۰ یئر اوزونده اؤز روزیسینی داشییا بیلمه‌ین [و یا ذخیره ائتمه‌ین] بیر چوخ جانلی لار واردیر کی، آلله اونلارین و سیزین روزینیزی وئریر. او ائشیدن و بیلندیر.

۶۱ و اگر اونلاردان سوروشسان: «گؤیلری و یئری کیم یارادیب؟ گونشی و آیی [کیم] رام ائدیبدیر؟» قطعاً، دئیه جکلر کی: «آلله». بس نییه [حقدن باطله] اوز دؤنده‌ریرلر؟

۶۲ آلله دیر کی، اؤز بنده‌لریندن ایسته‌دیگی‌نین روزیسینی آرتیرار و ایسته‌دیگینی تنگیشدیریر. حقیقتاً، آلله هر شئیی یاخشی بیلندیر.

۶۳ و اگر اونلاردان سوروشسان: «گؤیدن یاغیش یاغدیریب، اونونلا یئری اؤلدوکدن سونرا دیریلدن کیمدیر؟» البتّه، دئیه جکلر: «آلله». دئ: «حمد، تمامیله، آللها مخصوصدور». بونونلا بئله، چوخلاری دوشونمورلر.

وَمَا هَٰذِهِ الْحَيَوٰةُ الدُّنْيَآ إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنًا وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَٰطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٦٨﴾ وَالَّذِينَ جَٰهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

سورة الروم مكية وهي ستون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ غُلِبَتِ الرُّومُ ﴿٢﴾ فِيٓ أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُم مِّنۢ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾ فِي بِضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِن قَبْلُ وَمِنۢ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾ بِنَصْرِ اللَّهِ يَنصُرُ مَن يَشَآءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

۶۴ بو دنیا یاشاییشی اویون—اویونجاقدان و باش قاتماقدان غیری بیر شئی دئییلدیر. حقیقی یاشاییش آخرت یوردوندادیر، فقط بونو بیلسئیدیلر.

۶۵ گمی یه میندیکلری زمان، آللّهی اورکدن چاغیریرلار. (دینی آللّها خالص ائدرك اونا یالواریرلار). سونرا [بیز] اونلاری قوراغا (ساحله) چیخاریب—قورتاردیقدا، در حال شریک قوشورلار.

۶۶ [قوی] اونلارا وئردیکلریمیزه کفر دوشسونلر (نانکورلوق ائتسینلر) و بارینسینلار، تئزلیکله بیلرلر.

۶۷ مگر گؤرمورلر کی، بیز [اونلارا] امن—آمانلیق بیر حرم (یئر) قرار وئرمیشیک، حالبوکی اونلارین اطرافیندا انسانلار اوغورلانیرلار؟» آیا باطله اینانیب آللّهین نعمتینه کافر اولورلار؟

۶۸ آللّها یالان باغلایاندان و یا حقّ اونا طرف گلنده اونو تکذیب ائدندن داها ظالمی کیم اولا بیلر؟ مگر کافرلرین یئری جهنّمده دئییلدیر؟

۶۹ بیزیم یولوموزدا چالیشانلاری اؤز یوللاریمیزا مطلق هدایت ائده ریک. چونکی آللّه یاخشی ایشلر گؤرنلرله دیر.

روم سوره سی [۳۰]

بو سوره قرآن—کریمین اوتوزونجو سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۶۰) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ الم (الف، لام، میم).

۲ روملولار مغلوب اولدولار.

۳ لاپ یاخین بیر یئرده، و [لاکین] اونلار [بو] مغلوبیّتلریندن سونرا یاخین گله جکده غالب گله جکلر.

۴ بیر نئچه ایلین ایچینده (اوچ ایلله دوققوز ایلین آراسیندا). کئچمیشده و گله جکده حؤکم آللّهین الینده دیر. و او گونده مؤمنلر سئوینه جکلر.

۵ آللّهین کؤمگی ایله. [آللّه] هر کسه ایسته سه کؤمکلیک ائدر. او عزّت و رحمت صاحبی دیر.

وَعْدَ اللّٰهِ ۖ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ وَعْدَهٗ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُوْنَ ۝٦ يَعْلَمُوْنَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۖ وَهُمْ عَنِ
الْاٰخِرَةِ هُمْ غٰفِلُوْنَ ۝٧ اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوْا فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ ۗ مَا
خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ
وَاِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَآئِ رَبِّهِمْ لَكٰفِرُوْنَ ۝٨ اَوَلَمْ يَسِيْرُوْا فِي
الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۗ
كَانُوْٓا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَّاَثَارُوا الْاَرْضَ وَعَمَرُوْهَآ اَكْثَرَ
مِمَّا عَمَرُوْهَا وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ ۗ فَمَا كَانَ اللّٰهُ
لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ۗ ۝٩ ثُمَّ
كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِيْنَ اَسَآءُوا السُّوْٓاٰى اَنْ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ
وَكَانُوْا بِهَا يَسْتَهْزِءُوْنَ ۝١٠ اَللّٰهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ ثُمَّ
اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ۝١١ وَيَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُوْنَ ۝١٢ وَلَمْ
يَكُنْ لَّهُمْ مِّنْ شُرَكَآئِهِمْ شُفَعٰٓؤُا وَكَانُوْا بِشُرَكَآئِهِمْ كٰفِرِيْنَ
۝١٣ وَيَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَّتَفَرَّقُوْنَ ۝١٤ فَاَمَّا الَّذِيْنَ
اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَهُمْ فِيْ رَوْضَةٍ يُّحْبَرُوْنَ ۝١٥

۶ [بو]، آللّهین وعده‌سیدیر. آللّه اؤز وعده‌سینه خلاف چیخماز. انسانلارین چوخو ایسه بیلمزلر.

۷ اونلار، دنیا یاشاییشی نین ظاهرینی گؤرورلر، آخرتدن ایسه غافلدیرلر.

۸ مگر اونلار اؤز یانلاریندا [و یا اؤز یارادیلیشلاریندا] فکر ائتمیرلر کی، آللّه گؤیلری و یئری و او ایکیسی نین آراسینداکیلاری آنجاق حقّ ایله و معیّن وقت اوچون یارادیبدیر؟ [بونونلا بئله] انسانلاردان چوخو ربلّری ایله راستلاشاجاقلارینی انکار ائدیرلر.

۹ مگر یئر اوزونده گزیب‌ـ‌دولانماییبلار کی، اؤزلریندن قاباقکیلارین آخرـ‌عاقبتی‌نین نئجه اولدوغونو گؤرسونلر؟ حالبوکی اونلار، بونلاردان داها گوجلو ایدیلر و یئری آلت‌ـ‌اوست ائتمیش و بونلارین آباد ائتدیگیندن داها چوخ آباد ائتمیشدیلر. اونلارا پیغمبرلری آچیق‌ـ‌آیدین دلیللر گتیردیلر. آللّه اونلارا ظلم ائدن دئییلدی.اونلار اؤزلری اؤزلرینه ظلم ائدیردیلر.

۱۰ نهایت، آللّهین آیه‌لرینی تکذیب ائدیب، اونلاری استهزایه قویماقلا پیسلیک ائدنلرین آخرـ‌عاقبتی لاپ پیس اولدو.

۱۱ آللّه یارادیلیشی باشلاییب (یوخدان وجودا گتیریب) سونرا بیر داها اونو تکرار ائدیر؛ سونرا اونا طرف قایتاریلیرسینیز.

۱۲ قیامت قورولان گون گناهکارلار [مأیوس اولوب] سوسارلار.

۱۳ [آللّها قوشدوقلاری] شریکلردن اونلارا شفاعت ائدن بیر کس اولماز و اؤزلری [قوشدوقلاری] شریکلری انکار ائدن اولارلار.

۱۴ قیامت قورولان گون، او گونده [انسانلار] آیریلیشارلار.

۱۵ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر ایسه، [اونلار] جنّت باغچالاریندا سئوینج ایچینده اولاجاقلار.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَائِ الْآخِرَةِ
فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ
وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا
وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ
مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ
﴿١٩﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ
بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ
أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ
مَوَدَّةً وَرَحْمَةً ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
﴿٢١﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ
وَأَلْوَانِكُمْ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ
مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا
وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

۱۶ کافر اولوب، آیه‌لریمیزی دانیب، آخرت گؤروشونو تکذیب ائدنلر ایسه، بونلاردیر کی، عذاب اوچون حاضرلاناجاقلار.

۱۷ آخشام و سحر زمانی گلدیکده آللّهی تسبیح ائدین!

۱۸ گؤیلرده و یئرده حمد اونا مخصوصدور. آخشام چاغیندا و گون اورتایا چاتاندا [دا اونا تسبیح دئیین!]

۱۹ دیرینی اؤلودن چیخاردیر و اؤلونو دیریدن چیخاردیر و یئری (تورپاغی) اؤلندن سونرا دیریلدیر و بئله‌لیکله ده سیز [ده قبیردن] چیخاریلاجاقسینیز.

۲۰ و اونون [قدرت] نشانه‌لریندن بودور کی، سیزی تورپاقدان یارادیب. سونرا انسان اولدوقدا [یئر اوزونده] یاییلدینیز.

۲۱ و اونون [قدرت] نشانه‌لریندن [بیری ده] انسیّت قاتماغینیز اوچون سیزه زؤجه‌لر یاراتماسیدیر. اونلارلا سیزین آرانیزدا دوستلوق (محبّت) و مرحمت یاراتدی. حقیقتاً، بوندا آنلاییب ـ دوشونن قؤم اوچون بؤیوک عبرتلر واردیر.

۲۲ و اونون [آیری قدرت] نشانه‌لریندن گؤیلری و یئری خلق ائتمک، و دیللرینیزین و رنگلرینیزین فرقلی اولماسی دیر. بوندا [دا] عالیملر اوچون بؤیوک عبرتلر واردیر.

۲۳ گئجه ده و گوندوز ده یاتماغینیز و [گوندوزلر] اونون لطف ـ مرحمتیندن روزی آختارماغینیز [دا] اونون [حکمتی نین] نشانه‌لریندندیر. حقیقتاً، بوندا ائشیدن قؤم اوچون بؤیوک عبرتلر واردیر.

۲۴ سیزه قورخو و اومید اوچون ایلدیریمی گؤسترمه‌سی، گؤیدن سو نازل ائتمه‌سی، بو سو ایله اؤلموش تورپاغا حیات وئرمه‌سی ده اونون نشانه‌لریندندیر. حقیقتاً، بوندا آنلاییب ـ قانان قؤم اوچون بؤیوک عبرتلر واردیر.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَن تَقُومَ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ بِأَمْرِهِۦ ۚ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ إِذَآ أَنتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿٢٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ۚ وَلَهُ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ ۖ هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُم مِّن شُرَكَآءَ فِى مَا رَزَقْنَٰكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَآءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ بَلِ ٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ أَهْوَآءَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَن يَهْدِى مَنْ أَضَلَّ ٱللَّهُ ۖ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى فَطَرَ ٱلنَّاسَ عَلَيْهَا ۚ لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَٱتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَلَا تَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾ مِنَ ٱلَّذِينَ فَرَّقُوا۟ دِينَهُمْ وَكَانُوا۟ شِيَعًا ۖ كُلُّ حِزْبٍۭ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

۲۵ اونون امری ایله گؤیون و یئرین [دیره‌کسیز] دورماسی دا اونون [قدرتی‌نین] نشانه لریندندیر. سونرا سیزی بیرجه دفعه چاغیران کیمی در حال یئردن (قبیردن) [دیریلیب] چیخاجاقسینیز.

۲۶ گؤیلرده و یئرده اولان هر کس اونوندور. هامیسی اونا بویون أیه‌ندیرلر.

۲۷ و او، یارادیلیشی باشلایان، سونرا بیر داها اونو تکرار ائدن کسدیر و بو [ایش] اونون اوچون چوخ آسان‌دیر. گؤیلرده و یئرده داها بؤیوك تعریفلر اونوندور. او، عزّت و حکمت صاحبی‌دیر.

۲۸ [آللّه] سیزه اؤزونوزدن مثَل چکدی: مالک اولدوغونوز قوللاردان ائله‌سی واردیر کی، سیزه روزی اولاراق وئردیکلریمیزده سیزه شریک اولوب، سیزینله برابر [ایسته‌دیکلری شکیلده تصرّف ائتمه] حقّینه صاحب اولا و بیر ـ بیرینیزدن قورخدوغونوز کیمی اونلاردان دا قورخاسینیز؟! بیز آیه‌لری آنلاییب ـ قانان قؤم اوچون بئله آچیقلاییریق.

۲۹ خیر، فقط ظلم ائدنلر، نادانلیقلا اؤز نفسانی ایستکلرینه اویدولار. آللّهین ضلالتده بوراخدیغی کیمسه‌نی کیم هدایت ائدر؟ اونلارین هئچ بیر کؤمکچیلری ده یوخدور.

۳۰ تام ایناملا دینه طرف اوز گتیر! بو ایلاهی فطرتدیر کی، آللّه انسانلاری اونون اساسیندا یارادیبدیر. آللّهین یارادیلیشیندا هئچ بیر ده‌ییشمه‌یوخدور. بو محکم دیندیر، لاکین انسانلارین چوخو بیلمزلر.

۳۱ اخلاصلا اونا اوز گتیرین، قورخون اوندان، نماز قیلین و مشرکلردن اولمایین!

۳۲ او کسلردن کی، دینلرینی پارچالاییب، بؤلوك ـ بؤلوك اولدولار و هر بؤلوك اؤز یانینداکینا (الینده‌کینه) سئوینر.

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَاقَهُمْ
مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُوا
بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ
سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾ وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ
رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ
يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾ فَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ
حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ
اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا آتَيْتُمْ مِنْ رِبًا لِيَرْبُوَ فِي
أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُو عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْتُمْ مِنْ زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ
اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ
ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ
يَفْعَلُ مِنْ ذَٰلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ
﴿٤٠﴾ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ
لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

۳۳ انسانلارا بیر ضرر یتنده آللّه طرفینه اوز گتیرن حالدا ربّلرینی چاغیرارلار؛ سونرا اونلارا اؤز طرفیندن بیر رحمت دادیزدیران کیمی، اونلاردان بیر دسته، اؤز ربّلرینه شریک قوشارلار.

۳۴ [قوی] اونلار وئردیگیمیز [نعمتلره] نانکور اولسونلار (کفره دوشسونلر). [دئ کی:] «بارینین (کئفه باخین) گؤرك، تئزلیکله [حقیقتی] بیله جکسینیز».

۳۵ یوخسا اونلارا، شریک قوشدوقلاری شئیلر حقّینده دانیشان [و اونلاری تصدیق ائدن] بیر دلیل ائندیرمیشیک؟!

۳۶ انسانلارا بیر رحمت دادیزدیردیغیمیز زمان، اونا سئوینرلر؛ اؤزلری نین ائتدیکلری [عمللره] گؤره اونلارا بیر پیسلیک یتیشسه؛ درحال مأیوس اولارلار.

۳۷ مگر گؤرمورلر کی، آللّه، ایسته دیگی شخص اوچون روزینی بول ائدر و [ایسته دیگی هر بیر شخصین روزیسینی] تنگیشدیرر؛ بوندا ایمان گتیرن کیمسه لر اوچون، حقیقتاً، بؤیوك عبرتلر واردیر.

۳۸ قوهوملارا، یوخسولا و یولدا قالمیش مسافره [آللّهین معیّن ائتدیگی] حقّینی وئر! بو، آللّهین راضیلیغینی ایسته ینلر اوچون داها خئیرلیدیر. نجات تاپانلار دا ائله اونلاردیرلار.

۳۹ جماعتین مالیندا[ن] آرتیق (اوسته لیک) الده ائتمک اوچون ربا (سلمله) وئردیگینیز مال آللّه یانیندا آرتماز. آللّهین رضاسینی ایسته یرك وئردیگینیز زکات ایسه [بئله دئییلدیر]. بونلار قات-قات آرتیرانلازدیرلار.

۴۰ سیزی یارادان، سیزه روزی وئرن، سونرا سیزی اؤلدورن و داها سونرا دیریلدن محض آللّهدیر. سیزین [قوشدوقلارینیز] شریکلرین ایچینده بونلاردان هر هانسی بیر شئیی ائده بیلن بیر کس وارمی؟ او، اونلارین شریک قوشدوقلاریندان پاکدیر و چوخ اوجادیر.

۴۱ انسانلارین اؤز عمللری اوزوندن قوراخدا و سودا فساد آشکارا چیخدی کی، [آللّه] اونلارا ائتدیکلری عمللرین بیر قسمی نین [جزاسینی] دادیزدیرسین. اولا بیلسین کی، قاییدالار.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلُ
كَانَ أَكْثَرُهُم مُّشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِن قَبْلِ
أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾ مَن كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِأَنفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ﴿٤٤﴾ لِيَجْزِيَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِن فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ
﴿٤٥﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَن يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُم مِّن
رَّحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ
فَجَاءُوهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَانتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا
عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا
فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ
مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ
﴿٤٨﴾ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلِ أَن يُنَزَّلَ عَلَيْهِم مِّن قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ
﴿٤٩﴾ فَانظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

۴۲ دئ : «یئر اوزونده گزیب ــ دولانین و چوخلاری مشرك اولان اوّلکیلرین آخر ــ عاقبتلری نین نئجه اولدوغونا باخین!»

۴۳ ردّ ائدیلمه سی ممکن اولمایان و انسانلارین بؤلوك ــ بؤلوك اولدوغو او گون آلله طرفیندن گلمزدن قاباق، اوزونو محکم تمللی دینه چئویر.

۴۴ هر کس کافر اولسا، اونون کفرو اؤز علیهینه دیر، صالح عمل ائدنلر ایسه، قاباقجادان اؤزلرینه حاضرلیق گؤرموش اولورلار،

۴۵ کی، آلله ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلره اؤز مرحمتیندن آجر وئرسین. [آمما] آلله کافرلری مطلق دوست توتماز.

۴۶ رحمتیندن سیزه دادیزدیرماسی، گمیلری اؤز آمری ایله اوزدورمه سی، سیزین ده اونون لطف ــ مرحمتیندن روزینیزی آختارماغینیز و بئله لیکه شکر ائتمه گینیز اوچون یئللری مژده چی اولاراق گؤندرمه سی اونون آیتلریندن [قدرت نشانه لریندن] دیر.

۴۷ [یا محمّد!] سندن قاباق اؤز قؤملرینه پیغمبرلر گؤندردیک، اونلار آچیق ــ آیدین دلیللر گتیردیلر. گناهکارلاردان انتقام آلدیق. مؤمنلره کؤمک ائتمک بیزه بیر بورجدور.

۴۸ یئللری گؤندریب بولودلاری حرکته گتیرن، اونلاری گؤی اوزونده ایسته دیگی کیمی یایان و اونلاری توپا ــ توپا ائدن آلله دیر. سن اونلارین آراسیندان یاغیشین چیخدیغینی گؤرورسن. اونو بنده لریندن ایسته دیگینه نصیب ائتدیگی زمان، اونلار بیر ــ بیرینی مژده له ییب درحال سئوینرلر.

۴۹ باخمایاراق کی، اونلار [یاغیش و یا یئل] گؤندرمه میشدن اوّل، چوخ مأیوس ایدیلر.

۵۰ آللهین رحمتی نین اثرلرینه باخ! گؤر تورپاغی اؤلندن سونرا نئجه دیریلدیر! حقیقتاً، او اؤلولری دیریلدندیر و او هر بیر ایشه قادردیر.

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾ فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٥٢﴾ وَمَا أَنْتَ بِهَادِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ ۖ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۖ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ ۚ كَذَٰلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ الْبَعْثِ ۖ فَهَٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَٰكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۚ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ﴿٥٨﴾ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ﴿٦٠﴾

۵۱ و اگر بیر [سویوق] یئل گؤندرسک و [اونون اثرینده اکینلرینی] سارالمیش گؤرسه‌لر؛ البتّه، بوندان سونرا [یئنه] نانکور اولماغا باشلارلار.

۵۲ [یا محمّد!] سن اؤلولره انشیتدیره بیلمزسن و بو چاغیریشی دالی دؤنوب گئدن کارلارا انشیتدیره بیلمزسن.

۵۳ کورلاری آزغینلیقلاریندان چئویریب اونلاری [دوز یولا] هدایت ائده بیلمزسن. سن تکجه بیزیم آیه‌لریمیزه ایمان گتیریب، تسلیم اولان کیمسه‌لره انشیتدیره بیلرسن.

۵۴ سیزی ضعفدن (نطفه‌دن اوشاق اولاراق) یارادان، سونرا بو ضعیف لیگین آردینجا گوجلو ائدن، سونرا گوجلولوگون آردینجا [تزدن] ضعیف لیگه و قوجالیغا اوغرادان آللّهدیر. او، ایسته‌دیگینی یارادار. او، بیلندیر قادردیر.

۵۵ قیامتین قوپاجاغی گون گناهکارلار آند ایچرلر کی، بیر ساعتدن آرتیق [دنیادا و یا قبیرده] قالمامیشلار. اونلار [دنیادا دا] بو جور آلدانیردیلار.

۵۶ اؤزلرینه علم و ایمان وئریلمیش اولان کسلر دئیرلر: «آللّهین کتابینا گؤره سیز تزدن دیریلمه گونونه قده‌ر قالدینیز. ایندی بو تزدن دیریلمه گونودور. سیز ایسه هئچ بیلمیردینیز».

۵۷ او گون، ظلم ائدنلرین عذر گتیرمه‌لری هئچ بیر فایدا وئرمز و داها اونلاردان تؤبه ائتمه‌لری بئله ایسته‌نیلمز.

۵۸ حقیقتاً، بیز بو قرآندا انسانلار اوچون هر جور مَثَل چکمیشیک، سن اونلارا هر هانسی بیر معجزه گتیرسن، او کافرلر، مطلق دئیه‌جکلر کی: «سیز باطلچی‌لردن غیری بیر شئی دئییلسینیز».

۵۹ آللّه، [حقّی] بیلمه‌ینلرین قلبلرینی بئله مؤهورله‌ییر.

۶۰ صبر ائت! آللّهین وعده‌سی مطلق حقدیر. و ایناناماینلار، [گؤزله] سنی یئریندن اویناتماسینلار.

سورة لقمان مكية وهي أربع وثلاثون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الم ﴿١﴾ تلك آيات الكتاب الحكيم ﴿٢﴾ هدى ورحمة للمحسنين ﴿٣﴾ الذين يقيمون الصلوة ويؤتون الزكوة وهم بالآخرة هم يوقنون ﴿٤﴾ أولئك على هدى من ربهم وأولئك هم المفلحون ﴿٥﴾ ومن الناس من يشتري لهو الحديث ليضل عن سبيل الله بغير علم ويتخذها هزوا أولئك لهم عذاب مهين ﴿٦﴾ وإذا تتلى عليه آياتنا ولى مستكبرا كأن لم يسمعها كأن في أذنيه وقرا فبشره بعذاب أليم ﴿٧﴾ إن الذين آمنوا وعملوا الصالحات لهم جنات النعيم ﴿٨﴾ خالدين فيها وعد الله حقا وهو العزيز الحكيم ﴿٩﴾ خلق السموات بغير عمد ترونها وألقى في الأرض رواسي أن تميد بكم وبث فيها من كل دابة وأنزلنا من السماء ماء فأنبتنا فيها من كل زوج كريم ﴿١٠﴾ هذا خلق الله فأروني ماذا خلق الذين من دونه بل الظالمون في ضلال مبين ﴿١١﴾

لقمان سوره سی [۳۱]

بو سوره قرآن ــ کریمین اوتوز بیرینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۳۴) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ الم (الف، لام، میم).

۲ بو، حکمتلی کتابین آیه‌لریدیر.

۳ یاخشی ایشلر گؤرنلر اوچون بیرهدایت و رحمتدیر.

۴ او کسلر کی، ناماز قیلار، زکات وئرر و آخرته ده یقین ائدرلر.

۵ اونلار ربّلری طرفیندن اولان هدایت اوستونده‌دیرلر. سعادته چاتانلار دا اونلاردیر.

۶ انسانلاردان ائله‌سی ده واردیر کی، نادانلیق اوزوندن انسانلاری آللّه یولوندان آزدیرماق و اونو لاغا قویماق اوچون بوش سؤزلری ساتین آلار. بونلار اوچون خوار ائدیجی بیر عذاب واردیر.

۷ بیزیم آیه‌لریمیز اونا اوخوندوغو زمان سانکی قولاقلاریندا بیر آغیرلیق اولوب اونو هئچ ائشیتمه‌میش کیمی تکبّرلوك ائدرك اوز چئویرر. سن ده اونا آغریلی بیر عذابی خبر وئر!

۸ حقیقتاً، ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر اوچون نعمت جنّتلری واردیر.

۹ اورادا أبدی قالاجاقلار. آللّهین وعده‌سی حقدیر. او عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۱۰ او، گؤیلری، گؤره‌بیله‌جگینیز بیر دیره‌یی اولمادان یاراتدی و سیزی ییرغالاماماسی اوچون یئر اوزونده محکم داغلار برقرار ائتدی و اوندا جوربه‌جور حیوان[لار] یایدی. گؤیدن سو گؤندردیک و اورادا هر بیر گؤزه‌ل [بیتکی دن] جوت گؤیرتدیک.

۱۱ بو، آللّهین یاراتدیغی‌دیر. ایندی اوندان غیریلری‌نین نه‌لر یاراتدیغینی منه گؤسترین. ظلمکارلار ائلجه آچیق ــ آیدین بیر ضلالتده (آزغینلیقدا)دیرلار.

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا لُقْمٰنَ الْحِكْمَةَ اَنِ اشْكُرْ لِلّٰهِ ؕ وَمَنْ يَّشْكُرْ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيْدٌ ﴿١٢﴾ وَاِذْ قَالَ لُقْمٰنُ لِابْنِهٖ وَهُوَ يَعِظُهٗ يٰبُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ ؕ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيْمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ ۚ حَمَلَتْهُ اُمُّهٗ وَهْنًا عَلٰى وَهْنٍ وَّفِصٰلُهٗ فِيْ عَامَيْنِ اَنِ اشْكُرْ لِيْ وَلِوَالِدَيْكَ ؕ اِلَيَّ الْمَصِيْرُ ﴿١٤﴾ وَاِنْ جَاهَدٰكَ عَلٰى اَنْ تُشْرِكَ بِيْ مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوْفًا ۫ وَّاتَّبِعْ سَبِيْلَ مَنْ اَنَابَ اِلَيَّ ۚ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٥﴾ يٰبُنَيَّ اِنَّهَاۤ اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِيْ صَخْرَةٍ اَوْ فِي السَّمٰوٰتِ اَوْ فِي الْاَرْضِ يَاْتِ بِهَا اللّٰهُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَطِيْفٌ خَبِيْرٌ ﴿١٦﴾ يٰبُنَيَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْمَعْرُوْفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلٰى مَاۤ اَصَابَكَ ؕ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُوْرِ ﴿١٧﴾ وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْاَرْضِ مَرَحًا ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُوْرٍ ﴿١٨﴾ وَاقْصِدْ فِيْ مَشْيِكَ وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ ؕ اِنَّ اَنْكَرَ الْاَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيْرِ ﴿١٩﴾

۱۲ حقیقتاً، لقمانا : «آلّها شکر ائت!» ــ دئمکله حکمت وئردیک. [چونکی] هر کس شکر ائتسه، اؤزو اوچون شکر ائتمیش اولور و هر کس نانکور اولسا؛ [بیلسین کی،] آلله مستغنی دیر و حمد اولونماغا لایقدیر.

۱۳ [و یاد ائت کی،] بیر زمان لقمان اوغلونا نصیحت ائدرك دئدی : «اوغلوم! آلّها شریک قوشما! حقیقتاً، آلّها شریک قوشماق چوخ بؤیوك ظلمدور».

۱۴ بیز انسانا آتا ــ آناسینی تاپشیردیق. آناسی اونو گتندیکجه آرتان بیر ضعیفلیکله داشیدی و [اونون] سوددن کسیلمه‌سی ایکی ایلده اولور. «منه و آتا ــ آنانا شکر ائت!» [دئیه انسانا امر ائتدیک]. آخر دؤنوش منه ساریدیر.

۱۵ و اگر اونلار (آتا ــ آنا) سنی، حقّینده علمین اولمایان بیر شئیی منه شریک قوشماغا وادار ائتسه‌لر، اوندا اونلارا اطاعت ائتمه! دونیادا اونلارلا یاخشی داوران! منه طرف دؤنن (یؤنه‌لن) کیمسه‌لرین یولونو توت! سونرا قاییداجاغینیز منه ساریدیر و او زمان، نه ائتدیکلرینیزی سیزه خبر وئره‌جگم.

۱۶ «اوغلوم! شبهه‌سیز کی، اگر [سنین عملین] بیر خردل دنه‌سی آغیرلیغیندا بئله اولسا، ایستر بیر قایانین (داشین) ایچینده ایسترسه ده گؤیلرده و یا یئرین تکینده اولسون؛ آلّله اونو گتیرر. حقیقتاً، آلّله دقیق‌دیر و هر شئیدن خبرداردیر».

۱۷ «اوغلوم! ناماز قیل! یاخشیلیغا امر ائت! پیسلیگی نهی (منع) ائت! سنه باش وئرن مصیبتلره دؤز کی، بو، سارسیلماز اراده‌نین نشانه‌سیدیر».

۱۸ «و اوزونو انسانلاردان چئویرمه و یئر اوزونده غرورلا یئریمه! چونکی آلّله هر هانسی بیر افاده ساتیب فخر ائدن کیمسه‌نی دوست توتماز».

۱۹ «و یئریشینده معتدل اول و سسینی اوجالتما! چونکی سسلرین لاپ پیسی اولاغ سسیدیر».

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً ۗ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۚ أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾ وَمَن يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ ۗ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٣﴾ نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾ مَّا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

۲۰ مگر بیلمیرسینیز کی، آلله گؤیلرده و یئرده اولان هر شئیی سیزین اوچون رام ائتدی؟ آشکار و گیزلی نعمتلرینی سیزه تمام ائتدی [بول وئردی؟] و انسانلاردان ائله‌سی واردیر کی، هئچ بیر علمی، هدایت ائدنی و آیدینلاشدیران کتابی اولمادان آلله حقّینده مجادله (مباحثه) ائدیر.

۲۱ اونلارا دئییلنده کی: «آللهین نازل ائتدیگینه تابع اولون!» دئیرلر: «بیز آتالاریمیزی اوزه‌رینده تاپدیغیمیز شئیه تابع اولوروق‌ـ (بیز آتالاریمیزین گئتدیگی یولو گئدیریک)». آیا شیطان اونلاری آلوولو اودون عذابینا چاغیرسا دا [اونلارا تابع اولاجاقلار]؟

۲۲ هر کس گؤزه‌ل عمل صاحیبی اولاراق اؤزونو آللها تسلیم ائتسه، شبهه‌سیز کی، او، لاپ محکم بیر ایپه اَل آتمیش اولور. بوتون ایشلرین عاقبتی آللها عائددیر.

۲۳ [یا محمّد!] کافر اولان شخصین کفرو سنی محزون ائتمه‌سین؛ [اونلارین] قاییداجاقلاری بیزه طرفدیر. او زمان نه ائتدیکلرینی اونلارا خبر وئره‌جه‌ییک. شبهه‌سیز کی، آلله قلبلرده اولانی لاپ یاخشی بیلندیر.

۲۴ [بیز] اونلاری [دنیادا] آز بیر مدّت فایدالاندیریب، سونرا آغیر بیر عذابا دوچار ائده‌جه‌ییک.

۲۵ و اگر اونلاردان سوروشسان کی: «گؤیلری و یئری کیم یارادیبدیر؟» قطعیّتله دئیه‌جکلر: «آلله». دئ: «حمد، تمامیله آللها مخصوصدور». لاکین اونلارین چوخو بیلمیرلر.

۲۶ گؤیلرده و یئرده اولان هر شئی آللها مخصوصدور. حقیقتاً، آلله مستغنی دیر و حمد ائدیلمگه لایقدیر.

۲۷ اگر یئر اوزونده نه قده‌ر آغاج وارسا، قلم اولایدی و یئددی آیری دریانین قوشولدوغو دریالار دا مرکّب اولایدی؛ آللهین سؤزلری قورتارمازدی. حقیقتاً، آلله عزّت و حکمت صاحیبی دیر.

۲۸ سیزی یاراتماق و تزدن دیریلتمک، آنجاق بیر نفری [یاراتماق و دیریلتمک] کیمی دیر. حقیقتاً آلله ائشیدندیر و گؤرندیر.

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُوْلِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُوْلِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَسَخَّرَ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَّجْرِىْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى وَّاَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿٢٩﴾
ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّ مَا يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهِ الْبَاطِلُ وَاَنَّ اللّٰهَ
هُوَ الْعَلِىُّ الْكَبِيْرُ ﴿٣٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِىْ فِى الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللّٰهِ
لِيُرِيَكُمْ مِّنْ اٰيٰتِهٖ ؕ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُوْرٍ ﴿٣١﴾
وَاِذَا غَشِيَهُمْ مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۚ
فَلَمَّا نَجّٰىهُمْ اِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ ؕ وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيٰتِنَآ اِلَّا كُلُّ
خَتَّارٍ كَفُوْرٍ ﴿٣٢﴾ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوْا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَّا
يَجْزِىْ وَالِدٌ عَنْ وَّلَدِهٖ ۫ وَلَا مَوْلُوْدٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَّالِدِهٖ شَيْئًا ؕ
اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا ۥ وَلَا
يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُوْرُ ﴿٣٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهٗ عِلْمُ السَّاعَةِ ۚ
وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ ۚ وَيَعْلَمُ مَا فِى الْاَرْحَامِ ؕ وَمَا تَدْرِىْ نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ
غَدًا ؕ وَمَا تَدْرِىْ نَفْسٌۢ بِاَىِّ اَرْضٍ تَمُوْتُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ خَبِيْرٌ ﴿٣٤﴾

سُورَةُ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلٰثُوْنَ اٰيَةً

۲۹ مگر بیلمیرسن کی، آلله، گئجه نی گوندوزه قاتیر و گوندوزو گئجه یه قاتیر؟ و گونشی و آیی رام ائدیبدیر؟ هر بیری معیّن بیر وقته قده ر آخماقدادیر و آلله، حقیقتاً، نه ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر.

۳۰ بو اونا گؤره دیر کی، آلله حقدیر و اوندان غیری بوتون چاغیردیقلارینیز باطلدیر و آنجاق آللهدیر کی، اوجا و بؤیوکدور.

۳۱ مگر گؤرمورسن کی، سیزه اؤز [قدرت] نشانه لرینی گؤسترمک اوچون گمیلر آللهین بیر نعمتی اولاراق دریادا اوزورلر؟ شبهه سیز کی، بوندا چوخ صبر ائدن و چوخ شکر ائدن کیمسه لر اوچون عبرتلر واردیر.

۳۲ و اونلاری قایالار کیمی دالغالار بوروین زمان [اؤز] ایناملارینی اونا خالص ائدرك آللهی چاغیرارلار. اونلاری قوراغا [چیخاریب] نجات وئردیکده [ایسه]، اونلاردان بیر قسمی دوغرو یولو توتار. بیزیم آیه لریمیزی غدّار و نانکور اولانلاردان غیریسی انکار ائتمز.

۳۳ ای انسانلار! ربّینیزدن چکینین و آتا بالانین، بالا دا آتانین دادینا چاتا بیلمیه جک بیر گوندن قورخون! حقیقتاً، آللهین وعده سی حقدیر. دنیا حیاتی سیزی تورولاماسین و شیطان سیزی آللهین [عفوی ایله] آلداتماسین.

۳۴ حقیقتاً، قیامت گونونون [وقتی نین] علمی آلله یانیندادیر. یاغیشی دا او یاغدیریر، بطنلرده اولانی دا او بیلیر و هئچ کس سحر نه الده ائده جگینی بیلمز و هئچ کس هانسی یئرده (هارادا) اؤله جگینی بیلمز. حقیقتاً، آلله هر شئیی بیلندیر و هر شئیدن خبرداردیر.

سجده سوره سی [۳۲]

بو سوره قرآن ــ کریمین اوتوز ایکینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۳۰) آیه دیر.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَا اَتٰيهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣﴾ اَللّٰهُ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مِنَ السَّمَاۤءِ اِلَى الْاَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ اِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُٓ اَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾ ذٰلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦﴾ اَلَّذِىٓ اَحْسَنَ كُلَّ شَىْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَاَ خَلْقَ الْاِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ﴿٧﴾ ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلٰلَةٍ مِنْ مَاۤءٍ مَهِينٍ ﴿٨﴾ ثُمَّ سَوّٰيهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾ وَقَالُوٓا ءَاِذَا ضَلَلْنَا فِى الْاَرْضِ ءَاِنَّا لَفِى خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاۤءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ يَتَوَفّٰيكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِى وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ الم (الف، لام، میم).

۲ [بو] عالملرین ربّی طرفیندن گؤندریلمیش بیر کتابدیر کی، اوندا هئچ بیر شبهه یوخدور.

۳ یوخسا: «اونو [محمّد] اؤزوندن اویدوروبدور»، ــ دئییرلر! خیر، او حقدیر، سنین ربّین طرفیندندیر کی، سندن قاباق اؤزلرینه بیر خبردارلیق ائدن (پیغمبر) گلمه‌ین قؤمه خبردارلیق وئره‌سن. اولا بیلسین کی، هدایت تاپالار.

۴ گؤیلری، یئری و اونلارین آراسینداکیلاری آلتی گونده (مرحله‌ده) یارادان، سونرا عرشی استیلاسی آلتینا آلان آللّهدیر. سیزین اوچون اوندان غیری نه بیر حمایه‌دار و نه ده بیر شفاعتچی وار، هئچ دوشونمورسونوزمو؟

۵ گؤیدن یئره قده‌ر بوتون ایشلرین تدبیرینی تؤکر، سونرا مقداری سیزین سایدیغینیزلا مین ایل اولان بیر گونده، ایشلر اونا ساری (آللّهین درگاهینا) یوکسه‌لر.

۶ او غیبی و آشکاری بیلندیر. عزّت و رحمت صاحبی‌دیر.

۷ او، بیر کسدیر کی، یاراتدیغی هر شیئی گؤزه‌ل یارادیبدیر و انسانین یارانیشینی ایسه پالچیقدان باشلاییبدیر.

۸ سونرا اونون نسلینی ده، دەیرسیز بیر سودان اولان سلاله‌دن عمله گتیردی.

۹ سونرا اونا قالب (شکل) وئردی و اؤز روحوندان اونا پوفله‌دی. سیزین اوچون قولاق، گؤزلر و اورکلر وئردی. سیز ایسه [گؤر] نه قده‌ر آز شکر ائدیرسینیز!

۱۰ و دئدیلر: «بیز تورپاقدا ایتیب ــ باتدیقدان سونرا، تزدن یارادیلاجاغیق‌می؟» اونلار اصلینده ربّلری ایله ملاقات ائتمه‌یی انکار ائدن کیمسه‌لردیر.

۱۱ دئ: «سیزه مأمور اولان اؤلوم مَلکی جانینیزی آلاجاقدیر. سونرا ربّینیزه طرف قایتاریلاجاقسینیز».

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا۟ رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ رَبَّنَآ أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَٱرْجِعْنَا نَعْمَلْ صَٰلِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَءَاتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَىٰهَا وَلَٰكِنْ حَقَّ ٱلْقَوْلُ مِنِّى لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾ فَذُوقُوا۟ بِمَا نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَآ إِنَّا نَسِينَٰكُمْ وَذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِـَٔايَٰتِنَا ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا۟ بِهَا خَرُّوا۟ سُجَّدًا وَسَبَّحُوا۟ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾ تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ ٱلْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّآ أُخْفِىَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُۥنَ ﴿١٨﴾ أَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَلَهُمْ جَنَّٰتُ ٱلْمَأْوَىٰ نُزُلًۢا بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فَسَقُوا۟ فَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ كُلَّمَآ أَرَادُوٓا۟ أَن يَخْرُجُوا۟ مِنْهَآ أُعِيدُوا۟ فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

۱۲ [یا محمّد!] کاش گناهکارلاری سنین ربّی نین حضورروندا باشلارینی آشاغی سالیب : «پروردگارا! گؤردوك، اشیتدیک، بیزی [دنیایا] قایتار کی، صالح عمل ائدك، حقیقتاً، بیز یقینلیکله اینانیریق» ، ــ دئیده گؤره یدین.

۱۳ اگر ایسته سیدیک، هر کسه اؤز هدایتینی وئرردیک. لاکین منیم : «جهنّمی بوتون جنّلر و انسانلارلا دولدوراجاغام» ، ــ [دئدیگیم] سؤزوم حقدیر.

۱۴ بو گونون ملاقاتینی یاددان چیخارتدیغینیزا گؤره ایندی [عذابی] دادین! بیز ده سیزی اونوتدوق. ائتدیگینیز عمللردن اؤترو ابدی عذابی دادین!

۱۵ یالنیز او کسلر بیزیم آیه لریمیزه ایمان گتیریرلر کی، [آیه لریمیز] اونلارا خاطرلاندیغی زمان درحال سجده یه دوشرلر و تکبّرلوك گؤسترمه دن ربّلرینی حمد ایله تسبیح ائدرلر.

۱۶ [گئجه عبادتی اوچون] بؤیورلری دؤشکلردن آیریلار (گئجه لر اویاق قالارلار)، ربّلرینی قورخو و اومید ایچینده چاغیرارلار و اونلارا وئردیکلریمیز روزیدن انفاق ائدرلر.

۱۷ هئچ کس بیلمز کی، اونلارا ائتدیکلری عمللرین اجری اولاراق گؤز آیدینلیغی اولان نئجه شئیلر گیزله دیلیب ــ ساخلانیبدیر.

۱۸ مگر مؤمن کیمسه ایله فاسق اولان شخص بیردیرمی؟ البتّه اونلار بیر اولمازلار.

۱۹ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر اوچون ایسه ائتدیکلری عمللردن اؤترو اقامت جنّتلرینده قوناقلیق واردیر.

۲۰ فاسق اولانلارا [گلدیکده] ایسه، اونلارین قالاجاقلاری یئر اوددور. هر وقت اورادان چیخماق ایسته سه لر، یئنه اورا قایتاریلاجاقلار و اونلارا : «یالان حساب ائتدیگینیز اودون عذابینی دادین!» ــ دئییله جکدیر.

وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا
إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ
﴿٢٣﴾ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا
وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٥﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ
أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ
الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا
يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
﴿٢٨﴾ قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظِرُونَ ﴿٣٠﴾

سورة الأحزاب مدنية وثلث وسبعون آية

۲۱ و اونلارا بؤیوك عذابدان قاباق مطلق کیچیک [دنیا] عذابیندان دا دادیزدیراجاغیق کی، بلکه [آللها طرف] قاییتدیلار.

۲۲ ربّی نین آیه لری ایله نصیحت وئریلندن سونرا اونلاردان اوز چئویرن کیمسه دن داها ظالمی کیمدیر. حقیقتاً، بیز گناهکارلاردان انتقام آلاجاغیق.

۲۳ بیز موسایه ده کتاب وئردیک، اونا قووروشماقدا هئچ شبهه ائتمه! و اونو (کتابی و یا موسانی) اسرائیل اؤولادی اوچون هدایتچی ائتدیک.

۲۴ اونلاردان بعضیلرینی صبر ائتمه لری و آیه لریمیزه یقینلیکله اینانمالاری اوچون اؤز امریمیزله هدایتچی امام‌لار قرار وئردیک.

۲۵ حقیقتاً، سنین ربّین قیامت گونو اونلارین آراسیندا اختلافدا اولدوقلاری شئیلر باره سینده اؤزو حؤکم وئره جکدیر.

۲۶ مگر اونلارا گؤستریلمه دی کی، بیز اؤزلریندن قاباق یاشایان و ایندی اونلارین یوردلاریندا گزیب ـ دولاندیقلاری بیر چوخ نسللری هلاك ائتمیشیک؟ بوندا ،حقیقتاً، بؤیوك عبرتلر واردیر. مگر ائشیتمیرلر؟

۲۷ مگر گؤرمورلر کی، بیز یاغیشی قورویوب جیریلمیش یئره طرف یورودوروك و اونونلا حیوانلاری و اؤزلری یئدیکلری بیر اکین عمله گتیریریک؟ مگر گؤرمورلر؟

۲۸ و سوروشورلار کی: «اگر دوغرو دانیشان سینیزسا، [دئیین گؤرك] بو ظفر نه زمان اولاجاقدیر؟»

۲۹ دئ: «ظفر گونونده کافرلرین ایمان گتیرمه لری داها فایدا وئرمیه جک و اونلارا مهلت بئله وئریلمیه جکدیر.

۳۰ ایندی ایسه اونلاردان اوز دؤندر و گؤزله! اونلار دا گؤزله‌مکده دیرلر.

احزاب سوره سی [۳۳]

بو سوره قرآن ـ کریمین اوتوز اوچونجو سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۷۳) آیه دیر.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ ۗ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ۚ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٢﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ
وَكِيلًا ﴿٣﴾ مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ ۚ وَمَا جَعَلَ
أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ ۚ وَمَا جَعَلَ
أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ ۖ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ﴿٤﴾ ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ
هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ
فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ ۚ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ
وَلَٰكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥﴾
النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ ۖ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ ۗ
وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ
مَعْرُوفًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

رحمان و مهربان آلله‌ین آدی ایله

۱ ای پیغمبر! آلله‌دان قورخ! کافرلره و منافقلره اطاعت اتمه! شبهه‌سیز کی، آلله هر شئیی [حقّی ایله] بیلندیر و حکمت صاحبی دیر.

۲ و ربّین طرفیندن سنه وحی اولونانا تابع اول! حقیقتاً، آلله سیزین اتدیکلرینیزدن خبرداردیر.

۳ و آللها توکّل ائت! آلله‌ین وکیل اولماسی کفایت ائدر.

۴ آلله هئچ بیر کیشی‌نین ایچریسینده ایکی اورك یاراتماییبدیر و "ظهار" اتدیگینیز آروادلارینیزی آنالارینیز اتمه‌ییبدیر و اوغوللوقلارینیزی سیزین اوغوللارینیز اتمه‌ییبدیر. بونلار، آغیزلارینیزلا سؤیله‌دیکلرینیز سؤزلردیر. آلله [ایسه] حقیقتی دئیر و او [دوغرو] یولا هدایت ائدر.

۵ اونلاری آتالاری‌نین [آدیله] چاغیرین! بو، آلله یانیندا داها عدالتلی دیر. و اگر آتالارینی تانیمیرسینیزسا، آرتیق سیزین دین قارداشلارینیز و آرخاداشلارینیزدیرلار. بیر ده ائتدیگینیز سهولر. خصوصوندا سیزین اوچون بیر گناه یوخدور. قلبلرینیزین قصداً ائتدیکلری ایسه [بئله دئییلدیر] و آلله چوخ باغیشلایاندیر، چوخ مهرباندیر.

۶ پیغمبر مؤمنلرین حقّینده اونلارین اؤزلریندن داها چوخ اختیار صاحیبیدیر و اونون خانیملاری اونلارین آنالاریدیر. قوهوملار آلله‌ین کتابیندا بعضیلری بعضی‌سینه مؤمنلردن و مهاجرلردن [ارث آپارماقدا] داها ایره‌لیدیرلر. آنجاق دوستلارینیزا وصیّتله بیر یاخشی‌لیق ائتمه گینیز [مستثنادیر] و بو، کتابدا یازیلیبدیر.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنكَ وَمِن نُّوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۖ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾ لِّيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَن صِدْقِهِمْ ۚ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾ إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا ﴿١٠﴾ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾ وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا ۚ وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ ۖ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾ وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِن قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْأَدْبَارَ ۚ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿١٥﴾

۷ و او زمانی یاد ائت کی، بیز پیغمبرلردن عهد ـ پیمان (سؤز) آلدیق. سندن، نوحدان، ابراهیمدن، موسادان و مریم اوغلو عیسادان (عهد ـ پیمان آلدیق) و اونلارین [هامیسیندان] محکم عهد ـ پیمان آلدیق ـ

۸ کی، دوغروچولاردان دوغرولوقلارینی خبر آلسین. [آلله] کافرلر اوچون آغریلی عذاب حاضیرلاییبدیر.

۹ ای ایمان گتیرنلر! آلله‌ین سیزه [وئردیگی] نعمتی یاد ائدین! سیزین اوستونوزه قوشونلار گلن زمان بیز اونلارین اوستونه بیر یئل و سیزین گؤرمه‌دیگینیز قوشونلار یوروتدوك و آلله ائتدیکلرینیزی همیشه گؤرندیر.

۱۰ او زمان یوخاری و آشاغی طرفدن اوستونوزه یوگوردولر و اوندا گؤزلر حدقه‌دن چیخدی، اورکلر ایسه بوغازلارا تپیلدی و آلله باره‌سینده جوربه‌جور گمانلارا دوشدونوز.

۱۱ اورادا مؤمنلر امتحانا چکیلدیلر و برك تکان یئدیلر.

۱۲ او زمان منافقلر و قلبلرینده بیر مریضلیک اولانلار دئییردیلر: «آلله و اونون رسولو بیزه آنجاق بوش وعده وئرمیشلر».

۱۳ و او زمان اونلاردان بیر دسته دئدی: «ای یثرب (مدینه) اهلی! سیزین قالماغینیزا بیر کوند یوخدور، قاییدین!» آیری بیر دسته پیغمبردن اذن ایسته‌ییب دئییردی: «بیزیم ائولریمیز آچیقدیر». اصلینده ائولری آچیق دئییلدی، آنجاق کی، قاچماق ایسته‌ییردیلر.

۱۴ حالبوکی اگر مدینه‌نین اطرافیندان هجوما معروض قالسایدیلار و اونلاردان شریک قوشماق ایسته‌نیلسه‌یدی، اونلار (منافقلر) اونو قبول ائدردیلر و آنجاق چوخ آز بیر زمان دایاناردیلار [و یا آز بیر دسته‌دن غیری هامیسی اونو قبول ائدردیلر].

۱۵ حالبوکی، قاباقجادان آلله‌لا عهد ـ پیمان باغلامیشدیلار کی، [دوشمنه] آرخا چئویرمه‌سینلر. و آلله‌ا وئریلن عهد مطلق سوروشولاجاقدیر.

قُلْ لَّنْ يَّنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ اِنْ فَرَرْتُمْ مِّنَ الْمَوْتِ اَوِ الْقَتْلِ وَاِذًا
لَّا تُمَتَّعُوْنَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿١٦﴾ قُلْ مَنْ ذَا الَّذِيْ يَعْصِمُكُمْ مِّنَ
اللّٰهِ اِنْ اَرَادَ بِكُمْ سُوْٓءًا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً ؕ وَلَا يَجِدُوْنَ لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ
اللّٰهِ وَلِيًّا وَّلَا نَصِيْرًا ﴿١٧﴾ قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الْمُعَوِّقِيْنَ مِنْكُمْ
وَالْقَآئِلِيْنَ لِاِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ اِلَيْنَا ۚ وَلَا يَاْتُوْنَ الْبَاْسَ اِلَّا قَلِيْلًا ۙ
﴿١٨﴾ اَشِحَّةً عَلَيْكُمْ ۚۖ فَاِذَا جَآءَ الْخَوْفُ رَاَيْتَهُمْ يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ
تَدُوْرُ اَعْيُنُهُمْ كَالَّذِيْ يُغْشٰى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ فَاِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ
سَلَقُوْكُمْ بِاَلْسِنَةٍ حِدَادٍ اَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ ؕ اُولٰٓئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوْا فَاَحْبَطَ
اللّٰهُ اَعْمَالَهُمْ ؕ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿١٩﴾ يَحْسَبُوْنَ
الْاَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوْا ۚ وَاِنْ يَّاْتِ الْاَحْزَابُ يَوَدُّوْا لَوْ اَنَّهُمْ بَادُوْنَ
فِي الْاَعْرَابِ يَسْاَلُوْنَ عَنْ اَنْۢبَآئِكُمْ ؕ وَلَوْ كَانُوْا فِيْكُمْ مَّا قٰتَلُوْٓا اِلَّا
قَلِيْلًا ۠ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيْ رَسُوْلِ اللّٰهِ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَنْ كَانَ يَرْجُوا
اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَذَكَرَ اللّٰهَ كَثِيْرًا ؕ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا رَاَ
الْمُؤْمِنُوْنَ الْاَحْزَابَ ۙ قَالُوْا هٰذَا مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ وَصَدَقَ
اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ ؗ وَمَا زَادَهُمْ اِلَّآ اِيْمَانًا وَّتَسْلِيْمًا ؕ ﴿٢٢﴾

۱۶ دئ : «اگر اؤلومدن و یا اؤلدورولمکدن قاچسانیزسا، بو قاچماق سیزه اصلا فایدا وئرمیه جکدیر. قاچسانیز بئله، آنجاق آز بیر مدّت یاشایاجاقسینیز».

۱۷ دئ : «اگر آللّه سیزه بیر بلا و یا بیر رحمت ایسته‌سه، سیزی آللّهین اراده سیندن کیم ساخلایا بیلر؟» و اونلار اؤزلری اوچون آللّهدان غیری نه بیر دوست و نه ده بیر کؤمکچی تاپا بیلمزلر.

۱۸ شبهه‌سیز کی، آللّه سیزدن مانع اولانلاری و قارداشلارینا : «بیزه طرف گلین!» ــ دئینلری تانییر. دؤیوشه اونلارین فقط بیر آزی گلر.

۱۹ سیزه پاخیللیق ائدن حالدا. اونلارا قورخو اوز وئرنده اؤلوم [قورخوسوندان] غشّ ائدن (اوره‌گی کئچن) آدام کیمی گؤزلری چئوریلمیش حالدا سنه باخدیقلارینی گؤررسن. قورخو گئدندن سونرا [غنیمت] مالینا حریص اولاراق ایتی دیللریله سیزه اذیّت ائدرلر (دیل یاراسی وورارلار). اونلار ایمان گتیرمه‌ییبلر، [بونا گؤره] آللّه اونلارین عمللرینی بوشا چیخارتدی. بو، آللّه اوچون چوخ آساندیر.

۲۰ بونلار [بئله] گمان ائدیرلر کی، "بیرلشمیش شرك دسته‌لری" هله گئتمه‌ییب، اگر «بیرلشمیش شرك دسته‌لری» بیر ده [قاییدیب] گلسه‌لر، اونلار بدوی عربلر آراسیندا چؤلده اولمالارینی و سیزینله [علاقه دار] خبرلری سوروشوب [اؤیره‌نمه‌لرینی] ایسترلر و اگر سیزین ایچینیزده اولسایدیلار [اونلاردان] چوخ آزی دؤیوشردی.

۲۱ حقیقتاً، سیزین اوچون ــ آللّها و آخرت گونونه اومید بسله‌ین و آللّهی چوخ یاد ائدن کیمسه‌لر اوچون آللّهین رسولوندا گؤزه‌ل بیر اولگو واردیر.

۲۲ مؤمنلر «بیرلشمیش شرك دسته‌لرینی» گؤردوکده دئدیلر : «بو، آللّهین و اونون رسولونون بیزه وئردیکلری وعده دیر. آللّه و اونون رسولو دوز دئییبلر». بو، تکجه اونلارین ایمانلارینی و تسلیم اولمالارینی آرتیردی.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ
مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا
﴿٢٣﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٤﴾ وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ
وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿٢٥﴾ وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ
أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا
تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾ وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ
وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطَئُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرًا ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾ وَإِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ
الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾
يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا
الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

۲۳ مؤمنلرین ایچریسینده ائله‌لری ده واردیر کی، آلله‌لا ائتدیکلری عهدی دوغرولتدولار ، اونلاردان بعضی‌لری [شهید] اولموشدور و بعضی‌لری ده [شهیدلیگی] گؤزله‌مکده‌دیرلر و اصلا [عقیده‌لرینی] ده‌ییشدیرمه‌ییبلر.

۲۴ کی، دوغروچولارا دوغرولوقلارینا گؤره [آلله] آجر وئرسین و منافقلره ده ایسته‌سه، عذاب وئرسین و یا [اونلاری تؤبه ائتمه‌یه موفّق ائدیب] تؤبه‌لرینی قبول ائتسین، چونکی آلله چوخ باغیشلایاندیر؛ چوخ مهرباندیر.

۲۵ آلله کافرلری آجیقلی و هئچ بیر خئیره یئتیشمه‌میش حالدا قایتاردی. آلله مؤمنلره دؤیوشده کفایت ائتدی و آلله همیشه گوجلو و غالب اولوب.

۲۶ اهل‌ـ‌کتابدان اونلارا (مشرکلره) کؤمک ائدنلری (یهودیلری) اؤز قالالاریندان ائندیردی و اونلارین قلبلرینه قورخو سالدی. اونلارین بیر قسمینی اؤلدوردونوز و بیر قسمینی ده اسیر آلدینیز.

۲۷ و سیزی اونلارین یئرلرینه، یوردلارینا، مالّلارینا و هله آیاغینیزی باسمادیغینیز یئرلره وارث ائتدی و آلله هر بیر شئیه قادردیر.

۲۸ ای پیغمبر! آروادلارینا دئ: «اگر سیز دنیا حیاتینی و اونون بر‌ـ‌بزه‌گینی ایسته‌ییرسینیزسه، گلین سیزی [کبینیزی وئرمکله] فایدالاندیریم و سیزی گؤزه‌ل بیر شکیلده بوراخیم».

۲۹ «یوخ، اگر آللهی، اونون رسولونو و آخرت ائوینی ایسته‌ییرسینیزسه، بیلین کی، آللّه سیزلردن یاخشی ایشلر گؤرنلر اوچون بؤیوک بیر آجر حاضیرلاییبدیر».

۳۰ ای پیغمبرین خانیملاری! سیزدن هر هانسی بیرینیز بللی بیر گناه ائتسه، عذابی ایکی قات اولار و بو آللها چوخ آساندیر.

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾ يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَوٰةَ وَآتِينَ الزَّكَوٰةَ وَأَطِعْنَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾ وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللّٰهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللّٰهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللّٰهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

۳۱ و سیزلردن هر کس آللّها و اونون رسولونا دایمی اولاراق اطاعت ائدیب صالح عمل ائتسه، اونون أجرینی ایکی قات وئره‌ریک و اونون اوچون یاخشی روزی حاضیرلامیشیق.

۳۲ ای پیغمبرین خانیملاری! سیز هئچ بیر آیری قادینلار کیمی دئییل‌سینیز. اگر آللّهدان قورخورسونوزسا، قلبینده مریضلیک اولان کیمسه تاماهسیلانماسین دئیه یومشاق دانیشمایین، بلکه، همیشه دوزگون دانیشین!

۳۳ ائولرینیزده قالین! ایلک جاهلیّت قادینلاری کیمی بزه‌نیب‌ـدوزه‌نیب قنشره چیخمایین! ناماز قیلین، زکات وئرین، آللّها و اونون رسولونا اطاعت ائدین! آللّه، سیز اهل‌ـبیتدن (پیغمبرین عائله سیندن) پیسلیگی اوزاقلاشدیرماق و سیزی پاک‌ـپاکیزه ائتمک ایسته‌ییر.

۳۴ ائولرینیزده اوخونان آللّه آیه‌لرینی و حکمتی یاد ائدین! شبهه‌سیز کی، آللّه همیشه لطف صاحیبی‌دیر و هر شئیدن خبرداردیر.

۳۵ مسلمان کیشیلر و قادینلار، مؤمن کیشیلر و قادینلار، دایمی اطاعتکار کیشیلر و قادینلار، دوزگون کیشیلر و قادینلار، دؤزوملو کیشیلر و قادینلار، تواضعکار کیشیلر و قادینلار، صدقه‌وئرن کیشیلر و قادینلار، اورو‌ج توتان کیشیلر و قادینلار، ناموسلارینی قورویان کیشیلر و قادینلار و آللّهی چوخ یاد ائدن کیشیلر و قادینلار؛ آللّه اونلارین [هامیسی] اوچون بؤیوك مغفرت (باغیش) و أجر حاضرلاییبدیر.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللّٰهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ
يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ
ضَلَالًا مُبِينًا ﴿٣٦﴾ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ
عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللّٰهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا
اللّٰهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللّٰهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا
قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ
أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾ مَا
كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللّٰهُ لَهُ سُنَّةَ اللّٰهِ
فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللّٰهِ قَدَرًا مَقْدُورًا
﴿٣٨﴾ الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللّٰهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا
يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللّٰهَ وَكَفَى بِاللّٰهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾ مَا كَانَ
مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَٰكِنْ رَسُولَ اللّٰهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ
اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾
وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ
لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

۳۶ آلله و اونون رسولو، بیر ایشه حؤکم ائتدیکلری زمان، مؤمن کیشییه و قادینا اؤز باره‌لرینده آیری بیر ایش سئچمک یاراشماز. کیم آلله‌ها و اونون رسولونا عاصی اولسا، آچیق ـ آیدین بیر آزغینلیغا دوشموش اولار.

۳۷ [یا محمّد یاد ائت!] بیر زمان آللهین نعمت وئردیگی و سنین ده نعمت وئردیگین شخصه دئییردین کی: «آروادینی ساخلا (اونو بوشاما)، آللهدان قورخ!» ، [دئمک] آللهین آشکار ائده‌جگی شئیی اوره گینده گیزله‌دیردین و جماعتدن قورخوردون، حالبوکی، آللهدان قورخماغین داها یاخشیدیر. زید اونونلا علاقه‌سینی کسندن (بوشایاندان) سونرا، اونو سنه تزویج ائتدیک کی، مؤمنلره اوغوللوقلاری آروادلارینی بوشادیقلاری زمان، اونلارین [قاباقکی] آروادلاری ایله ائولنمکده بیر چتینلیک اولماسین. آللهین امری مطلق اولمالیدیر.

۳۸ آللهین پیغمبره واجب ائتدیگی شئیلرده اونا هئچ بیر سؤز (چتینلیک) یوخدور. بو، قاباقجادان گلیب ـ کئچمیش [پیغمبرلرین] آراسیندا [معمول اولان] آللهین سنّه‌سی ایدی. آللهین أمری تقدیر اولونموش (حسابلانمیش) بیر قده‌ردیر (حؤکمدور).

۳۹ اونلار آللهین بویوردوقلارینی [خلقه] چاتدیرارلار، اوندان قورخارلار و آللهدان غیری هئچ کسدن قورخمازلار. آلله حساب گؤرمگه کفایت ائدر.

۴۰ ''محمّد'' سیزین [آرانیزداکی] کیشیلردن هئچ بیری‌نین آتاسی دئییلدیر، یالنیز آللهین رسولو و پیغمبرلرین سونونجوسودور. آلله هر بیر شئیه عالیمدیر.

۴۱ ای ایمان گتیرنلر! آللهی یاد ائدین، چوخلو یاد ائدین!

۴۲ سحر ـ آخشام اونا تسبیح دئیین!

۴۳ او و اونون ملکلری سیزه صلوات گؤندریر کی، سیزی قارانلیقلاردان ایشیقلیغا چیخارتسین و او، همیشه مؤمنلره مهربان اولوب.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾ وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿٤٦﴾ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ اللَّاتِي آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ اللَّاتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٠﴾

۴۴ اونا راستلاشدیقلاری گون اونلارا [دئییلن] آلقیشلار: "سلام" دیر. [آللّه] اونلار اوچون کرامتلی أجر حاضیرلاییبدیر.

۴۵ ای پیغمبر! حقیقتاً، بیز سنی شاهید، مژده‌چی و خبردارلیق ائدن گؤندرمیشیک.

۴۶ و آللّهین اذنی ایله آللّها طرف دعوت ائدن و ایشیقلی بیر چیراغ اولاراق [گؤندرمیشیک].

۴۷ و مؤمنلره مژده وئر کی، آللّه طرفیندن اونلار اوچون بؤیوك بیر مرحمت واردیر.

۴۸ کافرلره و منافقلره اطاعت ائتمه! اونلارین اذیّتلریندن واز کئچ! آللّها توکّل ائت! آللّهین [سنه] وکیل اولماسی کفایت ائدر.

۴۹ ای ایمان گتیرنلر! مؤمن آروادلاری نکاح ائدیب سونرا اونلارا توخونمادان اوّل اونلاری بوشاسانیزسا، داها اونلارین بوینوندا سیزین سایاجاغینیز بیر عدّه یوخدور. اونلارین کبینلرینی وئرین و اونلاری گؤزه‌ل طرزده (شکیلده) بوراخین!

۵۰ ای پیغمبر! بیز کبینلرینی وئردیگین زؤجه‌لرینی، آللّهین سنه غنیمت اولاراق وئردیگی [کنیزلری] و سنینله بیرلیکده هجرت ائتمیش عمی قیزلارینی، بی‌بی قیزلارینی، دایی قیزلارینی، خالاقیزلارینی و بیر ده آیری مؤمنلر استثنا اولماقلا، محض سنین اؤزونه خاص اولاراق، پیغمبرین ائولنمک ایسته‌دیگی تقدیرده اؤزونو پیغمبره هبه ائتدیگی (باغیشلادیغی) مؤمن قادینلاری سنه حلال ائتمیشیک. بیز سنه چتینلیک اولماماسی اوچون اونلارین آروادلاری و کنیزلری حقّینده نه‌لری واجب ائتدیگیمیزی البتّه بیلیریک. آللّه چوخ باغیشلایاندیر؛ چوخ مهرباندیر.

تُرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتُؤْوِي إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ ۖ وَمَنِ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ
عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَنَّ
وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۚ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾ لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ
تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ ۗ
وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ﴿٥٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ
نَاظِرِينَ إِنَاهُ وَلَٰكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ
فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي
النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ ۖ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ ۚ وَإِذَا
سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ۚ ذَٰلِكُمْ
أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ ۚ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا
رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا ۚ
إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾ إِنْ
تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

۵۱ [ای پیغمبر!] اونلاردان (زۆجه لریندن) ایسته دیگینی اوزاقلاشدیرا بیلرسن و ایسته دیگینی ده اۆز یانینا آلا بیلرسن. و اوزاقلاشدیردیقلاریندان هر هانکیسینی اۆز یانینا آلماقدا سنه هئچ بیر گناه یوخدور. بو، اونلارین گۆز آیدینلیق لاری (سئوینمه لری)، محزون اولماماقلاری و اونلارا وئردیگین شیلره راضی اولمالاری اوچون داها اویغوندور. آلله قلبلرینیزده اولان هر شئیی بیلیر. آلله، [هر شئیی] بیلندیر؛ حلیمدیر.

۵۲ بوندان سونرا، کنیزلر استثنا اولاراق، گۆزه للیکلری سنی ماراقلاندیرسا دا بئله، هر هانسی بیر آروادی آلماق و یا اونلارین یئرینه آیری آرواد آلماق سنه حلال دئییلدیر. آلله، همیشه هر شئیه نظارت ائدندیر.

۵۳ ای ایمان گتیرنلر! یئمک اوچون سیزه اذن وئریلمه دن پیغمبرین ائولرینه داخل اولمایین و یئمه گین حاضیرلانماسینی گۆزلمه یین! آمما چاغیریلدیغینیز زمان داخل اولون و یئمک یئدیکدن [سونرا] داغیلیشین! [داها] صحبته گیریشمه یین! چونکی [سیزین] بو ایشینیز پیغمبری اینجیدیر، او سیزدن اوتانیر و [لاکین] آلله حقّی [دئمکدن] چکینمز. [پیغمبرین زۆجه لریندن] بیر شئی ایسته دیگینیز زمان اونو پرده دالیندان ایسته یین! بو هم سیزین قلبلرینیزه و هم ده اونلارین قلبلرینه داها تمیزدیر. آللهین رسولونو اینجیتمکه حقّینیز یوخدور. اوندان سونرا زۆجه لرینی ده اصلا نکاح ائده بیلمزسینیز. چونکی بو، آلله یانیندا بۆیوك گناهدیر.

۵۴ بیر شئیی آشکار ائده سینیز و یا اونو گیزلین ساخلایاسینیز، [بیلین کی،] آلله هر شئیی، حقیقتاً، بیلندیر.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيْٓ اٰبَآئِهِنَّ وَلَآ اَبْنَآئِهِنَّ وَلَآ اِخْوَانِهِنَّ
وَلَآ اَبْنَآءِ اِخْوَانِهِنَّ وَلَآ اَبْنَآءِ اَخَوٰتِهِنَّ وَلَا نِسَآئِهِنَّ
وَلَا مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُنَّ ۚ وَاتَّقِيْنَ اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدًا ﴿٥٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰٓئِكَتَهٗ يُصَلُّوْنَ عَلَى
النَّبِيِّ ؕ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا
﴿٥٦﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يُؤْذُوْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فِي
الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِيْنًا ﴿٥٧﴾ وَالَّذِيْنَ يُؤْذُوْنَ
الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوْا فَقَدِ احْتَمَلُوْا بُهْتَانًا
وَّاِثْمًا مُّبِيْنًا ﴿٥٨﴾ يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّاَزْوَاجِكَ وَبَنٰتِكَ وَنِسَآءِ
الْمُؤْمِنِيْنَ يُدْنِيْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيْبِهِنَّ ؕ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَنْ
يُّعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿٥٩﴾ لَئِنْ لَّمْ
يَنْتَهِ الْمُنٰفِقُوْنَ وَالَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ وَّالْمُرْجِفُوْنَ فِي الْمَدِيْنَةِ
لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُوْنَكَ فِيْهَآ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿٦٠﴾ مَّلْعُوْنِيْنَ ۚ
اَيْنَمَا ثُقِفُوْٓا اُخِذُوْا وَقُتِّلُوْا تَقْتِيْلًا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ اللّٰهِ فِي
الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۚ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدِيْلًا ﴿٦٢﴾

۵۵ [آمما] اونلار اوچون آتالارینا، اوغوللارینا، قارداشلارینا، قارداش اوغوللارینا، باجی اوغوللارینا، [مسلمان] قادینلارینا و قوللارینا [گؤرونمه‌لرینده] هئچ بیر گناه یوخدور، آللهدان قورخون! چونکی آلله هر شئیه شاهیددیر.

۵۶ آلله و اونون ملکلری پیغمبره صلوات گؤنده‌ریرلر. ای ایمان گتیرنلر! [سیز ده] اونا صلوات گؤنده‌رین و اونا تسلیم اولوب سلام ائدین!

۵۷ شبهه سیز کی، آللهی و اونون رسولونو اینجیدنلره، آلله دنیا و آخرتده لعنت ائله‌میش و اونلارا روسوای ائدیجی عذاب حاضرلاییبدیر.

۵۸ مؤمن کیشیلری و مؤمن قادینلاری ائتمه‌دیکلری بیر ایشدن اؤترو اینجیدنلر، شبهه‌سیز کی، بویونلارینا بهتان و آچیق‌ــ‌آیدین گناه گؤتوروبلر.

۵۹ ای پیغمبر! زؤجه‌لرینه، قیزلارینا و مؤمنلرین آروادلارینا دئ کی، شالّلارینی [بویونلاریندان] آشاغی‌لیق سالسینلار. بو [عفّتلی] تانینمالاری و اذیّت اولونمامالاری اوچون داها مناسبدیر. آلله باغیشلایان و مهرباندیر.

۶۰ اگر منافقلر، قلبلرینده مریضلیک اولانلار و مدینه ده [یالان] شایعه لر یایانلار [اؤز ایشلریندن] آل چکمسه لر، سنی اونلارین اوستونه یورروده‌جه‌ییک. آرتیق سنین قونشولوغوندا آنجاق چوخ آز بیر مدّت قالارلار.

۶۱ آللهین رحمتیندن اوزاق اولاراق هارادا تاپیلسالار، توتولوب در حال اؤلدورولمه‌لیدیرلر.

۶۲ اونلاردان اوّل گلیب‌ــ‌گئتمیش [منافقلرین] باره‌سینده آللهین سنّه سی (قانونو) بئله ایدی و آللهین قانونوندا هئچ بیر ده‌ییشیک‌لیک تاپا بیلمزسن.

يَسْـَٔلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ؕ قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ
اللّٰهِ ؕ وَمَا يُدْرِيْكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُوْنُ قَرِيْبًا ﴿٦٣﴾ اِنَّ
اللّٰهَ لَعَنَ الْكٰفِرِيْنَ وَاَعَدَّ لَهُمْ سَعِيْرًا ۙ ﴿٦٤﴾ خٰلِدِيْنَ فِيْهَاۤ اَبَدًا ۚ لَا يَجِدُوْنَ
وَلِيًّا وَّلَا نَصِيْرًا ۚ ﴿٦٥﴾ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوْهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُوْلُوْنَ يٰلَيْتَنَاۤ اَطَعْنَا
اللّٰهَ وَاَطَعْنَا الرَّسُوْلَا ﴿٦٦﴾ وَقَالُوْا رَبَّنَاۤ اِنَّاۤ اَطَعْنَا سَادَتَنَا
وَكُبَرَآءَنَا فَاَضَلُّوْنَا السَّبِيْلَا ﴿٦٧﴾ رَبَّنَاۤ اٰتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ
الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيْرًا ۧ ﴿٦٨﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
لَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ اٰذَوْا مُوْسٰى فَبَرَّاَهُ اللّٰهُ مِمَّا قَالُوْا ؕ وَكَانَ عِنْدَ
اللّٰهِ وَجِيْهًا ﴿٦٩﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَقُوْلُوْا قَوْلًا سَدِيْدًا ۙ
﴿٧٠﴾ يُّصْلِحْ لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ ؕ وَمَنْ يُّطِعِ
اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيْمًا ﴿٧١﴾ اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ عَلَى
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَّحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ
مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْاِنْسَانُ ؕ اِنَّهٗ كَانَ ظَلُوْمًا جَهُوْلًا ۙ ﴿٧٢﴾ لِّيُعَذِّبَ
اللّٰهُ الْمُنٰفِقِيْنَ وَالْمُنٰفِقٰتِ وَالْمُشْرِكِيْنَ وَالْمُشْرِكٰتِ وَيَتُوْبَ
اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿٧٣﴾

۶۳ جماعت سندن قیامت حقّینده سورشورلار؛ دیٔ: «اونو آنجاق آلّه بیلیر». سن نه بیلیرسن؟ بلکه ده قیامت یاخیندیر.

۶۴ آلّه کافرلره لعنت ائله‌ییبدیر و اونلار اوچون آلوولو اود حاضرلاییبدیر.

۶۵ اورادا ابدی اولاراق قالاجاقلار و هئچ بیر دوست و هئچ بیر کؤمکچی تاپا بیلمیه‌جکلر.

۶۶ اوددا اوزلری [بو طرفدن او طرفه] دؤندریلن گون دئیرلر: «کاش آلّها مطیع اولایدیق و پیغمبره اطاعت ائده‌یدیک!»

۶۷ و دئیرلر: «پروردگارا! بیز آقالاریمیزا و بؤیوکلریمیزه اطاعت ائتدیک، اونلار ایسه بیزی یولدان آزدیردیلار».

۶۸ «پروردگارا! اونلارا ایکی قات عذاب وئر و اونلارا بؤیوك بیر لعنت ائت!»

۶۹ ای ایمان گتیرنلر! موسانی اینجیدن کسلر کیمی اولماییـن! نهایت آلّه اونو اونلارین سؤیله‌دیکلریندن تمیزه چیخارتدی. او، آلّه یانیندا حؤرمتلی ایدی.

۷۰ ای ایمان گتیرنلر! آلّهدان قورخون و دوغرو سؤز دانیشین!

۷۱ [کی، آلّه] سیزین عمللرینیزی اصلاح ائتسین و گناهلارینیزی باغیشلاسین. هر کس آلّها و اونون رسولونا اطاعت ائتسه؛ سؤزسوز کی، بؤیوك بیر سعادته یئتیشمیش اولار.

۷۲ بیز [ایلاهی] امانتی گؤیلره، یئره و داغلارا تکلیف ائتدیک (گؤستردیک)، اونلار اونو گؤتورمکدن (حقسیز یئره گؤتورمکدن و اونا خیانت ائتمکدن) قورخدولار. انسان ایسه اونو گؤتوردو. حقیقتاً، او (انسان) [اؤز حقّینده] چوخ ظلم ائدن و چوخ جاهل ایدی.

۷۳ نهایت، آلّه منافق کیشیلری و قادینلاری، مشرك کیشیلری و قادینلاری عذابا دوچار ائدر و مؤمن کیشیلرین و قادینلارین تؤبه‌لرینی قبول ائدر. آلّه چوخ باغیشلایاندیر، چوخ مهرباندیر.

سورة سبأ مكية وهي أربع وخمسون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي له ما في السماوات وما في الأرض وله الحمد في الآخرة وهو الحكيم الخبير ١ يعلم ما يلج في الأرض وما يخرج منها وما ينزل من السماء وما يعرج فيها وهو الرحيم الغفور ٢ وقال الذين كفروا لا تأتينا الساعة قل بلى وربي لتأتينكم عالم الغيب لا يعزب عنه مثقال ذرة في السماوات ولا في الأرض ولا أصغر من ذلك ولا أكبر إلا في كتاب مبين ٣ ليجزي الذين آمنوا وعملوا الصالحات أولئك لهم مغفرة ورزق كريم ٤ والذين سعو في آياتنا معاجزين أولئك لهم عذاب من رجز أليم ٥ ويرى الذين أوتوا العلم الذي أنزل إليك من ربك هو الحق ويهدي إلى صراط العزيز الحميد ٦ وقال الذين كفروا هل ندلكم على رجل ينبئكم إذا مزقتم كل ممزق إنكم لفي خلق جديد ٧

سبأ سوره سی [۳۴]

بو سوره قرآن ـ کریمین اوتوز دؤردونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۵۴) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ حمد، تمامیله گؤیلرده و یئرده اولان هر شئیین صاحبی اولان آللّها مخصوصدور. آخرتده ده بوتون حمدلر اونا مخصوصدور. او حکمت صاحبی دیر و هرشئیدن خبرداردیر.

۲ یئره داخل اولانی و اورادان چیخانی، گؤیدن نازل اولانی و اونا طرف یوکسه له نی [تمامیله] بیلیر. او چوخ مهربان و چوخ باغیشلایاندیر.

۳ کافرلر دئدیلر: «قیامت بیزه گلمیه جکدیر». دئ: «خیر، غیبی بیلن ربّیمه آند اولسون کی، او مطلق سیزه گله جکدیر. گؤیلرده و یئرده ذرّه آغیرلیغیندا اولان هئچ بیر شئی اوندان گیزلین دئییلدیر. بوندان داها کیچیک و داها بؤیوک بیر شئی یوخدور کی، آچیق ـ آیدین کتابدا اولماسین».

۴ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلری مکافاتلاندیرماق اوچون. محض اونلارا باغیشلانما و گووارا روزی واردیر.

۵ و بیزی عاجزلندیرمک اوچون آیه لریمیزی [باطل ائتمگه] چالیشانلارا یامان آغریلی بیر عذاب واردیر.

۶ علم وئریلمیش کیمسه لر ربّین طرفیندن سنه نازل ائدیله نین حقّ اولدوغونو و بؤیوک قوّه صاحبی و حمده لایق اولان [آللّهین] یولونا هدایت ائتدیگینی بیلیرلر.

۷ و کافرلر دئدیلر: «سیزه، تمامیله پارچالانیب ـ داغیلدیقدان سونرا تزدن خلق اولوناجاغینیزی خبر وئرن آدامی گؤستره کمی؟»

اَفْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَمْ بِهٖ جِنَّةٌ ؕ بَلِ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ فِى الْعَذَابِ وَالضَّلٰلِ الْبَعِيْدِ ﴿٨﴾ اَفَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ ؕ اِنْ نَّشَاْ نَخْسِفْ بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ السَّمَآءِ ؕ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيْبٍ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوٗدَ مِنَّا فَضْلًا ؕ يٰجِبَالُ اَوِّبِىْ مَعَهٗ وَالطَّيْرَ ۚ وَاَلَنَّا لَهُ الْحَدِيْدَ ۙ ﴿١٠﴾ اَنِ اعْمَلْ سٰبِغٰتٍ وَّقَدِّرْ فِى السَّرْدِ وَاعْمَلُوْا صَالِحًا ؕ اِنِّىْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿١١﴾ وَلِسُلَيْمٰنَ الرِّيْحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَّرَوَاحُهَا شَهْرٌ ۚ وَاَسَلْنَا لَهٗ عَيْنَ الْقِطْرِ ؕ وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَّعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِاِذْنِ رَبِّهٖ ؕ وَمَنْ يَّزِغْ مِنْهُمْ عَنْ اَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيْرِ ﴿١٢﴾ يَعْمَلُوْنَ لَهٗ مَا يَشَآءُ مِنْ مَّحَارِيْبَ وَتَمَاثِيْلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُوْرٍ رّٰسِيٰتٍ ؕ اِعْمَلُوْٓا اٰلَ دَاوٗدَ شُكْرًا ؕ وَقَلِيْلٌ مِّنْ عِبَادِىَ الشَّكُوْرُ ﴿١٣﴾ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلٰى مَوْتِهٖٓ اِلَّا دَآبَّةُ الْاَرْضِ تَاْكُلُ مِنْسَاَتَهٗ ۚ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ اَنْ لَّوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوْا فِى الْعَذَابِ الْمُهِيْنِ ﴿١٤﴾

۸ «او، آللّها یالان باغلاییرمی؛ یوخسا بیر دلیلیگی واردیر؟» یوخ! اصلینده آخرته ایمان گتیرمه‌ینلر عذابدا و اوزاق (درین) ضلالت ایچینده دیرلر.

۹ مگر قاباقدان و آرخادان [اونلاری احاطه ائدن] گؤیو و یئری گؤرمورلرمی؟ ایسته‌سک، اونلاری یئره باتیراریق؛ یاداکی گؤیون بیر پارچاسینی اوستلرینه تؤکه‌ریک. شبهه‌سیز کی، بوندا هر بیر تؤبه ائدن بنده اوچون مطلق عبرت واردیر.

۱۰ حقیقتاً، بیز داوودا اؤز طرفیمیزدن مرحمت ائتدیک. [و دئدیک] : «ای داغلار! ای قوشلار! داوودلا بیرلیکده سس‌ـسسه وئریب آللّها تسبیح ائدین!» و دمیری اونون اوچون یومشالتدیق.

۱۱ [و دئدیک کی،] گئن‌ـبول زیرئهلر (گئییملر) دوزلت و توخودوغون زمان اؤلچویه رعایت ائت! [اؤزون و قؤمون] صالح عمل ائدین! من، حقیقتاً، سیزین ائتدیکلرینیزی دقیقاً گؤرورم.

۱۲ سلیمانا دا کولگی رام ائتدیک کی، سحر گئدیشی بیر آیلیق و آخشام دؤنوشو ده بیر آیلیق یول ایدی. و اونون اوچون میس چشمه‌سینی (معدنینی) اریدیب‌ـآخیتدیق، جنلردن ده بیر دسته ربّی‌نین اذنی ایله اونون الی آلتدا ایشله‌ییردی و اونلاردان هر کس بیزیم امریمیزدن چیخیردیسا، آلوولو عذابدان اونا دادیزدیریردیق.

۱۳ اونلار سلیمان اوچون نه ایسته‌سیدی ـمحرابلار، هیکل‌لر، بؤیوك حوضلارا بنزه‌ین قابلار و یئرده برکینمیش قازانلار دوزلدیردیلر. ای داوودون عائله‌سی! شکر ائدین! و منیم بنده‌لریمدن شکر ائدنی آزدیر.

۱۴ اونا اؤلومو قرارا آلدیغیمیز زمان اؤلومونو اونلارا آنجاق چلیگینی یئین بیر یئر قوردو خبر وئردی. او (سلیمان) ییخیلدیقدا جنلره بللی اولدو کی، اگر اونلار غیبی بیلسیدیلر روسوای ائدیجی عذاب ایچینده قالمازدیلار.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ ﴿١٥﴾ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾ ذَٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا ۖ وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ ﴿١٧﴾ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ ۖ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ ﴿١٨﴾ فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿١٩﴾ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ ۗ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۖ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

۱۵ سبأ طایفه‌سی اوچون یوردلاریندا [حکمتلی آللَهین وارلیغینا دلالت ائدن] بیر نشانه وار ایدی. ساغلی، سوللو ایکی باغچا وار ایدی. [اونلارا دئدیک کی:] «ربّی‌نیزین روزیسیندن یئیین و اونا شکر ائدین! [سیزین اوچون] گؤزه‌ل یورد و باغیشلایان ربّ واردیر».

۱۶ لاکین اوز دؤندردیلر. بیز ایسه اونلارا عرم سئلینی (قارشیسی آلینماز بیر سئل) گؤندردیک. اونلارین ایکی باغچالارینی آجی مئیوه‌لی، یولغون آغاجلی و بیر آز دا سدر آغاجی اولان ایکی باغچایا چئویردیک.

۱۷ اونلاری نانکورلوقلارینا گؤره بئله جزالاندیردیق. مگر بیز کافرلردن آیریلارینی جزالاندیراریق می؟

۱۸ اونلارلا برکتلی ائتدیگیمیز شهرلر آراسیندا بیر—بیرینه یاپیشیقلی (بیر—بیرلریندن گؤرونن) شهرلر یاراتمیشدیق. اونلارین آراسیندا گئدیش—گلیش مسافه‌سینی اندازه‌سینده ائتمیشدیک. [اونلارا دئدیک کی:] «گئجه‌لری و گوندوزلری اورادا آرخایین گزیب—دولانین!»

۱۹ اونلار دئدیلر: «پروردگارا! بیزیم سفر [دوشرگه]لریمیزی اوزاق ائت!» و اونلار اؤزلرینه ظلم ائتدیلر. بیز ده اونلاری [دیللرده] داستان ائتدیک و اونلاری بوسبوتون تار—مار ائتدیک. شبهه‌سیز کی، بوندا بوتون چوخ—چوخ صبرلی اولان و شکر ائدنلر اوچون عبرتلر واردیر.

۲۰ و حقیقتاً، ابلیس اونلارین حقّینده کی ظنّی‌نی دوغرولتدو و بیر دسته مؤمنلردن ساوایی [هامیسی] اونا اویدو.

۲۱ اصلینده ابلیسین اونلارین اوستونده هئچ بیر تسلّطو یوخ ایدی. لاکین بیز آخرته ایمان گتیرنله اوندا شبهه ائدنی آییرد ائدیب گؤسترمک ایسته‌ییریک. و سنین ربّین [علمی احاطه‌سی ایله] هر بیر شئیی حفظ ائدندیر.

۲۲ [یا محمّدا!] دئ: «آللَهدان غیری [تانری] ظنّ ائتدیکلرینیزی چاغیرین! اونلار گؤیلرده و یئرده ذرّه قده‌ر بیر شئیه صاحب دئییللر و او ایکیسینده اونلارین هئچ بیر شریکلیگی یوخدور و اونا (آللَها) اونلاردان هئچ بیر آرخا یوخدور.

وَلَا تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَن
قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ
﴿٢٣﴾ قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ
اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ
﴿٢٤﴾ قُل لَّا تُسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ
﴿٢٥﴾ قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ
الْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾ قُلْ أَرُونِيَ الَّذِينَ أَلْحَقْتُم بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ
اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً
لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
﴿٢٨﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ
﴿٢٩﴾ قُل لَّكُم مِّيعَادُ يَوْمٍ لَّا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا
تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن نُّؤْمِنَ بِهَٰذَا الْقُرْآنِ
وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ
رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

۲۳ اونون (آللّهین) یانیندا، اذن وئردیگی کیمسه‌لردن آیریسی‌نین شفاعتی فایدا وئرمز و قلبلریندن قورخو گئتدیکده دئیرلر: «ربّینیز نه بویوردو؟» دئیرلر: «حقّی [بویوردو] و او چوخ یوکسک و بؤیوکدور».

۲۴ دئ: «سیزه گؤیلردن و یئردن روزی وئرن کیمدیر؟» دئ: «آللّه». ائله ایسه دوغرو یولدا و یا آچیق ــ آیدین ضلالتده اولان بیزیک، یوخسا سیز؟

۲۵ دئ: «سیز بیزیم ائتدیگیمیز گناهلاردان اؤترو سورغو ــ سوآل اولونمایاجاقسینیز، بیز ده سیزین ائتدیکلرینیزدن اؤترو سورغو ــ سوآل اولونمایاجاغیق».

۲۶ دئ: «ربّیمیز هامیمیزی جمع ائده‌جک؛ سونرا آرامیزدا حقّ ایله حؤکم ائده‌جک و او عدالتله حؤکم وئرندیر و هر شئیی بیلندیر».

۲۷ دئ: «آللّها شریک قوشدوقلارینیزی منه گؤسترین!» خیر، او، عزّت و حکمت صاحبی اولان آللّهدیر.

۲۸ و بیز سنی، آنجاق بوتون انسانلارا بشارتچی و خبردارلیق ائدن گؤندردیک، لاکین انسانلارین چوخو بیلمیرلر.

۲۹ و دئییرلرکی، : «اگر دوز دئییرسینیز، بس بو وعده نه زمان اولاجاقدیر؟»

۳۰ دئ: «سیزه وعده وئریلمیش بیر گون واردیر کی، نه اوندان بیرجه ساعت دالی قالا بیلرسینیز و نه ده قاباغا کئچه بیلرسینیز».

۳۱ و کافرلر دئدیلر: «نه بو قرآنا و نه ده کی، اوندان قاباقکی [کتابا] اصلا ایمان گتیرمه‌ریک». کاش سن اوظـلمکارلارین ربّلری نین حضوروندا ساخلانیلدیقلارینی گؤره‌یدین [کی، نتجه] اونلارین بعضیلری بعضیلرینه سؤز قایتاریر! ضعیف ساخلانیلمیشلار متکبّرلره دئیرلر: «اگر سیز اولماسایدینیز، بیز مؤمن اولاجاقدیق».

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ
عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا
أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا ۚ وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا
رَأَوُا الْعَذَابَ ۚ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ هَلْ
يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ
مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾
وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾
قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي
تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ
جَزَاءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ
يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٣٨﴾
قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۚ وَمَا
أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

۳۲ متکبّرلر ایسه ضعیف ساخلانیلمیشلارا دئیرلر: «مگر سـ... [هدایتچی] گلندن سونرا سیزی هدایتدن ساخلایان بیز ایدیکمی؟! [یوخ] سیز اؤزونوز گناهکار ایدینیز».

۳۳ ضـعیف ساخلانیـلمیـشلار متکبّرلره دئیرلر: «خیر، گـئجه ـ گـونـدوز [قوردوغونوز] حیله‌لر[له] ـ او زمان کی، بیزی آللّهی دانماغا و اونا شریکلر قوشماغا وادار ائدیردینیز». عذابی گؤرنده پشیمانلیقلارینی گیزله‌درلر. کافرلرین بـویونلارینا زنجیرلر ووراریق. مگر ائتدیکلری عمللردن غیری بیر شئیله جزالاندیریلاجاقلارمی؟

۳۴ بیز هانسی شهره بیر خبردارلیق ائدن گؤنـدردیکسه، اورانین رفـاهدا اولانلاری دئدیلر: «بیز سیزین گتیردیکلرینیزه اینانمیریق».

۳۵ و دئدیلر: «بیزیم مال ـ دؤلتیمیز و اؤولادیمیز داها چوخدور و بیز عذاب گؤرمیه‌جه‌ییک».

۳۶ دئ: «حقیقتاً، منیم ربّیم ایسته‌دیگی شـخصین روزیسینی بـول ائدر و یـا تنگیشدیرر. لاکین انسانلارین چوخو بیلمیرلر».

۳۷ ماللارینیز و اؤولادلارینیز سیزی بیزه یاخینلاشدیران بیر شئی دئییلدیر، تکجه ایمان گتیریب صـالح عمل ائدنلر بئله دئییـلدیر. ائتدیکلری عـمللرینه گؤره قات ـ قات اجر واردیر و اونلار [جنّت] اوتاقلاریندا آرخایین اولاجاقلار.

۳۸ و بیزی عـاجزلندیرمک اوچـون آیه‌لریمیزی [باطل ائتمگه] سعی ائدنلر عذابا حاضیر ائدیلرلر.

۳۹ دئ: «منیم ربّیم بنده‌لریندن ایسته‌دیگی شخصین روزیسینی بول ائدر و یا اونا [روزینی] تنگیشدیرر. و [آللّه یولوندا] هـر نه انفاق ائتسـه‌نیز [آللّه] اونون عوضینی وئرر و او روزی وئرنلرین لاپ یاخشی سیدیر».

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلٰٓئِكَةِ أَهٰٓؤُلَآءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ
لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ
الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا
مَا هٰذَآ إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَآؤُكُمْ وَقَالُوا
مَا هٰذَآ إِلَّآ إِفْكٌ مُفْتَرًى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ إِنْ
هٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٤٣﴾ وَمَآ آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَآ
أَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَآ آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ
﴿٤٥﴾ قُلْ إِنَّمَآ أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلّٰهِ مَثْنٰى وَفُرَادٰى
ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا
نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾ قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ
مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

۴۰ او گونده [آللّه] اونلارین هامیسینی محشور ائدر و سونرا ملکلره بویورار: «بونلارمی سیزه عبادت ائدیردیلر؟»

۴۱ دئیرلر: «سن مقدّسسن. بیزیم ولیمیز اونلار دئییل، سنسن. خیر، اونلار جنّلره عبادت ائدیردیلر. چوخو اونلارا ایمان گتیرنلردیرلر».

۴۲ داها او گون بیر-بیرینیزه نه بیر فایدانیز و نه ده بیر ضررینیز اولا بیلمز. ظلم ائدنلره دئیه‌ریک: «یالان حساب ائتدیگینیز اودون عذابینی دادین!»

۴۳ بیزیم آچیق-آیدین آیه لریمیز اونلارا اوخوندوغو زمان دئیرلر: «بو آنجاق سیزی آتالارینیزین عبادت ائتدیکلریندن دؤندرمک ایسته‌ین بیر کیشی‌دیر». هم ده دئیرلر: «بو اویدورولموش یالاندان غیری بیر شئی دئییلدیر». کافرلر "حق" اونلارا گلن زمان، حقّین باره‌سینده دئدیلر: «بو، آچیق-آیدین سحردن باشقا بیر شئی دئییلدیر».

۴۴ و بیز اونلارا اوخویاجاقلاری کتابلار وئرمه‌میش و سندن قاباق دا اونلارا بیر خبردارلیق ائدن گؤندرمه‌میشدیک.

۴۵ اونلاردان قاباقکیلار [دا] تکذیب ائتدیلر، حالبوکی بونلار اونلارا وئردیکلریمیزین اوندا بیرینه یتیشمه‌ییبلر. اونلار منیم پیغمبرلریمی یالان حساب ائتدیلر. [گؤر] منیم عذابیم نئجه ایدی!!

۴۶ دئ: «من سیزه تک بیر نصیحت وئریرم: آللّه اوچون ایکی-ایکی و بیر-بیر قیام ائدین! سونرا درینden دوشونون- [گؤره‌جکسینیز کی،] سیزین یولداشینیز دا بیر دیوانه‌لیک یوخدور. او، قاباقداکی شدّتلی عذابلا خبردارلیق ائدندن باشقا بیر کس دئییلدیر».

۴۷ دئ: «سیزدن ایسته‌دیگیم [رسالتین] اجری (ذَوی القُربی محبّتی) ده سیزین اوچوندور. منیم اجریم آنجاق آللّها عائددیر و او هر بیر شئیه شاهیددیر».

۴۸ دئ: «شبهه‌سیز کی، ربّیم حقّی نازل ائدر. او، بوتون غیبلری بیلندیر».

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾ قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾ وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَاوُشُ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُرِيبٍ ﴿٥٤﴾

سورة فاطر مكية وهي خمس وأربعون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنِحَةٍ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٣﴾

۴۹ دئ : «حق گلدی و باطل، ظاهر اولماز و بیر ده قاییتماز».

۵۰ دئ : «اگر یولدان آزسام اؤز ضرریمه آزمیش اولارام و اگر هدایت تاپسام، [بو] ربّیمین وحی ائتدیگی نین [سببی] ایله دیر. حقیقتاً، او ائشیدندیر و یاخیندیر».

۵۱ سن اونلاری قورخدوقلاری زمان بیر گؤره سن! آرتیق قورتارماق اولماز و اونلار یاخین یئردن توتولارلار.

۵۲ و دئیرلر : «اونا ایمان گتیرمیشیک». بو قده ر اوزاق یئردن آسانلیقلا ایمان تاپماق اونلارا نئجه ممکن اولور؟!

۵۳ حالبوکی قاباقجادان اونا کافر اولموشدولار و اوزاق یئردن غیبه (قارانلیغا] داش آتیردیلار.

۵۴ و اونلار ایله ایسته دیکلری آراسیندا مانع یاراندی؛ نئجه کی، اؤزلریندن قاباقکیلار حقّینده ده بئله ائدیلدی. حقیقتاً، اونلار درین بیر شکّ ایچینده ایدیلر.

فاطر سوره سی [۳۵]

بو سوره قرآن ـ کریمین اوتوز بئشینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۴۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ حمد، تمامیله گؤیلری و یئری یارادان، ملکلری ایکی قانادلی، اوچ و دؤرد قانادلی ائلچیلر ائدن، یاراتماقدا ایسته دیگی قده ر آرتیران آللّها مخصوصدور. حقیقتاً، آللّه هر بیر ایشه قادردیر.

۲ آللّه انسانلارا هر هانسی بیر شئیی رحمت اولاراق لطف ائدرسه اونا مانع اولان اولماز و قاباغینی آلدیغی هر بیر شئیی اؤزوندن سونرا باشقا بیر گؤندرن اولماز. او عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۳ ای انسانلار! آللّهین سیزه اولان نعمتینی یاد ائدین! آللّهدان غیری سیزه گؤیدن و یئردن روزی وئرن بیر یارادیجی واردیرمی؟ اوندان غیری بیر تانری یوخدور. بس نئجه دؤنوکلوك ائدیرسینیزـ (حقدن دؤندریلیرسینیز).

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤﴾
يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ
بِاللَّهِ الْغَرُورُ ﴿٥﴾ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا
يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٦﴾ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ
كَبِيرٌ ﴿٧﴾ أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ
وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ إِنَّ
اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾ وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا
فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَٰلِكَ
النُّشُورُ ﴿٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا
إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ
يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَٰئِكَ هُوَ يَبُورُ ﴿١٠﴾
وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا
يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

۴ [ای محمّد!] اگر سنی تکذیب ائدیرلر [بیل کی،] سندن اوّل ده پیغمبرلری تکذیب ائتمیشلر. بوتون ایشلر آللّها قایتاریلیر.

۵ ای انسانلار! آللّهین وعده‌سی شبهه‌سیز کی، حقدیر. دنیا حیاتی سیزی تورلاماسین. [گؤزله‌یین] شیطان دا آللّه باره‌سینده سیزی آزدیرماسین!

۶ چونکی شیطان سیزه دوشمندیر. سیز [ده] اونو دوشمن توتون! او اؤز طرفدارلارینی آلوولو اود اهلیندن اولماغا چاغیریر.

۷ کافرلر اوچون شدّتلی عذاب واردیر و ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر اوچون ایسه باغیشلانما و بؤیوك اجر واردیر.

۸ پیس عملی اؤزونه بزه‌نیلیب، اونو گؤزه‌ل گؤره‌ن کیمسه [یاخشی عمل صاحیبی اولان مؤمن کیمی دیرمی؟] شبهه‌سیز کی، آللّه ایسته‌دیگینی ضلالتده بوراخار و ایسته‌دیگینی ده هدایت ائدر. بونا گؤره ده جانین اونلارین خودوك‌ـ‌خینووندان (اونلاری دوشونوب نگران قالماقدان) اوزولمه‌سین. آللّه، حقیقتاً سیزین ائتدیکلرینیزی بیلندیر.

۹ یئللری گؤندرمکله بولودو حرکته گتیرن آللّهدیر. بیز بئله لیکله اونو اؤلو بیر تورپاغا سوق ائده‌ریک، سونرا اؤلموش تورپاغی اونونلا دیریلده‌ریک. اؤلولرین دیریلمه‌سی ده بئله دیر.

۱۰ هر کیم عزّت ایسترسه، عزّت بوسبوتون آللّها مخصوصدور. پاك سؤز اونا دوغرو یوکسلر، صالح عمل ده اونو اوجالدار و پیس‌ـ‌پیس حیله ائدنلر اوچون شدّتلی بیر عذاب واردیر. و اونلارین حیله‌لری مطلق پوزولاجاقدیر.

۱۱ و آللّه سیزی تورپاقدان سونرا نطفه‌دن یاراتدی، سونرا سیزی جوت‌ـ‌جوت ائتدی. هر بیر دیشی آنجاق اونون علمی ایله بویلو اولار و دوغار. عؤمرو اوزادیلان و عؤمروندن قیسالدیلان هئچ بیر عؤمور سورن [کیمسه] یوخدور کی، کتابدا یازیلماسین. حقیقتاً، بو آللّها چوخ آساندیر.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٤﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾ وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

۱۲ و ایکی دریا بیر دئییلدیر. بیری نین سویو شیرین، [سوسوزلوغا] قانیق‌لیق وئرن و ایچمه یی گووارادیر، او بیری نین سویو ایسه شور هم ده آجیدیر. هر بیریندن تزه آت یئییرسینیز و تاخدیغینیز بزه‌کلر چیخاردیرسینیز. [هم ده] گمیلرین اورادا، آللهین فضل ـ کرمیندن روزی آختاریب شکر ائده‌سینیز دئیه سویو یاریب گئتدیگینی گؤرورسونوز.

۱۳ گئجه‌نی گوندوزه قاتار و گوندوزو گئجه‌یه قاتار. گونشی و آیی رام ائدیبدیر، هر بیری معیّن بیر وقته قده‌ر حرکت ائده‌جکلر. بودور سیزین ربّینیز اولان آلله. حؤکمرانلیق اونا مخصوصدور. اوندان غیری عبادت ائتدیکلرینیز بیر خورما چرده‌یی‌نین تئلینه بئله صاحب دئییللر.

۱۴ اگر اونلاری چاغیرسانیزسا، سیزین چاغیریشینیزی ائشیتمزلر، اگر ائشیتسه‌لر ده سیزه جواب وئره بیلمزلر و قیامت گونو سیزین شریک قوشماغینیزی انکار ائدرلر و هئچ کس سنه هر شئیدن خبردار اولان [آلله] کیمی خبر وئره بیلمز.

۱۵ ای انسانلار! سیز آللها محتاج سینیز، آلله ایسه هر شئیدن مستغنی و حمده لایقدیر.

۱۶ و اگر ایسته‌سه سیزی آپارار و آیری بیر خلق گتیرر.

۱۷ بو ایسه آللها چتین دئییلدیر.

۱۸ و هئچ بیر داشییان (گناهکار) آیریسی‌نین گناهینی داشیماز. آغیر یوك آلتیندا قالان کیمسه [آیریسینی] یوکو اوچون چاغیرسا، قوهومو اولسا بئله اوندان (اونون یوکوندن) بیر شئی گؤتورولمز. [سن] آنجاق گیزلینده ربّلریندن قورخانلاری و نماز قیلانلاری خبردار ائدیرسن و هر کس پاکلانماق ایسته‌سه، اصلینده اؤزو اوچون پاکلانمیش اولار. دؤنوش آللها دیر.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾
وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ ۚ إِنَّ
اللَّهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ ۖ وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾ إِنْ
أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَإِنْ
مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾ وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ
وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ فَكَيْفَ
كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٦﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا ۚ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ
وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿٢٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ
وَالدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَٰلِكَ ۗ إِنَّمَا يَخْشَى
اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾ إِنَّ
الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا
مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَنْ تَبُورَ ﴿٢٩﴾
لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

۱۹ کورلا گؤزلو بیر دئییلدیر.

۲۰ قارانلیقلار و ایشیق [دا بیر اولماز].

۲۱ کؤلگه ایله گونشین ایستیسی [ده بیر دئییلدیر].

۲۲ دیریلرله اؤلولر ده بیر دئییلدیر. حقیقتاً، آلله ایسته‌دیگینه ائشیتدیرر و سن [ای محمّد!] قبیرلرده اولانلارا ائشیتدیره بیلمزسن.

۲۳ سن آنجاق بیر خبردارلیق وئرنسن.

۲۴ بیز سنی حقّ ایله بشارتچی و خبردارلیق وئرن گوندردیک. هئچ بیر امّت یوخدور کی، آرالاریندا بیر خبردارلیق وئرن گلیب-گئتمه‌میش اولسون.

۲۵ و اگر سنی تکذیب ائدیرلرسه، [بیل کی،] اونلاردان قاباقکیلار دا ائله تکذیب ائتدیلر. اونلارین پیغمبرلری آچیق-آیدین [دلیللر]، صحیفه‌لر و آیدینلاشدیران کتاب گتیرمیشدیلر.

۲۶ سونرا کافرلری یاخالادیم، [باخ گؤر] منیم عذابیم نئجه ایدی؟!

۲۷ مگر آللهین گؤیدن یاغیش نازل ائتدیگینی گؤرمورسنمی؟ بیز [اونونلا] مختلف رنگلی میوه‌لر چیخارتدیق و [یئرده] داغلاردان آغ، قیرمیزی، مختلف رنگلی [جیغیرلار] و قاپ قارا یوللار [یاراتدیق].

۲۸ و بئله‌جه انسانلاردان، جانلی لاردان و دؤرد آیاقلی لاردان رنگلری مختلف اولانلار [یاراتدیق]. آنجاق اونون بنده‌لریندن عالیم اولانلاری آللهدان قورخار. حقیقتاً، آلله عزّت صاحیبیدیر؛ چوخ باغیشلایاندیر.

۲۹ حقیقتاً، آللهین کتابینی اوخویانلار، ناماز قیلانلار، گیزلی و آشکارجا اؤزلرینه وئردیکلریمیز روزیدن انفاق ائدنلر، اصلا کسادلاشمایان بیر تجارته اومید باغلاییبلار.

۳۰ کی، [آلله] اونلارین اجرلرینی تمام-کمال وئرسین و اوز فضل-کرمیندن اونلارا آرتیرسین. چونکی آلله چوخ باغیشلایاندیر؛ قدیر بیلندیر.

وَالَّذِيٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾ ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا ۖ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا ۖ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِيٓ أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ ۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِيٓ أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُم مِّنْ عَذَابِهَا ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ ۚ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَآءَكُمُ النَّذِيرُ ۖ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾ إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

۳۱ سنه کتابدان [عبارت اولان بو] وحی ائتدیگیمیز [قرآن] حقدیر و اؤزوندن قاباقکی کتابلاری تصدیق ائدندیر. شبهه یوخدور کی، آلله اؤز بنده‌لریندن خبرداردیر و [ائتدیکلرینی] گؤرندیر.

۳۲ سونرا بو کتابی، بنده‌لریمیزدن سئچدیگیمیز کیمسه‌لره میراث اولاراق وئردیک. اونلاردان اؤزلرینه ظلم ائدن واردیر؛ معتدل اولان واردیر و آللهین اذنی ایله خئیر ایشلرده قاباقجیل اولان [دا] واردیر. بو، بؤیوك لطف و مرحمتدیر.

۳۳ اونلار عدن جنّتلرینه داخل اولارلار. اورادا قیزیل و اینجی بیلرزیکلرله بزه‌نرلر. و اورادا پالتارلاری ایپکدیر.

۳۴ و دئیرلر : «حمد، تمامیله بیزدن غمی‌ـ‌کدری آپاران آللها مخصوصدور. حقیقتاً، ربّیمیز مطلق باغیشلایاندیر؛ قدیر بیلندیر».

۳۵ ائله بیر آللّه کی، اوز لطف‌ـ‌کرمی ایله بیزی ابدی قالاجاغیمیز ائوده یئرلشدیردی، اورادا بیزه نه بیر یورغونلوق توخونار و نه ده بیر چاره‌سیزلیک اوز وئرر.

۳۶ کافرلره گلدیکده ایسه جهنّم اودو اونلار اوچوندور. نه اونلارین اؤلومونه حؤکم اولونار کی، اؤلوب [قورتارسینلار] و نه ده کی، اونون عذابی اونلاردان یونگوللشدیریلر. بیز بوتون کافرلری بئله جزالاندیریریق.

۳۷ و اونلار اورادا فریاد قوپارارلار کی : «پروردگارا! بیزی چیخارت! ائتدیکلریمیز عمللردن قیراق صالح عمل ائدك». مگر بیز سیزه [بیر او قده‌ر] عؤمور وئرمه‌دیک کی، عبرت آلماق ایسته‌ین بیریسی عبرت آلا بیلسین؟ سیزه خبردارلیق ائدن ده گلدی. ایندی ایسه [عذابی] دادین! [کی،] ظلمکارلار اوچون هئچ بیر کؤمکچی یوخدور.

۳۸ شبهه سیز کی، آلله، گؤیلرین و یئرین غیبینی بیلندیر و حقیقتاً، او، سینه‌لرده اولانی دا یاخشیجا بیلندیر.

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ
الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا
خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي
مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ أَمْ آتَيْنَاهُمْ
كِتَابًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَتٍ مِنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا
إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا
وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا
غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ
لَيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ
إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ
الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ
فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا
﴿٤٣﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ
مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

۳۹ سیزی بو یئرین خلیفه‌لری اللّٰدن آللّٰهدیر. کافر اولانین کفرو اؤز علیهینه‌دیر. کافرلرین کفرلری ربّلری یانیندا، غضبدن غیری بیر شئیی آرتیرماز و کافرلرین کفرلری، زیاندان غیری بیر شئیی آرتیرماز.

۴۰ [یا محمّد!] دئ: «آللّٰهدان غیری چاغیردیقلارینیز شریکلردن منه خبر وئرین! یئردن نه‌یی یاراتدیقلارینی منه گؤسترین! یوخسا اونلارین، گؤیلرین یارانماسیندا بیر شریکلیگی وارمی؟ یوخسا اونلارا بیر کتاب وئرمیشیک کی، اوندان [حق اولدوقلارینا] بیر دلیللری واردیر؟ خیر، او ظلمکارلار بیر—بیرینی آلداتماقدان غیری بیر وعده وئرمیرلر.

۴۱ حقیقتاً، گؤیلری و یئری زاوالا گلمکدن ساخلایان آللّٰهدیر. اگر گؤیلر و یئر تؤکولسه‌لر، اوندان غیری اونلاری ساخلایان هئچ بیر کس یوخدور. حقیقتاً، او چوخ حلم صاحیبی و چوخ باغیشلاییاندیر.

۴۲ وار گوجلری ایله آللّٰها آند ایچدیلر کی: «اگر اونلارا بیر خبردارلیق اللّٰدن گلسه؛ امّتلرین ایچینده آن دوغرو یولدا اولانلاردان بیری اولاجاقلار». [لاکین] اونلارا بیر خبردارلیق اللّٰدن گلدیکده، اونلارین آنجاق نفرتینی آرتیردی.

۴۳ بو اونلارین یئر اوزونده تکبّرلوک گؤسترمه‌لری و پیس حیله‌لری اوزوندن ایدی، پیس حیله ایسه آنجاق اؤز صاحیبی‌نین اتگینی توتار. یوخسا اونلار فقط اوّلکیلرین باشینا گلن [ایلاهی] سنّه‌نی (قانونو) گؤزله‌ییرلر؟ سن آللّٰهین قانونوندا اصلا بیر ده‌ییشیکلیک تاپا بیلمزسن و سن آللّٰهین قانونوندا اصلا بیر چئوریلیش تاپا بیلمزسن.

۴۴ مگر یئر اوزونده هئچ گزیب دولانماییبلار کی، اؤزلریندن قاباقکیلارین آخر—عاقبتی نین نئجه اولدوغونو گؤرسونلر؟ حالبوکی اونلار بونلاردان داها چوخ گوجلو ایدیلر. نه گؤیلرده و نه ده یئرده آللّٰهی عاجزله‌دن هئچ بیر شئی یوخدور. چونکی او [هر شئیی یاخشیجا] بیلندیر و [هر شئیه] قادردیر.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَىٰ ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

سُورَةُ يس مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثٌ وَثَمَانُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يس ﴿١﴾ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٥﴾ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾ وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ إِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١١﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ ﴿١٢﴾

۴۵ و اگر آلله، انسانلاری ائتدیکلری [عمللر]دن اؤترو [در حال] جزالاندیرسایدی، یئر اوستونده هئچ بیر جانلینی بوراخمازدی و لاکین آلله اونلارا معیّن مدّته کیمی مهلت وئریر. أجللری گلیب چاتدیقدا دا [او زمان] آلله اؤز بنده‌لرینی گؤره‌ندیر.

یس سوره سی [۳۶]

بو سوره قرآن ــ کریمین اوتوز آلتینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۸۳) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ یس (یاسین!). (ای پیغمبرلرین سروری).

۲ حکمتلی قرآنا آند اولسون ــ

۳ کی، سن حقیقتاً پیغمبرلردنسن.

۴ دوغرو یول اوزه‌رینده [سن]

۵ [و کتابین] او رحیم و عزیز طرفیندن نازل اولوبدور ــ

۶ کی، آتا ــ بابالاری خبردارلیق ائدیلمه‌میش و غفلتده قالمیش بیر قؤمه خبردارلیق وئره‌سن.

۷ دوغرودان دا [آللّهین] سؤزو اونلارین چوخونون باره‌سینده دوغرولوبدور و نتیجه ده اونلار ایمان گتیرمزلر.

۸ بیز اونلارین بویونلارینا چنه‌لرینه چاتان و باشلارینی دیک ساخلایان زنجیرلر وورموشوق.

۹ و اونلارین قاباقلارینا بیر سدّ چکدیک و آرخالارینا دا بیر سدّ چکدیک و [گؤزلرینی] اؤرتدوک و نتیجه ده گؤره بیلمزلر.

۱۰ اونلاری ایستر قورخوداسان، ایسترسه قورخوتمایاسان، اونلارا بیردیر، ایمان گتیرمیه‌جکلر.

۱۱ سن آنجاق، قرآنا تابع اولان و گیزلینده رحماندان قورخان کیمسه‌نی [ایلاهی عذابدان] قورخودا بیلرسن. بئله‌سینه باغیشلانماغی و ده‌یرلی بیر اجرله بشارت وئر.

۱۲ حقیقتاً، اؤلولری دیریلدن، ائتدیکلری عمللری و اثرلرینی یازان، البتّه بیزیک. هر شئیی بیز آچیق ــ آیدین بیر امامدا [یا لوح محفوظدا] جمع ائتدیک.

واضرب لهم مثلا اصحاب القرية اذ جاءها المرسلون
﴿١٣﴾ اذ ارسلنا اليهم اثنين فكذبوهما فعززنا
بثالث فقالوا انا اليكم مرسلون ﴿١٤﴾ قالوا ما انتم الا
بشر مثلنا وما انزل الرحمن من شيء ان انتم الا تكذبون ﴿١٥﴾
قالوا ربنا يعلم انا اليكم لمرسلون ﴿١٦﴾ وما علينا الا البلاغ
المبين ﴿١٧﴾ قالوا انا تطيرنا بكم لئن لم تنتهوا لنرجمنكم
وليمسنكم منا عذاب اليم ﴿١٨﴾ قالوا طائركم معكم
ائن ذكرتم بل انتم قوم مسرفون ﴿١٩﴾ وجاء من
اقصا المدينة رجل يسعى قال يا قوم اتبعوا المرسلين
﴿٢٠﴾ اتبعوا من لا يسئلكم اجرا وهم مهتدون ﴿٢١﴾
وما لي لا اعبد الذي فطرني واليه ترجعون ﴿٢٢﴾ ءاتخذ من
دونه الهة ان يردن الرحمن بضر لا تغن عني شفاعتهم شيئا
ولا ينقذون ﴿٢٣﴾ اني اذا لفي ضلال مبين ﴿٢٤﴾ اني
امنت بربكم فاسمعون ﴿٢٥﴾ قيل ادخل الجنة قال يا ليت قومي
يعلمون ﴿٢٦﴾ بما غفر لي ربي وجعلني من المكرمين ﴿٢٧﴾

۱۳ اؤزلرینه پیغمبرلر گلن شهر اهلینی، اونلارا مثل چک.

۱۴ او زمان اونلارا ایکی پیغمبر گؤندرمیشدیک. آمما اونلار ایکیسینی ده تکذیب اتدیلر. اونلاری اوچونجوسو ایله گوجلندیردیک. اونلار ایسه دئدیلر : «بیز، حقیقتاً، سیزه [پیغمبر] گؤندریلمیشیک».

۱۵ دئدیلر : «سیز آنجاق بیزیم کیمی بیر بشرسینیز و رحمان [اولان آلله] هئچ بیر شئی گؤندرمه‌ییبدیر و سیز آنجاق یالان دانیشیرسینیز».

۱۶ دئدیلر : «بیزیم ربّیمیز بیلیرکی، بیز، حقیقتاً، سیزه گؤندریلمیشیک».

۱۷ «و بیزیم وظیفه‌میز تکجه آچیق‌ــآشکار تبلیغ ائتمکدیر».

۱۸ دئدیلر : «بیز سیزین [بورادا اولماغینیزی] اوغورسوزلوق بیلیریک. اگر اَل چکمسه‌نیزسه، سیزی داشلاریق و سیزه بیزدن مطلقا آغریلی بیر عذاب توخوناجاقدیر».

۱۹ [پیغمبرلر] دئدیلر : «اگر دوشونسه‌نیز (باشا دوشسه‌نیز)، اوغورسوزلوغونوز اؤزونوزدندیر. سیز عصیاندا حدّی آشان بیر جماعتسینیز».

۲۰ شهرین چوخ اوزاق بیر یئریندن بیر کیشی چاپاراق گلیب دئدی : «ای جماعت، بو ائلچیلره تابع اولون!»

۲۱ «سیزدن هئچ بیر اجر ایستمه‌یین کیمسه‌لره تابع اولون! اونلار دوغرو یولدا اولان کیمسه‌لردیر».

۲۲ «آخی نییه منی یارادانا عبادت ائتمه‌ییم کی؟! سیز ده اونا طرف قایتاریلاجاقسینیز».

۲۳ «اوندان غیریسینی اؤزومه تانری ائدیم‌می؟ رحمان [اولان آلله] منه بیر ضرر وورماق ایسترسه، اونلارین شفاعتلری منه بیر فایدا وئرمز و منی قورتارماز».

۲۴ «اوندا من آچیق‌ــآیدین بیر ضلالتده اولارام».

۲۵ «من سیزین ربّینیزه ایمان گتیردیم، منی ائشیدین!»

۲۶ [نهایت اؤلدورولدو و اونا] : «جنّته داخل اول!» ــ دئییلدی. دئدی : «کاش منیم قؤمومم بیلئیدی».

۲۷ «کی، ربّیم منی نئجه باغیشلادی و منی حؤرمتلی‌لردن ائتدی».

وَمَآ أَنزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِۦ مِنۢ بَعْدِهِۦ مِن جُندٍ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا
كُنَّا مُنزِلِينَ ﴿٢٨﴾ إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً فَإِذَا هُمْ
خَٰمِدُونَ ﴿٢٩﴾ يَٰحَسْرَةً عَلَى ٱلْعِبَادِ ۚ مَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا
كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ يَرَوْا۟ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم
مِّنَ ٱلْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِن كُلٌّ لَّمَّا جَمِيعٌ
لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾ وَءَايَةٌ لَّهُمُ ٱلْأَرْضُ ٱلْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَٰهَا وَأَخْرَجْنَا
مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّٰتٍ مِّن نَّخِيلٍ
وَأَعْنَٰبٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ ٱلْعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا۟ مِن ثَمَرِهِۦ
وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ ۖ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَٰنَ ٱلَّذِى
خَلَقَ ٱلْأَزْوَٰجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلْأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِهِمْ
وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَءَايَةٌ لَّهُمُ ٱلَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ ٱلنَّهَارَ
فَإِذَا هُم مُّظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذَٰلِكَ
تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَٱلْقَمَرَ قَدَّرْنَٰهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ
عَادَ كَٱلْعُرْجُونِ ٱلْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لَا ٱلشَّمْسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ
ٱلْقَمَرَ وَلَا ٱلَّيْلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

۲۸　اوندان سونرا اونون قؤمونه گؤیدن هئچ بیر عسگر نازل ائتمه دیک، نازل ائدن ده دئییلدیک.

۲۹　آنجاق تک بیر گورولتو ایدی و اونلار در حال یئره دؤشندیلر.

۳۰　وای بو بنده لرین حالینا! اونلارا هئچ بیر پیغمبر گلمه دی کی، اونو مسخره یه قویماسینلار.

۳۱　مگر اونلار اؤزلریندن قاباق نئچه ـ نئچه نسللری هلاك ائتدیگیمیزی و اونلارین بیر داها بونلارین یانینا قاییتمادیغینی گؤرمورلرمی؟

۳۲　و البتّه اونلارین هامیسی بیر آرادا بیزیم حضوروموزا گتیریله جکلر.

۳۳　اؤلو توپراق اونلار اوچون بیر آیت [دلیل] دیر. بیز اونو دیریلدیب، اوندان دنه چیخاردیریق کی، اوندان یئییرلر.

۳۴　و اورادا خورما و اوزوم باغلاری وجودا گتیرمیش و اورادا بولاقلار قایناتمیشیق کی،

۳۵　اونلارین مئیوه لریندن و اؤز اللری ایله بئجردیکلریندن یئسینلر. یئنه شکر ائتمیه جکلرمی؟

۳۶　یئرین یئتیشدیردیکلریندن، اونلارین اؤزلریندن و بیر ده بیلمه دیکلریندن بوتون جوتلر یارادان آللّه پاکدیر.

۳۷　گئجه ده اونلار اوچون بیر آیتدیر کی، گوندوزو اوندان سییریب آلیریق و اونلار قارانلیغا باتیرلار.

۳۸　و گونش ده اؤزو اوچون معیّن اولونموش قرارگاها طرف سئیر ائدیر. بو، عزیز و بیلیجی [آللّهین] تقدیریدیر.

۳۹　و "آی" اوچون ده منزللر تعیین ائتدیک کی، کهنه خورما سالخیمی نین آیری بوداغی حالینا گلسین.

۴۰　نه گونشین آیا یئتیشمه سی ممکوندور، نه ده گئجه نین گوندوزو کئچمه سی. اونلارین هره سی بیر فلکده اوزورلر.

وَآيَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ
﴿٤٤﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ
رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ
اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنُطْعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ
اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ
هَٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً
تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ
أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ
رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا ۜ هَٰذَا مَا وَعَدَ
الرَّحْمَٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً
فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ
شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

۴۱ ذرّیه‌لرینی دولو گمیده داشیماغیمیز اونلار اوچون بیر نشانه دیر.

۴۲ و اونلارا اونون کیمی میندیکلری شئیلر یاراتدیق.

۴۳ ایسته‌سک اونلاری سودا بوغاریق، اوندا نه دادلارینا چاتان اولار و نه ده کی، نجات تاپارلار.

۴۴ آنجاق بیزدن بیر رحمت اولاراق و بیر مدّته قده‌ر دولانیب‌ـ‌یاشاماق وسیله سی اولاراق [قورویاریق].

۴۵ اونلارا: «قاباغینیزدا و آرخانیزدا اولان [عذابدان] قورخون، بلکه رحم اولوناسینیز»، ـ‌دئییلن زمان [اوز چئویررلر].

۴۶ اونلارا ربّلری‌نین آیه‌لریندن هئچ بیر آیه گلمه‌میشدیر کی، اوندان اوز چئویرمه‌میش اولسونلار.

۴۷ اونلارا: «آللَهین سیزه وئردیگی روزیدن انفاق ائدین!» ـ‌دئییلن زمان، کافرلر ایمان گتیرنلره دئیرلر: «آللَهین ایسته‌دیگی تقدیرده دویوراجاغی کیمسه‌نی بیز دویوراقمی؟! سیز مطلق آچیق‌ـ‌آیدین بیر ضلالت ایچینده سینیز».

۴۸ و دئییرلر کی: «اگر دوز دئییرسینیز، بس بو وعده نه زمان اولاجاقدیر؟»

۴۹ اونلار بیر‌ـ‌بیرلری ایله چکیشمه ده اولان حالدا اؤزلرینی غفلتاً یاخالایان بیر گورولتودان غیری بیر شئیی گؤزله‌میرلر.

۵۰ [او زمان] نه وصیّت ائده‌بیلرلر و نه ده عائله‌لرینه قاییدا بیلرلر.

۵۱ و صور چالینار، اوندا قبیرلریندن سرعتله ربّلرینه طرف چیخیب آخیشارلار.

۵۲ و دئیرلر: «وای اولسون بیزه! کیم بیزی یاتدیغیمیز یئردن قالدیردی؟ بو آللَهین وعده ائتدیگی دیر. و پیغمبرلر دوز دئییرمیشلر».

۵۳ آنجاق قورخونج بیر گورولتودور کی، او زمان، هامیسی حضوروموز دا حاضر اولاجاقلار.

۵۴ او گون، هئچ کسه اصلا ظلم اولونماز و سیز ائتدیگینیز عمللردن غیری بیر شئیدن اؤترو جزالاندیریلمازسینیز.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ
وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِئُونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ
فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبٍّ
رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾ وَامْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ أَلَمْ أَعْهَدْ
إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَأَنِ اعْبُدُونِي هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ
أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَٰذِهِ
جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾ الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ
وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا
عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّىٰ يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَاءُ
لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ
﴿٦٧﴾ وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾ وَمَا
عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ
﴿٦٩﴾ لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

۵۵　او گون جنّت اهلی بیر ذوق و خوشلوقلا مشغولدورلار.

۵۶　اونلار و زوْجه لری کوْلگه لیکلرده تختلره سؤیکنمیشلر.

۵۷　اورادا اونلار اوچون [هر نوع] مئیوه لر و ایسته دیکلری هر شئی واردیر.

۵۸　[بیر ده] مرحمتلی آللّهدان اونلارا "سلام" سؤزو [دئییله جک].

۵۹　ای گناهکارلار! [آرتیق] بو گون [مؤمنلردن] سئچیلین!

۶۰　ای آدم اؤولادی! مگر من سیزدن عهد (سؤز) آلمادیم کی: «شیطانا عبادت ائتمه یین؛ چونکی او سیزین آچیق-آیدین دوشمنیزدیر؟»

۶۱　و: «منه عبادت ائدین، بو، دوغرو یولدور».

۶۲　او، ایچینیزدن چوخ جماعتلری آزدیرییدیر؛ هئچ دوشونموردونوز؟

۶۳　بو، سیزه وعده ائدیلن جهنّمدیر.

۶۴　کافر اولدوغونوزا گؤره بو گون اونا قوورشون!

۶۵　بو گون اونلارین آغیزلارینی مؤهورله ریک. اونلارین اللری بیزیمله دانیشار؛ آیاقلاری دا ائتدیکلرینه شاهیدلیک ائدر.

۶۶　اگر ایسته سک گؤزلری نین ایشیغینی آلاریق، یولدا بیر-بیریندن سبقت آلماق ایسترلر، لاکین داها گؤره بیلمزلر.

۶۷　اگر ایسته سک، اونلاری اؤز یئرلرینده ائله مسخ ائده ریک (حالا سالاریق) کی، نه گئده بیلرلر و نه قاییدا بیلرلر.

۶۸　و هر کسه اوزون عؤمور وئرسک، نهایت، اونون خلقتینی ترسه چئویره ریک -(قوجالتماقلا قوّه سینی آزالداریق)، هئچ دوشونمورلرمی؟

۶۹　و [بیز] اونا شعر اؤیرتمه دیک؛ اونا یاراشمازدی دا؛ بو بیر نصیحت و آچیق-آیدین قرآندان غیری بیر شئی دئییلدیر-

۷۰　کی، [قلبی] دیری اولانی قورخوتسون و کافرلره وئریلن [عذاب] سؤزو دوغرولسون.

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدِينَآ اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَاْكُلُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ اَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اٰلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ اِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾ اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي اَنْشَاَهَا اَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾ اَلَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ نَارًا فَاِذَا اَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾ اَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِقَادِرٍ عَلٰى اَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلٰى وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾ اِنَّمَا اَمْرُهُ اِذَا اَرَادَ شَيْـًٔا اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾ فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

سورة الصافات مكية وهي مائة واثنتان وثمانون اٰية

۷۱ مگر گؤرمورلر کی، بیز اؤز قدرتیمیزله اونلار اوچون دؤرد آیاقلیلار یاراتمیشیق کی، اونلارا مالک اولسونلار.

۷۲ و اونلاری بونلار اوچون رام ائتدیک. مینیکلری اونلاردآندیر و بیر قیسمینی ده (أتینی) یئییرلر.

۷۳ بونلار اوچون اونلاردا منفعتلر و ایچه جکلر (سودلر) واردیر. هله ده شکر ائتمزلرمی؟

۷۴ اؤزلرینه آلّلهدان غیری تانریلار قبول ائتدیلر کی، بلکه اؤزلرینه بیر کؤمک اولونسون.

۷۵ [او تانریلار] اونلارا کؤمک ائده بیلمزلر، [عکسینه] اونلارین اؤزلری او بوتلر اوچون حاضر عسگردیرلر.

۷۶ [یا محمّد!] اونلارین سؤزو سنی محزون ائتمه سین. بیز، حقیقتاً، اونلارین گیزلی ساخلادیقلاری و آشکار ائتدیکلری هر شئیی بیلیریک.

۷۷ مگر انسان بیلمیر کی، بیز، حقیقتاً، اونو نطفه دن یاراتمیشیق؟ ایندی ایسه او، آچیق ــ آیدین دوشمن اولوبدور.

۷۸ و اؤز خلقتینی اونودوب بیزه مثل چکه رك دئدی: «بو چوروموش سوموکلری کیم دیریلده جک؟»

۷۹ دئ: «اونلاری ایلک دفعه یارادان دیریلدر. او، بوتون یارادیلیشا عالیمدیر».

۸۰ او کس کی، سیزین اوچون یاشیل آغاجدان اود عمله گتیردی و ایندی سیز اوندان اود آلیشدیریرسینیز.

۸۱ مگر گؤیلری و یئری یارادان کیمسه [بیر داها] اونلارین تایینی یاراتماغا قادر دئییلدیرمی؟ بلی، او، هر شئیی بیلن یارادیجیدیر.

۸۲ [آلّله] بیر شئیین [وار اولماسینی] اراده ائتدیگی زمان آلّلهین امری اونا آنجاق "اول" دئمکدیر. او دا [در حال] اولار.

۸۳ هر شئیین ملکوتو آلینده اولان آلّله، [هر نقصاندان] پاکدیر. سیز ده اونا طرف قایتاریلاجاقسینیز.

صافّات سوره سی [۳۷]

بو سوره قرآن ــ کریمین اوتوز یئددینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۱۸۲) آیه دیر.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالصّٰٓفّٰتِ صَفًّا ﴿١﴾ فَالزّٰجِرٰتِ زَجْرًا ﴿٢﴾ فَالتّٰلِيٰتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾ اِنَّ اِلٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ ﴿٥﴾ اِنَّا زَيَّنَّا السَّمَآءَ الدُّنْيَا بِزِيْنَةِ ﹰالْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾ وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطٰنٍ مَّارِدٍ ﴿٧﴾ لَا يَسَّمَّعُوْنَ اِلَى الْمَلَاِ الْاَعْلٰى وَيُقْذَفُوْنَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ﴿٨﴾ دُحُوْرًا وَّلَهُمْ عَذَابٌ وَّاصِبٌ ﴿٩﴾ اِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَاَتْبَعَهٗ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ اَهُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمْ مَّنْ خَلَقْنَا ؕ اِنَّا خَلَقْنٰهُمْ مِّنْ طِيْنٍ لَّازِبٍ ﴿١١﴾ بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُوْنَ ﴿١٢﴾ وَاِذَا ذُكِّرُوْا لَا يَذْكُرُوْنَ ﴿١٣﴾ وَاِذَا رَاَوْا اٰيَةً يَّسْتَسْخِرُوْنَ ﴿١٤﴾ وَقَالُوْٓا اِنْ هٰذَآ اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿١٥﴾ ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ ﴿١٦﴾ اَوَاٰبَآؤُنَا الْاَوَّلُوْنَ ﴿١٧﴾ قُلْ نَعَمْ وَاَنْتُمْ دَاخِرُوْنَ ﴿١٨﴾ فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَّاحِدَةٌ فَاِذَا هُمْ يَنْظُرُوْنَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوْا يٰوَيْلَنَا هٰذَا يَوْمُ الدِّيْنِ ﴿٢٠﴾ هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِيْ كُنْتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُوْنَ ﴿٢١﴾ اُحْشُرُوا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا وَاَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوْا يَعْبُدُوْنَ ﴿٢٢﴾ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ فَاهْدُوْهُمْ اِلٰى صِرَاطِ الْجَحِيْمِ ﴿٢٣﴾ وَقِفُوْهُمْ اِنَّهُمْ مَّسْئُوْلُوْنَ ﴿٢٤﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آند اولسون جرگه ـ جرگه دورانلارا،
۲ [و آند اولسون] قوودوقجا قووانلارا،
۳ و ذکری (قرآنی) تلاوت ائدنلره کی،
۴ حقیقتاً، سیزین تانرینیز بیردیر.
۵ گؤیلرین، یئرین و اونلارین آراسیندا اولانلارین ربّی دیر. مشرقلرین [ده] ربّی دیر.
۶ بیز [یئره اَن] یاخین گؤیو اولدوزلارلا بزه‌دیک.
۷ و [اونو] اطاعتدن بویون قاچیران هر بیر شیطاندان قورودوق.
۸ اونلار مَلأ اعلانی (اوجا عالمی) ائشیده بیلمزلر و هر طرفدن آتیلارلار.
۹ شدّتله قووولارلار و اونلار اوچون دایمی عذاب واردیر.
۱۰ آنجاق کیم بیر خبر قاپیب ـ قاچان اولورسا، اونو دا دلیب ـ کئچن بیر آلوو تعقیب ائدر.
۱۱ [یا محمّد!] ایندی [او کافرلردن] سوروش کی: «یارادیلیش باخیمیندان اونلار چتیندیرلر یوخسا بیزیم بو یاراتدیقلاریمیز؟» بیز اونلاری یاپیشقان بیر پالچیقدان یاراتمیشیق.
۱۲ خیر، سن اونلارا تعجّبله نیرسن، اونلار ایسه مسخره ائدیرلر.
۱۳ اونلارا نصیحت وئریلدیگی زمان عبرت آلمیرلار.
۱۴ بیر معجزه گؤرنده ده اونو لاغا قویورلار.
۱۵ و دئییرلر: «بو، آنجاق آچیق ـ آیدین بیر سئحردیر».
۱۶ مگر بیز اؤلوب توز ـ تورپاق، سور ـ سوموك اولاندان سونرا تزدن دیریلدیله جه ییکمی؟
۱۷ ائله جه اوّلکی آتا ـ بابالاریمیز دا؟
۱۸ دئ: «ائله دیر، اؤزو ده ذلیل اولدوغونوز حالدا [دیریلدیریله جکسینیز]».
۱۹ و او تکجه قورخونج بیر گورولتودور. اونلار در حال [دوروب] باخارلار.
۲۰ و دئیرلر: «وای اولسون بیزه، بو جزا گونودور».
۲۱ «بو، یالان حساب ائتدیگینیز آییرد ائتمه گونودور».
۲۲ ظلم ائدنلری، اونلارین تایلارینی و آللّهدان غیری عبادت ائتدیکلرینی بیر یئره
۲۳ ییغین و جهنّم یولونا یؤنلدین!
۲۴ اونلاری یوبالدیب ساخلایین! چونکی سورغو ـ سوآل اولونمالیدیرلار.

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾ بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ
﴿٢٨﴾ قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ
بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ ﴿٣٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَائِقُونَ ﴿٣١﴾
فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ ﴿٣٢﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ
﴿٣٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا
اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُو آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَجْنُونٍ
﴿٣٦﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّكُمْ لَذَائِقُو الْعَذَابِ
الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَ
اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ ﴿٤١﴾ فَوَاكِهُ
وَهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾
يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ﴿٤٥﴾ بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ ﴿٤٦﴾
لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ﴿٤٧﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ
الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَكْنُونٌ ﴿٤٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

۲۵ سیزه نه اولوب کی، بیر—بیرینیزله کؤمکلشمیرسینیز؟
۲۶ خیر، اونلار بو گون تسلیم اولموشلاردیرلار.
۲۷ اونلار بیر—بیرلرینه اوز دؤندریب سوآل ائدرلر.
۲۸ دئیرلر: «دنیادا ایکن سیز بیزه گوجلو گلیردینیز».
۲۹ [اونلار] دئیه‌جکلر: «خیر، سیز مؤمن کیمسه‌لر دئییلدینیز».
۳۰ «بیزیم ده سیزین اوستونوزده بیر استیلامیز یوخ ایدی، سیز فقط عاصی بیر قؤم ایدینیز».
۳۱ «بونا گؤره ربّیمیزین سؤزو بیزیم باره‌میزده دوغرولدو. بیز مطلق [عذابی] دادمالی‌ییق».
۳۲ «و سیزی آزدیردیق؛ چونکی بیز اؤزوموز آزمیش کیمسه‌لر ایدیک».
۳۳ او گون اونلار عذابدا شریکدیرلر.
۳۴ بیز گناهکارلارلا بئله رفتار ائده‌ریک.
۳۵ چونکی اونلارا: «آللّهدان غیری هئچ بیر تانری یوخدور»، —دئییلن زمان تکبّرلوك گؤستریردیلر.
۳۶ و دئییردیلر: «بیز بیر دیوانه شاعردن اؤترو تانریلاریمیزدانمی آل چکملی‌ییک؟»
۳۷ خیر، [او] حقّی گتیردی و پیغمبرلری تصدیق ائتدی.
۳۸ سیز، حقیقتاً، آغریلی عذابی مطلق دادمالی سینیز.
۳۹ و ائتدیکلرینیزدن غیری بیر شئیله جزالاندیریلمازسینیز.
۴۰ آنجاق آللّهین خالص بنده‌لری مستثنادیر.
۴۱ اونلار اوچون بللی بیر روزی واردیر:
۴۲ [مختلف] میوه‌لر، هم ده حؤرمتلی توتولاجاقلار،
۴۳ نعمتلی باغلاردا.
۴۴ تختلرین اوستونده اوز—اوزه [اوتوراجاقلار].
۴۵ اونلارا جانا سینر ایچمه‌لی پیاله‌لر دولاندیریلاجاقدیر:
۴۶ دوم آغ و ایچنلره لذّت وئرن.
۴۷ او نه سرسم گتیرر و نه ده اوندان سرخوش اولارلار.
۴۸ و یانلاریندا باخیشلاری [آرلرینه] دیکیلی، ایری گؤزلو گؤزه‌لّلر واردیر.
۴۹ [آغ آپپاغ] سانکی اؤرتولو یومورتادیرلار.
۵۰ اونلار بیر—بیرلرینه اوز دؤنده‌ریب سوآل ائدرلر.
۵۱ اونلاردان بیر دانیشان دئیر: «منیم [دنیادا] بیر یولداشیم وار ایدی».

يَقُولُ أَئِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا
أَإِنَّا لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَاطَّلَعَ فَرَآهُ
فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينِ
﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾ أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ
﴿٥٨﴾ إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾ لِمِثْلِ هَٰذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ
نُزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾
إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ
الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾ فَإِنَّهُمْ لَآكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ
﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ
لَإِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾ إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلَىٰ
آثَارِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُنْذَرِينَ ﴿٧٣﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾ وَلَقَدْ نَادَانَا
نُوحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

۵۲ [کی، منه] دئیردی : «سن دوغرودان اینانیرسان کی» :

۵۳ «بیز اؤلندن، تورپاق و [چوروك] سورـــ سومویه دؤنندن سونرا، مطلق جزالاندیریلاجاغیق می؟»

۵۴ دئیر کی : «ایندی بویلانیب باخارسینیزمی؟»

۵۵ او زمان بویلانیب باخار و اونو جهنّمین اورتاسیندا گؤرر.

۵۶ دئیر : «آند اولسون آللّها کی، آز قالا منی محو ائده جکدین».

۵۷ «و اگر ربّیمین رحمتی اولماسایدی، من ده [جهنّمه] چاغیریلمیشلاردان اولاردیم».

۵۸ [و سونرا یولداشلارینا دئیر :] «گؤره سن بیز بیر داها اؤلمیه جه ییک، اثله دئییلمی؟»

۵۹ «ایلک اؤلوموموزدن ساوایی. و گؤره سن بیز هئچ عذاب گؤرمیه جه ییک؟»

۶۰ «دوغرودان دا بو، لاپ بؤیوك سعادتدیر».

۶۱ «چالیشانلار دا بئله بیر قورتولوش اوچون چالیشسینلار.

۶۲ ایندی حؤرمت گؤستریلمک اوچون بو یاخشیدیر یا زققوم آغاجی؟

۶۳ بیز، حقیقتاً، او [آغاجی) ظلمکارلارا [آخرت] عذابی ائتمیشیک.

۶۴ او، جهنّمین لاپ تکیندن چیخان بیر آغاجدیر.

۶۵ مئیوه لری شیطانلارین باشی کیمیدیر.

۶۶ اونلار (جهنّم اهلی) بوندان یئیرلر و قارینلارینی اونونلا دولدورارلار.

۶۷ سونرا اونلار اوچون، بونون اوستوندن، قاینار سو ایله قاریشدیریلمیش بیر ایچه جک واردیر.

۶۸ سونرا قاییداجاقلاری، شبهه سیز کی، یئنه جهنّمه دیر.

۶۹ اونلار اؤز آتالارینی آزمیش گؤردولر.

۷۰ و بو اوزدن ده اونلارین ایزلری ایله گئتدیلر.

۷۱ حقیقتاً، اونلاردان قاباقکیلارین دا چوخو آزمیشدی.

۷۲ حالبوکی، بیز اونلارا [دا] خبردارلیق وئرنلر گؤندرمیشدیک.

۷۳ بیر گؤر او خبردارلیق وئرنلرین آخرـــعاقبتی نئجه اولدو.

۷۴ آنجاق آللّهین صادق بنده لریندن غیری.

۷۵ و نوح بیزی چاغیردی؛ بیز ایسه نه یاخشی جواب وئرنلریک.

۷۶ بیز اونو و اهلینی بؤیوك غمدن نجات وئردیک.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾
سَلَامٌ عَلَىٰ نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُ
مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ﴿٨٢﴾ وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ
لَإِبْرَاهِيمَ ﴿٨٣﴾ إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ
مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَئِفْكًا آلِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُمْ
بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾ فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾
فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ إِلَىٰ آلِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾
مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ
يَزِفُّونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ﴿٩٥﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ
﴿٩٦﴾ قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾ فَأَرَادُوا
بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾ وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ
رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾ فَبَشَّرْنَاهُ
بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي
أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ قَالَ يَا أَبَتِ
افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٢﴾

۷۷ و محض اونون نسلیتی باقی ساخلادیق.
۷۸ و سونرادان گلنلر ایچینده اونون اوچون [یاخشی آد] قویدوق.
۷۹ عالملر ایچره "نوحا" سلام اولسون!
۸۰ بیز یاخشی عمل صاحبلرینه بئله اجر وئریریک.
۸۱ دوغرودان دا او بیزیم مؤمن بنده لریمیزدن ایدی.
۸۲ سونرا، قالانلارینی سودا غرق ائتدیک.
۸۳ شبهه سیز کی، ابراهیم اونون شیعه لریندن (یولو ایله گئدنلردن)دیر.
۸۴ او زمان او، اؤز ربّی نین حضورونا تر–تمیز قلب ایله گلدی.
۸۵ او زمان آتاسینا و قؤمونه دئدی: «سیز نه یه عبادت ائدیرسینیز؟»
۸۶ «آللهی قویوب یالان بازلیقلا آیری تانریلاری ایسته ییرسینیزمی؟!»
۸۷ «بس عالملرین ربّی حقّینده سیزین گمانیز نه دیر؟»
۸۸ سونرا اولدوزلارا بیر نظر سالدی.
۸۹ و دئدی: «من ناخوشام».
۹۰ سونرا آرخالارینا دؤنوب اوزاقلاشدیلار.
۹۱ سونرا او دا گیزلیجه اونلارین تانریلاری نین یانینا گئدیب دئدی: «نه اوچون خؤرك یئمیرسینیز؟»
۹۲ «سیزه نه اولوب کی، دانیشمیرسینیز؟»
۹۳ سونرا سس سیزجه اوستلرینه گئدیب ساغ اَلی (تام گوجو) ایله وورماغا باشلادی.
۹۴ سونرا یوگوره رك اونون یانینا گلدیلر.
۹۵ [ابراهیم] دئدی: «سیز یونندوقلارینیزا عبادت ائدیرسینیزمی؟!»
۹۶ «بیر حالدا کی، آلله سیزی و سیزین دوزلتدیکلرینیزی یارادیبدیر».
۹۷ دئدیلر: «اونون اوچون بیر بنا (کوره) تیکین و اونو اودا آتین.
۹۸ اونا بیر حیله قورماق ایسته دیلر؛ بیز ده اونلاری ذلیل ائتدیک.
۹۹ و [ابراهیم] دئدی: «من ربّیمه طرف گئتمه لی یم، او، منی تئزلیکله دوغرو یولا هدایت ائدر».
۱۰۰ «پروردگارا! منه صالحلردن اولان [بیر اؤولاد] وئر!»
۱۰۱ بیز ده اونا حلیم خاصیتلی بیر اوغلان مژده سی وئردیک.
۱۰۲ اونونلا بیرلیکده "سعی" یئرینه یئتیشنده دئدی: «اوغلوم! من یوخودا گؤردوم کی، سنی [قوربان] کسیره م. باخ گؤر نه فکر ائدیرسن». دئدی: «آتاجان! سنه امر اولونانی ائله! انشاءآلله منی صبر ائدنلردن گؤره جکسن».

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾ وَنَادَيْنَاهُ أَن يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿١٠٤﴾ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا ۚ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿١٠٦﴾ وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٠٨﴾ سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٠٩﴾ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾ وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ ۚ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿١١٣﴾ وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١١٤﴾ وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾ وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٦﴾ وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿١١٩﴾ سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾ إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾ وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾ اللَّهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

۱۰۳ اونلارین هر ایکیسی تسلیم اولدوغو و [اسماعیلی] اوزو اوسته یئره ییخدیغی زمان،

۱۰۴ بیز اونو چاغیردیق : «یا ابراهیم!»

۱۰۵ «سن یوخونو دوغرولتدون. حقیقتاً، بیز یاخشی ایش گؤرنلره بئله اجر وئره‌ریک».

۱۰۶ شبهه‌سیز کی، بو آچیق–آیدین امتحان ایدی.

۱۰۷ و بیز اونون یئرینه بؤیوك بیر قوربانلیغی فدا وئردیک.

۱۰۸ و سونرادان گلنلر ایچینده اونون اوچون [یاخشی آد] قویدوق.

۱۰۹ سلام اولسون ابراهیمه!

۱۱۰ بیز یاخشی ایش گؤرنلره بئله اجر وئره‌ریک.

۱۱۱ دوغرودان دا او بیزیم مؤمن بنده‌لریمیزدن ایدی.

۱۱۲ و اونا صالحلردن اولان اسحاق پیغمبر ایله مژده وئردیک.

۱۱۳ و اونا و اسحاقا برکت وئردیک و هر ایکیسی‌نین نسلیندن یاخشی ایش گؤرن ده واردیر، آچیق–آشکارجا اؤزونه ظلم ائدن ده.

۱۱۴ بیز موسی و هارونا دا نعمتلر وئردیک.

۱۱۵ و هر ایکی سینی و قؤملرینی بؤیوك غمدن قورتاردیق.

۱۱۶ و اونلارا کؤمکلیک ائتدیک و اونلار غالب گلدیلر.

۱۱۷ و او ایکی سینه آیدین کتاب وئردیک.

۱۱۸ و هر ایکی سینی دوغرو یولا هدایت ائتدیک.

۱۱۹ و سونرادان گلنلر ایچینده اونلار اوچون [یاخشی آد] قویدوق.

۱۲۰ سلام اولسون موسایه و هارونا!

۱۲۱ بیز یاخشی ایش گؤرنلره بئله اجر وئره‌ریک.

۱۲۲ چونکی هر ایکیسی بیزیم مؤمن بنده‌لریمیزدن ایدیلر.

۱۲۳ حقیقتاً، الیاس [بیزیم] پیغمبرلردن ایدی.

۱۲۴ او، بیر زمان قؤمونه دئدی : «هئچ قورخمورسونوزمو؟»

۱۲۵ "بعله"(۱) عبادت ائدیب یارادیجیلارین لاپ گؤزه‌لینی ترك ائدیرسینیزمی؟

۱۲۶ کی، هم سیزین ربّینیز و هم ده اوّلکی آتالارینیزین ربّی آللّهدیر.

---

۱ ــ بوت آدی دیر، یمن دیلینده (لهجه سینده) تانریا دئییلیر.

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾ سَلَامٌ عَلَىٰ إِلْ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾ إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾ إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٣٦﴾ وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِاللَّيْلِ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾ وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾ فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾ فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾ فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾ فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤٨﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ أَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾ أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾ أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

۱۲۷ نهایت، اونو یالانچی حساب ائتدیلر و مطلق [جهنّمه] گتیریله جکلر.
۱۲۸ آنجاق آللَهین صادق (خالص) بنده‌لریندن ساوایی.
۱۲۹ و سونرادان گلنلر ایچینده اونون اوچون [یاخشی آد] قویدوق.
۱۳۰ سلام اولسون "یاسین" اهلینه!
۱۳۱ بیز، حقیقتاً، یاخشی ایش گؤرنلره بئله اجر وئره ریک.
۱۳۲ چونکی او بیزیم مؤمن بنده لریمیزدن ایدی.
۱۳۳ حقیقتاً، لوط [بیزیم] پیغمبرلریمیزدن ایدی.
۱۳۴ او زمان بیز اونو و بوتون عائله سینی خلاص ائتدیک.
۱۳۵ یالنیز دالدا قالمالی اولان بیر قاری (قوجا آرواد)دان باشقا.
۱۳۶ سونرا آیریلارینی دارمـاـداغین ائتدیک.
۱۳۷ و سیز سحر وقتی اونلارین یوردوندان کئچیرسینیز.
۱۳۸ ائله جه آخشام وقتی ده، هئچ بیر باشا دوشمورسونوزمو؟
۱۳۹ و حقیقتاً، یونس [بیزیم] پیغمبرلریمیزدن ایدی.
۱۴۰ او زمان کی، دولو بیر گمی یه طرف قاچدی.
۱۴۱ [گمیده اولانلار] پوشک آتدیلار و [یونس] اودوزانلاردان اولدو.
۱۴۲ [اونو دریایا سالدیلار] یونس [اؤزونو] قینادیغی حالدا بالیق اونو اوددو.
۱۴۳ و اگر او تسبیح ائدنلردن اولماسایدی،
۱۴۴ [انسانلارین] دیریله جکلری گونه کیمی اونون قارنیندا قالاجاقدی.
۱۴۵ نهایت، ناخوش اولدوغو حالدا اونو بوش بیر یئره آتدیق.
۱۴۶ و [باشی نین] اوستونده قاباق آغاجی (کولو) بیتیردیک.
۱۴۷ و اونو یوزمین نفره یا داها چوخ کیمسه یه طرف گؤندردیک.
۱۴۸ اونلار ایسه ایمان گتیردیلر، بیزده اونلارا معیّن وقته کیمی گذران وئردیک.
۱۴۹ [یا محمد! مشرکلردن] سوروش گؤره‌ك، آیا قیزلار سنین ربّی نین و اوغلانلار اونلارین اؤزلری نیندیر؟!

۱۵۰ یوخسا شاهید ایمیشلرکی، بیز ملکلری دیشی یاراتمیشیق؟
۱۵۱ بیل کی، اونلار اؤز یالانلاری اوزوندن دئیه جکلر:
۱۵۲ «آللَه اؤولاد صاحبی‌دیر». بیر حالدا کی، اونلار مطلق یالان دانیشاندیرلار.
۱۵۳ مگر آللَه قیزلاری اوغلانلاردان [اوستون] سئچیبدیر؟

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ۝١٥٤ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۝١٥٥ أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ ۝١٥٦
فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝١٥٧ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا
وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ۝١٥٨ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ۝١٥٩
إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ۝١٦٠ فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ۝١٦١ مَا أَنْتُمْ
عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ۝١٦٢ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ۝١٦٣ وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ
مَعْلُومٌ ۝١٦٤ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُّونَ ۝١٦٥ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ۝١٦٦
وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ ۝١٦٧ لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِنَ الْأَوَّلِينَ ۝١٦٨
لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ۝١٦٩ فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝١٧٠ وَلَقَدْ
سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ۝١٧١ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ۝١٧٢ وَإِنَّ
جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ۝١٧٣ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ۝١٧٤ وَأَبْصِرْهُمْ
فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ۝١٧٥ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ۝١٧٦ فَإِذَا نَزَلَ
بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ۝١٧٧ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ
۝١٧٨ وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ۝١٧٩ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا
يَصِفُونَ ۝١٨٠ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۝١٨١ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝١٨٢

سُورَةُ صٓ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٌ وَثَمَانُونَ آيَةً

(۱۵۴)سیزه نه اولوب، نتجه حؤکم ائدیرسینیز؟ (۱۵۵) هئچ عبرت آلمیر سینیزمی؟ (۱۵۶)یوخسا، آچیق-آیدین بیر دلیلینیز واردیر؟ (۱۵۷)اگر دوغرو دانیشانسینیزسا، کتابینیزی گتیرین! (۱۵۸) آللّهلا ملکلر آراسیندا بیر قوهوملوق باغلیلیغی اویدوردولار، حالبوکی، ملکلر اؤزلری یاخشی بیلیرلر کی، اونلار (افترا یاخانلار) مطلق [جهنّمه] گتیریله جکلر. (۱۵۹)آللّه اونلارین اؤزحقّینده سؤیله دیکلری صفتلردن پاکدیر. (۱۶۰)آنجاق آللّهین صادق بنده لریندن غیری. (۱۶۱) [ای کافرلر!] حقیقتاً، سیز و سیزین عبادت ائتدیکلرینیز، (۱۶۲) آللّها قارشی [چیخماغا و یا او بوتلره عبادت ائتمگه هئچ کسی] تورلایان دئییل سینیز. (۱۶۳) آنجاق جهنّمه گیرملی اولانلاری [تورلایابیلرسینیز]. (۱۶۴) بیزدن (بیز ملکلردن) ائله سی یوخدورکی، اونون معیّن بیر مقامی اولماسین. (۱۶۵) حقیقتاً، بیز [آللّهین امری اوچون] جرگه-جرگه دورانیق. (۱۶۶) و آللّهی [هر آن] تسبیح ائدن بیزیک. (۱۶۷) و [مشرکلر] تأکیدله بئله دئییردیلر: (۱۶۸) «اگر اوّلکیلردن بیزیم یانیمیزدا بیر نصیحت [نامه] اولسایدی»، (۱۶۹) «بیزده آللّهین خالص بنده لریندن اولاردیق». (۱۷۰) آمما [قرآن گلدیکده] اونا کافر اولدولار. اونلار مطلق بیله جکلر. (۱۷۱) حقیقتاً، پیغمبر اولاراق گؤندریلن بنده لریمیز حقّینده قاباقجادان سؤز وئرمیشیک کی، (۱۷۲)اونلار [اؤز دوشمنلرینه] مطلق غلبه چالاجاقلار: (۱۷۳) غالب گلنلر ایسه مطلق بیزیم اوردوموزدور. (۱۷۴) [یا محمّد!] بیر مدّته قده ر اونلاردان اوز دؤندر. (۱۷۵) و اونلارا باخ! اونلار مطلق [عاقبتلرینی] گؤره جکلر. (۱۷۶)بیزیم عذابیمیزا قاریخیرلارمی؟ (۱۷۷) او عذاب اونلارین آستانالارینا یئتیشنده خبردارلیق وئریلمیشلرین سحری نئجه ده پیس اولاجاق. (۱۷۸) و بیر مدّته قده ر اونلاردان اوز دؤندر. (۱۷۹) و اونلارا باخ! اونلار مطلق [عاقبتلرینی] گؤره جکلر. (۱۸۰) سنین ربّین، او عزّت صاحیبی اولان ربّین، اونون حقّینده سؤیله دیکلری صفتلردن پاکدیر. (۱۸۱) و سلام اولسون پیغمبرلره! (۱۸۲) و حمد، تماملیه، عالملرین ربّی آللّها مخصوصدور.

ص سوره سی [۳۸]

بو سوره قرآن-کریمین اوتوز سککیزینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۸۸) آیه دیر.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

صٓ وَالْقُرْاٰنِ ذِى الذِّكْرِ ﴿١﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِى عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾
كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوْا وَلَاتَ حِينَ مَنَاصٍ ﴿٣﴾ وَعَجِبُوٓا
اَنْ جَآءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هٰذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾
اَجَعَلَ الْاٰلِهَةَ اِلٰهًا وَاحِدًا اِنَّ هٰذَا لَشَىْءٌ عُجَابٌ ﴿٥﴾ وَانْطَلَقَ الْمَلَاُ
مِنْهُمْ اَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلٰٓى اٰلِهَتِكُمْ اِنَّ هٰذَا لَشَىْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾ مَا سَمِعْنَا
بِهٰذَا فِى الْمِلَّةِ الْاٰخِرَةِ اِنْ هٰذَآ اِلَّا اخْتِلَاقٌ ﴿٧﴾ ءَاُنْزِلَ عَلَيْهِ
الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِى شَكٍّ مِنْ ذِكْرِى بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا عَذَابِ ﴿٨﴾
اَمْ عِنْدَهُمْ خَزَآئِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ﴿٩﴾ اَمْ لَهُمْ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِى الْاَسْبَابِ ﴿١٠﴾ جُنْدٌ
مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْاَحْزَابِ ﴿١١﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ
نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْاَوْتَادِ ﴿١٢﴾ وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ
وَاَصْحَابُ لْـَٔيْكَةِ اُولٰٓئِكَ الْاَحْزَابُ ﴿١٣﴾ اِنْ كُلٌّ اِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ
فَحَقَّ عِقَابِ ﴿١٤﴾ وَمَا يَنْظُرُ هٰٓؤُلَآءِ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَا لَهَا
مِنْ فَوَاقٍ ﴿١٥﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ ص (صاد.) آند اولسون شانلی قرآنا!

۲ بلی کافرلر غرور و نفاق ایچینده دیرلر.

۳ بیز اونلاردان قاباق نئچه‌ــنئچه نسللری محو ائتدیک. بیزی چاغیردیلار. آرتیق قاچیب قورتارماق وقتی دئییلدی.

۴ اؤز ایچریلریندن اونلارا بیر خبردارلیق وئرن گلمه‌سینه تعجّب ائتدیلر و کافرلر دئدیلر: «بو، چوخ یالانچی اولان بیر سئحربازدیر».

۵ عجبا او، تانریلارین هامی‌سینی بیر تانریمی ائدیر؟! بو دوغرودان دا تعجّبلو بیر شئیدیر.

۶ و اعیانلاری چیخیب گئتدیلر و [دئدیلر:] «گئدین اؤز تانریلارینیزدان محکم یاپیشین کی، ایسته نیلن شئ بودور».

۷ بیز بونو سونونجو دینده ده ائشیتمه‌میشیک، بو، آنجاق بیر اویدورمادیر».

۸ «مگر بیزیم آرامیزدان قرآن [فقط] اونا نازل اولوبدور؟» اصلینده ده اونلار منیم قرآنیم باره‌سینده شبهه ایچینده‌دیرلر. اونلار هله منیم عذابیمی داداممیشلار.

۹ یوخسا سنین عزّت صاحبی اولان و چوخ احسان ائدن ربّی‌نین رحمت خزینه‌لری اونلارین یانیندادیر؟

۱۰ یوخسا، گؤیلرین، یئرین و اونلارین آراسیندا اولان هرشئیین حؤکمرانلیغی اونلارین اَلینده‌دیر. ائله ایسه قوی قالخسینلار گؤیلرین قاپیلارینا گؤرك [و یا، وحیین نازل اولماسینا مانع اولسونلار گؤره‌ك].

۱۱ اونلار بورادا مغلوب اولوناجاق بیغینتی بیر قوشوندورلار.

۱۲ بونلاردان قاباق نوح قؤمو، عاد و گوجلو اوردوسو اولان فرعون دا تکذیب ائتدیلر.

۱۳ ثمود، لوط قؤمو و اَیکه اصحابی [دا تکذیب ائتدیلر]. اونلار بیرلشمیش مخالف دسته‌لر ایدیلر.

۱۴ استثناسیز هامیسی پیغمبرلری تکذیب ائتمیشلر. بونا گؤره ده عذابیم [اونلارا] واجب اولدو.

۱۵ بونلار تکجه قورخونج بیر سسی گؤزله‌ییرلر کی، [گلدیگی زمان] داها قاییداجاق یوخدور.

۱۶ و [مشرکلر استهزا ایله] دئدیلر: «پروردگارا! تئزلیکله بیزیم پاییمیزی بیزه حساب گونوندن قاباق وئر!»

اِصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْاَيْدِۚ اِنَّهُ اَوَّابٌ ﴿١٧﴾ اِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْاِشْرَاقِۙ ﴿١٨﴾ وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةًۜ كُلٌّ لَهُ اَوَّابٌ ﴿١٩﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَاٰتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصْلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾ وَهَلْ اَتٰيكَ نَبَؤُا الْخَصْمِۘ اِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَۙ ﴿٢١﴾ اِذْ دَخَلُوا عَلٰى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْۚ خَصْمَانِ بَغٰى بَعْضُنَا عَلٰى بَعْضٍ فَاحْكُمْ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا اِلٰى سَوَٓاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾ اِنَّ هٰذَٓا اَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ اَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ اِلٰى نِعَاجِهِۜ وَاِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْخُلَطَٓاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْۜ وَظَنَّ دَاوُدُ اَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَاَنَابَ ﴿٢٤﴾ فَغَفَرْنَا لَهُ ذٰلِكَۜ وَاِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَحُسْنَ مَاٰبٍ ﴿٢٥﴾ يَا دَاوُدُ اِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْاَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوٰى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِۜ اِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

۱۷ [یا محمّد!] اونلارین دئدیکلری سؤزه صبر ائت و قوّتلی بنده‌میز داوودو یادینا سال! چونکی او دائما آللَها قاییدان بیر کیمسه ایدی.

۱۸ و بیز داغلاری رام ائتدیک [کی،] اونونلا بیرلیکده گئجه‌ـ گوندوز آللَها تسبیح ائتسینلر.

۱۹ قوشلاری دا هر طرفدن اونون باشینا توپلادیق. هامیسی [ملاحتلی سسینه گؤره] اونا طرف دؤنوردولر [و آللَها پرستش ائدیردیلر].

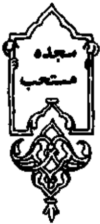
۲۰ اونون حؤکمرانلیغینی محکم‌لندیردیک و اونا حکمت و [حقّ ایله باطیلین آراسینی آییرد ائدیب] دوزگون حؤکم وئرمک قابلیّتی وئردیک.

۲۱ [یا محمّد!] سنه او ساواشلارین [و یا: دوشمنلرین] خبری گلیب چاتدیمی؟ او زمان اونلار محرابین دیوارلیندان آشیب گلدیلر.

۲۲ اونلار داوودون یانینا [بیردن] گلنده داوود قورخدو. اونلار دئدیلر: «قورخما! بیز بیریمیز او بیریسینه حقسیزلیک ائدن ایکی ساواشانیق. بیزیم آرامیزدا عدالتله حؤکم ائت! و حقدن کئچمه و بیزی دوز یولا هدایت ائت!»

۲۳ «بو، منیم قارداشیمدیر. اونون دوخسان دوققوز قویونو، منیم ایسه بیرجه قویونوم واردیر. او: «اونومنه وئر!» ـ دئییر. دانیشیقدا دا منه غالب گلیر».

۲۴ [داوود] دئدی: «او سنین بیرجه قویونونو اؤز قویونلارینا قاتماق ایسته‌دیگی اوزوندن سنه ظلم ائدیب، اصلینده شریکلرین چوخو بیرـ بیرینه ظلم ائدر. تکجه ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلردن ساوایی. بونلار ایسه اولدوقجا آزدیرلار» داوود بیلدی کی، بیز اونو امتحانا چکمیشیک. در حال ربّینه استغفار ائتدی و اوزو اوسته دوشوب تؤبه ائتدی.

۲۵ و بیز اونا بونو باغیشلادیق. شبهه‌سیز کی، اونون یانیمیزدا بیزه بیر یاخینلیغی و گؤزه‌ل بیر گله‌جگی واردیر.

۲۶ ای داوود! بیز سنی یئر اوزونده خلیفه ائتدیک، بونا گؤره جماعت آراسیندا عدالتله (حقله) حؤکم ائت! و نفسی‌نین ایستکلرینه اویما کی، سنی آللَه یولوندان آزدیرار، شبهه‌سیز کی، آللَه یولوندان آزانلار اوچون، حساب گونونو اونوتدوقلارینا گؤره آغیر بیر عذاب واردیر.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾ أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُودَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾ إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ ﴿٣١﴾ فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّىٰ تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَىٰ كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾ فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾ وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هَٰذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَآبٍ ﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾ ارْكُضْ بِرِجْلِكَ هَٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

۲۷ گؤیو، یئری و ایکیسی نین آراسیندا اولانلاری بوش یئره یاراتمامیشیق. بو، کافرلرین گمانیدیر. وای اولسون اود [دا یانان] کافرلرین حالینا!

۲۸ یوخسا ایمان گتیرنلری و صالح عمللر ائدنلری، یئر اوزونده فساد تؤره‌دنلر کیمی توتاجاغیق؟! و یا تقوالی لاری پیس ایش گؤرنلر کیمی توتاجاغیق؟!

۲۹ بو، مبارک بیر کتابدیر کی، اونون آیه‌لرینی دوشونسونلر و عقل صاحبلری عبرت آلسین دئیه، اونو سنه نازل ائتدیک.

۳۰ و داوودا [اوغلو] سلیمانی احسان ائتدیک؛ نه گؤزه‌ل بنده ایدی! دوغرودان دا او همیشه تؤبه ائدن [و آللها سیغینان] ایدی.

۳۱ آخشام اوستو اونا چاپاغان اصیل آتلار گؤستریلدیگی زمان،

۳۲ دئدی: «من آتلاری ربّیمین ذکری اوزوندن دوست توتورام». نهایت آتلار توز پرده‌سی آرخاسیندا غیب اولوب گئتدیلر.

۳۳ [دئدی: «آتلاری] یانیما قایتارین!» سونرا آیاقلارینی و بویونلارینی (یاللارینی) تومارلاماغا باشلادی.

۳۴ شبهه‌سیز کی، بیز سلیمانی امتحان ائتدیک و اونون تختی‌نین اوستونه بیر جسد آتدیق. سونرا تؤبه ائتدی.

۳۵ دئدی: «پروردگارا! منی باغیشلا و منه مندن سونرا (سووای) هئچ بیر کیمسه‌یه لاییق اولمایان بیر حؤکمرانلیق وئر! حقیقتاً، چوخ-چوخ باغیشلایان سنسن».

۳۶ دئمک کولگی اونا رام ائتدیک کی، اونون أمری ایله اونون ایسته‌دیگی هر یئره راحاتجا أسیب گئتسین.

۳۷ و بوتون بنّا و اوزگونچو اولان شیاطینلاری (جنلری) [ده رام ائتدیک].

۳۸ و زنجیرلنمیش آیریلارینی (آیری شیاطینلاری) دا [اونا تابع ائتدیک].

۳۹ بونلار بیزیم احسانیمیزدیر، ایستر [بیرینه] وئر و یا وئرمه، سورغو-سوآلا چکیلمه‌یه جکسن.

۴۰ شبهه‌سیز اونون اوچون بیزیم یانیمیزدا بیر یاخینلیق و گؤزه‌ل بیر دؤنوش واردیر.

۴۱ بیزیم بنده‌میز ایّوبو دا یاد ائت، بیر زمان او: «شیطان منی زحمته و عذابا سالیب»، -دئیه ربّینی چاغیردی.

۴۲ [اونا دئدیک:] «آیاغینی یئره وورا! بو، یویوناجاق و ایچیله‌جک سرین [سودور]».

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٤٣﴾ وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنَثْ ۗ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا ۚ نِعْمَ الْعَبْدُ ۖ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾ وَاذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ﴿٤٥﴾ إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾ وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ ۖ وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾ هَٰذَا ذِكْرٌ ۚ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَآبٍ ﴿٤٩﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ مُفَتَّحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ ﴿٥٠﴾ مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾ هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ﴿٥٤﴾ هَٰذَا ۚ وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَآبٍ ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٥٦﴾ هَٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ ﴿٥٧﴾ وَآخَرُ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ ﴿٥٨﴾ هَٰذَا فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ ۖ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ ۚ إِنَّهُمْ صَالُو النَّارِ ﴿٥٩﴾ قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ ۖ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا ۖ فَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ﴿٦١﴾

۴۳ بیزدن اونا بیر رحمت و عقل صاحبلرینه بیر عبرت اولماق اوچون، عائله سینی و اونلارلا بیرلیکده اونلارین سایی قده‌ر داها اوسته‌لیک احسان اتدیک.

۴۴ [و اونا دئدیک:] «اَلینه بیر دسته اوت ــ علف آلیب [آند ایچدیگین عائله نی] اونونلا وور! فقط آندینی پوزما!» بیز اونو دؤزوملو گؤردوک. نه گؤزه‌ل بیر بنده [ایدی]. دوغرودان او همیشه تؤبه ائدن [و آللها سیغینان] ایدی.

۴۵ [اطاعتده] گوجلو و بصیرتلی اولان بنده‌لریمیز ــ ابراهیم، اسحاق و یعقوبو دا یاد ائت!

۴۶ بیز، همیشه آخرت ائوینی اخلاصلا یاد ائتمک خصوصیّتینی اونلارا مخصوص ائتدیک.

۴۷ شبهه سیز کی، اونلار بیزیم درگاهیمیزدا سئچیلمیش، لاپ یاخشی کیمسه لردندیرلر.

۴۸ اسماعیل، یَسَع و ذوالکفلی ده یاد ائت! اونلارین هامیسی لاپ یاخشی کیمسه لردندیرلر.

۴۹ بو بیر خاطیرلاتمادیر. تقوالیلار اوچون گؤزه‌ل بیر دؤنوش واردیر.

۵۰ قاپیلاری اوزلرینه آچیق عدن باغلاری.

۵۱ اورادا سؤیکه‌نندیرلر، بوللو مئیوه‌لر و ایچمه‌لیلر ایسترلر.

۵۲ و اونلارین یانیندا باخیشلاری [اَرلرینه] دیکیلی یاشیت [گؤزه‌للر] وار.

۵۳ حساب گونو اوچون وعده وئریلدیگینیز بونلاردیر.

۵۴ شبهه سیز کی، بو بیزیم قورتارماز روزیمیزدیر.

۵۵ بو، [مؤمنلرین حالیدیر]. حدّی آشان کافرلره ایسه البتّه پیس بیر قاییداجاق واردیر.

۵۶ گیره‌جکلری یئر جهنّمدیر و نتجه ده پیس بیر یاتاقدیر (بئشیکدیر).

۵۷ بو، قاینار سو و ایرینددیر. حؤکماً اونو دادمالیدیرلار.

۵۸ و بونون بنزه ری جوربه جور آیری عذابلار دا [واردیر].

۵۹ بو، سیزینله بیرلیکده [جهنّمه] داخل اولمالی دسته دیر. اونلارا راحاتلیق یوخدور. شبهه یوخدور کی، اونلار اودا گیره‌جکلر.

۶۰ دئیرلر: «خیر، سیزه راحاتلیق اولمایاجاقدیر. اونو سیز بیزیم باشیمیزا گتیردینیز و نتجه ده پیس بیر قرارگاهدیر».

۶۱ دئیرلر: «پروردگارا! هر کس بونو (عذابی) بیزیم باشیمیزا گتیریبدیر، اونون اوددا عذابینی ایکی قات ائت!»

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَىٰ رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾ أَتَّخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ إِنَّ ذَٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ ﴿٦٤﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنْذِرٌ ۖ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾ أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾ مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾ إِنْ يُوحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٧٠﴾ إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ﴿٧١﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ ۖ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ ۖ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿٧٦﴾ قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٨٠﴾ إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾

۶۲ و [مشرکلر] دئیرلر : «بیزه نه اولوب کی، [دنیا دا ایکن] پیس آداملاردان سایدیغیمیز کیمسه لری بورادا گؤرموروک؟!»

۶۳ اونلاری لاغا قویوردوق [دئمک بیز سهو ائدیرمیشیک]، یوخسا گؤزلردن یاییتمیشلار؟

۶۴ شبهه سیز کی، جهنّم اهلی نین بیر-بیرلری ایله چکیشمه لری حقدیر.

۶۵ دئ : «من آنجاق خبردارلیق وئره نم، غالب و قاهر اولان تک آللّهدان غیری هئچ بیر تانری یوخدور».

۶۶ گؤیلرین، یئرین و او ایکیسی نین آراسیندا اولان شئیلرین ربّی دیر. عزّت صاحبی دیر؛ چوخ باغیشلایاندیر.

۶۷ دئ : «بو، بؤیوك خبردیر».

۶۸ سیز ایسه اوندان اوز چئویرنلرسینیز.

۶۹ [دئ : «ملکلرین] مباحثه ائتدیکلری زمان منیم ملأ-اعلی (اوستون عالم) حقّینده هئچ بیر علمیم یوخ ایدی».

۷۰ منه آنجاق آچیق-آشکار بیر خبردارلیق وئرن [پیغمبر] اولدوغوم اوچون وحی اولونور.

۷۱ ربّین ملکلره بئله دئدی : «من پالچیقدان بیر انسان یاراداجاغام».

۷۲ اونو یاراشدیریب، اؤز روحومدان پوفله دیگیم زمان، سیز اونا سجده ائدین!

۷۳ ملکلرین هامیسی سجده ائتدیلر.

۷۴ تکجه ابلیسدن ساوایی. او تکبّرلوك ائتدی و کافرلردن اولدو.

۷۵ بویوردو : «ای ابلیس! اؤز آلّلریمله یاراتدیغیم [انسانا] سجده ائتمگینه مانع اولان ندیر؟ تکبّرلوك ائتدینمی یوخسا اؤزونو اوستون توتدون؟»

۷۶ دئدی : «من اوندان داها یاخشی یام. منی اوددان یارادیبسان، اونو ایسه پالچیقدان یارادیبسان».

۷۷ بویوردو : «چیخ اورادان، سن، حقیقتاً، قوورولموشسان».

۷۸ «و جزا گونونه قدەر منیم لعنتیم سنه اولسون!»

۷۹ دئدی : «پروردگارا! اوندا سن دیریله جکلری گونه قدەر منه مهلت وئر!»

۸۰ بویوردو : «سن مهلت وئریلمیشلردن سن».

۸۱ «وقتی معلوم اولونموش گونه قدەر».

۸۲ [شیطان] دئدی : «آند اولسون سنین عزّتینه، هامیسینی آزدیراجاغام».

۸۳ «اونلارین آراسینداان سنین مخلص بنده لریندن ساوایی».

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ اَقُولُ ۝٨٤ لَاَمْلَـَٔنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ اَجْمَعِينَ ۝٨٥ قُلْ مَا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ وَمَا اَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ۝٨٦ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝٨٧ وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَاَهُ بَعْدَ حِينٍ ۝٨٨

سورة الزمر مكية وهي خمس وسبعون اية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝١ اِنَّا اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ۝٢ اَلَا لِلّٰهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ اِلَّا لِيُقَرِّبُونَا اِلَى اللّٰهِ زُلْفٰى اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ۝٣ لَوْ اَرَادَ اللّٰهُ اَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفٰى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝٤ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ الَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِاَجَلٍ مُسَمًّى اَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ۝٥

۸۴ بویوردو : «حقدیر و حقّی دئییرم».

۸۵ «من ده جهنّمی بوسبوتون سنیله و سنه تابع اولانلارلا دولدوراجاغام».

۸۶ [یا محمّد!] دئ : «من بو [رسالته] گؤره سیزدن هئچ بیر أجر ایسته میرم و من اؤزومدن بیر شئی اویدوروب [آللّها اسناد] ائدنلردن دئییلم».

۸۷ بو، عالَملر اوچون اؤیود ـ نصیحتدن غیری بیر شئی دئییلدیر.

۸۸ و سیز بیر مدّتدن سونرا اونون خبرینی مطلق بیله جکسینیز.

زُمَر سوره سی [۳۹]

بو سوره قرآن ـ کریمین اوتوز دوققوزونجو سوره سیدیر.
مکّه ده نازل اولموش و (۷۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ [بو] کتابین نازل اولماسی، عزّت و حکمت صاحیبی اولان آللّهداندیر.

۲ بیز [بو] کتابی حقّ اولاراق سنه گؤندردیک. ایندی [اؤز] دینی [نی] آللّها خالص ائده رك آللّها عبادت ائت!

۳ آگاه اول! خالص دین آللّها مخصوصدور و : «آنجاق بیزی آللّها داها چوخ یاخینلاشدیرمالاری اوچون اونلارا عبادت ائدیریک» ـ دئیه رك اوندان غیریسینی دوست توتانلارین آرالاریندا اختلاف ائتدیکلری خصوصدا، آللّه حؤکم ائده جکدیر. حقیقتاً، آللّه یالانچی، کافر اولان کیمسه نی هدایت ائتمز.

۴ اگر آللّه بیر اؤولاد گؤتورمک ایسته سیدی، یاراتدیقلاری ایچیندن ایسته دیگینی سئچردی. او پاکدیر. او غالب و قاهر اولان آللّهدیر.

۵ گؤیلری و یئری حقّ اولاراق یاراتدی. گئجه نی گونده وزه و گوندزو گئجه یه قاتار. گونشی و آیی رام ائتدی. هر بیری معیّن وقته قده ر دولانیر. آگاه اول کی، او عزّت صاحیبی دیر؛ چوخ باغیشلایاندیر.

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ
لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ
أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ
رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ﴿٦﴾ إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ
غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ
وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا
رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو
إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ
بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ﴿٨﴾ أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ
آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ
رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا
يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٩﴾ قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا
رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ
وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

۶ سیزی تک بیر نفسدن یاراتدی، سونرا اونون، یولداشینی (زوجه‌سینی) ده میدانا گتیردی. سیزین اوچون دؤرد آیاقلیلاردان سککیز تایی (دؤرد قوشا ائرکک-دیشی حیوان) روزی ائتدی. سیزی آنالارینیزین قارنیندا یارادارکن مرحله-مرحله یاراداراق اوچ قارانلیقدا یاراتدی. بو سیزین ربّینیز اَللّهدیر. حؤکمرانلیق اونا عایددیر. اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. بس هارا اوز دونده‌ریرسینیز.

۷ اگر کافر اولسانیز، بیلین کی، اَللّه سیزدن غنی‌دیر (سیزه احتیاجی یوخدور) و بنده‌لری‌نین کفرونه راضی اولماز. اگر شکر ائتسه‌نیز [بو ایشینیزه]راضی قالار. هئچ بیر داشییان آیریسی‌نین گناهینی داشیماز. سونرا قاییداجاغینیز ربّینیزه طرفدیر. او زمان ائتدیگینیز عمللری سیزه خبر وئره‌جکدیر. حقیقتاً او، قلبلرده‌کیلره عالیمدیر.

۸ انسانا بیر ضرر توخوندوغو زمان ربّینه دؤنرك اونا یالوارار؛ سونرا [ربّی] اونا اؤز طرفیندن بیر نعمت وئردیکده قاباقجادان اونا یالوارمیش اولدوغونو اونودار و اَللّهین یولوندان آزدیرماق اوچون اونا شریکلر قوشار. دئ: «هله بیر آز کفرونله بارینیب دولان، [نهایت] جهنّم اهلیندنسن».

۹ [ایندی بئله بیر شخص یاخشیدیر،] یوخسا گئجه ساعتلرینده سجده ائدرك، آیاق اوسته عبادت ائدن، آخرتدن قورخان و ربّی‌نین رحمتینه اومید باغلایان کیمسه؟ دئ: «بیلنلرله بیلمه‌ینلر بیر اولارمی؟» فقط عقل صاحبلری نصیحت قبول ائدرلر.

۱۰ دئ: «ای ایمان گتیرن بنده‌لریم! ربّینیزدن قورخون! بو دنیادا یاخشی‌لیق ائدنلره یاخشی [اَجر] واردیر. اَللّهین یئری [تورپاغی] گنیشدیر. شبهه‌سیز کی، صبر ائدنلرین اجرلری سایسیز-حسابسیز، تمام-کمال وئریله‌جکدیر.

قُلْ اِنِّيْٓ اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَّهُ الدِّيْنَ ﴿١١﴾ وَاُمِرْتُ لِاَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ الْمُسْلِمِيْنَ ﴿١٢﴾ قُلْ اِنِّيْٓ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿١٣﴾ قُلِ اللّٰهَ اَعْبُدُ مُخْلِصًا لَّهُ دِيْنِيْ ﴿١٤﴾ فَاعْبُدُوْا مَا شِئْتُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ ۭ قُلْ اِنَّ الْخٰسِرِيْنَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ وَاَهْلِيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۭ اَلَا ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِيْنُ ﴿١٥﴾ لَهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۭ ذٰلِكَ يُخَوِّفُ اللّٰهُ بِهٖ عِبَادَهٗ ۭ يٰعِبَادِ فَاتَّقُوْنِ ﴿١٦﴾ وَالَّذِيْنَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوْتَ اَنْ يَّعْبُدُوْهَا وَاَنَابُوْٓا اِلَى اللّٰهِ لَهُمُ الْبُشْرٰى ۚ فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾ الَّذِيْنَ يَسْتَمِعُوْنَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُوْنَ اَحْسَنَهٗ ۭ اُولٰۗىِٕكَ الَّذِيْنَ هَدٰىهُمُ اللّٰهُ وَاُولٰۗىِٕكَ هُمْ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿١٨﴾ اَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ ۭ اَفَاَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ﴿١٩﴾ لٰكِنِ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ ۙ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ڛ وَعْدَ اللّٰهِ ۭ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ الْمِيْعَادَ ﴿٢٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاۗءِ مَاۗءً فَسَلَكَهٗ يَنَابِيْعَ فِي الْاَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهٖ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا اَلْوَانُهٗ ثُمَّ يَهِيْجُ فَتَرٰىهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهٗ حُطَامًا ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿٢١﴾

۱۱ دئ : «من دینی آلّها خالص ائدرك اونا عبادت ائتمگه امر اولونموشام».
۱۲ «و امر اولونموشام کی، ایلک مسلمان اولوم».
۱۳ دئ : «من اگر ربّیمه عاصی اولسام، حقیقتاً، بؤیوك بیر گونون عذابیندان قورخورام».
۱۴ دئ : «دینیمی آلّها خالص ائدرك، اونا عبادت ائدیرم».
۱۵ سیز ده اوندان غیری هر کسی ایسته‌ییرسینیزسه، اونا عبادت ائدین! دئ : «اصل زیانا دوشنلر قیامت گونو اؤزلرینی و عائله‌لرینی زیانا سالانلاردیر». بلی، آچیق—آشکار زیان ائله بودور.
۱۶ اونلارین اوستلرینده اوددان اؤرتوکلر واردیر؛ آلتلاریندا دا [اوددان] دؤشکلر واردیر (اونلاری اود هر یاندان بورویوبدور). بو، آلّلهین بنده‌لرینی اونونلا قورخوتدوغو [جزادیر]. ای منیم بنده‌لریم! قورخون مندن!
۱۷ طاغوتا (طغیانچی‌لارا) عبادت ائتمکدن چکینیب آلّلها طرف دؤننلر اوچون [جنّت] مژده‌سی واردیر. او، بنده‌لریمه مژده وئر کی،
۱۸ اونلار، سؤزو ائشیدیب، اونون لاپ یاخشی‌سینا تابع اولارلار. آلّلهین هدایت ائتدیکلری بونلاردیر و عقل صاحبلری ده ائله بونلاردیر.
۱۹ [یا محمّد!] مگر حقّینده عذاب حؤکمو واجب اولان شخصی (جهنّملیک اولانی)، اوددا اولان شخصی، سنمی قورتاراجاقسان؟
۲۰ آمما ربّلریندن قورخانلار اوچون اوستلریندن اوتاقلار تیکیلمیش بیر اوتاقلار واردیر کی، آلتلاریندان آرخلار آخار، [بو] آلّلهین وعده‌سیدیر. آلّله وعده‌یه خلاف چیخماز.
۲۱ مگر گؤرمورسن کی، آلّله گؤیدن سو نازل ائدیر و اونو یئره هوپدورماقلا بیر سیرا بولاقلار میدانا گتیریر؛ سونرا اونونلا مختلف رنگلی آکین یئتیشدیریر؛ سونرا [آکین] قورویور و سن اونو سارالمیش گؤرورسن؛ سونرا [آلّله] اونو چؤر—چؤپه دؤندریر. حقیقتاً، بوندا عقل صاحبلری اوچون بیر عبرت واردیر.

اَفَمَنْ شَرَحَ اللّٰهُ صَدْرَهٗ لِلْاِسْلَامِ فَهُوَ عَلٰى نُوْرٍ مِّنْ رَّبِّهٖ فَوَيْلٌ لِّلْقٰسِيَةِ قُلُوْبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ فِىْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٢٢﴾ اَللّٰهُ نَزَّلَ اَحْسَنَ الْحَدِيْثِ كِتٰبًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِىَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُوْدُ الَّذِيْنَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِيْنُ جُلُوْدُهُمْ وَقُلُوْبُهُمْ اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدِىْ بِهٖ مَنْ يَّشَآءُ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ هَادٍ ﴿٢٣﴾ اَفَمَنْ يَّتَّقِىْ بِوَجْهِهٖ سُوْٓءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَقِيْلَ لِلظّٰلِمِيْنَ ذُوْقُوْا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ﴿٢٤﴾ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاَتٰىهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿٢٥﴾ فَاَذَاقَهُمُ اللّٰهُ الْخِزْىَ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِىْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿٢٧﴾ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِىْ عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيْهِ شُرَكَآءُ مُتَشٰكِسُوْنَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيٰنِ مَثَلًا اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٢٩﴾ اِنَّكَ مَيِّتٌ وَّاِنَّهُمْ مَّيِّتُوْنَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُوْنَ ﴿٣١﴾

۲۲ آیا آللّهین، قلبینی اسلاما آچدیغی و ربّیندن گلن بیر نور ایچینده اولان کیمسه [قلبی برك اولان کیمی دیر؟!] وای اولسون قلبلری آللّهین ذکریندن برك اولانلارین حالینا! اونلار آچیق—آیدین بیر ضلالتده دیرلر.

۲۳ آللّه، سؤزون لاپ گؤزه‌لینی، [گؤزه‌للیکده آیه‌لری] بیر—بیرینه بنزه‌ین و بیر—بیری ایله آچیقلانان بیر کتاب شکلینده نازل ائدیبدیر. ربّلریندن قورخانلارین دریلری اوندان [دارا] چکیلر، سونرا آللّهین ذکری ایله دریلری و قلبلری یومشالار. بو، آللّهین هدایتی دیر. اونونلا ایسته‌دیگینی هدایت ائدر. آللّه هر کیمی ده ضلالتده بوراخسا، آرتیق اونون اوچون هئچ یول گؤسترن اولماز.

۲۴ آیا قیامت گونو [آللری‌نین یئرینه] اؤز اوزو ایله پیس عذابدان قورونان کیمسه [آماندا اولان شخص] کیمیدیر؟ظلمکارلارا دئییلر: «قازاندیقلارینیزی دادین!»

۲۵ اونلاردان قاباقکیلار دا تکذیب ائتدیلر، اؤزلری بیلمه‌دیکلری یئردن اونلارا عذاب گلدی.

۲۶ آللّه دنیا حیاتیندا اونلارا روسوایلیغی دادیزدیردی. آخرت عذابی ایسه داها بؤیوکدور، فقط بیلسه‌لر!

۲۷ بیز بو قرآندا انسانلار اوچون هر جور مَثَل چکدیک، اولا بیلسین کی، عبرت آلسینلار.

۲۸ بیز نقصانسیز عربجه قرآنی نازل ائتدیک کی، آللّهدان قورخسونلار.

۲۹ آللّه بیر مَثَل چکیر: «بیر آدامین (قولون) بیر—بیری ایله چکیشمه ده اولان و پیس رفتارلی بیر نئچه شریکلی آغاسی وار، آیری بیر آدامین دا تکجه بیر آغاسی وار. اونلارین حالی بیر اولا بیلرمی؟ حمد، تمامیله آللّها مخصوصدور. آمما اونلارین چوخو بیلمزلر.

۳۰ حقیقتاً، سن اؤله‌جکسن و اونلار دا اؤلمه‌لیدیرلر.

۳۱ سونرا سیز قیامت گونو ربّینیزین حضوروندا مباحثه ائده‌جکسینیز.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللّٰهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ
إِذْ جَاءَهُۥ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِي
جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِۦ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾
لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾
لِيُكَفِّرَ اللّٰهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ
أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ أَلَيْسَ اللّٰهُ
بِكَافٍ عَبْدَهُۥ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِۦ وَمَنْ
يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾ وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ
فَمَا لَهُۥ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللّٰهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٧﴾
وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ
قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللّٰهُ
بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِۦ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ
مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِۦ قُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ
﴿٣٨﴾ قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
﴿٣٩﴾ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٤٠﴾

۳۲ آللها یالان باغلایاندان و حقّ گلدیگی زمان اونو تکذیب ائدندن داها ظالمی کیمدیر؟ مگر کافرلرین یئری جهنّمده دئییلدیرمی؟

۳۳ حقّی گتیرن و اونو تصدیق ائدنلر ایسه اصل متّقیلردیر.

۳۴ اونلارا، ربّلری یانیندا ایسته‌دیکلری هر شئی واردیر. بو، یاخشی ایش گؤرنلرین أجریدیر.

۳۵ بونونلا، آللّه اونلارین ائتدیکلری ایشلرین ان پیسی‌نین اوستونو اؤرته‌جک، گؤردوکلری ایشلرین أجرینی ایسه لاپ یاخشی‌سینا گؤره وئره‌جک.

۳۶ مگر آللّه اؤز بنده‌سینه کفایت ائدن دئییلمی؟ اونلار سنی، اونـدان (آللّهدان) غیریسیله قورخودورلار. آللّه هر کسی ضلالتده بوراخسا، اونون اوچون بیر یول گؤسترن اولماز.

۳۷ ائله‌جه ده آللّه هر کسی هدایت ائتسه، اونو آزدیرا بیلن بیر کس اولماز. مگر آللّه عزّت و انتقام صاحیبی دئییلمی؟

۳۸ و اگر اونلاردان سوروشسان کی: «گؤیلری و یئری کیم یارادیبدیر؟» مطلق دئیه‌جکلرکی: «آللّه». دئ: «ائله ایسه بیر دئیین گؤروم؛ اگر آللّه منه بیر ضرر وئرمک ایسته‌سه، سیزین آللّهدان غیری چاغیردیقلارینیز اونون ضررینی سووشدورا بیلرلرمی؟ و یا آللّه منه بیر رحمت وئرمک ایسته‌سه، اونلار اونون رحمتی‌نین قاباغینی آلا بیلرلرمی؟». دئ: «آللّه منه کفایتدیر. توکّل ائدنلر، تکجه اونا توکّل ائدرلر».

۳۹ دئ: «ای منیم قؤموم! ألینیزدن گله‌نی ائدین! من ده ائده‌جگم. تئزلیکله بیله‌جکسینیز»، ـــ

۴۰ «کی، روسوای ائدن عذاب کیمه گله‌جک؟ و کیمه همیشه‌لیک عذاب ائندیریله‌جک؟»

إِنَّا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ
فَلِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم
بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ
فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ
إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ أَمِ اتَّخَذُوا
مِن دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا
وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُل لِّلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَّهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾
وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ
﴿٤٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ أَنتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِن سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَبَدَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

۴۱ بیز بو کتابی انسانلاز اوچون حقّ اولاراق سنه نازل ائتدیک. دئمک، هر کس هدایت اولسا، اؤز منفعتینه اولار، آزان کیمسه ایسه آنجاق اؤز علیهینه آزار. سن اونلارا وکیل دئییلسن.

۴۲ اَللّه [أجلی یتیشنلرین] جانلارینی اونلار اؤلدویو زمان تمام ــ کمال آلار، [أجلی یتیشمه‌ییب] اؤلوم وقتی اولمایانلارین کینی دا یوخودا آلارکی، اؤلومونه حؤکم ائدیلمیش کیمسه‌لرین جانلارینی [قایتارماییب] ساخلایار و آیریلاری‌نین کینی ایسه بللی مدّته قده‌ر قایتارار. شبهه‌سیز کی، بوندا دوشونن کیمسه‌لر اوچون عبرتلر واردیر.

۴۳ یوخسا اونلار اَللّهدان غیریلرینی شفاعتچی ائدیبلر؟ دئ: «اونلار هئچ بیر شئیه مالک اولمادیقلاری حالدا و هئچ بیر شئی قانمادیقلاری حالدا [شفاعت ائده‌جکلرمی]؟!»

۴۴ دئ: «شفاعت، تمامیله اَللّها مخصوصدور. گؤیلرین و یئرین حؤکمرانلیغی اونا عایددیر. سونرا اونا طرف قایتاریلاجاقسینیز».

۴۵ اَللّه واحدلیگی ایله خاطرلاندیغی زمان، آخرته ایمان گتیرمه‌ینلرین قلبلری سیخیلار؛ اَللّهدان غیریسی یاد ائدیلدیگی زمان ایسه، اونلار سئوینرلر.

۴۶ دئ: «ایلاهی! ای گؤیلری و یئری یارادان! ای گیزلینلری و آشکارلاری بیلن [اَللّه]! بنده‌لری‌نین آراسیندا اختلافدا اولدقلاری خصوصدا سن حؤکم وئریرسن».

۴۷ و اگر یئر اوزونده‌کیلرین هامیسی و اونونلا بیرلیکده بیر او قده‌ری ده ظلمکارلارین [اختیاریندا] اولسا، قیامت گونو او پیس عذابدان [قورتارماق اوچون] اونو فدیه وئرردیلر. اَللّه طرفیندن، گمان ائتمه‌دیکلری اونلارا آشکار اولاجاقدیر.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾ فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾ أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾ وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ ﴿٥٦﴾

۴۸ و اونلارا ائتدیکلری گناهلارین جزاسی ظاهر اولدو، و استهزا ائتدیکلری [عذاب] اونلاری بورودو.

۴۹ انسانا بیر ضرر توخوندوغو زمان بیزی چاغیرار، سونرا اؤز طرفیمیزدن اونا بیر نعمت عطا ائتدیکده ایسه: «بو، منه علمیم سایه‌سینده وئریلیب» ــ دئیر. خیر، بو بیر امتحاندیر، لاکین اونلارین چوخو بیلمز.

۵۰ شبهه‌سیز کی، اونلاردان قاباقکیلار دا بونو دئدیلر، [لاکین] قازاندیقلاری اونلارا بیر فایدا وئرمه‌دی.

۵۱ نهایت، اونلار ائتدیکلری عمللرین جزاسینا دوچار اولدولار و بونلارین ظلم ائدنلرینه [ده] تئزلیکله ائتدیکلری عمللرین جزاسی یئتیشه‌جکدیر. و اونلار [آللهی] عاجز ائده بیلن دئییللر.

۵۲ مگر بیلمه‌ییلر کی، آلله ایسته‌دیگی‌نین روزیسینی گئنیشلندیرر و یا تنگیشدیرر. شبهه‌سیز کی، بوندا ایمان گتیرن قؤم اوچون عبرتلر واردیر.

۵۳ دئ: «ای منیم اؤزلرینه ظلم ائتمکده حدّی آشمیش بنده‌لریم! آللهین رحمتیندن اومیدینیزی کسمه‌یین! حقیقتاً، آلله بوتون گناهلاری باغیشلایار. او چوخ باغیشلایاندیر؛ مهرباندیر».

۵۴ عذاب سیزه گلمه‌میشدن اوّل، ربّینیزه طرف دؤنون و اونا تسلیم اولون کی، سونرا سیزه کؤمکلیک اولونماز.

۵۵ سیزه، بیردن بیره، اؤزونوز بیلمه‌دن عذاب گلمه‌میشدن اوّل، ربّینیزدن نازل ائدیلمیشلرین لاپ گؤزه‌لینه تابع اولون!

۵۶ [ائله ائدین کی، سونرا] بیر کس: «آللها اطاعت باره‌سینده ائتدیگیم تقصیرلره گؤره وای اولسون منه! دوغروداندا من مسخره ائدنلردن ایدیم»، ــ دئمه‌سین

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾ أَوْ تَقُولَ
حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ
﴿٥٨﴾ بَلَىٰ قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ
وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى
اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ ۚ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾ وَيُنَجِّي
اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ
﴿٦٢﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ
اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٣﴾ قُلْ أَفَغَيْرَ اللَّهِ
تَأْمُرُونِّي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ أُوحِيَ
إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ
لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلِ اللَّهَ
فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾ وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ
حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ
مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

۵۷ یا دئمه سین کی : «اگر آللّه منی هدایت ائتسه‌یدی، متّقیلردن اولاردیم».

۵۸ و یا عذابی گؤرنده : «کاش بیر دفعه ده [دنیایا] قاییدا بیله‌یدیم؛ اوندا یاخشی ایشلر گؤرنلردن اولاردیم»، ـــ دئمه سین.

۵۹ [اونا دئیلر :] «خیر، منیم آیه‌لریم سنه گلدی، سن اونلاری تکذیب ائتدین و تکبّرلوك گؤستردین و سن کافرلردن ایدین».

۶۰ و قیامت گونو آللّها یالان باغلایانلاری گؤررسن کی، اوزلری قارالیبدیر. مگر تکبّرلوك گؤسترنلرین یئری جهنّمده دئییلمی؟

۶۱ و آللّه متّقیلری قازاندیقلاری سعادته گؤره نجات وئرر. اونلارا بیر پیسلیک توخونماز، اونلار غمگین ده اولمازلار.

۶۲ آللّه، هر شئیین یارادانیدیر و او هر شئیه وکیلدیر.

۶۳ گؤیلرین و یئرین آچارلاری اونا عایددیر (اونون آلینده‌دیر). آللّهین آیه‌لرینه کافر اولانلار ایسه، زیانکارلاردیرلار.

۶۴ دئ . «ای جاهللر! منی آللّهدان غیریسنه عبادت ائتمگه وادار ائدیرسینیزمی؟»

۶۵ دوغرودان دا سنه و سندن قاباقکیلارا وحی ائدیلیبدیر کی : «اگر شریک قوشسان، عملین مطلق هئچ اولاجاق و قطعاً زیانا اوغرامیشلاردان اولاجاقسان».

۶۶ خیر، آللّها عبادت ائت و شکر ائدنلردن اول!

۶۷ و آللّهی لایقینجه تانیمادیلار، حالبوکی قیامت گونو ، یئر اوزو تمامیله اونون قدرت قبضه‌سینده‌دیر و گؤیلر اونون قدرت آلی ایله ساخلانمیش اولار. او پاکدیر و اونا شریک قوشدوقلاریندان اوستوندور.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ
اِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ اُخْرٰى فَاِذَا هُمْ قِيَامٌ
يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾ وَاَشْرَقَتِ الْاَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ
الْكِتَابُ وَجِايءَ بِالنَّبِيِّنَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُوَ
اَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا اِلٰى جَهَنَّمَ
زُمَرًا حَتّٰى اِذَا جَاؤُهَا فُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا
اَلَمْ يَاْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ اٰيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنْذِرُونَكُمْ
لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا قَالُوا بَلٰى وَلٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ
عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾ قِيلَ ادْخُلُوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ
مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ اِلَى الْجَنَّةِ
زُمَرًا حَتّٰى اِذَا جَاؤُهَا وَفُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا
سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَاَوْرَثَنَا الْاَرْضَ
نَتَبَوَّاُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

۶۸ صور چالینار. اوندا آلّلهین ایسته‌دیکلری مستثنا اولماقلا گؤیلرده اولان و یئرده اولان هر کس اؤلوب دوشر. سونرا بیر داها اونا پوفله نیلیر(بیر داها چالینیر)، اونلار دا در حال آیاق اوسته [دوروب] باخارلار.

۶۹ و یئر اوزو سنین ربّی‌نین نورو ایله ایشیقلانار و کتاب (نامهٔ عمل ویا لوح محفوظ اورتایا) قویولار. پیغمبرلر و شاهیدلر گتیریلر و اونلارین (انسانلارین) آراسیندا حقّ ایله حؤکم اولونار و اونلارا حقسیزلیک اولونماز.

۷۰ و هر کسه اؤز عملی‌نین [موزدو] تمام‌ـ‌کمال وئریلر. و او، اونلارین ائتدیکلرینی داها یاخشی بیلندیر.

۷۱ و کافرلر دسته‌ـ‌دسته جهنّمه سوروتوله‌نرلر. اورایا چاتان کیمی اونون قاپیلاری آچیلار و اونون گؤزه تچیلری اونلارا دئیرلر: «مگر اؤزلرینیزدن ربّینیزین آیه‌لرینی سیزه اوخویان و بو گونونوزله اوزـ‌اوزه گله جگینیزی خبردارلیق ائدن پیغمبرلر سیزه گلمه دیمی؟» دئیرلر: «بلی». آنجاق کی، کافرلره عذاب حؤکمو واجب اولوبدور.

۷۲ و دئییلر: «جهنّمین قاپیلاریندان گیرین کی، اورادا ابدی اولاراق قالاجاقسینیز. دوغروسو، تکبّرلوك گؤسترنلرین یئری نئجه ده پیسدیر!».

۷۳ ربّلریندن قورخانلار ایسه دسته‌ـ‌دسته جنّته آپاریلارلار. اورایا چاتان کیمی اونون قاپیلاری آچیلار و اونون گؤزه‌تچیلری اونلارا دئیرلر: «سلام اولسون سیزه! پاك اولدونوز، ابدی اولاراق اورا داخل اولون!»

۷۴ و دئیرلر: «حمد، تمامیله، بیزه وئردیگی وعده‌نی دوغرولدان و بیزی بو یئره وارث ائدن آلّلها مخصوصدور کی، جنّتین هاراسیندا ایسته‌سک ساکن اولاریق». عمل ائدنلرین آجری نئجه ده گؤزه‌لدیر.

وَتَرَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ حَآفِّينَ مِنْ حَوْلِ ٱلْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ۖ وَقُضِىَ بَيْنَهُم بِٱلْحَقِّ وَقِيلَ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧٥﴾

سورة المؤمن مكية وهي خمس وثمانون آية

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٢﴾ غَافِرِ ٱلذَّنۢبِ وَقَابِلِ ٱلتَّوْبِ شَدِيدِ ٱلْعِقَابِ ذِى ٱلطَّوْلِ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ إِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿٣﴾ مَا يُجَٰدِلُ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِى ٱلْبِلَٰدِ ﴿٤﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَٱلْأَحْزَابُ مِنۢ بَعْدِهِمْ ۖ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍۭ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ ۖ وَجَٰدَلُوا۟ بِٱلْبَٰطِلِ لِيُدْحِضُوا۟ بِهِ ٱلْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَنَّهُمْ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ﴿٦﴾ ٱلَّذِينَ يَحْمِلُونَ ٱلْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُۥ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِۦ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَىْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَٱغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا۟ وَٱتَّبَعُوا۟ سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿٧﴾

۷۵ و ملکلری گؤررسن کی، عرشین اطرافیندا طواف ائده‌رك اؤز ربّلرینی حمد ایله تسبیح ائدیرلر. و آرالاریندا حقّ ایله حؤکم ائدیلر و دئییلر: «حمد، تمامیله، عالملرین ربّی آللّها مخصوصدور».

غافر (مؤمن) سوره سی [۴۰]

بو سوره قرآن ـ کریمین قیرخینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۸۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ حم (حا، میم).

۲ بو کتابین نازل اولماسی عزّت و علم صاحبی اولان آللّهداندیر.

۳ کی، گناهی باغیشلایان، تؤبه‌نی قبول ائدن، عذابی شدّتلی دیر و نعمت صاحبی دیر. اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. دؤنوش اونا طرفدیر.

۴ کافرلردن ساوایی [هئچ کس] آللّهین آیه‌لرینده جدل (مناقشه) ائتمز. اونلارین شهرلرده [گزیب] دولانماقلاری سنی آلداتماسین.

۵ بونلاردان قاباق نوح قؤمو و اونلاردان سونرا ''بیرلشمیش مخالف دسته‌لر'' ده تکذیب ائتدیلر. هر بیر امّت اؤز پیغمبرینی توتوب [اؤلدورمگه] قصد ائتدی و حقّی اورتادان قالدیرماق اوچون باطل [یول] ایله مجادله (جدل) ائتدیلر. سونرا اونلاری یاخالادیق. منیم جزام نئجه ایدی؟

۶ و بئله لیکله کافرلرین جهنّم اهلی اولدوقلاری باره سینده سنین ربّی نین [دئدیگی] سؤز دوغرولدو.

۷ [آللّهین] عرشینی حمل ائدنلر و اونون اطرافیندا اولانلار ربّلرینی حمد ایله تسبیح ائدیرلر، اونا اینانیرلار و ایمان گتیرنلرین باغیشلانماسینی دیله ییرلر: «پروردگارا! سن رحمتین و علمین ایله هر شئیی احاطه ائدیبسن. تؤبه ائدیب سنین یولونو ایزله‌ینلری باغیشلا و اونلاری جهنّم عذابیندان قورو!»

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾ وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾ قَالُوا رَبَّنَا أَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَىٰ خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ ﴿١١﴾ ذَٰلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكْ بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ﴿١٢﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾ فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾ رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

۸ «پروردگارا! اونلاری، آتالاریندان، زؤجه لریندن و نسل لریندن عملی صالح اولانلارلا بیرلیکده اؤزلرینه وعده وئردیگین عدن جنّتلرینه داخل ائت! چونکی سن عزّت و حکمت صاحیبی سن».

۹ «و اونلاری پیسلیکلردن (عذابدان) قورو! چونکی سن او گون هر کیمی پیسلیک لردن قوروسان، البتّه اونا رحم ائتمیش اولورسان. بؤیوك سعادت ده ائله بودور».

۱۰ کافرلره بئله ندا گلر کی: «آللهین نفرتی سیزین اؤزونوزه اؤزونوزدن اولان نفرتدن البتّه بؤیوکدور. چونکی سیز ایمانا طرف چاغیریلیردینیز، سیز ده کی، انکار ائدیردینیز».

۱۱ دئیرلر: «پروردگارا! سن بیزی ایکی دفعه اؤلدوردون و ایکی دفعه دیریلتدین! بیز اؤز گناهلاریمیزی اعتراف ائتدیک. ایندی بیر چیخیش یولو وارمی؟»

۱۲ بو، اونا گؤره دیر کی، آللّه اؤز واحدلیگی ایله چاغیریلان وقت سیز انکار ائتدینیز و اونا شریک قوشولدوغو زمان اینانیردینیز. ایندی ایسه حؤکم، چوخ یوکسک و بؤیوك اولان آللها مخصوصدور.

۱۳ اؤز آیه لرینی سیزه گؤسترن و گؤیدن سیزین اوچون روزی نازل ائدن اودور. تکجه آللها طرف دؤنن کس عبرت آلار.

۱۴ کافرلره خوش گلمسه ده، دینی آللها خالص ائده رك اونو چاغیرین!

۱۵ او، درجه لری یوکسلدن و عرشین صاحیبی اولان [آللهدیر]. گؤروش گونونو خبردارلیق ائتمک اوچون اؤز امریندن اولان روحو (وحیی) بنده لریندن ایسته دیگینه گؤنده ریر.

۱۶ او گون اونلار [قبیرلریندن] آشکارا چیخاجاق، اونلاردان هئچ بیر شئی آللها گیزلین قالماز. [اوندا ندا گلر کی:] «بو گون حؤکمرانلیق کیمه عائددیر؟» [شبهه سیز کی]: «بیر اولان، غالب و قاهر اولان آللها [عائددیر]».

اَلْيَوْمَ تُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْۜ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَۜ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْاٰزِفَةِ اِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَۜ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُۜ ﴿١٨﴾ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿١٩﴾ وَاللّٰهُ يَقْضِي بِالْحَقِّۜ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍۜ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾ اَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْۜ كَانُوا هُمْ اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَاٰثَارًا فِي الْاَرْضِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٢١﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانَتْ تَاْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُۜ اِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِاٰيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٢٣﴾ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٢٤﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا اَبْنَاءَ الَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْۜ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ اِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٢٥﴾

۱۷ بو گون هر کس اؤز ائتدیگی عملی ایله جزالاندیریلیر. بو گون هئچ بیر حقسیزلیک (ظلم) یوخدور. حقیقتاً، آلله سرعتله حساب چکندیر.

۱۸ و اونلاری لاپ یاخین اولان گوندن قورخوت! او گون کی، اورکلر آجیقدان [یئریندن چیخیب] بوغازلارا تپیلر. ظلمکارلار اوچون نه بیر یاخین دوست و نه ده سؤزو کئچن بیر شفاعتچی واردیر.

۱۹ [آلله] گؤزلرین خیانتینی (گیزلیجه گؤز آلتی باخماقلارینی) و سینه لرین گیزلتدیگینی بیلیر.

۲۰ آلله، حقّ ایله (عدالتله) حؤکم ائدر. اوندان غیری چاغیردیقلارینیز هئچ بیر شئیه حؤکم ائده‌نمزلر. حقیقتاً، آلله هر شئیی ائشیدندیر و گؤرندیر.

۲۱ مگر اونلار یئر اوزونده هئچ گزیب دولانماییبلار کی، [بونلارین] اؤزلریندن قاباق اولان و بونلاردان قوّه‌ـقدرت و یئر اوزونده [قویدوقلاری] ایزلرـاثرلر جهتیندن داها گوجلو اولانلارین آخرـعاقبتی‌نین نئجه اولدوغونو گؤرسونلر؟ بونونلا بئله آلله اونلاری گناهلاری اوزوندن یاخالادی. و اونلاری آللهین [عذابیندان] قورویان اولمادی.

۲۲ بو، اونا گؤره ایدی کی، پیغمبرلری اونلارا آچیق‌ـآیدین دلیللر گتیردیلر، اونلار ایسه انکار ائتدیلر. آلله دا اونلاری یاخالادی. حقیقتاً، او قدرتلیدیر، عذابی ایسه چوخ شدّتلیدیر.

۲۳ شبهه‌سیز کی، موسانی آیه‌لریمیزله و آچیق‌ـآیدین دلیللرله گؤندردیک.

۲۴ اونو فرعونا، هامانا و قارونا [ساری گؤندردیک]. اونلار ایسه: «چوخ یالانچی بیر سئحربازدیر»، ـ دئدیلر.

۲۵ بیزیم طرفیمیزدن اونلارا حقّی گتیردیگی زمان دئدیلر: «اونونلا بیرگه ایمان گتیرنلرین اوغلانلارینی اؤلدورون و آروادلارینی دیری ساخلایین!» کافرلرین حیله‌سی همیشه بوشا چیخار.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَن يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٢٦﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُم مِّن كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَّا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٢٧﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَن يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُم بِالْبَيِّنَاتِ مِن رَّبِّكُمْ ۖ وَإِن يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ ۖ وَإِن يَكُ صَادِقًا يُصِبْكُم بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾ يَا قَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَن يَنصُرُنَا مِن بَأْسِ اللَّهِ إِن جَاءَنَا ۚ قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَىٰ وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُم مِّثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾ مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ ۚ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ ﴿٣١﴾ وَيَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُم مِّنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۗ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

۲۶ فرعون دئدی : «منی بوراخین، موسانی اؤلدوروم! قوی او دا ربّینی چاغیرسین، من دینی‌نیزی ده‌ییشدیرمه سیندن و یا یئر اوزونده پوزغونلوق تؤرتمه سیندن قورخورام».

۲۷ موسی دئدی: «من، حقیقتاً، حساب گونونه ایمان گتیرمه ین هر بیر تکبّرلوك گؤسترندن هم منیم ربّیم و هم سیزین ربّینیز [اولان آللّها] پناه آپارمیشام».

۲۸ آل‌ـفرعوندان اولوب، ایمانینی گیزلی ساخلایان بیر مؤمن کیشی دئدی : «مگر سیز : «ربّیم آللّهدیر»، ـدئین و سیزه ربّینیزدن آچیق‌ـآیدین دلیللر گتیرن بیر آدامی اؤلدوره جکسینیزمی؟ او یالانچی اولسا دا، یالانی اؤز علیهینه دیر، یوخ اگر دوغروچو اولسا، سیزه وعده وئردیگی نین بیر قسمی سیزه یئتیشر. حقیقتاً، آللّه حدّی آشانی و یالانچینی هدایت ائتمز».

۲۹ «ای منیم قؤموم! بو گون حؤکمرانلیق سیزین اوچوندور [و] بو یئرده غالب سینیز، آمما آللّهین بلاسی بیزه گلیب چاتسا، اونا قارشی بیزه کیم کؤمکلیک ائدر؟» فرعون دئدی : «من آنجاق سیزه گؤروشوموگؤستریرم و سیزی آنجاق دوغرو یولا یؤنلدیرم».

۳۰ ایمان گتیرن کیمسه دئدی : «ای منیم قؤموم! من سیزه [پیغمبرلره قارشی] ''بیرلشمیش مخالف دسته‌لرین'' گونو کیمی بیر گونون [گلمه سیندن] قورخورام».

۳۱ «نوح قؤمونون، عاد، ثمود و اونلاردان سونرا گلنلرین یولونو گئدیب، [اونلارین مقدّراتینا دوچار اولمانیزدان قورخورام]. آللّه کی، بنده‌لرینه ظلم ائتمک ایسته‌مز».

۳۲ «ای منیم قؤموم! من سیزه یالواریب‌ـیاخارما گونوندن قورخورام».

۳۳ او گون آرخا دؤندره‌رك قاچارسینیز. آللّهین [عذابی] برابرینده سیزی قورویان اولماز. آللّه، هر کسی ضلالته سالسا، داها اونون اوچون هئچ بیر یول گؤسترن تاپیلماز.

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ
مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ
رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِينَ
يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كَبُرَ مَقْتًا
عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانُ ابْنِ لِي
صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ ﴿٣٦﴾ أَسْبَابَ السَّمَاوَاتِ فَأَطَّلِعَ
إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِبًا وَكَذَلِكَ زُيِّنَ
لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ
فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ
اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾ يَا قَوْمِ إِنَّمَا
هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ
الْقَرَارِ ﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ
عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

۳۴ حقیقتاً، یوسف بوندان اوّل سیزه آچیق ــ آیدین دلیللر گتیردی. اونون گتیردیکلرینده شک ائلیب دورموشدونوز. نهایت اؤلدویو وقت دئدینیز : «آلله اوندان سونرا باشقا بیر پیغمبر گؤندرمیه‌جکدیر». آلله حدّی آشان، چوخ شکّ ایچینده اولانی بئله ضلالته بوراخار.

۳۵ اؤزلرینه هئچ بیر دلیل گلمه‌دن آللهین آیه‌لری باره‌سینده مجادله ائدنلر [بیلسینلر کی،] بو [مجادله] آلله یانیندا و ایمان گتیرنلرین یانیندا بؤیوک دوشمن توتولور. آلله تکبّرلوك گؤسترن، زوراکی‌لیق ائده‌ن قلبی بئله مؤهورله‌یر.

۳۶ و فرعون دئدی: «ای هامان! منیم اوچون اوستو آچیق اوجا بیر قصر تیک، بلکه او یوللارا یئتیشیم»، ــ

۳۷ «گؤیلرین یوللارینا. و موسانین آللهینا طرف بویلانیب باخام. دوغروسو من اونو چوخ یالانچی ظنّ ائلیرم». فرعونا اؤز پیس عملی بئله زینتلی گؤستریلدی و [دوغرو] یولدان ساخلانیلدی. فرعونون حیله‌سی آنجاق کی، اوغورسوز ایدی.

۳۸ و ایمان گتیرن او شخص دئدی : «ای منیم قؤموم! منی ایزله‌یین کی، سیزه دوغرو یولو گؤستریم».

۳۹ «ای منیم قؤموم! بو دنیا حیاتی آنجاق [ده‌یرسیز] بیر امتعه‌دیر. ابدی یورد ایسه اصلینده آخرتدیر».

۴۰ هر کس بیر پیس ایش گؤرسه، آنجاق اونون مثلی قده‌ر جزالانار و هر کس [ایستر] کیشی اولسون یا قادین، مؤمن اولاراق صالح عمل ائتسه، دئمک، سایسیز ــ حسابسیز روزی وئریلن جنّته داخل اولارلار.

وَيَا قَوْمِ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَاةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ ﴿٤١﴾ تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ﴿٤٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنَّ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٤٣﴾ فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾ النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾

۴۱ «ای منیم قؤمومْ! منیم نه‌ییمه گره‌کدیر کی، من سیزی قورتولوشا چاغیریرام، سیز ایسه منی اودا طرف چاغیریرسینیز؟»

۴۲ «منی، آللَهی انکار ائتمگه و بیلمه‌دیگیمی اونا شریک قوشماغا چاغیریرسینیز! من ایسه سیزی، عزّت صاحبی، چوخ باغیشلایان [آللَها طرف] دعوت ائدیرم».

۴۳ «حقیقت بودور کی، منی طرفینه چاغیردیغینیز شئیین نه دنیادا و نه ده آخرتده هئچ بیر دعوت [قابلیّتی] یوخدور. بیزیم دؤنوشوموز آللَها طرفدیر و حقیقتاً، حدّی آشانلار جهنّم اهلیدیرلر».

۴۴ «و سیز دئدیکلریمی تئزلیکله خاطرلایاجاقسینیز و ایشیمی آللَها حواله ائدیرم. حقیقتاً، آللَه بنده‌لری[نین حالینی] گؤرندیر».

۴۵ آللَه اونلارین قوردوغو حیله‌نین شرّیندن اونو ساخلادی. آل-فرعونا ایسه پیس عذاب یئتیشدی.

۴۶ اونلار سحر-آخشام اودا توتولارلار (گؤستریلرلر)، قیامت قوپدوغو گون ایسه [دئییله‌جکدیر:] «آل-فرعونو اَن شدّتلی عذابا داخل ائدین!»

۴۷ اوددا بیر-بیرلری ایله مناقشه ائتدیکلری وقت، عاجزلر مستکبرلره (تکبّرلوك گؤسترنلره) دئیرلر: «بیز سیزه تابع ایدیک، ایندی اودون بیر قسمینی [بئله] بیزدن سووشدورا بیلرسینیزمی؟»

۴۸ تکبّرلوك گؤسترنلر دئیرلر: «بیز هامی‌میز اونون ایچینده‌ییک. شبهه‌سیز کی، آللَه بنده‌لری آراسیندا حؤکم وئریبدیر».

۴۹ اوددا اولانلار جهنّمین گؤزه‌تچیلرینه دئیرلر: «ربّینیزدن دیله‌یین کی، عذابی بیر گون بیزدن یونگوللشدیرسین (گؤتورسون)».

قَالُوٓا اَوَلَمْ تَكُ تَاْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلٰى قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعٰٓؤُا الْكَافِرِينَ اِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٥٠﴾ اِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ اٰمَنُوا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْاَشْهَادُ ﴿٥١﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوٓءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْهُدٰى وَاَوْرَثْنَا بَنِيٓ اِسْرَآئِيلَ الْكِتَابَ ﴿٥٣﴾ هُدًى وَذِكْرٰى لِاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿٥٤﴾ فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ ﴿٥٥﴾ اِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِيٓ اٰيَاتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ اَتٰيهُمْ اِنْ فِي صُدُورِهِمْ اِلَّا كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾ لَخَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيٓءُ قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

۵۰ دئیرلر : «مگر سیزه پیغمبرلرینیز آچیق-آیدین دلیللر گتیرمه میشدیلرمی؟» دئیرلر : «بلی». [گؤزه‌تچیلر] دئیرلر : «[سیز اؤزونوز] چاغیرین!» و [آمما] کافرلین چاغیریشی بوش-بوشونادیر.

۵۱ شبهه‌سیز کی، بیز پیغمبرلریمیزه و ایمان گتیرنلره، هم دنیادا و هم ده شاهیدلرین [شهادت وئرمک اوچون قیبردن] قالخدیقلاری گونده کؤمکلیک ائده‌جه‌ییک.

۵۲ او گون ظلمکارلارا عذر [ایستمه] لری هئچ فایدا وئرمز. اونلار اوچون لعنت واردیر، پیس مسکن ده اونلار اوچوندور.

۵۳ حقیقتاً، موسایه هدایت وئردیک و اسرائیل اؤولادینا کتابی ارث وئردیک کی،

۵۴ عقل صاحبلرینه هدایت و اؤیود-نصیحت اولسون.

۵۵ [یا محمّد!] ایندی صبر ائت! شبهه‌سیز کی، آللهین وعده‌سی حقدیر. و گناهین اوچون باغیشلانما ایسته؛ ربّینی سحر-آخشام حمد ایله تسبیح ائت!

۵۶ شبهه‌سیزکی، اؤزلرینه بیر دلیل گلمه‌دیگی حالدا، آللهین آیه‌لری حقّینده جدل (مناقشه) ائدنلرین سینه‌لرینده هئچ بیر زمان نائل اولمایاجاقلاری بیر تکبّرلوکدن غیری بیر شئی یوخدور. سن ایسه آللها پناه آپار! چونکی ائشیدن و گؤرن اودور.

۵۷ شبهه‌سیز کی، گؤیلرین و یئرین یارادیلماسی، انسانلارین یارادیلماسیندان داها بؤیوکدور. لاکین انسانلارین چوخو بیلمیر.

۵۸ کور ایله گؤرن، ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر ایله پیس ایش گؤرن اصلا بیر اولماز. سیز نه قده‌ر آز دوشونورسونوز!

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٦٢﴾ كَذَٰلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٦٣﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ۚ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ ۖ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۗ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

۵۹ حقیقتاً، قیامت مطلق گلمه لیدیر، اوندا شکّ ــ شبهه یوخدور. لاکین انسانلارین چوخو ایمان گتیرمیرلر.

۶۰ و ربّینیز [بئله] دئییبدیر: «منی چاغیرین، سیزه اجابت ائدیم. حقیقتاً، منه عبادت ائتمکدن بویون قاچیرانلار (عبادتی اؤزلرینه اسکیکلیک بیلنلر) تئزلیکله ذلیل اولاراق جهنّمه داخل اولاجاقلار».

۶۱ سیزین دینجلمه ییزیز اوچون گئجه نی، [چالیشمانیز اوچون] ایسه گوندوزو آیدین یارادان آللّهدیر. حقیقتاً، آللّه انسانلار اوچون لطف ــ مرحمت صاحبی دیر. لاکین انسانلارین چوخو شکر ائتمزلر.

۶۲ هر نه یی یارادان سیزین ربّینیز، آللّه بودور. اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. بس هارا [دوز یولدان] دؤندریلیرسینیز.

۶۳ آللّهین آیه لرینی [بیله رکدن] انکار ائدنلر بو جور [دوز یولدان] دؤندریلیرلر.

۶۴ یئری سیزین اوچون مسکن و گؤیو تاوان ائدن، سیزه صورت وئرن، صورتلرینیزی گؤزه للشدیرن و سیزه تمیز شئیلردن روزی وئرن آللّهدیر. سیزین ربّینیز آللّه بودور. عالملرین ربّی اولان آللّه نه قده ر بؤیوکدور.

۶۵ او، [ابدی اولاراق] دیریدیر، اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. دینی اونا خالص ائدرک اونو چاغیرین! حمد، تمامیله عالمرین ربّی اولان آللّها مخصوصدور.

۶۶ دئ: «من، ربّیمدن منه آچیق ــ آیدین دلیللر گلدیکده، سیزین آللّهدان غیری عبادت ائتدیکلرینیزه عبادت ائتمکدن، قاداغان اولونموشام و عالملرین ربّینه تسلیم اولماغیما امر اولونموشام.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ
ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا
شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا
مُسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ
فَإِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ أَلَمْ تَرَ
إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّى يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾ الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ إِذِ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ
فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧١﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا
كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ
نَدْعُو مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٣﴾ ذَٰلِكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ
﴿٧٤﴾ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٥﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ
الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٧٦﴾

۶۷ سیزی [اوّل] تورپاقدان، سونرا نطفه‌دن، سونرا لاختالانمیش قاندان یارادان، سونرا یشتکین‌لیک چاغینا چاتیب، داها سونرا [عؤمور سوروب] یاشا دولدوغونوز اوچون، سیزی اوشاق اولاراق میدانا گتیرن اودور. سیزین آرانیزدان قاباقجادان جانی آلینانلار دا واردیر. بو، بللی مدّته چاتماغینیز و بلکه باشا دوشمه‌گینیز اوچوندور. سیزین آرانیزدان قاباقجادان جانی آلینانلار دا واردیر.

۶۸ دیریلدن و اؤلدورن اودور. او، بیر شئیین [اولماغینی] ایسته‌دیکده اونا آنجاق: "اول!" ـ دئیر، او دا درحال اولار.

۶۹ آللهین آیه‌لری حقّینده جدل ائدنلری گؤرمورسنمی؟ کی، نئجه [دوز یولدان] دؤندریلیرلر!

۷۰ کتابی و پیغمبرلریمیزه گؤندردیکلریمیزی تکذیب ائدنلر تئزلیکله [حقیقتی] بیله‌جکلر.

۷۱ او زمان کی، زنجیرلر و بوینوندوروقلار بویونلاریندا اولدوغو حالدا سوروتلنه‌جکلر.

۷۲ قاینار سودا [سوروندورولوب] سونرا اوددا یاندیریلاجاقلار.

۷۳ سونرا اونلارا دئییله‌جکدیر: «هاردادیر شریک قوشدوقلارینیز؟»

۷۴ «آللهدان غیری [عبادت ائتدیکلرینیز]؟» دئیرلر: «اونلار گؤزوموزدن ایتدیلر. خیر، بیز اصلینده بوندان قاباق دا هئچ بیر شئیه عبادت ائتمیردیک». آلله کافرلری بو جور ضلالته سالار.

۷۵ «بو سیزین یئر اوزونده حقسیز یئره شادلیق و تکبّرلوك ائتمه‌نیزه گؤره‌دیر».

۷۶ «ایندی ابدی قالاجاغینیز جهنّمین قاپیلاریندان گیرین!» تکبّرله‌نئلرین یئری نئجه ده پیسدیر!

۷۷ [یا محمّد!] صبر ائت! شبهه‌سیز کی، آللهین وعده‌سی حقدیر. اونلارا وعده وئردیگیمیزین بیر قسمینی سنه گؤستره‌ریک و یا [اوندان قاباق] سنین جانینی آلاریق. هر حالدا بیزه طرف قایتاریلاجاقلار.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُم مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُم مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ ۗ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنكِرُونَ ﴿٨١﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِندَهُم مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا ۖ سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ ۖ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

۷۸ حقیقتاً، سندن قاباق دا پیغمبرلر گؤندرمیشدیک. بونلاردان بیر قسمی‌نین سرگذشتین سنه سؤیله‌میشیک، بیر قسمینین کینی ایسه سنه سؤیله‌مه‌میشیک. آللّهین اذنی اولماداان هئچ بیر پیغمبر معجزه گتیره بیلمز. آللّهین امری گلدیگی زمان حقّ ایله حؤکم اولونار. باطل سؤیله‌ینلر ایسه اوراداجا زیانا اوغرایارلار.

۷۹ بیر قسمینی مینمه‌گینیز و بیر قسمیندن یئمه‌گینیز اوچون دؤرد آیاقلیلاری سیزه یارادان آللّهدیر.

۸۰ اونلاردا، سیزه [آیری] فایدالار دا واردیر [کی، اونلاری مینه‌رك] اوره‌گینیزده اولان مقصدلره چاتارسینیز، اونلارین و گمیلرین اوستونده داشینیرسینیز.

۸۱ [آللّه] سیزه آیه‌لرینی گؤستریر، آللّهین آیه‌لری‌نین هانکی‌سینی انکار ائده بیلرسینیز؟

۸۲ مگر اونلار یئر اوزونده هئچ گزیب‌ـ‌دولانماییبلار کی، اؤزلریندن قاباقکیلارین آخرـعاقبتی‌نین نتیجه اولدوغونو گؤرسونلر؟ اونلار بونلاردان داها چوخ قوّه‌ـقدرت صاحبی و یئر اوزونده [قویدوقلاری] ایزـاثرلر جهتیندن داها گوجلو ایدیلر. قازاندیقلاری اونلارین دردینه ده‌یمه‌دی.

۸۳ پیغمبرلری، اونلارا آچیق‌ـآیدین دلیللر گتیردیکده، یانلاریندا اولان [آزاجیق] علم اوزوندن غرّه‌لندیلر. نهایت استهزا ائتدیکلری [عذاب] اونلارا یئتیشدی.

۸۴ اونلار عذابیمیزی گؤرنده دئدیلر: «بیز آنجاق واحد آللّها ایمان گتیردیک و اونا شریک قوشدوقلاریمیزا دای کافر اولموشوق».

۸۵ لاکین عذابیمیزی گؤردوکلری زمان ایمان گتیرمه‌لری اونلارا بیر فایدا وئرمه‌دی. بو، آللّهین، بنده‌لری‌نین حقّینده اوّلدن بری اجرا اولونان قانونودر. اونلار بوراداجا زیانا اوغرادیلار.

سورة فصلت مكية وهي اربع وخمسون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

حم ﴿١﴾ تنزيل من الرحمن الرحيم ﴿٢﴾ كتاب فصلت اياته قرءانا عربيا لقوم يعلمون ﴿٣﴾ بشيرا ونذيرا فاعرض اكثرهم فهم لا يسمعون ﴿٤﴾ وقالوا قلوبنا فى اكنة مما تدعونا اليه وفى اذاننا وقر ومن بيننا وبينك حجاب فاعمل اننا عاملون ﴿٥﴾ قل انما انا بشر مثلكم يوحى الى انما الهكم اله واحد فاستقيموا اليه واستغفروه وويل للمشركين ﴿٦﴾ الذين لا يؤتون الزكوة وهم بالاخرة هم كافرون ﴿٧﴾ ان الذين امنوا وعملوا الصالحات لهم اجر غير ممنون ﴿٨﴾ قل ائنكم لتكفرون بالذى خلق الارض فى يومين وتجعلون له اندادا ذلك رب العالمين ﴿٩﴾ وجعل فيها رواسى من فوقها وبارك فيها وقدر فيها اقواتها فى اربعة ايام سواء للسائلين ﴿١٠﴾ ثم استوى الى السماء وهى دخان فقال لها وللارض ائتيا طوعا او كرها قالتا اتينا طائعين ﴿١١﴾

فصّلت سوره سی [۴۱]

بو سوره قرآن ــ کریمین قیرخ بیرینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۵۴) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ حم (حا، میم).

۲ [بو کتاب] رحمان و مهربان [آللّه] طرفیندن نازل ائدیلیبدیر.

۳ آیه لری [تام] آچیقلانمیش بیر کتابدیر. آنلاییب ــ بیلن بیر قوْم اوچون عربجه قرآندیر.

۴ بشارت وئرن و خبردارلیق ائدندیر. [لاکین] اونلارین چوخو اوز چئویردی. دای اونلار ائشیتمزلر.

۵ ودئیرلر: «سنین بیزی دعوت ائتدیگینه قارشی قلبلریمیز اؤرتولو و قولاقلاریمیزدا آغیرلیق (کارلیق) و بیزیمله سنین آراندا پرده واردیر. ایسته دیگینی ائت! بیز ده ائده ریک».

۶ دئ: «من ده سیزین کیمی سادجه بیر بشرم. آنجاق منه وحی اولوز کی، سیزین تانرینیز واحد بیر آللّهدیر. اونا طرف یؤنه لین و اوندان باغیشلانماق دیله یین!» وای اولسون مشرکلرین حالینا!

۷ او کسلر کی، زکات وئرمیرلر و آخرته ده اینانمیرلار.

۸ شبهه سیز کی، ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر اوچون توکنمز (منّت سیز) روزی واردیر.

۹ دئ: «یئری ایکی گونده (ایکی مرحله ده) یارادان آللّهی سیزمی انکار ائدیرسینیز و اونا شریکلر قوشورسونوز؟ حالبو کی، او عالملرین ربّی دیر.

۱۰ و اونون (یئرین) اوستونده محکم داغلار یاراتدی و اونو (او یئری یا او داغلاری) برکتلی ائتدی و ایسته ینلر اوچون برابر اولاراق اورادا [یئر اهلی نین] روزیسینی دؤرد وقت ده معیّن ائتدی.

۱۱ سونرا گؤیو [یاراتماغا] باشلادی و او توستو (قاز) ایدی. سونرا اونا و یئره بویوردو: «ایستر ــ ایسته مز گلین [رام اولون]!» دئدیلر: «کؤنوللو اولاراق گلدیک».

فَقَضٰىهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ فِيْ يَوْمَيْنِ وَاَوْحٰى فِيْ كُلِّ سَمَآءٍ اَمْرَهَا
وَزَيَّنَّا السَّمَآءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيْحَ وَحِفْظًا ذٰلِكَ تَقْدِيْرُ الْعَزِيْزِ
الْعَلِيْمِ ﴿١٢﴾ فَاِنْ اَعْرَضُوْا فَقُلْ اَنْذَرْتُكُمْ صٰعِقَةً مِّثْلَ صٰعِقَةِ
عَادٍ وَّثَمُوْدَ ﴿١٣﴾ اِذْ جَآءَتْهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ اَيْدِيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ اَلَّا
تَعْبُدُوْٓا اِلَّا اللّٰهَ قَالُوْا لَوْ شَآءَ رَبُّنَا لَاَنْزَلَ مَلٰٓئِكَةً فَاِنَّا
بِمَآ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كٰفِرُوْنَ ﴿١٤﴾ فَاَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوْا
فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوْا مَنْ اَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً اَوَلَمْ
يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذِيْ خَلَقَهُمْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوْا
بِاٰيٰتِنَا يَجْحَدُوْنَ ﴿١٥﴾ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيْحًا صَرْصَرًا فِيْٓ اَيَّامٍ
نَّحِسَاتٍ لِّنُذِيْقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ
اَخْزٰى وَهُمْ لَا يُنْصَرُوْنَ ﴿١٦﴾ وَاَمَّا ثَمُوْدُ فَهَدَيْنٰهُمْ فَاسْتَحَبُّوا
الْعَمٰى عَلَى الْهُدٰى فَاَخَذَتْهُمْ صٰعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُوْنِ بِمَا كَانُوْا
يَكْسِبُوْنَ ﴿١٧﴾ وَنَجَّيْنَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ
يُحْشَرُ اَعْدَآءُ اللّٰهِ اِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوْزَعُوْنَ ﴿١٩﴾ حَتّٰىٓ اِذَا مَا جَآءُوْهَا شَهِدَ
عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَاَبْصَارُهُمْ وَجُلُوْدُهُمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٢٠﴾

۱۲ بئله‌لیکله اونلاری ایکی گونده، یئددی گؤی اولاراق وار ائتدی و هر بیر گؤیه اؤز امرینی وحی ائتدی (بیلدیردی)، دنیا گؤیونو ایسه (لاپ آشاغیدا اولان گؤیو) چیراغلارلا (اولدوزلارلا) بزه‌دیک و اونو قورودوق. بو، عزّت صاحبی و بیلیجی [آللهین] تقدیریدیر.

۱۳ [یا محمّد!] اگر اوز دؤندرديلرسه، اوندا دئ: «من سیزی عاد و ثمودا گلن ایلدیریم کیمی بیر ایلدیریمدان خبردارلیق ائتدیم».

۱۴ اونلارا اؤزلریندن قاباق و سونرا: «آللهدان غیریسینه عبادت ائتمه‌یین!» ــ دئین پیغمبرلر گلدیگی زمان دئدیلر: «اگر ربّیمیز ایسته‌سیدی، ملکلر نازل ائدردی، بونا گؤره بیز سیزین رسالتینیزه کافریک».

۱۵ عاد [قؤمو] ایسه یئر اوزونده ناحق یئره تکبّرلوك گؤستردیلر و دئدیلر: «کیمدیر بیزدن داها گوجلوسو؟ مگر بیلمه‌ییلر کی، حقیقتاً، اونلاری یارادان آللَه قدرت اعتباری ایله اونلاردان داها گوجلودور. اونلار [بیله ــ بیله] بیزیم آیه‌لریمیزی انکار ائدیردیلر.

۱۶ بو اوزدن بیز اونلارین اوستونه دنیا حیاتیندا روسوایچیلیق عذابینی دادیزدیرماق اوچون او نحس گونلرده تُند یئل اسدیردیک. شبهه‌سیز کی، آخرت عذابی داها روسوای ائدندیر و اونلارا کؤمکلیک اولمایاجاقدیر.

۱۷ ثمود [قؤمونه گلدیکده] ایسه، اونلارا دوز یولو بیز گؤستردیک، اونلار ایسه کورلوغو هدایتدن اوستون توتدولار. بو اوزدن اونلاری ائتدیکلری گناهلارا گؤره ذلیل ائدن بیر ایلدیریمین عذابی توتدو.

۱۸ ایمان گتیریب پرهیزکارلاری ایسه خلاص ائتدیک.

۱۹ او گون آللهین دوشمنلری جهنّمه طرف ییغیلیب بیر یئره توپلانیرلار.

۲۰ نهایت اورایا چاتدیقلاری زمان، قولاقلاری، گؤزلری و دریلری ائتدیکلری عمللر حقّینده علیهلرینه شاهیدلیک ائده‌جکدیر.

وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي
أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾
وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا
أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَٰكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ
كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ وَذَٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ
أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى
لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ
فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي
أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ
﴿٢٥﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَٰذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ
تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾ فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ
لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٢٨﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا اللَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾

۲۱ اونلار اؤز دریلرینه دئیرلر: «نه اوچون بیزیم علیهیمیزه شاهید کئچدینیز؟» دئیرلر: «هر شئیی دیله گتیرن آللّه بیزی دیله گتیردی و او سیزی ایلک دفعه یوخدان یاراتدی و سیز اونا طرف قایتاریلاجاقسینیز».

۲۲ و سیز قولاقلارینیزین، گؤزلرینیزین و دریلرینیزین علیهینیزه شاهیدلیک اتدیکلریندن قورخوب چکینمیردینیز. لاکین بئله گمان ائدیردینیز کی، آللّه، سیزین ائتدیکلرینیزین چوخونو بیلمیر.

۲۳ سیزین ربّینیز حقّینده کی بو گمانیز سیزی محو اتدی و زیانا اوغرایانلاردان اولدونوز.

۲۴ اگر [جهنّمین اودونا] دؤزسه‌لر ده، ائله اود اونلارین یئریدیر. اونلار آللّهدان راضیلیق ایسته‌سلر، قبول اولونماز.

۲۵ بیز اونلارا یار-یولداش قرار وئردیک. بونلار اونلارین قاباقلاریندا اولان [دنیا حیاتینی] و آرخالاریندا اولان [قیامت گونونو انکار اتمه‌گی] اونلارا زینتلی گؤستردیلر و بونلارین اؤزلریندن قاباق گلیب-کئچمیش ملّتلردن جنلره و انسالارا واجب اولان عذاب، بونلارا دا واجب اولدو. اونلار حقیقتاً، زیانا اوغرامیش کیمسه‌لر ایدیلر.

۲۶ کافرلر دئدیلر: «بو قرآنا قولاق آسمایین [و اوخوندوغو زمان] های-کوی سالین! بلکه سیز غالب گله‌سینیز».

۲۷ شبهه‌سیز کی، کافرلره شدّتلی عذاب دادیزدیراجاغیق و مطلق اونلاری اتدیکلری عمللرین لاپ پیسی ایله جزالاندیراجاغیق.

۲۸ بلی، آللّهین دوشمنلری اوچون حاضیرلانان جزا اوددور. اورادا، آیه‌لریمیزی انکار اتمیش اولمالاری اوچون ابدی اولاراق قالاجاقلاری بیر یئر واردیر.

۲۹ کافرلر دئدیلر: «پروردگارا! بیزی آزدیران او ایکی جن و انسی بیزه گؤستر کی، اونلاری آیاقلاریمیزین آلتینا سالاق، قوی اونلار آلچاقلاردان اولسونلار».

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ
الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ
وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ
أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ
حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلَقَّاهَا
إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ
نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنْ
آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ
وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنْتُمْ

إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ﴿٣٨﴾

۳۰ حقیقتاً : «بیزیم ربّیمیز اَللّٰهدیر»، ـــ دئییب، سونرا سؤزلری اوستونده دورانلارا ملکلر نازل اولار و [دئیرلر کی:] «قورخمایین! محزون دا اولمایین! وعده وئریلدیگینیز جنّت سیزه بشارت اولسون».

۳۱ دنیا حیاتینداو آخرتده سیزین دوستلارینیز بیزیک. اورادا کؤنلونوز نه ایسته‌سه، سیزین اوچوندور و هر نه اورادا ایسته‌سه نیز، سیزیندیر.

۳۲ باغیشلایان و مهربان اَللّٰهدان بیر کرامتدیر.

۳۳ اَللّٰها طرف چاغیران، یاخشی ایش گؤرن و : «من، حقیقتاً، مسلمانلاردانام»، ـــ دئین کسدن داها گؤزه‌ل دانیشان کیمدیر؟

۳۴ یاخشی‌لیق ایله پیس‌لیک بیر دئییلدیر. [پیسلیگی] یاخشی‌لیق ایله دفع ائت! او زمان سنینله آراسیندا دوشمنلیک اولان شخص، صمیمی بیر دوست کیمی اولار.

۳۵ و بو [خصلت] تکجه صبر ائدنلره وئریلیر و آنجاق بؤیوک قسمت (پای) صاحبلرینه عطا اولونور.

۳۶ و اگر شیطان طرفیندن بیر شیرگیلیک سنی وسوسه‌یه سالسا، اَللّٰها پناه آپار. شبهه‌سیز کی، اَللّٰه ائشیدندیر، بیلندیر.

۳۷ و اونون [قدرت] نشانه‌لریندن گئجه، گوندوز، گونش و آیدیر. نه گونشه سجده ائدین نه ده آیا. اگر تکجه اونا عبادت ائدنسینیزسه، اونلاری یارادان اَللّٰها سجده ائدین!

۳۸ اگر تکبّرلوک گؤسترسه‌لر، بیل کی، سنین ربّی‌نین حضوروندا اولانلار، گئجه‌ـ گوندوز یورولمادان اونا تسبیح دئییرلر.

وَمِنْ اٰيَاتِهٖ اَنَّكَ تَرَى الْاَرْضَ خَاشِعَةً فَاِذَا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ اِنَّ الَّذٖى اَحْيَاهَا لَمُحْيِى الْمَوْتٰى اِنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿٣٩﴾ اِنَّ الَّذٖينَ يُلْحِدُونَ فٖى اٰيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا اَفَمَنْ يُلْقٰى فِى النَّارِ خَيْرٌ اَمْ مَنْ يَاْتٖى اٰمِنًا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ ﴿٤٠﴾ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَاِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزٖيزٌ ﴿٤١﴾ لَا يَاْتٖيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهٖ تَنْزٖيلٌ مِنْ حَكٖيمٍ حَمٖيدٍ ﴿٤٢﴾ مَا يُقَالُ لَكَ اِلَّا مَا قَدْ قٖيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ اِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ اَلٖيمٍ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْاٰنًا اَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ اٰيَاتُهُ ءَاَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ وَالَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ فٖى اٰذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى اُولٰئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعٖيدٍ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فٖيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ وَاِنَّهُمْ لَفٖى شَكٍّ مِنْهُ مُرٖيبٍ ﴿٤٥﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهٖ وَمَنْ اَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبٖيدِ ﴿٤٦﴾

۳۹ و اونون [آیری] علامتلریندن بودور کی، سن یئر اوزونو قوپ قورو گؤررسن. بیز اونون اوستونه [یاغیش] یاغدیران کیمی حرکته گلیب قالخار. بلی، اونو دیریلدن، شبهه‌سیز کی، اؤلولری ده دیریلده‌جکدیر. حقیقتاً، او هر ایشه قادردیر.

۴۰ آیه‌لریمیز حقّینده أیری دوشونن‌لر بیزه گیزلین دئییلدیر. اودا آتیلان شخص یاخشدیر، یوخسا قیامت گونو آرخایین گلن شخص؟ ایسته‌دیگینیزی ائله یین! شبهه‌سیز کی، آلّه ائتدیکلرینیزی دقّتله گؤرندیر.

۴۱ اؤزلرینه بو قرآن گلدیگی زمان اونو تکذیب ائدنلر [جزالارینا چاتاجاقلار]. شبهه‌سیز کی، چوخ حؤرمتلی (عزیز) بیر کتابدیر.

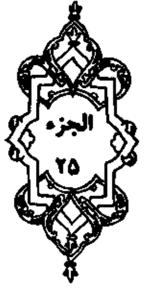
۴۲ نه قاباقجادان، نه ده سونرادان، باطل اونا یول تاپا بیلمز. او، حکمت صاحبی و حمد ائدیلمگه لایق اولان [آلّه] طرفیندن نازل ائدیلیبدیر.

۴۳ سنه آنجاق سندن قاباقکی پیغمبرلره دئییلن سؤزلر دئییلیر. حقیقتاً، سنین ربّین مغفرت صاحبی دیر و آغریلی عذاب وئرندیر.

۴۴ و اگر بونو عربجه اولمایان قرآن (اؤزگه دیلده اولان) ائتسه یدیک، اوندا دئیردیلر کی: «اونون آیه‌لری نه اوچون آچیقلانماییبدیر؟» [بو، نه دیر] عربجه اولمایان بیر کتاب عرب دیللی‌لره؟ دئ: «بو، ایمان گتیرنلر اوچون هدایت و شفادیر. ایمان گتیرمه‌ینلرین قولاقلاریندا آغیرلیق واردیر و قرآن اونلارا کورلوقدور. [سانکی] اونلار اوزاق بیر یئردن چاغیریلیرلار».

۴۵ حقیقتاً، موسایه [تورات] کتابینی وئردیک و اونون باره‌سینده اختلاف دوشدو. اگر ربّین طرفیندن قاباقجادان وئریلمیش بیر سؤز اولماسایدی، آرالاریندا حؤکم وئریلردی. حقیقتاً، اونلار اونون باره‌سینده چوخ درین بیر شکّ ایچینده دیرلر.

۴۶ هر کس صالح عمل ائتسه، اؤزونه ائتمیش اولار و هر کس پیس ایش گؤرسه، اؤز زیانینا گؤرموش اولار. و سنین ربّین بنده لره ظلم ائدن دئییلدیر.

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ ۚ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْمَامِهَا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۚ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ
أَيْنَ شُرَكَائِي قَالُوا آذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ ۖ وَظَنُّوا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ
﴿٤٨﴾ لَا يَسْأَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ
قَنُوطٌ ﴿٤٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ
لَيَقُولَنَّ هَٰذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَىٰ
رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَىٰ ۚ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا
وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ
أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ﴿٥١﴾ قُلْ
أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ
هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ
وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ
بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ أَلَا إِنَّهُمْ فِي
مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ ۗ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ ﴿٥٤﴾

۴۷ قیامتین نه زمان قوپاجاغی‌نین علمی آلّلها عایددیر. اونون علمی اولمادان نه مئیوه‌لر قابیقلاریندان چیخار، نه دیشی‌لر حامله (بویلو) اولار و نه ده دوغار. و [آلّله] اونلاری: «بس منیم شریکلریم هاردادير؟» ـ دئیه سسله‌ین گون دئیرلر: «سنه بیلدیریریک کی، بونا بیزدن هئچ بیر شاهیدلیک ائدن یوخدور».

۴۸ و قاباقجادان چاغیردیقلاری گؤزلریندن ایتر و اونلار بیلرلر کی، اونلار اوچون بیر قاچاق یولو یوخدور.

۴۹ انسان خئیره دوعا ائتمکدن اوسانماز و اگر اونا بیر پیسلیک توخونسا مأیوس اولوب اومیدسیزلیگه دوشر.

۵۰ اونا یئتیشن بیر ضرردن سونرا اؤز طرفیمیزدن بیر رحمت دادیزدیرساق، مطلق دئیه‌جکدیر: «بو منیم حقّیمدیر؛ قیامتین قوپاجاغینی ظنّ ائتمیرم؛ و اگر ربّیمه طرف دؤندریلسم، اونون یانیندا شبهه‌سیزکی، منیم اوچون داها گؤزه‌لی واردیر». بیز او کافرلره ائتدیکلرینی مطلق خبر وئره‌جه‌ییک و آغیر عذابدان اونلارا مطلق دادیزدیراجاغیق.

۵۱ انسانا نعمت وئردیگیمیز زمان اوز چئویرر و غرّاهلانار. و اونا بیر پیسلیک توخوندوغو زمان آلّلها یالواریب ـ یاخارماغا باشلار.

۵۲ دئ: «بیر دئیین گؤروم، اگر [بو قرآن] آلّله طرفیندن گلمیش اولسا و سیز اونو انکار ائتمیش اولسانیز، اوندا اوزاق آیریلیق (درین دوشمنلیک) ایچینده اولان کسدن داها آزغینی کیم اولا بیلر؟»

۵۳ تئزلیکله قرآنین حقّ اولدوغو اونلارا بللی اولسون دئیه، بوتون عالمده و اونلارین اؤز وارلیقلاریندا دلیل‌لریمیزی اونلارا گؤستره‌جه‌ییک. مگر سنین ربّی‌نین هر شئیه شاهید اولماسی کفایت دئییلدیر؟

۵۴ بیل کی، اونلار اؤز ربّلری ایله گؤروشه‌جکلری باره‌سینده شکّ ـ شبهه ایچینده‌دیرلر. آگاه اول کی، آلّله هر شئیه احاطه ائدندیر.

سورة الشورى مكية وهي ثلاث وخمسون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ عٓسٓقٓ ﴿٢﴾ كَذَٰلِكَ يُوحِيٓ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكَ ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٣﴾ لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْعَظِيمُ ﴿٤﴾ تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِن فَوْقِهِنَّ ۚ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَن فِى ٱلْأَرْضِ ۗ أَلَآ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥﴾ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿٦﴾ وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّتُنذِرَ أُمَّ ٱلْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ ٱلْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۚ فَرِيقٌ فِى ٱلْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِى ٱلسَّعِيرِ ﴿٧﴾ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَٰكِن يُدْخِلُ مَن يَشَآءُ فِى رَحْمَتِهِۦ ۚ وَٱلظَّٰلِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾ أَمِ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ ۖ فَٱللَّهُ هُوَ ٱلْوَلِىُّ وَهُوَ يُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٩﴾ وَمَا ٱخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِن شَىْءٍ فَحُكْمُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبِّى عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿١٠﴾

شوری سوره سی [۴۲]

بو سوره قرآن ــ کریمین قیرخ ایکینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۵۳) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ حم (حا، میم).

۲ عسق (عین، سین، قاف).

۳ عزّت و حکمت صاحبی اولان آللّه سنه و سندن قاباقکیلارا بئله وحی ائدیر.

۴ گؤیلرده کیلر و یئرده کیلر هامیسی اونوندور، او یوکسک و بؤیوکدور.

۵ آز قالا گؤیلر[کافرلرین سؤزلریندن] باشلاری اوستونده ن یاریلیب تؤکولسون. ملکلر ایسه ربّلرینه حمد ایله تسبیح ائدیرلر و یئرده کیلر اوچون باغیشلانما دیله ییرلر. آگاه اول کی، آللّه چوخ باغیشلایاندیر و مهرباندیر.

۶ آللّهدان غیریسینی دوست توتانلارا [گلدیکده] ایسه آللّه اؤزو اونلارا نظارتچیدیر. سن ایسه اونلارین وکیلی دئییلسن.

۷ [یا محمّد!] بئله لیکله سنه عربجه بیر قرآن وحی ائتدیک کی، مکّه [اهلینه] و اونون اطرافینداکیلارا خبردارلیق ائده سن، [هم ده] گلمه سینده هئچ بیر شکّ ــ شبهه اولمایان توپلانما گونوندن اونلارا خبردارلیق ائده سن. او گون انسانلارین بیر قسمی جنّتده، بیر قسمی ده آلوولو اوددادیر.

۸ و اگر آللّه ایسته سیدی، اونلاری تک بیر امّت ائدردی. لاکین او، ایسته دیگینی رحمتینه داخل ائدر. ظلمکارلارین ایسه نه بیر دوستو و نه ده بیر کؤمک ائدنی یوخدور.

۹ یوخسا اونلار اوندان غیری ولی‌لر توتموشلار؟ حالبو کی، اصل ولیّ آللّهدیر. او، اؤلولری دیریلدیر. او، هر ایشه قادردیر.

۱۰ هر بیر اختلاف ائتدیگینیز شئیین حؤکمو آللّها عاییددیر. بو، منیم ربّیم اولان آللّهدیر. اونا توکّل ائتمیشم و اونا مراجعت ائدیرم.

فَاطِرُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِۜ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَمِنَ الْاَنْعَامِ اَزْوَاجًاۚ يَذْرَؤُكُمْ فِيهِۜ لَيْسَ كَمِثْلِهٖ شَيْءٌۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِۚ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَقْدِرُۜ اِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾ شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصّٰى بِهٖ نُوحًا وَالَّذٓي اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهٖٓ اِبْرٰهِيمَ وَمُوسٰى وَعِيسٰٓى اَنْ اَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِۜ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ اِلَيْهِۜ اَللّٰهُ يَجْتَبٓي اِلَيْهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَيَهْدٓي اِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾ وَمَا تَفَرَّقُٓوا اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْۜ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى لَقُضِيَ بَيْنَهُمْۜ وَاِنَّ الَّذِينَ اُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفٖي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿١٤﴾ فَلِذٰلِكَ فَادْعُۚ وَاسْتَقِمْ كَمَٓا اُمِرْتَۚ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَٓاءَهُمْۚ وَقُلْ اٰمَنْتُ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنْ كِتَابٍۚ وَاُمِرْتُ لِاَعْدِلَ بَيْنَكُمْۜ اَللّٰهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْۜ لَنَٓا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْۜ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْۜ اَللّٰهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَاۚ وَاِلَيْهِ الْمَصِيرُۜ ﴿١٥﴾

۱۱ گؤیلری و یئری خلق ائدندیر. اؤز [جنسی]نیزدن سیزه زؤجه‌لر یاراتدی و دؤرد آیاقلی لاردان [دا] جفتلر [یاراتدی]. بئله لیکله سیزی اوندا آرتیریب چوخالتدی. اونون بنزه‌ری هئچ بیر شئی یوخدور. و او ائشیدندیر؛ گؤرندیر.

۱۲ گؤیلرین و یئرین آچارلاری اونوندور. ایسته‌دیگینه روزینی گئنیشلندیرر و تنگیشدیرر. او هر بیر شئیی بیلندیر.

۱۳ آللهین: «دینی قورویوب ــ ساخلایین و اوندا تفرقه‌یه دوشمه‌یین!» ــ دئیه نوحا تاپشیردیغینی، سنه وحی ائتدیگیمیزی، ابراهیمه، موسایه و عیسایه تاپشیردیغینی، سیزین اوچون ده قانونلاشدیردی. مشرکلری دعوت ائتدیگین بو دین اونلارا آغیر گلدی. آلله، ایسته‌دیگینی اؤز یولونا سئچر و اونا ساری یؤنلن شخصی اؤزونه طرف هدایت ائدر.

۱۴ اونلار آنجاق اؤزلرینه علم گلندن سونرا آرالاریندا‌کی پاخیللیق اوزوندن آیریلیغا دوشدولر. و اگر بللی بیر مدّته کیمی سنین ربّی‌نین طرفیندن قاباقجادان وئریلمیش بیر سؤز اولماسایدی، آرالاریندا حؤکم وئریلردی. اونلاردان سونرا کتابا وارث اولونانلار دا حقیقتاً، اونون باره‌سینده درین بیر شکّ ــ شبهه ایچینده دیرلر.

۱۵ بونا گؤره ده [بونا] دعوت ائت و امر اولوندوغون کیمی دایان و اونلارین هوسلرینه تابع اولما! و دئ: «آللهین نازل ائتدیگی بوتون کتابلارا ایمان گتیردیم، آرانیزدا عدالتی اجراء ائتمگه امر اولوندوم. آلله بیزیم ده ربّیمیزدیر و سیزین ده ربّینیزدیر. بیزیم عمللریمیز بیزه سیزین عمللرینیز ده سیزه عایددیر. بیزیمله سیزین آرانیزدا هئچ بیر بحث یوخدور. آلله بیزی و سیزی جمع ائده‌جک و سون دؤنوش اونا طرفدیر».

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿١٦﴾ اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ ۗ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ ۗ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾ اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ ۖ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿١٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ ۖ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۗ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾ تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ ۗ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ ۖ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

۱۶ آللّهین دعوتی قبول ائدیلدیکدن سونرا اونون باره‌سینده مباحثه ائدنلرین دلیللری ربلری‌نین یانیندا باطیلدیر و اونلارا غضب اولوناجاق و اونلار اوچون شدّتلی عذاب واردیر.

۱۷ کتابی و میزانی (تره‌زینی) حقّ ایله نازل ائدن آللّهدیر. نه بیلیرسن، بلکه قیامت یاخیندیر؟

۱۸ قیامته ایمان گتیرمه‌ینلر اونون تئز گلمه‌سینه قاریخیرلار، ایمان گتیرنلر ایسه اوندان قورخودادیرلار و اونون حقّ اولدوغونو بیلیرلر. بیل کی، قیامت حقّینده شکّ ــ شبهه ایچینده اولانلار، مطلق اوزاق بیر آزغینلیقدادیرلار.

۱۹ آللّه اؤز بنده‌لرینه مهرباندیر. ایسته‌دیگینه روزی وئرر و او چوخ قوّتلیدیر، عزّت صاحبی‌دیر.

۲۰ آخرت محصولونو ایسته‌ین شخصین محصولونا آرتیراریق و دنیا محصولونو ایسته‌ینه ایسه اونا دا اوندان وئره‌ریک. [آمما] آخرتده اونون اوچون بیر پای یوخدور.

۲۱ یوخسا آللّهین اذن وئرمه‌دیگی شئیی اونلارا شریعت قایدا ــ قانونو ائدن شریکلر واردیرمی؟ و اگر آییرد ائتمه سؤزو اولماسایدی اونلارین آراسیندا حؤکم وئریلردی. و حقیقتاً، ظلمکار اوچون آغریلی عذاب واردیر.

۲۲ ظلمکارلاری ائتدیکلری عمللردن قورخان کیمسه‌لر گؤررسن و بو، مطلق اونلارین باشینا گله جکدیر. ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر ایسه جنّت باغچالاریندا اولاجاقلار. اونلار اوچون، ربلری یانیندا ایسته‌دیکلری هر شئی واردیر. بودور آن بؤیوک مرحمت!

ذٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللّٰهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبٰى وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا فَاِنْ يَشَاِ اللّٰهُ يَخْتِمْ عَلٰى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللّٰهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾ وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾ وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ بَسَطَ اللّٰهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْاَرْضِ وَلٰكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ اِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٨﴾ وَمِنْ اٰيَاتِهِ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلٰى جَمْعِهِمْ اِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾ وَمَا اَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ اَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾ وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْاَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

۲۳ آللّهین، ایمان گتیرن و صالح عمل ائدن بنده‌لرینه وئردیگی مژده بودور. [یا محمّد!] دئ: «بونون عوضینده سیزدن منیم قوهوملاریما محبّتدن غیری بیر اجر ایسته‌میرم. کیم بیر یاخشی ایش گؤرسه، بیز ده اونون ثوابینی آرتیراریق. شبهه‌سیز کی، آللّه باغیشلایاندیر؛ قدیر بیلندیر.

۲۴ یوخسا دئییرلر کی: «آللّها یالان اویدوردو؟» اگر آللّه ایسته‌سه، سنین قلبینی مؤهورله‌یر. آللّه باطلی محو ائدر و حقّی اؤز سؤزلری ایله ثابت ائدر. حقیقتاً، او سینه‌لرده اولانی بیلندیر».

۲۵ و او بنده‌لریندن تؤبه‌نی قبول ائدندیر، گناهلاری باغیشلایاندیر و سیزین ائتدیکلرینیزی بیلیر.

۲۶ ایمان گتیرنلرین و صالح عمل ائدنلرین [دوعاسینی] قبول ائدر. و اؤز فضل و کرمیندن اونلارا آرتیق [ثواب] وئره‌ر. کافرلره ایسه شدّتلی عذاب واردیر.

۲۷ و اگر آللّه اؤز بنده‌لرینه روزینی دؤشه‌سه‌یدی، یئر اوزونده عصیان قالدیراردیلار، لاکین ایسته‌دیگی اؤلچوده نازل ائدر. حقیقتاً، او، اؤز بنده‌لری‌نین [حالینا] آگاهدیر و گؤرندیر.

۲۸ و اومیدسیزلیگه دوشندن سونرا یاغیش گؤندرن، رحمتینی آچیب-یایان اودور و او حمد اولونماغا لایق ولیدیر.

۲۹ و اونون [قدرت] نشانه‌لریندن بیری ده گؤیلرین، یئرین و بونلارین آراسیندا سپله‌دیگی جانلیلاری یاراتماسیدیر، و او ایسته‌دیگی وقت اونلاری بیر یئره جمع ائتمگه قادردیر.

۳۰ سیزه اوز وئرن هر بیر مصیبت اؤز اَللرینیزله قازاندیقلارینیزدانـدیر و [آللّه] چوخون عفو ائدر.

۳۱ و سیزین یئر اوزونده قاچاجاغینیز یوخدور و سیزین اوچون آللّهدان غیری هئچ بیر ولیّ و کؤمکچی یوخدور.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِ ٱلْجَوَارِ فِى ٱلْبَحْرِ كَٱلْأَعْلَٰمِ ﴿٣٢﴾ إِن يَشَأْ يُسْكِنِ ٱلرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ ظَهْرِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾ أَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا۟ وَيَعْفُ عَن كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٣٥﴾ فَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَىْءٍ فَمَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾ وَٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا۟ هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَابَهُمُ ٱلْبَغْىُ هُمْ يَنتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزَٰٓؤُا۟ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَلَمَنِ ٱنتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِم مِّن سَبِيلٍ ﴿٤١﴾ إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ ﴿٤٣﴾ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن وَلِىٍّ مِّنۢ بَعْدِهِۦ ۗ وَتَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

۳۲ و اونون نشانه‌لریندن دریادا داغلار کیمی گمیلردیر.

۳۳ اگر ایسته‌سه کولگی دایاندیرار، اونلار دا سویون اوستونده دوروب قالارلار. شبهه‌سیز کی، بوندا هر بیر صبر ائدن و شکر ائدن شخص اوچون دلیللر واردیر.

۳۴ یا اونلاری (گمی‌نین ایچینده کیلری) ائتدیکلری عمللره گؤره هلاك ائدر و او [گناهلارین] چوخون عفو ائدر.

۳۵ و بیزیم آیه‌لریمیزین باره‌سینده جدل ائدنلر بیلسینلر کی، اونلارا هئچ بیر قاچاجاق یئر یوخدور.

۳۶ و سیزه وئریلن هر هانسی بیر شئی دنیا حیاتی‌نین گذرانیدیر. حالبوکی، آلله یانیندا اولان شئی ایمان گتیرنلر و ربلرینه توکّل ائدنلر اوچون داها خئیرلی و داها آتیه‌لیدیر.

۳۷ و [آللهین بو نعمتی] او کسلر اوچوندور کی، بؤیوك گناهلاردان و پیس ایشلردن چکینرلر و غضبلندیکلری زمان باغیشلایارلار.

۳۸ و او کسلر اوچوندور کی، ربلری‌نین چاغیریشینی قبول ائدیب، ناماز قیلارلار و ایشلری اؤز آرالاریندا مشورت ـــ مصلحت ایله‌دیر و اونلارا وئردیگیمیز روزیدن انفاق ائدرلر.

۳۹ و او کسلر اوچوندور کی، ظلم ـ تجاوزه معروض قالاندا انتقام آلارلار.

۴۰ پیسلیگین جزاسی اونون اؤزونه تای بیر پیسلیکدیر. بونونلا بئله هر کس عفو ائتسه و یاخشی‌لیق ائتسه، اونون اجری آللهین [عهده‌سینه]دیر. حقیقتاً، او، ظلمکارلاری دوست توتمور.

۴۱ ظلمه معروض قالاندان سونرا اونون عوضینی آچانلارا هئچ بیر جزا یوخدور.

۴۲ جزا، آنجاق انسانلارا ظلم ائدن و یئر اوزونده حقسیز یئره عصیان قالدیرانلار اوچوندور. اونلار اوچون آغریلی عذاب واردیر.

۴۳ البتّه، هر کس صبر ائدیب باغیشلاسا، اونون بو ایشی اساسلی و ده‌یرلی ایشلردندیر.

۴۴ و آللهین ضلالته سالدیغی کیمسه‌یه آللهدان غیری بیر ولیّ (کؤمکچی) یوخدور. عذابی گؤرن وقت ظلمکارلارین: «قاییتماق اوچون بیر یول واردیرمی؟» ـــ دئمه‌لرینی گؤررسن.

وَتَرٰىهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعِينَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ وَاَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَلَا اِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُقِيمٍ ﴿٤٥﴾ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ اَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ اِسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَاٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ ﴿٤٧﴾ فَاِنْ اَعْرَضُوا فَمَا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا اِنْ عَلَيْكَ اِلَّا الْبَلَاغُ وَاِنَّا اِذَا اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيهِمْ فَاِنَّ الْاِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ اِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ ﴿٤٩﴾ اَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَاِنَاثًا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا اِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾ وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُكَلِّمَهُ اللّٰهُ اِلَّا وَحْيًا اَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ اَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِاِذْنِهِ مَا يَشَاءُ اِنَّهُ عَلِيٌّ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

۴۵ و سن اونلارین ذلیل لیکدن بویونلارینی بوکوب، آلتدان ــ آلتدان باخدیقلاری حالـدا اودا توتولدوقلارینی گؤررسن. ایمان گتیرنلر ایسه دئیرلر: «اصل زیانکارلار قیامت گونو اؤزلرینی و عائله لرینی زیانا سالانلاردیرلار». بلی، حقیقتاً، ظلمکارلار داواملی بیر عذاب ایچینده دیرلر.

۴۶ و آلله‌دان غیری اونلارا کؤمک لیک ائدن بیر دوست یوخدور. و آلله‌هین ضلالته سالدیغی بیر کیمسه یه هئچ بیر یول یوخدور.

۴۷ آلله طرفیندن دالی قایتاریلماسی ممکن اولمایان بیر گون گلمه میشدن اول، ربّینیزین چاغیریشینی قبول ائدین! او گون سیزه هئچ بیر سیغیناجاق تاپیلماز و انکار ائتمگه مجال دا اولماز.

۴۸ اگر اوز چئویرسه لر، [یا محمّد!] بیز سنی اونلارا گؤزتچی گؤندرمه میشیک کی!؟ سنین عهده نه آنجاق [سؤزو] چاتدیرماق (تبلیغ) دوشور. بیز انسانا اؤز طرفیمیزدن بیر رحمت دادیزدیردیغیمیز زمان، اونلار اونا سئوینرلر و اؤز اللری ایله ائتدیکلری عمللر اوزوندن باشلارینا بیر مصیبت گلرسه، اوندا انسان نانکور اولار.

۴۹ گؤیلرین و یئرین [مطلق] حؤکمرانلیغی آلله‌ها مخصوصدور. ایسته دیگینی یارادار، ایسته دیگینه قیز و ایسته دیگینه ده اوغلان وئرر.

۵۰ و یا هر ایکیسیندن: هم اوغلان، هم ده قیز وئرر. ایسته دیگینی ده سونسوز ائدر. حقیقتاً، او بیلندیر و قادردیر.

۵۱ آلله هئچ بیر انسانلا [بلا واسیطه] دانیشماز. آنجاق وحی یولو ایله و یا بیر پرده آرخاسیندان و یا بیر ائلچی گؤندرمکله اذنی ایله ایسته دیگینی وحی ائدیر. حقیقتاً، او یوکسکدیر؛ حکمت صاحبیدیر.

وَكَذٰلِكَ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ رُوحًا مِنْ اَمْرِنَاؕ مَا كُنْتَ تَدْرٖى مَا الْكِتَابُ وَلَا الْاٖيمَانُ وَلٰكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدٖى بِهٖ مَنْ نَشَآءُ مِنْ عِبَادِنَاؕ وَاِنَّكَ لَتَهْدٖٓى اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍۙ ﴿٥٢﴾ صِرَاطِ اللّٰهِ الَّذٖى لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِؕ اَلَآ اِلَى اللّٰهِ تَصٖيرُ الْاُمُورُ ﴿٥٣﴾

سُورَةُ الزُّخْرُفِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

حٰمٓ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبٖينِۙ ﴿٢﴾ اِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَۚ ﴿٣﴾ وَاِنَّهُ فٖٓى اُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِىٌّ حَكٖيمٌؕ ﴿٤﴾ اَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا اَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِفٖينَ ﴿٥﴾ وَكَمْ اَرْسَلْنَا مِنْ نَبِىٍّ فِى الْاَوَّلٖينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَاْتٖيهِمْ مِنْ نَبِىٍّ اِلَّا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٧﴾ فَاَهْلَكْنَٓا اَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضٰى مَثَلُ الْاَوَّلٖينَ ﴿٨﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزٖيزُ الْعَلٖيمُۙ ﴿٩﴾ اَلَّذٖى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فٖيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَۚ ﴿١٠﴾

۵۲ و بئله لیکله اؤز امریمیزدن اولان بیر روحو سنه وحی ائتدیک. سن بیلمیردین کی، کتاب نه دیر و ایمان نه دیر. لاکین بیز بنده لریمیزدن ایسته دیگیمیزی اونونلا هدایت ائتمک اوچون اونو بیر نور ائتدیک. حقیقتاً، سن دوغرو یولا گؤزه ل هدایت ائدیرسن.

۵۳ گؤیلرده کیلرین و یئرده کیلرین صاحیبی اولان آللهین یولونا. آگاه اول کی، بوتون ایشلر آللها طرف قاییدیر.

زخرف سوره سی [۴۳]

بو سوره قرآن ـ کریمین قیرخ اوچونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۸۹) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللهین آدی ایله

۱ حم (حا، میم).

۲ آند اولسون آچیق ـ آیدین کتابا!

۳ حقیقتاً، بیز اونو آنلاییب بیله سینیز دئیه، عربجه قرآن ائتدیک.

۴ او، یانیمیزداکی امّ الکتابدا چوخ یوکسک (شانلی) و حکمتلی دیر.

۵ حدّی آشان بیر قوْم اولدوغونوز اوچون سیزه قرآنی تبلیغ ائتمکدن واز کئچمه لی ییکمی؟

۶ بیز قاباقکیلارا نئچه ـ نئچه پیغمبرلر گؤندردیک.

۷ اونلارا هئچ بیر پیغمبر گلمه دی کی، اونو مسخره یه قویماسینلار.

۸ بونا گؤره، بیز اونلاردان داها گوجلو اولانلاری هلاك ائتدیک. قاباقکیلارین باشینا گلن سووروشدو (کئچمیش زماندا سؤیلندی).

۹ و اگر اونلاردان سوروشسان کی: «گؤیلری و یئری کیم یارادیبدیر؟» مطلق دئیه جکلر: «اونلاری عزّت و بیلیک صاحیبی اولان [آلله] یارادیبدیر».

۱۰ یئری سیزین اوچون بشیک ائدن آلله. [آلله] اورادا سیزین اوچون یوللار سالدی کی، مقصده چاتا بیله سینیز.

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا كَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾ لِتَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١٤﴾ وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ أَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ ﴿١٦﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَٰنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾ أَوَمَنْ يُنَشَّأُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾ وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَٰنِ إِنَاثًا أَشَهِدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَٰنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾ بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

۱۱ گؤیدن مقدارینجا یاغیش گؤندرن آلله. بیز اونونلا اؤلو بیر یئری دیریلتدیک. [قبیرلردن ده] بئله چیخاریلاجاقسینیز.

۱۲ او آلله بوتون جفتلری خلق ائتدی و سیزین اوچون میندیگینیز گمیلری و دؤرد آیاقلیلاری یاراتدی ـــ

۱۳ کی، اونلارین کوره کلرینه مینه سینیز، سونرا اونلارا مینیب اوتوردوغونوز زمان ربّی نیزین نعمتینی یادا سالیب: «بونلاری بیزه رام ائدن آلله پاکدیر. [یوخسا] بیزیم اونلاری [رام ائتمگه] گوجوموز چاتمازدی»، ـــ دئیه سینیز.

۱۴ «حقیقتاً، بیز ربّیمیزه طرف دؤنه جه ییک».

۱۵ و اؤز بنده لریندن بعضیسی اونا اؤولاد اسناد ائتدیلر. دوغرودان دا انسان آچیق ـــ آشکار نانکوردور.

۱۶ مگر او، یاراتدیقلاریندان قیزلاری اؤزونه گؤتوردو و سیزه اوغلانلاری سئچدی.

۱۷ اونلارین بیرینه رحمان اولان [آللّها] اسناد ائتدیکلری نین (قیز اوشاغی نین) مژده سی وئریلدیکده، آجیغینی اودان حالدا اوزو قاپ ـــ قارا قارالار.

۱۸ یوخسا بر ـــ بزه ك ایچینده بؤیودولن و مجادله ده یئترلی اولمایان شخصی (قیزی) [آللّها اسناد وئریرلرمی]؟

۱۹ رحمان [آللّهین] بنده لری اولان ملکلری [آللّهین] قیزلاری سایدیلار. مگر اونلارین یارادیلماسینا شاهید اولموشلار؟ اونلارین بو تصدیقلری یازیلاجاق و سورغو ـــ سوآل اولوناجاقلار.

۲۰ و دئدیلر: «اگر رحمان [آلله] ایسته سیدی، اونلارا (بوتلره) عبادت ائتمزدیک». بو خصوصدا هئچ بیر علملری یوخدور. اونلار آنجاق یالان سؤیله ییرلر.

۲۱ یوخسا اونلارا بوندان قاباق بیر کاتب وئرمیشیک کی، اونا استناد ائدیرلر.

۲۲ یوخ، دئدیلر: «بیز آتالاریمیزی بیر دین اوزرینده گؤردوك و بیز ده اونلارین ایزلری ایله یوللانیریق».

وَكَذٰلِكَ مَآ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِيْ قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيْرٍ اِلَّا قَالَ
مُتْرَفُوْهَآ اِنَّا وَجَدْنَآ اٰبَآءَنَا عَلٰٓى اُمَّةٍ وَّاِنَّا عَلٰٓى اٰثٰرِهِمْ مُّقْتَدُوْنَ
(٢٣) قَالَ اَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِاَهْدٰى مِمَّا وَجَدْتُّمْ عَلَيْهِ اٰبَآءَكُمْ
قَالُوْٓا اِنَّا بِمَآ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كٰفِرُوْنَ (٢٤) فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِيْنَ (٢٥) وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ لِاَبِيْهِ
وَقَوْمِهٖٓ اِنَّنِيْ بَرَآءٌ مِّمَّا تَعْبُدُوْنَ (٢٦) اِلَّا الَّذِيْ فَطَرَنِيْ فَاِنَّهٗ
سَيَهْدِيْنِ (٢٧) وَجَعَلَهَا كَلِمَةًۢ بَاقِيَةً فِيْ عَقِبِهٖ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ
(٢٨) بَلْ مَتَّعْتُ هٰٓؤُلَآءِ وَاٰبَآءَهُمْ حَتّٰى جَآءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُوْلٌ
مُّبِيْنٌ (٢٩) وَلَمَّا جَآءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ وَّاِنَّا بِهٖ كٰفِرُوْنَ
(٣٠) وَقَالُوْا لَوْلَا نُزِّلَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ عَلٰى رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيْمٍ
(٣١) اَهُمْ يَقْسِمُوْنَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيْشَتَهُمْ
فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجٰتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ
بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُوْنَ (٣٢) وَلَوْلَآ اَنْ
يَّكُوْنَ النَّاسُ اُمَّةً وَّاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَنْ يَّكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ
لِبُيُوْتِهِمْ سُقُفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَّمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُوْنَ (٣٣)

۲۳ و بئله‌لیکله سندن قاباق هئچ بیر شهره بیر خبردارلیق ائدن گؤندرمه‌میشیک کی، اورانین نازـنعمت ایچینده اولانلاری : «بیز آتالاریمیزی بیر دین اوزرینده گؤردوك و بیز ده اونلارین ایزلری ایله گئدیریک»، ـ دئمه‌سینلر.

۲۴ دئدی: «سیزه آتالارینیزی اوزرینده گؤردوگونوز دیندن داها دوغروسونو گتیرمیش اولسام نئجه؟» دئدیلر : «بیز سیزین رسالتینیزی انکار ائدیریک».

۲۵ بونا گؤره بیز ده اونلاردان انتقام آلدیق. گؤر تکذیب ائدنلرین آخرـعاقبتی نئجه اولوبدور!

۲۶ و یاد ائت کی، ابراهیم آتا [مسله‌دیگینه] و قؤمونه دئدی : «من سیزین عبادت ائتدیکلرینیزدن اوزاغام».

۲۷ «تکجه منی یوخدان یارادان آلّلهدان ساوایی. شبهه‌سیز کی، او منی هدایت ائده‌جکدیر».

۲۸ و اونو آردینجا گله‌جک اولانلار آراسیندا باقی قالان بیر سؤز ائتدی. اولا بیلسین کی، اونلار [توحیده] قاییدارلار.

۲۹ بلی، من بونلارا و آتالارینا حقّ و آچیقلایان بیر پیغمبر گلینجه گذران وئردیم.

۳۰ و حقّین اونلارا گلدیگی زمان دئدیلر : « بو بیر سئحردیر، بیز اونو انکار ائدیریک».

۳۱ و دئدیلر : «بو قرآن، بس نییه ایکی شهردن (مکّه و طائفدن) اولان ایکی بؤیوك آدامین بیرینه نازل اولماییبدیر؟»

۳۲ مگر سنین ربّی‌نین رحمتینی بؤلنلر اونلاردیرمی؟ دنیادا اونلارین دولاناجاقلارینی اؤز آرالاریندا بیز بؤلوشدورموشوك و بیرـبیرینه ایش گؤردورمه‌لری اوچون بعضیلرینی درجه جهتیندن بعضیلریندن اوستون ائتمیشیک. سنین ربّی‌نین رحمتی اونلارین ییغدیقلاریندان داها یاخشیدیر.

۳۳ اگر انسانلار [کافرلره چوخ مال وئرمه‌گیمیزی گؤردوکده کفره اوز گتیریب] تک بیر امّت کیمی بیرلشمه‌لری اولماسایدی، رحمان [آلّلهی] انکار ائدنلرین ائولری‌نین تاوانلارینی و یوخاری چیخدیقلاری پلکانلارینی گوموشدن ائدردیک.

وَلِبُيُوتِهِمْ اَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِؤُنَ ﴿٣٤﴾ وَزُخْرُفًا
وَاِنْ كُلُّ ذٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةُ عِنْدَ
رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾ وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا
فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ وَاِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتّٰى اِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ
بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ ﴿٣٨﴾ وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ
اِذْ ظَلَمْتُمْ اَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ
الصُّمَّ اَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٠﴾
فَاِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَاِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٤١﴾ اَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي
وَعَدْنَاهُمْ فَاِنَّا عَلَيْهِمْ مُقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي
اُوحِيَ اِلَيْكَ اِنَّكَ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَاِنَّهُ لَذِكْرٌ
لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْئَلُونَ ﴿٤٤﴾ وَسْئَلْ مَنْ اَرْسَلْنَا مِنْ
قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا اَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمٰنِ اٰلِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾
وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِاٰيَاتِنَا اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَائِهِ فَقَالَ اِنِّي رَسُولُ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِاٰيَاتِنَا اِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

۳۴ ائلجه ائولری نین قاپیلارینی و سؤیکندیکلری تختلرینی ده.

۳۵ قیزیلدان [ائدردیک،] بونلارین هامیسی آنجاق دنیا حیاتی نین امتعه سیدیر. آخرت ایسه سنین ربّی نین یانیندا متّقیلر (پرهیزکارلار) اوچوندور.

۳۶ رحمان [آللّهین] ذکریندن بویون قاچیرسا، بیز اونا شیطانی دوچار ائدریک کی، اونونلا یولداشلیق ائتسین.

۳۷ اونلار مطلق بونلاری یولدان دؤندره‌رلر، بیر حالدا کی، بونلارین اؤزلری هدایت اولدوقلارینی گمان ائدرلر.

۳۸ نهایت، او بیزیم حضوروموزا گلدیکده بئله دئیر: «کاش کی، منیمله سنین آراندا شرقله غرب آراسیندا کی مسافه قده‌ر اوزاقلیق اولایدی. سن نه پیس یولداش میشسان!».

۳۹ و بو گون سیزه [پشیمانلیق] اصلا بیر فایدا وئرمز. سیز ظلم ائدیسینیز، سیز عذابدا شریک سینیز.

۴۰ مگر سن کارلارا سؤز ائشیتدیره بیلرسنمی؟ و یا کورلاری و حق یولدان آشکارجا آزانلاری هدایت ائده بیلرسنمی؟

۴۱ اگر سنی [دنیادان] آپارساق؛ اونلاردان مطلق انتقام آلاریق.

۴۲ و یا مطلق اونلارا وعده وئردیگیمیز عذابی سنه گؤستره‌جه‌ییک. حقیقتاً، بیز اونلارا قادریک.

۴۳ دئمک سنه وحی اولوناندان یاپیش! حقیقتاً، سن دوز یولداسان.

۴۴ حقیقتاً، او (قرآن) سنه و سنین قؤمونه بیر ذکر [وسیله سی] دیر و یاخین گله‌جکده سورغو-سوآل اولوناجاقسینیز.

۴۵ و سندن اوّل گؤندردیگیمیز پیغمبرلریمیزدن سوروش: «بیز رحمان [آللّهدان] غیری عبادت اولوناسی تانریلار معیّن ائتمیشیکمی؟»

۴۶ و بیز موسانی اؤز آیه‌لریمیزله فرعونون و اونون یئکه باشلاری نین یانینا گؤندردیک. او دئدی: «من عالملرین ربّی نین ائلچی سییم».

۴۷ بیزیم آیتلریمیزی اونلارا گتیردیگی زمان ایسه اونلارا گولوردولر.

وَمَا نُرِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا ۖ وَأَخَذْنَاهُم
بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا يَا أَيُّهَ السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا
رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ
الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ
يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَٰذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي ۖ
أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ
وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّن ذَهَبٍ
أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ
فَأَطَاعُوهُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّا آسَفُونَا
انتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا
وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ
مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوا أَآلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ ۚ مَا ضَرَبُوهُ
لَكَ إِلَّا جَدَلًا ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ
أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾ وَلَوْ نَشَاءُ
لَجَعَلْنَا مِنكُم مَّلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

۴۸ و اونلارا گؤستردیگیمیز هر معجزه اؤز تاییندان (اوّلکی اوخشاریندان) داها بؤیوك ایدی. بلکه [کفرلریندن] دؤنه‌لر دئیه اونلاری عذابلا یاخالادیق.

۴۹ دئدیلر: «ای سئحرباز! ربّی‌نین سنینله اولان عهدینه (حؤرمتینه) گؤره بیزیم اوچون اونو چاغیر، [بو عذابی بیزدن دفع ائتسه] حقیقتاً، بیز هدایت اولانلاردانیق».

۵۰ و بیز اونلاری عذابدان قورتاران کیمی اؤز سؤزلریندن دؤنورلر.

۵۱ و فرعون اؤز قؤمو ایچینده سسله‌نیب دئدی: «ای منیم قؤموم! مگر مصر حؤکمرانلیغی و [سارایمین] آلتیندان آخان آرخلار منیم دئییلمی؟! مگر گؤرمورسونوز؟»

۵۲ «یوخ، من کی، بو دیلی سؤز توتمایان یوخسولدان داها یاخشی‌یام».

۵۳ «بس نه اوچون اونا قیزیل بیلرزیکلر سالینماییب و یا اونونلا بیرلیکده اونون یانینجا ملکلر گلمه‌ییب؟»

۵۴ بئله‌لیکه قؤمونو یونگول بئیین ائتدی و اونلار دا اونا اطاعت ائتدیلر. اونا گؤره کی، اونلار فاسق قؤم ایدیلر.

۵۵ بیزی غضبلندیردیکده اونلاردان انتقام آلدیق و اونلارین هامیسینی سودا غرق ائتدیک.

۵۶ دؤنوب اونلاری سونراکیلارا عبرت مَثلی ائتدیک.

۵۷ و مریمین اوغلو [اولگو اولاراق] مَثل چکیلنده سنین قؤمون او مَثلدن داد ـ فریاد قوپاریب،

۵۸ دئدیلرکی: «بیزیم تانریلاریمیز یاخشیدیر یوخسا او؟». اونلار بونو سنه آنجاق جدل ائتمک اوچون دئدیلر. شبهه‌سیز کی، اونلار عناد ائدن قؤمدورلر.

۵۹ او (عیسی) آنجاق اؤزونه نعمت وئردیگیمیز و بنی اسرائیل اوچون اولگو ائتدیگیمیز بیر بنده‌دیر.

۶۰ اگر ایسته‌سیدیک، سیزین یئرینیزه یئر اوزونده خلیفه اولماق اوچون ملکلری قرار وئرردیک.

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٦٣﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦٤﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٦٥﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾ الْأَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾ يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾ الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧١﴾ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾ لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

۶۱ شبهه سیزکی ، او، قیامت اوچون بیر علامتدیر. اوندا (قیامت باره سینده) شکّ اتمه یین و منه تابع اولون! بو، دوغرو یولدور.

۶۲ شیطان سیزی یولدان چیخارتماسین! شبهه سیز کی، او، سیزین آچیق ــ آشکار دوشمنیزدیر.

۶۳ عیسی آشکار دلیللر گتیردیگی زمان دئدی : «حقیقتاً، من سیزه حکمت گتیرمیشم کی، اختلافدا اولدوغونوز بعضی شیلری سیزه ایضاح ائدم. آللّهدان قورخون و منه اطاعت ائدین!»

۶۴ شبهه سیز کی، آللّه منیم ده ربّیمدیر، سیزین ده ربّینیزدیر. ایندی اونا عبادت ائدین کی، دوغرو یول بودور.

۶۵ آمما آرالاریندا اولان فرقه‌لر اختلاف سالدیلار. آغریلی گونون عذابینی چکن ظلمکارلارین وای حالینا!

۶۶ اونلار اؤزلری بیلمه دن غفلتاً اونلارا یتیشن قیامت وقتیندن غیری بیر شئیی گؤزله ییرلرمی؟

۶۷ او گونده تقوالیلاردان ساوایی دوستلار بیر ــ بیری نین دوشمنیدیرلر.

۶۸ ای منیم بنده‌لریم! بو گون سیزه قورخو یوخدور و سیز محزون اولمایاجاقسینیز.

۶۹ [ای] او کسلر کی، بیزیم آیه‌لریمیزه ایمان گتیریب هم ده تسلیم اولوبسونوز!

۷۰ «سیز و زؤجه‌لرینیز چوخ سئوینجله جنّته داخل اولون!»

۷۱ اونلار اوچون قیزیل تشتلر و قدحلر دولاندیریلاجاقدیر و اورادا اونلارا اورکلر ایسته یین و گؤزلر حظّ آلان هر شئی واردیر. سیز اورادا ابدی قالاجاقسینیز.

۷۲ بو سیزین ائتدیگینیز عمللره گؤره وارث اولدوغونوز جنّتدیر.

۷۳ سیزین اوچون اورادا بوللو میوه‌لر وار. اونلاردان یئیه جکسینیز.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾ وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَاكِثُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ ﴿٨١﴾ سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَٰهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَٰهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلِهِ يَا رَبِّ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

۷۴ شبهه‌سیز کی، جنایتکارلار دا جهنّم عذابیندا ابدی قالاجاقلار.

۷۵ اونلاردان [عذاب] یونگوللشدیریلمیه‌جکدیر؛ اونلار اورادا مأیوس اولاجاقلار.

۷۶ و بیز اونلارا ظلم ائتمه‌دیک، لاکین اونلار اؤزلری ظالم ایدیلر.

۷۷ و اونلار فریاد قوپاراجاقلار: «ای مالک! کاش ربّین بیزیم جانیمیزی آلسین!». دئیر: «سیز قالمالی سینیز».

۷۸ شبهه‌سیز کی، بیز حقّی سیزه گتیردیک لاکین سیزین چوخونوز حقدن خوشونوز گلمیردی.

۷۹ یوخسا حقّین مقابلینده بیر قرارا گلمیشلر، اوندا بیز ده قرارا گله‌ریک.

۸۰ و یا اونلار ائله گمان ائدیرلر کی، بیز اونلارین سرلرینی و پیچیلتی لارینی ائشیتمیریک؟ خیر، بیزیم ملکلریمیز اونلارین یانلاریندا یازیرلار.

۸۱ دئ: «اگر رحمان [آلله] اوچون بیر اؤولاد اولسایدی، [اوندا اونا] عبادت ائدنلرین بیرینجیسی من اولاردیم».

۸۲ گؤیلرین ربّی، یئرین و عرشین ربّی اونا اسناد ائتدیگینیز صفتلردن پاکدیر.

۸۳ اونلاری بوراخ، قوی وعده وئریلدیکلری گونه قوووشانا قده‌ر بوش سؤزلرینه دالیب اویناسینلار.

۸۴ گؤیده ده تانری اولان، یئرده ده تانری اولان اودور و او حکمت و علم صاحبی دیر.

۸۵ گؤیلرین، یئرین و ایکیسی نین آراسیندا اولانلارین حؤکمرانلیغی اؤزونه عائد اولان آلله چوخ یوکسکدیر. قیامت وقتی نین علمی تکجه اونون یانینداادیر و اونا طرف قایتاریلاجاقسینیز.

۸۶ آللهدان غیریسینی چاغیردیقلاری کسلر شفاعت ائتمه اختیارلاری یوخدور. آنجاق علم اوزوندن حقّه شهادت وئرنلر مستثنادیر.

۸۷ و اگر اونلاردان سوروشسان کی: «اونلاری کیم یارادیبدیر؟ مطلق دئیه‌جکلر: «آلله». بس نئجه دؤنورلر.

۸۸ و اونون (او پیغمبرین): «پروردگارا! بونلار ایمان گتیرمه‌ین بیر قؤمدور»، ـ دئمه‌سی ده [آللها معلومدور].

۸۹ «اونلاردان اوز چئویر و "سلام" دئ! تئزلیکله بیله جکلر».

سورة الدخان مكية وهي تسع وخمسون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبَارَكَةٍ ۚ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿٣﴾ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿٤﴾ أَمْرًا مِّنْ عِندِنَا ۚ إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦﴾ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ﴿٧﴾ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۖ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾ فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾ يَغْشَى النَّاسَ ۖ هَٰذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١﴾ رَّبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ أَنَّىٰ لَهُمُ الذِّكْرَىٰ وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ﴿١٤﴾ إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا ۚ إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ﴿١٥﴾ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ إِنَّا مُنتَقِمُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾ أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ ۖ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٨﴾

دخان سوره سی [۴۴]

بو سوره قرآن ـ کریمین قیرخ دؤردونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۵۹) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ حم (حا، میم).
۲ آند اولسون آچیق ـ آیدین کتابا [کی،]
۳ بیز اونو مبارك بیر گئجه ده نازل ائتدیک. حقیقتاً، بیز خبردارلیق ائده نیک.
۴ او گئجه ده هر بیر حکمتلی ایش آییرد اولونور.
۵ بیزیم طرفیمیزدن بیر امر اولاراق. حقیقتاً، بیز [پیغمبرلری] گؤندریریک.
۶ و [بو] سنین ربّین طرفیندن بیر رحمتدیر. او، ائشیدندیر و بیلندیر.
۷ گؤیلرین، یئرین و اونلارین آراسیندا اولانلارین ربّیدیر. اگر تام یقین ائدیرسینیزسه،
۸ اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. دیریلدیر و اؤلدورور. سیزین ربّینیز و اوّلکی آتالارینیزین ربّی دیر.
۹ آمما اونلار شکّ ـ شبهه ایچینده اویون اوینایرلار.
۱۰ [یا محمّد!] سن گؤیون آشکار بیر دومان گتیره جگی گونو گؤزله.
۱۱ [ائله بیر دومان] کی، انسانلاری بورویه جکدیر. بو، آغریلی عذابدیر.
۱۲ [دئیرلر:] «پروردگارا! بو عذابی بیزدن برطرف ائله! بیز، دوغرودان ایمان گتیره نیک».
۱۳ اونلار نئجه اؤیود ـ نصیحت آلاجاقلار؟ حالبوکی اونلارا آیدینلاشدیران پیغمبر گلمیشدی.
۱۴ اونلار ایسه اوندان اوز چئویریب دئدیلر: «بو اؤیره دیلمیش بیر دیوانه دیر».
۱۵ بیز سیزدن بیر آز بو عذابی سوووشدورانیق، آمما سیز، ینه ده [اوّلکی حالینیزا و یا قیامت عذابینا] قاییدارسینیز.
۱۶ بؤیوك وورـ توتا باشلادیغیمیز گون بیز ده انتقامیمیزی آلاریق.
۱۷ شبهه سیزکی، اونلاردان قاباق فرعونون قؤمونو امتحانا چکدیک. اونلارا چوخ حؤرمتلی بیر پیغمبر گلدی.
۱۸ [و دئدی کی:] «آللّهین بنده لرینی منه تاپشیرین! من، حقیقتاً، سیزین اوچون امین پیغمبرم».

وَاَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللّٰهِۚ اِنّٓى اٰتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍۚ ﴿١٩﴾ وَاِنّى عُذْتُ بِرَبّى وَرَبِّكُمْ اَنْ تَرْجُمُونِۘ ﴿٢٠﴾ وَاِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لى فَاعْتَزِلُونِ ﴿٢١﴾ فَدَعَا رَبَّهُ اَنَّ هٰٓؤُلَٓاءِ قَوْمٌ مُجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَاَسْرِ بِعِبَادى لَيْلًا اِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَۙ ﴿٢٣﴾ وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًاۜ اِنَّهُمْ جُنْدٌ مُغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾ كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍۙ ﴿٢٥﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍۙ ﴿٢٦﴾ وَنَعْمَةٍ كَانُوا فيهَا فَاكِهينَۙ ﴿٢٧﴾ كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا اٰخَرينَ ﴿٢٨﴾ فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَٓاءُ وَالْاَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرينَ ﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنى اِسْرَٓائيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهينِۙ ﴿٣٠﴾ مِنْ فِرْعَوْنَۜ اِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِنَ الْمُسْرِفينَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلٰى عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمينَۚ ﴿٣٢﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ مِنَ الْاٰيَاتِ مَا فيهِ بَلٰٓؤٌا مُبينٌ ﴿٣٣﴾ اِنَّ هٰٓؤُلَٓاءِ لَيَقُولُونَۙ ﴿٣٤﴾ اِنْ هِىَ اِلَّا مَوْتَتُنَا الْاُولٰى وَمَا نَحْنُ بِمُنْشَرينَ ﴿٣٥﴾ فَاْتُوا بِاٰبَٓائِنَٓا اِنْ كُنْتُمْ صَادِقينَ ﴿٣٦﴾ اَهُمْ خَيْرٌ اَمْ قَوْمُ تُبَّعٍۙ وَالَّذينَ مِنْ قَبْلِهِمْۜ اَهْلَكْنَاهُمْۘ اِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمينَ ﴿٣٧﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبينَ ﴿٣٨﴾ مَا خَلَقْنَاهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

۱۹ «و آلّلها بؤیوکلوك ساتماییین! حقیقتاً، من سیزین اوچون آچیق ـ آشکار دلیل گتیره نم».

۲۰ «سیزین منی داشلاماغانیزدان، منیم و سیزین ربّیمیز اولان [آلّلها] پناه آپاریرام».

۲۱ «و اگر منه ایمان گتیرمیرسینیزسه، مندن اوزاقلاشین!»

۲۲ سونرا ربّینی چاغیریب دئدی: «بونلار گناهکار بیر قؤمدورلر».

۲۳ [بویوردو:] «گئجه وقتی بنده لریمی یولـلاندیر، چونکی سیز تعقیب اولونورسونوز».

۲۴ دریانی یاریلمیش [گئتیش یول اولان]حالدا ترك ائت، اونلار مطلق سودا غرق اولمالی بیر اوردودورلار.

۲۵ اونلار (فرعون اهلی) نه قده ر باغلار و چشمه لر قویوب گئتدیلر.

۲۶ [هم ده] اکینلر و گؤزه ل ائولر.

۲۷ و ایچینده ذوق آلدیقلاری نعمتلر[ی قویوب گئتدیلر].

۲۸ بئله اوله دیک، و اونلارا آیری بیر قؤمو وارث ائتدیک.

۲۹ اونلاردان اؤترو گؤی و یئر آغلامادی. اونلارا مهلت ده وئریلمه دی.

۳۰ و اسرائیل اؤولادینی روسوای ائدن عذابدان قورتاردیق.

۳۱ ـ فرعوندان. او، حقیقتاً، بؤیوکلوك ساتان و حدّی آشانلاردان ایدی.

۳۲ اونلاری بیله ـ بیله عالملردن اوستون توتدوق.

۳۳ و اونلارا ایچینده آچیق ـ آیدین بیر امتحان اولان معجزه لر وئردیک.

۳۴ بونلار ایسه دئییرلر:

۳۵ «بیزیم بیرینجی اؤلمه گیمیزدن غیری بیر شئی یوخدور و بیز اصلا دیریلن دئییلیک».

۳۶ «اگر دوز دئییرسینیزسه، اوندا بیزیم آتالاریمیزی گتیرین [گؤره ك]».

۳۷ بونلار یاخشیدیرلار، یوخسا ''تُبّع'' قؤمو و یا اونلاردان قاباقکیلار؟ اونلاری هلاك ائتدیک. چونکی اونلار گناهکار ایدیلر.

۳۸ گؤیلری، یئری و اونلارین آراسینداکیلاری اویون ـ اویونجاق یاراتمامیشیق.

۳۹ اونلاری آنجاق حقّ اولاراق یاراتمیشیق. لاکین چوخلاری بیلمیرلر.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى
عَنْ مَوْلًى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤١﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ
إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾ طَعَامُ
الْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾ كَغَلْيِ الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾
خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ
مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾
إِنَّ هَٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ
﴿٥١﴾ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾ يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ
مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾ كَذَٰلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾ يَدْعُونَ
فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٥﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا
الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾ فَضْلًا مِنْ رَبِّكَ
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

سورة الجاثية مكية وهي سبع وثلاثون آية

۴۰ حقیقتاً، آییرد ائتمه گونو اونلارین هامیسی نین وقت–وعده سیدیر.
۴۱ او گون دوستون دوستا فایداسی اولماز و اونلارا کؤمکلیک ائدیلمز.
۴۲ آلّلهین رحم ائتدیگی شخصدن ساوایی. شبهه سیزکی، او عزّت و مرحمت صاحبی دیر.
۴۳ حقیقتاً، زققوم آغاجی،
۴۴ گناهکارین یئیه جگی [طعام] دیر.
۴۵ ارینمیش میس کیمی قارینلاردا قاینار.
۴۶ قاینار سویون قایناماسی کیمی.
۴۷ اونو توتوب جهنّمین اورتاسینا سوروتله یین!
۴۸ سونرا اونون باشی نین اوستوندن قاینار سویون عذابینی تؤکون!
۴۹ داد [گؤره‌ك!] سن کی، عزّتلی و حؤرمتلی شخص ایدین!
۵۰ حقّینده شکّ ائتدیگینیز شئی بودور.
۵۱ حقیقتاً، تقوالیلار (پرهیزکارلار) امن–آمان بیر یئرده دیرلر.
۵۲ باغچالاردا و بولاقلار [باشیندا]،
۵۳ نازك ایپکدن و پارلاق ایپکدن [پالتار] گئییب، اوز–اوزه اوتورارلار.
۵۴ بلی، بئله اولاجاقدیر. و اونلاری ایری گؤزلو حوریلرله ائولندیره‌ریک.
۵۵ اورادا آرخایین اولاراق هر میوه دن ایسترلر.
۵۶ بیرینجی اؤلومدن سونرا اورادا آیری بیر اؤلوم دادمایاجاقلار. و [آلّله] اونلاری جهنّمین عذابیندان قورویاجاق.
۵۷ سنین ربّین طرفیندن بیر مرحمتدیر. بؤیوك سعادت ده الله بودور.
۵۸ بیز اونو (قرآنی) سنین دیلین ایله آسانلاشدیردیق کی، بلکه اؤیود–نصیحت آلالار.
۵۹ [یا محمّد!] ایندی سن گؤزله! اونلار دا گؤزله مکده دیرلر.

جاثیه سوره سی [۴۵]

بو سوره قرآن–کریمین قیرخ بئشینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۳۷) آیه دیر.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِن دَابَّةٍ
آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنزَلَ
اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِن رِّزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ
الرِّيَاحِ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٥﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ
بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ وَيْلٌ لِّكُلِّ
أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٧﴾ يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ
يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٨﴾ وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩﴾ مِّن وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُم مَّا كَسَبُوا
شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾ هَٰذَا
هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ أَلِيمٌ ﴿١١﴾
اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا
مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ حم (حا، میم).

۲ [بو] کتابین نازل اولماسی، عزّت و حکمت صاحبی اولان آللّهداندیر.

۳ حقیقتاً، گؤیلرده و یئرده مؤمنلر اوچون نشانه‌لر واردیر.

۴ و سیزی یاراتماقدا و یاییب سپه‌له‌دیگی جانلیلاردا، اینانان بیر قوْم اوچون آیتلر واردیر.

۵ گئجه و گوندوزون [اوزانیب ـ قیسالیب) بیر ـ بیری نین آردینجا گلیشینده، آللّهین روزی اولاراق گؤیدن نازل ائتدیگی [یاغیشدا] کی، ـــ اونونلا اؤلندن سونرا یئری دیریلدیر ـ و یئللرین اسدیرمه سینده عقل صاحبی اولان قوْم اوچون نشانه‌لر واردیر.

۶ بونلار، سنه حقّ ایله اوخودوغوموز آللّهین آیه‌لریدیر. بس آللّهدان و اونون آیه‌لریندن غیری هانسی سؤزه ایناناجاقسینیز؟

۷ وای اولسون هر بیر یالانچی گناهکارا!

۸ [کی،] آللّهین آیه‌لرینی ائشیدیب سونرا تکبّرلوك گؤستره‌رك سانکی اونلاری هئچ ائشیتمه‌میش کیمی انکاریندا اصرار ائدر. ایندی اونا آغریلی بیر عذابدان خبر وئر!

۹ و بیزیم آیه‌لریمیزدن بیر شئی اؤیره‌ندیگی زمان، اونو لاغا قویار. روسوای ائدن عذاب دا ائله اونلارین اؤزلری اوچوندور.

۱۰ دالـلاریندا (قاباقـلاریندا) جهنّم واردیر. نه قازاندیقـلاری شئیلر و نه ده آللّهدان غیری توتدوقـلاری دوستلار اونلارین دردینه ده‌یمز. اونلار اوچون بؤیوك بیر عذاب واردیر.

۱۱ بو [قرآن] هدایت ائدندیر. ربلّری نین آیه‌لرینی انکار ائدنلره [گلدیکده] ایسه اونلار اوچون یامان آغریلی بیر عذاب واردیر.

۱۲ اونون امری ایله گمیلرین دریادا حرکت ائتمه‌سی و سیزین ده اونون فضلـ کرمیندن روزی آختارمانیز اوچون دریانی سیزه رام ائدن آللّهدیر.

۱۳ بوتونلوکله [آللّهین مخلوقو اولان] گؤیلرده کیلری و یئرده کیلری آللّه سیزه رام ائتدی. شبهه‌سیز کی، بوندا آنلاییب دوشونن قوْم اوچون عبرتلر واردیر.

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾ هَٰذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

۱۴ [یا محمّد!] ایمان گتیرنلره دئ: «آلّلهین [ظفر] گونلرینی گؤزلمه‌یِن کیمسه‌لری باغیشلاسینلار» کی، آلّله، [اؤزو] هر هانسی بیر قؤمو ائتدیکلری عمللره گؤره جزالاندیرار.

۱۵ هر کس صالح عمل ائتسه؛ اؤزونه ائتمیش اولار و هر کس پیس ایش گؤرسه، [یئنه] اؤز زیانینا گؤرموش اولار. نهایت ربّینیزه طرف قایتاریلاجاقسینیز.

۱۶ شبهه‌سیز کی، بنی اسرائیله کتاب، حؤکم و پیغمبرلیک وئردیک و اونلارا پاک ـ پاکیزه شئیلردن روزی وئردیک و اونلاری عالملردن اوستون توتدوق.

۱۷ اونلارا دین ایشلرینده آچیق ـ آیدین [دلیللر] وئردیک. آنجاق کی، اونلارا علم گلندن سونرا آرالاریندا‌کی پاخیللیق اوزوندن اختلافا دوشدولر. حقیقتاً، سنین ربّین اختلاف ائتدیکلری مسئله‌لر حقّینده قیامت گونو آرالاریندا حؤکم وئره‌جکدیر.

۱۸ سونرا سنی دین امرینده شریعت صاحبی ائله‌دیک. اونا تابع اول! بیلمه‌یِنلرین هوسلرینه اویما!

۱۹ چونکی اونلار، آلّلهدان گلن بیر شئیی سندن دفع ائده بیلمزلر. ظلمکارلار بیر ـ بیرلری‌نین دوستلاریدیرلار. آلّله ایسه تقوالیلارین (پرهیزکارلارین) دوستودور.

۲۰ بو [قرآن] انسانلار اوچون بصیرت واسیطه‌سیدیر و یقینلیکله اینانان قؤم اوچون هدایت و رحمتدیر.

۲۱ یوخسا، پیس ایشلره بولانانلار گمان ائدیرلر کی، اونلاری ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلرله بیر توتاجاغیق؟ [بئله کی،] حیاتلاری و اؤلوملری عینی اولسون؟! نتیجه ده پیس حؤکم ائدیرلر.

۲۲ آلّله، گؤیلری و یئری حقّ اولاراق یارادیبدیر کی، هر کس اؤز ایشله‌دیگی‌نین جزاسینی [و اجرینی] آلسین واونلارا حقسیزلیک اولونماز.

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِن بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَن قَالُوا ائْتُوا بِآبَائِنَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾ وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ هَٰذَا كِتَابُنَا يَنطِقُ عَلَيْكُم بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُم مَّا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

۲۳ هوا ـ هوسینی اؤزونه تانری ائدنی و آلّلهین اونو علمی اوزره ضلالتده بوراخدیغی، قولاغینی و قلبینی مؤهورله دیگی و گؤزونه [ده] پرده چکدیگی کیمسه نی گؤردونمو؟ ایندی آلّلهدان غیری اونو کیم هدایت ائدر. هئچ دوشونمورسونوزمو؟

۲۴ [مشرکلر] دئدیلر: «دنیا حیاتیمیزدان غیری هئچ بیر شئی یوخدور. اؤلوروك و دیریلیریک. بیزی آنجاق فلک هلاك ائدیر». [حالبوکی] اونلارین بو خصوصدا هئچ بیر علملری یوخدور. اونلار یالنیز ظنّ ائدیرلر.

۲۵ بیزیم آیه لریمیز اونلارا آچیق ـ آیدین اوخوندوغو زمان: «اگر دوغرو دانیشان کیمسه لر ایسینیزسه، آتالاریمیزی گتیرین گؤرك!» دئمکدن ساوایی سؤیلیه جکلری هئچ بیر دلیللری یوخدور.

۲۶ دئ: «سیزی دیریلدن آلّلهدیر. سونرا دا او اؤلدورور. داها سونرا اولاجاغیندا هئچ بیر شکّ ـ شبهه اولمایان قیامت گونو اوچون سیزی جمع ائده جک، لاکین انسانلارین چوخو بیلمیرلر».

۲۷ گؤیلرین و یئرین حؤکمرانلیغی آلّلها مخصوصدور. قیامتین قوپدوغو گون، باطل اهلی او گونده زیانا اوغرایار.

۲۸ هر بیر امّتی دیزلری اوسته چؤکموش گؤررسن. هر امّت اؤز کتابینا (نامهٔ عملینه) چاغیریلار [و اونلارا دئییلر:] «بو گون ائتدیگینیز عمللرله جزالاناجاقسینیز».

۲۹ «بو، سیزین علیهینیزه حقّی دئین کتابیمیزدیر. بیز، حقیقتاً، ائتدیکلرینیزی یازیردیق».

۳۰ و ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر ایسه، اونلاری ربّلری اؤز رحمتینه داخل ائدر. بو، آچیق ـ آشکار سعادتدیر.

۳۱ کافرلره ایسه [دئییلر:] «مگر منیم آیه لریم سیزه اوخونموردو کی، بئله تکبّرلوك گؤستردینیز و گناهکار قؤم اولدونوز؟».

۳۲ [سیزه]: «آلّلهین وعده سی حقدیر، قیامت ایسه، اوندا شبهه یوخدور» ـ دئییلدیگی زمان، دئییردینیز: «بیلمیریک قیامت نه دیر؟ آنجاق گمان اولاراق ظنّ ائدیریک، بیز [او بارده] یقینه چاتان دئییلیک».

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٣﴾ وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَٰلِكُمْ بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾ فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾ وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

سُورَةُ الْأَحْقَافِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَثَلَاثُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

حم ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُسَمًّى ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنْذِرُوا مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ ۖ ائْتُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَٰذَا أَوْ أَثَارَةٍ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤﴾ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ﴿٥﴾

۳۳ و اونلارا اتدیکلری عملین پیسلیک‌لری آشکار اولدو و مسخره‌یه قویدوقلاری شئی اونلارین اؤزلرینی بورودو.

۳۴ و دئییرلر: «بو گونونوزه راستلاشاجاغینیزی اونوتدوغونوز کیمی بیز ده بو گون سیزی اونودوروق. سیزین یئرینیز جهنّمدیر، سیزه کؤمکلیک ائدن یوخدور».

۳۵ «بو، اونا گؤره‌دیر کی، آللّهین آیه‌لرینی لاغا قویدونوز. دنیا حیاتی سیزی تورلادی». بو گون اورادان نه چیخاریلارلار و نه ده کی، آللّهدان راضیلیق (عذر) ایستیه بیلرلر.

۳۶ حمد، تامیله گویلرین ربّی، یئرین ربّی و عالملرین ربّی آللّها مخصوصدور.

۳۷ گؤیلرده و یئرده عظمت (بؤیوکلوك)، تامیله اونا مخصوصدور و او عزّت و حکمت صاحبی‌دیر.

احقاف سوره سی [۴۶]

بو سوره قرآن ـ کریمین قیرخ آلتینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۳۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ حم (حا، میم).

۲ [بو]کتابین نازل اولماسی، عزّت و حکمت صاحبی اولان آللّهداندیر.

۳ بیز گؤیلری، یئری و اونلارین آراسیندا اولانلاری آنجاق حقّ اولاراق و معیّن بیر مدّت اوچون یاراتمیشیق. کافرلر خبردارلیق ائدیلدیکلری شئیلردن اوز چئویریرلر.

۴ [یا محمّد!] دئ: «بیر منه دئیین گؤروم، آللّهدان غیری عبادت ائتدیکلرینیزی گؤسترین گؤره‌ك یئر اوزونده نه یارادیبلار؟ یوخسا اونلارین گؤیلرین [خلقتینده] بیر شریکلیگی وار؟ اگر دوز دئییرسینیزسه بو [قرآندان] اوّل بیر کتاب و یا علمدن بیر اثر ـ علامت گتیرین!»

۵ آللّهی قویوب قیامته قده‌ر اونون اؤزونه جواب وئره بیلمه‌ین کیمسه‌یه عبادت ائدندن داها چوخ آزمیش اولان کیم‌دیر؟ حالبوکی بو [بوتلر] اونلارین دوعالاریندان بئله خبرسیزدیرلر.

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۖ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ۖ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۖ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ ۖ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَآمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ ۚ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَٰذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ وَهَٰذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَانًا عَرَبِيًّا لِيُنْذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

۶ و انسانلار، محشره ییغیلان وقت[او بوتلر] اونلار دوشمن اولارلار و اونلارین عبادتینی انکار ائدرلر.

۷ و بیزیم آچیق–آیدین آیه لریمیز اونلارا اوخوندوغو زمان، حق اونلارا گلدیکده اونو (حقّی) انکار ائدیب دئیرلر: «بو، آچیق–آشکار بیر سئحردیر».

۸ و یا دئیرلر: «["محمّد"] اؤزوندن اونو اویدوروبدور». دئ: «اگر اونو من اؤزومدن اویدورموشامسا، منی آللهین [جزاسیندان قورتارماغا] هئچ بیر شئیه مالک دئییل سینیز. او سیزین [قرآن حقّینده] گیریشدیگینیز [افترالاری] داها یاخشی بیلیر. منیمله سیزین آرانیزدا اونون شاهید اولماسی کفایتدیر. او، چوخ باغیشلایاندیر؛ مهرباندیر».

۹ دئ: «من، پیغمبرلرین ایلکی دئییلم، منه و سیزه نه لر ائدیله جگینی بیلمیرم. منه وحی اولوناندان غیری بیر شئیه من تابع دئییلم و من آنجاق آچیق–آشکار خبردارلیق ائده نم».

۱۰ دئ: «منه بیر دئیین گؤروم، اگر [بو قرآن] آلله طرفیندن اولسا و سیز ده اونو انکار ائتسه نیز و بنی اسرائیلدن بیر شاهید ده بونون بیر بنزه رینه شاهیدلیک ائدیب اونا ایمان گتیرمیشسه و سیز ده تکبّرلوک گؤسترسه نیزسه، [بو حالدا ظلمکارلاردان اولمازسینیزمی؟]. شبهه سیز کی، آلله ظلمکار قؤمو هدایت ائتمز».

۱۱ کافرلر مؤمنلرین حقّینده دئیرلر: «اگر [بو دینده] بیر خئیر اولسایدی، اونلار بیزدن قاباغا دوشه بیلمزدیلر». و اونونلا هدایت تاپمادیقلاری زمان دئیرلر: «بو، کهنه بیر یالاندیر».

۱۲ و قرآندان قاباق موسانین کتابی رهبر و رحمت اولاراق وار ایدی و بو [قرآن] ظلم ائدنلری قورخوتماق و یاخشی ایش گؤرنلره بشارت وئرمک اوچون عربجه گؤندریلمیش و [اؤزوندن قاباقکیلاری] تصدیق ائدن بیر کتابدیر.

۱۳ شبهه سیز کی: «ربّیمیز آللهدیر»، –دئین سونرا [سؤزلری اوستونده] محکم دورانلارین هئچ بیر قورخوسو یوخدور. اونلار محزون دا اولمازلار.

۱۴ بونلار، جنّت اهلی اولوب ائتدیکلری عمللرین جزاسی اولاراق، اورادا ابدی قالاجاقلار.

وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا ۖ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
كُرْهًا ۖ وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ
سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ
وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي ۖ إِنِّي
تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ
أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَن سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ ۖ وَعْدَ
الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ
أُفٍّ لَّكُمَا أَتَعِدَانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِن قَبْلِي وَهُمَا
يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ آمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَٰذَا
إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ
قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٨﴾ وَلِكُلٍّ
دَرَجَاتٌ مِّمَّا عَمِلُوا ۖ وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَيَوْمَ
يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ
الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُم بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

۱۵ بیز آتا_آناسینا یاخشیلیق ائتمگی انسانا تاپشیردیق. [چونکی]آناسی اونو زحمتله [بطنینده] داشیمیش و زحمتله دوغموشدور و اونون [آنا بطنینده] حمل ائدیلمه‌سی و سوددن کسیلمه‌سی اوتوز آیدیر. نهایت بؤیویوب کمالا چاتدیغی و قیرخ یاشینا دولدوغو زمان، دئیر کی: «پروردگارا! منیم اؤزومه و آتا_آناما وئردیگین نعمتینه شکر ائتمگه و سنین بیه‌ندیگین صالح عمللری یئرینه یئتیرمگه منی موفّق ائله! منیم اوچون نسلیمی ده اصلاح ائت! حقیقتاً، من سنین درگاهینا تؤبه ائتمیشم و من تسلیم اولانلاردانام».

۱۶ بئله‌لری ائتدیکلری عمللرین داها یاخشی‌سینی قبول ائده‌جگیمیز و گناهلارینداان کئچه‌جگیمیز و اؤزلرینه وئریلن دوغرو وعده اولاراق جنّت اهلی ایچریسینده اولاجاق کیمسه‌لردیرلر.

۱۷ آتا_آناسینا: «اوفّ اولسون سیزه! مندن قاباق نئچه نسللر گلیب_ گئتدیگی حالدا، منیم دیریلیب_ چیخاریلاجاغیمی منه وعد ائدیرسینیزمی؟» _دئین کیمسه‌یه، آتا_آناسی آلله‌ها سیغیناراق دئیرلر: «آی یازیق! ایمان گتیر! شبهه‌سیز کی، آلله‌هین وعده‌سی حقدیر»، [لاکین اوغول] جواب وئرر: «بو، اوّلکیلرین اویدوردوقلاری افسانه‌لردن غیری بیر شئی دئییلدیر».

۱۸ بئله‌لری اؤزلریندن قاباق، جنّ‌دن و انساندان گلیب_گئتمیش امّتلرله بیرلیکده حقلرینده عذاب سؤزونون دوغرولدوغو کیمسه‌لردیر. شبهه‌سیز کی، اونلار زیانا اوغرایانلاردیر.

۱۹ و اونلارین هر بیری اوچون ائتدیکلری عمللردن دولایی درجه‌لر واردیر. [آلله] اونلارا حقسیزلیک اولماداان عمللری‌نین عوضینی وئره‌جکدیر.

۲۰ کافرلر اودا توتولاجاقلاری گون [اونلارا دئییلر کی] : «سیز دنیا حیاتینیزدا بوتون یاخشیلیقلارینیزی آرادان آپاردینیز و اونلاردان فایدالاندینیز، ایندی بو گون یئر اوزونده ناحق یئره تکبّرلوك گؤستردیگینیز و فاسق کیمسه‌لر اولدوغونوز اوچون روسوای ائدیجی بیر عذاب ایله جزالاندیریلاجاقسینیز».

وَاذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ
النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ
عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢١﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ آلِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا
تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾ قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ
مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَٰكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا
مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا هَٰذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا ۚ بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ
بِهِ ۖ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾ تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا
لَا يُرَىٰ إِلَّا مَسَاكِنُهُمْ ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾
وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا
وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ
وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ
مِنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾ فَلَوْلَا
نَصَرَهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً ۖ
بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ ۚ وَذَٰلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

۲۱ [یا محمّد!] عاد قؤمونون قارداشی [اولان هود پیغمبری] خاطرلا! اوندان قاباق و اوندان سونرا نئچه ـ نئچه خبردارلیق ائدن گلیب ـ گئتدیگی احقافداکی قؤمونه خبردارلیق ائدرك : «آلّلهدان غیریسینه عبادت ائتمه یین، من، سیزین اوچون بؤیوك بیر گونون عذابیندان قورخورام» ، ـ دئدی.

۲۲ دئدیلر : «سن بیزی تانریلاریمیزدان آییرماق اوچون گلیبسنمی؟ اگر دوغرو دانیشانلاردانسان، بیزه وعده وئردیگینی گتیر!»

۲۳ دئدی: «علم آنجاق آلّله یانیندادیر. من سیزه اؤز رسالتیمی چاتدیریرام. من سیزی جاهللیک ائدن بیر قؤم گؤرورم».

۲۴ اونلار، وادیلرینه طرف اوز توتوب بولود کیمی گلن [عذابی] گؤردوکده دئدیلر : «بو بیزه یاغیش یاغدیراجاق بولوددور». [پیغمبر دئدی] : «خیر، بو سیزین قاریخدیغینیز شئیدیر. بیر کولکدیر کی، اوندا آغریلی عذاب واردیر»،

۲۵ «کی، اؤز ربّی نین امری ایله هر شئیی محو ائدر». دؤنوب ائله بیر حالا دوشدولر کی، اؤلرینندن غیری بیر شئی گؤرونموردو. بیز، بئله لیکله گناهکار قؤمو جزالاندیراریق.

۲۶ حقیقتاً، سیزه وئرمه دیگیمیز امکانلاری اونلارا وئرمیشدیک. اونلارا قولاقلار، گؤزلر و قلبلر وئرمیشدیک، لاکین نه قولاقلاری، نه گؤزلری و نه ده قلبلری اونلارا هئچ بیر فایدا وئرمه دی. چونکی اونلار آلّلهین آیه لرینی انکار ائدیردیلر. مسخره یه قویدوقلاری شئی اونلارین اؤزلرینی توتدو.

۲۷ و دوغرودان بیز سیزین اطرافینیزداکی شهرلری (اؤلکه لری) محو ائتدیک و بلکه دؤنسونلر دئیه آیه لری دؤندریب [تکرار] دئدیک.

۲۸ بس نه اوچون آلّلهدان غیری و آلّلها یاخینلاشماق مقصدی ایله اؤزلرینه تانری قبول ائتدیکلری کیمسه لر اونلارا کؤمک ائتمه دی؟ عکسینه، اونلارین گؤزلریندن ایتدیلر. بو، اونلارین یالانی و اویدورموش اولدوقلاری شئیدیر.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾ يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾ وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٢﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾ فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ بَلَاغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

سورة محمد عليه السلام مدنية وهي ثمان وثلاثون آية

۲۹ و خاطرلا کی، بیز جنلردن بیر دسته سینی سنین یانینا یوللاندیردیق کی، قرآنی ائشیتسینلر؛ اونلار اونا حاضر اولدوقدا [بیر ـ بیرلرینه] دئدیلر: «ساکت اولون!» قورتاردیقدان سونرا، اؤز قؤملری نین یانینا خبردارلیق ائدیجی اولاراق قاییتدیلار.

۳۰ اونلارا دئدیلر: «ای بیزیم قؤمومز! بیز موسادان سونرا نازل ائدیلمیش، اؤزوندن قاباقکیلاری تصدیق ائدن، حقّه و دوغرو یولا هدایت ائدن بیر کتابین [آیه لرینی] ائشیتدیک».

۳۱ «ای بیزیم قؤمومز! آللهین ائلچی سینی قبول ائدین و اونا ایمان گتیرین کی، [الله] سیزین گناهلارینیزی باغیشلاسین و سیزی آغریلی عذابدان آماندا ساخلاسین».

۳۲ آللهین ائلچی سینی قبول ائتمه ین شخص [بیلسین کی،] یئر اوزونده قاچاجاق بیر یئری یوخدور و اونون اوچون اوندان (آللهدان) غیری کؤمکچیلر اولماز. بئله لری آچیق ـ آشکار بیر ضلالت ایچینده دیرلر.

۳۳ مگر گؤمورلرمی کی، گؤیلری و یئری یارادان و اونلاری یاراتماقدا عاجزلیک گؤسترمه ین آلله اؤلولری دیریلتمگه ده قادردیر؟ بلی، او، هر ایشه قادردیر.

۳۴ کافرلر اودا توتولدوقلاری گون [اونلاردان سوروشولاجاقدیر]: «مگر بو حق دئییلمی؟» دئیرلر: «بلی، آند اولسون ربّیمیزه [دوغرودور]». بویورار: «ائله ایسه انکار ائتدیگینیزه گؤره دادین عذابی!»

۳۵ [یا محمّد!] اولوالعزم (شانلی) پیغمبرلرین صبر ائتدیکلری کیمی صبر ائت! اونلار اوچون [عذابین] تئز گلمه سینه قاریشما! اونلار وعده وئریلدیکلری عذابی گؤره جکلری گون، بیر گونون بیر ساعتیندن آرتیق قالمادیقلارینی ساناجاقلار. بو، خبردارلیقدیر. مگر فاسق قؤمدن غیری هلاک ائدیلیرمی؟

محمّد سوره سی [۴۷]

بو سوره قرآن ـ کریمین قیرخ یئددینجی سوره سیدیر،
مدینه ده نازل اولموش و (۳۸) آیه دیر.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ ۙ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا
اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ﴿٣﴾
فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا أَثْخَنْتُمُوهُمْ
فَشُدُّوا الْوَثَاقَ ۙ فَإِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ
أَوْزَارَهَا ۚ ذَٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَٰكِنْ لِيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ
بِبَعْضٍ ۗ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٤﴾ سَيَهْدِيهِمْ
وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ﴿٦﴾ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾
وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا لَهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٨﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ
كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٩﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ
فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۖ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا
﴿١٠﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَىٰ لَهُمْ ﴿١١﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ کافرلرین و [انسانلاری] آللّه یولوندان ساخلایانلارین عمللرینی [آللّه] بوشا چیخاردار.

۲ و ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلرین و "محمّده" ربّلریندن حقّ اولاراق نازل ائدیلن [قرآنا] اینانانلارین پیسلیکلرینی اؤرتر و اونلارین احوالینی اصلاح ائدر.

۳ بو، اونا گؤره دیر کی، کافرلر باطله اویموش، ایمان گتیرنلر ایسه ربّلریندن گلن حقّه تابع اولموشلار. آللّه انسانلارا، اؤزلرینه دایر مثللری بئله چکیر.

۴ کافرلرله [دؤیوشده] قارشیلاشدیغینیز زمان بویونلارینی ووروب ایشدن سالین، اونلارا غالب گلدیکده بند-بره نی محکم باغلایین و داها سونرا یا اونلارا منّت قویوب [آزاد ائدین] و یا ساواش آغیرلیقلارینی یئره قویانا قده‌ر فدیه آلین. بودور [آللّهین امری]. اگر آللّه ایسته سیدی، اونلاردان انتقام آلاردی، لاکین [بئله ائتمک] بعضی نیزی بعضی نیزله امتحان ائتمک اوچوندور. آللّه یولوندا اؤلدورولنلره [گلدیکده] ایسه اونلارین عمللرینی [آللّه] اصلا زای ائتمیه جکدیر.

۵ تئزلیکله اونلاری هدایت ائده جک و اونلارین احوالینی اصلاح ائده جک.

۶ و اونلاری تانیتدیردیغی جنّته داخل ائده جکدیر.

۷ ای ایمان گتیرنلر! اگر آللّها کؤمک ائده سینیز، آللّه سیزه کؤمکلیک ائدر و آیاقلارینیزی ثابتلشدیرر.

۸ کافرلر ایسه، [قوی] ییخیلدیقلاری یئردن دورا بیلمه سینلر! اونلارین عمللرینی [آللّه] بوشا چیخاردار.

۹ بو، اونا گؤره دیرکی، آللّهین نازل ائتدیگینی خوشلامادیلار و آللّه اونلارین عمللرینی پوچ ائتدی.

۱۰ مگر یئر اوزونده هئچ گزیب-دولانمادیلار کی، اؤزلریندن قاباقکیلارین آخر-عاقبتی نین نئجه اولدوغونو گؤرسونلر. آللّه اونلاری دارما-داغین ائتدی. کافرلر اوچون ده بئله آخر-عاقبت واردیر.

۱۱ بو، اونا گؤره دیر کی، آللّه ایمان گتیرنلرین مولاسیدیر و کافرلرین هئچ بیر مولاسی یوخدور.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنِفًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ ﴿١٧﴾ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرَاهُمْ ﴿١٨﴾ فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ﴿١٩﴾

۱۲ آللّه ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلری آلتیندان آرخلار آخان جنّتلره داخل ائیدر. کافرلر ایسه [دنیادا] فایدالانیرلار، حیوانلارین یئدیکلری کیمی یئییرلر. [جهنّم] اودو اونلارین مسکنی دیر.

۱۳ [یا محمّدا!] سنی چیخارتدیغی (سن چیخدیغین) شهردن داها گوجلو نئچه‌ـنئچه شهرلر وار ایدی کی، اونلاری بیز هلاك ائتدیک و اؤزلرینه ده بیر کؤمکچی اولمادی.

۱۴ مگر ربّی طرفیندن بیر دلیلی اولان شخص، پیس عملی اؤزونه یاخشی گؤستریلن و هواـهوسلرینه اویانلار کیمی دیرمی؟

۱۵ تقوالیلارا وعده وئریلن و ایچینده رنگی، اییی ده‌ییشمه‌ین سودان، دادی ده‌ییشمه‌ین سوددن، ایچنلره لذّت وئرن شرابدان و سوزمه بالدان آرخلار [جاری اولان]، هر نوع میوه‌لر [تاپیلان] و ربّلریندن اونلارا مغفرت اولان جنّته‌کی بیر کیمسه، اوددا دایمی اولان، قاینار سو ایچیریلیب باغیرساقلاری پارچاـپارچا اولان کیمسه کیمی دیرمی؟

۱۶ [یا محمّدا!] اونلارین (منافقلرین) ایچریسینده سنه قولاق آسیب سنین یانیندان چیخیب گئدن زمان اؤزلرینه علم وئریلمیش کیمسه‌لره: «ایندیجه نه دئدی بو؟» ـدئین کیمسه‌لر ده واردیر. بونلار، آللهین، قلبلرینه مؤهور ووردوغو و اؤز نفسلرینه اویموش کیمسه‌لردیر.

۱۷ هدایته چاتانلار ایسه، آللّه، اونلارین هدایتینی آرتیرار و اونلارین تقوالارینی عطا ائدر.

۱۸ مگر اونلار قیامتین غفلتاً اونلارا گلمه‌سیندن غیری بیر شئی گؤزله‌ییرلر؟ دوغروردان دا اونون علامتلری ظاهر اولوبدور. او حالدا [گؤزله‌دیکلری قیامت] اونلارا گلدیگی زمان مگر نئچه عبرت آلاجاقلار؟

۱۹ بیل کی، آللهدان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. گناهلارین اوچون، مؤمن کیشیلر و مؤمن آروادلار اوچون مغفرت (باغیشلانما) دیله! آللّه دولانیب گزدیگینیز یئری ده، دایانیب دوردوغونوز یئری ده بیلیر.

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ
وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ
نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأَوْلَىٰ لَهُمْ ﴿٢٠﴾ طَاعَةٌ وَقَوْلٌ
مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ
﴿٢١﴾ فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا
أَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعْمَىٰ
أَبْصَارَهُمْ ﴿٢٣﴾ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا
﴿٢٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ
لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ ﴿٢٥﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ
﴿٢٦﴾ فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَدْبَارَهُمْ ﴿٢٧﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهَ
وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ
فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ ﴿٢٩﴾

۲۰ ایمان گتیرنلر دئییرلر : «نه اوچون [جهاد حقّینده] بیر سوره نازل اولمور؟» ایچینده دؤیوش حقّینده سؤز گئتدیگی محکم بیر سوره نازل ائدیلدیگی زمان، قلبلرینده مرض اولانلارین، اؤلوم [قورخوسوندان] هوشونو ایتیرمیش آداملار کیمی سنه باخدیقلارینی گؤره‌رسن. آمما اونلارا داها یاخشی اولان شئی–

۲۱ اطاعت ائتمک و یاخشی سؤز دئمکدیر. ایش قطعی اولان زمان آللَها صادق اولسالار، اونلارا داها یاخشی اولار.

۲۲ [ای منافقلر!] اگر حؤکمرانلیق آلینیزه دوشسه یئرده فتنه–فساد سالارسینیز و قوهوملوق باغلارینی قیرارسینیز.

۲۳ بونلار، آللَهین لعنت ائتدیگی، قولاقلارینی کار و گؤزلرینی کور ائتدیگی کیمسه‌لردیر.

۲۴ اونلار قرآنی دوشونمورلرمی؟ یوخسا قلبلرینه قیفیل وورولموشدور؟

۲۵ شبهه‌سیز کی، اؤزلرینه هدایت بللی اولاندان سونرا داللارینا دؤننلره، شیطان [گناهی] خوش گؤستردی و اونلاری اوزون –اوزادی آرزولارا سالدی.

۲۶ بو، اونلارین، آللَهین نازل ائتدیگینی خوشلامایانلارا (یهودیلره) : «بیز بعضی ایشلرده اطاعت ائده‌جه‌ییک»، –دئمه‌لرینه گؤره‌دیر. آللَه ایسه اونلارین بوتون سرلرینی بیلیر.

۲۷ [اؤلوم قورخوسوندان ساواشدان قاچانلارین] ملکلر اونلارین اوزلرینه و کورکلرینه وورا–وورا جانلارینی آلاندا حاللاری نئجه اولاجاق؟

۲۸ بو، اونا گؤره‌دیر کی، آللَهی غضبلندیردیگی شئیه اویورلار و اونون راضی‌لیغینی خوشلامیرلار. آللَه ایسه اونلارین عمللرینی پوچ ائدیر.

۲۹ یوخسا قلبلرینده مرض اولانلار ائله گمان ائدیرلر کی، آللَه اونلارین کین–کدورتلرینی آشکار ائتمه‌یه‌جکدیر؟

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ
الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ
مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى لَنْ
يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحْبِطُ أَعْمَالَهُمْ ﴿٣٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٣﴾ إِنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾ فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلْمِ وَأَنْتُمُ
الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتِرَكُمْ أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٥﴾ إِنَّمَا الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ
وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ ﴿٣٦﴾ إِنْ يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوا
وَيُخْرِجْ أَضْغَانَكُمْ ﴿٣٧﴾ هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخَلُ وَمَنْ يَبْخَلْ فَإِنَّمَا يَبْخَلُ عَنْ
نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ
قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ ﴿٣٨﴾

۳۰ اگر بیز ایسته سک اونلاری سنه گؤستره ریک، سن ده اونلاری سیمالاریندان تانییارسان و اونلاری دانیشیق طرزلریندن ده مطلق تانییارسان. آلله سیزین بوتون عمللرینیزی بیلیر.

۳۱ بیز سیزی مطلق امتحانا چکیریک کی، ایچرینیزده کی مجاهدلری و صبر ائدنلری آییرد ائدك. سیزه دایر خبرلری ده یوخلایاجاغیق.

۳۲ شبهه سیز کی، کافرلر و آلله یولوندان [جماعتی] ساخلایانلار و هدایت اؤزلرینه بللی اولاندان سونرا پیغمبره قارشی چیخانلار (پیغمبرله اوز—اوزه دورانلار) آللها هئچ بیر ضرر یئتیره بیلمزلر. تئزلیکله آلله اونلارین بوتون عمللرینی پوچ ائده جک.

۳۳ ای ایمان گتیرنلر! آللها اطاعت ائدین و پیغمبره [ده] اطاعت ائدین! عمللرینیزی زای ائتمه یین!

۳۴ کافرلری و [جماعتی] آللهین یولوندان ساخلایانلاری و سونرا کافر اولاراق اؤلنلری، آلله اصلا —اونلاری— باغیشلامایاجاقدیر.

۳۵ بونا گؤره ده سست اولماییین و اوستون (غالب) گلدیگینیز زمان [کافرلری] باریشیغا چاغیرماییین! آلله سیزینله دیر. او، سیزین عمللرینیزی [اجرسیز] بوراخماز.

۳۶ شبهه سیز کی، دنیا حیاتی اویون—اویونجاقدیر. اگر ایمان گتیره سینیز و پرهیزکارلیق ائده سینیز [آلله] سیزین اجرلرینیزی وئره جکدیر. و او بوتون مالّلارینیزی سیزدن ایسته مز.

۳۷ اگر اونو سیزدن ایسته سه و اونون اوزه رینده تأکید ائتسه، سیز خسیس لیک ائدرسینیز، او دا کین—کدورتینیزی ظاهره چیخاردار.

۳۸ خبردار اولون! سیزلر آلله یولوندا انفاق ائتمگه چاغیریلان کیمسه لرسینیز. سیزدن [هله ده] خسیس لیک ائدنلر واردیر. هر کس خسیس لیک ائتسه، آنجاق اؤزو اوچون خسیس لیک ائتمیش اولار. آلله مستغنی دیر و سیز یوخسولسونوز. اگر اوز دؤندرسه نیز، آلله سیزین یئرینیزه آیری بیر قؤم گتیرر. سونرا اونلار سیزین کیمی اولمازلار.

سورة الفتح مدنية وهي تسع وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

انا فتحنا لك فتحا مبينا ﴿١﴾ ليغفر لك الله ما تقدم من ذنبك
وما تاخر ويتم نعمته عليك ويهديك صراطا مستقيما
﴿٢﴾ وينصرك الله نصرا عزيزا ﴿٣﴾ هو الذي انزل السكينة في قلوب
المؤمنين ليزدادوا ايمانا مع ايمانهم ولله جنود السموات
والارض وكان الله عليما حكيما ﴿٤﴾ ليدخل المؤمنين والمؤمنات
جنات تجري من تحتها الانهار خالدين فيها ويكفر عنهم سيئاتهم
وكان ذلك عند الله فوزا عظيما ﴿٥﴾ ويعذب المنافقين والمنافقات
والمشركين والمشركات الظانين بالله ظن السوء عليهم دائرة
السوء وغضب الله عليهم ولعنهم واعد لهم جهنم وساءت
مصيرا ﴿٦﴾ ولله جنود السموات والارض وكان الله عزيزا حكيما
﴿٧﴾ انا ارسلناك شاهدا ومبشرا ونذيرا ﴿٨﴾ لتؤمنوا بالله ورسوله
وتعزروه وتوقروه وتسبحوه بكرة واصيلا ﴿٩﴾

فتح سوره سی [۴۸]

بو سوره قرآن ـ کریمین قیرخ سککیزینجی سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۲۹) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ بیز [یا محمّد!] سنین اوچون آچیق ـ آیدین بیر فتح (ظفر) نصیب ائتدیک.

۲ کی، آللّه سنین [امّتی نین] اوّلکی و سونراکی گناهلارینی [سنین خاطرینه] باغیشلاسین، سنه اؤز نعمتینی تاماملاسین و سنی دوغرو یولا هدایت ائله سین.

۳ آللّه سنه عزّتلی بیر ظفرله کؤمک ائده جکدیر.

۴ مؤمنلرین ایمانلاری نین اوستونه ایمان آرتیرماق اوچون اونلارین قلبلرینه آرخاینلیق نازل ائدن اودور. گؤیلرین و یئرین اوردولاری آللّهیندیر. آللّه بیلندیر، حکمت صاحبی دیر.

۵ [بو اونا گؤره دیر] کی، آللّه مؤمن کیشیلری و مؤمن قادینلاری ابدی قالاجاقلاری، آلتیندان آرخلار آخان جنّتلره داخل ائتسین و اونلارین گناهلارینی اؤرتسون. و بو، آللّه یانیندا بؤیوك سعادتدیر.

۶ [هم ده] آللّه حقّینده بد گمان، بد نیّت اولان منافق کیشیلری و منافق قادینلاری، مشرك کیشیلری و مشرك قادینلاری عذاب ائتسین. اونلارین پیس نیّتلری اؤز باشلارینا گلیب، آللّه اونلارا غضب ائدیب، اونلارا لعنت ائله ییب و اونلار اوچون جهنّمی حاضرلاییبدیر. نئجه ده پیس بیر یئردیر اورا.

۷ گؤیلرین و یئرین اوردولاری آللّهیندیر و آللّه عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۸ [یا محمّد!] بیز سنی شاهید، بشارتچی وخبردارلیق ائدن شخص اولاراق گونده ردیک ـ

۹ کی، آللّها و اونون پیغمبرینه ایمان گتیره سینیز و اونو (پیغمبری) بؤیوك بیلیب حؤرمتینی ساخلایاسینیز و آللّهی سحر ـ آخشام تسبیح ائده سینیز.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللَّهَ
فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا
أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا
أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾
بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا
وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ
قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا
﴿١٤﴾ سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا
ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ
قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَٰلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ
تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

۱۰ شبهه‌سیز کی، سنه بیعت ائدنلر ، اصلینده آللّها بیعت ائدیرلر. آللّهین آلی اونلارین آللرینئن اوسته‌دیر. هر کس عهدینی پوزسا، اصلینده اؤز علیهینه پوزموش اولور و هر کس آللّهلا باغلادیغی عهده صادق قالسا، تئزلیکله [آللّه] اونا بؤیوك اجر وئرر.

۱۱ دالی قالیب [جهادا گئتمه‌ین] بدویلر سنه دئیرلر : «بیزیمماللاریمیز و عائله‌میز بیزی مشغول ائتدی، بیزیم باغیشلانماغیمیزی ایسته!» اونلار دیللری ایله قلبلرینده اولمایان بیر شئیی سؤیله‌ییرلر. دئ: «اگر آللّه سیزه بیر ضرر گلمه‌سینی ایسته‌سه و یا سیزه بیر منفعت چاتدیرماق اراده ائتسه، اونون قاباغینی کیم آلا بیلر؟ بلی آللّه سیزین ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر».

۱۲ «یوخسا سیز ائله گمان ائدیردینیز کی، پیغمبر و مؤمنلر بیر داها اؤز عائله‌لرینه [طرف] قاییتمایاجاقلار؟ بو، سیزین قلبلرینیزده خوش جلوه‌لنمیشدی، پس فکره دوشدونوز و هلاك اولمالی بیر قؤم اولدونوز».

۱۳ و هر کس آللّها و اونون پیغمبرینه ایمان گتیرمسه، [بیلسین کی،] حقیقتاً، بیز کافرلره آلوولو اود حاضیرلامیشیق.

۱۴ گؤیلرین و یئرین حؤکمرانلیغی آللّها مخصوصدور. ایسته‌دیگینی باغیشلایار و ایسته‌دیگینه عذاب وئرر. آللّه چوخ باغیشلایاندیر و مهرباندیر.

۱۵ سیز غنیمت آلماغا باشلادیغینیز زمان [جبهه‌دن] آرخادا قالانلار دئیه‌جکلر : «قویون بیز [ده] سیزینله گلک». اونلار آللّهین حؤکمونو ده‌ییشدیرمک ایسته‌ییرلر. دئ: «بیزیمله اصلا گلمزسینیز. آللّه دا بوندان قاباق بئله بویوروبدور». تئزلیکله دئیه‌جکلر : «اصلینده سیزین بیزه پاخیل‌لیغینیز گلیر». خیر [بئله دئییل]، اونلارین آز بیر کیمسه‌لریندن ساوایی یاخشی آنلامیرلار.

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ ۖ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا ۖ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾ لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ ۗ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾ وَعَدَكُمُ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَٰذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾ وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾ وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوُا الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾ سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

۱۶ [جهاددان] دالی قالان بدویلره دئ: «تئزلیکله چوخ گوجلو بیر قؤمله ووروشماغا چاغیریلاجاقسینیز کی، سیز اونلارلا ووروشاجاقصینیز و یا اونلار مسلمان اولاجاقلار. اگر اطاعت ائتسه نیز آلله سیزه گؤزه‌ل أجر وئره جکدیر. یوخ اگر بوندان قاباق دؤنوکلوك ائتدیگینیز کیمی دؤنوکلوك ائتسه نیز، سیزه آغریلی بیر عذابلا عذاب وئره جکدیر.

۱۷ [جهادا گئتمه مکده] کورا گناه یوخدور، توپالا ــ آخساغا گناه یوخدور، ناخوشا گناه یوخدور. هر کس آللها و اونون پیغمبرینه اطاعت ائتسه، [آلله اونو] آلتیندان آرخلار آخان جنّته داخل ائدر و هر کس دؤنوکلوك ائتسه، [آلله] اونو آغریلی بیر عذابلا عذاب وئرر.

۱۸ شبهه سیز کی، آغاج آلتیندا سنه بیعت ائتدیکلری زمان ، آلله مؤمنلردن راضی اولدو. آلله اونلارین اورکلرینده اولانی بیلیردی و اونلارا آرخاییتلیق نازل ائتدی و یاخین بیر ظفری اونلارا أجر اولاراق نصیب ائتدی.

۱۹ و [هم ده] چوخلو غنیمتلر ــ کی، اونلاری ــ آلاجاقلار. آلله عزّت و حکمت صاحبی دیر.

۲۰ آلله سیزه چوخ ــ چوخ غنیمتلر وعده وئریبدیر کی، سیز اونلاری اله گتیره جکسینیز و بو [غلبه نی] سیزین اوچون قاباغا سالدی و [مخالف] انسانلارین الینی سیزدن کسدی کی، بو مؤمنلر اوچون بیر علامت اولسون و سیزی دوغرو یولا هدایت ائتسین.

۲۱ هله اله کئچیره بیلمه دیگینیز آیری [غنیمتلرده واردیر] کی، آلله اونلاری احاطه ائدیبدیر. آلله هر ایشه قادردیر.

۲۲ اگر کافرلر سیزینله دؤیوشه گیریشسه لر، آرخا چئویریب قاچاجاقلار. سونرا دا بیر دوست و بیر کؤمکچی تاپا بیلمزلر.

۲۳ بو، آللهین اوّلدن قویدوغو قانوندور و آللهین قانونوندا هئچ بیر ده‌یشیکلیک تاپا بیلمزسن.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ
مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرًا ﴿٢٤﴾ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَالْهَدْيَ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ ۚ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ
مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَئُوهُمْ فَتُصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ
بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا
فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَىٰ
وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا
﴿٢٦﴾ لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ ۖ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ
الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ
لَا تَخَافُونَ ۖ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَٰلِكَ فَتْحًا
قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ
الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

۲۴ سیزی اونلارا غالب ائدندن سونرا مکّه وادیسینده اونلارین اللرینی سیزدن و سیزین اللرینیزی اونلاردان چکن (ساخلایان) اودور. آلله سیزین ائتدیکلرینیزی گؤره‌ندیر.

۲۵ اونلار کافر اولاراق سیزی مسجدالحرامدان ساخلایانلار، توتولوب باغلانیلان قوربانلیقلاری اؤز محلّینه گتدیب چاتماغینا قویمایانلاردیرلار. اگر اورادا تانیمادیغینیز مؤمن کیشیلر و مؤمن قادینلاری بیلمه‌دن آیاق آلتینا آلیب أزمک و بو اوزدن سیزین ویزر—وابال آلتیندا قالیب قینانماق احتمالی اولماسایدی [آلله دؤیوشمگه مانع اولمازدی]. بو، آللهین ایسته‌دیگینی اؤز رحمتینه داخل ائتمه‌سی اوچوندور. اگر اونلار (کافرلر و مؤمنلر) بیر—بیرندن سئچیلیب آیریلمیش اولسایدیلار، بیز اونلاردان کافر اولانلاری آغریلی بیر عذاب ایله ائده‌ردیک.

۲۶ او زمان کی، کافرلر اورکلرینده‌کی غیرت دویغوسونو، جاهلیّت تعصّوبونه چئویردیلر، آلله پیغمبرینه و مؤمنلره اؤز آرخایین‌لیغینی نازل ائتدی و اونلاری تقوا کلمه‌سینه (حؤکمونه)صادق ساخلادی، اونلار ایسه اونا لاییق و اونون اهلی ایدیلر. و آلله هر ایشه عالیمدیر.

۲۷ حقیقتاً، آلله، پیغمبری‌نین رؤیاسینی دوٗغرولتدو: سیز انشاءالله امن—آمانلیق ایچینده، باشینیزی قیرخمیش و ساچینیزی قیسالتمیش و قورخوسوز حالدا مسجدالحراما داخل اولاجاقسینیز. آلله سیزین بیلمه‌دیکلرینیزی بیلیر. او، بوندان قاباق تئزلیکله بیر غلبه ده بخش ائده‌جکدیر.

۲۸ بوتون دینلره اوستون ائتمک اوچون هدایتله و حقّ دین ایله پیغمبرینی گؤنده‌رن اودور. آللهین شاهید اولماسی کفایتدیر.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ۚ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ۖ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا ۖ سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ۚ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَاةِ ۚ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ ۗ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

سورة الحجرات مدنية وهي ثماني عشرة آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ ۚ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

۲۹ "محمّد" آللّهین پیغمبریدیر. اونونلا بیرلیکده اولانلار کافرلره قارشی چوخ آجیقلی، بیر–بیرلرینه ایسه مهرباندیرلار. سن اونلاری رکوع ائدن، سجده یه دوشن، آللّهین فضل–مرحمتینی و راضیلیغینی دیله ین گؤره رسن. اونلارین علامتی اوزلرینده [آلنیکلری] سجده لرین ایز–اثریدیر. بو اونلارین توراتداکی وصفی دیر. انجیلده کی وصفلری ایسه گؤیرمیش اکین کیمیدیر کی، [اکینچی] اونو بسله ییب قوّتلندیرمیش، او دا بؤیویوب گؤوده سی (ساقه سی) اوستونده دوراراق اکینچیلری تعجّبلندیریر. [مؤمنلرین بوجور گونو–گوندن دیرچلمه سی و آللّهین مؤمنلری چوخالدیب گوجلندیرمه سی ده] کافرلری آجیقلاندیریر. آللّه اونلاردان ایمان گتیریب یاخشی ایشلر گؤرنلره مغفرت و بؤیوك اجر وعده وئریبدیر.

حجرات سوره سی [۴۹]

بو سوره قرآن–کریمین قیرخ دوققوزونجو سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۱۸) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ ای ایمان گتیرنلر! آللّهدان و پیغمبردن قاباغا دوشمه یین! آللّهدان قورخون! حقیقتاً، آللّه ائشیدندیر و بیلندیر.

۲ ای ایمان گتیرنلر! سسلرینیزی پیغمبرین سسیندن اوجا ائله مه یین و بیر–بیرینیزله اوجادان دانیشدیغینیز کیمی اونونلا اوجادان دانیشمایین کی، مبادا عمللرینیز اؤزونوز بیلمه دن پوچا چیخا!

۳ آللّهین پیغمبری نین یانیندا سسلرینی قیساراق دانیشانلارین قلبلرینی آللّه پرهیزکارلیقدان اؤترو امتحانا چکیبدیر. اونلار اوچون مغفرت و بؤیوك اجر واردیر.

۴ شبهه سیز کی، سنی حجره لرین (اوتاقلارین) آرخاسیندان چاغیرانلارین چوخونون عقلی کسمیر.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّىٰ تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ۚ وَاللَّهُ

غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَإٍ

فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ

﴿٦﴾ وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ ۚ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ

الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ

وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ

﴿٧﴾ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٨﴾ وَإِن طَائِفَتَانِ

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا ۖ فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ

فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ ۚ فَإِن فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا

بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ

لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ

أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ ۖ

وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ ۖ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ

بَعْدَ الْإِيمَانِ ۚ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

۵ اگر اونلار، سنی اونلارین قاباقلارینا چیخدیغینا قده‌ر گؤزله سیدیلر، اونلارا داها یاخشی اولاردی. آللّه چوخ باغیشلایاندیر و مهرباندیر.

۶ ای ایمان گتیرنلر! اگر فاسق بیر شخص سیزه بیر خبر گتیرسه؛ اونو آراشدیرین! یوخسا بیلمه‌دن بیر قؤمه زیان وورار و سونرا ائتدیگینیز ایشه پشیمان اولارسینیز.

۷ بیلین کی، آللّهین پیغمبری سیزین ایچینیزده دیر. اگر او، بیر چوخ ایشلرده سیزه اطاعت ائتسه، چتینلیگه دوشرسینیز و لاکین آللّه سیزه ایمانی سئودیردی و اونو قلبلرینیزده زینتلی ائتدی، کفرو، فسقی و عصیانی سیزه چیرکین گؤستردی. محض بئله لر دوغرو یولدا اولانلاردیرلار.

۸ بو، آللّهین طرفیندن بیر مرحمت و نعمت‌دیر. آللّه بیلندیر و حکمت صاحبی دیر.

۹ اگر مؤمنلردن ایکی دسته بیر-بیریله ووروشسا، اونلاری باریشدیرین! اگر اونلاردان بیری او بیریسینه تجاوز ائتسه، او [تجاوزکارلا] آللّهین امرینه قاییدانا کیمی ووروشون! اگر قاییتسا، اونلارین آراسیندا عدالتله باریشیق یارادین! و انصافلا رفتار ائدین! چونکی آللّه انصافلیلاری دوست توتار.

۱۰ حقیقتاً، مؤمنلر قارداشدیرلار؛ بونا گؤره ده قارداشلارینیزین آرالاریندا صلح یارادین! آللّهدان قورخون! بلکه رحم ائدیله سینیز.

۱۱ ای ایمان گتیرنلر! هئچ بیر قؤم بیر قؤمو مسخره‌یه قویماسین، اولا بیلسین کی، بونلار اونلاردان (مسخره‌یه قویانلاردان) داها یاخشی اولسونلار. قادینلار دا دیگر قادینلاری مسخره یه قویماسینلار، اولا بیلسین کی، بونلار اونلاردان داها یاخشی اولسونلار. بیر-بیرینیزه عیب توتمایین! بیر-بیرینیزی پیس لقبلرله چاغیرمایین! ایمان گتیرندن سونرا فاسقلیک [آدینی توتماق بئله] نتجه ده پیس آددیر و هر کس تؤبه ائتمه‌میشسه، [بیلسین کی، اونلار] ظلمکاردیرلار.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ
وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ
أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ
﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَٰكِنْ قُولُوا
أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
﴿١٤﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ
يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتُعَلِّمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
﴿١٦﴾ يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ بَلِ اللَّهُ
يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

۱۲ ای ایمان گتیرنلر! بیز چوخ گمانلاردان چکینین! چونکی گمانلارین بعضیسی گناهدیر. [بیر—بیرینیزین سرّینی] آراشدیرماییـن! بعضینیز بعضینیزین غیبتینی ائتمه سین (بیر—بیرینیزین غیابیندا پیسلیگینی سؤیلمه یین!). سیزدن بیرینیز اؤلموش قارداشی نین آتینی یئمگه راضی اولارمی؟ سیز بوندان نفرت ائدرسینیز. آللهدان قورخون! شبهه سیز کی، آلله تؤبه لری قبول ائدن و مهرباندیر.

۱۳ ای انسانلار! بیز سیزی بیر کیشی و بیر قادیندان یاراتدیق و بیر—بیرینیزله تانیش اولوب آنلاشمانیز اوچون سیزی ملّتلره و قبیله لره آییردیق. حقیقتاً، آلله یانیندا سیزین لاپ حؤرمتلی اولانیز آللهدان لاپ چوخ قورخانیزدیر. شبهه سیز کی، آلله بیلندیر، هر شئیدن خبرداردیر.

۱۴ بدوی عربلر دئدیلر: «ایمان گتیردیک». دئ: «ایمان گتیرمه ییبسینیز»، فقط: «اسلامی قبول ائتدیک» ، —دئیین! ایمان هله سیزین قلبلرینیزه داخل اولمابیبدیر. اگر آللها و اونون پیغمبرینه اطاعت ائتسه نیز، آلله سیزین عمللرینیزدن بیر شئی اسکیلتمز. حقیقتاً، آلله چوخ باغیشلایاندیر، مهرباندیر».

۱۵ اصل مؤمنلر، آللها و اونون پیغمبرینه ایمان گتیریب هئچ شکّ—شبهه ائتمه ینلر و آلله یولونداماللاری و جانلاری ایله جهاد ائدنلردیر. دوغروچولار دا ائله بونلاردیرلار.

۱۶ دئ: «سیز دینینیزی آللها می، تانیتدیریرسینیز؟ حالبوکی آلله گؤیلرده و یئرده نه وارسا، هامیسینی بیلیر و آلله هر بیر شئیی بیلندیر».

۱۷ اونلار اسلامی قبول ائتدیکلرینه گؤره سنه منّت قویورلار، دئ: «اسلامی قبول ائتمه گینیزله منه منّت قویماییـن! خیر، اگر دوز دانیشانسینیزسا؛ [بیلین کی،] سیزی ایمانا هدایت ائتدیگینه گؤره اصلینده آلله سیزه منّت قویوبدور».

۱۸ حقیقتاً، آلله گؤیلرین و یئرین غیبینی بیلیر. آلله سیزین ائتدیکلرینیزی گؤره ندیر.

سورة ق مكية وهي خمس وأربعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

قٓ وَالْقُرْاٰنِ الْمَجِيدِ ﴿١﴾ بَلْ عَجِبُوٓا اَنْ جَآءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هٰذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾ ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذٰلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْاَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ ﴿٤﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ فَهُمْ فِي اَمْرٍ مَرِيجٍ ﴿٥﴾ اَفَلَمْ يَنْظُرُوٓا اِلَى السَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾ وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَاَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٧﴾ تَبْصِرَةً وَذِكْرٰى لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٨﴾ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً مُبَارَكًا فَاَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ﴿٩﴾ وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ﴿١٠﴾ رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَاَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا كَذٰلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَاَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ﴿١٢﴾ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَاِخْوَانُ لُوطٍ ﴿١٣﴾ وَاَصْحَابُ الْاَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ﴿١٤﴾ اَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْاَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٥﴾

قاف سوره سی [۵۰]

بو سوره قرآن ــ کریمین اَللینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۴۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ (ق (قاف). آند اولسون شانلی قرآنا.

۲ بلی! اؤزآرالاریندان خبردارلیق وئرن [بیر پیغمبر] گلدیگینه تعجّب ائتدیلر. کافرلر دئدیلر: «بو غریبه بیر شئیدیر».

۳ مگر بیز توز ــ تورپاق اولاندان سونرا [تزه‌دن دیریلجه‌ییکمی؟] بو، [عقلدن] اوزاق بیر قاییدیشدیر.

۴ حقیقتاً، بیز یئرین اونلاردان نه‌یی اسکیلتدیگینی بیلیریک. بیزیم یانیمیزدا هر شئیی حفظ ائدن کتاب وار.

۵ لاکین اونلارا حق گلدیکده اونو یالان سایدیلار. ایندی اونلار دولاشیق بیر ایش ایچینده دیرلر.

۶ مگر اونلار باشلاری‌نین اوستونده‌کی گؤیه باخیب اونو نئجه یاراتدیغیمیزی، نئجه بزه‌دیگیمیزی و اورادا هئچ بیر یاریق اولمادیغینی گؤرمه‌دیلرمی؟

۷ و یئری دؤشه‌دیک و اورادا محکم داغلار سالدیق و اورادا هر جور گؤزه‌ل بیتکیدن جفت گؤیرتدیک.

۸ [بونلاری] دؤنوب تؤبه ائدن هر بیر بنده اوچون عبرت درسی و اؤیود ــ نصیحت اولسون دئیه [یاراتدیق].

۹ گؤیدن برکتلی سو نازل ائتدیک و اونونلا باغلار و بیچیلن تاخیل (غلّه) دنه‌لری یئتیشدیردیک.

۱۰ سالخیم ــ سالخیم چاغالالاری بیر ــ بیری‌نین اوستونه کومالانمیش بؤیوک خورما آغاجلاری دا [بیتیردیک] ــ

۱۱ کی، بنده‌لر اوچون روزی اولسون. هم ده اونونلا (او سو ایله) اؤلو تورپاغی دیریلتدیک. [قبیردن دیریلیب] چیخماق دا بئله‌دیر.

۱۲ اونلاردان قاباق نوح قؤمو، رسّ اهالیسی و ثموددا تکذیب ائتدیلر.

۱۳ و عاد، فرعون و لوطون قارداشلاری.

۱۴ و أیکه خلقی و تُبّع قؤمو. [بونلارین] هامیسی پیغمبرلری یالانچی حساب ائتدیلر و منیم عذابیم حتمی (واجب) اولدو.

۱۵ مگر بیز ایلک یاراتمادا عاجز قالدیق‌می؟ خیر، اونلار تزدن یاراتماق باره‌سینده شکّ ــ شبهه ایچینده دیرلر.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهٖ نَفْسُهٗ وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ
مِنْ حَبْلِ الْوَرِيْدِ ﴿١٦﴾ اِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيٰنِ عَنِ الْيَمِيْنِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعِيْدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ اِلَّا لَدَيْهِ رَقِيْبٌ عَتِيْدٌ ﴿١٨﴾ وَجَآءَتْ سَكْرَةُ
الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذٰلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيْدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِى الصُّوْرِ ذٰلِكَ يَوْمُ
الْوَعِيْدِ ﴿٢٠﴾ وَجَآءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَآئِقٌ وَّشَهِيْدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ كُنْتَ فِىْ
غَفْلَةٍ مِّنْ هٰذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَآءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيْدٌ ﴿٢٢﴾ وَقَالَ
قَرِيْنُهٗ هٰذَا مَا لَدَىَّ عَتِيْدٌ ﴿٢٣﴾ اَلْقِيَا فِىْ جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيْدٍ ﴿٢٤﴾
مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيْبٍ ﴿٢٥﴾ اَلَّذِىْ جَعَلَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ
فَاَلْقِيَاهُ فِى الْعَذَابِ الشَّدِيْدِ ﴿٢٦﴾ قَالَ قَرِيْنُهٗ رَبَّنَا مَآ اَطْغَيْتُهٗ
وَلٰكِنْ كَانَ فِىْ ضَلٰلٍ بَعِيْدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوْا لَدَىَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ
اِلَيْكُمْ بِالْوَعِيْدِ ﴿٢٨﴾ مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَىَّ وَمَآ اَنَا بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ
﴿٢٩﴾ يَوْمَ نَقُوْلُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَاْتِ وَتَقُوْلُ هَلْ مِنْ مَّزِيْدٍ ﴿٣٠﴾ وَاُزْلِفَتِ
الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِيْنَ غَيْرَ بَعِيْدٍ ﴿٣١﴾ هٰذَا مَا تُوْعَدُوْنَ لِكُلِّ اَوَّابٍ حَفِيْظٍ ﴿٣٢﴾
مَنْ خَشِىَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ وَجَآءَ بِقَلْبٍ مُّنِيْبِ ﴿٣٣﴾ اُدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ
ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُوْدِ ﴿٣٤﴾ لَهُمْ مَّا يَشَآءُوْنَ فِيْهَا وَلَدَيْنَا مَزِيْدٌ ﴿٣٥﴾

۱۶ دوغروداندا انسانی بیز یاراتمیشیق و نفسی‌نین اونا نه وسوسه ائتدیگینی ده بیلیریک. بیز اونا شاه دامارینداندا داها یاخینیق.

۱۷ چونکی اونون ساغیندا و سولوندا ایکی گؤزتچی اونا نظارت ائتمگه اوتوروبدور.

۱۸ دئدیگی هئچ بیر سؤز اولماز کی، اونون یانیندا بیر گؤزتچی حاضر دوروب یازماسین.

۱۹ اؤلوم هوشسوزلوغو، حقّ اولاراق گلر. بو، سنین قورخوب قاچدیغین شئیدیر.

۲۰ «صورا» پوفله‌نیلر («صور» چالینار)، بو وعده وئریلمیش [عذاب] گونودور.

۲۱ هر کس بیر سوروجو و شاهیدله گله‌جکدیر.

۲۲ [اونا دئییلر] : «سن بوندان غافل ایدین. داها بو گون پردنی گؤزوندن گؤتوردوک، بو گون سنین گؤزون ایتیله شییدیر».

۲۳ اونون یولداشی دئیر: «منیم یانیمدا حاضر اولان بودور».

۲۴ سیز ایکینیز بوتون عنادجیل کافرلری جهنّمه آتین!

۲۵ [چونکی] خئیره مانع اولوب، حدّی آشان و شکّ ائدندیر.

۲۶ بو، او کسدیر کی، آللّهلا یاناشی آیری بیر تانری قبول ائتدی. بونو شدّتلی عذابین ایچینه آتین!

۲۷ اونون یولداشی دئیر: «پروردگارا! اونو من آزدیرمادیم. او، اؤزو اوزاق بیر ضلالت ایچینده ایدی».

۲۸ [آللّه بویورار:] «منیم حضورومدا چکیشمه‌یین! من سیزه قاباقجادان عذاب وعده‌می گؤندرمیشدیم».

۲۹ «منیم یانیمدا سؤز ده‌ییشدیریلمز و من بنده‌لره ظلم ائدن دئییلم».

۳۰ او گون جهنّمه: «دولدونمو؟» دئیه‌ریک. جهنّم ایسه : «ایئنه وارمی؟» ـــ دئیه [جواب وئرر].

۳۱ و جنّت [بزندیریلیب سرعتله] پرهیزکارلارا یاخین ائدیلر، او، ذاتاً اوزاق دئییلدیر.

۳۲ بو، سیزه وعده وئریلمیش اولان شئیدیر کی، هر بیر تؤبه ائدن و [آللّهین امرینی] قورویان اوچوندور.

۳۳ بو او کسدیر کی، گیزلینده [ویا آللّهی گؤرمه‌دیگی حالدا] رحماندان (آللّهدان) قورخار و حقّه دؤنن بیر قلب ایله گلر.

۳۴ اورا ساغلیق ایله (امن ـــ آمانلیقلا) داخل اولون! بو، ابدیّت گونودور.

۳۵ اونلار اوچون ایسته‌دیکلری هر شئی واردیر. درگاهیمیزدا اوندان داها آرتیغی دا واردیر.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُم بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ ﴿٣٦﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ ﴿٣٨﴾ فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ ﴿٤٠﴾ وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾ نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

سورة الذاريات مكية وهي ستون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَاتِ ذَرْوًا ﴿١﴾ فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ﴿٢﴾ فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ﴿٣﴾ فَالْمُقَسِّمَاتِ أَمْرًا ﴿٤﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ﴿٥﴾ وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿٦﴾

۳۶ بیز اونلاردان قاباق اؤزلریندن داها گوجلو اولان نئچه ـ نئچه نسللری محو ائتدیک. اونلار اؤلکه ـ اؤلکه گزیب: «بیر قاچاق یئری واردیر؟» ـ دئیه آختاریردیلار.

۳۷ حقیقتاً، بوندا قلبی اولان و یا حاضر اولوب قولاق آسان کیمسه لره عبرت درسی واردیر.

۳۸ شبهه سیز کی، بیز گؤیلری، یئری و اونلارین آراسیندا اولانلاری آلتی گونده (مرحله ده) یاراتدیق و بیزه هئچ بیر یورغونلوق توخونمادی.

۳۹ اونلارین سؤیله دیکلرینه صبر ائت! گون چیخمامیشدان اوّل و باتمامیشدان قاباق اؤز ربّینه حمد ایله تسبیح ائت!

۴۰ گئجه نین بیر وقتی و سجده لرین آردیندان دا اونا تسبیح ائت!

۴۱ او گون جارچی یاخین بیر یئردن چاغیراجاق، اونا قولاق وئر!

۴۲ او گون هر کس حقّ اولاراق او قورخونج سسی ائشیده جکدیر. او گون [قبیرلردن] چیخما گونودور.

۴۳ شبهه سیز کی، دیریلدن ده، اؤلدورن ده بیزیک. نهایت دؤنوش ده بیزه طرفدیر.

۴۴ او گون یئر یاریلاجاق [قبیرلردن] سرعتله [چیخاجاقلار]. بو توپلانیش گونودور. [بو توپلاما] بیزیم اوچون آساندیر.

۴۵ بیز اونلارین دئدیکلرینی یاخشی بیلیریک و سن اونلارا زور ائدن دئییلسن؛ بو اوزدن عذاب وعده مدن قورخان کیمسه لره سن قرآن ایله اؤیود ـ نصیحت وئر!

الذّاریات سوره سی [۵۱]

بو سوره قرآن ـ کریمین اَللی بیرینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۶۰) آیه دیر.

رحمان و مهربان اللّهین آدی ایله

۱ آند اولسون سووروروب ـ داغیدان [یئللره]!

۲ آغیر یوکلو [بولودلارا]!

۳ آسانلیقلا اوزه ن [گمیلره]!

۴ و روزی بؤلن [ملکلره]، کی،

۵ سیزه وعده اولونان حقیقتدیر.

۶ و جزا [گونو] مطلق واقع اولاجاقدیر.

وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ۝٧ إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ۝٨ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ۝٩ قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ ۝١٠ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ۝١١ يَسْئَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ ۝١٢ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ۝١٣ ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ۝١٤ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝١٥ آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ مُحْسِنِينَ ۝١٦ كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ۝١٧ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۝١٨ وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۝١٩ وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ ۝٢٠ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ۝٢١ وَفِي السَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ۝٢٢ فَوَرَبِّ السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ۝٢٣ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ۝٢٤ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ۝٢٥ فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَآءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ۝٢٦ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ۝٢٧ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ۝٢٨ فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ۝٢٩ قَالُوا كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۝٣٠

۷ جوریه‌جور [گؤزه‌ل] یوللاری اولان گؤیه آند اولسون کی،

۸ سیز [''محمّد''ین باره‌سینده] مختلف سؤزلر ایچینده‌سینیز.

۹ اوندان دؤنموش اولان شخص [جنّتدن] دؤندریلمیش اولور.

۱۰ اؤلوم اولسون یالانچیلارا!

۱۱ اونلار او کسلردیرلر کی، جهالت قیرتیناسیندا حیراندیرلار.

۱۲ «جزا گونو نه وقت اولاجاقدیر؟» ـ دئیه سندن سوروشورلار.

۱۳ او گون، اونلارین اوددا یاندیریلاجاقلاری گوندور.

۱۴ [اونلارا دئییلر کی]: «سیزین اوچون وعده وئریلن عذابی دادین! بو، گلمه‌سینه قاریخدیغینیز [عذابدیر]».

۱۵ حقیقتاً، تقوالیلار (پرهیزکارلار) باغلاردا و بولاق باشلاریندا اولاجاقلار.

۱۶ ربّلری‌نین اونلارا وئردیگینی آلاجاقلار، چونکی اونلار بوندان اوّل یاخشیلیق ائدنلر ایدیلر.

۱۷ اونلار گئجه‌لر آز یاتیردیلار.

۱۸ سحرلر ایسه، اَللّهدان مغفرت دیله‌ییردیلر.

۱۹ و اونلارین مالّلاریندا دیلنچی‌نین و یوخسولون دا حقّی وار ایدی.

۲۰ یئر اوزونده یقین ائدنلر اوچون آیه‌لر واردیر.

۲۱ و سیزین اؤزونوزده ده. هئچ گؤرمورسونوزمو؟

۲۲ سیزین روزینیز و وعده اولوندوغونوز گؤیده‌دیر.

۲۳ گؤیون و یئرین ربّینه آند اولسون کی، حقیقتاً، بو، سیزین دانیشدیغینیز کیمی حقیقتدیر.

۲۴ [یا محمّد!] سنه ابراهیمین حؤرمتلی قوناقلاری‌نین خبری یئتیشدیمی؟

۲۵ اونلار اونون یانینا داخل اولوب سلام دئدیلر. [ابراهیم]: «سلام، سیز تانیمادیغیم کیمسه‌لرسینیز»، ـ دئدی.

۲۶ او، عائله‌سی‌نین یانینا یؤنه‌لیب کؤك بیر بوزوو گتیردی.

۲۷ اونو، اونلارا یاخینلاشدیریب دئدی: «یئمزمی‌سینیز؟»

۲۸ سونرا اونلاردان قورخویا دوشدو. اونلار دئدیلر: «قورخما!» و اونا چوخ بیلیکلی بیر اوغلان اوشاغی‌نین مژده‌سینی وئردیلر.

۲۹ و آروادی چیغیر ـ باغیرلا اوزونه چیرپاراق گلیب دئدی: «من بیر قوجا، قیسیر آرواد اولاراق [نئجه دوغا بیلرم؟]»

۳۰ [ملکلر] دئدیلر: «سنین ربّین بئله دئییبدیر. او، حقیقتاً، حکمت صاحبیدیر، [هر شئیی] بیلندیر».

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ اَيُّهَا الْمُرْسَلُوْنَ ﴿٣١﴾ قَالُوْٓا اِنَّآ اُرْسِلْنَآ اِلٰى قَوْمٍ
مُّجْرِمِيْنَ ﴿٣٢﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ طِيْنٍ ﴿٣٣﴾ مُّسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُسْرِفِيْنَ ﴿٣٤﴾ فَاَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيْهَا مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٣٥﴾ فَمَا وَجَدْنَا فِيْهَا
غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِيْنَ ﴿٣٦﴾ وَتَرَكْنَا فِيْهَآ اٰيَةً لِّلَّذِيْنَ يَخَافُوْنَ الْعَذَابَ
الْاَلِيْمَ ﴿٣٧﴾ وَفِيْ مُوْسٰٓى اِذْ اَرْسَلْنٰهُ اِلٰى فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿٣٨﴾
فَتَوَلّٰى بِرُكْنِهٖ وَقَالَ سٰحِرٌ اَوْ مَجْنُوْنٌ ﴿٣٩﴾ فَاَخَذْنٰهُ وَجُنُوْدَهٗ
فَنَبَذْنٰهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيْمٌ ﴿٤٠﴾ وَفِيْ عَادٍ اِذْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيْحَ
الْعَقِيْمَ ﴿٤١﴾ مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ اَتَتْ عَلَيْهِ اِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيْمِ ﴿٤٢﴾
وَفِيْ ثَمُوْدَ اِذْ قِيْلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوْا حَتّٰى حِيْنٍ ﴿٤٣﴾ فَعَتَوْا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ
فَاَخَذَتْهُمُ الصّٰعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُوْنَ ﴿٤٤﴾ فَمَا اسْتَطَاعُوْا مِنْ قِيَامٍ
وَّمَا كَانُوْا مُنْتَصِرِيْنَ ﴿٤٥﴾ وَقَوْمَ نُوْحٍ مِّنْ قَبْلُ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا فٰسِقِيْنَ
﴿٤٦﴾ وَالسَّمَآءَ بَنَيْنٰهَا بِاَيْىدٍ وَّاِنَّا لَمُوْسِعُوْنَ ﴿٤٧﴾ وَالْاَرْضَ فَرَشْنٰهَا
فَنِعْمَ الْمٰهِدُوْنَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُوْنَ ﴿٤٩﴾ فَفِرُّوْٓا اِلَى اللّٰهِ اِنِّيْ لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿٥٠﴾
وَلَا تَجْعَلُوْا مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ اِنِّيْ لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿٥١﴾

۳۱ دئدی: «ای ملکلر! سیزین ایشینیز نه دیر؟»
۳۲ اونلار دئدیلر: «بیز گناهکار بیر قوٌمه گؤندریلمیشیک».
۳۳ «کی، اونلارین باشینا پالچیقدان داش (کسسک) یاغدیراق».
۳۴ [الله داشلار کی] : «اونلارا حدّی آشانلار اوچون سنین ربّی نین درگاهینـدا خصوصی نشان قویولوبدور».
۳۵ نهایت، اورادا اولان مؤمنلری چیخارتدیق.
۳۶ لاکین اورادا بیر ائودن ساوایی مسلمان تاپمادیق.
۳۷ و اورادا آغریلی عذابدان قورخانلارا بیر عبرت قویدوق.
۳۸ موسانین حکـایه سینـده ده [عبرت واردیر]. او زمان کی، بیز اونو فرعـونـون یانینا آچیق-آیدین دلیللرله گؤندردیک.
۳۹ سونرا او (فرعون) اؤز گوجـونـه گووه‌نه‌رك اوز چئویریب دئدی: «[بو شخص] یا سئحربازدیر و یا بیر دیوانه».
۴۰ نهایت، بیز ده اونو قیناناملی بیر حالدا اؤزونو و اوردوسونو توتدوق و دنیزه آتدیق.
۴۱ و عاد قوٌمونون حکایه سینده [ده عبرتلر واردیر]. او زمان کی، بیز اونلارین اوستونه هر شئیی [قورودوب] محو ائدن یئل گؤندردیک.
۴۲ اوستونه اسدیگی هئچ بیر شئیی [باقی] قویمادی، آنجاق اونو [سووورروب] کوله چئویردی.
۴۳ و ثمود حکـایه سینـده ده عبرتلر واردیر. او زمـان اونلارا: «هـله بیر مـدّت یاریـنین!» -دئییلدی.
۴۴ نهایت اونلار اؤز ربّلری نین امریندن بویون قاچیردیلار و اونلارین گؤزلری باخا-باخا ایلدیریم اونلاری ووردو.
۴۵ اونلار نه قالخا بیلدیلر و نه ده کؤمک اولونموش اولدولار.
۴۶ و نوح قوٌمو دا اونـلاردان قاباق [ائلـجه هلاك اولـدو]، چونـکی اونـلار فاسـق بیـر قوٌم ایدیلر.
۴۷ گؤیو قدرتله یاراتدیق و حقیقتاً، [هر لحظه بیز اونو] گئنیشلندیره‌نیک.
۴۸ و یئری بیز دؤشه‌دیک، نه ده گؤزه‌ل دؤشه‌یه‌نیک.
۴۹ و هر شئیدن جوت (ایکی جور) یاراتمیشیق. اولا بیلسین کی، عبرت آلاسینیز.
۵۰ آللَها طرف تله سین! من، حقیقتاً، اونون طرفیندن سیزه آچیق-آشکار خبردارلیق وئره‌نم.
۵۱ آللَهلا یاناشی آیری بیر تـانری قبـول ائتمه یین! من، حقیقتاً، اونون طرفینـدن سیزه آچیق-آشکار خبردارلیق وئره‌نم.

كَذٰلِكَ مَآ اَتَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا قَالُوْا سَاحِرٌ اَوْ مَجْنُوْنٌ ﴿٥٢﴾ اَتَوَاصَوْا بِهٖ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُوْنَ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَآ اَنْتَ بِمَلُوْمٍ ﴿٥٤﴾ وَّذَكِّرْ فَاِنَّ الذِّكْرٰى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٥٥﴾ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُوْنِ ﴿٥٦﴾ مَآ اُرِيْدُ مِنْهُمْ مِّنْ رِّزْقٍ وَّمَآ اُرِيْدُ اَنْ يُّطْعِمُوْنِ ﴿٥٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِيْنُ ﴿٥٨﴾ فَاِنَّ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ذَنُوْبًا مِّثْلَ ذَنُوْبِ اَصْحٰبِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُوْنِ ﴿٥٩﴾ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ يَّوْمِهِمُ الَّذِيْ يُوْعَدُوْنَ ﴿٦٠﴾

سُوْرَةُ الطُّوْرِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ تِسْعٌ وَّاَرْبَعُوْنَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالطُّوْرِ ﴿١﴾ وَكِتٰبٍ مَّسْطُوْرٍ ﴿٢﴾ فِيْ رَقٍّ مَّنْشُوْرٍ ﴿٣﴾ وَّالْبَيْتِ الْمَعْمُوْرِ ﴿٤﴾ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوْعِ ﴿٥﴾ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُوْرِ ﴿٦﴾ اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ مَّا لَهٗ مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَّوْمَ تَمُوْرُ السَّمَآءُ مَوْرًا ﴿٩﴾ وَّتَسِيْرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿١١﴾ الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ خَوْضٍ يَّلْعَبُوْنَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يُدَعُّوْنَ اِلٰى نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا ﴿١٣﴾ هٰذِهِ النَّارُ الَّتِيْ كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُوْنَ ﴿١٤﴾

۵۲ بئله لیکله اونلاردان قاباقکیلارا دا هئچ بیر پیغمبر گلمه میش کی، اونا سئحرباز و یا دیوانه دئمه میش اولسونلار.

۵۳ بیر—بیرینه بونو توصیه ائتدیلرمی؟ خیر؛ اونلار [آللَها] عصیان ائتمیش کیمسه لردیر.

۵۴ ایندی، اونلاردان اوز چئویر. سن [او باره ده] قینانمیش دئییلسن.

۵۵ سن نصیحت ائت! چونکی نصیحت مؤمنلره فایدا وئرر.

۵۶ من جنلری و انسانلاری، آنجاق منه عبادت ائتمه لری اوچون یاراتدیم.

۵۷ من اونلاردان بیر روزی ایسته میرم. منه یئمک وئرمه لرینی ده ایسته میرم.

۵۸ شبهه سیزکی، اصل روزی وئرن ده، آغیر قوّه صاحیبی اولان دا آللَهدیر.

۵۹ حقیقتاً، ظلم ائدنلرین [اوّلکی] یولداشلاری‌نین پایلاری کیمی [عذابدان] بیر پایلاری واردیر. داها منی قاریخدیرماسینلار.

۶۰ وعده وئریلدیکلری گونددن دولایی، وای اولسون کافرلرین حالینا!

طور سوره سی [۵۲]

بو سوره قرآن—کریمین أللی ایکینجی سوره سیدیر.
مکّه ده نازل اولموش و (۴۹) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللَهین آدی ایله

۱ آند اولسون طور [داغینا]!

۲ و یازیلمیش کتابا!

۳ آچیلمیش [و یاییلمیش] صحیفه ده،

۴ و آباد اولان ائوه (کعبه یا بیت المعموره یه)!

۵ یوکسه دیلمیش تاوانا (قبّه یه)!

۶ و جوشغون (دولوب داشان) دریایا کی،

۷ سنین ربّی‌نین عذابی مطلق واقع اولاجاقدیر.

۸ اونو دفع ائدن بیر کس اولماز.

۹ او گون گؤی چالخالاناجاق.

۱۰ داغلار [داغیلیب یئل ایله] گزیب دولاناجاق.

۱۱ او گون وای اولسون تکذیب ائدنلرین حالینا!

۱۲ او کسلر کی، جومدوقلاری [یالان—باطل] ایچره اوینناییب دورارلار.

۱۳ او گون اونلار جهنّم اودونا طرف برك ایته لنرلر.

۱۴ [اونلارا دئییلر:] «بو سیزین یالان حساب ائتدیگینیز اوددور»

أَفَسِحْرٌ هَٰذَا أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ اصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا
أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ ۖ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَاكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ
وَوَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ ۖ وَزَوَّجْنَاهُم بِحُورٍ عِينٍ
﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ
ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُم مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَيْءٍ ۚ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ
رَهِينٌ ﴿٢١﴾ وَأَمْدَدْنَاهُم بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾
يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَّا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ ﴿٢٣﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ
غِلْمَانٌ لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ
﴿٢٦﴾ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَانَا عَذَابَ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلُ
نَدْعُوهُ ۖ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكِّرْ فَمَا أَنتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ
بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ
الْمَنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُم مِّنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

۱۵ «بو، سحردیرمی؟ یوخسا سیز [دوزگون] گؤرمورسونوز؟»

۱۶ «گیرین اورا. ایستر صبر ائده‌سینیز، ایسترسه صبر ائتمیه‌سینیز، سیزین اوچون بیردیر، سیز آنجاق ائتدیگینیز عمللردن اؤترو جزالاندیریلاجاقسینیز».

۱۷ حقیقتاً، تقوالیلار جنّتلر و نعمتلر ایچینده اولاجاقلار.

۱۸ اونلار ربّلری‌نین اونلارا وئردیگی نعمتلردن خوشحال اولارلار و ربّلری اونلاری جهنّمین عذابیندان قورویاجاقدیر.

۱۹ [اونلارا دئییلر:] «ائتدیگینیز [یاخشی] عمللرین مقابلینده نوش جانلیقلا یئیین و ایچین!»

۲۰ صف ـ صف دوزولموش تختلره سؤیکندیکلری حالدا بیز اونلاری ایری گؤز حؤریلرله ائولندیره‌جه‌ییک.

۲۱ اؤزلری ایمان گتیریب اؤولادلاری دا ایماندا اونلارا تابع اولانلارین نسللرینی ده اؤزلرینه قوشاجاغیق. اونلارین عمللریندن هئچ بیر شئی اسکیک ائتمیه‌جه‌ییک. هر کس اؤز عملی‌نین گیرووودور.

۲۲ اونلارا ایسته‌دیکلری میوه و اَت آردیجیل اولاراق وئره‌جه‌ییک.

۲۳ اونلار اورادا بیر ــ بیریندن باده‌نی آلارلار کی، اوندا نه لاغلاغیلیق و نه گناها [یؤنلتمک] واردیر.

۲۴ اونلارین اطرافیندا اؤزلرینه مخصوص اولان [صدف ایچینده] گیزلنمیش اینجی (میرواری) کیمی اوغلانلار دولاناجاقلار.

۲۵ اونلار بیر ــ بیرلرینه اوز توتوب سوروشارلار.

۲۶ دئیرلر: «بیز بوندان اوّل عائله‌میز ایچینده اولارکن قورخاردیق».

۲۷ «آلله بیزه منّت قویدو و بیزی ایلیگه ایشله‌ین اودون عذابیندان قورودو».

۲۸ «بیز قاباقجالاردان دا اونو چاغیراردیق (اونا عبادت ائدردیک). شبهه‌سیز کی، او کرم صاحبی‌دیر؛ مهرباندیر».

۲۹ ائله ایسه سن نصیحت وئر! سن ربّی‌نین نعمتی سایه‌سینده نه کاهن سن، نه ده بیر دیوانه.

۳۰ یوخسا دئییرلر کی: «او بیر شاعردیر؛ [بیرده] اونون اؤلمه‌سینی [و یا اونا زمانه مصیبتی‌نین یئتیشمه‌سینی] گؤزله‌ییریک!»

۳۱ دئ: «گؤزله‌یین گؤرک. من ده سیزینله برابر گؤزله‌ینلردنم».

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَٰذَا ۚ أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ ۚ
بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا
مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ۚ بَلْ لَا
يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ
سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ ۖ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ
وَلَكُمُ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ
عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا ۖ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ
الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ ۚ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ
﴿٤٣﴾ وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ ﴿٤٤﴾
فَذَرْهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي
عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ
ذَٰلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ
وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

سُورَةُ النَّجْمِ مَكِّيَّةٌ وَاثْنَتَانِ وَسِتُّونَ آيَةً

۳۲ یوخسا اونلارین عقیللری بونو اونلارا امر ائدیر؟ خیر، اونلار آزغین (حدّی آشان) بیر قؤمدورلر.
۳۳ یوخسا دئییرلر کی: «اونو اؤزوندن اویدوروبدور». خیر، اونلار ایمان گتیرمزلر.
۳۴ اگر دوغرو دئییرلرسه، اونون کیمی بیر کلام گتیرسینلر گؤره‌ك!
۳۵ یوخسا اونلار هئچ بیر یارادیجی اولمادان یارانیبلار و یا اؤزلری یارادیجیدیرلار.
۳۶ مگر گؤیلری و یئری اونلار یارادیبلار؟ خیر، اونلار تمام-کمال یقین ائتمزلر.
۳۷ یوخسا سنین ربّی‌نین خزینه لری اونلاردادیر؟ و یا اونلار [گوجلری ایله دنیانی] قاپسابیبلار؟
۳۸ یوخسا اونلارین، اوستونه چیخیب [وحیی] ائشیتدیکلری بیر نردیوانلاری واردیر؟ ائله ایسه قوی اونلارین ائشیدنی آچیق-آشکار بیر دلیل گتیرسین.
۳۹ یوخسا قیزلار آللهین، اوغلانلار ایسه سیزیندیر؟
۴۰ یوخسا [یا محمّد!] سن اونلاردان بیر موزد ایسته‌ییرسن کی، اونلار غرامتدن (جریمه دن) آغرینیرلار.
۴۱ یوخسا علم-غیب اونلارین یانیندادیر و اونلارمی یازیرلار؟
۴۲ یوخسا بیر حیله قورماق ایسته‌ییرلر؟ آمما اصلینده تله یه دوشنلر کافرلرین اؤزلریدیر.
۴۳ یوخسا اونلارین آللهدان غیری بیر تانریلاری واردیر؟ آلله بونلارین اونا قوشدوقلاری شریکلردن پاك [و منزّه]دیر.
۴۴ و اگر گؤیون بیر پارچاسی‌نین قوپوب دوشمه سینی گؤرسه لر، دئیرلر: «بو بیر بولود توپلاسیدیر!»
۴۵ ائله ایسه باییلیب دوشه جکلری گونه قوووشانا قده‌ر سن اونلاری بوراخ!
۴۶ او گون حیله لری اونلارین هئچ بیر دردینه ده یمز و کؤمک اولونمازلار.
۴۷ شبهه سیز کی، ظلمکارلارا بوندان قاباق آیری عذاب دا واردیر. لاکین اونلارین چوخو بیلمیر.
۴۸ سن اؤز ربّی‌نین امرینه صبر ائت! شبهه سیز کی، سن بیزیم گؤزوموز (حمایه میز) آلتینداسان. [یئریندن، یوخودان و یا نامازا] دوراندا ربّینه حمد ایله تسبیح ائت!
۴۹ و گئجه نین بیر قسمینی و اولدوزلار باتاندا اونا تسبیح ائت!

نجم سوره سی [۵۳]

بو سوره قرآن-کریمین اَللی اوچونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۶۲) آیه دیر.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰىۙ ﴿۱﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوٰىۚ ﴿۲﴾ وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوٰىؕ ﴿۳﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْيٌ يُّوْحٰىۙ ﴿۴﴾ عَلَّمَهٗ شَدِيْدُ الْقُوٰىۙ ﴿۵﴾ ذُوْ مِرَّةٍؕ فَاسْتَوٰىۙ ﴿۶﴾ وَهُوَ بِالْاُفُقِ الْاَعْلٰىؕ ﴿۷﴾ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلّٰىۙ ﴿۸﴾ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ ﴿۹﴾ فَاَوْحٰۤى اِلٰى عَبْدِهٖ مَاۤ اَوْحٰىؕ ﴿۱۰﴾ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَاٰى ﴿۱۱﴾ اَفَتُمٰرُوْنَهٗ عَلٰى مَا يَرٰى ﴿۱۲﴾ وَلَقَدْ رَاٰهُ نَزْلَةً اُخْرٰىۙ ﴿۱۳﴾ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهٰى ﴿۱۴﴾ عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَاْوٰىؕ ﴿۱۵﴾ اِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشٰىۙ ﴿۱۶﴾ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغٰى ﴿۱۷﴾ لَقَدْ رَاٰى مِنْ اٰيٰتِ رَبِّهِ الْكُبْرٰى ﴿۱۸﴾ اَفَرَءَيْتُمُ اللّٰتَ وَالْعُزّٰىۙ ﴿۱۹﴾ وَمَنٰوةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰى ﴿۲۰﴾ اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنْثٰى ﴿۲۱﴾ تِلْكَ اِذًا قِسْمَةٌ ضِيْزٰى ﴿۲۲﴾ اِنْ هِيَ اِلَّاۤ اَسْمَآءٌ سَمَّيْتُمُوْهَاۤ اَنْتُمْ وَاٰبَآؤُكُمْ مَّاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍؕ اِنْ يَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْاَنْفُسُۚ وَلَقَدْ جَآءَهُمْ مِّنْ رَّبِّهِمُ الْهُدٰىؕ ﴿۲۳﴾ اَمْ لِلْاِنْسَانِ مَا تَمَنّٰى ﴿۲۴﴾ فَلِلّٰهِ الْاٰخِرَةُ وَالْاُوْلٰىۧ ﴿۲۵﴾ وَكَمْ مِّنْ مَّلَكٍ فِى السَّمٰوٰتِ لَا تُغْنِىْ شَفَاعَتُهُمْ شَيْـًٔا اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ اَنْ يَّاْذَنَ اللّٰهُ لِمَنْ يَّشَآءُ وَيَرْضٰى ﴿۲۶﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آخان[و یا گؤیه چیخان] اولدوزا آند اولسون!
۲ سیزین صاحیبینیز(یولداشینیز) نه آزیبدیر و نه آزغین دوشوبدور.
۳ او هوا ــ هوس اوزوندن دانیشمیر.
۴ بو آنجاق اندیریلمیش وحی دیر.
۵ اونو چوخ قوّتلی اولان [ملک] اؤیرتدی.
۶ قوّت صاحیبی دیر [او، اصیل خلقتی ایله پیغمبره] گؤروندو.
۷ و او لاپ اوجا افقده ایدی.
۸ سونرا یاخینا گلدی و آشاغی انتدی.
۹ ایکی یای قده‌ری یا اوندان داها یاخین اولدو.
۱۰ سونرا اؤز بنده سینه وحی ائده‌جگینی وحی انتدی.
۱۱ اورک گؤردویونو یالان بیلمه‌دی.
۱۲ سیز اونونلا، گؤردویو شئی باره سینده مباحثه ائدیرسینیزمی؟
۱۳ شبهه‌سیز کی، آیری بیر دفعه ده اونو گؤروبدور.
۱۴ سدرة المنتهانین یانیندا ــ
۱۵ کی، جنّت المأوی دا اونون یانیندادیر.
۱۶ او زمان کی، سدرة آغاجینی بورویَن بوروموشدو.
۱۷ گؤزو نه یاییندی و نه ده بؤیودو.
۱۸ شبهه سیز کی، سنین ربّی‌نین بؤیوک آیه لریندن [بیر قسمینی] گؤردو.
۱۹ سیز لات و عزّانی گؤردونوزمو؟
۲۰ و او بیری او چونجو مناتی؟
۲۱ مگر اوغلانلار سیزین اوچوندور و قیزلار اونون اوچون؟
۲۲ اثله ایسه بو عدالتسیز بؤلگودور.
۲۳ بونلار (بو بوتلر) سیزین و آتالاری‌نیزین آدلاندیردیقلاری آدلاردان غیری هئچ بیر شئی دئییللر. آللّه اونلارا دایر هئچ بیر دلیل گؤندرمه‌ییبدیر. اونلار آنجاق ظنّه و نفسلری‌نین ایستکلرینه اویورلار. حالبوکی، اونلارین ربّیندن اونلارا، حقیقتاً، یول گؤسترن گلیبدیر.
۲۴ یوخسا انسان آرزو ائتدیگی هر شئیه چاتا بیلرمی؟
۲۵ آخرت ده، دنیا دا آللّها عائددیر.
۲۶ گؤیلرده نئچه ــ نئچه ملکلر واردیر کی، اونلارین شفاعتی هئچ درده ده‌یمز، آنجاق آللّهین اؤز ایسته‌دیگی و راضی اولدوغو کیمسه‌یه اذن وئردیکدن سونرا.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنْثَىٰ ﴿٢٧﴾ وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ ۖ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٢٨﴾ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾ ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَىٰ ﴿٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى ﴿٣١﴾ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ ۚ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ ۖ فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَىٰ ﴿٣٢﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ ﴿٣٣﴾ وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰ ﴿٣٤﴾ أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَىٰ ﴿٣٥﴾ أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ ﴿٣٧﴾ أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ﴿٣٨﴾ وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَىٰ ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ ﴿٤١﴾ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ ﴿٤٢﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ ﴿٤٣﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

۲۷ حقیقتاً، آخرته ایمان گتیرمه ینلر ملکلری آرواد آدلاری ایله آدلاندیریرلار.

۲۸ حالبوکی، اونلارین بو باره ده هئچ بیر علملری یوخدور. اونلار آنجاق ظنّه اویورلار. ظنّ ایسه حقیقته [چاتماغا] بیر فایداسی اولماز.

۲۹ [یا محمّد!] بیزیم ذکریمیزدن اوز دؤندریب دنیا حیاتیندان غیری بیر شئی ایستمه ین کیمسه دن اوز چئویر!

۳۰ اونلارین علمی سویّه لری بودور. شبهه سیزکی، سنین ربّین اؤز یولوندان آزان کیمسه یه ده یاخشیجا بلددیر و دوغرو یولا چاتان کیمسه نی ده یاخشیجا تانییر.

۳۱ گؤیلرده و یئرده اولان هر بیر شئی آللّها عایددیر کی، پیس ایش گؤرنلری عمللری ایله جزالاندیرسین و یاخشی ایشلر گؤرنلره ده داها گؤزه‌ل اجر وئرسین.

۳۲ اونلار، او کسلر دیرلر کی، کیچیک گناهلار مستثنا اولماقلا بؤیوک گناهلاردان و رذیل ایشلردن چکینرلر. شبهه سیز کی، سنین ربّی نین باغیشلاماسی چوخ گئنیشدیر. سیزی تورپاقدان یارادان دا، آنالارینیزین بطنینده جنین اولدوغونوز حالدا دا او سیزی یاخشیجا تانیییردی. دئمک، اؤزونوزو تمیز گؤسترمه یه چالیشماایین! او پرهیزکار شخصی داها یاخشی تانییر.

۳۳ [حقدن] اوز دؤندرنی گؤردونمو؟

۳۴ آزاجیق وئردی، خسیس لیک ائتدی.

۳۵ مگر علم‌ـ‌غیب اونون یانیندادير و او گؤرور؟

۳۶ یوخسا موسانین صحیفه لرینده اولانلار اونا خبر وئریلمه دی؟

۳۷ و چوخ وفالی اولان ابراهیمین [صحیفه لرینده] کی،

۳۸ هئچ بیر داشییان (گناهکار) آیریسی نین گناهینی داشیماز.

۳۹ و انسانا اؤز چالیشدیغیندان غیری بیر شئی یوخدور.

۴۰ و چالیشماسی نین [نتیجه سی] تئزلیکله گؤرونه جکدیر.

۴۱ سونرا دا عملی نین جزاسی تمام‌ـ‌کمال وئریله جکدیر.

۴۲ و نهایت، سون گئدیش سنین ربّینه طرفدیر.

۴۳ گولدورن و آغلادان حقیقتاً، اودور.

۴۴ و حقیقتاً، اؤلدورن ده، دیریلدن ده اودور.

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٤٥﴾ مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ﴿٤٦﴾ وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْأُخْرَىٰ ﴿٤٧﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ﴿٤٨﴾ وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشِّعْرَىٰ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ﴿٥٠﴾ وَثَمُودَا فَمَا أَبْقَىٰ ﴿٥١﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَىٰ ﴿٥٢﴾ وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ ﴿٥٣﴾ فَغَشَّاهَا مَا غَشَّىٰ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ ﴿٥٥﴾ هَٰذَا نَذِيرٌ مِّنَ النُّذُرِ الْأُولَىٰ ﴿٥٦﴾ أَزِفَتِ الْآزِفَةُ ﴿٥٧﴾ لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾ أَفَمِنْ هَٰذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾ وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾ وَأَنتُمْ سَامِدُونَ ﴿٦١﴾ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ﴿٦٢﴾

سورة القمر مكية وهي خمس وخمسون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانشَقَّ الْقَمَرُ ﴿١﴾ وَإِن يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۚ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقِرٌّ ﴿٣﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُم مِّنَ الْأَنبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ﴿٤﴾ حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ ۖ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ﴿٥﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ ۘ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نُّكُرٍ ﴿٦﴾

۴۵　و هر بیر جفتی، ائرکک و دیشی یارادان دا اودور.
۴۶　[بیر دامجی] نطفه دن تؤکولدویو زمان.
۴۷　او بیری عالمی یاراتماق دا اونا عایددیر.
۴۸　سیزی وارلی ائدن و سیزه سرمایه وئرن ده اودور.
۴۹　شعری (زهره) اولدوزونون دا ربّی اودور.
۵۰　اولکی عاد قؤمونو هلاك ائدن اودور.
۵۱　و ثمودو دا. هئچ کسی قویمادی قالسین.
۵۲　و اونلاردان قاباق نوح قؤمونو [دا او محو ائتدی]. چونکی اونلار داها ظلمکار و داها عاصی ایدیلر.
۵۳　آلت ـ اوست اولان اؤلکه لری (لوط اؤلکه سینی) ده یئره باتیران اودور.
۵۴　و سونرا او شهرلری اؤرتنلر (عذابلار) اؤرتدو.
۵۵　بس ایندی ربّی نین نعمتلری نین هانکیسیندا شبهه ائدیرسن؟
۵۶　بو [پیغمبر ده] اولکی خبردارلیق وئرنلر کیمی بیر خبردارلیق وئرندیر.
۵۷　یاخینلاشان [قیامت] یاخینلاشدی.
۵۸　آللّهدان غیری اونو هئچ کس آشکار ائده بیلمز.
۵۹　سیز بو کلامدان تعجبله نیرسینیزمی؟
۶۰　و گولورسونوز. هئچ آغلامیرسینیزمی؟
۶۱　و سیز غفلتده سینیز.
۶۲　آللّها سجده ائدین و اونا عبادت ائدین!

قمر سوره سی [۵۴]

بو سوره قرآن ـ کریمین أللی دؤردونجو سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۵۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱) قیامت یاخینلاشدی، آی پارچالاندی. (۲) اگر [مشرکلر] بیر معجزه گؤرسه لر اوز چئویریب دئیرلر: «بو، [اوزون مدّتدن بری] دوام ائدن سئحردیر». (۳) و تکذیب ائتدیلر و اؤز هوا ـ هوسلرینه اویدولار. حالبو کی هر بیر ایش اؤز یئرینده قرار توتاندیر. (۴) شبهه سیز کی، اونلار اوچون چکیندیرن نئچه ـ نئچه خبرلر گلیبدیر. (۵) [بو] اولدوقجا یؤیوك حکمتدیر. لاکین [اینانمایانلارا] خبردارلیق وئرمک فایدا وئرمز. (۶) داها اونلاردان اوز دؤندر! جارچی نین اونلاری اولدوقجا قورخونج بیر شئیه چاغیراجاغی گونو [گؤزله]!

خُشَّعًا اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُوْنَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَاَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنْتَشِرٌ ﴿٧﴾
مُّهْطِعِيْنَ اِلَى الدَّاعِ يَقُوْلُ الْكٰفِرُوْنَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ كَذَّبَتْ
قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ فَكَذَّبُوْا عَبْدَنَا وَقَالُوْا مَجْنُوْنٌ وَّازْدُجِرَ ﴿٩﴾
فَدَعَا رَبَّهٗٓ اَنِّيْ مَغْلُوْبٌ فَانْتَصِرْ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَآ اَبْوَابَ السَّمَآءِ بِمَآءٍ
مُّنْهَمِرٍ ﴿١١﴾ وَّفَجَّرْنَا الْاَرْضَ عُيُوْنًا فَالْتَقَى الْمَآءُ عَلٰٓى اَمْرٍ قَدْ قُدِرَ
﴿١٢﴾ وَحَمَلْنٰهُ عَلٰى ذَاتِ اَلْوَاحٍ وَّدُسُرٍ ﴿١٣﴾ تَجْرِيْ بِاَعْيُنِنَا جَزَآءً
لِّمَنْ كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَّرَكْنٰهَآ اٰيَةً فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿١٥﴾
فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِيْ وَنُذُرِ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ
﴿١٧﴾ كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِيْ وَنُذُرِ ﴿١٨﴾ اِنَّآ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيْحًا
صَرْصَرًا فِيْ يَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ مُّنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾
فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِيْ وَنُذُرِ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ
﴿٢٢﴾ كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوْٓا اَبَشَرًا مِّنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهٗٓ اِنَّآ اِذًا
لَّفِيْ ضَلٰلٍ وَّسُعُرٍ ﴿٢٤﴾ ءَاُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْۢ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ
اَشِرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُوْنَ غَدًا مَّنِ الْكَذَّابُ الْاَشِرُ ﴿٢٦﴾ اِنَّا
مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَّهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

۷ گؤزلرینی ذلیلانه آشاغی دیکیب سپه لنمیش چه یرتکه کیمی قبیرلردن چیخاجاقلار .
۸ کافرلر جارچییا طرف تلسه رك : «بو نه چتین بیر گوندور»، ــ دئیرلر .
۹ اونلاردان قاباق نوح قؤمو [ده] تکذیب ائتدیلر و بیزیم بنده میزی یالانچی حساب ائتدیلر و دئدیلر : «بو دیوانه دیر». و [چوخلو] شکنجه لر چکدی .
۱۰ نهایت ربّینی چاغیریب دئدی : «من مغلوب اولدوم؛ منیم دادیما چات!»
۱۱ بیز ده گؤیون قاپیلارینی آردی کسیلمز، گور تؤکولن بیر سو ایله آچدیق .
۱۲ و یئردن بولاقلار قایناتدیق . نهایت [گؤی و یئر] سولاری [ازلدن] معیّن ائدیلمیش بیر ایش اوچون بیرــ بیرینه قوووشدو .
۱۳ و اونو (نوحو) تخته دن دوزلمیش و مسمارلانمیش [گمییه] میندیردیک .
۱۴ [گمی] بیزیم گؤزوموزون آلتیندا آخیب گئدیردی . بو دانیلمیش بیر کیمسه (نوح) اوچون بیر اجر ایدی .
۱۵ شبهه سیز کی، بیز اونو عبرت اوچون ساخلادیق . آمما هئچ عبرت آلان وارمی؟
۱۶ منیم عذابیم و قورخوتماغیم نئجه ایدی؟
۱۷ شبهه سیز کی، بیز قرآنی عبرت آلماق اوچون آسان ائتمیشک . ایندی بیر عبرت آلان وارمی؟
۱۸ عاد [قؤمو] تکذیب ائتدیلر . منیم عذابیم و قورخوتماغیم نئجه ایدی؟
۱۹ بیز نحسلیگی (شوملوغو) اوزادیلمیش بیر گونده اونلارین اوستونه چوخ سویوق، تند یئل اسدیردیک .
۲۰ او، آداملاری کؤکوندن قوپموش خورما کؤتوکلری کیمی قوپاریب آتیردی .
۲۱ منیم عذابیم و قورخوتماغیم نئجه ایدی؟
۲۲ شبهه سیز کی، بیز قرآنی عبرت آلماق اوچون آسان ائتمیشیک، ایندی بیر عبرت آلان وارمی؟
۲۳ ثمود قؤمو خبردارلیق وئرنلری تکذیب ائتدیلر .
۲۴ و دئدیلر : «اؤزوموزدن اولان تک بیر انسانا اویاجاغیقمی؟ بیز اوندا آزمیش و دلیلیک ائتمیش اولاریق .
۲۵ مگر بیزیم ایچیمیزدن تکجه اونامی وحی نازل اولوبدور؟ خیر، او چوخ یالانچی، شرــ شوردور».
۲۶ تئزلیکله صاباحلاری، کیمین یالانچی شرــ شور اولدوغونو مطلق بیله جکلر .
۲۷ [یا صالح!] بیز اونلاری امتحانا چکمک اوچون بیر ناقه (دیشی دوه) گؤنده ره جه ییک . اونلارا گؤز اول و صبر ائت!

وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ ﴿٢٨﴾ فَنَادَوْا
صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَىٰ فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ
﴿٣٠﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ
﴿٣١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٣٢﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ
﴿٣٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾ نِعْمَةً مِنْ
عِنْدِنَا كَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا
بِالنُّذُرِ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي
وَنُذُرِ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ ﴿٣٨﴾ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ
﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ
النُّذُرُ ﴿٤١﴾ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ ﴿٤٢﴾
أَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أُولَٰئِكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ ﴿٤٣﴾ أَمْ
يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ ﴿٤٤﴾ سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ ﴿٤٥﴾
بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَىٰ وَأَمَرُّ ﴿٤٦﴾ إِنَّ الْمُجْرِمِينَ
فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ
ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

(۲۸) و اونلارا سویون آرالارینda پایلاشدیریلماسینی خبر وئر! هر کس اؤز نؤبه سینه دورسون (هر کس آنجاق اؤز نؤبه سینده حاضر اولمالیدیر). (۲۹) نهایت، اؤز یولداشلارین چاغیردیلار و او، قیلینجی چکیب دوه نی پئیله دی. (۳۰) منیم عذابیم و قورخوتماغیم نئجه ایدی؟ (۳۱) بیز اوستلرینه الله بیر قورخونج سس گؤندردیک کی، هامیسی دوغرانمیش قورو اوتا (هشمه) دؤندولر. (۳۲) شبهه سیزکی، بیز قرآنی عبرت آلماق اوچون آسان ائتمیشیک. ایندی بیر عبرت آلان وارمی؟ (۳۳) لوط قوْمو [دا] خبردارلیق وئرنلری تکذیب ائتدیلر. (۳۴) بیز ده اونلارین اوستونه داش یاغدیران یئل گؤندردیک، آنجاق لوطون عائله سینی سحر چاغی خلاص ائتدیک. (۳۵) [و بو] بیزیم طرفیمیزدن بیر رحمت ایدی. بیز شکر ائدن کیمسه نی بئله مکافاتلاندیراریق. (۳۶) و [لوط] اونلاری بیزیم عذابیمیزدان قورخوتدو. اونلار ایسه بو خبردارلیقلارا شبهه ائتدیلر. (۳۷) و اؤز قوناقلارینی اونلارا تسلیم ائتمگی ایسته دیلر. بیز ده اونلارین گؤزلری نین ایشیغینی آلدیق و [دئدیک] : «ایندی عذابیمین و خبردارلیغیمین [نتیجه سینی] دادین!» (۳۸) شبهه سیز کی، ائرکن سحر چاغی اونلاری آردی کسیلمز بیر عذاب یاخالادی. (۳۹) «ایندی عذابیمین و خبردارلیغیمین [نتیجه سینی] دادین!» ـ[دئدیک]. (۴۰) شبهه سیز کی، قرآنی عبرت آلماق اوچون آسان ائتمیشیک؛ ایندی بیر عبرت آلان وارمی؟ (۴۱) شبهه سیز کی، بیزیم خبردارلیق وئرنلریمیز فرعون اهلینه طرف ده گلدی. (۴۲) [لاکین اونلار] بیزیم آیه لریمیزین هامیسینی تکذیب ائتدیلر. نهایت، بیز اونلاری دائما غالب و گوجلو بیر [حؤکمدارین] یاخالاماسی کیمی یاخالادیق. (۴۳) [ای قریش مشرکلری!] سیزین کافرلرینیز، بو [سابیقلاریمیزدان] نه یی یاخشیدیر؟ یوخسا کتابلاردا سیزین اوچون برائت (آمان کاغیذی) واردیر. (۴۴) یوخسا دئییرلر: «بیز بیر ـ بیریمیزه کؤمک اولوب [مغلوب اولمایان] بیر دسته ییک؟» (۴۵) تئزلیکله بو دسته مغلوب اولار و آرخا چئویریب قاچار. (۴۶) خیر، اونلارین [اصل] وعده گاهی قیامتدیر، قیامت [عذابی] ایسه داها قورخونج و داها آجی دیر. (۴۷) شبهه سیز کی، گناهکارلار آزغینلیق و دلیلیک ایچینده دیرلر. (۴۸) او گون، اوزلری اوسته جهنّمه طرف سورروتله نیب [اونلارا] : «جهنّمین توخونماسینی دادین!» [دئییلر]. (۴۹) بیز، حقیقتاً، هر شئیی معیّن اؤلچوده یاراتمیشیق.

وَمَآ أَمْرُنَآ إِلَّا وَٰحِدَةٌ كَلَمْحٍۭ بِٱلْبَصَرِ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَآ أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَىْءٍ فَعَلُوهُ فِى ٱلزُّبُرِ ﴿٥٢﴾ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُّسْتَطَرٌ ﴿٥٣﴾ إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى جَنَّٰتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾ فِى مَقْعَدِ صِدْقٍ عِندَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍۭ ﴿٥٥﴾

سورة الرحمن مكية وهي ثمان وسبعون آية

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلرَّحْمَٰنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ ٱلْقُرْءَانَ ﴿٢﴾ خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ ﴿٣﴾ عَلَّمَهُ ٱلْبَيَانَ ﴿٤﴾ ٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾ وَٱلنَّجْمُ وَٱلشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾ وَٱلسَّمَآءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ ٱلْمِيزَانَ ﴿٧﴾ أَلَّا تَطْغَوْا۟ فِى ٱلْمِيزَانِ ﴿٨﴾ وَأَقِيمُوا۟ ٱلْوَزْنَ بِٱلْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا۟ ٱلْمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَٱلْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾ فِيهَا فَٰكِهَةٌ وَٱلنَّخْلُ ذَاتُ ٱلْأَكْمَامِ ﴿١١﴾ وَٱلْحَبُّ ذُو ٱلْعَصْفِ وَٱلرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾ خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ مِن صَلْصَٰلٍ كَٱلْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ ٱلْجَآنَّ مِن مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ ﴿١٥﴾ فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

۵۰ بیزیم امریمیز بیر گؤز قیرپیمی کیمی بیر [آن] دیر.
۵۱ بیز سیزین کیمیلری [چوخ] هلاك ائتمیشیک، ایندی بیر عبرت آلان وارمی؟
۵۲ ائتدیکلری هر شئی کتابلاردا [یازیلمیش]دیر.
۵۳ هر بیر کیچیک و بؤیوك [گناه] سطیر به سطیر یازیلیبدیر.
۵۴ حقیقتاً، تقواليلار باغلاردا و آرخلار [باشلاریندا]،
۵۵ دوغرولوق مجلیسینده قادر حؤکمدارین حضوروندا اولاجاقلار.

الرّحمن سوره سی [۵۵]

بو سوره قرآن ـ کریمین أللی بئشینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۷۸) آیه دیر

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ رحمان [آللّه]
۲ اؤیرتدی قرآنی.
۳ یاراتدی انسانی.
۴ اونا نطقی ده اؤیرتدی.
۵ گونش و آی [معیّن] بیر اؤلچو ایله [حرکت ائدیرلر].
۶ بیتکیلر ده، آغاجلار دا سجده ائدیرلر.
۷ گؤیو اوجالتدی و اؤلچو قویدو.
۸ اونا گؤره کی، اؤلچوده حدّی آشمایاسینیز.
۹ تره‌زینی دوز توتون و چکینی اسکیلتمه‌یین!
۱۰ و یئری جانلی لار اوچون قرار وئردی.
۱۱ اورادا، مئیوه‌لر، سالخیملی خورمالار؛
۱۲ یارپاقلی دنه‌لر و گؤزه‌ل ایيلی اوتلار وار.
۱۳ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۱۴ [آللّه] انسانی ساخسی کیمی قوروموش پالچیقدان یاراتدی.
۱۵ و جنّی ده توستوسوز اوددان [و یا اودون بیر قیغیلجیمیندان] یاراتدی
۱۶ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿١٨﴾
مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيٰنِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيٰنِ ﴿٢٠﴾
فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾
فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَئٰتُ فِي الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ ﴿٢٤﴾
فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَّيَبْقٰى وَجْهُ
رَبِّكَ ذُو الْجَلٰلِ وَالْاِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٢٨﴾
يَسْئَلُهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِيْ شَاْنٍ ﴿٢٩﴾
فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ اَيُّهَ الثَّقَلٰنِ ﴿٣١﴾
فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٣٢﴾ يٰمَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنِ اسْتَطَعْتُمْ
اَنْ تَنْفُذُوْا مِنْ اَقْطَارِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ فَانْفُذُوْا لَا تَنْفُذُوْنَ اِلَّا بِسُلْطٰنٍ ﴿٣٣﴾
فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٣٤﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِّنْ
نَّارٍ وَّنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرٰنِ ﴿٣٥﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٣٦﴾
فَاِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾
فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُسْئَلُ عَنْ
ذَنْۢبِهٖۤ اِنْسٌ وَّلَا جَآنٌّ ﴿٣٩﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٤٠﴾

۱۷ ایکی مشرقین و ایکی مغربین ربّی.
۱۸ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۱۹ ایکی دریانی بیر—بیرینه قوووشمالاری اوچون یوللاندیردی.
۲۰ فقط آرالاریندا مانعه (برزخ) واردیر کی، بیر—بیرینه قاتیشمازلار.
۲۱ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۲۲ او ایکی دریادان اینجی و مرجان چیخار.
۲۳ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۲۴ دریادا داغلار کیمی اوزن گمیلر ده اونوندور.
۲۵ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۲۶ [یئر اوزونده] اولان هر کس فانی دیر.
۲۷ آنجاق عظمت و کرم صاحبی اولان ربّی نین ذاتی باقیدیر.
۲۸ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۲۹ گؤیلرده و یئرده اولان هر کس [اؤز احتیاجینی] اوندان ایستر. او هر گون [کایناتدا] تصرّف اتمکده دیر.
۳۰ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۳۱ ای ایکی آغیر یوکلو (انس و جن)! یاخین گله جکده سیزین [حسابینیزا] باشلایاجاغیق.
۳۲ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۳۳ ای جنّ و انس طایفاسی! اگر گؤیلرین و یئرین قُطرلاریندان (چرچیره سیندن) کئچه بیلرسینیزسه، کئچین! لاکین بؤیوک گوجونوز اولمادان کئچه بیلمزسینیز.
۳۴ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۳۵ سیزین اوستونوزه توستوسوز آلوو و آلووسوز توستو گؤندریله جک و سیز بیر—بیرینیزه کؤمک اتده بیلمیه جکسینیز.
۳۶ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۳۷ گؤی یاریلیب قیپ—قیرمیزی قیزاریب، اریمیش یاغ کیمی اولدوغو زمان [حالینیز نئجه اولاجاق؟]
۳۸ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۳۹ او گون هئچ بیر انساندان و هئچ جنّدن گناهی باره سینده سوآل اولونماز.
۴۰ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟

يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هَٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ
﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آنٍ ﴿٤٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾
وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾
ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾
فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾
فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾
مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ ۚ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ
يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾
كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾
هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿٦٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾
وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾
مُدْهَامَّتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾
فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾

۴۱ گناهکارلار اوزلریندن تانینار و سونرا آلین توکلریندن (ککیل لریندن) و آیاقلاریندان توتولوب [جهنّمه سوروتله نه جکلر].
۴۲ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۴۳ گناهکارلارین یالان حساب ائتدیکلری جهنّم بودور.
۴۴ اونلار جهنّم اودو ایله قاینار سو آراسیندا فیرلاناجاقلار.
۴۵ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۴۶ شبهه سیز کی، سنین ربّی نین مقامیندان قورخانلار اوچون ایکی باغ واردیر.
۴۷ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۴۸ [او ایکی باغین آغاجلاری] قول–بوداقلی دیر.
۴۹ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۵۰ او ایکی باغدا ایکی بولاق آخماقدادیر.
۵۱ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۵۲ او ایکی باغدا هر مئیوه دن جوت–جوت واردیر.
۵۳ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۵۴ اونلار اورادا آستارلاری قالین ایپکدن اولان دؤشکلره (بالیشلارا) سؤیکنمیش اولاجاقلار. او ایکی باغین مئیوه لرینی درمک ده آساندیر.
۵۵ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۵۶ او باغدا باخیشلاری [آرلرینه] دیکیلی، اونلاردان قاباق هئچ بیر جن و انس الی اونلارا توخونمامیش حوریلر واردیر.
۵۷ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۵۸ [او حوریلر] سانکی یاقوت و مرجاندیرلار.
۵۹ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۶۰ مگر یاخشی لیغین عوضی یاخشی لیق دئییلدیر؟
۶۱ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۶۲ او ایکی [باغدان] علاوه، آیری ایکی باغ [دا] واردیر.
۶۳ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۶۴ [او ایکی باغ] یام–یاشیلدیر.
۶۵ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۶۶ او ایکی [باغدا] ایکی بولاق قاینایب آخماقدادیر.
۶۷ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾
فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾
حُورٌ مَقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾
لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾
مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾
تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

سورة الواقعة مكية وهي ست وتسعون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ﴿٣﴾ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا ﴿٦﴾ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿٩﴾ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾ أُولَٰئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾ مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ﴿١٦﴾

۶۸ او ایکی [باغدا] یئمیش، خورما و نار واردیر.
۶۹ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۷۰ اونلاردا خوش خاصیّتلی گؤزل ـ گؤیچک [حوریلر] واردیر.
۷۱ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۷۲ چادرلاردا ساخلانیلمیش [اُرلرینه مخصوص] گؤزه‌ل حوریلردیر.
۷۳ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۷۴ اونلاردان قاباق هئچ بیر جنّ و انس اَلی اونلارا توخونمامیشدیر.
۷۵ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۷۶ یاشیل بالیشلار و سون درجه ده گؤزه‌ل دؤشکلره سؤیکنمیش اولاجاقلار.
۷۷ بس ایندی ربّینیزین هانسی نعمتلرینی دانیرسینیز؟
۷۸ [یا محمّد!] سنین عظمت وکرم صاحبی اولان ربّی‌نین آدی چوخ اوجادیر.

واقعه سوره سی [۵۶]

بو سوره قرآن ـ کریمین اَللی آلتینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۹۶) آیه دیر

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ او قوپاجاق قیامت قوپدوغو زمان،
۲ اونون واقع اولماسیندا هئچ یالان یوخدور.
۳ او [کیمینی] آلچاقلادان و [کیمینی ده] اوجالداجاق.
۴ یئر حرکته گلیب محکم تیتره دیگی زمان،
۵ داغلار اووخالانیب،
۶ توز کیمی سپه‌لندیگی زمان،
۷ سیز اوچ زومره یه آیریلاجاقسینیز.
۸ ساغ طرفین اصحابی. کیمدیرلر ساغ طرفین اصحابی؟
۹ سول طرفین اصحابی. کیمدیرلر سول طرفین اصحابی؟
۱۰ بیر ده [ایماندا] قاباقجیل اولوب هامیدان قاباغا کئچنلر ـ
۱۱ کی، [آللّها] یاخین اولانلار دا بونلاردیرلار.
۱۲ بول نعمتلی جنّتلرده [اولاجاقلار].
۱۳ بیر قسمی قاباقکیلاردان،
۱۴ بیر آزی [دا] سونراکیلاردان.
۱۵ قیزیل ـ جواهرله بزه‌نمیش تختلر اوستونده.
۱۶ او تختلره اوز ـ اوزه سؤیکنه جکلر.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ

﴿١٨﴾ لَّا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ

﴿٢٣﴾ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ ﴿٣٠﴾ وَمَاءٍ

مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَّا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ

﴿٣٣﴾ وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنشَاءً ﴿٣٥﴾ فَجَعَلْنَاهُنَّ

أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾ عُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِّأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾ ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ

﴿٣٩﴾ وَثُلَّةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ

﴿٤١﴾ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾ وَظِلٍّ مِّن يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾ لَّا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ

﴿٤٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى

الْحِنثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا

وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾ أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ إِنَّ

الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

(۱۷) اونلارین اطرافیندا همیشه جاوان اوغلانلار دولاناجاقلار. (۱۸) پیاله‌لر، کوزه‌لر و ایچریسی گؤرسنن قدحلرله. (۱۹) اونلاری [ایچنده] باشلاری آغریماز و عاغیللاری آزماز. (۲۰) و بیه‌نیب سئچدیکلری مئیوه‌لرله. (۲۱) و ایسته‌دیکلری هر جور قوش آتی [اونلار اوچون واردیر]. (۲۲) و ایری گؤزلو حوریلر، (۲۳) صدف ایچینده گیزلنمیش اینجی کیمی. (۲۴) [بو] اونلارین ائتدیکلری عمللرین آجریدیر. (۲۵) اونلار اورادا نه بوش سؤز و نه ده گناها باعث اولان بیر شئی ائشیتمزلر. (۲۶) اورادا آنجاق: «سلام»، «سلام» سؤزو ائشیده‌جکلر. (۲۷) ساغ طرفین اصحابی؛ کیمدیرلر ساغ طرفین اصحابی؟ (۲۸) تیکانسیز سدر آغاجلاری [آلتیندا]. (۲۹) و [سالخیم ـ سالخیم] بیر ـ بیری‌نین اوستونه قالانمیش (کومالانمیش) موز آغاجلاری [آلتیندا]. (۳۰) هر طرفه یاییلمیش کؤلگه‌لیکلرده. (۳۱) شیریل ـ شیریل تؤکولن سو [کناریندا]. (۳۲) و بول مئیوه‌لر، کی: (۳۳) آراسی کسیلمز و اسیرگنمز. (۳۴) و یوکسه دیلمیش دؤشه‌مه‌لر اوستونده. (۳۵) شبهه‌سیز کی، بیز او قادینلاری باشقا بیر تهر یاراتدیق. (۳۶) اونلاری باکره قیزلار خلق ائتدیک. (۳۷) ارلرینی سئون هم ده یاشیت. (۳۸) ساغ طرفین اصحابینه. (۳۹) کی، بیر قسمی قاباقکیلاردان، (۴۰) و بیر قسمی ده سونراکیلارداندیر. (۴۱) و سول طرفین اصحابی. کیمدیرلر سول طرفین اصحابی؟ (۴۲) اونلار ایلیکه ایشله‌ین [قیزمار] یئل و قاینار سو ایچینده (۴۳) و قاپ ـ قارا توستو کؤلگه سینده [اولاجاقلار]: (۴۴) [او کؤلگه] نه سرین و نه ده خوشدور. (۴۵) اونلار بوندان اول ناز ـ نعمت ایچینده ایدیلر. (۴۶) و بؤیوك گناها اصرار ائدیردیلر. (۴۷) و دئییردیلر کی: «مگر بیز اؤلوب توز ـ تورپاق و سور ـ سوموك اولاندان سونرا دوغرودان دیریلدیله‌جه‌ییکمی؟» (۴۸) «ائلجه اولکی آتالاریمیز دا؟» (۴۹) دئ: «حقیقتاً، اولکیلر ده سونراکیلار دا». (۵۰) «بللی بیر گونون معیّن وقتینده مطلق جمع اولوناجاقلار».

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّآلُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾ لَآكِلُونَ مِن شَجَرٍ مِّن
زَقُّومٍ ﴿٥٢﴾ فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٥٣﴾ فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ
الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾ فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ ﴿٥٥﴾ هَٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ
﴿٥٦﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾ أَفَرَأَيْتُم مَّا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾
ءَأَنتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ
وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٦٠﴾ عَلَىٰ أَن نُّبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ
﴿٦٢﴾ أَفَرَأَيْتُم مَّا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾ ءَأَنتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ
﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ إِنَّا لَمُغْرَمُونَ
﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾
ءَأَنتُمْ أَنزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ
أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾
ءَأَنتُمْ أَنشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا
تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا لِّلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ فَلَا
أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

۵۱ سونرا، حقیقتاً، سیز ای آزغینلار و انکار ائدیجیلر!

۵۲ زققوم اولان آغاجدان مطلق یئیه جکسینیز،

۵۳ و اونونلا قارینلارینیزی دولدوراجاقسینیز،

۵۴ و اونون اوستوندن قاینار سودان ایچه جکسینیز،

۵۵ سوسوز دوه نین ایچمه سی کیمی.

۵۶ بو، اونلارین جزا گونونده قوناقلیقلاریدیر.

۵۷ سیزی یارادان بیزیک، بس نه اوچون تصدیق ائتمیرسینیز؟

۵۸ [بطنلره] تؤکدویونوز بیر دامجی سویو گؤردونوزمو؟

۵۹ اونو سیز خلق ائدیرسینیز یوخسا اونو یارادان بیزیک؟

۶۰ سیزین آرانیزدا اؤلومو بیز مقدّر ائتمیشیک. بیز عاجزلندیریلمیش دئییلیک.

۶۱ سیزین یئرینیزه آیریلارینی گتیرمکده و سیزی اؤزونوز بیلمه دن آیری بیر شکیلده یاراتماقدا [عاجز دئییلیک].

۶۲ و حقیقتاً، سیز ایلک یارادیلیشی بیلیرسینیز، بس نه اوچون عبرت آلمیرسینیز؟

۶۳ بس اکدیگینیز توخومو گؤردونوزمو؟

۶۴ اونو سیز بیتیریرسینیز، یوخسا اونو بیتیرن بیزیک؟

۶۵ اگر ایسته سک اونو هشمه (سامانا) دؤندره ریک، اوندا ایسه مات قالارسینیز؛

۶۶ [و دئیرسینیز:] «بیز زیانا اوغرادیق».

۶۷ «داها دوغروسو بیز محروم اولدوق».

۶۸ بس ایچدیگینیز سویو گؤردونوزمو؟

۶۹ اونو سیزمی بولوددان نازل ائدیرسینیز، یوخسا اونو نازل ائدن بیزیک؟

۷۰ اگر ایسته سک اونو آجی ائده ریک. بس نه اوچون شکر ائتمیرسینیز؟

۷۱ یاندیردیغینیز اودو هئچ گؤردونوزمو؟

۷۲ اونون آغاجینی سیز یارادیبسینیز، یوخسا اونو یارادان بیزیک؟

۷۳ بیز اونو عبرت درسی و یوخسول چؤللچولرین فایدالانماسی اوچون یاراتدیق.

۷۴ ایندی ایسه بؤیوك ربّی نین آدی ایله تسبیح ائت!

۷۵ اولدوزلارین یئرلرینه آند اولسون!

۷۶ اگر بیلسه نیز سه، حقیقتاً، بو، بؤیوك بیر آنددیر.

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنْزِيلٌ
مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفَبِهَٰذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ
رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنْتُمْ
حِينَئِذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَٰكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَا
إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ
مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ
مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾ فَسَلَامٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩١﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ
مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٩٢﴾ فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ
﴿٩٤﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

سورة الحديد مدنية وهي تسع وعشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُ
مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾
هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

۷۷ حقیقتاً، بو شرفلی ـ حؤرمتلی قرآندیر.
۷۸ قورونموش بیر کتابدا.
۷۹ پاك اولانلاردان ساوای کیمسه اونا توخونا بیلمز.
۸۰ عالملرین ربّی طرفیندن گؤندریلیبدیر.
۸۱ ایندی سیز بو سؤزو یونگول ـ سایمیرسینیزمی؟
۸۲ و [حقّی] تکذیب ائتمه گینیزی اؤزونوزه روزی ائدیرسینیزمی؟
۸۳ جان بوغازا یئتیشدیگی زمان،
۸۴ او زمان سیز اونا باخیب دورورسونوز ـ
۸۵ وبیز او [جان حالیندا اولانا] سیزدن داها یاخینیق، آمما سیز گؤرمورسونوز.
۸۶ اگر سیزدن حساب ـ کتاب آلینمایاجاقسا؛
۸۷ و اگر سیز دوز دئییرسینیزسه، بس نه اوچون اونو (جانی) قایتارمیرسینیز؟
۸۸ آمما اگر او (جان وئرن) [آلّلها] یاخین اولانلاردانديرسا،
۸۹ رحمت، راحاتلیق و بول نعمتلی جنّتده [اولاجاقدیر].
۹۰ و اگر ساغ طرفین اصحابیندان اولسا،
۹۱ ساغ طرفین اصحابیندان سنه سلام اولسون!
۹۲ و آمما اگر انکار ائدیجی آزمیشلاردان اولسا،
۹۳ اوندا قارشیلاناجاغی قاینار سوداندير.
۹۴ و جهنّمه آتیلماقدیر.
۹۵ شبهه سیزکی، بو حقّ الیقیندیر (تکذیب اولونماز حقیقتدیر).
۹۶ ایندی ایسه بؤیوك ربّی‌نین آدی ایله تسبیح ائت!

حدید سوره سی [۵۷]

بو سوره قرآن ـ کریمین آللی یئددینجی سوره سیدیر،
مدینه ده نازل اولموش و (۲۹) آیه دیر.

رحمان و مهربان آلّلهین آدی ایله

۱ گؤیلرده و یئرده اولان هر شئی آلّلهی تسبیح ائدیر. او عزّت و حکمت صاحبیدیر.
۲ گؤیلرین و یئرین حؤکمرانلیغی اونوندور. او دیریلدیر و او اؤلدورور. او هر شئیه قادردیر.
۳ او اوّلدیر؛ او آخردیر، او ظاهردیر؛ او باطندیر و او هر شئیی بیلندیر.

هُوَ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ
يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ
فِيْهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ۝٤ لَهٗ مُلْكُ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ۝٥ يُوْلِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ
وَيُوْلِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَهُوَ عَلِيْمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ۝٦ اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ
وَرَسُوْلِهٖ وَاَنْفِقُوْا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُّسْتَخْلَفِيْنَ فِيْهِ فَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
مِنْكُمْ وَاَنْفَقُوْا لَهُمْ اَجْرٌ كَبِيْرٌ ۝٧ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ
وَالرَّسُوْلُ يَدْعُوْكُمْ لِتُؤْمِنُوْا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ اَخَذَ مِيْثَاقَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
مُّؤْمِنِيْنَ ۝٨ هُوَ الَّذِيْ يُنَزِّلُ عَلٰى عَبْدِهٖٓ اٰيٰتٍ بَيِّنٰتٍ لِّيُخْرِجَكُمْ
مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ وَاِنَّ اللّٰهَ بِكُمْ لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ۝٩ وَمَا
لَكُمْ اَلَّا تُنْفِقُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَلِلّٰهِ مِيْرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
لَا يَسْتَوِيْ مِنْكُمْ مَّنْ اَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقٰتَلَ اُولٰٓئِكَ اَعْظَمُ
دَرَجَةً مِّنَ الَّذِيْنَ اَنْفَقُوْا مِنْ بَعْدُ وَقٰتَلُوْا وَكُلًّا وَّعَدَ اللّٰهُ
الْحُسْنٰى وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ۝١٠ مَنْ ذَا الَّذِيْ يُقْرِضُ اللّٰهَ
قَرْضًا حَسَنًا فَيُضٰعِفَهٗ لَهٗ وَلَهٗٓ اَجْرٌ كَرِيْمٌ ۝١١

۴ گؤیلری و یئری آلتی مرحله ده یارادان، سونرا دا عرشی استیلاسینا (استیلاسی آلتینا) آلان، یئره داخل اولانی و یئردن خارج اولانی، گؤیدن نازل اولانی و گؤیه قالخانی بیلن اودور. سیز هارادا اولسانیز، او سیزینله دیر. آلله سیزین ائتدیکلرینیزی دقیق گؤرندیر.

۵ گؤیلرین و یئرین حؤکمرانلیغی اونوندور و بوتون ایشلر آلله‌ها قایتاریلیر.

۶ گئجه نی گوندوزه قاتیر و گوندوزو گئجه یه قاتیر. او، اورکلرده اولانی دقیق بیلندیر.

۷ آلله‌ها و اونون پیغمبرینه ایمان گتیرین و [آلله‌هین] سیزی اؤزونه خلیفه قویوب تصرّف اذنی وئردیگی مالدان آلله یولوندا انفاق ائدین! سیزدن ایمان گتیریب انفاق ائدنلر اوچون چوخ اجر واردیر.

۸ سیزه نه اولوبدور کی، آلله‌ها ایمان گتیرمیرسینیز؟ بیر حالدا کی، پیغمبر سیزی ربّینیزه ایمان گتیرمگه چاغیریر. اگر سیز [آچیق دلیللره] اینانیرسینیزسا، [آلله] سیزدن عهد-پیمان آلیبدیر.

۹ سیزی قارانلیقلاردان ایشیقلیغا چیخارتماق اوچون، بنده سینه آچیق-آیدین آیه لر گؤندرن اودور. شبهه سیز کی، آلله، سیزه چوخ شفقتلی و مهرباندیر.

۱۰ گؤیلرین و یئرین میراثی آنجاق آلله‌ها عاید اولدوغو حالدا سیزه نه اولوب کی، آلله یولوندا انفاق ائتمیرسینیز؟سیزین ایچینیزدن فتحدن (مکّه فتحیندن] قاباق انفاق ائدن و جهاد ائدن کیمسه لر البتّه آیریلاری ایله بیر اولمازلار. بونلار، فتحدن سونرا انفاق ائدیب جهاد ائدنلردن درجه اعتباری ایله داها یوکسکدیرلر. آلله، هامیسینا گؤزه‌ل [اجر] وعده وئریبدیر. آلله سیزین ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر.

۱۱ آلله یولوندا قرض الحسن (گؤزه‌ل بیر بورج) وئرن بیر کس [واردیر] کی، آلله دا [اونون عوضینی] قات-قات آرتیرسین؟ هم ده اونون اوچون دیرلی اجر واردیر.

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ
بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
لِلَّذِينَ آمَنُوا انْظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ
فَالْتَمِسُوا نُورًا ۖ فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ بَابٌ ۖ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ
مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ۖ ﴿١٣﴾ يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ ۖ قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنَّكُمْ
فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ
جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ ﴿١٤﴾ فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ
مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ مَأْوَاكُمُ النَّارُ ۖ هِيَ مَوْلَاكُمْ ۖ
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ
لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ ۖ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ قَدْ
بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ
وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

۱۲ او گون مؤمن کیشیلرین و مؤمن آروادلارین نورلاری قاباقلارینی و ساغ طرفلرینی سرعتله ایشیقلاندیرماسینی گؤررسن. [اونلارا دئییلر:] «سیزین بو گونکو موشتولوغونوز ابدی اولاراق ایچینده قالاجاغینیز، آلتیندان آرخلار آخان جنّتلردیر. بودور بؤیوك سعادت».

۱۳ او گون، منافق کیشیلر و منافق آروادلار، ایمان گتیرنلره دئیرلر: «بیزه ساری باخین [و یا بیزی ده گؤزله یین] کی، سیزین نورونوزدان بیر قده ر [ایشیق] آلاق». دئییلر: «آرخانیزا دؤنوب بیر نور آختاریب تاپین!» سونرا اونلارین آرالارینیدا قاپیسی اولان بیر دیوار چکیله جکدیر، او [قاپینین] ایچری طرفینده رحمت و اثشیک اوزو آلله طرفیندن بیر عذابدیر.

۱۴ [منافقلر مؤمنلری]: «مگر بیز سیزینله دئییلدیک؟» دئیه سسلیه جکلر. مؤمنلر دئیرلر: «بلی و لاکین سیز اؤزونوزو بلایه سالدینیز، [مسلمانلارین باشینا بیر حادثه گلمه سینی] گؤزله دینیز، شکّ ائتدینیز، بوش آرزولار سیزی آلداتدی، نهایت، آللهین امری گلیب چاتدی، سیزی آلله باره سینده او توولایان (شیطان) تووولادی».

۱۵ «بو گون داها سیزدن و کافر اولانلاردان فدیه قبول اولونماز: یئرینیز اوددور. سیزه لایق ده اودور و او نتجه ده پیس بیر گئدیش یئریدیر».

۱۶ آللهین و حقدن نازل اولانلارین ذکری ایله ایمان گتیرنلرین قلبلری نین یومشالما وقتی هله گلیب چاتماییبدیرمی؟ اؤزلریندن اوّل کتاب وئریلن کیمسه لر کیمی اولماسینلار کی، اونلارا گؤزلمه وقتی اوزون چکدی و قلبلری برکیدی. اونلاردان چوخو فاسق ایدیلر.

۱۷ بیلین کی، حقیقتاً، یئری اؤلدوکدن سونرا آلله دیریلدیر. سیزه آیه لریمیزی آچیق ـ آیدین بیان ائتدیک کی، بلکه باشا دوشه سینیز.

۱۸ شبهه سیز کی، صدقه وئرن کیشیلره و صدقه وئرن قادینلارا و آللها گؤزه ل بورج وئرنلره [وئردیکلری نین عوضی] قات ـ قات آرتیریلاجاقدیر. و هم ده اونلار اوچون ده یرلی أجر واردیر.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ
وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾ اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي
الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ
فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ
وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ
الْغُرُورِ ﴿٢٠﴾ سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾ مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي
كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِكَيْلَا تَأْسَوْا
عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ
النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

۱۹ آلّها و اونون پیغمبرینه ایمان گتیرنلر اؤز ربلّری یانیندا ''دوغروچولار'' و ''شاهیدلر'' [و یا شهیدلر]دیرلر. اونلار اوچون اؤز اجرلری و نورلاری واردیر. کافرلر و آیه‌لریمیزی تکذیب ائدنلر ایسه جهنّم اهلیدیرلر.

۲۰ بیلین کی، دنیا حیاتی آنجاق بیر اویون ـ اویونجاق، بر ـ بزه‌ك، آرانیزدا اؤیونمه، مال ـ دؤولت و اؤولادی چوخالتماقدیر. بو، ائله بیر یاغیشا بنزه‌ییر کی، اونون یئتیشدیردیگی بیتگی کافرلری [ویا اکینچی‌لری] تعجبلندیریر، سونرا او قورویور و سن اونون سارالیب سولدوغونو و داها سونرا چۆر ـ چؤپه دؤندویونو گؤررسن. آخرتده [هم] شدّتلی عذاب وار و [هم ده] آلّلهدان مغفرت و راضیلیق وار. دنیا حیاتی ایسه آلداتان منفعتدن غیری بیر شئی دئییلدیر.

۲۱ [ای انسانلار!] ربّینیز طرفیندن باغیشلانماغا و گئنیشلیگی گؤیون و یئرین گئنیشلیگی کیمی اولوب، آلّلها و اونون پیغمبرلرینه ایمان گتیرنلره حاضرلانمیش جنّتلره [چاتماق اوچون] یاریش ائدین (بیر ـ بیرینیزی قاباقلایین!) بو، آلّلهین ایسته‌دیگینه وئردیگی بیر لطف ـ مرحمتدیر. و آلّله بؤیوك لطف ـ مرحمت صاحیبی دیر.

۲۲ یئر اوزونده باش وئرن و سیزین اؤز باشینیزا گلن هئچ بیر مصیبت یوخدور کی، بیز اونو یاراتمامیشدان اوّل بیر کتابدا [یازیلی] اولماسین. شبهه‌سیز کی، بو، آلّلها آساندیر.

۲۳ بو، سیزین آلینیزدن گئده‌نه غصّه‌لنمه‌مگینیز و سیزه [آلّلهین] وئردیگینه شادلیق ائتمه‌مگینیز اوچوندور و آلّله اؤزونو بیه‌نیب اؤین هئچ کیمسه‌نی دوست توتماز.

۲۴ اونلار او کسلردیر کی، خسیس‌لیک ائدرلر، هم ده انسانلاری خسیس اولماغا امر ائدرلر. کیم اوز دؤندرسه [بیلسین کی،] حقیقتاً، آلّله غنیدیر، حمد اولونماغا لایقدیر.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ
لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۖ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ
وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّ
اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي
ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ ۖ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ ۖ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى
ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً ۚ وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا
عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا ۖ
فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ ۖ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ
كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لِئَلَّا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا
يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ ۙ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ
اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

۲۵ شبهه‌سیزکی، بیز پیغمبرلریمیزی آچیق‒آیدین دلیللرله گؤندردیک و اونلارلا بیرلیکده کتاب و اؤلچوده نازل ائتدیک کی، انسانلار عدالتله حرکت ائتسینلر. بیز اؤزونده بؤیوک بیر قورخو و هم انسانلار اوچون فایدالاری دا اولان دمیری ده یاراتدیق کی، آللّه کیمین گیزلینده اونا و اونون پیغمبرلرینه کؤمک ائدن اولدوغونو بللی ائتسین. شبهه‌سیز کی، آللّه قدرت و عزّت صاحبی‌دیر.

۲۶ شبهه‌سیزکی، نوحو و ابراهیمی ده گؤندردیک و پیغمبرلیگی و کتابی اونلارین نسلیندن گلنلرده ده قرار وئردیک. اونلاردان بیر قسمی هدایت تاپمیشلار و اونلاردان چوخو فاسقدیرلر.

۲۷ سونرا بونلارین آردینجا پیغمبرلریمیزی گؤندردیک. آرخالارینجا مریم اوغلو عیسانی گؤندردیک، اونا انجیل وئردیک، اونا تابع اولانلارین قلبلرینده مهربانلیق و رحمت قویدوق. [لاکین] راهبلیگی بیز اونلارا واجب ائتمه‌میشدیک، آنجاق اونلار آللّه رضاسینی قازانماق اوچون اونو ایجاد ائتدیلر. آمما اونو دا لایقینجه رعایت ائتمه‌دیلر. بیز اونلاردان ایمان گتیرنلرین أجرلرینی وئردیک. اونلارین چوخو ایسه فاسقلردیر.

۲۸ ای ایمان گتیرنلر! آللّهدان قورخون! و اونون پیغمبرینه ایمان گتیرین کی، آللّه سیزه اؤز رحمتیندن ایکی پای وئرسین و سیزه اونون ایشیغیندا [دوز یول] گئتمه‌گینیز اوچون بیر نور وئرسین و سیزی باغیشلاسین کی، آللّه چوخ باغیشلایاندیر و مهرباندیر.

۲۹ قوی اهل‒کتاب بیلسین کی، آللّهین لطف‒مرحمتیندن هئچ بیر شئیه مالک دئییللر. فضل‒مرحمت تمامیله آللّهین الینده‌دیر، اونو ایسته‌دیگی کیمسه‌یه وئرر. و آللّه بؤیوک فضل‒کرم صاحبی‌دیر.

سورة المجادلة مدنية وهي اثنتان وعشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنكُم مِّن نِّسَائِهِم مَّا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ ۖ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا ۚ ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٣﴾ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا ۖ فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ۚ ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۗ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ وَقَدْ أَنزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۚ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ۚ أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٦﴾

مجادله سوره سی [۵۸]

بو سوره قرآن ــ کریمین أللی سککیزینجی سوره سیدیر.
مدینه ده نازل اولموش و (۲۲) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ [یا محمّد!] شبهه سیز کی، اَری حقّینده سنینله مجادله ائدن و آللّها شکایت ائدن آروادین سؤزونو آللّه ائشیتدی. آللّه سیز ایکینیزین دانیشیغینیزی ائشیدیر. چونکی آللّه، حقیقتاً، ائشیدن[دیر و] گؤرندیر.

۲ سیزدن اؤز آروادلاری ایله "ظهار" ائدن کیمسه لرین زؤجه لری اونلارین آنالاری دئییلدیر. اونلارین آنالاری آنجاق اونلاری دوغانلاردیر. اونلار شبهه سیز کی، پیس و بوش سؤز دانیشیرلار. [آمما] آللّه، حقیقتاً، چوخ عفو ائدن [دیر و] باغیشلایاندیر.

۳ آروادلاری ایله "ظهار" ائدیب سونرا دئدیکلری سؤزدن دؤننلر آروادلاری ایله تماس تاپمازدان اوّل بیر قول آزاد ائتمه لیدیرلر. بو، سیزه وئریلن موعظه دیر. و آللّه سیزین ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر.

۴ کیم کی، [آزاد ائتمگه قول] تاپماسا، [آروادی ایله] تماس ائتمزدن اوّل، ایکی آی آردیجیل اولاراق اوروج توتمالیدیر، بونا دا گوجو چاتمایان کیمسه آلتمیش یوخسولو دویورمالیدیر. بو [کفّاره] آللّها و اونون پیغمبرینه ایمان ائتمه گینیز اوچوندور. بو آللّهین حدودو (قایداــ قانونو) دور. کافرلر اوچون آغریلی بیر عذاب واردیر.

۵ حقیقتاً، آللّها و اونون پیغمبرینه مخالف چیخان کیمسه لر، اؤزلریندن قاباقکیلارین ذلیل اولدوقلاری کیمی ذلیل اولاجاقلار. شبهه سیز کی، بیز آچیق ــ آیدین آیه لر گؤندرمیشیک و کافرلره روسوای ائدیجی بیر عذاب واردیر.

۶ آللّه اونلارین هامیسینی دیریلده جگی گون ائتدیکلری عمللری اونلارا خبر وئره جکدیر. آللّه اونلاری بیربه بیر ساییب یازیبدیر، اونلار ایسه اونو (عمللرینی) اونوتموشلار. آللّه هر بیر شئیه شاهیددیر.

ألم تر أن الله يعلم ما في السموات وما في الأرض ما يكون
من نجوى ثلثة إلا هو رابعهم ولا خمسة إلا هو سادسهم
ولا أدنى من ذلك ولا أكثر إلا هو معهم أين ما كانوا
ثم ينبئهم بما عملوا يوم القيمة إن الله بكل شيء
عليم ﴿٧﴾ ألم تر إلى الذين نهوا عن النجوى ثم يعودون لما نهوا عنه
ويتناجون بالإثم والعدوان ومعصيت الرسول وإذا جاءوك حيوك بما لم
يحيك به الله ويقولون في أنفسهم لولا يعذبنا الله بما نقول
حسبهم جهنم يصلونها فبئس المصير ﴿٨﴾ يا أيها الذين
آمنوا إذا تناجيتم فلا تتناجوا بالإثم والعدوان ومعصيت
الرسول وتناجوا بالبر والتقوى واتقوا الله الذي إليه
تحشرون ﴿٩﴾ إنما النجوى من الشيطان ليحزن الذين آمنوا
وليس بضارهم شيئا إلا بإذن الله وعلى الله فليتوكل
المؤمنون ﴿١٠﴾ يا أيها الذين آمنوا إذا قيل لكم تفسحوا في المجالس فافسحوا
يفسح الله لكم وإذا قيل انشزوا فانشزوا يرفع الله الذين آمنوا
منكم والذين أوتوا العلم درجات والله بما تعملون خبير ﴿١١﴾

۷ آللّهین گؤیلرده و یئرده اولان هر شئیی بیلدیگینی مگر بیلمیرسن؟ آرالاریندا پیچیلداشان (گیزلین صحبت ائدن) اوچ کیمسه یوخدور کی، آللّه دؤردونجولری اولماسین و بئش کیمسه یوخدور کی، او آلتینجیلاری اولماسین. ایستر بوندان داها آز، ایستر داها چوخ اولسونلار و هارادا اولسالار اولسونلار، او (آللّه) اونلارلادیر. سونرا قیامت گونو، اونلارا ائتدیکلرینی خبر وئره‌جکدیر. حقیقتاً، آللّه هر بیر شئیی دقیق بیلندیر.

۸ [یا محمّدا!] مگر پیچیلداشماقدان منع اولوندوقلاریندان سونرا منع اولوندوقلاری شئیه تزه‌دن دؤنرك گناه، دوشمنلیک و پیغمبره مخالف چیخماق خصوصوندا پیچیلداشماقلارینی (گیزلی ـ گیزلی دانیشمالارینی) و سنین یانینا گلدیکلری زمان، آللّهین سنه سلام ائتمه‌دیگی بیر شکیلده سلام ائتمه‌لرینی و اورکلرینده: «دئدیکلریمیزدن اؤترو آللّه، نه اوچون بیزه عذاب وئرمیر؟» ـ دئمه‌لرینی گؤرمورسنمی؟ گیره‌جکلری جهنّم اونلارا کفایت ائدر. اورا نتیجه ده پیس بیر گئدیش یئریدیر.

۹ ای ایمان گتیرنلر! قونوشدوغونوز زمان، گناه، دوشمنلیک و پیغمبره مخالف چیخماق اوچون پیچیلداشمایین، یاخشی‌لیق و تقوا اوچون قونوشون! [قیامت گونو] حضورونا محشور اولاجاغینیز آللّهدان قورخون!

۱۰ شبهه‌سیزکی، ایمان گتیرنلری غمگین ائتمک اوچون پیچیلداشماق شیطاندان‌دیر. حالبوکی، آللّهین اذنی اولمادان اونلارا ضرر یئتیرن اولا بیلمز. مؤمنلر ایسه آنجاق آللّها توکّل ائتمه‌لیدیرلر.

۱۱ ای ایمان گتیرنلر! سیزه: «مجلسلرده یئر آچین!» ـ دئییلدیگی زمان، یئر آچین کی، آللّه دا سیزه [جنّتده] یئر آچسین و سیزه «قالخین!» ـ دئییلن زمان قالخین کی، آللّه دا سیزدن ایمان گتیرنلرین و علم وئریلمیش کیمسه‌لرین درجه‌لرینی قالدیرسین. آللّه سیزین ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ
صَدَقَةً ذَٰلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢﴾
أَأَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَاتٍ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ
عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ
خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
﴿١٥﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ
مُهِينٌ ﴿١٦﴾ لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ
جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ
أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ
فَأَنْسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ
هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ فِي
الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾ كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

۱۲ ای ایمان گتیرنلر! پیغمبرله گیزلی صحبتلشه جگیز زمان، گیزلیجه دانیشاجاغینیزدان اول بیر صدقه وئرین. بو، سیزین اوچون داها خئییرلی و داها پاکلیقدیر. اگر [وئره‌جک بیر شئی] تاپمیسینیزسا، [بیلین کی،] حقیقتاً، آللّه باغیشلایان [دیر و] مهرباندیر.

۱۳ گیزلی صحبتلشمه‌یینیزدن اوّل صدقه‌لر وئرمکدن قورخدونوزمو؟ سیز وئرمه‌دیکده آللّه دا سیزی بوندان عفو ائتدی. ایندی ناماز قیلین، زکات وئرین، آللّها و اونون پیغمبرینه اطاعت ائدین! و آللّه سیزین ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر.

۱۴ آللّهین غضب ائتدیگی بیر قوّم ایله دوستلوق قاتانلاری گؤمورسنمی؟ اونلار نه سیزدندیرلر و نه ده اونلاردان. اونلار بیله‌ـبیله یالاندان آند ایچیرلر.

۱۵ آللّه، اونلار اوچون شدّتلی بیر عذاب حاضرلاییبدیر. اونلارین ائتدیگی عمللر نتجه ده پیسدیر.

۱۶ آندلارینی بلگه ائدیبلر و [اونونلا جماعتی] آللّه یولوندان ساخلاییرلار. اونلار اوچون روسوای ائدیجی بیر عذاب واردیر.

۱۷ اونلارین نه ماللاری و نه اؤولادلاری اونلاری آللّهین عذابیندان اصلا قورتارا بیلمز. اونلار جهنّم اهلی‌دیرلر. اورادا دائمی‌دیرلر.

۱۸ آللّه اونلارین هامیسینی دیریلتدیگی گون، سنه آند ایچدیکلری کیمی اونا دا آند ایچه‌جکلر و اؤزلری‌نین بیر شئی اولدوقلارینی ظنّ ائده‌جکلر. آگاه اولون کی، اصل یالانچیلار اونلاردیر.

۱۹ شیطان اونلارا حاکم اولوب و آللّهی یاد ائتمه گی اونلارا اونوتدوروبدور. بونلار شیطان دسته‌سیدیر. آگاه اولون کی، حقیقتاً، اصل زیانا اوغرایانلار، شیطان دسته‌سیدیر.

۲۰ شبهه‌سیزکی، آللّها و اونون پیغمبرینه مخالف چیخان کیمسه‌لر، لاپ آلچاقلار ایچینده اولاجاقلار.

۲۱ آللّه یازیبدیر کی: «من و پیغمبرلریم مطلق غالب اولاجاغیق». حقیقتاً، آللّه قوّت و عزّت صاحبیدیر.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُّؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ يُوَآدُّوْنَ مَنْ حَآدَّ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ
وَلَوْ كَانُوْٓا اٰبَآءَهُمْ اَوْ اَبْنَآءَهُمْ اَوْ اِخْوَانَهُمْ اَوْ عَشِيْرَتَهُمْؕ
اُولٰٓئِكَ كَتَبَ فِيْ قُلُوْبِهِمُ الْاِيْمَانَ وَاَيَّدَهُمْ بِرُوْحٍ مِّنْهُؕ وَيُدْخِلُهُمْ
جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَاؕ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ
وَرَضُوْا عَنْهُؕ اُولٰٓئِكَ حِزْبُ اللّٰهِؕ اَلَآ اِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿٢٢﴾

سورة الحشر مدنية وهي اربع وعشرون اٰية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۚ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿١﴾ هُوَ
الَّذِيْٓ اَخْرَجَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِاَوَّلِ
الْحَشْرِؕ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ يَّخْرُجُوْا وَظَنُّوْٓا اَنَّهُمْ مَّانِعَتُهُمْ حُصُوْنُهُمْ
مِّنَ اللّٰهِ فَاَتٰىهُمُ اللّٰهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوْا وَقَذَفَ فِيْ
قُلُوْبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُوْنَ بُيُوْتَهُمْ بِاَيْدِيْهِمْ وَاَيْدِي الْمُؤْمِنِيْنَ
فَاعْتَبِرُوْا يٰٓاُولِي الْاَبْصَارِ ﴿٢﴾ وَلَوْلَآ اَنْ كَتَبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمُ
الْجَلَآءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَاؕ وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾

۲۲　[یا محمّد!] آللّها و آخرت گونونه ایمان گتیرن قؤمون، آللّها و اونون پیغمبرینه مخالف چیخانلارلا ــ اؤز آتالاری، اوغوللاری، قارداشلاری و یاخین قوهوملاری اولسالار بئله ــ دوستلوق ائتدیگینی گؤرمزسن. اونلار ائله کیمسه‌لردیر کی، [آللّه] اونلارین قلبلرینه ایمان یازیبدیر و اؤز درگاهیندان اولان بیر روح ایله اونلاری قوّتلندیریبدیر. [اونلاری] آلتیندان آرخلار آخان و ایچینده ابدی اولاراق قالاجاقلاری جنّتلره داخل ائده‌جکدیر. آللّه اونلاردان راضی دیر و اونلار دا آللّهدان راضیدیرلار. آللّهین دسته‌سی بونلاردیر. آگاه اولون کی، حقیقتاً، اصل نجات تاپانلار دا آللّهین دسته سیدیر.

حشر سوره سی [۵۹]

بو سوره قرآن ــ کریمین أللی دوققوزونجو سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۲۴) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱　گؤیلرده کیلر و یئرده کیلر هامیسی آللّهی تسبیح ائدیرلر. او عزّت و حکمت صاحبیدیر.

۲　کتاب اهلیندن کافر اولانلاری اؤز یوردلاریندان ایلک دفعه اولاراق چیخاردان اودور. سیز اونلارین چیخاجاقلارینی گمان ائتمیردینیز. اونلار دا قالالاری‌نین اونلاری آللّهدان [آللّهین جزاسیندان] قورویاجاغینی ظنّ ائدیردیلر. آمما آللّهین عذابی اونلارین گمان ائتمه دیکلری یئردن گلیب اورکلرینه قورخو سالدی. بئله کی، اونلار ائولرینی اؤز اللری ایله، هم ده مؤمنلرین اللریله اوچوردوب داغیدیردیلار. ای بصیرت صاحبلری! عبرت آلین.

۳　اگر آللّه، اونلارا، یوردلاریندان چیخاریلماغی یازمامیش اولسایدی، دنیادا اونلارا مطلق عذاب وئرردی. اونلار اوچون آخرتده ده جهنّم عذابی واردیر.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۖ وَمَن يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُم مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً
عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾ وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٦﴾ مَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ
وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ
كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنكُمْ ۚ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ
فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانتَهُوا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾ لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا
مِن دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
وَيَنصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا
الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِن قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ
فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ
بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

۴ بو، اونلارین آللَها و اونون پیغمبرینه عاصی اولدوقلارینا گؤره‌دیر. کیم آللَها عاصی اولسا، [بیلسین کی،] آللَهین عذابی چوخ شدّتلی دیر.

۵ هر هانکی خورما آغاجینی کسیب و یا هر هانکیسینی [کسمه‌ییب] کؤکو اوستونده بوی آتمیش حالدا بوراخدینیزسا، آللَهین اذنی ایله ایدی و بو آللَهین فاسقلری روسوای اتمه‌سی اوچوندور.

۶ آللَهین "فئ" شکلینده اونلارین مالـلاریندان اؤز پیغمبرینه عاید اتدیگی [ماللار] اوچون سیز نه آت چاپدیردینیز و نه ده کی، دوه سوردونوز. و لاکین آللَه پیغمبرلرینی ایسته‌دیگی کیمسه‌لره مسلّط اتدر. آللَه هر ایشه قادردیر.

۷ آللَهین فئ" شکلینده اؤز پیغمبرینه شهر اهالیسی‌نین ماللاریندان "عاید اتدیگی [ماللار] آللَها، پیغمبره، یاخین قوهوملارا، یتیملره، یوخسوللارا و یولدا قالانلارا مخصوصدور. بو، اونا گؤره‌دیر کی، ایچرینیزده اولان وارلیلار آراسیندا آلدن‌ـ‌آله دوشن بیر ثروت اولماسین. پیغمبر سیزه هر نه گتیرسه، اونو آلین و هر نه‌یی منع اتسه، اوندان امتناع اتدین! و آللَهدان قورخون، چونکی آللَهین عذابی چوخ شدّتلیدیر.

۸ [بونلار] یوردلاریندان چیخاریلمیش و ماللاری [آلـلریندن آلینمیش] آللَهین فضل‌ـ‌مرحمت و رضاسینی ایسته‌ین، آللَها و اونون پیغمبرینه کؤمک اتدن یوخسول مهاجرلره عایددیر. اصل صادقلر ده بونلاردیرلار.

۹ هم ده مهاجرلر گلمزدن [مدینه‌ده] یورد سالمیش و ایمان گتیرمیش کیمسه‌لر کی، اؤز یانلارینا مهاجرت اتدنلری دوست توتارلار، اونلارا وئریلنه گؤره اورکلرینده حسد دویمازلار، اؤزلری محتاج اولسالار بئله، اونلاری اؤزلریندن اوستون توتارلار. کیم نفسی‌نین خسیس لیگیندن قورونموشسا، [بیلسین کی،] نجات تاپانلار دا اونلاردیر.

وَالَّذِينَ جَآءُو مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ
آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا
يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ
أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا
وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
﴿١١﴾ لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١٢﴾ لَأَنْتُمْ
أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرًى مُحَصَّنَةٍ
أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا
وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ
قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

۱۰ اونلاردان سونرا گلنلر دئییرلر: «پروردگارا! بیزی و بیزدن قاباق ایمان گتیرن قارداشلاریمیزی باغیشلا! و قلبلریمیزده ایمان گتیرنلره قارشی بیر پاخیللیق قویما! پروردگارا! حقیقتاً، سن شفقتلی و مهربانسان.

۱۱ [یا محمّد!] بو منافقلیک ائدنلری گؤرمورسن کی؟ کتاب اهلیندن کافر اولان قارداشلارینا (یهودیلره) دئییرلر: «اگر سیز یوردونوزدان چیخاریلسانیز، بیز ده سیزینله برابر مطلق چیخاجاغیق و سیزین علیهینیزه هئچ کسه اطاعت ائتمیه‌جه‌ییک؛ و اگر سیزینله دؤیوشسه‌لر، سیزه مطلق کؤمک ائده‌جه‌ییک؟» و آللّه شاهیدلیک ائدیر کی، اونلار مطلق یالانچی دیرلار.

۱۲ اگر اونلار دوغرودان چیخاریلسالار، منافقلر اونلارلا برابر اصلا چیخمازلار و اگر اونلارلا دؤیوشولسه، منافقلر اونلارا اصلا کؤمک ائتمزلر. اونلارا کؤمک ائتسه‌لر بئله، مطلقا گئری دؤنوب قاچارلار و سونرا اونلارا کؤمکلیک ائدیلمز.

۱۳ حقیقتاً، اونلارین قلبلرینده سیزین قورخونوز آللّهین قورخوسوندان داها چوخدور. بو دا اونلارین آنلاماز بیر قؤم اولدوقلارینا گؤره‌دیر.

۱۴ اونلار هامیلیقلا سیزه قارشی [اوزـاوزه] دئییل، آنجاق محکم قالاسیـبورجو اولان شهرلرده و یا دیوار آرخاسیندا دؤیوشرلر. اونلارین اؤز آرالاریندا‌کی دؤیوشلری ده چوخ شدّتلیدیر. سن اونلاری بیرلشمیش اولدوقلارینی گمان ائدیرسن، [لاکین] قلبلری داغینیقدیر. بو دا اونلارین عاغیلسیز بیر قؤم اولدوقلارینا گؤره‌دیر.

۱۵ اونلار اؤزلریندن بیر آز قاباق عمللری‌نین جزاسینی دادمیش کیمسه‌لره بنزه‌ییرلر. اونلار اوچون آغریلی بیر عذاب واردیر.

۱۶ شیطانین [آلداتماسینا] بنزه‌ییرکی، انسانا دئدی: «کافر اول!» کافر اولدوقدا ایسه اونا دئدی: «من سندن اوزاغام، من عالملرین ربّی اولان آللّهدان قورخورام».

فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنزَلْنَا هَٰذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَٰنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

سورة الممتحنة وهي مدنية ثلث عشرة آية

۱۷ و بئله لیکله هر ایکیسی‌نین آخر ـ عاقبتی ده اود ایچینده ابدی قالاجاق اولدو، ظلمکارلارین جزاسی ایسه بودور.

۱۸ ای ایمان گتیرنلر! اَللّٰهدان قورخون! هر کس گله جگی اوچون قاباقجادان نه گؤندردیگینه باخسین، اَللّٰهدان قورخون! حقیقتاً، اَللّٰه سیزین ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر.

۱۹ اَللّٰهی اونوتدوقلارینا گؤره ، اَللّٰه دا اونلاری اؤزلرینه اونوتدوردوغو کسلر کیمی اولمایین! اصل فاسقلر اونلاردیرلار.

۲۰ جهنّم اهلی ایله جنّت اهلی بیر دئییلدیر. اصل سعادته چاتانلار جنّت اهلیدیرلر.

۲۱ بیز اگر بو قرآنی بیر داغ اوستونه نازل ائتسه یدیک اونون اَللّٰه قورخوسوندان مطلق باش أییب پارچا ـ پارچا اولدوغونو گؤرردین. بیز مثللری انسانلارا چکیریک کی، بلکه دوشونه لر.

۲۲ او، اوندان غیری هئچ بیر تانری اولمایان اَللّٰهدیر. غیبی و آشکاری بیلندیر. او، رحمان [دیر و] مهرباندیر.

۲۳ او، اوندان غیری هئچ بیر تانری اولمایان اَللّٰهدیر، حؤکمراندیر، مقدّسدیر؛ [بوتون عیبلردن] سلامتدیر، خاطر جمع ائدندیر؛ گؤزله ییب قوروباندیر؛ عزّت صاحبی دیر؛ ایسته دیگینی ائتدیرن و بؤیوکلوکده تایی ـ برابر اولماياندیر. اَللّٰه، اونلارین شریک قوشدوقلاریندان پاکدیر.

۲۴ او، یارادان، یوخدان وار ائدن، صورت وئرن اَللّٰهدیر. داها گؤزه‌ل آدلار اونا مخصوصدور. گؤیلرده و یئرده اولان هر شئی اونو تسبیح ائدر. و او عزّت و حکمت صاحبیدیر.

ممتحنه سوره سی [۶۰]

بو سوره قرآن ـ کریمین آلتمیشینجی سوره سیدیر. مدینه ده نازل اولموش و (۱۳) آیه دیر.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ
تُلْقُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ
يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ
جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ
بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ
﴿١﴾ إِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ
وَأَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿٢﴾ لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ
وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣﴾
قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ
إِنَّا بُرَآءُ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ
لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيْكَ
تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٤﴾ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً
لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ ای ایمان گتیرنلر! اگر منیم یولومدا جهاد اتمک و منیم راضیلیغیمی آلده اتمک اوچون [اؤز وطنینیزدن] چیخیب سینیزسا، منیم ده دوشمنیم اولان، سیزین ده دوشمنیز اولان کیمسه‌لرله دوستلوق قاتمایین! چونکی اونلار سیزه گلن حقّی انکار اتدیلر. ربّینیز اولان آللّها ایمان گتیردیگینیز اوچون پیغمبری و سیزی [مکّه دن] چیخارتدیلار. [سیز] گیزلیجه اونلارا دوستلوق گؤستریرسینیز. بیر حالدا کی، من گیزلتدیگینیزی و آشکار اتدیگینیزی یاخشی بیلیرم. سیزدن هر کس بونو اتسه؛ شبهه‌سیز کی، او، دوغرو یولدان آزمیش اولور.

۲ اگر اونلار سیزه [اَل تاپیب] غالب گلسه‌لر، سیزه دوشمن اولارلار و پیسلیک اوچون سیزه اللرینی و دیللرینی اوزادارلار و سیزین کافر اولماغینیزی ایسترلر.

۳ قیامت گونو نه قوهوملارینیز، نه ده اؤولادینیز سیزه هئچ بیر فایدا وئرمیه‌جکلر. [آللّه] آرانیزا آیریلیق سالاجاقدیر. آللّه اتدیگینیز عمللری بیلندیر.

۴ ابراهیم و اونونلا بیرلیکده اولانلار سیزین اوچون گؤزه‌ل نمونه‌دیر. او زمان کی، اؤز قؤملرینه دئدیلر: «بیز، حقیقتاً، سیزدن و آللّهدان غیری سیزین عبادت اتدیگینیز شیلردن اوزاغیق. بیز سیزدن بئزارلیق اعلان اتدیریک. سیز آللّها ایمان گتیرمه‌ینجه، بیزیمله سیزین آرانیزدا ابدی نفرت و دوشمنلیک میدانا گلیبدیر». آنجاق ابراهیمین [اؤگئی] آتاسینا: «من سنین اوچون [آللّهدان] مطلق مغفرت دیلیه‌جگم، [بیر حالدا کی،] آللّهین مقابلینده سنین اوچون هئچ بیر ایش گؤرمگه اختیاریم یوخدور»، دئمه‌سی استثنادیر. پروردگارا! سنه توکّل اتمیشیک و سنه طرف یؤنلمیشیک و نهایت دؤنوش ده سنه طرفدیر.

۵ پروردگارا! بیزی کافرلره امتحان وسیله‌سی اتمه! پروردگارا! بیزی باغیشلا! شبهه‌سیز کی، عزّت و حکمت صاحبی سنسن.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦﴾ عَسَى اللّٰهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَاللّٰهُ قَدِيرٌ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
﴿٧﴾ لَا يَنْهَاكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ
مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
﴿٨﴾ إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُمْ مِنْ
دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَى إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ
فَامْتَحِنُوهُنَّ اللّٰهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا
تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَآتُوهُمْ
مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسْئَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلْيَسْئَلُوا مَا أَنْفَقُوا
ذٰلِكُمْ حُكْمُ اللّٰهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ وَإِنْ فَاتَكُمْ
شَيْءٌ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَآتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ
أَزْوَاجُهُمْ مِثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

۶ شبهه‌سیز کی، سیز، آللها و آخرت گونونه اومید بسله‌ین کیمسه‌لر اوچون اونلاردا گؤزه‌ل بیرسرمشق واردیر. هر کیم اوز چئویرسه، [بیلسین کی،] آلله غنی و حمد اولونمالیدیر.

۷ اولا بیلسین کی، آلله، سیزینله دوشمنچیلیک ائتدیگینیز کیمسه‌لر آراسیندا دوستلوق یاراتسین. آلله بونا قادردیر، آلله چوخ باغیشلایاندیر و مهرباندیر.

۸ آلله دین خصوصوندا سیزینله دؤیوشمه‌ین و سیزی یوردونوزدان چیخارتمایان کیمسه‌لره یاخشیلیق ائتمکدن و اونلارلا عدالتله رفتار ائتمکدن سیزی چکیندیرمیر. شبهه‌سیز کی، آلله عدالتله رفتار ائدنلری دوست توتار.

۹ آلله فقط دین خصوصوندا سیزینله دؤیوشن، سیزی یوردونوزدان چیخاران و چیخاریلمانیزا کؤمک ائدن کیمسه‌لرله دوستلوق ائتمکدن سیزی چکیندیریر. هر کس اونلارلا دوستلوق ائتسه [بیلسین کی،] اونلار ظلمکاردیرلار.

۱۰ ای ایمان گتیرنلر! مؤمن قادینلار مهاجر اولاراق سیزین یانیزا گلدیکلری زمان اونلاری امتحان ائدین! آلله اونلارین ایمانلارینی داها یاخشی بیلیر. اگر اونلارین مؤمن اولدوقلارینی بیلسه‌نیز؛ آرتیق اونلاری کافرلره طرف قایتارماین کی، نه بو آروادلار اونلارا حلالدیرلار و نه ده اونلار بو آروادلارا حلالدیرلار. اونلارا [او کافر أرلره کبین اولاراق بو مؤمن آروادلارا] صرف ائتدیکلرینی وئرین! و او آروادلارین کبینلرینی اؤزلرینه وئردیگینیز تقدیرده اونلارلا ائولنمه‌گینیزده سیزه بیر گناه یوخدور. کافر قادینلارلا ائولنمه‌گه [و ائولی‌لیگه] ادامه وئرمه‌یین! [زؤجه‌لرینیزدن کافر اولوب، و یا کافر قالیب، کافرلره قوشولسالار، کبین اولاراق] اونلارا صرف ائتدیگینیزی [کافرلردن] طلب ائدین! و اونلار دا [هجرت ائدن مؤمن زؤجه‌لرینه] صرف ائتدیکلرینی [سیزدن] ایسته‌سینلر. بو، آللهین حؤکمودور. آرانیزدا او حؤکم ائدیر. آلله هر شئیی بیلندیر، حکمت صاحبیدیر.

۱۱ اگر سیزدن بیر آرواد گئدیب کافرلره قوشولسا، سیز ده اونلارا غالب گلیب غنیمت آلسانیز، آروادلاری [کافرلره] قوشولان کیمسه‌لره (آروادلارینا) صرف ائتدیکلری مقدار وئرین! و ایمان گتیردیگینیز آللهدان قورخون!

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

سُورَةُ الصَّفِّ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ أَرْبَعَ عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ ﴿٤﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تُؤْذُونَنِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

۱۲ یا پیغمبر! مؤمن آروادلار، آللّها هئچ بیر شئی شریک قوشماماق، اوغورلوق و زنا (پیس ایش) ائتمه‌مک، اؤولادلارینی اؤلدورمه‌مک، اللری ایله آیاقلاری آراسیندا بیر یالان دوزلدیب گتیرمه‌مک (اؤزگه‌دن اولان اوشاغی یالاندان أرلرینه اسناد ائتمه‌مک) و یاخشی بیر ایشده سنه قارشی چیخماماق خصوصوندا سنه بیعت ائتمک اوچون سنین یانینا گلدیکلری زمان اونلارین بیعتینی قبول ائت و اونلار اوچون آللّهدان مغفرت طلب ائت! شبهه‌سیز کی، آللّه چوخ باغیشلایان [دیر و] مهرباندیر.

۱۳ ای ایمان گتیرنلر! آللّهین غضب ائتدیگی بیر قؤمو دوست توتمایین! اونلار قبرستان اهلیندن اومیدلرینی کسن کافرلر کیمی، آخرتدن اومیدلرینی کسیبلر.

صفّ سوره سی [۶۱]

بو سوره قرآن ـ کریمین آلتمیش بیرینجی سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۱۴) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ گؤیلرده و یئرده اولان هر بیر شئی آللّهی تسبیح ائدر. او، عزّت و حکمت صاحبیدیر.

۲ ای ایمان گتیرنلر! ائتمه‌یه‌جگینیز بیر شئیی نییه دئییرسینیز؟

۳ ائتمه‌یه‌جگینیز بیر شئیی دئمه‌گینیز آللّه یانیندا داها چوخ نفرتلی دیر.

۴ حقیقتاً، آللّه، اؤز یولوندا بینؤوره‌سی قورقوشوملا تؤکولموش دیوار کیمی صف چکیب دؤیوشنلری دوست توتار.

۵ او زمان کی، موسی اوز قؤمونه دئدی: «ای منیم قؤموم! آللّهین سیزه [گؤنده‌ردیگی] پیغمبر اولدوغومو بیلدیگینیز حالدا، نه اوچون منی اینجیدیرسینیز؟». اونلار [حقدن] اوز دؤندردیکده آللّه دا اونلارین قلبلرینی دؤندردی. آللّه فاسق اولان قؤمو هدایت ائتمز.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ
مِنَ التَّوْرَاةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا
هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى
الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ
بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ
رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ
﴿٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي
جَنَّاتِ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ
وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ
كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ
أَنْصَارُ اللَّهِ فَآمَنَتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ
فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

۶　و او زمان کی، مریم اوغلو عیسی دئدی: «ای بنی اسرائیل! حقیقتاً، من آلّلهین سیزه [گؤندردیگی] پیغمبرم، [اؤزومدن] قاباقکی توراتی تصدیق ائده‌نم و مندن سونرا "احمد" آدلی بیر پیغمبرین گلمه‌سینی ده سیزه مژده وئره‌نم». [او پیغمبر ایسه] اونلارا آچیق‌ـآیدین دلیللر گتیردیکده دئدیلر: «بو آچیق‌ـآیدین بیر سئحردیر».

۷　اسلاما دعوت اولوندوغو حالدا، آلّلها یالان باغلایان کیمسه‌دن داها ظلمکاری کیم اولا بیلر؟! آلّله ظلمکار قؤمو هدایت ائتمز.

۸　آغیزلاری ایله آلّلهین ایشیغینی سؤندورمک ایسته‌ییرلر: آلّله ایسه، کافرلرین خوشونا گلمه‌سه بئله، اؤز ایشیغینی تاماملایاجاقدیر.

۹　مشرکلرین خوشونا گلمه‌سه ده، دینینی، بوتون آیری دینلره اوستون ائتمک اوچون پیغمبرینی هدایتله و حقّ دینله گؤنده‌رن اودور.

۱۰　ای ایمان گتیرنلر! آیا سیزی چوخ آغریلی عذابدان قورتارا بیلن بیر تجارتی گؤستریممی؟

۱۱　[اونو تماین کی،] آلّلها و اونون پیغمبرینه ایمان گتیررسینیز؛ مالینیزلا و جانینیزلا آلّله یولوندا جهاد ائدرسینیز. اگر بیلسه‌نیز، بو، سیزه داها خئییرلیدیر.

۱۲　[اگر بئله ائتسه‌نیز،] آلّله سیزین اوچون گناهلارینیزی باغیشلار؛ سیزی آلتیندان آرخلار آخان جنّتلره و عدن جنّتلرینده اولان گؤزه‌ل ائولره داخل ائدر. بو دا بؤیوک سعادتدیر.

۱۳　و دوست توتدوغونوز آیری بیر [نعمت] ده: آلّلهدان کؤمکلیک و یاخین بیر غلبه [سیزی گؤزله‌ییر]. مؤمنلره [بونو] مژده وئر.

۱۴　ای ایمان گتیرنلر! آلّلهین کؤمکچی‌لری اولون! نتجه کی، مریم اوغلو عیسی حواریلره دئدی: «آلّله یولوندا منیم کؤمکچی‌لریم کیمدیر؟» حواریلر دئدیلر: «بیز آلّلهین کؤمکچی‌لری‌ییک». سونرا بنی اسرائیلدن بیر دسته ایمان گتیردیلر و بیر دسته ده کافر اولدولار. بیز ایسه ایمان گتیرنلری دوشمنلری‌نین علیهینه گوجلندیردیک و نتیجه‌ده اونلار غالب گلدیلر.

سورة الجمعة مدنية وهي احدى عشرة آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢﴾ وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٤﴾ مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦﴾ وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

جمعه سوره سی [۶۲]

بو سوره قرآن ــ کریمین آلتمیش ایکینجی سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۱۱) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ گؤیلرده و یئرده اولان هر شئی حؤکمدار، مقدّس، عزّت و حکمت صاحیبی اولان آللّها تسبیح ائدر.

۲ اُمّی‌لر (مکتبه گئتمه‌ینلر) ایچینده، اؤزلریندن اولان و آللّهین آیه‌لرینی اونلارا اوخویان، اونلاری تمیزله‌ین و اونلارا کتاب و حکمتی اؤیردن بیر پیغمبر گؤندرن اودور. حالبوکی، اونلار بوندان اوّل آچیق ــ آشکار بیر ضلالت ایچینده ایدیلر.

۳ و اونلارا هله قوشولمایان اونلاردان آیری [بیر جماعتلره ده پیغمبر گؤندرن اودور.] و او عزّت و حکمت صاحیبیدیر.

۴ بو، آللّهین لطف و مرحمتی‌دیر کی، اونو ایسته‌دیگینه وئرر. آللّه بؤیوك لطف ــ کرم صاحیبی‌دیر.

۵ توراته [عمل ائتمگه] مکلّف اولاندان سونرا اونا عمل ائتمه‌ینلرین مَثلی [آیدینلاشدیریجی] کتابلار داشییان اوزون قولاغین مَثلی کیمیدیر. آللّهین آیه‌لرینی تکذیب ائدنلرین مَثلی نئجه ده پیسدیر. و آللّه، ظالم قؤمو هدایت ائتمز.

۶ [یا محمّد!] دئ: «ای یهودیلر! اگر گمان ائدیرسینیز کی، آیری انسانلار دئییل، [آنجاق] سیز آللّهین دوستلاری‌سینیز؛ اگر دوز دئییرسینیزسه، اؤلوم آروزولایین!».

۷ حالبوکی، اونلار قاباقجادان ائتدیکلری عمللره گؤره اونو آرزو ائتمزلر. و آللّه ظلمکارلارا داها یاخشی بلددیر.

۸ [یا محمّد!] دئ: «قورخوب ــ قاچدیغینیز اؤلوم سیزه مطلق یئتیشه‌جکدیر. سونرا غیبی و آشکاری بیلن آللّها طرف دؤندریله‌جکسینیز. اوندا ائتدیکلرینیزی سیزه خبر وئره‌جک».

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا نُوْدِيَ لِلصَّلٰوةِ مِنْ يَّوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ
وَذَرُوا الْبَيْعَ ؕ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝٩ فَاِذَا قُضِيَتِ
الصَّلٰوةُ فَانْتَشِرُوْا فِي الْاَرْضِ وَابْتَغُوْا مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاذْكُرُوا اللّٰهَ
كَثِيْرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ۝١٠ وَاِذَا رَاَوْا تِجَارَةً اَوْ لَهْوَا ِۨانْفَضُّوْٓا اِلَيْهَا وَتَرَكُوْكَ قَآئِمًا ؕ
قُلْ مَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ ؕ وَاللّٰهُ خَيْرُ الرّٰزِقِيْنَ ۝١١

سورة المنافقون مدنية وهي احدى عشرة اية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اِذَا جَآءَكَ الْمُنٰفِقُوْنَ قَالُوْا نَشْهَدُ اِنَّكَ لَرَسُوْلُ اللّٰهِ ۘ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِنَّكَ
لَرَسُوْلُهٗ ؕ وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ لَكٰذِبُوْنَ ۝١ اِتَّخَذُوْٓا
اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ اِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوْا
يَعْمَلُوْنَ ۝٢ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا فَطُبِعَ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَفْقَهُوْنَ ۝٣ وَاِذَا رَاَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ اَجْسَامُهُمْ ؕ وَاِنْ يَّقُوْلُوْا
تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ ؕ كَاَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ ؕ يَحْسَبُوْنَ كُلَّ صَيْحَةٍ
عَلَيْهِمْ ؕ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ ؕ قٰتَلَهُمُ اللّٰهُ ۫ اَنّٰى يُؤْفَكُوْنَ ۝٤

۹ ای ایمان گتیرنلر! جمعه گونونون نامازی اوچون چاغیریلدیغی زمان آلیش–وئریشی بوراخیب آللّهین ذکرینه تله‌سین. اگر بیلسه‌نیز، بو سیزین اوچون داها خئییرلیدیر.

۱۰ ناماز قیلینديقدان سونرا یئر اوزونده داغیلیشین و [اؤز روزینیزی] آللّهین لطف–مرحمتیندن آختارین و آللّهی چوخ یاد ائدین! اولا بیلسین کی، سعادته چاتاسینیز.

۱۱ بیر تجارت یا دا اویون–اویونجاق گؤردوکلری زمان سنی آیاق اوسته قویوب اونا طرف قاچارلار. [یا محمّد!] دئ: «آللّه یانینـدا اولان شئی اویون–اویونجاقدان و تجارتدن خئییرلیدیر. آللّه روزی وئرنلرین داها خئییرلیسیدیر».

منافقون سوره سی [۶۳]

بو سوره قرآن–کریمین آلتمیش اوچونجو سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۱۱) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ منافقلر سنین یانینا گلدیکلری زمان دئیرلر: «شهادت وئریریک کی، سن حقیقتاً، آللّهین پیغمبری سن». آللّه [ایسه] سنین اؤز رسولو اولدوغونو البتّه بیلیر. آللّه شهادت وئریر کی، حقیقتاً، منافقلر یالانچی دیرلار.

۲ اونلار آندلارینی قالخان ائدیبلر و آللّهین یولوندان [جماعتی] ساخلاییبلار. اونلارین ائتدیکلری عمل نئجه ده پیسدیر.

۳ بو اونا گؤره دیر کی، اونلار [اوّل] ایمان گتیردیلر، سونرا کافر اولدولار. نتیجه ده اونلارین قلبلرینه مؤهور وورولدو. اونلار [آرتیق] قانمازلار.

۴ اونلاری گؤردوگون زمان هیکللری سنی تعجّبلندیرر، سؤز دانیشاندا، سؤزلرینه قولاق آسیرسان، [لاکین] اونلار سانکی دیوارا دایانمیش ایچی بوش چوروك کؤتوکلردیرلر. هر بیر سس–صدانی اؤز علیهلرینه ظنّ ائدرلر. اونلار دوشمندیر، اونلاردان حذر ائت! آللّه اونلاری اؤلدورسون! [حقدن] نئجه دؤنورلر؟

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾ هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفَضُّوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾ يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَأَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾ وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

سورة التغابن مدنية وهي ثماني عشرة آية

۵ اونلارا : «گلین آللّهین رسولو سیزین اوچون مغفرت طلب ائتسین»، ــ دئییلن زمان باشلارینی بولاییرلار. سن ده اونلارین تکبّرلوك گؤستره رك اوز دؤندرمه لرینی گؤرورسن.

۶ ایستر اونلارا مغفرت طلب ائده سن ایسترسه ده طلب ائتمیه سن، اونلارا فرق ائتمیه جکدیر. آللّه اونلاری اصلا باغیشلاماز. حقیقتاً، آللّه، فاسق اولان قؤمو هدایت ائتمز.

۷ اونلار : «آللّهین رسولونون یانیندا اولانلارا هئچ بیر شئی وئرمه یین کی، داغیلیب ــ گئتسینلر»، ــ دئین کیمسه لردیرلر. حالبوکی گؤیلرین و یئرین خزینه لری آللّهیندیر. و لاکین منافقلر قانمیرلار.

۸ و دئیرلر : «اگر بیز مدینه یه قاییتساق، عزیزلر ذلیللری حؤکماً اورادان چیخاراجاقلار». حالبوکی عزّت آللّها و اونون رسولونا و مؤمنلره مخصوصدور. و لاکین منافقلر بیلمیرلر.

۹ ای ایمان گتیرنلر! [گؤزله یین کی،] ماللارینیز و اؤولادلارینیز سیزی آللّهی یاد ائتمکدن یایینندیرماسین. هر کس بونو ائتسه؛ [بیلسین کی،] اونلار زیانکاردیرلار.

۱۰ سیزین بیرینیزه اؤلوم چاتیب : «پروردگارا! نه اوچون منیم [اجلیمی] آز بیر مدّت تأخیره سالمادین کی، صدقه وئریب، صالحلردن اولایدیم» ــ دئمزدن اوّل، سیزه روزی ائتدیگیم شئیلردن انفاق ائدین!

۱۱ و [لاکین] آللّه أجلی گلن شخصی اصلا تأخیره سالماز. آللّه سیزین ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر.

تغابن سوره سی [۶۴]

بو سوره قرآن ــ کریمین آلتمیش دؤردونجو سوره سیدیر،
مدینه ده نازل اولموش و (۱۸) آیه دیر.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَّمِنْكُمْ
مُّؤْمِنٌ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ
وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَاِلَيْهِ الْمَصِيْرُ ﴿٣﴾ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّوْنَ وَمَا تُعْلِنُوْنَ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ
﴿٤﴾ اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوْا وَبَالَ اَمْرِهِمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهٗ كَانَتْ تَّاْتِيْهِمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنٰتِ فَقَالُوْٓا اَبَشَرٌ يَّهْدُوْنَنَا فَكَفَرُوْا وَتَوَلَّوْا وَّاسْتَغْنَى
اللّٰهُ وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَمِيْدٌ ﴿٦﴾ زَعَمَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنْ لَّنْ يُّبْعَثُوْا قُلْ بَلٰى
وَرَبِّيْ لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ ﴿٧﴾ فَاٰمِنُوْا
بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَالنُّوْرِ الَّذِيْٓ اَنْزَلْنَا وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ
﴿٨﴾ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُّؤْمِنْ
بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُّكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّاٰتِهٖ وَيُدْخِلْهُ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ
تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿٩﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ گؤیلرده و یئرده اولان هر شئی آللّهی تسبیح ائدیر. حؤکمرانلیق اونا عایددیر. حمد، تمامیله اونا مخصوصدور. او هر ایشه قادردیر.

۲ سیزی یارادان اودور. سیزدن بعضی نیز کافردیر، بعضی نیز ده مؤمندیر. و آللّه ائتدیکلرینیزی دقیق گؤرندیر.

۳ گؤیلری و یئری حقّ ایله یاراتدی، سیزه صورت وئردی و صورتینیزی گؤزه‌ل یاراشدیردی. و دؤنوش اونا طرفدیر.

۴ گؤیلرده و یئرده اولان هر شئیی بیلیر، گیزلتدیگینیزی ده آشکار ائتدیگینیزی ده بیلیر. آللّه سینه‌لرده اولانی داها یاخشیجا بیلندیر.

۵ مگر اوّلجه کافر اولدوقدا، ائتدیکلری‌نین جزاسینی دادانلارین خبری سیزه گلیب چاتماییبمی؟ اونلار اوچون آغریلی بیر عذاب واردیر.

۶ بو، اونا گؤره ایدی کی، پیغمبرلری اونلارا آچیق–آیدین دلیللر گتیردیکده، اونلار: «بیزی بیر بشر هدایت ائده‌جکدیرمی؟»، –دئدیلر و نتیجه‌ده کافر اولدولار و اوز چئویردیلر. آللّه [اونلارین ایمانینا] محتاج دئییلدی. آللّه غنی‌دیر و حمد اولونماغا لایقدیر.

۷ کافرلر، اؤلدوکدن سونرا بیر داها دیریلمیه‌جکلرینی گمان ائدیرلر. دئ کی: «خیر، ربّیمه آند اولسون کی، سیز مطلق دیریله‌جکسینیز. سونرا دا سیزه ائتدیکلرینیز عمللر مطلق خبر وئریله‌جکدیر». بو، آللّها آساندیر.

۸ ایندی ایسه آللّها، اونون رسولونا و بیزیم نازل ائتدیگیمیز ایشیغا (قرآنا) ایمان گتیرین! آللّه ائتدیکلرینیزدن خبرداردیر.

۹ سیزی توپلانما گونو اوچون جمع ائده‌جگی گون– او گون تغابن (حسرت) گونودور. هر کس آللّها ایمان گتیرسه و یاخشی ایش گؤرسه، آللّه اونون گناهلارینی اؤرتر و آلتیندان آرخلار آخان جنّتلره داخل ائدر. اورادا ابدی اولاراق قالاندیرلار. بو، بؤیوك سعادتدیر.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾ مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ
اللَّهِ ۗ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ ۚ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ
فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَعَلَى
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ
أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِنْ
تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾
إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۚ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ
﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا
خَيْرًا لِأَنْفُسِكُمْ ۗ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾
إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ
وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

سُورَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ وَآيَاتُهَا اثْنَتَا عَشْرَةَ

۱۰ کافر اولوب آیه لریمیزی تکذیب ائدنلر اود (جهنّم) اهلیدیرلر، اورادا دائمی [قالاجاقلار]. اورا نئجه ده پیس دؤنوله جکدیر.

۱۱ هئچ بیر مصیبت آللّهین اذنی اولمادان یئتیشمز. هر کس آللّها ایمان گتیرسه، [آللّه دا] اونون قلبینی هدایت ائدر. آللّه هر شئیی بیلندیر.

۱۲ آللّها اطاعت ائدین، پیغمبره ده اطاعت ائدین! اگر اوز چئویرسه نیز، [بیلین کی،] پیغمبریمیزین عهده سینه دوشن تکجه آچیق-آشکار تبلیغدیر.

۱۳ آللّه[دیر کی]، اوندان غیری هئچ بیر تانری یوخدور. مؤمنلر تکجه آللّها توکّل ائتمه لیدیرلر.

۱۴ ای ایمان گتیرنلر! دوغرودان دا زؤجه لرینیزدن و اؤولادلارینیزدان سیزه دوشمن اولانلار واردیر. اونلاردان حذر ائدین! اگر عفو ائتسه نیز، [قصورلاریندان] کئچسه نیز و [اونلاری] باغیشلاسانیز، شبهه سیز کی، آللّه دا چوخ باغیشلایان و چوخ مهرباندیر.

۱۵ ماللارینیز و اؤولادلارینیز [سیزین اوچون] تکجه بیر امتحان [وسیله سی]دیر و بؤیوک أجر-موزد آللّه یانیندادیر.

۱۶ دئمک گوجونوز چاتدیغینیز قدر آللّها قارشی تقوالی اولون، ائشیدین و اطاعت ائدین! و [آللّه یولوندا] انفاق ائدین کی، فایداسی اؤزونوزه عائددیر. هر کس نفسی نین خسیس لیگیندن قورونسا؛ [بیلسین کی،] اونلار سعادته چاتانلاردیرلار.

۱۷ اگر آللّها قرض الحسن (گؤزل بیر بورج) وئرسه نیز، آللّه اونو سیزین اوچون قات-قات آرتیرار و سیزی باغیشلایار. آللّه قدیر بیلن و حلیمدیر.

۱۸ غیبی و آشکاری بیلندیر، عزّت و حکمت صاحبیدیر.

طلاق سوره سی [۶۵]

بو سوره قرآن-کریمین آلتمیش بئشینجی سوره سیدیر،
مدینه ده نازل اولموش و (۱۲) آیه دیر.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَطَلِّقُوْهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَاَحْصُوا الْعِدَّةَ ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ رَبَّكُمْ ۚ لَا تُخْرِجُوْهُنَّ مِنْۢ بُيُوْتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ اِلَّآ اَنْ يَّاْتِيْنَ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ ؕ وَتِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ ؕ وَمَنْ يَّتَعَدَّ حُدُوْدَ اللّٰهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهٗ ؕ لَا تَدْرِيْ لَعَلَّ اللّٰهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذٰلِكَ اَمْرًا ﴿١﴾ فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوْهُنَّ بِمَعْرُوْفٍ اَوْ فَارِقُوْهُنَّ بِمَعْرُوْفٍ وَّاَشْهِدُوْا ذَوَيْ عَدْلٍ مِّنْكُمْ وَاَقِيْمُوا الشَّهَادَةَ لِلّٰهِ ؕ ذٰلِكُمْ يُوْعَظُ بِهٖ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ وَمَنْ يَّتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَّهٗ مَخْرَجًا ﴿٢﴾ وَّيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ؕ وَمَنْ يَّتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهٗ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بَالِغُ اَمْرِهٖ ؕ قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾ وَالّٰٓـِٔيْ يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيْضِ مِنْ نِّسَآئِكُمْ اِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلٰثَةُ اَشْهُرٍ ۙ وَّالّٰٓـِٔيْ لَمْ يَحِضْنَ ؕ وَاُولَاتُ الْاَحْمَالِ اَجَلُهُنَّ اَنْ يَّضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ؕ وَمَنْ يَّتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَّهٗ مِنْ اَمْرِهٖ يُسْرًا ﴿٤﴾ ذٰلِكَ اَمْرُ اللّٰهِ اَنْزَلَهٗٓ اِلَيْكُمْ ؕ وَمَنْ يَّتَّقِ اللّٰهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّاٰتِهٖ وَيُعْظِمْ لَهٗٓ اَجْرًا ﴿٥﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ یا پیغمبر! آروادلاری بوشاماق ایسته‌ینده، اونلاری [آی باشی اولوب، پاکلانیب، جنسی بیر تماس قورمادیقلاری وقتده] عدّه‌لرینه گؤره بوشایین و عدّه‌نی سایین! ربّینیز اولان آللّهدان قورخون! اونلاری، آچیق-آشکار بیر پیس ایش گؤرمه‌ییتجه ائولریندن چیخارمایین! اونلارین اؤزلری ده چیخماسینلار. بو، آللّهین حدودودور. هر کس آللّهین حدودوندان آشسا، دوغرودان دا اؤزونه ظلم ائتمیش اولور. نه بیلیرسن، بلکه آللّه بوندان سونرا تازا بیر وضعیّت یاراداجاق؟

۲ اونلارین عدّه مدّتی باشا چاتدیقدا، یا اونلاری یاخشیلیقلا ساخلایین و یا اونلاردان یاخشیلیقلا آیریلین! و ایچینیزدن ایکی عادل [کیشی] شاهید توتون؛ شاهیدلیگی آللّه اوچون ائدین! آللّها و آخرت گونونه ایمان گتیرنلره وئریلن نصیحت-موعظه بودور. هر کس آللّهدان قورخسا، [آللّه دا] اونا بیر چیخیش یولو قویار.

۳ و اونا، گمانی گتمه‌دیگی یئردن روزی وئرر. هر کس آللّها توکّل ائتسه، آللّه اونا کفایت ائدر. شبهه‌سیز کی، آللّه حؤکمونو یئرینه یئتیرندیر. آللّه هر شئی اوچون بیر اؤلچو قویوبدور.

۴ [یاشلی اولماق سببیله] حیضدن کسیلن آروادلارینیزین [عادت اولوب اولمایاجاقلاریندا] شکّ ائتسه‌نیز، اونلارین عدّه مدّتی اوچ آیدیر. [هله] حیض گؤرمه‌میش [قیزلارین دا عدّه مدّتی اوچ آیدیر]. بویلو آروادلارین عدّه مدّتلری ایسه وضع-حمل ائده‌نه قده‌ردیر. هر کس آللّهدان قورخسا، آللّه، اونون ایشینی آواندا سالار.

۵ بو، آللّهین سیزه نازل ائتدیگی امردیر. هر کس آللّهدان قورخسا، آللّه دا اونون گناهلارینی اؤرتر و اونون آجرینی بؤیوك ائدر.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا
عَلَيْهِنَّ ۚ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتِ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ
فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۖ وَأْتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ ۖ
وَإِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ أُخْرَىٰ ﴿٦﴾ لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ
سَعَتِهِ ۖ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ ۚ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ
نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا ۚ سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ
عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا
نُكْرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾ أَعَدَّ اللَّهُ
لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا ۚ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ
إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ
وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا ۖ قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ﴿١١﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ
سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

۶ [اونلارا] امکان داخلینده اؤزونوز اوتوردوغونوز یئرلرده مسکن وئرین! اونلاری سیخینتیدا قویماق اوچون اونلارا ضرر ـ زیان وورمایین! اگر بویلودورلارسا، وضع ـ حمل ائده‌نه قده‌ر اونلارا خرجلیک وئرین! و اگر سیزین [اوشاغینیز] اوچون سود وئریرلرسه، اونلارین [امیشدیرمه] حقلرینی وئرین! اؤز آرانیزدا [مشورت ائدیب] یاخشیلیقلا کنچی‌نین! و اگر چتینلیگه دوشسه‌نیز، آیریسی (آیری بیر آرواد) اونو امیشدیرسین.

۷ وارلی اولان کیمسه اؤز وارینا گؤره [نفقه] وئرسین و روزیسی آز اولان کیمسه آللهین اونا وئردیگیندن وئرسین. آلله، هئچ کسه اؤز وئردیگیندن آرتیغینی تکلیف ائتمز. آلله، چتینلیکدن سونرا آسانلیق گتیرر.

۸ ربلری‌نین [امریندن] و اونون پیغمبرلری‌نین امرلریندن بویون قاچیران بیر چوخ قریه‌لرین [اهلی] واردیر کی، نتیجه‌ده بیز اونلاری چتین بیر حسابا چکدیک و اونلارا چوخ پیس عذاب ایله عذاب وئردیک.

۹ بئله‌لیکله ائتدیکلری عملین جزاسینی دادیلار و آخر ـ عاقبتلری زیان اولدو.

۱۰ آلله اونلارا شدّتلی بیر عذاب حاضرلاییبدیر. ایندی ای ایمان گتیرن عقل صاحبلری! آللهدان قورخون! آلله، حقیقتاً، سیزه ذکری (قرآنی) نازل ائدیبدیر.

۱۱ ایمان گتیریب یاخشی ایشلر گؤرنلری قارانلیقلاردان ایشیغا چیخارتماق اوچون سیزه آللهین آچیق ـ آیدین آیه‌لرینی اوخویان بیر پیغمبر [گؤندریبدیر]. هر کس آللها ایمان گتیریب صالح عمل ائده، آلله اونو ایچینده ابدی اولاراق قالاجاغی و آلتیندان آرخلار آخان جنّتلره داخل ائدر. حقیقتاً، آلله اونا روزینی گوزارا ائدیبدیر.

۱۲ آلله او ذاتدیر کی، یئددی گؤیو و یئردن ده بیر او قده‌رینی (یئددی یئری) یارادیبدیر. آللهین امری اونلارین آراسیندا نازل اولور کی، آللهین هر شئیه قادر اولدوغونو و آللهین، حقیقتاً، اؤز علمی ایله هر شئیی احاطه ائتدیگینی بیله سینیز.

سورة التحريم مدنية وهي اثنتا عشرة آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾ قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾ وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَٰذَا قَالَ نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٣﴾ إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَٰلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٤﴾ عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَأَبْكَارًا ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

تحریم سوره سی [۶۶]

بو سوره قرآن ـ کریمین آلتمیش آلتینجی سوره سیدیر. مدینه ده نازل اولموش و (۱۲) آیه دیر

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ یا پیغمبر! آللّهین سنه حلال ائتدیگی شئیی نه اوچون اؤزونه حرام ائدیرسن؟ بونونلا زؤجه‌لرینی خشنود ائتمک ایسته‌ییرسنمی؟ آللّه، چوخ باغیشلایاندیر و مهرباندیر.

۲ حقیقتاً، آللّه آندلارینیزی سیندیرماغا [کفّاره وئرمکله] اجازه وئریبدیر. آللّه سیزین مولانیزدیر. او، هر شئیی بیلندیر و حکمت صاحبی‌دیر.

۳ او زمان کی، پیغمبر اؤز زؤجه‌لریندن بیرینه گیزلی بیر سؤز دئمیشدی؛ او دا او سؤز و [او بیری زؤجه‌سینه] خبر وئردیکده، آللّه دا اونا عیان ائتدی. [پیغمبر] اونون بیر قسمینی بیلدیرمیش و بیر قسمیندن واز کئچدی. [پیغمبر] بونو [زؤجه‌سینه] خبر وئرنده او، دئدی: «بونو سنه کیم خبر وئردی؟» [پیغمبر] دئدی: «هر شئیی بیلن و هر شئیدن خبردار اولان [آللّه] خبر وئردی».

۴ اگر سیز ایکینیز آللّها تؤبه ائتسه‌نیز، ایجاب ائدر، چونکی قلبلرینیز، شبهه‌سیز کی، [گناها] متیل ائتدی. اگر پیغمبرین علیهینه کوره‌ك‌ـ کوره‌یه وئرسه‌نیز، [بیلین کی،] حقیقتاً آللّه اونون مولاسیدیر (حامیسیدیر). جبرائیل ده، مؤمنلرین یاراشیقلیسی دا، ملکلر ده اونون آرخاسیدیرلار.

۵ اگر پیغمبر سیزی بوشاسا، اولا بیلسین کی، اونون ربّی سیزدن داها یاخشی [اولان] مسلمان، مؤمن، اطاعتکار، تؤبه‌کار، عبادت ائدن، اوروج توتان دول یا باکره خانیملار عوض وئرسین.

۶ ای ایمان گتیرنلر! اؤزونوزو و عائله‌نیزی آلیشیغی انسانلار و داشلار اولان بیر اوددان قورویون. اونون باشیندا، آللّهین اونلارا وئردیگی امردن بویون قاچیرمایان و بویوروقلارینی یئرینه یئتیرن، قلبلری برك و شدّتلی ملکلر واردیر.

۷ ای کافرلر! بو گون عذر گتیرمه‌یین! آنجاق ائتدیگینیز عمللرین جزاسینی گؤرورسونوز.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ ﴿١٠﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾ وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِ وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتِينَ ﴿١٢﴾

۸ ای ایمان گتیرنلر! آللَها دوزگون توْبه ائدین! اولا بیلسین کی، ربّینیز سیزین گناهلارینیزی اؤرتسون و سیزی آلتیندان آرخلار آخان جنّتلره داخل ائتسین. او گون آلله، اؤز پیغمبرینی و اونونلا بیرلیکده ایمان گتیرنلری اوتاندیرماز. اونلارین نورو قاباقلاریندا و ساغ طرفلرینده پارلار. اونلار دئیرلر: «پروردگارا! بیزیم نوروموزو کامل ائت و بیزی باغیشلا! سن دوغرودان دا هر شئیه قادرسن».

۹ یا پیغمبر! کافرلرله و منافقلرله جهاد ائت و اونلارا شدّتلی اول! اونلارین یئری جهنّمدیر و اورا نئجه ده پیس دؤنوله جکدیر.

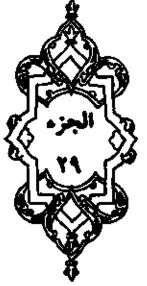
۱۰ آلله کافرلره، صالح بنده‌لریمیزدن ایکیسی‌نین نکاحیندا اولان: نوحون آروادی و لوطون آروادینی مثال چکدی. بو ایکی آرواد اونلارا خیانت ائتدیلر و [ارلری] آللَهین غضبیندن هئچ بیر شئی اونلاردان سووا بیلمه‌دیلر و اونلارا: «[آتشه] داخل اولانلارلا بیرلیکده جهنّمه داخل اولون!» ــ دئییلدی.

۱۱ ایمان گتیرنلره ایسه آلله، فرعونون آروادینی مثال چکدی. او زمان کی او دئدی: «پروردگارا! منیم اوچون اؤز یانیندا جنّتده بیر ائو تیک! منی فرعوندان و اونون عملیندن نجات وئر و منی ظلمکار قوْمون الیندن قورتار!».

۱۲ هابئله عفّتینی قورویان، بیزیم ده اونا روحوموزدان پوفله‌دیگیمیز عمرانین قیزی مریمی ده [مثال چکدی]. او ربّی‌نین سؤزلرینی و کتابلارینی تصدیق ائتدی و او اطاعت ائدنلردن ایدی.

سورة الملك مكية وهي ثلاثون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَٰنِ مِن تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِّلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٥﴾ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٦﴾ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾ قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١٠﴾ فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِّأَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١١﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

مُلک سوره سی [۶۷]

بو سوره قرآن ــ کریمین آلتمیش یئددینجی سوره سیدیر.
مکّه ده نازل اولموش و (۳۰) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ حؤکمرانلیق تماملیه الینده اولان و او هر شئیه قادر اولان [آللّهین] شأنی چوخ اوجادیر

۲ او اؤلومو و حیاتی یاراتدی کی، سیزین هانسی‌نیزین عمل جهتیندن داها یاخشی اولدوغونو آییرد ائتسین. او عزّت صاحبیدیر [و] چوخ باغیشلایاندیر.

۳ او یئددی گؤیو قات ــ قات یاراداندیر. رحمان [اولان آللّهین] یاراتدیغیندا هئچ بیر اویغونسوزلوق گؤرمزسن. ایندی گؤزونو بیر ده دولاندیر؛ اوندا بیر نقصانلیق گؤرورسنمی؟

۴ سونرا گؤزونو بیر داها دولاندیر. گؤز عاجز (نتیجه‌سیز) و یورغون دوشدویو بیر حالدا سنه طرف دؤنر.

۵ دوغرودان دا لاپ آشاغی گؤیو چراغلارلا بزه‌دیک و اونلاری شیطانلارا آتیلان [داشلارین مرکزی] ائتدیک و اونلار (شیطانلار) اوچون آلوولو اود عذابی حاضیرلادیق.

۶ ربّلرینی انکار ائدنلر اوچون جهنّم عذابی واردیر و نتجه ده پیس دؤنوله جکدیر.

۷ اورایا آتیلدیقلاری زمان اونون قاینار حالدا اولان نریلتی سینی ائشیدرلر.

۸ آز قالا [جهنّم] غضبین شدّتیندن پارچا ــ پارچا اولسون. هر هانسی بیر دسته اورایا آتیلدیقدا، اونون گؤزه‌تچیلری اونلاردان سوروشار: «مگر سیزه بیر خبردارلیق وئرن گلمه‌میشدی؟»

۹ دئیرلر: «بلی! حقیقتاً، بیزه بیر خبردارلیق وئرن گلمیشدی، بیز ایسه [اونو] تکذیب ائتدیک و: «آللّه هئچ بیر شئی نازل ائتمه‌ییب، سیز آنجاق بؤیوک بیر ضلالت ایچینده سینیز»، ــ دئدیک».

۱۰ و دئیرلر: «اگر قولاق آسسایدیق و یا عقلیمیز باشیمیزدا اولسایدی، جهنّم اهلی‌نین جرگه سینده اولمازدیق».

۱۱ بئله‌لیکله گناهلارینی اعتراف ائدرلر. لعنت اولسون جهنّم اهلینه!

۱۲ خلوتده اؤز ربّلریندن قورخان کیمسه‌لره مطلق بیر مغفرت و بیر بؤیوک أجر واردیر.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ ۖ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ ۖ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾ ءَأَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَٰنِ ۚ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۚ بَلْ لَجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۖ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٦﴾

۱۳ سؤزونوزو ایستر گیزله ده سینیز، ایسترسه آشکار ائده سینیز، حقیقتاً، اَللّه سینه لرده اولانی دقیق بیلندیر.

۱۴ مگر یارادان [سینه ده اولانی] بیلمزمی؟ بیر حالدا کی، او دقیق گؤره ن و هر شئیدن خبرداردیر.

۱۵ یئری سیزه رام ائدن اودور. اونون تپه لرینده گزین و اونون (اَللّهین) روزیسیندن یئیین. نهایت دؤنوش اونادیر.

۱۶ گؤیده اولان کیمسه نین (اَللّهین) یئری چالخالاییب، سیزی یئره باتیرماغیندان اَمین سینیزمی؟

۱۷ و یا گؤیده اولان کیمسه نین سیزین اوستونوزه داش یاغدیران بیر یئل گؤندرمیه جگیندن خاطر–جمع سینیزمی؟ تئزلیکله منیم قورخوتماغیمین نئجه اولدوغونو بیله جکسینیز.

۱۸ اونلاردان اوّلکیلر [ده] تکذیب ائتدیلر. [اونلارا وئردیگیم] عذابیم نئجه ایدی؟

۱۹ مگر [باشلاری] اوستونده قانادلارینی آچیب–ییغان قوشلاری گؤرمورلرمی؟ اونلاری هاوادا ساخلایان رحمان [اَللّه]دان غیریسی دئییلدیر. حقیقتاً، او، هر بیر شئی بیلندیر.

۲۰ هانسی بیر اوردونوز واردیر کی، اَللّها قارشی سیزه کؤمکلیک ائده بیلسین؟ کافرلر آنجاق آلدانماقدادیرلار.

۲۱ و یا اَللّه [سیزدن] اؤز روزیسینی اسیرگسه، سیزه روزی وئرن کیم اولار؟ خیر، اونلار عاصی اولماقدا و نفرتده دیرنمکده دیرلر.

۲۲ ائله ایسه اوزو اوسته یئریین [حیوان] داها چوخ هدایت تاپیبدیر، یوخسا دوز یولدا دوز یئریین کس؟

۲۳ دئ: «سیزی یارادان، سیزه قولاق، گؤزلر و قلبلر وئرن اودور. [آمما] نه آز شکر ائدیرسینیز!»

۲۴ دئ: «یئر اوزونده سیزی یارادیب چوخالدان اودور و اونون حضورونا توپلانیلاجاقسینیز».

۲۵ و دئییرلر: «اگر دوز دئییرسینیزسه، بس بو وعده نه زمان اولاجاقدیر؟»

۲۶ دئ: «بونا عائد اولان بیلیک، آنجاق اَللّهین یانینداdیر و من آنجاق آچیق–آیدین بیر خبردارلیق وئره نم».

فلما رأوه زلفة سيئت وجوه الذين كفروا وقيل هذا الذي كنتم به تدعون ﴿٢٧﴾ قل أرأيتم إن أهلكني الله ومن معي أو رحمنا فمن يجير الكافرين من عذاب أليم ﴿٢٨﴾ قل هو الرحمن آمنا به وعليه توكلنا فستعلمون من هو في ضلال مبين ﴿٢٩﴾ قل أرأيتم إن أصبح ماؤكم غورا فمن يأتيكم بماء معين ﴿٣٠﴾

سورة القلم مكية وهي اثنتان وخمسون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

ن والقلم وما يسطرون ﴿١﴾ ما أنت بنعمة ربك بمجنون ﴿٢﴾ وإن لك لأجرا غير ممنون ﴿٣﴾ وإنك لعلى خلق عظيم ﴿٤﴾ فستبصر ويبصرون ﴿٥﴾ بأييكم المفتون ﴿٦﴾ إن ربك هو أعلم بمن ضل عن سبيله وهو أعلم بالمهتدين ﴿٧﴾ فلا تطع المكذبين ﴿٨﴾ ودوا لو تدهن فيدهنون ﴿٩﴾ ولا تطع كل حلاف مهين ﴿١٠﴾ هماز مشاء بنميم ﴿١١﴾ مناع للخير معتد أثيم ﴿١٢﴾ عتل بعد ذلك زنيم ﴿١٣﴾ أن كان ذا مال وبنين ﴿١٤﴾ إذا تتلى عليه آياتنا قال أساطير الأولين ﴿١٥﴾

۲۷　او [وعده اولونان] عذابی یاخین گوردوکلری زمان، انکار ائدنلرین اوزلری پیسه‌لر و [اونلارا] دئیلر : «بودور سیزین [قاریخاراق] ایسته دیگینیز عذاب».

۲۸　دئ : «بیرمنه دئیین گوروم، اگر اَللّه منی و منیمله بیرلیکده اولانلاری هلاك ائدرسه و یا بیزه مرحمت ائدرسه، بس کافرلری او آغریلی عذابدان کیم قورتاراجاق؟»

۲۹　دئ : «او، بیزیم ایمان گتیردیگیمیز و اونا توکّل ائتدیگیمیز رحمان [اولان اَللّه]دیر». تئزلیکله کیمین آچیق-آیدین ضلالتده اولدوغونو بیله‌جکسینیز.

۳۰　دئ : « دئیین گوروم، سویونوز [یئره] باتسا، کیم سیزه [جانا سینر] آخار سو گتیرر؟»

قلم سوره سی [۶۸]

بو سوره قرآن-کریمین آلتمیش سککیزینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۵۲) آیه دیر.

رحمان و مهربان اَللّهین آدی ایله

۱　نون؛ آند اولسون قلمه و اونونلا یازیلانلارا!

۲　[کی، ای پیغمبر!] سن ربّی‌نین نعمتی سایه سینده مجنون دئییلسن.

۳　و شبهه سیز کی، سنین اوچون منّتسیز [،کسیلمز و اسیرگنمز] اَجر واردیر.

۴　و شبهه سیز کی، سن بؤیوك بیر اخلاق صاحبیسن.

۵　تئزلیکله سن ده گوره‌جکسن، اونلار دا گوره‌جکلر-

۶　هانسینیزین دیوانه اولدوغونو.

۷　سنین ربّین یولوندان آزانلارا یاخشی بلدیر و هدایت تاپانلاری داها یاخشی تانییاندیر.

۸　تکذیب ائدنلره اطاعت ائتمه!

۹　اونلار ایسترلر کی، سن اونلارا یومشاقلیق ائده سن، اونلار دا یومشاقلیق گوسترلر.

۱۰　و چوخ آند ایچن هئچ بیر آلچاغا اطاعت ائتمه-

۱۱　[کی،] دائما عیب آختاراندیر؛ سوز آپاریب-گتیره ندیر.

۱۲　خئیره مانع اولان، حدّی آشان، پئشه سی گناه اولاندیر.

۱۳　داش اوره‌کلیدیر [و] بونلاردان علاوه حرامزاده دیر.

۱۴　مال-دؤولت و اؤولاد صاحبی اولدوغونا گوره-

۱۵　بیزیم آیه لریمیز اونا اوخونان زمان دئیر کی، : «قدیمکی‌لرین افسانه لریدیر».

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ ﴿١٦﴾ إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا
لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا يَسْتَثْنُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِنْ رَبِّكَ
وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾ أَنِ اغْدُوا
عَلَى حَرْثِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَارِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَافَتُونَ ﴿٢٣﴾ أَنْ لَا
يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مِسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدَوْا عَلَى حَرْدٍ قَادِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَأَوْهَا
قَالُوا إِنَّا لَضَالُّونَ ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ
لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾ قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ
عَلَى بَعْضٍ يَتَلَاوَمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا طَاغِينَ ﴿٣١﴾ عَسَى رَبُّنَا
أَنْ يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِنْهَا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَلِكَ الْعَذَابُ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ
جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٣٤﴾ أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ
﴿٣٦﴾ أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَكُمْ
أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بَالِغَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَلْهُمْ أَيُّهُمْ
بِذَلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ
﴿٤١﴾ يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

۱۶ تنزلیکله بورنو[نون] اوسته داغ باساجاغیق.
۱۷ بیز باغ صاحبلرینی امتحانا چکدیگیمیز کیمی اونلاری دا امتحانا چکدیک. او زمان، [اونلار] سحر چاغی مطلق [او باغین مئیوه لرینی] دره جکلرینه آند ایچدیلر.
۱۸ و هئچ بیر اسثنا یئری ده قویمادیلار (انشاءآلله دئمه دیلر).
۱۹ اونلار یوخودا اولارکن سنین ربّی نین طرفیندن اولان بیر بلا او باغی بورودو.
۲۰ و [باغ یانیب] کوله دؤندو.
۲۱ سحر [قالخیب] بیر ـ بیرینی سسله دیلر:
۲۲ «اگر مئیوه دره جکسینیز، ائرته دن محصولونوزون باشینا گئدین!»
۲۳ سونرا، یولا دوشدولر و پاواشجا بیر ـ بیرلرینه دئییردیلر:
۲۴ «بو گون هئچ بیر یوخسول اورایا داخل اولوب یانینیزا گلمه مه لیدیر».
۲۵ اونلارین ساده جه اسیرگمگه گوجلری چاتدی.
۲۶ فقط باغچانی گؤرنده دئدیلر: «یقین کی، [یولو] آزمیشیق».
۲۷ «خیر! بیز محروم اولموشوق».
۲۸ اونلارین عاغیللیسی دئدی: «سیزه دئمه دیم کی، نه اوچون [آلّها توبه ائدیب] تسبیح ائتمیرسینیز؟»
۲۹ دئدیلر: «ربّیمیزی تسبیح ائدیریک. بیز، حقیقتاً، ظالم کیمسه لر ایدیک».
۳۰ سونرا بیر ـ بیرلرینی دانلاماغا باشلادیلار.
۳۱ دئدیلر: «وای اولسون بیزه! حقیقتاً، بیز طغیان ائدن کیمسه لر ایدیک».
۳۲ «اولا بیلسین کی، بیزیم ربّیمیز بیزه اوندان داها یاخشی سینی عوض وئرسین. اونا گؤره کی، بیز ربّیمیزه اوز گتیریریک».
۳۳ [دنیا] عذاب [لاری] بئله دیر. شبهه سیز کی، آخرت عذابی داها بؤیوکدور؛ اگر بیلمیش اولسالار!
۳۴ تقوالیلارا ربّلری یانیندا حقیقتاً، نعمتلی باغلار واردیر.
۳۵ مگر بیز مسلمانلاری او گناهکارلارلا بیر توتاجاغیق؟
۳۶ سیزه نه اولوبدور؟ نئجه حؤکم ائدیرسینیز؟
۳۷ یوخسا سیزین درس آلدیغینیز بیر کتابینیز وار؟
۳۸ کی، اوندا سیزین اوچون بیه ندیگینیز هر شئی[ـ ین اولاجاغی] واردیر؟
۳۹ یاخود قیامت گونونه قده ر بیزه آندلارینیز واردیر کی، [اونا دایاناراق] هر وئردیگینیز حؤکم سیزه عاید اولسونمو؟
۴۰ اونلاردان سوروش: «اونلارین هانکیسی بونا ضمانت ائدیر؟»
۴۱ یوخسا اونلارین شریکلری واردیرمی؟ اگر دوز دئییرلرسه؛ شریکلرینی گتیرسینلر.
۴۲ ایش چتینلشدیکده سجده یه دعوت اولوناجاقلار، آمما اونلار قادر اولمایاجاقلار.

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾ فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَٰذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾ لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾ وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

سورة الحاقة مكية وهي اثنتان وخمسون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ ﴿٤﴾ فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾ وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَىٰ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾ فَهَلْ تَرَىٰ لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

۴۳　گوزلری یئره دیکیلر، ذلّت اونلاری بورویر. حالبوکی اونلار [بونددان اول] ساغلام اولدوقلاری حالدا سجده‌یه دعوت اولونوردولار.

۴۴　[یا پیغمبر!] ایندی سن بو سوزو تکذیب ائدنلری منه تاپشیر. بیز اونلاری اؤزلری‌نین بیلمه‌دیکلری بیر یئردن تدریجی حالدا [عذابا] توتاجاغیق.

۴۵　اونلارا مهلت وئره‌جگم. حقیقتاً، منیم تدبیریم چوخ محکمدیر.

۴۶　یوخسا [یا محمّد!] سن اونلاردان بیر موزد ایسته‌ییرسن کی، اونلار غرامتدن (جریمه‌دن) آغرینیرلار.

۴۷　یوخسا علم–غیب اونلارین یانیندادیر و اونلارمی یازیرلار؟

۴۸　[یا محمّد!] ربّی‌نین حؤکمونه دؤزوملو اول و بالیق یولداشی (یونس) کیمی اولما! او زمان کی، او آجیغینی اوداراق یالواریب–یاخاردی؛

۴۹　اگر ربّی طرفیندن اونا بیر نعمت یئتیشمه‌سیدی؛ قینانمیش بیر حالدا قورو بیر یئره آتیلاجاق ایدی.

۵۰　نهایت ربّی اونو سئچدی و صالحلردن ائتدی.

۵۱　و کافر اولانلار قرآنی ائشیتدیکده آز قالا سنی گوزلری ایله آیاقدان سالیب دئیه‌جکلر: «او، حقیقتاً، بیر مجنوندور».

۵۲　حالبوکی او (قرآن) بوتون عالملره اؤیود–نصیحت وئرندن غیری بیر شئی دئییلدیر.

حاقّه سوره سی [۶۹]

بو سوره قرآن–کریمین آلتمیش دوققوزونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۵۲) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱) مطلق باش وئره‌جک گون (قیامت گونو). (۲) نه دیر او مطلق باش وئره‌جک گون؟ (۳) مطلق باش وئره‌جک گونون نه اولدوغونو سنه کیم بیلدیردی؟ (۴) ثمود و عاد [قؤمو]، او باشلاری دؤیجله‌ییب [اورکلری دؤیوندوره‌ن] گونو تکذیب ائتدیلر. (۵) ثمود [قؤمو] شدّتلی بیر گورولتو ایله هلاک ائدیلدیلر. (۶) عاد [قؤمو] چوخ سویوق، اوغولتولو بیر کولک ایله محو اولدولار. (۷) [آللّه] اونو یئددی گئجه و سککیز گوندوز آراسی کسیلمه‌دن اونلارا مسلّط ائتدی. [او زمان] اونلاری ایچی بوش (چوروک) خورما کؤتوکلری کیمی، یئره سریلمیش گوررده‌ین. (۸) ایندی اونلاردان هئچ اثر–علامت گوروره‌سنمی؟

وَجَآءَ فِرْعَوْنُ وَمَن قَبْلَهُۥ وَٱلْمُؤْتَفِكَٰتُ بِٱلْخَاطِئَةِ ﴿٩﴾ فَعَصَوْا۟ رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَّابِيَةً ﴿١٠﴾ إِنَّا لَمَّا طَغَا ٱلْمَآءُ حَمَلْنَٰكُمْ فِى ٱلْجَارِيَةِ ﴿١١﴾ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَآ أُذُنٌ وَٰعِيَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِذَا نُفِخَ فِى ٱلصُّورِ نَفْخَةٌ وَٰحِدَةٌ ﴿١٣﴾ وَحُمِلَتِ ٱلْأَرْضُ وَٱلْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَٰحِدَةً ﴿١٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ ٱلْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَهِىَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾ وَٱلْمَلَكُ عَلَىٰٓ أَرْجَآئِهَا ۚ وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَٰنِيَةٌ ﴿١٧﴾ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَيَقُولُ هَآؤُمُ ٱقْرَءُوا۟ كِتَٰبِيَهْ ﴿١٩﴾ إِنِّى ظَنَنتُ أَنِّى مُلَٰقٍ حِسَابِيَهْ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِى عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِى جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ هَنِيٓـًٔۢا بِمَآ أَسْلَفْتُمْ فِى ٱلْأَيَّامِ ٱلْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِشِمَالِهِۦ فَيَقُولُ يَٰلَيْتَنِى لَمْ أُوتَ كِتَٰبِيَهْ ﴿٢٥﴾ وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ﴿٢٦﴾ يَٰلَيْتَهَا كَانَتِ ٱلْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَآ أَغْنَىٰ عَنِّى مَالِيَهْ ۜ ﴿٢٨﴾ هَلَكَ عَنِّى سُلْطَٰنِيَهْ ﴿٢٩﴾ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ ٱلْجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾ ثُمَّ فِى سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَٱسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾ إِنَّهُۥ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ﴿٣٤﴾

۹ و فرعون، اوندان قاباقکیلار و آلت ـ اوست اولوب یئره باتان [شهر]لرین اهلی ده گناه ائتدیلر.

۱۰ اونلار ربّلری‌نین گؤندردیگی پیغمبره عاصی اولدولار و [آللّه دا] اونلاری شدّتلی بیر شکیلده یاخالادی.

۱۱ حقیقتاً، بیز سو آشیب داشان زمان سیزی گمی‌یه میندیردیک.

۱۲ اونا گؤره کی، بونو سیزه بیر عبرت [درسی] ائدك و درك ائدن قولاقلار دا اونو آنلاییب قولاقلاریندا ساخلاسینلار.

۱۳ صور بیرجه دفعه پوفلندیگی زمان،

۱۴ یئر و داغلار یئریندن قازیلیب بیردن ـ بیره بیر ـ بیرینه چیرپیلاجاقدیر.

۱۵ او گون قیامت قوپاجاقدیر.

۱۶ و گؤی یاریلاجاقدیر و او گون دارما ـ داغین اولاجاقدیر.

۱۷ ملکر گؤیون اطرافیندا اولاجاق و او گون سنین ربّی‌نین عرشینی سککیز [ملک] باشلاری اوستونده داشییاجاقدیر.

۱۸ او گون سیز آللّهین حضورونا گتیریله جکسینیز. سیزدن هئچ بیر گیزلی شئی [اونا] گیزلی قالماز.

۱۹ نامه ـ عملی ساغ الینه وئریلن کیمسه ایسه دئیر: «گلین، نامه ـ عملیمی اوخویون!»

۲۰ «من اؤز حسابیما یئتیشه جگیمه یقین ائتمیشدیم».

۲۱ دئمک او خوش بیر یاشاییشدادیر.

۲۲ یوکسک بیر جنّتده.

۲۳ [کی،] میوه لرینه ال یئتیشندیر.

۲۴ یئیین و ایچین! کئچن گونلرده ائتدیگینیز [یاخشی عمللره] گؤره گووارا اولسون!

۲۵ نامه ـ عملی سول الینه وئریلن کیمسه ایسه دئیر: «کاش نامه ـ عملیم منه وئریلمه ییدی».

۲۶ «و اؤز حسابیمدان خبردار اولمایایدیم».

۲۷ «کاش اؤلوم هر شئیی بیتیرمیش اولایدی».

۲۸ «مال ـ دؤلتیم منه فایدا وئرمه دی».

۲۹ «وار گوجوم یوخ اولدو».

۳۰ [ندا گله جکدیر،] اونو توتوب باغلایین!

۳۱ سونرا اونو جهنّمه آتین!

۳۲ سونرا اونو اوزونلوغو یئتمیش ذرع (۱) اولان زنجیره باغلایین!

۳۳ اونا گؤره کی، او، بؤیوك اولان آللّها اینانمیردی.

۳۴ و یوخسولا طعام وئرمگه ترغیب ائتمیردی.

۱- ذرع = یاریم قولاج.

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ﴿٣٦﴾ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ﴿٣٧﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِنَّهُ لَتَذْكِرَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ الْمَعَارِجِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ أَرْبَعٌ وَأَرْبَعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾ لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾ مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾ تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾ فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾ وَنَرَاهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾ يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

۳۵ بو گون بورادا اونون هاواداری یوخدور.
۳۶ ایرینددن غیری بیر یئمه گی یوخدور.
۳۷ اونو آنجاق گناهکارلار یئیر.
۳۸ آند اولسون گؤردوکلرینیزه،
۳۹ و گؤرمه دیکلرینیزه.
۴۰ کی، او (قرآن) محترم بیر پیغمبرین سؤزودور.
۴۱ او، شاعر سؤزو دئییلدیر. سیز نه آز اینانیرسینیز!
۴۲ او، کاهن سؤزو ده دئییلدیر. سیز نه آز دوشونورسونوز؟
۴۳ او، عالملرین ربّی طرفیندن نازل ائدیلیبدیر.
۴۴ و اگر او بیزه بعضی سؤزلر [اویدوروب] باغلاسایدی،
۴۵ ساغ اَلین محکم توتاردیق.
۴۶ سونرا قلبی نین دامارینی قیراردیق.
۴۷ و سیزدن هئچ بیر شخص [عذابی] اوندان سووروشدورا بیلن اولمازدی.
۴۸ و حقیقتاً، قرآن تقوالیلار اوچون اؤیود ـ نصیحت وئره ندیر.
۴۹ و بیز، ایچرینیزده اونو تکذیب ائدنلرین اولدوغونو البتّه بیلیریک.
۵۰ و حقیقتاً، ، بو کافرلر اوچون بیر حسرتدیر.
۵۱ و قرآن، حقیقتاً، حقّ الیقین دیر.
۵۲ سن ایسه بؤیوک ربّی نین آدینا تسبیح ائت!

معارج سوره سی [۷۰]

بو سوره قرآن ـ کریمین یئتمیشینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۴۴) آیه دیر.

رحمان و مهربان اَللّهین آدی ایله

(۱) بیر سوآل وئرن واقع اولاجاق عذابدان سوآل ائتدی (۲) کیمسه نین دفع ائده بیلمیه جگی [و] کافرلره [واقع اولاجاق عذابدان]. (۳) یوکسک درجه لر صاحیبی اولان اَللّهدان. (۴) ملکلر و روح اونون درگاهینا اوزونلوغو اَللی مین ایل اولان بیر گونده یوکسه لیرلر. (۵) ایندی بس گؤزه ل شکیلده صبر ائت! (۶) اونا گؤره کی، اونلار اونو (عذابی) اوزاق گؤرورلر. (۷) و [بیز] اونو یاخین گؤروروک. (۸) او گون، گؤی اریمیش فلز کیمی اولار. (۹) داغلار دیدیلمیش رنگلی یونا دونرلر. (۱۰) دوست دوستون [حالینی] سوروشماز.

يُبَصَّرُونَهُمْ ۚ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾
وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ﴿١٤﴾ كَلَّا ۖ إِنَّهَا لَظَىٰ ﴿١٥﴾ نَزَّاعَةً لِلشَّوَىٰ ﴿١٦﴾ تَدْعُو مَنْ
أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٧﴾ وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰ ﴿١٨﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾ إِذَا
مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢٠﴾ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾ الَّذِينَ
هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ ﴿٢٤﴾
لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ
هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾
وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِينَ
هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾
أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ
﴿٣٦﴾ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾ أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ
أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّا ۖ إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

۱۱ اونلار بیر ـ بیرلرینه گؤستریلیرلر. گناهکار او گونون عذابیندان قورتارماق اوچون ایستر کی، اوغلانلارینی قوربان وئره بیله یدی.
۱۲ هم ده یولداشینی و قارداشینی،
۱۳ و اونا سیغیناجاق وئرن قبیله سینی.
۱۴ و یئر اوزونده اولانلارین هامیسینی [قوربان وئره یدی،] ساده جه اؤزونو قورتارا بیله یدی.
۱۵ خیر، حقیقتاً، جهنّم زبانه چکیر.
۱۶ باشین [، بدنین] دریسینی سویاندیر [او جهنّم].
۱۷ [اطاعتدن] چیخانی، [ایماندان] اوز دؤندره نی اؤزونه ساری چاغیریر.
۱۸ [مال ـ دؤلت] ییغیب ساخلایانی دا [اؤزونه طرف چاغیریر].
۱۹ حقیقتاً، انسان چوخ حریص یارادیلیبدیر.
۲۰ اونا بیر پیسلیک اوز وئرسه، جزع ـ فزع ائدر.
۲۱ و اونا بیر خئیر یئتیشسه! خسیس اولار،
۲۲ ناماز قیلانلاردان غیری.
۲۳ اونلار ناماز لارین‌دا دوام‌لیدیرلار.
۲۴ مال‌لارین‌دا معیّن بیر حق واردیر،
۲۵ سائل (دیله نن) و محروم کیمسه اوچون.
۲۶ جزا گونونه اینانان‌دیرلار.
۲۷ ربّلری‌نین عذابیندان قورخان‌دیرلار.
۲۸ اونا گؤره کی، ربّلری‌نین عذابیندان کیمسه امین اولا بیلمز.
۲۹ شهوتلرینی قورویوب ساخلایاندیرلار.
۳۰ زؤجه لری و کنیزلری استثنا اولماقلا [کی، او باره ده] قینانمازلار.
۳۱ بوندان آرتیغینی ایسته ینلر ایسه اصلینده حدّی آشانلاردیرلار.
۳۲ هم ده [او ناماز قیلانلار] امانتلرینه و عهد ـ پیمانلارینا رعایت ائدندیرلر.
۳۳ شهادت وئرمه وظیفه لرینی یئرینه گئتیرندیر.
۳۴ نامازلارینا دقّت ائدندیرلر.
۳۵ جنّتلرده عزیز توتولانلار دا محض بونلاردیرلار.
۳۶ نه اولوبدور کی، کافرلر سنه طرف تله سیرلر.
۳۷ دسته ـ دسته، ساغدان و سولدان گلیرلر.
۳۸ مگر اونلاردان هر بیری نعمتلی جنّته داخل اولاجاغینا تاماهلانیرمی؟
۳۹ خیر، بیز اونلاری اؤزلری‌نین بیلدیگی شئیدن یاراتدیق.

فَلَآ أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ ﴿٤٠﴾ عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ خَيْرًا
مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ
الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ
﴿٤٣﴾ خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

سُورَةُ نُوحٍ مَّكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٍ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾
قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ
﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ
إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ ۖ لَوْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا
وَنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ
لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوٓا أَصَابِعَهُمْ فِيٓ آذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصَرُّوا
وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّيٓ أَعْلَنتُ لَهُمْ
وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾

۴۰ مشرقلرین و مغربلرین ربّینه آند ایچیرم کی، بیز قادریک.

۴۱ کی، اونلارین یئرینه اونلاردان یاخشی سینی گتیرك و هئچ کس بیزیم قارشیمیزا کئچه بیلمز.

۴۲ اثله ایسه قوی اونلار وعده اولوندوقلاری گونه قوووشانا قده ر [اؤز حاللاریندا] جوموب قالسینلار و [اؤز اویونجاقلاری ایله] اویناسینلار.

۴۳ او گون اونلار سانکی اوجالمیش بایراقلارا طرف تله سنلر کیمی قبیرلریندن تله سرك چیخارلار.

۴۴ اونلارین گؤزلری یئره دیکیلر، ذلّت اونلاری بوروییر. بو، اونلارا وعده اندیلمیش گوندور.

نوح سوره سی [۷۱]

بو سوره قرآن ـ کریمین یئتمیش بیرینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۲۸) آیه دیر.

رحمان و مهربان اَللّهین آدی ایله

۱ بیز حقیقتاً، نوحو، «اؤز قؤمونو اونلارا آغریلی بیر عذاب گلمه میشدن اوّل خبردارلیق ائت!» ـ دئیه اؤز قؤمونه پیغمبر گؤندردیک.

۲ [نوح] دئدی: «ای منیم قؤمم! من، حقیقتاً، سیزین اوچون آچیق ـ آشکار بیر خبردارلیق ائده نم».

۳ [خبردارلیق ائدیرم کی:] «اَللّها عبادت ائدین! اوندان قورخون و منه اطاعت ائدین!»

۴ «کی، گناهلارینیزدان بعضی سینی باغیشلاسین. و سیزین [اجلینیزی] معیّن وقته قده ر تأخیره سالسین. کاش بیله یدینیز کی، اَللّهین [معیّن ائتدیگی] اجل گلدیکده اصلا تأخیره سالینماز».

۵ [نوح] دئدی: «پروردگارا من قؤمومو گئجه و گوندوز دعوت ائتدیم».

۶ «منیم دعوتیم اونلارین قاچماللاریندان غیری بیر شئی آرتیرمادی».

۷ «سنین اونلاری باغیشلاماغین اوچون هر وقت من اونلاری دعوت ائتدیمسه، اونلار بارماقلارینی قولاقلارینا قویدولار، پالتارلارینا بوروندولر، [عصیانلاریندا] دیرندیلر و آرتیق تکبّرلوك گؤستردیلر».

۸ «من ده اونلارین [اوستلرینه اوجا سسله] چیغیریب چاغیردیم».

۹ «سونرا اونلارا [دعوتیمی] هم آشکاردا اعلان ائتدیم هم ده گیزلین اولاراق اونلارا سؤیله دیم».

۱۰ دئدیم: «ربّینیزدن باغیشلانماغینیزی دیله یین کی، او چوخ باغیشلایاندیر».

يُرْسِلِ السَّمَآءَ عَلَيْكُمْ مِّدْرَارًا ﴿١١﴾ وَّيُمْدِدْكُمْ بِاَمْوَالٍ وَّبَنِيْنَ

وَيَجْعَلْ لَّكُمْ جَنّٰتٍ وَّيَجْعَلْ لَّكُمْ اَنْهٰرًا ﴿١٢﴾ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُوْنَ

لِلّٰهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾ وَقَدْ خَلَقَكُمْ اَطْوَارًا ﴿١٤﴾ اَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ

اللّٰهُ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾ وَّجَعَلَ الْقَمَرَ فِيْهِنَّ نُوْرًا وَّجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾

وَاللّٰهُ اَنْۢبَتَكُمْ مِّنَ الْاَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِيْدُكُمْ فِيْهَا وَيُخْرِجُكُمْ اِخْرَاجًا ﴿١٨﴾

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِّتَسْلُكُوْا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا

﴿٢٠﴾ قَالَ نُوْحٌ رَّبِّ اِنَّهُمْ عَصَوْنِيْ وَاتَّبَعُوْا مَنْ لَّمْ يَزِدْهُ مَالُهٗ وَوَلَدُهٗۤ

اِلَّا خَسَارًا ﴿٢١﴾ وَمَكَرُوْا مَكْرًا كُبَّارًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوْا لَا تَذَرُنَّ

اٰلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَّلَا سُوَاعًا ۙ وَّلَا يَغُوْثَ وَيَعُوْقَ وَنَسْرًا

﴿٢٣﴾ وَقَدْ اَضَلُّوْا كَثِيْرًا ۚ وَلَا تَزِدِ الظّٰلِمِيْنَ اِلَّا ضَلٰلًا ﴿٢٤﴾ مِمَّا

خَطِيْٓـٰٔتِهِمْ اُغْرِقُوْا فَاُدْخِلُوْا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوْا لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ

اللّٰهِ اَنْصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوْحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْاَرْضِ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ

دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ اِنَّكَ اِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوْا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوْۤا اِلَّا فَاجِرًا

كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا

وَّلِلْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ ۗ وَلَا تَزِدِ الظّٰلِمِيْنَ اِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

۱۱ «او سیزه گؤیدن بول یاغیش گؤندریر».
۱۲ «او سیزی مال ـ دؤلت و اؤولاد ایله امداد ائدیر. او سیزین اوچون باغلار یارادیر، و سیزه آرخلار چکیر».
۱۳ «سیزه نه اولوب کی، آللهین عظمتیندن قورخمورسونوز؟»
۱۴ «حالبوکی او سیزی مختلف مرحله‌لرده خلق ائدیبدیر».
۱۵ «مگر گؤرمورسونوز کی، آلله یئددی گؤیو نئجه قات ـ قات یارادیبدیر؟»
۱۶ «اونلارین ایچینده آیی ایشیق ساچان و گونشی بیر مشعل یارادیبدیر».
۱۷ «آلله سیزی یئردن بیر بیتگی کیمی بیتیردی».
۱۸ «سونرا سیزی اورایا قایتاراجاق و تزه‌دن سیزی چیخارداجاقدیر».
۱۹ «و آلله یئری سیزین اوچون دؤشه‌دی ـ
۲۰ [کی،] اونون گئنیش یوللاریندان کئچیب ـ گئده‌سینیز».
۲۱ نوح دئدی: «پروردگارا! اونلار منه عاصی اولدولار و مال ـ دؤلتی، اؤولادی اؤزلرینه زیاندان غیری بیر شئی آرتیرمایان کیمسه‌لره تابع اولدولار».
۲۲ «چوخ بؤیوک حیله‌لر قوردولار».
۲۳ و دئدیلر: «گؤزله‌یین تانریلارینیزی بوراخمایین! "ودّ ـ ی"، "سواع ـ نی"، "یغوث ـ و"، "یعوق ـ و"و "نسر ـ ی" آتمایین!»
۲۴ «و چوخلارینی آزدیردیلار. [پروردگارا!] ظلمکارلارین آنجاق ضلالتینی آرتیر!»
۲۵ اونلار گناهلاری اوزوندن [سودا] بوغولدولار و سونرا اودا داخل ائدیلدیلر و اؤزلری اوچون آللهین مقابلینده حمایتچی تاپا بیلمه‌دیلر.
۲۶ و نوح دئدی: «پروردگارا! یئر اوزونده کافرلردن هئچ بیر کسی بوراخما!»
۲۷ «چونکی سن اونلاری بوراخسان، بنده‌لرینی آزدیرارلار، پوزغونچو و کافردن غیری دوغوب ـ تؤره‌مزلر».
۲۸ «پروردگارا! منی، آتا ـ آنامی و منیم ائویمه مؤمن اولاراق داخل اولانی و مؤمن کیشیلری و مؤمن قادینلاری باغیشلا و ظلمکارلارین آنجاق هلاکتینی آرتیر!»

سورة الجن مكية وهي ثمان وعشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿١﴾ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ ۖ وَلَن نُّشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿٢﴾ وَأَنَّهُ تَعَالَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا ﴿٤﴾ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن تَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾ وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾ وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًا ﴿٨﴾ وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ ۖ فَمَن يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَّصَدًا ﴿٩﴾ وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَن فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿١٠﴾ وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَٰلِكَ ۖ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا ﴿١١﴾ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا ﴿١٢﴾ وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ آمَنَّا بِهِ ۖ فَمَن يُؤْمِن بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ﴿١٣﴾

جنّ سوره سی [۷۲]

بو سوره قرآن ـ کریمین یئتمیش ایکینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۲۸) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ [یا پیغمبر!] دئ: «منه وحی اولوندو کی، جنّلردن بیر دسته [قرآنی مندن] اشیدیب: «دوغرودان بیز خارقه (وصفه گلمه ین) بیر قرآن اشیتدیک»، ـ دئدیلر.

۲ «او دوغرو یولا هدایت ائدیر. بیز اونا ایمان گتیردیک و بیز هئچ کیمی ربّیمیزه اصلا شریک قوشماریق».

۳ «چونکی ربّیمیزین شأنی چوخ اوجادیر. نه بیر زوجه گؤتوروبدور، نه ده بیر اؤولاد».

۴ «و بیزیم آخماغیمیز (شیطان) ایدی کی، آللّه حقّینده بوش سؤزلر سؤیله ییردی».

۵ «و بیز انسانلارین و جنّلرین هئچ بیر زمان آللّها یالان باغلامایاجاقلارینی گمان ائدیردیک».

۶ «انسانلاردان بعضی شخصلر جنّلردن بعضی کیمسه لره سیغینیردیلار و بونونلا دا اونلارین آزغینلیقلارینی آرتیریردیلار».

۷ «و اونلار دا سیزین کیمی ائله گمان ائتدیلر کی، آللّه هئچ کسی دیریلتمیه جکدیر».

۸ «و بیز گؤی اوزونو یوخلادیق و اونو گوجلو گؤزه تچیلر و یاندیریجی آلوو ایله دولو گؤردوک».

۹ «بیز [گیزلی] قولاق آسما یئرلرینده اوتوراردیق. [لاکین] ایندی کیم قولاق آسماق ایسته سه، بیر اود شعله سینی گؤزتلمه حالیندا (پوسقودا) گؤرر».

۱۰ «و بیز [دقیق] بیلمیریک کی، یئرده اولانلارا بیر پیسلیک ایسته نیلیبدیر، یوخسا ربّلری اونلارا هدایته قوووشماق ایسته ییبدیر».

۱۱ «و حقیقتاً، بیزدن عملی صالح اولان دا واردیر، عملی صالح اولمایان دا. بیز مختلف فرقه لره آیریلمیشیق».

۱۲ «بیز بیلیریک کی، یئر اوزونده آللّهی اصلا عاجز ائده بیلمیه جه ییک؛ قاچماقلا دا اصلا اونو سارسیدا بیلمیه جه ییک».

۱۳ «حقیقتاً، بیز هدایت [کتابینی] اشیتدیگیمیز زمان اونا ایمان گتیردیک. کیم ربّینه ایمان گتیرسه؛ نه [اجری نین] آزالماسیندان قورخار، نه ده حقسیزلیکدن».

وَاَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُوْنَ وَمِنَّا الْقٰسِطُوْنَ ۭ فَمَنْ اَسْلَمَ فَاُولٰۗىِٕكَ تَحَرَّوْا
رَشَدًا ۝١٤ وَاَمَّا الْقٰسِطُوْنَ فَكَانُوْا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ۝١٥ وَّاَنْ لَّوِ
اسْتَقَامُوْا عَلَى الطَّرِيْقَةِ لَاَسْقَيْنٰهُمْ مَّاۗءً غَدَقًا ۝١٦ لِّنَفْتِنَهُمْ
فِيْهِ ۭ وَمَنْ يُّعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهٖ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ۝١٧ وَّاَنَّ الْمَسٰجِدَ
لِلّٰهِ فَلَا تَدْعُوْا مَعَ اللّٰهِ اَحَدًا ۝١٨ وَّاَنَّهٗ لَمَّا قَامَ عَبْدُ
اللّٰهِ يَدْعُوْهُ كَادُوْا يَكُوْنُوْنَ عَلَيْهِ لِبَدًا ۝١٩ قُلْ اِنَّمَآ اَدْعُوْا
رَبِّيْ وَلَآ اُشْرِكُ بِهٖٓ اَحَدًا ۝٢٠ قُلْ اِنِّىْ لَآ اَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَّلَا رَشَدًا
۝٢١ قُلْ اِنِّىْ لَنْ يُّجِيْرَنِيْ مِنَ اللّٰهِ اَحَدٌ ڏ وَّلَنْ اَجِدَ مِنْ دُوْنِهٖ
مُلْتَحَدًا ۝٢٢ اِلَّا بَلٰغًا مِّنَ اللّٰهِ وَرِسٰلٰتِهٖ ۭ وَمَنْ يَّعْصِ
اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ فَاِنَّ لَهٗ نَارَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ۝٢٣ حَتّٰٓي اِذَا رَاَوْا
مَا يُوْعَدُوْنَ فَسَيَعْلَمُوْنَ مَنْ اَضْعَفُ نَاصِرًا وَّاَقَلُّ عَدَدًا ۝٢٤ قُلْ اِنْ اَدْرِيْٓ
اَقَرِيْبٌ مَّا تُوْعَدُوْنَ اَمْ يَجْعَلُ لَهٗ رَبِّيْٓ اَمَدًا ۝٢٥ عٰلِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ
عَلٰي غَيْبِهٖٓ اَحَدًا ۝٢٦ اِلَّا مَنِ ارْتَضٰى مِنْ رَّسُوْلٍ فَاِنَّهٗ يَسْلُكُ مِنْۢ بَيْنِ
يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهٖ رَصَدًا ۝٢٧ لِّيَعْلَمَ اَنْ قَدْ اَبْلَغُوْا رِسٰلٰتِ
رَبِّهِمْ وَاَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَاَحْصٰى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ۝٢٨

۱۴ «شبهه سیز کی، بیزدن مسلمان اولان دا وار، بیزدن یولدان چیخان دا واردیر؛ مسلمان اولانلار هدایت تاپانلاردیرلار».

۱۵ «و لاکین یولدان آزانلار جهنّمه اودون اولاجاقلار».

۱۶ [منه وحی اولوندو کی،] اگر [دوغرو] یولدا ثابت قدم اولسایدیلار، اونلاری [بول ــ بول] گووارا سو ایله سوواراردیق.

۱۷ اونلاری بو بارده امتحان ائتمک اوچون. و کیم اؤز ربّینی یاد ائتمکدن اوز دؤندرسه؛ [اَللّه] اونو [گئتدیکجه آرتان] آغیر بیر عذابا سالار.

۱۸ شبهه سیز کی، مسجدلر (سجده گاهلار) اَللّها مخصوصدور. بونا گؤره ده اَللّه ایله بیرلیکده آیری بیریسنی چاغیرمایین!

۱۹ "اَللّهین بنده سی" ("محمّد") اونا عبادت ائتمک اوچون قالخدیغی زمان، اونون باشی اوسته، آز قالا بیر ــ بیری نین اوستونه تؤکوله جکلر.

۲۰ دئ: «من آنجاق اؤز ربّیمی چاغیریرام و اونا بیر کسی شریک قوشمورام».

۲۱ دئ: «من سیزه نه بیر ضرر وورماغا و نه ده بیر هدایته چاتدیرماغا قادر دئییلم».

۲۲ دئ: «اَللّه مقابلینده کیمسه منه پناه وئره بیلمز و من اوندان غیری بیر سیغیناجاق اصلا تاپا بیلمرم».

۲۳ [منیم وظیفم:] «آنجاق اَللّهدان [گلنی] تبلیغ ائتمک و اونون پیغامینی [چاتدیرماقدیر]». کیم اَللّها و اونون رسولونا عاصی اولسا؛ اونون اوچون ایچینده ابدی اولاراق قالاجاغی جهنّم اودو واردیر.

۲۴ [قوی] وعده ائتدیکلری [بو اودو] گؤردوکلری زمان، کیمین کؤمکچیسی نین داها ضعیف و کیمین سای اعتباریله داها آز اولدوغونو گؤرسونلر.

۲۵ دئ: «سیزه وعده اندیلن [قیامتین] یاخین اولدوغونو و یا ربّیمین اونا اوزون بیر مدّت معیّن ائده جگینی بیلمیرم».

۲۶ غیبی بیلن آنجاق اودور و اؤز غیبینی هئچ کسه آشکار ائتمز.

۲۷ راضی اولدوغو پیغمبردن باشقا. اَللّه اونون قاباغیندا و آرخاسیندا گؤزه تچیلر یولا سالار ــ

۲۸ کی، اونلارین (پیغمبرلرین) ربّلری نین پیغاملارینی چاتدیردیقلارینی بللندیرسین و [اَللّه] اونلارین یانیندا اولان هر شئیه احاطه سی وار و هر شئیی بیر ــ بیر سایا سالیبدیر.

سورة المزمل مكية وهي عشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ﴿١﴾ قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾ نِصْفَهُ أَوِ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾
أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾ إِنَّ
نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئًا وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾ إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا
﴿٧﴾ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿٨﴾ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ﴿٩﴾ وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ
هَجْرًا جَمِيلًا ﴿١٠﴾ وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا
﴿١١﴾ إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا ﴿١٢﴾ وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا
﴿١٣﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَهِيلًا ﴿١٤﴾
إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا
﴿١٥﴾ فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ﴿١٦﴾ فَكَيْفَ تَتَّقُونَ
إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ﴿١٧﴾ السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ
مَفْعُولًا ﴿١٨﴾ إِنَّ هَٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

مزّمّل سوره سی [۷۳]

بو سوره قرآن ـ کریمین یئتمیش اوچونجو سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۲۰) آیه دیر.

رحمان و مهربان اَللّهین آدی ایله

۱ ای اؤرتویه بوروئموش!
۲ گئجه نین آز بیر حیصّه سی استثنا؛ [قالانینی] آیاغا قالخ!
۳ [گئجه نین] یاریسینی و یا بیر آزینی اوندان آزالت!
۴ و یا اونا آرتیر و قرآنی آیدین ـ آیدین اوخو!
۵ حقیقتاً، بیز سنه تئزلیکله آغیر بیر کلام وحی ائله جه یک.
۶ شبهه سیزکی، گئجه [یاتاقدان] قالخماق داها چتین، آمما دانیشیق اوچون (عبادت و مناجات اوچون) داها ساغلامدیر.
۷ چونکی گوندوز سنین اوچون اوزون مشغولیّتلر واردیر.
۸ ربّی نین آدینی ذکر ائت و تام اخلاص ایله اونا طرف یؤنل! (هر شئیدن قیریب اوندان یاپیش!)
۹ او، مشرقین و مغربین ربّی دیر. اوندان غیری بیر تانری یوخدور. اونو اؤزونه وکیل توت!
۱۰ اونلارین سؤیله دیکلرینه قاتلاش! و اونلاری گؤزه ل طرزده ترک ائت!
۱۱ مال ـ دؤولت صاحیبی اولوب تکذیب ائدنلری منه بوراخ و اونلارا بیر آز مهلت وئر!
۱۲ شبهه سیزکی، بیزیم یانیمیزدا آغیر بویوندوروقلار و آلوولو جهنّم،
۱۳ و بوغازدا دوریونله نن یئمک و آغریلی عذاب واردیر.
۱۴ او گون یئر و داغلار تیتره یر و داغلار قوم تپه سی اولار.
۱۵ [ای انسانلار!] حقیقتاً، بیز، فرعونا پیغمبر گؤندردیگیمیز کیمی سیزه ده، سیزه شاهید اولان پیغمبر گؤندرمیشیک.
۱۶ [آمما] فرعون پیغمبره عاصی اولدو، بیز ده اونو آغیر [عذابلا] یاخالادیق.
۱۷ اگر کافر اولسانیز، اوندا کؤرپه لری قوجالدان گوندن اؤزونوزو نئجه قوروباجاقسینیز؟
۱۸ گؤی او گونون [شدّتیندن] یاریلار. اَللّهین وعده سی مطلق یئرینه یئتمه لیدیر.
۱۹ شبهه سیزکی، بو [آیه لر] اؤیود ـ نصیحتدیر کی، هر کیم ایسته سه [اونو] ربّینه طرف بیر یول اولاراق توتوب گئدر.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثَيِ اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۚ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ عَلِمَ أَن لَّن تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ ۙ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ ۙ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۚ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا ۚ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

سورة المدثر مكية وهي ست وخمسون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمْنُن تَسْتَكْثِرُ ﴿٦﴾ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٧﴾ فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ ﴿٨﴾ فَذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿٩﴾ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ ﴿١٠﴾ ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَّمْدُودًا ﴿١٢﴾ وَبَنِينَ شُهُودًا ﴿١٣﴾ وَمَهَّدتُّ لَهُ تَمْهِيدًا ﴿١٤﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾ كَلَّا ۖ إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا ﴿١٦﴾ سَأُرْهِقُهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾

۲۰ [ای پیغمبر!] حقیقتاً، ربّین بیلیر کی، سن و سنینله بیرلیکده اولان دسته، گئجه‌نین اوچده ایکی سیندن بیر آزینی، یاریسینی و اوچده بیرینی [عبادت اوچون] قالخیرسینیز. گئجه و گوندوزو آلله اؤلچور. آلله، سیزین وقتلری حساب ائده‌بیلمیه‌جگینیزی بیلدیگی اوچون سیزدن کئچدی. قرآندان سیزه ممکن اولانی اوخویون! آلله، ایچینیزده ناخوشلار اولاجاغینی، یئر اوزونده گزیب‌ـدولانیب آللهین مرحمتیندن روزی آختارانلارین و آلله یولوندا ووروشانلارین اولماسینی بیلیردی. بونا گؤره قرآندان ممکن اولانی اوخویون، نامازی قیلین، زکاتی وئرین و آللها قرض الحسن (گؤزه‌ل بورج) وئرین! اؤزونوز اوچون گؤندردیگینیز یاخشیلیغی آلله یانیندا داها خئیرلی و داها بؤیوك اجرلی اولاراق تاپاجاقسینیز. آللهدان مغفرت دیله‌یین! شبهه‌سیز کی، آلله چوخ باغیشلایان و چوخ مهرباندیر.

مدّثّر سوره سی [۷۴]

بو سوره قرآن‌ـکریمین یئتمیش دؤردونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۵۶) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللهین آدی ایله

(۱) ای [بورونجه‌یه] بورونموش! (۲) قالخ و خبردارلیق ائت! (۳)و ائله جه ربّینی بؤیوك بیل [و اونا تکبیر دئ]. (۴) ولباسینی تمیزله! (۵)و گناهدان اوزاق اول! (۶) ائتدیگین یاخشیلیغی چوخ حساب ائدیب منّت قویما! (۷) و ربّین اوچون صبر ائت! (۸) ناغارا (صور) چالینان وقت [ایسه]، (۹) او گون چوخ چتین گوندور. (۱۰)کافرلره آسان دئییلدیر. (۱۱)منی، اؤزوم تکجه‌سینه [و یا: یالقیز] یاراتدیغیم کیمسه ایله بوراخ! (۱۲)من اونا بوللو مال‌ـدؤلت وئردیم، (۱۳)و [یانیندا] حاضر اولان اوغوللار. (۱۴)و اونا [هر شئیی] حاضرلادیم. (۱۵)بونونلا بئله آرتیرماغیما تاماهلانیر. (۱۶)بئله دئییلدیر، چونکی او بیزیم آیه‌لریمیزه دوشمن ایدی. (۱۷)تئزلیکله اونو [عذاب یوخوشونو] قالخاماغا وادار ائدرم.

إِنَّهُۥ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ

﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ وَٱسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ

﴿٢٤﴾ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا قَوْلُ ٱلْبَشَرِ ﴿٢٥﴾ سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا سَقَرُ

﴿٢٧﴾ لَا تُبْقِى وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَّاحَةٌ لِّلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٣٠﴾

وَمَا جَعَلْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ

كَفَرُوا۟ لِيَسْتَيْقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَيَزْدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِيمَٰنًا وَلَا

يَرْتَابَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ

وَٱلْكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ

وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكْرَىٰ

لِلْبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا وَٱلْقَمَرِ ﴿٣٢﴾ وَٱلَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ ﴿٣٣﴾ وَٱلصُّبْحِ إِذَآ أَسْفَرَ ﴿٣٤﴾

إِنَّهَا لَإِحْدَى ٱلْكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَن شَآءَ مِنكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ

أَوْ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٧﴾ كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّآ أَصْحَٰبَ ٱلْيَمِينِ ﴿٣٩﴾

فِى جَنَّٰتٍ يَتَسَآءَلُونَ ﴿٤٠﴾ عَنِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِى سَقَرَ ﴿٤٢﴾ قَالُوا۟

لَمْ نَكُ مِنَ ٱلْمُصَلِّينَ ﴿٤٣﴾ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ ٱلْمِسْكِينَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ

ٱلْخَآئِضِينَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿٤٦﴾ حَتَّىٰٓ أَتَىٰنَا ٱلْيَقِينُ ﴿٤٧﴾

(۱۸) بلی! او فکیرلشدی، اؤلچدو ـ بیچدی. (۱۹) اؤلوم اولسون اونا! نئجه اؤلچدو ـ نئجه بیچدی؟ (۲۰) بیر ده اؤلوم اولسون اونا! نئجه اؤلچدو ـ نئجه بیچدی؟ (۲۱) سونرا باخدی. (۲۲) سونرا اوزونو تورشوتدو و قاش ـ قاباغینی تؤکدو. (۲۳) سونرا اوز چئویردی و تکبّرلوك گؤستردی. (۲۴) و دئدی : «بو اؤیره‌نیب ـ اؤیره‌دیلن سئحردن غیری بیر شئی دئییلدیر». (۲۵) بو، بشر سؤزوندن غیری بیر شئی دئییلدیر. (۲۶) تئزلیکله اونو یاندیریب ـ یاخان جهنّمه آتاجاغام. (۲۷) سن نه بیلیرسن کی، یاندیریب ـ یاخان جهنّم نه‌دیر!؟ (۲۸) نه قویار [قالسین] نه بوراخار. (۲۹) دریلری یاندیریب ـ قووورار. (۳۰) اونا اون دوققوز [گؤزه‌تچی] وار. (۳۱) بیز جهنّم گؤزه‌تچیلرینی تکجه ملکلردن قرار وئرمیشیک. بیز اونلارین ساییینی تکجه کافرلرین امتحانا چکیلمه‌سی اوچون [اون دوققوز] ائتدیک کی، اؤزلرینه کتاب وئریلنلر یقین ائتسینلر. ایمان گتیرنلرین ده ایمانی داها دا چوخالسین، کتاب وئریلنلر و [هم ده] مؤمنلر شکّ ـ شبهه‌یه دوشمه‌سینلر و قلبلرینده مریضلیک اولانلار و کافرلر : «آللّه بو مَثَل [چکمک] ایله نه اراده ائدیبدیر؟» ـ دئسینلر. آللّه ایسته‌دیگی شخصی بئله آزغینلیقدا بوراخار و ایسته‌دیگینی ده هدایت ائدر. ربّی‌نین قوشونلاری‌نین [ساییینی] اوندان غیری بیر کس بیلمیر. بونلار بشر اوچون آنجاق اؤیود ـ نصیحتدیر. (۳۲) ائله دئییلدیر [کی، خیال ائدیرلر]. آند اولسون آیا، (۳۳) و آند اولسون قاییدیب گئتمکده اولان گئجه‌یه، (۳۴) و آند اولسون ایشیقلانان سَحره ـ (۳۵) کی، او [قرآنین آیه‌لری و یا جهنّم] عظمت [نشانه]لریندن بیریدیر. (۳۶) بشره خبردارلیق ائدندیر. (۳۷) سیزدن [حقّ یولدا] قاباغا دوشمک و یا دالی قالماق ایسته‌ینلر اوچون. (۳۸) هر کس اؤز عملی‌نین گیروونداندیر. (۳۹) اصحاب یمیندن ساوایی. (۴۰) باغلارین ایچینده بیر ـ بیرلریندن سوروشارلار، (۴۱) گناهکارلاردان کی: (۴۲) «سیزی جهنّمه داخل ائدن نه‌دیر؟» (۴۳) دئیرلر : «نماز قیلانلاردان دئییلدیک؟» (۴۴) «یوخسوللارا طعام وئرمزدیک». (۴۵) «و باطله جومانلارلا بیرلیکده باطله جوماردیق». (۴۶) «و جزا گونونو تکذیب ائده‌ردیک». (۴۷) «نهایت، اؤلوم بیزی [بو حالدا ایکن] یاخالادی».

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشّٰفِعِيْنَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِيْنَ ﴿٤٩﴾ كَاَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يُرِيْدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ اَنْ يُّؤْتٰى صُحُفًا مُّنَشَّرَةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا بَلْ لَّا يَخَافُوْنَ الْاٰخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّآ اِنَّهٗ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾ فَمَنْ شَآءَ ذَكَرَهٗ ﴿٥٥﴾ وَمَا يَذْكُرُوْنَ اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ هُوَ اَهْلُ التَّقْوٰى وَاَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

لَآ اُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ ﴿١﴾ وَلَآ اُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَلَّنْ نَّجْمَعَ عِظَامَهٗ ﴿٣﴾ بَلٰى قٰدِرِيْنَ عَلٰٓى اَنْ نُّسَوِّيَ بَنَانَهٗ ﴿٤﴾ بَلْ يُرِيْدُ الْاِنْسَانُ لِيَفْجُرَ اَمَامَهٗ ﴿٥﴾ يَسْئَلُ اَيَّانَ يَوْمُ الْقِيٰمَةِ ﴿٦﴾ فَاِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ﴿٧﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُوْلُ الْاِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ اَيْنَ الْمَفَرُّ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ اِلٰى رَبِّكَ يَوْمَئِذِنِ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يُنَبَّؤُا الْاِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَاَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْاِنْسَانُ عَلٰى نَفْسِهٖ بَصِيْرَةٌ ﴿١٤﴾ وَّلَوْ اَلْقٰى مَعَاذِيْرَهٗ ﴿١٥﴾ لَا تُحَرِّكْ بِهٖ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهٖ ﴿١٦﴾ اِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهٗ وَقُرْاٰنَهٗ ﴿١٧﴾ فَاِذَا قَرَاْنٰهُ فَاتَّبِعْ قُرْاٰنَهٗ ﴿١٨﴾ ثُمَّ اِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهٗ ﴿١٩﴾

۴۸ ایندی ایسه شفاعت ائدنلرین شفاعتی اونلارا فایدا وئرمز.
۴۹ اونلارا نه اولوبدور کی، نصیحتدن اوز دؤندرمکده دیرلر؟!
۵۰ اونلار اورکموش (هوررکک) ائششکلر کیمیدیرلر—
۵۱ کی، آسلاندان قاچیرلار.
۵۲ خیر، اونلاردان هر بیری اؤزونه [آلله طرفیندن] آچیق صحیفه‌لرین وئریلمه سینی ایسته ییر.
۵۳ بئله دئییلدیر. داها دوغروسو، اونلار آخرتدن قورخمورلار.
۵۴ بئله دئییلدیر. حقیقتاً، بو [قرآن] اؤیود—نصیحتدیر.
۵۵ هر کس ایسته سه اوندان نصیحت آلار.
۵۶ [بونونلا بئله] آلله ایستمه ینجه اونلار نصیحت آلا بیلمزلر. اوندان قورخمالی و اوندان مغفرت (باغیش) دیله ملیدیر.

قیامت سوره سی [۷۵]

بو سوره قرآن—کریمین یئتمیش بئشینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۴۰) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱)آند ایچیرم قیامت گونونه! (۲) و آند ایچیرم اؤزونو قیناایان نفسه [کی، قیامت حقدیر]. (۳) مگر انسان ائله گمان ائدیر کی، اونون سوموکلرینی بیر یئره ییغا بیلمه‌ریکمی؟ (۴)بلی، بیز اونون بارماقلارینی بئله دوزمگه قادریک. (۵) أصلینده انسان بوتون عؤمرو بویوندا گناه ائتمک ایسته ییر. (۶) سوروشور کی: «قیامت گونو نه وقت اولاجاقدیر؟» (۷) [دئ:] «گؤز بره‌لنده»، (۸) «آی توتولاندا»، (۹) «گونش ایله آی بیر یئره ییغیشاندا». (۱۰) او گون انسان دئیر: «قاچاجاق یئر هارادیر؟» (۱۱) بئله دئییلدیر، سیغیناجاق بیر یئر یوخدور. (۱۲) او گون قرار تاپماق یئری آنجاق سنین ربّی نین طرفینه دیر. (۱۳) او گون انسانا قاباقجادان گؤندردیگی و سونرایا بوراخدیغی عمللردن خبر وئریلر. (۱۴) دوغروسو، انسان اؤز نفسینی (وضعیّتینی) یاخشی بیلندیر. (۱۵)اورتایا عذرلر آتسا بئله. (۱۶)[یا محمّد!] دیلینی [وحیی] اوخوماق اوچون تلسه—تلسه ترپتمه! (۱۷) چونکی اونو سنین سینینده جمع ائتمک و اوخوتماق بیزیم عهده میزه دیر. (۱۸) اونو اوخودوغوموز زمان، اونون اوخونوشونا تابع اول! (۱۹)سونرا اونون آچیقلاماسی دا بیزیم عهده میزه دیر.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢١﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾ كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ مَنْ ۜ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ وَالْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّىٰ ﴿٣١﴾ وَلَٰكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ ﴿٣٣﴾ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٥﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنَىٰ ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَىٰ ﴿٣٩﴾ أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ﴿٤٠﴾

سورة الدهر مدنية وهي إحدى وثلاثون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَذْكُورًا ﴿١﴾ إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَ وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

۲۰ بئله دئییلدیر، سیز سرعتله سوووشوب گئدن [دنیانی] ایسته‌ییرسینیز.
۲۱ و آخرتی بوراخیرسینیز.
۲۲ [بلی] او گونده بعضی اوزلر شاد اولاجاقدیر.
۲۳ و ربّلری‌نین [نعمتلرینه] طرف باخاجاقدیر
۲۴ بعضی اوزلر ایسه او گون قاش-قاباقلی اولاجاقدیر.
۲۵ [چونکی] بئلینی قیران عذابین باشینا گله‌جگینی بیله‌جکدیر.
۲۶ خیر، جان خیر-خیرایا گلیب داپاندیغی زمان،
۲۷ دئییلر: «قورتاران بیر کس وارمی؟»
۲۸ و [او دا] آنلار کی، داها آیریلیق وقتیدیر.
۲۹ و قیچی قیچینا دولاشار.
۳۰ او گون آپاریلاجاق یئر ربّی‌نین طرفینه‌دیر.
۳۱ [او گون دئییلر:] «ایمان گتیرمه‌دی و ناماز قیلمادی،
۳۲ آمما تکذیب ائتدی و اوز چئویردی،
۳۳ سونرا تکبّرلوکله یئرییه‌رك عائله سینه طرف گئتدی».
۳۴ [عذاب] سنه لایقدیر، سنه. (۳۵) یئنه ده سنه لایقدیر، سنه.
۳۶ مگر انسان اؤز باشینا بوراخیلاجاغینی گمان ائدیر؟
۳۷ مگر او آنا بطنینه تؤکولموش ''منی''دن بیر دامجی دئییلدی؟
۳۸ سونرا لاختالانمیش قان ایدی کی، [آللّه] اونو یاراتدی و صورت وئردی.
۳۹ سونرا دا اوندان بیری ائرکک، بیری دیشی اولان بیر جفت یاراتدی..
۴۰ [بونو یارادان آللّه] اؤلولری دیریلتمگه قادر دئییلدیرمی؟

انسان (دهر) سوره سی [۷۶]

بو سوره قرآن-کریمین یئتمیش آلتینجی سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۳۱) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱) انسانین زمان آخیشیندا ائله بیر دؤورو اولوب کی، او دؤورده سایا-حسابا گلن بیر شئی اولماییبدیر (توریاقدان غیری بیر شئی اولماییب). (۲)بیز انسانی قاریشیق بیر نطفه‌دن یاراتمیشیق. اونو امتحانا چکه‌جه‌ییک. بیز اونو ائشیدن و گؤرن ائتمیشیک. (۳) بیز اونا [گئده‌جگی] یولو گؤسترمیشیک، ایستر شکر ائدن اولسون، ایسترسه ده نانکور. (۴) بیز کافرلر اوچون زنجیرلر، قاندالار (کونده‌لر) و آلوولو اود حاضیرلامیشیق. (۵)شبهه‌سیز کی، یاخشی عمل صاحبلری کافور (خوش ایلی و سرین) قاتیلمیش جامدان ایچه‌جکلر.

عَيْنًا يَّشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللّٰهِ يُفَجِّرُوْنَهَا تَفْجِيْرًا ﴿٦﴾ يُوْفُوْنَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُوْنَ
يَوْمًا كَانَ شَرُّهٗ مُسْتَطِيْرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعِمُوْنَ الطَّعَامَ عَلٰى حُبِّهٖ مِسْكِيْنًا وَّيَتِيْمًا وَّاَسِيْرًا
﴿٨﴾ اِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُرِيْدُ مِنْكُمْ جَزَآءً وَّلَا شُكُوْرًا ﴿٩﴾ اِنَّا نَخَافُ مِنْ
رَّبِّنَا يَوْمًا عَبُوْسًا قَمْطَرِيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَقٰىهُمُ اللّٰهُ شَرَّ ذٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقّٰىهُمْ
نَضْرَةً وَّسُرُوْرًا ﴿١١﴾ وَجَزٰىهُمْ بِمَا صَبَرُوْا جَنَّةً وَّحَرِيْرًا ﴿١٢﴾ مُّتَّكِئِيْنَ
فِيْهَا عَلَى الْاَرَآئِكِ لَا يَرَوْنَ فِيْهَا شَمْسًا وَّلَا زَمْهَرِيْرًا ﴿١٣﴾ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ
ظِلٰلُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوْفُهَا تَذْلِيْلًا ﴿١٤﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِاٰنِيَةٍ مِّنْ فِضَّةٍ
وَّاَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيْرَا ﴿١٥﴾ قَوَارِيْرَا مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوْهَا تَقْدِيْرًا ﴿١٦﴾
وَيُسْقَوْنَ فِيْهَا كَاْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيْلًا ﴿١٧﴾ عَيْنًا فِيْهَا تُسَمّٰى سَلْسَبِيْلًا
﴿١٨﴾ وَيَطُوْفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُوْنَ اِذَا رَاَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنْثُوْرًا
﴿١٩﴾ وَاِذَا رَاَيْتَ ثَمَّ رَاَيْتَ نَعِيْمًا وَّمُلْكًا كَبِيْرًا ﴿٢٠﴾ عٰلِيَهُمْ ثِيَابُ سُنْدُسٍ
خُضْرٌ وَّاِسْتَبْرَقٌ وَّحُلُّوْا اَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقٰىهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُوْرًا
﴿٢١﴾ اِنَّ هٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَآءً وَّكَانَ سَعْيُكُمْ مَّشْكُوْرًا ﴿٢٢﴾ اِنَّا نَحْنُ
نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ تَنْزِيْلًا ﴿٢٣﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ
مِنْهُمْ اٰثِمًا اَوْ كَفُوْرًا ﴿٢٤﴾ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ﴿٢٥﴾

۶　او [کافور] بیر چشمه‌دیر کی، آلله‌یین بنده‌لری اوندان ایچه‌جکلر و [ایسته‌دیکلری یئره] اونو آخیداجاقلار.

۷　[اونلار ائله کیمسه‌لر دیر کی،] اؤز نذرلرینی یئرینه گتیریرلر، و قورخوسو [عالمی] بورروین گوندن قورخارلار.

۸　و اونلار یئمه‌گی، اؤزلری[نین احتیاجلاری اولوب چوخ] ایسته‌دیکلری حالدا یوخسولا، یتیمه و اسیره وئره‌رلر.

۹　[و دئیرلر:] «بیز سیزه محض آلله رضاسی اوچون اطعام ائدیریک، سیزدن بیر عوض و تشکّر ایسته‌میریک».

۱۰　«بیز ربّیمیزدن او شدّتلی اولان و [اوزلر] بوزوشن گوندن قورخوروق».

۱۱　آلله دا اونلاری بو گونون شرّیندن ساخلادی و اونلارا شادلیق و سئوینج بخش ائتدی.

۱۲　و صبر ائتدیکلرینه گؤره اونلارا جنّتی و ایپه‌یی عوض وئردی.

۱۳　اورادا تختلره سؤیکنه‌جکلر. نه گونش [ایستیسی] گؤره‌جکلر و نه ده سویوق.

۱۴　و [آغاجلارین] کؤلگه‌لری اونلارا سایه سالاجاق و میوه‌لری [ال وئریشلی اولماق اوچون یئره] آسلاناجاقدیر.

۱۵　اونلارین اطرافیندا گوموش قابلار و بوللور قدحلر دولاندیریلاجاقدیر.

۱۶　گوموشدن دوزه‌لمیش قدحلر کی، اونلاری مناسب اؤلچوده عمله گتیرمیشلر.

۱۷　اورادا اونلارا زنجفیل قاتیلمیش جامدان ایچیررلر.

۱۸　[او دا] بیر چشمه‌دیر کی، اورادا ''سلسبیل'' آدلانیر.

۱۹　اونلارین دؤره‌لرینه ابدی‌لشمیش اوغلانلار دولانار. اونلاری گؤردویون زمان [یئر اوزونه] سپه‌لنمیش اینجی (میرواری) گمان ائدرسن.

۲۰　هانسی طرفه باخسان بول نعمت و بؤیوك بیر سلطنت گؤررسن.

۲۱　[جنّت اهلی‌نین] اَینلرینده یاشیل ایپکدن اینجه و قالین پالتارلار واردیر. گوموش بیلرزیکلرله بزه‌ندیریلرلر. اونلارین ربّی اونلارا ترـتمیز ایچگی ایچیرر.

۲۲　بو، سیزین اجرینیزدیر و سیزین چالیشمالارینیز مقبول اولوبدور.

۲۳　حقیقتاً، بیز قرآنی سنه تدریجله نازل ائتدیک.

۲۴　ایندی ایسه ربّی‌نین حؤکمونه صبر ائت و اونلاردان گناهکار و نانکور اولانا اطاعت ائتمه!

۲۵　سحرـآخشام ربّی‌نین آدینی ذکر ائت!

وَمِنَ الَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٢٧﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٢٨﴾ إِنَّ هَٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٢٩﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣١﴾

سورة المرسلات مكية وهي خمسون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾ فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا ﴿٢﴾ وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًا ﴿٣﴾ فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًا ﴿٤﴾ فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٥﴾ عُذْرًا أَوْ نُذْرًا ﴿٦﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِّتَتْ ﴿١١﴾ لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ ﴿١٢﴾ لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾ أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ الْآخِرِينَ ﴿١٧﴾ كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

۲۶ گنجه نین بیر قسمینده اونا سجده ائت و گئجه نین بیر اوزون [قسمینی] ده اونا تسبیح ائت!

۲۷ حقیقتاً، بونلار فانی دنیانی دوست توتورلار و آغیر بیر گونو دالی آتیرلار.

۲۸ اونلاری یارادان و [سوموکلری نین] اوبناقلارینی (بندلرینی) برکیدن بیزیک. ایسته دیگیمیز زمان اونلاری بیر آیری بنزرلری ایله ده ییشدیره ریک.

۲۹ حقیقتاً، بو، اؤیود ـ نصیحتدیر کی، کیم ایسته سه، اؤز ربّینه طرف بیر یول توتار.

۳۰ آللّه ایستمه سه؛ سیز ایسته یه بیلمزسینیز. حقیقتاً، آللّه بیلندیر و حکمت صاحبیدیر.

۳۱ [آللّه] ایسته دیگینی اؤز رحمتینه داخل ائدر، ظلمکارلار ایسه، [آللّه] اونلارا آغریلی عذاب حاضرلاییبدیر.

مرسلات سوره سی [۷۷]

بو سوره قرآن ـ کریمین یئتمیش یئددینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۵۰) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱) آند اولسون بیر ـ بیری نین دالینجا گؤندریلنلره! (۲) آند اولسون [یئل کیمی] اسیب سووورانلارا! (۳) آند اولسون یایدیقجا یایانلارا! (۴) [حقّ ایله باطلی] آییرانلارا! (۵) وحیی چاتدیرانلارا! (۶) اتمام حجّت (عذر یوللارینی کسمک)و یا قورخوتماق اوچون. (۷) [بونلارا آند اولسون کی] : «سیزه وعده وئریلن [قیامت] مطلق واقع اولاجاقدیر». (۸) اولدوزلارین سؤندویو زمان، (۹)گؤیون یاریلدیغی زمان، (۱۰) داغلارین داغیلدیغی زمان، (۱۱) پیغمبرلرین [امّتلرینه شاهیدلیک ائده جکلری] وقتین تعیین اولوندوغو زمان، (۱۲) او حساب ـ کتاب، هانسی گونه دالی آتیلیبدیر؟ (۱۳) حؤکم گونونه. (۱۴)سن نه بیلیرسن کی، حؤکم گونو نه دیر؟ (۱۵) او گون، تکذیب ائدنلرین وای حالینا! (۱۶) مگر قاباقکیلاری محو ائتمه دیک؟ (۱۷)سونرا دالدان گلنلری ده اونلارا قاتاریق. (۱۸)گناهکارلارلا بئله رفتار ائده ریک. (۱۹) او گون، تکذیب ائدنلرین وای حالینا!

أَلَمْ نَخْلُقكُّم مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿٢١﴾ إِلَىٰ قَدَرٍ
مَّعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾
أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَآءً وَأَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ
شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُم مَّآءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾
انطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنتُم بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾ انطَلِقُوا إِلَىٰ ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ
شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَّا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣١﴾ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ
كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُ جِمَالَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾
هَٰذَا يَوْمُ لَا يَنطِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾
وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ
﴿٣٨﴾ فَإِن كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾
إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُوا
وَاشْرَبُوا هَنِيٓئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾
وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾ كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُم مُّجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾
وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾
وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

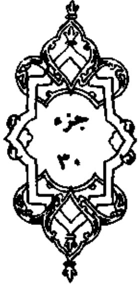
۲۰ مگر سیزی [بیر دامجی] ده یرسیز سودان یاراتمادیقمی؟
۲۱ سونرا اونو ساغلام بیر یرده قرار وئردیک،
۲۲ معیّن بیرمدّته قده ر.
۲۳ [یاراتماغینا] گوجوموز چاتدی، نه ده گؤزه ل قدرتلی ییک.
۲۴ او گون، تکذیب ائدنلرین وای حالینا!
۲۵ مگر یئر اوزونو توپلاشما یئری ائتمه میشیکمی؟
۲۶ هم دیریلره هم ده اؤلولره.
۲۷ و اورادا اوجا داغلار قرار وئردیک و سیزه دادلی سولار ایچدیردیک.
۲۸ او گون، تکذیب ائدنلرین وای حالینا!
۲۹ تکذیب ائتدیگینیز شئیه (عذابا) طرف گئدین!
۳۰ اوچ قولا آیریلان توستویه طرف گئدین!
۳۱ او ، نه کؤلگه سالار، نه ده [سیزی] آلوودان قورویار.
۳۲ او ، اوجا بیر سارای بویدا شراره لر (قورلار و قیغیلجیملار) تولاّیار.
۳۳ سانکی ساری دوه لردیر.
۳۴ او گون، تکذیب ائدنلرین وای حالینا!
۳۵ بو، بیر گوندور کی، دانیشمازلار.
۳۶ عذر دیله مک اوچون اونلارا اذن وئریلمز.
۳۷ او گون، تکذیب ائدنلرین وای حالینا!
۳۸ بو، حؤکم گونودور، سیزی و سیزدن قاباقکیلاری جمع ائده جه ییک.
۳۹ اگر [عذابدان قورتولماق اوچون] بیر حیله نیز واردیرسا، منه قارشی حیله گلین.
۴۰ او گون، تکذیب ائدنلرین وای حالینا!
۴۱ تقوالیلار ایسه کؤلگه لیکلرده و چشمه باشلاریندادیرلار.
۴۲ و ایسته دیکلری هر جور مئیوه لرین [یانینداديرلار].
۴۳ ائتدیگینیز عمللره گؤره نوش جانلیقلا یئیین و ایچین!
۴۴ بیز یاخشی عمل صاحبلرینه بئله اجر وئره ریک
۴۵ او گون، تکذیب ائدنلرین وای حالینا!
۴۶ [ای کافرلر] یئیین و بیر آز بارینین! دوغروسو، سیز گناهکارسینیز.
۴۷ او گون، تکذیب ائدنلرین وای حالینا!
۴۸ اونلارا : «رکوع ائدین!» ـ دئییلن زمان، رکوع ائتمیرلر.
۴۹ او گون، تکذیب ائدنلرین وای حالینا!
۵۰ بوندان (بو قرآنا ایمان گتیرمه یندن) سونرا بس هانسی کلاما ایناناجاقلار.

سورة النبإ مكية وهي اربعون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ
﴿٣﴾ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ
مِهَادًا ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا
نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾
وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾ وَأَنْزَلْنَا
مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا
﴿١٦﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾
وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ
جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطَّاغِينَ مَآبًا ﴿٢٢﴾ لَابِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾
لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً وِفَاقًا
﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَّابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ
شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

نبأ سوره سی [۷۸]

بو سوره قرآن ــ کریمین یئتمیش سککیزینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۴۰) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱) بیر ــ بیرلریندن نه یی سوروشورلار؟ (۲)او بؤیوك خبردن! (۳) کی، اونون باره سینده اختلافداديرلار. (۴) خیر، اونلار تئزلیکله بیله جکلر. (۵) بیر ده [دئیین] خیر، اونلار تئزلیکله بیله جکلر. (۶) مگر یئری اوزونو بئشیک ائتمه دیکمی؟ (۷) و داغلاری [یئرین] میخلاری [ائتمه دیکمی؟] (۸) و سیزی جوت یاراتدیق. (۹) و یوخونوزو سیزه دینجه لیش ائتدیک. (۱۰)گئجه نی اؤرتوك ائتدیک. (۱۱) و گوندوزو سیزه دولانیشیق (قازانما زمانی) ائتدیک. (۱۲) و اوستونوزده یئددی گؤیو محکم بنا ائتدیک. (۱۳) و پارلاق بیر چراغ [سیزین اوچون] یاراتدیق. (۱۴) [بولودلاری] سیخان یئللردن شیدیرغی یاغیش گؤندردیک. (۱۵) کی، اونونلا دن و بیتگی یئتیشدیرك. (۱۶) هم ده [آغاجلاری بیر ــ بیرینه] گئییشمیش باغلار. (۱۷) حقیقتاً، آییرد ائتمه گونو وعد ائدیلمیش بیر وقتدیر. (۱۸) صور چالیندیغی گون دسته ــ دسته گله جکسینیز. (۱۹) گؤی آچیلاجاقدیر و قاپی ــ قاپی اولاجاقدیر. (۲۰) داغلار یئریندن قوپاریلیب ایلغیما (سرابا) دؤنه جک. (۲۱) شبهه سیزکی، جهنّم [ملکلرین کافرلری گؤزله دیکلری] بوسقو یئریدیر. (۲۲) او، عاصیلرین قاییداجاق یئریدیر. (۲۳)اورادا اوزون مدّت قالاجاقلار. (۲۴) اورادا نه بیر سرینلیک، نه ده بیر ایچمه لی دادماياجاقلار. (۲۵) قاینار سودان و ایریندن ساوایی. (۲۶) عمللرینه تام اویغون بیر جزا اولاراق. (۲۷) چونکی اونلار حساب [گونونه] اومید بسله میردیلر. (۲۸) و بیزیم آیه لریمیزی شدّتله تکذیب ائدیردیلر. (۲۹) حالبوکی، بیز هر شئیی بیر ــ بیر سایيب یازمیشیق. (۳۰)[اونلارا دئییلر کی:] «ایندی دادین! بیز سیزه عذابدان غیری بیر شئی آرتیرمایاجاغیق».

اِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًاۙ ﴿٣١﴾ حَدَآئِقَ وَاَعْنَابًاۙ ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ اَتْرَابًاۙ ﴿٣٣﴾ وَكَاْسًا دِهَاقًاۜ ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًاۚ ﴿٣٥﴾ جَزَآءً مِنْ رَبِّكَ عَطَآءً حِسَابًاۙ ﴿٣٦﴾ رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًاۚ ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلٰٓئِكَةُ صَفًّاۜ لَا يَتَكَلَّمُونَ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّۚ فَمَنْ شَآءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّهِ مَاٰبًا ﴿٣٩﴾ اِنَّآ اَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًاۚ يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

سُورَةُ النَّازِعَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًاۙ ﴿١﴾ وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًاۙ ﴿٢﴾ وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًاۙ ﴿٣﴾ فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًاۙ ﴿٤﴾ فَالْمُدَبِّرَاتِ اَمْرًاۘ ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُۙ ﴿٦﴾ تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُۜ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌۙ ﴿٨﴾ اَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌۘ ﴿٩﴾ يَقُولُونَ ءَاِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِۜ ﴿١٠﴾ ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا نَخِرَةًۜ ﴿١١﴾ قَالُوا تِلْكَ اِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌۢ ﴿١٢﴾ فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌۙ ﴿١٣﴾ فَاِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِۜ ﴿١٤﴾

۳۱ تقواليلار اوچون، حقيقتاً، قورتولوش واردير.

۳۲ باغچالار و اوزوملوكلر.

۳۳ دؤشلری تزه قابارميش ياشيت قيزلار.

۳۴ و دولو قدحلر [واردير].

۳۵ اورادا نه بوش سؤز و نه ده يالان اشيتمزلر.

۳۶ بو، ربّين طرفيندن بير اجردير و زياده مرحمتدير.

۳۷ گؤيلرين، يئرين و اونلارين آراسيندا اولانلارين ربّی اولان "رحمان" دير كی، حضوروندا هئچ كس سؤز دئمگه قادر اولماز.

۳۸ روحون و ملكلرين صف ـ صف دوراجاغی گون رحمان [آللَهين] اذن وئرديگی دوز دانيشاجاق كيمسه لردن غيری هئچ كس دانيشماياجاق.

۳۹ بو، حقّ اولان گوندور. هر كس ايسته سه، اؤزو اوچون ربّينه طرف سوق ائدن بير يول توتار.

۴۰ بيز، سيزی ياخين اولان عذاب ايله خبردارليق ائتديک. او گون انسان اؤز أللری ايله گؤندرديگی عمللره باخار و كافر [اولان كيمسه] : «كاش تورپاق اولايديم» ـ دئير.

نازعات سوره سی [۷۹]

بو سوره قرآن ـ كريمين يئتميش دوققوزونجو سوره سيدير، مكّه ده نازل اولموش و (۴۶) آيه دير

رحمان و مهربان آللَهين آدی ايله

(۱) آند اولسون [كافرلرين جانينی] شدّتله چكيب آلانلارا! (۲) آند اولسون [مؤمنلرين جانينی] راحاتليقلا آلانلارا! (۳) آند اولسون [سرعتله] اوزنلره! (۴) آند اولسون قاباغا دوشن قاباقجيللارا! (۵) و ايشه انجام چكنلره (تدبير تؤكنلره)! (۶)او گون [بوتون كاينات] تير ـ تير تيتره يه جک. (۷) و اونون داليـنجا بير تيتره ييش داها اولاجاق. (۸) او گون اوره كلر چيرپينتيا دوشه جک. (۹)گؤزلری [ايسه] بره له جكدير. (۱۰) [و او كافرلر] دئيرلر : «بيز دوغرودان دا اوّلكی وضعيّتيميزه دؤندريله جه ييک مي؟» (۱۱) «[اؤزو ده] چوروموش سوموكلر اولدوغوموز زمان؟» (۱۲) [اؤز ـ اؤزلری ايله اوندا] دئيرلر : «دوغرو ايسه بو زيانلی بير دؤنوشدور». (۱۳) [آمما او دؤنوش] فقط تک بير صيحه [ايله] دير. (۱۴) او زمان اونلار درحال دوم ـ دوز بير يئرده اولاجاقلار.

هَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ مُوْسٰى ﴿١٥﴾ اِذْ نَادٰىهُ رَبُّهٗ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾ اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَّكَ اِلٰٓى اَنْ تَزَكّٰى ﴿١٨﴾ وَاَهْدِيَكَ اِلٰى رَبِّكَ فَتَخْشٰى ﴿١٩﴾ فَاَرٰىهُ الْاٰيَةَ الْكُبْرٰى ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ وَعَصٰى ﴿٢١﴾ ثُمَّ اَدْبَرَ يَسْعٰى ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادٰى ﴿٢٣﴾ فَقَالَ اَنَا رَبُّكُمُ الْاَعْلٰى ﴿٢٤﴾ فَاَخَذَهُ اللّٰهُ نَكَالَ الْاٰخِرَةِ وَالْاُوْلٰى ﴿٢٥﴾ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَّخْشٰى ﴿٢٦﴾ ءَاَنْتُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمِ السَّمَآءُ بَنٰىهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوّٰىهَا ﴿٢٨﴾ وَاَغْطَشَ لَيْلَهَا وَاَخْرَجَ ضُحٰىهَا ﴿٢٩﴾ وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ دَحٰىهَا ﴿٣٠﴾ اَخْرَجَ مِنْهَا مَآءَهَا وَمَرْعٰىهَا ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالَ اَرْسٰىهَا ﴿٣٢﴾ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ﴿٣٣﴾ فَاِذَا جَآءَتِ الطَّآمَّةُ الْكُبْرٰى ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ مَا سَعٰى ﴿٣٥﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيْمُ لِمَنْ يَّرٰى ﴿٣٦﴾ فَاَمَّا مَنْ طَغٰى ﴿٣٧﴾ وَاٰثَرَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَاِنَّ الْجَحِيْمَ هِيَ الْمَاْوٰى ﴿٣٩﴾ وَاَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ﴿٤٠﴾ فَاِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَاْوٰى ﴿٤١﴾ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰىهَا ﴿٤٢﴾ فِيْمَ اَنْتَ مِنْ ذِكْرٰىهَا ﴿٤٣﴾ اِلٰى رَبِّكَ مُنْتَهٰىهَا ﴿٤٤﴾ اِنَّمَآ اَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ يَّخْشٰىهَا ﴿٤٥﴾ كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوْٓا اِلَّا عَشِيَّةً اَوْ ضُحٰىهَا ﴿٤٦﴾

۱۵ [یا پیغمبر!] موسانین خبری سنه گلیب چاتدیمی؟
۱۶ او زمان کی، ربّی اونا مقدّس "طُوی" وادیسینده [بئله] خطاب ائتدی:
۱۷ «فرعونون یانینا گئت! چونکی او، طغیان ائدیبدیر».
۱۸ و دئ: «[گناهدان] تمیزلنمک ایسته‌ییرسنمی؟»
۱۹ «سنه ربّینه طرف گئتدن یولو گؤستریم کی، چکینه‌سن؟»
۲۰ موسی بؤیوك معجزه‌نی اونا گؤستردی.
۲۱ او [ایسه] تکذیب ائتدی و عاصی اولدو.
۲۲ سونرا آرخا چئویردی و [عصیانا] چالیشدی.
۲۳ [بیر دسته] توپلاشیب باغیردی.
۲۴ «سیزین اَن بؤیوك ربّینیز منم»، ـ دئدیک.
۲۵ اَللّه [دا] اونو دنیا و آخرت عذابینا گرفتار ائتدی.
۲۶ حقیقتاً، بوندا قورخوب ـ چکینن کیمسه لر اوچون مطلق عبرت واردیر.
۲۷ سیزی یاراتماق داها چتیندیر یوخسا گؤیو؟ کی، اَللّه اونو یاراتدی.
۲۸ بویونو اوجالتدی [تمام ـ کمال] بیر نظاما سالدی.
۲۹ گئجه‌سینی قارانلیق ائدیب گوندوزونو ایسه ایشیقلاندیردی.
۳۰ و اوندان سونرا یئری دؤشه‌دی.
۳۱ اوندان سویونو و اوتلاقلاریندان چیخارتدی.
۳۲ داغلاری اونا لنگر ائتدی،
۳۳ سیزین و حیوانلارینیزین بارینماسی اوچون.
۳۴ او بؤیوك هنگامه (قیامت) گلنده،
۳۵ او گون انسان [دنیادا] نه‌لر چالیشدیغینی یادینا سالاجاقدیر.
۳۶ و جهنّم هر گؤره‌نه گؤرونه‌جکدیر.
۳۷ [دنیادا] طغیان ائدن،
۳۸ و دنیاحیاتینا اوستونلوك وئرن [کیمسه‌نین]،
۳۹ گئده‌جگی یئر مطلق جهنّمدیر.
۴۰ آمما کیم ربّی‌نین حضوروندا دورماقدان قورخوب، نفسینی هوا ـ هوسدن ساخلاییبسا،
۴۱ حقیقتاً، اونون گئده‌جگی یئر جنّتدیر.
۴۲ سندن قیامتین نه وقت قوپاجاغی باره‌سینده سوروشورلار.
۴۳ سن اونون بیر نشانه‌سی اولدوغون حالدا.
۴۴ او باره‌ده (قیامتین وقتی حقّینده) ـ کی علم ربّینه عایددیر.
۴۵ سن آنجاق قیامتدن قورخانلارا خبردارلیق وئره‌نسن.
۴۶ اونلار قیامتی گؤردوکلری گون دنیادا بیر گئجه‌دن و یا بیر گوندوزدن آرتیق قالمادیقلارینی [ساناجاقلار].

سورة عبس مكية وهي اثنتان وأربعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰٓ ۝١ أَن جَآءَهُ ٱلۡأَعۡمَىٰ ۝٢ وَمَا يُدۡرِيكَ لَعَلَّهُۥ يَزَّكَّىٰٓ ۝٣ أَوۡ يَذَّكَّرُ فَتَنفَعَهُ ٱلذِّكۡرَىٰٓ ۝٤ أَمَّا مَنِ ٱسۡتَغۡنَىٰ ۝٥ فَأَنتَ لَهُۥ تَصَدَّىٰ ۝٦ وَمَا عَلَيۡكَ أَلَّا يَزَّكَّىٰ ۝٧ وَأَمَّا مَن جَآءَكَ يَسۡعَىٰ ۝٨ وَهُوَ يَخۡشَىٰ ۝٩ فَأَنتَ عَنۡهُ تَلَهَّىٰ ۝١٠ كَلَّآ إِنَّهَا تَذۡكِرَةٞ ۝١١ فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ ۝١٢ فِي صُحُفٖ مُّكَرَّمَةٖ ۝١٣ مَّرۡفُوعَةٖ مُّطَهَّرَةِۭ ۝١٤ بِأَيۡدِي سَفَرَةٖ ۝١٥ كِرَامِۭ بَرَرَةٖ ۝١٦ قُتِلَ ٱلۡإِنسَٰنُ مَآ أَكۡفَرَهُۥ ۝١٧ مِنۡ أَيِّ شَيۡءٍ خَلَقَهُۥ ۝١٨ مِن نُّطۡفَةٍ خَلَقَهُۥ فَقَدَّرَهُۥ ۝١٩ ثُمَّ ٱلسَّبِيلَ يَسَّرَهُۥ ۝٢٠ ثُمَّ أَمَاتَهُۥ فَأَقۡبَرَهُۥ ۝٢١ ثُمَّ إِذَا شَآءَ أَنشَرَهُۥ ۝٢٢ كَلَّا لَمَّا يَقۡضِ مَآ أَمَرَهُۥ ۝٢٣ فَلۡيَنظُرِ ٱلۡإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ ۝٢٤ أَنَّا صَبَبۡنَا ٱلۡمَآءَ صَبّٗا ۝٢٥ ثُمَّ شَقَقۡنَا ٱلۡأَرۡضَ شَقّٗا ۝٢٦ فَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا حَبّٗا ۝٢٧ وَعِنَبٗا وَقَضۡبٗا ۝٢٨ وَزَيۡتُونٗا وَنَخۡلٗا ۝٢٩ وَحَدَآئِقَ غُلۡبٗا ۝٣٠ وَفَٰكِهَةٗ وَأَبّٗا ۝٣١ مَّتَٰعٗا لَّكُمۡ وَلِأَنۡعَٰمِكُمۡ ۝٣٢ فَإِذَا جَآءَتِ ٱلصَّآخَّةُ ۝٣٣

عَبَس سوره سی [۸۰]

بو سوره قرآن ـ کریمین هشتادینجی سوره سیدیر.
مکّه ده نازل اولموش و (۴۲) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱) قاش ـ قاباغین تؤکدو و اوزونو دؤنده‌ردی، (۲) یانینا کور کیشی‌نین گلمه‌سیندن اؤترو. (۳) سن نه بیلیرسن بلکه او تمیزلنه‌جکدیر؟ (۴) و یا نصیحت آلاجاق و نصیحت اونا فایدا وئره‌جکدیر؟ (۵) اؤزونو احتیاجسیز بیلن کیمسه‌یه [گلدیکده ایسه] ، (۶) سن اونا یئتیشیرسن. (۷) او تمیزلنمزسه ده، سن مسئول دئییلسن. (۸) آمما چاپاراق سنین یانینا گلن شخص، (۹) آللّهدان قورخان حالدا، (۱۰) سن اوندان اوز چئویریرسن! (۱۱) بئله دئییل! بو [آیه‌لر] اؤیود ـ نصیحتدیر. (۱۲) هر کس ایسته‌سه، اوندان نصیحت آلار. (۱۳) بو اؤیود (قرآن) شرفلی صحیفه لرده‌دیر. (۱۴) کی، اوجا و پاك [صحیفه‌لر]دیر. (۱۵) ائله بیر ائلچی‌لرین الل‌رینده‌دیر کی، (۱۶) شرفلی و تقوالیدیرلار. (۱۷) اؤلوم اولسون او انسانا! او نه قده‌ر ناشکوردور. (۱۸) مگر [آللّه] اونو نه‌دن یارادیبدیر؟! (۱۹) بیر نطفه‌دن یاراتدی و اونا بیچیم وئردی (اونون نه بیچیمده اولاجاغینی مقدّر ائتدی). (۲۰) سونرا یولو هامارلادی. (۲۱) سونرا اونو اؤلدوروب قبیره قویدو. (۲۲) سونرا دا ایسته دیگی وقت دیریلده جکدیر. (۲۳) خیر، هله [انسان] آللّهین بویوردوغونو یئرینه یئتیرمه‌ییبدیر. (۲۴) انسان هله بیر یئمه‌گینه باخسین، (۲۵) حقیقتاً، بیز سویو یاغمور کیمی یاغدیردیق. (۲۶) سونرا یئری [دوزگون] یاردیق. (۲۷) سونرا اورادا ده‌ن گؤیرتدیک؛ (۲۸) اوزوم و گؤیرتی؛ (۲۹) زیتون و خورما آغاجی؛ (۳۰) و پؤهره‌لنمیش باغچالار (تاغ آتمیش بوستانلار)؛ (۳۱) و یئمیش و اوت ـ علف [یئتیشدیردیک]؛ (۳۲) سیزین و حیوانلارینیزین بارینماسی اوچون. (۳۳) نهایت قولاقلاری کار ائدن گورولتو گلنده،

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾ ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

سورة التكوير مكية وهي تسع وعشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا النُّجُومُ انكَدَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾ وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾ وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ ﴿٨﴾ بِأَيِّ ذَنبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾ وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾ وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ﴿١٢﴾ وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ﴿١٥﴾ الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ﴿١٧﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾ ذِي قُوَّةٍ عِندَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾

(۳۴) او گون انسان قاچاچاق اؤز قارداشیندان، (۳۵) آناسیندان و آتاسیندان، (۳۶)عیالیندان و اوغلانلاریندان. (۳۷)او گون اونلارین هر بیری نین اؤزونو مشغول ائدن [کفایت قدر] مشغله سی اولاجاقدیر. (۳۸) او گون بیر چوخ اوزلر پارلایاجاق. (۳۹)گوله جک و سئوینه جک. (۴۰) و او گون بیر چوخ اوزلره توز-تورپاق قوناجاق. (۴۱) اونلاری قارانلیق بورویه جک. (۴۲)اونلار پیس عمل صاحبلری کافرلردیر.

تکویر سوره سی [۸۱]

بو سوره قرآن-کریمین هشتاد بیرینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۲۹) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱)"گونش" بورگله نیب سؤندویو زمان؛ (۲) اولدوزلار قارالیب [تؤکولدویو] زمان؛ (۳) داغلار یئریندن اویناديغی زمان؛ (۴)بوغاز دوه لر باشلی-باشینا بوراخیلدیغی زمان؛ (۵) وحشی حیوانلار بیر یئره جمع ائدیلدیگی زمان؛ (۶) دریالارین قایناديغی زمان؛ (۷)جانلارین [بدنلرله] بیرلشدیریلدیگی زمان؛ (۸) دیری-دیری قبره قویولموش قیز اوشاغیندان: (۹)«هانسی گناها گؤره اؤلدورولدو؟» -دئیه سوروشولدوغو زمان؛ (۱۰) نامهٔ -عمل دفترلری آچیلدیغی زمان؛ (۱۱)گؤی داغیلدیغی زمان؛ (۱۲) جهنّم آلوولاندیریلدیغی زمان؛ (۱۳)و جنّت یاخینلاشدیریلدیغی زمان؛ (۱۴)هر کس [آخرت اوچون] نه حاضر ائتدیگینی بیله جکدیر. (۱۵)آند ایچیرم باتان اولدوزلارا. (۱۶) گیزله نن گزه ینلره (سیارات). (۱۷)آند اولسون گتدیکجه قارانلیقلاشان گئجه یه، (۱۸)آند اولسون گتدیکجه آیدینلاشان سحره- (۱۹)کی، بو قرآن چوخ شرفلی بیر ائلچی نین [گتیردیگی] کلامدیر. (۲۰) او [ائلچی] چوخ قوّتلیدیر و عرشین صاحبی [آللّهین] یانیندا منزلت (بؤیوك درجه) صاحبی دیر.

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿٢١﴾ وَمَا صَاحِبُكُم بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ ﴿٢٣﴾ وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿٢٥﴾ فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

سورة الانفطار مكية وهي تسع عشرة آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ ﴿٩﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾ وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

۲۱ اورادا هم اونا اطاعت ائدیلر، هم ده اعتماد اولونار.
۲۲ [ای مکّه لیلر!] سیزین یولداشینیز دیوانه دئییلدیر.
۲۳ شبهه سیز کی، ، او [وحی مله گینی] آچیق افقده گؤروبدور.
۲۴ او غیب [امرلرینی اولدوغو کیمی سیزه چاتدیرماقدا] متّهم [و یا خسیس] دئییلدیر.
۲۵ قرآن قوورولموش شیطانین سؤزو دئییلدیر.
۲۶ بس هارا گئدیرسینیز؟
۲۷ او، عالملر اوچون اؤیود ـ نصیحتدن غیری بیر شئی دئییلدیر.
۲۸ سیزدن دوغرو یولو توتوب گئتمک ایسته ین کیمسه لر اوچون [اؤیود ـ نصیحتدیر].
۲۹ [بونو دا بیلین کی،] عالملرین ربّی ایستمه ینجه سیز ایسته یه بیلمزسینیز.

انفطار سوره سی [۸۲]

بو سوره قرآن ـ کریمین هشتاد ایکینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۱۹) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱) گؤی یاریلدیغی زمان؛ (۲) اولدوزلار تؤکولوب سپه لندیگی زمان؛ (۳) دریالار بیر ـ بیرینه قوووشدوغو زمان؛ (۴) و قبیرلر آلت ـ اوست اولدوغو زمان؛ (۵)هر کس قاباقدان گؤندردیگی و سونرایا بوراخدیغی عمللرینی بیله جکدیر. (۶) ای انسان! سنی کرم صاحبی اولان ربّینه قارشی غرّه لندیرن (توولایان) نه دیر؟ (۷) او آللّه کی، سنی خلق ائتدی، سونرا یاراشیقلی بیچیمه سالدی و اویغون [بیر وجود] ائتدی. (۸) و ایسته دیگی شکیلده سنه ترکیب وئردی. (۹) بونونلا بئله سیز حساب ـ کتاب [گونونو] تکذیب ائدیرسینیز. (۱۰) شبهه سیز کی، سیزین اوستونوزده گؤزه تچیلر واردیر کی، (۱۱)شرفلی کاتبلردیرلر. (۱۲) سیزین ائتدیکلرینیزی بیلیرلر. (۱۳) حقیقتاً، یاخشی عمل صاحبلری نعمت جنّتلرینده دیرلر. (۱۴)و شبهه سیزکی، پیس عمل صاحبلری جهنّمده دیرلر. (۱۵)جزا گونونده اورایا داخل اولاجاقلار. (۱۶) و اورادان دالدالانمایاجاقلار. (۱۷) سن نه بیلیرسن کی، جزا گونو نه دیر؟ (۱۸) بلی! سن نه بیلیرسن کی، جزا گونو نه دیر؟ (۱۹) او، بیر گوندور کی، هئچ کس هئچ کسین کارینا گله بیلمز. او گون حؤکم، آنجاق آللّهیندیر.

سورة المطففين مكية وهي ست وثلاثون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ ﴿٧﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ ﴿٨﴾ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ﴿٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿١١﴾ وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ كَلَّا ۖ بَلْ ۜ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾ ثُمَّ يُقَالُ هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ﴿٢٠﴾ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾ عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ ﴿٢٥﴾ خِتَامُهُ مِسْكٌ ۚ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ ﴿٢٦﴾

مطفّفین سوره سی [۸۳]

بو سوره قرآن ـ کریمین هشتاد اوچونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۳۶) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ چکی نی و اؤلچونو اسکیک ائدنلرین وای حالینا!
۲ اونلار او کسلردیر کی، اؤزلری خلقدن اؤلچو ایله بیر شئی آلدیقدا اؤلچونو تمام ـ کمال توتارلار.
۳ و خلق اوچون بیر شئی اؤلچدوکلری و چکدیکلری زمان اسکیلدرلر.
۴ مگر اونلار بیلمیرلر کی، اونلار دیریلمه لیدیرلر؟!
۵ بیر بؤیوک گون اوچون؟
۶ ائله بیر گون کی، انسانلار عالملرین ربّی حضوروندا دوراجاقلار.
۷ ائله دئییلدیر، حقیقتاً، پیس عمل صاحبلری نین [نامهٔ ـ عمل] دفتری "سجّین" ـ ده دیر.
۸ سن نه بیلیرسن کی، "سجّین" نه دیر؟!
۹ او یازیلمیش بیر کتابدیر.
۱۰ او گون تکذیب ائدنلرین وای حالینا!
۱۱ او کسلر کی، جزا گونونو تکذیب ائدیرلر.
۱۲ اونو آنجاق حدّی آشان گناهکارلار تکذیب ائدرلر.
۱۳ آیه لریمیز اونلارا اوخوندوغو زمان: «بو اوّلکیلرین افسانه لریدیر»، ـ دئیرلر.
۱۴ ائله دئییلدیر. اصلینده اونلارین ائتدیکلری عمللر، قلبلرینی پاسلاندیریبدیر.
۱۵ خیر، او گون اونلار ربّلریندن (ربّلری نین لطفوندن) مطلق محروم قالاجاقلار.
۱۶ سونرا، اونلار جهنّمه داخل اولاجاقلار.
۱۷ سونرا [اونلارا] دئییلر: «بو، سیزین تکذیب ائتدیگینیزدیر!»
۱۸ ائله دئییلدیر، حقیقتاً، یاخشی عمل صاحبلری نین [نامهٔ ـ عمل] دفتری "علّیّون" ـ دادیر.
۱۹ و سن نه بیلیرسن کی، "علّیّون" نه دیر. ۲۰ ـ او، یازیلمیش بیر کتابدیر.
۲۱ [آللّها] یاخین اولانلار اونو گؤررلر [و اونا شاهیدلیک ائدرلر].
۲۲ حقیقتاً، یاخشی عمل صاحبلری نعمتلی جنّتلرده دیرلر.
۲۳ تختلر اوستونده [اوتوروب] باخارلار.
۲۴ سن [ای پیغمبر!] اونلارین اوزلریندن جنّت طراوتینی سئزرسن.
۲۵ اونلار آغزی مؤهورلنمیش باده لردن سیراب اولورلار.
۲۶ [او ائله بیر باده دیر کی،] اونون مؤهرو موشک دور. قوی یاریشانلار (مسابقه یه گیرنلر) اونون اوچون یاریشسینلار.

وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ
أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ
يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمُ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا
رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ
حَافِظِينَ ﴿٣٣﴾ فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَى
الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

سورة الانشقاق مكية وهي خمس وعشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ ﴿١﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ
﴿٣﴾ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا
الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ ﴿٦﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ
كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ
مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُو
ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾ إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾

۲۷　اونون قاریشیغی "تسنیم" دیر.
۲۸　او بیر بولاغدیر کی، [آللّها] یاخین اولانلار اوندان ایچرلر.
۲۹　بلی! گناهکارلار ایمان گتیرنلره [دنیادا] گولوردولر.
۳۰　اونلارین یانیندان کئچنده بیر–بیرلرینه قاش–گؤز آتیردیلار.
۳۱　اؤز آداملاری‌نین یانینا دؤننده [اتدیکلرینه] گولوشوب شادلیق ائدیردیلر.
۳۲　و مؤمنلری گؤرنده دئییردیلر: «بونلار آزمیشلاردیرلار».
۳۳　حالبوکی اونلار مؤمنلره گؤزتچی گؤندریلمه‌ییبلر.
۳۴　بوگون ایسه ایمان گتیرنلر کافرلره گولورلر.
۳۵　اونلار تختلر اوستونده اوتوروب باخارلار.
۳۶　[کی، گؤرسونلر] کافرلر اؤز عمللرینه گؤره جزالاندیلارمی؟

انشقاق سوره سی [۸۴]

بو سوره قرآن–کریمین هشتاد دؤردونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۲۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱　گؤی پارچالاندیغی زمان،
۲　و اؤزونه لایق بیر شکیلده ربّی‌نین امرینه بویون أیدی[گی زمان]،
۳　یئر آچیلیب دوم–دوز اولدوغو زمان،
۴　و قوینونداکیلاری ائشیگه آتیب تام بوشالدیغی زمان،
۵　و اؤزونه لایق بیر شکیلده ربّی‌نین امرینه بویون أیدی[گی زمان]،
۶　ای انسان! حقیقتاً، سن ربّینه طرف چالیشیب جان آتیرسان. سن مطلق [اوچالیشدیغینین جزاسینا] قوووشاجاقسان.
۷　کیمین [نامهٔ–عمل] دفتری ساغ الینه وئریلسه،
۸　تئزلیکله اونونلا یونگول حساب–کتاب اولوناجاقدیر.
۹　و آداملاری‌نین یانینا سئوینجله قاییداجاقدیر.
۱۰　و کیمین نامهٔ–عملی آرخا طرفدن وئریلرسه،
۱۱　تئزلیکله یوخ اولماسینی ایستر.
۱۲　و کؤزرمیش اودا داخل اولار.
۱۳　او، [دنیادا] اؤز آداملاری آراسیندا شاد ایدی.

إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّن يَحُورَ ﴿١٤﴾ بَلَىٰٓ إِنَّ رَبَّهُۥ كَانَ بِهِۦ بَصِيرًا ﴿١٥﴾ فَلَآ أُقْسِمُ بِٱلشَّفَقِ ﴿١٦﴾ وَٱلَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَٱلْقَمَرِ إِذَا ٱتَّسَقَ ﴿١٨﴾ لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ﴿١٩﴾ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ ٱلْقُرْءَانُ لَا يَسْجُدُونَ ۩ ﴿٢١﴾ بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُكَذِّبُونَ ﴿٢٢﴾ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍۭ ﴿٢٥﴾

سُورَةُ البُرُوجِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَٱلْيَوْمِ ٱلْمَوْعُودِ ﴿٢﴾ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾ قُتِلَ أَصْحَٰبُ ٱلْأُخْدُودِ ﴿٤﴾ ٱلنَّارِ ذَاتِ ٱلْوَقُودِ ﴿٥﴾ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾ وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾ وَمَا نَقَمُوا۟ مِنْهُمْ إِلَّآ أَن يُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ﴿٨﴾ ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ فَتَنُوا۟ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا۟ فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ ٱلْحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ جَنَّٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْكَبِيرُ ﴿١١﴾

۱۴ او، بیر داها قاییداجاغینی اصلا گمان ائتمیردی.
۱۵ بلی! حقیقتاً، ربّی اونو گؤروردو.
۱۶ آند ایچیرم شفقه!
۱۷ آند اولسون گئجه یه و گئجه نین اؤرتدویو شیلره.
۱۸ آند اولسون بدیرلنمیش آیا کی،
۱۹ سیز حالدان حالا دوشه جکسینیز.
۲۰ بس اونلارا نه اولوبدور کی، ایمان گتیرمیرلر؟
۲۱ و اونلارا قرآن اوخوندوغو زمان سجده ائتمیرلر؟
۲۲ هکسینه، کافرلر تکذیب ائدیرلر.
۲۳ آللّه ایسه اونلارین قلبلرینده بسله دیکلرینی داها یاخشی بیلندیر.
۲۴ [یا محمّد!] اونلارا آغریلی بیر عذابلا مژده وئر.
۲۵ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر مستثنادیر، اونلار اوچون دالیسی کسیلمه ین (سون سوز و منّت سیز) اجر واردیر.

بروج سوره سی [۸۵]

بو سوره قرآن ــ کریمین هشتاد بئشینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۲۲) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آند اولسون بورجلری اولان گؤیه،
۲ و آند اولسون وعده وئریلمیش گونه،
۳ آند اولسون شهادت وئره نه و شهادت وئریله نه،
۴ کی، خندق اصحابی لعنته گلدیلر.
۵ او خندق کی، آلوولو اود ایدی.
۶ او زمان اونلار [خندقلرین] کناریندا اوتورموش،
۷ مؤمنلرین باشلارینا گتیردیکلرینه باخیردیلار.
۸ اونلار آنجاق مؤمنلره عزّت صاحیبی و حمد ائدیلمه لی آللّها ایمان گتیردیکلرینه گؤره دوشمنلیک ائتدیلر.
۹ او آللّه کی، گؤیلرین و یئرین حؤکمرانلیغی اونا عاییددیر. و آللّه هر شئیه شاهیددیر.
۱۰ شبهه سیز کی، مؤمن کیشیلره و مؤمن قادینلارا اذیّت ائدیب سونرا دا تؤوبه ائتمه ین کیمسه لر اوچون جهنّم عذابی و یاندیریب ــ یاخان عذاب واردیر.
۱۱ ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر اوچون، حقیقتاً، آلتیندان آرخلار آخان جنّتلر واردیر. بو دا بؤیوک سعادتدیر.

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ ﴿١٤﴾ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ﴿١٧﴾ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ مِن وَرَائِهِم مُّحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

سورة الطارق مكية وهي سبع عشرة آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴿٣﴾ إِن كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾ فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾ خُلِقَ مِن مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِن بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾ إِنَّهُ عَلَىٰ رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُ مِن قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿١٠﴾ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ﴿١٣﴾ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ﴿١٤﴾ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾ وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهِّلِ الْكَافِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا ﴿١٧﴾

سورة الأعلى مكية وهي تسع عشرة آية

(۱۲) حقیقتاً، سنین ربّی‌نین انتقامی چوخ شدّتلی‌دیر. (۱۳) ایلک دفعه یارادان و تزه‌دن دیریلدن اودور. (۱۴) و او چوخ باغیشلایان و [مؤمنلری] چوخ دوست توتاندیر. (۱۵) بؤیوك عرشین صاحیبیدیر. (۱۶) ایسته‌دیگینی مطلق ائدندیر. (۱۷) [یا محمّد!] او قوشونلارین خبری سنه گلیب چاتدیمی؟ (۱۸) فرعون و ثمود [قوشونلاری‌نین،] (۱۹) بلی! کافرلر تکذیب ائتمکده‌دیرلر. (۲۰) آللّه ایسه اونلاری هر طرفدن احاطه ائدندیر. (۲۱) بلی! او، شانلی قرآندیر. (۲۲) او، لوح ـ محفوظ‌دادیر.

طارق سوره سی [۸۶]

بو سوره قرآن ـ کریمین هشتاد آلتینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۱۷) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آند اولسون گؤیه و طارقه (گئجه گلنه). (۲) سن نه بیلیرسن کی، ''طارق'' نه دیر؟
۳ او پار ـ پار پاریلدایان اولدوزدور.
۴ هئچ کیم یوخدور کی، اونون اوستونده بیر گؤزه‌تچی اولماسین.
۵ انسان باخیب گؤرسون نه‌دن یارانیبدیر؟! (۶) او سیچرایان بیر سودان خلق ائدیلیبدیر
۷ او [سو] ایسه [کیشیلرین] بئلیندن و [قادینلارین] قابیرقالاری‌نین آراسیندان چیخیر.
۸ حقیقتاً، آللّه انسانی تزه‌دن دیریلتمگه قادردیر.
۹ بوتون سرلرین آشکار اولاجاغی گون،
۱۰ [او گون] انسانین نه بیر قوّه‌سی، نه ده بیر کؤمکچیسی اولمایاجاقدیر.
۱۱ آند اولسون یاغمورلو گؤیه؛
۱۲ آند اولسون یاریلیب [و محصول وئرن] یئره،
۱۳ شبهه‌سیز کی، قرآن [حقّ ایله باطلی] آییرد ائدندیر.
۱۴ او، اویون ـ اویونجاق دئییلدیر.
۱۵ اونلار حیله اوستوندن حیله قوردولار.
۱۶ من ده بیر تدبیر چکره‌م.
۱۷ ائله ایسه [یا محمّد!] کافرلره مهلت وئر! اونلاری اؤز باشینا بوراخ!

اعلی سوره سی [۸۷]

بو سوره قرآن ـ کریمین هشتاد یئددینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۱۹) آیه دیر.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْاَعْلَىۙ ﴿١﴾ الَّذِیْ خَلَقَ فَسَوّٰىۙ ﴿٢﴾ وَالَّذِیْ قَدَّرَ فَهَدٰىۙ ﴿٣﴾
وَالَّذِیْۤ اَخْرَجَ الْمَرْعٰىۙ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهٗ غُثَآءً اَحْوٰىؕ ﴿٥﴾ سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنْسٰۤىۙ ﴿٦﴾
اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُؕ اِنَّهٗ یَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا یَخْفٰىؕ ﴿٧﴾ وَنُیَسِّرُكَ لِلْیُسْرٰىۚۖ ﴿٨﴾ فَذَكِّرْ
اِنْ نَّفَعَتِ الذِّكْرٰىؕ ﴿٩﴾ سَیَذَّكَّرُ مَنْ یَّخْشٰىۙ ﴿١٠﴾ وَیَتَجَنَّبُهَا الْاَشْقَىۙ ﴿١١﴾ الَّذِیْ
یَصْلَى النَّارَ الْكُبْرٰىۚ ﴿١٢﴾ ثُمَّ لَا یَمُوْتُ فِیْهَا وَلَا یَحْیٰىؕ ﴿١٣﴾ قَدْ اَفْلَحَ مَنْ تَزَكّٰىۙ ﴿١٤﴾
وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهٖ فَصَلّٰىؕ ﴿١٥﴾ بَلْ تُؤْثِرُوْنَ الْحَیٰوةَ الدُّنْیَا٘ۖ ﴿١٦﴾ وَالْاٰخِرَةُ خَیْرٌ
وَّاَبْقٰىؕ ﴿١٧﴾ اِنَّ هٰذَا لَفِی الصُّحُفِ الْاُوْلٰىۙ ﴿١٨﴾ صُحُفِ اِبْرٰهِیْمَ وَمُوْسٰى ﴿١٩﴾

سورة الغاشية مكية وهي ست وعشرون اٰية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

هَلْ اَتٰىكَ حَدِیْثُ الْغَاشِیَةِؕ ﴿١﴾ وُجُوْهٌ یَّوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌۙ ﴿٢﴾ عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌۙ ﴿٣﴾
تَصْلٰى نَارًا حَامِیَةًۙ ﴿٤﴾ تُسْقٰى مِنْ عَیْنٍ اٰنِیَةٍؕ ﴿٥﴾ لَیْسَ لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا
مِنْ ضَرِیْعٍۙ ﴿٦﴾ لَّا یُسْمِنُ وَلَا یُغْنِیْ مِنْ جُوْعٍؕ ﴿٧﴾ وُجُوْهٌ یَّوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌۙ ﴿٨﴾
لِّسَعْیِهَا رَاضِیَةٌۙ ﴿٩﴾ فِیْ جَنَّةٍ عَالِیَةٍۙ ﴿١٠﴾ لَّا تَسْمَعُ فِیْهَا لَاغِیَةًؕ ﴿١١﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱) ان اوجا اولان ربّی‌نین آدینی پاك بیل [و تقدیس ائت!] (۲) خلق ائدیب قایدایا سالان ربّی‌نین، (۳) اؤلچوب ـ بیچن و [دوغرو] یولو گؤسترن ربّی‌نین، (۴) اوتلاناجاق یارادان ربّی‌نین، (۵) سونرا اونو قوپ ـ قورو چؤر ـ چؤپه دؤندرن ربّی‌نین. (۶) [یا محمّد!] بیز تنزلیکله [آیه‌لریمیزی ملک وسیله سی ایله] سنه اوخوياریق، سن ایسه یادیندان چیخارتمازسان. (۷) آللّهین ایسته‌دیگیندن سوایی. حقیقتاً، او، آشکاری دا، گیزلینی ده بیلیر. (۸) و بیز سنه آسان اولانی (آسان اولان یولو) اولدوقجا آواند ائده‌ریک. (۹) ایندی نصیحت ائت کی، نصیحت ائتمه‌یین فایدا وئرر. (۱۰) [آللّهدان] قورخان کیمسه مطلق نصیحت قبول ائده‌جکدیر. (۱۱) بدبخت [آدام] ایسه اوندان امتناع ائدر. (۱۲) او بدبخت کی، بؤیوك اودا واصل اولاجاقدیر. (۱۳) سونرا اورادا نه اؤله‌جک و نه ده یاشایاجاقدیر. (۱۴) شبهه‌سیز کی، اؤزونو تمیزله‌ین کیمسه نجات تاپدی. (۱۵) ربّی‌نین آدینی ذکر ائدن و ناماز قیلان کیمسه. (۱۶)لاکین سیز دنیا حیاتینی اوستون توتورسونوز. (۱۷)حالبوکی آخرت داها خئیرلی و داها قالارقیدیر. (۱۸)شبهه سیز کی، بونلار قاباقکی کتابلاردا دا مؤجوددور. (۱۹) ابراهیمین و موسانین صحیفه‌لرینده.

غاشیه سوره سی [۸۸]

بو سوره قرآن ـ کریمین هشتاد سککیزینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۲۶) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ [یا محمّد!] بورویین [قیامت] گو[نو]نون خبری سنه گلیب چاتدیمی؟
۲ او گونده بیر چوخ اوزلر ذلیل اولاجاقلار.
۳ زحمته دوشوب یورولاجاقلار.
۴ یانار اودا قوووروشاجاقلار.
۵ قاینار بولاقدان سوواریلاجاقلار.
۶ اونلار اوچون زهرلی تیکاندان غیری بیر یئمک اولماز.
۷ او نه کؤکلدر و نه ده آجلیقدان قورتارار.
۸ او گونده بیر چوخ اوزلر شاددیر.
۹ سعیلریندن راضی دیرلر.
۱۰ یوکسک جنّتده دیرلر.
۱۱ اورادا هئچ بیر بوش سؤز ائشیتمزلر.

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾ وَأَكْوَابٌ مَّوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾ وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾ وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿١٦﴾ أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾ فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾ لَّسْتَ عَلَيْهِم بِمُصَيْطِرٍ ﴿٢٢﴾ إِلَّا مَن تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُم ﴿٢٦﴾

سُورَةُ الْفَجْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿٤﴾ هَلْ فِي ذَٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ ﴿٥﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾ إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾

(۱۲) اورادا آخار بولاق وار. (۱۳) اورادا اوجا تختلر وار. (۱۴) [چشمه‌لر کنارینداا] قویولموش قدحلر، (۱۵) دوزولموش یاستیقلار، (۱۶) و سالینمیش [قیمتلی] گبه‌لر [واردیر]. (۱۷) مگر بو دوه‌نین نئجه یاراناماسینا باخمیرلارمی؟ (۱۸) و گؤیون نئجه اوجالماسینا، (۱۹) و داغلارین نئجه دیکلنمه‌سینه، (۲۰) و یئرین نئجه دؤشنمه‌سینه [باخمیرلارمی]؟ (۲۱) [یا محمّدا!] سن نصیحت ائت، چونکی سن آنجاق بیر نصیحت وئرنسن. (۲۲) اونلارین اوستونده سنین سیطره‌ن یوخدور. (۲۳) لاکین اوز چئویریب کافر اولان ایسه، (۲۴) آللّه اونا ان بؤیوك عذابلا عذاب وئرر. (۲۵) حقیقتاً، اونلارین آخیر دؤنوشلری بیزه ساری‌دیر. (۲۶) سونرا، اونلارین حساب ـ کتابی دا بیزیم عهده میزه‌دیر.

فجر سوره سی [۸۹]

بو سوره قرآن ـ کریمین هشتاد دوققوزونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۳۰) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آند اولسون فجره (دان یئرینه)، (۲) آند اولسون اون گئجه‌یه،

۳ آند اولسون جوته و تکه،

۴ آند اولسون اؤتوب ـ کئچن گئجه‌یه،

۵ کی، البتّه بونلاردا عقل صاحبلری اوچون آند ده‌یری واردیر.

۶ مگر گؤرمه‌دین کی، ربّین عاد قؤمونه نه‌لر ائتدی؟

۷ دیره‌کلی اِرَمه کی،

۸ شهرلر آراسیندا بیر بنزه‌ری یارادیلمامیشدی.

۹ [مگر گؤرمه‌دین کی، ربّین] وادیده قایالاری کسیب یونتایان ثمود [قؤمونه نه‌لر ائتدی؟]

۱۰ و اثله‌جه ده قوشونلار صاحبی اولان فرعونا؟

۱۱ او کسلر کی، شهرلرده طغیان ائتدیلر،

۱۲ و اورادا چوخ فساد تؤره‌تدیلر.

۱۳ نهایت ربّین اونلارا عذاب قیرمانجینی ائندیردی.

۱۴ شبهه‌سیزکی، سنین ربّین[ین مأمورلاری] هر آن یولون کئچه‌جه‌گینده (بوستوسوندا)دیر.

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي
أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي
أَهَانَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ
﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّا إِذَا
دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ
بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ﴿٢٣﴾ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي
قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾ وَلَا يُوثِقُ
وَثَاقَهُ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ
رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾ وَادْخُلِي جَنَّتِي ﴿٣٠﴾

سورة البلد مكية وهي عشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَٰذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَٰذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ
﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ﴿٤﴾ أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ
﴿٥﴾ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا ﴿٦﴾ أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ ﴿٧﴾

۱۵ انسان ایسه ربّین اونو امتحانا چکیب عزیز توتسا و اونا نعمت وئرسه : «ربّیم منه اکرام ائتدی»، ـــ دئیر .

۱۶ ربّین اونو امتحانا چکیب روزیسینی تنگیشدیردیکده : «ربّیم منی ذلیل ائتدی»، ـــ دئیر .

۱۷ خیر، دوغروسو سیز یتیمه حؤرمت ائتمیرسینیز .

۱۸ یوخسولا طعام وئرمک خصوصوندا بیر ـ بیرینیزی رغبتلندیرمیرسینیز .

۱۹ و میراثی [حق ـ ناحق] قاهاریب یئییرسینیز .

۲۰ مالـ دؤولتی ایسه چوخ ـ چوخ دوست توتورسونوز .

۲۱ خیر، یئر پارچا ـ پارچا داغیلدیغی زمان،

۲۲ و ربّی نین [امری] صف ـ صف ملکلرله گلدیگی زمان،

۲۳ و جهنّم ده او گون گتیریلدیگی زمان، محض او گون انسان اؤیود ـ نصیحت قبول ائتمه گه چالیشار، داها نصیحتین اونا نه فایداسی؟!

۲۴ «کاش [آخرت] حیاتیم اوچون [یاخشی عمللر] گؤندره یدیم»، ـــ دئیر .

۲۵ او گون [آللّهین] وئردیگی عذابی هئچ کس وئره بیلمز .

۲۶ و هئچ کس [آللّهین] زنجیرله دیگی کیمی زنجیرله یه بیلمز .

۲۷ ای آرخایین اولان کس،

۲۸ دؤن ربّینه! سن اوندان راضی، او دا سندن راضی اولان حالدا .

۲۹ ایندی بنده لریمین زومره سینه داخل اول!

۳۰ و منیم جنّتیمه داخل اول!

بلد سوره سی [۹۰]

بو سوره قرآن ـ کریمین دوخسانینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۲۰) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آند ایچیرم بو شهره کی،

۲ سن او شهر ده اقامت ائتمیسن .

۳ آند اولسون آتایا و اونون گتیردیگی اؤولادا !

۴ حقیقتاً، بیز انسانی مشقّتلر ایچینده یاراتدیق .

۵ مگر او هئچ کسین گوجو اونا چاتماماجاغینی ظنّ ائدیرمی؟!

۶ «چوخ مال صرف ائتمیشم»، ـــ دئییر .

۷ مگر گمان ائدیرکی، اونو هئچ کس گؤرمور؟

أَلَمْ نَجْعَل لَّهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾
فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾
أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾ أَوْ مِسْكِينًا
ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا
بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤْصَدَةٌ ﴿٢٠﴾

سورة الشمس مكية وهي خمس عشرة آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ
إِذَا يَغْشَاهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ﴿٥﴾ وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا ﴿٦﴾ وَنَفْسٍ وَمَا
سَوَّاهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ
مَن دَسَّاهَا ﴿١٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾ إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ
لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ
عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

(۸) مگر بیز اونا ایکی گؤز وئرمه‌میشیکمی؟ (۹) و بیر دیل و قوشا دوداق؟ (۱۰) و اونا ایکی یولو گؤسترمه دیکمی؟ (۱۱) لاکین او عقبه‌نی (آشیریمی) آشا بیلمه‌دی. (۱۲) و سن نه بیلیرسن کی، او "عقبه" نه دیر؟ (۱۳) بیر قول آزاد ائتمکدیر، (۱۴) و یا قیتلیق گونونده یئمک وئرمکدیر. (۱۵) قوهوم اولان بیر یئتیمه، (۱۶) و یا آیاقدان دوشموش بیر میسکینه. (۱۷) سونرا ایمان گتیرنلردن و بیر-بیرینه صبری و مهربانلیغی تؤصیه ائدنلردن اولماقدیر. (۱۸) بونلار اصحاب-یمین (نامهٔ-عمللری ساغ اللرینه وئریلنلر)-دیرلر. (۱۹) بیزیم آیه‌لریمیزی انکار ائدنلر ایسه اصحاب-شمال (نامهٔ-عمللری سول اللرینه وئریلنلر)-دیرلر. (۲۰) اونلار اوچون هر طرفدن احاطه ائدن [و قورتولوش قاپیلاری تام اوزلرینه باغلانمیش] جهنّم اودو واردیر.

شمس سوره سی [۹۱]

بو سوره قرآن-کریمین دوخسان بیرینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۱۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان اللّهین آدی ایله

۱ آند اولسون گونشه و اونون ایشیغینا؛
۲ آند اولسون گونشین دالینجا گتمکده اولان آیا،
۳ آند اولسون اونو (یئری) جلوه‌لندیرن گوندوزه؛
۴ آند اولسون اونو اؤرتن گئجه یه؛
۵ آند اولسون گؤیه و اونون بناسینی قویانا؛
۶ آند اولسون یئره و اونو دؤشه ینه؛
۷ آند اولسون نفسه و اونو دوغرو-درست نظاما سالانا؛
۸ سونرا دا اونا گناهکارلیغینی و پرهیزکارلیغینی الهام ائده‌نه [کی،]
۹ اؤز نفسینی تمیزله ین مطلق قورتولوبدور.
۱۰ اونو کورلاییب-باتیران کیمسه ایسه، مطلق اودوزموشدور.
۱۱ ثمود [قؤمو] آزغینلیغی اوزوندن تکذیب ائتدی.
۱۲ اونلارین لاپ شقی اولانی گؤتورولدوگو (آیاغا قالخدیغی) زمان،
۱۳ اللّهین رسولو اونلارا دئدی: «اللّهین دوه‌سینه و اونون سو ایچمه حقّینه توخونمایین!»
۱۴ [لاکین] اونو تکذیب ائتدیلر و دوه‌نی پئیله دیلر. ربّلری ده گناهلاری اوزوندن اونلاری محو ائدیب، یئرله یکسان ائتدی.
۱۵ [اللّه] ایشی‌نین عاقبتیندن چکینمز.

سورة الليل مكية وهي احدى وعشرون اية

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰى ﴿١﴾ وَالنَّهَارِ اِذَا تَجَلّٰى ﴿٢﴾ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى ﴿٣﴾ اِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتّٰى ﴿٤﴾ فَاَمَّا مَنْ اَعْطٰى وَاتَّقٰى ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنٰى ﴿٦﴾ فَسَنُيَسِّرُهٗ لِلْيُسْرٰى ﴿٧﴾ وَاَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنٰى ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنٰى ﴿٩﴾ فَسَنُيَسِّرُهٗ لِلْعُسْرٰى ﴿١٠﴾ وَمَا يُغْنِىْ عَنْهُ مَالُهٗۤ اِذَا تَرَدّٰى ﴿١١﴾ اِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدٰى ﴿١٢﴾ وَاِنَّ لَنَا لَلْاٰخِرَةَ وَالْاُوْلٰى ﴿١٣﴾ فَاَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظّٰى ﴿١٤﴾ لَا يَصْلٰىهَاۤ اِلَّا الْاَشْقَى ﴿١٥﴾ الَّذِىْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ﴿١٦﴾ وَسَيُجَنَّبُهَا الْاَتْقَى ﴿١٧﴾ الَّذِىْ يُؤْتِىْ مَالَهٗ يَتَزَكّٰى ﴿١٨﴾ وَمَا لِاَحَدٍ عِنْدَهٗ مِنْ نِّعْمَةٍ تُجْزٰۤى ﴿١٩﴾ اِلَّا ابْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْاَعْلٰى ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضٰى ﴿٢١﴾

سورة الضحى مكية وهي احدى عشرة اية

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالضُّحٰى ﴿١﴾ وَالَّيْلِ اِذَا سَجٰى ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلٰى ﴿٣﴾

لیل سوره سی [۹۲]

بو سوره قرآن ـ کریمین دوخسان ایکینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۲۱) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱) آند اولسون بورومکده اولان گئجه یه؛ (۲) آند اولسون جلوه لنمگه باشلایان گوندوزه؛ (۳) آند اولسون ائرکه یی و دیشینی یارادانا [کی]، (۴) سیزین تلاشلارینیز جور به جوردور. (۵) کیم [آللّهین حقّینی] وئردی و پرهیزکارلیق ائتدیسه، (۶) و گؤزه ل [اجری ـ جنّتی] تصدیق ائتدیسه، (۷) تئزلیکله بیز اونا آسان اولان [یولو] ممکن ائده ریک. (۸) و آمما کیم خسیس لیک ائتدیسه و محتاج اولمادیغینی ساندیسا؛ (۹) و گؤزه ل [اجری] (جنّتی) تکذیب ائتدیسه؛ (۱۰) تئزلیکله بیز اونو چتین [یولا] یوللاندیراریق. (۱۱) هلاکته دوشندن سونرا [داها] مالی اونا هئچ بیر فایدا وئرمز. (۱۲) حقیقتاً، بیزیم عهده میزه دوشن مطلق یول گؤسترمکدیر. (۱۳) شبهه سیزکی، قاییدیش [عالمی] ده باشلانیش [عالمی] ده بیزه عاییددیر. (۱۴) من سیزی آلوولانان اوددان خبردارلیق ائتدیم. (۱۵)لاپ شقی کیمسه دن (کافردن) غیریسی اورایا [ابدی اولاراق] واصل اولماز. (۱۶) او کس کی، تکذیب ائتدی و اوز چئویردی. (۱۷)و تام پرهیزکار اولان کیمسه اوندان اوزاق ائدیله جکدیر. (۱۸)او کس کی، پاکلانماق اوچون مالینی وئریر. (۱۹) و اونون بوینوندا هئچ کسین نعمت [منّتی] یوخدور کی، اونون عوضی وئریلمه لی اولسون. (۲۰) او، آنجاق اولو ربّی نین راضیلیغینی قازانماق اوچون [مالینی وئرر]. (۲۱) و مطلق راضی اولاجاقدیر.

ضحی سوره سی [۹۳]

بو سوره قرآن ـ کریمین دوخسان اوچونجو سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۱۱) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آند اولسون آیدین گوندوزه.
۲ آند اولسون ساکین لشمکده اولان گئجه یه؛
۳ [یا محمّد!] ربّین سنی ترك ائتمه ییب و سنه آجیغی توتماییب.

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ﴿٥﴾
أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ﴿٦﴾ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ﴿٧﴾
وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ﴿٨﴾ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿٩﴾
وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

سورة الانشراح مكية وهي ثماني آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾ الَّذِي أَنقَضَ
ظَهْرَكَ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾ إِنَّ مَعَ
الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ﴿٧﴾ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَب ﴿٨﴾

سورة التين مكية وهي ثماني آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ﴿١﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾ وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٣﴾ لَقَدْ
خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٥﴾

(۴)شبهه سیز کی، سنین اوچون آخرت دنیادان خئییرلیدیر. (۵) تئزلیکله ربّین سنه عطا ائده جک و سن راضی اولاجاقسان. (۶) مگر سنی یتیم گؤردوکده سنه پناه وئرمه دی؟ (۷)مگر سنی سرگردان گؤردوکده یول گؤسترمه دی؟ (۸) مگر سنی یوخسول گؤردوکده غنی ائتمه دی؟ (۹) ائله ایسه ، سن ده یتیمه آجیقلانما! (۱۰) سائلی ده قووما! (۱۱) و ربّی نین سنه اولان نعمتیندن خبر وئر!

شرح سوره سی [۹۴]

بو سوره قرآن ــ کریمین دوخسان دؤردونجو سوره سیدیر.
مکّه ده نازل اولموش و (۸) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ [یا محمّد!] مگر بیز سنین سینه نی (اوره گینی) گئنیشلندیرمه دیکمی؟
۲ و مگر آغیر یوکونو سندن گؤتورمه دیکمی؟
۳ سنین بئلینی بوکن [یوکو].
۴ سنین آدــ سانینی اوجالتمادیقمی؟
۵ شبهه سیز کی، هر چتینلیکله برابر بیر آسانلیق وار.
۶ بلی! هر چتینلیکله برابر بیر آسانلیق وار.
۷ [یا محمّد! بیر ایشدن] فارغ اولدونمو، دوعایا گیریش [و یورولونجا عبادت ائت!]
۸ و اؤز ربّینه رغبت ائت!

تین سوره سی [۹۵]

بو سوره قرآن ــ کریمین دوخسان بئشینجی سوره سیدیر.
مکّه ده نازل اولموش و (۸) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آند اولسون انجیره و زیتونا؛
۲ آند اولسون طورــ سینایه (سینا داغینا)؛
۳ آند اولسون بو امنــ آمانلیق [اولان] شهره؛
۴ حقیقتاً، بیز انسانی لاپ گؤزه ل بیچیمده یاراتدیق.
۵ سونرا اونو، آشاغیلارین لاپ آشاغیسینا قایتاردیق.

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾
فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ ﴿٧﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ ﴿٨﴾

سورة العلق مكية وهي تسع عشرة آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ
﴿٢﴾ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْإِنسَانَ
مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾ كَلَّا إِنَّ الْإِنسَانَ لَيَطْغَىٰ ﴿٦﴾ أَن رَّآهُ اسْتَغْنَىٰ
﴿٧﴾ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ﴿٨﴾ أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ﴿٩﴾ عَبْدًا
إِذَا صَلَّىٰ ﴿١٠﴾ أَرَأَيْتَ إِن كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ ﴿١١﴾ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ﴿١٢﴾
أَرَأَيْتَ إِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِن لَّمْ
يَنتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ
نَادِيَهُ ﴿١٧﴾ سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾ كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِب ﴿١٩﴾

سورة القدر مكية وهي خمس آيات

۶ تکجه ایمان گتیریب و یاخشی ایشلر گؤرنلردن ساوایی. اونلار اوچون منّت‌سیز اجر واردیر.
۷ [بوندان] سونرا سنی جزا گونونو تکذیب اتمگه وادار اندن نه دیر؟
۸ مگر اَللّه حؤکم اندنلرین لاپ یاخشی حؤکم اندنی دئییلدیرمی؟

علق سوره سی [۹۶]

بو سوره قرآن ــ کریمین دوخسان آلتینجی سوره سیدیر.
مکّه ده نازل اولموش و (۱۹) آیه دیر.

رحمان و مهربان اَللّهین آدی ایله

۱ اوخو! یارادان ربّی نین آدیله!
۲ او، انسانی علقدن (لاختالانمیش قاندان) یاراتدی.
۳ اوخو! ربّین بؤیوك کرم صاحبی‌دیر.
۴ او ربّین کی، قلمله اؤیره تدی.
۵ انسانا بیلمه دیکلرینی اؤیره‌تدی.
۶ خیر، حقیقتاً، انسان طغیان اتدر،
۷ اؤزونو احتیاجسیز گؤردوگو زمان.
۸ حقیقتاً، آخر دؤنوش ربّینه دیر.
۹ مانع اولان کیمسه نی گؤردونمو؟
۱۰ بیر بنده نی ناماز قیلدیغی زمان؟
۱۱ بیر دئ گؤرك، اگر او (ناماز قیلان) دوغرو یولدادیرسا؛
۱۲ و یا تقوایا امر اندیرسه، [اوندا او مانع اولانین احوالی نتجه اولار؟]
۱۳ بیر دئ گؤروم، اگر او تکذیب اتسه و اوز دؤندرسه [اونو نتجه بیر عذاب گؤزله‌ییر؟]
۱۴ مگر بیلمه‌ییر کی، اَللّه هر شئی گؤرور.
۱۵ یوخ، اگر اَل چکمسه بیز اونون ککیلیندن توتاجاغیق.
۱۶ یالانچی، گناهکارین ککیلیندن.
۱۷ قوی هاوادارلارینی [کؤمگه] چاغیرسین؛
۱۸ بیز ده تئزلیکله اود گؤزه‌تچیلرینی چاغیراریق.
۱۹ گؤزله، اونا اطاعت اتمه، سجده ات و [اَللّها] یاخین اول!

قدر سوره سی [۹۷]

بو سوره قرآن ــ کریمین دوخسان یئددینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۵) آیه دیر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّآ أَنزَلْنٰهُ فِى لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۝١ وَمَآ أَدْرٰىكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۝٢ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۝٣ تَنَزَّلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ ۝٤ سَلٰمٌ هِىَ حَتّٰى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۝٥

سورة البينة مدنية وهي ثمان آيات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتٰبِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنفَكِّينَ حَتّٰى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝١ رَسُولٌ مِّنَ اللّٰهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۝٢ فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ۝٣ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝٤ وَمَآ أُمِرُوٓا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَآءَ وَيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوا الزَّكٰوةَ وَذٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ۝٥ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتٰبِ وَالْمُشْرِكِينَ فِى نَارِ جَهَنَّمَ خٰلِدِينَ فِيهَآ أُولٰٓئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝٦ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ أُولٰٓئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝٧ جَزَآؤُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ جَنّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا الْأَنْهٰرُ خٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا رَّضِىَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِىَ رَبَّهُ ۝٨

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ بیز اونو (قرآنی) قدر گئجه سینده نازل اتدیک.
۲ سن نه بیلیرسن کی، قدر گئجه سی نه دیر؟
۳ قدر گئجه سی مین آیدان داها یاخشیدیر.
۴ او گئجه ملکلر و روح ربلّری نین اذنی ایله هر بیر ایشدن اؤترو یئره انترلر.
۵ او گئجه دان یئری آغارانا قده ر سلامتلیکدیر.

بیّنه سوره سی [۹۸]

بو سوره قرآن ـ کریمین دوخسان سککیزینجی سوره سیدیر، مدینه ده نازل اولموش و (۸) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ اهل ـ کتابدان کافر اولانلار و مشرکلر آچیق ـ آشکار بیر دلیل گلمه ینه قده ر [توتدوقلاری یولدان] آل چکن دئییللر.
۲ [بو دلیل ایسه] پاك ـ پاکیزه صحیفه لری [اونلارا] اوخویان آللّه طرفیندن گؤندریلمیش [پیغمبر]دیر.
۳ او صحیفه لرده دوزگون حؤکملر واردیر.
۴ اؤزلرینه کتاب وئریلمیش کیمسه لر، آنجاق اونلارا آچیق ـ آشکار دلیل گلندن سونرا آیریلیغا دوشدولر.
۵ اونلار آنجاق دینی تکجه آللّها مخصوص ائدیب، توحیده اوز گتیریب، آللّها عبادت ائدیب، ناماز قیلیب، زکات وئرمگه امر اولونموشدولار. بو دا دوغرو ـ دوزگون دیندیر.
۶ حقیقتاً، اهل ـ کتابدان کافر اولانلارین و مشرکلرین یئری ایچینده ابدی قالاجاقلاری جهنّمدیر. اونلار یارادیلمیشلارین لاپ پیسی دیر.
۷ حقیقتاً، ایمان گتیریب و صالح عمللر ائدن کیمسه لر یارادیلمیشلارین یاخشیسی دیرلار.
۸ بونلارین ربلّری یانیندا اجرلری، ایچینده ابدی قالاجاقلاری آلتیندان آرخلار آخان عدن جنّتلریدیر. آللّه اونلاردان راضی دیر و اونلار دا آللّهدان. بو اجر ربّیندن قورخان کیمسه اوچوندور.

سورة الزلزال مدنية وهي ثمان آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

سورة العاديات مكية وهي إحدى عشرة آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ﴿١﴾ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ﴿٢﴾ فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا ﴿٣﴾ فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ﴿٤﴾ فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ﴿٥﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ﴿٩﴾ وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿١٠﴾ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ ﴿١١﴾

زلزال سوره سی [۹۹]

بو سوره قرآن ــ کریمین دوخسان دوققوزونجو سوره سیدیر.
مدینه ده نازل اولموش و (۸) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ یئر اوزونه مخصوص بیر تیتره یيش گلیب تیتره دیگی زمان،
۲ و یئر اؤز [ایچینده کی] آغیرلیقلارینی چیخارتدیغی زمان،
۳ و انسانین «بونا (یئره) نه اولوب؟» ــ دئدیگی زمان،
۴ محض او گون [یئر] اؤز خبرلرینی سؤیله یر.
۵ ربّین اونا وحی ائتدیگی اوزوندن.
۶ او گونده انسانلار، عمللری‌نین اؤزلرینه گؤستریلمه سی اوچون بؤلوك ــ بؤلوك دؤنوب گلرلر.
۷ هر کیم ذرّه آغیرلیغیندا یاخشی بیرعمل ائتسه، اونو گؤره جکدیر..
۸ و هر کیم ذرّه آغیرلیغیندا پیس بیر عمل ائتسه، اونو گؤره جکدیر.

عادیات سوره سی [۱۰۰]

بو سوره قرآن ــ کریمین یوزونجو سوره سیدیر.
مکّه ده نازل اولموش و (۱۱) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آند اولسون تؤوشه یه ــ تؤوشه یه چاپان آتلارا،
۲ و [دیرناقلاری داشلاردان] قیغیلجیم قوپارانلارا،
۳ آند اولسون سحر چاغی چاپیب ــ چالانلارا،
۴ و یوروشلری ایله توز قوپارانلارا،
۵ و اونونلا معرکه‌نین اورتاسینا یول تاپانلارا [آند اولسون کی،]
۶ انسان ربّینه گؤره چوخ نانکوردور (ناشکوردور).
۷ شبهه سیز کی، او اؤزو ده بونا شاهیددیر.
۸ حقیقتاً، انسان مال ــ دؤلته چوخ حریصدیر.
۹ مگر بیلمیر کی، قبیرلرده اولانلار چیخاریلدیغی زمان،
۱۰ و سینه لرده کیلرین آچیقلاندیغی زمان،
۱۱ شبهه سیز کی، او گون ربّلری، اونلارین [احوالیندان] داها خبرداردیر.

سُورَةُ القَارِعَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ إِحْدَى عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنفُوشِ ﴿٥﴾ فَأَمَّا مَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهْ ﴿١٠﴾ نَارٌ حَامِيَةٌ ﴿١١﴾

سُورَةُ التَّكَاثُرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِي آيَاتٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

أَلْهَاكُمُ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

سُورَةُ العَصْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُ آيَاتٍ

قارعه سوره سی [۱۰۱]

بو سوره قرآن ــ کریمین یوز بیرینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۱۱) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱)باشلاری دؤیجله ین [و اورکلری دؤیوندورن] ''قارعه''! (۲) ندیر او ''قارعه''؟ (۳) سن نه بیلیرسن کی، او ''قارعه'' نه دیر؟! (۴) او گون انسانلار سپه لنمیش کپنکلر کیمی اولارلار. (۵) داغلار دیدیلمیش یون کیمی اولار. (۶) [او گون] تره زیسی آغیر گلن کیمسه، (۷) او، خوش گذران ایچینده اولار. (۸) تره زیسی[نین گؤزو] یونگول گلن کیمسه ایسه، (۹) اونون یئری ''هاویه'' اولار. (۱۰) سن نه بیلیرسن کی، ''هاویه'' نه دیر؟ (۱۱) او چوخ قیزمار اوددور.

تکاثر سوره سی [۱۰۲]

بو سوره قرآن ــ کریمین یوز ایکینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۸) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ چوخالیب ــ چوخالتماغا اؤیونمک سیزین [باشینیزی قاتیب] یایندیردی.
۲ نهایت قبیرلرین زیارتینه چکیب ــ آپاردی.
۳ ائله دئییلدیر، سیز مطلق بیله جکسینیز.
۴ اصلا بئله دئییلدیر، سیز مطلق بیله جکسینیز.
۵ بئله دئییلدیر، اگر ''علم الیقین'' ایله بیلسه یدینیز؛
۶ جهنّمی گؤررسینیز.
۷ سونرا اونو یقین بیلگیسی ایله گؤررسینیز.
۸ سونرا دا [او اؤیوندویونوز] نعمتلر باره سینده او گون سورغو ــ سوآل اولوناراسینیز.

عصر سوره سی [۱۰۳]

بو سوره قرآن ــ کریمین یوز اوچونجو سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۳) آیه دیر.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

سورة الهمزة مكية وهي تسع آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾ الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾ يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾ الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ ﴿٧﴾ إِنَّهَا عَلَيْهِم مُّؤْصَدَةٌ ﴿٨﴾ فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

سورة الفيل مكية وهي خمس آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِم بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ آند اولسون زمانا [و یا ایکیندی چاغینا]،
۲ حقیقتاً، انسان زیان ایچینده دیر.
۳ تکجه ایمان گتیریب صالح عمللر ائدنلر و بیر ــ بیرلرینه حقّی تؤصیه ائدنلر و صبری تؤصیه ائدن کیمسه لر مستثنادیر.

همزه سوره سی [۱۰۴]

بو سوره قرآن ــ کریمین یوز دؤردونجو سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۹) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ دالدا غیبت ائدیب، اوزده طعنه ووران هر بیر کسین وای حالینا!
۲ اوکس کی، مال ییغیب اونو دؤنه ــ دؤنه سایار.
۳ ائله گمان ائدیر کی، مالی اونو ابدی یاشاداجاقدیر.
۴ خیر، او مطلق ''حُطَمه یه'' آتیلار.
۵ سن نه بیلیرسن کی، ''حُطَمه'' نه دیر؟
۶ او، آللّهین آلیشدیریب ــ قالادیغی اوددور.
۷ [بیر اوددور کی،] قلبلره ایشله یر.
۸ بو اود هر طرفدن اونلاری احاطه ائدر.
۹ اوزون دیره کلره باغلی حالدا.

فیل سوره سی [۱۰۵]

بو سوره قرآن ــ کریمین یوز بئشینجی سوره سیدیر، مکّه ده نازل اولموش و (۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ مگر ربّی نین فیل اصحابینه نه لر ائتدیگینی گؤرمه دینمی؟
۲ مگر اونلارین حیله سینی بوشا چیخارتمادیمی؟
۳ و اونلارین اوستونه ''ابابیل'' قوشلاری گؤندرمه دیمی؟
۴ [کی، او قوشلار] اونلارا پالچیقدان اولان داشلار آتیردیلار.
۵ نهایت آللّه اونلاری [داشلار ایله] مور یئمیش سامانا دؤندردی.

سورة قريش مكية وهي أربع آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ ﴿١﴾ إِيلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ﴿٢﴾ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَٰذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾

سورة الماعون مكية وهي سبع آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ ﴿١﴾ فَذَٰلِكَ الَّذِي يَدُعُّ الْيَتِيمَ ﴿٢﴾ وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣﴾ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾ الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ﴿٦﴾ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾

سورة الكوثر مكية وهي ثلاث آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ﴿٢﴾ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

قریش سوره سی [۱۰۶]

بو سوره قرآن ــ کریمین یوز آلتینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۴) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ قریشین انسیّتی خاطرینه ــ
۲ قیش و یای کوچلرینده کی انسیّتلری [خاطرینه]،
۳ ایندی گرك بو ائوین ربّینه عبادت ائتسینلر.
۴ اونلاری آجلیقدان دویوران و [دوشمن] قورخوسوندان خاطر جمع ائدن آللّها.

ماعون سوره سی [۱۰۷]

بو سوره قرآن ــ کریمین یوز یئددینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۷) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ [یا محمّد!] جزا [گونونو] تکذیب ائدن کیمسه نی گوردونمو؟
۲ او ائله آدامدیرکی، یتیمی قووار.
۳ و یوخسولا طعام وئرمگه رغبت لندیرمز.
۴ وای اولسون او ناماز قیلانلارین حالینا کی،
۵ اؤز نامازلاریندان غافل اولورلار (سهلنکارلیق ائدیرلر).
۶ او کسلر کی، ریاکارلیق ائدیرلر.
۷ و زکات وئرمکدن چکیندیریرلر.

کوثر سوره سی [۱۰۸]

بو سوره قرآن ــ کریمین یوز سککیزینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۳) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ بیز سنه کوثر عطا ائتدیک.
۲ ایندی ربّینه ناماز قیل و قوربانلیق ائت!
۳ شبهه سیز کی، سنین دوشمنین اؤزو سونسوزدور.

سورة الكافرون مكية وهي ست آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾ وَلَا أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ ﴿٤﴾ وَلَا أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

سورة النصر مدنية وهي ثلاث آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۚ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

سورة اللهب مكية وهي خمس آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾ وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

کافرون سوره سی [۱۰۹]

بو سوره قرآن ــ کریمین یوز دوققوزونجو سوره سیدیر.
مکّه ده نازل اولموش و (۶) آیه دیر

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ [یا محمّد!] دئ: «ای کافرلر!
۲ «من سیزین عبادت ائتدیگینیزه عبادت ائتمره‌م».
۳ «سیز ده منیم معبودیمه عبادت ائدن دئییلسینیز».
۴ «من ده کی، سیزین عبادت ائتدیکلرینیزه عبادت ائدن دئییلم».
۵ «سیز [ده] کی، منیم معبودیمه عبادت ائدن دئییلسینیز».
۶ «سیزین دینینیز سیزین اوچوندور، منیم دینیم ده اؤزوم اوچون».

نصر سوره سی [۱۱۰]

بو سوره قرآن ــ کریمین یوز اونونجو سوره سیدیر.
مکّه ده نازل اولموش و (۳) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ [یا محمّد!] آللّهین کؤمگی و غلبه‌لیک گلیب چاتدیغی زمان،
۲ و انسانلارین دسته‌ــ دسته آللّهین دینینه داخل اولدوقلارینی گؤردوگون زمان،
۳ ربّینی حمدــ ثنا ایله تسبیح ائت و اوندان باغیشلانماق دیله! حقیقتاً، او، همیشه توبه قبول ائلندیر.

مسد سوره سی [۱۱۱]

بو سوره قرآن ــ کریمین یوز اون بیرینجی سوره سیدیر.
مکّه ده نازل اولموش و (۵) آیه دیر.

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱) ابولهبین اللری قورووسون، شیل اولسون! (۲) مالی و قازاندیغی کارینا گلمه دی.
(۳) تئزلیکله آلوولو اودا واصل اولار. (۴) هم ده اونون آروادی کی، اودون داشیاندیر.
(۵) بوینوندا خورما لیفیندن هؤرولموش بیر ایپ وار.

سورة الإخلاص مكية وهي أربع آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾

سورة الفلق مدنية وهي خمس آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾
وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

سورة الناس مدنية وهي ست آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَٰهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِن
شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ
﴿٥﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

اخلاص سوره سی [۱۱۲]

**بو سوره قرآن ـ کریمین یوز اون ایکینجی سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۴) آیه دیر.**

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ [یا محمّد!] دیْ : «او آللّه بیردیر».
۲ آللّه [نقصانسیز و] احتیاجسیز دیر.
۳ تؤره مه ییب، تؤره نمه ییب.
۴ و اونا تای اولاسی بیر احد یوخدور.

فلق سوره سی [۱۱۳]

**بو سوره قرآن ـ کریمین یوز اون اوچونجو سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۵) آیه دیر.**

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

۱ [یا محمّد!] دیْ : «فلقین [ایشیغی ایله دان یئرینی آغاردان] ربّینه پناه آپاریرام».
۲ «یاراتدیقلاری نین شرّیندن».
۳ «و قاراتلیقلاشماقدا اولان گئجه نین شرّیندن».
۴ «و [اوروسون اوخویوب] دویونلره پوفله ین قادینلارین شرّیندن».
۵ «و پاخیل لیق ائتدیکی زمان پاخیلین شرّیندن».

ناس سوره سی [۱۱۴]

**بو سوره قرآن ـ کریمین یوز اون دؤردونجو سوره سیدیر،
مکّه ده نازل اولموش و (۶) آیه دیر.**

رحمان و مهربان آللّهین آدی ایله

(۱) [یا محمّد!] دیْ : «پناه آپاریرام انسانلارین ربّینه»، (۲)«انسانلارین حؤکمرانینا»، (۳)«انسانلارین تانریسینا». (۴)«وسوسه ائدن خنّاسین شرّیندن». (۵) «انسانلارین سینه لرینده وسوسه ائدن او [شیطانین شرّیندن]»، (۶) «ایستر جنّلردن اولسون، ایسترسه انسانلاردان».

قرآن کریمین تلاوتی اوچون قرآندا ایشلنمیش علامتلرین ایضاحی:

م: بو علامت اولان یئرلرده وقف ائتمک لازیمدیر.

ط: بو مطلق وقف ائتمه‌گین علامتی دیر.

ج: بو علامت اونو گؤستریر کی، وقف ائتمگه اجازه وئریلیرسه ده وقف ائتمه‌مه‌گین ده عیبی یوخدور.

ص: بو علامت اونو گؤستریر کی، وقف ائتمگه اجازه وئریلیر. تلاوت ائدن (قاری) نفَسینی تزه‌لمک اوچون وقف ائده بیلر.

ز: بو علامت اولان یئرلرده وقف ائتمگه اجازه وئریلسه‌ده وقف ائتمه‌مک داها یاخشیدیر.

لا: بو علامت وقف ائتمه‌گین جائز اولماماسینی گؤستریر.

ق: بو علامت اونو گؤستریر کی، اکثر قاریلر وقف ائتمه مگه نظر وئرسه‌لرده وقف ائتمک‌ده اولار.

قف: لطیف وقفین علامتی دیر. یعنی معنا باخیمیندان وقف ائتمک یاخشیدیر.

∴ ∴: بو علامت اولان یئرلرده ایکی وقف یئری‌نین آنجاق بیرینده وقف ائتمک اولار.

آ: وصل همزه‌نین علامتی دیر. سؤزون باشلا نیشیندا اوخونار، سؤزون اورتا سیندا اوخونماز.

ٰ : سؤزون اوستونده یازیلسا (ٰا) سسی نین اوزادیلماسینی واگر سؤزون آلتیندا اولسا (ای) سسی‌نین اوزادیلما سینی گؤستریر.

ٓ : بو، فرعی مدّی گؤستریر. بو علامت اولان یئرلرده سس طبیعی حالتیندن داها چوخ اوزادیلمالیدیر.

۩ : سجده علامتی.

۞ : جزوون باشلانیشی علامتی.

○ : آیه‌نین سونونو و نومره سینی بیلدیرن علامت.

«بسم الله الرحمن الرحیم»

(انا نحن نزلنا الذکر و انا له لحافظون)

این مصحف شریف شامل بامشخصات	:	سی جزء کامل
خطاط	:	حامدالامدی
مترجم	:	رسول اسماعیل‌زاده
نوبت چاپ	:	اول
قطع	:	وزیری
تعداد سطور در هر صفحه	:	۱۵ سطر
محل چاپ	:	قم
نام چاپخانه:	:	چاپخانه بزرگ قرآن کریم
تعداد	:	۵ هزار جلد

در تاریخ ۷۷/۱۱/۵ از جهت صحت کتابت و انطباق با قرائت عاصم به روایت حفص در اداره نظارت بر چاپ و نشر قرآن کریم بررسی و تصحیح شده که مراتب در پرونده شماره« ۲۸۰ » ثبت و چاپ آن توسط انتشارات «مرکز ترجمه قرآن مجید به زبانهای خارجی» با رعایت مقررات اعلام شده از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بلامانع می‌باشد.

بدیهی است تجدید چاپ آن منوط به تائید مجدد و صدور مجوز کتبی اداره نظارت بر چاپ و نشر قرآن کریم خواهد بود./ش

و من الله التوفیق

سید محمد موسوی

معاون فرهنگی

۷۷/۱۱/۷

بسم الله الرّحمن الرّحيم

انّ هذا القرآن يهدي للّتي هي اقوم ويبشّر المؤمنين الذين يعملون الصّالحات انّ لهم اجراً كبيراً

(اسراء / ٩)

إن القرآن الكريم و في ظل تعاليمه الخالدة، هدىٰ البشرية الى افضل برامج الحياة و دعاهم لسعادة الدنيا و الآخرة. بلا ادنىٰ شك فإنّ الوصول الىٰ هذه الدرجة الرفيعة لايتم إلا عبر درك مفاهيم القرآن السامية، وبما ان هذا الكتاب السماوي نزل باللغة العربية، تحتّم نقل مفاهيمه الى اللغات الاخرىٰ و وضعه تحت تصرف شعوب العالم عبر الترجمة.

بالطبع تم حتىٰ الان ترجمة المصحف الشريف باللغات المختلفة، لكن جميع هذه الترجمات لم تتمتع بالدقة والإتقان الكافيين. و عليه بات من الضروري تأسيس مركز في الجمهورية الاسلامية الايرانية يتولىٰ هذه المهمة. ولهذا تم في عام ١٤١٥ هـ = ١٩٩٤ م و بالتنسيق بين منظمة الاوقاف والامور الخيرية التي ما انفكت تواصل الترويج للثقافة القرآنية و وزارة الثقافة والارشاد الاسلامي، تأسيس «مركز ترجمة القرآن الكريم باللغات الأجنبية» حيث يهدف المركز الى تقديم و طرح ترجمات صحيحة و سلسة للمصحف الشريف باللغات الحيّة في العالم، لملايين التوّاقين والراغبين بالتعرف علىٰ الحقائق والمعارف الاسلامية الواردة في كتاب الله و بلغتهم الأصلية.

لقد وفقنا البارئ عزوجل و بعد ثلاثة اعوام من العمل الدؤوب والمتواصل، تقديم اول ترجمة للمصحف باللغة التركية الاذربيجانية بقلم السيد رسول اسماعيل‌زاده و اشراف اللجان العلمية في مركز ترجمة القرآن الكريم، لقدتم في هذه الترجمة و إضافة الىٰ الاستفادة من تجارب السلف، السعي الى طرح معاني الايات القرآنية في اطار واضح و سلس يتلائم والمصطلحات اللغوية العصرية، بالطبع فنحن نؤمن بأن ترجمة القرآن الكريم مهما كانت دقيقة لاتستطيع ان تنقل جميع المفاهيم القرآنية السامية، ذلك ان القرآن هو كلام الله سبحانه، و ليس لبشر أن يبلغ جميع ابعاده، وعليه نرجو من القرّاء الأعزاء اطلاع المركز علىٰ اماكن الخطأ والسهو في الترجمة، ليتم تفاديها في الطبعات اللاحقة.

ختاماً نأمل و عبر التعاون البنّاء من قبل الجميع ان يوفقنا الله و يأخذ بأيدينا في هذا العمل الكبير والمقدس انه نعم المولىٰ و نعم النصير.

من الله التوفيق و عليه التكلان

محمد نقدي

المدير العام لمركز ترجمة القرآن الكريم باللغات الأجنبية

بسم الله الرّحمن الرّحيم

انّ هذا القرآن يهدي للّتي هي اقوم و يبشّر المؤمنين الذين يعملون الصّالحات انّ لهم اجراً كبيراً

(اسراء / ۹)

قرآن کریم ابدی و ایشیقلی تعلیملری ایله انسانلاری دوزگون حیات یوللارینا یؤنلده‌رک دنیا و آخرت سعادتینه نائل اولماغا چاغیریبدیر. شبهه‌سیز کی، بو ذیروه‌یه یوکسلمک آنجاق قرآنین اوستون معنا و مفهومونو درک ائدیب باشا دوشمک ایله اولا بیلر.

بو سماوی کتاب عرب دیلینده نازل اولدوغونا گؤره، اونون بوتون دیللره ترجمه ائدیلیب بوتون خلقلرین اختیارینا وئریلمه‌سی لازیمدیر.

قید ائتمک لازیمدیر کی، بو چاغا کیمی قرآن کریمدن مختلف دیللرده آیری-آیری ترجمه‌لر وئریلمیشسه ده، چوخ تأسف کی، بو ترجمه لرین بیر چوخو قرآنین متنی ایله اویوشمور. همین مسئله نی نظره آلاراق قرآنین ترجمه ایشینی معین درجه ده نظاما سالماق اوچون ایران اسلام جمهوریّتینده بیر مرکزین یارادیلماسی ضروری لیگی دویولور.

بوناگؤره ۱۳۷۳ هجری شمسی ایلینده «اوقاف و خیریّه ایشلری تشکیلاتی»، «اسلام مدنیتی ناظرلیگی‌نین» امکداشلیغی ایله «قرآن کریمین بوتون دیللره ترجمه مرکزی» ـ نی تأسیس ائتدی. بومرکزین لاپ مهم مقصدی قرآنین بوتون دیللره دوزگون ودقیق ترجمه اولونماسیدیر. اسلاملا ماراقلانان میلیونلارلا انسانلار آنجاق بویوللا اسلام معارفی و تعلیملرینی «وحی»‌ین اؤز قایناغیندان اؤیره‌نه بیلرلر.

الله تعالایا شکرلر اولسون کی، اوچ ایل آردیجیل چالیشماقدان سونرا ایندی بومرکزین آذربایجان دیلی شعبه سی رسول اسماعیل‌زاده جنابلاری‌نین آذربایجان دیلینده ائتدیگی ترجمه‌نی مرکزین ایلک ترجمه‌سی اولاراق چاپ ائدیب آذری مسلمانلارینا تقدیم ائدیر.

بوترجمه ده کئچمیش کلاسیک ومعاصر مترجملرین تجربه‌لریندن فایدالانماقدان علاوه سعی گؤستریلیبدیرکی، قرآن کریمین آیه‌لری سلیس، روان، آخیجی، تام دقّتله و هم ده دیلچیلیک نقطهٔ ـ نظریندن معاصر آذربایجان تورکجه سیله ترجمه ائدیلسین.

بونو دا خاطیرلاماق لازیمدیرکی، بیزجه ترجمه نه قدەر گوجلو، سلیس و دقّتلی اولسابئله، قرآن آیه‌لری‌نین مفهوم و معناسینی تام شکیلده عکس ائتدیرمک ممکون اولمایاجاقدیر. دئمک قرآن کریم آلله کلامی اولدوغونا گؤره بشر، اونون بوتون جهت و یؤنلرینه ال تاپا بیلمز. بونو نظره آلاراق بوتون حؤرمتلی اوخوجولاردان اومورروق کی، بوترجمه ده موجود سهولره راستلا شدیقدا اونو بومرکزه بیلدیرسینلرکی، آللهین کؤمگی ایله گله جک چاپلاردا اونلارین دوزه‌لیشینه سعی گؤستریلسین.

اومیدائدیریک کی، هامی عالیملرین واوخوجولارین کؤمک‌لیگی ایله بومقدس و شرفلی ایشی و آغیر وظیفه‌نی یئرینه یئتیرمیش اولاق.

من الله التوفيق وعليه التكلان

محمد نقدی

قرآن کریمین بوتون دیللره ترجمه مرکزی‌نین مدیری

قرآن کریم
و
آذربایجان تورکجه سیله ترجمه سی

مترجم: رسول اسماعیل‌زاده دوزال

علمی نظارتچی: ایران اسلام جمهوریتی نین اوقاف و خیریه ایشلری تشکیلاتی طرفیندن اداره اولونان قرآن کریمین بوتون دیللره ترجمه مرکزی نین تحقیقات شعبه سی

نشریات: قرآن کریمین بوتون دیللره ترجمه مرکزی

چاپ تاریخی: ۱۳۷۷ - ھ. ش - بهمن‌آیی، ۱۴۱۹ - ھ. ق - شوال‌آیی، ۱۹۹۹ - م - یانوارآیی.

چاپ نوبتی: بیرینجی چاپ

مطبعه: بؤیوک قرآن مطبعه چیلیگی

تیراژی: ۵۰۰۰

چاپ یئری: ایران اسلام جمهوریتی. قوم شهری

ایران - قم، خیابان شهداء ش ۳۹، پلاک ۱۲ ◻ تلفن ۷۳۷۳۶۸ - ۷۴۱۴۱۱ فاکس ۷۳۷۰۹۴

بإشراف: مركز ترجمة القرآن المجيد باللغات الأجنبية
التابع لمنظمة الأوقاف والشؤون الخيرية
الجمهورية الإسلامية في إيران